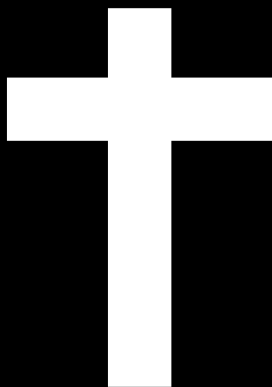

Ashéninka Perené

Ashéninka Perené: Ashéninka Perené (New Testament+)

Ashéninka Perené
Ashéninka Perené: Ashéninka Perené (New
Testament+)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ashéninka Perené)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

4937822c-7fbb-5a7c-989d-ccf71fe482a2

Contents

MATEO	1
MARCOS	88
LUCAS	140
JUAN	229
YANTAYI-TAKIRI	293
ROMA-SATZI	375
1 CORINTO-SATZI	413
2 CORINTO-SATZI	452
GALACIA-SATZI	477
EFESO-SATZI	491
FILIPPOS-SATZI	504
COLOSAS-SATZI	513
1 TESALÓNICA-SATZI	522
2 TESALÓNICA-SATZI	529
1 TIMOTEO	534
2 TIMOTEO	545
TITO	553
FILEMÓN	558
HEBER-IITI	561
SANTIAGO	591
1 PEDRO	601
2 PEDRO	612
1 JUAN	619
2 JUAN	628
3 JUAN	630
JUDAS	632
IÑAAKAN-TAITZIRI	635

KAMIITHARI ÑAANTSI ISANKINA-TAKIRI MATEO

*Icharini-yitari Jesús
(Lc. 3.23-38)*

¹ Iroka iwairo-payi ikaratzi icharini-takari Jesús, Saipatzii-totaari. Tima yoka Jesús iriitaki icharini David aajatzi Abraham.

² Ikanta pairani Abraham, itzimaki itomi ipaitakiri Isaac. Ikanta Isaac tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Jacob. Ikanta Jacob tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Judá. Tima oshiki iririntzi tzimain-tsiri Judá.

³ Ikanta Judá itzimakaakiro Tamar, ipaitakiri Fares, iriima pasini ipaitakiri Zara. Ikanta Fares tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Esrom. Ikanta Esrom tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Aram.

⁴ Ikanta Aram tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Aminadab. Ikanta Aminadab tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Naasón. Ikanta Naasón tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Salmón.

⁵ Ikanta Salmón itzimakaakiro Rahab, ipaitakiri Booz. Ikanta Booz itzimakaakiro Rut, ipaitakiri Obed. Ikanta Obed tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Isaí.

⁶ Ikanta Isaí tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri David. Tima yoka David iriitaki pinkathari-taintsiri.

Ikanta pinkathari David itzimakaakiro iina Urías, ipaitakiri Salomón.

⁷ Ikanta Salomón tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Roboam. Ikanta Roboam tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Abías. Ikanta Abías tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Asa.

⁸ Ikanta Asa tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Josafat. Ikanta Josafat tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Joram. Ikanta Joram tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Uzías.

⁹ Ikanta Uzías tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Jotam. Ikanta Jotam tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Acaz. Ikanta Acaz tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Ezequías.

¹⁰ Ikanta Ezequías tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Manasés. Ikanta Manasés tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Amón. Ikanta Amón tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Josías.

¹¹ Ikanta Josías tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Jeconías. Tima ti aparoni ikanta Jeconías oshiki iririntzi

tzimain-tsiri. Aripaiti inosikai-tanakiri yaitanakiri maaroni anta Kompi-jaariki.

¹² Ikanta ipiyajaara inosikan-taita-karira Kompi-jaariki. Ari itzimapajiri itomi Jeconías, ipaitakiri Salatiel. Ikanta Salatiel tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Zorobabel.

¹³ Ikanta Zorobabel tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Abiud. Ikanta Abiud tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Eliaquim. Ikanta Eliaquim tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Azor.

¹⁴ Ikanta Azor tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Sadoc. Ikanta Sadoc tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Aquim. Ikanta Aquim tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Eliud.

¹⁵ Ikanta Eliud tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Eleazar. Ikanta Eleazar tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Matán. Ikanta Matán tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri Jacob.

¹⁶ Ikanta Jacob tzimanaki itomi irirori, ipaitakiri José. Iriitaki José oimithori María. Tima iroka María irootaki tzimakiriri Jesús, irijatzi ipaitai-tziri Saipatzii-totaari.

¹⁷ Iriitaki yokapayi iwaisatzitakarari yitanakaro Abraham irojatzi David, ikarajiitzi 14. Ipoñaanaro David irojatzi inosikan-taitana-kariri Kompi-jaariki, ikarajiitzi 14. Ikanta ipiyajara inosikan-taita-kariri Kompi-jaariki, irojatzi itziman-takari Saipatzii-totaari, ikarajiitzi 14.

Itziman-takari Jesús

(Lc. 2.1-7)

¹⁸ Iroka okanta itziman-takari pairani Jesús, Saipatzii-totaari. Tzimatsi iinathori José opaita María, irootaki ikasiyakari iinantyaaro. Titzimaita iñiuro itsipa-tyaaro. Iro kantacha, motyaataki María ikantakaakaro Tasorinkantsi.

¹⁹ Tima tampatzika-siri inatzii José irirori, inintawitaka iwashaantiro María imananiikiini, ti ininti iwasinonkauro inkimakoi-takiro itzimasi-waitaka iintsiti.

²⁰ Ikanta ikinkisiryaa-waita José tsitiniriki, iñaakakari Imaninkariti Pawa imisiri-kii, ikantakiri: “José, icharini pinkatharini David. ¿Paitama pikinkisiryaa-tantari pi-washaantiro María? Payiro, tima Tasorinkantsi kantakaarori omotyaa-tantakarari.

²¹ Aririka intzimaki iinchaa-niki, pimpaitiri “Iwawisaa-kotajai Pawa”. Tima iriitaki wawisaa-kotairini ishininkapayi ikaaripirotaki. Tima iroka wairontsi “Iwawisaa-kotajai Pawa”, irootaki ikantziri iñaaniki iriroriiti “Jesús”.

²² Tima omatanta-yitakarari iroka-payi, ari omonkaratari okaratzi isankina-takaakiri Pawa pairani Kamantan-tzinkari, ikantaki:

23 Ari otzimanitaki kooya kaari ñiirini sirampari, intzimi otomi,

Impaitaitiri Emanuel, irootaki paitakaan-tairini inkantaitiri: “Itsipatai Pawa.”

24 Ikanta isaakitanaji José, imatakiro okaratzi ikantakiriri Imaninkariti Pawa, iinantakaro María.

25 Titzimaita imaantyaaro irojatzit itziman-takari itakari otzimakiri otomi. Ipaitai-takiri JESÚS.

2

Ipokaki yotantikiri iñiiri Jesús

1 Tima tzimaki Jesús nampitsiki Tantapankoniki, iipatsitiki Judá-iti tsika ipinkathari-wintantzi Herodes. Ari yariiji-itaka yotantikiri-payi Aapatyaawiniki ikinapaakiro isitowa-piintzi ooryaatsiri.

2 Isampitan-tapaaki, ikantzi: “¿Tsika isaikika iwinkathariti Judá-iti owakira tzimain-tsiri? Tima anta nonampiki tsika nopoñaaka, noñaaki impokiro noyotan-takari tzimaki. Irootaki nopokan-tanakari nompinkathatiri.”

3 Ikanta ikimaki pinkathari Herodes antaro okantzimosiryaa-nakari, ari ikimi-tzita-nakari maaroni Aapatyaawinitsatzi.

4 Ikaimakaan-takiri Herodes maaroni ijiwariti Ompirasorintsi-taari, aajatzi maaroni Yomitaan-taniri, isampitakiri, ikantziri: “¿Tsikama intzimika Saipatzii-totaari?”

5 Ari ikantajii-tanaki irirori: “Ari intzimiri anta Tanta-pankoniki iipatsitiki Judá-iti, tima ari okantzi isankinari Kamantan-tzinkari, ikantaki:

6 Irooma awiroka Tantapankoni saikatsiri iipatsitiki Judá-iti,

Tikatsi thainkimini, inkantaitimi: “Ti piriipiroti awirokaiti, anaimi pasini pinkathari-wintziriri ashininka Judá-iti.”

Tima aritaki impoñii-yaari pinkathari-pirori anta.

Iriitaki jiwatajirini Israel-iiti nasitari naaka.”

7 Tima imananiikiini ikaimakaan-takiri Herodes pokaintsiri yotantikiri-payi, isampitakiri, ikantziri: “¿Tsikapaitika piñaakiri impokiro piyotan-takari tzimaki pinkathari?”

8 Ari ikamantakiri tsika-paiti iñaakiri. Ikantzi Herodes: “Kamiithataki, pimatiro pijati Tantapankoniki paminiri tsika isaiki iinchaa-niki. Aririka piñaakiri aajatzi pinkinapaji aka pinkaman-tanajina, nojatiita naaka nompinkathatiri.”

9 Ikanta ikimaki yotantikiri-payi ikantakiri pinkathari, awisajii-tanaki. Aajatzi iñaanajiri impokiro iñaakiri

chapinki inampiki. Ikanta yariitzi-matapaaka, iñaatziiri yaatzinka-paaki tsika isaikaki iinchaaniki.

¹⁰ Ikanta iñaakiri yaatzinka-paaki impokiro, antaro ikimo-siri-jiitanaki.

¹¹ Ari ikyaajii-tapaaki pankotsiki, iñaapaa-kitziiri iinchaaniki aajatzi María, iriniro. Otyirowa-jiita-paaka, ipinkatha-tapaakiri. Ipoñaawayitapaakiro okaratzi yamakiniriri, ipapaakiri ooro, kasankari, aajatzi kipishaari. Oshiki owinaro iroka-payi. *

¹² Ikanta imaajii-tapaaki, ari imisimpyai-takiri, ikantaitziri: “Airo pikinasi-tanajiri Herodes.” Irootaki ikinanta-naari pasiniki awotsi ipiyanta-naari inampiki.

Isiyantakari Apitantoniki

¹³ Aritaki piyajiitaja yotantikiri-payi. Yapiitajiro Imaninkariti Pawa iñaanatairi José imisiriki, ikantziri: “¡José! Pisiyakairi iinchaaniki aajatzi iriniro, pijati nampitsiki Apitantoniki. Ari pisaikiri anta irojatzi nonkantan-tajyaamiri: ‘Pimpiyaji.’ Tima awotsikitaki Herodes inintzi iwiiri iinchaaniki.”

¹⁴ Ikanta isaakitanaki José, ikamantakiro María, tima tsitiniki isiyaka Apitantoniki yaanakiri iinchaaniki.

¹⁵ Ari isaikakiri anta, irojatzi ikamantaari Herodes. Ari omonkaratari isankina-takiri pairani Kamantan-tzinkari, ikantaki: Isaikawitaka notomi nampitsiki Apitantoni, tima nonkaimajiri impiyaji.

Yapirotaitakiri iwaitakiri iintsipayi

¹⁶ Ikanta iyotaki Herodes yamatawi-takiri yotantikiri-payi, otyaanakari imasirinka. Ari ityaankaki apirotirini iwiiri intsi-payi, ikantakiri: “Pijati Tantapankoniki aajatzi maaroni nampitsi okaratzi otsipa-nampitari, piwiiri maaroni iinchaaniki owakira tzimain-tsiri, aajatzi ikaratzi tzimain-tsiri apiti isarintsiti.” Tima ikamantakiri chapinki yotaniriki-payi tsika-paiti iñaanta-kariri impokiro.

¹⁷ Ari omonkaratari ikamantan-takiri pairani Kamantan-tzinkari Jeremías, ikantaki:

¹⁸ Ikimaitaki Tonkaironiitoniki antaro iraaajiita-chari. Irootaki osaro-payi kaminkaroni Raquel irakotariri intsitipayi.

Tima tikatsi mataironi yoimosirinka-jyaaro, tima ithonka iwamai-tzitai-takiro iinchaaniti-payi. †

Ipiyantajari José iipatsitiki Israel-iiti ipoñaajaro Apitantoniki

* 2:11 kipishaari = Mirra † 2:18 Iroka Raquel irootaki iinani Israel.

¹⁹ Okanta apaata, kamaji irirori Herodes. Irojatzi isaikaki José Apitantoniki. Ari yapiitajiro Imaninkariti Pawa iñaanatairi imisiriki.

²⁰ Ikantajiri: “¡José! Kantacha pimpiyi iipatsitiki Israel-iiti, paanajiri pintsiti aajatzi iriniro. Tima kamaji nintawitachari iwiiri.”

²¹ Ikanta isaakitanaki José, jataji iipatsitiki Israel-iiti, yaanajiri iinchaaniki aajatzi iina.

²² Iro kantacha, ikimaki José ikantaitzi: “Iriitaki pinkathari-taatsi Arquelao inampiitiki Judá-iti, yimpoyiitaari Herodes, iririni.” Oshiki itharowanaki, ti ininti isaikapaji anta. Ari yapiitai-tziri iñaanai-tajiri imisiriki, ikantai-tziri: “Paamaiyaari Arquelao.” Irootaki ikinantanajari Tapowiniki.

²³ Ari inampita-pajaro nampitsiki Kasiyakaa-wini. Tima ari omonkaratari ikantakiri pairani Kamantan-tzinkari-payi, ikantaki:

Ikasiyakaitaitakiriri impaitaitiri.

3

Kiwaatantatsiri Juan

(Mr. 1.1-8; Lc. 3.1-9,15-17; Jn. 1.19-28)

¹ Okanta pairani anta iipatsitiki Judá-iti, ari ipokaki Juan Kiwaatantatsiri, ikamantantzi.

² Iroka ikantan-tapaaki: “Piwashaantairo pikaaripiro-siri-waitaki, tima irootantsi impinkathari-wintantaji aka Inkitsatzi.”

³ Tima irootaki ikinkitha-takotaki pairani Kamantan-tzinkari Isaías, ikantzi:

Tzimatsi kaimapain-tsini otzisi-masiki, inkantan-tapaaki:

Piwamiithatainiri Awinkathariti tsika inkinapaaki.

Pinkimita-kaantiro itampatzikai-tziro awotsi.

⁴ Irootaki ithaaritari pairani Juan, intyii-tziro iwitzi ikyaakoitari, iwathata-kitari misinantsi-masi. Iwari kintori, iriri iyaaki pitsi. *

⁵ Oshiki pokaintsiri pairani iñiiri Juan, Aapatyaawinitsatzi, aajatzi poñaanain-chari pasiniki inampi-payi Judá-iti, ipokanaki ikaratzi nampi-thapyaa-tarori Pariña.

⁶ Ikinkitha-takoyi-takiro ikaaripiro-siri-waitzi, irootaki ikiwaatantakariri Juan yokapayi anta Pariñaaki.

⁷ Ikanta iñaaawakiri Juan ipokajiitaki Nasitantaniri aajatzi Sadoc-iti, inintzi inkiwaatiri iyotaitan-tyaariri kitisiritaji, ikantawakiri: “Ti pinkamiitha-siri-jiiti awiroka, pikimitasitakari maranki. ¿Piñaajaantzi airo iwasankitaitajimi?”

* 3:4 ikyaakoitari = camello

⁸ Omapiro-rika piwashaantajiro pikaaripiro-siri-waitzi, pinkamiitha-siritaji, pisiyako-tajyaaro pankirintsi kithotsiri.

⁹ Airo pikanta-siri-waitzi: 'Naaka icharini nowaisatzi-tini Abraham.' Pinkimi nonkantimi: 'Airo pikantakaa-piro-waitasita pinkimi-takaantyya awiroka ininta-pirotani Pawa, kantatsi yatziri-takairo iroka mapi, irootaki impoyii-tajyaarini incharini-yitajyaari awaisatzi-tini Abraham.'

¹⁰ Airorika pisiyaaro pankirintsi kithoki-tatsiri, ichikakaitatyiiyaro shiicha pankirintsi-ponkitziki kaari kithokitsini, yaitakiro intaitiro.

¹¹ Aririka iwashaantajiro ikaaripiro-siriwita atziri, aritaki nonkiwaatantaiyaari nijaa. Iro kantacha, awot-sikitaki matzirori ipinkathari-tsitzi, nopinkatha-tzitaikari naaka, ti onkanti inkimita-kaantina impiratani nonthopaantyaaniriri ikyaantari iitziki. Tima iriitaki kimitakaan-tyaaroni inkiwaatantaityaarimi Tasorinkantsi, yoiti-siriantyaairimi paamari.

¹² Tima yairikakiro irirori itikaiki-minto, irootaintsi inkaratiro intikai-kiwaiti. Iwakoyi-tairo kamiithari okithoki pankirintsi, intaimai-tajyaaro otakii-riki." †

Ikiwaataka Jesús

(Mr. 1.9-11; Lc. 3.21-22)

¹³ Ipoñaa ipokaki Jesús anta Pariñaaki, ipoñaakaro Tapowiniki. Ipokasi-takiri Juan inkiwaatiri.

¹⁴ Ti inintawityaa Juan inkiwaatiri Jesús, ikantawakiri: "¿Paitama pipokasi-tantanari naaka nonkiwaatimi? Awiroka kiwaatinani naaka."

¹⁵ Yakanaki Jesús, ikantzi: "Noninta-piro-tatzii pinki-waatina. Irootaki inintakaa-kinari Pawa." Ari inintanaki Juan, ikantziri: "Aritaki nonkiwaatakimi."

¹⁶ Yaanakiri, ikiwaatakiri. Isitowanajiira nijaaki Jesús, kimiwaitaka asitaryaa-nakyaami inkiti, iñiitatzii ipokasi-takiri Tasorinkantsi ikinapaaki inkitiki ikimita-paakari siro.

¹⁷ Ikimaitatzii inkitiki ikantai-tanaki: "Nitakokitani inatzii yoka notomi, oshiki nokimo-siri-wintakiri."

4

Inkaaripiro-siri-takai-tirimi Jesús

(Mr. 1.12-13; Lc. 4.1-13)

† 3:12 Tima aririka awiikitiro awankiri, atikakitakiro, antayimai-tyaaro otakii-riki. Irootaki aaki okithoki, atikitakiro kamiitha, awakoyi-takiro. Ari inkimitaa-jyaari aajatzi pokaintsiri, iinasiyi-tajyaari atziri, inisironka-yitajyaari inkarati kimisanta-najirini, iriima kaari washaantironi ikaaripiro-siritzi, intaanta-jyaari paamari kaari tsiwaka-nitatsini.

¹ Ikantakaa-nakari Jesús Tasorinkantsi jatanaki otzisi-masiki, ari inintawi-takari Kamaari inkaaripiro-siritakairimi.

² Oshiki kitaitiri isaikawaitaki, tikatsi iwajyaari, ayimatakiri itashi. Tima onkaratzi 40 kitaitiri isaikawaitaki anta.

³ Ikanta Kamaari, ipokasi-takiri Jesús inkaaripiro-siritakairimi. Ikantapaakiri: “Omapiro-tatyaa-rika Itomitami Pawa, pimpyirowaritintsi iroka mapi, piyaaro.” *

⁴ Ari yakanaki Jesús, ikantanakiri: “Tzimatsi sankinarintsi kantatsiri:

Ti apatziro owañaantzi okaratzi iwaitari, tima irootaki owañaapirotan-tatsiri ankimisantajirori okaratzi ikantairi Pawa.”

⁵ Ikanta Kamaari yaanakiri nampitsiki tasorintsi-tatsiri, yatiita-kaapaakiri jinoki otawantoki tasorintsi-panko. †

⁶ Ikantawi-tapajari: “Omapiro-rika Itomitami Pawa, pimitayi osaawikinta. Pinkinkithasiritiro isankinai-takiri pairani okantzi:

Ari intyaan-takimiri Pawa Imaninkariti yaamaakowintyaami.

Iriitaki thomaimini airo pantziwa-tantaro mapi piitziki.”

⁷ Ari yakanajiri Jesús, ikantziri: “Okantzi aajatzi isankinai-takiri pairani:

Ti onkamiithati piñaan-tyaari Piwinkathariti Pawa.”

⁸ Yapiiwi-takari Kamaari yaanajiri Jesús tonkaariki otzisiki. Iñaakakiri maaroni nampitsi ipinkathari-yitzi atziri, tima kamiitha okanta owaniinka-yitaka.

⁹ Ikantapajiri: “Piñirowaritatzi tzimatsiri anta. Aririka pintyirowa-sitakyaana pimpinkathatina, aritaki nompakimiro maaroni.”

¹⁰ Ari yakanajiri Jesús, ikantziri: “¡Pijati intaina! Kamaari pinatzii awiroka. Tima isankinaitaki pairani, kantatsiri: Ampinkatha-tajiri Awinkathariti, apatziro ankimisantajiri irirori.” ‡

¹¹ Ari yintainainiwita-paintari Kamaari. Pokajii-tapaaki Imaninkariti Pawa, yaminapaa-kiniri inintziri Jesús.

Yitanakari yantayi-tziri Jesús

(Mr. 1.14-20; Lc. 4.14-15; 5.1-11; 6.17-19)

¹² Ari ikimakiri Jesús yasitakoi-takiri Juan. Irootaki ipiyanta-naari irirori Tapowiniki.

¹³ Ti isaikapaji Kasiyakaa-winiki, ikinanaji Capernaum-ki, ari isaikapajiri. Tima inkaari-thapyaaki osaiki Capernaum, inampiitiki iwaisatzitini Zabulón-iti aajatzi Neftalí-iti.

* 4:3 owaritintsi = pan † 4:5 nampitsi tasorintsi-tatsiri = Aapatyaawini ‡ 4:10 Kamaari = Satanás

14 Ari omonkaratari okaratzi ikinkitha-takiri pairani Kamantan-tzinkari Isaías, ikantaki:

15 Osaiki inkaari-thapyaaiki inampitsiti Zabulón-iti aajatzi Neftalí-iti,

Intatzikirona Pariñaaki,
Saikatsiri Tapowiniki, tsika impiyota-jyaari pasini-satziiti.

16 Ikaratzi kimiwita-kariri inkinaki-tyiimi otsitini-kitzi,
Ari iñaayitajirori iroopirori ootamintotsi.

Otsiman-kakowi-takari yaampari ñaawakai-nkari inki-
naimi sarinkawiniki.

Okimiwai-taaro isaikajimi okitainkatzi.

17 Aripaiti yitanakaro Jesús ikinkitha-takairi atziri-payi, ikantziri: “Piwashaantairo pikaaripiro-siri-waitzi, tima irootaintsi impinkathari-wintantaji aka Inkiti-satzi.”

Yamiñaanakiri Jesús simaatzinkaripayi

18 Ikanta isiri-thapyaa-tanakaro inkaari anta Tapowiniki, irojatzi iñaanta-pajariri Simón, ipaitai-tziri aajatzi Pedro, itsipatari iririntzi ipaita Andrés, ikithajiiitzi. Tima simaatzinkari inajiiitzi.

19 Ikantapaakiri: “Piyaatina, osiyawai-tajyaaro iroñaaka iriimi atziri nosimaa-takaa-jiityaami.”

20 Tima ti ishintanaki, yookanakiro iithari iyaatanakiri.

21 Iro yawisanintanakimi, iñaapaa-tziiri Jacobo aajatzi Juan, iririntzi. Ari isaikajiiitzi irirori iwitoki iwawithaitziro iithari-minto itsipatakari iriri paitachari Zebedeo. Yamiñanakiri aajatzi irirori,

22 yookanakiri iriri iwitoki, iyaatanakiri Jesús.

Iyomitaantaki Jesús maaroni nampitsiki

23 Ithonka-kiro yaniitakiro Jesús anta Tapowiniki, iyomitaantaki maaroni nampitsiki tsika yapatota-piintaita, ikamantan-takiro Kamiithari Ñaantsi tsika okantakota ipinkathari-wintantaji Pawa. Yisitako-takaa-yitaji ikaratzi mantsiya-yitatsiri nampitsiki.

24 Tima ithonka ikima-kotai-tanakiri Jesús anta. Iki-majiiitaki aajatzi Tonkaironizatzi, yamayitakiri ishininka ikaratzi mantsiya-tatsiri, yisitako-takaa-yitawakiri. Yamakiri ikaratzi aayitziri kantasi-waita-chari mantsiyarintsi, katsiwai-tatsiri, kamanawai-tatsiri, kisoporoki-waita-tsiri. Yamakiri aajatzi ikyantassiritari piyari. Tima inthonkiri iwawisakota-wakiri Jesús.

25 Tima iyaataa-jiitakiri oshiki Tapowini-satzi, Apipakowinisatzi, Aapatyaawini-satzi, poñaayi-tanainchari pasiniki inampiki-payi Judá-iti, aajatzi intatzikiro Pariñaaki.

5

Ikinkithatzi Jesús tonkaariki
(Lc. 6.20-23)

1 Ikanta iñaakiri Jesús oshiki apatowinta-kariri, tonkaanaki otzisiki, ari isaikapaaki anta. Pokapaaki iyomitaani-payi, ipiyotzi-minta-paakari.

2 Ari iyomitaa-yitakiri, ikantziri:

Ikantakota kimosiritaatsini

3 “Kimosiri inkantajyaa sipita-siriri, tima iriitaki ñaajironi ipinkathari-wintantaji Inkiti-satzi.

4 Kimosiri inkantajyaa iraaniinta-waita-chari, tima iriitaki yoimosirinkai-tajiri.

5 Kimosiri inkantajyaa tsinampa-siriri, tima iriitaki saikaatsini kamiitha kipatsiki ikasiya-kaita-kiriri.

6 Kimosiri inkantajyaa amina-mina-tzirori inkamiitha-siriti, tima aritaki iñaajiro inintziri. *

7 Kimosiri inkantajyaa nisironka-tantatsiri, tima aritaki inisironkai-tairi irirori.

8 Kimosiri inkantajyaa kitisiriri, tima iriitaki ñaajirini Pawa.

9 Kimosiri inkantajyaa oitsimaryaan-taniri, tima iriitaki inkantaitiri: “itomiyaayi Pawa inajiitzi.”

10 Kimosiri inkantajyaa inkimaatsita-kayi-tyaari ikamiitha-siritzi, tima iriitaki ñaajironi ipinkathari-wintantaji Inkiti-satzi.

11 Kimosiri pinkantajyaa imaninta-waitaitimi, inkimaatsitakai-tyaami, inthaiya-kowai-taityaami okantakaan-tziro pikimisantaana.

12 Tharowinta pinkanta-yityaa, tima Pawa pinatajimini inkitiki. Pinkinkithasiritiro tsika ikantai-takiri pairani ikimaatsi-takaitari itanakarori Kamantan-tzinkari-payi.”

Osiyarori tziwi

13 “Pisiyakaro awiroka-payi tziwi. Aririka inkonowaitiro tziwi tsika ompaityaa, airo apatanaaro inkatyokantaityaaro. Ontzimatyii imanintaitiro, yookaitakiro osaawiki yaatzika-waitaitiro.”

Kimitariri ootamintotsi

14 “Aririka osaiki nampitsi tonkaariki, okoñaatzi maaroni aririka ootyaa tsitini-paiti, ti omaña nampitsi. Timakitainka-takotaniri pinatzii, awiroka yomitaa-najirini maaroni atziri, airo pimanimo-tziri okaratzi piyotanajiri.

* 5:6 amina-mina-tzirori inkamiitha-siriti = iriitaki osiyariri ayimaniintziri imiri aajatzi itashi ikowa-pirotaji inkamiitha-siritai.

15 Ari okimitari aajatzi, aririka oishiri ootamintotsi, ti antatakotiri. Tima owakotziri jinoki inkitainka-takotantyaari ikaratzi saikatsiri pankotsiki.

16 Ari pinkanta-najyaari awiroka, pisaika-yitanaji kamiitha iñaantyaamiri pishininka-payi okamiithatzi okaratzi pantayi-tanajiri. Irootaki impinkatha-tanta-jyaariri irirori Asitairi Inkiti-satzi.”

Ikinkitha-takotziro Jesús Ikantakaan-taitsiri

17 “Airo pikinkithasiri-tasita nopokatzi nowashaanta-kayimiro Ikantakaan-taitsiri, airo nowashaanta-kayimiro aajatzi ikinkitha-takotakiri pairani Kamantan-tzinkari. Apatziro nopoki nomonkara-takaa-yitajyaaro okaratzi ikinkitha-takoi-takiri pairani.

18 Omapiro onthonkajyaa kipatsi aajatzi inkiti, airo tzi-maita awisasita Ikantakaan-taitsiri iroatzi omonkara-tantakyaari maaroni. †

19 Airorika pithotyiro Ikantakaan-taitsiri, airorika pikaman-tajiri pishininka inkiman-tajyaarori irirori, airo panintaajaro ipinkathari-wintantaji Inkiti-satzi. Iriima matakirori ithotyiro iyomitaan-tajiro, iriitaki iriiprotaatsini tsika impinkathari-wintantaji Inkiti-satzi.

20 ¿Pisiyakaan-tzima kamiitha-siri ikanta Yomitaantaniri aajatzi Nasitantaniri? Airorika panaajiri awiroka pinkamiitha-siritaji, airo piñaajiro ipinkathari-wintantaji Inkiti-satzi.”

Ikinkitha-takotziro Jesús kisaantsi

(Lc. 12.57-59)

21 “Piyojii-tziro awiroka okaratzi ikantai-takiriri pairani awaisatzitini, ikantai-tziri:

Airo piwamaantzi. Aririka piwamaantaki, aritaki iwasankitai-takimi awirori.

22 Iroka nokantzi naaka: Airo pikishiri pishininka, iwasankitai-tzimi = kari. Airo pikanta-waitziri: ‘Ti piyowaiti awiroka.’ Aritaki iwasankitai-takimi pinkatharintsiki. Ti onkamiithati pinkisa-niinta-waitiri pishininka piitamasontzi-waitiri, patsipitaro = kari pintaajyaa sarinkawiniki. ‡

23 Tima paapiintziri pipira pasitakaari Pawa pimpomitiniri, iro kantacha aririka pinkinkithasiri-tapaakiro tzi-matsi kisanitzimiri pishininka,

24 pookanakiri pipira pasitakaariri, pijatasitiri kiskimiri. Pinkantairi: ‘Ashininká, thami aakamiithata-wakaajyaa.’

† 5:18 Ikantakaan-taitsiri = jota, tilde = yanini-payi sankinarintsiki ‡ 5:22 pishininka = pirintzi, pitsiro

Aririka paapatyaa-wakaajyaa, pimpiyi pomitai-rontsiki, pimpomi-tapajiniri Pawa pasitakaariri pipira.

²⁵ Tzimatsi-rika kishimini, piñaatyii yaanakimi pinkatharintsiki, pintharo-wakoti awotsiki, pinkantiri: 'Airo pikisawaita, thami aakamiithata-wakaajyaa.' Tima aririka yariita-kaakyaami pinkatharintsiki, inkantakiri impiratani: 'Paanakiri yoka.' Aritaki yaitanakimi yasitakoitimi.

²⁶ Airorika pipinata-sitari ikaratzi ikowako-takimiri, airo yoimisitowa-kaantajimi. Omapiro."

Ikinkitha-takotziro Jesús mayimpi-taantsi

²⁷ "Piyotziro awirokaiti ikantakaan-taitakiri pairani, ikan-taitzi:

Airo pimayimpitzi.

²⁸ Iroka nokantzi naaka: Aririka piñiiro kooya, ompoña ayimawaitimi piniwi-siri-tyaaro, pimayimpi-siri-takiro.

²⁹ Iroka nosiyakaan-timiro. Iroorika pokipiro kaaripirota-kayimiri, piwashaantajiro, pinkimi-takaantiro pinkithoryaatyiiromi, piroki. Tima ti pininti patsipi-tajyaaro sarinkawini onkanta-kaantiro poki, tima irootaki kamiitha-tatsi pisaika-pityaakitaji.

³⁰ Iroorika pakopiro kaaripirota-kayimiri, piwashaantajiro, pinkimitaan-tairo pinchika-tyiiromi pako, pookiro. Tima ti pininti patsipi-tajyaaro sarinkawini okantakaan-tziro pako, tima irootaki kamiitha-tatsi pisaikaponthokitai.

Ikinkitha-takotziro Jesús ookawakaantsi

³¹ "Ikantaitaki aajatzi pairani:

Aririka yookawa-kaityaa, ontzimatyii impaitiri tsika osankina-takota yooka-wakaan-tyaari.

³² Iroka nokantzi naaka. Kaaripiro-siritaki ikaratzi ookasitarori iina, irooma iñiiro-rika omayimpitaki kantacha yookiro. Aririka aawitajyaa iroori pasini oimi, omayimpitziro-takiri itawitari oimintari. Ari inkanta-jyaari aajironi, mayimpitaki irirori."

Ikinkitha-takotziri Jesús pairyaa-siwai-tariri Pawa

³³ "Piyojii-tziro ikantai-takiriri pairani awaisatzitini:

Airo pipairyaa-siwaitari Pawa.

Tima aririka ontzimi pinkasiya-kairiri Pawa, ontzimatyii pimonkara-tiniri.

³⁴ Iroka nokantzi naaka: Ti onkamiithati pimpairyaa-siwai-tyaari Pawa pimatan-tyaarori pikanta-yitziri. Airo pipairyaa-siwaitaro inkiti, tima ari isaikiri Pawa anta.

35 Airo pipairyaa-waitziro kipatsi, tima iriitaki asitaro Pawa, irootaki ikatziya-chinti-tanta-piintari. Airo pipairyaa-siwaitaro Aapatyaawini, tima aritaki ipinkathari-wintantaji Pinkathari-pirori.

36 Airo pipairyaa-siwaitaro piito, pinkanti: 'Airorika nomatziro nokantziri, inthatzinkai-tinaro noito.' Tima ti awiroka matironi pishooka-kairo pipai, ipoña pinkisaisi-takaajiro.

37 Airo pamatawi-tantzi. Omapiro-rika pantiro pikantayitzi, pinkanti: 'Jii, nomatiro.' Airorika pantziro, pinkanti: 'Airo nomatziro.' Tima ti onkamiithati pishikiyiro piñaani."

Okantakota kisaniiintaantsi
(Lc. 6.27-36)

38 "Piyojii-tziro awiroka ikantai-takiri pairani:

Aririka pinkitho-ryiitiri irooki pasini atziri, okamiithatzi inkisako-wintai-tyaari, inkitho-ryiitai-timiro poki awiroka.

Aririka pinkiryaa-kotiri pasini atziri, okamiithatzi inkisako-wintai-tyaari ikiryaakoitimi awiroka.

39 Iroka nokantzi naaka. Ti onkamiithati pimpiya-tyaari kisaniiintzimiri. Aririka impasaitimi kashita-poroni, pisinitiniri imonti-porotimi impasaitimi.

40 Aririka yaitimi pinkatharintsiki ininti yaapithai-timiro pithaari, pisinitiniri yaanakiro aajatzi piwiwiryakota-piintari.

41 Aririka impirai-tyaami paanakiro owaararontsi pookiro niyaanki awotsi, paanakiro owaararontsi panaakairo tsika ikantai-takimi pookiromi. §

42 Aririka inkantaitimi: 'Pimpina,' okamiithatzi pimpiri. Aririka inkantaitimi: 'Pimpawakina, ari noipyajimi,' okamiithatzi pimpiri airo pithaaña-pithatari.

Okantakota itakoitari kisaniiintantatsiri

43 Piyojii-tziro awiroka ikantaitaki pairani:

Pintakota-jyaari pishininka. Iriima ikaratzi kishimiri, pinkishiri irirori.

44 Iroka nokantzi naaka: 'Pintako-tyaari kishimiri. Pamana-kotairi maaroni inisironka-tanta-jyaariri Pawa. Airo pipiyatari kisaniiintzimiri, paakamiitha-tairi.'

45 Irootaki ikowa-kayi-takiriri itomiyi-taari Asitairi Inkitsatzi. Tima iriitaki owitsika-kiriri ooryaatsiri kitaityaakotziriri maaroni atziri: kamiitha-siriri, aajatzi kaari-pirosiriri. Irijatzi owitsika-kirori inkani, iwaryiiniri maaroni atziri: tampatzika-siriri aajatzi kowiinka-siriri.

⁴⁶ Apatziro-rika pitakotari ikaratzi otakotamiri awiroka, ¿pisiyakaantzi aritaki impinataimi Pawa? Tima airo, irootaki yanta-piintakiri sintsiwintziriri atziri impinatiri iriitaki yasitakai-yaari iwinkathariti wirakocha.

⁴⁷ Apatziro-rika piwitha-tapaa-kyaari pishininka, ¿aminaasi-waitaantsi iroka? Tima irootaki imata-piintakiri pasini-satzi atziri.

⁴⁸ Pinkamiitha-siri-yitaji awiroka, pisiyako-tajyaari Asitairi Pawa, omapiro ikamiitha-siritaki irirori.”

6

Ikinkitha-takotziri Jesús opasitan-tachari

¹ “Piwashaantajiro piwapyii-motari atziri-payi pikamiithasiri-taimi. Aikiro-rika pijatakaa-tyiuro, tikatsi impinata-jimiri Asitairi Inkiti-satzi.

² Aririka pimpasi-tantyyaa, airo pikanta-kanta-waitzi: ‘Nopasantanka naaka.’ Apatziro ikanta-kanta-waitzi owapyiimo-tantaniri tsika yapatota-piintaita aajatzi tsika ikinaita-piintzi, irootaki impinka-thaitan-tyaariri irirori. Tzimaki pinkatha-matsi-takiriri irirori.

³ Aririka pimpasi-tyaari awiroka asinonkai-nkari, airo pikanta-kanta-waitzi,*

⁴ omanani-kiini onkantyyaa pipasitan-takari. Apatziro iyoitzi Pawa, tima iriitaki pinatajimini.”

Iyomitaantziro Jesús amanaantsi

(Lc. 11.2-4)

⁵ “Aririka pamaniri Pawa, airo pisiyakotari kantasi-wairintzi. Tima inkatziya-piinta irirori yapatota-piintaita aajatzi niyaankiniki nampitsi iñaantyyaariri ishininka-payi. Tzimaki pinkatha-matsi-takiriri irirori. Omapiro.

⁶ Irooma awiroka aririka pamani, pasitakotyaa piwankoki pinkowa-kotiri Asitairi tsipata-kamiri. Iriitaki ñiimini apaniironi, aritaki inisironka-takyaami, iriitaki pinatajimini.

⁷ Aririka pamani, airo papii-pii-tziro okaratzi pikantakiri. Apatziro yapii-pii-tziro pasini-satzi atziri. Iñaajaantzi yapii-yapii-tziro ikantakiri aritaki inkimakiri Pawa.

⁸ Paamawintyyaa pisiyakotari = kari awiroka. Tima tikira pinkowa-kotiriita Asitairi kowityii-motamiri, iyotzita-waitakaro irirori okaratzi kowityii-motamiri.

⁹ Iroka pinkanti pamana-piinti awiroka: Asitanari, nampitarori inkitiki, Tasorintsi onatzii piwairo awiroka.

* 6:3 Pisiyakaantiro ti oyotimi pampati tsika opaita antziri pakopiro

10 Pimpinkathari-wintajina naaka.

Pantakainaro aka kipatsiki okaratzi pininta-kainari awiroka,

Pinkimi-takaan-tajinari inkiti-wiri, pantakairi irirori maaroni pininta-kairiri awiroka.

11 Pimpa-piintina kowityii-motanari noyaari. †

12 Pimpyaako-tajinaro nokaaripiro-siri-waitaki,

Tima nomatakiro naaka, nopyaako-tajiri ikaratzi owaaripiro-siri-tanari.

13 Airo pisinitana iñaantai-tyaana, inintaiti yanta-kayitinaro kaari-pirori.

Tima pasi piwajiro pimpinkathari-wintantaji awiroka.

Ari pikanta-jitatziro otzimimo-tzimi pisintsinka, aajatzi piwaniinkaro. Aritaki okantari.

14 Aririka paripiro-tajyaari ikaratzi kishimiri, aritaki yaripiro-taimi awiroka Asitairi Inkiti-satzi.

15 Irooma airorika paripirotari ikaratzi kishimiri, tima airo yaripiro-taami awiroka Asitairi.”

Ikinkitha-takotziro Jesús tziwintaantsi

16 “Aririka pintziwintyaa pisirita-kotyaari Pawa, airo pikanta-kanta-waitzi: ‘Notziwinta-tyaari Pawa.’ Paamaiyaa pisiyari = kari awiroka kantasiwaitsinkari. Itziwintapiintawita irirori mantsiya ikantayita, irootaki iyotantariri itziwintatyaa. Tzimaki pinkatha-matsi-takiriri irirori. Omapiro.

17 Irooma awiroka aririka pintziwin-tyaari Pawa, pinkiwa-porotyaa, pinkisityaa kamiitha,

18 airo iyotantaitami pitziwintatyaa. Apatziro iyotimi Asitairi Inkiti-satzi, tima iriitaki pinatajimini.”

Ikinkitha-takotziro Jesús inkiti-sato owaararontsi

(Lc. 12.32-34)

19 “Airo pashaaranta-siwaita aka kipatsiki, oshiki opirikitanski, ompowanaki, tima tzimatsi oshiki kosintzi aka.

20 iro kamiitha-tatsi pantayi-tairo pisaikan-tajyaari kamiitha inkitiki. Irootaki kimitajyaaroni pashaarantaa-tyiyyaami inkitiki tsika ti opiriniki-tapaji, opowani-tapaji aajatzi, tima ti intzimapaji kosintzi anta.

21 Tima tsika-rika piwaa-rantaka, aritaki pisirita-piintajyaaro.”

Ikinkitha-takotziro Jesús ootamintotsi

(Lc. 11.33-36)

† 6:11 noyaari = pan

22 “Irootaki oki osiyariri ootamintotsi awathaki. Kamiitha-rika okanta poki, piñaantaro kamiitha, okimiwai-takaro pinkoñiityaa-kotatyiimi. ‡

23 Tirika ampantyaaro poki, airo piñaantaro kamiitha, okimiwai-takaro pintsitini-kitako-tatyiimi.” §

Ikinkitha-takotziro Jesús owaararontsi

(Lc. 16.13)

24 “Tikatsi matironi yantawai-tiniri apiti opiratantachari. Tima aparoni ininta-piroti imonkara-tiniri ompira-tantachari, iriima pasini inkisaniinta-nakiri. Ari okantari aajatzi: Tikatsi matironi yantiniri Pawa inintziri irirori, aririka inkinkithasiri-takotai-tyaaro awaararontsi onkimiwai-tanakyaaro iroomi ompiratyaarini.”

Ikinkitha-takotziro Jesús kantzimo-siri-taantsi

(Lc. 12.22-31)

25 “Pinkimi nonkanti: Airo okantzimo-siri-waitami pinkanti: ‘¿Paitama noyaari, opaitama niriri, opaitama nonkithaa-tyaari?’ Tima tzimatsi ankinkithasirita-piintajiri, irootaki kowapiro-tachari, anairo okaratzi awayita-piintari, aajatzi akithaayita-piintari.

26 Thami ankinkisiryaa-takotiri tsimiri-payi. Ti impankitiro iyaari, ti iwitsiki iwanko iwantyaarori iwankiri. Iro kantacha, Pawa opapiintziriri okaratzi iwayitari. ¿Tima intako-piro-tyaami awirokaiti Pawa?

27 Aikiro-rika pijatakaa-tyiuro onkantzimo-siri-waityaami ¿arima pinkantakiro piwawi-niinta-wairo pisarintsiti?

28 Thami ankinkithasiri-takotiro incha-tyaaki-payi, ti añiuro antawaiti, ti ontyaawintyaa onkithaa-tyaari. Titzimaita onkantzimo-siri-waityaaro, onkanti: ‘¿Opaitama nonkithaa-tyaari?’ *

29 Owaniinka kamiitha, anairi iwaniinkata Salomón, pinkathari-tatsiri pairani.

30 Tima iriitaki Pawa owaniinka-tzirori. Okantawita kapichiini añaaawitaro owaniinkata-painta, iro osamani tikatsi apantyaaroni aririka onkama-tyaa-tanaki, inchikaitakiro, intayii-takiro. ¿Airoma ikimpoyaa-wintzimi awiroka Pawa? Aritaki, airo pikiso-siritzi.

31 Aritapaaki okantzimo-siri-waitami, pikantzi: ‘¿Paitama noyaari, opaitama niriri, opaitama nonkithaa-tyaari?’

‡ 6:22 Siyaka-winta-chari okitsi kamiithari, iriitaki atziri pimantaniri (kaari masitha-tatsiri), iriitaki ñaajironi inkimatha-tairo okaratzi yantakairiri Pawa,

§ 6:23 Siyaka-winta-chari aioririka apantaro oki, iriitaki atziri masithari kaari kimatha-tironi okaratzi yanta-kayiriri Pawa,

tima isaikatzii otsitini-kitzi * 6:28 incha-tyaaki-payi = lirio

³² Apatziro okantzimo-siri-waitari pasini-satzi-payi. Irooma awirokaiti, iyotako-tzimiro Asitairi Inkiti-satzi opaita-rika kowityii-motamiri.

³³ Tima irootaki kowapiro-tachari impinkathari-wintajimi Pawa, iwamiitha-siri-taimi aajatzi, aritaki impayita-jimiro okaratzi kowityii-motamiri.

³⁴ Aritaki okantari, airo okantzimo-siri-waitami opaita-rika awishimo-timini onkitaitita-manaji, aritaki piñaakiro. Tima maaroni kitaitiriki-payi piña-piintakiro okaratzi kantzimo-siri-yitamiri.”

7

Ikinkithata-kotziro Jesús mishakowintaantsi

(Lc. 6.37-38,41-42)

¹ “Ti onkamiithati pimishakowintanti, paamaiyaa imishakowintai-tzimi = kari awiroka.

² Aririka pinkanta-kotiri pishininka, aritaki inkanta-kota-nakimi awiroka. Ontzimatyii paamaiyaa, otzimi-kari pantzi-motantani, imapiro-tajimi = kari apaata impiyatai-tyaami.

³ Tima osiyawaitakaro aririka ontyaa-kitimi antaro incha-pitoki pokiki, ¿kantachama paminiri pasini tyaakita-chari kapichiini irokiki?

⁴ ¿Kantachama pinkantiri: ‘Pimpoki naajimiro otyaa-kita-kimiri?’ Otyaaki-taikimi awiroka antaro incha-pitoki.

⁵ Tima pisiyakari awiroka kantasiwaitsinkari. Ontzimatyii pitawakyaaro awiroka paawairo antaro inchato otzikaa-kimiri pokiki, paminaji kamiitha paanta-jyaaniriri otyaakita-chari kapichiini.

⁶ Ti impaitiri otsitzi okaratzi tasorin-tsita-tsiri yasitari Pawa. Ti impaitiri aajatzi chancho okaratzi poriryaa-yitatsiri pinapirota-chari, ti iyoti inithaa-wainiti oshiki yoipatsi-waitiro yaatzika-waitakiro. Ti impaita-tyiiri in-intawitari, oshiki inkatsimati, aritaki yatsikantaki.” *

Ikinkithata-kotziri Jesús amana-pirotziriri Pawa

(Lc. 11.9-13; 6.31)

⁷ “Pikamiti, pamina-minatai aajatzi, aritaki impaita-jimiro pinintziri. Pisiyakaantiro aririka pariityaa pankotsiki,

* **7:6** Ikantai-tziri aka: “tasorin-tsita-tsiri yasitari Pawa” aajatzi “poriryaa-yitatsiri pinapirota-chari”, irootaki siyaka-wintacha Kamiithari Ñaantsi tasorin-tsita-tsiri. Tima irootaki iñaani Pawa osiyariri ikaratzi poriryaa-yitatsiri pinapirota-chari. Iriima otsitzi aajatzi chancho, iriitaki siyaka-winta-chari ikaratzi kaari nintironi inkimisantairo Kamiithari Ñaantsi, oshiki ikisani-intakiri kamantantzirori. Tirika inintiro inkimisanti, airo yanta-waitaitsiri inkimisanti

pinkanta-paakiri asitarori: 'Pasitaryiinaro piwanko.' Ari-taki yasitaryaa-kimiro iwanko.

⁸ Tima aritaki impaitajiri kamitan-tatsiri. Inkarati amina-minataironi, aritaki iñaakai-tairi. Aririka inkantanti: 'Pasitaryiinaro.' Aritaki yasitaryaaitakiniri.

⁹ Aririka inkamitimi pitomi, inkantimi: 'Apaá, pimpina noyaari.' ¿Arima pimpakiri mapi? †

¹⁰ Aririka inkantimi: 'Pimpina sima.' ¿Arima pimpakiri maranki iyaari?

¹¹ Tima piyotziro pitakotari awiroka pitomi-payi, kaari-piro-siri pinawita. Iriitaki mapirotzirori Asitairi Inkiti-satzi, itakotari maaroni amanayitairiri.

¹² Aririka pininti intakoi-tajyaami, pitawakyaaro awiroka pintakotantyyaa. Tima irootaki kanta-kota-chari Ikantakaan-taitani, irojatzi ikantakiri pairani Kamantan-tzinkari-payi."

Ikinkithata-koitziro awotsi-manchaki

(Lc. 13.24)

¹³ "Aririka pininti pinkyaa-pankotairi Pawa, pisiya-kayiro pimpampi-thata-tyiromi awotsi-manchaki. Tima tzimatsi pasini awotsipirori, kaari pomirintsita-chani inkinan-taityaaro. Tima oshiki pampithata-kirori, iriitaki asinonkaa-chani sarinka-winiki.

¹⁴ Irooma awotsi-manchaki, ti ishikiti kinantyaaroni, iriitaki ariitaa-chani anta tsika irasi iwiro yañaaji."

Ikinkithata-kotziri Jesús osiyawitariri kamantantatsiri

(Lc. 6.43-44)

¹⁵ "Paamawinta-jiityaa awirokaiti yamatawitzimi = kari osiyawitariri Kamantan-tzinkari, isiyapaa-kyaari ipiraitari ti ikatsima-waiti. Iro kantacha kaari-piro-siriri inatzii, isiyakari owantaniri. ‡

¹⁶ Ontzimatyii ayotiiri kamiitha-rika okaratzi yantayitziri, irootaki ayotantyaari kamiitha-siriri inatzii. ¿Añiroma chochoki iraitsiri onkitho-kitan-tyaaro owaato kitoochii? Tima ti. ¿Kantachama onkitho-kitan-tyaaro pasini chochoki-payi iroori? Tima airo. §

¹⁷ Iroorika inchato saankanata-tsiri oshooki, okitho-kitzi kamiitha. Irooma inchato karipirori, ti ampantyaaro okithoti.

¹⁸ Tima maaroni inchato saankanata-tsiri oshooki, ti onkaaripiroti okithoki. Ari okantari aajatzi inchato sampiya-sita-tsiri osi, ti onkamiithati okithoki.

¹⁹ Tima intowaitatyiiro inchato kaari kithokita-tsini kamiitha, yaitziro intayiiro.

† 7:9 noyaari = pan ‡ 7:15 ipiraitari ti ikatsima-waiti = oisha = oveja; owantaniri = lobo § 7:16 chochoki iraitsiri = uva; chochoki-payi = higo

20 Aritaki piyojiita-wakiri awiroka-payi amatawiriri aririka piñaayitakiro okaratzi yantayitiri.”

*Ikinkithata-kotziri Jesús oyotako-pirotairiri
(Lc. 13.25-27)*

21 “Tzimawitacha oshiki kantanari: ‘Nowinkathariti pinatzii awiroka, nopinkathatzimi.’ Airotzimaita ikyaaji inkitiki tsika ipinkathari-wintantai Pawa. Apatziro inkyaaji ikaratzi antanajirori inintziri Asitanari Inkiti-satzi.

22 Apaata aririka namina-kotajiri maaroni yantayitakiri, tzimayitatsi kantayita-jinani: ‘Nowinkathariti, nopairyaa-kimiro piwairo nokinkithata-kotzimi. Nopairyaaakimi nisita-kota-kayiri isakasiritantari piyari. Ari nokimita-jiriri aajatzi noshininka-payi, oshiki notasonka-winta-yitaki nopairyiiniri piwairo.’

23 Nonkan-tzimaityaari naaka: ‘Ti noyotimi. Pijati intyaat-sikaini, omapiro pikaaripiro-siritaki.’ ”

*Ikinkithata-koitziri apiti owitsika-tsiri iwanko
(Lc. 6.46-49)*

24 “Pinkimi. Aririka pinkinkithasiritiro maaroni nokantakimiri, aririka pinkimisanta-najiro maaroni, ari okamithatzi. Irootaki piyota-nityaari. Pisiyaari witsika-tsiri iwanko okiraawiro-pathatzi kipatsi.

25 Oparyaa-witaka antaroiti inkani, amaraaniwitaka. Antaro otampyaa-witaka, ookanta-witapaakaro pankotsi, ti aawyyiro. Tima owatzika-pirotayaa kamiitha okiraawiro-pathataki kipatsi.

26 Ari okimitari aajatzi airorika pikinkithasiritziro okaratzi nokanta-yitakimiri, airorika pinkimisanta-najiro, airo piyota-nita. Pisiya-kotakari witsika-tsiri iwanko impaniki-pathatzi.

27 Okanta oparyaa-paaki inkani, amaraanita-paaki. Ari otampyaa-paaki, ookanta-paakaro pankotsi, tyaanaki. Ti iñitajiro.”

28 Irootaki iyomitaa-kiriri Jesús ikaratzi apatowintakariri. Okiryaaantzi ikantajiita atziri-payi ikimiri.

29 Tima ti omaña isintsinka iyomitaantzi, yanairi iyomitaantzi Yomitaan-taniri-payi.

8

*Yisita-kota-kaitziri omatziri pathaa-rontsi
(Mr. 1.40-45; Lc. 5.12-16)*

1 Ikanta yoirinkajaro Jesús ikinkithatakira tonkaariki, iyaatajiri oshiki atziri.

² Ari ipoka-sitakiri omatziri pathaa-rontsi, ityiirowa-sita-paakari, ikantapaakiri: “Pinkathari, pinintzi-rika, aritaki onkantaki pisita-kota-kaajina.”

³ Irootaki yakotan-tanakari Jesús, itzinkakiri kapichiini, ikantziri: “Nonintzi, pisita-kotaji.” Isitanaki ipathaa-waiwita.

⁴ Ikantawita-waari Jesús pathaa-waiwita-chari: “Airo pikamanta-kotana. Apatziro piwanakiro pijata-sitiri Ompira-tasorintsitaari, pimatana-tyaarori Ikantakaantani pairani Moisés, paanakiniri Pawa pasitakaariri pipira, irootaki iyotantai-tyaari isita-kotajimi.”

Yisita-kota-kaajiri Jesús impiratani wirakocha jiwatziriri owayiri-payi
(Lc. 7.1-10)

⁵ Ikanta yawisanaki Jesús, ariijiitaka nampitsiki Capernaum. Ari ipokaki ijiwari iwayiriti wirakocha iñiiri Jesús,
⁶ ikantapaakiri: “Nowinkathariti, tzimatsi naaka nompiratani nowankoki, omapiro imantsiyataki, kisoporokitaki.”

⁷ Ari yakanakiri ikantziri: “Aritaki nojataki nowawisaakotajiri.”

⁸ Ikantanaki irirori: “Oshiki nopinkathatakimi awiroka, tima tikatsi miraawintyaanani naaka, airo okantzi pinkyaa-wankotina. Apatziro nonintzi pinkanta-kaantiri yisita-kotai, aritaki omatakyaa pinkantiri. *

⁹ Tzimatsi ompiratanari naaka, tzimatsi aajatzi owayiri-payi nompiratari naaka. Aririka nonkantiri: ‘Pijati,’ aritaki ijataki. Aririka nonkanti pasini: ‘Pimpoki,’ aritaki impokaki. Aririka nonkantiri nompiratani: ‘Pantiro iroka,’ imatziro yantziro.”

¹⁰ Okiryaantzi ikantanaka Jesús ikimakiri ikantaki ijiwariti owayiri. Ikantanakiri ikaratzi oyaatakiriri: “Iriitaki matakirori yoka ikimisantzi, tima aka inampiitiki Israel-iiti tikira noñii aparoni siyaarini. Omapiro.

¹¹ Pinkimi, aririka impinkathari-wintantai Inkiti-satzi, aritaki intzimaki oshiki pasini-satzi poñaachani pasiniki nampitsi, yanintaajyaa isaikakaajiri awaisatzitini Abraham, Isaac aajatzi Jacob.

¹² Airozimaita itzima-pirotaji ashininka saikaatsini anta. Iriitaki inintawitaitari impinkathari-wintairi maaroni anta, tima oshiki ipiyathataka, irootaki yookanta-jyaariri otsitini-kitaki. Ari irawaita-jyaari, yatsikai-kiwaitajyaa inkimaatsitajyaa.”

* 8:8 Yoka ijiwari iwayiriti wirakocha, kaari Judá-iti, pasini-satzi atziri inatzii. Pairani ti inkyaa-wankotiri Judá-iti pasini-satzi kaari ishininkatyaa.

¹³ Ipithoka-sita-naari ijiwariti owayiri, ikantziri: “Pimpiyi piwankoki. Pimatakiro pikimisantzi awiroka, irootaki yisita-kotan-tajyaari pimpiratani.” Apatha-kiro yisita-kotanaki impiratani iwankoki.

Yisita-kota-kaajiro Jesús irayiro Pedro
(Mr. 1.29-34; Lc. 4.38-41)

¹⁴ Ikanta ikinanaki Jesús iwankoki Pedro. iñaapaa-tziiro irayiro onaryaaka, omatatziiro okatsirinkawaitsi.

¹⁵ Itzinka-paakiro kapichiini irakoki, isita-kotanaki. Piri-intanaka, aminayita-wakiniri ompaita opawakiriri.

Isitakotakaaki Jesús oshiki mantsiyayitatsiri

¹⁶ Okanta otsitiniityaanaki, yamaita-paakiniri oshiki yaayiri piyari. Yisita-kota-kaayitairi ikisatha-yitakiri iwi-yariti. Yisita-kota-kaaki aajatzi ikaratzi mantsiyayita-tsiri.

¹⁷ Ari omonkaratari ikamantantakiri pairani Kamantan-tzinkari Isaías, ikantaki: Iriitaki aanakiro amantsiyari, Irijatzi aanakiro okaratzi akimaatsi-yitari.

Nintawitachari iyaatiri Jesús
(Lc. 9.57-62)

¹⁸ Ikanta iñaakiri Jesús ishiki-pirota-paaki atziri apato-tawintariri, ikantanakiri iyomitaani: “Thami amontyaaji intatzikirona.”

¹⁹ Ikantawita-waari Yomitaan-taniri: “Yomitaanarí, nonintzi noyaata-nakimi tsika pinkinayiti awiroka.”

²⁰ Yakanaki Jesús, ikantziri: “Tzimatsi imoro kowincha imaanta-piintari, aajatzi ikimita tsimiri-payi tzimatsi imayiro. Iriima yoka Itomi Atziri ti ontzimi iwanko imaanta-piintyaari irirori.”

²¹ Ari ikantanaki iyomitaani: “Yomitaanarí, nonintawitaka naaka noyaata-nakimi, airotzimaita iroñaaka, nonintatzii noñiuro nonkitata-najiri asitanari, aripaiti noyaatimi.”

²² Ikantanaki Jesús: “Piyaatina. Tima inkarati kamasiritatsiri, aritaki inkitatairi irirori kaminkari-payi.”

Imairintziro Jesús tampyaa
(Mr. 4.35-41; Lc. 8.22-25)

²³ Ari ititanaka Jesús pitotsiki, itsipatakari iyomitaani-payi.

²⁴ Ikanta imontyaa-kotanaka, maanaki Jesús pitotsiki. Iro iwiraako-witaka niyankyaaki, omapokakiri iyomitaani-payi antaro tampyaa, otitapaaka nijaa pitotsiki otamaakatanakira inkaari.

²⁵ Ijata-sitai-takiri Jesús, iwakiryii-paakiri, ikantai-tziri: “¡Yomitaanarí, ampiinkatyii! ¡Piwawisaa-kotajina!”

26 Ikantanakiri irirori: “¿Paitama pitharowantari? ¿Tikirama pikimisanta-pirotzi?” Piriintanaka, imairintakiro tampyaa aajatzi otamakaani inkaari, awisanaki, mairyaatanaji kamiitha.

27 Okiryaantzi ikantawinta-nakari Jesús, antaro ipinkathata-nakiri, ikanta-wakaa-jiita: “¿paitama atziritsiri yoka? Imairintziro tampyaa, aajatzi inkaari.”

Gadara-satzi yaakiri piyari

(Mr. 5.1-20; Lc. 8.26-39)

28 Arijiitaka intatzikiro, aatakota-paaki nampitsiki ipaitai-tziri Gadara. Ari isiya-sita-wakari apiti atziri yaakiri piyari ipoñaakaro kitataari-masiki. Katsima ikantakaakari piyari, oshiki itharowakaitari, ti onkanti inkinaiti anta.

29 Ikaimaa-pirotatzii ikantzi: “¡Jesús, Itomi Pawá! ¿Piwasankita-tyiinama tikirata omonkaratyaata? ¿Tsikama nokanta-kimika awiroka?”

30 Ari isimoka-waijiitzi oshiki chancha anta.

31 Ñaawaitanaki iwiyariti, ikantzi: “Aririka pisita-kota-kaajiri naaka, pinyaantina ipiyotaka chancha.”

32 Ikantzi Jesús: “¡Pijati piyarí!” Jatanaki piyari-payi chanchoki, isaikantapaakiri, irootaki isiyanta-nakari impiritaki, mitaajiita-paaka maaroni inkaariki, apirotaka ipiinkaki.

33 Ikanta iñaakiro aamaako-wintariri chancha okaratzi kantain-chari, siyanaka nampitsiki, ikamanta-paakiri maaroni atziri okaratzi iñaakiri.

34 Irootaki iyatanta-nakariri atziri-payi, iñaapaakiri Jesús, ikantapaakiri: “Ti noninti pisaiki nonampiki, pamini tsika pinkini.”

9

Yisita-kota-kaajiri Jesús kisoporokiri

(Mr. 2.1-12; Lc. 5.17-26)

1 Ikanta ititanaaro Jesús pitotsiki, imontyaaaja inampiki.

2 Ari yamaita-kiniri kisoporokiri, yanatakoi-takiri inaryaa-mintoki. Iyosirita-wakiri Jesús ikaratzi anata-kotakiriri oshiki yawintaa-paakari, iñaanata-wakiri mansiyari, ikantziri: “Pinkimo-siriwintyaa ashininká, tima impyaakoi-takimiro pikaaripiro-siri-witaka.”

3 Kimawaki Yomitaan-taniri-payi, ikanta-siritanaki: “Ithanka-tasorintsitatzii yoka.”

4 Yotaki Jesús tsika ikanta-siritzi, isampita-nakiri, ikantziri: “¿Opaita pikaaripiro-siritantari?”

5 ¿Tima onkamiithati nonkanti: 'Ipyaakoi-tajimiro pikaaripiro-siri-witaka?' ¿Irooma pinintzi nonkantiri: 'Pinkatziyi, pijatai?'

6 Iroñaaka piyotiri Itomi Atziri otzimi-motziri isintsinka aka kipatsiki, aritaki impyaakotairi kaaripiro-siri-witachari." Ipithoka-sita-nakari kisoporokiri, ikantziri: "Pinkatziyi, paanajiro pinaryaa-minto, pijatai piwankoki."

7 Ari ikatziyanaja mantsiya-witachari, jataji iwankoki.

8 Tima iñaakiri maaroni piyotain-chari, okiryantzi ikan-tajiitanaka iñaawajiri ijataji. Ikantajiitanaki: "Imapirota-tziiro Pawa, iriitaki matakirori otzimi-motan-tariri ita-sorinka yoka atziri."

Yamiñaitanakiri Mateo
(Mr. 2.13-17; Lc. 5.27-32)

9 Ikanta yawisanaki Jesús, irojatzi iñaanta-paariri Mateo, iriitaki yoka sintsiwintan-tatsiri yamaitiniri kiriiki. Ikanta-pajiri: "Piyaatina." Ari ikatziyanaka Mateo iyaatanakiri.

10 Ariitaka iwankoki Mateo iwakaiyaari Jesús, ari it-sipatakariri iyomitaani-payi. Tima oshiki sintsiwintan-tatsiri yamaitiri kiriiki jatanain-tsiri, ijatzitaka aajatzi oshiki antayitzirori kaari-pirori. Ari ikaratzi itsipajiitakari Jesús.

11 Ikanta iñaakiri Nasitantaniri, ikaimakiri iyomitaani Jesús, isampitakiri, ikantziri: "¿Paitama itsipatan-tariri Jesús sintsiwintan-tatsiri yamaitiniri kiriiki aajatzi antayitzirori kaari-pirori? Ti onkamiithati."

12 Ikimaki irirori Jesús, ikantzi: "Aririka imantsiyati atziri ipoka-sitziri aawintan-tzinkari, iriima atziri kaari mantsiyatatsi tikatsi ininti irirori.

13 Ontzimatyii pinkinkithasiritiro Ikantakaantani Pawa, kantatsiri:

Ti apatziro nonintzi pamayitajina patsipita-kaani.

Iro nokowa-pirotajiri pinisironkatairi pishininka.

Tima ti nompoka-sitiri ikimita-kaantai-tziri kamiitha-siriri inawita, nopoka-sita-tziiri kaari-piro-siriri nonkaima-siritajiri iwashaantairo kaari-pirori."

Ikinkithata-kotziro Jesús itziwintaita
(Mr. 2.18-22; Lc. 5.33-39)

14 Ari ipokajiitaki iyomitaani Juan, isampita-paakiri Jesús, ikantziri: "¿Ipaitama kaari itziwintanta piyomitaani? Tima nontziwinta-piintyaa naaka, ari ikimi-tzitari iyomitaani Nasitantaniri."

15 Ari yakanakiri Jesús, ikantanakiri: "Aririka ajati aawakaan-tsiki, ¿arima awasirita-paakyaa? Aryaajaini apaata, aririka yaitakiri iimintaitari, aripaiti intziwintaityaa.

16 Tima aparoni paisatori ikithaataitari, aririkami iwapatankai-tantyaaro owakirari manthakintsi, aritaki osaraa-pirotanaki aririka ampithata-nakyaaw owakirari manthakintsi.

17 Ari okimitari aajatzi, ti inkanta-pirotyaaw paisatori misinantsi-naki iwantai-tyaari airyaari iraitsiri. Aririka iwantai-tyaari, aritaki isanaryaanaki, aparata-siwaitakyaaw iraitsiri aajatzi misinantsi-naki. Iriitaki kamiithatatsi owakirari misinantsi-naki iwantai-tyaari, apitiro inithaawakaa airo oyaaripirota-wakaa.”

*Irisinto Jairo aajatzi kooya mantsiyatatsiri
(Mr. 5.21-43; Lc. 8.40-56)*

18 Ikinkithawai-minthaitzi Jesús, ariitapaaka ijiwariti Judá-iti, ityirowa-paaka impinkathata-paakiri, ikantziri: “Kamaki nosinto, irootaki nopokantari pijati nowankoki pantanta-jyaaro kapichiini pako, añaaajiita.”

19 Ari ijatanaki Jesús, aajatzi iyomitaani-payi, iyaatanakiri.

20 Ari opokapaaki kooya mantsiyata-tsiri, tima oshiki osarintsi asinonkaawaitaka, tzima-kotaki 12 osarintsi, okinasita-paakiri itaapiiki Jesús, antakiro kapichiini opatziki iithaari.

21 Okanta-siritzi: “Aririka notzinki-takiri kapichiini iithaari, aritaki nisita-kotaji.”

22 Ari ipithoka-sita-nakaro Jesús, ikantziro: “Kimosiri pinkanta-najyaa noshininka, irootaki isitakotaa-jimiri pawintaajana.” Apatha-kiro isitanaki omantsiyari kooya.

23 Ikanta yariita-paaka Jesús iwankoki ijiwariti Judá-iti, iñaapaa-tziiri showiriwintzirori kamaintsiri, oshiki atziri akiwai-nkatain-chari iraaajiita.

24 Ikantapaakiri: “Pishikajiiti, ti onkami piraako-jiitakari, omakoryaatzii.” Tima thainkaitakiri Jesús.

25 Imisitowa-paakiri maaroni, kyaapaaki Jesús, yairikawakota-paakiro, piriintanaja iintsi.

26 Tira imanakoitanakiri Jesús, ikimakoi-tanakiri maaroni anta.

Yisita-kota-kaajiri Jesús apiti mawityaakiri

27 Ikanta yawisanaki Jesús, iyaatanakiri apiti mawityaakiri, ikantzi ikaimi: “¡Ikasiya-kaitani pinkatharini David, pinisironkata-jyaana!”

28 Irojatzii yariitan-tapaakari pankotsiki. Ipokapaaki okaakiini mawityaakiri, ari isampitakiri Jesús, ikantziri: “¿Tima pawintaakana awiroka aritaki nomatakiro pinintziri?” Ikantajiitzi irirori: “Jii, ari pimatakiro Nowinkathariti.”

²⁹ Akotanaki Jesús, itzinkakiri kapichiini irokiki, ikantziri: “Isita-kota-kaajimi pawintaana.”

³⁰ Apatha-kiro yaminanaji kamiitha. Isintsi-thawita-waari, ikantziri: “Airo pikamanta-kotana nisita-kota-kaajimi.”

³¹ Iro kantacha jaitijiitanaki yokapayi ikamantantanaki, ithonka ikimakoi-tanakiri Jesús anta.

Iñaawaita-kaajiri Jesús kisowaantiri

³² Ikanta yamaita-paakiniri Jesús yaayiri piyari, kisowaanti ikantaka.

³³ Tima yisita-kota-kaawakiri Jesús yoka atziri, ñaawaitanaji, imisitowainiri iwiyariti. Okiryaantzi ikantanaka atziri-payi, ikanta-siri-jiitzi: “Tira ñaapiintiri ashininka-payi imatiro kimityaaroni yantakiri yoka.”

³⁴ Iriima Nasitantaniri-payi, ikantajiitzi irirori: “Ipaji-inkatyaari ijiwariti piyari yisita-kota-kaantariri yayiri.”

Sampai-nkataki pankirintsi

³⁵ Tima ithonka yaniitakiro Jesús maaroni nampitsi, iyomitaan-tayitaki tsika yapatota-piintaita. Ikinkithata-piintakiro Kamiithari Ñaantsi, tsika okanta ipinkathari-wintantai. Yisita-kota-kaayitakiri maaroni, tikatsi aparoni mantsiyarintsi pomirintsitzi-motyaarini.

³⁶ Ikanta iñaakiri Jesús oshiki apatowinta-kariri, antaro itako-sirita-nakari, ikantanaki: “Omapiro yasinonkaayita yoka atziri-payi.

Ikimitakari ipiraitari airorika itzimi aamaako-wintyaarini.”

*

³⁷ Aikiro ikantana-kitziiri iyomitaani-payi: “Isiyakaro yoka-payi atziri osampai-nkatzi pankirintsi, titzimaita intzima-piroti atziri koyaaajironi.

³⁸ Pamanairi awirokaiti Awinkathariti, intyaankiita oshiki jatasitirini atziri-payi, tima tzimatsi oshiki kimisantaa-tsini.”

10

Iyosiitaki Jesús 12 Tyaantariiti

(Mr. 3.13-19; Lc. 6.12-16)

¹ Ipoñaa iyoyaaki Jesús 12 iyomitaani, ipajiinkakiri isintsinka. Imatanakiro irirori yisita-kota-kaayitziri maaroni kantasi-waita-chari imantsiyari aajatzi ikaratzi ikyaan-tasiritari piyari.

² Yoka ikaratzi 12 iyoyaakiri Jesús, iriyyitaki ipaitakiri Tyaantaariiti: Itanakarori Simón, ipaitakiri Pedro.

* 9:36 ipiraitari = oisha

Ipoñaapaaka Andrés, iririntzi Pedro. Ipoñaapaaka Jacobo itomi Zebedeo itsipatakari Juan iririntzi.

³ Ipoñaapaaka Felipe, Bartolomé, Tomás, Mateo sintsiwintan-tawita-chari yamaitiniri kiriiki, ipoñaapaaka Jacobo itomi Alfeo, Tadeo,

⁴ ipoñaapaaka Simón, ipaitai-tziri aajatzi Kisakotan-taniri. Ipoñaapaaka owiraanta-paakarori Judas Nampitsiwiri, iriitakira pithoka-sita-kariri Jesús.

Ityaantai-takiri karatain-tsiri 12

(Mr. 6.7-13; Lc. 9.1-6)

⁵ Ipoña ityaankakiri Jesús karatatsiri 12, iyomitaa-yitawakiri, ikantziri: “Airo pikini isaiki pasini-satzi atziri, airo pikinanaki aajatzi inampiki Ositikii-toni-satzi.

⁶ Apatziro pinkina-yitanaki inampiki Israel-iiti, osiyakariri ipiraitari ipyaawitaka.

⁷ Aririka pijatanaki, iroka pinkanti pikamantanti: ‘Irootaintsi impinkathari-wintantaji Inkiti-satzi aka.’

⁸ Pisita-kota-kaayitajiri mantsiyari, pañaakaa-yitairi kamatsiri, pisita-kota-kaajiri pathaa-waita-tsiri, aajatzi ikyaan-tasiritari piyari. Tima Pawa nisironkataami awirokaiti, ti ininta-kotimi. Irootaki pimatanaajiri awiroka airo pikowakotantzi, pinisironkatan-tajyaa.

⁹ Airo paanaki nasyita-chari piiriikiti, *

¹⁰ aajatzi piyaari awotsiki. Airo paanaki pasini pithaari, aajatzi pasini pinkyaan-tyaari piitziki, pikotzikiiri. Tikatsi pasini paanakiri. Tima inkantaiti: Ipaitziri antawaita-tsiri iwariti.

¹¹ Aririka pariitakyaa nampitsiki, paminapaaki aakamiithata-wakimini, iriitaki pisaiki-mota-paaki, irojatzipawisan-takyaari pasiniki nampitsi.

¹² Aririka pariitakyaa pankotsiki, piwithatan-tapaakyaa.

¹³ Aririka yaakamiithata-wakimi piwithata-paakari, aritaki isaikaji kamiitha. Airorika yaakamiithata-wakimi, aminasitaka piwitha-witapaakari.

¹⁴ Airorika yaakamiithatzimi, airorika ikimisantzimi aajatzi, pawisa-pithatiri, pintika-najiro pipatsi-kitziti. †

¹⁵ Iriitaki imapiroiti apaata aririka yaminakoi-tairi maaroni yantayitakiri. Aritaki anaanaki ikantai-takiri pairani Paamaarini-satzi aajatzi Katsimaarini-satzi. Omapiro.”

Inkimaatsitakaitaimi apaata

¹⁶ “Notyaan-tzimira iroñaaka, pikimitakari ityaantai-tziri ipiraitari tsika ipiyota owantaniri. Iro kantacha,

* 10:9 piiriikiti = ooro, plata, cobre † 10:14 otikirori iipatsi-kitziti

ontzimatyii pisiya-kotyaari awiroka-payi kokintzi maranki, pisiya-kotyaari aajatzi siro itsinampa-siri-waitzi. †

17 Paamaiyaa. Tima yaitatyiimi jiwariiki, impasawaitaitimi tsika yapatota-piintaita.

18 Ompoña yaitanakimi isaiki pinkathari-piroriki okantakaan-tziro pawintaajana. Ari pinkinkithata-koyitajinari anta, inkimayitaji aajatzi pasini-satzi atziri-payi.

19 Aririka piñaakiro yaitanakimi, airo pikanta-siri-waitzi: ‘¿Opaitama noñaawaita-paakiri?’ Tima tzimatsi iyosiritakayi-mironi opaita piñaawaitiri.

20 Airo piyota-sitaro awiroka ompaityaa piñaawaitiri, iriitakira Tasorinkantsi poñaachari Asitamiriki yotakayimironi onkarati piñaawaitiri.

21 Aritaki iñiitaki aakaantirini iririntzi iwa-kaantiri. Aakaantirini itomi. Tzimatsi owa-kaantirini asitariri ikisaniinta-nakiri.

22 Oshiki kisaniintimini okantakaaro pikimisantaana. Iro kantacha, ikaratzi oijatanari yawintaajana, iriitaki awisakotaa-tsini. §

23 Aririka inkisaniintai-tanakimi anta, pawisa-pithatiri. Tima tikira pinthotyiiro pijayiti inampiki Israel-iiti, piyapaaka yoka Itomi Atziri. Omapiro.

24 Tira iñiiti aparoni iyomitaai-tziri yanairi yomitairiri. Tira iñiiti aajatzi aparoni ompirataari yanairi ompiratariri impinka-thaitiri.

25 Apatziro añiiri aparoni iyomitaai-tziri inkimita-jyaari yomitairiri pairani. Ari ikantari aajatzi ompirataari. Tima oshiki ikisaniintai-takina iroñaaka naaka, ikimita-kaitakina naakami Nantatsiri. Awiroka imapiroiti inkisaniintaitimi pikimisantaana.”

¿Itzimikama antharowan-tyaari?

(Lc. 12.2-9)

26 “Airo pitharowan-tawaitari yokapayi, tima ontzimatyii onkoñaata-koyitai okaratzi manakowitain-chari, oiñaarontairo kaari ikimatha-witaita pairani.

27 Tzimatsi-rika nonkaman-timiri tsitiniriki, pikamantantairo awiroka kitaipaiti. Tzimatsi-rika nonkinkithata-kayimiri awirokaiti nomananikiini, pinkaman-tairi awiroka maaroni atziri.

28 Airo pitharowan-tawaitari nintatsini iwimi, tima airo imatziro yooka-siritimi irirori sarinka-winiki. Apatziro pintharowan-tyaari Pawa matzirori yapirotantzi, yooka-siritantzi sarinka-winiki.

† 10:16 ipiraitari = oisha; owantaniri = lobo § 10:22 awintaa: wairontsi

29 Tima ti impina-piro-wityaa tsimiri-payi, iro kantacha iyotzi Pawa aririka inkamakaranti aparoni. *

30 Tima iyotzityaaro Pawa tsika okaratzi tzimatsiri aisi.

31 Piñaakiro, tima yaamaa-kotyaari Pawa tsimiri-payi, awiroka imapirotzi yaamaako-wintami. Airo pitharowan-tawaitari kisaniintzimiri.

Arika pinkantanti: 'Nopinkathatairi Jesús', aritaki imataimi irirori Asitanari inkantakowintaimi

32 Aririka pinkantiri pishininka: 'Nopinkathatajiri Jesús,' aritaki nonkantajiri Asitanari Inkiti-satzi: 'Apaá, ipinkathataana yoka.'

33 Irooma pinkantiri-rika pishininka: 'Ti nompinkathatiri Jesús,' aritaki nonkantzi-tyaari naaka, nonkantajiri Asitanari: 'Apaá, ti impinkathatina yoka.' "

Ikinkithata-kota Jesús

(Lc. 12.49-53; 14.26-27)

34 "Airo pikinkithasiri-waita awirokaiti, ti apatziro nopoki noyomitaa-yitajiri atziri-payi yaakamiithata-wakaiyaa aka kipatsiki, okimiwaitakaro namatyimi wisa-mintotsi imaimanita-wakaan-taityaari.

35 iroka nopokan-takari:

Inkisaniintajiri atziri iriri,
Onkisaniintajiro kooya iniro,
Onkisaniintajiro kooya ayiro.

36 Impithoka-sita-wakaiyaa atziri-payi inkisaniinta-wakajyaa ikaratzi isaikajiitzi iwankoki.

37 Irootaki kamiitha-witacha pintakotyaari piri, piniro, pintsiti-payi. Iro kantacha, iroorika paakowinta-nakyaa pintakotyaari pishininka-payi, anaanakiro-rika okaratzi pitakotana naaka, airo nokimita-kaami naapatyaani.

38 Airorika patsipita-kowintaana pinkimisantajina awiroka, pinkimita-kaantairomi ipaikakoi-tatyimimi, tira pinkamiithati nasitajyaami naaka.

39 Tima inkarati itakowaita-chari apaniromi irootaki yantantarori inintasi-waitari irirori, aritaki impyaa-sitajyaa. Iriima ikaratzi atsipiwintarori yantanajiro nonintziri naaka irootaki ikamawintan-takanari, aritaki yawisako-siritai."

Impinai-tairi apaata

(Mr. 9.41)

40 "Tzimatsi-rika aapatyii-yaamini, naaka yaapatyaaka. Ari okantari aajatzi, tzimatsi-rika aapatyii-yaanani naaka, iriitaki yaapatyaaka Asitanari otyaanka-kinari aka.

* 10:29 ti impina-piro-wityaa = aparoni kiriiki inkarati-rika apiti tsimiri

41 Tzimatsi-rika yotimini Kamantan-tzinkari pinatzii irootaki yaapatyaan-tamiri, aritaki pinkaratairi apaata impinatajimi Pawa. Ari okanta aajatzi, tzimatsi-rika yotakimini kamiithasiriri pikanta pikimisantai irootaki yaakamiithatan-tamiri, aritaki pintsipatyari apaata impinataimi Pawa.

42 Aririka iyoitimi awiroka noyomitaani, irootaki ipantai-tamiri piriri okantawitaka ti piriipiro-wityaa awiroka, aritakira impinai-tajiri apaata yoka itakota-kamiri. Omapiro.”

11

Ityaantakiri Juan iyomitaani

(Lc. 7.18-35)

1 Ikaratakiro Jesús iyomitaakiri 12 iyomitaani. Awisanaki ikamantanti maaroni nampitsiki okaratzi tzimatsiri anta.

Ityaantakiri Juan iyotaani

2 Tima yasitakoi-takiri irirori Juan kiwaatan-tsiri, ari ikima-kotakiri Saipatzii-totaari okaratzi yantayitakiri. Ityaankaki apiti iyomitaani,

3 isampitiri, inkantiri: “¿Awirokama ipaitai-tziri, ‘Pokatsini?’ Kaari-rika awiroka, ¿Tzimatsima pasini noyaa-kotiri?”

4 Ikanta yariiijitaka, isampita-paakiri Jesús. Ari yakanaki irirori, ikantzi: “Aririka pimpiyanaji, pinkaman-tapajiri Juan okaratzi pikimakiri awiroka, okaratzi piñaakiri nantayitakiri.

5 Tima naminakaa-yitajiri mawityaakiri, naniita-kaayitajiri kisoporokiri, nisita-kota-kaayitairi pathaa-waita-tsiri, nokimakaa-yitajiri atsikimpityari, nañaakaa-yitajiri kaminkari, nokinkithata-kota-jiniri Kamiithari Ñaantsi asinonkainkari-payi.

6 Kimosiri inkantajyaa inkarati kaari kisosiri-wintainani.”

7 Ikanta ipiyaaro iyomitaani Juan, isampita-nakiri Jesús ikaratzi piyowinta-kariri, ikinkithata-kotziri Juan, ikantzi: “¿Paitama piñaakiri chapinki otzisi-masiki? ¿Iriima piñaaki kimitarori saworo opiyonka-tonkita-kaaro tampyaa? *

8 ¿Piñaakirima iwaniinkata ikithaata? Ti. Tima inkarati waniinkata-chari ikithaata, isaika-pankotziri pinkathari.

9 Irootaki pijata-sitan-tariri piyotzi Kamantan-tzinkari inatzii. Tima imapirota-tziiro irirori yanaanakiri pasini Kamantan-tzinkari-payi.

10 Tima iriitaki isankinata-koitakiri pairani, ikantaitaki:

* 11:7 kimitarori saworo opiyonka-tonkita-kaaro tampyaa = atziri sipita-siriri

Pamini, aritaki nontyaantaki ityaaroni inkamanta-kotimi, Iriitaki witsikaan-timini tsika pinkina-paaki.

¹¹ Pinkimi nokantzi naaka: Pairani oshiki atziri tzimawitain-chari, tikatsi anairini Juan Kiwaatan-tatsiri okaratzi iyota-nitakari. Iriima inkarati tsinampa-siritaa-tsini, impinkathari-wintairi Pawa inkitiki, aritaki yanaa-kotairi irirori Juan. Omapiro.

¹² Tima owakira yitanta-nakarori Juan ikinkithata-kaimi irojatzi iroñaaka, tzimatsi oshiki nintatsiri sintsiini iñiuro impinkathari-wintairi Inkiti-satzi. Osiyawaitakaro isintaitzi aririka iwayiritaityaa.

¹³ Pairani tzimayitatsi Kamantan-tzinkari-payi aajatzi Ikantakaan-taitani, irootaki ikamantantai-takiri irojatzi itziman-takari Juan.

¹⁴ Iriitakira Juan ikinkithata-koitakiri pairani, tima iriitaki Elías-tatsiri pokatsini. ¿Pikimisantziroma?

¹⁵ Kowirori inkimathatiro, inkimisanti.

¹⁶ ¿Ipaitama nosiyakaan-tiriri yokaiti atziri? Isiyakari washaantawai-rintzi iintsi aririka isiyakaa-waityaa owaankiirin-tsiki, ikaima-kota-wakaa-jiita,

¹⁷ ikanta-wakaa-jiita: 'Thami ashowiriti amashaitan-tyaari.' Ti ininti. Ikantawita: 'Thami ampanthai awasiritan-tyaari.' Ti ininti.

¹⁸ Aritaki pikanta-jiitaka awirokaiti. Piñaawitakari Juan, itziwinta-paaka, ti imirityaaro kachori, pikanta-jiitakiri: 'Ikyantasirityaari piyari, irootaki itziwaitantari.'

¹⁹ Ipokawitaka Itomi Atziri, ti intzityaaro irirori owarit-intsi, iriro kachori. Pikanta-jiitakiri: 'Kaari-pirori inatzii, niyawai-rintzi, sinki-ryaantzi. Yaapatyaari sintsiwintantatsiri yamaitiniri kiriiki, yaapatyaari aajatzi kaari-pirosiriri.' Tikatsi ompaityaa, tima aririka iñiitairo onkarati awisatsini apaata, ari iyotairi omapiro iyota-nita."

Ikanta-machiitzi kisosirita-tsiri
(Lc. 10.13-16)

²⁰ Ipoña ikinkithata-kota-nakiri Jesús ikaratzi ñaawitakarori itasonka-wintantzi nampitsiki, tizimaita iwashaantiro ikaaripiro-siri-jiitzi. Ikantzi:

²¹ "Ikanta-machiitzi Simapankoni-satzi aajatzi nampitarori Corazín. Oshiki piñaawitakaro notasonkawintantaki, tizimaita pinkimisanta-jiiti. Iriimi ñaakinani Mapini-satzi aajatzi Simaa-satzi, aritaki inkithaatanakyaaromi mirimasita-tsiri kithaarintsi, saikawaitanakimi samanpoki iwasirita-kotyaa ikaaripiro-siri-yitaki,

inkimisantajimi maaroni iriroriiti. †

²² Awirokatakai imapiroiti iwasankitaitiri apaata aririka yaminakoi-tairi maaroni yantayitakiri. Aritaki anaanakiro ikantai-takiri pairani Mapini-satzi aajatzi Simaa-satzi.

²³ Aajatzi awirokaiti nampitarori Capernaum, pikinkithasiriwita pijatai inkitiki, apatziro pijamatsitaji tsika ikinayitzi kaminkari. Iriimi ñaakinani pairani Paamaarini-satzi okaratzi piñaawitakari awirokaiti, irojatzi osaikimi inampiiti.

²⁴ Awirokatakai imapiroiti iwasankitaitimi apaata aririka yaminakoi-tairi maaroni yantayitai-takiri. Aritaki anaanakiro ikantai-takiri pairani Paamaarini-satzi aajatzi Katsimaarini-satzi.”

Pimpoki nosaiki naaka, pimakoryaaji

(Lc. 10.21-22)

²⁵ Irootaki yamananta-nakari Jesús, ikantzi: “Apaá, tima awiroka pinkathari-wintziriri inkiti-satzi aajatzi kipatsi-satzi, oshiki notharowintakami. Tima awiroka omani-motakiri yotaniriiti iroka-payi, iriitaki piyotakaa-yitai osiyariri iintsi itsinampa-siritzi.

²⁶ Ari okanta, tima irootaki onimota-kimiri awiroka Asitanari.”

²⁷ Ikantanakiri piyowinta-kariri: “Iriitaki Asitanari oyotakaa-narori maaroni. Apatziro iyotana irirori, tima Itomi iwana. Ari nokimitari naaka apatziro noyotziri Asitanari, kantacha noyotakaa-yitajiri nonintziri naaka iyotajiri.

²⁸ Aririka piñiuro onkantzimo-siri-waityaami, ompomirintsitzi-mowaityaami, pimpoki nosaiki naaka, aritaki nomakoryaa-sirita-kaayitaimi.

²⁹ Okimiwaitakaro ontzimi-rika opaita nonkima-tinata-kaiyaamiri. Tima tzimatsi nonintziri noyomitaimiri: tima naaka tsinampa-siri. Aritaki piñaajiro nomakoryaa-sirita-kaajimi.

³⁰ Tima okaratzi nokima-tinata-kaamiri naaka, ti ompomirintsi-pirotuya.”

12

Ikinkithata-kotziro Jesús kitaitiri imakoryaan-taitari

(Mr. 2.23-28; Lc. 6.1-5)

¹ Okanta kitaitiriki imakoryaan-taitari, ikini-mota-nakiro Jesús pankirintsi-masi. Ari isapiryanaki okithoki pankirintsi iyomitaani Jesús, tima intashaa-jiiatzi.

† 11:21 Tima yokaiti nampitarori Corazín aajatzi Simapankoni-satzi, Judá-iti inatzi. Iriima Mapini-satzi aajatzi Simaa-satzi, pasini-satziiti inayitzi, ti ishininkatyaari Judá-iti

² Iñaakiri Nasitantaniri, ikantanakiri Jesús: “Paminiri piyomitaani isapirya-kiwaitatzii kitaitiriki imakoryaan-taitari, tima ti osinitaa-ntsiti isapirya-waitaiti.”

³ Akanaki Jesús ikantziri: “Tima piñaanata-kotiri pinkatharini David aantawita-kariri itashi itsipatari ikarajitzi.

⁴ Ikyaaiki tasorintsi-pankoki, iwakaro tasorin-tsita-tsiri owaritintsi, ipakiri ikarajitzi. Ti osinitaan-tsiwityaa, apatziro iwapiintaro Ompira-tasorintsitaari.

⁵ Tima piñaanatiro Ikantakaan-taitsiri, tima yantawaitapiinti Ompira-tasorintsitaari kitaitiri imakoryaan-tairi tasorintsi-pankoki, tikatsi kisantyaarini.

⁶ Nokantzi naaka, tzimatsi aka ipinkatha-piroi-tziri, iritaki anairori tasorintsi-panko.

⁷ Irootaki isankinata-koitakiri pairani, ikantaitzi: Ti noninti pamajina pipira pintaajinari, Irootaki noninta-pirotajiri pintakota-jyaari pishininka. Aririka pikimathatiromi iroka, airo pikisan-tarimi yoka-payi, tima ti inkaaripiro-siriti.

⁸ Tima yoka Itomi Atziri pinkathari-pirori inatzii, yanairo kitaitiri imakoryaan-taitari.”

Atziri kisowakori
(Mr. 3.1-6; Lc. 6.6-11)

⁹ Ipoñaawawisanaki Jesús, kyaapaaki yapatota-piintaita.

¹⁰ Ari isaikakiri anta kisowakori. Ikanta Nasitantaniri-payi, isampitakiri Jesús, ikantziri: “¿Sinitaa-ntsita-tsimayisita-kota-kaantaiti kitaitiri imakoryaan-taitari?” Irootaki isampitan-tariri okantantyaari inkanta-kotiri.

¹¹ Yakanaki Jesús, ikantziri: “Tira pamina-sityaari awiroka pipira aririka intityaa omoro-naki kitaitiri imakoryaan-taitari, pitakotari, pinosikiri.

¹² Iriitaki itako-piroitari atziri, yanairi ipiraitari. Tima sinitaa-ntsitatsi anisironkatantyaari kitaitiri imakoryaan-taitari.” *

¹³ Iñaanata-nakiri kisowakori, ikantziri: “Pintharyaawakotai.” Kantanaka ikantakiri, akotanaji kamiitha atziri, okimita-naaro pasini irako.

¹⁴ Ari isitowa-jiitanaki Nasitantaniri yapatojiitaka, ikinkitha-tawakaa-jiitakani, ikanta-wakaa-jiita: “¿Tsikama ankanti-rika Jesús ampyaakaan-tyaariri?”

Isankinata-koitzi-takari pairani Jesús

¹⁵ Yotaki Jesús ikowaitatzii iwaitiri, irootaki yawisan-tanakari. Iyaatanakiri oshiki atziri, yisita-kota-kaayitaki oshiki mansiyari.

* 12:12 ipiraitari = oisha = oveja

16 Isintsi-thawitakari ikantziri: “Airo pikamanta-kotana.”

17 Ari omonkaratari ikinkithatakiri pairani Kamantan-tzinkari Isaías, ikantzi:

18 Yoka nompiratani, iriitaki noyoyaakiri.

Notakotani inatzii, iriitaki oimosirinkanari.

Oisokiro iwiro Notasorinka,

Ikinkithata-kaajiri pasini-satziiti atziri ikamantairi
tampatzika-siritan-tatsiri.

19 Airo ikaima-waitzi irirori,

Airo ikimaitziri isinchii-nkawaiti inkinkithata-kotyaa
owaankiirin-tsiki-payi.

20 Airo iwatsi-piroitziro isatairo sonkari sataawita-chari,

Airo iitsiwakiro paamari-minki tsiwaki-matain-tsiri,

Irojatzii imatanta-jyaarori yitsinampairi iñiitairo iroopirori.

†

21 Iriitaki iyaakoniintairi pasini-satziiti atziri. ‡

Kisimatziriri Tasorinkantsi

(Mr. 3.20-30; Lc. 11.14-23)

22 Ari yamaita-kiniri Jesús yaakiri piyari. Tima maw-ityaaki ikantakaakari, ikiso-waantita-kaakiri. Imatawajiri yisita-kota-kaawajiri, aminanaji kamiitha, ñaawaitanaji.

23 Okiryaantzi ikantanaka maaroni atziri, ikantajiitzi: “¿Iriima yoka ikasiya-kaita-kiriri pinkatharini David?”

24 Kimajiitaki irirori Nasitantaniri, ikantajiitzi: “Yoka atziri isintsitakaa-tziiri Nantatsiri, irootaki yisita-kota-kaantariri ikaratzi yaakiri piyari.”

25 Yotzimaitaka irirori Jesús ikinkithasiritakari Nasitan-taniri, ikantanakiri: “Aririka imaimanita-wakaiyaa atziri tsika ipinkathari-wintai-tziri, aritaki yooka-wakaanakyaa. Aririka imaimanita-wakaiyaa atziri inampiki, aritaki yooka-wakaanakyaa. Aririka imaimanita-wakaiyaa atziri tsika isaika-wankota-wakaa, aritaki yooka-wakaanakyaa.

26 Ari ikantzitari aajatzi piyari aririka imaimanita-wakai-yaami. Aritaki yooka-wakaanakyaa, ¿airoma ithonka yooka-wakaanakyaa?

27 Iriirikami Kamaari Nantatsiri osintsitakainari naaka, ¿irijatzima sintsitakairiri piyomitaani awiroka yisita-kota-kaantariri ikaratzi yaakayitziri? Aririka okanta pikamanta-kota-tziiri piyomitaani, aritaki inkisan-takyaamiro okaratzi pikantakiri.

† 12:20 Siyakaa-winta-chari sonkari aajatzi paamari-minki tsiwaki-matain-tsiri, iriitaki atziri-payi kimisanta-tsiri kapichiini, asinonkaa-siri-yitachari, mantsiya-siri-yitatsiri, sipita-sirita-tsiri, tima aritaki inisironkatairi Jesús, airo isinitziri yokaiti yasinonkaa-yitajyaa, tima aawyaasiri inkanta-kaayita-jyaari, isiri-pirotajyaa. ‡ 12:21 Paminiro ‘Tsika Ikantai-tziro Ñaantsi-payi’ okanta-kota ‘Wairontsi’.

28 Irooma naaka ipanaro isintsinka Tasorinkantsi poñaachari Pawaki, irootaki nomatan-tariri nisita-kotakaayitziri ikaratzi yaakiri piyari. Tima imapokakimi awiroka-payi Pawa ipinkathari-wintantai.

29 Tima aririka inintaiti inkositaitiri atziri sintsita-tsiri kamiitha, ontzimatyii yitaita-wakyaari yoosotaitiri, airo ikantanaja inkisako-wintyaaro yasiiwitari yayitaitiri.

30 Tima inkarati kaari aapatyaanari naaka, iriitaki kisani-intanari. Ikaratzi kaari amitakotinari inkoyaa-kotina, yaparata-kota-tyaana.

31 Pinkimi nokantzimiri naaka: Kantatsi Pawa yaripirotyaari antayitzirori kaari-pirori, ari inkimitairiri ñaawaitzirori kaari-pirori-payi. Iriima kisimata-kirini Tasorinkantsi, airo yaripiroi-taari.

32 Ari okantari aajatzi: Kantatsi yaripirotyaari Pawa kisi-matirini Itomi Atziri, iriima kisimata-kirini Tasorinkantsi, airo yaripirotaari.

33 Tima osiyawaitakaro aririka iñiitiro kamiithari chochoki, iyotaitzi kamiitha okanta owaato. Irooma piyanta-tsiri chochoki, iyotaitzi kaari-pirori onatzii owaato.

34 Tima pisiyakari maranki awirokaiti, kaari-piro-siri pikanta-jiitaka. Tikatsi pinkantyyaa piñaawaitiro kamiithari, ti onkamiithati okaratzi pikinkithasiri-yitari, irootaki okaaripirotantari piñaawai-yitziri.

35 Tima aparoni kamiithasiriri ikinkithasiritaro kamiithari, irootaki okamiithatantari yantayitziri. Iriima kaari-piro-siriri ti inkinkithasirityaaro kamiithari, irootaki okaaripirotantari yantayitziri.

36 Iro kantacha nokantantari naaka, apaata aritaki yaminakoi-tairo kowiinka-yitatsiri ñaantsi okaratzi iñaawai-yitziri atziri-payi.

37 Kamiitha-rika okanta piñaawai-yitziri, aritaki yaakamiithai-tajimi. Tirika onkamiithati, inkantai-taimi: 'Kaari-pirori pinatzii, oshiki pinkimaatsi-waitajyaa.' "

*Inintzi kaari-piro-siriri-payi intasonka-wintan-taiti
(Lc. 11.29-32)*

38 Ari yakanaki Nasitantaniri aajatzi Yomitaan-taniri, ikantzi: "¡Yomitaanarí! Nonintzi noñaajimi pintasonka-wintanti."

39 Ikantzi Jesús: "Tima kaari-piro-siriri pinajiitzi awiroka, oshiki pithainkakiri Pawa pinintzira piñiina nontasonka-wintanti. Airotzimaita nomatziro, apatziro piñiuro awishimota-kiriri pairani Kamantan-tzinkari Jonás.

40 Tima iniyakiri antari kyaatsi, okaratzi mawa kitaitiri aajatzi mawa tsitiniri isaikaki imotyaaki. Aritaki

inkanta-jyaari yoka Itomi Atziri inkitawita-paintyaa kipat-siki onkarati mawa kitaitiri aajatzi mawa tsitiniri.

⁴¹ Apaata aririka yaminakoi-tajiro okaratzi yantaitziri, aritaki imishakowintaimi Inawini-satzi, tima ikimisantakiri pairani irirori Jonás, iwashaanta-najiro yantayitziro kaari-pirori. Tima yoka saiki-mota-kimiri awiroka-payi yanairi Jonás.

⁴² Apaata aririka yaminakoi-tajiro okaratzi yantaitziri, aritaki omishakowintaimi kooya pinkatha-rotatsiri pairani kirinkanta, tima opokaki pairani iroori isaiki yotaniri pinkathari Salomón, okimisantakiri. Tima yoka saiki-mota-kimiri awiroka yanairi Salomón.”

Ipiya-sitanta piyari

(Lc. 11.24-26)

⁴³ “Tima osiyawaitakaro isaika-siritan-tyaarimi piyari aparoni atziri, iwankotsi-titakaro yañaa-minto. Aririka yookawitai-takyaari, isitako-witaja atziri. Jatanaki piyari inkinawaiti otzisi-masiki, ti iñii tsika isaiki.

⁴⁴ Ari inkanta-siritai piyari: ‘Nomp iyaji nowankoki tsika nopoñaaka.’ Piyaaaja piyari, iñaapaa-tziiro kamiitha opisitaka isiri atziri, owaniinka okantaka, tikatsi saikantyaaroni.

⁴⁵ Ijata-sita-nakiri mapirotzirori ipiyaritzii, ikantakiri: ‘Thami ajati nowankoki, pintsipatyaana ampinkathariti.’ Yamaki ikaratzi 7 piyari. Aritaki yasinonkaapirotyaari atziri, anaanakiro yasinonkaawita pairani. Aritaki pinkanta-jyaari awirokaiti.”

Irinero Jesús aajatzi iririntzi-payi

(Mr. 3.31-35; Lc. 8.19-21)

⁴⁶ Aikiro ikinkithata-kaatziiri Jesús atziri-payi piyowintakariri, ariitapaaka irinero otsipatakari iririntzi-payi, okatziya-paaka intakiroki, okaimakaan-tapaakiri.

⁴⁷ Ikantawitai-takari Jesús: “Ari opoki piniro otsipatari pirintzi-payi, onintzi oñiimi.”

⁴⁸ Yakanaki Jesús, ikantzi: “¿Otzimikama nonirotari, itzimi nirintzitari?”

⁴⁹ Yookota-nakiri ikaratzi iyomitaa-piintakiri, ikantzi: “Yokaiti, iriitaki nokimita-kaajari nirintzi, irojatzi nokimita-kaajari noniro.

⁵⁰ Tima inkarati antanajirori inintziri Asitanari Inkitsatzi, iriitaki nirintzitaari, irootaki notsirotaari aajatzi noniron-taari.”

13

Isiyakaa-wintziri Jesús pankiwai-rintzi

(Mr. 4.1-9; Lc. 8.4-8)

¹ Ipoñaa yawisanaki Jesús isaikawita-paaka pankotsiki, ikinanaki inkaari-thapyaaiki. Ari isaikapaaki.

² Ari ipiyowinta-paari oshiki atziri. Ari ititanta-nakari irirori pitotsiki, saikapaaki. Katziya-jiitaka atziri-payi inkaari-thapyaaiki.

³ Isiyakaa-winta-tziiniri okaratzi ikinkithata-kairiri, ikantziri: “Tzimatsi pankiwai-rintzi jatatsiri impanki-waiti.

⁴ Ikanta yookaikitakiro iwankiri, tzimatsi ooka-painchari awotsiki, ipokapaaki tsimiri, iwapaakaro.

⁵ Tzimatsi pasini ookaikita-painchari omapi-poro-kitzi ti ontzima-piroti kipatsi, sintsiini oshooka-witanaka. Ti ontonta-pathatatyii kipatsi,

⁶ sampiya-sitanaki pankirintsi isintsita-paaki ooryaatsiri, tima ti ontzima-piroti oparitha.

⁷ Tzimatsi pasini ookaikita-painchari kitoochii-masiki, anaanakiro kitoochii oshookanaki, kamanaki pankirintsi.

⁸ Irooma pasini ookaikita-painchari okamiitha-pathatzi kipatsi, saankana oshookanaki, kithotanaki maaroni. Tzimanaji okithoki shookapain-tsiri. Aparoni otzima-pirotatzii okithoki, pasini oshikiniintzi okithoki, pasini kapichiini okitho-kitzi. *

⁹ Kowirori inkimathatiro, inkimisanti.”

¿Opaitama isiyakaa-wintan-tarori Jesús?

(Mr. 4.10-12; Lc. 8.9-10)

¹⁰ Ari isampita-nakiri iyomitaani, ikantziri: “¿Paitama pisiyakaa-wintan-taniriri atziri-payi pikinkithata-kairi?”

¹¹ Yakanaki Jesús, ikantzi: “Isinitai-takimiro awiroka piyota-kotairo ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi, iriima yokaiti ti isinitai-taniriri irirori.

¹² Ikaratzi otzimi-motakiri, aritaki ontzimimo-pirotairi. Iriima kaari otzimi-motzi, imapiro-tairi yaapithai-tajiri okaratzi tzimimo-witariri. †

¹³ Irootaki nosiyakaa-wintan-tarori okaratzi nokinkithatziri, aririka yaminawityaa yokaiti, airo iñaamaitaro. Ari inkimawityaaro, airo ikimathata-wakiro nokanta-witariri.

¹⁴ Iriitaki ikinkithata-kotaki pairani Kamantan-tzinkarini Isaías, ikantaki:

Pinkima-jiuwityaa, airotzimaita pikimathatziro.

Paminaa-jiuwityaa, airotzimaita piñiuro.

¹⁵ Kisosiri ikanta yokaiti.

* **13:8** Tzimanaji okithoki shookapain-tsiri = okaratzi 100 okithoki, pasini okaratzi 60 okithoki, pasini okaratzi 30 okithoki † **13:12** Iroka okanta-kota kinkithata-kota-chari aka: Kapichiini-rika pinkimisanta-wakiro nokanta-kimiri, kapichiini piyotajiro. Irooma pinkimisanta-pirotawaki-rika, oshiki piyotawakiro, aikiro noyotakaa-pirota-nakityiimi.

Atsikimpitya ikantajiitaka.

Mawityaaki-yitaki.

Irootaki airo yokichaa-tanta,

Airo ikimi,

Airo ikimatha-tantaro,

Tima airo ikimisantai, airo nowawisaakotajiri aajatzi.

¹⁶ Irooma awirokaiti pinkimo-siri-wintairo poki aajatzi piyimpita, tima piñaayitajiro, pikimayitairo aajatzi.

¹⁷ Irootaki inintawitakari pairani Kamantan-tzinkari-payi aajatzi kamiithasiriri-payi iñiromi okaratzi piñaakiri, okaratzi pikimayitairi awirokaiti. Titzimaita inkimajiitiro. Omapiro.”

Ikinkithata-kotziro Jesús isiyakaa-wintziri pankiwai-rintzi

(Mr. 4.13-20; Lc. 8.11-15)

¹⁸ “Pinkimi nonkaman-timiro nosiyakaa-wintakiri pankiwai-rintzi.

¹⁹ Tzimatsi kimirori nokinkithata-kotziro ipinkathari-wintantai Pawa, titzimaita inkimathatiro. Aritaki pokaki Kaari-pirori, iwashaanta-kaapaakiri ikimisantawita. Iriitaki kimitakarori ookaikita-painchari awotsiki.

²⁰ Tzimatsi nintawitarori ñaantsi, ikimisantzi sintsiini owakira ikimawakiro. Iriitaki kimitakarori ookaikita-painchari omapi-poro-kitzi.

²¹ Ti iyotako-pirota-tyiuro ñaantsi, ti inkisa-sityaaro ikimaatsi-winta-nakaro ikimisantzi, iwashaanta-nakiro. Isiyakaro pankirintsi sampisitain-tsiri kaari tzima-pirota-tsini oparitha.

²² Tzimatsi kimirori ñaantsi, iro kantacha oshiki iniwitaro yoimosirinkawaitya, ikinkithasirita-kotaro iwaararo, irootaki ipyaakotan-takarori ñaantsi, ti inkimisanti. Ikimitakaro ookaikita-painchari kitoochii-masiki, kaari kithota-tsini.

²³ Tzimatsi pasini kimirori ñaantsi, ikimisanta-nakiro. Yiriipiro-winta-nakiro. Iriitaki osiyakarori pankirintsi shookapain-tsiri okamiitha-pathatzi kipatsi, oshiki-pirotanaki okithoki, pasini amataja oshikiniintzi, pasini kapichiini okithotanaki.”

Ikinkithata-kotziri Jesús pankitzirori kamiitahakiri pankirintsi

²⁴ Yapiitakiro Jesús isiyakaa-wintziniri, ikantzi: “Troka osiyari aajatzi ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi, osiyari atziri pankitzirori kamiithakiri pankirintsi.

²⁵ Ikanta imaajiitzi tsitini-paiti aamaako-wintarori, pokaki ikisaniintani yamaki towarisi, ipankitakiro itsipataakiro pankirintsi, piyanaka. ‡

²⁶ Okanta oshookanaki pankirintsi, kithokitanaki. Ari okimitakari aajatzi towarisi itsipatai-takirori pankirintsi.

²⁷ Ikanta iñaakiro impiratani, ikamantakiri asitarori, ikantakiri: ‘Tira onkanti okithoti pankirintsi apankitakiri piwaniki, ¿paitama tsipataa-kirori towarisi?’

²⁸ Ikantanaki asitarori iwani: ‘Iriitaki pankita-kirori kisaniintanari.’ Ikantzi impiratani: ‘¿Pinintzima nojati nonthoka-yitajiro?’

²⁹ Ikantzi asitarori: ‘Airo, kimitaka ari pinthoka-kotakiro pankirintsi.

³⁰ Ari onkakarati ontsipatyaaaro oshooki, irojatzi osampatan-takyaari pankirintsi. Aripaiti nonkantimi: Pichikiro towarisi, pintayiro. Pawiikitairo pankirintsi, piwakoyitairo.’ ”

Isiyakaa-wintziro Jesús yaninita-tsiri okithoki
(Mr. 4.30-32; Lc. 13.18-19)

³¹ Ari yapiitakiro Jesús isiyakaa-wintziro ikinkithatziri, ikantzi: “Iroka ikanta ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi, ikimitakari pankitzirori yaninikita-tsiri okithoki. §

³² Tima yanini okantawita okithoki, aririka oshookanaki, anaanakiro pasini iwankiri iwaniki, antaro ochiwotanaki, aritaki imawosi-yityaari tsimiri-payi.”

Isiyakaa-wintai-tziro siñakairori yatantaitari
(Lc. 13.20-21)

³³ Yapiitakiro isiyakaa-wintziro Jesús ikinkithata-kaantziri, ikantzi: “Iroka ikanta ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi, isiya-kotaro kooya amiroka-pathatzirori yatantaitari. Aakotakiro pankirintsi-pani okaratzi mawa matzitaki, okonowakiro siñakairori, irojatzi osiñanta-kyaaari maaroni opatha.”

Okaratzi Ikinkithatakiri Jesús
(Mr. 4.33-34)

³⁴ Ari ikanta-piintatyaa Jesús ikinkithata-kairi atziri-payi okaratzi iyomitairiri. Airorika otzimi kinkitharintsi tikat-sira iyomitairi.

³⁵ Ari omonkaratari ikantakiri pairani Kamantan-tzinkari ikinkithata-kotziri Pawa, ikantaki: Nosiyakaa-winta-tyiiniri atziri-payi onkarati nonkinkithatiniriri.

‡ 13:25 pankirintsi = trigo
mostaza

§ 13:31 yaninita-tsiri okithoki pankirintsi =

Noyomitaajiri kaari iyowita pairani owakira owitsikan-takari kipatsi irojatzi iroñaaka.

Iyomitaan-tziro Jesús osiyakaa-wintari towarisi

³⁶ Ikanta iwithata-naari Jesús ikaratzi piyowinta-kariri, kyaapaaki pankotsiki. Ipiyowinta-paakari iyomitaani, ikantziri: “Piyomitainaro okaratzi pisiyakaa-wintakiri. ¿Paitama osiyakaa-wintari towarisi itsipatai-takirori pankirintsi ipankitai-tziro?”

³⁷ Ari yakanaki Jesús, ikantzi: “Yoka Itomi Atziri iriitaki osiyariri pankita-kirori pankirintsi iwaniki.

³⁸ Irooma owaantsi irootaki osiyarori kipatsi asaikantari. Irooma pankirintsi osiyakaa-wintari ikaratzi ipinkathari-wintairi Pawa. Irooma towarisi osiyakaa-wintari ikaratzi yasiyitari Kaari-pirori.

³⁹ Iriima kisaniiintan-tsiri pankita-kirori towarisi isiyakaa-wintari Kamaari. Irooma ikoyaitairo okithoki pankirintsi, osiyakaa-wintaro onthonkajyaa apaata kipatsi. Ikaratzi koyaaajirori okithoki pankirintsi isiyakaa-wintari Maninkariiti.

⁴⁰ Piñaakiro tsika ikantai-takiro ithokai-takiro towarisi, yaitanakiro itayiitziro. Osiyakaa-wintaro tsika inkantaitajiro apaata kipatsi aririka onthonkajyaa.

⁴¹ Intyaan-kairi Imaninkariti Itomi Atziri, yapatotairi kaaripiro-yitatsiri, aajatzi kaaripiro-sirita-kairiri pasini, airo itsipataari ikaratzi ipinkathari-wintairi Inkiti-satzi.

⁴² Yookairi tsika opaamataki pomitaantsi. Ari iraawaitajyaa, yatsikai-kiwaityaa.

⁴³ Iriima kamiitha-siri-yitain-tsiri isaiki-motairi Asitariri tsika ipinkatha-ritzi, siparyaa inkantajyaa inkimita-jyaari ooryaatsiri. Kowirori inkimathatiro, inkimisanti.”

Ikinkithata-kotziro Jesús manachari kiriiki

⁴⁴ Yapiitakiro Jesús, ikantzi: “Iroka ikanta ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi, isiya-kotari kiriiki imanaitziri owaantsiki. Tzimatsi atziri ñaakiriri, ti onkanti yaanakiri, aajatzi imananajiri, tikatsi inkamanti. Antaro ikimo-siri-winta-nakiri kiriiki, jataki ipimantziro okaratzi tzimomotziriri, yamanantakiro owaantsi.”

Ikinkithata-kotziro Jesús poriryaari pinapirota-chari

⁴⁵ Ikantzi aajatzi Jesús: “Iroka ikanta aajatzi ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi, ikimitari nintatsiri yamananti iri-ipurori poriryaari. *

* 13:45 poriryaari = perla

46 Iñaaki iriipirori poriryaari, inintaki yamanantiri. Piyaja inampiki, ipimanta-paakiro okaratzi tzimi-motziriri, yamanantakiri poriryaari.”

Ikinkithata-kotziro Jesús kithari

47 Ikantaki aajatzi Jesús: “Iroka ikanta aajatzi ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi, isiyari kithata-tsiri. Yaaki oshiki kantasiwaita-chari sima.

48 Inosika-kotakiri othapyaaki, ikoyaakiri kamiithata-tsiri itiyitakiri kantziriki. Ikaratzi kaari kamiithata-tsini, yookay-itakiri.

49 Aritaki onkanta-jyaari apaata aririka onthonkajyaa kipatsi. Impokaki Maninkariiti, iyosiitairi kamiithasiriri aajatzi kaari-piro-siriri.

50 Yookairi kaari-piro-siriri tsika opaamataki paamaripirori, ari irawaita-jyaari, yatsikai-kiwaitajyaa.”

Owakirari owaararonsi aajatzi paisatori

51 Ari ikantzi Jesús: “¿Pikimathatakiro okaratzi nokantakiri?” Ikantajüitzi iyomitaani: “Nokimathatakiro.”

52 Aikiro ikantana-kitzii Jesús: “Nosiyakaa-wintiri iriritaitari tzimatsiri iwaararo pinapirota-chari. Tima yaapiintzi paisatori iwaararo, yaapiintzi aajatzi owakirari. Ari inkantyaari aajatzi yomitaantani-payi ipinkathari-wintairi Inkiti-satzi, iyomitaan-tairo okaratzi itarori iyomitaantaitziro pairani, iyomitaan-tairo aajatzi owakirata-tsiri.”

Piyaja Jesús Kasiyakaawiniki

(Mr. 6.1-6; Lc. 4.16-30)

53 Ikaratakiro Jesús isiyakaa-wintakiro okaratzi ikinkithata-kotakiri, awisanaki.

54 Ariitaja inampiki. Iyomitaan-tapaji yapatota-piintaita. Okiryaantzi ikanta ikaratzi kimiriri, ikantajüitzi: “¿Paitama kantakaa-kiriri yoka iyota-nitantari, itasonka-wintantaki aajatzi?”

55 ¿Kaarima itomi oshironkirori incha-kota? ¿¿Kaarima otomi María? ¿Kaarima iririntzi Jacobo, José, Simón, aajatzi Judas? †

56 ¿Kaarima atsipatari iritsiro-payi aka? ¿Tsikama yaakiroka okaratzi iyota-nitakari?”

57 Tima oshiki ithainkai-takiri, ikisaniintai-tanakiri. Irootaki ikantan-tanakari Jesús: “Asi owiro ti impinkathataitiri Kamantan-tzinkari inampiki aajatzi iwankoki irirori. Irooma pasiniki nampitsi, oshiki impinkathataitiri.”

† 13:55 Jacobo = Santiago

58 Tima oshiki ithainka-matai-takiri Jesús inampiki, irootaki kaari imatantaro intasonka-wintanti.

14

Kamaki Juan Kiwaatan-taniri
(Mr. 6.14-29; Lc. 3.19-20; 9.7-9)

¹ Ikanta pinkathari Herodes, ikima-kotakiri Jesús. *

² Ikantakiri impiratani: “Yoka Jesús iriitakira Juan Kiwaatan-taniri. Iriitaki añaatsi, irootaki otzimantari itasorinka.”

³ Tima iriitaki Herodes aakaantzi-takariri chapinki-paiti Juan, yoosota-kaantakiri, iminkyaa-kaantakiri, okantakaan-tziro Herodías iinanta-witari Felipe, iririntzi irirori.

⁴ Tima iyomitaa-witana-tyaari pairani Juan yoka Herodes, ikantawitari: “Ti onkamiithati payitiri iina pirintzi.”

⁵ Ari inintawitaka Herodes iwa-kaantiri, iro kantacha oshiki itharowakaakari atziri-payi, tima iyojiitzi atziri-payi Kamantan-tzinkari inatzii Juan.

⁶ Okanta apaata, irootaki kitaitiri yoimosirinka-witaro itzimantari Herodes. Ipiyojiitaka ishininka, yoimosirinka-jiita. Ari opokapaaki osinto Herodías, owisiryyaa-paaka. Oshiki okamiithatzi-motakiri Herodes.

⁷ Ikantanakiro: “Tzimatsi-rika pinkampitinari, aritaki nompakimiro. Omapiro, iyotzi Pawa airo namatawitzimi.”

⁸ Tima oyomitaakiro iniro tsika onkanti. Irootaki okantan-takariri: “Nonintziro pimpinaro iito Juan Kiwaatan-taniri, piwakinaro matzitaki.”

⁹ Ari iwasirita-nakari Herodes, ti inintawityaa. Iro kantacha, tima ikimajiitakiri inkaaranki ishininka ikan-takirori, ikantanakiri impiratani-payi: “Pamakiniro onin-takiri mainaro.”

¹⁰ Iwisai-takiri Juan anta tsika yasitakoi-takiri.

¹¹ Yamakoi-takiro iito matzitaki, ipaitakiro mainaro, aanakiniro iniro.

¹² Ikanta ipokajiita-paaki iyomitaani Juan, ikitatairi. Jaiti-jiitanaki isaiki Jesús, ikamantakiri.

Iwakaari Jesús 5000 atziri
(Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14)

¹³ Ikanta ikima-kotakiri Jesús iwamaitakiri Juan, titanaka pitotsiki, ijati yositaa-waityaa. Iro kantacha ikimajiitaki atziri-payi tsika ijati, iyaatzisita-nakiri ikinajiitanaki awot-siki.

¹⁴ Iro yaata-kota-paaki-tzii Jesús, iñaapaa-tziiri oshiki oyaawinta-kariri. Itako-sirita-paakari, yisitakotaaki oshiki mantsiyari.

* 14:1 pinkathari = tetarca

15 Okanta otsitiniityaanaki, ipokapaaki iyomitaani, ikantziri: “¡Yomitaanari! Asaikatziira otzisi-masiki, aritaki tsitiniityaaki. Pinkaratiro pikinkithatzi, ijataita atziri-payi nampitsiki yamananti iyaari.”

16 Ari yakanaki Jesús, ikantziri: “¿Paitama yatsipitanyaarori ijayitaji? Pimpiri awiroka iyaari.”

17 Ikantzi iyomitaani: “Tikatsi nopiriri naaka apatziro itzimi apiti sima aajatzi okaratzi 5 yatantari.” †

18 Ikantzi Jesús: “Pamakinari.”

19 Ipoñaa ikantakiri maaroni atziri-payi piisaikajiiti katarosi-masiki. Yaakiri sima aajatzi yatantari, aminanaki inkitiki, ipaasoonki-wintakiro. Ipitoryaakiro, ipayitakiri iyomitaani, iwawisaa-kiniri irirori atziri-payi piyotain-chari.

20 Tima maaroni iwajiitaka, kimaniinta-jiitaka. Iyoyaa-jiro okaratzi tzimaraanta-naintsiri, itiyitajiro okaratzi 12 kantziri jaikitaatyari.

21 Kimitaka ikaratzi 5000 sirampari-payi owainchari, tizimaita iyoitiro tsika-rika okaratzi kooya-payi aajatzi intsi-payi owainchari.

Yaniitantaro Jesús inkaari
(Mr. 6.45-52; Jn. 6.15-21)

22 Ipoñaa ikantanajiri Jesús iyomitaani: “Pitajyaaro pimontyaaji intatzikiro.” Iwithayita-waari ikaratzi piyowintakariri, ikantawajiri: “Kantatsi pijayitai iroñaaka.”

23 Ikanta ithonkakiri iwithata-waari atziri-payi, tonkaanaki Jesús otzisiki yamani. Ari isaikakiri irirori tonkaariki yamani irojatzi otsitinitan-tanakari.

24 Owiraa-kota-jiitaka iyomitaani-payi niyankyaani inkaari, antaro okantaka osinkyaatani inkaari, tima imonthaa-kityii-yaaro tampyaa.

25 Okanta okitaititzi-mataki, ipoka-sitajiri Jesús iyomitaani-payi yaniitan-taaro inkaari.

26 Ikanta iñaawajiri iyomitaani yaniitan-taaro inkaari, ti iyotawajiri, itharowan-tawaari, ikaimajiitanaki, ikantzi: “¡Koraakitaki siritsiwí!”

27 Iro kantacha, iñaanata-pajiri Jesús iyomitaani-payi, ikantziri: “Naaka pokaatsi, tonta-siri pinkantyyaa airo pitharowan-tawaitana.”

28 Ari yakanaki Pedro, ikantziri: “Nowinkatharítí, awiroka-rika, pinkanta-kaiyaaro naniitan-tyaaro naaka inkaari nomonthaa-waami.”

29 Ikantzi Jesús: “Pimpokanaki.” Ayiitanaki Pedro, yaniitan-tanakaro inkaariki jataki isaikaki Jesús.

† 14:17 yatantari = pan

³⁰ Iro kantacha, ikinkithasirita-nakiro Pedro antaro-payi otamakaanika inkaari, itharowan-tanakaro, tsitsiyani. Ari ikaimanaki, ikantzi: “Pinkathari, paawajina.”

³¹ Yakota-sita-nakiri Jesús, yairika-wajiri. Ikantziri: “Kapichiini pawintaana. ¿Paitama pikiso-siritantari?”

³² Ikanta itijiitapaja pitotsiki, awisai-nkatanaki tampyaa.

³³ Tima antaro ipinkathata-nakiri ikaratzi titainchari pitotsiki, ikantajiitzi: “Omapirotyaa awiroka Itomi Pawa.”

Yisita-kota-kaantaki Jesús Piyompijaari-ki

(Mr. 6.53-56)

³⁴ Ariijiitaka intatzikiro, osaiki nampitsi ipaitai-tziri Piyompi-jaari.

³⁵ Tima iyotawakiri atziri-payi ikaratzi nampitarori anta iriitaki Jesús, ikamantakiri maaroni atziri saikatsiri anta, yamayita-paakiniri ikaratzi mantsiya-yitatsiri.

³⁶ Ikantai-takiri Jesús: “Pisinitiri mantsiyari-payi yantawakiro kapichiini opatzi-kaaki pithaari.” Tima inkarati antzita-kiriri iithaari Jesús, isitako-yitaji.

15

Owaaripiro-siritziriri atziri

(Mr. 7.1-23)

¹ Ikanta Nasitantaniri-payi aajatzi Yomitaan-taniri-payi poñaayitain-chari Aapatyaawiniki, isampita-nakiri Jesús, ikantziri:

² “¿Paitama kaari ikantantaro piyomitaani-payi okaratzi amiyitari arokaiti iyomitaairi awaisatzitini? Tima ti inkiwaa-kotyaa aririka iwajiityaa.”

³ Yakanakiri Jesús, ikantziri: “¿Paitama pipiyathatarori awiroka Ikantakaantziri Pawa, apatziro paakowintaro okaratzi iyomitaajairi pairani awaisatzitini?”

⁴ Iroka ikantzi Pawa: Pimpinkathatairi piri aajatzi piniro. Ikantaki aajatzi:

Inkarati mishatirini iriri aajatzi iriniro, ontzimatyii iwamaitiri.

⁵ Iro kantacha, pikanta-piinta-jiitzi awiroka: ‘Kamiithatatsi ankantiri asitairi: “¡Apaá! Nasitakaakari Pawa maaroni noiriikiti, airo okanta nonisironkatyaami.”’

⁶ piyomitaa-sitakari okaratzi yamitaitari pairani, ti piyomitaantiro inintziri Pawa. Irootaki kaari inisironkatan-taari ashininka-payi iriri. Piñaakiro.

⁷ Tima owapyiimotan-taniri pinajiitzi. Awiroka ikinkithatakotaki pairani Isaías, ikantaki:

⁸ Ipinkatha-waanti-tasitana atziri-payi,

Titzimaita isirityaana kamiitha, intaina-siri iwana.

⁹ Aminaa-sita ityiirowayita ipinkathatana, Iyomitaanta-sitakaro yamiyitari irirori.”

¹⁰ Ikaimakiri Jesús maaroni piyowinta-kariri, ikantziri: “Piwakimpita-yityaa, pikimathatan-tyaanari:

¹¹ Tima inkarati awayitari ti okaaripiro-siritanti, irooma okaratzi añaawai-yitziri, irootaki kaaripirosiritantatsiri.”

¹² Ikanta iyomitaani-payi Jesús ipoka-sita-paakiri okaakiini, ikantapaakiri: “Tira onimotiri Nasitantaniri-payi ikimakimi pikantaki.”

¹³ Ikantanaki Jesús: “Aritaki inthokairo Asitanari Inkitsatzi maaroni pankirintsi kaari ipankitzi irirori.

¹⁴ Pamina-sityaari. Tima inkimitatyaari aparoni mawityaakiri akathata-wakaa-chari. Aririka yakathata-wakaiyaa mawityaakiri, ti iyoti tsika inkini, tima apitiroiti intijiityaa omoro-nakiki.”

¹⁵ Ikantzi Pedro: “Piyomitainaro okaratzi pisiyakaawintakiri.”

¹⁶ Ikantzi Jesús: “¿Pimatzi-takama awiroka-payi ti ontzimi-motimi piyotani?

¹⁷ ¿Tima piyoti okaratzi awapiintari okini ashiitoki, irojatzi ositowan-tajyaari?

¹⁸ Iro kantacha aririka añaawai-yitiro kaari-pirori akinkithasiritari, irootaki kaaripirosiritantatsiri.

¹⁹ Tima asiriki akinkithasiri-yitaro kaari-pirori, owantaantsi, mayimpitaantsi, kaaripirori ñathatantachari, kosi-taantsi, thaiya-kotaantsi, kisimataantsi.

²⁰ Irootaki kaaripirosiritantatsiri iroka-payi. Irooma airorika akiwaa-kota aririka ayaa, ti okaaripiro-siritanti iroori.”

Awintaanka Owintini-sato

(Mr: 7.24-30)

²¹ Ikanta yawisanaki Jesús, jataki anta Mapiniki aajatzi Simaaki.

²² Ari osiya-sita-wakari Owintini-sato nampitarori anta, okaimapaa-kitzii iroori, okantziri: “¡¡Pinkatharí, Ikasiya-kaitani pinkatharini David. Nonintzi pinisironkatyaana! Tima mapirota nosinto okimaatsi-waita yaakiro piyari.”

²³ Titzimaita yakiro Jesús. Ari ipokapaaki iyomitaani, ikantapaakiri: “Pintyaan-tairo, oshiki oñaasirinkai okaimakimatzi oyaata-kayira.”

²⁴ Ari yakanakiro Jesús, ikantzi: “Apatziro ityaantaitakina nonisironkatajiri noshininka Israel-iiti osiyakariri ipiraitari ipyaawai-yitaka.” *

* 15:24 ipiraitari = oisha = oveja

25 Ari otyiirowa-sita-nakari Jesús iroka kooya, okantanakiri: “¡Pinkatharí, pinisironkatyaana!”

26 Ari ikantzi Jesús: “Tima ti aapithatiri iwariti intsiti apiri otsitzi iyaaro.” †

27 Akanakiri iroori, okantziri: “Omapiro pikantaki Pinkatharí. Iro kantacha, iwapiintaro otsitzi okaratzi iwaryiiri otapinaki piratariri.”

28 Aikiro ikantana-kitziro Jesús: “¡Kooyá, omapiro paw-intaakana! Irootaki nomatan-tyaarori pikowa-kota-kinari.” Apatha-kiro isita-kotanaji isinto.

Yisita-kota-kaaji Jesús oshiki atziri

29 Ikanta yawisanaki Jesús, ikinanaki inkaari-thapyaaki saikatsiri Tapowiniki. Ipoñaa itonkaanaki otzisiki, ari isaikapaakiri anta.

30 Ari ijatakiri oshiki atziri, yamayitaki kantawai-yitachari imantsiyariti: kisoporiwaita-tsiri, mawityaakiri, kisowaantiri, pisaponthokiri, maaroni. Ipiyota-kiniri ikatziyaka Jesús, tima inthonkiri yisita-kota-kaayitairi.

31 Okiryaaantzi ikantawintai-takari Jesús iñaawaita-kaajirira kisowaantiri, isitako-yitaji pisaponthokiri, yaniita-kaayitairi kisoporokiri aajatzi kisoporiwaita-tsiri, yaminakaa-yitairi mawityaakiri. Ikantajiiitzi atziri: “Omapiro ikamiithataki Iwawani Israel.”

Iwakaari Jesús 4000 atziri

(Mr. 8.1-10)

32 Yapatotakiri Jesús iyomitaani, ikantakiri: “Oshiki nonisironkatakari atziri-payi, tima okaratzi mawa kitaitiri isaikajiiitaki ikimisantana, tikatsi iwajyaa. Ti noninti ijata-sitajyaa airo iwanaja, ayiri = kari itashi awotsiki.”

33 Ikantajiiitzi iyomitaani: “¿Tsikama ayika yatantaitari awakaiyaariri aka otzisi-masiki? Oshiki ikarajiiitzi.”

34 Ari isampitziri Jesús iyomitaani, ikantziri: “¿Tsikama okaratzi yatantaitari tzimatsiri?” Ikantzi iyomitaani: “Tzimatsi okaratzi 7, tzimatsi aajatzi kapichiini simaa-niki.” ‡

35 Ipoñaa ikantakiri ikaratzi piyotain-chari isaikajiiiti os-aawiki.

36 Yaakiro 7 yatantaitari aajatzi simaa-niki, ipaasoonki-wintakiro. Ipitoryaa-yitakiro, ipayitakiri iyomitaani, iwawisaa-kiniri piyotain-chari atziri.

† 15:26 Iro yamijiitari pairani Judá-iti isiyakaa-wintantzi. Iriitaki otsitzi siyaarinimi pasini-satziiti kaari ishininkatya. Irootaki imatakiri pairani Jesús, tima isiyakaa-wintakiro kooya irootaki siyaarinimi otsitzi, tima kaari ishininka. Iriima ishininka-payi Judá-iti, iriitaki siyaarinimi iints. ‡ 15:34 yatantaitari = pan

37 Owaajitaka maaroni, kimajitaka. Yawiiitajiro tzimaraanta-paintsiri, ijaikitaji okaratzi 7 kantziri.

38 Ikaratzi 4000 sirampari owainchari. Ti iyotaitiro tsika okaratzi kooya-payi aajatzi intsi-payi owainchari.

39 Ikanta iwithata-waari Jesús ikaratzi owainchari, ti-tanaja pitotsiki, montyaanaka Pankothanthaariki.

16

Ikowakoi-tziri Jesús intasonka-wintanti

(Mr. 8.11-13; Lc. 12.54-56)

1 Ikanta Nasitantaniri-payi aajatzi Tampatzika-wiri-payi, inintajitaki inkompita-kaiyaarimi Jesús. Ikantakiri: "Intsityaa pintasonka-wintanti noyotan-tyaari omapiro ityaantakimi Pawa aka."

2 Yakanakiri Jesús ikantzi: "Aririka piñiuro onkirainkaitzii tsitini-tiini, pikanta-piinta-jiiti: 'Oryaa-manaatyii onkitaitita-manaji.'

3 Irooma piñiuro-rika kapichikitaiti onkityonkaityii minkori inkitiki, pikantzi: 'Omparyaatyii inkani.' Tima piyotako-wityaaro inkiti, piyotako-witaro aririka omparyii inkani. Titzimaita piyoyitiro okaratzi piñaayi-witakari iroñaaka aka.

4 Ti pinkamiitha-siri-jiiti awiroka, oshiki pithainkakiri Pawa, pininta-sijiita piñiina nontasonka-wintanti, airotz-imaitha noñaakimiro. Apatziro piñiuro siyaaroni awishimota-kiriri pairani Kamantan-tzinkari Jonás." Yapakaakiro Jesús ikantayitakiri, awisanaki.

Siñakairori yatantari Nasitantaniri

(Mr. 8.14-21)

5 Ikanta yariijitaka iyomitaani Jesús intatzikiro, ti yaanaki yatantaitari, imaisanta-nakiro. *

6 Ikantzi Jesús: "Paamaiyaaro siñakairori yatantari Nasitantaniri aajatzi irasi Tampatzika-wiri."

7 Ikanta-wakaa-jiita iyomitaani: "¿Paitama ikantan-tairi Jesús? ¿Irooma ikantan-tairi tira amaki yatantaitari?"

8 Yotaki Jesús ikanta-wakaari iyomitaani, ikantziri: "Tikira pisiri-piro-tyana awiroka-payi, irootaki pikinkithasiri-waitantari, pikanta-jiitzi: 'Tira amaki yatantaitari.'

9 ¿Tikirama pikimatha-jiitziro? Chapinki otzimawita yatantaitari okaratzi 5, iro kantacha nowakaaka ikaratzi 5000 atziri. Pikoyaaajiro tzimaraanta-paintsiri. ¿Tsikama okaratzika kantziri pijaikitajiri?

* 16:5 yatantaitari = pan

10 Aajatzi nokimitaakiro karatatsiri 7 yatantaitari, nowakaaka ikaratzi 4000 atziri. ¿Tsikama okaratzika kantziri pijaikitajiri?

11 ¿Paitama kaari pikimathatantaro awiroka-payi? Tira nonkinkithata-kotiro iwaitari yatantaitari. Nokanta-tziimi: 'Paamaiyaaro siñakairori yatantatari Nasitantaniri aajatzi irasi Tampatzika-wiri.' "

12 Ari iyotanaki iyomitaani, tira inkinkithata-kotiro Jesús siñakairori yatantaitari, isiyakaa-winta-tziiro okaratzii iyomitaan-tayitziri Nasitantaniri aajatzi Tampatzika-wini.

Iyotaki Pedro: Saipatzii-totaari inatzii Jesús

(Mr. 8.27-30; Lc. 9.18-21)

13 Ikanta yariitaka Jesús Cesarea-ki, inampitsitiki Filipo. Ari isampitakiri iyomitaani, ikantziri: "¿Paitama ikinkithasirita-koitariri Itomi Atziri?"

14 Akaajiitanaki iyomitaani, ikantzi: "Tzimatsi atziri kantatsiri, 'Juan Kiwaatan-taniri pinatzii.' Ikantzi pasini, 'iriritaki koñaataatsi Elías.' Ikantzi pasini 'iriitaki Jeremías.' Tzimatsi kantayita-tsiri aajatzi, pasini Kamantan-tzinkari pinatzii."

15 Ikantzi Jesús: "¿Tsikama pikanta-jiitzi awiroka?"

16 Ari yakanaki Simón Pedro, ikantzi: "Awiroka Saipatzii-totaari Itomi Pawa Añaanita-tsiri."

17 Ikantzi Jesús: "Kimosiri-wintaari pinatyii Simón itomi Jonás, kaari atziri oyota-kayi-mirori, iriitaki Asitanari Inkiti-satzi oyotakaa-kimirori.

18 Nompaitajimi Kisopathari, tima pisiyakaro awiroka okiso-pathatzi kipatsi, aritaki nowitsikairori nowanko. Inkarati kimisantaa-tsini apaata, iriitaki siyayita-jyaaroni pankotsi. Airo imataitziri yitsinampairi impyaakaa-sitai-tyaari sarinka-winiki. †

19 Pisiyaari aamaako-wintarori asitakoro pankotsi, kantatsi yasitaryi, yasitiro, yantsiriitiro sintsiini. Irootakira pankotsi siyakaa-winta-chari impinkathari-wintantai Inkitisatzi. Tima inkarati pisinitairi awiroka aka kipatsiki, iriitaki isinitaiti inkitiki. Iriima kaari pisiniyitaji awiroka aka kipatsiki, airo isinitai-tziri aajatzi anta inkitiki."

20 Aikiro ikantana-kitziiri Jesús maaroni iyomitaani: "Apaata pikamantantzi, pinkanti: 'Iriitaki Saipatzii-totaari yoka Jesús.' "

Ikamanta-kota Jesús inkami

(Mr. 8.31-9.1; Lc. 9.22-27)

† 16:18 Kisopathari = ikantai-tziri iñaaniki irirori-payi 'Petros', irootaki osiyarori iñaaniki wirakocha ikantaitzi 'Pedro'

21 Ari yitanakaro Jesús ikamantziri iyomitaani-payi, ikantziri: “Oninta-pirotatyaa ajati Aapatyaawiniki, tima antaro inkimaatsita-kaiyaana antari-kona-payi, ijiwa-piroriti Ompira-tasorintsitaari, aajatzi ijiwari Yomitaan-taniri-payi, aritaki iwa-kaantinari. Iro awisawitakyaa mawa kitaitiri añaaajana.”

22 Ikanta Pedro, yaanakiri Jesús intyaatsikaini, ikantakiri: “Pinkatharí, ti onimo-tina pikantziri, ti noninti awishimotimi pikantakiri.”

23 Ari ipithoka-pithata-nakari Jesús yoka Pedro, ikan-tanakiri: “Pijati Kamaarí. Ti pisirityaaro awiroka inintakaanari Pawa, apatziro pisiritaro ininta-piintziri atziri-payi.”

24 Ikantanakiri Jesús pasini-payi iyomitaani: “Tzimatsirika nintatsiri intsipatyaaana, iwashaantajiro inintasi-yitari yantiro, onkanta-wityaa ipaikakoi-tirimi, intsipatyaaana.

25 Tima inkarati itakowaita-chari yantayitziro inintayitziro irirori, aritaki impyaa-sitajyaa. Iriima ikaratzzi atsi-piwintarori yantanajiro nonintziri naaka irootaki ikamawintantanari, aritaki yawisako-siritai.

26 Aminaasi-waita otzimi-motantzi owaararontsi aka kipatsiki, aritaki ompyaakaa-sita-jyaari. ¿Kantatsima impinako-wintaityaa airo ipyaasi-waitan-taita?

27 Aririka impiyi apaata yoka Itomi Atziri yamajiro iwaniinkaro Asitariri, intsipata-jyaari Maninkariiti, iriitaki pinatapa-jironi okaratzzi yantaitakiri.

28 Omapirotatyaa, tzimatsi pikaratziri aka, tikira pinkamiita aritaki piñaakiri Itomi Atziri tsika inkantyyaa impinkathari-wintanti.”

17

Isiparyii-motziri Jesús iyomitaani (Mr. 9.2-13; Lc. 9.28-36)

1 Okanta awisaki 6 kitaitiri, yaanajiri Jesús Pedro, Jacobo, Juan iririntzi Jacobo. Tonkaanaki otzisiki.

2 Ari isiparyaa-porotzi-motakiri iyomitaani, isiyanakari ooryaatsiri, omatzitanaka iithaari kitamaarokini okantanaka.

3 Iñaatziiri Moisés itsipatakari Elías ikinkitha-waita-kairi Jesús.

4 Ari ikaimanaki Pedro, ikantzi: “¡Pinkatharí! Omapiro okamiithatzi pamakina aka. Kamiitha nowitsikimi mawa panko-shitantsi: Aparoni pasityaa awiroka, aparoni yasityaa Moisés, yasityaa aparoni Elías.”

⁵ Iñaawai-minthaitzi, anaapaakiri oorinta-chari minkori. Ikimatzi iñaawaitai-tanaki minkoriki, ikantaitzi: “Noto mi inatzi yoka nitakokitari, oshiki nokimo-siri-wintakiri. Pinkimisantairi.”

⁶ Ikanta ikimajitaki ikantai-takiri, oiyojiitanaka osaawiki, antaro itharowanaki.

⁷ Ari ipokapaaki Jesús, itzinka-paakiri iyomitaani-payi, ikantziri: “Pinkatziyi, airo pitharowa-jiitzi.”

⁸ Ari yaminawita-naari, tikatsi iñaanaji, apaniro ikatziyaka Jesús.

⁹ Ikanta yoirinka-jiitaja, ikantakiri Jesús iyomitaani: “Airo pikamantantziro piñaakiri irojatzi apaata aririka yañaaji yoka Itomi Atziri inkamawitakyaa-rika.”

¹⁰ Isampita-nakiri iyomitaani, ikantziri: “¡Yomitaa-nari! ¿Paitama ikanta-kotziro Yomitaan-taniri-payi, ikantzi: ‘Aririka impoki-mataki Saipatzii-totaari, iriitaki jiwatapain-tsini Elías impoki?’ ”

¹¹ Yakanaki Jesús, ikantzi: “Omapiro ikantziri, iriitakii jiwatapain-tsini Elías impoki, itampatzika-siritan-tapaaki.

¹² Pinkimi nonkanti naaka: Ariiwitaka Elías, tikatsi yotawakirini, oshiki iwasankitai-takiri. Ari inkantai-tiriri Itomi Atziri, oshiki iwasankitaitiri irirori.”

¹³ Ari iyojiitanaki iyomitaani iriitaki Juan Kiwaatan-taniri ikinkithata-kotziro.

Yisita-kota-kairi Jesús mainari yaakiri piyari

(Mr. 9.14-29; Lc. 9.37-43)

¹⁴ Ikanta yariijiitapaja ipiyojiita atziri. Pokapaaki aparoni atziri iñiiri Jesús. Ityirowa-sita-paakari, ikantapaakiri:

¹⁵ “¡Pinkathari! Pinisironkata-jyaanari notomi, oshiki ikamana-waitzi, antaro ikimaatsi-waitaka, itaawaita-piintaka, ipiinka-waitzi nijaaki.

¹⁶ Namawita-kaniri piyomitaani yaawinta-jinari. Titzimaita ikantiri.”

¹⁷ Ari yakanaki Jesús, ikantanaki: “Ti pinkimisanta-jiiti awiroka, pikinasi-waitaka. ¿Tsika-paitima piyoti? Pamakiri aka pitomi.”

¹⁸ Ikanta ikisawakiri Jesús piyari, iwashaanta-najiri mainari. Isita-kotanaji.

¹⁹ Ikanta iyomitaani-payi Jesús yaanakiri intyaatsikaini, isampitakiri, ikantziri: “¡Yomitaa-nari! ¿Paitama kaari nomatantari naaka nomatiri noitsinampairi piyari?”

²⁰ Ikantzi Jesús: “Tima tikira pawintyaarita kamiitha Pawa, irootaki kaari paawyaantari. Pinkimi nonkanti: Onkanta-wityaa kapichiini pawintyaari Pawa, aritaki pisirinkakiro otzisi, pinkantiro: ‘Pisirinki.’ Aritaki

osirinkanaki. Tima tikatsi kompitzi-motyaamini aririka pinkimisanta-piroti. Omapiro. *

²¹ Iro kantacha, aririka pininti pisita-kota-kairi kimi-tariri yoka mainari, ontzimatyii pamani iro-piroini, pintzi-wintyaari.” †

Yapiitajiro Jesús ikamanta-kota inkami
(Mr. 9.30-32; Lc. 9.43-45)

²² Ikanta yariijiitaka Jesús anta Tapowiniki, yapiitakiri ikantziri iyomitaani: “Impimantai-tatyiiiri

²³ Ari iwaitiri. Iro awisawitakyaa mawa kitaitiri, aritaki yañaaji.” Antaro iwasiritanaka iyomitaani-payi ikimakiri ikantaki.

Ipinaitziro yasita-kayi-tarori Tasorintsi-panko

²⁴ Ikanta yariitaka Jesús nampitsiki Capernaum, ari ipokaki sintsiwintanta-tsiri impaitiri kiriiki yasita-kayitarori tasorintsi-panko, isampita-paakiri Pedro, ikantziri: “¿Ipinata-piintziro yomitaimiri ikasiya-kaitarori Tasorintsi-panko?”

²⁵ Ikantanaki Pedro: “Ipinata-piintziro.” Ikanta ipiyaaro tsika isaikajiitzi, iriitaki tharo-wakota-waincha Jesús isampita-wajiri Pedro, ikantziri: “¿Paitama pikinkithasiritari Simón? ¿Paitama isintsiwintziri pinkathari-payi impinatiri kiriiki? ¿Iriima isintsiwintziri ishininka-piro-payi irirori? ¿Iriima isintsiwintzi pasinatsziiti ariitzinkari-payi?”

²⁶ Ari yakanaki Pedro, ikantzi: “Iriitaki isintsiwin-tziri ariitzinkari-payi.” Ikantzi Jesús: “Ari okanta. Tima ti onkowa-pirotayaa impinatiro ishininkatari irirori.

²⁷ Iro kantacha, ti noninti inkisawaityaa sintsiwintanta-tsiri impaitiri kiriiki. Pijati inkaariki pinkachaati. Aririka pinosikaki, pamina-waantitiri, aritaki piñaajiri kiriiki. Paanakiniri sintsiwintanta-tsiri impaitiri kiriiki. Iriitaki pimpina-wintyaari awiroka aajatzi naari.”

18

Tsika itzimi iriipirota-tsiri
(Mr. 9.33-37; Lc. 9.46-48)

¹ Ikanta iyomitaani-payi Jesús ipiyowinta-paakari, ari isampitakiri, ikantziri: “¿Yomitaanari! Aririka impinkathari-wintantai Inkiti-satzi. ¿Itzimikama iriipirotatsi intsipatyaari impinkathariti?”

* 17:20 kapichiini = yaninita-tsiri osiyaro okithoki “mostaza” † 17:21 Paminiro Tsika Ikantai-tziro Ñaantsi-payi okanta-kota ‘onasiyita ñaantsi-payi’.

² Ari ikaimaki Jesús aparoni iintsi, ikatziyakiri tsika isaikajiitaki irirori,

³ ikantziri: “Airorika piwashaantairo tsika pikanta pairani, airorika pikimitaari tsika ikanta yoka iintsi, airo ipinkathari-wintaimi Inkiti-satzi. Omapirotyaa.

⁴ Tima inkarati tsinampa-sirita-tsini inkimita-jyaari yoka iintsi, iriitaki iriipirotatsini tsika ipinkatha-ritai Inkiti-satzi.

⁵ Ikaratzi aakamiithatairiri osiyakariri iintsi yawintaa-jana, naaka yaakamiithataki.” *

Aririka antakaantiro kaari-pirori

(Mr. 9.42-48; Lc. 17.1-2)

⁶ “Tzimatsi-rika antakairini kaari-pirori osiyakariri iintsi yawintaa-jana, onkamintha inthatai-tiniri mapi ikintsiki, iwiinkai-takiri osaankanaatzi inkaari.

⁷ Omapirotyaa onkowiinkati kipatsiki. Ari intzi-maki antakaan-tayitironi kaari-pirori. Inkanta-machiitiri antakaan-tironi kaari-pirori.

⁸ Iroorika pako, piitzi pikaaripirotanta, piwashaantiro, pinkimita-kaantiro pinthatzinkairomi, tima irootaki kamiithatatsi pawisakoritaji, ti ampantyaaro otzimawita apiti pako, apiti piitzi, ompoña onkanta-kaantaimi apaata pasi piwanta-jyaarori pintaajyaa.

⁹ Iroorika poki pikaaripirotanta, piwashaantiro, pinkimita-kaantiro pisorya-kita-jyaami, tima irootaki kamiithatatsi pawisako-pityaakitai, ti onkanti otzimawita apiti poki, ompoña onkanta-kaantaimi apaata yookaitaimi opaamataki sarinka-wini.”

Isiyakaa-wintai-tziri pyaawita-chari ipiraitari

(Lc. 15.3-7)

¹⁰ “Paamaiyaa pimaninta-waitziri = kari osiyayita-kariri iintsi. Tima yaamaa-kowintani inatzii Maninkari itsipata-piintari Asitanari Inkiti-satzi.

¹¹ Tima irootaki ipokantari Itomi Atziri iwawisaa-koyitairi ikaratzi pyaawitain-chari. †

¹² Pinkimi nosiyakaa-wintimiro. Tzimatsi piratachari ikaratzi 100 ipiraitari. Ikanta ipyaaraantaka aparoni, ikaratanaji 99 ipira. Yookanakiri 99 ipira otzisi-masiki, jataki yamina-minatairi pyainchari. ‡

¹³ Ikanta iñaajiri, antaro ikimo-siritaji yaajirira pyaawitain-chari, tima anaanakiro ikimo-siri-wintziri pasini 99 ipira kaari pyaachani.

* 18:5 Paminiro ‘Tsika Ikantai-tziro Ñaantsi-payi’ okanta-kota ‘Wairontsi’.

† 18:11 Onasiyita ñaantsi-payi ‡ 18:12 ipiraitari = oisha = oveja

14 Ari ikantari aajatzi Asitairi Inkiti-satzi, ti ininti impyaa aparoni osiyakariri yoka iintsi.”

Tsika ikantaita yaripirota-wakaita

15 “Aririka inkaaripirotsi-motimi kimisantzinkari, pijata-sitiri isaiki apaniroini, ari pinkinkitha-waita-kairi, iyotantyaari opaita ikaaripirotakari. Aririka inkimimi piyomitaa-najiriri, pinkimita-kaantairi pirintzi okaakiini inatyiimi. §

16 Irooma airorika ikimimi piyomitaa-witanariri, paanaki pasini kimisantzinkari, airorika apiti, iriitaki pintsipatyaari piyomitaa-najiri. Tima ontzimatyii inkarati apiti, airorika mawa iriitaki akakotimini piyomitaa-najiri.

17 Airorika ikimimi piyomitaa-witanari, pinkamantiri maa-roni kimisantzinkari. Aikiro-rika ijatakaa-tyiuro, pinkimita-kaantiri pasini-satzi atziri kaari pishininkatyaa, tima isiyakari sintsiwintanta-tsiri impaitiri kiriiki.

18 Tima inkarati pisinitairi awiroka aka kipatsiki, iriitaki isinitaiti inkitiki. Iriima kaari pisiniyatiji awiroka aka kipatsiki, airo isinitai-tziri aajatzi anta inkitiki. Omapirotyaa.

19 Napiitiro nonkantimi: Aririka pinkarati apiti paapatyaa-kota-wakai-yaaro pikinkithasiritari pikamitantiri, impoña pikamitiri Asitanari Inkiti-satzi, aritaki imatakaa-kimiro irirori.

20 Tsika-rika yapatota apiti, tirika mawa atziri ipinkathataana naaka, aritaki nosaikitari naaka anta notsipatari.”

21 Ikanta Pedro isampita-nakiri Jesús, ikantziri: “¡Pinkatharí! Aririka iwaaripirocina nokaratzi nokimisanta-jiitzi, ¿tsikama onkarati nompyaakotiri naripirotan-tajyaariri? ¿Apatziroma onkarati 7?” *

22 Ari yakanaki Jesús, ikantanakiri: “Tira apatziro pimpyaakotiri onkarati 7, tima oshiki papiitiri pimpyaakotairi.” †

Ikinkithata-koitziri apiti iriiwita-tsiri

23 “Iroka ikanta ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi, tima isiya-kotyaari pinkathari ikowa-kotziri impiratani impinatairi iriiwitziri.

§ 18:15 kimisantzinkari = pirintzi * 18:21 nokaratzi nokimisanta-jiitzi = niritntzi † 18:22 Ikantakoi-tziri aka “oshiki papiitiri,” aririka ampyaakotanti onkarati 7, apiitairo 7, apiitairo 7, irojatz 70. Tzimatsi osiyakaa-wintari 7, irootaki kamiithasiritaantsi. Tima aninti-rika aripirotyaari akaaripirotajiri, airo awashaantziro ampyaakotiri yantzi-motairi.

24 Ikanta yitanakaro pinkathari ikowa-kotziri iriiwitziriri, yamaita-paakiri iriwi-pirota-tsiri. ‡

25 Tima tikatsi yayi impinawinta-jyaari. Ikantanaki pinkathari: 'Paanakiri yoka atziri, iina, itomi-payi, aajatzi okaratzi tzimi-motziriri, pimpimantiri. Ari naajiri naaka kiriiki ikaratzi iriiwitanari.'

26 Ari ityiirowanaka ompirataari, ikantanakiri pinkathari: 'Airo pipimantana, piyaa-kota-wakina kapichiini, aritaki nompinatajimi.'

27 Ari inisironkata-nakari pinkathari yoka impiratani, ikantziri: 'Kamiithataki, ti piriwitaajina.' Tima ipyaakotakiri okaratzi iriiwitziriri.

28 Ikanta ijatanaji ompirataari, imonthaakari iriiwitziriri irirori kapichiini. Yairika-kintsita-wakiri, ikantziri: 'Pimpinataajina piriwitanari.' §

29 Ari ityiirowa-siwita-nakari, ikantziri: 'Piyaaawakina kapichiini, aritaki nompinatajimi.'

30 Titzimaita ininti iyaawintyaa, yaanakiri, iminkyaa-kaantakiri, ikantziri: 'Aritaki nomisitowa-kaantajimi aririka pimpinataajina.'

31 Iñaakiri ikarajüitzi, ti onimota-nakiri, jatanaki ikamantziri iwinkathariti.

32 Ikanta pinkathari, ikaimakaan-takiri impiratani, ikantawakiri: 'Kaari-pirori pinatzii awiroka. Nopyaakotakimiro piriwitanari awiroka, pikantakina: piyaawintawakyaana.'

33 Ari pinkantantimi awiroka, pinisironkatantyyaa.

34 Tima antaro ikisanaka pinkathari, ipasata-kaantakiri, iminkyaa-kaantakiri, ikantziri: 'Aririka pimpinataajina awiroka, aritaki nomisitowa-kaantajimi.'

35 Ari inkanta-jimiri apaata Asitanari Inkiti-satzi, airorika pipyaakotairi iriipiroini owari-pirotzimiri pikaratzi pikimisantz-in-karitzi." *

19

Ti onkamiithati yookaitiro uinaitari

(Mr. 10.1-12; Lc. 16.18)

1 Ari ithonka-nakiro Jesús iyomitaantzi Tapowiniki, awisanaki intatzikiro Owaryiinkaariniki iipatsitiki Judá-iti.

‡ 18:24 Ikantakoi-tziri aka "iriwi-pirota-tsiri" irootaki osiyarori ankanti irii-witaki ikaratzi 10,000 ijaikitaki kiriiki. Ari yantawai-wityaa oshiki osarintsi, airotzimaita ipinako-winta. Yoka oshiki kiriiki ipaitai-tziri "talento", 40 kilo ikaratzi itinatzi. Tima aparoni talento yantita impinaitiri 20 atziri yantawaiti aparoni osarintsi. § 18:28 kapichiini = 100 denario * 18:35 pikimisantz-in-karitzi = pirintzi

² Ipiyotzi-wintai-tawaari. Yisita-kota-kaapaji oshiki mantsiyari-payi anta.

³ Ari ipoka-sitakiri Nasitantaniri-payi inintzi inkompita-kaiyaarimi Jesús, isampita-paakiri, ikantziri: “¡Jesús! ¿Sinitaa-ntsita-tsuma yookasi-waityaaro iina atziri?”

⁴ Ari yakanaki Jesús, ikantziri: “¿Tima piñaanata-kotiri owakira iwitsikan-taita-kariri atziri? Tima iwitsikaitaki sirampari aajatzi kooya.

⁵ Ikantaitaki:

Irootaki airo isaikantaja mainari-payi asitaririki aririka yaawakaa-najyaa,

tima aparoni inkanta-najyaa iwathaki osiyawaityaaro iwichaa-wakaa-jyaami.

⁶ Tima inkarati aawakaa-naachari tira apiti inkanta-najyaa, aparoni ikantana iwathaki. Irootaki airo okantanta yookajiro atziri iina itsipata-kaakariri Pawa.”

⁷ Yapiitakiri Nasitantaniri isampitziri, ikantziri: “¿Opaitama ikanta-kotziri pairani Moisés, ikantaki:

Aririka yooka-wakaityaa, ontzimatyii impaitiri tsika osankinata-kota yooka-wakaan-tyaari?”

⁸ Ikantzi Jesús: “Okantakaaro pipiyatha-waita, irootaki isinitan-tamirori Moisés pookiro piina. Tima pairani owakira iwitsikan-taita-karori maaroni, ti ari onkantyyaa.

⁹ Nokantzi naaka: Kaaripiro-siritaki ikaratzi ookasitarori iina, irooma ifiuro-rika omayimpitaki kantacha yookiro. Aririka aawitajyaa iroori pasini oimi, omayimpitzi-motakiri itawitari oimintari. Ari inkanta-jyaari aajironi, mayimpi-taki irirori.”

¹⁰ Ikantzi iyomitaani: “Aririka okanta, airo yaawakaitami.”

¹¹ Ikantzi Jesús: “Iriirika Pawa kowakai-mironi aritaki pinkima-thatakiro. Tira maaroni inkimathaitiro tsika-rika okanta-kota aawakaantsi.

¹² Tzimatsi atziri ari ikantzita itzimapaaki ti onkanti yayi iina. Tzimatsi pasini yaithokitai-tziri, ti onkanti yayi iina. Tzimatsi pasini nintatsiri isaikasi-waityaa, tima yiriipiro-winta-tyiiri pinkatha-ritatsiri inkitiki. Nintatsiri inkimathaitiro nokantakiri, imatiro.”

Itasonka-wintziri Jesús intsi-payi
(Mr. 10.13-16; Lc. 18.15-17)

¹³ Ari yamaita-paakiniri Jesús intsi-payi, ikantai-tapaakiri: “Nonintzi pamana-kotinari nintsiti, piwasi-patzii-totiri pintasonka-wintiri.” Ikantzi iyomitaani Jesús: “Airo piñaasirinkiri Awinkathariti.”

14 Ikantzi Jesús: “Airo pitzikiri, nonintzi naaka yamaitinari iintsi. Tima inkarati osiya-kota-naariri iintsi, iriitaki ñaajironi tsika ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi.”

15 Ikanta ithonkakiri Jesús iwasi-patzii-totakiri intsi-payi, jatanaji irirori.

Ipokaki mainari Ashaarantaniri iñiiri Jesús

(Mr. 10.17-31; Lc. 18.15-17)

16 Ari ipokapaaki aponi mainari iñiiri Jesús, ikanta-paakiri: “¡Kamiithari yomitaan-taniri!. ¿Paitama nantajiri nasi nowanta-jyaarori nañaaji?”

17 Ari yakanaki Jesús, ikantzi: “¿Paitama pikantan-tanari ‘kamiithari?’ Tira intzimi aponi kamiithari, apatziro ikantakaaro Pawa ikamiithatzi. Pinintzi-rika pasi piwiro pañaaji, pimonkara-yitairo ikantai-takiri Ikantakaan-taitaniki.”

18 Inintanaki mainari iyota-kotiro, ikantziri: “¿Otz-imikama pikantziri?” Ikantzi Jesús:

Airo piwamaantzi.

Airo pimayimpitzi.

Airo pikositzi.

Airo pithaiya-kotanta.

19 Pimpinkathatairi piri aajatzi piniro.

Pintakota-jyaari pishininka pinkimita-kaantiri pitakota awiroka.

20 Ikantzi mainari: “Nomatakiro maaroni iroka, irojatzi nitanakaro pairani ainiro nintsita-paaki. ¿Paitama kowityaa-chari iroñaaka?”

21 Ikantzi Jesús: “Pinintzi-rika pintampatzika-siriti, pijati, pimpimantiro maaroni tziimi-motzimiri, pimpiri asinonkainkari, tima osiyawaitakaro piwaa-ranta-jyaami inkitiki. Aririka pimatakiro pimpoki, piyaatina.”

22 Ikanta ikimaki mainari, owasiri ikanta ipiyanaka, tima ashaarantzinkari inatzii.

23 Ikantanakiri Jesús iyomitaani: “Oshiki ompomirintsitzi-motyaari ashaarantaniri ijatai ipinkatharitari Inkiti-satzi. Omapiro.”

24 Yapiita-nakiro Jesús, ikantzi: “Tima oshiki ipomirintsitaro ikyaakoitari inkyaan-tyaaro yanini omoro. Iri mapirota-chani ashaarantaniri impomirintsita-jyaaro inkyaaji ipinkathari-wintantzi Pawa.” *

25 Ikanta ikimaki iyomitaani-payi, okiryaantzi ikan-tanaka, ikanta-wakaa-jiita: “¿Paitama awisakotaa-tsini?”

* 19:24 ikyaakoitari = camello

²⁶ Ari itsikanatakari Jesús iyomitaani-payi, ikantziri: “Airo imatziro yitsinampairi atziri-payi, iriima Pawa tikatsi pomirintsitzi-motyaaarini irirori.”

²⁷ Ari yakanaki Pedro, ikantzi: “Yoka nokarajitzi nonintzi noyaatakimi, tima nookayita-nakiro okaratzi tzimotananari. ¿Paitama impinai-tajinari apaata?”

²⁸ Ikantzi Jesús: “Aririka owakirataji apaata maaroni, impinkatha-ritai Itomi Atziri isaikan-tajyaaro waniinkatachari isaika-minto. Aritaki pinkimita-jyaari awirokaiti pikaratzi piyaatakina, pimpinkathari-wintairi maaroni inkarati incharinita-jyaari Israel, ikaratzira 12 inasiyita. Omapiro.

²⁹ Tima tzimayitatsi awintaa-janari, irootaki yookantanakarori iwanko, iririntzi, iritsiro, asitariri, iina, iintsiti, iipatsiti. Aritaki iñaajiro ontzimi-motairi oshiki, irasi iwiro yañaayitaji. †

³⁰ Iro kantacha, tzimatsi iroñaaka oshiki itayiwitarori, iriitakira ampoita-tsini iñaayitairo. Tzimatsi pasini ampoiyyita-tsiri iroñaaka, iriitakira itayita-jyaaroni iñaayitairo.”

20

Antawaita-tsiri chochoki-masiki

¹ “Iroka okanta-kota impinkathari-wintantai Inkiti-satzi, osiyari atziri tzimatsiri ichochoki-masiti. Yananinkanaki yamini antawaita-tsini iwankiri-masiki.

² Ikanta iñaaki nintatsiri yantawaiti, ikantakiri: ‘Pitanakyaaro iroñaaka pantawaiti irojatzitzi tsitiniiti, nompinatimi aparoni kiriiki ikaratzi ipinatanta-piintai-tziri yantawaitaiti aparoni kitaitiri.’ Ikantajitzi antawai-rintzi: ‘Kamiithataki.’ Ityaantakiri iwankiri-masiki. *

³ Ikanta ijinokita-paaki ooryaatsiri aajatzi ipiyanaja asitarori iwankiri-masi nampitsiki. Iñaapaji pasini ikatziyajiita tikatsi yantawairi. †

⁴ Ikantapaakiri: ‘Pijati pantawaiti nowankiri-masiki, aritaki nompinatakimi okaratzi ipinatanta-piintaitzi.’ Jaitijitaki yantawaiti.

⁵ Ari ikantakiro itampatzikata-paaki ooryaatsiri, aajatzi itainkanaki ooryaatsiri. ‡

† 19:29 ontzimi-motairi oshiki = yookanaki-rika aparoni, aritaki impaitairi 100; Wairontsi * 20:2 kiriiki = denario † 20:3 ijinokita-paaki ooryaatsiri = ooryaatsiri 3. (Ari okanta iyomitai-tziri ooryaatsiri pairani.) ‡ 20:5 itampatzikata-paaki ooryaatsiri = ooryaatsiri 6, itainkanaki ooryaatsiri = ooryaatsiri 9. (Ari okanta iyomitai-tziri ooryaatsiri pairani.)

⁶ Ari ikantakirori aajatzi otsitiniityaanaki, iñaapaji atziri isaikajiitzi, tikatsi yantawairi, isampita-paakiri: ‘¿Tikat-sima pantawairi pisaika-siwaitantari kitaitiriki?’ §

⁷ Yakajiitanaki, ikantzi: ‘Tikatsi antawaita-kayinani.’ Ikantzi irirori: ‘Pijati pantawaiti nowankiri-masiki, aritaki nompinatakimi okaratzi ipinatanta-piintaitzi.’

⁸ Okanta otsitinitanaki, ikantakiri asitarori iwankiri-masi kimpoyii-niriri iiriikiti, ikantziri: ‘Pinkaimiri maa-roni antawai-rintzi pimpinatiri aparoni kiriiki ikaratzi ipinatanta-piintai-tziri yantawaitaiti aparoni kitaitiri. Iri-itaki pitawakyaa pimpinatiri ampoita-paintsiri yantawaitaki, irojatzji pimatán-takyaariri itakarori kapichikitaiti yantawaitaki.’

⁹ Ari ipokajiita-paaki ampoita-paintsiri yantawaitaki, kapichiini yantawai-witaka ipinaitakiri aparoni kiriiki.

¹⁰ Ipokajiita-paaki itakarori yantawaitaki kapichikitaiti, isiyakaantzi iriitaki impina-piroiti. Ti, ari ikimitakari pasini-payi tsika ikaratzi ipinaita-kiriri.

¹¹ Ikanta ipinawitai-takari, ikisanakiri asitarori yantawairi,

¹² ikantanakiri: ‘Ti yantawai-piroti ampoita-paintsiri, iro kantacha imonkaratakana pipinata-kinari, naaka atsipiwita-kariri ooryaatsiri.’

¹³ Ikantzi asitarori iwankiri-masi: ‘Ashininká, nopinatakimi kamiitha, ¿tima nokantzi-takami kapichikitaiti nompinatimi aparoni kiriiki?’

¹⁴ Yoka aparoni kiriiki nopinatzimiri, pijatai. Tima naaka ninta-sitacha nompinatiri aparoni kiriiki ampoita-paintsiri yantawaitzi,

¹⁵ ¿Airoma okantzi nompinatanti nonintziri naaka? ¿Pikisako-niinta-tyaaroma nonisironkatantzi naaka?’

¹⁶ Tima oshiki jiwatatsiri iñaayitajiro, iriitaki ampoita-tsini. Tzimatsi oshiki ampoiyyita-tsiri iñaayitajiro, iriitaki jiwatatsini. Tima oshiki inkaima-witaityaa, iro kantacha kapichiini inkarati iyosiitaitiri.” *

Yapiitakiro Jesús ikamantzi iwamaitiri

(Mr. 10.32-34; Lc. 18.31-34)

¹⁷ Ikanta itonkaanaji Jesús ijatiro Aapatyaawiniki, iriitaki itsipatanaja 12 iyomitaani, ikantakiri awotsiki:

¹⁸ “Ajatatzira Aapatyaawiniki. Ari yaakaan-taitiriri Itomi Atziri, yayiri ijiwari Ompira-tasorintsitaari, intsipata-kyaari Yomitaan-taniri, iriitaki mishakowintirini iwaitiri.

§ 20:6 otsitiniityaanaki = ooryaatsiri 11. (Ari okanta iyomitai-tziri ooryaatsiri pairani.) * 20:16 Paminiro Tsika Ikantai-tziro Ñaantsi-payi okanta-kota ‘onasiyyita ñaantsi-payi’.

19 Iwawisaa-kiniri pasini-satziiti atziri iwashaya-minthawaityaari, impasawaitiri, ipaika-kotakiri. Iro awisaw-itakyaa mawa kitaitiri, aritaki yañaaji.”

Inintziri Jacobo aajatzi Juan

(Mr. 10.35-45)

20 Okanta iina Zebedeo opoka-sitakiri Jesús, otsipatakari otomi-payi, yoka Jacobo aajatzi Juan. Otyirowa-paaka, okantapaakiri: “Nonintzi pinisironkatyaana.”

21 Ari isampita-nakiro Jesús, ikantziro: “¿Paitama pikowa-kotanari?” Okantzi iroori: “Tima irootaintsi pimpinkatharin-tsiti awiroka, nonintzi intsipatyaami notomi impinkathari-wintanti, isaiki-motimi aparoni pakopiroki, iriima pasini isaiki pampatiki.”

22 Ikantzi Jesús: “Tira piyotiro opaita pikowa-kotanari. Tima oshiki nonkimaatsityaari naaka. ¿Arima pamaw-itakiro awiroka onkarati pinkimaatsityaari? ¿Arima pisiyakyana nonkami naaka?” Ikantajiitzi irirori: “Aritaki nomatakiro.” †

23 Ikantzi Jesús: “Omapiro, tima irootaintsi pinkimaatsityaaro onkarati nonkimaatsityaari naaka. Irooma pintsipatyaana ampinkathari-wintanti pisaiki aparoni nakopiroki, pasini nampatiki, tira naaka nintakayaaroni itzimi nontsipatyaari, apatziro iyotzi Asitanari tsika itzimi ikasiya-kaakiri.” ‡

24 Ikanta ikimajitaki pasini iyomitaani, ikisaita-nakiri Juan aajatzi Jacobo.

25 Yapatota-najiri Jesús iyomitaani-payi, ikantziri: “Piyojitzi awiroka tsika ikanta iwinkathariti pasini-satziiti, oshiki impiratanta. Ari ikimitari aajatzi iriipirota-tsiri ipinkathatai-tziri irirori.

26 Irooma awiroka-payi, aririka pininti piriipiroti, pisiyakotyaari tsika ikanta ompirataari.

27 Iroorika pinintzi pijiwata-kaanti, pisiya-kotyaari ompirataari.

28 Ti iro impokan-tyaari Itomi Atziri impiratantyya, iro ipokantakari isiya-kotyaari ompirataari, inkamawintanti, iriitaki pinakowintan-tatsini, yookakaa-wintairi maaroni.”

Yaminakaajiri apiti mawityaakiri

(Mr. 10.46-52; Lc. 18.35-43)

29 Ikanta yawisajitanaki Kasiryaariki, oshiki atziri oyaatana-kiriri.

† 20:22 iroka ikantawita Jesús: “¿Arima pimatakiro awiroka piroto kipishaari onkarati niriri naaka? ¿Arima pisiyakyana inkiwaataitina naaka?” ‡ 20:23 iroka ikantawita Jesús: “Omapiro, aritaki pimatakiro piroto niriri naaka, aritaki pinkimita-kyaana inkiwaataitina naaka.”

³⁰ Ari isaiki awotsi-nampiki apiti mawityaakiri. Kimaki irirori, ikantaitzi: “Ari inkinapaaki Jesús aka awotsiki.” Irootaki ikaiman-tanakari, ikantzi: “¡Pinkatharí, Ikasiya-kaitani pinkatharini David, pinisironkata-jyaana naaka!”

³¹ Oshiki ikisatha-witai-takari. Ti imairiti, aikiro ikaimatzi sintsiini: “¡Pinkatharí, Ikasiya-kaitani pinkatharini David, pinisironkata-jyaana naaka!”

³² Katziya-paaka Jesús, ikaimakiri ikantziri: “¿Paitama pinintziri?”

³³ Ikantajiiitzi irirori: “Pinkatharí, nonintzi naminawaitaji kamiitha.”

³⁴ Antaro inisironkata-nakari Jesús yoka mawityaakiri, ipampita-kiniri irooki. Apatha-kiro yaminawaitanaji kamiitha, iyaatanakiri Jesús.

21

Yariitan-takari Jesús Aapatyaawiniki

(Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19)

¹ Aritaki okaakitzi-mata-paaki yariitan-tyaari Jesús Aapatyaawiniki. Tima ariiijitaka Chochokipankoniki omon-titakari otzisi Yinkaitoni. Ari ityaantakiri Jesús apiti iyomitaani,

² ikantakiri: “Pijati nampitsiki amontitakari, ari piñiuro onthata-kotyaa ikyaakoitari ontsipata-kyaari yanini. Pinthatoryaa-kotiro, pamakinaro. *

³ Tzimatsi-rika sampitimini, pinkantiri awiroka: ‘Inintatziuro pinkathari. Aritaki yoipyaa-jimiro.’ ”

⁴ Ari omonkaratari isankinatakiri pairani Kamantan-tzinkari, ikantaki:

⁵ Pinkaman-tairo maaroni Kisakowintoni-sato, pinkantiro: Awotsikitaki Piwinkathariti ipoka-sitakimi, Tsinampa-siri ikanta ipokaki ikyaa-kotaka, Kiripiri inatzii owaiyani yaakaitziri tinari.

⁶ Ikanta ijatanaki apiti iyomitaani, imatakiro okaratzi ikantawa-kiriri Jesús.

⁷ Yamakiro ikyaakoitari otsipataakari oyaaniti. Iwankita-kiniri manthakintsi imitzikaraki, ikyaa-kota-nakari Jesús.

⁸ Ikanta atziri-payi saikain-tsiri anta, imaaronka-sita-nakiri imanthaki awotsiki tsika inkinanaki. Tzimatsi pasini chikanain-tsiri inchasi imaaronka-sitziri.

⁹ Tima inkarati atziri jiwatain-tsiri, ikaratzi oyaatakiriri itaapiiki, ikaimajiiitzi, ikantzi:

¡Korakitataiki awinkathariti, Ikasiya-kaitani pinkatharini David!

* 21:2 ikyaa-kotari = burro, pollino, asno

¡Tasonka-wintaari ikantaja, tima Pinkathari inatzii otyaanka-kiriri!

¡Korakitataiki awinkathariti, awisiryaawinta-jyaari Inkitsatziwi! †

10 Ikanta yariita-paaka Jesús Aapatyaawiniki, isampita-wakaanaka ikaratzi nampitarori, ikantajiitzi: “¿Tsikama ipaitaka yoka?”

11 Tzimatsi kantanain-tsiri: “Iriitaki Jesús, Kamantan-zinkari inatzii, iriitaki poñaachari Kasiyakaawiniki saikat-siri Tapowiniki.”

Imisitowiri Jesús pimanta-tsiri tasorintsi-pankoki
(Mr. 11.15-19; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22)

12 Tima kyaapaaki Jesús tasorintsi-pankoki, imisitowa-paakiri pimanta-waita-tsiri, aajatzi ikaratzi amananta-waita-tsiri. Yooka-yitapaakiro iwantariri kiriiki, ari ikimi-taakiro tsika iwaitziri siropayi.

13 Ikantapaakiri: “Isankinai-takiro pairani iñaawaitzi Pawa, ikantzi:

Nowanko onatzii iroka, aritaki yamana-piintai-tinari. Iro kantacha awirokai, aritaki pamatawitanta-piintaki pipimanta-yitzi, pikimita-kaantakiro kosintzi-panko.”

14 Ari ipokajiita-paaki tasorintsi-pankoki oshiki mawityaakiri, kisoporokiri, maaroni yisita-kota-kaayitairi.

15 Tima okiryaantzi ikantawintai-tanakaro okaratzi yantakiri Jesús. Ari ikaimajiitanaki intsi-payi, ikantajiitzi:

¡Thami apinkathatajiri Ikasiya-kaitani pinkatharini David! Iro kantacha ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari, aajatzi Yomitaan-taniri, ikisajiitanaka irirori, tima ti onimotiri.

16 Isampitai-tanakiri Jesús, ikantai-tziri: “¿Pikimakiro ikantajiitzi mainari-payi?” Ikantzi Jesús: “Nokimakiri. ¿Tima piñaanatiro awiroka sankinarintsi? kantatsiri:

Iriitaki intsi-payi aajatzi thotatsiri ithomi, Pimatakaakiri ipinkatha-yitaimi.”

17 Ari yawisanaki Jesús, ikinanakiro Asinonkaa-pankoniki. Ari imaakiri anta.

Imishatziro Jesús pankirintsi kaari kithokita-tsini
(Mr. 11.12-14,20-26)

18 Okanta okitaitita-manaji, piyaja Jesús nampitsiki. Ari itashaa-paaki niyaanki-thakiniki awotsi.

19 Iñaapaaki awotsi-nampiki pankirintsi, ijata-sita-nakiro, iñaatziiro ti onkithokiti, oyosiita-sita osi. Ikantanakiro: “Pasi piwiro airo pikitho-kitai.” Okanta pankirintsi, kamasantanaki. ‡

† 21:9 Korakitataiki awinkathariti = Hosana; Wairontsi ‡ 21:19 pankirintsi = higuera

20 Ikanta iñaakiro iyomitaani, okiryaantzi ikantaji-itanaka, isampita-nakiri, ikantziri: “¿Paitama okama-sitan-tanakari pankirintsi?”

21 Yakanaki Jesús, ikantziri: “Omapiro nonkantimi, iroopiro-rika pawintyaana, aiorika pikiso-siri-waitzi, aritaki pimatajiro awiroka, aritaki anaanakiro tsika okanta piñaakiro pankirintsi. Kantatsi piñaanatiro otzisi, pinkanti: ‘Osirinki otzisi, ompiiinki inkaariki.’ Aritaki omatakyaa.

22 Tima onkarati pinkowako-tairi pamana-nikii, aririka pawintaa-nakyaari Pawa, aritaki impakimiro.”

Itasorinka Jesús

(Mr. 11.27-33; Lc. 20.1-8)

23 Ikanta yariitaaro Jesús Tasorintsi-pankoki, iyomitaan-tapaji. Ari ipokakiri ijiwari Ompira-tasorintsitaari, aajatzi antari-kona-payi, isampita-paakiri: “¿Paitama ontyaan-kakimiri piñaakantiro pitasorinka?”

24 Ari yakanaki Jesús, ikantziri: “Aajatzi naaka tzimatsi nosampitimiri. Aririka pakakinaro, aritaki nonkantakimi ipaita otyaanka-kinari.

25 Ikiwaatantaki pairani Juan, ¿Paitama otyaanka-kiriri? ¿Iriima Pawa? ¿Atzirima?” Ari ikanta-wakaa-jiitanaka: “Aririka ankantiri Pawa otyaankakiri, aritaki inkantanakai: ‘¿Paita kaari pikimisantantari?’

26 Aririka ankanti: ‘Atziri ontyaan-kakiri,’ aritaki inkisanakai atziri-payi.” Tima inkanta-jiiti atziri-payi Kamantan-tzinkarini inatzii Juan.

27 Ari ikantajiitzi: “Ti noyotiro.” Ikantzi Jesús: “Pikimitaka awirokaiti ti pininti pinkaman-tinano, aajatzi naaka airo nokaman-tzimiro paita otyaanka-kinari.”

Ikinkithata-koitziri apiti itomitaitari

28 Ikantzi Jesús: “¿Tsikama okantzi-motami awiroka-payi iroka? Tzimatsi atziri tzimatsiri apiti itomi. Okanta apaata ikantakiri itomi: ‘Notomí, pijati pantawaiti pankirintsimasiki.’

29 Ikantzi itomi: ‘Ti noninti.’ Iro osamaniitaki, opiyi-motaari itomi, jataki yantawaitzi.

30 Ipoñaa ikantakiri pasini itomi. Ikantanaki irirori: ‘Ari nomatakiro Apaá.’ Titzimaita ijati.

31 ¿Itzimikama itomi antakirori ikowakiri iriri?” Ari ikantajiitzi: “Iriitaki antakirori yitakari impiratari.” Ikantzi Jesús: “Irootaki anaakota-jimini impinkathari-wintairi Pawa mayimpiro-payi aajatzi sintsiwintanta-piinta-tsiri opiri iriikiti intyaan-tiniri wirakocha-payi. Omapiro.

³² Tima impokawi-taka pairani Juan, ikamanta-witakami pikamiithasiritan-tajyaari, iro kantacha ti pinkimisanta-wakiri. Iriima ikaratzi sintsiwintanta-piinta-tsiri opiri iriiki-iti aajatzi mayimpiro-payi, okimisantanaaki. Piñaawitakari awirokai, tizimaita piwashaantiro tsika pikanta-jiita, pinkimisantan-tajyaariri.”

Kaari-piro-siriri antawai-rintzi

(Mr. 12.1-12; Lc. 20.9-19)

³³ “Pinkimi napiitiro nosiyakaa-wintimiro: Tzimatsi atziri pankitzirori chochoki-masi, itantota-kotakiro maaroni othapiki, iwitsika-sitakiro iwiro owaaki apaata, iwitsikaki aajatzi pankotsipinhaki yaminakoi-tantyaarori pankirintsi jinoki. Yaminaki atziri aminironi iwankiri-masi. Jataki irirori intaina.

³⁴ Okanta okithoki-paititaki chochoki, ityaantaki impi-ratani yaajati.

³⁵ Ikanta antawai-rintzi-payi aminirori pankirintsi-masi, iñaawakiri ipokaki ompirataari, ipasawaitaki aparoni, iwakiri pasini, ishimyaakiri pasini.

³⁶ Ityaantaki pasini impi-ratani, oshiki ikaratzi. Ari ikimitaa-wakiri aajatzi irirori.

³⁷ Ari iwiraantaro ityaantakiri itomi-piro irirori, ikantzi: ‘Aritakima impinkathata-wakiri notomi naaka.’

³⁸ Ikanta iñaawakiri antawai-rintzi ipokaki itomi, ikanta-wakaa-jiita: ‘Yoka asitajyaaroni apaata pankirintsi-masi. Thami awiri, ayiroota aroka.’

³⁹ Yairika-wakiri, yaanakiri othapiki pankirintsi-masi, iwakiri.

⁴⁰ Aririka impokanaki asitarori iwankiri-masi, ¿tsikama inkanti-rika antawai-rintzi-payi?”

⁴¹ Ikantajiitzi irirori: “Ontzimatyii iwamaitiri kaari-pirori, yaminaji pasini iriipirori aminaironi pankirintsi-masi, iriitaki tyaanta-piinti-niriri okithoki iwankiri.”

⁴² Ikantzi Jesús: “Tima piñaanatiro Sankinarintsi, ikan-taitzi:

Imaninta-witakaro kipayi witsikirori pankotsi,
Iro kantacha irojatzai yaitairi iroka otzinkami-pirori.
Iriitaki Awinkathariti Pawa matajirori,

Irootaki okiryaa-wintan-tariri.” §

⁴³ “Irootaki nonkantan-tyaari naaka: Airo ipinkathari-wintaimi awiroka Pawa, iriira impinkathari-wintai pasini-satzi-payi tsika itzimi osiyaarori pankirintsi okitho-kitzi ikimisantaira.

44 Tima inkarati siraryanta-tajyaaroni mapi, aritaki intanka-paaki. Iriima inkarati anawyaajiri mapi, aritaki opow-itakiri.”

45 Ikanta ijiwari Ompira-tasorintsitaari aajatzi Nasitanta-niri, iyotaki iriitaki ikimakaitaki.

46 Ari inintawitanaka yaakaan-tirimi, titzimaita imatiro, oshiki itharowan-takari atziri-payi. Tima inkanta-siri-jiiti atziri Kamantan-tzinkari inatzii Jesús.

22

Isiyakaa-wintai-tziri aawakaa-chari

1 Ari yapiita-najiro Jesús isiyakaa-wintziro iyomitaan-tziri. Ikantzi:

2 “Iroka ikanta ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi, isiyari pinkathari oimosirinkiriri itomi yaawakaa.

3 Ityaankakiri impiratani, inkamantiri pokatsini yoimosirinkyaa. Titzimaita impokajiiti ikaimakaanani.

4 Ityaanka-witaka pasini impiratani, ikantawakiri: ‘Pinkantiri noyaimani impoki iyaa, nowamaaki wathayitatsiri nopira, noimosirinka-tziiri notomi yaawakaiyaa. Aritaki owitsikaka maaroni.’ *

5 Iro kantacha yokaiti ikaimakaanani, aikiro ipiyathajjiatayaa. Jatayitaki iwaniki, pasini ikinaki ipimanta-waitzi.

6 Tzimatsi pasini owasankitaa-kiriri ompirataari, iwakiri.

7 Ikanta ikimaki pinkathari, antaro ikisanaka, ityaankaki iwayiriti, yapirotakiri owantain-tsiri, itaitakiniri inampi.

8 Ikantajiri pasini impiratani: ‘Aritaki owitsikaka maaroni oimosirinkan-tyaari, ti imiraawintaitiri impokajiiti ikaratzi nokaima-kaanta-witakari.

9 Pijati awotsiki-payi, pinkantiri inkarati piñiiri impokiita oimosirinkyaa.’

10 Jataki ompirataari, yapatotaki ikaratzi iñaakiri: kamiithata-tsiri aajatzi kaaripirota-tsiri. Piyojiita-paaka oimosirinka-chani.

11 Ikanta yaminakiri pinkathari ikaratzi pokaintsiri. Iñaatzii satikain-chari ti inkithaatyaaero iwaniinkatasityaari aawakaa-chani.

12 Ikantakiri: ‘Ashininká, ¿tsikama pikanta pikyaan-takari aka ti pinkithaatyaaero piwaniinkata-sitan-tyaariri notomi?’ Ari imairitaki, ti yaki.

13 Ikantakiri impiratani: ‘Pooso-wakotiri, poosokititiri, pookiri otsitini-kitaki, ari yiraawaityaari, yatsikai-kiwaityaa, inkimaatsitajyaa.’

14 Tima oshiki inkaima-witaityaa, iro kantacha kapichiini iyosiitaiti.”

* 22:4 nopira = toro

Ikinkithata-koitziri kiriiki ipinaitziriri pinkathari
(Mr. 12.13-17; Lc. 20.20-26)

¹⁵ Ikanta ijajiiitaji Nasitantaniri. Ari ikinkitha-wajiiitzi, ikantajiiitzi: “¿Tsikama ankinakairoka ankompita-kaantyaariri Jesús?”

¹⁶ Ityaankaki iyomitaani Nasitantaniri itsipatakari yaa-patyaani Herodes, ikantapaakiri Jesús: “Yomitaan-tanirí, okaratzi piyomitaan-tziri iroopiro okanta, irootaki iyotakoi-tantyaariri iriipirori Pawa. Ti pinkimisantiro ikantayitziri atziri, ti piñaawaitiro pinimota-kaantyaariri.

¹⁷ Pinkantina ipaita pikinkithasiritari awiroka: ¿Kamiithata-tsuma ampiri kiriiki ikaratzi sintsiwintanta-tziri iwinkathariti wirakocha-payi?” †

¹⁸ Iyotawakiri Jesús ikinkithasiritari, ikantziri: “Owapyiimotan-tanirí. ¿Paitama piñaantan-tanari?”

¹⁹ Piñaakajiiitnari kiriiki pasitakaariri Pinkathari.” Ari yamaita-paakiniri kiriiki. ‡

²⁰ Isampita-nakiri, ikantziri: “¿Paitama asitarori iwairo aka? ¿Paitama asitarori isiyakaaro?”

²¹ Ikantajiiitzi: “Irasí iwinkathariti wirakocha.” Ikantzi Jesús: “Tima iriitaki iwinkathariti wirakocha asitari, pantantyaanari isintsitzimiri, pimpinatiri. Iriima ikaratzi yasi-tari Pawa, pantantyaanari isintsitzimiri irirori.”

²² Ikanta ikimajiiitaki ikantakiri Jesús, okiryaantzi ikanta-jiiitanaka, iwashaanta-nakiri. Jaitiiitaji.

Isampita-kowintai-tziro yañaaji kamatsiri
(Mr. 12.18-27; Lc. 20.27-40)

²³ Tikira awishi iroka kitaitiri, ipokajiiitaki Tampatzika-wiri iñiiri Jesús. Iriitaki Tampatzika-wiri-payi kantatsiri: “Airo yañaaji kamayita-tsiri.” Isampita-paakiri Jesús,

²⁴ ikantziri: “Yomitaan-tanirí, isankinataki pairani Moisés, ikantzi: ‘Aririka inkami atziri, airorika iwaiyan-takairo iina, kantatsi yaajiro iririntzi, iwaiyan-takaajiro irirori. Inkimita-kaantiri iriimi asityaarini iririntzi kamaintsiri.’

²⁵ Thami ankantawaki: Tzimatsi karatatsiri 7 iririntzi. Itarori itzimi yaaki iina, tikira itsima-kayiro iina kamaki, yaajiro pasini iririntzi.

²⁶ Ari ikantakari aajatzi apitita-tsiri iririntzi. Aajatzi pasini mawatatsiri. Ari ikantakari maaroni ikaratzira 7.

²⁷ Okanta apaata kamaji iroori kooya.

²⁸ Aririkami yañaayitaji apaata kamayita-tsiri, ¿itzimikama oiminta-pirotyaari kooya? Tima maaroni ikaratzira 7 iinanta-witakaro.”

† 22:17 iwinkathariti wirakocha-payi = César ‡ 22:19 kiriiki = denario

²⁹ Yakanaki Jesús, ikantziri: “Pikinakaa-sitakaro awiroka, ti piyota-kotiro Sankinarintsi-pirori, ti piyota-kotiro ita-sorinka Pawa.

³⁰ Aririka yañaayitaji kamayita-tsiri, airo itzimi aawakai-yitaa-chani. Isiyapa-jyaari Imaninkariti Pawa anta inkitiki.

³¹ ¿Tima piñaanata-kotiro tsika onkantyya aririka yañaaji kamayita-tsiri? Iroka ikantzi Pawa, iñaawaitzi:

³² Naakataki Iwawani Abraham, Isaac, aajatzi Jacob. Ari ayotziri irirori, tima ti imatiro kaminkari impinkathatiri Pawa, apatziro ipinkathatzi añaayita-tsiri.”

³³ Ikanta ikimajiitakiri Jesús ikantaki, okiryaantzi ikantawinta-nakari, ikantajiitzi: “Omapiro okamiithatzi iyomitaan-tziri.”

Otzinkami-pirori Ikantakaan-taitani

(Mr. 12.28-34; Lc. 10.25-28)

³⁴ Ikanta ikimaki Nasitantaniri kamiitha yakakiri Tampatzika-wiri isampita-kiriri, apatojiitaka irirori.

³⁵ Ikanta aparoni apatotain-chari, irijatzi yotakotzirori Ikantakaan-taitziri, ipoka-sitakiri Jesús isampitiri, inintzi inkompita-kaiyaarimi, ikantapaakiri:

³⁶ “Yomitaan-taniri, ¿otzimikama otzinkami-piro Ikantakaan-taitziri?”

³⁷ Yakanaki Jesús, ikantziri: “Piwinkathariti inatzi Pawa, ontzimatyii pininta-piro-tajiri, pininta-siri-tajiri. Isiriki piwairi.

³⁸ Irootaki iroka otzinkami-pirori Ikantakaan-taitani.

³⁹ Ari osiyaro apitita-naintsiri, kantatsiri: Pintakota-jyaari pishininka, pinkimita-kaantiri pitakota awiroka.

⁴⁰ Tima iroka apiti nokanta-kimiri, otzinkami-piro onatzii, irootaki poñaachari pasiniki Ikantakaan-taitani aajatzi okaratzi isankinatakiri pairani Kamantan-tzinkari-payi.”

¿Paitama charinitariri Saipatzii-totaari?

(Mr. 12.35-37; Lc. 20.41-44)

⁴¹ Imatanakiri irirori Jesús, isampita-nakiri Nasitantaniri ikarajiitaki yapatojiita,

⁴² ikantziri: “¿Paitama pikinkithasirita-kotariri awiroka Saipatzii-totaari? ¿Tsikama itzimika awaisatziti ikasiya-kayi-takiri pairani incharinityaari?” Ikantajiitzi Nasitantaniri: “Iriitaki pinkatharini David ikasiya-kayi-takiri.”

⁴³ Ikantzi Jesús: “¿Paitama iñaawaita-kaantariri pairani Tasorinkantsi pinkatharini David, isiyakaan-tziri Iwinkathariti? Ikantaki pairani:

⁴⁴ Iñaawaitanaki Pawa, ikantawajiri Nowinkathariti:

Pisaikapaji nakopiroki ampinkathari-wintanti, Irojatzii noitsinampaan-tajyaariri kisaniintzimiri,

Aripaiti intyiirowa-sita-jyaami, pimakoryaa-kitzitan-tajyaari.

§
⁴⁵ Imatzitakaro David ikantaki: 'Nowinkathariti inatzii.'
 ¿Tsika inkini incharinityaari?"

⁴⁶ Ari imairijiitanaki ti yaki. Tharowa-siri ikantajiitaka, tikatsi nintatsini isampita-najiri.

23

Ikinkithata-kotziri Jesús Yomitaan-tatziri aajatzi Nasitan-taniri

(Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54; 20.45-47)

¹ Ari ikinkithata-kaakiri Jesús apatowinta-kariri, aajatzi iyomitaani-payi, ikantzi:

² "Piñiiri Yomitaan-tziri aajatzi Nasitantaniri, iriitaki iyotako-pirotzirori Ikantakaantziri pairani Moisés. *

³ Pinkimisantiri okaratzi inkantimiri, ti pinkantzimaityaaro pinkimita-kotyaari okaratzi yantayitziri, ti imonkaratiro irirori okaratzi ikantziri.

⁴ Omapiro opomirintsita okaratzi ininta-kayimiri pan-tairomi. Titzimaita impomirintsityaaro irirori imayitairo.

⁵ Yantasi-yitaro inintzi iñaantai-tyaariri. Oshiki yasiminthatari misinantsi-monki tsika ititaitziro Osankinaritsi-pirori intsirika-kotziro ishimpaki, aajatzi itamakoki. Iwaniinka-ponkitzi-yitziro iithaari isitsiikaki manthakintsi.

⁶ Yasiminthataro isatikaitiri niyaanki tsika iwajiitaja ishininka. Ari ikimitari aririka ijati pankotsiki yapatota-piintaita.

⁷ Inintzi ñaapinkatha iwithata-piintai-tyaari aririka iñiitiri. Inintzi inkantiri atziri-payi: '¡Yomitaan-taniri!' †

⁸ Ti onkamiithati pininti awiroka inkantaitimi: '¡Yomitaan-taniri!' Apatziro ikanta yomitaan-tatsiri, iriitaki Saipatzii-totaari tikatsi pasini. Irooma maaroni awiroka-payi osiyawaitakaro pirintzita-wakaiyaami.

⁹ Tima aka kipatsiki ti onkamiithati pinkanta-siwaityaari pishininka: '¡Asitanari!' Tima apatziro ikanta Asitamiri Inkiti-satzi.

¹⁰ Ti onkamiithati aajatzi inkantaitimi: '¡Nowinkathariti!' Tima apatziro ikanta piwinkathariti, iriitaki Saipatzii-totaari.

¹¹ Ikaratzi nintatsiri yiriipiroti, isiya-kotyaari impirataitani.

§ 22:44 Makoryaa-kitzitaantsi * 23:2 iyotako-pirotzirori ikantakaantziri
 Moisés = isaikantaro isaika-minto Moisés † 23:7 Yomitaan-taniri = Rabí

12 Ikaratzi nintasi-waita-chani impinka-thaitiri, aritaki intsinampa-sirita-kaitairi. Iriima tsinampa-waiwita-chari iriitaki impinkatha-ritakai-tairi.

13 ¡Ikanta-machiitzimi Yomitaan-taniri aajatzi Nasitan-taniri, owapyimotan-taniri! Pintzika-yitakiri kowirori impinkathari-wintairi Inkiti-satzi. Airo pikyaaji awiroka tsika impinkathari-wintantai Pawa, titzimaita pisinitiri pasini inkyaaayitaji irirori.

14 ¡Ikanta-machiitzimi Yomitaan-taniri aajatzi Nasitanta-niri, owapyimotan-taniri! Pawiinta-sitakaro paapithatziro owanko kinankaro, irootaki pisamaninkan-tarori pamana-piintawita airo iyotantaitami. Tima antaro iwasanki-taitaimi. ‡

15 ¡Ikanta-machiitzimi Yomitaan-taniri aajatzi Nasitan-taniri, owapyimotan-taniri! Oshiki pisintsitakiri pasini-satzi-payi isiya-kotai aroka Judá-iti, piyomitaakiri iwapyimotantayaa irirori. Aritaki isiya-kota-jyaami awiroka yatsipita-jyaaro sarinka-wini.

16 ¡Ikanta-machiitzimi osiyakariri mawityaakiri yakathata-wakaa-jiitaa! Kantatsiri: 'Aririka impairyaitiro tasorintsi-panko, inkantaiti: iwasankitaina Tasorintsi-panko-wiri airorika nomatziro nokantziri. Pikantzi: tikatsi ompaityaa airorika imonkaratai-tziro. Irooma aririka impairyaitiri ooro saikatsiri tasorintsi-pankoki, pikanta-piintaki: Ontzimatyii yantaitiro ikantai-takiri.'

17 ¡Masontzi-siriri, mawityaaki-siriri! ¿Iriima ooro kowapirota-chari? Kaari, iro kowapirotacha tasorintsi-panko otasorintsita-kairi ooro.

18 Pikantzi aajatzi: 'Aririka impairyaitiro pomitairontsi, inkantaiti: 'Iwasankitaitina Ataapiintziniri pomitairontsiki airorika nomonkaratziro nokantziri. Tirika imonkarataitiro, tikatsi pinkanti. Irooma aririka impairyaitiri ipiraitari itayiiitziro pomitairontsiki, pikantajiitzi: Ontzimatyii yantaitiro ikantai-takiri.'

19 ¡Masontzi-siriri, mawityaaki-siriri!, ¿Iriima ipiraitari kowapirota-chari? Kaari, iro kowapirotacha pomitairontsi otasorintsita-kairi itayiiitziro.

20 Ikaratzi pairyirori pomitairontsi, ithonkiri ipairyaaakiri ikaratzi itayiiitziro anta.

21 Ari ikanta ikaratzi pairyirori tasorintsi-panko, ithonkiri ipairyaaakiri ikaratzi tzimantarori.

22 Ikaratzi pairyirori inkiti, ithonkiro ipairyiiro isaikinta Pawa, isiyakaakaro iriimi Pawa ipairyaaaki.

‡ 23:14 Paminiro 'Tsika Ikantai-tziro Ñaantsi-payi' okanta-kota 'Onasiyita ñaantsi-payi'.

23 ¡Ikanta-machiitzimi Yomitaan-taniri aajatzi Nasitanta-niri, owapyimotan-taniri! Pipapiintziri Pawa iwosinikan-taitari. Titzimaita pantiro kowapirota-chari inintakai-tzimiri: Pinkamiitha-siriti, pinisironkatantyaa, pawintaa-sirita-jyaari. Irootaki kowapirota-chari pantayitairo, airo piwashaanta-tzimaitaro pantiniri kowapirota-chari. §

24 ¡Mawityaakiri akathata-wakaa-chari. Osiyakariri tzi-mawintziriri sikiryaa-niki airo yirakotantari, iro kantacha yirakowaitakiri ipira ikyaakoitari. *

25 ¡Ikanta-machiitzimi Yomitaan-taniri aajatzi Nasitan-taniri, owapyimotan-taniri! Pikimitakaro iramintotsi aajatzi owamintotsi, okitiwita intakiroki, irooma inthom-pointa kipatsi okantaka. Aritaki pikantakari awiroka iñiitzimi kamiithasiri pinawita, kosintzi pinatzii, pikowa-piintakiro panintaa-waityaa apanirowni.

26 ¡Mawityaakiri Nasitantaniri! Pinkimita-kaantyyaa pishita-piintziro inthompointa piraaminto aajatzi piwaminto, onkitita-jiita intakiroki.

27 ¡Ikanta-machiitzimi Yomitaan-taniri aajatzi Nasitanta-niri, owapyimotan-taniri! Pikimitakaro okitamaarowita iwantai-tariri kaminkari, owaniinka okantawita intakiroki. Irooma inthompointa, ari osaikiri itonki-poroki kaminkari, sitzii-nkataki.

28 Ari pikantakari awiroka, iñaawitakami atziri pantakiro kamiithari, owapyimotan-taniri pinatzii, kaaripiro-siritakimi.

29 ¡Ikanta-machiitzimi Yomitaan-taniri aajatzi Nasitan-taniri, owapyimotan-taniri! Tima piwitsika-pirinitiro ik-itaitziri Kamantan-tzinkari, piwaniinka-yitziro tsika iki-taitziri kamiithasiriri.

30 Pikanta-jiitzi: 'Ari atzimi-tyaami pairani airo awamaawaitzirimi arokaiti, airo asiya-kotari awaisatzitini owamaayita-kiriri Kamantan-tzinkari.'

31 Apanirowni pikamanta-kota, pisiya-kotakari piwaisatzitini ikaratzi owamaakiriri pairani Kamantan-tzinkari.

32 ¡Intsityaa pinthotyiro okaratzi yitanakari pairani piwaisatzitini-payi!

33 ¡Ti pinkamiitha-siri-jiiti, pikimita-sitakari maranki! ¿Piñaa-matsitaki airo iwasankitai-tzimi sarinka-winiki?

34 Irootaki nontyaan-tantyaamiri Kamantan-tzinkari, Yomitaan-taniri, aajatzi Yotzinkari. Iriitaki piwamaa-kaanti

§ 23:23 Iroka kanta-kota-chari "pipapiintziri Pawa", aririka oshooki 10 in-chasi piwosinikan-tarori piwariti, payi aparoni pasitakai-yaari Pawa. Ari pinkanta-piintiro, aririka oshooki 10, pinasityaa aparoni pasitajyaari Pawa. Ari pinkantirori okaratzi shookatsiri pipankitziro; iwosinikan-taitari = menta,

eneldo, comino * 23:24 ikyaakoitari = camello

aparo-payi, pipaika-kota-kaantiri. Iriima pasini, pimpasata-kaanta-waitiri yapatota-piintaita, oshiki piwasankitaa-yitiri nampitsiki.

³⁵ Irootaki piñaantyaarori awiroka iwasankitaa-wintaimiri ikaratzi iwamaitakiri pairani, yitanakaro kami-ithasiriri Abel irojatzi Zacarías itomini Berequías. Iriitaki iwamaitaki pairani ijatajiromi pomitai-rontsiki ipoñaajaro tasorintsi-pankoki.

³⁶ Ari iwasankitaa-wintai-takiri yokapayi okaratzi awisain-tsiri pairani. Omapiro.”

*Yiraako-siritaro Jesús Aapatyaawini
(Lc. 13.34-35)*

³⁷ “¡Aapatyaawini-satzí! Oshiki piwantaki Kamantan-zinkari. Pishimyaakiri ikaratzi ityaanta-witai-takamiri. Tima nonintawita-piinta nosiya-kotyaarimi waaripa osamoonkiitziri yaniriki, ari nonintzi nonkanta-jirimi ikaratzi notomitaari. Titzimaita inintajiiti.

³⁸ Kaanki-panko onkantajyaa piwanko. †

³⁹ Airo piña-piintaana aka irojatzi apaata pinkantan-tajyaari:

¡Tasonka-wintaari ikantaja, tima Pinkathari inatzii otyaanka-kiriri!” ‡

24

*Ikinkithata-kotziro Jesús imporokaitiro tasorintsi-panko
(Mr. 13.1-2; Lc. 21.5-6)*

¹ Ikanta isitowanaji Jesús tasorintsi-pankoki, iro ijatana-jimi. Ari ikantzi iyomitaani: “Paminirotyaa tsika okanta iwitsikai-tziro tasorintsi-panko.”

² Yakanakiri Jesús, ikantzi: “Piñaakiro awiroka maaroni mapipayi okaratzi opiwiryaaaka, airo piñaayitajiro apaata inthonkaitiro imporokaitiro. Omapiro.”

*Iñiitairi apaata aririka onthonki-matajyaa
(Mr. 13.3-23; Lc. 21.7-24)*

³ Ikanta yariijitaka tonkaariki Yinkai-toniki, saika-paaki Jesús. Ari ipokajuita-paaki iyomitaani, isampita-paakiri: “¿Tsika-paitima omonkaratyaa okaratzi pikan-takiri? ¿Paitama noñiiri noyotan-tyaari? ¿Aripaitima onthonkajyaa aririka pimpiyi-matai?”

⁴ Ari yakanaki Jesús, ikantanakiri: “Paamaiyaa yamatawitai-tzimi = kari.

† 23:38 piwanko = tasorintsi-panko ‡ 23:39 Wairontsi

5 Tima oshiki pokatsini apaata impairyaa-paakiro nowairo, inkanti: 'Naaka Saipatzii-totaari.' Oshiki yamatawiti.

6 Tima ari pinkima-koyitakiro oshiki manataantsi. Paa-maiyaa oimiraa-sirtizimi = kari, ontzimatyii omatyaa iroka-payi, tikira-tzimaita omonkarata onthonkan-tajyaari maaroni.

7 Imaimanita-wakaityaa nampitsiki, iwayirita-wakaiyaa pinkathari-payi. Iñiiti mantsiyarintsi, tashitsi, onikayityaa tsika-rika-payi.

8 Irootaki itanakyaaaroni inkimaatsitai-tyaaro maaroni iroka-payi.

9 Yaakaan-taitakimi, ari imaimani-waitaitimi irojatzi iwamaan-taityaamiri. Oshiki inkisaniinta-nakimi pasiniszatziiti okantakaan-tziro poiijatana naaka. *

10 Oshiki washaantironi apaata ikimisantawita. Yaakaanta-wakaiyaa ikarajiiitzi. Airo yaripirota-wakaa kisaniinta inkanta-wakajyaa.

11 Iñiiti oshiki pokapain-tsini isiya-kotyaaarimi Kamantan-tzinkari, yamatawita-paakiri inkarati kimisanta-wakirini.

12 Ari yanta-piroi-tirori kaari-pirori, airo itakota-wakai-yitaja.

13 Ikaratzi oijatanainari awiintajanari, iriitakira awisakotaa-tsini.

14 Aririka omonkaratajyaa inkimakoi-tairo maaroni kipatsiki Kamiithari Ñaantsi kinkithata-kotzirori ipinkathari-wintantai Pawa, aripaiti omonkaratajyaa onthonkan-tajyaari maaroni.

15 Aritaki piñaakiri ipaitai-tziri 'Pinkaari Apirotan-taniri', iriitaki ikinkithata-kotakiri pairani Kamantan-tzinkari Daniel, isaikapaaki otasorintsitzi. (Inkarati ñaanataironi iroka, ontzimatyii inkimathatiro.)

16 Ikaratzi nampitarori iipatsitiki Judá-iti, ontzimatyii isiyi otzisiki.

17 Pisaiki-rika intakiroki piwanko, ari pimpoñiiyaa pisiyanaki, airo pikyaa-panaatzi paapanaati ompaityaa-rika.

18 Piwaniki-rika pisaiki, pisiyi airo paapanaatziro pi-thaari.

19 ¡Inkanta-matsitaitiro onkarati motyaata-tsini, aajatzi tzimayita-tsini intsiti ainiro ithoyitzi ithomi!

20 Pamaniri Pawa, pinkantiri: 'Pookaa-wintajina airo nosiyan-tawaitanaka kyaarontsi-paitiki, aajatzi kitaitiri imakoryaan-taitari.'

* 24:9 Wairontsi

21 Tima antaro onkantayaa yasinonkaityaa apaata. Tima pairani owakira iwitsikai-takiro kipatsi irojatzii iroñaaka, ti iñiiti siyaaroni iroka asinonkaantsi. Airo apiita iñiiti siyaaroni.

22 Airo itharokyatai-tzimi yoimairintaitiro iroka asinonkaantsi, tikatsi awisakotaa-tsinimi. Ikamintha iyosiitaitakiri ikaratzi awintaa-jariri Pawa, irootaki yoimairintantaita-karori sintsiini asinonkaantsi.

23 Aririka pinkimi inkantaitimi: 'Yoka Saipatzii-totaari.' Pasini kantatsini: 'Jiirinta Saipatzii-totaari,' airo pikimisantziri.

24 Ari impokaki siyakotyaarini Saipatzii-totaari, siyakotyaarini Kamantan-tzinkari. Iñaakan-tapaaki kaari iñaapiintaitzi. Intasonka-wintan-tayita-paaki. Aamaasityaa, ari yamatawiti aajatzi ikaratzi iyosiitakiri Pawa.

25 Tima nokaman-tzita-kamiro pairani.

26 Aririka inkantaitimi: 'Ariitapaaka otzisiki', airo pijata-sitziri. Inkanti pasini: 'Inthompoina pankotsiki isaiki,' airo pikimisantziri.

27 Tima aririka impiyi Itomi Atziri, isiyapa-jyaaro ookatha-rontsi. Itanakyaaro omorikanaki isitowa-piintzi ooryaatsiri irojatzii tsika ikyaa-piintzi.

28 Tima tsika-rika isaiki sitziwari, ari ipiyotzi-wintari amimpori." †

Impiyan-tajyaari Itomi Atziri

(Mr. 13.24-37; Lc. 21.25-36; 17.25-36; 12.41-48)

29 "Aririka onkarata-paaki apaata antaro yasinonkaityaa, aritaki intsiwakaki ooryaatsiri, airo yoorinta kasiri. Inthopiryaayiti impokiro, aajatzi ikaratzi tzmawita-chari isintsinka inkitiki.

30 Aripaiti iñiitaji inkitiki iyotantai-tyaari irootaatsi impiyaji Itomi Atziri. Antaro intharowa-jiiti ikaratzi shininkata-wakaa-chari aka kipatsiki. Iñiitawajiro iwani-inkaro aajatzi itasorinka, inkinan-tapajyaaro minkori.

31 Tima sintsiini intyoota-paaki maninkariiti, yapatotapajiri ikaratzi iyosiitaitakiri nampitarori tsika-rika-payi owiraapaja kipatsiki, tsika owachintitapaja.

32 Tima onkimita-jyaaro tsika okanta piñaapiintziro pankirintsi: aririka piñaakiro iirisiti, irootaatsi osarintsi-taji. ‡

33 Irootaki piyotiri awirokaiti, aririka piñaakiro okaratzi nokanta-kimiri, pokimatajana.

† 24:28 Ikimita añaapiintziri amimpori ishonka-jiita, tima ayoti tzmatsi kamaintsiri. Ari okimitari aajatzi aririka añaayitakiro okaratzi ikinkithata-kotakiri Jesús, ayotzi irootaintsi impiyi-matai. ‡ 24:32 pankirintsi = higuera

³⁴ Airo ikamita yoka ashininka-payi, irojatzi iñaanta-kyaarori okaratzi nokanta-kimiri. Omapiro.

³⁵ Ari onthonka-jyaari inkiti aajatzi kipatsi, irooma okaratzi nokaman-takimiri ontzimatyii omonkara-yitajyaa.

³⁶ Tikatsi yotironi kitaitiri, tsika iwiraiyaa ooryaatsiri nompiyan-tajyaari, imatzitaro inkiti-wiri Maninkari ti iyoti. Apatziro iyotziro Asitanari irirori.

³⁷ Onkimita-jyaaro pairani ainiro yañaawita Noé, ari onkanta-jyaari aajatzi impiyaji-rika Itomi Atziri.

³⁸ Tima pairani tikira ariitya oonkaro, onimowaitziri atziri, iwajüita, yirawai-jiützi, yaawakaiyita iina. Irojatzi ititanta-nakari Noé amaatako-minto-tsiki.

³⁹ Ari onimowaitziri tikatsi inkinkithasirita-koti irojatzi omapokan-takariri oonkaro, ithonka ipiinkaki. Ari onkanta-jyaari aajatzi impiyaji-rika Itomi Atziri.

⁴⁰ Isaiki apiti antawaita-tsiri iwaniki, yaitaji aparoni inkitiki. Iriima pasini yookaita-najiri.

⁴¹ Osaiki apiti kooya ontononka-waitzi, yaitaji aparoni inkitiki. Irooma pasini yookaita-najiro.

⁴² Pisakisiritai awiroka, tima ti piyoti tsika-paiti impiyi Piwinkathariti.

⁴³ Pinkinkithasirita-kotiri tsika inkantyyaa atziri, aririka iyotimi impokatyii kosintzi tsitiniri, aritaki isakisiritakimi airo ikositan-taitari iwankoki.

⁴⁴ Ontzimatyii paamaiyaa awiroka. Owitsika pinkantyyaa, tima tikatsi yotatsini tsika-paiti impiyi Itomi Atziri.

Yotasirita-tsiri ompirataari

(Lc. 12.41-48)

⁴⁵ Pisiya-kotyaari antawai-ryaantzi ompirataari, yotasirita-tsiri kamiitha. Yookanakiri iwankoki ompiratariri, ikantanakiri: 'Paminiri ikaratzi saikatsiri pankotsiki, pimpa-piintiri iyaari.'

⁴⁶ Tima kimosiri inkantyyaa yoka ompirataari aririka impiyi ompiratariri, aririka iñaapajiri imonkaratakiro ikantana-kiriri.

⁴⁷ Aritaki isinitainiri yaamawinta-jyaaniri okaratzi yasitari. Omapiro.

⁴⁸ Iriima kaari-pirori ompirataari, ikantzi: 'Airo ipiyita ompiratanari.'

⁴⁹ Iwasankitaa-waitakiri pasini ompirataari. Jataki itsipatyaari sinki-ryaantzi.

⁵⁰ Ari onimowaitziri ompirataari, ti iyotiro kitaitiri, tsika iwiraiyaa ooryaatsiri impiyi, imapoka-sitajyaa yariitajyaa.

⁵¹ Oshiki iwasankitaa-pajiri, yookajiri tsika ikasiyaka-kaitakiri owapyimotan-taniri. Ari yiraawaityaa, yatsikai-kiwaityaa, inkimaatsitajyaa."

25

Ikinkithata-koitziro 10 mainaro

¹ “Iroka ikanta ipinkathari-wintantai Inkiti-satzi, isiya-kotaro 10 mainaro jatatsiri tsitiniri omonthai-yaari aawakaa-chani. Aayitanaki ootaminto.

² Tzimatsi 5 mainaro yotasirita-tsiri, tzimatsi aajatzi 5 mainaro kaari yotasirita-tsini.

³ Iroka 5 mainaro kaari yotasirita-tsini, aawitanaka ootaminto, iro kantacha kapichiini aanaki iyaaki.

⁴ Irooma pasini yotasirita-tsiri, aanaki iroori ootaminto, aanaki aajatzi oshiki iyaaki.

⁵ Ti impoki sintsiini aawakaa-chani, aapaakiro owo-chokini, maajiitanaki.

⁶ Okanta niyaankiiti tsitiniri, okimatziikaimaitzi, ikan-taitzi: ‘¡Korakitaki aawakaa-chani, pimonthaa-wakyaari!’

⁷ Saakitanaki mainaro-payi, ojaikita-najiri iyaaki ootaminto-payi.

⁸ Okanta mainaro-payi kaari yotasirita-tsini, okamiwitanakaro yotasirita-tsiri, okantziro: ‘Pimpina iyaaki pootaminto, irootaintsi intsiwaki nasi naaka.’

⁹ Okantanaki yotasirita-tsiri: ‘Airo, ari inthaata-nakyaanaasi naari, pijati pamananta-painti awiroka.’

¹⁰ Ojaminthaita-paintzi amanantzi, ariitapaaka aawakaa-chani. Jatanaki okaratzi aamawintain-chari, omonthaa-wakari, yaanakiro tsika yoimosirinkaitiri. Yasitai-tanakiro ikyaa-piintaitzi.

¹¹ Okanta opiyawita-paaka mainaro jatatsiri amanantzi, okaima-kaima-witapaaka, okantzi: ‘¡Pasitaryiinaro naari!’

¹² Okimatziikaiti yakaita-nakiro, ikantaitziro: ‘Ti noyotimi. Omapiro.’

¹³ Pisakisiri-yitaji awiroka, tima ti piyotiro kitaitiri, tsika inkarati ooryaatsiri impiyi Itomi Atziri.”

*Ikinkithata-koitziri kiriiki
(Lc. 19.11-27)*

¹⁴ ‘Iroka ikanta Inkiti-satzi ipinkathari-wintantai, isiya-kotari atziri jatatsini intaina, yapatotakiri impiratani, ipanakiri okaratzi yasitari yaamaako-wityaaniri.

¹⁵ Tima ipanakiri aparoni-payi tinatatsiri ijaikitaki iiri-ikiti. Yoka impiratani yotasirita-tsiri kamiitha ipanakiri ikaratzi 5 tinatatsiri ijaikitaki kiriiki, pasini impiratani amataachari iyotasiritzi ipanakiri ikaratzi apiti tinatatsiri

ijaikitaki kiriiki, iriima owiraanta-paakarori ipanakiri aparoni. Jataki irirori intaina. *

16 Ikanta impirataitani ipaitakiri 5 kiriiki, yantawaita-kaakiri iiriikiti, ishikyaakiri, yaaji pasini ikaratzi 5 kiriiki.

17 Ari ikantakari pasini ipaitakiri apiti tinari ijaikitaki kiriiki, ishikyaajiri irirori, yaaji ikaratzi apiti tinari ijaikitaki kiriiki.

18 Iriima pasini ipaitakiri aparoni, yaanakiri iiriikiti, ikitatakiri kipatsiki.

19 Okanta osamanitaki piyaja ompiratariri asitariri kiriiki, ikaimakaan-tapajiri impiratani-payi iyotzi tsika ikantakiri iiriikiti.

20 Pokapaaki ipaitakiri 5 tinari ijaikitaki kiriiki, iñaakapajiri pasini 5 tinari ijaikitaki kiriiki ishikyaakiri, ikantapaaki: 'Pinkathari, 5 tinari ijaikitaki kiriiki pipakinari pairani, yoka pasini 5 tinari ijaikitaki noshikyaajiri.'

21 Ikantzi Pinkathari: 'Ariwí nompiratani, yotasiriri pinatzii. Kapichiini kiriiki pikimpoyaakina, aritaki pinkimpoyaaji oshiki pasini kiriiki. Pimpoki, pintsipatyaana anintaajyaa.'

22 Ariitapaaka ipaitakiri apiti tinari ijaikitaki kiriiki, ikantapaaki: 'Pinkathari, apiti itinatzi ijaikitaki kiriiki pipakina, yoka pasini apiti itinatzi ijaikitaki noshikyaajiri.'

23 Ikantzi Pinkathari: 'Ariwí nompiratani, amataachari iyosiritzi. Kapichiini kiriiki pikimpoyaakina, aritaki pinkimpoyaaji pasini oshiki kiriiki. Pimpoki, pintsipatyaana anintaajyaa.'

24 Ipokapaaki ipaitakiri aparoni itinatzi ijaikitaki kiriiki, ikantapaaki: 'Pinkathari, noyotzi naaka masiryaantzi pinatzii, sintsiini pantawaita-kaantziri piiriikiti, ari okanta pishikyaan-tariri.'

25 Irootaki notharowa-kaanta-kamiri, naanakiri piiriikiti, nokitatakiri kipatsiki. Yoka namajimiri.

26 Yakanaki asitariri kiriiki, ikantziri: 'Kaari-piro-siriri pinatzii awiroka, oshiki pipira-nita. Piyowitaka aritaki nonkisakimi airorika pishikyiri kiriiki,

27 piñaawitaka airo pimatziro awiroka, paminimi antawaita-kayi-mirini, aritaki ishikiniintakimi kiriiki, iriitaki pimpawa-jinarimi nopiyaka iroñaaka.'

28 Ikantai-tanakiri ikaratzi saikain-tsiri: 'Paapithatiri tinatatsiri ijaikitaki kiriiki, pimpairi pasini impirataitani oshikyaa-kiriri ikaratzi 10 itinatzi ijaikitaki kiriiki.'

* 25:15 tinatatsiri ijaikitaki kiriiki = talento. Ikaratzi ishikitzi kiriiki, iriitaki aparoni talento, itinatzi 40 kilo. Antitacha impinatan-taityaari 20 antawaita-tsiri aparoni osarintsi.

29 Tima inkarati otzimi-motakiri, aritaki ontzimimo-pirotairi. Iriima kaari otzimi-motzi, imapiroi-tairi yaapithai-tairi okaratzi tzimimo-witariri.

30 Paanakiri yoka kaari-piro-siriri, pookiri otsitini-kitzi. Ari yiraawaityaari, yatsikai-kiwaitajyaa inkimaatsi-waitajyaa.”

Ikinkithata-koitziro mishakowintaantsi

31 “Aririka impiyaji Itomi Atziri omapiro impinkatharin-tsitapaji. Intsipata-jyaari maninkariiti, isiya-kota-jyaari pinkathari isaikantaro waniinkata-chari isaika-minto.

32 Yapatotajiri maaroni atziri tsika-rika isaikaji irirori. Inasita-jyaari imisaika-yitajiri. Inkimita-kotyaari atziri nasitariri ipiraitari ti ininti inkonowyaa.

33 ikatziya-yitairi ipira itako-pirotani irako-piroki, iriima ipira imaninta-yitziri yampatiki ikatziya-yitairi. †

34 Tima iñaanatairi Pinkathari inasitakari ipira irako-piroki, inkantiri: ‘Pimpoka-jiiti maaroni, oshiki inkimosir-itakajiimi Asitanari, pinampita-jyaaro tsika ipinkathari-wintantzi irirori, tima pairani iwitsika-yitzi-takamiro owakira iwitsikan-takarori kipatsi.

35 Tima piñaakina pairani aawitana notashi, pipakina nowariti. Piñaakina ayimatana nomiri, pipakina niri-iri. Piñaakina nariitami pinampiki, pinisironkatakina piwankoki.

36 Piñaakina nosaraa-kowaitzi, pipakina nokithaatakari. Piñaakina nomantsiyataki, pamitakotakina nisita-kotan-taari. Iminkyaa-kaantai-takina, pipoka-sitakina paminana.’

37 Ari inkanta-jiiti kamiithasiriri: ‘Pinkathari. ¿Tsika-paiti noñiimi pitasha-niintzi, nopantamiri piwariti? ¿Tsika noñiimi pimiriiniintzi, nopantamiri pimiri?’

38 ¿Tsika-paiti noñiimi, naakamiithatan-tamiri nowankoki? ¿Tsika noñiimika pisaraa-kowaitzi, nopantamiri pithaari?’

39 ¿Tsika-paiti noñiimi pimantsiyatzi, yasitakoi-tzimi, no-jatantari noñiimi?’

40 Inkanti Pinkathari: ‘Tima pinisironka-yityaari ikaratzi awintaa-yitaanari nokimita-kaantajiri iyiki, naakataki pinisironkatzi. Omapiro.’

41 Impithoka-sita-nakiri inasitakari yampatiki, inkantiri: ‘¡Kaari-pirori! Pijati pinkimaatsita-jyaari paamari kaari tsiwaka-nitaa-tsini ikasiya-kaita-kiriri Kamaari intsipata-jyaari maaroni imaninkariti irirori.

† 25:33 ipiraitari itako-pirotani = oisha = oveja; ipira imaninta-yitziri = cabra

⁴² Piñaawitakana notashi-niintzi, ti pimpina noyaari. Ayimatakina nomiri, ti pimpina niriiri.

⁴³ Piñaawitana nariita pinampiki, ti pinisironkatyaana piwankoki. Piñaawitakana nosaraa-kowaitzi, ti pimpina nonkithaatyaaari. Piñaawitakana nomantsiyatzi, iminkyaaaitakina, ti pimpoki piñiina.’

⁴⁴ Ari inkanta-witanakyaa kaari-piro-siriri: ‘Nowinkathariti, ¿tsika-paiti noñaawitami pitashi-niintzi, pimiriniintzi, pipoki nonampiki, pisaraa-kowaitzi, pimantsiyatzi, iminkyaaaitzimi, titzimaita nonisironkatyaami?’

⁴⁵ Inkanti Pinkathari: ‘Tima piñaakiri yasinonkaawaita yokaiti kaari iriipirota-tsini, tira pinisironka-yityaari, naakataki pantzi-motaki. Omapiro.’

⁴⁶ Irootaki yatsipitan-tyaarori kanta-jitaa-chani owasankitaantsi. Iriima inkarati kamiithasiritaa-tsini, irasi iwiro yañaayitaji.”

26

Ikamanta-wakaita yaakaantiri Jesús

(Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53)

¹ Ikanta ithonka-nakiro Jesús okaratzi ikinkithatakotakiri, ikantanakiri iyomitaani:

² “Piyojiitzi awiroka oyotapaaka apiti kitaitiri yoimosirinkai-tairo Anankoryaantsi. Ari yaakaan-taitiri Itomi Atziri ipaikakoitiri.”

³ Ikanta ijiwari Ompira-tasorintsitaari-payi, Yomitaan-niri-payi aajatzi Antari-kona-payi, ipiyojiitaka iwankoki Caifás ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari.

⁴ Ari ikamanta-wakaa-jiitaka, ikantzi: “Thami amatawitiri Jesús ayiri awa-kaantiri.

⁵ Iro kantacha, airo amaimanitziri kitaitiri yoimosirinkaita, ikisako-wintari = kari atziri-payi.”

Isaitan-taitari Jesús kasankari

(Mr. 14.3-9; Jn. 12.1-8)

⁶ Ikanta yariitaka Jesús nampitsiki Asinonkaa-pankoniki, ikyaapaaki iwankoki Simón omawitari pairani pathaarontsi.

⁷ Ari ariitapaaka kooya amakotaki kasankari, kamiitha okantaka onaki iwitsikai-tziro mapi, oshiki owinaro. Osaitan-tapaakari iitoki Jesús isaikaki iwajiita. *

⁸ Ikisajiitanaka iyomitaani iñaakiro, ikantajiitanaki: “¿Paitama aparawaitan-tarori?”

* 26:7 mapi = alabastro

⁹ Aritaki aakimi oshiki kiriiki aririka ampimanta-kiromi, iriitaki ampasityaaririmi asinonkainkari.”

¹⁰ Iyota-kotakiri Jesús ikinkithasiritari, ikantziri: “¿Paitama pikisan-tarori kooya? Kamiitha noñaakiro naaka antakiri.

¹¹ Irasi iwatyiiro pintsipatyaari asinonkainkari, irooma naaka airo piñiiro pintsipata-piintyaana.

¹² Tima ojiwatatzii iroka kooya osaitan-tanaro kasankaari omishata-tyaana tsika onkantyyaa ipaikakoitina apaata.

¹³ Tsika-rika ikamantantai-tairo Kamiithari Ñaantsi, aritaki inkinkithata-koitajiro aajatzi iroka kooya, inkinkithasiritan-taityaarori antakiri iroori. Omapiro.”

Ipimantantzi Judas

(Mr. 14.10-11; Lc. 22.3-6)

¹⁴ Ikanta Judas Nampitsiwiri karawitariri 12 iyomitaani Jesús, ijata-sitakiri ijiwari Ompira-tasorintsitaari.

¹⁵ Ikinkitha-waita-kaakiri, ikantziri: “¿Paitama pimpinari aririka namakimiri?” Iñaakai-takiri ikaratzi 30 ipiwiryaa kiriiki impaitiriri.

¹⁶ Aripaiti yitanakaro Judas yamina-minatziro tsika-paiti yaakaanitiri.

Owiraantarori yakyoota-najiri iyomitaani-payi

(Mr. 14.12-25; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

¹⁷ Tima monkarata-paja itarori kitaitiri iwanta-piintai-tarori yatantaitari kaari ikonowaitzi siñakaironi, pokajiita-paaki iyomitaani Jesús, isampita-paakiri: “¿Tsika ankotsita-kaantika ayaari oimosirinkan-tyaarori Anankoryaantsi?”

¹⁸ Ari ikantzi irirori: “Pijati nampitsiki. Ari pimonthaakyaa atziri, pinkantiri: ‘Ikantzi oyomitaanari: “Noyotzi irootaintsi nompyaakotyaa, nonintzi nojati piwankoki noimosirinkyaa kitaitiri Anankoryaantsi, nontsipatyaari noyomitaani-payi.” ’ ”

¹⁹ Imatakiro iyomitaani okaratzi ikantakiriri Jesús. Ikotsita-kaantaki iyaari kitaitiri Anankoryaan-tsiki.

²⁰ Aritaki tsitiniityaanaki yariita-paaka Jesús, saikapaaki iwajiityaa itsipata-paakari iyomitaani ikarajiiitzi 12.

²¹ Ikanta iwajiita, ikantzi Jesús: “Pikarajiiitaki pakyootana aka, tzimatsi aparoni aakaaninani. Omapiro.”

²² Owasiri ikantajiiitanaka. Aparo-payi yitanakaro isampitziri, ikantziri: “¿Naakama Pinkathari?”

²³ Ikantzi Jesús: “Itzimi-rika oochaantakironi yatantaitari tsika noochaantziro naaka, iriitaki aakaaninani.

²⁴ Omapirotyaa impyaakotyaa Itomi Atziri, tima irootaki isankinata-koitakiri pairani. Iro kantacha nokantzi naaka: ‘Airo itzimaa-jatzimi yoka, aakaanirini Itomi Atziri.’ ”

²⁵ Ari ikantanaki Judas pithoka-sitan-taniri: “¿Naakama Yomitaanari?” Ikantzi Jesús: “Irootaki pikantakiri awiroka.”

²⁶ Tima ainiro isaiki iwajiita, yaakiro Jesús yatantaitari, ipaasoonki-wintakiro, ipitoryaakiro, ipayitakiri iyomitaani, ikantziri: “Iroka, piyaaro, nowatha onatzii.”

²⁷ Yaakotakiro iraitziri, ipaasoonki-wintakiro, ipakotakiri iyomitaani, ikantziri: “Pirajiiti maaroni,

²⁸ tima niraani onatzii iroka, irootaki ñaakanta-pirotironi aapatyaa-wakaan-tajyaari, irootaki sitowaa-tsini yaripiroi-tantyaariri kaari-piro-siriri.

²⁹ Pinkimi nonkanti, airo niritaaro iroka irojatzii apaata aririka impinkathari-wintantai Asitanari, aripaiti api-itairori.”

Ikinkithatziro Jesús imanakowintanti Pedro

(Mr. 14.26-31; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38)

³⁰ Ikanta ithonka-nakiro ipanthaa-kotziri Pawa, jaitiji-itanaki yinkai-toniki.

³¹ Ikantanakiri Jesús iyomitaani: “Irootaintsi pook-ina iroñaaka tsitiniri. Tima irootaki isankinata-koitakiri pairani ikantaitzi:

Nowiri aamaako-wintariri ipiraitari, aritaki inthonkakyaa yoiwaraa-nakyaa ipira.

³² Iro kantacha aririka nañaaji, Tapowinikira piñaapajina.”

³³ Ari yakanaki Pedro, ikantzi: “Aritakima yookajiitakimi pasini-payi, airo nomatziro naaka.”

³⁴ Ikantziri Jesús: “Iroñaaka tsitiniri tikira iñiita waripa, mawasatzi pinkantaki: ‘Ti noñiiri Jesús.’ Omapiro.”

³⁵ Ikantzi Pedro: “Airo nookimi, aritaki ankarati ankami.” Ari ikantajiitaki aajatzi maaroni iyomitaani.

Yamani Jesús Tononkaitoniki

(Mr. 14.32-42; Lc. 22.39-46)

³⁶ Ikanta yariitaka Jesús itsipatakari iyomitaani ipaitaitziro Tononkaitoniki, ikantapaakiri iyomitaani-payi: “Ari pisaikawaki aka, nojaniintawaki naaka anta, namani.”

³⁷ Apatziro yaanakiri Pedro aajatzi apiti itomi Zebedeo. Tima oshiki yiraako-sirita-paakari Jesús.

³⁸ Ikantziri: “Owamai-mata-tyaana nowasirinka. Ari pisaikawaki awiroka aka, thami asakisiriti.”

³⁹ Awisanaki kapichiini irirori Jesús. Tyiirowa-paaka, amanapaaki. Ikantzi: “Asitanari, pinintzi-rika awiroka, pokakaakowintina onkarati nonkimaatsityaari. Airo pantakayinaro noninta-witari naaka, apatziro pimata-kayinaro pininta-kaakinari awiroka.”

⁴⁰ Ipiya-sita-pajari iyomitaani, iñaapaa-tziiri imaajiitzi. Ikantapaakiri Pedro: “¿Tima pinkisa-sityaaro kapichiini piwochoki, pintsipatyaaana asakisiriti? †

⁴¹ Pisaakiti, pamani, paamaiyaa otsimikari pikinakaasitani. Oshiki okaratzi kamiithata-tsiri pikowawitari panitirimi, iro kantacha ti pinkisa-siwai-nityaa.”

⁴² Aajatzi ipiyanaja Jesús, amanapaji, ikantzi: “Asitanarí, iroorika natsipityaari nonkimaatsityaaro iroka, aritaki nomatakiro pininta-kaakinari.”

⁴³ Ikanta ipiyapaja, aajatzi iñaapajiri imaajiitzi, tima antaro okantaka iwochokini.

⁴⁴ Ipiya-pithata-naari, mawa ipiyaka yamani. Irojatzzi yapiitapaji ikantakiri inkaaranki.

⁴⁵ Ari ipiya-sita-paakari iyomitaani, ikantapaakiri: “¿Irojatzzima pimaajiitzi? Monkarata-paaka yaakaan-tantaityaariri Itomi Atziri, yaitanakiri kaari-piro-siririki atziri.

⁴⁶ Pimpiriinti, thami ajataji. Okaakitzi-mata-paaki pimantinani.”

Yairikai-takiri Jesús

(Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11)

⁴⁷ Iñaawai-minthaitzi Jesús ariitapaaka Judas, ikaratapiintziri 12 iyomitaani. Oshiki atziri itsipata-paaka, yamayitaki iwisa-minto, ipasa-minto. Ityaantani inatzii ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari, irasi aajatzi antari-kona-payi.

⁴⁸ Tima ikamantzi-takari yamayitakiri yoka pithokasitan-taniri, ikantakiri: “Itzimi-rika nowithata-paakyaari nonintaata-paakiri, iriitaki, pairikiri.”

⁴⁹ Ari itsitoka-paakari Judas okaakiini Jesús, ikantapaakiri: “Yomitaanarí.” Inintaata-paakiri iwithata-paakari.

⁵⁰ Ari isampitziri Jesús, ikantzi: “Ashininká, aritaki ariitakami aka, pimatirotiyaa pipoka-sitziri.” Pokajiita-paaki itsipayita-paakari, yairika-paakiri Jesús, yoosota-nakiri.

⁵¹ Ikanta tsipata-kariri okaakiini Jesús, inosika-nakiro iyotsiroti, itotzitakiri iyimpita inanpiri ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari.

⁵² Ikantzi Jesús: “Piwajiro piyotsiroti tsika paakiro. Tima inkarati owisantan-tarori iroka kotsiro, aritaki iwisaitakiri irirori.

⁵³ Piyotzi awiroka, kantacha namaniri Asitanari, aritaki intyaan-kakimi oshiki-pirota-tsiri maninkariiti kisakowintyaa-nanimi. ‡

⁵⁴ Iro kantacha ari omonkaratari okaratzi isankinatakoita-kinari pairani.”

† 26:40 kapichiini = aparoni-machiini hora ‡ 26:53 oshiki-pirota-tsiri maninkariiti = 12 legión; legión = oshiki-piroriiti iwayiriti wirakocha, inkarati 3000 owayiri, tirika inkarati 6000

⁵⁵ Ipithoka-sita-nakari Jesús ikaratzi pokaintsiri, ikantziri: “¿Naakama kosintzi pamasitan-tanari piwisa-minto aajatzi pipasa-minto? ¿Tima piñaa-piintina noyomitaantzi maaroni kitaitiri aka tasorintsi-pankoki, kaarima paantana anta?”

⁵⁶ Ari onkantyaari, irootaki omonkaratan-tyaari okaratzi isankinatakiri pairani Kamantan-tzinkari.” Ari isiyayitanaka maaroni iyomitaani-payi, yooka-nakiri Jesús apaniroini.

Yapatowintaitari Jesús

(Mr. 14.53-65; Lc. 22.54,63-71; Jn. 18.12-14,19-24)

⁵⁷ Tima inkarati airikapaa-kiriri inkaaranki Jesús, irijatzi aanakiriri iwankoki Caifás ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari. Ari yapatojiita Yomitaan-taniri-payi aajatzi Antari-kona-payi.

⁵⁸ Nosikacha niitsiinikiroini Pedro iyaatako-wintziri Jesús, irojatzi yariitan-tapaakari iwankoki ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari. Kyaapaaki owaankiiri-tsitiki pankotsi, itsipata-paakari kimpoyaan-taniri, inintzi Pedro inkimako-wintiri tsika inkantaitiri Jesús.

⁵⁹ Ikanta ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari itsipatakari ikaratzi apatotain-chari, yaminawitaka ipaita thaiya-kotyaarini Jesús ompoñaan-tyaari iwa-kaantiri.

⁶⁰ Ti iñaamaityaa, ipokawitaka oshiki nintatsiri inthaiya-kotyaarimi. Irojatzi ikatziyan-tanakari apiti thaiya-kotanakariri,

⁶¹ ikantanaki: “Nokimiri naaka chapinki iñaawaitzi ikantzi: ‘Ari nomporokakiro tasorintsi-panko, iro awisawitakyaa mawa kitaitiri, nonthonkajiro nowitsikairo.’ ”

⁶² Ari ikatziyanaka ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari, ikantanakiri Jesús: “¿Paitama kaari pakanta? ¿Tima piyota-kotiro okaratzi ikantakoi-tzimiri?”

⁶³ Irojatzi imairitaki Jesús, ti yaki. Ari isintsi-thata-nakiri, ikantziri: “Pimpairyiiri Añaanita-tsiri Pawa, noyotantyaari omapiro onkarati pinkantinari. ¿Awirokama Saipatzii-totaari Itomi Pawa?”

⁶⁴ Ari yakanaki Jesús, ikantziri: “Irootaki pikantakiri awiroka. Iroñaaka piñiiri Itomi Atziri isaiki-motairi irakopiroriki Pawa Sintsi-pirori impinkatha-ritai. Ari piñaajiri impiyi inkinapaji minkoriki.”

⁶⁵ Ikanta ikimawakira Ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari, isaraanakiro iithaari ikisanaka, ikantanaki: “Ñaakiro, ipairyaa-sitakari Pawa. Tikatsi aninti pasini inkanta-koitiri. Pikimajitaki awiroka ithainkakiri Pawa.

66 ¿Tsikama pikanta-jiitzika awiroka?" Ari ikantaji-
itzi ikarajitzi: "¡Tzimaki ikinakaa-sitani! ¡Ontzimatyii
inkami!"

67 Ari ichoonta-poro-waita-nakiri. Tzimatsi pasini kaposaporo-waita-nakiriri. Tzimatsi pasini pasaporo-waita-nakiriri.

68 Ikantziri: "¡Saipatzii-totaari! ¿Kamantan-tzinkari pinatzii, intsityaa pinkantina ipaita pasawaitzimiri?"

Ikantzi Pedro: Ti noñiiri naaka Jesús

(Mr. 14.66-72; Lc. 22.55-62; Jn. 18.15-18,25-27)

69 Irojatzii isaikaki Pedro intakiroki, ari oñaapaakiri otzikataaro, okantapaakiri: "¿Tima awiroka itsipata pairani Jesús Tapowini-satzi?"

70 Oshiki ñaakiriri Pedro itikanakiro, ikantzi: "Tityaa, ti noyotiri ipaita pikantanari."

71 Ari isitowa-paintzi Pedro itantotai-takiro kaankirin-tsiki. Aajatzi oñaapajiri pasini ompirataaro, okantapaakiri itsipayitakari: "Irijatzii yoka itsipata-piintari Jesús, Kasiyakaawini-satzi."

72 Ari yapiita-nakiro Pedro itikanakiro, ikantzi: "Omapirotyaa, iyotzi Pawa, ti noyotiri naaka yoka atziri pikantanari."

73 Tikira osamaniti, yapiitakiri ikaratzi itsipatakari ikantziri: "Awirokatakii itsipata-piintari Jesús, tima Tapowini-satzi pinatzii, iriiwaitaki iñaawaita-piintzi irirori."

74 Ikantanaji Pedro: "Timachiini, ti noyotiri yoka atziri pikantanari. Apatziro iyotzi Pawa nothaiya-rika, iriitaki wasankitainani." Ari iñaanaki waripa.

75 Ari ikinkithasirita-najiro Pedro ikantakiriri Jesús: "Tikira iñiita waripa, mawasatzi pinkanti: 'Ti noñiiri Jesús.' "

" Sitowanaki Pedro, antaroiti yiraawaitanaka.

27

Yaitanakiri Jesús Pilato-ki

(Mr. 15.1; Lc. 23.1-2; Jn. 18.28-32)

1 Okanta okitaitita-manaji, apatota-manaka ijiwariti Ompira-tasorintsitaari aajatzi antari-kona-payi, ikamantawakaa-jiitaka iwiri Jesús.

2 Ari yoosoiita-nakiri Jesús, yaitanakiri isaiki ijiwari wirakocha ipaita Poncio Pilato, jiwari-pirori inatzii irirori.

Ikamantakari Judas

³ Ikanta Judas pithoka-sitan-taniri, iyotanaki iwamaakaanta-sitai-takari Jesús. Antaroiti ikinkithasiritanaka, yaanajiri 30 kiriiki yoipyaa-jiniri ijiwari Ompira-tasorintsitaari aajatzi antari-konaiti,

⁴ ikantapajiri: “Yoka piirikiti. Ti onkamiithati okaratzi nantakiri. Tikatsi yanti Jesús naakaanta-sitakari.” Ikantajitanaki irirori: “Taanitya, piyotziro awiroka.”

⁵ Yookanakiri kiriiki tasorintsi-pankoki, isiya-pirota-nakityaa ipiyanaka, sitsikapaaka.

⁶ Ikanta ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari, yaajiri kiriiki, ikanta-wakaa-jiita: “Ti osinitaa-ntsiti ankimpoyaaajiri kiriiki, tima iriitaki apinawinta-kiriri iwan-taityaariri.”

⁷ Ikanta-wakaa-jiita: “¿Tsika ankanti-rika kiriiki?” Ikan-tajitzi: “Thami amanantan-tyaaro pitzithari-pathata-tsiri, tsika inkitaitiri inkamayiti pasini-satziiti atziri.”

⁸ Irojatzi iroñaaka ipaitai-tziro iroka kipatsi: “Iraantsi-patha.”

⁹ Ari omonkaratari isankinatakiri pairani Kamantaniri Jeremías, ikantaki:

Yaitakiri 30 kiriiki,

Iriitaki inintajiitakiri Israel-iiti impinaitiri,

¹⁰ Irootaki yamanantan-taitakari pitzithari-patha,

Irootaki inintakaa-kinari Pinkathari namanantiro.

Isampitakiri Pilato yoka Jesús

(Mr. 15.2-5; Lc. 23.3-5; Jn. 18.33-38)

¹¹ Ariitaka Jesús isaiki jiwari wirakocha, isampita-wakiri, ikantziri: “¿Awiroka iwinkathariti Judá-iti?” Yakanaki Jesús, ikantzi: “Irootaki pikantakiri awiroka.”

¹² Ikanta ijiwari-piroti Ompira-tasorintsitaari aajatzi Antari-kona-payi, oshiki ithaiya-kowita-paakari Jesús. Ti yakamaityaa irirori.

¹³ Ikantzi Pilato: “¿Tima pinkimi okaratzi ikantakoi-tzimiri?”

¹⁴ Irojatzi imairitaki, ti yaki. Oshiki okantzimosiryaa-nakiri Pilato yoka Jesús.

Imishakowintai-tziri Jesús iwamaitiri

(Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38-19.16)

¹⁵ Tzimatsi yamita-piintari ijiwariti wirakocha: Maaroni osarintsi aririka yoimosirinkyaa Judá-iti, imisitowa-kaantziri yasitakoi-tziri ishininka itzimi-rika inintajiitakiri irirori.

¹⁶ Tzimatsi aparoni Judá-iti yaakaan-taitziri ipaita Barrabás, ikimakoitani inatzii yoka yantakiro kowiinkata-tsiri.

17 Ikanta yapatojiitaka atziri, isampitantaki Pilato, ikantzi: “¿Ninkama pinintziri nomisitowa-kaantiri? ¿Iri-ima Barrabás? ¿Iriima pinintziri Jesús ipaitai-tziri Saipatzii-totaari?”

18 Iyotzi Pilato isamaitari Jesús, irootaki yaakaan-taitantari.

19 Tima otyaankaki inkaaranki iina Pilato kamantirini, ikantakiri: “Airo pantawinthatziri awiroka kamiithasiriri. Tima oshiki imisimpyaakina tsitiniri, antaro omintharowa-siryaaakina.”

20 Iro kantacha yokapayi ijiwari-piroti Ompirasorintsitaari aajatzi antari-kona-payi, itsimaakiri piyotain-chari atziri, ikantziri: “Irootaki kamiithatatsi imisitowaitiri Barrabás, iriima Jesús iwamaitiri.”

21 Yapiita-nakiro jiwari wirakocha isampitantzi: “¿Ninkama pinintziri nomisitowa-kaantajiri?” Ikantajiitzi maaroni: “¡Iriitaki Barrabás!”

22 Ikantzi Pilato: “¿Tsikama nonkanti-rika Jesús ipaitai-tziri Saipatzii-totaari?” Ikantajiitzi atziri: “¡Pipaika-kota-kaantiri!”

23 Ari ikantzi ijiwari wirakocha: “¿Tzimatsima kaari-pirori yantakiri?” Aikiro isintsitatzi ikaimajiitzi atziri, ikantzi: “¡Pipaikakota-kaantiri!”

24 Ari iyotanaki Pilato ampinaasi-waita isampitziri, tima omapiro ikatsima-jiitaki atziri. Ikaimakaantaki nijaa, iñiitakiri maaroni ikiwaakotanaka, ikantzi: “Tira naaka kanta-sityaaroni iwamaitakiri-rika kamiithasiriri. Awiroka kanta-sityaaroni.”

25 Ikantajiitzi atziri piyotain-chari: “Irootaki nokowajitzi, naaka yookoiti ipaita-rika awisain-tsini, imaitajiri aajatzi inkarati noncharini-yitajyaari, yookoitairi irirori.”

26 Ari imisitowa-kaantai-takiri Barrabás. Iriima Jesús ipasata-kaanta-nakiri, imishakowintakiri ipaikakoitiri.

27 Ikanta owayiri-payi, ikyaakaa-nakiri Jesús iwayiri-pankotiki. Ari yapatowinta-kariri. *

28 Isapokai-tapaakiri Jesús, ikithaatan-takari kityonka-masita-tsiri osiyarori ikithaata-piintari pinkathari-yitatsiri.

29 Yamathaitan-takari kitoochii-tapo, yairika-kaakiri irako-piroki saworo-karaki. Ityiirowasi-tzimaitari ithainka-mawaitziri, ikantajiitzi: “¡Apinkathatziri iwinkathariti Judá-iti!” †

30 Oshiki ichoonta-poro-waitakiri, iposaina-waitantari saworo-karakiki.

* 27:27 iwayiri-pankoti = pretorio † 27:29 Iro yamita-piintari pinkathari yamathaitaro poriryaa-yitatsiri, yairika-piintziro aajatzi irako-piroriki asiro-karaki.

³¹ Ikanta ikaratakiro isirona-winta-waitari. Isapokainiri ikithaata-kiriri inkaaranki, ikithaatainiri iithaari, yaanakiri ipaika-kotiri.

Ipaikakoi-tziri Jesús irojatzí ikamantakari
(Mr. 15.21-41; Lc. 23.26-49; Jn. 19.17-30)

³² Ikanta ijajiitanaki, imonthaakari Simón poñaachari Cirene, ikanta-nakiri yanatiro ipaikakoi-tantyaariri Jesús.

³³ Irojatzí yariitan-takari tonkaariki ipaitai-tziro Atzirii-toni.

³⁴ Ari ipakoitakiri Jesús kachori ikonowai-takiro iyipit-ntsi, ikanta ithotawakiro kapichiini, ti iriro. ‡

³⁵ Ikanta ipaikakoi-takiri. Yaakiro owayiri-payi iithaatarí Jesús, yooki-mota-wakai-yitakaro, ikimita-kaantakiro iñaary-taita iyotantyaari itzimi ayironi. Ari omonkaratarí ikinkithatakiri pairani Kamantan-tzinkari, ikantaki: Ipawakaakaro nomanthaki.

Iñaariwintakaro iyotantyaari itzimi-rika ayironi.

³⁶ Ari isaikajiitaki yaminako-wintziri.

³⁷ Isankinaitaki ipaikakoi-tanta-kariri, okantzi: YOKA JESÚS, IRIITAKI IWINKATHARITI JUDÁ-ITI. Intsirika-koitakiniri jiñokiini ipatziinaki.

³⁸ Itsipatai-takiri apiti kosintzi ipaikakoi-tziri, iwatzika-koitaki irako-piroki, pasini yampatiki.

³⁹ Ithainka-mawaitakiri ikaratzi awisayita-tsiri anta, itikai-nata. §

⁴⁰ Ikantai-tziri: “Awiroka porokironi tesorintsi-panko, iro awisaki mawa kitaitiri piwitsikairo. Awirokami Itomi Pawa piwawisaa-kotajyaa. ¿Paitama kaari payiitanta ipaikakoi-takimi?”

⁴¹ Ari imatzitakaro ijiwari-piroriti Ompira-tasorintsitaari, Yomitaan-taniri-payi, Nasitantaniri-payi, aajatzi antari-kona-payi, ikantajiitzi:

⁴² “Iwawisaa-kotziri pasini, ¿kaari imatantaro iwawisaa-kotajyaa irirori iriimi iwinkathariti Israel-iiti? Ari iwawisaa-kota-jyaami ipaikakoi-takiri, aritaki ankimisanta-kirimi

⁴³ Yawintaari Pawa, intsityaa añiiri omapiro-rika itakotari ari iwawisaa-kotajiri. Tima inkanta-piintzi: ‘Naaka Itomi Pawa.’ ”

⁴⁴ Ari imatzitakaro kosintzi itsipatakari ipaika-kota, ithainkima-waitakiri.

‡ 27:34 Irootaki yoitaitziriri atziri airo ikimaatsitanta aririka iwasankitaaitiri.

§ 27:39 Iro yamijiitari Judá-iti itikai-nata aririka inthainka-siritanti. Irootaki osiyarori amijiitari aroka-payi, aririka ookotiri atziri anthainka-siritiri, ankan-tiri: “¡Piñaakiro! ¡Pikimakiro!”

*Ikamantakari Jesús**(Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30)*

45 Ikanta itampatzikata-paaki ooryaatsiri, omapokasitanaka otsitinitanaki, irojatzi osihityaan-tanaka. *

46 Ari ikaimanaki Jesús sintsiini, ikantanaki: “¡Elí! ¡Elí! ¿Lama sabactani?” (Iro akantziri añaaniki aroka: “¡Pawá! ¡Pawá! ¿Paitama pookan-tanakanari?”)

47 Ikanta saikawinta-kiriri, ikimawakiri ikaimanaki, ikan-tajjiitzi: “Pinkimiri, ikaimatziiri Elías.”

48 Isiya-painta, imitzitziya-paintzi manthakintsi kipishaariki, yankowii-takiniri saworo-pankiki, iwaan-kakotakiniri yatsimiyaata-wakiro.

49 Ikantajjiitzi pasini: “¡Piwashaantiri! Añaawakiri ari impokaki Elías yookakaa-wintairi.”

50 Yapiita-nakiro Jesús ikaimanaki sintsiini, pyaakotanaka.

51 Okanta tesorintsi-pankoki, saraanaki niyaankiki ithatasii-tzirori, apimanki okantanaka, itanakaro jinoki irojatzi osaawiki. Antaroiti onikanaka kotaayitanaki mapi.

52 Ithonka iporoka-kotanaki kaminkari, oshiki añaajatsi kamiithasiriri kamawitain-chari.

53 Tima yañaajira pairani Jesús, ikaratzi añaajatsiri isitowa-najiro omoroki jatayitaji nampitsiki tasorin-tsita-tsiri, oshiki atziri iñaakayitaari. †

54 Ikanta ijiwari owayiriiti aajatzi ikaratzi ikatziya-wintari Jesús, iñaakiro onikaro, iñaakiro okaratzi awisain-tsiri, antaroiti itharowanaki, ikantanaki: “¿Omapiro-witattyama Itomitari Pawa yoka?”

55 Amina-kotakiri anta oshiki kooya. Irootaki poñainchari Tapowiniki oyaatziri Jesús, oshiki amitakota-piintakiri.

56 Iroka okarajjiitzi: María Pankothanthaari-sato, María iriniro Jacobo aajatzi José, aritaki osaikakiri aajatzi iriniro itomi-payi Zebedeo.

*Ikitaitakiri Jesús**(Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42)*

57 Okanta otsitiniityaanaki, ari ipokaki ashaaranta-chari poñaachari Tonkaironiitoniki, ipaita José. Irijatzi iyomi-taani Jesús.

58 Ijata-sitakiri Pilato, ikantapaakiri: “Pisinitinari nonkitatajiri Jesús.” Nintaki Pilato yaanajiri inkitatairi.

59 Ikanta José, iponatan-taari Jesús kitiri manthakintsi.

* 27:45 Ooryaatsiri † 27:53 nampitsi tasorin-tsita-tsiri = Aapatyaawini

⁶⁰ Iwakota-paintziri owakiranataki imoronta-kaantziri José siranta ikasiya-kaari kaminkari, ipinaa-kaantaki antaroiti mapi, ishipita-kotan-takari. Piyana José.

⁶¹ Okanta María Pankothanthaari-sato, aajatzi pasini María, aminajiitaki tsika ikitaitakiri.

Aamaako-wintariri tsika ikitaitakiri

⁶² Okanta awisanaki iwitsika-winta-piintaitaro kitaitiri imakoryaan-taitari, ari ijataki ijiwari Ompira-tasorintsitaari aajatzi Nasitantaniri anta iwankoki Pilato,

⁶³ ikantapaakiri: “Pinkathari, chapinki ainiro yañaawita kamatawiri, nokimiri ikantzi: ‘Aririka nonkama-witakyaa, iro awisawitakyaa mawa kitaitiri, aritaki nañaaji.’

⁶⁴ Pintyaanki aamaakowintyaarini irojatzii omonkaratan-takyaari mawatapaintsiniri kitaitiri. Aamaa-sityaa ijataki tsitiniri iyomitaani-payi, yaajatiri. Inkantiri atziri-payi: ‘¡Añaaji Jesús!’ Aririka imatakiro, aritaki owatsi-pirotakyaa yamatawitanti.”

⁶⁵ Ikantanaki Pilato: “Yoka owayiri-payi, paanakiri, pinkantiri yaamaako-wintyaari tsika okanta pinintziro awiroka.”

⁶⁶ Jaitijiitaki tsika iwakoitakiri Jesús, iwitziñaaka-kota-paakiri omoroki. Ari isaika-winta-jiitzi.

28

Yañaantaari Jesús

(Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10)

¹ Okanta awisanaki kitaitiri imakoryaan-taitari, aritaki kitaitita-manaji itapiintarori kitaitiri. Ananinkanaka María Pankothanthaari-sato aajatzi pasini María aminiro tsika ikitaitakiri Jesús.

² Omapoka-sitanaka onika sintsiini, tima yayiita-paakitzi Imaninkariti Awinkathariti, katziya-paaka kitataari-moroki, isirinka-paakiro mapi yasitan-taita-karori, ari isaikapaaki.

³ Siparyaa ikantapaaka iroowaitaki oorinta ookatharontsi. Kitamaaroki okantaka iithaari iroowaitaki okitamaaro-tzi sharaka.

⁴ Ikanta owayiri aamaako-wintariri kitataari, antaro itharowanaki, piyonkawaitanaka iñaawakiri maninkari, tyaanaki osiyawaitakaro inkamana-kityiimi.

⁵ Ari iñaanata-nakiro maninkari kooya-payi saikain-tsiri, ikantziro: “Airo pitharowan-tajiitana awiroka. Noyotaki iriitaki pipoka-sitzi Jesús ipaikakoi-takiri.

⁶ Ti isaiki aka, añaaji, aritaki ikantzi-takami chapinki. Pimpoki, paminiro tsika inaryaa-witaka.

⁷ Pimpiyanaki, pinkamantiri iyomitaani-payi añaaaji Jesús ikamawitaka, ijiwataimi Tapowiniki, aritaki piñaaajiriri anta. Irootaki ikantai-takinari nonkamantimi.”

⁸ Ti oshintanaki kooya-payi opiya-pithata-nakaro kaminkari-moroki, oimiraa-nakiro, iro kantacha oshiki otharowintanaka, osiyana-kityaa kooya-payi ojati onkamantiri iyomitaani. Osiya-minthaita onkamantiri iyomitaani,

⁹ imonthaakaro Jesús awotsiki, iwithata-wakaro. Ojata-sita-nakiri ikatziyaka, otyirowa-sita-paakari, awithano-kitakiri.

¹⁰ Ari ikantziro Jesús: “Airo pitharowan-tasiwaitana. Pijati, pinkamantiri ikaratzi nirintzitari, ijati Tapowiniki, aritaki iñaayita-jinari anta.”

Ikinkithatakiri owayiri

¹¹ Okanta opiyajiitanaka kooya, jatanaki aajatzi owayiri-payi nampitsiki, ikamantakiri ijiwari Ompira-tasorintsitaari okaratzi awisain-tsiri.

¹² Ari yapatojiitanaka aajatzi antari-kona-payi, ikanta-wakaa-jiitaja: “¿Tsika ankantyaaka amanakotan-tyaariri?” Ikaimakiri owayiri, iyomitaa-naakiri ikantziri: “Yoka oshiki kiriiki nompinatimiri,

¹³ pinkantiri atziri-payi: ‘Ipokajitaki niyaankiiti tsitiniri iyomitaani, nomaa-minthaitzi naaka, ikosita-paintziri.’

¹⁴ Aririka inkimaki ijiwari wirakocha, naaka kantakowintimini airo iwasankitaantami.”

¹⁵ Yaakiri owayiri-payi ipinaita-kiriri, imatakiro ikamantanta-yitakiro ñaantsi okaratzi ikantai-takiriri. Irootaki imatzita-nakari aajatzi aparo-payi Judá-iti ikamantantziro iroka ñaantsi irojatzzi ikantziro iroñaaka.

Ityaantziri Jesús iyomitaani

(Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23)

¹⁶ Ikanta 11 iyomitaani Jesús jataki Tapowiniki, osaikira otzisi ikantzi-takariri Jesús tsika iñaajiri.

¹⁷ Ikanta iñaawajiri Jesús, ityirowa-sita-waari. Tzimatsi kisosirita-tsiri, ikanta-siritzi: “Iriitaa-jataki Jesús.”

¹⁸ Ari ipokapaaki Jesús okaakiini, ikantapaakiri: “Tima inthonkyaa ipinkathai-taana inkitiki aajatzi kipatsiki.

¹⁹ Irootaki nonkantan-tyaamiri awirokaiti: Pijati pinthonkiro maaroni nampitsi, pinkimisanta-kaayitairi atziri-payi. Aririka inkimisanta-yitaji, pinkiwaa-yitairi, tima iriitaki isiniyitairi Asitairi, Itomi, aajatzi Tasorinkantsi.

*

20 Piyomitaa-yitairi yantairo okaratzi noyomitaa-yitakimiri awiroka. Irooma naaka nasi nowatyiiro nontsipata-jyaami, irojatzi apaata onthonkan-tajyaari kipatsi." Ari onkantyaari.

KAMIITHARI ÑAANTSI ISANKINATAKIRI MARCOS

*Ikamantantakiri Juan Kiwaatan-taniri
(Mt. 3.1-12; Lc. 3.1-9,15-17; Jn. 1.19-28)*

¹ Iroka okanta opoñaan-tanakari Kamiithari Ñaantsi tsika ikanta-kota Itomi Pawa, yoka Jesús Saipatzii-totaari.

² Iriitaki isankinata-kotakiri Kamantan-tzinkari Isaías, ikantzii:

Pamini, aritaki nontyaantaki ityaaroni inkamanta-kotimi, Iriitaki witsikaan-timini tsika pinkina-paaki.

³ Tzimatsi kaimapain-tsini otzisi-masiki, inkantan-tapaaki: Piwamiithatainiri Awinkathariti tsika inkinapaaki.

Pinkimita-kaantiro itampatzikai-tziro awotsi.

⁴ Tima pokaki Juan otzisi-masiki, ikamantantzi, ikinkithata-kota-paakiro tsika okanta-kota kiwaataantsi, inkantan-tapaaki: “Piwashaantajiro kaari-pirori, aritaki impyaakoi-tajimiro pikaaripiro-siri-witaka.”

⁵ Oshiki pokaintsiri iñiiri Juan, Aapatyaawini-satzi, aajatzi poñaanain-chari pasiniki inampiki-payi Judá-iti. Ikinkithata-koyitakiro ikaaripiro-siri-waitzi, irootaki ikiwaatan-takariri Juan yokapayi anta Owaryiinkaariniki.

⁶ Irootaki iithaaritari Juan, yontyii-tziro iwitzi ikyaakoitari, iwathakitakari misinantsi-masi. Iriira iwari kintori, iriiri iyaaki pitsi.*

⁷ Iroka ikantaki Juan ikinkithatzi: “Awotsikitaki matzirori ipinkathari-tsitzi, nopinkathatzi-tataikari naaka. Ti onkanti inkimita-kaantina impiratani noiyoontan-tyaari nonthopainiri ikyaantari iitziki.

⁸ Apatziro-machiini nokiwaatantaro naaka nijaa. Iro kantacha, iriitaki kimitakaan-tyaaroni inkiwaatan-tairimi Tasorinkantsi.”

*Ikiwaataka Jesús
(Mt. 3.13-17; Lc. 3.21-22)*

⁹ Ikanta ipokaki Jesús ipoñaakaro nampitsiki Kasiyakaawini saikatsiri anta Tapowiniki. Ikiwaata-wakiri Juan anta Owaryiinkaariniki.

¹⁰ Iro isitowan-tanakyaarimi Jesús, iñaatziiro asitaryaa-nakityii-yaami inkiti, isaawiin-kasita-paakari Tasorinkantsi ikinapaaki jinoki isiyapaakari siro.

¹¹ Ikimaitatzii inkitiki ikantai-tanaki:

* 1:6 ikyaakoitari = camello

Awirokatakira Notomi notako-pirotani. Oshiki nokimo-siri-wintakimi.

Inkaaripro-sirita-kaitirimi Jesús

(Mt. 4.1-11; Lc. 4.1-13)

¹² Ikanta Tasorinkantsi yaanakiri Jesús otzisi-masiki.

¹³ Ari inintawitakari Kamaari inkaaripro-sirita-kairimi. Tima oshiki kitaitiri isaikaki anta itzimayitzira kowiinkari atsikan-taniri, okaratzi 40 kitaitiri. Irojatzzi ipokanta-paakari Maninkariiti yaminayita-paakiniri inintziri. †

Yitanakari yantayitziri Jesús

(Mt. 4.12-17; Lc. 4.14-15)

¹⁴ Ipoñaa ikinanaki Jesús Tapowiniki ikamantantiro Kamiithari Ñaantsi tsika okanta-kota ipinkathari-wintantai Pawa. Aritaki yasitakoi-takiri irirori Juan.

¹⁵ Ikantan-tapaaki Jesús, ikamantantzi: “Monkarataka iñiitan-tyaariri Pawa impinkathari-wintantai, pinkimisan-tajiro Kamiithari Ñaantsi. Piwashaanta-yitairo pikaaripro-siri-waitzi.”

Yaantai-tanakariri 4 simaatzinkari

(Mt. 4.18-22; Lc. 5.1-11)

¹⁶ Ikanta isirithapyaaata-nakaro Jesús inkaari anta Tapowiniki, iñaapaa-tziiri paitachari Simón itsipatakari iririntzi Andrés iikithajiiitzi. Tima simaatzinkari inajiiitzi.

¹⁷ Ikantapaakiri: “Piyaatina, osiyawaita-jyaaro iroñaaka iriimi atziri nosimaata-kaajyaami.”

¹⁸ Tima ti ishintanaki, yookanakiro isimaa-minto iyaatanakiri.

¹⁹ Iro iwaana-kityaa, iñaapaa-tziiri Jacobo, itomi Zebedeo, aajatzi Juan, iririntzi. Ari isaikajiiitzi irirori iwitoki iwaipatziro isimaa-minto.

²⁰ Yamiñaa-nakiri aajatzi, iyaatanakiri. Ainiro isaikanaki iriri itsipayitari iratziriti.

Atziri yaakiri piyari

(Lc. 4.31-37)

²¹ Aritaki ariiijitaka Jesús nampitsiki Capernaum. Okanta aparoni kitaitiri imakoryaan-taitari, ikyaapaaki yapatota-piintaita, ari iyomitaan-tapaaki.

²² Okiryaaantzi ikantajiita atziri-payi ikimiri. Tima ti omaantyya isintsinka iyomitaantzi, yanairi iyomitaantzi Yomitaan-taniri-payi.

²³ Ari isaikakiri atziri yaakiri piyari anta karapapankoki, kaimanaki irirori,

† 1:13 Kamaari = Mishatantaniri

²⁴ ikantzi: “Jesús, Kasiyakaawini-satzi, noyotzimi naaka, awirokatakari Itasorintsiti Pawa. Iro pipokantari aka papiro-jiitina.”

²⁵ Ari ikisathata-nakiri Jesús, ikantanakiri: “¡Pimairiti piyari, pijatai!

²⁶ Kaimanaki sintsiini atziri, impiyon-kawaitakaa-nakari iwiyariti, iwashaanta-najirira.

²⁷ Okiryaantzi ikantanaka atziri-payi, ikanta-wakaanaka: “¿Paitakama iroka? ¿Owakirama yomitaantsi onatzii? Imatziri yitsinampairi yisita-kota-kairi yaakiri piyari.”

²⁸ Ikimakoi-tanakiri sintsiini Jesús maaroni anta Tapowiniki.

Yisita-kota-kaajiro Jesús irayiro Pedro

(Mt. 8.14-15; Lc. 4.38-39)

²⁹ Ikanta isitowa-najira Jesús karapapankoki, yaanakiri Juan aajatzi Jacobo, ikinajiitanaki iwankoki Simón, isaikaki aajatzi Andrés iririntzi Simón.

³⁰ Iro yariita-paaki-tyaa, ikantai-tawakiri: “Omatatziro katsirinkantantsi irayiro Simón.”

³¹ Aikiro ipithoka-sita-nakaro, yakatha-wakotakiro, imisaikakiro. Isita-kotanaki. Piriintanaka aminayita-wakiniri ompaityaa opawakiriri.

Yisita-kota-kaayitziri Jesús mantsiyari

(Mt. 8.16-17; Lc. 4.40-41)

³² Okanta otsitiniityaanaki, yamaita-paakiniri Jesús oshiki mantsiyari, yamaita-kiniri aajatzi oshiki yaakiri piyari.

³³ Ipiyotzi-mintai-tapaakari Jesús pankotsiki.

³⁴ Yisita-kota-kaayitairi maaroni. Tira isiniti aparoni piyari iñaawaiti yisita-kota-kaayitzirira ikaratzi yaakayitziri. Tima iyotzi piyari tsika ipaita Jesús.

Iyomitaantzi Jesús maaroni Tapowiniki

(Lc. 4.42-44)

³⁵ Okanta okitaititzi-mataki, ananinkanaka Jesús apaniroini, ijatiro otzisi-masiki, ari yamanapaaki.

³⁶ Ikanta Simón itsipatakari ikaratzi iyaajitzi, yamina-minatairi.

³⁷ Ikanta iñaapajiri, ikantapajiri: “¡Yomitaanari! Yamina-minai-tatziimi.”

³⁸ Yakanakiri irirori ikantzi: “Thami ajati, tira iro nompokan-tyaari nosaiki aka, ontzimatyii noyomitaantayiti pasiniki nampitsi.”

³⁹ Ari okanta-tzimaitaka, ithonka-kiro Jesús yaniitakiro Tapowini, iyomitaantaki tsika otzimayitzi karapapanko-payi maaroni nampitsiki, yisita-kota-kaayitaji oshiki yaakayi-witari piyari.

Yisita-kota-kairi omatziri pathaa-rontsi

(Mt. 8.1-4; Lc. 5.12-16)

⁴⁰ Ipoñaa ipokaki omatziri pathaa-rontsi, ityiirowa-sita-paakari Jesús, ikowa-kota-paakiri ikantziri: “Pinintzi-rika, aritaki onkantaki pisita-kota-kaajina.”

⁴¹ Yaminanakiri Jesús, itako-sirita-nakari. Irootaki yakotan-tanakari Jesús, itzinkakiri kapichiini, ikantziri: “Nonintzi, pisita-kotai.”

⁴² Isitanaki ipathaa-waiwita. Tikatsitanaki.

⁴³ Ikantawita-waari ijatajira inampiki,

⁴⁴ ikantziri: “Airo pikamanta-kotana. Apatziro piwanakiro pijata-sitiri Ompira-tasorintsitaari, pantantyaarori Ikantakaantani pairani Moisés, paanakiniri Pawa pipira patsipita-kaani, irootaki iyotantai-tyaari isita-kotajimi.”

⁴⁵ Iro kantacha ikamantantanaki pathaa-waiwita-chari anta nampitsiki tsika okanta yisita-kotan-taari. Iro kaari okamithantanta isaikanaji Jesús nampitsiki. Jataki otzisi-masiki, ari isaikakiri. Aritzimaitaka ipoka-sitziriri oshiki atziri.

2

Yisita-kota-kaajiri Jesús kisoporokiri

(Mt. 9.1-8; Lc. 5.17-26)

¹ Awisaki tsika okaratzi kitaitiri, aajatzi ipiyaja Jesús nampitsiki Capernaum. Ikimayitawaji atziri-payi, ikan-taitzi: “Ariitaja Jesús.”

² Ipiyotzi-winta-waari, ti yantita-paakyaaro pankotsi. Iyomitaa-yitapajiri maaroni.

³ Tzimatsi 4 atziri pokasita-kiriri Jesús yanata-kotakiri kisoporokita-tsiri.

⁴ Ti onkanti iñiiri, itzikakiri oshiki atziri piyotain-chari. Atiitanaki jinoki pankotsiki, iwinaakiro pankotsi tsika isaikaki Jesús, ari iwaniiryaa-kotakiri kisoporokiri.

⁵ Ikanta iyosirita-wakiri Jesús oshiki yawintaa-jiita-paakari, iñaanata-wakiri kisoporokiri, ikantziri: “¡Notomí! Ipyaakoi-tajimiro pikaaripiro-siri-witaka.”

⁶ Kimajiitaki Yomitaan-taniri, ikanta-siri-jiitanaki irirori:

⁷ “Ithainka-tasorintsitatzii yoka. Tima tikatsi kantironi impyaakotantiro kaari-pirori, apatziro imatziro Pawa.”

⁸ Yotaki Jesús ikinkithasiritakari, isampitakiri, ikantziri: “¿Paitama pikinkithasiri-waita-sitantari?”

⁹ ¿Tima onkamiithati nonkantiri kisoporokiri: ‘Ipyaakoi-tajimiro pikaaripiro-siri-witaka?’ ¿Irooma pinintzi nonkantiri: ‘Pinkatziyi, paanajiro pinaryaa-minto, pijatai?’

¹⁰ Iroñaaka piyotiri Itomi Atziri otzimi-motziri isintsinka aka kipatsiki, aritaki impyaakotairi kaaripiro-siri-witachari.” Ipithoka-sita-nakari kisoporokiri, ikantziri:

¹¹ “Nokantzimi Naaka, pinkatziyi, paanajiro pinaryaa-minto, pijatai piwankoki.”

¹² Katziyanaka kisoporokiriwitachari, yaanajiro inaryaan-tawitari, sitowanaki. Maaroni atziri iñaakiri, okiriryaantzi ikantajiitanaka iñaawajiri ijatai. Iwisiryaawinta-nakari Pawa, ikantajiitanaki: “Tira añaapiinti siyaaroni iroka.”

Yamiñaa-nakiri Jesús Leví
(Mt. 9.9-13; Lc. 5.27-32)

¹³ Ipoña yapiita-pajiro Jesús iyomitaa-yitapajiri atziri inkaari-thapyaaiki. Ari ipiyotzi-wintai-tawaari.

¹⁴ Ikanta yawisanaki Jesús, irojatzi iñaanta-paariri itomi Alfeo paitachari Leví. Isaiki irirori, iwakiri jiwari wirakocha isintsitantzi yamaitiniri kiriiki, ikantapaakiri: “Piyaatina.” Ari ikatziyanaka irirori iyaatanakiri. *

¹⁵ Ikanta yariita-kaakari iwankoki iwakaiyaari Jesús, ari itsipatakari iyomitaani-payi aajatzi pasini ikaratzi oyaata-piintziriri. Tima oshiki sintsitantzi yamaitiniri kiriiki jatanain-tsiri, ijatzitanaka oshiki kaari-piro-siririiti. Tima maaroni yakyootakiri Jesús ikaratzi oyaatakiriri.

¹⁶ Ikanta Nasitantaniri-payi aajatzi Yomitaan-taniri-payi, iñaakiri Jesús yakyootziri ikaratzi sintsitantzi yamaitiniri kiriiki, oshiki aajatzi kaari-piro-siririiti. Isampitakiri iyomitaani Jesús, ikantziri: “¿Paitama itsipatan-tariri kaari-piro-siririiti, itsipatakari aajatzi sintsiwintan-tatsiri yamaitiniri kiriiki?”

¹⁷ Ikimaki irirori Jesús, ikantzi: “Aririka imantsiyati atziri ipoka-sitziri aawintan-tzinkari, iriima atziri kaari mantsiyatatsi tikatsi ininti irirori. Tima ti nompoka-sitiri naaka ikimita-kaantai-tziri kamiithasiriri inawita, nopokasita-tziiri kaari-piro-siriri nonkaima-siritajiri iwashaantairo kaari-pirori.”

Ikinkithata-kotziro Jesús itziwintaita
(Mt. 9.14-17; Lc. 5.33-39)

* 2:14 Leví = Mateo

18 Tzimatsi pokasita-kiriri Jesús, isampita-paakiri ikantziri: “Itzita-piintakaro iyomitaani Juan iwariti, ari ikimitari iyomitaani Nasitantaniri-payi. ¿Paitama kaari itzitantaro piyomitaani awiroka?”

19 Ari yakanakiri Jesús, ikantanakiri: “Aririka intsipataityaari aawakaa-chari, ¿arima intziwintai-tapaakyaa? Kimi-taka airo, kimosiri inkantaityaa iwawaitaityaa.

20 Iroma apaata, aririka yaitakiri iimintaitari, aripaitira intziwintaityaa.

21 Tima aparoni paisatori ikithaataitari, aririkami iwapatankai-tanta-kyaaro owakirari osapiki, aritaki osaraa-pirotanaki aririka ampithata-nakyaa owakirari osapiki.

22 Ari okimitari aajatzi, ti inkanta-pirotayaa paisatori misinantsi-naki iwantai-tyaari airyaari iraitsiri. “Aririka iwantai-tyaari, aritaki isanaryaanaki, aparaata-siwaitakyaa iraitsiri aajatzi misinantsi-naki. Tima apatziro ikamiithatzi owakirari misinantsi-naki iwantai-tyaari.”

Isapiryaaakitziro iyomitani Jesús okithoki pankirintsi kitaitiri imakoryaan-taitari

(Mt. 12.1-8; Lc. 6.1-5)

23 Okanta kitaitiriki imakoryaan-taitari, ikinanaki Jesús pankirintsi-masiki. Ari isapirya-nakiri iyomitaani okithoki pankirintsi.

24 Ti onimotiri Nasitantaniri-payi, isampitakiri Jesús, ikantanakiri: “¿Paitama isapiryan-tarori piyomitaani? Tima ti osinitaa-ntsiti yantawaitaiti kitaitiriki imakoryaan-taitari.”

25 Yakanaki Jesús ikantzi: “¿Tima piñaanata-kotiri pinkatharini David ikowityaa-waitan-takari aantawityaariri itashi, itsipayitakari ikarajiiitzi?”

26 Tima ikyaaki David tasorintsi-pankoki impira-tasorintsi-piro-paititantari Abiatar, iwakaro yatantaitani tasorin-tsita-tsiri, ipakiri aajatzi itsipayitakari. Tima ti osinitaan-tsiwityaa iwaityaaro, intaini iwapiinta-yitaro Ompira-tasorintsitaari.”

27 Aikiro ikantana-kitzii Jesús: “Tima iriitaki atziri-payi kantakaan-tzirori otziman-takari kitaitiri imakoryaan-taitari. Tima ti kari kitaitiri imakoryaan-taitari kantakaan-tironi itziman-takari atziri-payi.

28 Tima yoka Itomi Atziri pinkathari-pirori inatzii, yanairo kitaitiri imakoryaan-taitari.”

3

Atziri kisowakori

(Mt. 12.9-14; Lc. 6.6-11)

¹ Ipoñaa ikyaapaji Jesús karapapankoki. Ari isaikakiri atziri kisowakori.

² Inintai-tatziira iñiitiri yisita-kota-kairi mantsiyari kitaitiri imakoryaan-taitari. Yamaakowintari, omatantyaari inkanta-koitiri.

³ Ari ikaimakiri Jesús kisowakori, ikantziri: “Pimpoki, pisatikyaa niyaanki.”

⁴ Isampitakiri ikaratzi piyotzi-winta-kariri, ikantziri: “¿Otzimikama sinitaa-ntsita-tsiri antiri kitaitiri imakoryaan-taitari? ¿Tima onkamiithati anisironkatantyyaa, irooma kamiithatatsi awamaanti? ¿Tima onkamiithati antiro iroopirori, irooma kamiithatatsi ankaaripiro-waiti?” Tikatsi akatsini.

⁵ Yamina-nakiri Jesús piyotzi-minta-kariri, owatsimaa-sirita-nakiri iñaayitakiri kisosiri ikantajiitzi, ikantanakiri kisowakori: “Pitharyaa-wakotai.” Matanaka, akotsitanaji kamiitha.

⁶ Ari isitowa-jiitanaki Nasitantaniri yapatojiitaka, jataki ikinkitha-waita-kairi aapatyaariri Herodes, ikantajiitzi: “¿Tsikama ankanti-rika Jesús ampyaakaan-tyaariri?”

Ipiyota-jiita inkaari-thapyaaaki

⁷ Ikanta isitowanaji Jesús, ikinanaji inkaari-thapyaaaki itsipata-naari iyomitaani. Iyaariki iwanakiri Tapowini-satzi, nampiyitarori iipatsitiki Judá-iti,

⁸ Aapatyaawini-satzi, Kiraarini-satzi, maaroni nampiyitarori intatzikiro Owaryiinkaarini. Ikimajiitaki aajatzi Mapini-satzi, Simaa-satzi, ikantaitzi: “Iñaakantaki Jesús oshiki kaari iñaapiintaitzi.” Pokajiitanaki iñiiri.

⁹ Irootaki ikantan-tanakariri Jesús iyomitaani yamininiri pitotsi, airo yanawyaan-taitari.

¹⁰ Tima imatakiro Jesús yisita-kota-kaayitaki oshiki. Itayaanka-pirinikita-wakaaka mantsiyari inintzi yantanta-wakyaari kapichiini irako.

¹¹ Ipoka-piinta-yitzi ikyaantasiritari piyari, ityiirowa-sitari Jesús, ikaima-tzimaita sintsiini, ikantziri: “¡Awiroka Itomi Pawa!”

¹² Airo iyotzitan-taitari Jesús, ikisatha-yitziri.

Iyosiitaki Jesús 12 Tyaankaariiti

(Mt. 10.1-4; Lc. 6.12-16)

¹³ Ipoñaa itonkaanaki Jesús otzisiki. Ari ikaimakaan-takiri ikaratzi ookimota-kariri. Jaitijiitaki ikaratzi ikaimakaan-takiri.

¹⁴ Aripaiti iyosiitaki 12 intsipata-piintyaari, iriiyitaki ipaitakiri Tyaantaariiti, iriitaki intyaankiri inkinkithata-kaantayiti.

¹⁵ Ipasankyaakari yisita-kota-kaayitairi irirori mantsiyari, ikaratzi ikyaantasiritari piyari.

¹⁶ Yoka ikaratzi iyosiitakiri: Simón, ipaitakiri “Pedro,” (akantziri añaaniki aroka: “Kiraawiro.”)

¹⁷ Ipoñaapaaka Jacobo itomi Zebedeo aajatzi Juan, irijatzi iririntzi Jacobo. Ipaitakiri “Boanerges,” (akantziri añaaniki aroka: “Otomi ookatha-rontsi.”)

¹⁸ Ipoñaapaaka Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo itomi Alfeo, Tadeo, ipoñaapaaka Simón, Kisakotan-taniri. *

¹⁹ Ipoñaapaaka Judas Nampitsiwiri, pithoka-sityaarini. Ipoña ipokaji Jesús pankotsiki. †

Kisimatziriri Tasorinkantsi
(Mt. 12.22-32; Lc. 11.14-23)

²⁰ Ari ipiyotzi-minta-waari oshiki atziri-payi, ti onkanti ijata-painti iwajyaa Jesús.

²¹ Tzimatsi kantain-tsiri: “Sinkiwintaka Jesús.” Irootaki ipokanta-witakari ishininka-payi okaakiini, yaanajirimi.

²² Ariijiita-paaka aajatzi Yomitaan-taniri ipoñaayitaka Aapatyaawiniki, ikantapaaki irirori: “Yoka atziri isintsitakaa-tziiri Nantatsiri, irootaki yisita-kota-kaantariri ikaratzi yaakiri piyari.”

²³ Ikanta ikimaki Jesús, yapatojiitakiri, isiyakaa-wintatziiniri okaratzi ikinkithata-kairiri, ikantziri: “¿Tzimatsima Kamaari yomitaa-wakaanaa-chari airo ikamaaritanta? ‡

²⁴ Aririka imaimanita-wakaiyaa atziri tsika ipinkathari-wintai-tziri, aritaki yooka-wakaanakyaa.

²⁵ Aririka imaimanita-wakaiyaa atziri tsika isaikawankota-wakaa, aritaki yooka-wakaanakyaa.

²⁶ Ari ikantari aajatzi Kamaari aririka imaimanita-wakaiyaami, aritaki yooka-wakaanakyaa, airo isintsitzi, ari inthonkyaari.

²⁷ Tima aririka inintaiti inkositaitiri atziri sintsitatsiri kamiitha, ontzimatyii yitaita-wakyaari yoosotaitiri, airo imatanajiro inkisako-wintyaaro yasiwitari, yayitai-takiri.

²⁸ Pinkimi iriipirotatsiri nonkantiri: Kantatsi yaripiro-tairi Pawa antayitzirori kaari-pirori, aritaki inkimitairiri aajatzi thainka-tasorintsitatsiri. Omapiro.

²⁹ Iriima kisimata-kirini Tasorinkantsi, irasi iwiro airo yaripiroi-tairi.”

³⁰ Irootaki ikantan-takari Jesús, tima inkantai-takitziiri: “Kamaari inatzii.”

* **3:18** Kisakotan-taniri = cananeo = Owintini-wiri † **3:19** Iroka-payi owiraan-ta-paakarori ñaantsi-payi, tzimatsi osankina-yitaka aajatzi anta 3.20. ‡ **3:23** Kamaari = Mishatantaniri

Iriiro Jesús aajatzi iririntzi-payi
(Mt. 12.46-50; Lc. 8.19-21)

³¹ Ari ariitapaakari iriuro Jesús otsipatakari iririntzi-payi, okaimakaan-tapaakari, okatziya-paaka intakiroki.

³² Ikantawitakari ikaratzi apatowinta-kariri: “Ari opokiri piniro aajatzi pirintzi-payi, onintzi oñiimi.”

³³ Ikantanaki Jesús: “¿Otzimikama nonirotari, itzimika nirintzitari?”

³⁴ Ari yamina-nakari ikaratzi apatowinta-kariri, ikantzi: “Yokaiti, iriitaki nokimita-kaajari nirintzi, irojatzi nokimita-kaari noniro.

³⁵ Ikaratzi antanajirori inintziri Pawa, iriitaki nirintzi-taari, irootaki notsirotaari aajatzi noniron-taari.”

4

Isiyakaa-wintziri Jesús pankiwai-rintzi
(Mt. 13.1-23; Lc. 8.4-15)

¹ Ipoñaa ipiyanaja aajatzi Jesús inkaari-thapyaaki, iyomitaan-tapaji. Ipiyotzi-wintai-tawaari. Titanaka pitot-siki, saika-kotaki niyankyaaki kapichiini, katziya-jiitaka atziri-payi oparatiki ikimisanta-jiitzi.

² Tima okaratzi iyomita-yitziriri, isiyakaa-winta-tziiniri, ikantzi:

³ “Tzimatsi pankiwai-rintzi jatatsiri impanki-waiti.

⁴ Ikanta yookaiki-takiro iwankiri, tzimatsi ookakita-painchari awotsiki, ipokapaaki tsimiri, iwapaakaro.

⁵ Tzimatsi pasini ookakita-painchari omapi-poro-kitzi ti ontzima-piroti kipatsi, sintsiini oshooka-witanaka. Tira ontonta-pathatayii kipatsi,

⁶ sampiya-sitanaki pankirintsi isintsita-paaki ooryaatsiri, tima ti ontzima-piroti oparitha.

⁷ Tzimatsi pasini ookakita-painchari kitoochii-masiki, anaanakiro kitoochii oshookanaki. Ti onkithoti, kamanaki pankirintsi.

⁸ Irooma pasini ookakita-painchari okamiitha-pathatzi kipatsi, saankana oshookanaki, kithokitanaki maaroni. Tzimayitaji okitho aparoni-payi okaratzi shookain-tsiri. Aparoni shookapain-tsiri, kapichiini okithokitanaki, pasini oshiki piyokiniinta-naintsiri, pasini oshiki-pirota-naintsiri okitho.” *

⁹ Aikiro ikantana-kitzii Jesús: “Okowa-pirotatyaa iroka, ontzimatyii pinkimisanta-jiitawaki maaroni.” †

* 4:8 kapichiini okithokitanaki = okaratzi 30 okithoki; oshiki piyokiniinta-naintsiri = okaratzi 60 okithoki; oshiki-pirota-naintsiri okitho = okaratzi 100 okithoki † 4:9 okowa-pirotatyaa = tzimatsiri iyimpita

¹⁰ Tima jaitijiitaji maaroni atziri, ari isaikaki Jesús it-sipayitakari ikaratzi oyaayita-piinta-kiriri, aajatzi 12 iy-omitaani. Ari isampita-nakiri Jesús ikaratzi itsipatakari, ikantziri: “¿Tsikama okanta-kotaka okaratzi pisiyakaa-wintakiri inkaaranki?”

¹¹ Yakanakiri Jesús, ikantziri: “Isinitai-takimiro awiroka piyota-kotairo tsika okanta-kota ipinkathari-wintantai Pawa. Iriima pasini-payi, airo nokaman-tzitari irirori, apatziro nosiyakaa-winta-yitiniri,

¹² ari onkantayaa

Airo iñaantaro ikimayi-witari.

Onkanta-witakyaa inkimisanti, airo ikimathatziro,

Ari onkantayaa airo ipiya-siritantaja, tima airo ipyaakoi-tairi irirori.”

¹³ Aikiro isampita-tziiri Jesús ikaratzi itsipatakari, ikantziri: “¿Tima piyotawakiro nosiyakaa-wintakiri? Aririka nosiyakaa-winta-kimiro pasini, ¿tsikatyaa pinkantayaa piyotan-tyaarori?”

¹⁴ Tima yoka atziri ookaikita-kirori iwankiri, iriira siyakaa-wintacha kamantantziro iñaani Pawa.

¹⁵ Tzimatsi kimawitarori ñaantsi, ipokapaaki Kamaari, imaisanta-kaapaakiri. Iriiyitakira osiyakaa-wintziri ookaikita-painchari awotsiki. †

¹⁶ Tzimatsi kimawitarori ñaantsi, ikimisantawita sintsi-
ini. Isiyako-witakaro ookaikita-painchari omapi-poro-kitzi,
oshooka-witanaka sintsiini.

¹⁷ Ti iyotako-pirota-tyiiri ñaantsi, ti inkisa-sityaaro ikimaatsi-winta-nakaro ikimisantzi, iwashaanta-nakiro. Isiyakaro pankirintsi sampisitain-tsiri kaari tzima-pirota-tsini oparitha.

¹⁸ Tzimatsi pasini kimawitarori ñaantsi, osiyakaa-wintakiri ookaikita-painchari kitoochii-masiki.

¹⁹ Okantakaan-tziro ayimatziro ontzimi-motairi osaawi-sato, ikinkisiryaa-kotaro yashaarantayaa, iro ikowa-pirotaki ontzimi-motairi maaroni. Anaanakiro ñaantsi ikimawita-wakari, isiyakaro pankirintsi kaari kithota-tsini.

²⁰ Tzimatsi kimawakirori ñaantsi, osiyakaa-wintakiri ookaikita-painchari okamiitha-pathatzi kipatsi. Ikimisantanjaji, isiya-kotakaro aparoni shookapain-tsiri, tzimanain-tsiri iipiyokiini okithokitanaki, pasini oshiki piyokiniinta-naintsiri, pasini oshiki-pirota-naintsiri okitho.”

*Onkoñaata-koyitaji manakowitain-chari
(Lc. 8.16-18)*

† 4:15 Kamaari = Mishatantaniri

²¹ Ipoñaa ikantaki aajatzi: “Aninti-rika ootyaari ootam-into, ¿arima antata-kotakiri? ¿Awakotzirima otapinaki? Tira. Awakotziri jinoki.

²² Ari onkanyaa onkoñaata-kotan-tajyaari aajatzi manakoyi-witain-chari, oiñaarontairo kaari ikimatha-witaitya pairani.

²³ Okowa-pirotatyaa iroka, ontzimatyii pinkimisanta-jiitawaki maaroni.”

²⁴ Ikantanakiri aajatzi: “Paamaiyaaro okaratzi piki-makiri. Tzimatsi-rika pantzi-motantani, imapiro-i-taimi apaata awiroka. §

²⁵ Ikaratzi otzimi-motakiri, ari ontzimimo-pirotairi oshiki. Iriima kaari otzimi-motzi, imapiro-i-tajiri yaapithai-tairi okaratzi tzimimo-witariri.” *

Isiyakaa-wintziro Jesús oshooki pankirintsi

²⁶ Ipoñaa ikantanaki aajatzi Jesús: “Tzimatsira okimitari ipinkathari-wintantai Pawa. Okimita-tyaari aparani atziri pankitzi-ori pankirintsi,

²⁷ imayi tsitiniri, ipoñaa isaakita-manaji. Titzimaita iyotiro tsika okanta oshookan-tanakari iwankiri.

²⁸ Apaniro oshooka-waitzi, itanaknyaaro ositowanaki yanini osi, impoña opairyanaki, tzimanaki oshiki okithoki.

²⁹ Aririka osampataki, monkara-paitita-paaka yawiikitantaita-arori.”

Isiyakaa-wintai-tziro okitho inchato yaninikita-tsiri
(Mt. 13.31-32; Lc. 13.18-19)

³⁰ Ikantanaki aajatzi Jesús: “¿Paitama osiyari aajatzi ipinkathari-wintantai Pawa? ¿Paitama nosiyakaa-wintimiri?”

³¹ Osiyatyaaro aririka ampankitiro yaninikita-tsiri okithoki. Okantawita yanini onawita, †

³² aririka ampankitakiro, oshookanaki, anaanakiro pasini pankirintsi, antaro onkanta-yityaa ochiwo, ari imawosi-yityaari tsimiri otsimanka-tapi-sitaki.”

¿Paitama isiyakaa-wintan-tarori Jesús ikinkitha-yitziri?
(Mt. 13.34-35)

§ 4:24 Okaratzi kinkithata-kota-chari aka, iroka okanta-kota: Kapichiini-rika pinkimisanta-wakiro nokanta-kimiri, kapichiini piyotajiro. Irooma pinkimisanta-pirotawaki-rika, oshiki piyotawakiri, aikiro noyotakaa-pirota-nakitziimiro.

* 4:25 Iroka siyakaa-winta-chari okaratzi ikinkithata-koitziri aka: Ikaratzi yotawakironi noyomitaa-kiriri, aikiro noyotakaa-pirota-nakityiiri. Iriima kaari kimisanta-wakironi noyomitaa-witakariri, imapiro-tajyaa airo iyotajiro. † 4:31 yaninikita-tsiri okithoki = mostaza

33 Ari ikanta-piintatyaa Jesús isiyakaa-winta-yitziniri atziri okaratzi iyomitaa-yitziriri. Kapichiini-rika inkimatha-yitiro atziri-payi, kapichiini iyomitaa-yitiri. Oshiki-rika inkimatha-yitiro atziri-payi, oshikira iyomitaa-yitiri.

34 Tikatsi aparoni okaratzi ikamantantziri kaari isiyakaa-wintzi. Iriima iyomitaani-payi, ikimathata-kaakiri okaratzi iyomitaa-yitakiriri.

Imairintziro Jesús tampyaa

(Mt. 8.23-27; Lc. 8.22-25)

35 Okanta otsitiniityaanaki, ikantanajiri iyomitaani: "Thami amontyaaaji intatzikirona."

36 Tima jaitijiitaji maaroni piyotzi-winta-kariri. Ari isaikaki irirori pitotsiki, montyaa-kota-jiitajaani. Tzimatsi oyaatana-kiriri ikinako-yitanaki pasiniki pitotsi.

37 Ari omapoka-paakari antaroiti tampyaa, antaro osinkyataanaki, otitaata-paaka nijaa pitotsiki.

38 Iro kantacha Jesús, maatsi irirori opataki pitotsi, itzii-totaka. Ari ijatasii-tanakiri iwakiryii-tapaakiri, ikantai-tziri: "¡Yomitaanari! ¡Antsitsiya-kotatyii! ¿Tikatsima ompaitzi-motyaaami?"

39 Piriintanaka Jesús, iñaanata-nakiro tampyaa, ikantziri: "¡Aritapaaki pitampyaataki!" Ikantzi-tanakaro inkaari aajatzi: "¡Pimairyaaati!" Awisanaki tampyaa, mairyaatanaji inkaari.

40 Ikantziri iyomitaani: "¿Paitama pitharowan-tanakari? ¿Tikirama pawintaa-pirotzana?"

41 Oshiki impinkathata-nakiri, ikamanta-wakaa-jiitanaka itharowan-kakiini: "¿Ipaitatyaakama yoka imairintanarori tampyaa, imairintziro aajatzi inkaari?"

5

Gadara-satzi yaakiri piyari

(Mt. 8.28-34; Lc. 8.26-39)

1 Ariijiitaka intatzikirona inkaari, aatakota-paaki nampit-siki ipaitai-tziri Gadara. *

2 Iro yaata-kota-paaki-tziini, isiya-sita-wakari yaakiri pi-yari ipoñaakaro kitataariki,

3 ari isaikawaitziri irirori. Ti yaawyiitiri yoosiwitai-tantari asirotha.

4 Itzimpishiro yoosiwitai-tantari iitziki aajatzi irakoki. Tikatsira iitsinampairini.

5 Yasi iwiro maaroni kitaitiri aajatzi tsitiniri, ikinayitzi otzisiki, kitataariki, ikaimawaitzi, itotakaa-yitaro mapishitapayi.

* 5:1 Gadara = Gerasa

6 Ikanta iñaawakirira ipokaki Jesús, isiya-sita-wakari, ityirowa-sita-paakari.

7 Ikaimapaaki sintsiini, ikantzi: “¡Jesús! ¡Itomi Pawapirori! ¿Tsikama pinkantinaka? ¡Ti noninti piwasi-nonkaina!”

8 Tima inkisathata-paaki-tziiri Jesús, ikantapaakiri: “¡Pijati piyari!”

9 Ikanta isampita-nakiri, ikantziri: “¿Tsikama pipaitaka?” Ari yakanaki piyari, ikantzi: “Nopaita ‘Oshikyaantzi,’ tima oshiki nokarajiitzi.”

10 Aikiro isintsiwinta-nakityaari piyari, ikantziri: “Ti noninti piityaankina pasiniki nampitsi.”

11 Ari ipiyotaka tyonkaarikiini oshiki chancho isimokajiitzi.

12 Ikantajiitzi piyari: “Pimityaankina anta chanchoki.”

13 Ikantzi Jesús: “Pimatiro.” Jatanaki piyari-payi chanchoki, yaakapaakiri, irootaki isiyanta-nakari impiritaki, mitaajiita-paaka maaroni inkaariki, apirotaka ipiinkaki. Aamaaka ikarawita 2000 chancho.

14 Ari isiyajiitanaka aamaako-wintariri chancho-payi, ikamantanta-paaki nampitsiki, ikamantakiri aajatzi maaroni saikayita-tsiri iwaniki. Pokajiitanaki yaminiro awisain-tsiri.

15 Ipoka-sita-paakiri Jesús. Iñaapaa-tziiri yaawitari oshikyaantzi piyari. Isaikaki, kamiitha ikantanaja, ikithaataja. Itharowa-jiitanaki.

16 Ikaratzi ñaakiriri inkaaranki ikamanta-wakiri okaratzi awishi-mota-kiriri yaawitari piyari aajatzi chancho-payi.”

17 Ikantai-tanakiri Jesús: “Ti noninti pisaiki nonampiki, pamini tsika pinkini.”

18 Ipoña ititanaja Jesús pitotsiki, isintsiwinta-witawaari yisita-kota-kaajiri, ikantawita-waari: “Nonintzi noyaatanakimi.”

19 Yakanaki Jesús, ikantzi: “Airo piyaatana, pijatai pishininkaki. Pinkanta-pajiri: ‘Iwawisaa-kotaana Pawa, inisironkataana Pinkathari.’ ”

20 Ari ikantakiro yoka yisita-kota-kaitairi, jataji inampiki paitachari Apipakowini, ikamanta-pajiri maaroni atziri, ikantapajiri: “Yisita-kota-kaajana Jesús.” Yamina-winthaitanakiri ikimaitziri ikantayita-pajiri.

*Irisinto Jairo aajatzi kooya antzita-kiriri iithaari Jesús
(Mt. 9.18-26; Lc. 8.40-56)*

21 Ikanta ipiyajaja Jesús ipoñaajaro intatzikiro. Ipiyotziwinta-waari oshiki atziri inkaari-thapyaaiki.

22 Ari yariita-paaka jiwatatsiri karapapankoki ipaita Jairo. Iñaapaakiri Jesús, ityirowa-sita-paakari,

23 ikantapaakiri: “Onkamatyii nosinto. Nonintzi pijati pantanta-jyaaro kapichiini pako, isita-kota-jiita.”

24 Ikanta ijatanaki Jesús, iro kantacha iyaakanakiri oshiki atziri, yanawyii-mata-nakiri.

25 Okanta aparoni kooya sokaawaita-chari, tzima-kotaki 12 osarintsi omantsiya-waitaki,

26 oshiki yaawinta-witai-takaro, apirotakiro tzimimowitarori opinawinta. Aminaasi-waitaka, aikiro omapiro-tatyaa omantsiyatzi.

27 Okimaki iroori ikinkithata-koitziri Jesús. Okina-sitanakiri itaapiiki, antzita-paakiri kapichiini iithaari.

28 Okanta-siritzi: “Aririka nontzinki-takiri kapichiini iithaari, aritaki nisita-kotai.”

29 Apatha-kiro isitanaki osokaawaiwita. Okimawakiro owathaki iroori ti onkatsi-waitanaji.

30 Tima yotaki Jesús tzimatsi isita-kotakaa-sitakari isintsinka, ipithoka-sita-nakaro, isampita-nakiri ikaratzi oyaatakiriri, ikantziri: “¿Paitama antzita-kinarori noithaari?”

31 Yakanakiri iyomitaani, ikantzi: “¿Tima piñaajiri yanawyii-matakimi atziri? Aikiro pikantatzii: ‘¿Paita antzita-kinarori?’ ”

32 Aikiro yamina-minata-nakitzi Jesús, iñiiri antzita-kiriri iithaari.

33 Okanta iroka kooya opinkathata-nakiri Jesús, piy-onkawaitanaka. Tima oyotzi irootaki isita-kota-kaaji. Ojata-sita-nakiri, otyirowa-sita-paakari, okamanta-kota-paaka.

34 Ikantanakiro irirori: “Kooyá, irootaki isita-kota-kaajimiri pawintaajana. Kantatsi pijatai, kimosiri pinkantanajyaa, aritaki isita-kotaimi.”

35 Tikira-mintha inthonkiro Jesús iñaanatziro kooya, aritapaaka poñainchari iwankoki jiwari, ikantapaakiri: “Kamaki pisinto. ¿Aritaki piñaasirinkakiri yomitaan-taniri?”

36 Ikanta ikimawaki Jesús ikantai-tapaakiri, ikantanakiri jiwatakan-tziri karapapankoki, ikantziri: “Airo pitharowasiwaita. Pawintyaana.”

37 Tikatsi isiniti iyaatanakiri. Intaini yaanakiri Pedro, Jacobo, Juan. Iriitaki Juan iririntzi Jacobo.

38 Ikanta ijataki, ariitaka iwankoki jiwari. Iñaapaa-tziiri yakiwaa-masitaka atziri-payi, sintsiini yiraa-kota-jiitakaro.

39 Kyaapaaki Jesús, ikantapaakiri: “¿Paitama piraanta-jiitari? Ti onkami iintsi, omakoryaatzi.”

40 Thainka-siri iwawitai-takari Jesús. Imisitowa-paakiri maaroni. Intaini isaikanaki asitarori aajatzi iyomitaani-payi. Ikyaa-sita-nakiro inaryii-takiro iintsi.

⁴¹ Yairika-wakota-paakiro, iñaanata-paakiro, ikantziro: “¡Talita cumi!” (Akantziri aroka: “Iintsi, pimpiriinti.”)

⁴² Piriintanaja intsika, aniitanaji. Tima tzimaki 12 osarintsiti, irootaki aniiwaitan-tanaari. Tima okiryaantzi ikantajiitanaka ikaratzi ñaakirori.

⁴³ Ikantzi Jesús: “Pimpiroota owariti.” Ipoñaa ikan-tanakiri aajatzi: “Tira noninti pinkaman-tayitiri atziri-payi.”

6

Ipiyaja Jesús Kasiyakaawiniki

(Mt. 13.53-58; Lc. 4.16-30)

¹ Ikanta ipiyaja Jesús inampiki, ari iyaatajiri iyomitaani.

² Okanta aparoni kitaitiri imakoryaan-taitari, iyomitaan-taki Jesús karapapankoki. Okiryaantzi ikanta ikaratzi kimiriri, ikantajiitzi: “¿Paitama matakaa-kiriri yoka iyotanitanti, itasonka-wintantaki aajatzi?”

³ ¿Kaarima itomi oshironkirori incha-kota? ¿Tima iriitaki otomi María? Oñiiri Jacobo, José, Judas aajatzi Simón, iriitaki iririntzi-payi. ¿Kaarima atsipataro iritsiro-payi aka?” Oshiki ithainkima-waitai-takiri. *

⁴ Irootaki ikantan-tanakari Jesús: “Asi owiro ti impinkathataitiri Kamantan-tzinkari inampiki isaikayitzira ishininka, aajatzi iwankoki irirori. Irooma pasiniki nampitsi, aritaki impinkathatai-takiri.”

⁵ Ari okanta kaari okantan-tanaja Jesús iñaa kantiro isintsinka anta. Apatziro yisita-kotakai aparoni-payi mantsiyari, yantanta-nakari kapichiini irako.

⁶ Tima okiryaantzi iwakiri Jesús ikaratzi kisosiri-waitatsiri, kaari nintatsini inkimisantiri. Irootaki ikinanta-nakari iyomitaan-tayitzi pasiniki nampitsi okaratzi tzimayita-tsiri anta.

Ityaantai-tziri 12 oyomitaari

(Mt. 10.5-15; Lc. 9.1-6)

⁷ Ipoñaa yapatotakiri Jesús 12 iyomitaani. Ipajiinkaakiri isintsinka. Imatanakiro irirori yisita-kota-kaayitziri ikyaan-tasiritari piyari. Ityaantakiri, intsipata-wakai-yitanakyaa inkarati apiti.

⁸ Ikantawakiri: “Airo paanaki tsika ompaityaa, airo paanaki piwariti, pitharati, aajatzi piiriikiti, intaini paanaki pikotziikiri.

⁹ Airo paanaki aajatzi pasini pithaari. Apatziro pinkyaan-tanakyaa pisaantari piitziki.”

* 6:3 Jacobo = Santiago.

10 Ikantzi-tawakari aajatzi: “Aririka pariitakyaa aparoni pankotsi, ari pimaapaaki, irojatzi pawisan-takyaari pasiniki nampitsi.

11 Airorika yaakamiithai-tzimi, airorika ikimisantai-tzimi, pawisa-pithatiri. Pitikanajiro pipatsi-kiitziti, irootaki iyotantai-tyaari ti inkimisantiri Pawa. Iriitaki imapiroiti apaata aririka yaminakoi-tajiri maaroni yantayitakiri. Ar-itaki anaajiro apaata ikantai-takiri Paamaarini-satzi aajatzi Katsimaarini-satzi. Omapiro.” †

12 Ikanta ijajiitaki iyomitaani Jesús ikamanta-yitakiri atziri iwashaantajiro ikaaripiro-siri-waitzi.

13 Yisita-kota-kaayitaki ikyaantasiritari piyari, ari ikimi-takiri oshiki mantsiyari itziritan-takari yünkantsi.

Ikamantakari Juan kiwaatantaniri
(Mt. 14.1-12; Lc. 9.7-9)

14 Ikanta pinkathari Herodes ikima-kotakiri Jesús okaratzi yantayitziri. Tima ikantaitaki: “Yoka Jesús iriitaki Juan Kiwaatantaniri. Iriitaki añaaajatsi, irootaki otzimantari itasorinka.”

15 Pasini kantayita-tsiri: “Elías inatzii.” Ikantaitzi aajatzi: “Aamaa iriitaki osiyariri Kamantan-tzinkari tzimita-chari pairani.”

16 Ikanta ikimaki Herodes ikantai-takiri, ikantanaki irirori: “Iriitaki añaaajatsi Juan nowisa-kaantakiri.”

17 Tima iriitaki Herodes aakaantzi-takariri chapinki-paiti Juan, yoosita-kaantakiri, iminkyaa-kaantakiri, okantakaan-tziro Herodías iinanta-witari Felipe, iririntzi irirori. Irootaki iinantaari Herodes.

18 Tima iyomitaa-wita-tyaari pairani Juan yoka Herodes, ikantawitari: “Ti onkamiithati payitiri iina pirintzi.”

19 Irootaki opoñaantari okisaniintziri Herodías, onintaw-itaka owamaakaan-tirimi.

20 Ari okanta yasita-kota-kaantan-tariri Herodes. Iro kantacha Herodes antaroiti ipinkathatakiri Juan, iyotzi kamiithasiriri inatzi, itasorintsita-kaani Pawa. Ti ininti iwakaantiri. Tima okaratzi iyomitaa-witariri, okompitzimo-siritakari Herodes. Ari iyosiryaaawinta-witaro ikimisantziri.

21 Okanta aparoni kitaitiri, yoimosirinka-witaro Herodes itziman-takari pairani. Ipokajiitaki inampiri-payi, ijiwari owayiriiti, aajatzi ikaratzi jiiwayita-tsiri Tapowiniki. Owa-jiitaka.

22 Ari okyaapaaki osinto Herodías iwajiitara, amashaita-paaki, ookimotakari kamiitha Herodes amashaitani, ari

† 6:11 Tzimayitatsi sankinarintsu tsika ti iniiitiro owiraantarori iroka ñaantsi aka. onasiyita ñaantsi-payi

ikimiyitakari ikaratzi itsipatakari iwajiita. Ikantanakiro Herodes: “Ari nompakimi opaita-rika pinkamitinari.

²³ Airo namatawitzimi, iyotzi Pawa iriipiro nokantzi. Iroorika pinintimi okaratzi nopinkathari-wintziri, aritakimi nompakimi kashitani.”

²⁴ Ojata-sita-nakiro iniro, okantapaakiro: “¿Paitama nokamitiriri?” Okantanaki iniro: “Pikamiitiri iito Juan Kiwaatantaniri.”

²⁵ Piyapaaka mainaro, okantapaakiri: “Nonintzi pimpinaro iito Juan, piwakinaro matzitaki.”

²⁶ Antaro iwasiritanaka pinkathari. Iro kantacha, tima maaroni ikimaitakiri inkaaranki ikantakirori mainaro, tikatsi inkinakaa-najiro, ontzimatyii impiro okowa-kotakiriri.

²⁷ Ityaankaki owayiri yamakiniri iito Juan. Jatanaki owayiri tsika yasitakoi-takiri Juan, iwisa-paakiri,

²⁸ yamakotakiro iito matzitaki. Ipaitakiro mainaro, aanakiniro iniro.

²⁹ Ikanta ikimajiitaki iyomitaani Juan. Pokajiitaki, ikitatajiri.

Iwakaari Jesús 5000 sirampari

(Mt. 14.13-21; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14)

³⁰ Tima ariijiitajani ityaankani, apatotapaja maaroni tsika isaiki Jesús, ikamanta-pajiri okaratzi yantayitakiri, okaratzi iyomitaan-takiri.

³¹ Aikiro ipoka-minthatatzii atziri, piyayitacha pasini. Ti onkanti ijata-painti kapichiini Jesús iwajyaa. Irootaki ikantan-tanakariri Jesús iyomitaani: “Thami ajati otzisi-masiki, amakoryaa-wakiita kapichiini.”

³² Otijiitanaka pitotsiki, jaitijiitaki.

³³ Iro kantacha, oshiki amina-kota-wakiriri ijatanaki, iyotawakiri iriitaki. Siyajiitanaka ikinajiitaki awotsiki, ipoñaanakaro nampitsiki-payi. Iriitaki itajiitakaro yariitaka, apatojiita-paaka.

³⁴ Ikanta yariita-paaka Jesús, iñaapaa-tziiri ipiyojiitaka. Itakosiryaa-paakarí. Tima inkimita-tyaari ipiraitari airorika itzimi aamaako-wintyaarini. Iyomitaa-yitapajiri aajatzi. †

³⁵ Aritaki tsitiniityaanaki, ipokapaaki iyomitaani, ikantziri: “¡Yomitaanari! Asaikatziira otzisi-masiki, aritaki tsitiniityaaki.

³⁶ Pinkaratiro piyomitaantzi, ijatajiita atziri-payi nampitsiki yamananti iyaari, ijayiti aajatzi yamina-minati owaritintsi owaantsiki-payi.”

† 6:34 ipiraitari = oisha

37 Yakanaki Jesús, ikantanakiri: “Pimpiri awiroka iyaari.” Ikantzi: “¿Pininta-tziima nojati namanantaiti nowakai-yaariri? Ontzima-tyiira antawaitimi inkarati 6 kasiri aantyaari oshiki kiriiki amanantan-tyaari owaritintsi, awakaan-tyaariri maaroni.” §

38 Ikantzi Jesús: “¿Tsika okaratzika owaritintsi yamarontakari atziri-payi? Pijati paminaitiro.” Ikanta yaminaitziro, ikantziri: “Tzimatsi ikaratzi apiti sima aajatzi okaratziki 5 yatantari.” *

39 Ikantzi Jesús: “Pimisaikiri maaroni atziri onatsiryaa-masitaki katarosi, pinasiyityaari pimisaika-yitiri.”

40 Ari imatakiri. Tzimatsi nasiyitain-chari isaikayitaki aamaaka ikaratzi 100 atziri, imataka aajatzi pasini aamaaka ikaratzi 50 atziri. Ari ikantayita-kiriri, imisaikakiri maaroni.

41 Ipoñaa yaakiri Jesús yoka sima aajatzi yatantari, aminanaki inkitiki, ipaasoonki-wintakiro. Ipitoryaakiro yatantari, ipayitakiri iyomitaani, iwawisaa-kiniri irirori atziri-payi. Ari ikimitaa-kiriri aajatzi apiti sima, yantitaakari maaroni.

42 Tima maaroni iwajiitaka, kimaniinta-jiitaka.

43 Iyoyaaajiro okaratziki tzimaraanta-naintsiri, itiyitajiri sima aajatzi yatantari okaratziki 12 kantziri jaikitaa-chari.

44 Aamaaka ikaratzi 5000 sirampari owainchari.

Yaniitantaro Jesús inkaari
(Mt. 14.22-27; Jn. 6.15-21)

45 Ipoñaa ikantanajiri Jesús iyomitaani: “Pitajyaaro pimontyaaji intatzikiro nampitsiki Simapankoniki.” Iwithayita-waari ikaratzi piyowinta-kariri, ikantawajiri: “Kantatsi pijayitaji iroñaaka.”

46 Ikanta ijajiitaji maaroni atziri, tonkaanaki Jesús otzisiki yamani.

47 Aritaki tsitinitanaki, owiraa-kota-jiitaja iyomitaani niyankyaaki inkaari imontyaa-kota-jiita. Apaniro isaikaki Jesús otzisiki,

48 yamina-kotakiri iyomitaani, sintsiini ikomajiitzi oipiya-piyata-kotakiri tampyaa. Okanta okitaititzi-mataki, ipokasitajiri Jesús iyomitaani-payi yaniitan-taaro inkaari, ikinasita-pajiri itaapiiki, iro yawisan-tanakyaaririmi iyomitaani-payi.

49 Iñaawajiri irirori, isiyakaantzi siritsi inatzi, kaimajitanaki,

⁵⁰ tima maaroni otsinka-siryaa-nakiri iñaawajirira. Iro kantacha, iñaanata-pajiri Jesús irirori, ikantapajiri: “Naaka pokaatsi, tonta-siri pinkantyaa airo pitharowan-tawaitana.”

⁵¹ Titapaja pitotsiki, awisain-katanaki tampyaa. Okiryaaantzi ikantajiitanaka iyomitaani.

⁵² Tima tikiraata inkimathatiro ishikyaan-takarori Jesús owaritintsi, okantakaan-tziro ikiso-siri-waijiitzi.

Yisita-kota-kaantzi Jesús Piyompishaariki

(Mt. 14.34-36)

⁵³ Arijiitaka intatzikiro, osaiki nampitsi ipaitai-tziri Piyompishaariki, yoosita-paakiro pitotsi oparaitiki.

⁵⁴ Iro yayijiita-paakitzi pitotsiki, iyoitawakiri Jesús.

⁵⁵ Ikamanta-wakaanaka maaroni nampitarori anta, yamakoi-tapaakiri mantsiyari inaryaa-mintoki. Tsika-rika isaiki Jesús, ari yamakoi-tziniriri.

⁵⁶ Omataka ikinayitaki kiripiriki nampitsi, otzinkamiki nampitsi, aajatzi owaantsiki, iwakoitziniri mantsiyari-payi awotsiki tsika iyomparita-piintaita, ikantai-tziri: “Pisini-tiri mantsiyari-payi yantawakiro kapichiini opatzi-kaaki pithaari.” Tima inkarati antzita-kiriri iithaari Jesús, isitakoyitaji.

7

Kaaripiro-siritziriri atziri

(Mt. 15.1-20)

¹ Ipoña ipokajiitaki Nasitantaniri itsipatakari Yomitaantaniri-payi, ipoñaayitaka Aapatyaawiniki. Yapatojiita-paaka tsika isaikakira Jesús.

² Tima iñaapaa-kitziiri iyomitaani ti yantiro yamita-piintaitari ikiwaakota aririka iwajiityaa. Ikisi-mata-paakiri.

³ Tima okaratzi yanta-piintziri Nasitantaniri-payi aajatzi pasini Judá-iti, airorika ikiwaakota, airo iwaja. Irootaki yamita-piintakari pairani iwaisatzitini, aririka ininti iyaa, ontzimatyii inkiwaa-kotawakyyaa.

⁴ Aririka yariitajyaa yamananta-waitzi, tikira iwapa-jyaata, inkiwaako-pirota-pajyaa. Tira aparoni onkantyyaa yamiyitari, ikiwayitzitaro aajatzi iriraa-minto, iyowitziti, iyotsi-minto, imaaminto, maaroni.

⁵ Irootaki isampitan-takarori Jesús, ikantziri: “¿Paitama ipyaakotan-takarori piyomitaani iyomitaa-yitairi pairani awaisatzitini? Noñaapaakiri iwajiita, ti inkiwaa-kotyaa.”

⁶ Yakanaki Jesús, ikantzi: “Tima owapyimotan-taniri pinajiitzi. Awiroka ikinkithata-kotaki pairani Isaías, ikantaki isankinariki:

Ipinkatha-waanti-tasitana atziri-payi,

Titzimaita isirityaana kamiitha.

⁷ Aminaa-sita ityirowayita ipinkathatana, Iyomitaanta-sitakaro yamiyitari irirori.

⁸ Pipyaakotakaro awiroka Ikantakaantani Pawa, pantasi-yitakaro yamiyitari atziri-payi. Pikiwayitziro piyowitziti, piraa-minto. Oshiki okaratzi pantasi-yitakari.” *

⁹ Ikantanakiri aajatzi: “Iro panta-pirotaki yamiyitari awaisatzitini, pithain-kawaitakiro Ikantakaantani Pawa.

¹⁰ Iroka ikantaki pairani Moisés isankinariki: Pimpinkathatairi piri aajatzi piniro. Ikantaki aajatzi:

Inkarati mishatirini iriri aajatzi iriniro, ontzimatyii iwamaitiri.

¹¹ Iro kantacha, pikanta-piinta-jiitzi awiroka: ‘Kamiithatatsi ankantiri asitairi: “¡Apaá! Nasitakaakari Pawa maaroni noiriikiti, airo okanta nonisironkatyaami.” ’ †

¹² Ari pikantakari awiroka, okaratzi piyomitairi pishininka iro kantakaariri kaari inisironka-yitan-taariri asitariri.

¹³ Intaini pantasi-yitakaro yamitaitari pairani, irootaki pampinaa-sita-kaanta-karori iñaani Pawa. Ari pikanta-piintatyaa pantayitziro kimitakarori iroka.”

¹⁴ Yapiitakiro ikaimajiri Jesús maaroni piyowinta-kariri, ikantziri: “Pikimajiitina, pinkima-thatan-tyaanari maaroni.

¹⁵ Tima okaratzi iwaitari, ti akaaripiro-siritanti. Irooma okaratzi añaawai-yitziri, amisitowa-yitziri inthompointa, irootakira owaaripirosiritantatsiri.

¹⁶ Okowa-pirotatyaa iroka, ontzimatyii pinkimisanta-jiitawaki.”

¹⁷ Ikanta ijajiitaji atziri, kyaapaji Jesús pankotsiki. Ari isampitakiri iyomitaani, ikantziri: “Paitama pisiyakaa-wintakiri?”

¹⁸ Yakanaki Jesús, ikantzi: “¿Pimatzi-takama awiroka-payi ti ontzimi-motimi piyotani? ¿Tima piyoti awiroka ti okaaripiro-siritanti okaratzi iwaitari?”

¹⁹ Tikatsira onkantiro asiri, intaini okiniro ashiitoki, irojatzi ositowan-tanajyaari.” Iro iyomitaan-takiri Jesús, tima ti onkaaripiroti okaratzi iwaitari.

²⁰ Ipoña ikantanaki aajatzi: “Irooma aririka ankinkithasirityaa antakairi pasini atziri kaari-pirori, irootakira owaaripirosiritantatsiri.

²¹ Tima inthompointa asiriki akinkisiryaa-koyitaro kaari-pirori, kaari kinataantsi, mayimpitaantsi, owan-taantsi. ‡

* 7:8 Tzimayitatsi sankinarintsi tsika ti ifiitirowiraantarori iroka ñaantsi aka: onasiyita ñaantsi-payi † 7:11 asitakaa-kariri Pawa = Corbán ‡ 7:21 Iroka ñaantsi “kositaantsi” añaayitziro aka Sankinarintsi 7.22, irooma pasini-payi anta 7.21: onasiyita ñaantsi-payi

²² kositaantsi, masithataantsi, kaari-piro-siritaantsi, amatawitaantsi, mayimpi-ryaantsi, samakoniintaantsi, kisi-mataantsi, tharowintaantsi, masontzi-siritaantsi.

²³ Tima okaratzi ikinkisiryaa-piintakari atziri kaari-pirori onatzi, irootaki iñaantarori owaaripiro-siri-waitziri. Tima inthompoina isiriki opoñaayitaka iroka-payi.”

Awintaanka Owintini-sato
(Mt. 15.21-28)

²⁴ Ikanta yawisanaki Jesús, jataki Mapiniki aajatzi Simaaki. Ari isaikapaaki aparoniki pankotsi, ti inintawityaa inkimakoi-tirimi. Titzimaita onkanti imanakotyaa.

²⁵ Tima tzimatsi anta aparoni kooya, ikyaantasiritari piyari osinto. Okima-kota-wakiri iroori Jesús, ojata-sitanakiri, otyiirowa-sita-paakari.

²⁶ Kaari Judá-iti iroka kooya, Owintini-sato onatzii. Okantapaakiri: “Pinkatharí, pisita-kota-kaajinaro nosinto, ikyaantasiritatyaaro piyari.” §

²⁷ Ikantanakiro irirori: “Tira aapithatiri iwariti intsiti ampíri otsitzi iyaaro, apaniro iwaro irirori irojatzii inkimatziitan-takyaari.” *

²⁸ Ipoñaakaanaki kooya, okantziri: “Omapiro pikantaki Pinkatharí. Iro kantacha, iwapiintaro otsitzi okaratzi yookaraan-tayitziri iinchaaniki.”

²⁹ Ikantzi Jesús: “Ari okanta, omapiro pikantakiri. Kantatsi pijatai, ari piñaapajiro pisinto, isita-kotaji iroori.”

³⁰ Okanta ojataji kooya owankoki, oñaapajiro osinto onaryaaka omaamintoki, isita-kotaji.

Yisita-kota-kaajiri Jesús atsikimpityari

³¹ Ipoñaakaanaja Jesús isaikawita-paaka Mapiniki ikinanajiro Simaaki, irojatzii yariitan-taari Tapowiniki. Irootaki kipatsi ipaitai-tziri anta Apipakowini.

³² Ari yamaita-kiniriri atsikimpityari, kisowaantiri ikanta aajatzi. Ikantai-tapaakiri: “Jesús, pantanta-wakyaari kapichiini pako.”

³³ Ipoñaakaanaki Jesús intyaatsikaini, isaantan-takari irakoi-mpiki iyimpitaki, itziritan-takari ichoori ininiki.

³⁴ Aminanaki inkitiki, isintsitanaki iwiniinkatanaka, ikantziri: “¡Efata!” (Akantziri añaaniki aroka: “asitaryaa-jyaa.”)

§ 7:26 kaari Judá-iti = griego * 7:27 Iro yamijiitari pairani Judá-iti isiyakaa-wintantzi. Iriitaki otsitzi siyaarinimi kaari Judá-iti. Irootaki imatakiri pairani Jesús, tima isiyakaa-wintakiro kooya irootaki siyaarinimi otsitzi, tima kaari ishininka. Iriima ishininka-payi Judá-iti, iriitaki siyaarinimi iintsi.

35 Apatha-kiro asitaryaanaaka iyimpita, ti inkiso-waantitanaji aajatzi, kantanaji iñaawaitzi.

36 Ikantawitakari Jesús ikarajiitzi atziri-payi: “Airo pikamanta-kotana.” Iro kantacha ipiyathatakari, ikamantanakiri maaroni atziri.

37 Tima okiryaantzi ikantawintai-tanakari Jesús, ikan-taitzi: “¿Paitama okamiithatantari yantziri yoka? Iki-makaajiri atsikimpitya-witachari, iñaawaita-kaajiri aajatzi kisowaantiri.”

8

Iwakaari Jesús 4000 sirampari
(Mt. 15.32-39)

1 Ikanta yapatojiita oshiki atziri, thonkapaaka iwariti. Ikaimakiri Jesús iyomitaani ikantziri:

2 “Oshiki nonisironkatakari atziri-payi, tima okaratzi mawa kitaitiri isaikajiitaki ikimisantana, tikatsi iwajyaa.

3 Aririka notyaan-tajiri, ari aakiri itashi awotsiki, tima tzimayitatsi poñaachari intaina.”

4 Yakanaki iyomitaani, ikantziri: “¿Tsikama ayika awakaiyaariri aka otzisi-masiki?” *

5 Ari isampitziri Jesús iyomitaani, ikantziri: “¿Tsikama okaratzi yatantaitari tzimatsiri?” Ikantzi iyomitaani: “Tzi-matsi okaratzi 7.”

6 Ipoñaaka ikantakiri ikaratzi piyotain-chari isaikajiiti os-aawiki. Yaakiro 7 yatantaitari, ipaasoonki-wintakiro. Ipitoryaa-yitakiro, ipayitakiri iyomitaani, ipayitakiri irirori ikaratzi piyotain-chari atziri.

7 Tzimitacha tsika-rika ikaratzi simaa-niki. Ipaasoonki-wintakiri aajatzi, iriitaki impaita-kiriri aajatzi atziri-payi.

8 Owajiitaka maaroni, kimajiitaka. Yawiiitajiro tzimaraanta-paintsiri, ijaikitaji okaratzi 7 kantziri.

9 Maaroni owainchari aamaaka ikaratzi 4000 sirampari. Ari ityaanta-yitajiriri ijataji.

10 Ipoñaaka ititanaja Jesús pitotsiki itsipata-naari iyomi-taani, montyaa-kotanaja intatzikironta opaitara Dalmanuta.

Ikowakoi-tziri Jesús intasonka-wintanti
(Mt. 16.1-4; Lc. 12.54-56)

11 Ikanta ipokajiitaki Nasitantaniri, iñaana-minthata-paakiri Jesús, inintzi iñiuro intasonka-wintanti, iro iyotantai-tyaari omapiro opoñaaro itasorinka inkitiki, iñaanta-tyaari.

* 8:4 awakaiyaariri, yatantaitari = pan

¹² Iwiniinkatanaka Jesús, ikantzi: “¿Paitama inintantari iñiina nontasonka-wintanti yokapayi? Airo noñaakatzimaitari. Omapiro.”

¹³ Piyanaa Jesús, montyaa-kotanaja.

Siñakairori yatantari Nasitantaniri
(Mt. 16.5-12)

¹⁴ Ari ipyaakota-nakaro iyomitaani yaaronta-nakyaami yatantaitari, intaini yaamatsitanaki aparoni anta iwitoki. †

¹⁵ Ari ikantzi Jesús: “Paamaiyaaro siñakairori yatantari Nasitantaniri aajatzi irasi Herodes.”

¹⁶ Ari iñaanata-wakaa-jiita iyomitaani, ikanta-wakaa: “¿Irooma ikantan-tairi tira amaki yatantaitari?”

¹⁷ Yotaki Jesús ikanta-wakaari iyomitaani, ikantziri: “Tikira pikinkisiriyaajiiya awiroka, irootaki pikinkithasiriwaitantari, pikanta-jiitzi: ‘Tira amaki yatantaitari.’ ¿Tikirama pikimatha-jiitziro? Kisosiri pikantaka.

¹⁸ Tzimawitacha poki ti piñaanti. Tzimawitacha piyimpita ti pinkimi. ¿Tima pinkinkithasiritiro noshikyaantakarori owaritintsi?

¹⁹ Chapinki otzimawita yatantaitari okaratzi 5, iro kantacha nowakaaka ikaratzi 5000 atziri. Pikoyaajiro tzimaraan-tapain-tsiri. ¿Tsikama okaratzika kantziri pijaikitajiri?” Ikantajiitzi: “12 kantziri.”

²⁰ “Aajatzi nokimitakiro karatatsiri 7 yatantaitari, nowakaaka ikaratzi 4000 atziri. ¿Tsikama okaratzika kantziri pijaikitajiri?” Ikantajiitzi: “7 kantziri.”

²¹ Ipoñaa ikantziri: “¿Tikirama pinkima-thati-roota?”

Yisita-kota-kaajiri mawityaakiri

²² Ariitaka Jesús Simapankoniki. Yamaita-kiniri mawityaakiri, ikantai-tapaakiri: “Pantanta-nakyaari kapichiini pako.”

²³ Ipoñaa yakatha-wakota-nakiri Jesús yoka mawityaakiri. Yaanakiri othapiki nampitsi. Ichoontakiri irokiki, yantantakari kapichiini irako. Isampi-tzimaitari: “¿Kantatsi pamini?”

²⁴ Ari yaminanaki, ikantzi: “Aminawitaana, noñaawitaari atziri yaniijiitzi, iro kantacha ti inkoñaa-piroti, isiyakaro inchato.”

²⁵ Ipoñaa yapiitakiri ipampitziri irokiki, yaminakaajiri aajatzi. Ari yisita-kotanaki, koñaatanaji yamini intaina, iñaanajiro maaroni.

²⁶ Ityaantajiri yisita-kota-kaajiri, ikantawajiri: “Airo pikinanjaji nampitsiki, ti noninti pinkamanta-kotina.”

† 8:14 yatantaitari = pan

Iyotaki Pedro: Saipatzii-totaari inatzi Jesús
(Mt. 16.13-20; Lc. 9.18-21)

²⁷ Ipoñaa iwaanaja Jesús, itsipata-naari iyomitaani, ijatiro maaroni nampitsi saikatsiri Cesarea-ki inampitsitiki Filipino. Okanta niyaanki awotsi isampitakiri iyomitaani, ikantziri: “¿Paitama ikinkisiryaa-kotanari atziri-payi?”

²⁸ Akajiitanaki iyomitaani, ikantzi: “Tzimatsi atziri kantatsiri Juan Kiwaatantaniri pinatzii. Ikantzi pasini Elías pinatzii awiroka. Tzimatsi kantayita-tsiri aajatzi, pasini Kamantan-tzinkari pinatzii.”

²⁹ Ipoñaa isampita-nakiri irirori, ikantziri: “¿Tsikama pikanta-jiitzi awiroka?” Ari yakanaki Pedro: “¿Saipatzii-totaari pinatzi!”

³⁰ Ikantzi Jesús: “Airo pikamanta-kotana.”

Ikinkithata-kotziro Jesús inkami
(Mt. 16.21-28; Lc. 9.22-27)

³¹ Ari yitanakaro Jesús ikamantziri iyomitaani onkarati awishi-motirini Itomi Atziri. Ikantziri: “Antaro inkimaatsita-kaiyaana Antari-konaiti, ijiwari-payi Ompirasorintsitaari, aajatzi Yomitaan-taniri-payi, ari iwaka-kaantinari. Iro mawatapain-tsiri kitaitiri, añaañana.”

³² Ari ikantakiriri, ti imaniro. Ari yaanakiri Pedro intyaatsikaini Jesús inintawita iyomitaa-najirimi.

³³ Ipithoka-pithata-nakari, yaminanakiri pasini iyomitaani-payi, ikisathata-nakiri Pedro, ikantziri: “Pijati Kamaari. Ti pisirityaaro awiroka inintakaanari Pawa, apatziro pisiritaro ininta-piintziri atziri-payi.” ‡

³⁴ Ipoñaa ikaimakiri Jesús ikaratzi piyotzi-minta-kariri, ikaimakiri aajatzi iyomitaani, ikantakiri: “Tzimatsi-rika nintatsiri intsipatyaana, iwashaantairo inintasi-yitari yantiro, onkanta-wityaa ipaikakoi-tirimi, intsipatyaana.

³⁵ Tima inkarati itakowaita-chari yantayitziro inintayitziro irirori, ari impyaa-sitajyaa. Iriima ikaratzi atsipiwintarori yantanajiro nonintziri naaka, okantakaan-tziro ikimisantziro Kamiithari Ñaantsi, irootaki ikamawintantanakari aritaki yawisako-siritai.

³⁶ Ampinaasi-waita otzimi-motantzi waararonsi aka kipatsiki, aritaki ompyaakaa-sitan-tajyaa.

³⁷ ¿Kantatsima impinako-wintaityaa airo ipyaasi-waitantaita?

³⁸ Tima inkarati pasikiko-wintyaananani naaka aajatzi okaratzi nokinkithata-koyitakiri, ari imatapajiri aajatzi Itomi Atziri impasiki-kowinta-pajiri apaata aririka impiyi

yamajiro iwaniinkaro Asitariri, aajatzi irasi Maninkariiti tasorin-tsitaa-tsiri.”

9

¹ Ipoñaa ikantanaki aajatzi Jesús: “Iriipirora, tzimayitatsi pikaratzi aka, tikiraata pinkamiita, ari piñaakiro isintsinka Pawa tsika ikanta ipinkathari-wintantzi.”

Isiparyii-motakiri Jesús iyomitaani
(Mt. 17.1-13; Lc. 9.28-36)

² Okanta awisanaki 6 kitaitiri. Tonkaanaki Jesús otzisiki, yaanakiri Pedro, Juan, ipoñaa Jacobo. Ari isiparyii-motakiriri.

³ Kitamaro okantanaka iithaari, tikatsi ankimitakaantya okitamarotanakira.

⁴ Iñaatziiri Elías itsipata-paakari Moisés, ikinkitha-waita-kaapaakiri Jesús.

⁵ Iñaawaitasitanaka Pedro, ikantanakiri Jesús: “Yomitaa-narí, omapiro okamiithatzi pamaiyakinani aka. Kamiitha nowitsikaiyimi mawa panko-shitantsi: Aparoni pashitya awiroka, aparoni yashitya Moisés, yashitya aparoni Elías.”

⁶ Tima intharowa-jiita-nakitzi, irootaki iñaawaitasiwaitantanakari.

⁷ Ipoñaa opokapaaki minkori otsiman-kakota-paakiri. Ikimatzi ikantaitzi: “Notomi inatzira yoka nitakokitari, pinkimisantiri.”

⁸ Ipoñaa yamina-piro-wijiitanaja, tikatsi iñaanaji, intaini Jesús.

⁹ Ikanta yoirinka-jiitaara otzisiki, ikowa-kotakiri airo ikamantantziro iñaakiri irojatzi apaata aririka yañaaji. Tima yoka Itomi Atziri ari yañaaji inkamawita-kyaara.

¹⁰ Irootaki airo ikamanta-kotantari, iro kantacha oshiki isampita-wakaa-jiitaka irirori tsika opaita ikanta-kotziri Jesús, ari yañaaji inkamawitakyaa.

¹¹ Ipoñaa isampitaiyakiri, ikantziri: “¿Paitaka ikanta-kotziri yotzinkariiti iriira jiwatapain-tsini Elías impoki?”

¹² Ari yakanaki Jesús, ikantziri: “Omapiro, iriitakira jiwatapain-tsini Elías impoki, intampatzikatan-tapaaki. ¿Tsikama okantzika isankinata-koyii-takina pairani? Tima onkanti: ‘Yoka Itomi Atziri, oshiki inthain-kawaitaitiri.’

¹³ Pinkimi, aritakira pokaki Elías. Oshiki imaimanita-wakiri, imonkaratakiro okaratzi isankinata-koita-kiriri.”

Iwawisaa-kotziri Jesús iintsi yaakiri piyari
(Mt. 17.14-21; Lc. 9.37-43)

¹⁴ Ikanta yariitaja Jesús yookanakiri iyomitaani, iñaapaatziiri ipiyotzi-wintakari oshiki atziri itsipatakari yotzinkariiti iñaanamintatziiri.

15 Ikanta iñaawairira ipokaji Jesús, yokiryaa-jiitanaki, isiyajitanaka iwithata-wajyaari.

16 Isampita-paakiri Jesús, ikantzi: “¿Paitama piñaana-minthatantariri?”

17 Akanaki aparoni, ikantanaki: “Yomitaanarí, namatziimiri notomi ikyaantasiritari piyari, ti onkantaji iñaawaitaji.

18 Impoka-sita-pajiri-rika, oshiki iposakaa-waitari kipatsiki. Isimori-waanti-waita-kaari, yatsikai-kiwaita, ikisotakairi. Nokanta-witakari piyomitaani iwawisaa-kota-jinari, ti imatiri.”

19 Yakanaki Jesús, ikantanaki: “Titya pinkimisanta-jiiti awiroka. ¿Tsika-paitima piyoti? Pamakiri aka intsi.”

20 Yamaita-paakiniri. Ikanta piyari iñaapaakirira Jesús, ipiyon-kaanakari sintsiini iintsika, tyaanaki, ipinaawaita kipatsiki, isimori-waanti-waitanaki.

21 Isampita-nakiri Jesús iriri iintsi, ikantzirii: “¿Tsika-paitima yitanta-nakari pintsiti?” Ikantzi: “Ari ikantzita owakira yintsita-paaki.

22 Itaakaa-waitakari paamariki, ipiinka-waitzi aajatzi ni-jaaki, inintzi iwamairimi. Kantatsi-rika pinisironkatyaana, pimatiro.”

23 Ikantziri Jesús: “¿Paitama pikantan-tarori ‘Kantatsi-rika...?’ aririka pinkimisantanaji, aritaki omatakyaa maroni.”

24 Ipoñaá ikaimanaki sintsiini iriri iintsi, ikantanaki: “Kimisanta-witachana, tirika nonkimisanta-piroti, pinkimisantakaa-pirotajina awiroka.”

25 Aikirora iñaatzi Jesús ipokajiita-paaki atziri, ikisathata-nakiri piyari, ikantanakiri: “Pintainariyaari iintsi, airora pipiya-sitaari aajatzi.”

26 Ikaimanaki sintsiini piyari. Ikamanata-kaanakiri iintsika. Oshiki kantanain-tsiri: “Kamaki iintsika.”

27 Ipoñaá yakatha-wakota-nakiri Jesús, ikatziyakiri. Añaanaji.

28 Ikanta ikyaapaakira Jesús pankotsi, ari isampita-kiriri iyomitaani apaniroini, ikantziri: “¿Paitaka kaari nomatan-tari naaka nowawisaa-kotiri?”

29 Ikantzi Jesús: “Omapiro isintsitzi yoka piyari, okowatya aakowintyaaro amani, antzi-wintyaari aajatzi.”

*Yapiitajiro Jesús ikamanta-kota inkami-motanti
(Mt. 17.22-23; Lc. 9.43-45)*

30 Ipoñaá iwaanaja Jesús, ikinayitanaji Tapowiniki. Tira ininti inkima-kotiri atziri-payi.

31 Tima iyomitaa-yitatziiri iyomitaani, ikantayitziri: “Irootaintsira yaakaan-taitiri Itomi Atziri, iwaitiri. Awisawitakyaa, mawa kitaitiri, aritaki yañaaji aajatzi.”

32 Iro kan-tzimaita-chari ti iyojiita-wakiro okaratzi ikamanta-witariri. Tikatsi nintatsini isampitiri.

Tsika itzimi iriipirota-tsiri

(Mt. 18.1-5; Lc. 9.46-48)

33 Arijiitaja Capernaum-ki. Ikanta isaikajiita-pajira pankotsi, isampitakiri Jesús, ikantziri: “¿Paitaka pikanta-wakaari inkaaranki awotsiki?”

34 Ari imairijiitaki irirori. Tima inkanta-wakaa-wintatyaaro inkaaranki awotsiki tsika-rika itzimi iriipirota-tsiri.

35 Saikanaki Jesús, yapatotakiri 12 iyomitaani, ikantziri: “aririka pininti piriipiroti, pisiya-kotyaari ikanta otzikataari, ti impinkathari-wintanti irirori.”

36 Yamaki aparoni iintsi isaikajiitakira, ithomaakiri, ikantzi:

37 “Inkarati pairyirori nowairo ikimisantaana, impoña yaakamiithatairi aparoni kimitariri yoka iintsi, naakara yaakamiithataki. Ari okimitari aajatzi, aririka paakamiithatakina naaka, osiyawaitakaro iriitaki paapatyaanaja otyaanta-kinari aka.”

Ari akaratziri kaari kisaniintairi

(Lc. 9.49-50)

38 Ari ikantanaki Juan: “Yomitaañari, noñaaki chapinki aparoni atziri pairyirori piwairo, iwawisaako-tzimaitari ikyaantasiritari piyari. Tira añaajiri ankaratiri aka, nowashaanta-kaakiri.”

39 Ikantzi Jesús: “Airo piwashaanta-kairimi. Tima inkarati tasonka-wintan-tatsiri ipairyirora nowairo, airora ikisi-mataana osamaniitaki.

40 Tima ari akaratziri itzimi kaari kisaniintaini.

41 aririka inkaminthayitimi impairyiitiro nowairo, inkantaiti: ‘Nopakotiri nijaa yasitaari Saipatzitotaari.’ Iriitaki impinai-tajiri apaata. Omapiro.”

Airo pantakaan-tziro kaari-pirori

(Mt. 18.6-9; Lc. 17.1-2)

42 “Tsika-rika itzimi antakaa-kironi kaari-pirori aparoni iintsi awintaanari, osiyakariri yoka aka, ari iwasankitaa-yiitairi. Iro kamiithata-tsimi inthayii-tiniri mapi ikintsiki, iwiinkai-tiri inkaariki.

43 Iroorika pako panta-piintan-tyaami kaari-pirori, piwashaantiro onkantyya pawisakotan-tajyaari, pinkimitakaantiro pithatyaa-tyiromi pako. Irojatzii pijaponthokitan-tajyaari inkitiki. Tima ti okantya otzimawita apiti pako

ompoña piñaajiro apaata yookaitaimi sarinka-winiki tsika pinkanta-jyaa pintaajya,

⁴⁴ tsika anta ti inkaamanitapaji kinitisi, tsika ti intsiwakanitapaji paamari.

⁴⁵ Iroorika piitzi panta-piintan-tyaami kaari-pirori, piwashaantiro onkantyya pawisakotan-tajyaari, pinkimita-kaantiro pichiika-tyiromi piitzi. Irojatzji pijaponthokitan-tajyaari inkitiki. Tima ti okanti otzimawita apiti piitzi ompoña piñaajiro apaata yookaitajimi sarinka-winiki tsika pinkanta-jyaa pintaajya,

⁴⁶ tsika ti anta inkaamanitapaji kinitisi, tsika ti intsiwakanitapaji paamari aajatzi.

⁴⁷ Iroorika piroki panta-piintan-tyaami kaari-pirori, piwashaantiro onkantyya pawisakotan-tajyaari, pinkimita-kaantiro pinkitho-ryaatyiiromi pooki. Irojatzji pijapityaakin-tajyaari inkitiki. Tima ti okanti otzimawita apiti poki ompoña piñaajiro apaata yookaitajimi sarinka-winiki tsika pinkanta-jitajya pintaajya,

⁴⁸ tsika ti anta inkaamanitaji kinitisi, tsika ti intsiwakanitaji paamari aajatzi.

⁴⁹ Tima paamarikira iñaantaityaami maaroni, inkimita-kaantai-timiro aajatzi okanta katyori.

⁵⁰ Kamiitha okanta tziwi okatyotzi, aririka inkonowaitiro tsika ompaitya, airo apantaaro inkatyokan-taityaaro. Ari pinkanta-najyaari awiroka ontzimatyii pinkimita-kotajyaaro tziwi-pirori, paapatyawakaiya, tima ti okanti pintzimawintawakaiya.”

10

Iyomitaantzi Jesús ikantzi: ti okanti pookiro piina (Mt. 19.1-12; Lc. 16.18)

¹ Ikanta iwaanaja Jesús ijatiro iipatsitiki Judá-iti, ikinanakiro intatzikiro Owaryiinkaarini. Yapatotzi-wintawaari oshiki atziri. Yitapaaro iyomitaa-yitapajiri ikimita-piintzirora.

² Ari ipokakiri Nasitantaniri, isampita-paakiri Jesús inintzi inkompita-kaiyaarimi, ikantapaakiri: “¿Sinitaantsita-tsima yookiro iina aparoni atziri?”

³ Yakanaki Jesús, ikantanakiri: “¿Paitama ikantakiri awaisatzitini Moisés?”

⁴ Ikantajiitzi irirori: “Isinitantzi awaisatzitini Moisés ookiro ina aririka impaitairo tsika osankinata-kota ookawakaantsi.”

⁵ Ari yakanakiri Jesús, ikantanakiri: “Okantakaan-tziro ti pinkimisanta-niti, irootaki isinitan-tamirori.

⁶ Tima pairani owakira itantanakari iwitsikantzi Pawa, Iwitsikakiri sirampari aajatzi kooya.

⁷ Irootaki airo isaikantaja mainari-payi asitaririki aririka yaawakaa-najyaa,

⁸ tima aparoni inkanta-najyaa iwathaki osiyawaityaaro iwichaa-wakaa-jyaami.

Tima inkarati aawakaa-naachari tira apiti inkanta-najyaa, aparoni ikantana iwathaki.

⁹ Irootaki airo okantanta yookajiro atziri iina itsipata-kaakariri Pawa."

¹⁰ Ikanta isaikajitzi pankotsiki, isampitairi iyomitaani okaratzi ikantakiri,

¹¹ ikantanaki Jesús: "Itzimi-rika ookironi iina, aririka yaaji pasini kooya, imayimpi-wintakiro itawitarori.

¹² Ari okimita kooya aririka ookiri oimi, aajirika pasini sirampari, omayimpitaki aajatzi."

*Itasonka-wintziri Jesús iintsi-payi
(Mt. 19.13-15; Lc. 18.15-17)*

¹³ Ari yamaita-paakiniri Jesús intsi-payi, ikantai-tapaakiri: "Nonintzi piwasi-patzii-totiri nintsiti, pintasonka-wintiri." Ikantzi iyomitaani Jesús: "Airo piñaasirinkiri Awinkathar-iti."

¹⁴ Ti onimota-nakiri Jesús iñaakirira, ikantziri: "Pisini-tiri intsi-payi impoka-siti-naata. Airo pithañaana. Tima inkarati kimitajyaarini irirori, iriitaki ñaajironi ipinkathari-wintantzi Pawa.

¹⁵ Airorika ipinkathari-tziri Pawa inkimitai-tyaari ikantara intsi-payi, airo iñiitajiro tsika ipinkatha-ritaji. Omapiro."

¹⁶ Ithomaa-wakiri intsi-payi, iwasi-patzii-toyitakiri, itasonka-winta-yitakiri.

*Mainari ashaaranta-chari
(Mt. 19.16-30; Lc. 18.18-30)*

¹⁷ Iro yawisan-tanajyaarimi Jesús, isiya-sitakari aparoni atziri, ityiirowa-sita-paakari, isampita-paakiri: "¡Kamiithari yomitaan-taniri!. ¿paitama nantajiri naaka nowantajyaarori nañaaji?"

¹⁸ Ari yakanakiri Jesús, ikantziri: "¿Paitama pikantanari: 'Kamiithari pinatzi?' Apanirora ikantakaaro Pawa ikamiithatzi, tikatsi pasini.

¹⁹ Piyota-kota-kiroma Ikantakaan-taitziri:

Airo pimayimpitzi.

Airo piwamaantzi.

Airo pikositzi.

Airo pithaiya-kotanta.

Airo pamatawitantzi.

Pimpinkathatairi piri aajatzi piniro.”

²⁰ Yakanaki irirori, ikantzi: “Yomitaanari, Nomatakiro maaroni irojatzzi nitanakaro pairani ainiro nintsita-paaki.”

²¹ Ikanta yaminanaki Jesús, itakota-nakari, ikantziri: “Tzimatsi aparani kowityaa-painchari kaari panti. Pimpimantiro maaroni tzimi-motzimiri, pimpiri asinonkainkari, tima osiyawaitakaro piwaa-ranta-jyaami inkitiki. Aririka pimatakiro pimpoki, piyaatina.”

²² Ikanta ikimawakira, okantzi-moniinta-nakari. Owasiri ikanta ipiyanaja, tima ashaarantzinkari inatzi.

²³ Ikanta yaminanaki Jesús maaroni inampi-naki, ikantziri iyomitaani: “Oshiki ompomirintsitzi-motyaari ashaarantaniri ijatai ipinkatha-ritaji Pawa.”

²⁴ Okiryaaantzi ikantanaka iyomitaani ikimakirira ikan-takiri. Ipoñaa yapiita-nakiro ikantzi: “Notomiiti. ¡Oshiki ompomirintsitzi-motyaari ijataji tsika ipinkathari-wintantzi Pawa awintaarori iwaararo!

²⁵ Oshiki ipomirintsitaro ikyaakoitari inkyaan-tyaaro yanini omoro. Iri mapirota-chani ashaarantaniri impomirintsita-jyaaro inkyaaji ipinkathari-wintantzi Pawa.” *

²⁶ Aikiro yokiryaa-nakitzi iyomitaani, ikantanakiri: “¿Paitama awisakotaa-tsini?”

²⁷ Ari itsikanatanakari Jesús iyomitaani-payi, ikantziri: “Airora imatziro apaniro atziri, iriitakira Pawa matakairini. Tima tikatsi pomirintsitzi-motyaarini irirori.”

²⁸ Ikantanaki Pedro: “Yoka nokarajiitzi nonintzi noy-aatakimi, tima nookayita-nakiro okaratzi tzimi-motanari.”

²⁹ Yakanaki Jesús, ikantanakiri: “Omapiro, tzimayitatsi kimisanta-najirori Kamiithari Ñaantsi, kinkithata-koyita-najirori aajatzi, irootaki yookan-tanakarori iwanko, irir-intzi, iritsiro, asitariri, iina, itomi, iipatsiti. †

³⁰ Aritaki iñaajiro ontzimi-motajiri oshiki, anaanakiro okaratzi yooka-nakiri. Tima oshiki onkarati iwanko, irir-intzi, iritsiro, asitariri, itomi, iipatsiti. Onkanta-witakyaa oshiki inkisa-niinta-waitaitiri, tima apaata aritaki iñaajiro irasi iwiro yañaayitaji. ‡

³¹ Iro kantacha, tzimatsi iroñaaka oshiki itayiwitarori, iriitakira ampoita-tsini iñaayitajiro. Tzimatsi pasini ampoi-yita-tsiri iroñaaka, iriitakira itayita-jyaaroni iñaayitajiro.”

* **10:25** ikyaakoitani = camello; yanini omoro = omoro kithapi † **10:29** Tzimayitatsi sankinarintsitzi tsika ti ifiitiro ñaantsika “iina.” onasiyita ñaantsi-payi ‡ **10:30** ontzimi-motajiri oshiki = yookanaki-rika aparani, aritaki impaitajiri 100

Yapiitajiro Jesús ikamanta-kota iwamaitiri
(Mt. 20.17-19; Lc. 18.31-34)

³² Ikanta itonkaa-jiitzi ipampithatziro awotsi ijatziro Aapatyaawiniki. Iriitaki jiwatatsi Jesús yanijijitzi. Okiryaaantzi ikantajiitakiri iyomitaani, tharowa-siri ikantajiita iyaatziri. Ipoña yapiitakiro Jesús yapatotziri 12 iyomitaani, inkamantiri onkarati awishi-motirini, ikantakiri:

³³ “Ajatatziira Aapatyaawiniki. Arira yaakaan-taitiriri Itomi Atziri, yayiri ijiwari Ompira-tasorintsitaari, intsipatyaari Yomitaan-taniri, iriitaki mishakowintirini iwaitiri. Imoña iwawisaa-kiniri wirakocha-payi,

³⁴ ithainkimawaitaitiri, impasawaitaitiri, inchoontawaitaitiri, iwamaitakiri. Iro mawatapain-tsiri kitaitiri, aritaki yañaaji aajatzi.”

Inintziri Jacobo aajatzi Juan
(Mt. 20.20-28)

³⁵ Ikanta itomi-payi Zebedeo yoka Jacobo aajatzi Juan, itsitoka-paakari okaakiini Jesús, ikantakiri: “Yomitaanari, nonintzi pantinano nonkampitimiri.”

³⁶ Ari isampita-nakiri ikantziri: “¿Paitama pinintziri nantimiri?”

³⁷ Ikantajiitzi: “Tima irootaintsi pimpinkathari-wintanti, pisinitina nontsipatyaami ampinkathari-wintanti piwani-inkaroki, nosaikaki aparoni pakopiroki pasini pampatiki.”

³⁸ Ikantanakiri Jesús: “Tira piyotiro opaita pikowakotanari. Tima oshiki nonkimaatsityaari naaka. ¿Arima pamawitakiro awiroka onkarati pinkimaatsityaari? ¿Arima pinkimita-kyaana nonkami naaka?” §

³⁹ Ikantajiitzi irirori: “Aritaki nomatakiro.” Ikantzi Jesús: “Omapiro, irootaintsira pimatiro onkarati nonkimaatsityaari,*

⁴⁰ Irooma pintsipatyaana ampinkathari-wintanti pisaiki aparoni nakopiroki, pasini nampatiki, tira naaka nintakaan-tironi itzimi-rika nontsipatyaari, irasi itzimi-rika ikasiyakaitzитай-takari.”

⁴¹ Ikanta ikimajiitaki pasini iyomitaani, ikisanakiri Jacobo aajatzi Juan.

⁴² Ipoña yapatota-najiri aajatzi, ikantziri: “Piyojiitzi awiroka tsika ikanta iwinkathariti pasini-satzi atziri-payi, oshiki impiratanta. Ari ikimitari aajatzi iriipirotatsiri, isintsiwintantzi inkimisantaitiri.

§ 10:38 Iro ikanta-kotzi Jesús aka: “¿Arima pimatakiro awiroka piriro kipishaari onkarati niriri naaka? ¿Arima pinkimita-kyaana naaka inkiwaaitina?”

* 10:39 Iro ikanta-kotzi Jesús: “Omapiro, aritaki pimatakiro piriro niriri naaka, aritaki pinkimita-kyaana inkiwaaitina naaka.”

⁴³ Irooma awiroka-payi, aririka pininti piriipiroti, pisiya-kotyaari tsika ikanta ompirataari.

⁴⁴ Iroorika pinintzi pijiwata-kaanti, pisiya-kotyaari ompirataari.

⁴⁵ Ti iro impokan-tyaari Itomi Atziri impiratantyyaa, iro ipokantakari isiya-kotyaari ompirataari, ikamawintanti, iritaki pinakowintan-tatsini, yookakaa-wintairi maaroni.”

Yaminakai-tajiri kamiitha Bartimeo
(Mt. 20.29-34; Lc. 18.35-43)

⁴⁶ Ikanta yariitaka Jesús Kasiryaaariki. Ipoñaa iwaanaja itsipata-naari iyomitaani aajatzi ikaratzi apatotzi-wintakariri. Okanta anta awotsi-nampikira, iñaapaakiri atziri paitachari Bartimeo, itomi Timeo, ikowako-yitantzi impasitai-tyaari.

⁴⁷ Ikanta ikimaki irirori, iriitaki Jesús poñaachari Kasiyakaawiniki, ikaima-kota-wakiri, ikantziri: “¡Jesús! Ikasiya-kaitani pinkatharini David, pinisironkata-jyaana!”

⁴⁸ Oshiki ikisatha-witai-takari, imairitan-tyaari, aikiro ikaimana-kitzii sintsiini: “¡Ikasiya-kaitani pinkatharini David, pinisironkata-jyaana!”

⁴⁹ Katziya-paaka Jesús, ikantzi: “Pinkaiminari.” Ari ikaimai-takiri ikantai-tziri: “Pinkatziyi, kimosiri pinkantanakyyaa, ikaimatziimi.”

⁵⁰ Yookanakiro iwiryakaro, katziyanaka, ipoka-sita-paakiri Jesús.

⁵¹ Isampita-wakiri irirori, ikantziri: “¿Tsikama pinintzi nonkanta-jimika?” Yakanaki irirori, ikantzi: “Yomitaanari, nonintzi nonkiryaaji.”

⁵² Ikantanaki Jesús: “Kantatsi pijataji, irootaki isitakotaa-jimiri pawintaajana.” Apatha-kirotanaka yaminawaitanaji kamiitha, iyaatanakiri Jesús awotsiki.

11

Ariitaja Jesús Aapatyaawiniki
(Mt. 21.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19)

¹ Aritaki okaakitzi-mata-paaki yariitan-tyaari Jesús Aapatyaawiniki. Tima ariiijitaka Chochokipankoniki aajatzi Asinonkaa-pankoniki, omontitakari otzisi Yiinkakii-toni. Ari ityaankakiri Jesús apiti iyomitaani,

² ikantakiri: “Pijati nampitsiki amontitakari, ari piñiuro onthata-kotyaa kiripiri ipiraitari, tikira ikyaakoitari. Pinthataryaa-kotiri, pamakiri. *

* 11:2 ipiraitari, ikyaakoitari = pollino, burro

³ Aririka isampii-tawakimi: ‘¿Pinkanti-rika pithataryaa-kotan-tariri ipiraitari?’ Pinkanta-nakiri awiroka: ‘Kowatzi-iri Pinkathari. Aritaki yoipyaa-jimiri.’ ”

⁴ Jaitijiitaki, iñaapaakiri ithata-kotaka kiripiri ikyaakoitari pankotsi-nampiki. Ithataryaa-kota-paakiri.

⁵ Tzimatsi atziri ñaawakiriri, ikaima-kotakiri, ikantzi: “¿Pinkanti-rika pithataryaa-kotan-tariri?”

⁶ Ikantanakiri irirori okaratzi ikantawa-kiriri Jesús. Isinitai-takiniri yaanakiri kiripiri ikyaakoitari.

⁷ Yamaita-kiniri Jesús. Iwankita-kiniri manthakintsi imitzikaraki, ikyaa-kota-nakari Jesús.

⁸ Tzimatsi omaaronka-sitakiriri manthakintsi, pasini chikanaintsi inchasi imaaronkiro onkantyya owaniinkantantyaari awotsiki tsika ikinanakira.

⁹ Tima inkarati atziri jiwatain-tsiri, ikaratzi oyaatakiriri itaapiiki, ikaimajiitzi, ikantzi:

¡Korakitataiki awinkathariti!

¡Tasonka-wintaari ikantaja, tima Pinkathari inatzii otyaanka-kiriri! †

¹⁰ Tasonka-wintaari ikantaja pinkatha-ritain-tsini, ikasiyakayitani awaisatzitini David.

¡Korakitataiki awinkathariti, awisiryaawinta-jyaari Inkitsatziwí!

¹¹ Ariitapaaka Jesús Aapatyaawiniki, kyaapaaki Tasorintsi-pankoki, yaminayita-paakiro maaroni. Tima tsitini-ityaanaki, piyanaka Asinonkaa-pankoniki itsipata-naari 12 iyomitaani.

Imishatziro Jesús pankirintsi kaari kithotatsini

(Mt. 21.18-19)

¹² Okanta okitaitita-manaji, piyaja Jesús ipoñaajaro Asinonkaa-pankoniki, itashaa-paaki niyaanki-thaki awotsi.

¹³ Yaminaki antó iñaaki okatziya pankirintsi, owaniinka okanta oisi. Ijata-sita-nakiro, yamini tzimatsi-rika okitho. Tikatsi-tzimaita, oyosiita oisi, tima tikira onkitho-paititaji. ‡

¹⁴ Ikantanakiro: “Pasi piwiro airo pikithotai.” Ikimaji-itakiri maaroni iyomitaani.

Imisitowiri Jesús pimanta-yitatsiri tasorintsi-pankoki

(Mt. 21.12-17; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22)

¹⁵ Ikanta yariijiitapaja Aapatyaawiniki. Kyaapaaki Jesús Tasorintsi-pankoki, imisitowa-paakiri pimanta-yitatsiri aa-jatzi ikaratzi amananta-yitatsiri. Yoka-yitapaakiro iwan-tariri kiriiki, ari ikimitaakiro tsika iwaitziri siropayi.

† 11:9 Korakitataiki awinkathariti = Hosana; otyaanta: wairontsi ‡ 11:13 pankirintsi = higuera; okitho = higo

16 Tira isinitanaji aparoni yawisakairo iwaararo osaikira Tasorintsi-panko.

17 Ipoñaa iyomitaan-tanaki, ikantzi: “Isankinai-takiro pairani iñaawaitzi Pawa, ikantzi:

Nowanko onatzii iroka, aritaki yamana-piintinari poñaayita-chari maaroni nampitsiki.

Iro kantacha awirokaiti, aritaki pamatawitanta-piintaki pipimanta-yitzi, pikimita-kaantakiro kosintzi-panko.”

18 Ikanta ikimajiitaki ijiwari Ompira-tasorintsitaari itsipatakari Yomitaan-taniri, yaminajiitaki tsika inkinakairo iwamaakaanteri. Iro kantacha itharowan-tayitakari Jesús, tima oshiki amina-kiriri iñiirira kamiitha okanta iyomitaan-tayitziri.

19 Tima ari tsitiniityaaki, piyanaka Jesús.

Sampisitanaki pankirintsi imishatakiri
(Mt. 21.19-22)

20 Ikanta ikina-manaji osaiki pankirintsi, iñaatziiro sampisitanaki, kamanaki maaroni oparitha.

21 Ikinkisiryaa-najiro Pedro ikantakiri chapinki Jesús. Ikantziri: “Yomitaanari, paminero pankirintsi pimishatanakiri, sampisitanaki.”

22 Yakanaki Jesús, ikantzi: “Pawintyaari awiroka Pawa.

23 Omapiro nonkantimi, kantatsi piñaanatiro otzisi, pinkanti: ‘Osirinki otzisi, ompiinki inkaariki.’ Airorika pikiso-siryaa-waitanaki, iriirika pawintaa-nakya, aritaki ikantakimiro.

24 Iroora nokantan-tamiri, tima aririka pamaniri Pawa pikamitiri tsika ompaityaa, pawintaa-nakyaari-rika, aritaki imatakimiro pikowa-kotziriri.

25 Aririka pamaniri Pawa, paripirotajiri tzimatsi-rika kaari onimota-kayimini, aritaki imatajimi Asitairi Inkitsatzi yaripirotaimi awiroka tzimatsi-rika pikinakaa-sitakari.

26 Airorika paripirotari ikaratzi kishimiri, tima airo yaripirotami awiroka Asitairi Inkitsatzi.” §

Isintsinka Jesús

(Mt. 21.23-27; Lc. 20.1-8)

27 Ikanta yariijiitaka Aapatyaawiniki, aniiwaitapaji Jesús Tasorintsi-pankoki. Ipoka-sita-paakiri ijiwari Ompira-tasorintsitaari, itsipatakari Yomitaan-taniri-payi aajatzi Antari-konaiti.

28 Isampita-paakiri, ikantziri: “¿Paitama ontyaan-kakimiri piñaakantiro pitasorinka?”

§ 11:26 Tzimayitatsi sankinarintsi tsika ti iñiitiro maaroni iroka ñaantsi aka. onasiyita ñaantsi-payi

29 Ari yakanaki Jesús, ikantanakiri: “Tzimatsi naaka nosampitimiri. Aririka pakakinaro, aritaki nonkantakimi ipaita otyaanka-kinari.

30 Tima ikiwaatantaki pairani Juan, ¿Paitama otyaankakiriri? ¿Iriima Pawa? ¿Atzirima?” Pakajiiityaa.”

31 Ari ikanta-wakaa-jiitanaka: “Aririka ankantiri Pawa otyaankakiri, aritaki inkanta-nakai: ‘¿Paita kaari pikimisantantari?’

32 Aamaa-sityaa ankanti: ‘Atziri otyaankakiri.’ ” Iro kantacha itharowantari inkisanakiri atziri-payi. Tima inkantajiiti atziri-payi Kamantan-tzinkarini inatzii Juan.

33 Ari ikantajiitzi: “Ti noyotiro.” Ikantzi Jesús: “Pikimitaka awirokaiti ti pininti pinkaman-tinano, aajatzi naari airo nokaman-tzimiropaita otyaanka-kinari.”

12

Kaari-piro-siriri antawai-rintzi
(Mt. 21.33-46; Lc. 20.9-19)

1 Ari yitanaaro Jesús isiyakaa-wintziro okaratzi iyomitaan-tayitzi, ikantzi: “Tzimatsi atziri pankitziro chochoki-masi, itantota-kotakiro maaroni othapiki, iwitsika-sitakiro iwiro owaaki apaata, iwitsikaki atiihintotsi yaminakoi-tantyaarori pankirintsi isaikaitaki jinoki. Yaminaki atziri aminironi iwankiri-masi. Jataki irirori intaina.

2 Okanta okithoki-paititaki chochoki, ityaankaki impi-ratani yaajati.

3 Ikanta iñaawakiri antawai-rintzi, yaawakiri ipasawaita-wakiri, yoipyajiri tikatsi yaanaji.

4 Ityaanka-witaka aajatzi pasini impi-ratani. Itsitonkai-nawaitakiri, ikawiya-waitakiri.

5 Ityaantaki aajatzi pasini, iwai-takiri. Tima oshiki ikaratzi ityaanta-witakari, tzimayitatsi ipasawaitai-takiri, iwai-takiri pasini-payi.

6 Aparoni ikantapaaka itomi irirori, yitakoki-pirotari, ityaantakiri, ikanta-siritzi: ‘Iriirika notomi naaka, ari impinka-thaitakiri.’

7 Iro kantacha yokapayi antawai-rintzi, ikanta-wakaa-jiita: ‘Yoka asitajyaaroni apaata pankirintsi-masi. Thami awiri, ayiroota aroka.’

8 Yairika-wakiri, iwakiri. Yookakiri othapikita-paaka pankirintsi-masi.

9 ¿Paitama yantiri asitarori pankirintsi-masi? ¿Tima ari impokanaki irirori, iwakiri aamawinta-witarori iwankiri-masi, yaminanaji pasini?

10 ¿Tima piñaanatiro sankinarintsi? Ikantaitzi: Imaninta-witakaro kipayi witsikirori pankotsi, Iro kantacha irojatzi yaitairi iroka otzinkami-pirori. *
11 Iriitaki Awinkathariti Pawa matajirori. Irootaki okiryaa-wintan-tariri."

12 Ari inintawi-jiitanaka yaakaan-tanakirimi Jesús, iyotawakiro iriitaki ikinkithata-kotziri. Ti onkanti, tima intharowan-tatyii-yaari atziri piyotzi-minta-kariri. Iwashaanta-nakiri, ijapithatajiri.

Kamiithama impinaitiri pinkathari
(Mt. 22.15-22; Lc. 20.20-26)

13 Ipoña ityaantaitaki Nasitantaniri itsipatakari ikaratzi aapatyaa-yitariri Herodes, inintajiiwita inkompita-kaiyaarimi Jesús.

14 Ikanta yariijitaka, ikantapaakiri: "Yomitaan-taniri, okaratzi piñaanitari awiroka iroopiro onatzii. Ti pinkimisantiro ikantayitziri atziri, ti piñaawaitiro pinimota-kaantyaariri. Piyomitaan-tziro awiroka iroopirori inintakaan-tziri Pawa. ¿Kamiithata-tsimaa ampiri kiriiki isintsitan-tziri iwinkathariti wirakocha-payi? ¿Ampinatirima? ¿Airoma apinatziri?" †

15 Iyotakiri Jesús, owapyiimotan-taniri inatzii ikaratzi sampita-kiriri, ikantanakiri: "¿Paitama piñaantan-tanari? Pamakinari kiriiki, naminawakiri."

16 Yamaita-paakiniri. Ikantzi Jesús: "¿Paitama asitarori isiyakaaro aka? ¿Paitama asitarori iwairo?" Ikantajiiitzi irirori: "Irasi César."

17 Ikantzi Jesús: "Tima iriitaki iwinkathariti wirakocha asitari, pantantyaaniri isintsiwintzimiri, pimpinatiri. Iriima ikaratzi yasitari Pawa, pantantyaaniri isintsitzimiri irirori." Okiryaaantzi ikantajiiitanaka ikimirira Jesús.

Isampita-kowintai-tziro aririka yañaaji kamayitain-tsiri
(Mt. 22.23-33; Lc. 20.27-40)

18 Ipoña ipokajiiitaki Tampatzikawiri iñiiri Jesús. Iriitaki Tampatzikawiri kantatsiri: "Airo yañaaji kamayita-tsiri." Isampita-paakiri Jesús, ikantziri:

19 "Yomitaan-taniri, isankinataki pairani Moisés, ikantzi: 'Aririka inkami atziri, airorika iwaiyan-takairo iina, kantatsi yaajiro iririntzi, iwaiyan-takaajiro irirori. Inkimita-kaantiri iriimi asityaarini iririntzi kamaintsiri.'

20 Thami ankantawaki: Tzimatsi karatatsiri 7 iririntzi. Itarori itzimi yaaki iina, tikira iwaiyan-takairo iina, kamaki.

* 12:10 kipayi, otzinkami = mapi † 12:14 iwinkathariti wirakocha-payi = César

²¹ Ipoñaa yaawitaaro pasini iririntzi apitita-tsiri itzimi. Ari ikimitakari irirori, kamaki, ti iwaiyan-takairo. Ipoñaawita-paaka mawatatsiri itzimi, aajatzi ikimitakari irirori.

²² Ari ikantakari maaroni ikarajiitzira 7 iririntzi. Tikatsi aparoni waiyanta-kaironi. Ari owiraantarori kamaji aajatzi iroori kooya.

²³ Aririkami yañaayitaji apaata kamayita-tsiri, ¿itzimikama oiminta-pirotyaari kooya? Tima maaroni ikaratzira 7 iinanta-witakaro.”

²⁴ Yakanakiri Jesús, ikantziri: “¿Paitama kaari piki-mathatantaro Sankinarintsi-pirori? ¿Paitama kaari piyotakotantaro itasorinka Pawa?

²⁵ Tima aririka yañaayitaji kamayita-tsiri, airo itzimaji aawakai-yitaa-chani. Isiyapa-jyaari Maninkariiti anta inkitiki.

²⁶ Irooma okanta-kota yañaayitaji kamayitain-tsiri, ¿tima piñaanatiro isankinatakiri Moisés tsika ikanta Pawa iñaanatan-takariri otaara kitoochii-masi? Ikantakiri:

Naakataki Iwawani Abraham, Isaac, aajatzi Jacob.

²⁷ Ari ayotziri irirori, tima ti imatiro kaminkari inkimita-kaantai-tyaari iwawani, apatziro ikaratziri añaatsiri ¿Ñaakiro? Pकिनakaa-sitakaro awiroka.”

Otzinkami-pirori Ikantakaan-taitziri

(Mt. 22.34-40)

²⁸ Ari ipokapaaki aparoni Yomitaan-taniri, ikimapaakiri iñaanata-wakaa. Iyotapaaki kamiitha iyomitaakiri Jesús yoka Tampatzikawiri-satzi, isampita-paakiri irirori: “¿Tsikama otzimika itarori oninta-pirota Ikantakaan-taitani?”

²⁹ Yakanaki Jesús, ikantzi: “Iroka ninta-pirota-chari, okantzi:

¡Pinkimi Israel-iiti! Yoka Awinkathariti Pawa, aparoni ikanta Ipinkatharitziri irirori.

³⁰ Piwinkathariti inatzi Pawa, ontzimatyii pininta-piro-tajiri, pininta-siri-tajiri, pininta-sintsi-tajiri. Isiriki piwairi.

Irootaki iroka otzinkami Ikantakaan-taitani.

³¹ Ari osiyaro apitita-naintsiri, kantatsiri:

Pintakota-jyaari pishininka pinkimita-kaantiri pitakota awiroka.

Tikatsira pasini Ikantakaan-taitani anairori iroka-payi.”

³² Ikantanaki Yomitaan-taniri: “Kamiithataki, omapiro pikantakiri: Aparoni inatzi Pawa tikatsi pasini.

³³ Oshiki okamiithataki aninta-pirotajiri, aninta-siritajiri, aninta-sintsitajiri, isiriki awairi. Aajatzi ankimita-wakaa-najyaa aroka, antakota-wakai-yitajyaa. Iroora ikowakaa-pirotairi Pawa, anairo ipomitai-tziniriri yatsipi-wintaitari Pawa.”

³⁴ Ikanta iñaakiri Jesús kamiitha okaratzi ikantakiri, ikan-tanakiri: “Irootaintsimi piñiuro pimpinkathatairi Pawa, omatantyaari impinkathari-wintaimi irirori.” Tikatsira nintanaa-tsini isampita-najiri Jesús.

¿Paita charinin-tariri Saipatzii-totaari?

(Mt. 22.41-46; Lc. 20.41-44)

³⁵ Ipoñaayomitaantaki Jesús Tasorintsi-pankoki, ikantzi: “Pikimakiri Yomitaan-taniri, ikantzi: ‘Yoka Saipatzii-totaari incharinita-jyaari pinkatharini David.’ ¿Tsikama inkantyaaka?”

³⁶ Tima Tasorinkantsi ñaawaita-kaakiri pairani pinkatharini David, ikantaki pairani:

Iñaawaitanaki Pawa, ikantawajiri Nowinkathariti:

Pisaikapaji nakopiroki ampinkathari-wintanti,

Irojatzinoitsinampaan-tajjaariri kisaniintzimiri,

Aripaiti intyirowa-sita-jyaami, pimakoryaa-kitzitan-tajjaari.

³⁷ Imatzitakaro David ikantaki: ‘Nowinkathariti inatzii Saipatzii-totaari.’ ¿Tsika inkini incharinityaari?” Ikanta maaroni atziri piyotain-chari, onimoyitakiri ikimiri ikantay-itziri Jesús.

Ikinkithata-koitziri yotzinkari

(Mt. 23.1-36; Lc. 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Ipoñaayikantaki aajatzi Jesús: “Paamaiyaari Yomitaan-taniri. Oshiki iniwitaro iwaniinka-tziityaa, ishamitakaayityaaro iithaari-thanthanaa. Inintzi pinkatha iwithata-piintai-tyaari aririka iñiitiri tsika iyomparita-piintaita.

³⁹ Yasiminthataro isatikaitiri niyaanki karapapankoki impinka-thaitiri. Ari okimitari aririka ijati tsika yakyoota-wakaa-jiita.

⁴⁰ Yathawaa-yitaro aajatzi kinankaro yaapithatziro owanko. Iro isanthatakantarori yamanayita-piintzi airo iyotantaitari. Iro kantacha oshiki iwasankitaitairi.”

Asinonkainkaro kooya

(Lc. 21.1-4)

⁴¹ Okanta aponi kitaitiri isaiki Jesús Tasorintsi-pankoki, ari isaiki-mota-paakiro ititaita-piintziri ipasitan-taitari kiri-iki. Iñaatziiri ipokajitaki atziri ikaratzi tiyitatsiri iiriikiti. Tzimatsi oshiki ashaarantaniri titayitatsiri oshiki kiriiki.

⁴² Ari opokapaaki kooya kinankaro, asinonkainkaro onatzii, otitapaaki iroori apimintyaki-tiini kiriiki, tikatsi antitachani yamanantai-tantyaari.

⁴³ Ikaimanakiri Jesús iyomitaani, ikantziri: “Anaantaki iroka kooya, anaakiri pasini atziri ikaratzi tiyiwitain-chari. Omapiro.

⁴⁴ Tima inkarati titayiwitain-chari oshiki yasitakaa-witakariri Pawa, itita-sitakari tzimaraanta-tsiri iiriikiti. Irooma iroka kinankaro, apintzi-ryaakiri otitakiri oiriikiti amanantan-tyaarimi owariti.”

13

Ikinkithata-kotziro Jesús omporoki tasorintsi-panko
(Mt. 24.1-2; Lc. 21.5-6)

¹ Ikanta isitowanaji Jesús Tasorintsi-pankoki, ikantzi aparoni iyomitaani: “Yomitaanari, pamini-rotyaa mapi iwitsikan-taitarori, antaro onayitzi, owaniinka-waitaka pankotsi.”

² Ikantzi Jesús: “Maaroni pankotsi okaratzi piñiirika, airo piñaayitajiro okaratzi opiwiryaa apaata, inthonkaitiro imporokaitiro.”

Iñiitiri aririka onthonki-matajyaa
(Mt. 24.3-28; Lc. 21.7-24; 17.22-24)

³ Ikanta yariijitaka tonkaariki Yiinkai-toniki, imontitapaakaro Tasorintsi-panko. Ari isaikapaaki Jesús. Ikanta Pedro, Juan, Jacobo aajatzi Andrés, isampijiitakiri Jesús tikatsi pasini-payi kimirini, ikantziri:

⁴ “Pinkamantina. ¿Tsika-paitama omonkaratyaa okaratzi pikantakiri? ¿Paitama noñiiri noyotan-tyaari?”

⁵ Ari yakanaki Jesús, ikantanakiri: “Paamaiyaa yamatawitai-tzimi = kari.

⁶ Tima oshiki pokatsini apaata impairyaa-paakiro nowairo, inkanti: ‘Naaka Saipatzii-totaari.’ Oshiki yamatawiti.

⁷ Tima ari pinkima-koyitakiro oshiki manataantsi. Paa-maiyaa oimiraa-siritzimi = kari, ontzimatyii omatyaa irokapayi, tikira-tzimaita omonkaratyaa onthonkan-tajyaari maaroni.

⁸ Imaimanita-wakaityaa nampitsiki, iwayirita-wakaiyaa pinkathari-payi. Onikayityaa tsika-rika-payi. Iñiiti tashitsi. Irootaki itanakyaaaroni inkimaatsitai-tyaaro maaroni irokapayi.

⁹ Ontzima-tyiira paamaayityaa. Tima yaakaan-taita-tyiimi jiwari-payiki impasawaitaitimi karapapankoki. Impoña

yaitanakimi isaikayitzira pinkatharintsi okantakaan-tziro pawintaana, ari pinkinkithata-koyita-jinari anta.

¹⁰ Iro ninta-pirotacha itawakyaaro inkima-kotairo atziri-payi Kamiithari Ñaantsi maaroni nampitsiki.

¹¹ Aririka yaitanakimi, airo okantzimo-siri-waitami, pinkanti: '¿Paitama nonkantiriri?' Tima Tasorinkantsi yotakayi-mironi opaita pinkantiri, tira awiroka ñaawaita-sita-chani.

¹² Ari iñiitaki aakaantirini iririntzi iwa-kaantiri. Piñii aakaantirini itomi. Piñii wamaakaan-tirini asitariri ikisaniinta-nakiri.

¹³ Oshiki inkisaniinta-nakimi okantakaan-tziro pawintaa-jana naaka. Iro kantacha ikaratzi oijatanari yawintaajana, iriitakira awisakotaa-tsini. *

¹⁴ Aririka piñaakiri ipaitai-tziri 'Pinkaari Apirotan-taniri' isaikapaaki tsika ti inintakaitiri, inkarati nampita-jyaaroni aka iipatsitiki Judá-iti, ontzimatyii isiyi otzisiki. Tima iri-itaki ikinkithata-kotakiri pairani Kamantan-tzinkari Daniel. (Inkarati ñaanataironi iroka, ontzimatyii ikimathatiro.)

¹⁵ Pisaiki-rika intakiroki piwanko, ari pimpoñiiyaa pisiyanaki, airo pikyaa-panaatzi paapanaati tsika ompaityaa. †

¹⁶ Piwaniki-rika pisaiki, airo paapanaatziro pithaari.

¹⁷ ¡Inkanta-matsitaitiro onkarati motyaata-tsini, aajatzi tzimayita-tsini intsiti ainiro ithoyitzi otomi!

¹⁸ Pamaniri Pawa, pinkantiri: 'Pookakaa-wintajina airo nosiyan-tawaitanaka kyaarontsi-paitiki.'

¹⁹ Tima antaaro onkantyyaa yasinonkaityaa apaata. Tima pairani owakira iwitsikai-takiro kipatsi irojatzi iroñaaka, ti iñiiti siyaaroni iroka asinonkaantsi. Airo apiita iñiiti siyaaroni.

²⁰ Airo itharokyaatzimi Pawa imairintziro iroka asinonkaantsi, tikatsi awisakotaa-tsinimi. Ikamintha iyosiitaitakiri ikaratzi awintaa-jariri Pawa, irootaki yoimairintan-takarori sintsiini asinonkaantsi.

²¹ Aririka pinkimi inkantaitimi: 'Yoka Saipatzii-totaari.' Pasini kantatsini: 'Jiirinta Saipatzii-totaari,' airo pikimisantziri.

²² Ari impokaki siyakotyaarini Saipatzii-totaari, siyakotyaarini Kamantan-tzinkari. Iñaakan-tapaaki kaari iñaapiintaitzi. Inintawita-paakyaa yamatawitiri ikaratzi iyosiitakiri Pawa, kantatsira.

²³ Paamawinta-yityaara awiroka, aritakira nokaman-tzita-yitakamiro."

* **13:13** awintaa: wairontsi † **13:15** intakiroki = jinoki okanta-pankaata pankotsi

*Impiyan-tajyaari Itomi Atziri**(Mt. 24.29-35,42-44; Lc. 21.25-36)*

24 “Aririka onkarata-paaki apaata antaro yasinonkaityaa, aritaki intsiwakaki ooryaatsiri, airo yoorinta kasiri.

25 Inparyaayiti impokiro, aajatzi ikaratzi tzimawita-chari isintsinka inkitiki, oshiki inkanta-kanta-yitanakyaa.

26 Aripaitira impokaji Itomi Atziri inkinan-tapajyaaro minkori, iñiitawajiro isintsinka aajatzi iwaniinkaro.

27 Impoña intyaan-kakiri Maninkariiti, yapatota-pajiri ikaratzi iyosiitai-takiri nampitarori tsika-rika-payi owiraa-paja kipatsiki, tsika owirathapitapaja.

28 Tima onkimita-jyaaro tsika okanta piñaapiintziro pankirintsi, aririka piñaakiro airisiyitanaji, piyotzi irootaatsi osarintsitzi-mataji. ‡

29 Irootaki piyotiri awirokaiti, aririka piñaakiro okaratzi nokanta-kimiri, pokimataana.

30 Airo ikamita yoka ashininka-payi, irojatzi iñaantakyaarori okaratzi nokanta-kimiri. Omapiro.

31 Arira onthonka-jyaari inkiti aajatzi kipatsi, irooma noñaani-yitakari omapirotyaa iroori.

32 Tikatsi yotironi kitaitiri, tsika iwiraiyaa ooryaatsiri nompiyan-tajyaari. Tira iyotiro Itomi, iri mapirotzirori inkiti-wiri Maninkari. Apatziro iyotziro Asitanari irirori.

33 Paamaiyaa, aamawinta pinkantyyaa, pamani. Tira piyoti tsika-paiti omonkaratan-tyaari. §

34 Okimityaaro aririka ijati aparoni atziri intaina. Yookanakiro iwanko, inkanta-yitanakiri maaroni impi-ratani onkarati yantiniriri. Aajatzi inkimitaakiri aamaakowintarori pankotsi, inkanta-nakiri: ‘Paamawinta-jyaana nompiyi.’

35 Pisakisiriti awiroka, tima ti piyoti tsika-paiti impiyi asitarori iwanko, tsitinii-tiini, niyaankiiti-paiti, iñaaki-rika waripa, onkitaitita-manaji-rika,

36 onkantyaama aririka imapokajiro impiyi, airo iñaapajimi pimayi.

37 Okaratzi nokanta-yitzimiri awiroka, irootakira nokanta-yitzi-tariri aajatzi maaroni: Paamaiyaa.”

14*Ikamanta-wakaita yaakaantiri Jesús**(Mt. 26.1-5; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53)*

1 Ari oyotapaaka apiti kitaitiri yoimosirinka-piintai-tziro Anankoryaantsi, iwanta-piintai-tarori yatantaitari kaari

‡ 13:28 pankirintsi = higuera § 13:33 Tzimayitatsi sankinarintsi tsika ti iñiitiro ñaantsika “pamani.” onasiyita ñaantsi-payi

ikonowaitzi siñakaironi. Ari ikamanta-wakaakari ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari itsipatakari Yomitaan-taniri-payi, ikanta-wakaa-jiita: “Thami amatawitiri Jesús ayiri awa-kaantiri.

² Iro kantacha, airo amaimanitziri kitaitiri yoimosirinkaita, ikisako-wintari = kari atziri-payi.”

Isaitan-taitari Jesús kasankaari
(Mt. 26.6-13; Jn. 12.1-8)

³ Ikanta ikinanaji Jesús Asinonkaa-pankoniki, osaiki iwanko Simón omawitari pairani kowiinkari pathaa-rontsi. Ari isaikaki iwajiita. Ariitapaaka aparoni kooya amakotaki kasankaari. Oyosiita owaaki incha-tyaaki, oshiki owinaro, kamiitha okantaka onaki iwitsikai-tziro mapi. Osataa-kotakiro opatziki, osaitan-takari ipatziinaki Jesús. *

⁴ Kisanaka ikaratzi ñaakirori, ikanta-wakaanaka: “¿Paitama aparaatan-tarori kasankaari?”

⁵ “¿Paitama kaari ipimantai-tantaro kasankaari? Ari aakimi oshiki kiriiki, iriitaki ampasityaaririmi asinonkainkari-payi.” Ikisanakiro kooya. †

⁶ Ari ikantzi Jesús: “Piñaa-sityaaro. ¿Paitama pikisan-tarori? Kamiitha noñaakiro naaka antakiri.

⁷ Iriima asinonkain-kariiti irasi iwiro isaiki-motimi, pininti-rika pintakotyaari, ari pimpasita-kyaari. Irooma naaka, kapichinita-paaki nosaiki-mota-najimi.

⁸ Tima antatziiro iroka kooya aawyiiri iroori, jiwataki osaitan-tanaro kasankaari omishata-tyaana tsika onkantyyaa inkitaaitina apaata.

⁹ Tsika-rika ikamantai-tairo Kamiithari Ñaantsi, aritaki inkinkithata-koitairo aajatzi iroka kooya, inkinkithasiritantaityaarori antakiri iroori. Omapiro.”

Ikinkisiryaa Judas yaakaantiri Jesús
(Mt. 26.14-16; Lc. 22.3-6)

¹⁰ Ikanta Judas Nampitsiwiri, ijata-sitakiri ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari yaakaantiri Jesús. Iriiuitaka itsipawitari 12 iyomitaani.

¹¹ Antaro ikimo-siri-jiitanaki jiwari, isinitaakiri impiri kiriiki. Yamina-minata-nakiro Judas tsika inkinakairo yaakaantiri Jesús.

Owiraantarori iwakaanaari iyomitaani
(Mt. 26.17-29; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

* 14:3 incha-tiya = nardo; mapi = alabastro † 14:5 oshiki kiriiki = 300 denario (Iriitaki ipinaitziriri antawaita-tsiri aparoni osarintsi.)

12 Iroora itarori kitaitiri iwanta-piintai-tarori yatanta-itari kaari ikonowaitzi siñakaironi, iwamaa-piintaitzi aajatzipi yatsipitaitari iwaitari kitaitiri Anankoryaan-tsiki. Isampitakiri iyomitaani Jesús, ikantziri: “¿Tsika ankotsita-kaantika ayaari oimosirinkan-tyaarori Anankoryaantsi?”

13 Ipoñaa ikantanakiri apiti iyomitaani: “Pijati nampitsiki, ari pimonthai-yaari atziri yaakotziro inijaati kowityaani. Piyata-nakiri,

14 tsika-rika inkyaapaji, pinkantiri asitarori iwanko: ‘Inintzi iyoti Yomitaanari tsika yakyootiri iyomitaani yoimosirinkiro kitaitiri Anankoryaantsi.’

15 Ari iñaakana-kimiro jinoki iwanko, antaro okantaka iwitsikai-takiro onkini iwaityaa. Ari pinkotsita-kaantiri ayaari.”

16 Jaitijiitaki iyomitaani ariitaka nampitsiki. Iñaakiro okaratziki ikantakiriri, ari ikotsita-kaantakiri iyaari kitaitiri Anankoryaantsi.

17 Okanta otsitiniityaanaki yariita-paaka Jesús, itsipata-paakari 12 iyomitaani.

18 Ikanta iwajiitara, ikantzi Jesús: “Pikaratakira pakyootana, tzimatsira aparoni pithoka-sityaanani. Omapiro.”

19 Owasiri ikantajiitanaka. Aparoni-payi yitanakaro isampitziri, ikantziri: “¿Naakama?”

20 Ikantzi Jesús: “Iriitaki aparoni pikaratakira, ochaantakirori yatantari tsika noochaantziro naaka.

21 Omapirotyaa impyaakotyaa Itomi Atziri, tima irootaki isankinata-koitakiri pairani. Iro kantacha nokantzi naaka: ¡Ikanta-machiitzi! Airo itzimaa-jatzimi yoka, aakaan-tirini Itomi Atziri.”

22 Tima ainiro isaiki iwajiita, yaakiro Jesús yatantari, ipaasoonki-wintakiro, ipitoryaakiro, ipayitakiri iyomitaani, ikantziri: “Iroka, piyaaro, nowatha onatzii.” †

23 Ipoñaa yaakotakiro iraitziri, ipaasoonki-wintakiro, ipakotakiri iyomitaani, irayitaki ikarajiitzi.

24 Ikantziri: “Niraani onatzii, iro ñaakanta-pirotironi ikasiya-kaantaitani. Irootaki sitowaa-tsini, ari onkantyyaa yawisako-siritan-tajyaari oshiki atziri.

25 Airo niraaro iroka, irojatzi apaata aririka impinkathari-wintantai Pawa, aripaiti apiitajirori. Omapiro.”

Ikinkithata-kotziri Jesús imanakotiri Pedro

(Mt. 26.30-35; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38)

26 Ikanta ithonka-nakiro ipantha-kotziri Pawa, jaitijiitanaki Yiinkai-toniki.

† 14:22 yatantari = [pan]

²⁷ Ikantanakiri Jesús iyomitaani: “Irootaintsi pooka-jiitina awirokaiti iroñaaka tsitiniri. Tima irootaki isankinata-koitakiri pairani ikantaitzi:

Nowiri aamaako-wintariri ipiraitari, aritaki inthonkakyaa iwaraa-nakyaa ipira. §

²⁸ Iro kantacha, aririka nañaaji, naaka itajyaaroni nojataji Tapowiniki.”

²⁹ Ari yakanaki Pedro, ikantzi: “Aritakima yookajiitanakimi pasini-payi, airo nomatziro naaka.”

³⁰ Ikantziri Jesús: “Iroñaaka tsitiniri, tikira apititanaki iñii waripa, mawasatzi pimanakotina, pinkanti: ‘Ti noñapiintiri Jesús.’ Omapiro.”

³¹ Aikiro isintsitatzii Pedro, ikantzi: “Airo nooki-mii, aritaki ankarati ankami.” Ari ikantajiitaki aajatzi ikarajiitzi.

Yamani Jesús Toonkaitoniki

(Mt. 26.36-46; Lc. 22.39-46)

³² Ikanta yariijiitaka ipaitai-tziro Toonkaitoni, ikan-tapaakiri iyomitaani-payi: “Ari pisaikawaki aka, na-manawaki.”

³³ Iri itsipatanaka Pedro, Jacobo aajatzi Juan. Antaro yiraa-sirita-kota-paakari.

³⁴ Ikantziri: “Owamai-mata-tyaana nowasirinka. Ari pisaikawaki awiroka aka, pisakijiiti.”

³⁵ Iwaaniintanaka kapichiini irirori. Tyiirowa-paaka, yamanapaaki, onkantyyaa airo ikimaatsitan-taromi awishimotirini.

³⁶ Ikantzi: “Asitanari, tikatsi pomirintsitzi-motyaamini awiroka. Nonintawita pookakaa-winti-naromi onkarati nonkimaatsityaari. Iro kantacha airo pimatano okaratzi nokowawitakari naaka, iro pimati paita pininta-kaakinari awiroka.”

³⁷ Ikanta ipiyapaaka, iñaapaa-tziiri imaajiitzi. Ikanta-paakiri Pedro: “Simón, ¿pimaatzii? ¿Tima pinkisa-sityaaro kapichiini piwochoki?.” *

³⁸ Pisaaki-jiiti, pamani iñaantaitami = kari, inintaiti yantakai-timiro kaari-pirori. Oshiki okaratzi kamiithatsiri pininta-witari pantirimi, iro kantacha ti pinkisa-siwainityaa.”

³⁹ Aajatzi ipiyanaja, amanapaji. Irojatzii yapiitapaji ikan-takiri inkaaranki.

⁴⁰ Ikanta ipiyapaja, aajatzi iñaapajiri imaajiitzi, tima ayimata-tziiri iwochokini. Ipasiki-waitzi iyomitaani, ti iyoti tsika inkanti.

§ 14:27 ipira = oisha, [oveja] * 14:37 kapichiini = aparoni-machiini hora

41 Iro mawatatsiri ipiyaka, ikantapaakiri: “¿Irojatizima pi-maajiitzi? Monkarata-paaka yaakaan-tantai-tyaariri Itomi Atziri, yaitanakiri kaari-piro-siririki atziri.

42 Pimpiriinti, thami ajataji. Okaakitzi-mata-paaki pi-mantinani.”

Yaitakiri Jesús

(Mt. 26.47-56; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11)

43 Iñaawai-minthaitzi Jesús, imapoka-sitaka yariita-paaka Judas ikarata-piintziri 12 iyomitaani. Oshiki atziri itsipata-paaka, yamayitaki iwisa-minto, ipasa-minto. Ityaankani inatzii ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari, Yomitaan-taniri, aajatzi Antari-konaiti.

44 Tima ikamantzi-takari yamayitakiri yoka pithoka-sityaarini, ikantakiri: “Itzimi-rika nowithata-paakyaari noninta-porota-paakiri, iriitaki, pairikiri, paanakiri.”

45 Ari itsitoka-paakari Judas okaakiini Jesús, ikanta-paakiri: “Yomitaanari.” Ininta-porota-paakiri iwithata-paakari.

46 Yairikai-tapaakiri Jesús, yoosoita-paakiri.

47 Ikanta tsipata-kariri okaakiini Jesús, inosika-nakiro iyotsiroti, itotzitakiri iyimpita impiratani Ompira-tasorintsi-pirori.

48 Ipoñaa ikantzi Jesús: “¿Naakama kosintzi pamasitan-tanari piwisa-minto aajatzi pipasa-minto pairikan-tyaanari?

49 ¿Tima piñaa-piintina noyomitaantzi kitaitiri-payi Tasorintsi-pankoki, kaarima paantana anta? Ari onkantyyaa, irootaki omonkaratan-tyaari ikantai-takiri Sankinarintsi-piroriki.”

50 Siyajiitanaka iyomitaani, yookanakiri apaniroini.

Mainari siyanain-chari

51 Tzimatsi mainari oyaatako-winta-nakiriri Jesús. Ikithaa-witaka manthakintsi karini-masita-tsiri. Iro kantacha yairikawii-takari irirori,

52 yookanakiro iithaari ithañaanaka, isiya-mirikita-sitanaka.

Yapatowintaitari Jesús

(Mt. 26.57-68; Lc. 22.54-55,63-71; Jn. 18.12-14,19-24)

53 Ipoñaa yaitanakiri Jesús Ompira-tasorintsi-piroki. Ari yapatojiitaka maaroni ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari, Antari-konaiti, aajatzi Yomitaan-taniri.

54 Ikanta Pedro nosikaka ipoki intainaini, iyaatako-winta-tziiri Jesús, irojatzi yariitan-tapaaka iwankoki Ompira-tasorintsi-pirori. Kyaapaaki owaankiiri-tsitiki pankotsi, ari

isaikapaakiri itsipata-paakari kimpoyaan-taniri, yakitsi-jiita paamariki.

⁵⁵ Ikanta ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari itsipatakari ikaratzi apatotain-chari, yaminawitaka ipaita thaiya-kotyaarini Jesús ompoñaan-tyaari iwa-kaantiri.

⁵⁶ Tzimawitaka oshiki thaiyako-witapaa-kariri, ti omonkarata-wakaa-tzimaityaa okaratzi ikantayi-witakari pasini-payi.

⁵⁷ Ari ikatziya-jiuwitanaka, ithaiya-kota-nakari Jesús, ikantzi:

⁵⁸ "Nokimiri naaka chapinki ikantzi: 'Ari nomporokakiro Tasorintsi-panko, iwitsikani atziri, iro mawatatsiri kitaitiri nonthonkajiro nowitsikainiri naaka pasini, kaari ipomir-intsita atziri iwitsikairo.' "

⁵⁹ Iro kantacha ti onkanti yaapatyaa-wakaa-wintyaaro okaratzi ikantako-witariri Jesús.

⁶⁰ Ipoña ikatziyanaka Ompira-tasorintsi-pirori, isampitanakiri Jesús, ikantziri: "¿Paitama kaari pakanta? ¿Tima piyota-kotiro okaratzi ikantakoi-tzimiri?"

⁶¹ Irojatzii imairitaki, ti yaki. Yapiitakiri isampitziri: "¿Awirokama Saipatzii-totaari, Itomi Thasonkawintaari?"

⁶² Yakanaki Jesús, ikantzi: "Naakataki. Irootaintsi piñiiri Itomi Atziri isaiki-motairi irako-piroriki Pawa Sintsi-pirori impinkatha-ritai. Ari piñaajiri impiyi inkinapaji minkoriki."

⁶³ Ikanta ikimawakira Ompira-tasorintsi-pirori, isaranakiro iithaari ikisanaka, ikantanaki: "Tikatsi aninti pasini inkanta-koitiri.

⁶⁴ Pikimajiitaki awirokaiti thainkakiri Pawa. ¿Tsikama pikanta-jiitzika awiroka?" Ikantajiitzi maaroni: "¿Tzimataiki ikinakaa-sitani! ¿Ontzimatyii inkami!"

⁶⁵ Tzimatsi ikarajiitzi choonta-poro-waita-nakiriri. Tzimatsi pasini owasi-porota-nakiriri ikaposa-poro-tzimaitari, ikantziri: "¿Intsityaa piyoti, Kamantan-tzinkari!" Imatzi-takaro aajatzi aamaako-wintaniri, ipasa-poro-waitakiri.

Ikantzi Pedro: Ti noñiiri naaka Jesús

(Mt. 26.69-75; Lc. 22.55-62; Jn. 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Ikanta isaikakira Pedro intakiroki, sitowapaaki kooya impiratani Ompira-tasorintsi-pirori.

⁶⁷ Oñaapaakiri Pedro yakitsita, okantziri: "¿Tima awiroka itsipata pairani Jesús Kasiyakaawini-satzi?"

⁶⁸ Imanakotanakiri Pedro, ikantanaki: "Tityaa, ti noki-mathatimi ipaita pikantanari." Ari isitowa-paintzi kapichini. Irojatzii iñaanta-nakari waripa.

⁶⁹ Okanta osamaniitaki, oñaajiri aajatzi, okamantakiri ikaratzi akitsita-chari, okantziri: “Irijatziitara yoka.”

⁷⁰ Yapiita-nakiro Pedro imanakotsiri. Tikira osamaniti, yapiita-nakiro ikaratzi saikain-tsiri isampitziri, ikantziri: “Awirokatakiki itsipata-piintari Jesús, tima Tapowini-satzi pinatzii, iriiwaitaki iñaawaita-piintzi irirori.” †

⁷¹ Ikantzi Pedro: “Tima, ti noyotiro pikantanari. Iyotzi Pawa omapiro nokantzi, nothaiya-rika iwasankitai-naata.”

⁷² Tikira osamaniti ari yapiita-nakiro iñaanaki waripa, kantanaka apiti yapiitakiro iñii. Ari ikinkisiryaa-nakiro Pedro ikantakiriri Jesús: “Tikira apititi iñii waripa, mawasatzi pimanakotina, pinkanti: ‘Ti noñiiri Jesús.’ ” Iraanaka ikinkisiryaa-nakiro.

15

Yaitanakiri Jesús Pilato-ki

(Mt. 27.1-2,11-14; Lc. 23.1-5; Jn. 18.28-38)

¹ Okanta okitaitita-manaji, yapatojiita-manaja maaroni pinkathari: ijiwari Ompira-tasorintsitaari, Antari-konaiti, aajatzi Yomitaan-taniri-payi, oshiki iñaawintakiri Jesús. Ipoña yoo-soita-nakiri, yaitanakiri isaikira Pilato, ijiwari wirakocha.

² Isampita-wakiri Pilato, ikantziri: “¿Awirokama iwinkathariti Judá-iti?” Yakanaki Jesús, ikantzi: “Irootaki pikantakiri awiroka.”

³ Ikanta ijiwari Ompira-tasorintsitaari, ikisaniinta-nakiri, oshiki ikantako-waiwita-nakari.

⁴ Yapiita-nakiri Pilato isampitziri: “¿Tikatsima pinkanti awiroka? ¿Tima pinkimi okaratzi ikantakoi-tzimiri?”

⁵ Ti yaki Jesús. Okiryaantzi iwanakiri Pilato yoka Jesús.

Imishakowintai-tziri Jesús

(Mt. 27.15-31; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38-19.16)

⁶ Tzimatsi yamita-piintari ijiwariti wirakocha. Tima aririka yoimosirinkaityaa, imisitowa-piintzi aparoni Judá-iti yasitakoi-tziri, itzimi-rika inintakiri ishininka-payi.

⁷ Tzimatsi paitachari Barrabás, yasitakoi-tziri itsipatari ikarajitzi iwakantaki, imaimanitakiri iwinkathariti wirakochaiti.

⁸ Ikanta ipokajiita-paaki atziri, ikowa-kota-paakiri Pilato yantiro yamita-piintari.

⁹ Yakanaki Pilato, ikantzi: “¿Iriima pinintzi nomisitowa-kaantiri ipaitai-tziri ‘Iwinkathariti Judá-iti?’ ”

† **14:70** Tzimayitatsi sankinarintsika tsika ti iñiitiro owiraantarori iroka ñaantsi aka. onasiyita ñaantsi-payi

10 Iyotzi Pilato isamatyaari ijiwari Ompira-tasorintsitaari yaakaan-tanta-kariri Jesús.

11 Iro kantacha yoka ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari, ikisaakakari atziri-payi inkanti: “Iro kamiithatatsi imisi-towaitiri Barrabás.”

12 Yapiita-nakiri Pilato isampitziri: “Yoka ipaitai-tziri Iwinkathariti Judá-iti, ¿Tsikama nonkanti-rika?”

13 Ikantzi ikaimajiitzi atziri: “¡Pipaika-kota-kaantiriwí!”

14 Ikantzi Pilato: “¿Tzimatsima kaari-pirori yantakiri?” Aikiro isintsitatzi ikaimajiitzi atziri, ikantzi: “¡Pipaika-kota-kaantiriwí!”

15 Iro inintan-tanakari Pilato yantiniri ookimotziriri atziri-payi, imisitowa-kaantakiri Barrabás. Iri ipasata-kaantanaki Jesús, isinitakiri ipaikaakoitiri.

16 Ikanta owayiriiti ikyaakaa-nakiri Jesús owaankiiritsitiki iwayiri-pankotiki iwinkathariti wirakocha. Ari yapatota-kaantai-takiriri maaroni owayiri.

17 Ikithaata-paakiri kithaarintsi kityoonka-masita-tsiri osiyarori ikithaata-piintari pinkathari-yitatsiri. Ipoñaa yamathaita-kaitakari kitoochii-tapo.

18 Iro yantantarori iroka, tima inthainka-mawaita-tziiri. Ikaimako-tzimaitari, ikantzi: “¡Yokaja iwinkathariti Judá-iti!”

19 Ipoñaa ipasaina-waitan-takari saworo-karaki. Ichoonta-poro-waitakiri. Ityiirowasi-tzimaitari impinkathatiri ikantzi.

20 Ikanta ikaratakiro isironta-winta-waitari. Isapokainiri kityoonka-masita-tsiri ikithaata-kiriri inkaaranki, ikithaatainiri iithaari, yaanakiri ipaika-kotiri.

Ipaikakoi-tziri Saipatzii-totaari irojatzii ikamantakari (Mt. 27.32-56; Lc. 23.26-49; Jn. 19.17-30)

21 Ikanta Simón, poñaachari Cirene, iriri Alejandro aajatzi Rufo, imonthaaitakari yariita irirori nampitsiki, isintsiwinta-nakiri yanatanakiro ipaika-kotan-taityaariri Jesús.

22 Yaitanakiri tonkaariki ipaitai-tziro Atzirii-toni.

23 Ipakoita-paakiri kachori ikonowai-takiro owaaki in-chato, ti iriro. *

24 Ipoñaa ipaikakoi-tanakiri. Yaitakiro ikithaa-yitari Jesús ipaa-wakai-takaro, ikimita-kaantakiro iñaaritaita iy-otantyaari intzimi ayironi.

25 Tima jinokita-paaki ooryaatsiri, ipaika-kotai-takiri Jesús. †

* 15:23 Iro yoitaitziriri atziri, ijimpa-wathatan-tyaari, airo ikimaatsi-waitanta aririka iwaskanitaaitiri. † 15:25 jinokita-paaki ooryaatsiri: iwiraa ooryaatsiri

26 Isankinaitaki kantakaan-takirori ipaikakoi-tanta-kariri, okantzi: “Iwinkathariti Judá-iti.”

27 Ari itsipatai-takiri ipaikakoi-tziri apiti kosintzi, iwatzika-koitaki irako-piroki, pasini yampatiki.

28 Ari omonkaratakari isankinata-koita-kiriri pairani, ikantaitzi:

Ari inkimita-kaitairi iriimi kaari-pirori. ‡

29 Ithainkima-waitakiri ikaratzi awisayita-tsiri anta, itikai-nata. Ikantziri: “Tima awiroka porokironi Tasorintsi-panko, iro mawatapain-tsiri kitaitiri piwitsikairo aajatzi.

30 ¿Paitama kaari payiitanta ipaika-kotai-takimi piwawisaa-kotajyaa?”

31 Ari imatzitakaro ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari aajatzi Yomitaan-taniri-payi, iwashaa-winthawaitaari, ikantawakaa-jiita: “Iwawisaa-kotziri pasini, ¿kaari imatantaro iwawisaa-kotajyaa irirori?”

32 ¡Intsityaa Saipatzii-totaari-witachari Iwinkathariti Israeliiti, yayiiti ipaikakoi-takiri onkantyyaa ankimisantantyyariri!” Imatzitakaro aajatzi itsipatakari ipaika-kota, ithainkamawaitakiri.

33 Ikanta itampatzikata-paaki ooryaatsiri, omapokasitanaka otsitinitanaki, irojatzi oshiityaan-tanaka. §

34 Ari ikaimanaki Jesús sintsiini, ikantanaki: “¡Eloí! ¡Eloí! ¿Lama sabactani?” (Iro akantziri añaaniki aroka: “¡Pawá! ¡Pawá! ¿Paitama pookan-tanakanari?”)

35 Ikanta ikimawakiri saikawinta-kiriri ikaimanaki, ikantajiitzi: “Pinkimiri, ikaimatziiri Elías.”

36 Isiyapaaka aparoni, imitsiya-paintzi manthakintsi kachoriki kipishaari, yankowii-takiniri saworo-pankiki, iwaan-kakota-kiniri yatsimiyaata-wakiro. Ikantzi: “Añaawakiriita ari impokaki Elías iwayiitajiri.”

37 Ipoñaayapiita-nakiro ikaimanaji sintsiini, ti yaninkatanaji.

38 Okanta anta Tasorintsi-pankoki, saraanaki niyaankiki ithata-sitai-tzirori, apimankiti okantanaka. Itanakaro jinoki irojatzi osaawiki.

39 Ikanta ijiwari owayiriiti katziya-winta-kariri Jesús, ikimakiri ikaimanaki sintsiini ikamanta-nakari, ikantanaki irirori: “¿Omapiro-witatyama Itomitari Pawa yoka?”

40 Amina-kotakiri intyaatsikaini kooya-payi, iroka okarajiitzi: María Pankothanthaari-sato, Salomé, María iriniro iyaapitsi Jacobo aajatzi José.

‡ 15:28 Tzimayitatsi sankinarintsi tsika ti iñiitiro maaroni iroka ñaantsi aka. onasiyita ñaantsi-payi § 15:33 iwiraa ooryaatsiri

⁴¹ Iroka-payi kooya irootaki tsipata-kariri pairani Jesús Tapowiniki, oshiki amitakota-piintakiri. Otsipatakaroo aajatzi pasini kooya-payi oyaatapaa-kiriri Jesús ipokakira Aapatyaawiniki.

Ikitaitakiri Jesús

(Mt. 27.57-61; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42)

⁴² Tima tsitiniityaanaki. Irootaki kitaitiri yamina-ronta-piintaita iyaari onkitaitita-manaji kitaitiri imakoryaan-taitari.

⁴³ Ikanta José poñaachari Tonkaironiitoniki, ikarata-piintziri yapatota jiwari-payi Judá-iti, iriitaki oyaawintziriri Pawa impinkathari-wintantaji. Ti intharowanaki, ijata-sitakiri Pilato, ikantapaakiri: “Pisinitinari nonkitatajiri Jesús.”

⁴⁴ Tima imapoka-paakiri Pilato, ti iyowityaa kamakira Jesús. Ikaimakaan-takiri ijiwari owayiri-payi, isampitakiri omapiro-rika ikamaki Jesús.

⁴⁵ Ari ikamantai-takiri Pilato, isinitainiri José yaanajiri.

⁴⁶ Yamananta-sitakiri kithaarintsi karini-masita-tsiri. Ipaikaryaa-kotajiri, iponatakiri. Iwakotakiri imorontaitziro siranta ikasiya-kaitari kaminkari. Yoipinaa-kaantaki antaroiti mapi, ishipita-kotan-takari.

⁴⁷ Okanta María Pankothanthaari-sato otsipatakaroo María iriniro José, aminako-jiitakiri iroori tsika iwaitakiri.

16

Yañaantaari Jesús

(Mt. 28.1-10; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10)

¹ Awisanaki kitaitiri imakoryaan-taitari. Okanta María Pankothanthaari-sato, otsipatakaroo pasini María iriniro Jacobo, aajatzi Salomé, amananta-jiitaki kasankaari ontziritan-tajjaaririmi Jesús.

² Aritaki sitowi-mata-paaki ooryaatsiri itapiintarori kitaitiri. Ananinkanaki iroori ojajiiti omoroki iwawi-takarira Jesús.

³ Okanta-wakaa-jiita: “¿Ninkatyaa sirinkajaironi mapi yasita-kotan-taita-kariri?”

⁴ Iro kantacha aminawita-paakari tsika iwawii-takari, oñaatzii isirinkai-takiro mapi, tima antaro mapi onatzii.

⁵ Kyaapaaki omoroki iwawii-takarira. Oñaasita-paaka aparoni mainari isaikaki akopiroki, okitamaarotaa-nikitaki iithaari. Otharowa-jiitanaki.

6 Ari iñaanata-nakiro irirori, ikantziro: “Airo pitharowantana. Iriima pipokasiwita Jesús Kasiyakaawini-satzi, ipaika-kotai-takiri chapinki. Añaajira, ti isaiki aka. Paminiro iwawii-takarira.

7 Pimpiyanaki, pinkaman-tayitairi iyomitaani, pinkantairi Pedro ijiwataimi Tapowiniki, aritaki piñaajiriri anta. Tima iro ikamantzi-takamiri.”

8 Ari osiya-pithata-nakaro kaminkari-moro, piyonkawai-tanaka. Tikatsi pasini atziri onkaman-tanaki, tima otharowa-nakitzi.

Iñaakaaro Jesús iroka María Pankothanthaari-sato
(Jn. 20.11-18)

9 Tima añaaji Jesús kapichikitaiti itapiintarori kitaitiri awisanakira kitaitiri imakoryaan-taitari, iroora yitanaja iñaakajaro María Pankothanthaari-sato yisita-kota-kaajiri pairani ikyaantasiritaro karatatsiri 7 piyari.

10 Iroora ojata-sitan-tanakariri iroori ikaratzi itsipatakari pairani Jesús, oñaapaa-tziiri yiraawai-jiita, okamanta-paakiri oñaajirira Jesús.

11 Ikanta ikimawi-jiita-wakiro oñaajiri Jesús yañaaji, ti inkimisanta-jiitiro.

Iñaakaari Jesús apiti iyomitaani
(Lc. 24.13-35)

12 Ikanta iñaakaari Jesús apiti iyomitaani yanijjiitzi awot-siki, ipasini-porotzi-mota-pajiri kapichiini.

13 Ari ipiyajiiitanaka irirori, ikamanta-witapaakari ikarajitzi. Ari ikimitai-takiriri aajatzi, ti inkimisantaitiri.

Ityaankiri Jesús iyomitaani-payi
(Mt. 28.16-20; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23)

14 Iwawai-minthaita 11 iyomitaani Jesús, ari iñaakakari, ikisathata-pajiri iñaakirira kisosiri ikantajiiitaka, ti inkimisantiri ikaratzi ñaayita-jiriri yañaaji.

15 Ikantapajiri: “Pijati pinthotyiiro maaroni nampitsi-payi. Pinkinkithatainiri atziri-payi Kamiithari Ñaantsi.

16 Tzimatsi-rika kimisantaironi, aririka inkiwaata-najyaa, iriitakira awisako-siritaa-tsini. Iriima kaari kimisanta-wakironi, iwasankitai-tayiiri.

17 Iroka inkanta-yitanakyaa inkarati kimisanta-naatsini: yisita-kota-kaayitairi ikyaantasiritari piyari, inkantiri: ‘Nawintaari naaka Jesús Saipatzii-totaari.’ Iñaawai-yitairo kantasi-waiyita-chari ñaantsi. *

18 Aririka yairika-wityaari maranki, aririka irawityaaro piyanta-tsiri, tikatsi onkantiri, airo ikami. Ari onkantaki

* 16:17 awintaa: wairontsi

yisita-kota-kaayitairi mantsiyari-payi yantantyaari kapichi-
ini irako.”

Iwajinokaja Jesús inkitiki

(Lc. 24.50-53)

¹⁹ Ithonka-kiro Awinkathariti ikamanta-yitakiri, irojatzi iwajinokan-taari inkitiki, itsipata-paari Pawa ipinkathari-wintan-tapaji. Isaiki-mota-pajiri irako-piroki.

²⁰ Ikanta ijajiitanaki iyomitaani, ikamantantaki maaroni nampitsiki. Iriira Awinkathariti matakaa-yitakiriri, yantakaa-yitakiri kaari iñaapiintaitzi, ari onkantyyaa iyotantai-tyaari omapiro ikamantantai-tziri. Omapirowí.

KAMIITHARI ÑAANTSII ISANKINATAKIRI LUCAS

Iwithaitari Teófilo

¹ Oshiki nintawitaincha isankinatiromi okaratzi awishimo-yitakairi.

² Inintaitaki ithotyaaaitiro okaratzi iyomitaa-yitakairi ñaayita-jaanta-kirori owakiraini ikaratzi kamanta-kairori iroka ñaantsi.

³ Ari nokimitakari aajatzi naaka Teófilo. Tima namanpakaro niitsikiroini tsika okanta opoñaan-tanakari, irootaki nosankinatan-tamirori awiroka okaratzi awisayitain-tsiri.

⁴ Ari onkantyya piyota-kotan-tyaarori iroopirori okaratzi iyomitaa-witai-takamiri.

Ikamantantaitzi intzimi Juan

⁵ Pairani, ipinkatha-ritantari Herodes iipatsitiki Judá-iti, ari isaikiri aparoni Ompira-tasorintsitaari ipaita Zacarías, iriitaki icharinini Abías. Irooma iina opaita Elisabet, irootaki irisaroni Aarón.

⁶ Kamiithasiri ikantajiita apitiroiti ipinkathatzi Pawa. Yanta-piintziro maaroni Ikantakaantani aajatzi iwinkakaantani, ti ontzima-waiti ikinakaa-sitani.

⁷ Iro kantacha ti intzimi iintsiti, tima maaniri onatzi Elisabet. Antyasipari ikantajiitaka apitiroiti.

⁸ Okanta apaata, monkaratapaja kitaitiri imatajiro ikara-jiitzi impira-tasorintsitaa-ritzi Zacarías.

⁹ Tima iro yamijiita-piintari Ompira-tasorintsitaari, ikimita-kaantaro iñaaritaita, ari iyotaitzi iriitaki Zacarías kyaatsini tasorintsi-pankoki intayiniri Pawa kasankainkari.

¹⁰ Piyojiitacha ikarajiitzi intakiroki yamanajiitzi itayitziroka kasankainkari.

¹¹ Ari iñaakakariri Zacarías Imaninkariti Pawa, ikatziyimota-paakari irako-piroki itayirora kasankainkari.

¹² Ikanta iñaawakiri, antaro yokiryaaantsi-tanaki itharowan-tanakari.

¹³ Ari iñaawaitanaki Maninkari, ikantzi: “Zacarías, airo pitharowantana. Tima ikimaita-kimiro pamanani. Aritaki piñaakiro piina Elisabet, intsimi iintsiti. Iriitaki pimpaitiri Juan.

¹⁴ Aririka intzimaki pitomi, oshiki pinkimo-siri-wintiri, ari inkantzi-tyaari aajatzi atziri-payi.

15 Tima iriipirori inkanta-kaiyaari Pawa. Airo pira-kairi kachoyita-tsiri isinkitaitari. Tima isaikan-tzitakari Tasorinkantsi tikira-mintha intzimiita.

16 Inkinkithasirita-kaayita-jyaari oshiki Israel-iiti impiyasi-siri-yitaji inkimisantairi Awinkathariti Pawa.

17 Iriitaki jiwatairini Awinkathariti. Inkanta-kaakyaari itasorinka Kamantan-tzinkarini Elías, aritaki yoipyaa-siritairi ikaratzi iriritaitari, oshiki ipyaakotakaiyari itomi-payi. Aritaki intsimaryaa-sirita-kairi katsima-siriri, iwitsika-sirita-kaantajyaa inkimisantaitiri Awinkathariti.”

18 Yakanakiri Zacarías yoka Maninkari, ikantziri: “¡Arí! ¿Tsikama onkantyyaa noyotan-tyaarori pikanta-kinari? Tima antyasiparitakina naaka, aajatzi okimitakari noina.”

19 Ikantzi Maninkari: “Naakataki Gabriel, saiki-motziriri Pawa. Iriitaki tyaanka-kinari nonkaman-timiro iroka Kamiithari Ñaantsi.

20 Iro kantacha, okantakaaro pithain-kañaanitakina, kisowaanti pinkantyyaa iroñaaka irojatzzi omonkaratan-takyaari okaratzi nokanta-kimiri.”

21 Saikajitatsi ishininka-payi intakiroki iyaawinta-jiitari Zacarías. Ikanta-wakaa-jiita: “¿Paitama ipyaawintari Zacarías tasorintsi-pankoki?”

22 Ikanta isitowa-witapaara Zacarías, ti onkanti iñaawaitapaji, ookookowaitasitapaja. Ari iyotanaki ikarajitzi tzimatsi iñaakiri tasorintsi-pankoki. Yasi iwanakiro ikiso-waantitanaki.

23 Irojatzzi imonkaratan-taarori kitaitiri isaiki tasorintsi-pankoki, jataji iwankoki irirori.

24 Okanta apaata, motyaataki Elisabet iina Zacarías. Antaroiti okinkisiryaaaka, ti ositowaji owankoki ikaratzi 5 kasiri omairintaka, okanta-siritzi:

25 “Irootaki inintakaa-kinari Pawa, airo imaninta-siri-waitana noshininka-payi.”

Itziman-takari Jesús

26 Ikanta imonkarata-paaka kasiri 6, ityaankajiri Pawa Maninkari Gabriel nampitsiki Kasiyakaawiniki saikatsiri Tapowiniki,

27 iñiiro kooya kaari yotirini sirampari, paitachari María, tima irootaki ikasiyakari iinantyaari mainari José, iriitaki icharini pinkatharini David.

28 Ikanta ikyaapaaki Maninkari osaiki María, ikantapaakiro: “¡Nowithatami kooyá, itsipataami awiroka Awinkathariti. Panaako-yitairo pasini kooya-payi inisironka-pirotaimi!”

²⁹ Okanta oñaawakiri Maninkari iroka María, antaro okiryaaatziitanaki, osiriki owanakiro okaratzi ikantapaa-kirori iwithata-paakaro.

³⁰ Ipoñaá ikantziro Maninkari: “María, airo pitharowakaana, ikawinthaani pinatzi awiroka Pawa.

³¹ Aritaki piñaakiro pimotyaaati, intzimi pintsiti. Iriitaki pimpaitiri Jesús.

³² Iriitaki matironi iriipiroti, impaitaitiri Itomi Jinokisatzi. Tima iriitaki impinkatha-ritakairi Pawa, ikimitaakiri pairani icharinini David ipinkatha-ritakaakiri.

³³ Iriitaki pinkathari-winta-jirini ikaratzi icharini-yitaari picharinini Jacob, irasi iwiro impinkathari-wintantai irirori.”

³⁴ Ari osampita-nakiri María, okantziri: “¿Tsikama onkini nomotyaaati, tikirata noñiirita sirampari?”

³⁵ Yakanakiro Maninkari, ikantziro: “Iriitaki kankakaiyaaroni Tasorinkantsi. Tima isaika-tatyiiyaamiro isintsinka Jinokisatzi, osiyapaa-kyaaromi anaantzi aamparintsi. Irootaki impaitan-tyaari piwaiyani Tasorintsi Itomi Pawa.

³⁶ Ari okimitakari pishininka-thori Elisabet, ipaiwitaitaro maaniri, okantawitaka antyasiparo-witaka iroori, motyaataji. Tzima-kotaki 6 kasiri.

³⁷ Tima tikatsi kompitzi-motyaaarini irirori Pawa.”

³⁸ Ari okantanaki María: “Naakataki impiratani Pinkathari, yantinaro okaratzi pikanta-kinari.” Irojatzii piyanta-naari Maninkari.

Ojataki María ariitaro Elisabet

³⁹ Ipoñaá pasini kitaitiri, sintsiini ojatanaki María tonkaariki osaikayitzira inampitsiti Judá-iti,

⁴⁰ irojatzii ariitan-takari iwankoki Zacarías, owithata-paakaro Elisabet.

⁴¹ Okanta okimawakiro Elisabet owithata-paakaro María, ishiwatanaka omotyaaakiri. Tima inkanta-kaana-kityaaro Elisabet Tasorinkantsi,

⁴² oñaawaitanaki sintsiini, okantanaki: “Awirokataki anairori pasini kooya-yitatsiri itasonka-wintai-takimi. Ari inkimityaari aajatzi piwaiyani.

⁴³ ¿Paitama pipoka-sitan-tanari iriniron-tyaari Nowinkathariti?

⁴⁴ Tima nokimawakimi piwithata-paakana, ishiwatanaka nomotyaaakiri ikimo-siritanaki.

⁴⁵ Kimosirira pinkantajyaa aajatzi awiroka pikimisan-takira, tima aritaki omonkaratajyaa okaratzi inintakaa-kimiri Awinkathariti.”

⁴⁶ Opoñaá okantanaki María: Antaroiti nowisiriyaa-winta-jyaari Nowinka-thariti,

47 Kimosiri nonkanta-wintyaari Pawa wawisaako-sirita-jinani.

48 Tima iñaakina okantawita nasinonkaa-waita, tima naaka impiratani,

Inkantai-tajina naaka: Antaroiti intasonka-wintai-takiro.

49 Tima antaroiti yantzi-mota-kinari matzirori otzimi isintsinka.

¡Tasorintsi onatzi iwairo!

50 Irasi iwiro inisironka-yitairi inkarati incharinin-taityaari apaata,

Intzimi-rika pinkatha-yitajirini.

51 Iro isintsinka imatanta-yitakari.

Yapirotzi-tairi ikinkisiryaa-witari yantirimi kantakaapiro-waita-chari. *

52 Ikaratzi pinkathari-witachari, ikantakaan-takiro Pawa airo ijatakaantaro impinkathariti,

Iriitaki iñaapirota-kaari ikaratzi tsinampa-siryaa-witachari.

53 Yashaaranta-kaayitari ikaratzi tashaa-niinta-waita-tsiri, Iriima ikaratzi ashaaranta-witachari yaapitha-yitairi tzmimo-witariri imisitowai-takiri.

54 Inisironkatairi Israel-iiti, tima impiratani inayitaki.

Ti impyaakotyaari inisironka-yitziri,

55 Tima iro ikasiya-kaakiriri pairani awaisatzitini,

Yitanari Abraham aajatzi inkarati incharinin-tayita-jyaari kanta-jitaa-chani.

56 Ari osaikimo-waita-paintziro María iroka Elisabet ikaratzi mawa kasiri, irojatzi opiyantajari owankoki iroori.

Itziman-takari Juan kiwaatan-taniri

57 Okanta apaata, tzmaki Elisabet otomi.

58 Ari ipokajiitaki oshininka-payi ikimo-siri-winta-jiitziro, tima iyojiitaki antaro inisironkatakiro Pawa.

59 Ikanta imaakota-paaki 8 kitaitiri iincha-niti, yaanakiri intomisitaa-nitaitiri. Ari inintawitaitaka impaitai-tirimi Zacarías, yaakotiri iwairo iriri.

60 Titzimaita oninti iriniro, okantanaki iroori: “Airo ipaita Zacarías, impaityaa Juan.”

61 Ari ikantai-tanakiro: “¿Paitaka kankotachari? Tima tikatsi pishininka paitachani Juan.”

62 Tima yookota-sitai-takaniri Zacarías isampitai-tziri tsika inintzi impaitiri.

63 Ari yookotanaki Zacarías incha-kota yamaitiniri. Ari isankinatakiri, okantzi: “Juan impaityaa.” Ari yokiryawinta-jiitanaki ikaratzi sampita-kiriri.

* 1:51 isintsinka = irako

⁶⁴ Ari imapoka-sitanaja iñaawaitanaji Zacarías. Antaroiti ipinkathata-nakiri Pawa, iwisiriyaa-winta-nakiri.

⁶⁵ Tima antaaro inkiryaaapiro-jiitanaki maaroni ishininkapayi Zacarías. Ithonka ikimakoi-tanakiri maaroni tonkaariki-payi iipatsitiki Judá-iti.

⁶⁶ Pampitha-siri ikantajiita ikaratzi kimakowinta-kiriri, ikantajiitzi: “¿Tsikama impaityaaka apaata yoka iinchaaniki?” Tima kimpoyaa-winta iwakiri Awinkathariti yoka iinchaaniki.”

Ikamantantakiri Zacarías

⁶⁷ Ikanta Zacarías, asitariri iinchaaniki, ikantakaa-nakari Tasorinkantsi ikamantantanaki, ikantzi:

⁶⁸ Kimosiriwintaari inatzii Awinkathariti Pawa, iwawani Israel-iiti,

Ipokaki iwatsinaryaa-koyitairi ikaratzi yasitari irirori.

⁶⁹ Ityaanka-kairi iriipirori Owawisaa-kotan-tatsiri, Iriitaki ishininka-mirinka icharini David, impiratani.

⁷⁰ Irootaki ikamantantakiri pairani tasorin-tsita-tsiri Kamantan-tzinkari-payi.

⁷¹ Iriitaki owawisaa-koyitainiri itzimawita oshiki kisaniiintairi.

⁷² Tima inisironkatai imonkaratajiro ikantakiri pairani awaisatzitini,

Osiriki iwakiro tasorin-tsita-tsiri ikasiya-kaakiriri pairani.

⁷³ Tima ikanta-pirotakiri pairani acharinini Abraham, Onkarati inkasiya-kaiyaariri.

⁷⁴ Yookakaa-wintai itzimayiwita kisaniiinta-yitairi,

Tikatsi antharowan-tawaitajyaa ankimisantajiri irirori.

⁷⁵ Kitisiri ankantajyaa. Kamiithasiri ankanta-winta-jyaari maaroni kitaitiri.

⁷⁶ Irooma awiroka notomi, impaitaitimi Iyamanta-niriti Jinoki-satzi.

Tima awirokatakai jiwatairini Awinkathariti, piwamiithatairini tsika inkinayitanaki.

⁷⁷ Awiroka kamantairini ashininkapayi, iyotanta-jyaari iriitaki owawisaa-kotan-tsiri.

Iriitaki pyaakotairini ikaaripro-siri-waiwitaka.

⁷⁸ Tima antaroiti okantaka inisironkatai Pawa,

Ityaanta-kairi poñaachari inkitiki ikimita-kota-paakaro owakira okitaityaa-manaji.

⁷⁹ Ikitainkata-kotairi saikayita-tsiri otsitini-kitzi. Ikitainkata-kotairi ikaratzi otsiman-kakowitakarinyaampari yotakaan-tatsiri ijata-jitatyii sarinkawiniki.

Iriitaki kimosiriwinta-kaayitaini aniitan-tajyaaro awotsi isaikan-taitari kamiitha.

⁸⁰ Tima kamiitha ikimotatzi iinchaa-niki, ñaapirosiri ikanta. Ari isaikawaitzi otzisi-masiki, irojatzi omonkaratan-takari iñaakajyaari ishininka-payi Israel-iiti.

2

Itziman-takari Jesús (Mt. 1.18-25)

¹ Ikanta apaata César Augusto, iwinkathariti wirakochapayi, ikantakaantaki isankinata-kotyaa maaroni atziri-payi.

² Aripaiti omapokaka isankinata-koityaa ijiwatantari Cirenio anta Tonkaironiki.

³ Ari ijajiitaki maaroni atziri isankinata-koyityaa inampiki tsika ipoñaayita pairani icharini.

⁴ Irootaki isitowa-tanakari irirori José, ipoñaanaka Kasiyakaawini saikatsiri Tapowiniki, ijatiro tsika itzimaki pairani pinkatharini David, ipaitai-tziri Tantapankoni saikatsiri iipatsitiki Judá-iti. Tima yoka José icharini inatzi pinkatharini David.

⁵ Ari isankinata-kotyaaari irirori aajatzi inathori María ikasiyakari inantyaaro, otzimi motyaatain-tsiri.

⁶ Ikanta yariiijitakara Tantapankoniki, ari omonkarataka ontzimaa-nitan-tyaari María.

⁷ Ari itzimakiri itakarori otomi. Oponatakiri, onaryaakiri iwamintoki ipiraitari, tima ti oñaapaaki tsika omaapaaki.

Maninkariiti aajatzi Saakiwintziriri ipira-payi

⁸ Tzimatsi aamaako-wintariri ipira-payi intyaatsikaini nampitsiki Tantapankoniki, yaakowintaro tsitini-paiti isaakiwintziri ipira-payi.*

⁹ Iriitaki iñaakakari Imaninkariti Pawa. Tima ikitainkatakotan-tapaakari iwaniinkaro Pawa. Antaro itharoka-tajiitanakari.

¹⁰ Ari iñaanata-nakiri, ikantziri: “Airo pitharowakana, namatziimi Kamiithari Ñaantsi, irootaki oimosirinkairini maaroni atziri.

¹¹ Tzimataiki iroñaaka Owawisaa-kotan-tsiri inampiki pinkatharini David, iriitaki Saipatzii-totaari Awinkathariti.

¹² Iroka piyotan-tyaariri: Ari piñaakiri imponaitiri iinchaa-niki inaryii-takiri iwamintoki ipiraitari.”

¹³ Imapoka-sita ikoñaata-paaki oshiki inkiti-wiri itsipatapaakari Maninkari, iwisiryaawinta-paakari Pawa, ikantajitzi:

¹⁴ ¡Oshiki okamiitha-taitzi otzimi-motziri iwaniinkaro Pawa saikatsiri ojinoki-pirotzi inkiti!

¡Isaikayitaji kamiitha iyaminthaani aka kipatsiki!

* 2:8 ipira = oisha

15 Ikanta ipiyanaja Maninkariiti inkitiki, ikanta-wakaanaka aamaako-wintariri ipira-payi: “Thami ajati Tantapankoniki, aminaitiro opaita awisain-tsiri. Aritaki añiirori ikamantakairi Pawa.”

16 Tima sintsiini ijajiitanaki, irojatzi iñaanta-paakarori María aajatzi José, onaryaakiri iinchoo-nikiti iwamintoki ipiraitari.

17 Ikanta iñaapaakiri, ikamantanta-paakiro okaratzi ikamanta-kiriri Maninkari.

18 Tima okiryaantzi ikantajiitanaka ikaratzi kimayita-kiriri aamaako-wintariri ipira-payi ikinkitha-waitzi.

19 Irooma María, osiriki owiro iroori okaratzi ikantai-tapaa-kirori.

20 Ari ipiyanaari yokaiti aamaako-wintariri ipira-payi, iwisiryaawinta-nakari Pawa, ikimosiriwintanakiri, tima iñaakiro okaratzi ikimakiri ikamantaitakiri.

Yaitanakiri Jesús tesorintsi-pankoki

21 Ari maakota-paaki 8 kitaitiri iinchoo-niki, yaitanakiri intomisitaa-nitaitiri. Ari ipaitaitakiri “Jesús,” tima aritaki ikantaitakiri Maninkari tsika impaityaa tikira-mintha omotyaatiriita María.

22 Okanta omonkarataka imairinta-jiita imonkaratantyaarori Ikantakaantani jiwarini Moisés. Ari yaitanakiri iinchoo-niki Aapatyaawiniki yasita-kayi-tyaari Pawa.

23 Irootaki imonkaratantyaarori Iñaani Pawa, kantatsiri: Iriirika sirampari ojiwatziri kooya, yasita-kayi-tyaari Awinkathariti, itasorintsiti inatyii.

24 Imatantyaarori imonkaratiro Iñaani Pawa, ontzimatyii yasitakai-yaari yatsipita-kaani:

Apiti tookitzi, airorika inkarati apiti yanini siro.

25 Tzimatsi anta Aapatyaawiniki paitachari Simeón. Tampatzika-siriri inatzi irirori, pinkatha-tasorintsitsiri inatzi, isaika-siritan-takari Tasorinkantsi. Iriitaki oyaawintarori yoimosirinkai-tairi ishininka-payi Israel-iiti.

26 Iriitaki iyosirita-kaakiri Tasorinkantsi, airo ikamita irirori irojatzi iñaanta-kyaariri Isaipatzii-totani Pawa.

27 Ikantakaakari Tasorinkantsi, pokaki tesorintsi-pankoki. Ikanta yariita-kaapaakari iriri Jesús tesorintsi-pankoki imonkaratantyaarori Ikantakaan-taitsiri,

28 ithomaa-wakiri Simeón yoka iinchoo-niki, iwisiryaawinta-nakari Pawa, ikantzi:

29 Monkarataka Nowinkathariti okaratzi pikanta-kinari, Pisinitina nonkami, tima pimpiratani piwakina.

30 Tima noñaanajiri owawisaa-kotan-taniri,

31 Iriitaki pityaan-takiri iñaayitairi maaroni atziri-payi,

³² Iriitaki kitainkata-kotairini atziri-payi kaari noshininkata, Iriitaki kantakai-yaaroni impinka-thaitan-tyaariri noshininka Israel-iiti pasitari awiroka.

³³ Tima okiryaaantzi ikantanaka José aajatzi María okimiro ikantai-tziriri iinchaanikiti.

³⁴ Ikanta Simeón yamana-kota-nakiri iriri iinchaaniki intasonka-wintai-takiri. Ipoñaa ikantanakiro iriniro: “¡María! Yoka iinchaaniki iriitaki kantakai-yaaroni iwasankitaan-taityaari oshiki ashininka Israel-iiti. Irijatzi kantakai-yaaroni yawisako-siritan-tajyaari aajatzi oshiki ashininka-payi. Iñaakan-tayita-paakiri kaari iñaapiintaitzi. Iro kantacha oshiki maimanitirini. †

³⁵ Tima yoka iinchaaniki iriitaki ñaakantironi okaratzi ikinkitha-siritzi-takari. Iro kantacha, antaro piwasiritajyaa awiroka osiyawaityaaromi awisari-tatyiimi wisamintotsi.”

³⁶ Ari osaiki aajatzi kooya paitachari Ana, Kaman-tantzinkaro onatzi iroori, irisinto Fanuel icharinini Aser. Antyasiparotaki iroori. Aawitaka oimi ainiro omainarota-paaki, okaratzi 7 osarintsi otsipawitakari oimi.

³⁷ Tzima-kotaki okaratzi 84 osarintsiti okinankarotaki iroori. Asi owiro osaiki tasorintsi-pankoki, aakowintaro kitaitiri aajatzi tsitiniri amani, omashika-wintakiro.

³⁸ Ari opokapaakiri aajatzi iroori, owisiryaaawinta-paakari Pawa. Ari okinkithata-kota-nakiri iinchaaniki, ithonka ikimajiitakiro ikaratzi oyaawintarori yookakaa-wintai-tairi Aapatyaawini-satzi.

Ipiyantaari Kasiyakaawiniki

³⁹ Aritaki imonkaratakiro Ikantakaantsiri Pawa, piyaja Tapowiniki osaikira inampi Kasiyakaawiniki.

⁴⁰ Tima kimosiri ikanta ikimotatzi iinchaaniki, aikiro ijatatzii isintsitzi, yotaniki ikanta. Kaminthaa iwakiri Pawa.

Isaiki Jesús tasorintsi-pankoki

⁴¹ Yasi iwiro asitariri Jesús ijatzi osarintsiki-payi anta Aapatyaawiniki yoimosirinkiro Anankoryaantsi.

⁴² Aritaki tzimaki Jesús okaratzi 12 isarintsiti, jaitijiitaki Aapatyaawiniki, tima irootaki yamijiitari yoimosirinkyaa.

⁴³ Aritaki karataki yoimosirinka-jiita, piyajiitaja asitariri, irojatzi isaikanaki irirori Jesús Aapatyaawiniki, titzimaita iyoti iriri aajatzi iriniro.

⁴⁴ Isiyakaantzi jiwataji itsipayitanaari ikarajiiitzi. Aniitaki aparoni kitaitiri, ari isampiwitakari ishininka-payi ikaratzi ipiyajiitaja.

⁴⁵ Titzimaita iñaajiri. Irootaki ipiyanta-naari Aapatyaawiniki yamina-panatiri.

† 2:34 awasankitaa = antziwata; awisako-siri = tzinaaja

46 Tima okaratzi mawa kitaitiri iñaantaariri isaiki Tasorintsi-pankoki, ikinkitha-waita-kairi ikaratzi yotakotzirori Ikantakaan-taitani, isatikai-takiri niyaanki, isampi-minthatziri.

47 Tima inkarati kimakiriri yakayitakiro okaratzi isampitai-tziriri, okiryaantzi ikantajiita iñaakiri omapiro iyota-nita.

48 Ikanta iñaapajiri asitariri, okiryaantzi ikantapaaka aajatzi irirori, oñaanata-paakiri iriniro, okantziri: “Nótomí, ¿tsikama pinkantinaka? Oshiki namina-minatakimi notsipatari piri, antaroiti pimintharowakina.”

49 Ari yakanaki irirori, ikantanaki: “¿Paitama pamina-minatan-tanari? ¿Tima piyoti okowa-pirotatyaa nosaiki iwankoki Asitanari?”

50 Titzimaita ikimathatiro asitariri okaratzi ikantakiri.

51 Yaanajiri, jaitijitaji Kasiyakaawiniki. Ti impiyathawaityaa okaratzi impiratai-tariri. Irooma iriniro Jesús osiriki owakotziri okaratzi yantziri.

52 Aikiro ijatatsi ikimotatzi Jesús, yotaniki ikantaka. Iyaminthaani iwakiri Pawa. Ari ikimitaa-kiriri aajatzi atziri-payi iyaminthaani iwiri.

3

Ikamantantziri Juan kiwaatan-tatsiri

(Mt. 3.1-12; Mr. 1.1-8; Jn. 1.19-28)

1 Aritaki tzimaki okaratzi 15 osarintsi ipinkathari-wintantzi wirakocha Tiberio César maaroni anta. Iwakiri inampiri paitachari Poncio Pilato ijiwariti iipatsitiki Judá-iti. Iriitaki owakiriri Herodes ijiwariti Tapowiniki. Ari ikimitaakiri Felipe iririntzi Herodes, iwakiri ijiwariti Itureaki aajatzi Traconite-ki. Aajatzi ikimitakiri Lisantias, iwakiri ijiwariti Abilinia-ki.

2 Iriira Impira-tasorintsi-piroriiti anta yoka Anás aajatzi Caifás. Aripaiti ikinkitha-waita-kaakiri Pawa itomi Zacarías paitachari Juan anta otzisi-masiki.

3 Irootaki ijabatantakari Juan intatzikiro Owaryiinkaarini, ithonka yaniitakiro nampitsi okaratzi tzimatsiri anta, ikinkithata-kotakiro kiwaataantsi, ikantzi: “Piwashaantairo pantayitziro kaari-pirori, pinkiwaa-winta-jyaari Awinkathariti Pawa, aritaki impyaakoi-tajimiro pikaaripiro-waitaki.”

4 Ari omonkaratari isankinatakiri pairani Kamantan-zinkari Isaías, ikantaki:

Tzimatsi kaimapain-tsini otzisi-masiki, inkantan-tapaaki:

Piwamiithatainiri Awinkathariti tsika inkinapaaki,

Pinkimita-kaantiro itampatzikai-tziro awotsi.

⁵ Omamiri-pathatai otinkanaa-yitzi,

Owintini-yitaji otzisi,

Tampatzika onkantajyaa awotsi okaratzi tzipiwita-chari,

Tima owintini-pankaa onkanta-yitajyaa.

⁶ Ari iñaajiro maaroni atziri tsika ikanta Pawa iwawisaa-kotantzi.

⁷ Ikantayita-wakiri atziri pokayitain-tsiri inkiwaatyaa: "Ti pikamiithasiri-jiiti awiroka, pikimita-sitakari maranki. ¿Pisiyakaantaki airo iwasankitaaitaimi?"

⁸ Omapiro-rika piwashaantajiro pikaaripiro-siri-waitzi, pikamiithasiri-yitaji, pinkimityaaro pankirintsi kithota-tsiri. Airo pikanta-siri-waitzi: 'Naaka icharini nowaisatzitini Abraham.' Pinkimi nonkantimi: Airo pikantakaapiro-waita-sita pinkimita-kaantyyaa awiroka ikowa-pirotani Pawa, kantatsi yatzirita-kairo iroka mapi, irootaki impoyiita-jyaarini incharini-yitajyaari awaisatzitini Abraham.

⁹ Airorika osiyaaro pankirintsi kithokita-tsiri, ichikakai-takaro shiicha pankirintsi-ponkitziki kaari kithokita-tsini, yaitakiro iitaitiro.

¹⁰ Ikanta atziri-payi isampita-nakiri, ikantziri: "¿Paitama nantajiri?"

¹¹ Ari yakanakiri, ikantzi: "Tzimatsi-rika apiti piithaari, pimpiri aparoni kaari otzimi-motzi. Tzimatsi-rika piwariti, ari pinkimitakiro aajatzi."

¹² Ipoñaa ipokajiitaki sintsiwintan-tatsiri yamaitiniri kiri-iki inintzi inkiwaatyaa, ikantapaakiri: "Yomitaa-tanirí, ¿paitama nantajiri naaka?"

¹³ Ikantakiri: "Airo panaakairo ikantai-takimiri onkarati pinkowa-kotantiri."

¹⁴ Ipoñaa ikantaki owayiriiti irirori: "Naaka, ¿paitama nantajiri?" Yakanakiri, ikantzi: "Airo pasaryii-matanta, airo pithaiya-kotanta onkantyyaa paapithatan-tyaariri atziri tsika-rika ompaityaa. Pinkimo-siri-wintiri ikaratzi ipinaitzimiri awiroka."

¹⁵ Tima oshiki ikinkithasirita-kaakari Juan maaroni atziri-payi, ikanta-siri-jiitzi: "¿Kaarima yoka Saipatzii-totaari?"

¹⁶ Irootaki ikantan-tanakariri Juan maaroni atziri, ikantziri: "Apatziro-machiini nokiwaatantaro naaka nijaa. Iro kantacha, awotsikitaki matzirori ipinkathari-pirotzi, nopinkathatzi-tataikari naaka. Ti onkanti inkimita-kaantina impiratani nonthopaa-tyaaniriri ikyaantari iitziiki. Tima iriitaki kimitakaan-tyaaroni inkiwaatan-tairimi Tasorinkantsi, yoiti-siritan-tairimi paamari.

17 Tima yairikakiro irirori itikaiki-minto, irootaintsi inkaratiro intikai-kiwaiti. Iwakoyitairo kamiithari okithoki pankirintsi, intayi-maita-jyaaro otakii-riki.”

18 Irootaki iroka-payi ñaantsi ikantakiri Juan ikinkithata-kairi maaroni atziri-payi Kamiithari Ñaantsi.

19 Ari ikimitaa-kiriri aajatzi Herodes pinkatha-ritatsiri, iyomitaa-witakari, yaakirora Herodías iinanta-witari Felipe iririntzi. Tima tzimatsi aajatzi oshiki pasini kaari-piro yantayitakiri.

20 Iroora owatsi-pirota-kirori yantakiri Herodes yasita-kota-kaantakiri Juan.

Ikiwaataka Jesús

(Mt. 3.13-17; Mr. 1.9-11)

21 Ikanta ikiwaatziri Juan maaroni atziri-payi, ari ikiwaata-kiriri aajatzi Jesús. Yamana-minthaitzi Jesús, kimiwaitaka asitaryaa-nakityii-yaami inkiti. *

22 Ari ifiitaki isaawiin-kasita-paakari Tasorinkantsi ikimita-paakari siro. Ikimaitatzii inkitiki ikantai-tanaki: “Awirokatakira Notomi nitako-pirotani. Oshiki nokimosiri-wintakimi.”

Icharini-yitari Jesús

(Mt. 1.1-17)

23 Ikanta itanta-nakarori Jesús yantayitakiri, ari tzimaki 30 isarintsiti. Ikantaitzi iri tomintakari José. Tominta-nakariri José ipaita Elí,

24 tominta-nakariri Elí ipaita Matat, tominta-nakariri Matat ipaita Leví, tominta-nakariri Leví ipaita Melqui, tominta-nakariri Melqui ipaita Jana, tominta-nakariri Jana ipaita José,

25 tominta-nakariri José ipaita Matatías, tominta-nakariri Matatías ipaita Amós, tominta-nakariri Amós ipaita Nahum, tominta-nakariri Nahum ipaita Esli, tominta-nakariri Esli ipaita Nagi,

26 tominta-nakariri Nagai ipaita Maat, tominta-nakariri Maat ipaita Matatías, tominta-nakariri Matatías ipaita Semei, tominta-nakariri Semei ipaita José, tominta-nakariri José ipaita Judá,

27 tominta-nakariri Judá ipaita Joana, tominta-nakariri Joana ipaita Resa, tominta-nakariri Resa ipaita Zorobabel, tominta-nakariri Zorobabel ipaita Salatiel, tominta-nakariri Salatiel ipaita Neri,

28 tominta-nakariri Neri ipaita Melqui, tominta-nakariri Melqui ipaita Adi, tominta-nakariri Adi ipaita Cosam,

* 3:21 inkiti

tominta-nakariri Cosam ipaita Elmodam, tominta-nakariri Elmodam ipaita Er,

²⁹ tominta-nakariri Er ipaita Josué, tominta-nakariri Josué ipaita Eliezer, tominta-nakariri Eliezer ipaita Jorim, tominta-nakariri Jorim ipaita Matat,

³⁰ tominta-nakariri Matat ipaita Leví, tominta-nakariri Leví ipaita Simeón, tominta-nakariri Simeón ipaita Judá, tominta-nakariri Judá ipaita José, tominta-nakariri José ipaita Jonán, tominta-nakariri Jonán ipaita Eliaquim,

³¹ tominta-nakariri Eliaquim ipaita Melea, tominta-nakariri Melea ipaita Mainán, tominta-nakariri Mainán ipaita Matata, tominta-nakariri Matata ipaita Natán,

³² tominta-nakariri Natán ipaita David, tominta-nakariri David ipaita Isaí, tominta-nakariri Isaí ipaita Obed, tominta-nakariri Obed ipaita Booz, tominta-nakariri Booz ipaita Salmón, tominta-nakariri Salmón ipaita Naasón,

³³ tominta-nakariri Naasón ipaita Aminadab, tominta-nakariri Aminadab ipaita Aram, tominta-nakariri Aram ipaita Esron, tominta-nakariri Esron ipaita Fares, tominta-nakariri Fares ipaita Judá,

³⁴ tominta-nakariri Judá ipaita Jacob, tominta-nakariri Jacob ipaita Isaac, tominta-nakariri Isaac ipaita Abraham, tominta-nakariri Abraham ipaita Taré, tominta-nakariri Taré ipaita Nacor,

³⁵ tominta-nakariri Nacor ipaita Serug, tominta-nakariri Serug ipaita Ragau, tominta-nakariri Ragau ipaita Peleg, tominta-nakariri Peleg ipaita Heber, tominta-nakariri Heber ipaita Sala,

³⁶ tominta-nakariri Sala ipaita Cainán, tominta-nakariri Cainán ipaita Arfaxad, tominta-nakariri Arfaxad ipaita Sem, tominta-nakariri Sem ipaita Noé, tominta-nakariri Noé ipaita Lamec,

³⁷ tominta-nakariri Lamec ipaita Matusalén, tominta-nakariri Matusalén ipaita Enoc, tominta-nakariri Enoc ipaita Jared, tominta-nakariri Jared ipaita Mahalaleel, tominta-nakariri Mahalaleel ipaita Cainán,

³⁸ tominta-nakariri Cainán ipaita Enós, tominta-nakariri Enós ipaita Set, tominta-nakariri Set ipaita Adán, tominta-nakariri Adán iriitaki Pawa.

4

*Inkaaripirosirita-kaitirimi Jesús
(Mt. 4.1-11; Mr. 1.12-13)*

1 Tima isaika-siritan-tanakari Jesús Tasorinkantsi, ipiyaja ipoñaajaro Owaryiinkaariniki. Tima ikantakaakari Tasorinkantsi jataki otzisi-masiki.

2 Ari isaikakiri anta okaratzi 40 kitaitiri, inintawitaka Kamaari inkaaripiro-sirita-kairimi. Tima tikatsi iyaari anta, ayimatakiri itashi.

3 Ikantawita-paakari: “Omapirota-tyaarika Itomintami Pawa, pimpyirowarintitsi iroka mapi.”

4 Ari yakanakiri Jesús, ikantanakiri: “Tzimatsi sankinarintsi kantatsiri:

Ti apatzirowañaantzi okaratzi iwaitari, tima irootaki owañaapirotan-tatsiri ankimisantajirori okaratzi ikantairi Pawa.” *

5 Ikanta Kamaari yaanakiri Jesús tonkaariki. Ari ikoñaatakaa-paintziro maaroni nampitsi ipinkathari-yitzi atziri.

6 Ikantapajiri: “Ari nonkanta-kaakyaaro impinkathatimi piñaayitakiri, ari nompakimiro aajatzi iwaniinkaro. Tima naaka yasitakaitaka maaroni, ari onkantaki nopiri itzimirika nonintziri.

7 Aririka pimpinkathatakina, maaroni ikaratzi piñaakiri, awiroka asitana-jyaaroni.”

8 Ari yakanakiri Jesús, ikantziri: “Tzimatsi isankinaitaki pairani, kantatsiri:

Pimpinkathatiri Piwawani, iriitaki pinkimisantiri apaniro.”

9 Ikanta Kamaari yaanakiri Aapatyaawiniki, yatiitakaapaakiri jinoki otawantoki tasorintsi-panko. Ikantawitapaari: “Omapiro-rika Itomintami Pawa, pimitayi osaawikinta.

10 Pinkinkithasiritiro isankinai-takiri pairani okantzi:

Ari intyaan-takimiri Pawa Imaninkariti yaamaakowintyaami,

11 Iriitaki thomaimini airo pantziwa-tantaro mapi piitziki.”

12 Ari yakanakiri Jesús, ikantziri: “Iroka ikantaitaki aajatzi pairani:

Ti onkamiithati piñaantyaari Piwinkathariti Pawa.”

13 Tira imatasityaari yitsinampairi Kamaari inkaaripiro-sirita-kairi Jesús, yintainaitaapaintari kapichiini.

Yitanakari yantayitziri Jesús

(Mt. 4.12-17; Mr. 1.14-15)

14 Ikanta ijatairo Jesús Tapowiniki, okyaantapakari isintsinka Tasorinkantsi. Ithonka ikimakoi-tanakiri anta inampiitiki.

* 4:4 irootaki kowapirotacha ankimisantajiro okaratzi ikantairi Pawa: onasiyita ñaantsi-payi

15 Iyomitaan-tayitaki tsika yapatota-piintaita. Oshiki kimosiriwintana-kiriri anta.

Ipiyaja Jesús Kasiyakaawiniki
(Mt. 13.53-58; Mr. 6.1-6)

16 Ikanta ipiyaaro Jesús Kasiyakaawiniki, ariitaja inampiki tsika yantaritaki pairani. Ari omonkaratapaja kitaitiri imakoryaan-taitari, jataki yapatota-piintaita, irootaki yamita-piintakari irirori. Ari ikatziyanaka iñaanatiro sankinarintsi.

17 Ipaitakiri isankinari Kamantan-tzinkarini Isaías. Ikanta yampinai-ryaakiro sankinarintsi, yaminakiro tsika osankinataka, kantatsiri:

18 Isaikantana Itasorinka Pawa,
Tima iriitaki saipatzii-tota-kinari.

Ityaankakina nonkinkithata-kaajiri asinonkainkari Kamiithari Ñaantsi.

Nowatsinaryaa-kotajiri okantzimo-siri-waitari.

Nonkaman-tajiri inosikaitani nonkantajiri: "Aritaki pisaikaisiwaitajyaa yasitako-witai-takami."

Aritaki naminakaa-yitajiri mawityaakiri-payi,

Aritaki nookakaa-wintajiri ikaratzi impira-waitaitari.

19 Ityaankakina nonkinkithati: "Iroñaaka osarintsiki ari inkaminthaajairi aroka-payi Pawa."

20 Ipoña yampinaita-najiro Jesús sankinarintsi, ipanajiri jiwatzirori kinkitharintsi, saikanaki. Tima okiryaaantzi iwakiri maaroni atziri ikaratzi saikain-tsiri yapatota-piintaita.

21 Ari yitanakaro ikantanaki: "Omonkaratzi-motakami iroñaaka iroka Sankinarintsi okaratzi pikimakiri noñaanata-kimiro."

22 Tima okiryaaantzi ikantajiitanaka ikaratzi kimakiriri inkinkithataki Jesús kamiithaini. Ikantajiitzi: "¿Kaarima yoka itomi José?"

23 Irojatzii ikantan-tanakariri: "Kimitaka ari pinkantakina: 'Intsityaa aawintan-tzinkari paawintyaa awiroka. Tima oshiki nokimako-wintakimi pantayitakiri Capernaum, intsityaa pantapajiro aajatzi aka pinampiki.' "

24 Aikiro ikantana-kitzii Jesús: "Omapirotyaa nonkantimiri, asi owiro ti impinkathataitiri Kamantan-tzinkari inampiki irirori.

25 Tima omapirotyaa iroka, pairani ainiro isaikawitani Elías, ti omparyaa-jiranki inkani okaratzi mawa osarintsi aajatzi 6 kasiri anta inampitsitiki Israel-iiti, antaroiti itashiniintaitaki. Oshiki kinankaro tzimawita-chari anta,

26 iro kantacha, ti intyaan-taitiri Elías ijata-sitiro kinankaro ishininka, apatziro ityaantai-takiri ijata-sitiro pasini-sato

kaari ishininkatyaa anta nampitsiki Sarepta saikatsiri Simaaki

²⁷ Ari okimitakari aajatzi ainiro isaikawita Kamantan-tzinkari Eliseo, tzimawita-charanki inampitsitiki Israel-iiti oshiki mantsiyari pathaa-waita-tsiri. Iro kantachari ti intyaan-taitiri Eliseo yisita-kota-kaaji aparoni, iri ityaantaitaki Naamán kaari ishininkatyaa poñaachari Tonkaironiki, yisita-kota-kaajiri.”

²⁸ Ikanta ikimajiitaki ikaratzi saikain-tsiri yapatota-piintaita, antaroiti ikisajiitanaka.

²⁹ Ikatziya-jiitanaka, yaitanakiri Jesús owiraa-thapita nampitsi tsika osaiki impirita inintajiitzi intziriyirimi.

³⁰ Iro kantacha Jesús, isiya-pithata-nakari isatikan-tanakari niyaanki, jataji.

Atziri yaakiri piyari

(Mr. 1.21-28)

³¹ Ikanta yoirinkaja Jesús nampitsiki Capernaum saikatsiri Tapowiniki. Iyomitaa-yitapajiri atziri kitaitiri imakoryaan-taitari.

³² Tima ti omaña isintsinka iyomitaantzi, okiryaantzi ikantajiitaka ikaratzi kimirori iyomitaan-tziri.

³³ Okanta anta tsika yapatota-piintaita, ari isaikakiri atziri yaakiri piyari, kaimanaki sintsiini,

³⁴ ikantzi: “Jesús, Kasiyakaawini-satzi, noyotzimi naaka, awirokatakiki Itasorintsiti Pawa. Iro pipokantari aka papiro-jiitina.”

³⁵ Ari ikisathata-nakiri Jesús, ikantanakiri: “¡Pimairiti piyari, pijatai! Ari ityaanaki atziri iwashaanta-najiri iwiyariti, tizimaitya iwasononkaa-nakiri.”

³⁶ Okiryaantzi ikantanaka atziri-payi, ikanta-wakaanaka: “¿Paitakama iroka ñaantsi? Tzimatsi isintsinka yiitsinampaan-tairi imisiyiri piyari ikisathatakiri.”

³⁷ Tima ithonka ikimakoi-tanakiri Jesús maaroni anta inampiitiki.

Yisita-kota-kaajiro Jesús irayiro Pedro

(Mt. 8.14-15; Mr. 1.29-31)

³⁸ Ikanta isitowanaki Jesús yapatota-piintaita, kyaapaaki iwankoki Simón. Ikantai-tawakiri: “Omatatziiro irayiro Simón antaroiti katsirinkataantsi.”

³⁹ Ari yoiyoota-sita-nakaro onaryaaka iroori, kimiwait-aka inkisathata-kityiromi katsirinkataantsi. Isita-kotanaki osaawaki-witaka. Apatha-kiro opiriintanaja, aminayita-kiniri opawakiriri.

Yisita-kota-kaayitziri Jesús mantsiyari-payi
(Mt. 8.16-17; Mr. 1.31-34)

⁴⁰ Okanta otsitiniityaanaki, yamaita-paakiniri Jesús oshiki atziri nasiwai-yitachari imantsiyari. Ikanta iñaawakiri Jesús, apatziro yantantakari kapichiini irako, isitako-yitanaji.

⁴¹ Oshiki atziri yaakiri piyari imisitowaki iwiyariti, antaroiti ikaimayitzi piyari, ikantzi: “¡Itomi Pawa pinatzi!” Titzimaita isinitiri iñaawajjiiti piyari, ikisatha-yitakiri, tima iyojiiitzi piyari-payi iriitaki Saipatzii-totaari yoka Jesús.

Iyomitaantzi Jesús maaroni Tapowiniki
(Mr. 1.35-39)

⁴² Okanta okitaititzi-mataki, ananinkanaka Jesús apanirowni, isitowanaki ijatiro otzisi-masiki. Oshiki aminaminatairiri tsika-rika ikinaki. Ikanta iñiitajiri tsika isaiki, ti inintaiti ijataji.

⁴³ Irojatzii ikantan-tanakari Jesús: “Ontzimatyii inki-maitiro aajatzi pasiniki nampitsi Kamiithari Ñaantsi tsika okanta-kota ipinkathari-wintantai Pawa. Tima irootaki ityaankan-taita-kanari.”

⁴⁴ Aikiro ijatakaa-nakitziiro Jesús ikinkithatanaki pankotsi tsika yapatotapintaita okaratzi tzimatsiri anta Tapowiniki.

5

Kaari iñiita-piintzi simaataantsi

¹ Okanta aparoni kitaitiri, isaiki Jesús inkaari-thapyaaki anta Piyompi-jaariki. Yatsinaki-matakiri atziri ikaratzi piyotzi-winta-kariri ikimisantziro iñaani Pawa.

² Ari iñaaki apiti pitotsi oowaataka oparaitiki. Ti intitan-tajjiita-jyaaro asitarori, tima inkiwajjiita-tziro iithari-minto.

³ Titapaaka Jesús pitotsiki. Iriitakira asitaro Simón iroka pitotsi, ikantakiri intyaankiro kapichiini niyankyaaki. Ari isaikan-tanakaro Jesús pitotsi, yitanaaro iyomitaa-yitanajiri atziri.

⁴ Ikanta ithonka-nakiro iyomitaantzi, ikantzi: “Simón, paanakiro piwito niyankyaaki inkaari, ari pisimaatyaari.”

⁵ Ari yakanaki Simón, ikantzi: “Nomawitakaro nosimaata tsitiri-paiti, tikatsi nayi. Awiroka kantanari, aritaki nokantakiro.”

⁶ Imatakiro isimaata Simón, yaaki oshiki sima, iro onthatyiimi iithari-minto.

⁷ Ikaima-wakotairi ikarata-piintziri isimaata yamitakotajiri. Ikanta ijata-sita-nakiri, ikinako-jiiitaki pasiniki pitotsi,

ijaikitakiro apitiroiti iwito, iroowitain-chami itsitsiya-kotajiti.

⁸ Ikanta iñaakiro Simón Pedro kantain-chari, ityiirowa-sita-nakari Jesús, ikantanakiri: “Pintainanintyaana Pinkatharí, kaari-piro-siriri nonatzi naaka.”

⁹ Tima antaroiti itharowanaki Simón iñaakiro yaaki oshiki sima. Ari ikantakari aajatzi itsipajiitakari.

¹⁰ Imatzita-nakaro Jacobo aajatzi Juan, itomi-payi Zebedeo, tima irijatzi itsipatakari Simón. Iro kantacha Jesús ikantanakiri Simón: “Airo pitharowa-siwaita, onkimitajyaaro iroñaaka iriimi atziri nosimaata-kaajyaami.”

¹¹ Ikanta yaatako-jiiatpaji, yooka-nakiro maaroni, iyaataajiita-nakiri Jesús.

Yisita-kota-kaajiri Jesús antziri pathaa-rontsi
(Mt. 8.1-4; Mr. 1.40-45)

¹² Ikanta yariitaka Jesús pasiniki nampitsi, ari ipokakiri antziri pathaa-rontsi. Ari iñaapaakiri Jesús, ityiirowa-sita-paakari, ikantapaakiri: “Pinkatharí, pinintzi-rika, aritaki okantaki pisita-kota-kaajina.”

¹³ Irootaki yakotan-tanakari Jesús, itzinkakiri kapichini, ikantziri: “Nonintzi, pisita-kotai.” Isitanaki ipathaa-waiwita.

¹⁴ Ikantawita-waari: “Airo pikamanta-kotana. Ap-atziro piwanakiro pijata-sitiri Ompira-tasorintsitaari, pantantyaarori Ikantakaantani pairani Moisés, paanakiniri Pawa patsipita-kaani pipira, irootaki iyotantai-tyaari isita-kotaimi.”

¹⁵ Iro kantacha ithonka ikimakoi-tanakiri Jesús intaina. Oshiki atziri piyotzi-winta-kariri ikimisantziri. Inintajiitzi yisita-kota-kaayitainiri aajatzi imantsiyariti-payi.

¹⁶ Iro kantacha yintainaryaa-piinta irirori Jesús otzisi-masiki, ari yamaniri.

Yisita-kota-kairi Jesús Kisoporokiri
(Mt. 9.1-8; Mr. 2.1-12)

¹⁷ Okanta pasini kitaitiri iyomitaantzi Jesús, ari isaikajiitaki Nasitantaniri aajatzi Yomitaan-taniri, iriitaki poñaayitain-chari nampitsiki-payi tzimatsiri anta Tapowiniki, iipatsitiki Judá-iti, poñaayitain-chari aajatzi nampitsiki Aapatyaawini. Tima otsimatakari Jesús isintsinka Pawa, kantatsi yisita-kota-kaayitiri mantsiyari.

¹⁸ Ari yamaita-paakiri kisoporokiri yanatakoi-takiri inaryaa-mintoki. Inintzi inkyaakaa-paakirimi pankotsiki, inaryaa-kotiri tsika isaikaki Jesús.

19 Titzimaita onkanti inkyaakairi, tima oshiki atziri piyotaincha. Yatiita-kaanakiri jinoki pankotsiki, imorontakiro pankotsi, iwaiyiita-kotakiri tsika ipiyotzi-wintai-takari Jesús.

20 Iyotzi Jesús omapiro yawintaakari yokapayi, ikan-tanakiri kisoporokiri: “¡Ashininká! Ipyaakoi-tajimiro pikaaripiro-siri-witaka.”

21 Ikanta ikimajiitaki Yomitaan-taniri aajatzi Nasitanta-niri, ikanta-siri-jiitanaki: “Ithainka-tziiri Pawa yokawí. Tima tikatsi kantironi impyaakotantiro kaari-pirori, ap-atziro Pawa ipyaakotan-tziro.”

22 Iyotzimaitaka Jesús ikinkithasiritari yokapayi, isampita-nakiri, ikantziri: “¿Paitama pikinkithasiri-waita-sitantari?”

23 ¿Tima onkamiithati nonkanti: ‘Ipyaakoi-tajimiro pikaaripiro-siri-witaka?’ Irooma pinintziri nonkantiri: ‘Pinkatziyi, pijatai.’

24 Iroñaaka piyotiri Itomi Atziri otzimi-motziri isintsinka aka kipatsiki, aritaki impyaakotairi kaaripiro-siri-witachari.” Ipithoka-sita-nakari kisoporokiri, ikantziri: “Nokantzimi Naaka, pinkatziyi, paanajiro pinaryaa-minto, pijatai piwankoki.”

25 Apatha-kiro ipiriintanaka kisoporokiri, yaanajiro inaryaan-tawitari. Tima iwisiryyaa-winta ikantawintanakari Pawa ijataji iwankoki.

26 Tima okiryaaantzi ikantajiitanaka ikaratzi ñaakiriri, iwisiryyaawinta-yitanakari aajatzi irirori Pawa. Itharon-kakiini ikantajiitzi: “Tira añaapiintiro kimityaaroni iroka.”

Yaitanta-nakariri Leví
(Mt. 9.9-13; Mr. 2.13-17)

27 Ikanta isitowa-najira Jesús, iñaapaakiri paitachari Leví. Isaiki irirori, tsika iwakiri jiwari wirakocha isintsi-wintantzi yamaitiniri kiriiki, ikantapaakiri: “Piyaaatina.”

28 Katziyanaka Leví, yookanakiro maaroni, iyaatanakiri.

29 Ipoña Leví yaanakiri Jesús yoimosirinkyaa iwankoki itsipata-nakari iyomitaani. Ari ijatakiri aajatzi oshiki sintsitantatsiri yamaitiniri kiriiki, oshiki pasini-payi jatayitain-tsiri. Ari ikarajiitakiri iwajiita.

30 Ikanta Nasitantaniri itsipatakari Yomitaan-taniri, iñaana-minthatakiri iyomitaani Jesús, ikantziri: “¿Paitama pitsipatan-tariri piwajiita aajatzi pirajiitzi kaari-piro-siriri, pintsipatari aajatzi sintsiwintan-tatsiri yamaitiniri kiriiki?”

31 Ari yakanaki Jesús, ikantanakiri: “Aririka imantsiyati atziri ipoka-sitziri aawintan-tzinkari, iriima atziri kaari mantsiyatatsi tikatsi ininti irirori.

32 Tima ti nompoka-sitiri ikimita-kaantai-tziri kamiithasiriri inawita, nopoka-sita-tziiri kaari-piro-siriri nonkaima-siritajiri iwashaantairo kaari-pirori.”

Ikinkithata-kotziro Jesús itziwintaita
(Mt. 9.14-17; Mr. 2.18-22)

33 Ipoñaa isampitai-takiri Jesús, ikantai-tziri: “¿Paitama kaari itziwintanta piyomitaani? Iriima irasi Juan, aajatzi irasi Nasitantaniri-payi, oshiki itziwinta-piinta-jiita, yamanajiitzi aajatzi. Noñiiri piyomitaani awiroka, ti intziwinta-nityaa, owawaiyitacha, irawaijiitatsi.”

34 Ari yakanaki Jesús, ikantzi: “Aririka intsipayii-tyaari aawakaa-chari, ¿arima intziwintai-tapaakyaa?”

35 Irooma apaata, aririka yaitakiri iimintaitari, aripaitira intziwintaityaa.”

36 Ari isiyakaa-winta-nakiniri Jesús, ikantziri: “Aparoni paisatori ikithaataitari, arimaa okantaki iwawi-tantaityaaro yaapatanka owakirari, ari omapirota-nakyaa osaraanaki aririka ampithata-nakyaa owakirari. Tira aripirota-kayiro paisatori ikithaataitari iwawi-tantaityaaro owakirari.

37 Ari okimitari aajatzi, ti inkamithatzi paisatori misinantsi-naki iwantai-tyaari airyaari iraitsiri. Aririka iwantai-tyaari, aritaki isanaryaanaki, aparaata-siwaitakyaa iraitsiri aajatzi misinantsi-naki.

38 Tima apatziro ikamiithatzi owakirari misinantsi-naki iwantai-tyaari.

39 Ikaratzi amitarori iriro poitatsiri, airo yamitaaro irajiro airyaari. Inkanta-piinti: ‘Iro kamiithatatsi iriro poiri.’ ”

6

Ikinkithata-kotziro Jesús kitaitiri imakoryaan-taitari
(Mt. 12.1-8; Mr. 2.23-28)

1 Okanta aparoni kitaitiri imakoryaan-taitari, ikinaki Jesús pankirintsi-masiki. Ikanta iyomitaani-payi isapiryakitanaki okithoki, yamirokaki-tzimaitaro inkini iyaaro.

2 Ti onimotiri Nasitantaniri-payi, isampitakiri ikantziri: “¿Paitama pisapirya-kitan-tarori? Tima ti osinitaa-ntsiti yantawaitaiti kitaitiriki imakoryaan-taitari.”

3 Ari yakanaki Jesús, ikantanaki: “¿Tima piñaanatakotiri pinkatharini David aantawita-kariri itashi itsipayitakari ikarajiitzi?”

4 Ikyaaiki tesorintsi-pankoki, yaakiro yatantaitari tesorintsi-tsiriri, iwakaro irirori, ipakiri aajatzi itsipayitakari. Tima ti osinitaan-tsiwityaa iwaityaaro, intaini iwapiintayitaro Ompira-tesorintsitaari.”

⁵ Ipoñaa ikantaki aajatzi: “Yoka Itomi Atziri ipinkathari-pirotzti irirori, yanairo kitaitiri imakoryaan-taitari.”

Atziri kisowakori
(Mt. 12.9-14; Mr. 3.1-6)

⁶ Okanta pasini kitaitiri imakoryaan-taitari, ikyaaki Jesús yapatotapintaita, iyomitaan-tapaji aajatzi. Ari isaikakiri kisowakota-tsiri irako-piroki.

⁷ Tima aamaiyaa ikantayitaka Yomitaan-taniri aajatzi Nasitantaniri, inintzi iñiiri Jesús yisita-kota-kairi kisowakori kitaitiri imakoryaan-taitari ontzman-tyaari inkanta-kotiriri.

⁸ Yotzimaitaka Jesús opaita ikinkithasiritari yokapayi. Ikaimakiri kisowakori, ikantziri: “Pimpoki, pisatikyaa nopiyojiitaka naaka.” Pokanaki kisowakori, katziya-paaka.

⁹ Ari ikantzi Jesús: “Nonintzi nosampi-jitimi: ¿Otzimikama sinitaa-ntsita-tsiri antiri kitaitiri imakoryaan-taitari? ¿Tima onkamiithati anisironkatantyya, irooma kamiithatatsi awamaanti? ¿Tima onkamiithati antiro iroopirori, irooma kamiithatatsi ankaaripiro-waiti?”

¹⁰ Yamina-nakiri Jesús piyotzi-minta-kariri, iñaanata-nakiri kisowakori, ikantziri: “Pitharyaa-wakotai.” Kantanaki ikantakiri, akotsitanaji kamiitha.

¹¹ Tima antaro ikisajiitanaka jiwari-payi. Ikamanta-wakaa-jiitaka tsika inkinakairo imaimanitiri Jesús.

Iyosiiitaki Jesús 12 Otyaankaari.
(Mt. 10.1-4; Mr. 3.13-19)

¹² Ari itonkaanaki Jesús otzisiki yamani. Tima yaakowintakaro maaroni tsitiniri yamaniri Pawa.

¹³ Okanta okitaitita-manaji, yapatotakiri maaroni iyomitaani. Ari iyoshaakiri ikaratzi 12, iriitaki ipaitakiri Otyaankaari.

¹⁴ Jirika ikaratzi iyoshaakiri: Simón, iriitaki ipaitakiri Pedro, (akantziri añaaniki aroka Kiraawiro.) Iyoshaakiri Andrés iririntzi Simón. Iyoshaakiri Jacobo, Juan, Felipe, Bartolomé,

¹⁵ Mateo, Tomás, Jacobo itomi Alfeo. Iyoshaakiri Simón ipaitai-tziri aajatzi Kisakotan-taniri. *

¹⁶ Iyoshaakiri Judas iririntzi Jacobo. Iyoshaakiri aajatzi Judas Nampitsiwiri, iriitaki pithoka-sityaarini apaata.

Ikinkithata-kairi Jesús oshiki atziri
(Mt. 4.23-25)

* 6:15 Kisakotan-taniri = cananeo = Owintini-wiri

17 Ipoñaa yoirinka-jiitaja Jesús itsipataari iyomitaani. Ari isaikajiita-paaki owintini-pankatzi. Oshiki atziri piyotzi-winta-wakaariri, Aapatyaawini-satzi, aajatzi ikaratzi nampiyitarori iipatsitiki Judá-iti. Tzimatsi poñaayitainchari inkaari-thapyaaki nampitsiki Mapiniki aajatzi Simaaki. Ipokajiitaki yokapayi inkimiro ikinkithatziri Jesús, inintajüitatzi iriroriiti yisitakoi-tainiri imantsiyariti-payi. †

18 Tima inkarati ikyaantasiritari piyari, yisita-kotakaayitajiri.

19 Inintajüitaki maaroni atziri yanta-wakiri kapichiini irako, tima ontzimi-motziri Jesús isintsinka, yisita-kotakaayitziri maaroni.

Ikinkithata-koitziri kimosirita-tsini aajatzi asinonkaachani

(Mt. 5.1-12)

20 Ipoñaa yamina-nakiri Jesús iyomitaani, ikantziri: "Tasonka-wintaari iwaitimi awirokaiti asinonkainkari, tima awirokatakiki ñaajironi impinkathari-wintantaji Pawa.

21 Tasonka-wintaari iwaitimi piñaawitaro pitashaa-niinta-waitzi iroñaaka, tima irootaintsi piñiuro pinkima-niintajyaa. Tasonka-wintaari iwaitimi piñaayi-witaro piraaniinta-waita iroñaaka, tima irootaintsi piñaajiro pisironta-waitajyaa.

22 Tasonka-wintaari iwaitimi onkanta-witakyaa piñaayi-witaro iroñaaka inkisaniintaitimi, ikisimatimi, inkawiya-waitaitimi, imaninta-waitaitimi, okantakaan-tziro pawintaari Itomi Atziri.

23 Tharowinta pinkanta-yitajyaa, pinkimo-siri-yitaji, tima Pawa pinayita-jimini inkitiki. Pinkinkithasiritiro okaratzi yantakiri piwaisatzitini ikimaatsita-kaawaitakari Kamantan-tzinkari-payi.

24 ¡Inkanta-machiitimi ashaarantzinkari! Tima piñaayitakiro iroñaaka panintaa-waiyitaka.

25 ¡Inkanta-machiitimi pikaratzi piñiuro iroñaaka pikima-niintayita! Tima aritaki piñaajiro apaata awiroka pintashaa-niintaji.

¡Inkanta-machiitimi pikaratzi piñaayitziro iroñaaka pisironta-waita! Ari piñaajiro apaata pinkimaatsi-waitajyaa, ari piraawaita-jyaari aajatzi.

26 ¡Inkanta-machiitimi pikaratzi iwisiryaaawintaitami iroñaaka! Tima ari ikantawitai-takari pairani kimitakowitariri Kamantan-tzinkari-payi."

† 6:17 Iroka-payi owiraanta-paakarori ñaantsi, tzimatsi osankinataka aajatzi anta vs 6.18.

Pintakotyaari kisaniinta-yitzimiri
(Mt. 5.38-48; 7.12)

27 "Iro kantacha pinkimi nokantzi naaka: Pintakota-jyaari ikaratzi kisaniinta-yitzimiri, paakamiitha-yitairi.

28 Airo pipiyatari kisimawaitzimiri. Pamanako-yitajiri thaiyako-witamiri.

29 Aririka impasaitimi kashita-poroki, pisinityaari yapitiroryaa-porotimi impasaitimi. Aririka inintaiti yaitiro piithaari pisaawanta-piintari, pisinitiniri yaanakiro pikithaatakari.

30 Aririka inkantaitimi: 'Pimpina,' okamiithatzi pimpimanta-niti. Aririka yayitai-timiro pasitari, okamiithatzi airo piiñaa-wintziro.

31 Pinintzi-rika intakoi-tyaami, pitawakyaaro awiroka pintakotantyya.

32 Iriirika pitakota-sitakyaa ikaratzi itakoyitamiri awiroka, ¿Kamiithatakima iroka? Ti, tima iro yanta-piintakiri kaari-piro-siriri.

33 Iriirika paakamiithata-sitakyaa ikaratzi aakamiithatzimiri awiroka ¿Kamiithatakima iroka? Ti, tima iro imata-piintakiri kaari-piro-siriri.

34 Aririka inkantaitimi: 'Pimpawa-kinaro, ari noipyaa-jimi,' imoña pimpawakiri tima piyotzi ari imatajimi awiroka apaata. ¿Kamiithatakima iroka? Ti, tima iro imata-piintziri kaari-piro-siriri.

35 Pintako-yitajyaari awiroka kisayitzimiri, airo pipiyatari. Pimpimanta-niti aririka inkampitaitimi, airo piyaawinta imayitajimi awiroka. Antaroiti impinai-tajimi, itomintaamira Jinoki-satzi. Omapiro itakoyitakari irirori maaroni atziri kaari paasonkitan-tatsini aajatzi kaari-piro-siriri-payi.

36 Ikimitairo Asitairi itakotanta, ari pinkimita-najyaari awiroka."

Ikinkithata-kotziro Jesús kantzi-mataantsi
(Mt. 7.1-5)

37 "Ti onkamiithati pimishakowintanti, paamaiyaa imishakowintai-tzimi = kari awiroka. Airo pikantzi-matantzi, imaitajimi = kari awiroka apaata. Aririka pimpyaakotanti, ari imaitajimi awiroka apaata.

38 Pimpimanta-nitaji, tima ari imaitajimi awiroka apaata, yanaakai-tajimiro awiroka okaratzi pipimantakiri. Tzimatsi-rika pantzi-motantani, ari imapiroi-taimi apaata awiroka."

³⁹ Ipoñaa isiyakaa-winta-nakiniri Jesús, ikantzi: “¿Kantatsima yakathata-wakaiyaa mawityaakiri? Tima ti iyoti tsika inkini, ari imparyaaki apitiroiti omoro-naki.

⁴⁰ Tira iñiiti aparoni iyomitai-tziri yanairi yomitairiri. Irooma apaata aririka iyomitaa-piroi-takiri aritaki inkimita-jyaari yomitairiri pairani.

⁴¹ Tima osiyawaitakaro aririka ootyaakitimi antaro inchapitoki pirokiki, ¿kantachama paminiri pasini tyaakita-chari kapichiini irokiki?

⁴² ¿Kantachama pinkantiri: ‘Pimpoki naajimiro otyaakita-kimiri?’ Otyaaki-taikimi awiroka antaro inchapitoki. Tima pisiyakari awiroka owapyimotan-taniri. Ontzimatyii pitawakyaaro awiroka paawajiro antaro inchapitoki otzikaa-kimiri pirokiki paminaji kamiitha paanta-jyaaniiriri otyaakita-chari kapichiini.”

Ari iyoitzirori onkithotanaki-rika
(Mt. 7.15-20)

⁴³ “Aparoni inchato saankanata-tsiri oshooki, ti iñiitiro onkaaripiroti okithoki. Irooma inchato sampiya-sita-tsiri, ti omkanti okithoti.

⁴⁴ Ontzimatyii ankimpoyiiri kamiitha-rika okaratzi yantayitziri, irootaki ayotantyaari kamiithasiriri inatzii. ¿Añiiroma chochoki onkitho-kitan-tyaaro owaato kitoochii? Tima ti. ¿Kantachama onkitho-kitan-tyaaro pasini chochoki-payi iroori? Tima airo. ‡

⁴⁵ Arira ikimiyita-naari kamiithasiriri ikinkithasirita-piintaro kamiithari, irootaki okamiithatantari yantayitziri. Iriima kaari-piro-siriri ti inkinkithasirita-piintyaaro kamiithari, irootaki okaaripirotantari yantayitziri. Tima okaratzi ikinkisiryaayitari, irootaki iñaaniyitakari aajatzi.”

Ikinkithata-koitziri apiti owatzikirori iwanko
(Mt. 7.24-29)

⁴⁶ “¿Paitama ikantai-tantanari: ‘Pinkatharí, pinkatharí?’ Titzimaita yantaitinaro okaratzi nokanta-yitziri.

⁴⁷ Tzimayitatsi matanajirori okaratzi nokanta-yitziri. Yoka osiyanaari:

⁴⁸ Tima isiyaari aparoni atziri witsika-tsiri iwanko, ikiyasitakiro itzinkami okiraawiro-pathatzi kipatsi, iwatzikakiro. Ipoñaa opokaki antaroiti amaarani, ookanta-paakaro sintsiini pankotsi, ti oshiwatiro. Tima iwatzikai-takitziuro kamiithaini okiraawiro-pathatzira.

⁴⁹ Iriima ikaratzi pyaakotarori nokanta-yitziriri, kaari antanajironi. Ikimitakari aparoni atziri witsika-witachari

‡ 6:44 chochoki iraitziri = uva; chochoki-payi = higo

iwanko, titzimaita inkiya-sitiro inthompoina. Okanta opokaki antaroiti amarani, ookanta-paakaro sintsiini, tyaanaki. Ti iñiitairo.”

7

*Yisita-kota-kaajiri Jesús inspiratani ijiwari owayiriiti
(Mt. 8.5-13)*

¹ Tima ithonka-nakiro Jesús ikinkithata-kairi atziri-payi, jataji nampitsiki Capernaum.

² Ikanta imantsiyataki itako-pirotani inspiratani ijiwari owayiriiti wirakocha, irootaintsi inkamimi.

³ Ari ikimako-winta-kiriri Jesús, ityaantaki yantari-konati Judá-iti, inkaimiri Jesús, yisita-kota-kaajiriita inspiratani.

⁴ Ikanta ijata-sitakiri Jesús, ikantapaakiri: “Oshiki onkamiithatzi pamita-kotiri yoka ijiwari owayiriiti,

⁵ tima yaakamiithata-piintakina, iwitsika-kaantakina yapatotapintaita.”

⁶ Ikanta Jesús iyaatanakiri pokasita-kiriri. Iro yariitan-tyaarimi iwankoki, imonthaakari itsipa-winthari ijiwari owayiri, iriitaki pasini ityaantakiri, ikantawakiri irirori: “Pinkatharí, ikantakaan-tzimi nojiwariti, ikantzi: ‘Oshiki nopinkathatakimi awiroka, airo okantzi pinkyaa-pankotina, tima tikatsi miraawintyaanani naaka. *

⁷ Irootaki kaari nojata-sitantami noñiimi naaka. Intaini nonintziro piñaani pinkanta-kaanta-wakiri nompiratani, aritaki yisita-kotaji.

⁸ Tzimatsi ompiratanari naaka, tzimatsi aajatzi owayiri-payi nompiratari naaka. Aririka nonkantiri: ‘Pijati,’ aritaki ijataki. Aririka nonkantiri pasini: ‘Pimpoki,’ aritaki impokaki. Aririka nonkantiri nompiratani: ‘Pantiro iroka,’ yantziro.”

⁹ Okiryaaantzi ikantanaka Jesús ikimakiri ikantaki ijiwariti owayiri. Ipithoka-sita-nakari ikaratzi oyaatakiriri, ikantziri: “Iriitaki kankakirori ikimisantzi yoka, tima inkarati tzi-matsiri noshininka-payi Israel-iiti tikira noñiita aparani siyaarini yoka.”

¹⁰ Ikanta ipiyanaaro iwankoki jiwari ikaratzi ityaantaitakiri, iñaapaa-tziiri impiraitari isita-kotaji imantsiyawitaka.

Iwañaajiri Jesús intsiti kinankaro

* 7:6 Yoka ijiwari owayiri kaari Judá-iti, pasini-satzi atziri inatzi. Tima pairani aparani Judá-iti, ti inkyaa-wankotiri kaari ishininkatyyaa.

11 Ipoñaa ijataki Jesús nampitsiki ipaitai-tziri Owani-inkawini, itsipayitakari iyomitaani. Oshiki aajatzi atziri-payi oyaatakiriri.

12 Ikanta yariitzi-mataka nampitsiki, imonthaa-kotantaka yaitziri kaminkari inkitaitiri, apintzi inatzi otomintari kooya kinankaro. Oshiki atziri oyaatakirori iroka kooya.

13 Ikanta iñaawakirora Jesús kinankaro kooya, antaroiti itako-sirita-nakaro. Ikantziro: "Aritapaaki piraawaitaka."

14 Ipokapaaki okaakiini, ipampita-paakiro iwantai-takariri kaminkari. Katziya-jiita-paaka anata-kotziriri. Ikantzi Jesús: "Mainarí, awiroka noñaanatzi, pimpiriintaji."

15 Piriintanaja kamawitain-chari ñaawaitanaji. Yakathata-najiri Jesús irojatzi iriniroki.

16 Antaroiti itharowa-jiitanaki ikaratzi ñaakiriri. Ipoñaa iwisiryaawinta-nakari Pawa, ikantajiitanaki: "Pokataiki iriipirori Kamantan-tzinkari." Ikantajiitzi aajatzi: "Iriitaki Pawa kawintha-yitairi."

17 Ithonka ikimakoi-tanakiro yantakiri Jesús maaroni iipatsitiki Judá-iti, aajatzi pasiniki nampitsi okaratzi isaikana-nampiyitzi anta.

Ityaankakiri Juan iyomitaani

(Mt. 11.2-19)

18 Ikanta ikimaki Juan okaratzi awisain-tsiri, ikamantakiri iyomitaani-payi. Ari iyoshiitaki apiti iyomitaani,

19 ityaantakiri isampitiri Jesús, inkantiri: "¿Awirokama ipaitai-tziri, 'Pokatsini?' Kaari-rika awiroka, ¿Tzimatsima pasini noyaa-kotiri?"

20 Ikanta iyajiitanakini, iñaapaakiri Jesús, ikanta-paakiri: "Ityaankakina Juan Kiwaatan-taniri nosampitimi: ¿Awirokama ipaitaitzi 'Pokatsini?' Kaari-rika awiroka, ¿Tzimatsima pasini noyaa-kotiri?"

21 Tima aikiro yisita-kota-kaayitatzi Jesús kantasiwayita-chari imantsiyaritipayi, ikaratzi ikyaantasiritari piyari, yokiryaa-kaayitaji oshiki mawityaakiri.

22 Irojatzi ikantan-tanakariri ikaratzi pokaintsiri: "Aririka pimpiyanaji, pinkaman-tapajiri Juan okaratzi piñajantakiri awiroka nantakiri, okaratzi pikima-jaanta-kinari aajatzi. Tima naminakaa-yitajiri mawityaakiri, naniita-kaayitajiri kisoporokiri, nisita-kota-kaayitairi pathaa-waita-tsiri, nokimakaa-yitajiri atsikimpityari, nañaakaa-yitajiri kaminkari, nokinkithata-kota-jiniri Kamiithari Ñaantsi asinonkainkari-payi.

23 Tima tasonka-wintaari inkantai-tajiri inkarati kaari kisosiri-winta-jinani."

24 Ikanta ipiyajjitanaja ityaantani Juan, isampita-nakiri Jesús ikaratzi piyowinta-kariri, ikinkithata-kotziri Juan, ikantzi: “¿Paitama piñaakiri chapinki otzisi-masiki? ¿Iri-ima piñaaki kimitarori saworo opiyonka-tonkita-kaaro tampyaa? †

25 ¿Piñaakirima iwaniinkata ikithaata? Ti. Tima inkarati waniinkata-chari ikithaata, isaika-pankotziri pinkathari.

26 Tima irootaki pijata-sitan-takariri piyojjiitaki Kamantan-tzinkari inatzii. Tima imapirota-tziiro irirori yanaanakiri pasini Kamantan-tzinkari-payi.

27 Tima iriitaki isankinata-koitakiri pairani, ikantaitaki: Pamini, aritaki nontyaantaki ityaaroni inkamanta-kotimi, Iriitaki witsikaan-timini tsika pinkina-paaki.

28 Pinkimi nokantzi naaka: Pairani oshiki atziri tzimawitain-chari, tikatsi anairini Juan okaratzi iyota-nitakari. Iriima inkarati tsinampa-siritaa-tsini, impinkathari-wintairi Pawa, aritaki yanaa-kotairi Juan.”

29 Ikaratzi kimakiriri ikantayitakiri Juan, ikantanakiri: “Nonintzi pinkiwaatina.” Ari imatzita-nakaro inintzi inkiwaataitiri ikaratzi sintsiwintan-tatsiri yamaitiniri kiriiki. Ari imonkaratzirori okaratzi inintakaan-takiri Pawa.

30 Irima Nasitantaniri-payi aajatzi Yomitaan-taniri-payi ti isinityaa inkiwaa-yitiri Juan, ari yaparatzirori okaratzi ikasiya-kaantziri Pawa.

31 Ipoñaakanti Jesús: “¿Paitama nosiyakaawin-tiriri yokaiti atziri?”

32 Nonkimita-kaantiri washaantawai-rintzi iintsi owaankiirin-tsiki aririka isiyakaa-waityaa ikaratzi yintsijjitzii, inkanta-wakaa-jiityaa: ‘Thami ashowiriti amashaitan-tyaari.’ Ti ininti. Ikantawita: ‘Thami ampanthai awasiritan-tyaari.’ Ti ininti.

33 Aritaki pikanta-jiitaka awirokaiti. Piñaawitakari Juan itzitapaakaro owaritintsi, ti iriro kachori, pikanta-jiitakiri: ‘Ikyaaantansiritari piyari, irootaki itziwaitantari.’ ‡

34 Ikanta ipokaki Itomi Atziri, ti intziwityaaro irirori owaritintsi, iriro kachori. Ikantai-takiri: ‘Kaari-pirori inatzi, niyawai-rintzi, sinki-ryaantzi, yaapatyaari sintsiwintan-tatsiri yamaitiniri kiriiki, yaapatyaari aajatzi kaari-piro-siriri.’

35 Tikatsi ompaityaa ikantai-takiriri, tima aririka iñiitairo onkarati awisatsini apaata, ari iyoitajiri omapiro iyotanita.” §

Yariitari Jesús Nasitantaniri paitachari Simón

† 7:24 kimitarori saworo opiyonka-tonkita-kaaro tampyaa = atziri sipita-siriri

‡ 7:33 owaritintsi = pan; kachori = vino § 7:35 onkarati awisatsini = onkarati owajjiitani

36 Ikanta aparoni Nasitantaniri yaanakiri Jesús iwakaiyaari. Arijiitaka iwankoki, saikapaaki Jesús iwapiintaita.

37 Okanta aparoni kaari-piro-siriri kooya nampitarori anta, okimako-wintakiri Jesús ariitaka iwankoki Nasitantaniri iwajiityaa, jataki iroori aakotanaki kasankaari owantaro onaki iwitsikai-tziro mapinaki. *

38 Okatziyi-mota-paakari iitziki Jesús, irayi-mota-paakari. Okanta othaatanaka ooyaaki okiki ashitapaakiri iitziki, oshitanta-tzimaitari oisi. Ipoñaa onintaa-kitzi-waitakiri, osaitan-tanakari kasankaari.

39 Ikanta iñaakiri Nasitantaniri amakiriri Jesús, ikanta-siritanaki: “Omapiro-rikami Inkamantantzinkariti yoka, ari iyotakiromi tsika okantawaita iroka kooya antakiri, tima kaari-piro-siriri onatzi.”

40 Ipoñaa ikantanakiri Jesús yoka Nasitantaniri: “Simón, tzimatsi nonintziri nonkantimi.” Ikantzi irirori: “Intsityaa pinkantinaro yomitaan-taniri.”

41 Ikantzi Jesús: “Tzimatsi atziri pinatziriri pasini apiti atziri. Aparoni ipina-pirotaki oshiki kiriiki, iriima pasini ipinatakiri kapichiini. †

42 Okanta apaata, ti onkanti yoka apiti atziri yoipyaa-jiri kiriiki, ipiyaakoi-tairi iririiwitani apitiroiti. Intsityaa pinkantina, ¿Itzimikama itako-pirotan-tachani?”

43 Ikantzi Simón: “Iriira itako-pirotan-tacha atziri ipyaako-piroi-takiri iriiwitani.” Ikantzi Jesús: “Pimatakiro awiroka pikantakiri.”

44 Yaminanakiro Jesús osaikaki kooya, ikantziri Simón: “¿Piñaakiro antakiri iroka kooya? Tima nokyaa-wankowitakami awiroka, titzimaita pimpina nijaa nonkiwa-kitzita-paakyaari. Irooma iroka kooya, okiwa-kitzitan-takanaro ooyaaki sitowanain-tsiri okiki, ipoñaa oshitantakanaro oisi.

45 Ti pininta-porota-wakina piwithata-wakyaana awiroka, irooma iroka kooya oshiki onintaa-kiitakina.

46 Ti pisai-patzii-totan-tyaanari awiroka yiinkantsi pimpinkathatina, irooma iroka kooya, osaitan-takanaro kasankaari noitziki.

47 Oshiki okaaripiro-siri-witaka iroka kooya, impyaakoi-tajiniro okantakaaro oshiki otakotantaka. Iriima ikaratzi ipyaakoi-tziri kapichiini, kapichiini itakotanta.”

48 Ipoñaa ikantanakiro kooya: “Ipyaakoi-tajimiro okaratzi pikaaripiro-siri-witaka.”

* 7:37 mapinaki = alabastro † 7:41 ipinatakiri oshiki kiriiki = 500 denario; ipinatakiri kapichiini = 50 denario

⁴⁹ Ikantajiitanaki ikaratzi itsipajiitari: “¿Paitatyaakama yoka ikantantyaarori kaari-pirori impyaakotantiro?”

⁵⁰ Aikiro ikantana-kitziro Jesús iroka kooya: “Pijatai kamiitha, iro pawisako-siritan-taari pawintaana.”

8

Kooya amitako-yitakiriri Jesús

¹ Ikanta itsipayitakari Jesús 12 iyomitaani, yapirotakiro maaroni nampitsi ikinkithataki tsika ikanta-kota Pawa ipinkathari-wintantai.

² Ari itsipatakaru kooya-payi okaratzi yisita-kota-kaajiri ikyaantasiritaro piyari, okaratzi mantsiya-yiwita-chari aajatzi. Iroka okaratzi oyaatakiriri: María, ipitai-tziri Pankothanthaari-sato, ikyaantasiritari ikaratzi 7 piyari,

³ opoñaapaaka Juana iina Chuza impiratani Herodes, opoñaapaaka Susana. Tzimatsi aajatzi pasini-payi kooya okaratzi opapiinta-kiriri kiriiki Jesús.

Isiyakaa-wintziri Jesús pankiwai-ryaantzi

(Mt. 13.1-15,18-23; Mr. 4.1-20)

⁴ Ikanta ipiyotzi-winta-paakari Jesús oshiki atziri. Iritaki poñaayitain-chari pasiniki-payi nampitsi inintzi iñiiri. Isiyakaa-winta-tziiniri okaratzi iyomitaa-yitziriri, ikantziri:

⁵ “Tzimatsi pankiwai-rintzi jatatsiri impanki-waiti. Ikanta yookai-kitakiro iwankiri, tzimatsi ookaikita-painchari awot-siki, ithonka yaatzikaikii-takiro. Ikanta ipokajitaki tsimiri, iwapaakaro.

⁶ Tzimatsi pasini ookaikita-painchari omapi-poro-kitzi kipatsi. Okanta oshooka-witanaka, sintsiini osampisitanaki, tima ti otsinka-pathati kipatsi.

⁷ Tzimatsi pasini ookaikita-painchari kitoochii-masiki. Okonowa-nakaro kitoochii-masi oshooka-witanaka. Okanta anaanakiro kitoochii oshookanaki, kamanaki pankirintsi.

⁸ Irooma pasini ookaikita-painchari okamiitha-pathatzi kipatsi, saankana okanta oshooka-paaki, kithokitanaki. Tima tzimatsi shookapain-tsiri kamiitha.” Ikanta ikaratakiro ikinkithataki, ari ikaimanaki ikantanaki: “Okowa-pirotatyaa iroka, ontzimatyii pinkimisanta-jitawaki maaroni.” *

⁹ Ari isampita-nakiri iyomitaani-payi, ikantziri: “¿Paitama siyakaa-winta-chari okaratzi piyomitaan-takiri?”

* 8:8 shookapain-tsiri kamiitha = okaratzi 100 okithoki

¹⁰ Ikantzi Jesús: “Isinitai-takimiro awiroka piyota-kotairo tsika okanta-kotaka ipinkathari-wintantai Pawa. Iri-ima pasini-payi, airo nokaman-tziri, apatziro nosiyakaa-wintiniri. Ari yaminawi-jiityaa, airo iñaamaitaro. Ari inkimawi-jiita-kyaaro, airo ikimatha-tzimaitaro.

¹¹ Iroka okanta-kota nosiyakaa-wintakiri: Iroka okithoki ipankitai-takiri, irootaki siyakaa-wintacha iñaani Pawa.

¹² Okaratzi ookaikita-painchari awotsiki, osiyakaa-wintari kimawitarori ñaantsi, ipokapaaki Kamaari imaisanta-kaapaakiri, ti inkimisanti, airo yawisako-siritai.

¹³ Ari okimita ookaikita-painchari omapi-poro-kitzi, osiyakaa-wintari kimawitarori ñaantsi, intsipayini ikimisantawita. Ti iyotako-pirota-tyiuro ñaantsi, iwashaanta-nakiro ikimisantzi. Ti inkisa-sityaaro yantakai-takiri kaari-pirori, tima ikimitakaro pankirintsi ti ontzima-piroti oparitha.

¹⁴ Ari okimita ookaikita-painchari okitoochii-masitzi, osiyakaa-wintari kimawitarori ñaantsi. Okantakaan-tziro okantzimo-siri-waitari, ikinkithasiri-waita yashaarantyyaa, iniwiwaitaro intharowinta-waityyaa. Irootaki anaanakiro ñaantsi ikimawitakari, isiyakaro pankirintsi kaari kithotatsini.

¹⁵ Irooma okitho ookaikita-painchari okamiitha-pathatzi kipatsi, osiyakaa-wintari kimisanta-najirori ñaantsi, kamiithasiri ikantanaja, amawiwaini ikanta, isiya-kotakaro pankirintsi saankana oshookanaki, oshiki okithotanaki.”

Onkoñaata-koyitai omanako-yiwitain-chari
(Mr. 4.21-25)

¹⁶ “Aninti-rika ooshiri ootamintotsi, ti antata-kotiri. Ti awakotiri otapinaki. Owakotziri jinoki inkini inkoñiinkata-koti ikaratzi kyaintsiri. †

¹⁷ Ari onkimityaari aajatzi, ontzimatyii onkoñaata-koyitai omanako-yiwitain-chari, oiñaarontajiro kaari ikimathawitaita pairani.

¹⁸ Paamawintyaaro okaratzi pikimakiri. Tsika-rika itzimi otzimi-motakiri, ari ontzimimo-pirotairi oshiki. Iriima kaari otzimi-motzi, imapiro-tajiri yaapithai-tairi okaratzi tzimimo-witariri.” ‡

Irinero Jesús aajatzi iririntzi-payi
(Mt. 12.46-50; Mr. 3.31-35)

† **8:16** otapinaki = otapinaki amaaminto, ojinoki-niinta-yitatzi imaaminto-payi osiyaaromi okaratzi ojinoki-yitzi minkontsi-tapi ‡ **8:18** Okaratzi kinkithata-kota-chari aka, iroka okanta-kota: “Kapichiini-rika pikimisanta-wakiro nokanta-kimiri, kapichiini piyotajiro. Irooma pinkimisanta-pirotawaki-rika, oshiki piyotawakiri, aikiro noyotakaa-pirota-nakitziimiro.”

19 Okanta opoka-sitakiri iriniro Jesús otsipatakari iririntzi-payi oñiiri. Titzimaita onkanti oñiiri itzikakiro atziri piyotzi-winta-kariri.

20 Ari ikamantai-takiri, ikantai-tziri: “Ari opoki piniro otsipatakari pirintzi-payi, onintzi oñiimi.”

21 Ikantanaki irirori: “Ikaratzi kimairori iñaani Pawa, yantanajiro aajatzi okaratzi inintakairiri, iriitaki nirintzi-tari, irootaki nonirontari.”

Imairintziro Jesús tampyaa

(Mt. 8.23-27; Mr. 4.35-41)

22 Ari ititanaka Jesús pitotsiki itsipata-naari iyomitaani-payi, ikantanajiri: “Thami amontyaaaji intatzikirona.” Jaiti-jiitaki.

23 Ikanta imontyaa-kojiita, maanaki Jesús. Ari itampyaata-kotaki niyankyaa-niki inkaari, antaro osinkyataanaki, titaata-paaka nijaa pitotsiki, irootaintsi itsitsiya-kota-jiiti.

24 Ijata-sitai-tanakiri Jesús, iwakiryii-tapaakiri, ikantai-tziri: “¡Yomitaanarí! ¡Yomitaanarí! ¡Atsitsiya-kotatyii!” Piriintanaka Jesús, iñaanata-nakiro tampyaa, ikantziro: “¡Aritapaaki pitampyaataki!” Ikantziro otamakaanika inkaari: “¡Pimairyaaatí!” Awisanaki tampyaa, mairyaaatanaji inkaari.

25 Ikantziri iyomitaani-payi: “¿Tsikama okinakika pawintaani?” Tima okiryaaantzi ikantajiitanaka iyomitaani, antaro itharowan-tanakari, ikanta-wakaa-jiita: “¿Paitatyaakama yoka yomairintan-tarori tampyaa, aajatzi inkaari?”

Gadara-satzi yaakiri piyari

(Mt. 8.28-34; Mr. 5.1-20)

26 Ikanta imontyaaakaro Jesús intatzikiro inkaari Tapowini, ariijiitaka nampitsiki Gadara. §

27 Iro yaata-kota-paaki-tziini, isiya-sita-wakari yaakiri piyari. Osamanitaki ikyaantasiritari, ti inkithaatajyaa, ti yamitajyaa isaikaji pankotsiki, yasi iwiro isaikawaitzi kitataari-masiki.

28 Ikanta iñaawakiri Jesús, ityiirowa-sita-wakari. Kaimanaki sintsiini, ikantzi: “¡Jesús! ¡Itomi Pawapirori! ¿Tsikama pinkantinaka? ¡Ti noninti piwasinonkaina!”

29 (Tima inkisathata-wakitziiri Jesús yoka piyari iwashaantairi yoka atziri. Pairanitaki isaika-siritan-takari. Oshiki yoositan-tawitaitari asirotha, ithatyiuro. Isiya-siyawaita otzisi-masiki ikantakaari piyari.)

³⁰ Ipoñaa isampita-nakiri: “¿Tsikama pipaitaka?” Ikantajiiitzi piyari: “Nopaita ‘Oshikyaantzi.’ ” Tima oshiki piyari saika-siritan-takariri yoka atziri.

³¹ Aikiro ikantana-kitzii piyari: “Ti noninti papirojiitina.”

³² Ari ipiyotaka tyonkaarikiini oshiki chanchoko isimokaa-jiitzi. Ikantajiiitzi piyari: “Pimintyankina chanchoki.” Ikantzi Jesús: “Pimatiro.”

³³ Jatanaki piyari-payi chanchoki, ikyaantasiritapaakiri, irootaki isiyanta-nakari impiritaki, mitaajiiita-paaka maaroni inkaariki, apirotaka ipiinkaki.

³⁴ Ikanta iñaakiro aamaako-wintariri chanchoko-payi okaratzi awisain-tsiri, siyajiitanaka, ikamantanta-paaki nampitsiki, ikamanta-nakiri aajatzi ikaratzi saikayita-tsiri iwaniki.

³⁵ Ari ipokajiitanaki atziri yaminiro okaratzi awisain-tsiri. Ikanta yariijiiita-paaka isaikaki Jesús, iñaapaa-tziiri ikyaantasiritari piyari isaikaki itsipatakari Jesús, ikithaataka, kamiitha ikantanaja. Itharowa-jiitanaki.

³⁶ Tima inkarati ñaakirori awisain-tsiri, ikamanta-wakiri ikaratzi pokayitain-tsiri, ikantziri: “Iriitaki yoka isita-kotakaajiriri ikyaantasiritari piyari.”

³⁷ Ikanta nampiyitarori iipatsitiki Gadara-satzi, oshiki isintsiwinta-jiitakariki Jesús, ikantziri: “Pijatai, ti noninti pisaiki-motina.” Irootaki ikantan-tariri, tima antaroiti itharowan-tanakari. Ari ititanaja Jesús pitotsiki, piyanaka.

³⁸ Isintsiwinta-witawaari yisita-kota-kaajiri, ikantziri: “Nonintzi noyaata-nakimi.” Yakanakiri Jesús, ikantziri:

³⁹ “Airo piyaatana, pijatai pinampiki pikamantantai, pinkantapaji: ‘Iwawisaa-kotaana Pawa.’ ” Imatakiro yoka atziri, jataji inampiki, ikamanta-pajiri maaroni atziri, ikantapajiri: “Iwawisaa-kotaana Jesús.”

*Irisinto Jairo aajatzi kooya antzita-kiriri iithaari Jesús
(Mt. 9.18-26; Mr. 5.21-43)*

⁴⁰ Ikanta ipiyaja Jesús, kimosiriwinta ipiyotzi-winta-waari atziri, tima iriitaki iyaakoniintakiri.

⁴¹ Tzimatsi aparoni atziri ipaita Jairo, iriitaki jiwatakaantatsiri karapapanokoki. Iñaapaakiri Jesús, ityirowasita-paakari, ikantapaakiri: “Pinkathari, nonintzi pijati nowankoki.”

⁴² Tima onkami-matatzii yapintoti irisinto. Ari tzimaki iroori okaratzi 12 osarintsiti. Iyaatanakiri Jesús pokasita-kiriri. Ikanta iyaatzirira atziri-payi yoka Jesús, yatsinaki-matakiri.

⁴³ Okanta aparoni kooya sokaawaita-chari iraani, tzimkotaki 12 osarintsi omantsiya-waitaki, tikatsi-tzimaita kantironi yaawintiro. Tima thonka-kotaka oiriikiti aawinta-kaanta-witaka.

⁴⁴ Okina-sita-paakiri itaapiiki Jesús, antzitakiri kapichiini opatziki iithaari. Apatha-kiro isita-kotanaki osokaawaita iraani.

⁴⁵ Ipoñaa isampitan-tanaki Jesús, ikantzi: “¿Ninkama antakinari?” Tikatsi kamanta-tsini ipaita antzita-kiriri. Ari iñaawaitanaki Pedro itsipatakari ikarajiiitzi, ikantzi: “Yotanári, tima piñaakiri yatsinaki-matakimi oshiki atziri.”

⁴⁶ Aikiro isintsita-nakitzi Jesús ikantzi: “Ninkama antakinari. Tima nokimawakiro nosintsinka tzimatsi isita-kotanaintsiri.”

⁴⁷ Okanta oñaakiro iroka kooyaka ti omana-kotyaa okaratzi antakiri, piyonkawaitanaka, opoka-sita-paakiri Jesús, otyiirowa-sita-paakari, maaroni ikimaitakiro okamanta-kota, ikimaitakiro tsika okanta omapoka-sitanaka isita-kotanaji osokaawaita iraani.

⁴⁸ Ikantanakiro irirori: “Kooyá, irootaki isitakotaa-jimiri pawintajana. Kantatsi pijatai, kimosiri pinkanta-najyaa.”

⁴⁹ Tikira-mintha inthonkiro Jesús iñaanatziro kooya, ari-itapaaka poñainchari iwankoki jiwari, ikantapaakiri: “Kamakira pisinto, aritapaaki piñaasirinkiri yomitaan-taniri.”

⁵⁰ Ikanta ikimakiri Jesús ariitapain-chari, ikantanakiri irirori: “Airo pitharowa-siwaita. Pawintyaana, aritaki isita-kotaji.”

⁵¹ Ikanta yariijiita-paaka pankotsiki, tikatsi isiniti inkyaa-paaki, intaini Pedro, Jacobo, Juan, asitarori irisinto aajatzi iniro.

⁵² Oshiki irakota-jiitaro kamaintsiri. Ikantapaaki Jesús: “Airo piraajiita, ti onkami, omakoryaatzii.”

⁵³ Thainka-siri iwawitai-takari Jesús, tima omapiro iñiitakiro okamaki iintsi.

⁵⁴ Ikanta yairika-wakota-paakiro Jesús, iñaana-tzimaitaro sintsiini, ikantziro: “¡Iintsi, pimpiiriinti!”

⁵⁵ Piyasirin-katapaaka iintsi, piriintanaja. Ari ikantzi Jesús: “Pimpiro oyaari.”

⁵⁶ Okiryaaantzi ikantawinta-nakari Jesús yoka asitarori iintsi. Aikiro ikantana-kitzii Jesús: “Ti noninti pikamantan-tiro okaratzi piñaakiri.”

9

Ityaantai-tziri 12 Oyomitaari
(Mt. 10.5-15; Mr. 6.7-13)

¹ Ipoñaa yapatotakiri Jesús 12 iyomitaani ipajiinkaakiri isintsinka. Imatanakiro irirori yisita-kota-kaayitziri ikyaan-tasiritari piyari aajatzi mantsiyarintsi-payi.

² Ityaankakiri ikamantantiro tsika okanta-kota ipinkathari-wintantai Pawa, yisita-kota-kaayitairi mantsiyata-tsiri.

³ Ikantayitakiri: “Airo paanaki tsika ompaityaa, airo paanaki pikotzikiiri, pitharati, piwariti, piiriikiti, airo paanaki aajatzi pasini pithaari.

⁴ Aririka pariitakyaa pankotsiki, ari pimaapaki irojatzu pawisan-takyaari.

⁵ Airorika yaakamiithai-tzimi anta, pawisa-pithatiri, pitikanajiro pipatsi-kitziti, iro iyotantai-tyaari ti inkimisanti.” *

⁶ Ikanta ijajiitaki iyomitaani, ithonka ikamantantakiro nampitsiki Kamiithari Ñaantsi, oshiki mantsiyari yisita-kota-kaayitaki.

Ikamantakari Juan Kiwaatantaniri

(Mt. 14.1-12; Mr. 6.14-29)

⁷ Ikanta pinkathari Herodes ikima-kotakiri Jesús okaratzi yantayitakiri, okantzimo-sirita-nakari, tima tzimatsi kantatsiri: “Añaajira Juan Kiwaatantaniri.”

⁸ Pasini kantatsiri: “Elías inatzii.” Ikantaitzi aajatzi: “Aamaasitya iri piriintaacha pasini Kamantan-tzinkari tzimitachari pairani.”

⁹ Irojatzu ikantan-tanakari Herodes: “Nowisa-kaantakiri Juan. ¿Tsikama itzimi nokima-kotziri iroñaaka?” Oshiki inintawitaka iñirimi Jesús.

Iwajiita 5000 sirampari

(Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-34; Jn. 6.1-14)

¹⁰ Ikanta ipiyayitaara Otyaankaari.

¹¹ Iro kantacha iyojiiitaki atziri tsika ikinaki, iyaakanakiri. Yaawakiri Jesús kamiitha yokaiti, ikamantakiri tsika okanta-kota impinkathari-wintantai Pawa, yisita-kota-kaayitakiri mantsiya-yitatsiri.

¹² Aritaki tsitiniityaanaki, ipokapaaki iyomitaani ikaratzi 12, ikantapaakiri: “Pityaan-tajiri atziri-payi nampitsiki, yamini tsika imayi, tsika iyaa aajatzi, aamaa-sityaa tzimatsirika owaantsiki. Tima asaikatzi otzisi-masiki.”

¹³ Ari ikantzi Jesús: “Pimpiri awiroka iyaari.” Ari ikan-tajiiitzi: “Tikatsi nopiriri, apatziro itzimi ikaratzi apiti sima aajatzi okaratzi 5 yatantari. ¿Pinintzima nojati namanantakitiniri iyaari maaroni atziri?” †

* 9:5 otikirori iipatsi-kitziti † 9:13 yatantari = pan

¹⁴ Aamaaka ikarajitzi 5000 sirampari apatotain-chari. Ipoñaa Jesús ikantziri iyomitaani: “Papatoyitiri inkarati 50 atziri pimisaiika-yitiri, ari pinkimita-kiriri maaroni.”

¹⁵ Ari ikantakiro, imisaikakiri maaroni atziri.

¹⁶ Ipoñaa yaakiri Jesús yoka sima aajatzi yatantari, aminanaki inkitiki, ipaasoonki-wintakiro. Ipitoryaakiro, ipayitakiri iyomitaani, iwawisaa-kiniri irirori atziri-payi piyotain-chari.

¹⁷ Tima maaroni iwajitaka, kimaniinta-jitaka. Iyoyaa-jiro okaratzi tzimaraanta-naintsiri, itiyitajiro okaratzi 12 kantziri jaikita-tsiri.

Iyotaki Pedro: Saipatzii-totaari inatzi Jesús

(Mt. 16.13-20; Mr. 8.27-30)

¹⁸ Ikanta isaiki Jesús yamanajitzi itsipatari iyomitaani. Ari isampita-kiriri ikantziri: “¿Paitama ikinkithasirita-kotanari atziri-payi?”

¹⁹ Akajitnanaki iyomitaani, ikantzi: “Tzimatsi atziri kantatsiri, Juan Kiwaatantaniri pinatzii. Ikantzi pasini Elías pinatzii awiroka. Tzimatsi kantayita-tsiri aajatzi, iriitaki itarori Kamantan-tzinkari añaaajatsiri’ ”

²⁰ Ipoñaa ikantzi Jesús: “¿Tsikama pikanta-jitzi awiroka?” Ari yakanaki Pedro, ikantzi: “Awirokataki Saipatzii-totaari poñaachari Pawaki.”

²¹ Ari ikantanakiri Jesús: “Airo pikamanta-kotana.”

Ikinkithata-kotziro Jesús iwamaitiri

(Mt. 16.21-28; Mr. 8.31-9.1)

²² Aikiro ikantana-kitzii: “Antaro inkimaatsita-kaiyaana Antari-konaiti, ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari, aajatzi Yomitaan-taniri-payi, aritaki iwa-kaantakina. Iro mawatapain-tsiri kitaitiri, añaaajana.”

²³ Ipoñaa ikantanakiri maaroni: “Tzimatsi-rika nintatsiri intsipatyaana, iwashaantairo inintasi-yitari yantiro, onkanta-wityaa ipaikakoi-tirimi, intsipata-piintyaana kitaitiriki.

²⁴ Tima inkarati itakowaita-chari yantayitziro inintayitziro irirori, ari impyaa-sitajyaa. Iriima ikaratzi atsiwintarori yantanajiro nonintziri naaka irootaki ikamawintan-tanari, aritaki yawisako-siritai.

²⁵ Aminaasi-waita otzimi-motantzi waararontsi aka kipatsiki, aritaki ompyaakaa-sitan-tajyaa.

²⁶ Tima inkarati pasikiko-wintyaanani naaka aajatzi okaratzi nokinkithata-koyitakiri, ari imatapajiri aajatzi Itomi Atziri impasiki-kowinta-pajiri apaata aririka impiyi yamajiro iwaniinkaro, irasi Asitariri, aajatzi irasi Maninkariiti tasorin-tsitaa-tsini.”

27 Ipoñaa ikantanaki aajatzi Jesús: “Omapirotatyyaa, tz-imatsi pikaratziri aka, tikira pinkamiita aritaki piñaakiro tsika inkantyyaa Pawa impinkathari-wintanti.”

Isiparyii-motziri Jesús iyomitaani
(Mt. 17.1-8; Mr. 9.2-8)

28 Okanta awisaki 8 kitaitiri, tonkaanaki Jesús otzisiki yamani, ari itsipata-nakari Pedro, Jacobo aajatzi Juan.

29 Ikanta yamanira, ari ipasini-porotanaki Jesús, kita-maaro okantanaka iithaari osiparyaanaki.

30 Iñiitatzii apiti katziya-painchari itsipata-paakari Jesús, Moisés inatzi itsipatakari Elías.

31 Otapotakari iwaniinkaro tsika ikatziya-jiita-paaka, ari ikinkitha-kojiitziro tsika inkantaitiri Jesús impyaakai-tyaari Aapatyyaawiniki.

32 Tima ayimata-kirira Pedro iwochokini aajatzi ikimitakari ikaratzii itsipatakari. Okanta awishi-mota-nakiri iwochokini, iñaatziiro iwaniinkaro Jesús itsipata-karira apiti koñaata-paintsiri.

33 Iro ipiyi-matanaka apitira tsipata-paintariri Jesús, ikantzi Pedro: “¡Yomitaanarí! Omapiro okamiithatzi pamakina aka. Kamiitha nowitsikimi mawa panko-shitantsi: Aparoni pasityaa awiroka, aparoni yasityaa Moisés, yasityaa aparóni Elías.” Iñaawaita-sitanaka Pedro, ti iyoti opaita ikantziri.

34 Iñaawai-minthaitzi Pedro, anaapaakiri minkori, antaro itharowanaki.

35 Ikimatzi iñaawaitai-tanaki minkoriki, ikantaitzi: “Notomi inatzii yoka noyosiitakiri. Pinkimisantairi.”

36 Okarata-paakira ñaantsi iñaawaitai-takiri, iñiitatzii apaniro ikantanaja Jesús ikatziya. Tira ikamantantzi-tyaaro iyomitaani tsika ikanta iñaakiri, imanani iwakiro.

Yisita-kota-kairi Jesús iintsi yaakiri piyari
(Mt. 17.14-21; Mr. 9.14-29)

37 Okanta okitaitita-manaji, oirinka-jiitaja Jesús ipoñajaro tonkaariki otzisiki, oshiki pokapain-tsiri imonthaa-wajyaari.

38 Ari isatikaka aparóni atziri, kaimanaki sintsiini ikantzi: “¡Yomitaan-tanarí, nonintzi pamininari napintziti notomi!

39 Ikyaaantasiritari piyari, oshiki ikaimakaa-waitziri, isimori-waantita-kairi ikamana-waitzi, iposakaa-waitari, ti iwashaantiri kapichiini.

40 Nokanta-witakari piyomitaani yisita-kota-kayinari, ti imatiri.”

41 Yakanaki Jesús ikantanaki: “Ti pinkimisanta-jiiti awiroka, pikinasi-waitaka. ¿Tsikama onkarati nosaiki-mota-najimi noñiuro namawitimi? Pamakiri aka pitomi.”

42 Ikanta yamaita-paakiri iintsi, isinkiwinta-kaanakari piyari, tyaanaki osaawiki, antaroiti ipiyonka-waitanaka. Ipoñaa Jesús ikisathatakiri piyari, isita-kotanaji iintsi, yaanajiri asitariri.

43 Tima okiryaaantsi ikantajjiitanaka atziri iñaakiro isintsinka Pawa.

Yapiitajiro Jesús ikamanta-kota inkami-motanti
(Mt. 17.22-23; Mr. 9.30-32)

Ipoñaa yapiitakiro Jesús ikantziri iyomitaani:

44 “Piwakimpityatyaaro awiroka iroka ñaantsi, okowa-pirotatyaa. Irootaintsi yaakaan-taitiri Itomi Atziri”

45 Iro kantacha ti ikimatha-jiitiro okaratziri ikantawitariri, tima imana-pithai-tatziiri airo ikimathatantaro. Irootakira itharowan-tajjiitari tikatsi sampitirini opaita ikinkithata-kotziri.

Tsika itzimi iriipirotatsini
(Mt. 18.1-5; Mr. 9.33-37)

46 Ikanta iyomitaani Jesús ikanta-wakaa-mintakaro ipaitarika iriipirotatsini.

47 Iro kantacha iyotaki Jesús opaita ikinkithasiritari iyomitaani-payi. Yaaki aparoni iintsi, imisaikakiri tsika isaikajjiitzi.

48 Ipoñaa ikantzi: “Ikaratzi aakamiithatairiri osiyakariri iintsi yawintaajana, naaka yaakamiithataki. Ari okimitari aajatzi, aririka paakamiithatakina naaka, osiyawaitakaro iriitaki paakamiithatanaji otyaanta-kinari aka. Ikaratzi kaari iriipirotatsini iroñaaka aka, iriitaki iriipirotaa-tsini apaata.”

Ari akaratziri kaari kisaniiintairi
(Mr. 9.38-40)

49 Ipoñaa ikantanaki Juan: “Yomitaanari, noñaaki chapinki aparoni atziri pairyirori piwairo, yisita-kota-kayimaitari ikyaantasiritari piyari. Tira añaaajiri ankaratiri aka, nowashaanta-kaakiri.”

50 Ikantanaki Jesús: “Airo piwashaanta-kairimi, tima ari akaratziri kaari kisaniiintaini.” †

Ikisathatai-tziri Jacobo aajatzi Juan

51 Aritaki monkaratzi-mata-paaka iwajinokan-tajyaari Jesús, tonta-siri ikantanaka ijati Aapatyaawiniki.

52 Ityaankaki amina-rontirini Ositikii-toniki.

53 Iro kantacha ti inintajiiti Ositikii-toni-satzi inkini-motiri, tima iyojiiti ijatatyii Aapatyaawiniki.

54 Ikanta Jacobo aajatzi Juan, ikantanakiri Jesús: “Pinkatharí, thami ankaima-kaanti ookatha-rontsi ompoñaakya a inkitiki, ikimitaakiro pairani Elías, yapirotyaata intajyaa yokaiti.” §

55 Ari ipithoka-sita-nakari Jesús, ikisathata-nakiri, ikantziri: “Tityaa pinkamiitha-siriti awiroka.

56 Tira iro impokan-tyaari Itomi Atziri aka impyaasi-waitajyaa atziri, ontzimatyii iwawisaa-koyitairi.” Irojatzii ikinanta-nakari pasiniki nampitsi. *

Nintawita-chari iyaatirimi Jesús
(Mt. 8.18-22)

57 Ikanta yawisanakira Jesús, ikantawitai-tawaari awot-siki: “Yomitaanarí, nonintzi noyaata-nakimi tsika pinkinay-iti awiroka.”

58 Yakanaki Jesús, ikantziri: “Tzimatsira imoro kowincha imaanta-piintari, aajatzi ikimita tsimiri-payi tzimatsi imayiro. Iriima yoka Itomi Atziri ti ontzimi iwanko imaanta-piintyaari irirori.”

59 Ipoña ikantawita-nakari Jesús pasini: “Piyaatina awiroka.” Ikantzi irirori: “Pinkatharí, noninta-witaka naaka noyaata-nakimi, airotzimaita iroñaaka, nonintatzii noñiuro nonkitata-najiri asitanari, aripaiti noyaatimi.”

60 Ikantanakiri Jesús: “Tima inkarati kamasirita-tsiri, aritaki inkitatairi irirori kaminkari-payi. Ontzimatyii pinkinkithata-kotajiro awiroka tsika okanta-kota impinkathari-wintantai Pawa.”

61 Ari ikantawitanaka pasini: “Pinkatharí, nonintzi naaka noyaatimi, iro kantacha pisinitina nowithata-panaatyaari noshininka nonampiki.”

62 Yakanaki Jesús, ikantziri: “Apatziro okanta pamina-piintziro pikiya-sitziro piwankiri, tikatsi paminayitanaji pasini. Ari ikimitari kaari washaantaironi yantayita-piintziri, tira iñiuro apanta-pirotzi-motyaari impinkathari-wintairi Pawa.”

10

Ityaantai-takiri ikaratzi 70

1 Okanta okarata-paaki iroka-payi, ari yaminaki Jesús pasini intyaantiri ikaratzi 70, apiti-payi ityaankakiri, iji-watiri nampitsiki tsika inkinayitanaki irirori.

§ 9:54 ookatha-rontsi = paamari * 9:56 Tzimayitatsi sankinarintsi tsika ti iñiitiro itanakarori iroka ñaantsi aka. onasiyita ñaantsi-payi

² Ikantakiri: “Isiyakaro yokapayi atziri osampain-katzi pankirintsi, titzimaita intzima-piroti atziri koyaañironi. Pamanajiri awirokaiti Awinkathariti, intyaan-tiita oshiki jata-sitirini atziri-payi, tima tzimatsi oshiki kimisantaa-tsini.

³ Pijajüiti awiroka, naakataki otyaankimiri, pikimitakari ityaankai-tziri ipiraitari tsika ipiyota katsimari owantachari. *

⁴ Airo paanaki piiriikiti, piwariti, piijakontata-sityaa. Airo piwithatari piñaanakiri awotsiki pisamanitzi = kari.

⁵ Aririka pariitakyaa pankotsiki, piwithata-paakyaari saikatsiri. Pinkanta-paakiri: ‘Onkamintha pisaika-waiti kamiitha piwankoki.’

⁶ Tzimatsi-rika aakamiithata-wakimini, aritaki isaikaji kamiitha. Irooma airorika yaakamiithatzimi, ampinaa-sita piwitha-witapaakari.

⁷ Ari pimaa-paaki pankotsiki tsika pariitaka, airo pamina-minatzi pasini pankotsi. Ari piyaari, pirayitiro impaitimiri. Tima ontzimatyii impinaitiri antawaita-tsiri.

⁸ Aririka yaakamiithataitimi nampitsiki tsika pariitakyaa, piyaaro onkarati impaitimiri anta.

⁹ Pisita-kota-kaayitiri mantsiyari anta, pinkantiri: ‘Irootaintsi impinkathari-wintantaji Pawa.’

¹⁰ Irooma pariitakyaa pasiniki nampitsi, airorika yaakamiithai-tzimi, pawisa-pithatiri, pinkanta-nakiri:

¹¹ ‘Ari notikanajiro noipatsi-kitziti aka, irootaki iyotaitantyaari ti pinkimisanti. Iro kantacha, ontzimatyii piyoti irootaintsi impinkathari-wintantaji Pawa.’ †

¹² Iro kantacha, apaata owiraantyaaroni kitaitiri, imapiroi-tairi iwasankitaitiri irirori nampitarori anta, aritaki anaajiro inkantai-tajiri Paamaarini-satzi.”

Ikanta-machiitziri kisosiriri nampitsiki-payi
(Mt. 11.20-24)

¹³ “Ikanta-machiitzimi Simapankoni-satzi aajatzi nampitarori Corazín. Oshiki piñaawitakaro notasonkawintantaki, titzimaita pinkimisanta-ñiiti. Iriimi ñaakinani Mapini-satzi aajatzi Simaa-satzi, aritaki inkithaatanakyaaromi mirimasita-tsiri kithaarintsi, saikawaitanakimi samampoki iwasirita-kotyaa ikaaripiro-siri-yitaki, inkimisantaimi maaroni iriroriiti. ‡

* **10:3** ipiraitari = oisha; owantachari = lobo † **10:11** otikirori iipatsi-kitziti

‡ **10:13** mirimasita-tsiri kithaarintsi; Tima yokaiti nampitarori Corazín aajatzi Simapankoni-satzi, Judá-iti inatzii. Iriima Mapini-satzi aajatzi Simaa-satzi, pasini-satziiti inayitzi, ti ishininkatyaari Judá-iti.

14 Awirokatakiki imapiroiti iwasankitaitiri apaata aririka yaminakoi-tairi maaroni yantaitakiri. Aritakiki anaajiro inkantaitiri Mapini-satzi aajatzi Simaa-satzi.

15 Aajatzi awirokaiti nampitarori Capernaum, pikinkithasiriwita pijatai inkitiki, apatziro pijamatsitaji tsika ikinayitzi kaminkari.

16 Tzimatsi-rika kimisantimini, naakatakiki ikimisantakiki. Itzimi-rika maninta-sirita-kimini, naaka imaninta-siritakiki. Itzimi-rika maninta-sirita-kinari naaka, imanintakiki tsika itzimi otyaanka-kinari aka.”

Ipiyayitaja ityaankai-takiri ikaratzi 70

17 Tima kimosiri ipiyajitaja ityaankai-takiri karatatsiri 70, ikantayitapaji: “Pinkathari, tima awiroka otyaanka-kinari, yantziro piyari nokanta-yitziriri.” §

18 Ari ikantzi Jesús: “Noñaakiri Kamaari iwaryii-takiri inkitiki ikimiwaitakaro oporiryaatzi ookatha-rontsi.*

19 Tima naaka kantakaaro otzimi-motan-tamiri pisintsinka, aritakiki onkantakiki pisatikan-tyaari maranki aajatzi kitoniro-payi. Ari piitsinampaakiri piyari kisaniintzimiri, tikatsi-tzimaita awishi-motimini.

20 Airotzimaita pikimo-siri-winta-sitaro yantakiro piyari pikanta-kiriri. Apatziro pinkimo-siri-wintiro isankinai-tajiro piwairo-payi inkitiki.”

Ikimo-siritzi Jesús

(Mt. 11.25-27; 13.16-17)

21 Irojatziki ikimo-siritan-tanakari Jesús, ikantanakiki: Mt 11.25-26 “Apaá, tima awiroka pinkathari-wintziriri inkitsatzi aajatzi kipatsi-satzi, oshiki nowisiryaaawintakami. Tima awiroka omanitzi-motakiri yotaniriiti iroka-payi, iritakiki piyotakaa-yitaji osiyariri iintsi itsinampa-siritzi. Ari okanta, tima irootakiki onimota-kimiri awiroka Asitanari.”

22 Ikantanakiki piyotsiwinta-kariri: “Iriitakiki Asitanari oyota-kayi-narori maaroni. Apatziro iyotana irirori, tima Itomi iwana. Ari nokimitari naaka apatziro noyotziri Asitanari, kantacha noyotakaa-yitajiri nonintziri naaka iyotajiri.”

23 Ipoña yapatotakiki Jesús maaroni iyomitaani, yaanakiki intyaatsikaini, ikantakiki: “Tasonka-wintaari iwaitiri inkarati ñaayita-jironi okaratzi piñaayitajiri awiroka.

24 Tima tzimawitacha oshiki Kamantan-tzinkari, aajatzi pinkathariiti nintawitain-chari iñiromi okaratzi piñaakiki,

okaratzi pikimayitajiri aajatzi awirokaiti. Titzimaita inki-majitiro.”

Nisironkatan-taniri Ositikii-toni-satzi

²⁵ Ari isaikakiri Yomitaan-tzirori ikantakaan-taitsiri, inintzi inkompita-kaiyaari Jesús, ikantakiri: “¿Yomitaan-taniri! ¿Paitama nantiri naaka nañaanitan-tajyaari?”

²⁶ Ikantzi Jesús: “¿Paitama isankinai-takiri Ikantakaan-taitsiriki? ¿Tsikama okanta piyota-kotziro awiroka?”

²⁷ Ari ikantzi Yomitaan-taniri: “Piwinkathariti inatzi Pawa, ontzimatyii pininta-piro-tajiri, pininta-siri-tajiri, pininta-sintsi-tajiri. Osiriki piwairi. Pintakota-jyaari pishininka, pinkimita-kaantiri pitakota awiroka.”

²⁸ Ikantzi Jesús: “Omapiro pikantakiri. Pantiro iroka, aritaki pañaanitai.”

²⁹ Ari ininta-jaantzi intzikaa-winta-nakyaa, isampitanakiri Jesús, ikantziri: “¿Tsikama itzimika nonkimita-kaantiri ashininka?”

³⁰ Ikantzi Jesús: “Tzimatsi ashininka poñaachari Aapatyaawiniki inintzi ijatiro Kasiryaariki. Okanta niyaanki-thaki awotsi, imonthaakari kosintzi, yaapithatakiri okaratzi tzimi-motziriri, iposawaitanakiri, yookanakiri awotsi-nampiki ikami-mataki.

³¹ Ari ipokaki Ompira-tasorintsitaari, ishininka inawita, iñaawita-paakari inaryaaka, ti yaminanakiri yawisa-pithata-nakiri.

³² Ari ikimitakari aajatzi Leví-iti, irijatzi ishininka, iriitaki amita-kotanta-piinta-tsiri Tasorintsi-pankoki. Iñaawita-paakari inaryaa, ti yaminanakiri yawisa-pithata-nakiri.

³³ Ikanta ipokaki Ositikii-toni-satzi, kaari ishininka irirori. Iñaapaakiri inaryaa, inisironkata-paakiri.

³⁴ Yaawinta-paakiri itziritan-takari aawinta-rontsi, ipoñaaa ikyaa-kota-kaanakari ipiraki, yaanakiri nampitsiki. Iriitaki amina-kiriri. †

³⁵ Okanta okitaitita-manaji, yaaki apiti kiriiki, ipinako-winta-nakiri, ikantanaki: ‘Pamininari yoka. Aririka nom-piyaki apaata, nompinata-pajimi okaratzi pamininari.’ ” ‡

³⁶ Ari isampitziri Jesús yoka Yomitaan-taniri, ikantziri: “Mawa ikaratzi ñaakiriri ikositai-tziri. ¿Tsikama itzimika kimitakaan-takariri ishininka?”

³⁷ Yakanaki irirori, ikantzi: “Iriitaki yoka nisironkata-paakariri.” Ikantzi Jesús: “Pijatai, irojatzzi pimatapajiri awiroka.”

† 10:34 ipira = mora; itziritan-takari aawinta-rontsi = yiinkantsi aajatzi poitatsiri (vino) ‡ 10:35 kiriiki = denario, iriitaki ipinatanta-piintai-tziri yantawaitaitzi aparoni kitaitiri

Yariitaro Jesús owankoki Marta aajatzi María

³⁸ Ikanta yawisanaki Jesús ariitaka pasiniki nampitsi. Ari osaikiri kooya paitachari Marta, iro isaiki-mota-paaki owankoki.

³⁹ Iroka kooya tzimatsi irinto opaita María. Irootaki tsipata-wakariri Jesús okimisantziri ikinkitha-waitzi.

⁴⁰ Irooma Marta oshiki okantzi-motakaro amina-mina-waitzi opawakiriri Jesús. Iroora opoka-sitan-takariri, okantapaakiri: “Pinkatharí, owapintaakina nirinto. ¿Pinkanti-naro amitakota-wakina?”

⁴¹ Iro kantacha ikantanakiro Jesús: “Marta, ¿paitama okantzimo-siritan-tamiri onkarati pantayitiri?”

⁴² Aparoni okanta ninta-pirota-chari, irootaki onintakiri iroori María tikatsira kantironi yaapithatajiro.”

11*Ikinkithata-kotziro Jesús amanaantsi**(Mt. 6.9-15; 7.7-11)*

¹ Ipoñaa ijataki Jesús yamani. Ikanta ithonka-kiro, ari ikantakiriri aparoni iyomitaani: “Pinkatharí, piyomita-naro yamanaitzi, ikimitairo Juan iyomitaakiri iyomitaani irirori.”

² Ari ikantzi Jesús: “Iroka pinkanti pamana-piinti awiroka:

Asitanarí, nampitarori inkitiki,

Tasorintsi onatzii piwairo.

Pimpinkathari-wintantaji.

Pantakaan-tajiro aka kipatsiki okaratzi pininta-kaantairi awiroka.

Pinkimita-kaantairi saikatsiri inkitiki, yantayitziro okaratzi pininta-kairiri. *

³ Pimpa-piintinaro kowityii-motanari noyaari. †

⁴ Pimpyaakota-jinaro nokaaripiro-siri-waitaki,

Tima nomatakiro naaka, nopyaakotajiri ikaratzi awaaripiro-sirita-kinari.

Airo pisinitaana iñaantai-tyaana, inintaiti yanta-kayitinaro kaari-pirori.”

⁵ Ipoñaa ikantanakiri aajatzi: “Aririka intzimi aparoni pitsipa-winthari, impokaki niyaankiiti, inkantimi: ‘Pimpawakina mawa yatantaitari, ‡

⁶ tzimatsi ariitachari nowankoki, tikatsi tzimatsini nopawakiriri.’

* **11:2** Tzimayitatsi sankinarintsi tsika ti iñiitiro ñaantsika “nampitarori inkitiki,” aajatzi owiraantarori iroka ñaantsi aka. onasiyita ñaantsi-payi

† **11:3** noyaari = pan ‡ **11:5** yatantaitari = pan

⁷ Impoña pinkanta-wityaari: ‘Airo piñaasirinkana nomaakaa-tziiri nintsiti-payi, tima nasitakiro nowanko, irootaki airo okantanta nompimi.’

⁸ Kimiwaitaka airo pinintawita pimpiri onkanta-witakyaa iriitakami pitsipa-minthari. Iro kantacha aikiro isintsitatzii ikampitzimi, ari pisiwinta-nakiro pintzinai, pim-pawakiri okaratzi inintziri.”

⁹ Ikantzi Jesús: “Pinkampitanti, pamina-minatai aajatzi, aritaki impaita-jimiro pinintziri. Pisiyakaantiro aririka pariityaa pankotsiki, pinkanta-paakiri asitarori: ‘Pasitaryi-inaro piwanko.’ Aritaki yasitaryaa-kimiro iwanko.

¹⁰ Tima aritaki impaitairi kampitan-tatsiri. Inkarati amina-minataironi, aritaki iñaakai-tairi. Aririka inkantanti: ‘Pasitaryiinaro.’ Aritaki yasitaryaitakiniri.

¹¹ Tima aririka inkampitimi pitomi, inkantimi: ‘Apaá, pimpina yatantaitari’ ¿Arima pimpakiri mapi? Aririka inkantimi: ‘Pimpina sima.’ ¿Arima pimpakiri maranki iyaari? §

¹² Aririka inkantimi: ‘Pimpina kithokintsi.’ ¿Arima pimpakiri kitoniro?

¹³ Tima piyoti pitakotari pitomi-payi awiroka, kaari-pirori pinawita. Iriira mapirotzirori Asitairi Inkiti-satzi, itakotari irirori ikaratzi amanayita-piintziriri, inampi-sirita-kaayityaari Tasorinkantsi.”

Maimanita-wakaa-chari pankotsiki
(Mt. 12.22-30; Mr. 3.20-27)

¹⁴ Ipoña yisita-kota-kaakiri Jesús aparoni kisowaantiri ikyaantasiritari piyari. Ikanta yisita-kota-kaajirira, ñaawaitanaji kisowaanti-witachari. Tima okiryantsi ikantawintai-tanakari Jesús.

¹⁵ Tzimatsi kantayita-naintsiri: “Yoka atziri isintaka-tziiri Nantatsiri, irootaki yisita-kota-kaantariri ikaratzi ikyaantasiritari piyari.”

¹⁶ Tzimatsi pasini nintatsiri iñihiro intasonka-wintanti Jesús, iro iyotantai-tyaari omapiro opoña itasorinka inkitiki, ininta-jitatzii iñaantai-tyaari.

¹⁷ Ikanta iyotaki Jesús okaratzi ikinkisiryaayitari atziri-payi, ikantanaki: “Aririka imaimanita-wakaiyaa atziri tsika ipinkathari-wintai-tziri, aritaki yooka-wakaanakyaa. Aririka imaimanita-wakaiyaa atziri tsika isaika-pankota-wakaa, aritaki yooka-wakaanakyaa.

§ 11:11 yatantaitari = pan; Tzimayitatsi sankinarintsi tsika ti iñiitiro iroka ñaantsi satikain-chari niyaankiniki aka. onasiyita ñaantsi-payi

18 Ari ikantzitari aajatzi Kamaari aririka imaimanita-wakai-yaami. Aritaki yooka-wakaanakyaa, ¿airoma ithonka yooka-wakaanakyaa? ¿Paitama pikantantari iriira owawisaakotanari Aantatsiri? *

19 Iriirikami Kamaari Nantatsiri sintsitakaanari naaka, ¿irijatzima sintsitakairiri piyomitaani awiroka yisita-kota-kaantariri ikaratzi ikyaantasiritari piyari? Aririka okanta pikamantakota-tziiri piyomitaani, aritaki inkisantakyaamiro okaratzi pikantakiri.

20 Irooma naaka ipanaro isintsinka Pawa, irootaki nomatan-tariri nisita-kota-kaayitziri ikaratzi ikyaantasiritari piyari. Tima imapokakimi awiroka-payi Pawa ipinkathari-wintantai. †

21 Aparoni atziri sintsita-tsiri tzimatsiri imana-minto, aamaako-winta-chari, tikatsira matirini inkyaa-sitiri iwankoki yayitiri okaratzi yasitari.

22 Irooma ipoka-sitakiri pasini atziri anairiri isintsitzi, yaapithatakiri yawintaa-witari, yaapithatakiri yasitari, yantitaa-kyaaaro.

23 Tima inkarati kaari aapatyaanari naaka, iriitaki kisani-intanari. Ikaratzi kaari amita-kotinari inkoyaa-kotina, iiwara-kota-tyaana.”

Ipiya-sitanta piyari
(Mt. 12.43-45)

24 “Tima osiyawaitakaro isaika-siritan-tyaarimi piyari aparoni atziri, iwankotsi-titakari yaña-a-minto. Aririka yookawitai-takyaari, isitako-witaja atziri. Jatanaki piyari inkinawaiti otzisi-masiki, ti iñii tsika isaiki. Ari inkanta-siritai piyari: ‘Nomp iyaji nowankoki tsika nopoñaaka.’

25 Piyaaja piyari, iñaapaa-tziiro kamiitha opisitaka isiri atziri, owaniinka okantaka.

26 Ijata-sita-nakiri mapirotzirori ipiyaritzu, ikantakiri: ‘Thami ajati nowankoki, pintsipatyaana ampinkathariti.’ Yamaki ikaratzi 7 piyari. Ari yasinonkaa-pirotyaari atziri, anaanakiro yasinonkaawita pairani.”

Mapirotironi inkimo-siritaji

27 Tikira inkaratiro iñaawaitzi Jesús, okaimanaki aparoni kooya satikain-chari ipiyotaka atziri, okantzi: “Tasonka-wintaaro onatzii kooya owaiyan-takimiri, antarin-takaakimi othotaimi.”

28 Ipoñaa yakanakiro Jesús, ikantzi: “Iriira tasonka-winta-pirottaa-chani inkarati matajironi inkimisantairo iñaani Pawa.”

* 11:18 Kamaari = Mishatantanari † 11:20 isintsinka = irakoi-mpiki

*Inintajiitzi kaari-piro-siriri intasonka-wintanti Jesús
(Mt. 12.38-42)*

²⁹ Ikanta ipiyota-paaka oshiki atziri, ikantanaki Jesús: “Tima kaari-piro-siriri pinajiitzi awiroka, oshiki pithainkakiri Pawa pinintzira piñiina nontasonka-wintanti onkantyya pinkimisanta-pirotan-tyaanari. Airotzimaita nomatziro, apatziro piñiuro awishi-mota-kiriri pairani Kamantan-tzinkari Jonás.

³⁰ Tima tsika ikantaka pairani Jonás iñaajiitakiri Inawini-satzi, ari inkimita-jyaari aajatzi Itomi Atziri iñiiri yokaiti.

³¹ Apaata aririka yaminakoi-tajiro okaratzi yantaitziri, aritaki omishakowintaimi kooya pinkatha-rotatsiri pairani kirinkanta, tima opokaki pairani iroori isaiki yotaniri pinkathari Salomón, okimisantakiri. Tima yoka saiki-mota-kimiri awiroka yanairi Salomón.

³² Apaata aririka yaminakoi-tairo okaratzi yantaitziri, aritaki imishakowintaimi Inawini-satzi, tima ikimisantakiri pairani irirori Jonás, iwashaanta-najiro yantayitziro kaari-pirori. Tima yoka saiki-mota-kimiri awiroka-payi yanairi Jonás.”

*Ikinkithata-kotziro Jesús ootamintotsi
(Mt. 6.22-23)*

³³ “Aninti-rika ooshiri ootamintotsi, ti antata-kotiri. Awakotziri jinoki inkini inkofiiinkata-koti kyaintsiri.

³⁴ Irootaki piroki osiyariri ootamintotsi piwathaki. Kamiitha-rika okanta piroki, piñaantaro kamiitha, okimiwaitakaro pinkofiiityaa-kota-tyiimi. Tirika apantyaaro piroki, airo piñaantaro kamiitha, okimiwaitakaro pintsitinikita-kota-tyiimi. †

³⁵ Paamawinta-pirotyya piitsiwakirikari ootamintotsi saikanta-kamiri.

³⁶ Omapiro-rika isaikan-takami ootamintotsi, tirika pantanajiro kaari-pirori, aritaki piñaakan-tairo iroopirori kamiithari, pinkimita-najyaari aparani ootamintotsi yoota-kotantzi.”

*Ikinkithata-koitziri Yomitaan-tzirori Ikantakaan-taitani
(Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 20.45-47)*

³⁷ Tima ikaratakiro ikinkithataki Jesús, ipoka-sita-paakiri Nasitantaniri sintsiwinta-kiriri yakyootiri. Ikanta yariita-paaka Jesús iwankoki, saikapaaki iwapiintaita.

† **11:34** Siyaka-winta-chari oki kamiithari, aparani pimantaniri (kaari masithatatsi), iri ñiironi inkimathatairo okaratzi yantakairiri Pawa, tima isaikanaatzi okitainkatzi. Siyaka-winta-chari aiorika apantaro oki, aparani masithari, itzimi kaari ñiironi inkimathatairo okaratzi yantakairiri Pawa, tima isaikatzi tsika otsitini-kitzi.

³⁸ Oshiki okompitzi-motakari Nasitantaniri, iñaakiri Jesús ti imatajiro okaratzi yamijiitari ikiwaakota iwantyaari.

³⁹ Irootaki ikantan-tanakari Jesús: “Awirokaiti Nasitantaniri, pikimita-kotakaro piraa-minto aajatzi piwaminto okitiwita kamiitha intakiroki, irooma inthomponta, kipatsi okantaka. Ari pikimiyitakari awiroka, kantatsi iñiitimi kamiithasiri pinatzi, oshiki pikositantzi, kaari-piro-siriri pinajitzi.

⁴⁰ ¡Masontzí! ¿Tima piyoti tzimatsi owitsika-kimiri piwathaki koñaayita-tsiri. Irijatzi owitsika-sirita-kimiri inthomponta pañaantariki?

⁴¹ Ontzimatyii pipasitan-tajyaaro tzimatsiri inthomponta pañaantariki, aritaki pinkiti-siri-yitai.

⁴² ¡Ikanta-machiitzimi Nasitantaniri! Pasitakaa-piintari Pawa iwosinikan-taitari. Titzimaita pintampatzika-yitajyaa, ti pintako-sirita-jyaari Pawa. Irootaki ninta-piro-witachari pantayitairomi, airo piwashaanta-tzimaitaro pasini. §

⁴³ ¡Ikanta-machiitzimi Nasitantaniri! Oshiki pininta-piintaki pisatikyaa niyaankiniki karapapankoki tsika impinkathataitimi, pinintzi aajatzi pinkatha iwithata-piintai-tyaami aririka iñiitimi.

⁴⁴ ¡Ikanta-machiitzimi Yomitaan-taniriiti, Nasitantaniri, owapyiimotan-taniri pinatzi! Pikimita-sitakaro kaari iyoitzi ari ikitaitziri kaminkari. Inthonka yaatzika-kowaitakiri atziri-payi, titzimaita iyoti yaatzika-kotakiri kaminkari.” *

⁴⁵ Ari yakanaki yomitaan-tzirori Ñaantsi, ikantanakiri Jesús: “¡Yomitaanari! Oshiki pikimakaa-kinaro naaka okaratzi pikantakiri.”

⁴⁶ Ikantzi Jesús: “¡Ikanta-machiitzimi aajatzi yomitaan-tzirori Ikantakaan-taitani! ¿Paitama pikima-tinata-kaantariri atziri-payi? Titzimaita piñaayitiro awirokaiti pinkima-tinatyaaro.

⁴⁷ ¡Ikanta-machiitzimi awirokaiti! Piwaniinka-pirini-yitakiro piwitsika-sitziri tsika ikitaitziri itayitakarori Kamantan-tzinkari ikaratzi iwamaakiri pairani piwaisatztini.

⁴⁸ Tima awirokaiti owitsika-siyitakiri tsika ikitaitakiri, ari opaka-kotziri awirokaiti okaratzi yantayitakiri pairani piwaisatztini.

⁴⁹ Iro kantacha, yotaaniri inatzi Pawa, ikantaki: ‘Ari notyaankaki Kamantan-tzinkari aajatzi Tyaankaariiti. Iriiyitaki imaimanitaiti, pasini iwai-taki.’

§ 11:42 iwosinikan-taitari = menta, ruda, maaroni iwankiritari kimitarori pinitsi * 11:44 Tzimayitatsi sankinarintsu tsika ti iñiitiro ñaantsika “Yomitaan-taniriiti, Nasitantaniri, owapyiimotan-taniri pinatzi.” onasiyita ñaantsi-payi

50 Ari onkantyya iwasankitaa-wintan-tyaamiriri Pawa ikaratzi iwamaitakiri Kamantan-tzinkari owakira itantana-kari iwitsikai-takiro pairani kipatsi.

51 Awirokaiti atsipita-jyaaroni impiyawintai-tyaari awaisatzitini Abel irojatzi Zacarías, itzimi iwamaitakiri ipoñaawitaaro pomitai-rontsiki irojatzi tasorintsi-pankoki.

52 ¡Ikanta-machiitzimi yomitaan-tzirori Ikantakaan-taitani! Ti pikantairo awiroka piyota-nitajyaa, awiroka kantakaan-tziro kaari ikimathatantaro pasini-payi.”

53 Ikanta isitowanaji Jesús iyomitaantzi yapatojiita, otyaanakari imasirinka Nasitantaniri aajatzi Yomitaantaniri-payi. Yapatowintakari Jesús inintaki inkompitakaiyaari, irootaki inkiman-tyaariri inkantiri.

54 Isintsi-thawaitakiri, inintzi iñaawaita-kairi ñaantsi kaari-pirori, inkanta-kotan-tyaariri.

12

Siñakairori yatantari Nasitantaniri

1 Ipoña ipiyotzi-mintai-tapaakari Jesús, anawyaa-pirinikitaka ikantaka atziri-payi. Irojatzi ikantan-tanakari iyomitaani: “Ontzimatyii paamawintyaaro siñakairori yatantari Nasitantaniri, iroora isiyakaa-wintai-tziri iwapyii-motanta irirori.

2 Tima ontzimatyii onkoñaata-koyitai okaratzi manakowitain-chari, oiñaarontajiro kaari ikimatha-witaita pairani.

3 Okaratzi pimanakaa-witari tsitiniriki, ari ikamantantaitajiro kitaitiriki. Okaratzi piñaawaitziri piwankoki pimanani-kiini, ari inkima-kotairo maaroni atziri.”

¿Intzimikama ampinkathatiri?

(Mt. 10.26-31)

4 Ikantzi Jesús: “Ashininká, airo pitharowa-kaawaitari nintatsini iwimi, tima ari owiraa-matsitari yaawyiiri irirori.

5 Yoka intzimi pintharowakai-yaari: Iriitakira Pawa matzirori iwamaantzi, matzirori intyaankimi sarinkawiniki. Apatziro pintharowakai-yaari irirori.

6 Tima ti impina-piro-wityaa tsimiri-payi, iro kantacha iyotzi Pawa aririka inkamakaanti aparoni.*

7 Iyotzitaro Pawa okaratzi tzimayita-tsiri aisi. Tima piñaakiro yaamaa-kotari tsimiri-payi, awiroka imapirotzi yaamaa-kotami, airo pitharowan-tawaitari.”

Inkarati kinkithata-kota-jinani atziri-payiki

* 12:6 ti impina-piro-wityaa = apiti kiriiki inkarati-rika 5 tsimiri.

8 “Intzimi-rika kantirini ishininka: ‘Nopinkathatajiri Jesús,’ aajatzi inkimitajyaa Itomi Atziri inkantajiri Imaninkariti Pawa: ‘Ipinkathataana yoka.’

9 Iriima tsika intzimi kantairini ishininka: ‘Ti nompinkathatiri Jesús,’ ari inkimitaitairi irirori, inkantaitiri Imaninkariti Pawa: ‘Ti impinkathatina yoka.’

10 Kantatsi yaripirotairei Pawa kisimatirini Itomi Atziri, iriima kisimata-kirini Tasorinkantsi, airo yapatyaari.

11 Aririka yaitimi karapapankoki, aajatzi tsika isaikayitzi pinkathari-payi, jiwari-payi, airo okantzimo-siri-waitami, pinkanti: ‘¿Paitama nonkantiriri?’

12 Tima Tasorinkaantsi yotakayi-mironi paita-rika piñaawaitiri anta.”

Ikinkithata-koitziri masontzitatsiri ashaarantzinkari

13 Ipoña*a* iñaawaitanaki aparoni piyotzi-winta-kariri, ikantzi: “Yomitaanari, pinkantinari nirintzi impajinaata kashitani yookanajiri asitanarini.”

14 Ikantzi Jesús: “Ashininká, tira naaka aminako-yitzirori tzimawinta-wakaantsi nonkantan-tyaariri pirintzi.”

15 Aikiro ikantana-kitzii Jesús: “Paamawintyaa ayimatzi-rika pishikiyiro piwaararo. Tira iro owañaayitimini.”

16 Ipoña*a* isiyakaa-winta-nakiniri, ikantzi: “Tzimatsi aparoni ashaarantzinkari kithokitain-tsiri oshiki iwankiwairi iwaniki.

17 Ipampitha-siri-waitaka, ikantzi: ‘¿Tsikatyaa nowiroka oshikitain-tsiri nowankiri?’

18 Ari ikanta-siritanaki: ‘Iroka nantiri. Notanto-ryiuro nowanta-piintari nowankiri. Imoña*a* nowitsika-kaanti antaroiti, ari nowirori okaratzi nowanki-ritari, aajatzi nowaararo.

19 Ari onimowai-tinari, tima oshiki nowarontakari. Oshiki osarintsi nomakoryaa-waiti, nowatzii-waityaa, nirawaiti niriri, noimosirinka-waityaa.’

20 Iro kantacha, ikantzi Pawa: ‘Masontzi, iroña*a*ka tsitiniri yaasirin-kaitajimi, tira piyoti impaityaa aajironi okaratzi pasitari.’

21 Arira ikanta-kotari oshikyaa-waita-sitarori iwaararo, ti ishikyaa-tzimaityaa okaratzi yasitari Pawa.”

Ikinkithata-kotziro Jesús kantzimo-siritaantsi
(Mt. 6.25-34)

22 Ipoña*a* ikantanajiri iyomitaani: “Pinkimi nonkanti: Airo okantzimo-siri-waitami pinkanti: ‘¿Paitama noyaari, paitama nonkithaatyaaari?’

23 Tima tzimatsi ankinkithasirita-piintajiri, irootaki ninta-pirota-chari, anairo okaratzi awayita-piintari, aajatzi akithaayita-piintari.

24 Thami ankinkithasirita-kotiri tsimiri-payi. Ti impankitiro iyaari, ti iwitsiki iwanko iwanyaarori iwankiri. Iro kantacha, Pawa opapiintziriri okaratzi iwayitari. Awirokaitira imapirotzi itakotami Pawa. †

25 Aririka paakowintyaaro onkantzimo-siri-waityaami, ¿arima pinkanta-kaakyaaro piwawi-niinta-wairo kapichiini pisarintsiti? ‡

26 Tira onkantatyii piwawiniintiro kapichiini, ¿paitama okantzimo-siritan-tamiri?

27 Thami ankinkithasirita-kotiro incha-tyaaki-payi, ti añaajiro antawaiti, ti ontyaawintyaa onkithaayiaari. Titzimaita onkantzimo-siri-waityaaro, onkanti: '¿Paitama nonkithaayiaari?' Owaniinkata kamiitha, anajiri iwaniinkata Salomón, pinkatha-ritatsiri pairani. §

28 Tima iriitaki Pawa owaniinkatzirori. Okantawita kapichiini añaaawitaro owaniinkata-painta, iro osamani tikatsi apantyaaroni aririka onkama-tyaakitanaki, inchikaitakiro, intayii-takiro. Awiroka imapiroti inkimpoyaa-wintaimi Pawa, aritaki, airo pikiso-siri-waitzi.

29 Aritapaaki okantzimo-siri-waitakami awiroka, pikantzi: '¿Paita noyaari, paita niriri?'

30 Apatziro okantzimo-siri-waitari pasini-satzi-payi. Irooma awirokaiti, iyota-kotzimiro Asitairi ipaita-rika kowityii-motamiri.

31 Tima irootaki kowapirota-chari impinkathari-wintaimi Pawa, aritaki impayita-jimiro okaratzi kowityii-motamiri."

Ikinkithata-kotziro Jesús inkiti-sato waararontsi

(Mt. 6.19-21)

32 "Awirokaiti kimitakariri nopira, airo pitharowasijiita, tima iriitaki Pawa kantakai-yaaroni impinkatharitakaajimi.

33 Pimpimanta-yitiro tzimi-motzimiri, pimpasitan-tyaaro. Iro kamiithatatsi pantayitairo pisaikan-tajyaari kamiitha inkitiki. Irootaki kimitajyaaroni pashaarantaa-tyiiaami inkitiki tsika ti intzimapaji kosintzi, tsika ti opirikinitapaji.

34 Tima tsika-rika piwaa-rantaka, aritaki pisirita-piinta-yaaro."

Ompirataari aamawinta-chari

35 "Piwathakita-nakyaaro piithaari. Poisayitiri pootaminto.

† 12:24 tsimiri = cuervo ‡ 12:25 kapichiini = aparoni konakintsi § 12:27 incha-tyaaki-payi = lirio

36 Pinkimityaari ompirataari oyaawintariri yariitajyaa iwinkathariti yoimosirinka, inkini yasitaryaa-wajiniri inkyaan-tapajyaari sintsiini impirata-pajyaari.

37 Tasonka-wintaari inkantajyaa ompirataari itzimi iñaapajiri iwinkathariti aamawinta ikantaka. Omapiro nonkanti, aritaki imisaikajiri iwapiintaita iriitaki oyiitainirini iwariti.

38 Tasonka-wintaari inkanta-yitajyaa inkarati iñiitapajiri aamawinta ikanta, onkanta-wityaa ti iyoti tsika-paiti yariitajyaa, niyaankiiti-rika, tirika onkitaititzi-mataki.

39 Pinkinkithasirita-kotiri tsika inkantyyaa atziri, aririka iyotimi impokatyii kositirini, ari yaamawinta-kyaami airo ikositan-taitari iwankoki.

40 Ontzimatyii paamaiyaa awiroka. Owitsika pinkantyyaa, tima tikatsi yotatsini tsika-paiti impiyi Itomi Atziri.”

Kaari-pirori ompirataari

(Mt. 24.45-51)

41 Ari ikantanaki Pedro: “Pinkathari. ¿Arima nokaratziri maaroni atziri pisiyakaa-wintakina?”

42 Ikantzi Jesús: “Pisiya-kotyaari antawai-ryaantzi ompirataari, yotasirita-tsiri kamiitha. Yookanakiri iwankoki ompiratariri, ikantanakiri: ‘Paminiri ikaratzi saikatsiri pankotsiki, pimpa-piintiri iyaari.’

43 Tima kimosiri inkantyyaa yoka ompirataari impiyi-rika ompiratariri, aririka iñaapajiri imonkaratakiro ikantana-kiriri.

44 Aritaki isinitainiri yaamawinta-jyaaniri okaratzi yasitari. Omapiro.

45 Irooma inkanta-siritakimi ompirataari: ‘Airo ipiyitaja ompiratanari.’ Impoña yantawaitakiri ikaratzi impiraitari aajatzi inkimitaakiro kooya impiraitari. Jataki iwatzii-waityaa, isinkiwaityaa.

46 Ari onimowaitziri ompirataari, ti iyotiro kitaitiri, tsika iwiraiyaa ooryaatsiri impiyi iwinkathariti, imapoka-sitajyaari yariitajyaa. Oshiki iwasankitaa-pajiri, yookajiri tsika ikasiya-kaitakiri kisosiririiti.

47 Tima yoka ompirataari iyowitakaro okaratzi inintakawitariri iwinkathariti, titzimaita yaamawinta-jyaari impiyi. Irootaki impasa-piroi-tantyaariri.

48 Iriima kaari yotakotironi okaratzi inintakairiri, airo ipasa-piroi-tairi. Tima inkarati isinitai-tziri yanta-piro-yitiro mi inintai-tziri, oshiki impirai-tyaari. Intzimi-rika oshiki yawiinta-jita-piintakari, oshiki inkowakoi-tairi irirori.”

Ikinkithata-kota Jesús

(Mt. 10.34-36)

49 “Iro nopokantari nowasankitairi kaari-piro-siriri, okimiwaitakaro iriimi paamari namakimi kipatsiki. Oshiki noninta-taiki itataityaami iwasankitaan-taiti, yapirota-jyaami kaari-pirori.

50 Iro kantacha ontzimatyii nitanakyaaro naaka nonkimaatsita-nakya, irojatzu nomonkaratan-takyaarori.
*

51 Pisiyakaantaki iro nopokantari iñaamatsitan-tajyaarori isaiki kamiitha kipatsi-satziiti. Nopokakira, namatziro maimanita-wakaantsi.

52 Iroñaaka iñiitiro imaimanita-wakaiyaa atziri ikaratzi isaika-pankota-wakaa-jiita, apiti atziri imaimanitiri pasini atziri karatatsiri mawa.

53 Inkisaniintajiri atziri itomi, imatzityaaro itomi impiyatyaari iriri. Onkisaniintairo kooya osinto, omatzityaaro osinto ompiyatyaaro iniro. Onkisaniintairo kooya owatayiro, omatzityaaro owatayiro ompiyatzi-tyaaro ayiro.”

¿Tima piyotiro kantain-chari?

(Mt. 16.1-4; Mr. 8.11-13)

54 Ipoña ikantziri Jesús ikaratzi piyotzi-winta-kariri: “Tima aririka piñiuro minkori ikyaa-piintziro ooryaatsiri, pikanta-piintzi: ‘Omparyaatyii inkani.’ Omata pikantakiri.

55 Tima aririka pinkimiro tampyaa ompoñiiyaa katonko, pikanta-piintzi: ‘Oryaatyii kamiitha iroka kitaitiri.’ Omata okaratzi pikantziri.

56 ¡Owapyiimotan-tanirí! Piyowitaro awiroka tsika okanta piñaayita-piintziro inkiti, aajatzi kipatsi. ¿Paitama kaari piyota-kotantaro okaratzi kantachari iroñaaka?”

Paapatyii-yaari kisaniintzimiri

(Mt. 5.25-26)

57 “¿Paitama kaari paminantaro awiroka okaratzi kamiithata-tsiri?

58 Aririka intzimi kishimini, impoña yaanakimi pinkatharin-tsiki, pintharo-wakoti awotsiki, pinkantiri: ‘Airo pikisawaita, thami aakamiithata-wakaajyaa.’ Tima aririka yariita-kaakyaami pinkatharin-tsiki, inkantakiri impiratani: ‘Paanakiri yoka.’ Aritaki yaitanakimi yasitakoitimi.

59 Airorika pipinata-sitari ikaratzi ikowa-kota-kimiri, airora yoimisitowa-kaantajimi.”

* 12:50 nonkimaatsita-nakya = inkiwaataitina

13

Airorika piwashaantairo pamiyitari, ari pimpyaa-sitajyaa

¹ Ari itsipajiitakari Jesús kinkithata-kotzirori awishimota-kiriri Tapowini-satzi iwamaakaan-takiri pinkathari wirakocha Pilato anta ipomita-piintai-tziri yatsipitakayitani.

² Ikantanaki Jesús: “¿Pisiyakaantzima awirokaiti iro yantantai-tarori iroka tsika ikantai-takiri iwamaitakiri, tima yanaatyiri ikaaripiro-siritzi pasini Tapowini-satzi?”

³ Nokantzi naaka: Ti ari onkantyyaa. Airorika piwashaantziro pamiyitari awiroka, ari pinkimita-kota-jyaari irirori.

⁴ Ari ikimitakari karatatsiri 18 kamaintsiri atsinakakiri antaro atiimintotsi anta Tyaantaariniki, ¿pisiyakaantzima iri mapirotzirori ikaaripiro-siritzi yanairi pasini Aapatyaawini-satzi?

⁵ Nokantzi naaka: Tira ari onkantyyaa. Tima airorika piwashaantziro awirokaiti pamiyitari, ari pinkimita-kota-jyaari.”

Isiyakaa-wintai-tziro pankirintsi kaari kithota-tsini

⁶ Ipoñaá isiyakaa-winta-nakiniri Jesús, ikantzi: “Otzimi iwankiri aparoni atziri iwaniki. Ari ijataki aparoni kitaitiri yaminiro tzimaki-rika okitho, titzimaita iñaapaaki. *

⁷ Ikantakiri aamaako-winta-niriri: ‘Tzimaki mawa osarintsi nopokawita naminiro nowankiri onkithoti, titzimaita noñaaji. Pinchikiro, ampinaasi-waita okatziya aka.’

⁸ Ari yakanakiri irirori, ikantzi: ‘Airo nowinkathariti, añaawairo iroka osarintsi airorika okithotzi, nonkiya-kotawakiro oponkitziki onkini nontyaa-kitiro onkitho-kitan-tajyaari.

⁹ Aririka onkithotaji, kamiitha onatzi. Irooma airorika, aripaitira pintowa-kaantiro.’ ”

Iwawisaa-kotziro Jesús aparoni kooya kitaitiri imakoryaan-taitari

¹⁰ Ikanta iyomitaantzi Jesús kitaitiri imakoryaan-taitari karapapankoki,

¹¹ ari osaiki aparoni kooya tzima-kotain-tsiri 18 osarintsi ikyaantasiriritaro. Tsinka-mitzitaki, ti onkanti onkatziyi kamiitha.

¹² Ikanta iñaapaakiro Jesús, ikaimapaakiro, ikantziro: “Kooyá, isita-kotajimi pimantsiyawita.”

¹³ Yantzitakiro kapichiini otsinka-mitzitaki. Tam-patzikatanaji kamiitha. Oshiki otharowinta-nakari Pawa.

* 13:6 iwankiri = higuera

14 Iro kantacha ti onimotiri jiwatatsiri karapapankoki, antaroiti ikisanaka iñaakiri yisita-kota-kaantaki Jesús kitaitiri imakoryaan-taitari. Ikantanakiri atziri-payi: “Tzimatsi 6 kitaitiri yantawaitan-taitari, ari pimpokiri yisita-kotakaitimi. Tima ti osinitaa-ntsiti kitaitiri imakoryaan-taitari.”

15 Irojatzí yakanta-nakari Jesús, ikantzi: “¿Owapyiimotan-taniri! Kitaitiri imakoryaan-taitari pithataryaa-kota-piintziri awiroka pipira, pasitako-yitziri pirakairi nijaa. †

16 Tima iroka kooya ashininka onatzi, iro isarontari awaisatzitini Abraham, tzima-kotaki 18 osarintsi iñaasitakaakaro piyari. ¿Tima onkamiithati nisita-kota-kayiro kitaitiri imakoryaan-taitari?”

17 Ikantakira Jesús, antaroiti ipasikitanaki ikaratzi kisaniintziriri. Iro kantacha kimosiri ikantajiitanaka atziri ikaratzi ñaakirori yantakiri Jesús.

Isiyakaa-wintai-tziro okitho inchato yaniinikita-tsiri

(Mt. 13.31-32; Mr. 4.30-32)

18 Ipoñaá ikantanaki Jesús: “¿Paitama osiyari ipinkathari-wintantaji Pawa? ¿Paitama nosiyakaa-wintimirori?”

19 osiyaatyaaro aririka impankitaitiro yaniinikita-tsiri okithoki. Tima tzimatsi aparoni atziri pankita-kirori iwankiri-masiki, oshookanaki, antaro ochiwotanaki, aritaki imawosi-yityaari tsimiri-payi.” ‡

Isiyakaa-wintai-tziro siñakairori yatantaitari

(Mt. 13.33)

20 Ipoñaá yapiitakiro ikantzi Jesús: “¿Paitama nosiyakaa-wintimirori ipinkathari-wintantaji Pawa?”

21 okimita-tyaaro siñakairori yatantaitari. Tima aparoni kooya, aakotakiro pankirintsi-pani okaratzi mawa matz-itaki, okonowakiro siñakairori, irojatzí osiñanta-kyaari maaroni opatha.”

Ikinkithata-koitziro yani-tinka-kiini ikyaa-piintaitzi

(Mt. 7.13-14,21-23)

22 Ithonka ikinayitaki Jesús nampitsiki iyomitaan-tayitzi. Irojatzí ikinanta-nakari Aapatyaawiniki.

23 Ari isampitai-takiriri, ikantai-tziri: “Pinkathari, ¿kapichima awisakotaa-tsini?” Ikantzi Jesús:

24 “Ontzimatyii piñaasintsityaa pinkimita-kaantyaaro pinkyaa-jatyimi yani-tinka-kiini ikyaa-piintaitzi. Tima oshiki nintawita-chani inkyaan-tajyaaro, airotzimaita imatziro.

† 13:15 pipira = vaca, buey; mora = asno. ‡ 13:19 yaniinikita-tsiri okithoki = mostaza

²⁵ Aririka yasitanakiro iwanko asitarori, irojatzi-rika pi-saikaki intakiroki, pinkanta-wityaa: 'Pinkathari, pasitaryi-inaro.' Yakanakimi irirori, inkanti: 'Ti noyotimi tsika pipoña awiroka.'

²⁶ Impoña pinkanta-witanakyaa awiroka: '¿Tima piyotina akaratziranki awajiita, irawaijiitzi aajatzi? Piyomitaanta-piintaki nonampiki.'

²⁷ Inkanti irirori: 'Omapiro, ti noyotimi tsika pipoña. Pijatawiiti akowintzirori kaari-pirori.'

²⁸ Arira piraawaityaari, patsikai-kiwaita-jyaari okantakaan-tziro patsipityaari, aririka piñaayitairi piwaisatzitini-payi Abraham, Isaac, Jacob intsipata-jyaari Kamantan-tzinkariiti isaikaji ipinkathari-wintantaji Pawa. Irooma awiroka intakiroki pisaikaji.

²⁹ Tima inkarati awisako-siri-yitaa-tsini impoña-yitajyaa tsika owiraayitapaja kipatsi, aritaki intzimaki oshiki pasin-satzi poñaachani pasiniki nampitsi, yakyoo-yitairi Pawa tsika ipinkathari-wintantai. §

³⁰ Tzimatsira ampoyita-tsiri iroñaaka, iriira ñaayita-jironi yitayita-jyaaro. Tzimatsira itayitarori iroñaaka, iriira ñiironi yampoiyitaji."

Yiraaniinta-kotaro Jesús Aapatyaawini
(Mt. 23.37-39)

³¹ Ari yariiyita-paaka Nasitantaniri, ikantapaakiri Jesús: "Pijataji, korakitaintsi pinkathari Herodes inintzi iwa-kaantimi."

³² Ikantzi Jesús: "Pijati, pimpiyanaki, pinkantiri kimi-takariri saari, nisita-kota-kaayitziri yaakiri piyari, nisita-kota-kaayitziri mantsiyari. Intaini iyotapaaka mawa ki-taitiri nonkaran-tyaarori nantziri. *

³³ Iro kantacha, aikirora nojatatyii irojatzi mawatapain-tsini kitaitiri, tima anta Aapatyaawiniki aritaki iwaita-piintziriri Kamantan-tzinkariiti.

³⁴ ¡Aapatyaawini-satzi! Oshiki piwamakaantaki Kamantan-tzinkari. Piwa-kaantakiri ikaratzi ityaanta-witai-takamiri. Tima nonintawita-piintyaa nosiya-kotyaarimi waaripa osatitziri yanini, ari nonintzi nonkanta-jirimi ikaratzi notomitaari. Titzimaita pininta-jiiti.

³⁵ Iroka pinampi tsika pisaika-piinta-yiwita, airo iñiitaji impaityaa nampita-jyaaroni. Pinkimi nonkanti: Airo piñaapiintaana aka irojatzi apaata pinkantan-tajyaari:

§ 13:29 tsika owiraayitapaja kipatsi = katonko aajatzi kiriinka, isitowa-pintzi ooryaatsiri aajatzi ikyaa-pintzira * 13:32 saari = zorro, otsitzi-niro

'iTasonka-wintaari ikantaja, tima Pinkathari inatzii otyaanka-kiriri!' " †

14

Yisita-kota-kaajiri Jesús jaaniya-waita-tsiri

¹ Okanta aparoni kitaitiri imakoryaan-taitari, ikinaki Jesús iwankoki ijiwari Nasitantaniri yakyootiri. Oshiki kimpoyaa-kiriri ompaityaa yantiri.

² Ari isaikakiri anta aparoni mantsiyari jaaniya-waita-tyari.

³ Ipoñaa isampitakiri Jesús yomitaan-tayitzirori Ikantakaan-taitsiri aajatzi Nasitantaniri, ikantziri: "Kitaitiri imakoryaan-taitari onatzii iroñaaka, ¿tima osinitaa-ntsiti yisita-kota-kaantaiti?"

⁴ Ti yakajiiti, irojatzi imairijiitaki. Yaakiri Jesús mantsiyari, yisita-kota-kaajiri, ityaankairi.

⁵ Ipithoka-sita-nakari yokapayi, ikantziri: "Aririka intityaa pipira omoroki kitaitiri imakoryaan-taitari, ¿tima ari pinosikajiri intsipayini?" *

⁶ Tikatsi inkanti yakanakiri.

Oimosirinka-chari aawakaan-tsiki

⁷ Ari isaiki Jesús ipampoyiiri inkarati akyootirini ijiwari Nasitantaniri, tharo-wako ikantajiita inintzi isatika-yityaa intsipatan-tyaariri jiwari iyaa. Ari isiyakaa-winta-nakiniri Jesús, ikantanakiri:

⁸ "Aririka inkaimaitimi poimosirinkyaa aawakaan-tsiki, airo pininta-sita piasatikatyaa pininti pintsipatyaaari jiwari, tima tzimatsi pasini pokatsini anaakotzimiri yiriipirotziri irirori.

⁹ Aririka yariita-paakyaa, inkantakimi kaimakaan-tzimiri: 'Airo piasatikata awiroka, pijati pisaiki intyaatsikaini.' Antaroitira pimpasiki-winta-waityaa.

¹⁰ iro kamiithatatsi aririka pijati airo piasatika-waita, pisaika-paaki othapiki pankotsi. Impoña impokaki kaimakimiri, inkantimi: 'Ashininká, pimpoki pisatikyaa awiroka anta.' Aripaitira impinka-thaitimiri.

¹¹ Tima inkarati nintasi-waita-chani impinka-thaitiri, aritaki intsinampa-sirita-kaitairi. Iriima tsinampa-waiwita-chari iriitaki impinkatha-ritakai-tajiri."

¹² Ipoñaa ipithoka-sita-nakari Jesús aanakiriri yakyootiri, ikantziri: "Aririka pinkaimi atziri piwakai-yaari, airo pikaima-sitari pishininka-pirori awiroka, pirintzi, aajatzi

† 13:35 otyaanta: wairontsi * 14:5 pipira = buey (vaca), asno (mora); Tzimayitatsi sankinarintsi tsika ifiitziro aajatzi iroka ñaantsi "intityaa pintsiti." onasiyita ñaantsi-payi

ikaratzi ashaaranta-chari, tima ari onkantaki impiyata-jyaami awiroka yakyootaimi.

¹³ Aririka poimosirinkyaa, iri pinkaimayiti asinonkainkari, pisa-pontho-yitatsiri, kisoporokiri, mawityaakiri.

¹⁴ Aritaki piñaajiro intasonka-wintaitimi, tima yokapayi, airo okantzi impiyata-jyaami apaata yoimosirinkyaa. Iro kantacha ari impinai-tajimi pantakiri awiroka aririka yañaayitaji apaata kamiithasiriri.”

Isiyakaa-wintai-tziro antaroiti akyoota-wakaantsi

¹⁵ Ikanta ikimawakira aparoni ikaratzi isaiki iwajita, ikantanaki: “Tasonka-wintaari inkantyyaa inkarati owaachani impinkatha-ritanaki-rika Pawa.” †

¹⁶ Ipoña a ikantzi Jesús: “Tzimatsi aparoni atziri, inintaki yoimosirinkyaa antaroiti, ari yakyoota-wakaa-jiityaa. Ithonka ikaimakiri ikarajiitzi.

¹⁷ Ikanta omonkarata-paaka iwantyaari ityaantakiri impiratani, ikantakiri: “Pinkaimaitiri maaroni nokaimakaantani, tima irootaintsi awaajiityaa.”

¹⁸ Ti ininti impokajiiti ikaratzi ikaimakaan-tawitakari. Yitanakaro aparoni, ikantzi: ‘Airo okantzi nojati, nojatatyii naminiro nowani namanantakiri. Irootaki airo okantanta nojati.’

¹⁹ Ikantaki pasini: ‘Nojatatyii noñaantyaari namanantakiri nopira-payi, irootaki airo okantanta nojati.’ ‡

²⁰ Ari ikantaki pasini: ‘Airo okantzi nojati, tima owakira naawakaaka.’

²¹ Ikanta ipiya ompirataari, ikamanta-pajiri iwinkathariti. Antaroiti otsimaa-nakari, ikantanakiri impiratani: ‘Pijati, paniitiro awotsi-payi aajatzi kaankiirintsikipayi nampit-siki, pamakiri asinonkainkari, pisa-pontho-yitatsiri, mawityaakiri, kisoporokiri, maaroni inkarati piñiiri anta.’

²² Ari imatakiro impiratani. Ikantapajiri iwinkathariti: ‘Nomatakiro okaratzi pikanta-kinari. Iro kantacha airo okaankityii pankotsi.’

²³ Ipoña a ikantziri impiratani: ‘Pinthonkiro paniitiro awotsi, pijayiti tsika-rika-payi, pisintsitiri inkarati piñiiri anta, impokiita ojaikityaata nowanko.

²⁴ Pinkimi nonkanti: Oshikira nitawitakari nokaimakaantziri, airozimaita iñaajiitziro iyaa kapichiini nowitsika-kaantakiri owaritintsi.’ ”

Pomirintsita-chari ankimita-kotyaari Saipatzii-totaari

† 14:15 owaachani = iyaaroni yatantari (pan) ‡ 14:19 nopira-payi = karatatsiri
5 apiti-payi vaca (buey)

25 Oshiki ikaratzi oyaatakiriri Jesús. Ari ipithoka-sitanakari, ikantziri:

26 “Iro onimotzimiri pitakoyitari piri, piniro, piina, pitomi, pirintzi, pitsiro, pitakota aajatzi apaniro awiroka. Iro kantacha aririka anaanakiro okaratzi pintakotyaanami naaka pawintaajana, airora nokimita-kaantaami noyomitaani.

27 Ontzimatyii piriipiro-wintiro nokinkithata-kaayitakimiri, onkanta-witakyaa ipaikakoitimi. Aririka piwashaantakiro, airora nokimita-kaantami noyomitaani.

28 Aparoni nintatsiri iwitsiki pankotsi-pinthakii, yitawakyaaro inkinkisiryaa-wakya tzimatsi-rika ikantantyaarori iwitsikiro.

29 Ari onkantyya inthonkan-tyaarori yitanakyaaro iwit-sikiro, tima aririka yookanakiro ari isironta-winta-kyaari inkarati ñiirini.

30 Inkanta-jiiti: ‘Piña-matsitiri yoka, ti yaawyyiro, yooka-sitakaro.’

31 Ari ikimitari aajatzi, aparoni pinkathari tzimatsiri oshiki iwayiriti, yoiwinthatyaa iwayirityaari pasini pinkathari oshiki-pirota-tsiri iwayiriti. Ontzimatyii yitawakyaaro inkinkisiryaa-wakya, aririka yiitsinampaakiri. §

32 Iñaakiro-rika airo yiitsinampairi, ainirora iwiraa intaina pasini pinkathari pokatsiri iwayirityaari, intyaankaki kantirini: ‘¿Tsikama ankantyyaaka airo owayirita-wakaanta?’

33 Ari okimitari aajatzi ontzimatyii pitawakyaaro pinkinkisiryaa-wakya awirokaiti, tima airorika piwashaantziro pitakoyitaro okaratzi pasiyitari, airora nokimita-kaantaami noyomitaani.”

Kimitorori tziwi kaari katyotaa-tsini

(Mt. 5.13; Mr. 9.50)

34 “Tima kamiitha okanta tziwi okatyotzi. Iro kantacha aririka inkonowaitiro tsika ompaityaa, ¿arima akantairo antziwi-pirota-kaajiro iroka tziwi?

35 Tima tikatsi kantajironi, airo okamiithatai isaiponkitzitan-taityaaro pankirintsi, ontzimatyii yookaitiro. Okowa-pirotatyaa iroka, ontzimatyii pinkimisanta-jiitawaki maaroni.” *

15

Ikinkithata-koitziri ipiraitari pyaawita-chari

(Mt. 18.10-14)

§ 14:31 oshiki = 10,000 iwayiriti; oshiki-pirota-tsiri = 20,000 iwayiriti * 14:35 okowa-pirotatyaa = tzimatsiri iyimpita

1 Oshiki sintsitan-tatsiri yamaitiniri kiriiki itsipayitakari atziri-payi kaari-piro-siriri, ikimisanta-jiitzi iyomitaan-tzira Jesús.

2 Ikanta Nasitantaniri aajatzi Yomitaan-taniri, ikisi-mata-nakiri Jesús, ikantzi: “Paminiri yoka, itsipatakari atziri-payi kaari-piro-siriri, itsipatari iwapiinta-jiita.”

3 Ipoñaa isiyakaa-winta-nakiniri Jesús, ikantziri:

4 “Tzimatsi piratachari oshiki ipiraitari. Okanta aparoni kitaitiri, ipyaaka aparoni ipira, yookanakiri pasini ipiraitari otzisi-masiki, jataki yamina-minatairi pyainchari. ¿Tima pimatiro awiroka iroka? *

5 Ikanta iñaapajiri ipira, kimosiri ikanta yanatapajiri.

6 Ikanta yariitara iwankoki, yapatota-pajiri ishininka, ikantapajiri: ‘Pimpoki pintsipatyaana oimosirinkyaa, tima noñaajiri nopira pyaawitain-chari.’ ”

7 Aikiro ikantatzii Jesús: “Arira onkimitaa-jyaari inkitiki, antaroiti inkimo-siri-wintaitiri aparoni owashaantairori ikaaripiro-siriwita anaajiro ikimo-siri-wintai-tziri oshiki-pirori kamiithasiririiti.” †

Isiyakaa-wintai-tziri kiriiki pyaawita-chari

8 Ipoñaa ikantzi: “Nosiyakaa-wintimiro kooya tzimatsiri oshiki oiriikiti. Okanta aparoni kitaitiri ipyaa-pithatakaro aparoni oiriikiti, owaamataki ootaminto, opisitakiro maaroni owanko amina-minatairi oiriikiti. ‡

9 Okanta oñaajiri, okaimakiri oshininka, okantakiri: ‘Pimpoki, pintsipatyaana noimosirinkyaa, tima noñaajiri noiriikiti pyaawitain-chari.’ ”

10 Aikiro ikantatzii Jesús: “Arira inkimitaajyaa Imaninkariti Pawa antaroiti inkimo-siritaji iñaaki-rika aparoni atziri iwashaantajiro ikaaripiro-siri-waitzi.”

Ikinkithata-koitziri atziri itomi pyaawitaintyari

11 Ipoñaa ikantanaki aajatzi Jesús: “Nosiyakaa-wintimiri aparoni atziri tzimatsiri apiti itomi.

12 Ikanta iyaapitsi itomi, ikantakiri iriri: ‘Apaá, pipinaro okaratzi pasitakai-yaanari.’ Imatakiro asitariri, itsiparyaa-kiniri itomi okaratzi yasitakai-yaariri aparoni-payi.

13 Tikira osamaniti, yoka iyaapitsi itomi ipimantakiro okaratzi yasita-kayi-takariri, jataki intaina pasiniki nampitsi. Ari yaparawaita-sitakari iiriikiti, yantasi-waiyitakaro kaaripiro-yitatsiri.

* 15:4 ipira, ipiraitari, nopira = oisha (oveja); oshiki = ikaratzi 100; pasini ipiraitari = 99 ipiraitari † 15:7 oshiki-pirori = 99 ‡ 15:8 oshiki = 10; iriikiti = dracma, kiriiki yasiyitari wirakocha, iriitaki ipinatan-taitariri antawaita-tsiri aparoni kitaitiri.

14 Ikanta ithonkakiri iiriikiti yaparawaitakiri, iñiitaki antaroiti tashitsi anta nampitsiki. Ari ikowityaa-nakiriri ikaratzi yaparata-siwaitakari.

15 Ipoñaa ijata-sitakiri nampitarori anta inintzi antawairintsi, ityaankai-takiri yaamiri chaancho.

16 Antaroiti ayimatakiri itashi, inintaki yakyootiri chaancho, tima tikatsi opirini iyaari.

17 Ipoñaa ikanta-siritanaki mainari: 'Oshiki yanintaa-waitaka iwatziiita antawaita-tsiri iwankoki asitanari, ¿paitama nasinonkaa-waitantari naaka aka notashi-niintzi?' §

18 Ontzimatyii nojataji asitanariki, nonkanta-pajiri: "Apaá, tzimatsi kaari-pirori nantzi-mota-kimiri, aajatzi nokimitaakiri Inkiti-satzi.

19 Ti onkamiithati pinkimita-kaantajina pitomi, apatziro nonintzi pinkimita-kaantinari ikaratzi antawaitzimotzimiri." '

20 Ari ikatziyanaka mainari, piyaaja iwankoki asitariri. Tima aminaaki ikanta asitariri, iñaawajiri ipokaji isiya-sita-waari, yawithanota-wajiri, ininta-porota-wajiri.

21 Ikantapaji itomi: 'Apaá, tzimatsi kaari-pirori nantzi-mota-kimiri, aajatzi nokimitaakiri Inkiti-satzi. Ti onkamiithati pinkimita-kaantajina pitomi.'

22 Iro kantacha ikantakiri asitariri impiratani: 'Pamaki iroopirori kithaarintsi, pinkithaata-wajiri notomi. Piwiniri irakoki poriryaata-tsiri, pinkyaan-takai-yaari iitziki ikyaan-taitari.

23 Impoña paminaki kiripiri ipiraitari, kamiitha iwathati, piwiiri. Nonintzi aimosirinkyaa. *

24 Tima yoka notomi kamawitaka, iro kantacha añaaji iroñaaka. Pairani ipyaaka, iñiitajiri iroñaaka.' Ari yitanakaro yoimosirinka-jiita.

25 Ikanta yantariti itomi, saikatsiri owaantsiki yantawaitzi. Pokaji pankotsiki, ikimapaa-tziiri yoimosirinka-jiita.

26 Isampita-paakiri aparoni impiratani paita ikimosiritan-taitari.

27 Ikantanakiri: 'Ariitaja pirintzi, irootaki iwamaakaan-tantakari piri iriipirori piratzi, tima kamiitha yariitaja pirintzi, tikatsi awishi-motirini.'

28 Ari ikisanaka, ti ininti inkyaapaji pankotsiki. Ipoñaa ijata-sitakiri iriri, oshiki isintsiwintakiri intsipatan-tyaariri yoimosirinkyaa.

§ 15:17 iwatziiita = oshiki pan * 15:23 ipiraitari = vaca

29 Irojatzí ikantan-tanakariri iriri: 'Piñaawitana naaka oshiki nosaiki-motakimi, tikatsi nantzi-motimi. Tityaa pimpa-matsityaana aparoni apira noimosirinkyaa. †

30 Irooma ipokaira iyira thonkita-kimiriri piiriikiti ipiro mayimpiro-payi, iriira piwamainiri wathata-tsiri piratzi poimosirinka-wajiri.'

31 Ari yakanaki iriri, ikantziri: 'Notomí, pasi pi-wiro pisaiki-motakina awiroka, maaroni okaratzi nasitari, awiroka asitaro maaroni.

32 Irootaki ankimo-siritan-tyaari iroñaaka, tima yoka pir-intzi, kamawitaka, iro kantacha añaaji iroñaaka. Ipyaaw-itaka iñiitairi iroñaaka.' "

16

Isiyakaa-wintai-tziri kaari-pirori impirataari

1 Ipoñaá ikantakiri aajatzi iyomitaani: "Tzimatsi atziri ashaaranta-chari. Itzimi impiratani-payi. Okanta aparoni kitaitiri tzimatsi pokaintsiri, ikantai-takiri ashaaranta-chari: 'Yoka ijiwari pimpiratani, yaparata-kimiro piwaararo.'

2 Ikanta yoka ashaarantaniri ikaimakiri impiratani, isampitakiri: '¿Paitama pantakiri? Nokimaki ikantaitana. Nonintzi piñaakainaro okaratzi pantawaita-kinari. Tima ari okarata-paaki pijiwatziri nompiratani-payi.'

3 Ari ikanta-siritanaki yoka impirataari: '¿Tsika nonkantyaaka iroñaaka? Imisitowa-tyiina impiratanari. Ti noyotiro nompanki-waiti, aririka nonkamitanti impasitai-tyaana, oshiki nompasiki-wintyaa.' *

4 Ikanta-siritzi: 'Noyotaki paita nantiri yaakamiithatan-taityaanari pankotsiki-payi aririka imisitowai-takina.'

5 Yapatotakiri ikaratzi iriiwitziriri iwinkathariti, ikan-takiri itarori: '¿Tsikama ikaratzi piriiwitziri nowinkathar-iti?'

6 Ikantzi irirori: 'Oshiki inchatonaa okaratzi niriiwitziriri tsika iwaitzi yiinkantsi.' Ipoñaá ikantziri: 'Iroka pirii-witsiri, sintsiini pisankinati, apatziro kashitani onkaratai inchatonaa piriiwitiri.' †

7 Ipoñaá isampitakiri pasini ikantziri: '¿Awiroka tsikama okaratzi piriiwitziri?' Ikantzi: 'Oshiki ipiyota-koitziri pankirintsi niriiwitziri.' Ipoñaá ikantziri aajatzi: 'Iroka piriiwitziri, pisankinati, apatziro kapichiini onkarataji ipiyota-koitziro pankirintsi piriiwitziri.' ‡

† 15:29 apira = cabra * 16:3 pankiwai = kiyamori † 16:6 oshiki inchatonaa = okaratzi 100; kashitani = okaratzi 50 ‡ 16:7 oshiki ipiyota-koitziri pankirintsi = 100 ipiyota-koitziro; kapichiini pankirintsi = 80 ipiyota-koitziro

⁸ Ikanta yoka pinkathari, iñaakan-takiri impiratani iñaakirira omatatziri iyotzi tsika ikinakairo kantain-chari. Arira ikantayitari atziri-payi iroñaaka, oshiki iyotzi tsika ikinakairo yaakamiithatan-tyaariri ishininka, yanairi tsika ikanta kimisantzin-kariiti.” §

⁹ Iro ikantan-tanakari Jesús: “Ontzima-tyiira piyoti paakamiithatan-tyaaro pashaaranta-yitari iroñaaka onkanta-wityaa ti apanta-pirotyaaro, irootaki yaakamiithatan-taityaamiri apaata awiroka inkitiki.

¹⁰ Itzimi-rika yawiintaitari kapichiini, iriitaki yawiinta-piroi-tajyaa. Itzimi-rika kaari yawiintaitari, iriitaki mapiro-taironi airo yawiinta-piroi-taari.

¹¹ Tirika yawiintai-tyaami impaitimiro owaararontsi kaari kantapirotatsini aka, tikatsira awiintyaamini impimiro iroopirotatsiri.

¹² Tirika pawiintyaari awiroka asinintsi, tikatsira opimini awiroka pasityaari.

¹³ Tikatsi matironi yantawaitiniri apiti ompiratan-taniri. Tima aparoni ininta-piroti imonkaratiniri impiratariri, iriima pasini inkisaniinta-nakiri. Ari okantari aajatzi: Tikatsi matironi yantiniri Pawa inintziri irirori, aririka inkinkithasirita-kotai-tyaaro awaararontsi onkimiwaita-nakyaaro iroomi ompiratyaaarini.”

¹⁴ Ari ikaratzi ikimajiitaki Nasitantaniri, tima irijatzi niwitarori awaararontsi, isironta-wintakari Jesús ikimiri ikantayitakiri.

¹⁵ Ipoña ikantanakiri: “Piyotzi pitzikaa-winta-jiita awiroka airo iyotantami atziri, iro kantacha iyotzimiro Pawa okaratzi pikinkisiryaaayitakari. Tima okaratzi iroopirotzi-mowitariri atziri, ipinki-matziro Pawa.”

Ikantakaan-taitziri aajatzi tsika okanta-kota ipinkathari-wintantaji Pawa

¹⁶ “Tima pairani ikinkithata-koitakiro Ikantakaan-taitani aajatzi isankinari Kamantan-tzinkari-payi. Opoña ikinkithataki Juan. Ari ikimawa-kirori iroñaaka atziri-payi Kamiithari Ñaantsi tsika okanta-kota ipinkathari-wintantaji Pawa. Oshiki inintajiitaki iñiuro okimiwaitakaro isintziiti aririka iwayeritayyaa.

¹⁷ Ti ompomirintsityaa apirotajyaa apaata kipatsi aajatzi inkiti, iro kantacha airo apiro-tzimaitaa Ikantakaan-taitziri okaratzi yaniini-yitatsiri.”

Iyomitaantzi Jesús ikantzi: “ti onkamiithati pookiro piina”

18 “Itzimi-rika ookironi iina, aririka yaaji pasini kooya, imayimpi-wintakiro itawitarori. Ari ikimitari aajatzi aajironi kooya yookiri oimi, imayimpitaki irirori.”

Ashaaranta-chari aajatzi Lázaro

19 “Tzimatsi aponi atziri ashaaranta-chari, owaniinkaki okanta ikithaata-piintari. Yaakowintaro kitaitiriki yoimosirinka yanintaa-waita iwatzii-waita. *

20 Tzimatsi aponi asinonkainkari ipaita Lázaro, ithonka ipathaa-waitaki yoka. Ari inaryaa-piintaka intakiroki iwanko ashaarantaniri.

21 Iriitaki nintatsiri iyoyajiro iwaryaa-yitziri iwariti ashaarantzinkari. Ari ipokiri otsitzi-payi ithotzi-tziri iwathaaro.

22 Okantaka apaata kamaki asinonkainkari, yaanakiri Imaninkariti Pawa, jataki isaikira Abraham. Ari ikimitakari ashaarantaniri kamaki aajatzi irirori, ikitaitakiri.

23 Ikanta anta sarinka-winiki, oshiki ikimaatsi-waitaka yoka ashaaranta-witachari. Yaminaki intaina iñaatziiri Abraham itsipatakari Lázaro.

24 Ari ikaimawitakari, ikantziri: ‘Chariní, Abraham, pinisironkata-jyaana. Pintyaankiri Lázaro yamaa-jaitakina kapichiini nijaa nirawakiita, tima imapirotakina otasiniintakina paamari.’

25 Ikantanaki Abraham: ‘Nochariní, pisirityaaro piwaararo pairani, aajatzi ikimita Lázaro isirityaaro ikimaatsi-waitakari. Iro kantacha kimosiri ikanta irirori aka, irooma awiroka ontzimatyii pinkimaatsi-waitajyaa.

26 Tikatsi pinkini pimpoki, tzimatsi antaroiti impirita otzikairi, airo okantzi naaka nojata-sitimi.’

27 Ari ikantawita irirori: ‘Pinkimi nokantzimi chariní, pintyaanti jatatsini isaiki noshininka-payi. †

28 Tzimatsi anta nirintzi-payi, pinkamantiri airo ipokanta irirori aka, oshiki ikimaatsi-waitaita aka.’ ‡

29 Ari ikantzi Abraham: ‘Tzimatsi ikantaki isankinariki Moisés, tzimatsi aajatzi ikantayitakiri Kamantan-tzinkari-payi, irootaki inkimisantiri.’

30 Ikantzi ashaaranta-witachari: ‘Airotyaami, chariní, Abraham. Tzimatsi-rika aponi kamatsiri kamantairini añaatsiri atziri, ari iwashaantairo kaari-pirori yamiyitari.’

31 Aikiro ikantana-kitzii Abraham: ‘Tima ti inkimisantitiro isankinari Moisés aajatzi Kamantan-tzinkari-payi, airotyaa ikimisantaa-jitziri inkaman-tawityaari piriintachani kaminkari.’ ”

* 16:19 owaniinkaki okanta ikithaata-piintari = jonkiro-masita-tsiri † 16:27 noshininka-payi = iwanko apaá ‡ 16:28 nirintzi-payi = ikaratzi 5 nirintzi

17

Airo pantakaan-tziro kaari-pirori

¹ Ipoña ikantanakiri Jesús iyomitaani: “Ari intzima-piintatyii tzipina-siririiti. Iriima antakaan-tironi kaari-pirori, inkanta-machiitiri yoka. *

² Mt 18.6, Iro kamiithatatsi inthata-kaiti-nirimi mapi ikintsiki, iwiinkai-takiri inkaariki, ari onkantyyaa airo ikaaripirota-kaantanta. Tima Mt 18.6, itzimi-rika antakaa-kirini kaari-pirori kimitaariri iintsi yawintaa-janara, aritaki iwasankitai-tajiri. †

³ Ontzimatyii paamawintyyaa awiroka. Tima intzimi-rika aparoni pikarajiitzi antzi-motimini kaari-pirori, piyomitairi. Aririka iwashaanta-najiro yantayi-witakari, pimpyaakotiro yantzimo-witakamiri.

⁴ Ari okimitari aajatzi. Aparoni atziri tzimatsiri oshiki yantzi-mota-piinta-kimiri, oshiki yapii-yapiitiro aparoniki kitaitiri, ontzima-tyiira papii-papiitiri pimpyaakotiri aririka impoka-sita-piintimi inkowa-kotimi pimpyaakotairi.” ‡

Pawintaa-pirota-kaiyaana

⁵ Ari ikantanakiri Tyaantariiti yoka Jesús: “Pinkathari, nonintzi pawintaa-pirota-kaiyaana.”

⁶ Ikantzi Jesús: “Onkanta-wityaa kapichiini pawintyaari Pawa, aritaki pisirinkakiro antaroiti pankirintsi katziyainchari, pinkantiro: ‘Pisirinki, pinkatziyi anta inkaariki.’ Aritaki osirinkanaki.” §

Yantayitiri ompirataari

⁷ “Aririka intzimi pimpiratani, piñaawajiri yariitajyaa ikyaawani-waitzi piwaniki, yaamaako-wintari pipira ¿arima pinkanta-wajiri: ‘Pakyoota-pajina?’

⁸ airo, apatziro pinkanta-wajiri: ‘Pinkotsitapaji owaritintsi. Pintharokyaati piyiitina, nowawakyaata, nirawakiita aajatzi. Ompoña pampoiti awiroka piwajyaa.’

⁹ ¿Arima pimpaasoonkitakiri okaratzi yantiri pimpiratani? Airo.

¹⁰ Arira pinkimityaari aajatzi awiroka, aririka pimonkaratakiro okaratzi inintakaimiri Pawa, pinkanti: ‘Airo akimosiriwinta-waita impiraitai, tima apatziro amonkaramatsitiro okaratzi ininta-kayi-takairi antiro.’ ”

Yisita-kota-kaitziri 10 pathaa-waita-tsiri

* 17:1 tzipina-siri = antziwa † 17:2 mapi = mapi itononkan-taitari ‡ 17:4 oshiki yapii-yapiitiro = 7 yapii-yapiitiro § 17:6 kapichiini = yaniinitta-tsiri osiyarori okithoki mostaza; antaroiti pankirintsi = sicómoro

11 Ipoñaa iwaanaka Jesús ijatiro Aapatyaawiniki, ik-inanakiro tsika owiraa-thapi-yitaro iipatsiti Ositikii-toni-satzi aajatzi Tapowini-satzi.

12 Ikanta yariitaka nampitsiki, ari imonthaakari ikaratzi 10 antziri pathaa-rontsi, intaina ikatziya-jiitaka.

13 Ikaimajiitzi, ikantzi: “¡Yomitaanari Jesús, pin-sironkatyaana naaka!”

14 Ari yaminanakiri irirori, iñaatziiri ikatziya-jiitaka, ikantziri: “Pijata-sitiri Ompira-tasorintsitaari yaminawa-kimiro piwathaaro.” Ikanta ijajiitanaki, omapoka-sitaka opyaanaka ipathaaro, isitako-yitanaji.

15 Ikanta iñaakiro yisita-kotaji aponi pathaa-waiwita-tsiri, kimosiriwintaka ipiyaja irirori, antaro iwisiryaawin-takari Pawa.

16 Ityirowa-sita-paakari Jesús, ipaasoonkita-paakiri. Yoka piyajachari Ositikii-toni-satzi inatzi.

17 Isampita-wakiri Jesús, ikantziri: “¿Tima 10 ikaratzi isita-kotaatsi, tsikama ikinakika pasini?”

18 Tikatsira aponi noshininka piyajatsini impaasoonki-tajiri Pawa, apatziro ipiyajaro noshininka-niro.”

19 Ari ikantanakiri Jesús pathaa-waiwita-chari: “Pinkatziyanaji, pijatai. Iroora isitakotaa-jimiri pawintaaajana.”

Itantana-kyaarori impinkathari-wintan-taiti

(Mt. 24.23-28,36-41)

20 Ikanta Nasitantaniri isampita-nakiri Jesús, ikantziri: “¿Tsika-paiti itantana-kyaarori impinkathari-wintantaji Pawa?” Yakanakiri irirori, ikantziri: “Aririka impinkathari-wintantaji Pawa, tira osiyaaro okaratzi koñaanita-tsiri.”

21 Airo ikantaitzi: ‘Iroka aka. Jironta anta.’ Tima aritaki pinkathari-siri-wintantai Pawa.”

22 Ipoñaa ipithoka-sita-nakari iyomitaani, ikantziri: “Ari pininta-witajyaa apaata piñiirimi kapichiini yoka Itomi Atziri, airo okanta-tzimaita.

23 Ari pinkimaki inkantaiti: ‘Yoka aka.’ Pasini kantatsini: ‘Jiirinta anta.’ Airora pijata-sitziri, airo piyaatziri aajatzi.

24 Aririka impiyi Itomi Atziri, inkimita-pajyaaro omoriki ookatha-rontsi, itanakyaaro tsika owiraaro kipatsi irojatzit tsika anta othapikitapaja.

25 Iro itawakyaaroni iñiitawakiro inkimaatsitaityaa antaroiti, imaninta-waitiri yokaiti atziri-payi tzimayita-tsiri iroñaaka.

26 Tima onkimityaaro tsika okanta pairani ainiro isaikawita Noé. Ari onkimitzi-tajyaari aajatzi aririka impoki-mataji Itomi Atziri.

27 Onimowaitziri atziri iwawaiyita, yirawai-jiitzi, yaawakaiyita. Irojatzi ikyaanta-nakari Noé pitotsiki iwitsikakiri. Okanta oonkanaka kipatsiki, apirotakiri ipiinkaki atziri.

28 Ari onkimita-jyaaro isaikawita pairani Lot. Onimotziri atziri iwajiita, yirawai-jiitzi, iyompari-waijiita, ipankiwai-jiitzi, iwitsika-jiitzi iwanko.

29 Iro kantacha monkarata-paaka kitaitiri isitowan-tanakari Lot nampitsiki Paamaa-riniki, omapoka-sitaka oparyaa-paaki antaroiti paamari kitiri-moito okantaka, apirotakiri maaroni atziri itaaja.

30 Ari onkimitaa-jyaari aajatzi aririka impiyi Itomi Atziri.

31 Pisaiki-rika intakiroki piwanko, ari pimpoñiiyaa pisiyanaki, airo pikyaa-panaatzi paapanaati piwaararo. Piwaniki-rika pisaiki, airo pipiya-panaata. *

32 Pinkinkisiryaa-kotiro okaratzi awishi-mota-kirori iina pairani Lot.

33 Ikaratzi yantasiwaitari apaniroini yawisakotan-tajyaari, aritaki impyaasi-waitajyaa. Iriima inkarati kamawintinani, aritaki yawisako-siritai."

34 Aikiro ikantatzii Jesús: "Tzimatsi tsipata-wakaa-chani imayi, yaitaji aparoni inkitiki. Iriima pasini yookaita-najiri.

35 Tzimatsi apiti kooya tsipata-wakaa-chani ontononka-waiti, yaitaji aparoni inkitiki, irooma pasini yookaita-najiro.

36 Isaiki apiti antawaita-tsiri iwaniki, yaitaji aparoni inkitiki, iriima pasini yookaita-najiri." †

37 Opoñaa isampita-nakiri ikantzi: "¿Tsikatyaa anta omatajyaa-rika Pinkatharí?" Ikantzi Jesús: "Ikimitara añaaapiintziri amimpori ishonka-jiita, ayotzi tzimatsi kamaintsiri. Ari okimitari aajatzi aririka piñaayitakiro okaratzi nokinkithata-koyita-kimiri, piyotzira irootaintsi nompíyi-mataji."

18

Ikinkithata-koitziro kinankaro aajatzi kaari-pirori pinkathari

1 Ipoñaa isiyakaa-winta-nakiro Jesús onkantyyaa yamana-piintan-taityaari, airo okantzimo-niinta-waitantari.

2 Ikantzi: "Tzimatsi aparoni nampitsi, ari isaikiri kaari-pirori jiwari, ti impinkathatiri irirori Pawa, aajatzi atziri-payi ti impinkathatiri.

* 17:31 intakiroki = jinoki okanta-pankaata pankotsi † 17:36 Tzimayitatsi sankinarintsi tsika ti iñiitiro maaroni iroka ñaantsi aka. onasiyita ñaantsi-payi

³ Ari osaikiri aajatzi aparoni kooya kinankaro. Opokasita-piintakiri kaari-pirori jiwari, okantziri: 'Nonintzi pinkaiminari kisaniantanari, piwitsikinaro awishi-motakinari.'

⁴ Ti inintawityaa jiwarika. Ipoñaa ikanta-siritaki: 'Ti nompinkathatiri Pawa, aajatzi nokimitajiri atziri.

⁵ Iro kantacha ontzimatyii nantinero kamiithari onintziri iroka kinankaro. Nosamaro = kari aririka oñaasirinkina ompiya-piyata-sitina.' "

⁶ Ikantzi Jesús: "Pikimakiro ikanta-siritakiri kaari-pirori jiwari.

⁷ Iriira mapirotzirori Pawa, airo ishinta yantainiri kamiitha-yitatsiri ikaratzi iyosiyitairi irirori, itzimi aakowinta-naarori yamanairi kitaitiri aajatzi tsitiniri."

⁸ Aikiro ikantatzii Jesús: "Airora oshiintanaki yantantaityaarori kamiithari. Iro kantacha aririka impiyapaaki Itomi Atziri, ¿aikiroma iñaapaatyii awintaa-piintyaarini kipatsiki?"

Isiyakaa-wintai-tziri Nasitantaniri aajatzi sintsiwintantatsiri yamaitiniri kiriiki

⁹ Tzimatsi kinkisiryaa-yitachari kamiithasiriri inatzii. Iro kantacha imaninta-siri-waitziri pasini atziri. Irootaki isiyakaa-wintan-tanakariri Jesús, ikantzi:

¹⁰ "Tzimatsi apiti atziri jatatsiri Tasorintsi-pankoki yamani. Nasitantaniri inatzii aparoni, iriima pasini iriitaki sintsiwintan-tatsiri yamaitiniri kiriiki.

¹¹ Ikatziya-paaka Nasitantaniri yamani, ikantzi: 'Pawa, antaroiti nopaasoonkitzimi, tima ti nonkimityaari naaka pasini atziri, kosintzi inatzii, kaari-piro-siri ikantaka, mayimpiri inatzii, ari ikimitakari yoka sintsiwintan-tatsiri yamaitiniri kiriiki.

¹² Apiti napiitziro notzita-piintaro nowariti tikira ariitapajyaa pasini kitaitiri imakoryaan-taitari, nasitakaa-piintari Pawa kiriiki ikaratzi ipinaitanari.' *

¹³ Ikanta sintsiwintan-tatsiri yamaitiniri kiriiki, ikatziya-paaka irirori intyaatsikaini, oiyoopa-paaka yamani ti yamini jinoki. Timan antaro okantsi-mosiryaa-nakari, ikantzi: 'Pawá, pinkawinthayina naaka, kaari-piro-siri nonatzii.' "

†

¹⁴ Ikantzi Jesús: "Iriitakira yaakamiithai-tajiri yoka, kamiithasiri ikanta ijataji iwankoki, ti inkimityaari pasini. Timan inkarati nintasi-waita-chani impinka-thaitiri, aritaki

* **18:12** asitakaa = iro aparoni yasita-kayi-tariri Pawa, iyosiitai-takiri okaratzira
 10 † **18:13** okantsitzi-mosiryaa-nakari = iposa-sipaniita-nakityaa (Tima irootaki yamiyitari Judá-iti tzimatsi-rika katsitzimo-siritziriri.)

intsinampa-sirita-kayi-tairi. Iriima tsinampa-waiwita-chari iriitaki impinkatha-ritakai-tajiri.”

Itasonka-wintziri Jesús intsi-payi

(Mt. 19.13-15; Mr. 10.13-16)

¹⁵ Ari yamaita-paakiniri Jesús intsi-payi, ikantai-tapaakiri: “Nonintzi piwasi-patzii-totiri nintsiti, pintasonka-wintiri.” Ikantzi iyomitaani Jesús: “Airo piñaasirinkiri Awinkathariti.”

¹⁶ Iro kantacha ikaima-kota-nakiri Jesús, ikantziri: “Pisinitiri intsi-payi impoka-siti-naata. Airo pithañaana. Tima inkarati kimitajyaarini irirori, iriitaki ñaajaironi ipinkathari-wintantai Pawa.

¹⁷ Airorika ipinkathari-tziri Pawa inkimita-koityaari ikan-taka intsi-payi, airo iñiitajiro ipinkatha-ritai. Omapiro.”

Jiwari ashaaranta-chari

(Mt. 19.16-30; Mr. 10.17-31)

¹⁸ Ikanta aparoni jiwari isampitakiri Jesús, ikantziri: “¡Kamiithari yomitaan-tanarí!. ¿paitama nantajiri nasi nowanta-jyaarori nañaaji?”

¹⁹ Ari yakanakiri Jesús, ikantzi: “¿Paitaka pikantan-tanari: ‘Kamiithari pinatzi?’ Apanirora ikantakaaro Pawa ikamiithatzi, tikatsi pasini.

²⁰ Piyota-kota-kiroma Ikantakaan-taitziri:

Airo pimayimpitzi.

Airo piwamaantzi.

Airo pikositzi.

Airo pithaiya-kotanta.

Pimpinkathatairi piri aajatzi piniro.”

²¹ Yakanaki irirori, ikantzi: “Yomitaanarí, Nomatakiro maaroni irojatzii nitanakaro pairani ainiro nintsita-paaki.”

²² Ikanta ikimakirira, ikantzi Jesús: “Tzimatsi aparoni kowityaa-painchari kaari panti. Pimpimantiro maaroni tzimi-motzimiri, pimpiri asinonkainkari, tima osiyawaitakaro piwaa-ranta-jyaami inkitiki. Aririka pimatakiro pimpoki, piyaatina.”

²³ Ikanta ikimawakira jiwari, owasiri ikantanaka, tima ashaaranta-pirotzinkari inatzii.

²⁴ Ikanta iñaakirira Jesús antaroiti iwasiritanaka, ikan-tanaki: “Oshiki ompomirintsitzi-motyaari ashaarantzinkari ijataji ipinkatha-ritajinta Pawa.

²⁵ Tima oshiki ipomirintsitaro ikyaakoitari inkyaan-tyaaro yanini omoro. Iri mapirota-chani ashaarantzinkari ipomirintsita-jyaaro inkyaaji ipinkathari-tzinta Pawa.” ‡

‡ 18:25 ikyaakoitari = camello; yanini omoro = imoroki kithapi

26 Ari ikantayitanaki ikaratzi kimakiriri, ikantzi: “¿Ni-inkama awisakotaa-tsini?”

27 Ikantzi Jesús: “Tzimayitatsi opaita pomirintsitzi-moyitariri atziri, iriima Pawa ti ompomirintsitzi-motyaari.”

28 Ipoña ikantanaki Pedro: “Yoka nokarajüitzi nonintzi noy-aatajüitimi, tima nookayita-nakiro okaratzi tzimi-motanari.”

29 Ikantanaki Jesús: “Omapiro, tzimayitatsi nintana-jirori impinkathari-wintairi Pawa, irootaki yookan-tanakarori iwanko, asitariri, iririntzi, iina, itomi.

30 Aritaki iñaajiro ontzimi-motairi oshiki, anaanakiro okaratzi yookawita-nakari. Tima apaata aritaki iñaajiro irasi iwiro yañaayitaji.”

Yapiitajiro Jesús ikamanta-kota iwamaitiri

(Mt. 20.17-19; Mr. 10.32-34)

31 Ikanta yapatotajiri Jesús 12 iyomitaani, ikantajiri: “Ajatatzira iroñaaka Aapatyaawiniki. Ari omonkaratyaari okaratzi isankinatakiri pairani Kamantan-tzinkari tsika inkantaitiri yoka Itomi Atziri.

32 Tima iwawisaa-kiniri wirakocha-payi. Ari iithainkimaawaitaitiri, inkimaatsita-kaityaari, inchoontaporowaitaitiri.

33 Aririka ithonkakiro impasawaitaitiri, iwamaitakiri. Iro mawatapain-tsiri kitaitiri, aritaki yañaaji aajatzi.”

34 Titzimaita inkimatha-jiitiro ikaratzi kimawita-kariri, ti iyojüiti opaita-rika iñaawintziri, tima ti inintaiti ikimathata-kaitiri iroka-payi.

Yaminakai-tajiri Kasiryaari-satzi

(Mt. 20.29-34; Mr. 10.46-52)

35 Ikanta yariitzi-mataka Jesús nampitsiki Kasiryaari. Ari isaiki aparoni mawityaakiri awotsi-nampiki ikampitantzi impasitai-tyaari.

36 Ari ikimaki mawityaakiri, isampitakiri ikaratzi awisayita-tsiri atziri, ikantziri: “¿Paita awisatsiri?”

37 Ikantai-tanakiri: “Ipokatzi Jesús poñaachari Kasiryakaawiniki.”

38 Iroora ikaiman-tanakari, ikantzi: “¡Jesús! Ikasiya-kaitani pinkatharini David, pinisironkatyaana!”

39 Ikisatha-witanakari ikaratzira jiwatanain-tsiri imairitan-tyaari. Aikiro ikaima-nakitzi sintsiini, ikantzi: “¡Ikasiya-kaitani pinkatharini David, pinisironkatajyaana!”

40 Katziya-paaka Jesús, ikantzi: “Pamakinari aka.” Ikanta yamaita-paakiniri, isampita-wakiri.

41 Ikantziri: “¿Tsikama pinintzi nonkantajimi?” Yakanaki mawityaakiri, ikantzi: “Pinkathari, nonintzi nonkiryaaji.”

⁴² Ikantzi Jesús: “Kantatsi pinkiryaaaji, irootaki isitakotaa-jimiri pawintaajana”

⁴³ Apatha-kirotanaji yaminawaitanaji kamiitha, iyaatanakiri Jesús, kimosiriwinta ikantawinta-nakari Pawa. Ikanta iñaakiri atziri-payi, imatanakiro iriroriiti iwisiryaawinta-nakari Pawa.

19

Jesús aajatzi Zaqueo

¹ Ikanta yariita-paaka Jesús Kasiryaariki, yaniita-paakiro maaroni nampitsi.

² Ari isaikiri anta aponi atziri ipaita Zaqueo. Iriitaki ijiwari sintsiwintan-tatsiri yamaitiniri kiriiki, iwakiri jiwari wirakochaiti, ashaarantzinkari inatzii Zaqueo.

³ Ininta-pirotaki irirori iñiiri Jesús. Iro kantacha ti onkanti iñiiri, oshiki atziri otzikaa-kiriri, tima ikaa-porityaakitsini.

⁴ Ikanta ijiwatanaki Zaqueo, atiitapaaki inchatoki onkini iñiiri Jesús, aririka inkinapaaki tsika isaikaki. *

⁵ Ikanta yariita-paaka Jesús yatiita-paakira Zaqueo, yaminapaaki isaikakira jinoki, iñaapaakiri, ikantziri: “Zaqueo, payiiti sintsiini, tima nosiritatyaaro nomayi-motimi piwankoki.”

⁶ Sintsiini yayiitanaki Zaqueo. Kimosiri ikanta yaanakiri iwankoki.

⁷ Ikanta iñiitakiri, ikisi-mata-nakiri atziri-payi yoka Jesús, ikantajüitzi: “¿Paitama ikyaa-wankotan-tariri kaaripiro-sirita-tsiri?”

⁸ Ipoñaá ikantzi Zaqueo: “Pinkathari, ari nopakiri asinonkainkari kashitani nowaararo. Tzimatsi-rika namatawitakiri nokositziri, aritaki noipyaa-jiniri okaratzi nayitakiriri onkarati 4.”

⁹ Ikantanaki Jesús: “Iroñaaka piñiuro pawisako-siritaji awiroka aajatzi ikaratzi saika-wankotzimiri. Timawirokataki iriipirori icharini Abraham.

¹⁰ Timawirokataki ipokantakari Itomi Atziri yaminatairi ikaratzi pyaawitain-chari iwawisaako-siriyitajiri.”

Isiyakaa-wintai-tziri 10 kiriiki

¹¹ Irojatzii ikimisanta-jiitaki atziri ikinkithata-kairira Jesús. Ipoñaá isiyakaa-winta-nakiniri, isiyakaantaki atziri-payi koñaaroini impinkathari-wintantaji Pawa, timawirokataki yariitzi-majiiytyaa Aapatyaawiniki.

* 19:4 incható = sicómoro

12 Ikantanaki: “Tzimatsi aparoni iriipirori atziri ijataki pasiniki nampitsi, impinkatha-ritakaitiri, ompoña impiyi inampiki.

13 Yapatota-nakiri 10 impiratani, ipanakiri ikaratzi 10 kiriiki, ikantanakiri: ‘Pantawaita-kairi kiriiki nopayita-kimiri, irojatzí nompíyan-tapaa-kyaari.’ †

14 Iro kantacha tzimatsi ishininka kaari nintirini impinkathari-wintanti. Ityaankaitaki kantirini: ‘Ti noninta-jíitiri impinkathariti.’

15 Iro kantacha, tima ipinkatha-ritakai-takiri ipiyajara. Yapatota-pajiri impiratani-payi ipanakiri kiriiki, inintzi iñiiri tsika ikanta yantawaita-kaakiri iiriikiti.

16 Yitapaakaro ipokaki aparoni, ikantapaaki: ‘Pinkatharí, noshikyaakiri piiriikiti, naaji pasini ikaratzi 10.’

17 Ikantanaki irirori: ‘Ariwí nompíratani, yotasiriri pinatzii. Kapichiini ikarawita kiriiki pikimpoyaakiri, aritaki piñaakiro pijiwawintiro onkarati 10 nampitsi.’

18 Ari ipokapaaki pasini impiratani, ikantapaaki: ‘Pinkatharí, noshikyaakiri piiriikiti, naaji pasini ikaratzi 5.’

19 Aajatzi ikantanakiri irirori: ‘Ari pinkimityaari awiroka, ari pijiwawintai onkarati 5 nampitsi.’

20 Ipokapaaki pasini, ikantapaaki: ‘Pinkatharí, yoka piiriikiti kamiitha noponata-kimiri.

21 Tima antaroiti notharowakakami pimapirota-tziiro pimasirinkata, sintsiini pantawaita-kaantziri piiriikiti, ari okanta pishikyaan-tariri.’

22 Ikantanaki irirori: ‘Kaari-pirori nompíratani pinatzii. Awiroka atsipityaaroni okaratzi pikanta-kinari. Piyowitaka aritaki nonkisakimi airorika pishikyíiri kiriiki,

23 piñaawitaka airo pimatziro pishikyíiri awiroka, paminimi antawaita-kayi-rinimi, ari ishikiniintakimi kiriiki, iritaki pimpawa-jinarimi nopiyaka iroñaaka.’

24 Ipoña ikantziri piyotain-chari atziri: ‘Paapithatiri kiriiki, pimpiri oshikyaa-kiriri ikaratzi 10.’

25 Ikantajíitanaki atziri: ‘Pinkatharí, ¿paitama impantai-tyariri, tima tzimaki irirori ikaratzi 10 kiriiki pipakiriri?’

26 Aikiro ikantatzii asitariri iiriikiti: ‘Itzimi-rika otzimi-motakiri, ari ontzimi-motajiri oshiki. Iriima kaari otzimi-motzi, imapiroi-tairi yaapithai-tairi okaratzi tzimimowitariri.’

27 Ikantaki aajatzi: ‘Pamakiri ikaratzi kisaniintanari kaari nintatsini nompinkathari-wintiri, nonintzi noñiiri piwishiri.’ ”

† 19:13 kiriiki = mina (Iñaantai-tyaari yaitiri aparoni mina, ontzimatyíi yantawintaitiri inkarati mawa kasiri.)

*Ariitaja Jesús Aapatyaawiniki**(Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Jn. 12.12-19)*

²⁸ Ithonka-kiro Jesús ikantakiri, jiwatanaki ijatziro Aapatyaawiniki.

²⁹ Ikanta yariitzi-mataka nampitsiki Chochokipankoniki aajatzi Asinonkaa-pankoni omontitakari otzisi Yiinkakiiroi-toni. Ari ityaantakiri apiti iyomitaani,

³⁰ ikantakiri: “Pijati nampitsiki amontitakari, ari piñiuro inthata-kotyaa kiripiri piratzi, tikira ikyaakoi-tariita. Pinthatoryaa-kotiri, pamakinari aka. †

³¹ Aririka isampii-tawakimi: ‘¿Pinkanti-rika pithatoryaa-kotan-tariri ipiraitari?’ Pinkanta-nakiri awiroka: ‘Inintatzi-iri Pinkathari.’ ”

³² Jaitijiitanaki ityaantai-takiri, iñaakiro okaratzi ikantaitakiriri.

³³ Ithatoryaa-kota-paakiri kiripiri ikyaakoitari. Isampitawakiri asitariri, ikantziri: “¿Pinkanti-rika pithatoryaa-kotan-tariri?”

³⁴ Ikantanaki irirori: “Inintatziiri Awinkathariti.”

³⁵ Irootaki yamanta-kariri. Iwankita-kiniri manthakintsi imitzikaraki, ikyaa-kota-nakari Jesús.

³⁶ Ikanta yaniita-kaanakiri Jesús kiripiri ikyaakoitari, imaaronka-sitai-tanakiri manthakintsi onkantyyaa owaniinkatan-tyaari awotsiki tsika inkinanakira.

³⁷ Ikanta yoirinki-mataja otzisi Yiinkakiiroi-toni, ari ikaimajiitanaki iyomitaani-payi Jesús ikaratzi piyowintakariri. Ikimosiri-winta-nakiri Pawa, iwisiryyaa-wintanakari, iñaayita-piinta-kirora itasonka-wintantaki Jesús.

³⁸ Ikantajiitzi:

¡Korakitataiki awinkathariti!

¡Tasonka-wintaari ikantaja, tima Pinkathari inatzii otyaanka-kiriri!

¡Isaikakaa-yitai kamiitha nampitarori inkitiki!

¡Iro kamiithata-jitatsi otzimi-motziri iwaniinkaro Pawa nampitarori ojinoki-pirotzi inkiti! §

³⁹ Ikanta Nasitantaniri saikayitain-tsiri aajatzi anta, ikantakiri Jesús: “Yomitaan-tantaniri, pinkisa-thatiri piyomitaani.”

⁴⁰ Yakanaki Jesús, ikantzi: “Aririka noimairintakiri ikaratzi kaimayitain-tsiri, kimitaka ari onkantakimi onkaimanakimi mapi.”

⁴¹ Ikanta yariitzi-mata-paaka Jesús Aapatyaawiniki, iraa-kota-paakaro iñaapaakiro.

† 19:30 ipiraitari, ikyaakoitari = asno, burro
apinkathariwi = Hosana; otyaanta: wairontsi

§ 19:38 Korakitataiki

⁴² Ikantzi: “¡Oshiki okamiithataki pikimathatan-tyaarori, iroora kitaitiri piñaanta-jyaarori pisaiki kamiitha! Iro kantacha airo okanta tima mawityaaki ikantakai-takami.

⁴³ Tima irootaintsi impoki kisaniintzimiri, iwitsikayita-sita-paakimi yapirotan-tyaamiri. Inthonka intapota-paakimi tsika owiraa pitanto, airo piñiuro tsika pinkini pisiyi.

⁴⁴ Ari imporokai-takimi, yasitaiyii-tyaari maaroni. Airo iñiitajiro mapipayi okaratzi wiwiryayitachari iroñaaka, okantakaan-tziro ti piyotawakiri itzimi pokasita-kimiri.” *

Imisitowiri Jesús pimanta-yitatsiri tasorintsi-pankoki
(Mt. 21.12-17; Mr. 11.15-19; Jn. 2.13-22)

⁴⁵ Kyaapaaki Jesús Tasorintsi-pankoki, imisitowa-paakiri pimanta-yitatsiri ikaratzi amananta-yitatsiri aajatzi. †

⁴⁶ Ikantai-tziri: “Isankinai-takiro pairani iñaawaitzi Pawa, ikantzi:

Nowanko onatzii iroka, aritaki yamana-piintai-tinari. Iro kantacha awirokaiti, aritaki pamatawitanta-piintaki pipimanta-yitzi, pikimita-kaantakiro kosintzi-panko.”

⁴⁷ Ari ikantapaa-kityaa Jesús iyomitaantzi maaroni kitaitiri Tasorintsi-pankoki. Iro kantacha yoka ijiwari Ompira-tasorintsitaari, Yomitaan-taniri aajatzi Antari-konaiti, yamina-minatakiro tsika inkinakairo iwamaakaan-tiri.

⁴⁸ Ti onkanta-tzimaityaa iñii tsika inkinakairo, tima aamaw-intaa ikantajiitaka atziri-payi ikimisantziri Jesús.

20

Isintsinka Jesús

(Mt. 21.23-27; Mr. 11.27-33)

¹ Ikanta iyomitaakiri Jesús maaroni atziri anta Tasorintsi-pankoki tsika okanta-kota Kamiithari Ñaantsi. Ipokasita-paakiri ijiwari Ompira-tasorintsitaari, itsipatakari Yomitaan-tzinkari-payi aajatzi Antari-konaiti.

² Isampita-paakiri Jesús, ikantziri: “Pinkantina, ¿ninkama tyaanka-kimiri piñaakantiro pitasorinka?”

³ Ari yakanaki Jesús, ikantziri: “Tzimatsi aajatzi nosampitimiri naaka, ontzimatyii pakina.

⁴ Tima ikiwaatantaki pairani Juan, ¿Paitama otyaankakiriri? ¿Iriima Pawa? ¿Atzirima?”

* **19:44** Tzimayitatsi sankinarintsi tsika iñiitziro aajatzi iroka ñaantsi “iriitaki Pawa pokasita-kimiri.” onasiyita ñaantsi-payi † **19:45** Tzimayitatsi sankinarintsi tsika ti iñiitziro owiraantarori iroka ñaantsi aka. onasiyita ñaantsi-payi

⁵ Ari ikanta-wakaa-jiitanaka: “Aririka ankantiri, ‘Pawa tyaankakiri,’ aritaki inkanta-nakai: ‘¿Paita kaari pikimisan-tantari?’

⁶ Aririka ankanti: ‘Atziri tyaankakiri,’ aritaki ishimyaakai atziri-payi. Tima inkanta-jiitzi atziri-payi Kamantan-tzinkarini inatzii Juan.”

⁷ Ari ikantajiitzi irirori: “Ti noyotiro.

⁸ Ikantzi Jesús: “Pikimitaka awirokaiti ti pininti pinkaman-tinaro, aajatzi naaka airo nokaman-tzimiropaita tyaanka-kinari.”

Kaari-piro-siriri antawai-rintzi
(Mt. 21.33-34; Mr. 12.1-11)

⁹ Ipoñaa Jesús isiyakaa-winta-nakiniri atziri-payi, ikantzi: “Tzimatsi atziri pankitzirori chochoki-masi. Ipoñaa yaminaki impaityaa aminironi iwankiri-masi, jataki irirori intaina oshiki ipyaaka.

¹⁰ Okanta okithoki-paititaki chochoki, ityaankaki impi-ratani yaajati. Ikanta iñaawakiri antawai-rintzi, yaawakiri ipasawaita-wakiri, yoipyaaajiri tikatsi yaanaji.

¹¹ Ityaantaki pasini. Ari ikimitakiri, ipasa-waitakiri, ikawiya-waitakiri, yoipyaaajiri tikatsi yaanaji.

¹² Ipoñaa ityaankaki mawatanain-tsiri impiratani. Ari ikimitai-takiriri, yantawaita-wakiri, yookakiri othapiki pankirintsi-masi.

¹³ Ikantzi asitarori iwankiri-masi: ‘¿Tsikatyaa nonkantyaaka? Iriirika notyaankaki notakotani notomi, ari impinkathatakiri.’

¹⁴ Ikanta iñaawakiri antawai-rintzi ipokaki itomi, ikanta-wakaa-jiita: ‘Yoka asitajyaaroni apaata pankirintsi-masi. Thami awiri, ayiroota aroka.’

¹⁵ Yairika-wakiri, yaanakiri othapiki pankirintsi-masi, iwakiri. ¿Paitama yantiri asitarori pankirintsi-masi?

¹⁶ ¿Tima ari impokanaki irirori, iwamaitiri aamawintawitarori iwankiri-masi, yaminanaji pasini?” Ikanta yokaiti ikaratzi kimakirori ikantakiri Jesús, ikantajiitanaki: “¡Onkamintha airo okanta!”

¹⁷ Yamina-nakiri Jesús maaroni atziri-payi, ikantanakiri: “¿Paitama ikantai-takiri sankinarin-tsiki?

Imaninta-witakaro kipayi owitsikirori pankotsi,

Iro kantacha irojatzii yaitairi iroka otzinkami-pirori. *

¹⁸ Tima inkarati siraryaan-tajyaaroni kipayi, aritaki imporoka-paaki. Iriima inkarati anawyaajiri kipayi, aritaki opowitapaakiri.”

* 20:17 kipayi, otzinkami = mapi

Ikinkithata-koitziri kiriiki impaitiriri pinkathari
(Mt. 21.45-46; 22.15-22; Mr. 12.12-17)

¹⁹ Ari inintawitanaka ijiwari Ompira-tasorintsitaari it-sipatakari Yomitaan-tatsiri yaakaan-tirimi Jesús, tima iyotaki iriitaki ikinkithata-kotziri. Titzimaita onkanti, oshiki itharowan-tayitakari atziri-payi.

²⁰ Ipoña ityaankaitaki amaminawai-rintzi, inkimita-paakyaari atziri kamiithasiriri, inintajiitzi inkompita-kaiyaarimi Jesús, inkamantakotiri pinkathariki yaakaan-taitan-tyaariri.

²¹ Ikantapaakiri Jesús: “Yomitaan-tanirí, okaratzi piñaanitari awiroka iroopirori onatzi, kaarira inintakaanta-sitari atziri. Piyomitaan-tziro awiroka iroopirori inintakaan-tziri Pawa.

²² ¿Kamiithata-tsimá ampíri kiriiki ikaratzi isintsitan-tziri iwinkathariti wirakocha-payi?” †

²³ Iro kantacha iyotawaki Jesús inintatzii yamatawitiri ikaratzi sampita-kiriri, ikantanakiri irirori: “¿Paitama piñaantan-tanari? ‡

²⁴ Intsityaa piñaakainari kiriiki. “¿Paitama asitarori isiyakaaro aka? ¿Paitama asitarori iwairo?” Ikantajiitzi irirori: “Iraší César.”

²⁵ Ikantzi Jesús: “Tima iriitaki iwinkathariti wirakocha asitari, pantantyaanari sintsiwntzimiri, pimpinatiri. Iriima ikaratzi yasitari Pawa, pantantyaanari isintsitzimiri irirori.”

²⁶ Ti yúitsinampairi inkompita-kaiyaari, okiryaantzi ikan-tajiiitanaka ikimakirira ikantaki, tikatsi inkantanaki.

Isampita-kowintai-tziro aririka yañaaji kamayita-tsiri
(Mt. 22.23-33; Mr. 12.18-27)

²⁷ Ipoña ipokajiitaki Tampatzikawiri iñiiri Jesús. Iriitaki Tampatzikawiri kantatsiri: “Airo yañaaji kamayita-tsiri.” Isampita-paakiri Jesús,

²⁸ ikantziri: “Yomitaan-tatsirí, isankinataki pairani Moisés, ikantzi: ‘Aririka inkami atziri, airorika itsimakairo iina, kantatsi yaajiro iririntzi, iwaiyan-takaajiro irirori. Inkimita-kaantiri iriimi asityaarini iririntzi kamaintsiri.’

²⁹ Thami ankantawaki: Tzimatsiri karatatsiri 7 iririntzi. Itarori itzimi yaaki iina, tikira itzimakairo iina, kamaki.

³⁰ Ipoña yaawitaaro pasini iririntzi apitita-tsiri itzimi.

³¹ Ipoñaawita-paaka mawatanain-tsiri itzimi, aajatzi ikimitaka irirori. Ari ikantakari maaroni ikarajiitakira 7 iririntzi. Tikatsi aparoni tsima-kaironi kooya.

³² Okanta osamanitaki kamaji aajatzi iroori.

† 20:22 iwinkathariti wirakocha-payi = César ‡ 20:23 Tzimayitatsi sankinar-ntsi tsika ti iñiitiro owiraantarori iroka ñaantsi aka. onasiyita ñaantsi-payi

33 Aririkami yañaayitaji apaata kamayita-tsiri, ¿itzimikama oiminta-pirotyaari kooya? Tima maaroni ikaratzira 7 iinanta-witakaro.”

34 Ari yakanaki Jesús, ikantanakiri: “Apatziro yaayitzi iina atziri-payi añaayitzi iroñaaka aka, yaakaa-wakai-yitaro iina aajatzi.

35 Iriima inkarati matajironi itsinampairi yañaayitaji apaata ikamayi-witaka, airo yaayita-jiitsi iina, airo yaakaa-wakai-yitaaro iina aajatzi.

36 Tima airo iñaapajiro inkaamanitapaji anta, inkimitapajaari Maninkariiti, tima itomi Pawa inayitaatzii yañaayitajira.

37 Irooma ikanta-kota yañaayitaji kamayitain-tsiri, iñaakanta isankinari Moisés tsika ikanta Pawa iñaanatan-takariri otaara kitoochii-masi, ipaitakiri:

Iwawani Abraham, Isaac, aajatzi Jacob.

38 Ari ayotziri irirori, tima ti imatiro kaminkari impinkathatiri Pawa, apatziro ipinkathatzi añaayita-tsiri. ¿Ñaakiro? Tima inkarati kamayiwita-chari, irojatzi yañaimotziri Pawa.”

39 Ari ikantanaki aparoni Yomitaan-tatsiri: “Pikantakiro.”

40 Tikatsira nintanaa-tsini isampita-najiri.

¿Paitama charinin-tariri Saipatzii-totaari?

(Mt. 22.41-46; Mr. 12.35-37)

41 Ipoña isampitantaki Jesús, ikantzi: “Pikimakiri Yomitaan-tatsiri, ikantzi: ‘Yoka Saipatzii-totaari incharinitajaari pinkatharini David.’ ¿Tsikama inkantyaaka?

42 iri pinkatharini David sankinata-kirori Panthaantsi kantatsiri:

Iñaawaitanaki Pawa, ikantawajiri Nowinkathariti:

Pisaikapaji nakopiroki ampinkathari-wintanti,

43 Irojatzi noitsinampaan-tajjaariri kisaniiintzimiri,

Aripaiti intyiirowa-sita-jyaami, pimakoryaa-kitzitan-tajjaari.

44 Imatzitakaro David ikantaki: ‘Nowinkathariti inatzii Saipatzii-totaari.’ ¿Tsika inkini incharinityaari?”

Ikinkithata-koitziri yotzinkariiti

(Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54)

45 Maaroni atziri-payi ikimakiri Jesús ikantakiri iyomitaani:

46 “Paamaiyaari Yomitaan-tatsiri. Oshiki iniwitaro iwaniinka-tziityaa, ishamita-kaayityaaro iithaarithanthanaa. Inintzi pinkatha iwithata-piintai-tyaari aririka iñiitiri tsika iyomparita-piintaita. Yasiminthataro

isatikaitiri niyaanki karapapankoki tsika impinkathatai-tirimi. Ari ikimitari aririka ijati tsika yakyoota-wakaa-jiita.

⁴⁷ Yathanaa-yitaro aajatzi kinankaro yaapithatziro owanko. Iro isamanika-tantayitarori yamanayita-piintzi airo iyotantaitari. Iro kantacha oshiki iwasankitaaitari.”

21

Asinonkainkaro kooya

(Mr. 12.41-44)

¹ Ari yamina-winthatziri Jesús ashaarantzinkari-payi itiyitziri ipasitan-taitari kiriiki anta Tasorintsi-pankoki.

² Opoñaa opokapaaki kooya kinankaro asinonkainkaro onatzi, otitapaaki iroori apimintyaki-tiini kiriiki.

³ Ikantzi Jesús: “Anaantaki iroka kooya, anaakiri ikaratzi titayiwitain-chari. Omapiro.

⁴ Tima inkarati titayiwitain-chari oshiki yasitakaa-witakariri Pawa, itita-sitakari tzimaraan-tatsiri iiriikiti. Irooma iroka kinankaro, apintzi-ryaakiri otitakiri oiriikiti amanantan-tyaarimi owariti.”

Ikinkithata-kotziro Jesús imporokaitiro tasorintsi-panko

(Mt. 24.1-2; Mr. 13.1-2)

⁵ Tzimatsi kantayitain-tsiri: “Kamiitha okantayita mapi iwitsikan-taitarori Tasorintsi-panko, owaniinka okantaka.” Ipoñaa ikantanaki Jesús:

⁶ “Okaratzi piñiiri witsika-yitain-chari, airo piñaayitairo okaratzi opiwiryaaaka apaata, inthonkaitiro imporokaitiro.”

Iñiitiri aririka onthonki-matajyaa

(Mt. 24.3-28; Mr. 13.3-23)

⁷ Ipoñaa isampitai-tanakiri Jesús, ikantai-tziri: “¡Yomi-taanari, ¿Tsika-paitima omonkaratyaa okaratzi pikan-takiri? ¿Paitama noñaajiri noyotan-tyaari?”

⁸ Ari yakanaki Jesús, ikantanakiri: “Paamaiyaa yamatawitai-tzimi = kari. Tima oshiki pokatsini apaata impairyaa-paakiro nowairo, inkanti: ‘Naaka Saipatzii-totaari. Irootaintsira omonkaratzi-matajyaa.’ Airora pikimisanta-jiitziri.

⁹ Tima ari pinkima-koyitakiro oshiki manantaansi. Paa-maiyaa oimiraa-siritzimi = kari, ontzimatyii okantyyaa irokapayi, tikira-tzimaita omonkaratya onthonkan-tajyaari maaroni.

¹⁰ Imaimanita-wakaityaa nampitsiki, iwayirita-wakaiyaa pinkathari-payi.

¹¹ Antaroiti onikayityaa tsika-rika-payi. Iñiiti tashitsi, mantsiyarintsi. Iñiiti aajatzi oshiki intharowan-taityaari, iñiiti inkitiki kaari iñiita-piintzi.

12 Iroora itayita-nakyaaroni yaakaan-tanakimi atziri, imaimani-waita-nakimi. Impoña impasata-kaanta-waitaitimi karapapankoki, yasita-kota-kaanta-waitimi. Yaayita-nakimi isaikayitzi pinkatharintsi-pirori okantakaan-tzirora pawintaana. *

13 Iro okantayitan-tyaari iroka onkantyya pinkinkithata-kotan-tyaanari anta.

14 Ontzima-tyiira pawintyaana naaka, airo pipomirintsi-tantaro ompaityaa pinkanta-paakiriri.

15 Tima naaka yotakayi-mironi, ari onkantyya airo piñaantaro impiyatyaami onkarati pinkantiriri.

16 Ari piñaakiro yaakaantimi asitamiri, pirintzi, pishininka-thori, pitsipa-winthari. Tzimayita-tsira iwamaakaan-taitiri.

17 Oshiki inkisaniinta-nakimi okantakaan-tziro pawintaana naaka.

18 Iro kantacha airo opyaakaan-tsikaita aparoni piisi.

19 Aririka pamawitakiro, iro piñaanta-yitajyaarori pawisako-siri-yitaji.

20 Aririka piñaaki ishonka-paakiro owayiriiti Aapatyaawini, ari piyoti monkarata-paaka yapiroi-tantyaarori.

21 Inkarati nampita-jyaaroni aka iipatsitiki Judá-iti, ontzimatyyi isiyi otzisiki. Inkarati saikatsini nampitsiki, ari impoñiiyaa isiyani. Inkarati saikatsini iwaniki, airo ipiya-panaata iwankoki.

22 Tima inkisako-wintai-tatyii-yaari yokaiti, ari omonkara-yityaari okaratzi isankinai-takiri pairani.

23 ¡Inkanta-matsitaitiro onkarati motyaata-tsini, aajatzi tzimayita-tsini intsiti ainiro ithoyitzi ithomi! Tima antaro onkantyya yasinonkaityaa aririka iwasankitai-tajiri.

24 Yapiroi-tairi Aapatyaawini-satzi. Impiratani iwayitairi atziri poñaayita-chari pasiniki nampitsi. Iriira oipatsitakironi nampitsi Aapatyaawini kaari ashininkata, irojatzzi omonkaratan-tajyaari okaratzi inintakaa-kiriri Pawa yokaiti pasini-satziiti.”

Impiyan-tajyaari Itomi Atziri

(Mt. 24.29-35,42-44; Mr. 13.24-37)

25 “Ari iñiitaki apaata kaari iñiita-piintzi inkitiki, impasini-yitaji ooryaatsiri, kasiri, aajatzi impokiro. Ari onkimityaari kipatsiki, antaroiti yasinonkaa-yitajyaa atziripayi, airo iyotaji ompaityaa yantayitajiri okantakaaro owaimanka osinkyaani inkaari.

26 Ari owamai-matakiri itharonka atziri-payi inkinkisiryaa-kotiro onkarati awisatsini aka kipatsiki. Ari

* 21:12 awintaa: wairontsi

imatzita-kyaaro tzimawita-chari isintsinka inkitiki, oshiki inkanta-kanta-yitanakya.

²⁷ Aripaitira impokaji Itomi Atziri inkinan-tapajyaaro minkori, iñiitawajiro isintsinka aajatzi iwaniinkaro.

²⁸ Aririka piñaayitakiro itanakyaaro kantayita-chani, tzinaatamako pinkantya, tima irootaa-tsityaa yookakaa-wintai-taimi.”

²⁹ Ipoña isiyakaa-winta-nakiniri Jesús, ikantzi: “Pinkinkisiryaa-kotiro tsika okanta piñaayita-piintziro pankirintsi aajatzi maaroni inchato-payi. †

³⁰ Aririka piñaakiro airisiyitaji, piyotzi irootaatsi osarintsitzi-mataji.

³¹ Irootaki piyotiri awirokaiti, aririka piñaakiro okaratzi nokanta-kimiri, irootaatsi impinkathari-wintantaji Pawa.

³² Airo ikamita yoka ashininka-payi, irojatzi iñaanta-kyaarori okaratzi nokanta-kimiri. Omapiro.

³³ Arira onthonka-jyaari inkiti aajatzi kipatsi, irooma noñaani-yitakari omapirotyaa iroori.

³⁴ Aamawinta pinkanta-yitajyaa awirokaiti, airo otyaami piyaari-pironka, ayimawaitimi pisinkityaa, onkantzi-mowaityaami. imapokai-tzimi = kari.

³⁵ Inkimitai-tapaa-kyaaro owirintsi. Ari yiwitajyaari ikaratzi saikayita-tsiri kipatsiki.

³⁶ Paamaiyaa, pinkamaityaaro pamani, pinkanti: ‘Pookakaa-wintina airo nokimaatsitantaro okaratzi kinkithata-koyitain-chari. Piwitsika-sirita-kaiyaana nomonthaan-tawajyaariri Itomi Atziri.’ ”

³⁷ Tima kitaitiri iyomitaantzi Jesús Tasorintsi-pankoki. Irooma tsitiniri, ijatzi Yiinkai-toniki, ari imayiri.

³⁸ Ananinka-yitacha oshiki atziri ikimisantziri Jesús iyomitaan-tzira Tasorintsi-pankoki.

22

Ikamanta-wakaita yaakaan-taitiri Jesús

(Mt. 26.1-5,14-15; Mr. 14.1-2,10-11; Jn. 11.45-53)

¹ Irootaatsi yoimosirinkai-tairo Anankoryaantsi, iwanta-piintai-tarori yatantaitari kaari ikonowaitzi siñakaironi.

² Ari yamina-minatakiro ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari, aajatzi Yomitaan-tsinkari-payi, tsika inkinakairo iwan-tyaariri Jesús. Oshiki itharowanta-takari ishininka-payi.

³ Ikanta Judas ipaitai-tziri aajatzi Nampitsiwiri, ikarawita-piintari 12 iyomitaani Jesús, ikamaari-sirita-kaanakiri Kamaari. *

† 21:29 pankirintsi = higuera * 22:3 Kamaari = Mishatantaniri

4 Irootaki ijata-sitan-takariri ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari, aajatzi ijiwari aamaako-wintarori Tasorintsi-panko, ikinkitha-waita-kaakiri tsika inkinakairo yaakaanteri Jesús.

5 Oshiki ikimo-siri-jiitanaki jiwari-payi, ikamanta-wakaa-jiitaka impiri kiriiki.

6 Tima nintaki Judas impaitiri kiriiki. Aripaiti yamina-minata-nakiro tsika inkinakairo yaakaanteri Jesús, airo iyotzimaita ishininka-payi.

Owiraantarori iwakaanaari iyomitaani

(Mt. 26.17-29; Mr. 14.12-25; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

7 Aritaki monkarata-paaka kitaitiri iwanta-piintai-tarori yatantaitari kaari ikonowaitzi siñakaironi, ari iwamaa-piintai-tziri aajatzi ipira yatsipita-kaitani iwaitari kitaitiri Anankoryaantsi.

8 Ari ityaankakiri Jesús yoka Pedro aajatzi Juan, ikantakiri: “Pijati pinkotsita-kaanti ayaari kitaitiri Anankoryaan-tsiki.”

9 Ikantajiitzi irirori: “¿Tsika anta pinintzika nonkotsita-kaanti?”

10 Ikantzi Jesús: “Aririka pariitzi-matakyaa nampitsiki, ari pimonthai-yaari atziri yaakotziro inijaati kowityaa-niki. Piyaatzimaita-nakyaari, irojatzi pankotsiki tsika inkyaa-paaki.

11 Pinkantiri asitarori iwanko: ‘Inintzi iyoti Yomitaanari tsika yakyootiri iyomitaani, yoimosirinkiro kitaitiri Anankoryaantsi.’

12 Ari iñaakana-kimiro jinoki iwanko, antaro okantaka iwitsikai-takiro inkini iwaityaa. Ari pinkotsita-kaantiri anta.”

13 Jaitijiitaki iyomitaani, iñaakiro okaratzi ikantakiriri, ari ikotsita-kaantakiri iyaari kitaitiri Anankoryaantsi.

14 Okanta omonkarataka iwanyaari, saikapaaki Jesús itsipata-paakari Tyaantaariiti.

15 Ikantziri: “¡Antaroiti nokimo-siritzi notsipatami awaji-ita Anankoryaan-tsiki tikira iwamaita-nakinaata!

16 Tima nowiraanta-tyiyyaaro nowanaja irojatzi apaata omonkaratan-tajyaari impinkathari-wintantaji Pawa, aripaiti napiita-pajiro.”

17 Ipoña yaakotakiro iraitsiri, ipaasoonki-wintakiro, ipakotakiri iyomitaani, ikantziri: “Piriro iroka, pantityaaro pikarajiitzi.

18 Tima airo niritaaro naaka, irojatzi apaata aririka omonkaratajyaa impinkathari-wintantai Pawa.”

19 Ipoñaa yaanakiro yatantari, ipaasoonki-wintakiro, ipitoryaakiro, ipayitakiri iyomitaani, ikantziri: “Piyaaaro, nowatha onatzii, tima iro kamawintimini. Irootaki pisirita-kota-piintan-tyaanari.”

20 Ikanta ithonka-kiro iwajiita, yaakotakiro iraitsiri, ikantzi: “Niraani onatzii, irootaki sitowatsini yawisakotan-tajaari oshiki atziri. Tima irootaki ñaakantaironi owakirari Ikasiya-kaantaittiri.

21 Omapiro nokantzi: Pikarajitaki pakyootana, tzimatsira aparoni pithoka-sityaanani yaakaantina.

22 Tima omapiro impiyaa-kotyaa Itomi Atziri, ari matz-imaaitaka inintai-takiri pairani. Iro kantacha, ¡Inkanta-machiitiri pithoka-sityaarini!”

23 Ari ikanta-wakaa-jiitanaka iyomitaani: “¿Itzimikama kantironi?”

Tsika itzimi iriipirota-tsini

24 Tima ikaratakiro ikanta-wakaa-jiita iyomitaani, ikantzi: “¿Tsikama itzimi iriipirota-tsini apaata?”

25 Ipoñaa ikantanaki Jesús: “Piyojiitzi awiroka tsika ikanta iwinkathariti pasini-satziiti, oshiki impiratanta. Tima iriipiro ikantayita ipasitanta ikantakaro impirantyaari.

26 Airo pimatziro awirokaiti aririka piriipiroyiti, pinkimita-kotyaaari iyaapitsi itsimai-takiri. Aririka pijiwata-kaanti, pisiya-kotyaaari tsika ikanta ompirataari.

27 ¿Itzimikama iriipirota-tsiri? ¿Tima iriitaki iriipirota-tsiri osiyariri yaawinta-chari yantawaitai-tiniri? Irooma naaka nonkimita-kaantyyaa pantawaita-kaanimi piwina.

28 Iro kantacha awirokaiti tsipata-piinta-kanari noñaayitziro okaratzi pomirintsitzi-moyitanari.

29 Irootaki nosinitan-tyaamirori pimpinkathari-wintanti, ikimitaa-kinaro Asitanari naaka isinitaa-kinaro.

30 Ari piñiirori ankarati akyoota-wajyaa, irawaitaji anta tsika nompinkatha-ritaji. Pinkimita-jyaari ikantara aparoni pinkathari isaikantaro waniinkata-chari isaika-minto, pimpinkathari-wintairi maaroni inkarati incharinita-jyaari Israel, ikaratzira 12 inasiyita.”

Ikinkithata-kotziro Jesús imanakotiri Pedro (Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Jn. 13.36-38)

31 Ipoñaa ikantanakiri Jesús iyomitaani: “Simón, ikamitan-takimi Kamaari iñaanta-siri-yityaami, inkimita-kaantimi intikai-timimi oyosiita-nakyaa otakii-riki kaari apantyaaroni.

³² Iro kantacha oshiki namana-kotakimi airo piwashaantantaro pikimisanta-najiri. Tima aririka pimpiya-sirita-paaki, awirokataki aawyaasirita-kaapaa-kirini kimisanta-jinani pikimita-kaantairi pirintzi.”

³³ Ari yakanaki Pedro ikantanaki: “Ayimatakina Pinkatharí ankarati yasitakoitai, aritaki ankarati iwamaitaji.”

³⁴ Ikantzi Jesús: “Pedro, iroñaaka tsitiniri tikiraata ñiii waripa, mawasatzi pinkantaki: ‘Ti noñiiri Jesús.’ ”

Tharato aajatzi sataa-mintotsi

³⁵ Ipoña isampita-nakiri Jesús iyomitaani-payi, ikantziri: “Notyaan-kakimi chapinki ti paanaki pitharati, ti paanaki pikyaantari piitziki. ¿Tzimatsima kowityii-mota-kamiri?” Ikantajiitzi irirori: “Tikatsityaa.”

³⁶ Aikiro ikantatziiri: “Kantatsi payiro iroñaaka pitharati. Iriima kaari tzimatsini isataa-minto, impimantiro iithaari, yamanantan-tyaari.

³⁷ Tima omapiro omonkaratyaa okaratzi isankinata-koita-kinari pairani, ikantaitzi:

Ari inkimita-kaitairi iriimi kaari-pirori.

Tima airo awisa-sita iroka, ontzimatyii omonkaratyaa.”

³⁸ Ikantajiitanaki iyomitaani: “Pinkatharí, tzimatsi aka apiti sataa-mintotsi.” Ikantzi Jesús: “Aritapaaki.”

Yamani Jesús Toononkaitoniki

(Mt. 26.36-46; Mr. 14.32-42)

³⁹ Ari ijatanaki Jesús otzisiki Yiinkai-toniki, itsipata-nakari iyomitaani-payi. Ari ijata-piinta-jiitzi anta.

⁴⁰ Ikanta yariijiitaka anta, ikantapaakiri iyomitaani: “Pamani ññaantaitami = kari, inintaiti yanta-kayi-timiro kaari-pirori.”

⁴¹ Ari yawisaniintanaki irirori. Otyiirowa-paaka yamani.

†
⁴² Ikantzi: “Asitanarí, iroorika pininta-kayinari, paawyaa-kainaro pookakaa-winti-naromi onkarati nonkimaatsityaari. Airotzimaita pantanaro nonintawitari naaka, apatziro pantiro okaratzi pininta-kaakinari awiroka.”

⁴³ Ari imapoka-paakari aparoni Maninkari ikinapaaki inkitiki, yaawyaa-sirita-kaapaakiri.

⁴⁴ Tima antaroiti okatsitzimo-sirita-nakiri, ari yamana-pirotanaki. Iro ositowan-tanakari yamasawitani, iroowaitakimi iriraani thaatanain-chani, opitinka-paaka kipatsiki.

† 22:41 yawisaniintanaki = yawisanaki kapichi okimiwaitaro tsika owiraa osanthatzi yookaitziro mapi.

45 Ikanta ikaratakiro yamanaki, piyapaaka, iñaapaa-tziiri imaajiitzi iyomitani-payi okantakaaro iwasiri-jiita.

46 Ikantapaakiri: “¿Paitama pimaantari? Pisaaki-jiiti, pamani iñaantaitami = kari, inintaiti yantakai-timiro kaari-pirori.

Yaitakiri Jesús

(Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Jn. 18.2-11)

47 Iñaawai-minthaitzii Jesús, iñaatziiri pokaintsiri. Iritaki jiwatapain-tsiri Judas ikarata-piintziri 12 iyomitaani. Ininta-porota-paakiri Jesús iwithata-paakari.

48 Ikantzi Jesús: “¡Judas! ¿Arima pipithoka-sitakiri Itomi Atziri pininta-porota-paakiri?”

49 Ikanta yokaiti tsipata-kariri Jesús, ikantanaki: “¡Pinkatharí! ¿Aroma apiyatantari osataa-minto?”

50 Akotanaki aparoni, itotzitakiri irako-piroriki iyimpita impiratani Ompira-tasorintsi-pirori.

51 Ikantzi Jesús: “Aritapaaki, airo pimaimanitziri.” Ipampitzi-tairi iyimpita, isita-kotanaji itowitai-takari.

52 Ikantanakiri ikaratzi pokaintsiri, ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari, aamaako-wintarori Tasorintsi-panko, aajatzi Antari-konaiti, ikantziri: “¿Naakama kosintzi pamasitanari piwisa-minto aajatzi pipasa-minto?”

53 ¿Tima piña-piintina kitaitiri-payi Tasorintsi-pankoki, kaarima paantana anta? Aritaki onkantyyaa, tima iroñaaka imata-kayimiro tsitini-wiri kaari pantzi pairani.”

Ikantzi Pedro: “Ti noñiiri Jesús”

(Mt. 26.57-58,69-75; Mr. 14.53-54,66-72; Jn. 18.12-18,25-27)

54 Ikanta yaitanakiri Jesús iwankoki Ompira-tasorintsi-pirori. Ampoitatsi Pedro iyaatako-wintziri intainaini Jesús.

55 Ipoña iwaamataitaki paamari pankotsi-nampiki, yakitsi-jiita. Ari isaikita-paaka aajatzi Pedro yakitsita.

56 Okanta aparoni ompirataaro, oñaapaakiri Pedro isaiki yakitsita. Aminaa-paakiri, ari okantzi: “¿Tima irijatzi yoka itsipata-piintariri Jesús?”

57 Iro kantacha ikantanaki Pedro: “kooyá, tira noñiiri naaka.”

58 Okanta osamaniitaki, ikinapaaki pasini, ikantapajiri Pedro: “¿Tima aajatzi awiroka ari pikaratziri Jesús?” Ikantanaji Pedro: “Ashininká, tira naaka.”

59 Iro osamanitaki kapichiini, tzimatsi pasini kantapain-tsiri: “Omapiro itsipatari Jesús chapinki yoka, tima Tapowini-satzi inatzii.” ‡

⁶⁰ Ipoñaa ikantanaji Pedro: “Ashininká, ti noyotiri pikan-tanari.” Iñaawai-minthaitzi, omapoka-sitaka iñaanaki waripa.

⁶¹ Ari ipithoka-painta Jesús, yamina-paintziri Pedro. Iro-jatzi ikinkisiryaa-tanakari Pedro ikantakiriri: “Tikira iníi waripa, mawasatzi pinkanti: ‘Ti noñiiri Jesús.’ ”

⁶² Sitowanaki Pedro, antaroiti irawaitanaka.

Ipasawaitai-tziri Jesús

(Mt. 26.67-68; Mr. 14.65)

⁶³ Ikanta ikaratzi aamaako-winta-kariri Jesús, isironta-winta-waitakari, ipoñaa ipasawaitakiri.

⁶⁴ Iwasi-porotakiri, ikaposa-poro-tzimaitari, ikantziri: “¿Tima Kamantan-tzinkari pinatzi, intsityaa piyoti ninka pasaporotzimiri?”

⁶⁵ Tzimatsi oshiki ikantayitziriri kaari-pirori ñaantsi.

Yapatowintaitari Jesús

(Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Jn. 18.19-24)

⁶⁶ Okanta okitaitita-manaki, apatojiitaka Antari-konaiti, ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari itsipatakari Yomitaan-taniri. Ari yamaita-kiriri Jesús, isampitai-tawakiri, ikantaitziri:

⁶⁷ “Pinkantina, ¿Awirokama Saipatzii-totaari?” Ikantzi irirori: “Aririka nonkantakimi, airo pikimisantana.

⁶⁸ Tzimatsi-rika nosampitimiri, airo pakana, airo papakaana aajatzi.

⁶⁹ Iro kantacha, iroñaaka itanakyaaro, ari iníiuro Itomi Atziri isaiki-motairi irako-piroriki Pawa Sintsi-pirori impinkatha-ritai.”

⁷⁰ Ikantajiitanaki ikaratzi apatowinta-kariri: “¿Awirokama Itomi Pawa?” Ikantzi Jesús: “Awiroka kantatsi, Naakataki.”

⁷¹ Iro ikantan-tanakari apatowintariri: “¿Paitama anintiri iroñaaka? Arokataki kimajiitakiri ikantakiri.”

23

Yaitanakiri Jesús Pilato-ki

(Mt. 27.1-2,11-14; Mr. 15.1-5; Jn. 18.28-38)

¹ Ari ikatziya-jiitanaka ikaratzi apatotain-chari, yaanakiri Jesús isaiki Pilato, ijiwari wirakocha.

² Ikantapaakiri: “Yoka atziri oshiki iyaaripirotakiro nonampi, iyomitaa-naakiri noshininka-payi airo ipantaari kiriiki piwinkathari-piroti César. Ikantaki Saipatzii-totaari inatzii, iriitaki pinkatha-ritatsi.”

³ Ari isampita-nakiri irirori Pilato, ikantziri: “¿Awirokama iwinkathariti Judá-iti?” Yakanaki Jesús, ikantzi: “Irootaki pikantakiri awiroka.”

⁴ Ikantanakiri Pilato yoka ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari, aajatzi ikaratzi piyowinta-kariri, ikantziri: “Ti noñaajiro inkinakaa-sityaari yoka atziri.”

⁵ Aikiro isintsita-nakitzii Judá-iti, ikantajiitzi: “Oshiki iyomitaa-naakiri ashininka-payi imaimanitanti anampiki, yitanakaro Tapowiniki irojatzii aka.”

Iwawisai-takiri Jesús isaiki Herodes

⁶ Ikanta ikimaki Pilato, ikantaitzi: “Iyomitaa-ntaki Tapowiniki.” Ari isampita-kowinta-nakiri iriirika Tapowini-satzi.

⁷ Ikimatzii Pilato ikantajiitzi, ari ipoñaarori Jesús tsika ijiwata-kaantzi Herodes. Ityaankakiri tsika isaikapaaki Herodes ipoki yariitanta Aapatyaawiniki.

⁸ Ikanta iñaawakiri Herodes yamaitakiri Jesús, ikimosiritanaki, tima oshiki ininta-piintaki iñiiri, oshiki ikimakotakiri okaratzi yantayitakiri, ininta-pirotaki iñiiri irirori intasonka-wintanti.

⁹ Tima osamani isampita-wakiri. Titzimaita yaki Jesús.

¹⁰ Ari isaikitakari ijiwari Ompira-tasorintsitaari aajatzi Yomitaan-taniri-payi, tima oshiki ikantako-waiwita-kariri Jesús.

¹¹ Ikanta Herodes aajatzi iwayiriti irirori, itsinampaa-waita-nakiri, ikawiya-waita-nakiri aajatzi. Ikithaatan-takari iroopirori kithaarintsi, yoipyaaajiri isaikira Pilato.

¹² Aripaitira yaapatyaa-wakaa-nakari Herodes aajatzi Pilato, tima pairani oshiki ikisaniinta-wakaa-witaka.

Imishakowintai-tziri Jesús

(Mt. 27.15-26; Mr. 15.6-15; Jn. 18.38-19.16)

¹³ Ikanta yapatotakiri Pilato maaroni ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari, pasini jiwari-payi, aajatzi atziri-payi ikaratzi piyowintariri.

¹⁴ Ikantakiri: “Pamawita-kanari yoka atziri ñaasirin-kairori anampitsiti, nosampi-sampi-witakari, tityaa noñiiri onkaaripiroti pikanta-kotziriri.

¹⁵ Ari ikimitaka Herodes, tima notyaan-kawita-kanari irirori. Tikatsi yanti yoka atziri awakantan-tyaariri.

¹⁶ Apatziro nompasata-kaantakiri naaka, napakaajiri.”

¹⁷ Irootaki yamita-piintari Pilato yoimisitowa-kaantzi yaakaan-taitziri kitaitiri yoimosirinkaita.

¹⁸ Titzimaita onimotiri Judá-iti, ari ikaimajuitanaki ikarajitzi, ikantzi: “¡Ti nonintiri yoka! ¡Iriitaki pimisitowa-kaanti Barrabás!”

19 Yoka Barrabás iriitaki yasitakoi-tziri iwantaki imaiman-itakiri iwinkathariti wirakocha nampitsiki.

20 Ari yapiiwitakaro Pilato ikantziri Judá-iti, tima inintawita-tyaa yapakai-tajirimi Jesús.

21 Ari yapiita-nakiro Judá-iti ikaimajiitzi: “¡Pipaika-kota-kaantiriwí! ¡Pipaika-kota-kaantiriwí!”

22 Irootaki mawatatsiri yapiiwitakaro Pilato isampiantzi, ikantzi: “¿Paitama kaari-pirori yantakiri yoka? Tikatsi yanti, airo awawai-siwaitari. Apatziro nompasata-kaantakiri, ijatajiita.”

23 Aikiro isintsita-nakitzii Judá-iti ikaimajiitzi, inintzi ipaikakoitiri Jesús. Iro yapii-yapii-jiitzi ijiwari Ompirasorintsitaari, ari okantari inintakiri.

24 Imatakiro Pilato okaratzi inintakiri Judá-iti.

25 Imisitowai-tajiri yasita-koitsiri owantsinkari maiman-itakiriri iwinkathariti wirakocha, tima iriitaki inintajiitakiri Judá-iti. Isinita-nakiri Pilato yoka Jesús yantiro Judá-iti inintziri irirori.

Ipaikakoi-takiri Jesús

(Mt. 27.32-56; Mr. 15.21-41; Jn. 19.17-30)

26 Ikanta yaitanakiri Jesús, imonthaaitakari paitachari Simón poñaachari Cirene, owakira yariita irirori nampitsiki, isintsiwin-takiri yanatanakiro ipaika-kotan-taityaariri Jesús.

27 Oshiki atziri oyaatako-winta-nakiriri Jesús. Tzimatsi kooya irakota-nakariri.

28 Ari yamina-paintziro Jesús okaratzi kooya irakotakariri, ikantziro: “Aapatyaawini-sato, airo piraako-waitasitana naaka, piraakotajyaa awiroka, aajatzi piwaiyanipayi.

29 Tima irootaintsi piñiuro inkantaiti: ‘Tasonka-wintaaro okanta kooya kaari tsimatsini iintsiti, kaari = thotaanitachani.’

30 Ompoña inkaimaitaji, inkantaiti: “Pintaranka-sitina otzisi, pinkitati-naata.”

31 Tima piñaakiro tsika ikantai-takiro añiinkaro inchato, iro imapiroiti kaminkaro.”

32 Ari yaitanaki aajatzi apiti kaari-piro-siriri, iriitaki tsipatyaarini Jesús iwamaitiri.

33 Ikanta yariita-kayi-tapaakari ipaitai-tziro Atzirii-toni, ari ipaikakoi-takiriri. Iwatzika-koitaki aparoni kaari-piro-siriri yampatiki, iriima pasini irako-piroki.

34 Ikantzi Jesús: “Asitanarí, tí iyoti paita yantziri kimaatsita-kaakanari, pimpyaakotiri.” Ipoña yaitakiro

ikithaa-yitari Jesús itsiparyaa-wakai-takaro, ikimita-kaantakiro iñaaritaita.

³⁵ Irojatzí yaminajiitaki atziri-payi. Imatzitakaro jiwatatsiri nampitsiki, itsinampaa-waita-nakiri Jesús, ikantzi: “Iwawisaa-kotziri pasini, ¿kaarima ikantantaro iwawisaa-kotyaa irirori? Iriimi Saipatzii-totaari iyosiitani Pawa, ari ikantakiromi.”

³⁶ Ari ikantzitakaro aajatzi owayiriiti, ithainkakiri Jesús, ipoña yamakota-kiniri kachori kipishaari.

³⁷ Ikantapaakiri: “Intsityaa piwawisaa-kotyaa, omapiro-rika awiroka iwinkathariti Judá-iti.”

³⁸ Tzimatsi sankinarintsi ipaikakoi-takiri jiñokiini ipatzi-itoki, iñaaniki Judá-iti, iñaaniki wirakocha, aajatzi iñaaniki iyomparita-piintari, okantzi: “Yoka Jesús, Iwinkathariti Judá-iti.” *

³⁹ Ari imatzitakaro iñaana-minthatziri aparoni kaari-piro-siriri itsipatakari ipaika-kota, ikantziri: “Awiroka-rika Saipatzii-totaari, piwawisaa-kotyaa, impoña piwawisaa-kotajina naaka aajatzi.”

⁴⁰ Iro yakanta-nakari pasini kaari-piro-siriri, ikisathata-nakiri ñaanata-kiriri Jesús, ikantziri: “Pimatzi-taroma awiroka ti pimpinkathariti Pawa, ari akaratakiri iwasankitaitajai.

⁴¹ Tima tzimatsi antakiri aroka añaanta-karori iwasankitaitajai. Iriima yoka iwasankitaa-siitakari, tikatsi kaari-pirori yanti.”

⁴² Ari yaminanakiri Jesús, ikantziri: “Pinkatharí, airora pipyaakotana apaata aririka pimpinkathari-wintantai.”

⁴³ Yakanaki Jesús, ikantzi: “Omapiro nonkantimi, ari-takira pintsipata-pajyaana iroñaaka awiroka tsika ikimosirii-tapaji.”

⁴⁴ Ikanta itampatzikata-paaki ooryaatsiri, omapokasitanaka otsitinitanaki, irojatzí oshiityaan-tanaka. †

⁴⁵ Ari itsiwaka-nakiri ooryaatsiri. Okanta anta Tasorintsi-pankoki, saraanaki niyaanki ithata-sitai-tzirori, apimankiti okantanaka.

⁴⁶ Irojatzí ikaiman-tanakari Jesús sintsiini, ikantzi: “Asitanarí, paawakinaro nosiri.” Arira ikantanaki, ti yaninkatanaji.

⁴⁷ Ikanta iñaakiro ijiwari owayiri katziya-wintakariri, antaroiti ikimosiriwinta-nakari Pawa, ikantanaki: “Omapiroma ikamiithasiritzi yoka atziri.”

* **23:38** Judá-iti = Heber-iiti; iñaani wirakocha = latina; iñaani iyomparita-piintari = griega; Tzimayitatsi sankinarintsi tsika ti iñiitiro iroka ñaantsi satikain-chari niyaankiniki aka. onasiyita ñaantsi-payi † **23:44** owiraa ooryaatsiri

48 Ari ikantzi-takari maaroni Judá-iti ikaratzi ñaayita-kirori awisain-tsiri, oshiki okatsitzi-moniinta-nakiri ijayitaira. ‡

49 Iriima ikaratzi ñaapiinta-kiriri, aajatzi kooya-payi tsipata-kariri ipoñaan-takari Tapowiniki, intaina ikatziyajiitaka yamina-kotakiri paita awisain-tsiri.

Ikitaitakiri Jesús

(Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Jn. 19.38-42)

50 Ikanta José poñaachari Tonkaironiitoniki saikatsiri iipatsitiki Judá-iti, kamiithasiri inatzi yoka, iriitaki itsipatapiintari yapatota jiwari-payi Judá-iti.

51 Ti onimotiri irirori tsika ikantai-takiriri Jesús. Tima yoka José iriitaki oyaawintziriri Pawa impinkathariwintantai.

52 Ijata-sitakiri Pilato, ikantapaakiri: “Pisinitinari nonkitatajiri Jesús.”

53 Ari ipaikaryaa-kotairi, iponatan-takari manthakintsi karini-masita-tsiri. Iwakotakiri imorontai-tziro siranta, tikira inkitai-tantyaaro kaminkari.

54 Irootaki kitaitiri yaminanta-piintaitari iyaari onkitaitita-manaji kitaitiri imakoryaan-taitari.

55 Okanta kooya-payi tsipata-kariri Jesús ipoñaan-takari Tapowiniki, oyaatako-winta-nakiri, oñaakiro tsika ikanta inaryiita-paintziri ikitaitakiri.

56 Okanta opiyajiita-paaka owitsika-yitaki kasankaari. Omakoryaa-jiitaki, tima irootaki kitaitiri ikantakaan-taitziri imakoryaan-taityaaro.

24

Yañaantaari Jesús

(Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Jn. 20.1-10)

1 Okanta awisanaki kitaitiri imakoryaan-taitari, aritaki kitaitita-manai itapiintarori kitaitiri. Ananinkanaka kooya-payi ojati tsika iwakoitakiri Jesús, aanakiro kasankari owitsikakiri. Ari otsipatanakaro pasini-payi kooya.

2 Okanta aminawita-paaka, oñaatzii osirinkanaka mapi yasitan-taita-karori omoro-naki.

3 Kyaapaaki inthompoina, ti oñaapajiri tsika iwakowitaitakari.

4 Ti oyojiiti paita-rika awisain-tsiri, paita-rika antiri. Oñaatzii ikatziyi-mota-paakaro apiti mainari, siparyaa okantaka iithaari.

‡ 23:48 okatsitzi-moniinta-nakiri = iposa-nintaniiyita (Irootaki yantziri Judá-iti pairani aririka onkatsitzimo-siritiri.)

⁵ Tima ontharowakanaki-tyaari, otyiirowa-sita-nakari. Ari ikantziro: “¿Paitama pamina-minatan-tariri añaajatsiri aka kaminkari-moroki?”

⁶ Ti isaiki aka, tima añaaji. Pinkinkithasiritiro ikantakiri isaikan-tawitari Tapowiniki.

⁷ Ikantzi: ‘Irootaintsi yaakaan-taitiri Itomi Atziri, iwawisaa-kiniri kaari-piro-siriri, ipaika-koitiri. Iro mawatapain-tsiri kitaitiri, aritaki yañaaji aajatzi.’ ”

⁸ Ari okinkithasirita-nakiro iroori ikantakiri Jesús.

⁹ Opiya-pithata-nakaro kaminkari-moro, okamanta-paakiri 11 iyomitaani Jesús aajatzi pasini-payi.

¹⁰ Iroka okaratzi kooya: María Pankothanthaari-sato, Juana, María iriniro Jacobo, aajatzi pasini kooya-payi, irootaki kamanta-paakiriri Tyaantaariiti.

¹¹ Titzimaita inkimisantiro ikaratzi okamanta-witapaakari, isiyakaantzi okantasi-waita iroka kooya-payi.

¹² Iro kantacha jatanaki irirori Pedro omoro-naki, isiya-pirota-nakityaa. Yaminawita-paaka inthomponta, iñaapaa-tziro naryaaka manthakintsi iponatai-tantakariri. Okiryantsi ikanta iñaapaakiro, irojatzi ipiyanta-paakari pankotsiki.

Awotsi jatachari nampitsiki Saawaarini

(Mr. 16.12-13)

¹³ Tikira imaakoti aponi tsitiniri yañaantaari Jesús, ari yanijitzi apiti iyomitaani ijatziro nampitsiki Saawaarini. Ti osamani-piroti osaiki Aapatyaawini. *

¹⁴ Iroora ikinkitha-waijiitziro okaratzi awisain-tsiri.

¹⁵ Yanii-minthaitzi ikinkitha-waijiitzi, pokapaaki Jesús itsipata-paakari.

¹⁶ Titzimaita iyotawajiri iyomitaani, kimiwaitaka ipasikai-tatyirimi irokiki airo iyotanta-waari.

¹⁷ Ikantapaakiri: “¿Paitama pikinkitha-waitziri panijitzi? ¿Paitama piwasiritantari?”

¹⁸ Ikanta aponi yomitaari, paitachari Cleofas, ikan-tanaki: “¿Awirokama aponi yotachari kaari yotakotironi okaratzi awisain-tsiri Aapatyaawiniki?”

¹⁹ Ikantzi Jesús: “¿Paitama awisain-tsiri?” Ari ikan-tajitzi iyomitaani: “Tima yoka Jesús Kasiyakaawini-satzi, ityaankakiri Pawa Inkamantantzinkariti, iriitaki iyotawakiri atziri-payi. Tima okaratzi yantayitakiri, okaratzi ikantayitakiri, ari iñaakan-tzirori isintsinka.

²⁰ Iro kantacha yaakaan-takiri ijiwari Ompirasorintsitaari itsipatakari ajiwari-payi, imishakowintakiri anta, ipaikakoi-takiri.

* **24:13** ti osamani-piroti = 60 siyasyawai-mintotsi [11 kilómetro]

²¹ Nosiyakaanta-witaka naaka iriitaki ookakaa-wintairini maaroni ashininka Israel-iiti. Irootaki mawatatsiri kitaitiri iwamaitakiri.

²² Iro kantacha omapokakina kooya-payi nokarajiitzi, ojata-manaji kapichikitaiti kaminkari-moroki.

²³ Ti oñaapajiri iwakowitai-takari Jesús, opiyaja okaman-tapaji: ‘Noñaaki Maninkari, ikantakina: “Añaaji Jesús.” ’

²⁴ Ari ijajiitanaki nokarajiitzi anta kaminkari-moroki, iñaapaakiro okaratzi okantajiitakiri kooya, ti iñaamai-tapajyaari Jesús.”

²⁵ Ari yakanakiri irirori, ikantanakiri: “¡Kisosirirí, oshiki pithainka-siritakiro okaratzi ikamantantakiri Kamantan-tzinkariiti!

²⁶ Irootaki ninta-pirotacha awishi-motiri Saipatzii-totaari iroka-payi, irootaki isaikan-tajyaari iwaniinkaroki.”

²⁷ Ari yitanakaro iyomitairi okaratzi isankinai-takiri tsika ikinkithata-koitziri Saipatzii-totaari. Yitanakaro isankinariki Moisés ithonka-kaakiri okaratzi isankina-yitakiri maaroni Kamantan-tzinkari-payi.

²⁸ Arijiitaka nampitsiki tsika isiritaro. Ari inintzi Jesús yawisanakimi, kimiwaitaka ijatatyiimi intaina.

²⁹ Ikantajiitzi yoka apiti iyomitaani: “Airo pawishi, ari pimaanaki aka, tima tsitiniityaaki.” Irojatzii ikyaanta-paakari Jesús pankotsiki, ari isaikapaaki itsipatari iyomitaani.

³⁰ Ikanta isaikajiitzi iwajiityaa, yaakiro Jesús yatantari, ipaasoonki-wintakiro, ipitoryaakiro, ipayitakiri. †

³¹ Ari opisaityimo-tanajiri iriitaki Jesús. Tima impyaasi-tanaka Jesús, ti iñaawajiri tsika ikinaki.

³² Ikanta-wakaa-jiita: “¿Tima kimosiriwinta-siri pikanta ikinkitha-waitakai awotsiki, ikinkitha-waita-kairo sankinar-intsi?”

³³ Ti isaikanaki, piyanaka Aapatyaawiniki. Iñaapaa-tziiri yapatojiitaka 11 yomitaari, itsipayitakari pasini-payi ikarata-piinta-jiitzi.

³⁴ Ikantajiita-pajiri: “Omapiro yañaaji Awinkathariti. Tima iñaakajari Simón.”

³⁵ Ari ikamantantakiro iñaakiri awotsiki, tsika okanta iyotantaariri ipaasoonki-winta-pajiro yatantari.

Iñaakari Jesús iyomitaani-payi

(Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Jn. 20.19-23)

³⁶ Ikinkithawai-minthaitzi iyomitaani, satikapaaka Jesús, iwithata-paakari ikantziri: “Pisaikaji kamiitha.”

³⁷ Tima antaaro itharowa-jiitanaki, isiyakaantzi siritisi ñaanatziriri.

† 24:30 yatantari = pan

38 Ikantzi Jesús: “¿Paitama pitharojiitantari? ¿Paitama pikiso-sirijiitantari?”

39 Naakataki, paminiro nako, aajatzi noitzi. Pimpampitina, paminapirotina. Tima ti ontzimi iwatha siritsi, ti ontzimi aajatzi itonki. Irooma naaka tzimatsi.”

40 Ari iñaakanakiri irako aajatzi iitzi.

41 Tima onkanta-kaiyaari itharowintanaka iyomitaani-payi, antaro yokiryaa-ntsitanaki, ti iyotiri iriitaki Jesús. Ari ikantzi Jesús: “¿Tzimatsi ayaari?”

42 Ari yamaita-kiniri tasirintsi sima aajatzi iyaaki yaarato.

‡ 43 Ikanta yaawakiri Jesús, iñaakiri iyomitaani-payi iwakari.

44 Ari ikantzi: “Irootaki nokantzi-takamiri ainiro notsipayitami. Ontzimatyii omonkara-yityaa okaratzi isankinatakota-kinari awaisatzitini Moisés, Kamantan-tzinkariiti, aajatzi Panthaa-tsiki.”

45 Ari iyomitaakiri Jesús iyomitaani-payi ikimathatakaakiri Sankinarintsi-pirori.

46 Ikantziri: “Irootaki isankinai-takiri. Ontzimatyii inkimaatsita-kaityaari Saipatzii-totaari, iro mawatatsiri kitaitiri aritaki yañaaji.

47 Ontzimatyii inkinkithata-koitiro nowairo maaroni kipatsiki, ari yitaita-nakyaaro Aapatyaawiniki. Irootaki iwashaantan-taityaarori kaari-pirori yantaitziri, impyaakoi-tajiri aajatzi.

48 Awirokataki ñaayitironi iroka.

49 Ari piñaakiro nontyaan-kimiro okaratzi ikasiya-kaakimiriri Asitanari. Ari pisaika-jiitawaki aka Aapatyaawiniki, irojatzi isintsita-kaanta-kyaamiri poñaachani inkitiki.”

Iwajinokai-tairi Jesús inkitiki

(Mr. 16.19-20)

50 Ipoña yaanakiri Jesús iyomitaani-payi anta Asinonkaa-pankoniki. Ari itzinaa-wakotanaka, itasonkawinta-najiri.

51 Ikanta itasonka-wintakiri, imapoka-sita iwajinokai-tairi inkitiki.

52 Ikanta ipinkathata-nakiri iyomitaani. Piyajiitaja Aapatyaawiniki, antaroiti ikimo-siri-jiitanaki.

53 Ari ikanta-jita-nakityaa iwisiryaawinta-naari Pawa anta Tasorintsi-pankoki. Omapirowí.

‡ 24:42 Tzimayitatsi sankinarintsi tsika ti iñiitiro owiraantarori iroka ñaantsi aka. onasiyita ñaantsi-payi

KAMIITHARI ÑAANTSI ISANKINA-TAKIRI JUAN

Yatziritaki ipaitai-tziri “Ñaantsi”

1 Owakira itantanakari iwitsikan-taitzi pairani, aritaki tzimaki ipaitai-tziri “Ñaantsi.” Ari itsipatari Pawa. Tima Pawa inatzii irirori.

2 Iriitaki itsipatakari pairani Pawa owakira itantanakari.

3 Iriitaki owitsika-jaanta-kirori maaroni tzimayi-tatsiri. Tikatsira aponi okaratzi tzimayi-tatsiri kaari iwitsika-jaanti irirori.

4 Isiyawai-takari kitainkari ikitainka-takotairi atziri-payi okantanta-jyaari yañaayi-tantajyaari.

5 Isiya-paakari kitainka-takotan-tatsiri otsitini-kitzi. Titzimaita ikantiri yitsinampairi yoitsiwaka-wakiri osiyakarori tsitinikiri.

6 Pairani ityaankaki Pawa aponi atziri, ipaita Juan.

7 Iriitaki kinkitha-takotapaa-kiriri ipaitai-tziri “Kitainkari,” omatantyaari inkimisantaitiro maaroni iyomitaantiri.

8 Yoka Juan kaarira ipaitai-tziri “Kitainkari.” Iriitaki kinkitha-takotirini pokatsini.

9 Tima pokaki aka kipatsiki mapirotzirori ikimita-kotari kitainkari, iriitaki kitainka-takota-jiriri maaroni atziri-payi.

10 Isaika-paintzi kipatsiki. Tima iriitaki owitsika-kirori kipatsi. Iro kantacha ti iyotawakiri atziri-payi ikaratzi saikatsiri kipatsiki.

11 Isaikimowita-paintari ikaratzi ishininkata-wakaa-jiita. Titzimaita yaakamiitha-tawakiri.

12 Iriima ikaratzi aakamiitha-tawakiriri, awintaa-naariri, iriyyitaki itomiya-taari Pawa. *

13 Itomi iwayitajiri Pawa yokapayi. Ti osiyaaro itominta-piinta-tajai atziri-payi, tira iniwinka-kiini iwaiyan-tayi-tai. Iriitaki Pawa nintasi-tainchari intomitantya.

14 Yoka ipaitai-tziri “Ñaantsi,” yatziritaki, isaikimoyita-paintai. Kaminthaa-pirotan-taniri inatzii. Iroopirori onatzii iñaanitari. (Naaka-payi ñaajaanta-kirori itasorinka, ari osiya-jaantaro itasorinka yapintziti itomi Asitariri.)

* 1:12 Wairontsi

¹⁵ Iriitaki ikinkithatakota-paaki pairani Juan, ikantapaaki: “Yoka nokinkitha-takotziri pairani, nokantaki: ‘Awotsik-itaki impoyii-tyaanani, yanaakotana naaka, tima iriitaki itakarori pairani tikira-mintha nontzimi naaka.’ ”

¹⁶ Tima kamiitha-piro-waitaki irirori, irootaki añaanta-yitaarori maaroni aroka-payi yaakamiithaa-piro-piintai.

¹⁷ Pairani iriitaki Moisés isankina-takai-takiri Ikantakaan-taitziri. Iriima Jesús Saipatzii-totaari, iriita-jaantaki nisironka-yitairi, irijatzi ñaawaita-paintzirori iroopirori.

¹⁸ Tikatsi matironi iñiiri Pawa. Iriima yapintziti itomi Asitairi, saikamotziriri, iriitaki kamanta-yitairi arokaiti ay-otantaari tsika ikanta Asitairi.

Ikamantan-takiri Juan Kiwaatantatsiri

(Mt. 3.11-12; Mr. 1.7-8; Lc. 3.15-17)

¹⁹ Ikanta Judá-iti nampitarori Aapatyaawiniki, ityaankaki ijiwariti-payi Impira-tasorintsi-taari aajatzi Leví-iti isampitiri Juan, inkantiri: “¿Tsikama pipaitaka awiroka?”

²⁰ Iroka ikantanaki Juan, ti imanakotyaa, ikantzi: “Ti naaka Saipatzii-totaari.”

²¹ Aikiro isampita-jitatziiri, ikantai-tziri: “¿Tsikama pipaitaka? ¿Awirokama Kamantan-tzinkari Elías?” Ikantzi Juan: “Ti naaka.” Aikiro ikantaji-tatziiri: “¿Awirokama Kamantan-tzinkari pokatsini?” Ikantzi: “Ti.”

²² Ari ikantai-tziri: “¿Tsikama pipaitaka awiroka? Pinkamantina, irootaki nonkanta-pajiriri naari tyaanka-kinari. Intsityaa pinkaman-takotyaa.”

²³ Ikantzi Juan: “Naakataki kaimapain-tsini otzisi-masiki, inkanti: ‘Piwamiithatainiri Awinkathariti tsika inkinapaaki, pinkimi-takaantiro itampatzikai-tziro awotsi.’ Irootaki ikamantan-tzitakari pairani Kamantan-tzinkari Isaías.”

²⁴ Yokapayi pokaintsiri isampitziri Juan, ityaankani inayitzi Nasitantaniri-payi.

²⁵ Aikiro isampita-tziiri, ikantziri: “Ti Saipatzii-totaari pinatyii awiroka, ti awiroka Elías, ti Kamantan-tzinkari pinatyii. ¿Paitama pikiwaatantantari?”

²⁶ Ikantzi Juan: “Apatziro-machiini nokiwaatantaro naaka nijaa. Iro kantacha tzimatsi aparoni aka pikarajitziiri, kaari piyojiiitzi.

²⁷ Iriitaki impoyii-tyaanani naaka, yanaako-waitakina naaka. Ti onkanti inkimita-kaantina naaka impiratani noiyoontan-tyaari nosiriniri ikyaantari iitziiki.”

²⁸ Irootaki awisayi-taintsiri pairani intatzikirona Pariñaaki ipaitai-tziro Asinonkaa-pankoniki tsika ikiwaatantzi Juan.

Ipira Pawa

29 Okanta okitaitita-manaji, iñaawajiri Juan ikinapaji Jesús, ikantzi: “¡Yoka ipira Pawa, iriitaki atsipitajyaaroni iyaari-pironka maaroni atziri-payi, impyaakoi-tanta-jyaariri! †

30 Iriitaki nokinkitha-takotakiri pairani nokantaki: ‘Awot-sikitaki atziri impoyii-tyaanani naaka, yanaakotana, tima iriitaki itakarori tikira-mintha notzimiita naaka.’

31 Ti noyowityaari naaka. Irootaki nopokan-takari nonki-waatantyaaro nijaa, irootaki iyotantyaanari maaroni Israel-iiti.”

32 Aikiro ijatakaa-nakitziiro Juan ikamantantzi, ikantzi: “Noñaakiri naaka Tasorinkantsi ikinapaaki jinoki isiyakari siro, yookanta-paakari irirori.

33 Ti noyowityaari naaka. Iro kantacha yoka iri tyaanka-kinari nonkiwaantyaaro nijaa, ikantakina: ‘Aririka piñaakiri yayiita-sitakiri Tasorinkantsi, itzimirika yookanta-paakyaari, iriitaki kimitakaan-tyaaroni inkiwaatantairimi Tasorinkantsi.’

34 Naakataki ñaajaantakiri, irootaki nokinkitha-takotan-riri iriitaki Itomi Pawa.”

Itanakarori iyomitaani Jesús

35 Okanta okitaitita-manaji ari isaika-manaji Juan aajatzi apiti iyomitaani.

36 Ikanta iñaawajiri Jesús ikinapaji, ikantzi Juan: “Jiirinta ipira Pawa.”

37 Ikanta ikimawaki apiti iyomitaani Juan, iyaakanakiri Jesús.

38 Ari ipithokanaka Jesús, iñaatziri ikaratzi oyaatakiriri, ikantziri: “¿Tsikama pijatika?” Ikantajiitzi irirori: “¡Yomitaanarí! ¿Tsikama pinampi?” ‡

39 Ikantzi Jesús: “Pimpoki piñiuro.” Ikanta iyaataa-jiitanakiri, iñaakiro tsika inampitaro. Ari imaimota-paintziri, tima aritaki tsitiniityaaki. §

40 Tima yoka kimakiriri Juan, oyaatana-kiriri Jesús, iritaki Andrés iririntzi Simón Pedro.

41 Tima apatziro Andrés ijatasi-tanakiri Simón, iririntzi ikantapaakiri: “Noñaakiri Saipatzii-totaari (iri ikantai-tziri aajatzi, ‘Cristo.’)” *

42 Ikanta Andrés yaanakiri Simón isaiki Jesús. Ikanta iñaawakiri Jesús iririntzi Andrés, ikantawakiri: “Awiroka Simón, itomi Jonás. Iroñaaka pimpaitajyaa ‘Kiraawiro’.” (Iro ikantai-tziri aajatzi, Pedro.) †

† 1:29 ipira = cordero ‡ 1:38 Yomitaanarí = Rabí § 1:39 tsitiniityaaki = iwiraaka ooryaatsiri 10. (Ari okanta iyomitai-tziri ooryaatsiri pairani.) * 1:41 Saipatzii-totaari = Mesías † 1:42 Kiraawiro = Cefas

Ikaimai-takiri Felipe aajatzi Natanael

⁴³ Okanta okitaitita-manaji, jataki Jesús Tapowiniki. Ari iñaapaa-kiriri Felipe, ikantapaakiri: “Piyaatina.”

⁴⁴ Tima yoka Felipe, Simapankoni-satzi, irootaki inampi Andrés aajatzi Pedro.

⁴⁵ Ikanta Felipe, ijatasi-tanakiri Natanael, ikantapaakiri: “Noñaataikiri isankina-takotakiri Moisés Ikantakaan-taitaniki, irijatzi isankina-takotzitaka aajatzi Kamantan-zinkariiti. Iriitaki Jesús, itomi José, Kasiyakaa-wini-satzi.”

⁴⁶ Ikantzi Natanael: “¿Tzimatsima kamiitha-siriri anta Kasiyakaa-winiki?” Ikantzi Felipe: “Pimpoki, piñiiri.”

⁴⁷ Ikanta iñaawakiri Jesús ipokaki Natanael, ikantanaki: “Korakitaki iriipirori ishininka Israel, ti inthaiya-nityaa.”

⁴⁸ Ari ikantzi Natanael: “¿Tsikama anta piñaanaka piyotan-tanari?” Ikantzi Jesús: “Noñiitakami tikira-mintha inkaimimi Felipe pisaiki pankirintsi-tapiiki.” ‡

⁴⁹ Ikantanaki Natanael: “¡Yomitaanari! ¡Awirokataka Itomi Pawa, awirokataka Iwinkathariti Israel-iiti!”

⁵⁰ Ikantzi Jesús: “Irootaki pikimisantanta-matsi-tanakari nokantakimi noñaakimi pisaiki pankirintsi-tapiiki. Iro kantacha, aritaki piñaaki pasini anaironi iroka.”

⁵¹ Aikiro ikantana-kitzii Jesús: “Ari piñaakiro asitaryiyaa inkiti. Ari impiya-piya-jiiti maninkariiti yayiita-sitiri Itomi Atziri.” §

2*Aawakaantsi Nampitsiki Mawosi-winiki*

¹ Okanta mawatapain-tsiri kitaitiri ari yaawakai-takari nampitsiki paitachari Mawosi-wini, saikatsiri Tapowiniki. Ari osaikakiri aajatzi iriniro Jesús anta.

² Ari ikaimakaan-taitakiri Jesús aajatzi iyomitaani-payi anta aawakaan-tsiki.

³ Ikanta yoimosirinka-jiita, thaatapaaka iraitsiri. Okanta iriniro Jesús, okantakiri otomi: “Thaatapaaka iraitsiri.” *

⁴ Ikantzi irirori: “¡Kooya! ¿Tsikapaitama pikantan-tanari naaka? Tikira omonkara-paiti-tyaata noñaakan-tantyaa.”

⁵ Okantanakiri iroori ikaratzi kitanta-tsiri: “Pantiro onkarati inkantimiri notomi.”

⁶ Ari owayitaka anta 6 kowitzi mapinatatsiri, irootaki iwanta-piintari Juda-iti nijaa, irojatzi ikiwayi-tantari yantakiro-rika ipinkai-tziri. Iroka kowitzi, tzimayitatsi antitachari apiti ikaantaitari nijaa, pasini mawa ikaantaitari. †

‡ 1:48 pankirintsi-tapiiki = higuera § 1:51 asitaryiyaa inkiti = iñiitajiri inkiti-wiri, kaari kantawi-tachani iñaapiintaitiri. * 2:3 iraitsiri = vino † 2:6 apiti ikaantaitari = 50 litro; mawa ikaantaitari = 70-100 litro

⁷ Ikantanakiri Jesús ikaratzi kitanta-tsiri: “Pijaikiti nijaa maaroni kowitzi.” Imatakiro ijaiki-piro-yitakiro kowitzi.

⁸ Ipoña ikantzi Jesús: “Pinkitira kapichiini iraitsiri, paanakiniri aminakaan-tzirori oimosirinkaantsi.” Ikan-takiro ikantai-takiriri.

⁹ Ikanta yoka aminakaan-tzirori oimosirinkaantsi ikimaan-tawakaro kapichiini iraitsiri nijaawi-tachari, ti iyoti tsika okinako-tapaaki iroopirori iraitsiri. Apatziro iyojiitzi kitanta-tsiri, tima iriyyitaki jaikita-kirori nijaa. Ikanta aminakaan-tzirori oimosirinkaantsi, ikaimakiri aawakaa-chari,

¹⁰ ikantziri: “Irootaki yamiyitari atziri-payi yitapiintaro ipakotan-tziro iroopirori iraitsiri, aririka inkimatziijitakyaa oimosirinka-chari, ari impakotan-taitiro jintaakyaari. Irooma awiroka piwapithaan-takaro iroopirori iraitsiri irojatz iroñaaka.”

¹¹ Irootaki itanakarori iñaakan-tziro Jesús nampitsiki Mawosi-winiki anta Tapowiniki, ari yitanakarori itasonka-wintantzi ñaakan-tzirori isintsinka. Ari ikimisanta-piro-tanakiri iyomitaani-payi.

¹² Ikanta okarat-paaki yoimosirinka-jiita, jatanaki nampitsiki Capernaum, itsipata-naaro irinero, iririntzi-payi, aajatzi iyomitaani-payi. Ti osamani isaika-painti anta.

Imisitowiri Jesús pimanta-yitatsiri tasorintsi-pankoki
(Mt. 21.12-13; Mr. 11.15-18; Lc. 19.45-46)

¹³ Okaakitzi-mataji yoimosirinka-piintan-tarori Judá-iti Anankoryaantsi. Jataki Jesús Aapatyaawiniki.

¹⁴ Iñaapaakiri tasorintsi-pankoki piman-tsiriri ipira-payi, aajatzi isironi-payi. Ari isaikayi-takiri piman-tsiriri kiriiki.
‡§

¹⁵ Ikanta iñaapaakiri, yampithataki Jesús ipasa-minto, imisitowakiri maaroni pimantasiri tasorintsi-pankoki, itsipataakiri ipira-payi. Isokitakiri iiriikiti ikaratzi pimantsiriri kiriiki, itatsinki-takiri okaratzi iwantayi-tariri.

¹⁶ Ikantakiri Jesús pimantziriri isironi: “¡Paanajiri pipira! ¡Ti onkamiithati pinkimi-takaantiro iwanko Asitanari pimantari-panko!”

¹⁷ Ari ikinkitha-siri-tanakiro iyomitaani okaratzi isankinai-takiri pairani, ikantaitzi:
Antaroiti nonkisa-kotyaa-ro piwanko.

‡ 2:14 ipira-payi = buey, oisha (oveja) § 2:14 Ikaratzi pokayita-tsiri Aapatyaawiniki, yamayitzi iiriikiti ipoñaakaa-yitari inampiitiki irirori. Iro inintantari impimantiniri iiriikitiki Aapatyaawiniki, onkantyyaa yamanantan-tyaari piratsi-payi impomiti-niriri Pawa

¹⁸ Ikanta Juda-iti ikantanakiri Jesús: “Intsityaa piñaakanti kaari iñaapiintaitzi noyotan-tyaari omapiro otzimi pisintsinka pikantan-takarori pimisitowantzi.”

¹⁹ Ikantzi Jesús: “Pimporokiro iroka tesorintsi-panko, iro awisawi-takyaa mawa kitaitiri, aritaki nompiriintajiro aajatzi.”

²⁰ Ikantajiiitzi Juda-iti: “Tima okaratzi 46 osarintsi yantawaitaitaki iwitsikan-taita-karori iroka tesorintsi-panko, ¿arima pintzinaajiro awiroka onkarati mawa kitaitiri?”

²¹ Iroka “tesorintsi-panko” ikinkitha-takotakiri Jesús, iro ikantakowita iwatha irirori.

²² Ikanta yañaajira pairani Jesús, ikinkitha-siri-tanajiro iyomitaani-payi ikinkitha-takotzi-takari. Irootaki ikimathapiro-tanta-nakarori Sankinarintsi, aajatzi okaratzi ikantayitakiri Jesús.

Maaroni iyosiri-tziri Jesús

²³ Tima ainiro isaiki Jesús Aapatyaawiniki yoimosirinkaitziro Anankoryaantsi, oshiki kimisanta-nakiriri iñaayitakiri itasonka-wintantaki. *

²⁴ Iro kantacha Jesús, ti yawintaa-yityaari yokaiti atziri-payi, tima iyosiritiri maaroni.

²⁵ Ti oninta-jaantyya inkaman-taitiri Jesús tsika ikanta-siriyita atziri, iyoyitziri irirori isiriki.

3

Jesús aajatzi Nicodemo

¹ Tzimatsi Nasitantaniri ipaita Nicodemo, iriipirori Judá-iti inatzii.

² Ikanta ijataki tsitiniri Nicodemo iñiiri Jesús. Ikanta-paakiri: “¡Yomitaanari! Noyojiitzi naaka iriitaki Pawa ontyaankakimi piyomitaa-yitina, tima tikatsi matironi okaratzi piñaakan-takiri awiroka, aairorika itsipa-siritari Pawa.” *

³ Ari yakanaki Jesús, ikantziri: “Pinkimi nonkan-timi. Itzimi-rika kaari apiitajironi intzimaji, airo iñaajiro impinkathari-wintantaji Pawa. Omapiro.”

⁴ Ikantzi Nicodemo: “¿Kantatsima yapiitajiro intzimaji atziri antyasipari-taintsiri? ¿Arima onkantaki inkyaaji omotyaaki iriniro, yapiitan-tajyaarori intzimaji?”

* **2:23** Paminiro ‘Tsika Ikantai-tziro Ñaantsi-payi’ okantakota ‘Wairontsi’.

* **3:2** Yomitaanari = Rabí

⁵ Ikantzi Jesús: “Itzimi-rika kaari kimitakaan-tironi intziman-tajyaaromi nijaa, kaarira intzi-masiri-takaa-yitajiri Tasorinkantsi, airo iñaajiro ipinkathari-wintantaji Pawa. †

⁶ Ikaratzi itzima-kaan-tziri atziri, atziri inatzi. Iriima ikaratzi kimitakaan-taarori itziman-tyaarimi Tasorinkantsi, tasorintsi-siri ikantanaja.

⁷ Airo pikiryaa-wintha-tziro okaratzi nokanta-kimiri: ‘Okowa-piro-tatyaa papiitajiro pintzima-yitaji.’

⁸ Osiyakaaro tampyainka otasonka-piintzi tsika onintayitziro. Pikimawitaro opoimanka, titzimaita piyoti tsikarika okinapaaki, tsika-rika ojazziro. Ari ikimitaari aajatzi ikaratzi intzi-masiri-takaa-yitajiri Tasorinkantsi.”

⁹ Ari yapiita-nakiro Nicodemo isampitziri, ikantziri: “¿Tsikama okantakotaka iroka?”

¹⁰ Ikantzi Jesús: “Awiroka oyomitaa-yitziriri Israel-iiti, ¿tima piyoti tsika okantakota iroka?”

¹¹ Nokinkitha-jiita-tziimiro okaratzi noyotako-yitziri. Nokinkitha-jiita-tziimiro okaratzi noñaayita-piintziri nokiki, titzimaita pinkimisanta-jiiti okaratzi nokanta-yitzimiri. Omapiro.

¹² Ti pinkimisantina nokinkitha-takotzimiro osaawisato, irootaki mapirota-chani airo pikimisantana aririka noñaawintimiro inkiti-sato.

¹³ Tikatsira aparoni jataintsini inkitiki, apatziro ikan-takaaro poñainchari inkitiki. Iriitaki akinkitha-takotziri, Itomi Atziri.

¹⁴ Pairani iwatzika-koṭakiri maranki awaisatzitini Moisés anta otzisi-masiki, ari inkimitai-tiriri aajatzi Itomi Atziri, ontzimatyii iwatzika-koitiri irirori,

¹⁵ yañaani-tanta-jyaari inkarati kimisanta-jirini”.

Itakotari Pawa maaroni osaawi-satzi

¹⁶ “Tima itako-pirotani iwiri Pawa osaawi-satzi, isinitakiri yapintziti Itomi inkamawintajiri, irootaki airo ikaamanitantaaja inkarati kimisanta-jirini, irasi iwiro yañaani-yitaji.

¹⁷ Tima Pawa ti intyaantiri Itomi aka kipatsiki imishakowintajiri osaawi-satzi, inintatzii iwawisaa-koyitajiri.

¹⁸ Inkarati kimisanta-jirini Itomi Pawa, airo imishakowintai-tziri. Iriima kaari kimisantairini, tima

† 3:5 Okaratzi kinkitha-takota-chari aka “kimitakaan-tironi intziman-tajyaaromi nijaa,” tzimatsi siyakaa-winta-yitachari: (1) Tzimatsi kantatsiri iriitaki kinkitha-takotacha ikaratzi kiwaatanaa-chari ikimita-kaantajiro inkiwatyiromi ikaaripiro-yitaki. (2) Tzimatsi kantatsiri irootaki kinkitha-takotacha itzi-maaira iinchaaniki. (3) Tzimatsi kantayi-tatsiri iriitaki kinkitha-takotacha Tasorinkantsi, tima añaapiintakiri Tasorinkantsi isiyakaa-wintai-tziri nijaa.

imishakowintai-takiri, okantakaan-tziro ti inkimisantajiri yapintziti Itomi Pawa. ‡

¹⁹ Maaroni kaari kimisanta-tsini, aritaki imishakowintai-takiri, tima yanta-piintakiro kaari-pirori. Tima impokawitapainta pairani kipatsiki ipaitai-tziri 'Kitainkari,' iro inintapiro-taitanaki tsitiniri, imaninta-wakiri 'Kitainkari,'

²⁰ maaroni antayitzirori kaari-pirori ikisaniinta-tziiri ipaitai-tziri 'Kitainkari.' Imanako-waita airo iyotakointantari yantayi-tziro kaari-pirori.

²¹ Iriima antapiinta-najirori iroopirori, yawintaa-piro-tanaari 'Kitainkari,' irootaki iñiitan-tyaariri yantawai-winta-naatziiri Pawa."

Yaapatyaa-winthari iimintaitari

²² Ikanta ikinanaji Jesús iipatsitiki Judá-iti itsipayi-tanaari iyomitaani, ari itsipatakari ikiwaatantzi.

²³ Matzitacha Juan ikiwaatantzi irirori Apinijaatiniki, tsika okaakitapaji Aapatyaarini, tima anta ari otzima-piro-tziri nijaa. Ikaratzi jatayitain-tsiri anta, ikiwaayitawakiri.

²⁴ Tima tikira yaakaan-taitiriita Juan yasitakoitiri.

²⁵ Ikanta iyomitaani-payi Juan iñaana-winthataki Judá-iti tsika okantakota inkiti-watha-tanta-jyaari yantayi-tziro ipinkai-tziri.

²⁶ Ari ijajitaki isaiki Juan, ikantapaakiri: "Yomitaantaniri, jiiirinta tsipatamiri intatzikiro nijaa Pariña, pikinkitha-takota-kinari, ikiwaatantatzii irirori, oshiki atziri pokasitziriri." §

²⁷ Ari yakanaki Juan, ikantzi: "Tsika ikanta piñaakiri yoka, tira ompoña-siwaityaa, iriitaki Pawa iriipro-takaakiriri.

²⁸ Tima awiroka-payi kimajaantakina nokantaki pairani: 'Ti naaka Saipatzii-totaari, apatziro ityaantai-takina nojiwata-paakiri nokinkitha-takotiri.'

²⁹ Thami nosiyakaan-tawakiro aawakaa-chari, iriitaki aapiintziro kooya iimintaitari. Iriima itsipa-winthatani, airo ikantapiro-waisita irirori, apatziro inkimo-siri-tanaki inkimakiri-rika iñawai-tanaki iimintaitari. Ari nokantari naaka, ti niriipro-waiti, iro kantacha antaro nonkimosiritaki.

³⁰ Tima aikiro ijatatyii yiriiproto yoka, irooma naaka ari nompairanii-tyaakotiri."

Poñainchari jinoki

³¹ “Itzimi poñainchari jinoki yanairi maaroni. Iriima nampitarori kipatsiki, osaawi-satzi inatzi, ikinkitha-tasita-piintaro osaawi-sato. Iriima poñainchari inkitiki yanairi maaroni,

³² ikinkitha-takotziro okaratzi ifiiri, okaratzi ikimiri. Iro kantacha airo ikimisantai-tziro okaratzi ikinkitha-takotziri.

³³ Iro kantacha inkarati kimsanta-najirini yoka, aritaki imatanakya irirori inkinkitha-takota-nakiri Pawa iriipirori inatzi.

³⁴ Yoka ityaantakiri Pawa, iñaani Pawa inkinkitha-takoti. Tima Pawa ithonkiro inampi-siri-takaan-tantaro Itasorinka.

³⁵ Yoka Asitairi itakotari Itomi, ipinkathari-takaakiri maaroni tzimayi-tatsiri.

³⁶ Itzimi-rika kimsanta-najirini Itomi, aritaki yañaanitaji. Iriima kaari kimsanta-jirini Itomi, airo yañaanitaji irirori, apatziro yatzipi-tajyaaro iwasankitajiri Pawa.”

4

Jesús aajatzi Ositikii-toni-sato

¹ Okanta apaata iyotaki Jesús ikimajitaki Nasitantaniripayi, ikantaitzi: “Tzimaki oshiki iyomitaani Jesús, iki-waataki oshiki atziri, yanaanakiri Juan.”

² (Kaari-machiini Jesús kiwaatantatsini, iyomitaani-payi kiwaatantatsiri.)

³ Irootaki ipiyantaari Jesús Tapowiniki isaikawitaka iipatsitiki Judá-iti.

⁴ Ontzimatyii inkinanajiro Ositikii-toniki tsikarika yathakiryaitziro.

⁵ Irojatzi yariitan-takari nampitsiki ipaitai-tziri Sikocharini. Iro tsipa-nampi-tarori iipatsiti Jacob, ipanajiriri itomi José ikamajira irirori Jacob.

⁶ Ari otzimiri anta nijaa iyyakotani pairani Jacob. Tima ayimatakiri imakori Jesús yaniitakira, isaikimo-tapaakiro nijaa. Aritaki tampatzikataki ooryaatsiri. *

⁷ Ari opokakiri Ositikii-toni-sato onkai nijaa. Ikantawakiro Jesús: “Pimpina nijaa nirawakiita.”

⁸ Ijajitatzii iyomitaani nampitsiki yamananti owaritintsi.

⁹ Ari akanakiri kooya okantanakiri: “¿Tsika pinkinakayiroka? Judá-iti pinatzii awiroka, pimapokina pikampitana nompimi nijaa, naaka Ositikii-toni-sato.” Tima maaroni Judá-iti ti yaapatyii-yaari kamiitha Ositikii-toni-satzi.

¹⁰ Ari yakanakiro Jesús, ikantziro: “Arimi piyoti paita ipantziri Pawa, arimi piyotakirimi kamita-kimiri nijaa,

* 4:6 tampatzika ooryaatsiri = ooryaatsiri 6. (Ari okanta iyotaitziri ooryaatsiri pairani.)

awiroka kamitirinimi irirori. Aritaki impakimiromi irirori nijaa añaakaan-tatsiri.”

11 Okantanaki kooya: “Pinkatharí, tikachaa-jaini pinkitan-tyaari nijaa, inthomponta osaiki, ¿tsikatyaa payiroka pimpinari nijaa añaakaan-tatsiri?”

12 ¿Panairima awiroka awaisatzitini Jacob, opanajairori iroka nijaa, ira-jiitakiri pairani irirori, itomi-payi, aajatzi ipira-payi?”

13 Ikantzi Jesús: “Maaroni irirori iroka nijaa, airo opyaaja imiri.

14 Iriima inkarati irironi nijaa nopantziri naaka, airo iñaajiro imiritaji. Tima iroka nijaa nompajiriri naaka onkimita-jyaaro nijaatinka osiyaa-siri-tanta-jyaarimi, irasi iwiro yañaani-yitaji.”

15 Okantzi kooya: “Pinkatharí, pimpinano naaka iroka nijaa, airo nomiritantaja, airo nopiya-piya-waitanta nonkayi nijaa.”

16 Ikantziro Jesús: “Pijati, pinkaimiri piimi, pimpiyamaitajyaa aka.”

17 Okantzi kooya: “Tikatsi noimi.” Ikantziro Jesús: “Kamiitha pikantaki, ti intzimi piimi.

18 Tima pairani tzimawi-tacha ikaratzi 5 piimi. Iriima pitsipatari iroñaaka kaari piimi. Omapiro pikantakiri.”

19 Ari okantanaki kooya: “Pinkatharí, kimitaka awiroka Kamantan-tzinkari.

20 Pairani nowaisatziti-payi Ositikii-toni-satzi ipinkathata-piintakiri irirori Pawa aka otzisiki. Irooma awirokaiti Judá-iti pikanta-jiitzi anta Aapatyaawiniki apinkathata-piinta-jiri.”

21 Ikantanakiro Jesús: “¡Pinkimi kooya! Irootaintsi pimpinkatha-yitajiri awirokaiti Asitairi, ti onkowa-jaantyaa pimpoki aka otzisiki, ti onkowa-jaantyaa aajatzi pijati Aapatyaawiniki.

22 Omapiro, ti piyojii-wityaa awiroka ipaita pipinkathata-piintziri. Irooma naaka-payi Judá-iti noyotziri nopinkathata-ziri. Tima ishininka Judá-iti inatyii wawisaa-kotan-tatsini.

23 Tima irootzi-mataintsi piñaajiro. Iroñaaka impinkatha-siri-tairi Asitairi ikaratzi pinkatha-pirotariri. Tima iriitaki inintairi aajatzi irirori Asitairi impinkathayitairi.

24 Tima yoka Pawa iriitaki aajatzi Tasorinkantsi, kaari koñaata-tsini. Inkarati pinkatha-yitairini, ontzimatyii impinkatha-siri-pirotairi, ti onkowa-jaantajyaa yantayitairo koñaayi-tatsiri.”

25 Okantzi kooya: “Noyotzi naaka ari impokaki Saipatzii-totaari, (ipaitai-tziri Cristo.) Aririka yariitakyaa, iriitaki

kamanta-paakaironi maaroni tsika okantakota iroka-payi.”

†

²⁶ Ikantzi Jesús: “Naakataki, kinkitha-waita-kaakimiri.”

²⁷ Ari yariijii-tapaja iyomitaani. Okiryaaantsi ikantajii-tapaaka iñaapaakiri ikinkitha-waita-kairo kooya. Iro kantacha tikatsi aparoni sampita-paakirini, inkantiri: “¿paita osampitzimiri kooya? ¿Paita pikinkitha-waita-kairori?”

²⁸ Ookanakiro kooya oyowitziti, jataki nampitsiki, okanta-paakiri oshininka-payi:

²⁹ “Pimpoka-jiiti, piñiiri atziri yotakirori maaroni nantayitakiri pairani. ¿Kaarima Saipatzii-totaari?”

³⁰ Ari isitowa-jiitanaki atziri-payi saikatsiri nampitsiki, pokajii-tanaki isaikakira Jesús.

³¹ Ari isintsiwinta-jiitziri iyomitaani, ikantziri: “¡Yomitaanarí, piyaa!” ‡

³² Ikantzi Jesús: “Tzimatsi nowariti nowari naaka, ti piñaajiitiro awiroka.”

³³ Ari isampita-wakaanaka iyomitaani: “¿Tzimatsima ninka amakiniriri iwariti?”

³⁴ Ikantzi Jesús: “Irootaki nokimita-kaantari nowariti nantiniri inintziri tyaanka-kinari. Ontzimatyii amonkaratajiniri inintziri antainiri irirori.

³⁵ Iroka pikanta-piinta-jiitzi awiroka: ‘Iyotapaaka 4 kasiri osampatan-tyaari pankirintsi.’ Iro kantacha, pinkimi nokantzimi. Pamini pankirintsi-masiki, aritaki kantaka osampayitaki awiitan-tyaarori.

³⁶ Inkarati awiitaironi impinai-tajiri. Tima yawi-itajiro okithoki pankirintsi osiyakaa-wintziriri añaaniyitatsini. Irootaki intharowintan-tajyaari pankita-kirori intsipa-tajyaari awiikita-jironi.

³⁷ Tima omapiro isiyakaa-wintai-takiri, ikantaitzi: ‘Tzimatsi aparoni pankita-kirori, tzimatsi pasini awiitajironi.’

³⁸ Tima nontyaanka-yitakimi awirokaiti pawiiyi-tajiro kaari pipomirintsi-winta pantawai-wintiro. Tima tzimatsi pasini pomirintsi-winta-kirori yantawai-wintakiro. Awirokaiti anintaa-waitaarori yantawaitani.”

³⁹ Tima oshiki Ositikii-toni-satzi, asitarori inampi anta ikimisanta-nakiri Jesús okamanta-paakiri kooya, okantzi: “Iyotakiro okaratzi nantayitakiri pairani.”

⁴⁰ Ikanta yariijii-tapaaka Ositikii-toni-satzi isaikaki Jesús, isintsiwinta-paakari isaikimo-tanakiri inampiki. Irojatzii isaikan-tanakari Jesús, okaratzi apiti kitaitiri isaikanaki.

⁴¹ Aikiro ishikita-nakitzii pasini kimisanta-naintsiri, tima iriitaki ikima-jaanta-kiriri okaratzi ikantayit-ziri Jesús.

42 Ari ikantai-tanakiro kooya: “Kimisanta-yitaana naaka, tira apatziro nokimisantajiri pikaman-tapaakina awiroka, tima naaka kimajaantajiri okaratzi ikantayi-tziri. Noyojii-takiri iriitaki matzirori iwawisaa-kotairi atziri-payi, iriitaki Saipatzii-totaari.”

Iwawisaakotajiri Jesús itomi aparoni jiwari

43 Ikanta omonkarataka apiti kitaitiri isaikapaaki Jesús Ositikii-toniki, awisanaki ijatiro Tapowiniki.

44 Tima iriitaki Jesús kanta-jaantaintsi: “Aparoni Kamantan-tzinkari ti impinkatha-taitiri inampi-piroriki.”

45 Ikanta yariitaja Tapowiniki, oshiki yaakamiitha-taita-wajiri anta, tima ari ikarataki ijajiiitaki Aapatyaawini yoimosirinkiro Anankoryaantsi, iñaakiro maaroni yantayitakiri Jesús anta.

46 Ari yariitaari Jesús anta Mawosi-winiki saikatsiri Tapowiniki, tsika ipyaakiro nijaa okimiwai-tanakaro irait-siri. Tzimatsi anta iriipirori jiwari, mansiya-taintsiri itomi anta nampitsiki Capernaum. §

47 Ikanta yoka jiwari ikimako-takiri Jesús ari yariita Tapowiniki ipoñaakaro iipatsitiki Judá-iti, ijatasi-tanakiri iñiiri. Isintsiwinta-paakiri, ijati iwankoki iwawisaako-tairi itomi, irootaintsi inkamaki.

48 Ari ikantanaki Jesús: “¿Paitama kaari pikimisantantana awirokaiti? Pininta-jaantzi noñaakaimiro kaari piñaapiintzi, pininta-jaantzi notasonka-wintan-tawaki.”

49 Iro kantacha ikantanakiri jiwari: “Pinkathari, thamiita iroñaaka, tikira ikamana-kiita notomi.”

50 Ipoñaakari ikantzi Jesús: “Pimpiyi piwankoki. Awisakotaji pitomi.” Ikimisantantakiri atziri okaratzi ikantakiriri Jesús, piyanaka.

51 Ipiya-winthaita iwankoki, imonthaakari impiratani-payi, ikantawajiri: “¡Awisakotaji pitomi!”

52 Isampita-nakiri tsika iwiraaka ooryaatsiri yamataa-koniintan-tanaari itomi, ikantajiiitzi impiratani: “Chapinki, itainkanaki ooryaatsiri, aritaki awisanakiri ikatsirinkawaitzi.” *

53 Ari ikinkithasiri-tanakiro asitariri aritaki iwiraakari ooryaatsiri chapinki ikantakiri Jesús: “Awisakotaji pitomi.” Irootakiri ikimisantantanakari irirori, ari ikimita-nakari aajatzi maaroni ishininka-payi irirori ikimisanta-nakiri Jesús.

54 Irootakiri apititain-tsiri iñaakan-tziro Jesús itasonkawintantzi yariitaja Tapowiniki ipoñaajaro iipatsitiki Judá-iti.

§ 4:46 iraitsiri = vino * 4:52 itainkanaki ooryaatsiri = ooryaatsiri 7. (Ari okanta iyotai-tziri ooryaatsiri pairani.)

5

Kisoporokiri Simapankoni-satzi

1 Okanta apaata, yoimosirinka-jiita Judá-iti Aapatyaawiniki. Ari ijatzitakari aajatzi Jesús.

2 Ari osaikiri Aapatyaawiniki iwaankanai-tziro nijaa ipaitai-tziro "Nisironka-pankoni." Tzimatsi okaratzi 5 owanko-shita-payi. Iro otsipa-nampitari asitako-rontsi ipaitai-tziri "Ipiraitari." *

3 Ari ipiyotari oshiki mantsiyari, mawityaakiri, kisorokiri, achoriwai-tatsiri. Tima naryaa-yita kipatsiki iyaawintaro oshiwaatyaa nijaa.

4 Ikantaitzi inatziira ipoki maninkari-payi ishiwaa-takairo nijaa, intzimi-rika itanakyaaroni impiinkaa-tantyaaro nijaa oshiwaata, aritaki yisitakotaji imantsiya-waitzi. †

5 Tzimatsi anta aparoni mantsiyari okaratzi 38 osarintsi imantsiya-waitaki.

6 Ikanta iñaapaakiri Jesús inaryaaka yoka mantsiyari, iyotapaakiri osamani imantsiya-waitaki, isampita-paakiri, ikantziri: "¿Pinintzi pisitakotaji?"

7 Ikantzi mantsiyari: "Tikatsi wiinkinani nijaaki aririka oshiwaa-paitityaa. Tima nokowawita-piinta nopiinkaati, yanaako-waitakina pasini ipiinkaataki irirori."

8 Ikantzi Jesús: "Pintzinai, paanajiro pinaryaa-minto, pijatai."

9 Apatha-kiro yisitako-tanaji yoka atziri, yaanajiro inaryaa-minto, aniitanaji. Tima kitaitiri imakoryaan-taitari onatziira,

10 ikantakiri Judá-iti yoka atziri isitako-taatsiri: "Kitaitiri imakoryaan-taitari onatzii iroñaaka, ti osinitaan-tsiti paanajiro pinaryaa-minto."

11 Ikantzi isitako-taatsiri: "Ikantatyaana isitako-takaa-janari: 'Paanajiro pinaryaa-minto, pijataji.' "

12 Ari isampita-nakiri Judá-iti, ikantziri: "¿Itzimika kantakimiri: 'Paanajiro pinaryaa-minto, pijataji?' "

13 Iro kantacha yoka isitakotaatsiri, ti iyoti tsika itzimi isitako-takaa-jiriri, ti iñaawajiri tsika ikinanaki Jesús, tima oshiki atziri piyotain-chari anta.

14 Okanta anta tasorintsi-pankoki iñaajiri Jesús yisitako-takaa-jiri, ikantziri: "Aritaki isitako-tajimi iroñaaka, airo papiitairo pantajiro kaari-pirori, omapiro-tzimi = kari kowiinka-piro-tatsiri."

15 Ari ijatanaki isitako-taatsiri, ikamantakiri Judá-iti iritaki Jesús isitako-takaa-jiriri.

* 5:2 Nisironka-pankoni. = ikantai-tziro iñaaniki Heber-iiti Betesda; Ipiraitari = Oisha = Oveja † 5:4 Onasiyita ñaantsi-payi

16 Irootaki yitanta-nakarori ikisaniintziri Jesús, okantakaan-tziro yisitako-takaantaki kitaitiri imakoryaan-taitari.

17 Iro kantacha ikantzi Jesús: “Yasi iwiro yantawaitzi Asitanari, ari nokimitari naaka nantawaitzi.”

18 Irootaki ininta-piro-tantari Judá-iti iwiiri Jesús, tima ti apatziro yantawai-tantaro kitaitiri imakoryaan-taitari, isiyako-takari Pawa, ikantaki Jesús: “Iriitaki Pawa asitanari.”

Isintsinka Itomi Pawa

19 Ari yakanaki Jesús, ikantzi: “Yoka Itomi Pawa, ti yantiro ikowasi-yitari irirori. Apatziro yantziro okaratzi iñaakotziriri Asitariri. Tima okaratzi yantziri Asitariri, irojatzzi yantziri Itomi. Omapiro.

20 Tima intakotaari Asitariri yoka Itomi, iñaakiri maa-roni yantayi-tziri irirori. Aikiro iñaakatziiri opaiyitarika antaroyi-tatsiri, tima okiryaaantsi pinkanta-wintyaaro awirokaiiti.

21 Ikimitara Asitariri ipiriinta-yitziri kaminkari, yañaanitakairi, aritaki ikimi-tzitari Itomi irirori, yañaakaa-yitajiri inintziri.

22 Ti imishatanti Asitanari, iriira inintakaaki Itomi imishakowintantaji,

23 irootaki impinkatha-tantai-tyaariri irirori Itomi, ikimitai-tziri Asitariri. Itzimi kaari pinkatha-tirini Itomi, ti impinkatha-tzityaari Asitariri, ontyaanka-kiriri aka.

24 Inkarati kimaironi nokanta-yitakiri, aririka yawintaa-najyaari ontyaanka-kinari, aritaki yañaasiri-yitaji. Airo iwasankitai-tziri, aritaki okarata-paaki ikaamani-waitzi, irasi iwiro yañaaji. Omapiro.

25 Tima irootaintsi omonkara-tajyaa, iroñaakataki inkimayi-tairo kamasiriri-payi iñaani Itomi Pawa. Tima inkarati kimaironi, aritaki yañaasiri-yitaji. Omapiro.

26 Ikimita Asitariri yañaakaantzi, aritaki ikantzi-taari Itomi yañaakaantaji irirori,

27 ipakiri isintsinka imishakowintantaji, tima iriitaki Itomi Atziri.

28 Airo pikiryaa-winthata-sitaro nokantakiri. Irootaintsi omatajyaa inkiman-tajyaarori kaminkari-payi iñaani,

29 ari impiriinta-yitanaki tsika ikitayitaka. Ikaratzi antapiinta-kirori kamiithari, yañaani-yitaji. Iriima antapiinta-kirori kaari-pirori, ari yañaawi-tajyaa iwasankitaitairi.”

Ñaayita-kiriri Saipatzii-totaari

30 “Ti nantasi-tyaaro noninta-sitari naaka, iriitakira Asitanari nintatsiri naminako-yitajimi. Okaratzi

nomishakowintan-tziri naaka, tampatzika onatzii, tima ti nantasi-waityaaro noninta-sitari naaka, irootaki inintziri Asitanari ontyaanka-kinari.

³¹ Naakami kinkitha-takota-chanimi apaniroini, tikatsi apantyaaroni nokinkitha-takotziri.

³² Iro kantacha tzimatsi pasini kinkitha-takotanari, tima noyotzi naaka omapiro okaratzi ikinkitha-takotanari irirori.

³³ Tima omapiro ikantakiri pairani Juan pityaankan-takari sampitai-tirini. Tima okaratzi ikinkitha-takota-wakinari irirori omapiro-tatyaa.

³⁴ Iro kantacha ti nonkowa-waitiri naaka atziri kinkitha-takotinani, inkanti: "Kamiithari inatzii yoka." Nosiritanta-rori ikinkitha-takota-kinari pairani Juan, irootaki pinkimisantan-tajjaariri awiroka Pawa, pawisako-tajiita.

³⁵ Tima okaratzi ikamantan-takiri pairani Juan okimita-paintari ootamintotsi kitainka-tatsiri. Irootaki pikowawita-paintari awirokaiti panintaa-wakyaaromi kitainkari.

³⁶ Iro kantacha tzimatsi anairiri Juan ikinkitha-takotana. Okaratzi nantziri naaka, irootaki ikantanari Asitanari, irootaki omapiro-tzirori oñaakan-tzirori iriitaki Asitanari ontyaanka-kinari.

³⁷ Iriitaki Asitanari ontyaanka-kinari. Irijatzi kamantan-taintsiri inkimisantan-taityaanari naaka. Titzimaita pinkimiro awirokaiti iñaawai-tziri. Tima ti piña-a-poro-tanitiri.

³⁸ Ti pinkimisantiro awirokaiti iñaani, okantakaan-tziro ti pinkimisantina naaka, tima naaka ityaantani.

³⁹ Amatsinka pikantawita piñaana-tziro Iñaani Pawa, pisiyakaantzi aritaki pañaani-yitaji. Tima naakawitaka okinkitha-takotziri Iñaani Pawa,

⁴⁰ titzimaita pininta-jiiti awiroka pawintaa-jyaana pasi piwanta-jyaarori pañaayitaji.

⁴¹ Ti namina-mina-tasityaaro naaka intharowinta-waityaana atziri-payi.

⁴² Tima noyoyitzimi naaka tsika pikanta-jiita awiroka-payi, ti pimiraawintiri Pawa.

⁴³ Naaka ityaankaki Asitanari nompoki, ti pinkimisantina awirokaiti. Iro kantacha aririka impoki pasini yantayitapaakiro inintasitari irirori, aritaki paakamiitha-jiitakiri. †

⁴⁴ ¿Tsikama pinkini pinkimisanta-jiiti, oshiki piniwiwaitaro inkimo-siri-takaa-waitimi atziri ishamiwintzimi? Airo pininta-waitasita inkimo-siri-wintajimi Pawa?

⁴⁵ Airo pikinkithasiri-waitasita naaka mishakowintajimini Asitanariki. Iriitakira Moisés mishakowinta-

yitajimini awirokaiti, tima iriitaki pawintaa-piintakari.

⁴⁶ Tima iriimi pinkimisantakimi Moisés, ari pinkimisanta-kinami naaka, tima naaka isankina-takotaki pairani Moisés.

⁴⁷ Tira pinkimisanta-tyiiri Moisés isankina-takowi-takana, ¿tsikama pinkini pinkimisantiro onkarati nonkanta-yitimiri naari?"

6

Iwakaari Jesús 5000 atziri

(Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17)

¹ Ipoñaa imontyaanaka Jesús intatzikiro inkaari saikatsiri Tapowiniki, irojatzi ipaitai-tziri Tiberias.

² Oshiki atziri oyaatakiriri, tima iñaakiri okaratzi yantayitakiri, itikatsi-takaa-yitaji oshiki mantsiyari-payi.

³ Irojatzi itonkaan-tanakari Jesús otzisiki. Ari isaikapaaki itsipayi-takari iyomitaani-payi.

⁴ Tima ariitzi-matakaa kitaitiri Anankoryaantsi, yoimosirinkanta-piintari Judá-iti.

⁵ Ikanta yaminaki Jesús, iñaatziiri oshiki atziri oy-aatakiriri, ikantanakiri Felipe: "¿Tsikama amanantika owaritintsi awakaiyaariri maaroni yokaiti atziri?"

⁶ Tima iyotaki irirori Jesús paita-rika yantiri. Iro kantacha isampita-sitari Felipe inkiman-tyaariri paita-rika inkantiri.

⁷ Ari yakanaki Felipe, ikantzi: "Ontzimatyii antawaiti inkarati 6 kasiri aantyaari oshiki kiriiki amanantan-tyaari owaritintsi, ari iwamatsi-tyaari kapichiini atziri-payi." *

⁸ Akanaki pasini iyomitaani Jesús, iriitaki Andrés iririntzi Simón Pedro, ikantzi:

⁹ "Yoka aparani iintsi amaintsiri 5 yatantaitari, apiti sima. ¿Arima yantita-kyaari oshiki atziri?" †

¹⁰ Ari ikantzi Jesús: "Pinkantiri isaikajiiiti." Ari otzimiri anta katarosi-masi, ari isaikajii-tanaki. Tima apatziro iyomitai-takiri sirampari-payi ikarajiiitzi 5000.

¹¹ Ikanta yaakotakiro Jesús yatantaitari, ikaratakiro ipaasoonki-takiri Pawa, ipayitakiri ikaratzi saikayi-taintsiri. Ari ikimitaakiri sima, ipakiri ikaratzi nintayi-tatsiri iyaa.

¹² Ikanta ikimaajiiitaka maaroni atziri, ikantajiri Jesús iyomitaani: "Paayitajiro opitokiiriki okaratzi tzimaraan-tapain-tsiri, airo aparaawai-tanta."

¹³ Ari iyoyaayi-tajiro iyomitaani-payi, ijaikitaji okaratzi 12 kantziri tzimaraan-tapain-tsiri karawita-chari 5 yatantaitari.

* 6:7 oshiki kiriiki = 200 denario † 6:9 yatantaitari = pan iwitsikai-tziri cebada

14 Ikanta iñaakiro atziri-payi itasonka-wintakiro Jesús owaritintsi, ikantajii-tanaki: “Iriitaki yoka akimakotani Kamantan-tzinkari pokatsini aka kipatsiki. Omapiro.”

15 Iro kantacha iyotaki Jesús impokajii-tatyii atziri-payi yaapaintiri, iwinkathariti-tyaari. Irootaki ipiyanta-naari tonkaariki isaikawaitzi apaniroini.

Yaniitantaro Jesús inkaari

(Mt. 14.22-27; Mr. 6.45-52)

16 Ikanta otsitiniityaanaki, oirinka-jiitaja inkaariki iyomitaani Jesús,

17 otijiita-paaka pitotsiki, montyaa-kotanaka intatzikirona inkaari ijatairo nampitsiki Capernaum. Aritaki tsitini-piro-tanaki, tikira yariityaata irirori Jesús tsika isaikajiitaki iyomitaani-payi.

18 Antaro okantaka otamakaan inkaari, tima ontampyaa-tatzii sintsiini.

19 Tima santhataki imontyaa-kota-jiita iyomitaani inkaariki, iñaatziiri ipokaji Jesús yaniitan-taaro inkaari. Antaro itharowa-jiitanaki iyomitaani. ‡

20 Iro kantacha ikantapajiri Jesús yokapayi iyomitaani: “¡Naakataki, airo pitharowan-tawaitana!”

21 Tima kimosiri ikantajiita ititawajiri pitotsiki, tikira-mintha osamaniti aatakojii-tapaaki tsika isiritaro yariityaa.

Oshiki atziri amina-mina-tairiri Jesús

22 Okanta okitaitita-manaji, iyotaki atziri-payi saikaintsiri intatzikiro apinto onatzi pitotsi imontyaan-tanaari iyomitaani-payi Jesús, apaniroini imontyaa-kotanaka iyomitaani-payi, ti ijati irirori Jesús.

23 Iro kantacha, yamaita-paaki pasini pitotsi poñaayi-tainchari nampitsiki Tiberias, aatajii-paaki tsika ipaasoonki-wintakiro Awinkathariti yatantaitari iwajiitakari.

24 Ikanta iñaakiro atziri-payi ti isaiki Jesús aajatzi iyomitaani-payi, otijiitanaka pitotsiki, jaitijiitaki nampitsiki Capernaum, yamina-mina-tairi Jesús.

Ipaitai-tziri Jesús “owaritintsi añaakaan-tatsiri”

25 Ikanta yariijiitaka intatzikirona inkaari iñaapajiri Jesús, isampita-pajiri, ikantziri: “Yomitaanarí. ¿Tsikapaitima pariitaka awiroka aka?” §

26 Ikantzi Jesús: “Ti iro pamina-mina-tantyaanari pikimatha-tanajiro notasonka-wintakiro owaritintsi.

‡ 6:19 santhataki imontyaa-kota-jiita = 5 tirika 6 kilómetro = 25 tirika 30 estadio

§ 6:25 Yomitaanarí = Rabí

Iro pamina-mina-matsi-tantanari pikima-niinta-jiitaka chapinki piwajiitaka. Omapiro.

²⁷ Airo pantawaiwintziro owaritintsi thonkani-tachari, ontzimatyii pantawintairo owaritintsi kaari thonkachani añaanita-kayimini. Irootaki owaritintsi ipantziri Itomi Atziri, tima iriitaki iñaakan-takiri Pawa, Asitariri, tzimatsiri itasorinka.”

²⁸ Ari isampitai-tanakiri, ikantai-tziri: “¿Tsikama nonkant-yaaka nantant-yaarori okaratzi inintziri Pawa nantini?”

²⁹ Ikantzi Jesús: “Iroka inintziri Pawa pantajiri, ontzimatyii pinkimisantairi yoka ityaantakiri.”

³⁰ Aikiro isampitai-tatziiri, ikantai-tziri: “¿Paitama pintasonka-wintantiri awiroka nonkimisantan-tyaamiri? ¿Paitama pantayi-tziri?”

³¹ Tima pairani iwayitakaro awaisatzitini ipaitai-tziri ‘Paitamá’ anta otzisi-masiki, iroka ikantaitzi isankina-takoi-tziro:

Pawa ipakiri iyaaro owaritintsi paryain-tsiri inkitiki.” *†

³² Ari yakanaki Jesús, ikantzi: “Okaratzi owaritintsi poñainchari pairani inkitiki, kaarira awaisatzitini Moisés opantironi. Iro kantacha iriitaki opajaironi Asitanari iroopirori owaritintsi. Omapiro.

³³ Tima okaratzi owaritintsi ipantziri Pawa, iriitaki yoka poñainchari inkitiki, iriitaki añaakaa-yitajirini maaroni osaawi-satzi.”

³⁴ Ari ikantai-tanakiri: “Pinkatharí, irootaki nonintziri pimpa-piintinano iroka owaritintsi.”

³⁵ Ikantzi Jesús: “Naakataki owaritintsi añaanita-kaantatsiri. Inkarati oija-siri-tainani naaka, airo itashaa-waitaji. Inkarati kimisanta-najinani naaka, airo imiriwaitaji.

³⁶ Tima nokantakimi, piñaawi-jiitakana awiroka, ti pinkimisantina.

³⁷ Ikaratzi ikowakiri Asitanari itsipa-siri-tyaana aritaki imatakiro, airo nomaninta-wakiri naaka.

³⁸ Ti iro nompokan-tyaari aka nopoñaaka inkitiki nantayitiro noninta-sitari naaka, apatziro nanta-piintiro inintziri Asitanari ontyaanka-kinari aka.

³⁹ Iroka inintziri Asitanari ontyaanka-kinari, airo nopyaakaan-tawaitzi aparani ikaratzi tsipa-siri-takaa-kanari, ontzimatyii nowañaa-yitajiri apaata owiraant-yaaroni kitaitiri.

⁴⁰ Iroka inintziri Asitanari ontyaanka-kinari aka, inkarati yomitairini iriitaki Itomi, inkimisanta-najiri,

* 6:31 paitamá = maná † 6:31 owaritintsi = pan

aritaki yañaani-takaa-yitairi. Naaka owiriintairini apaata owiraan-tyaaroni kitaitiri.”

41 Irootaki opoñaantari ikisima-waita-nakiri Judá-iti yoka Jesús, ikimakiri ikantaki: “Naakataki owaritinsi poñainchari inkitiki.”

42 Ari ikanta-wakaa-jiitanaka: “¿Kaarima yoka Jesús, itomi José? Noyomitaa-jiitziri naaka asitariri. ¿Paitama ikantantari: ‘Nopoñaaro inkitiki?’ ”

43 Ikantzi Jesús: “Aritapaaki pikisima-waitakina.

44 Tikatsi tsipa-siri-tasit-yaanani naaka airorika yamasiritairi Asitanari tyaanta-kinari. Tima naaka owiriinta-jirini apaata owiraant-yaaroni kitaitiri.

45 Irootaki isankina-takotaki Kamantan-tzinkari-payi, ikantaki:

Iriita-jaantaki Pawa yomitaa-jirini maaroni.

Tima inkarati kimairiri Asitanari, yomitairini irirori, aritaki itsipa-siri-tajyaana naaka.

46 Tima tikatsi ñaaporo-takirini Asitanari, apatziro poñainchari Pawaki, iriitaki ñaaporo-tziriri.

47 Inkarati kimisanta-jinani naaka, aritaki yañaanitaji. Omapiro.

48 Naakataki owaritinsi añaakaan-tatsiri.

49 Iwawitakaro piwaisatzitini ikantai-tziri ‘Paitamá’ anta otzisi-masiki, iro kantacha kamayitaji irirori.

50 Iriima yoka osiyakarori owaritinsi poñainchari inkitiki, airo ikaamanitaji inkarati owakyaarini.

51 Naakataki añaanita-tsiri owaritinsi poñainchari inkitiki. Itzimi-rika owakyaaroni iroka owaritinsi, aritaki yañaanitaji. Iroka owaritinsi nopantziri naaka, nowatha-piro onatzii. Iriitaki natsipi-winta osaawi-satzi-payi yañaani-tanta-jyaari irirori.”

52 Ari ikanta-wakaa-jiita Judá-iti: “¿Tsikama inkinakairoka yoka iwakaan-tairori iwatha?”

53 Ikantzi Jesús: “Airorika piwaro iwatha Itomi Atziri, airorika piriro iriraani, airo pañaani-yitaji. Omapiro.

54 Itzimi-rika owakyaaroni nowatha, itzimi-rika irakironi niraani, aritaki yañaani-yitaji. Naakataki opiriinta-jirini owiraant-yaaroni kitaitiri.

55 Tima owaritinsi-pirori onatzii iroka nowatha, irooma niraani irootaki ira-piroitsiri.

56 Itzimi-rika owakyaaroni nowatha, itzimi-rika irakironi niraani, itsipa-siri-taana naaka, nomatzitari naaka notsipasiri-taari irirori.

57 Tima yoka Asitanari ontyaanka-kinari naaka añaanita-tsiri inatzii, iriitaki añaakaanari naaka. Ari okantzitari

aajatzi, itzimi-rika owajyaanani naaka, aritaki nañaakaa-yitajiri.

⁵⁸ Nokinkitha-takota-tziiro owaritintsi poñainchari inki-tiki. Iroka owaritintsi ti osiyaaro ipaitai-tziri 'Paitamá' iwayitakari pairani piwaisatzitini, iwayiwi-takaro, ikamay-itaki irirori. Iriima inkarati owakyaarini yoka osiyarori owaritintsi, irasi iwiro yañaanitaji."

⁵⁹ Irootaki iyomitaan-takiri Jesús tsika yapatota-piintaita anta nampitsiki Capernaum.

Ikinkitha-takoi-tziro añaataantsi

⁶⁰ Ikanta ikimaitakiro iroka yotaantsi, oshiki ikaratzi kimisanta-kiriri Jesús, kantanain-tsiri: "Oshiki okompi-tataka okaratzi ikantayi-takiri Jesús. ¿Paitama kimisanta-matsi-tirini?"

⁶¹ Tima yotaki Jesús iñaawai-poroki-tatzii ikaratzi ikinkitha-takaakiri, isampita-nakiri: "¿Tima onimotimi okaratzi nokaman-takimiri?"

⁶² ¿Tsikama pinkantika aririka piñiirimi yoka Itomi Atziri iwajinokajyaa tsika ipoñaaka pairani?

⁶³ Okaratzi nokinkitha-takoyi-takimiri, irootaki kantakotachari okaratzi añaasiri-takaan-tatsiri, kaari awatha-piro nokinkitha-takotzi, tikatsi ompaita-jaantyya awatha. Nokinkitha-takota-tziiro awintaa-siri-taantsi kaari koñaanitatsi, añaakaan-tatsiri.

⁶⁴ Iro kantacha tzimayi-tatsi pikarajitaki awirokaiti kaari kimisanta-tsini." Tima iyotzitakari Jesús inkarati kimisantairini, aajatzi tsika itzimi pithoka-sityaarini.

⁶⁵ Aikiro ikantana-kitzii Jesús: "Irootaki nokantzi-tantakamiri: 'Tikatsira aponi tzipa-siri-tajyaanani naaka, airorika inintakaanari Asitanari.' "

⁶⁶ Aripaiti iñiitziro, oshiki owashaanta-nakirori ikimisantawita-piintari Jesús, ti intsipa-tanajyaari.

⁶⁷ Ari isampita-nakiri Jesús karatatsiri 12 iyomitaani, ikantziri: "¿Pinintzima pijayitaji awiroka-payi?"

⁶⁸ Ari yakanaki Simón Pedro, ikantzi: "Pinkatharí, ¿Tzimatsima pasini nompiya-sitajiri naaka-payi? Apatziro pikanta awiroka pikinkitha-takotziro añaakaan-tatsiri.

⁶⁹ Aritaki nokimisanta-jiitakimi naaka-payi, noyojiitakimi awirokataka Saipatzii-totaari, Itomi Pawa Añaanitatsiri."

⁷⁰ Ari yakanaki Jesús, ikantziri: "¿Kaarima naaka oyoy-aakimiri pikaratakira 12? Iro kantacha tzimatsi aponi pikarataki kamaari inatzii."

⁷¹ Tima inkinkitha-takota-tziiri Judas, Itomi Simón Nampitsi-wiri. Iriitaki Judas pithoka-sityaarini, tima iriitwita aponi ikaratzira 12 iyomitaani.

7

Iririntzi-payi Jesús ti inkimisanta-jiiitiri

¹ Ipoñaa ijataki Jesús yariitan-tawaiyita Tapowiniki, ti ininti inkinanaji iipatsitiki Judá-iti, tima yamina-mina-tatziiri Judá-iti iwiiri.

² Iro kantacha monkara-tzimataja kitaitiri yoimosirinkanta-piintarori Judá-iti ipaitai-tziri “Panko-shitantsi.”

³ Imatanakiro iririntzi okaakiini Jesús, ikantanakiri: “Airo pimana aka, pijati inampiitiki Judá-iti iñaantyaamiri anta piyomitaani-payi onkarati pantayitiri.

⁴ Tima inkarati nintatsiri iyoitiri, ti imanakaayaaro yantayi-tziri. Piyotziro awiroka pantayi-tziro opaiyita-rika, piñaakantiro tsika ipiyojiita atziri-payi.”

⁵ Tima imatzitakaro iririntzi-payi irirori ithainka-siri-waitakiri.

⁶ Ari ikantanaki Jesús: “Tikira omonkaratyaata noñaakan-tantyaari naaka, irooma awiroka ti onasityaa piñaayi-tziro kitaitiri-payi.

⁷ Ti inkisaniintimi awiroka-payi osaawi-satziiti. Irooma naaka oshiki ikisaniintakina, tima koñaaro nokinkitha-takotziro naaka, kaari-pirori onatzii okaratzi yantayi-takiri.

⁸ Pijajiiti awiroka yoimosirinka-jiita, airo nojatzita naaka, tima tikira omonkaratyaata noñaakan-tantyaaa.”

⁹ Ikaratakiro iñaawai-yitakiro iroka ñaantsi, irojatzii isaikanaki Tapowiniki.

Yoimosirinkiro Jesús ipaitai-tziri “Panko-shitantsi”

¹⁰ Iro kantacha, tima jaitijiitaki iririntzi-payi, ari yampoi-tanaki irirori Jesús, imanani ijataki, tikatsi yotatsini.

¹¹ Oshiki yamina-mina-takiri Judá-iti anta yoimosirinka-jiita, ikantajiitzi: “¿Tsikama isaikika yoka atziri?”

¹² Tima oshiki atziri thainka-waita-kiriri Jesús. Tzimatsi kantatsiri: “Kamiithari inatzii yoka atziri.” Tzimatsi pasini kantatsiri: “Ti inkamiithati, yamatawi-takiri atziri-payi.”

¹³ Iro kantacha, omanaan-tsikiini ithainka-mawai-takiri Jesús, tima itharowanta-tyaari ijiwariti-payi Judá-iti.

¹⁴ Iro kantacha, aritaki niyaankitaki yoimosirinka-jiita, ari ikyaapaaki Jesús tasorintsi-pankoki, iyomitaan-tapaji.

¹⁵ Tima okiryantzi ikantajii-tanaka Judá-iti, ikantajiitzi: “¿Tsikama iyotani-tantari yoka, ti inkyaawityaa tsika iyomitaan-taitzi?”

¹⁶ Ari yakanaki Jesús, ikantzi: “Tima okaratzi noyomitaayitakimiri ti naaka yotasilyaaroni, iriitaki oyota-kayi-narori ontyaanka-kinari.

17 Inkarati kowapiro-taironi inintziri Pawa, aritaki iyotairo iriitaki Pawa oyota-kayi-narori okaratzi noyomitaantziri, tima ti naaka yotasiwai-tyaaroni.

18 Tima inkarati oyomitaan-tzirori iyotasi-waitari, yamina-mina-tatzii impinkatha-taitiri. Iriima amina-mina-tzirori impinkatha-tairi ontyaanka-nari, iriitaki ñaawaitzirori iroopirori. Tira intzipi-siri-waiti irirori.

19 ¿Tima isankina-witakami pairani Moisés Ikantakaan-taitani? Iro kantacha, ti pimonkara-jiiitiro. ¿Paitama pasaryaan-tanari piwiina?”

20 Ari ikantajii-tanaki atziri-payi: “¡Kamaarí! ¿Paitama asaryaamiri iwimi?”

21 Ikantzi Jesús: “Maaroni awirokaiti oshiki pikiryaa-wintha-takiro piñaakina nantakiri kitaitiri imakoryaan-taitari.

22 Ikantakaan-takii pairani Moisés pinto-misi-taani-tajyaa. (Tima kaari Moisés itakaan-tyaaroni intomisi-taani-tajityaa, awaisatziitini-payi itakaan-tanakarori pairani tikira-mintha intzimi Moisés.) Irootaki pitomisi-taanita-piintantari awiroka-payi kitaitiri imakoryaan-taitari.

23 Piñaakiro, pitomisi-taanita-piintantakii awiroka-payi kitaitiri imakoryaan-taitari pimatan-tyaaroni Ikantakaan-tani pairani Moisés. ¿Paitama pikisaniintan-tanari naaka nisitako-takaajiri maaroni iwathaki aparori atziri kitaitiri imakoryaan-taitari?

24 Paamawintyaa owapyii-motami = kari pimishakowintanti. Tampatzika-siri pinkanta-wintan-tajyaa.”

¿Iriitakima Saipatzii-totaari yoka?

25 Ari isampita-wakaanaka Aapatyaawini-satzi, ikantawakaa: “¿Kaarima yoka yamina-mina-taitziri iwaitiri?

26 Jiirinta isaikaki, maaroni ikimaitakiri iñaawaitzi, tikatsi akirini. ¿Iyotatziima pinkatharipayi iriitaki Saipatzii-totaari jiirinta?

27 Iro kantacha, ayojiiitzi yoka atziri tsika ipoñaaro. Irooma apaata aririka impokaki matzirori ipaita Saipatzii-totaari, tikatsi yotatsini tsika ipoñaaro.”

28 Tima irojatzii isaikaki Jesús tasorintsi-pankoki iyomi-taantzi, ari isinchinkatanaki, ikantanaki: “¡Arimá! ¡Piyotanama awiroka-payi tsika nopoñaaro! Iro kantacha, ti naaka nintasi-tachani nompoki, ityaankani nonatzii yawintaa-piro-taitari. Kaari piyotako-tajiiitzi awirokaiti.

29 Iro kantacha noyotziri naaka, tima aritaki nokarajiiitzi, iriitaki ontyaanka-kinari.”

30 Ari inintawi-tanaka yaakaan-tirimi, iro kantacha tikatsi akotasi-tirini, tima tikira omonkara-paititya.

³¹ Tima oshiki kimisanta-nakiriri Jesús, ikantajjiti: "Aamaa iriitaki yoka Saipatzii-totaari, tima oshiki itasonka-wintantzi. ¿Pikinkisiryaaama anairo onkarati intasonka-wintantiri Saipatzii-totaari?"

Ityaantaki Nasitantaniri airikirini Jesús

³² Ikanta Nasitantaniri ikimakiri atziri-payi ikinkitha-waita-kotziri Jesús. Yaapatyaa-nakari ijiwari-payi Ompira-tasorintsi-taari, ityaantaki aamaako-winta-rori tasorintsi-panko airikai-tirini.

³³ Ikantzi Jesús: "Airo osamanitzi nosaiki-motanajimi, irootaintsi nompiyi isaikira ontyaanka-kinari.

³⁴ Oshiki pamina-mina-witajyaana, iro kantacha airo piñaajana, tima airo pitsipatana tsika nosaikapaji naaka."

³⁵ Ari isampita-wakaa-jiita Judá-iti, ikantzi: "¿Tsikama ijamatsitika yoka airo añaantari? ¿Ijatatyiima pasiniki nampitsi yoiwaraa-yitaka ashininka-payi Judá-iti, iyomitaa-yitairi wirakochaiti? *

³⁶ ¿Paitama ikantako-tziri: 'Pamina-mina-witajyaana, airozimaita piñaajana, tima airo pitsipatana tsika nosaikapaji naaka?' "

Nijaa añaakaan-tatsiri

³⁷ Okanta owiraanta-paakarori kitaitiri yoimosirinka-piroi-tantyaari. Ari ikatziyanaka Jesús, iñawaitanaki sintsiini, ikantanaki: "Tzimatsi-rika miriniinta-waita-tsiri, intsipa-siritajyaana naaka, irawaitaji.

³⁸ Tima isankinaitaki Sankinarintsi-pirori, ikantaitaki: Inkarati kimisanta-jinani naaka, onkimiwai-tyaaro osiyaa-siri-tanta-jyaarimi nijaa añaakaan-tatsiri."

³⁹ Iriitaki isiyakaa-wintzi Jesús inkarati kimisantairini inampi-siri-tanta-jyaari Tasorinkantsi. Tima tikira intyaantai-tiriita Tasorinkantsi, tikira iwajinoka-sitajyaaro Jesús iwaniinkaro.

Iporoka-jiitanaki atziri-payi

⁴⁰ Tzimatsi atziri-payi kimakirori ikantakiri Jesús, ikantajii-tanaki: "Omapiro-tatya yoka atziri Kamantan-tzinkari inatzii."

⁴¹ Tzimatsi pasini kantanain-tsiri: "Saipatzii-totaari inatzii yoka." Iro kantacha tzimatsi pasini kantatsiri: "Kaari, tima airo ipoñaaro Saipatzii-totaari Tapowiniki.

⁴² Tima isankinaitaki Sankinarintsi-pirori, ikantaitaki: Icharini inatyii pinkatharini David Saipatzii-totaritatsini, impoñii-yaaro Tantapankoniki, inampiki pairani David."

* 7:35 wirakochaiti = griegos

43 Ari iporoka-jiitanaki atziri ikisa-wakaa-winta-nakari Jesús.

44 Tzimatsi nintawi-tanain-chari yaakaan-tirimi, iro kantacha tikatsi akotasi-tirini.

Ti ñiiti siyaarini ñaawaitzi

45 Ikanta ipiyapaaka aamaako-winta-rori tesorintsi-panko tsika isaiki Nasitantaniri aajatzi ijiwari Ompira-tesorintsi-taari, isampita-wajiri, ikantziri: “¿Paitama kaari paman-takari?”

46 Ikantajitzi irirori: “¡Tira ñiiti kimityaarini ñaawaiti!”

47 Ikantajitzi Nasitantaniri: “¿Yamatawi-tzita-kamima awiroka-payi?”

48 ¿Tzimatsima ajiwariti kimisanta-kiriri yoka atziri? ¿Tzimatsima nokaratziri Nasitantaniri kimisanta-kiriri?

49 Apatzirora ikimisanta-matsi-tziri atziri-payi kaari yotakotironi Ikantakaan-taitani, tima mishataari iinayitaji.”

50 Ikanta Nasitantaniri Nicodemo, pokaintsiri pairani tsitiniriki ñiiri Jesús, ikantanaki:

51 “Isankinaitaki pairani Ikantakaan-taitsiri, ikantaitzi, ti osinitaan-tsiti imishakowintaitiri aparoni atziri airorika akimiri aroka-payi, irootaki ayotantyaari opaita yantakiri.”

52 Ikantai-tanakiri: “¿Awirokama Tapowini-satzi? Piñaana-pirotiro Sankinarintsi, aritaki piñaakiro, tikatsi Kamantan-tzinkari poñaachani Tapowiniki.”

Kooya mayimpiro

53 Ipoña ijayitaji aparo-payi iwankoki.

8

1 Iro kantacha tonkaanaki Jesús otzisiki Yiinkai-toniki.

2 Okanta okitaitita-manaji, ipiyaja tesorintsi-pankoki. Os-hiki atziri piyotzi-winta-waari, saikapaji Jesús iyomitaa-pajiri atziri-payi.

3 Ikanta Yomitaan-tsinkari-payi itsipatakari Nasitantaniri-payi yamakiniri aparoni kooya imonthaaitakari omay-impitzi. Ikatziya-paakiro niyaankiniki ipiyojiita.

4 Ikantapaakiri Jesús: “Yomitaan-tatsirí, iroka kooya imonthaaitakari omayimpi-waitzi.

5 Ikantakaantaki pairani Moisés iwaiitiro mayimpi-tatsiri kooya. ¿Tsikatyaa pikantzika awiroka?”

6 Irootaki isampitan-tariri inintzi inkompita-kayi-tyaari Jesús, onantyaari inkanta-koitiriri. Iro kantacha oiyootanaka Jesús isankina-waitantaro irako kipatsi.

7 Aikiro isampitai-tatziiri, ari ikatziyanaka yoiyoowitaka, ikantanakiri: “Tzimatsi-rika aparoni pikarajitaki kaari

antironi kaari-pirori, iriitaki itakaan-tyaaroni ishimyaan-tyaaro mapi iroka kooya.”

⁸ Aajatzi yoiyootanaja, yapiita-najiro isankina-waitziro kipatsi.

⁹ Ikanta ikimajiitaki ikantakiri Jesús, aparo-payi ipiyayitanaka, tima ikinkithasiri-yitanakiro tsika ikantayita irirori. Iriitaki itaita-nakaro ipiyanaka antari-kona-payi. Ikanta isaikanaki apitiroini Jesús aajatzi kooya,

¹⁰ katziyanaka yoiyootaka, ari isampitziro ikantziro: “Kooyá, ¿Tsikama ikinajii-takika? ¿Tikatsima jatakaironi imishakowintimi?”

¹¹ Akanakiri iroori okantziri: “Tikatsi Nowinkathariti.” Ikantzi Jesús: “Aajatzi naaka airo nomishakowintzimi. Pijatai, airo papiitziro pinkaaripirotaji.”

Ikitainka-takotziri Jesús osaawi-satzi-payi

¹² Ari yapiita-najiro Jesús iyomitairi atziri-payi, ikantziri: “Naaka kitainka-takotziriri osaawi-satziiti. Inkarati oshintajinani naaka, aritaki nonkitainka-takotajiri, airo ikinawaitaji otsitini-kitzi.”

¹³ Ari ikantzi Nasitantaniri: “Piwakowinta-siwaita pikinkitha-takota apaniroini, tikatsi apantyaaroni okaratzi pikinkitha-takowai-witaka.”

¹⁴ Ari yakanaki Jesús, ikantzi: “Kamiitha okaratzi nokamantan-tziri, okantawitaka nokinkitha-takowitaka apaniroini naaka. Tima noyotzi tsika nopoñaakaro, tsika anta nojataji. Iro kantacha ti piyojiitiro awirokaiti.

¹⁵ Pamitasi-jiitakaro pikimita-kotari atziri-payi imishakowintantzi. Irooma naaka tikatsi nomishakowinti.

¹⁶ Aririka nomishakowintanti naaka, omapiro-tatyaara okaratzi nokanta-yitziri, tima ti apaniroini nomishakowintanti, ari nokaratzi Asitanari ontyaanka-kinari naaka.

¹⁷ Iroka okantzi Ikantakaan-taitsiri ipaitakimiri awirokaiti:

Aririka osiya-wakaiyaa inkinkitha-takiri apiti kaman-takotantatsini, omapiro-tatyaara okaratzi ikinkitha-tziri.

¹⁸ Naaka kinkitha-takotaincha. Ari ikantakari Asitanari ontyaanka-kinari irijatzi kinkitha-takota-kinari. Apiti nokaratzi nokinkitha-takota.”

¹⁹ Ikantzi Nasitantaniri: “¿Tsikama isaikiri Asitamiri?” Ikantzi Jesús: “Ti piyojiitina awiroka, ari pikimitairiri Asitanari ti piyotiri. Arimi piyojiitina naaka, ari piyotakirimi Asitanari.”

²⁰ Ari ikamantan-takirori Jesús iroka-payi ñaantsi tasorintsi-pankoki tsika iwaita-piintziri kiriiki yasitakaitariri Pawa. Iro kantacha tikatsi aakaantirini, tima tikira omonkara-paitiya yaantai-tyaariri.

Tsika nojataji naaka, airo pariitaja anta awiroka

²¹ Ari yapiita-nakiro Jesús ikantzi: “Aririka nojataji oshiki pamina-mina-witajyaana, iro kantacha aritaki pinkama-koyitairo pikaaripiro-yitaki. Tsika-rika nojatajiro naaka, airo pariitaja anta awiroka.”

²² Ari ikanta-wakaa-jiita Judá-iti: “¿Isiniwai-tatyaa yoka. Irootaki ikantantari airo ariita arokaiti tsika ijati irirori?”

²³ Ikantzi Jesús: “Osaawi-satzi pinayitzi awiroka, irooma naaka jinoki-satzi nonatzii. Iro pinampi awirokaiti aka kipatsiki, irooma naaka nonampitaro inkitiki.

²⁴ Irootaki nokantan-tamiri: ‘Aritaki pinkama-koyitairo piyaari-pironka. Airorika pikimisantana nokaman-takowitaka tsika nopaita naaka, irootaki pinkama-kotan-tajyaarori piyaari-pironka.’ ”

²⁵ Ikantzi Judá-iti: “¿Tsikama pipaitaka awiroka?”
Ikantzi Jesús: “Aritaki nokaman-takimi.

²⁶ Tima tzimawi-tacha oshiki nonkantimiri, tzimatsi oshiki nomishakowinta-kimiri aajatzi. Tima okaratzi iñaawaitziri ontyaanta-kinari iriipirori onatzii. Okaratzi nokamantayitzimiri osaawi-satziiti, irootaki ikamantanari irirori.”

²⁷ Iro kantacha ti inkimathatiri ikinkitha-takowi-takari Asitairi.

²⁸ Irootaki ikantan-tanakari Jesús: “Aririka pipaika-kotakaan-takiri Itomi Atziri, aripaiti piyoti tsika nopaita. Tima ti naaka antasiwai-tyaaroni noninta-kaari. Apatziro noyomitaan-tziro okaratzi iyomitaanari Asitanari.

²⁹ Itzimi ontyaanka-kinari ari itsipa-siritana naaka. Ti yookina Asitanari, tima nanta-piintzi-niri okaratzi ookimotariri.”

³⁰ Ikanta ikamanta-koyitakiro Jesús iroka-payi, oshiki kimisanta-nakiriri.

Ookakaa-wintajimi Iriipirori

³¹ Ikantakiri Jesús maaroni Judá-iti ikaratzi kimisanta-nakiriri, ikantziri: “Aririka poisokiro-tanakyaaro noñaani, awirokataki iriipirori noyomitaani.

³² Aritaki piyotairo iriipirori, irootaki iriipirori ookakaa-winta-jimini pisaika-siwai-tanta-jyaari.”

³³ Akaajii-tanaki Judá-iti, ikantzi: “Icharini-payi Abraham nonayitatzii naaka. Tikatsi ompirawai-tyaanani. ¿Paitama pikantan-tanari awiroka: ‘Aritaki yookakaa-wintai-tajimi.’?”

³⁴ Ikantzi Jesús: “Ikaratzi antapiintzirori kaari-pirori, osiyawai-takaro ompiratatyarimi. Omapiro.

³⁵ Aparoni ompirataari kapichiini ishininka-taitari, iriima aparoni itomitaitari yasi iwiro ishininka-taitari.

³⁶ Aririka yookakaa-wintajimi Itomitaitari, aritaki piyotaji omapiro yookakaa-wintajimi.

³⁷ Noyoyitzimi awirokaiti icharini-yitari Abraham. Iro kantacha pininta-jiiitaki piwiina, tima ti onimotimi nokantayitzimiri.

³⁸ Irootaki nokamantan-tziri naaka okaratzi iñaakanari Asitanari. Irooma awirokaiti pantasitaro okaratzi pikimako-tziriri asitamiri.”

Iriitaki asitamiri kamaari

³⁹ Ari ikantajiiitzi Judá-iti: “¡Iriitaki nowaisatzitini naaka Abraham!” Ikantzi Jesús: “Awirokami icharini-payi Abraham, aritaki pantakiromi okaratzi yantayi-takiri pairani irirori.

⁴⁰ Iro kantacha, pininta-jiiitaki awiroka piwiina nokamantawita-kamiro okaratzi iyotakaanari Pawa. ¡Tima ti ari inkantyyaa pairani Abraham!

⁴¹ Irojatzí pantayi-tziro okaratzi yantziri asitamiri.” Ari ikantajiiitzi Nasitantaniri: “¡Tira naaka iirintsiti thainkatasorintsitaniri. Tima apatziro ikanta Asitanari, iriitaki Pawa!” *

⁴² Ikantzi Jesús: “Iriitakimi Pawa asityaamini, aritaki pintako-takyaanami, tima nopoñaakaro naaka Pawaki, naakataki. Ti naaka pokasita-chani noninta-kaani-kiini, tima iriitaki Pawa ontyaanka-kinari.

⁴³ ¿Paitama kaari pikimatha-tantaro nokantayitzimiri? Tima ti pininta-jiiti pinkimisantiro noñaani.

⁴⁴ Iriitaki asitakamiri Kamaari, panta-piinta-kiniri okaratzi inintziri. Yasi iwiro kamaari owakira itantankarori, iwamaa-siri-tantzi. Iriri thaiyawaari-payi inatzii, ti iñaawaitiro iroopirori. Aririka ininti yamatawi-tanti, iñaawai-tziro thaiyaantsi.

⁴⁵ Irooma naaka, noñaawai-tziro iroopirori ñaantsi, tizimaita pinkimisanta-jiitina awirokaiti.

⁴⁶ ¿Tzimatsi aka pikarajiiitaki, kantinani: ‘Kaari-piro-siriri inatzii Jesús?’ Tima okaratzi noñaawai-tziri, iroopirori onatzii. ¿Paitama kaari pikimisantantana?

⁴⁷ Itzimi-rika yasitari Pawa, ikimisantziro iñaani. Irooma awirokaiti ti yasityaami Pawa, ti pinkimisanta-jiiti.”

Itzimitsitaka Saipatzii-totaari

⁴⁸ Ikantajiiitzi Judá-iti: “Omapiro nokantakimi Ositikii-toni-satzi pinatzii, tima kamaari pinatzii.”

⁴⁹ Ikantzi Jesús: “Ti nonkamaariti, nopinkatha-tziri naaka Asitanari. Irooma awirokaiti, ti pimpinkatha-jiitina.

* **8:41** thainkatasorintsitaniri = mayimpiriiti. Tima isiyakaa-winta-tziiri pairani Judá-iti, ti yoisokiro-tyaari Pawa, yantayi-tziro kaari-pirori.

50 Ti naaka nintasi-tachani pimpinkathatina, tzimatsi pasini nintatsiri impinkatha-taitina, iriitaki mishakowintantatsini apaata.

51 Tzimatsi-rika kimisantaironi noñaani, airo ikamayitaji apaata. Omapiro.”

52 Ikantajiitzi Judá-iti: “Ari noyojiitzi omapiro pikamaar-itzi. Tima kamaki Abraham, ari ikimitakari Kamantan-tzinkari-payi, kamayitaki maaroni. Ipoña pikantzi awiroka: ‘Tzimatsi-rika kimisantaironi noñaani, airo ikamayitaji.’

53 ¿Panairima awiroka nowai-satzitini Abraham? Kamaki irirori, ari ikimiyi-takari Kamantan-tzinkari. ¿Tsikama pipai-matsitaka awiroka?”

54 Ikantzi Jesús: “Naakami nintasi-tachani impinkathataitinami, tikatsi apantyaaroni. Iro kantacha tzimatsi pinkathatakaantanari, iriitaki Asitanari. Irijatzi pikinkithatakota-piintziri awiroka, pikantzi: ‘Iriitaki Nowawani.’

55 Titzimaita piyojiitiri awirokaiti. Irooma naaka noñiiri. Aririka nonkantimi ‘ti noñiiri,’ thaiyawaari nonatzii, nosiyako-takami awirokaiti. Iro kantacha omapiro noñiiri naaka. Nokimisantziro iñaani.

56 Tima yoka Abraham, piwaisatzi-titari awiroka-payi, ikimo-siritaki pairani iñiuro nompoka-paititi. Imatzimaitakaro iñaakina, antaro ikimo-siritaki.”

57 Ikantzi Judá-iti: “Tikira-mintha ontzimi onkarati 50 pisarintsiti. Ari pikantzi piñiiri Abraham.”

58 Ikantzi Jesús: “Tikira-mintha intzimiita pairani Abraham, ‘Naakataki.’ Omapiro.”

59 Ikanta yaayiwi-tanaka mapi Judá-iti inintzi ishimiirimi Jesús. Omananaka irirori, sitowanaki tasorintsi-pankoki.

9

Yisitako-takaajiri Jesús Kamaraakiri

1 Ikanta yawisanaki Jesús iñaapaakiri aparoni atziri kamaraaki-tatsiri, itzima-kori ikamaraakitzi.

2 Ikantzi iyomitaani-payi: “¡Yomitaanarí! ¿Paitama ikamaraaki-tantari owakira itzimapaaki yoka atziri? ¿Irooma kantakaaro ikaaripirotsi iriri? ¿Irooma kantakaaro ikaaripirotsi irirori?” *

3 Ikantzi Jesús: “Ti iro kantakaan-tironi iyaari-pironka irirori, ti iro kantakaan-tironi iyaari-pironka iriri. Iro kantakaan-tzirori iñaakan-taitan-tyaarori isintsinka Pawa.

* 9:2 Yomitaanarí = Rabí

4 Tima ainiro okitaititzi, oninta-piro-tatyaa nantiniri yanta-wairi ontyaanka-kinari. Irooma aririka ontsitini-tanaki, tikatsi kantironi yantawaiti.

5 Tima ainiro nosaiki naaka aka kipatsiki, naakataki kitainka-takotziri osaawi-satzi."

6 Ikaratakiro ikinkitha-waitaki Jesús, ichoontanaki kipatsiki, yamirokaki kapichiini kipatsi, itziritakiri irokiki kamaraakiri.

7 Ikantziri: "Pijati pinkiwyaa owaanka-naariki ipaitaitziri Tyaantaa-rini." Ari ikinanaki kamaraakiri, ikiwapaaka. Ikanta ipiyapaaka, aminawai-tanaji kamiitha.

8 Ikanta ishininka-payi ikaratzi ñaapiintziriri ikampitantzi impasitai-tyaari, isampita-wakaa-jiitaka, ikantzi: "¿Kaarima yoka saika-piinta-tsiri ikampitantzi impasitai-tyaari?"

9 Tzimatsi kantatsiri: "Iriitaki." Pasini kantatsi: "Kaari, iriawai-witaka." Ikantzi irirori: "Naakataki piñaa-piintzi."

10 Ari isampitai-tanakiri, ikantai-tziri: "¿Tsikama pikan-taaka paminan-taari kamiitha?"

11 Ikantzi irirori: "Jiirinta atziri paitachari Jesús, itziritan-takanaro kipatsi nokiki, ikanta-tamaitana: 'Pijati owaanka-naariki ipaitai-tziri Tyaantaa-rini. Ari pinkiwyaaari.' Ikanta nojatanaki, nokiwapaaka anta, ari okantanajiri nami-nanaji."

12 Ikantai-tziri: "¿Tsikama iroñaaka yoka atziri?" Ikantzi irirori: "Ti noyoti."

Isampitziri Nasitantaniri-payi Kamaraaki-witachari

13 Ikanta yaitanakiri kamaraaki-witachari isaiki Nasitantaniri-payi.

14 Tima irootaki kitaitiri imakoryaan-taitari, ikantantakarori Jesús itziritan-takariri irooki kipatsi, iro yokichaa-tantaari kamiitha.

15 Ari yapiitakiri Nasitantaniri-payi isampitziri tsika okanta yokichaa-tantaari kamiitha. Ikantanaki irirori: "Itziritan-takanaro nokiki kapichiini kipatsi, ari nojatanaki naaka nokiwaakita. Ari nokichaa-tanaji kamiitha."

16 Ari ikantzi pasini Nasitantaniri: "Yoka atziri antakirori kaari irasi Pawa, tima ti imairintyaaro kitaitiri imakoryaan-taitari." Tzimatsi pasini kantatsiri: "¿Iriimi kaari-pirosiriri, airo yantziromi añaakiri?" Tima onasiyitaka ikantajii-takiri Nasitantaniripayi, ti yaapatyaa-wakaiyaa.

17 Ari yapiitakiri isampitziri kamaraaki-witachari, ikantziri: "¿Paita pikinkithasiritari awiroka, paitama okichaa-takaa-jimiri kamiitha?" Ikantzi irirori: "Kamantan-tzinkari inatzii."

18 Iro kantacha, ti inkimisanta-jiiti Judá-iti iriitaki kamaraaki-witachari yoka, iriitaki yokichaa-takai-tajiri kamiitha. Irootaki ikaiman-takariri iriri yokichaa-takai-tajiri.

19 Isampita-wakiri, ikantziri: “¿Iriima pitomi yoka? Pinkamantina, ¿irooma itzima-kori ikamaraakitzi? ¿Tsikama okanta yokichaa-tantaari kamiitha?”

20 Ikantanaki iriri: “Apatziro noyotzi iriitaki notomi, itzima-kori ikamaraakitzi.

21 Iro kantacha, tira noyoti tsika okanta yokichaa-tantaari kamiitha, ti noyoti aajatzi ninka okichaa-takaa-jiriri. Pisampitiri irirori, aritaki antaritaki irirori, iriitaki kamantimini.”

22 Iro ikantantari asitariri tima itharowan-tatyaari Judá-iti, ikantajiitaki irirori: “Itzimi-rika kantain-tsini Saipatzii-totaari inatzii yoka Jesús, airo nosinitairi inkyaaji apatota-piinta-jiita.”

23 Irootaki ikantantari iriri: “Pisampitiri notomi, antaritaki irirori.”

24 Ari yapiitakiro Judá-iti ikaimajiri kamaraaki-witachari, ikantziri: “Pimpinkathatiri Pawa, pinkamantina kamiitha, airo pipinkatha-waitziri yoka atziri kaari-piro-siriri inatzii.”

25 Ikantzi irirori: “Ti noyoti naaka kaari-piro-siri-rika inatzii. Apatziro noyotzi kamaraakiri nonawita, yokichaa-takaaajana kamiitha.”

26 Yapiitziri isampitziri, ikantziri: “¿Tsika ikantakimika? ¿Paita yantakiri yokichaa-takaan-taamiri?”

27 Ikantzi kamaraaki-witachari: “Aritaki nokantakimi, ti pinkimisantina. ¿Paitama pinintantari napiitimiro? ¿Pininta-tziima pinkimisanta-jiitiri awiroka?”

28 Ari ikawiya-waitai-tanakiri kamaraaki-witachari, ikantai-tanakiri: “Pawintyaari awiroka yoka atziri, irooma naakaiti nawintyaaro Ikantakaantani awaisatzitini Moisés.

29 Tima noyojiitzi naaka ikinkitha-waita-kaakiri Pawa pairani Moisés. Iriima yoka atziri, tikatsi yotirini tsika ikinapaaki.”

30 Ari yakanaki kamaraaki-witachari, ikantzi: “¡Arimá! Ti piyotiri awirokaiti tsika ikinapaaki. Irooma naaka yokichaa-takaaajana kamiitha.

31 Tima ayojiitzi maaroni ti inkimiri Pawa antzirori kaari-pirori. Apatziro ikimiro yamanani pinkatha-tziriri, ikaratzii antanajirori inintziri.

32 Tikatsi ankimakoti tzimatsi okichaa-takaa-jiriri tzimako-tzirori ikamaraakitzi.

33 Airomi ipoñaakaro yoka atziri Pawakinta, airo imatziromi yantakiri.”

³⁴ Ikantai-tanakiri kamaraaki-witachari: “Kaari-pirori pikanta pitzima-paaki awiroka. ¿Impoña pinintzi piyomitaa-yitajina naaka?” Imisitowai-takiri.

Kamaraaki-siriri

³⁵ Aritaki kimaki Jesús imisitowai-takiri kamaraaki-witachari. Ikanta iñaajiri ikinapaji, isampitakiri, ikantziri: “¿Pawintaarima awiroka Itomi Atziri?”

³⁶ Ikantzi irirori: “¡Pinkathari! Pookotinari tsika itzimi, nonintzi nawintyaari naaka.”

³⁷ Ikantzi Jesús: “Aritaki piñaakiri, iriitaki kinkitha-waita-kaakimiri.”

³⁸ Ari ityirowanaka yoka atziri impinkatha-tanakiri Jesús, ikantziri: “Nawintaami Pinkathari.”

³⁹ Ikantzi Jesús: “Irootaki nopokan-takari naaka naminayi-tajiri osaawikisatzi, irootaki yokichaa-tanta-jyaari kamaraaki-witachari. Iriima ikaratzi okichaa-witachari, kamaraaki inkantajyaa.”

⁴⁰ Ikanta ikimaki Nasitantaniri ikaratzi tsipatakari Jesús, ikantakiri: “¿Pikanta-tziima naaka-payi kamaraakiri?”

⁴¹ Ari ikantzi Jesús: “Omapiromi pinkimi-tyaari mawityaakiri awirokaiti, tikatsi mishawinti-mironi piyaari-pirosiritani. Irooma pikanta-jiitzi ti pimawityaakiti, aritaki imishakowintan-taita-kimiro pipiyatha-takana.”

10

Isiyakaa-wintai-tziro piratantotsi

¹ Ipoña ikantzi Jesús: “Tzimatsi-rika kaari kyaatsini ikyaa-piintai-tzira piratantotsiki, inkyaaasi-takyaa-rika onampina-tantoki, kosintzi inatzii, kaari-pirori inatzii. Omapiro. *

² Iriima ikaratzi kyaatsiri tsika ikyaa-piintaitzi, iriitaki aamaako-winta-piintariri ipiraitari.

³ Tima iriitaki asitaryaa-kotziriri ipiraitari aamaako-winta-rori asitako-rontsi. Inkaima-pajiri aamaako-wintariri tsika ipaiyitziri ipiraitari, aritaki iyowaanti-tawajiri irirori. Iriitaki misitowa-pajirini ipiraitari.

⁴ Aririka imisitowakiri maaroni intakiroki, iriitaki jiwatirini aamaako-wintariri, iyaatzimai-tyaari ipiraitari, tima iyowaantiziri iriitaki aamaako-wintariri.

⁵ Iro kantacha tira iyaatiri kaari iñaapiintzi, oshiki isiyapithatari, tima ti iyowaantitiri.”

⁶ Ari ikantakiri Jesús isiyakaa-wintziniri, iro kantacha ti inkimatha-jiitiri yokaiti opaita ikantako-tziri.

* 10:1 piratantotsi, ipiraitari, ipira, nopira = oisha = oveja

Ikimitari Jesús kamiithari aamaako-wintan-tatsiri

⁷ Ari yapiita-nakiro Jesús ikantziri: “Naakataki osiyarori asitakoro piratantotsi. Omapiro.

⁸ Tima inkarati itakarori ipokaki tikira-mintha nompoki naaka, isiyasi-takari kosintzi, kaari-pirori inayitzi yokaiti. Iro kantacha tira inkimisantan-tajiitiri ipiraitari.

⁹ Naakataki osiyarori asitako-rontsi. Tzimatsi-rika kyaa-jatsini nokimitakaro naaka asitakoro, aritaki yawisako-siritaji. Tima inkimita-kotajyaari ipiraitari ipiya-piyata ikyaa-piintzi aajatzi isitowa-piintzi. Ti onkowityaa-waityaa iwariti.

¹⁰ Iriima kosintzi apatziro ipoki inkositi, iwanti, yapirotanti. Irooma naaka nopokaki nañaakaa-siritziitantaji.

¹¹ Naakataki osiyariri kamiithari aamaako-wintariri ipiraitari. Tima inkarati kamiithari aamaako-wintariri ipiraitari, isiniwintari ipira.

¹² Iro kantacha ikaratzi ipinaitziri yaamaako-wintari asinintsi ipiraitari, aririka iñaawakiri owamintha-tariri ipiraitari, isiya-pithatari ipiraitari, ari iwaityaari ipiraitari yookanakiri aamaako-wintariri, oiwarayi-tanaka pasini ipiraitari.

¹³ Irootaki isiyantari aamaako-wintariri ipiraitari, tima apatziro inintzi impinaitiri. Tira inkowa-pirotiri ipiraitari yaamaako-wintyaari.

¹⁴ Naakataki osiyariri kamiithari aamaako-wintariri ipiraitari. Noyoyitziri naaka nopira-payi. Iyotana irirori.

¹⁵ Okimita iyopirotana naaka Asitanari, ari nokimi-tzitari naaka noyopiro-tziri irirori. Nosiniwintari naaka nopira-payi.

¹⁶ Tzimatsi pasini nopira kaari saikatsini aka. Ontzimatyii namayitajiri irirori aka. Aritaki inkimisanta-yitajina irirori. Tima aparoni inkantajyaa impiyotajyaa. Aparoni inkantajyaa aamaako-winta-jyaarini.

¹⁷ Tima nosinitakiro naaka naña-ntari napiitan-tajyaarori nañaaji. Irootaki itakotan-tanari Asitanari.

¹⁸ Tikatsi sintsitinani, naakataki sinitasi-taincha. Otzimimotana nosintsinka nosinitan-takari, irootaki napiitan-tyaarori nañaaji. Iro ikantakinari Asitanari nantiro.”

¹⁹ Ikanta ikimajiitaki Judá-iti okaratzi ikantakiri Jesús, tsiparyaa-wakajiitanaka ikarawi-jiitara.

²⁰ Tzimatsi oshiki kantanain-tsiri: “¿Paitama pikimisantan-tariri? Ikamaari-tatzii, irootaki isinkiwintantari.”

²¹ Tzimatsi pasini, kantatsiri: “Inkamaari-tatyimi yoka airo iñaawai-tziromi iroka ñaantsi. ¿Kantatsima kamaari yisitako-takairi mawityaaki-witachari?”

Ikisaniinta-nakiri Judá-iti yoka Jesús

²² Aritaki kyaarontsi-tapaji. Ari yoimosirinkai-tzirori tasorintsi-panko anta Aapatyaawiniki.

²³ Ari isaikitakari irirori Jesús tasorintsi-pankoki, yani-iwaitzi awisa-tapi-sitzi tasorintsi-panko ipaitai-tziro “Salomón-tapi-si.”

²⁴ Ari ipiyotzi-winta-paakari Judá-iti, ikantapaakiri: “¿Tsika-paitima pinkaratiro piñaasirin-kayitakina? Awiroka-rika Saipatzii-totaari, intsityaa piiñaarontinaro.”

²⁵ Yakanaki Jesús ikantzi: “Aritaki nokaman-tawitakami awirokaiti, ti pinkimisantina. Okaratzi antakaa-yitakinari itasorinka Asitanari, añaakanta-piro-waitakiro kamiitha.

²⁶ Iro kantacha ti pinkimisanta-jiiti awirokaiti, ti pinkimi-takaantyyaa awirokami nopira.

²⁷ Inkarati siyanajyaarini iyowaantitana nopira, noyotzi-tari naaka. Iyaayitana irirori-payi.

²⁸ Naakataki añaakaa-yitairini. Airo ipyaawaita, tikatsi aapitha-tinarini.

²⁹ Ikaratzi ipakinari Asitanari, tikatsira aapitha-tajinarini, iriitaki matairori yiriipirotsi, iriitaki anaako-piro-tantsini.

³⁰ Itsipa-siritana Asitanari, kimiwaitaka aparonimi nonkantyyaa.”

³¹ Ari yapiiwi-takaro Judá-iti yaawitanaja mapi inintzi ishimiirimi,

³² ikantanaki Jesús: “Tima oshiki kamiithari piñaakotakinari awirokaiti antakaa-kinari itasorinka Asitanari. ¿Tsikama otzimika pishimyaa-wintinari?”

³³ Ikantajiitzi Judá-iti: “Ti iro nonintan-tyaari noshimyaa-wintimiro kamiithari okaratzi pantayi-takiri, iro noshimyaa-wintimi pithainka-tasorintsi-takiri Pawa. Tikatsi pimpaita-matsityaa awiroka, atziri pinatzii, iro kantacha pikimita-kaanta-waitaka Pawami pinatyii.”

³⁴ Ikantzi Jesús: “Iroka osankina-takota Ikantakaan-taitsiri,

Naaka kantatsi: ‘Pawaiti pinajiitzi awirokaiti.’

³⁵ Ari ayojiitziro Sankinarintsi-pirori, airo okanta antainkañaanitiro. Iriita-jaantaki Pawa paitakiri atziri-payi ‘Pawaiti’ ikaratzi iyotakaa-yitakiri iñaani.

³⁶ ¿Paitama pikantan-tanari awiroka-payi nothainka-tasorintsitaki nokantaki naaka Itomi Pawa? Naakataiki iyoyaaki, ityaantakina nompoki kipatsiki.

³⁷ Airorika nantayi-tziro naaka okaratzi yantziri Asitanari, airo pikimisanta-jiitzi.

³⁸ Iro kantacha piñaakina nantayi-tziro, onkanta-wityaa airo pikimisantana naaka, iro pinkimisasi okaratzi notasonka-wintan-tayitaki, irootaki piyopiro-tanta-jyaari nowichaajari naaka Asitanari, iwichaajana aajatzi irirori.”

³⁹ Ari yapiiwi-tanaaro Judá-iti inintzi yaakaan-tirimi, iro kantacha Jesús isiya-pitha-tanakari.

⁴⁰ Piyanaka Jesús katonkonta Pariñaaki. Ari isaikapaji tsika ikiwaatantaki pairani Juan.

⁴¹ Oshiki atziri jatasita-kiriri iñiiri Jesús. Ikantajiitzi: “Okantawitaka ti intasonka-wintan-tawityaa irirori Juan, iro kantacha okaratzi ikinkitha-takota-kiriri yoka atziri, iriipirori onatzii.”

⁴² Tima oshiki kimisanta-kiriri Jesús anta.

11

Ikamantakari Lázaro

¹ Tzimatsi aponi mantsiyari paitachari Lázaro, iriitaki nampitarori Asinonkaa-pankoniki, itsipataro iritsiro, María aajatzi Marta.

² (Iroka María iritsiro Lázaro, irootaki saitañta-kariri kasankaari iitziiki Awinkathariti, oshitana-tanaari oisi.)

³ Okanta iritsiro-payi Lázaro, okaimakaan-takiri Jesús, okantziri: “Pinkathari, imantsiya-tatzii pitsipa-winthatani.”

⁴ Ikanta ikimawaki Jesús, ikantanaki irirori: “Iroka mantsiyarintsi ti owamaanti, ari iñiitirori itasorinka Pawa, aajatzi irasi Itomi.”

⁵ Tima itako-pirotani onatzii Jesús iroka Marta, María, aajatzi Lázaro.

⁶ Ikimawitaka ikamantai-tziri imantsiya-tatzii Lázaro, aikiro isaikana-kitzii okaratzi apiti kitaitiri anta.

⁷ Ipoña ikantanajiri iyomitaani-payi: “Thami ampiyaji iipatsitiki Judá-iti.”

⁸ Ikantajiitzi iyomitaani: “¡Yomitaanarí! Owakira inintzi ishimimi Judá-iti anta, aikiro pinintatzii pimpiyanaji anta.”

*

⁹ Ikantzi Jesús: “¿Tima osamani okanta aponi kitaitiri? Ikaratzi aniitatsiri kitaipaiti, ti yantziwa-waityaa, tima tzimatsi kitainkari aka kipatsiki. †

¹⁰ Iriima aniitatsiri tsitini-paiti, yantziwa-waita, tima tikatsi kitainkari.”

* 11:8 Yomitaanarí = Rabí † 11:9 aponi kitaitiri = 12 hora

11 Aikiro ikantana-kitzii Jesús: “Makoryaaki atsipawinthatani Lázaro, iro kantacha ontzimatyii nojati nopirintajiri.” ‡

12 Ari ikantajiitzi iyomitaani: “Pinkatharí! Kimitaka iro yisitakotaji, tima imakoryaatzii.”

13 ikantawi-tatyaa Jesús kamaki Lázaro, iro kantacha ikinkithasiri-jiita iyomitaani iñaawinta-tziiro makoryaantsi.

14 Ari yoiñaaronta-nakiro Jesús, ikantzi: “Kamaki Lázaro.

15 Oshiki nonkimo-siritaki ti nosaiki anta, irootaki pinkimisanta-piro-tantyaari awiroka. Iro kantacha ontzimatyii ajati aminiri.”

16 Ikanta Tomás ipaitai-tziri “Tsipari”, iñaanatziri pasini iyomitaani-payi Jesús, ikantziri: “Thami ayaatanakiri, añaamatsiti airorika iwamaitajai aroka.” §

Iriitaki Jesús opiriintan-tatsiri, añaakaan-tantatsiri

17 Ikanta yariita-paaka Jesús, ikimpaaki tzimaki okaratzi 4 kitaitiri ikitaitan-takariri Lázaro.

18 Ti intaina-piro owiro Asinonkaa-pankoni nampitsi Aapatyaawini. *

19 Tima oshiki Judá-iti pokayitain-tsiri yoimosirinkaro Marta aajatzi María ikamakira oyaariri.

20 Okimaki Marta ariitapaaka Jesús, jatanaki omonthaa-wakari. Irooma María irojatzi osaikaki pankotsiki.

21 Okantawakiri Jesús iroka Marta: “¡Pinkatharí! Arimi pisaikimi awiroka aka, airomi ikami aarini.

22 Iro kantacha noyotzi naaka onkarati pinkampi-tiriri awiroka Pawa, aritaki imatakimiro.”

23 Ikantziro Jesús: “Aritaki impiriintaji piyaariri.”

24 Okantzi Marta: “Noyotzi naaka aritaki impiriintaji apaata owiraantyaaroni kitaitiri impiriintai-rika ikaratzi kamayitain-tsiri.”

25 Ikantzi Jesús: “Naakataki opiriintan-tatsiri, naakataki añaakaan-tatsiri. Ikaratzi kimisanta-jinani naaka, onkanta-wityaa inkami, aritaki yañaaji.

26 Tima inkarati añaayita-tsiri iroñaaka, ikaratzi kimisantaanari naaka, aritaki yañaaji inkamawi-tajyaa-rika. ¿Pikimisantziroma iroka?”

27 Okantzi Marta: “Nokimisantzimi Pinkatharí, tima awiroka Saipatzii-totaari, Itomi Pawa, pokaintsiri aka kipatsiki.”

Iiraapaaka Jesús tsika ikitaitakiri Lázaro

‡ 11:11 makoryaantsi = maantsi § 11:16 Tsipari = Dídimo * 11:18 ti intaina-piro = 3 kilómetro = 15 estadio

28 Ari okaratzi okinkithawaitakaayiri Marta, jatanaki okaimiro María, irinto, okamanta-thata-paakiro, okantziro: “Ariitapaaka yomitaan-taniri, ikaimimi.”

29 Okanta okimawaki iroori, sintziini okatziyanaka, osiyasi-tanakari oñaawakiri Jesús.

30 Tikiraata yariityaa Jesús nampitsiki, irojatzí isaikaki tsika omonthaa-wakari Marta.

31 Ikanta Judá-iti ikaratzi tsipata-karori owankoki María yoimosirinkiro, tima iñaawakiro sintziini okatziyanaka ohatanaki, iyaataa-jiita-nakiro isiyakaantzi irawai-tatyiyaa kitataariki.

32 Okanta ariitapaaka María isaikaki Jesús, otyirowa-sitapaakari okantapaakiri: “¡Pinkatharí! Arimi pisaiki awiroka aka, airomi ikami aarini.”

33 Ikanta iñaakiro Jesús irayimo-tapaakari María, ari ikantzi-tapaakari Judá-iti ikaratzi oyaatapaa-kirori, othonka-siryaa-nakiri irirori, antaro okatsitzimo-siri-tanakari.

34 Ari isampita-nakiro, ikantziro: “¿Tsikama anta pikitataki-rika?” Ari ikantai-tanakiri: “Pimpoki Pinkatharí, piñiiri.”

35 Ari iiraapaakari irirori Jesús.

36 Ari ikantajii-tanaki Judá-iti: “¡Piñiiri, oshiki itakotakari irirori!”

37 Tzimatsi pasini Judá-iti kantanain-tsiri: “Iriiwitaka yoka aminakairiri mawityaakiri, ¿paitama kaari yaminanta tsika inkinakairo airo ikamanta Lázaro?”

Yañaantaari Lázaro

38 Ari yapiita-nakiro Jesús okatsitzimo-siri-tanakiri, ijatasi-tanakiri tsika ikitaitakiri. Tima omoro-naki onatzii, antaro mapi ishipita-koitan-takariri.

39 Ikantzi Jesús: “Pisirinkiro mapi.” Ari okantzi Marta, iritsiro kamaintsiri: “¡Pinkatharí! Kimitaka aritaki sankaaiki, tima tzimaki okaratzi 4 kitaitiri ikamantakari.”

40 Ikantzi Jesús: “¿Tima nonkantimi aririka pinkimisantina aritaki piñaakiro itasorinka Pawa?”

41 Tima isirinkai-takiro mapi. Ari yaminanaki Jesús inki-tiki, ikantanaki: “Asitanarí, nopaasoonki-tzimi awiroka, tima pikimakina.

42 Noyotzi ari pikanta-piintatyaa pikimana. Irootaki nokantan-tamiri inkiman-tyaari atziri-payi ikaratzi piyotain-chari aka, irootaki inkimisantán-tyaari awiroka ontyaanka-kinari.”

43 Ikanta iñaawai-takiro iroka ñaantsi, ikaimanaki sintsi-ni ikantzi: “¡Lázaro! ¡Pisitowaji!”

44 Tima sitowapaji kamawitain-chari yoosatakaro manthakintsi irakoki aajatzi iitziki, irojatzi ipona-poro-takaro yankowi-tantai-tawakariri. Ikantzi Jesús: “Pankowiryaa kotiri, ijataita.”

Ikamanta-wakaita iwa-kaantaitiri Jesús

(Mt. 26.1-5; Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2)

45 Irootaki ikimisantan-tanakari oshiki Judá-iti ikaratzi jataintsiri itzipataro María, ikaratzi ñaakirori yantakiri Jesús.

46 Iro kantacha tzimatsi pasini Judá-iti jatasita-kiriri Nasitantaniri-payi. Ikamanta-paakiri okaratzi yantakiri Jesús.

47 Irootaki yapatotan-tanakari Nasitantaniri-payi, aajatzi ijiwari Impira-tasorintsi-taari, tima iyosiitaa ipiyojiitaka iriipiroriiti, ikanta-wakaa-jiita: “¿Tsikama ankantyaaka? Oshiki iñiitakiri itasonka-wintantaki yoka atziri.

48 Aririka añaasi-mintha-tasityaari, aritaki inthonkakyaa inkimisantaitiri maaroni. Ari impokaki ijiwariti-payi wirakocha, imporoka-paakiro tasorintsi-panko, yapirotakai maaroni arokaiti.”

49 Tima iriiwitaka pairani ijiwari-piroti Impira-tasorintsi-taari paitachari Caifás, ikantanaki irirori: “Kimitaka ti piyojiiti awiroka.

50 Ti pinkinkithasiri-jiityaa irootaki kamiitha-tatsini inkama-winta-tajai aparoni atziri, airo yapiroi-tantai anampiki.”

51 Ikanta Caifás Impira-tasorintsi-pirori, iñaawai-takaakiri Pawa. Okantawitaka ti iyoti, iriitaki Jesús ikinkitha-takotaki inkamawintiri ishininka-payi.

52 Ti apatziro inkamawintairi Judá-iti, irootaki yapatotan-tajyaari maaroni itomiiti Pawa ikaratzi saikayi-taintsiri tsika-rika-payi aka kipatsiki.

53 Aripaiti inintajiitaki ijiwariti Judá-iti iwa-kaantiri Jesús.

54 Irootaki kaari inintan-tanaja Jesús intzipatanajyaari Judá-iti. Sitowanaki tsika inampiwitakaro, jataki otzisi-masiki osaiki nampitsi paitachari Efraín. Ari isaikakaa-pajiri anta itsipayi-takari iyomitaani-payi.

55 Irootaintsi yoimosirinka-paiti-tairo Judá-iti Anankoryaantsi, oshiki atziri jatatsiri Aapatyaawiniki iwitsika-siriyityaa.

56 Oshiki yamina-mina-witai-takari Jesús, isampitawakaa-jiita tasorintsi-pankoki, ikantzi: “¿Tsikama pikantajiitzi awiroka? ¿Arima impokaki irirori yoimosirinkajiita?”

57 Ikanta Nasitantaniri-payi aajatzi ijiwari Impirasorintsi-taari-payi, ikantan-tayitaki: “Tzimatsi-rika yotaintsini tsika isaiki Jesús, inkamanti, naakaan-tiriita.”

12

Isaitan-taitari Jesús kasankaari

(Mt. 26.6-13; Mr. 14.3-9)

1 Tima oyotapaa-kityaa 6 kitaitiri yoimosirinkan-taityaarori Anankoryaantsi, jataki Jesús Asinonkaa-pankoniki, inampiki Lázaro yañaakaajiri.

2 Okanta otsitiniityaanaki ari ikaimai-takiri Jesús yakyootiri itsipa-winthari-payi. Irootaki oyiitan-tatsiri Marta. Ari isaikitakari aajatzi Lázaro itsipatakari Jesús iwajiita.

3 Amakota-paaki María kasankaari. Oshiki owinaro iroka. Osaitan-takari iitziki Jesús. Oshitanta-tzimaitari oisi. Kasankainka okantanaka maaroni pankotsiki. *

4 Ikanta Judas Nampitsi-wiri, iyomitaani Jesús pithokasityaarini apaata, ikantanaki irirori:

5 “¿Paitama kaari ipimantai-tantaro iroka kasankaari? Ari aakimi oshiki kiriiki, iriitaki ampasityaaririmi asinonkai-nkari-payi.” †

6 Tira iro inkantan-tyaari Judas itakota-tyaari asinonkainkari-payi, kosintzi inatzii. Iriitaki owiiriri kiriiki, iro kantacha ikosita-piintziri kapichiini.

7 Ikantzi Jesús: “Piñaasi-tyaaro, irootaki okasiyakaawintakinari aririka inkitai-takina apaata.

8 Iriima asinonkain-kariiti irasi iwiro isaikimotimi, irooma naaka kapichi-tapaaki nosaiki-motanajimi.

Ikamanta-wakaita iwaitiri Lázaro

9 Tima oshiki Judá-iti yotaintsiri ari isaiki Jesús anta Asinonkaa-pankoniki. Ijajiitanaki anta. Ti apatziro yaminiri Jesús aajatzi Lázaro, yañaakaajiri Jesús.

10 Iro kantacha ikamanta-wakaa-jiitaka ijiwari Impirasorintsi-taari inwiiri Lázaro.

11 Iriitaki Lázaro kantakaan-takirori kaari yaripiro-tanta-naari Judá-iti ikaratzi kimisanta-najiriri Jesús.

Ariitaja Jesús Aapatyaawiniki

(Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40)

12 Okanta okitaitita-manaji, oshiki atziri jataintsiri Aapatyaawiniki yoimosirinkiro Anankoryaantsi. Ari ikimajitaki ikantaitzi: “Ariitapaaka Jesús Aapatyaawiniki.”

* 12:3 kasankaari = nardo; owinaroni = aparoni libra = 300 gramo † 12:5 oshiki kiriiki = 300 denario. Iriitaki ipinaitziriri antawai-tatsiri aparoni osarintsi.

¹³ Ichikajii-tanaki osiyarori kompirosi. Jaitijii-tanaki imonthaa-wakyaari, ikaimajii-tzi ikantzi:

¡Korakitataiki awinkathariti!

¡Tasonka-wintaari ikantaja, tima Pinkathari inatzii otyaanka-kiriri!

¡Iriitaki Awinkatharipiro-tajyaari arokaiti Israel-iiti! †

¹⁴ Ari iñaapaaki Jesús kiripiri ikyaakoitari, ikyaako-tanakari, tima iriitaki ikinkitha-takoi-tzitakari pairani Sank-inarintsiki, ikantaitaki: §

¹⁵ Kisakowintoni-sató, airo pitharowa-jiitzi,

Pokataiki Piwinkathariti,

Ikyaaako-takari kiripiri ikyaakoitari.

¹⁶ Tira inkimatha-wityaaro iyomitani-payi Jesús owakira ikimawakiro. Iro kantacha iwajinoka-sitan-taarori Jesús iwaniinkaro, aripaiti ikinkithasiri-jiitanaka, iriitwita Jesús isankina-takoitzi.

¹⁷ Tima oshiki ikinkitha-takoyi-tanajiro okaratzi iñaakiri atziri-payi itsipatakari pairani Jesús yañaakaan-taariri Lázaro.

¹⁸ Irootaki ijatanta-yitanakari atziri-payi imonthaa-wakari Jesús, tima ikimako-takiri yañaakairi kamawita-chari.

¹⁹ Iriima Nasitantaniri-payi ikanta-wakaa-jiitanaka irirori: “Piñaakiro, kimitaka airo imatziri itsinampairi. Paminiri, irootaintsi ijatasitiri maaroni.”

Ñaawaitzirori Iñaani Wirakocha Yamina-mina-tziri Jesús

²⁰ Tzimatsi wirakocha-payi ikonowakari ikaratzi jataintsiri yoimosirinka-jiita.

²¹ Ikanta wirakocha-payi itsitoka-paakari Felipe, poñaachari Simapankoniki nampitsi saikatsiri Tapowiniki. Ikantapaakiri: “¡Pinkathari! Nonintzi noñiiri Jesús.”

²² Jatanaki irirori Felipe, ikamanta-paakiri Andrés. Api-tiroiti ijatanaki, ikamantakiri Jesús.

²³ Ari ikantzi Jesús: “Monkara-tapaaka iwajinoka-sitan-tajyaarori iwaniinkaro Itomi Atziri.

²⁴ Tima aparoni okithoki kaari sampiiki-tatsini aririka impanki-taitiro, asi owiro onkara-matsiti aparoni okithoki. Irooma aririka osampiikita-painti impanki-taitiro, aritaki iñiitajiro onkithoki-pirotaji. Omapiro. *

²⁵ Tzimatsi-rika itakota-siwai-tachari yantayi-tziro ayimaniinta-siyitari, aritaki impyaasi-tajyaa. Iriima ikaratzi manintaironi ayimatan-tziri yantasi-waithaari aka kipatsiki, ikamawinta-naatyiiro yañaani-tanta-jyaari.

† 12:13 Korakitaintsi awinkathariti = Hosana; Wairontsi § 12:14 ikyaakoitari

= asnillo, asna * 12:24 okithoki = trigo

26 Tzimatsi-rika nintatsini nonkimi-takaantiri nompiratani, inkimita-kotyaaanaro naaka. Tsika-rika nosaikaji naaka, aritaki isaikita-jyaari irirori nompiratani. Tzimatsi-rika nokimita-kaari nompiratani naaka, iriitaki Asitanari kantakai-yaaroni impinka-thaitan-tyaariri apaata.”

Ikamantakota Jesús iwamaitiri

27 “¡Antaroiti okantzimo-siri-takana iroñaaka! ¿Tsikama nonkantika? ¿Nonkantima: ‘Asitanari, piwatsinaryaako-siri-tajina?’ ¡Irootaki nopokan-takari, nomonkara-tajiro!

28 Asitanari, piñaakantiro pitasorinka.” Ikimaitatzii ñaawaita-naintsiri inkitiki, ikantaitzi: “Noñaakan-takiro, iroñaaka napiitiro.”

29 Ikimaki atziri-payi piyotain-chari, ikantajii-tanaki: “Ookatha-rontsi onatzii.” Iro kantacha ikantzi pasini-payi: “Aparoni Maninkari ñaanata-kiriri.” †

30 Ikantanaki Jesús: “Ti apatziro naaka iñaanati, awiroka-payi iñaawaiwintaki.

31 Irootaintsi iñiitiri iwasankitaan-taiti aka kipatsiki, yiitsinampai-tairi pinkathari-wintziriri osaawi-satziiti.

32 Iro kantacha aririka iwatzika-koitakina aka kipatsiki, aritaki nonkaima-siri-tajiri maaroni.”

33 Ari iñaarontzirori Jesús tsika onkantyyaa aririka iwa-maitakiri.

34 Ari yakajii-tanaki atziri-payi, ikantzi: “Ayojiitziro ikantai-tziri Ikantakaan-taitsiri: ‘Añaanita-tsiri inatzii Saipatzii-totaari.’ ¿Paitama pikantantari awiroka ontzimatyyii iwatzika-koitairi Itomi Atziri? ¿Paitama Itomi Atziri?”

35 Ikantzi Jesús: “Ainiro isaikimo-tanjimi ikantai-tziri ‘Kitainkari,’ apatziro isaikanaji kapichiini. Pinkimitakaantiro paniitajimi okitainkatzi, airo omapokantami osiyarori tsitiniri. Tima inkarati aniitatsiri otsitini-kitzi, ti iñiiro tsika ikini.

36 Pinkimisantajiri ipaitai-tziri ‘Kitainkari’ ainiro isaikimo-yitzimi, pinkimi-takotyaaari irirori.”

Ti inkimisanta-jiiti Judá-iti

Ithonka-nakiro iñaawai-takiro iroka, sitowanaki Jesús. Ti iñaakan-tanajyaa.

37 Okantawitaka oshiki itasonka-wintantaki Jesús in-ampiki ishininkapayi, ti inkimisanta-jiiti.

38 Ontzimatyyii omonkaratyaa isankina-takiri Kamantan-tzinkari Isaías, kantatsiri: ¡Pinkathari! ¿Itzimima kimisantironi añaani? ¿Itzimima iñaakakiri isintsinka Pawa? ‡

39 Iroka pasini isankina-takiri Isaías, irootaki kaari ikimisantan-tajiita, ikantakiri pairani:

40 Iriitaki Pawa mawityaaki-takaa-kiriri,

Imasontzi-takaa-yitakiri,

Irootaki airo yokichaa-tanta,

Airo ikimatha-tantaro.

Tima airo ikimisantai, airo nowawisaa-kotairi aajatzi.

41 Iro iñaawai-tanta-karori iroka Isaías, tima iñaasiritakitziro iwaniinkaro Jesús, irootaki ikinkitha-takotan-takariri.

42 Okantawitaka okaratzi kantain-chari, oshiki Judá-iti kimisanta-najiriri Jesús, imatzita-nakaro pinkathari-payi. Iro kantacha ti inkamantakotiro itharowantari Nasitantaniri-payi, airo imisitowan-taari ikyaa-piintzi tsika yapatota-piinta-jiita.

43 Ari okanta-tzimaitaka. Iriitaki ininta-pirotaki yaapatyiyi-yaari Nasitantaniri-payi, iriima Pawa, tira.

Jesús kantakotairini atziri-payi

44 Ari ikaimanaki sintsiini Jesús, ikantanaki: "Inkarati kimisanta-jinani naaka, ti apaniro ikimisantina, ikimisantzi-takari otyaankanari.

45 Ikaratzi okitanari naaka, okimiwai-takaro iriimi yokityaami ontyaanka-kinari.

46 Irootaki nopokan-takari naaka, nonkimi-tajyaari 'Kitainkari,' nonkitainka-takotajiri osaawi-satzi. Airo isaikayitaji otsitini-kitzi inkarati kimisanta-jinani.

47 Ti iro nompokan-tyaari aka kipatsiki nowasankitaanti, nopokatzi nowawisaa-kotanti. Iro kantacha ikaratzi kimawitarori noñaani, ti inkimisanti, kaari naaka wasankitairini.

48 Tzimatsi-rika maninta-kinari, kaari kimisantaironi noñaani, tzimaki owasankitairini. Kimiwaitaka iroka ñaantsi-payi okaratzi noñaawai-yitakiri atzirimi onatyimi, irootaki wasankitaan-tatsini apaata, ipiyatha-waanti-taitakana.

49 Tima ti noñaawai-tasiwaityaa noninta-kaaniki. Iriitaki Asitanari ontyaanka-kinari, iriitaki kantakinari okaratzi nokanta-yitakiri aajatzi noyomitaan-tayitakiri.

50 Noyotziro naaka ikantakaan-tziri Asitanari, irootaki añaanita-kaanta-tsiri. Ari okantari, okaratzi nokantayitziro naaka, nothotyaa-tziro okaratzi ikanta-jaanta-kinari Asitanari."

13

Ikiwa-kiitziri Jesús iyomitaani-payi

¹ Ari oyotapaaka aparoni kitaitiri yoimosirinkai-tziro Anankoryaantsi. Tima iyotaki Jesús monkara-tapaaka yookan-tyaarori kipatsika, irootaatsi ijataji intsipapajyaari Asitariri. Antaro itakotakari ikaratzi kimisanta-kiriri, tima ari ikanta-piintatya itakotari irojatzi omonkara-tanta-paakari maaroni.

² Tikira-mintha iwajiityaa, ikaaripiro-sirita-kai-takari Kamaari yoka Judas, itomi Simón Nampitsi-wiri, inintaki impithoka-sityaari Jesús.

³ Tima iyotzi Jesús iriitaki Pawa ontyaanka-kiriri. Iyotzi-taka aritaki ijatai intsipa-tapajyaari Pawa, tima iriitaki Iriri, iriitaki sintsi-piro-takairiri.

⁴ Ikanta iwajiitara, ari ikatziya-nakari Jesús, isapokanakiro iithaari, iwathaki-tanakaro aparoni manthakintsi.

⁵ Ipoña yaaki nijaa isaitakiro kiwaako-mintotsiki. Ikiwakiitakiri iyomitaani, ishitanta-tzimaitari iitziki manthakintsi iwathaki-takari. *

⁶ Iro inkiwakii-tantyaaririmi Simón Pedro, ikantanakiri: “¡Pinkatharí! ¿Awirokama kiwakii-tinani?”

⁷ Ikantzi Jesús: “Ti pinkima-thatiro iroñaaka okaratzi nantziri, iro kantacha aritaki pinkima-thatairo apaata.”

⁸ Ikantzi Pedro: “¡Ti noninta-tzimaityaa pinkiwa-kiitina!” Ikantzi Jesús: “Airorika nokiwakii-tzimi, tira paapatyiina.”

⁹ Ikantzi Simón Pedro: “¡Pinkatharí! Airo pikiwakii-tasitana, pinkiwina maaroni nakoki aajatzi noitoki.”

¹⁰ Ikantzi Jesús: “Ikaratzi thonkakirori ikaata apatziro inintziro inkiwakii-tyaa, tima aritaki kitijiitaki maaroni. Aritaki kitijii-takimi awiroka-payi, okantawitaka ti maaroni pinkiti-siri-jiiti.”

¹¹ Tima iyotakiri Jesús itzimi pithoka-sityaarini, irootaki ikantan-takari: “Ti maaroni pinkiti-siri-jiiti.”

¹² Tima ithonkakiro ikiwakii-yitakiri iyomitaani-payi, ikithaa-tanaaro iithaari, saikapaji tsika iwajiita, ikantziri: “¿Pikimatha-takiro awiroka-payi okaratzi nantakiri?”

¹³ Tima pikanta-piintakina awiroka-payi ‘Yomitaanarí, Pinkatharí.’ Omapiro pikantanari awiroka-payi, naakataki.

¹⁴ Tima naaka ‘Yomitaan-tatsiri,’ naaka ‘Jiwari’. Iro kantacha nosiyakari ompirataari nokiwakii-yitakimi, ari pinkimi-tanajyaari awiroka-payi pinkiwakiita-wakaa-jiityaa.

¹⁵ Aritaki noñaaka-kimirori naaka tsika ikantai-tziro, irootaki pimayita-najiri awiroka-payi.

¹⁶ Tira añii pinkatha-tirini ompirataari yanaakotiri ompiratariri impinka-thaitiri. Tira añii aajatzi tyaankaari

* 13:5 Kiwakii-taantsi

yanaakotiri otyaankiriri. Omapiro.

¹⁷ Aririka pinkima-thata-najiro iroka, aririka pantayitanajiro, kimosiri-wintaari pinatyii.

¹⁸ Iroka nonkantimiri, iro kantacha, ti maaroni nonkantakotimi. Tima noyotziri naaka ikaratzi noyosii-yitajiri. Ari omonkara-tyaari Sankinarintsi-pirori, ikantaitaki:

Yoka akyoota-kinari naaka, iriitaki pithoka-sityaanani.

¹⁹ Nojiwatatziimiro iroñaaka nokaman-tzimiro, tima aririka omatakyaa, irootaki pinkimisanta-piro-tantyaanari 'Naakataki'.

²⁰ Tzimatsi-rika aapatyii-yaarini notyaankani, naaka yaa-patyaaka. Tzimatsi-rika aapatyii-yaanani naaka, iriitaki yaapatyaaka ontyaanka-kinari."

*Ikamantantzi Jesús iriitaki pithoka-sityaarini Judas
(Mt. 26.20-25; Mr. 14.17-21; Lc. 22.21-23)*

²¹ Ari ikaratakiro iñaawintakiro iroka-payi, antaro okatsitzimo-siri-tanakiri Jesús. Ikantzi: "Pikarajitaki awiroka aka tzimatsi aparoni pithoka-sityaanani. Omapiro."

²² Ari yamina-wakaanaka iyomitaani-payi, ti iyoti itzimi iñaawintziri.

²³ Ikanta itako-pirotani iyomitaani Jesús, oshinta-kiriri isaikaki iwajiita.

²⁴ Ikamanta-thatanakiri Simón Pedro, ikantziri: "Pisampitiri itzimi iñaawinta-kotziri."

²⁵ Ari itsitoka-nakari okaakiini Jesús, ikantziri: "¡Pinkathari! ¿Tsikama itzimika pithoka-sityaamini?"

† ²⁶ Ikantzi Jesús: "Itzimi-rika aawakironi nashitakiri kapichiini yatantaitari, iriitaki." Yashitaki Jesús kapichiini yatantaitari, ipakiri Judas Nampitsi-wiri, itomi Simón.

²⁷ Ikanta iwawakaro Judas yatantaitari. Ari ikaaripiro-siri-takaa-nakiri Kamaari. Ikantziri Jesús: "¡Judas! Pantiro sintziini pikinkisirii-tzitakari." ‡

²⁸ Iro kantacha tikatsi aparoni ikaratzi iwajiita kimathatirini Jesús opaita ikantan-tariri.

²⁹ Isiyakaan-tatzii ikantatziiri: "Pijati pamananti aimosirinkyaari." Tima iriitaki Judas owiriri kiriiki. Isiyakaantzi pasini-payi, ikantatziiri: "Pijati pamananti ampayitiriri asinonkai-nkari."

³⁰ Ikanta ithonka-nakiro iwanakaro Judas yatantaitari, jatanaki. Aritaki tsitini-tanaki.

† 13:25 okaakiini = iniiki ‡ 13:27 Kantako-tachari aka "ikaaripiro-siri-takaa-nakiri Kamaari" ti iro kantakaan-tironi iwawakaro Judas owaritintsi, ikaaripiro-siri-tanta-nakari, iriitaki kantasi-takarori ikaaripiro-siri-tanta-nakari.

Owakirari Ikantakaan-taitsiri

³¹ Aritaki jatanaki Judas, ikantzi Jesús: “Monkara-tapaaka iroñaaka iwajinoka-sitan-tajyaarori iwaniinkaro Itomi Atziri. Ari iñiitairori aajatzi iwaniinkaro Pawa.

³² Aririka iñiitajiro iwaniinkaro Pawa, iñiitai-tyaaro aajatzi iwaniinkaro itomi, iriitaki Pawa ñaakantaironi. Iroñaakata-jaantaki iñaakantiro.

³³ Notomiiti, kapichi-tapaaki nosaiki-moyita-najimi. Oshiki pamina-mina-witajyaana, airo piñaajina. Iro kantacha aritaki nokantzi-takari ashininka-payi Judá-iti, irojatzí napiitzi-tyaamiri nonkantimiro awirokaiti: ‘Airo pimatziro pijatai tsika nosaikai naaka.’

³⁴ Iroka owakirari nokanta-kaantsiri: ‘Ontzimatyii pintakota-wakai-yitajyaa. Nokimita naaka notakoyitami, ari pinkimi-tanajyaari awirokaiti, pintakota-wakai-yitajyaa.’

³⁵ Aririka pintakota-wakaa-najyaa awirokaiti, ari iyotaimi maaroni awiroka-yitaki noyomitaani.”

Ikiinkithatakotziro Jesús imanakotiri Pedro

(Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Lc. 22.31-34)

³⁶ Ikanta Simón Pedro isampita-nakiri Jesús: “¡Pinkatharí! ¿Tsikama pijatika?” Ikantzi Jesús: “Tsika anta nojati naaka, airo okantzi piyaatina iroñaaka, irooma apaata aritaki onkantaki piyaatina.”

³⁷ Aikiro isintsi-tatzii Pedro, ikantzi: “¡Pinkatharí! ¿Paitama airo okantanta noyaatimi iroñaaka? ¡Aritaki nosiniwinta-kyaami naaka!”

³⁸ Ikantzi Jesús: “¿Omapiroma pisiniwintyaana? Tikiramintha iñiita waripa, mawasatzi pinkanti: ‘Ti noyotiri Jesús.’ Omapiro.”

14*Isiyaro Jesús Awotsi Yariitan-taitari Asitairiki*

¹ “Airo piwasiri-waijiita. Pawintyaari Pawa, pawintyaana aajatzi naaka.

² Anta iwankoki Asitanari tzimatsi oshiki tsika anampitapajyaaro. Airomi otzimi, airo nokantzimi nojataji nowitsika-pajimi tsika pinampi-yitapa-jyaaro awirokaiti.

³ Aririka nojataji, nowitsika-yitajimi tsika pisaikaji. Impoña nompia-sitajimi, naakata-jaantaki aanajimini. Pisaika-yitaji tsika-rika nosaika-jaantaji naaka.

⁴ Piyojii-tziro awirokaiti awotsi iجاتantaitari tsika nojataji naaka.”

⁵ Iro kantacha ikantanaki Tomás: “Pinkathari, ti noyojiti tsika pijati. ¿Tsikama nonkantya noyotan-tyaarori awotsi?”

⁶ Ikantzi Jesús: “Naakataki Awotsi, Iriipirori, Añaantsi. Apatziro impampitha-wooki-taitina naaka, aritaki yariitai-takyaa isaiki Pawa, Asitairi.

⁷ Ari piyopiro-tajinami naaka, aritaki piyotairimi Asitanari. Ari piyomai-tyjari iroñaaka, tima iriitaki piñakiri.”

⁸ Ikantzi Felipe: “Pinkathari, intsityaa piñaakainari Asitamiri. Tima tikatsi pasini nonintziri.”

⁹ Ikantziri Jesús: “Felipe, aritaki osamanitaki notsipayitakami awiroka-payi, ¿tikirama piyotina? Ikaratzi ñaakinari naaka, iñaakiri Asitanari. ¿Paitama pikantantari: ‘piñaakainari Asitairi’?”

¹⁰ ¿Tima pinkimisantina ari nokaratziri Asitanari, ari ikaratana irirori? Okaratzi nokanta-yitziri, tira naaka nintakaa-sityaaroni noñaawintimiro. Iriitaki Asitanari tsipa-siri-tanari, iriitaki antakaa-yitanarori yanta-wairi.

¹¹ Pinkimisantina nokantakimi ari nokaratziri Asitanari, ari ikaratana irirori. Okompitzi-motami-rika nokantakimiri, pinkimisantinami piñaakina notasonka-wintantayitaki.

¹² Inkarati kimisanta-jinani naaka, ari inkimita-jyaana naaka intasonka-wintan-tayitaji. Aritaki imapiro-tanakiro intasonka-wintanti, anaanakiro okaratzi iñaakoi-takinari naaka, tima irootaintsi nojataji naaka nontsipa-tapajyaari Asitanari. Omapiro.

¹³ Onkarati pinkami-yitajinari awirokaiti pawintaajana, aritaki nokantakimiro. Irootaki ikimosiriwintan-taityaariri Asitanari, iñiitiro-rika okaratzi itasonka-wintan-tayitaki Itomi. *

¹⁴ Onkarati pinkami-yitajinari awirokaiti pawintaajana, aritaki nokantakimiro.”

Ikasiya-kaitairi Tasorinkantsi

¹⁵ “Aririka pintako-tajyaana, aritaki pinkimisantairo nokanta-yitzimiri.

¹⁶ Aritaki nonkampi-tajiri Asitanari intyaankaimi pasini Ookaka-win-taimini,

¹⁷ Tasorinkantsi-pirori inatyii, iriitaki tsipata-piinta-jyaamini. Iriima osaawi-satziiti airo itsipatari irirori, tima ti iñiiri, ti iyotiri. Irooma awirokaiti piyojii-tziri, isaikimotaimi, iriitaki tsipa-siri-tajyaamini.

¹⁸ Airo pikimitari miritzi yookai-tziri, aritaki nompiyi nontsipa-tajyaami.

¹⁹ Irootaintsi, airo iñaayitaana osaawi-satziiti. Iro kantacha awirokaiti aritaki piñaayi-tajina, añaanita-tsiri pinkanta-yitajyaa, tima añaanita-tsiri nonatzi naaka.

* 14:13 Wairontsi

²⁰ Aripaiti piyojiitaji notsipa-siritari Asitanari, aajatzi awirokaiti pitsipa-siritana, ari nokimitari naaka notsipa-siri-tajami awirokaiti.

²¹ Inkarati kimisanta-jinani, iñaakan-tziro iroopirori itakotana. Irootaki intakotan-tajyaariri Asitanari, aajatzi naaka nontako-tajyaari, aritaki noñaaka-yitajyaari.”

²² Ikanta Judas (kaari Nampitsi-wiri) isampita-nakiri: “Pinkathari, ¿Paitama piñaakan-tajyaanari naakaiti, airo piñaaka-yitaari pasini-payi?”

²³ Yakanaki Jesús: “Ikaratzi itakotanari naaka, ikimisanta-waantitana. Irootaki intakotan-tajyaari Asitanari. Ari nokaratziri Asitanari nontsipa-siri-yitajyaari yokapayi.

²⁴ Iriima kaari itakotyaanani, ipiyatha-waanti-takana. Ti naaka yotasiwai-tyaaroni okaratzi nokanta-yitakimiri, Tima asitanari ontyaanka-kinari iriitaki oyotakaa-yitaki-narori.

²⁵ Nokaman-tatziimiro iroka-payi airo nosaiki-moyitzimi.

²⁶ Iriima Tasorinkantsi, Ookakaa-wintimini, intyaankimiri Asitanari impoyii-tyaanani, iriitaki yomitaa-paaki-mironi maaroni, inkinkithasirita-kayimiro okaratzi nokanta-yitakimiri.

²⁷ Kamiitha pisaika-yitaji. Iro kantacha ti noñaawintatyiiro tsika okanta isaikakaantzi osaawi-satzi-payi. Naaka matzirori pisaikan-tajyaari kamiitha. Airo piwasiri-waitasita, airo pitharowa-siwaita.

²⁸ Aritaki pikimayi-takina nokantaki: ‘Irootaatsi nojataji, iro kantacha aritaki nompinya-sitajimi awiroka-payi, ari ankarataji asaikayitaji.’ Ari pintako-piro-tyaanami, airomi piwasiri-waitami nookayi-tanajimira, aritakimi pinkimo-siri-winta-kinami piyotaki nojatatyii Asitanariki, anaatai-kinari natzirita-paintzira.

²⁹ Nokaman-tzita-tyaamiro iroñaaka, aririka omayitakyaa, pawintyaana naaka.

³⁰ Airo nokinkitha-waita-kayi-taami, tima awotsikitaki Kamaari pinkathari-wintan-tatsiri kipatsiki. Tima ti impinkathari-wintina naaka.

³¹ Iro kantacha ontzimatyii nonkimisantajiri Asitanari, irootaki iyotantyaari atziri-payi notakotari naaka Asitanari, nantziniri okaratzi ikantanari irirori. Pinkatziya-yitanaji. Thami ajataji.”

15

Ikimitaro Jesús oponkitzi-pirori pankirintsi

¹ Aikiro ikantana-kitziri Jesús iyomitaani-payi: “Naaka kimitarori oponkitzi-pirori pankirintsi. Iriima Asitanari ikimitari pankitzirori.

² Airorika okitho-kitzi nochiwotha, ichikiro asitarori. Irooma kithoki-tatsiri, iwamiitha-chiwo-tziro, ikaankiityaa-kotziro onkithoki-piro-tantyaari.

³ Tima kaankiityaa-koyitakimi iroñaaka awirokaiti, okan-takaami ñaantsi-payi nokaman-tayita-kimiri.

⁴ Tima ti okithokitzi aparoni ochiwotha pankirintsi chiworyaa-thata-tsiri, ontzimatyii oshookan-tyaaro oponkitzitha. Ari okimitari airorika poisokiroтана naaka, airora okantzi pantayi-tajiro kamiithari.

⁵ Naaka kimitakarori oponkitzi pankirintsi, irooma awirokaiti pikimitakaro nochiwotha-payi. Tima inkarati oisokiro-tanari naaka, ari nokimi-tzita-kariri irirori, kimi-waitaka onkithoki-piro-taimi. Airorika pitsipa-siritana naaka, airo pimatziro pantirimi.

⁶ Ikaratzi kaari oisokiro-tyaanani naaka, ari nookayitana-jiri. Ari inkimita-jyaaro kamachiwo-thata-tsiri pankirintsi, yaitziro intayiiitiro.

⁷ Oisokiro-rika piwayitajina, piriipiro-winta-najiro okaratzi noyomitaayitakimiri, aritaki ikantakimiro Asitanari onkarati pinkami-tajiriri.

⁸ Aririka pisiya-kota-kyaaro kithoki-piro-tatsiri pankirintsi, aritaki iyoitajimi awiroka noyomitaani. Irootaki impinka-thaitan-tyaariri Asitanari.

⁹ Oshiki notakoyi-takami awirokaiti, nosiyakari Asitanari itakotana naaka. Panintaa-waita-jyaaro notakoyi-taami.

¹⁰ Aririka pinkamai-tanajyaaro pinkimisantairo nokantayitakiri, ari panintaa-waita-jyaaro nitakotami, nokimitajiro naaka nokimisantziri Asitanari nanintaa-waitaro itakotana.

¹¹ Iro nokamantan-tamirori iroka-payi pinkimo-siritan-tajyaari maaroni awirokaiti, nokimitajiro naaka.

¹² Iroka noñaani nokantzi: Ontzimatyii pintakota-wakaitajyaa nokimitajiro naaka nitakoyi-taami awirokaiti.

¹³ Tzimatsi-rika atsiwintariri inkamawintiri yaapatyaani, iñaakan-tatziro itako-piro-tanta.

¹⁴ Naapatyaani piinayitaji awirokaiti, aririka pantayitanajiro okaratzi nokantzimiri.

¹⁵ Ari okarata-paaki nokimita-kaantami ompirataari, tima aparoni ompirataari ti iyotiro okaratzi yantziri ompiratariri. Awiroka naapatyaani-payi iroñaaka, tima nonkaman-tajimiro maaroni ikamanta-kinari Asitanari.

¹⁶ Ti awirokaiti yosiitinani, naaka oyosiiyi-tajimi awirokaiti. Naakataki ontyaanka-yitakimi tsika-rika-

payi, pinkimi-takota-jyaaro pankirintsi kithoki-piro-tatsiri. Irootaki imatantyaamirori Asitanari ompaityaa-rika pinkami-tinari pawintaajana. *

¹⁷ Iroka noñaani nokantzimiri: Ontzimatyii pintakota-wakai-yitajyaa.”

Inkisaniinta-nakimi osaawi-satziiti

¹⁸ “Aririka piñaayi-takiro inkisa-niinta-yitanakimi osaawi-satziiti, pinkinkithasiritiro ari ikantai-takina naaka ikisa-niinta-waitai-takina.

¹⁹ Irojatzimi pisiyakoyityaari osawi-satziiti, aritaki intakoyi-takyaamimi, ikimita-wakaa irirori itakota-wakaa-jiita. Iro kantacha noyosi-yitajimi naaka, irojatzii pikimiyi-witari osaawi-satziiti, irootaki ikisaniintan-tamiri. Osiyawai-takaro iroñaaka kaarimi awiroka osaawi-satziiti.

²⁰ Pinkinkithasiritiro nokantzi-takamiri: Tira añii pinkatha-tirini ompirataari yanaakotiri ompiratariri impinka-thaitiri. Ari inkantai-timiri awirokaiti inintaiti iwaitimi, ikimitai-takina naaka. Ikaratzi kimisanta-waanti-takinari naaka, aritaki inkimisanta-yitaimi awirokaiti.

²¹ Irootaki inintai-tantyaari iwaitimi, tima awirokaiti noyomitaani-payi. Tima onkanta-kaantiro aajatzi ti iyotajina Pawa ontyaanka-kinari aka.

²² Airo otzimayi-tzimi iyaaripirotoni yokaiti, airo nopokimi noyomitaa-yitajiri. Iro kantacha airo okantaji iroñaaka yookakaa-winta-jyaaro iyaari-pironka.

²³ Ikaratzi kisaniinta-kinari naaka, ikisaniintzi-takari Asitanari.

²⁴ Airo otzimimi iyaaripirotoni, airo notasonka-wintzi-motzirimi iñaanta-karori kaari iñaapiintaitzi. Okantawitaka iñaayitakiro, aikiro ikisaniinta-tyaana naaka, ikisaniintzi-takari aajatzi Asitanari.

²⁵ Iro kantacha, irootaki omonkara-tantyaari sankinarintsi, kantatsiri: Ikisaniinta-siwai-taitakana.

²⁶ Iro kantacha aritaki notyaanka-jimiri Tasorinkantsi ‘Ookaka-wintatsiri’ poñaachari tsika isaiki Asitanari. Iri-itaki iyosirita-kaimini, irijatzi kinkitha-takota-jinani kamiitha naaka.

²⁷ Tima kamiitha pinkinkitha-takoyi-tajina awirokaiti, tima pitsipata-piintakana owakira itantana-karori.”

16

¹ “Iro nokanta-yitan-tamirori iroka-payi, airo piwashaantantaro pawintaa-siri-tyaana.

* 15:16 Wairontsi

² Tima airo isinitai-tzimi pinkyaa-yitaji tsika yapatota-piintaita. Aritaki iwamaitakimi, iñaajaanti yantatziiniri Pawa kamiithari.

³ Irootaki yantantarori, tima ti iyotajiri Asitanari, ti iyotina aajatzi naaka.

⁴ Iro kantacha nokaman-tzita-tyaamiro iroka, tima aririka omayitakyaa apaata, pinkinkithasirityaa aritaki nokaman-tzita-kamiro.”

Yantakaan-tziri Tasorinkantsi

“Tira nonkaman-tzityaamiro owakiraini, tima irojatzi notsipa-yitami.

⁵ Iro kantacha jatakina iroñaaka nontsipa-tapajyaari ontyaanka-kinari. Tikatsi aparoni sampitinani, inkanti: “¿Tsikama pijatajika?”

⁶ Apatziro piwasiri-jiita pikimakina nokaman-takimi.

⁷ Pinkimi nonkaman-timiro iroopirori. Iro kamiitha-tzimo-timini awirokaiti nojataji. Tima airorika nojataji, airo ipoki paitachari ‘Ookakaa-wintatsiri’ intsipa-siri-tajyaami. Irooma aririka nojataji, naaka tyaanka-pajirini.

⁸ Aririka impokapaaki Tasorinkantsi, iriitaki oiñaaronta-paaki-niriri ikinkithasiri-waitari osaawi-satzi, tima inkina-waitashitaka ikinkithasiri-takotziro tsika okantakota kaari-pirori, tsika okantakota kamiitha-siri-taantsi, tsika okantakota mishakowintaantsi.

⁹ Ari iyotakaa-yitajiri kaari-pirori onatzii airorika ikimisantaaitana naaka.

¹⁰ Ari iyotakaa-yitajiri irootaki kamiitha-siri-taantsi, nowamiitha-siri-tantzi naaka, tima aririka nojataji isaiki Asitanari airo iñiitaana.

¹¹ Ari iyotakaa-yitajiri tsika okantakota mishakow-intaantsi, tima aritaki imishakowintakiri Asitanari pinkathari-wintziriri osaawi-satzi.

¹² Tzimatsi oshiki nonkantimiri, iro kantacha aritaki anaanakimi okaratzi nokanta-yitakimiri, airo pikimathatziro iroñaaka.

¹³ Aririka impokaki Tasorinkantsi, iriitaki yotakaa-paakimironi maaroni iroopirori. Airo iñaawai-tasitaro inintayitziro irirori, ikamantan-tairo okaratzi ikantziriri Asitariri. Iyotakaa-jimiro onkarati awisatsini apaata.

¹⁴ Iriitaki kimajinani noñaawaitiro, iwawisayimaityaamiro awirokaiti, ari iyoitajirori nowaniinkaro.

¹⁵ Tima okaratzi iyotanitari Asitanari, irojatzi noyotanitari naaka. Irootaki nokantantari: ‘Iriitaki kimajinani noñaawaitiro, iwawisayimaityaamiro awirokaiti.’ ”

Piwasiri-tarika, aritaki pinkimo-siri-yitaji

16 “Kapichi-tapaaki airo piñaayi-taana, iro kantacha aririka osamani-witakyaa kapichiini aritaki piñaajina. Tima nojatatyii naaka isaikira Asitanari.”

17 Ari isampita-wakaanaka iyomitaani, ikantzi: “¿Paitama ikantako-tziri? Ikantayi-takai kapichi-tapaaki airo añaayitairi, iro kantacha aririka osamani-witakyaa kapichiini aritaki añaajiri, tima ijatatyii isaikira Asitariri.

18 ¿Paitama ikantako-tziri ‘kapichi-tapaaki?’ Ti ankimath-atiro paita ikantako-tziri.”

19 Ari iyotaki Jesús inintajii-tatzii isampitiri iyomitani-payi, ikantanakiri: “Nokanta-jiitakimi: ‘Kapichi-tapaaki, airo piñaayi-taana, iro osamani-witakyaa kapichiini aritaki piñaajina.’ ¿Irootakima pisampita-wakaa-wintari?”

20 Pinkimi nonkantimi. Oshikira piraawai-tajyaa, piwasiri-waitajyaa awiroka-payi. Iriima osaawi-satzi-payi oshiki inkimo-siri-jiiti. Omawitakyaa piwasiri-jiityaa awiroka-payi, aritaki piñaajiro apaata pinkimo-siri-yitaji. Omapiro.

21 Aririka ontzimaa-nitzimati aparoni kooya, okimaatsi-waita. Iro kantacha aririka intzimaki iinchaaniti, ompyaako-tanakiro okimaatsi-waitaka, oshiki onkimo-siri-wintiri iinchaanikiti.

22 Ari pikantakari awirokaiti iroñaaka, oshiki piwasiri-waitaka. Iro kantacha aririka nompiya-sitajimi, oshiki pinkimo-siri-tanaji, tikatsi owasiri-takaa-jyaamini.

23 Apaata aririka omonkara-tajyaa nokantakiri tikatsi pisampi-tinari naaka. Tima iriitaki Asitanari opayitajimironi ompaityaa-rika pinkami-tajiriri, tima pawintajana naaka.*

24 Pamana-piintziri Asitanari pikowako-tziri opaiyita-rika, pikampi-tasiwai-takari. Irooma iroñaaka aririka pinkowakotajiri, pawintaa-jyaana naaka. Aritaki pinkantyyaa pinkowakota-piintajiri, aritaki imatakimiro, irootaki pinkimo-siri-pirotan-tajyaari.”

Noitsinampaakiro naaka osaawi-sato

25 “Nosiyakaa-winta-tziimiro okaratzi nokinkithata-kayimiri. Iro kantacha irootaintsi omonkara-tajyaa airo nosiyakaa-winta-jimiro, koñaaroini noñaawinta-jimiri Asitairi.

26 Apaata awiroka-payi kamitairini Asitanari opaiyita-rika, tima naaka pawintaa-yitaja. Tira naaka kamita-kowinta-jimini awiroka-payi.

* 16:23 Wairontsi

²⁷ Tima intakoyi-taami Pawa. Irootaki itakotan-taamiri, tima pintako-yitajana naaka, pikimisantakina nopoñaaro naaka isaiki Pawa.

²⁸ Nopoñaaka isaiki Asitairi nopokan-takari aka kipatsiki. Iroñaaka nooka-najiro kipatsi nojataji isaiki Asitairi.”

²⁹ Ikantajiitzi iyomitaani: “Iroñaaka koñaatanaki pikinkitha-takotziri, ti pisiyakaa-winta-waitiro.

³⁰ Noñaakimi iroñaaka piyotziro maaroni, ti onkowa-jaantyaa impaityaa sampitimini, piyotziro ikinkithasiritaitari. Irootaki nokimisantantari omapiro pipoñaaka isaiki Pawa.”

³¹ Ikantzi Jesús: “¿Kimisanta-yitajimima iroñaaka?

³² Irootzi-mataki iroñaaka pisiyayi-tanaki aparo-payi, pinkinayiti tsika-rika, ari pooka-nakina apaniroini. Iro kantacha tizimaita nosaiki apaniro, itsipatana Asitanari.

³³ Nokaman-tatziimiro iroka-payi piñaantyaarori kamiitha pisaiki pintsipa-tyaana naaka. Aka osaawiki, oshiki pinkimaatsi-waityaari awirokaiti. Iro kantacha, pisintsi-siriyiti. Tima noitsinampaakiro naaka osaawi-sato-payi.”

17

Yamana-kotziri Jesús Iyomitaani-payi

¹ Ikaratakiro Jesús ikinkitha-waita-kairi iyomitaani-payi, aminanaki inkitiki, ikantanaki: “Asitanarí, monkarata-paaka piñaakan-tajyaariri atziri-payi iwaniinkaro pitomi, iñaakan-tairo irirori pitomi piwaniinkaro awiroka.

² Awirokataki owakiriri ipinkathari-wintan-takariri maaroni atziri-payi, irootaki yañaayitan-tajyaari ikaratzi pasita-kaakariri.

³ Aririka iyotajimi apatziro Pipawa-pirotzi awiroka, aririka iyotajiri pintyaankakiri Saipatzii-totaari Jesús, aritaki yañaayitaji.

⁴ Nomatakiro noñaakan-takiro piwaniinkaro aka kipatsiki, nohotyaakiro pikanta-kinari nantiro.

⁵ Asitanarí, nonintzi nontsipata-jyaami iroñaaka, aritaki ankarati añaayitairo awaniinkaro, akimita pairani tikirawintha awitsikiro kipatsi.

⁶ Tima piyosiitajiri osaawi-satzi ikaratzi pasita-kaajanari naaka, noyomitaa-yitajiri tsika pipaita awiroka. Awiroka asitzi-takariri pairani, iriitaki pasita-kaajanari naaka. Nomatakiri nokimisanta-kaajiri piñaani.

⁷ Irootaki iyotantari iroñaaka, okaratzi noyota-nitari naaka, awirokataki oyotakaa-yitanarori.

⁸ Tima noyomitaa-yitajiri okaratzi piyota-kayinari, ikimisanta-yitanaji iriroriiti. Ikinkithasiritanaja omapiro

nopoñaaro pisaiki awiroka, ikimisanta-yitanaji awirokatakiki ontyaanka-kinari.

⁹ Irootaki nokamita-kowintan-tariri naaka yokaiti. Kaari nonkamita-kowinti nampita-siwaitarori kipatsiki, apatziro nokamita-kowintziri ikaratzi pasita-kaanari, tima awirokatakiki asiyitariri.

¹⁰ Tima inkarati nasitari naaka irijatzi pasitari awiroka. Ikaratzi pasitari awiroka irojatzzi nasitari naaka. Iriiyitaki oñaakan-tayitairori nowaniinkaro.

¹¹ Airo nosaikanaji aka osaawiki, nojataji nontsipata-pajyaami awiroka, irooma yokapayi aikiro isaikana-kitzii. Asitanari Tasorintsi, paamaako-wintyaanari, pimatantyaari pisintsinka pipakinari naaka pairani, irootaki iwichaa-wakaan-tyaari, akimita-wakaa aroka. *

¹² Tima ainiro notsipa-yitari aka osaawiki, naamaako-wintantari pisintsinka pipakinari. Tikatsi pyaasi-waitachani. Apatziro inkanta-kaiyaaro ipaitai-tziri 'Otomi pyaasi-itaantsi,' iriitaki monkarata-kaiyaaroni ikinkithatai-takiri Sankinarintsi-piroriki.

¹³ Iro kantacha iroñaaka nojataji pisaikinta awiroka. Irootaki nokantan-tayitarori iroka-payi ainiro nosaiki aka osaawiki, irootaki inkimitan-tyaanari inkimo-siri-jiiti kamiitha yokapayi.

¹⁴ Noyomitaa-yitajiri piñaani, irootaki ikisaniintai-tantanakariri, tima ti isiya-najyaari osaawi-satzi-payi. Nokimita naaka ti osaawi-satzi nonatyii.

¹⁵ Ti nonkowa-kotimi paayitajiri isaikira aka osaawiki, apatziro paamaako-winta-jyaari ikaaripirota-kaitziri = kari.

¹⁶ Nokimita naaka ti osaawi-satzi nonatyii, aajatzi yokapayi ti isiyana-jyaari osaawi-satziiti.

¹⁷ Pinkanta-kaiyaaro awiroka pasitan-tajjaariri iroopiropini. Tima iriipirori onatzii piñaanitari awiroka.

¹⁸ Pikimitaakina naaka pintyaanakakina nosaiki-moyitiri osaawi-satziiti, ari nonkimitzi-tyaari naaka nontyaanka-yitiri isaikimo-yitiri osawisatziti.

¹⁹ Okowa-pirotatyaa iroñaaka natsipi-winta-jyaari yokaiti pasita-kaiyaanari naaka. Ari onkantyyaa pasitan-tajjaariri awiroka yokapayi.

²⁰ Ti apatziro nonkampita-kowintiri yokaiti, nokamita-kowintziri inkarati kimisanta-jinani aririka inkinkithata-kaayitairi yokaiti.

²¹ Namanako-wintziri maaroni yokaiti iwichaa-wakaan-tajjaari, aparoni inkantajyaa iwichaa-najyaami awiroka. Asitanari, akimita aroka awichaa-wakaa-jiityaa, ari

* 17:11 Wairontsi

inkimiyita-jyaari irirori iwichaa-wakaa-pirotajyaa, irootaki inkimisantantajyaari osaawi-satzi-payi awirokataka ontyaanka-kinari.

²² Iroka nowaniinkaro, okaratzi piñaaka-yitakinari awiroka, irojatzi nomatairi naaka noñaaka-yitajiri irirori-iti. Ari iwichaa-wakaa-pirotayaari, akimita-wakaa aroka.

²³ Tima pintsipa-sirityaana awiroka, ari nonkimi-tzita-jyaari naaka nontsipa-sirita-jyaari iriroriiti, irootaki iwichaa-wakaanta-pirotayaari. Irojatzi inkinkithasiritantayaari osaawi-satziiti awirokataka ontyaankakina, antaroiti pitakoyitakari pikimitaakina naaka antaroiti pitakotakana.

²⁴ Asitanari, awirokataka asitakaa-kanariri yokaiti, nonintzi intsipa-yitajyaana tsika nosaikaji naaka, ari iñaayitairori nowaniinkaro. Awirokataka owaniinkata-kaakanari, tima pitakotzi-takana awiroka tikira-mintha owitsikyaa kipatsi.

²⁵ Asitanari tampatzika-siriri, ti iyoitimi osaawi-satzi-payi. Iro kantacha noyotzimi naaka, aajatzi ikimitaka yokaiti iyotzi awirokataka ontyaanka-kinari.

²⁶ Noyomitaa-yitajiri tsika pipaita awiroka, aikiro nojatakaa-tyiuro noyomitairi, tima nontsipa-sirita-jaari, nontako-yitajaari pikimitaakina naaka pitakotana.”

18

Yaitakiri Jesús

(Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53)

¹ Aritaki ithonka-nakiro Jesús yamanaki, sitowanaki itsipata-naari iyomitaani ijatiro intatzikirona Chiinkaariniki. Ari isaikapaaki Jesús aajatzi iyomitaani-payi anta pankirintsi-masiki.

² Iñiuro anta irirori Judas pithoka-sitan-taniri, tima ari isaikaa-piintziri Jesús maaroni iyomitaani anta.

³ Ari yariita-paaka Judas itsipata-paakari owayiri-payi aajatzi aamaako-wintan-tatsiri, iriitaki ityaankakiri ijiwari Ompira-tasorintsitaari, aajatzi irasi Nasitantaniri-payi. Yamayitaki ipasa-minto, yamaki aajatzi yoota-minto.

⁴ Iro kantacha Jesús iyotzitaka onkarati awishii-motirini, isitowa-sita-nakiri, isampita-wakiri: “¿Paitama pamina-minatziri?”

⁵ Ikantajiitzi yokaiti: “Namina-minata-tziiri Jesús Kasiyakaa-wini-satzi.” Ari ikantzi Jesús: “Naakataki.” Arira itsipatakari Judas pithoka-sitantaniri ikaratzi pokasita-kiriri Jesús.

⁶ Ikantawa-kirira Jesús: “Naakataki” ipiya-pontho-jiitanaka itaapiiki, tyaaajiitanaki.

⁷ Yapiita-nakiro Jesús, ikantziri: “¿Paitama pamina-minatziri?” Ari ikantajiitzi irirori: “Namina-minata-tziiri Jesús Kasiyaka-wini-satzi.”

⁸ Ari yapiita-nakiri Jesús, ikantziri: “Aritaki nokan-takimi naakataki. Naaka-rika pamina-minatzi, pintyaan-tairi notsipa-yitakari, ijayita-jiita.”

⁹ Ari omonkaratari ikantzi-takari Jesús: “Asitanari, ikaratzi pasita-kaakanari, airo ipyaakaan-tawaita aparoni.”

¹⁰ Ikanta Simón Pedro, otzimi-motziri irirori isataa-minto, inoshika-nakiro, itotzitakiri iyimpita-piro-nampi paitachari Malco, impiratani Ompira-tasorintsi-pirori.

¹¹ Ikantziri Jesús yoka Pedro: “Piwajiro pisataa-minto. Iritaki Asitanari sinita-kinari nonkimaatsi-waityaa, ¿airoma okantzi nomonkaratiniri?” *

Yaitanakiri Jesús Ompira-tasorintsi-piroriki

(Mt. 26.57-58; Mr. 14.53-54; Lc. 22.54)

¹² Ikanta owayiri-payi itsipatakari ijiwari, aajatzi aamaako-wintan-tatsiri ityaantani Judá-iti, yairika-nakiri Jesús, yoosita-nakiri.

¹³ Ari yitapaintaro ikinakaa-nakiri iwankoki Anás. Tima iriiwitaka irikonkiri Caifás. ompira-tasorintsi-pirori.

¹⁴ Yoka Caifás iriitaki kantakiri pairani Judá-iti: “Irootaki kamiithata-tsini inkama-winta-yitai aparoni atziri.”

Ikyaaiki Pedro iwaankiiri-tsitiki Anás

(Mt. 26.69-70; Mr. 14.66-68; Lc. 22.55-57)

¹⁵ Ikanta Simón Pedro aajatzi pasini oyomitaari, iyaatako-winta-nakiri Jesús. Yoka pasini oyomitaari, iñaapiintani inatzii Ompira-tasorintsi-pirori, irootaki ikyaaanta-paakari iyaatako-wintakiri Jesús.

¹⁶ Ari ikatziya-paaka Pedro intakiroki otantorintsi. Tima yoka pasini oyomitaari iñaapiintani inatzii Ompira-tasorintsi-pirori, ikinkitha-waita-kaakiro aamaako-wintarori asitako-rontsi, ominkyaakiri aajatzi Pedro.

¹⁷ Okanta aamaako-wintarori asitako-rontsi, isampitakiri Pedro: “¿Tima awiroka iyomitaani atziri?” Akanaki Pedro, ikantzi: “Ti naaka.”

¹⁸ Tima onkatsinkaityaatzii anta, ari iwaamajiitaki paa-mari yokapayi ompirataari itsipayitakari aamaako-wintan-tatsiri. Ari ikatziyaka yakitsi-jiita. Ari ikaratzitari aajatzi Pedro, yakitsi-jiita paamariki.

Anás isampitziri Jesús

(Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Lc. 22.66-71)

* 18:11 nomonkaratiniri = niriro kipishaari

19 Ikanta ijiwari Ompira-tasorintsitaari yitanakari Jesús isampita-kowintziniri iyomitaani-payi, opaita iyomitaan-tayitziri.

20 Ikantzi Jesús: “Nokinkithatakaa-piintakiri maaroni atziri. Noyomitaanta-piintaki yapatota-piintaita aajatzi anta tasorintsi-pankoki, tsika yapatota-piinta-jiita maaroni Judá-iti. Tityaa nomanakaiyaaro okaratzi nokinkitha-yitziri.

21 ¿Paitama pisampitan-tanari naaka? Pisampitiri ikaratzi kimakinari. Iriitaki yotzirori nokanta-yitakiriri.”

22 Ikanta ikaratakiro Jesús ikinkitha-waitaki, aparoni aamaako-wintan-taniri ipasa-porota-nakiri, ikantziri: “¿Arima pinkantiri pakiri Ompira-tasorintsi-pirori?”

23 Ikantzi Jesús: “Tzimatsi-rika kaari-pirori noñaawaitakiri, pinkantinaro tsika otzimi. Irooma kamiitha-rika okaratzi noñaawaitakiri. ¿Paitama pipasa-porotan-tanari?”

24 Ikanta Anás ti yoosiryaakotakantiri Jesús, ityaankakiri isaikira Caifás ompira-tasorintsi-pirori.

Ikantzi Pedro: Ti noñaajiri Jesús

(Mt. 26.71-75; Mr. 14.69-72; Lc. 22.58-62)

25 Irojatziri ikatziyaka Pedro yakitsi-waita paamariki. Ari isampitai-takiri, ikantai-tziri: “¿Kaarima awiroka iyomitaani yoka atziri?” Imanakonataka Pedro, ikantzi: “Ti naaka.”

26 Okanta osamaniitaki isampitairi aajatzi impiratani Ompira-tasorintsi-pirori, iriitaki ishininka-thori itotzitakiri inkaaranki Pedro iyimpita, ikantziri: “¿Kaarima awiroka noñaaki itsipatami anta pankirintsi-masiki?”

27 Yapiita-nakiro Pedro imanakota, aripaiti iñaanaki waripa.

Yaitanakiri Jesús isaiki Pilato

(Mt. 27.1-2,11-31; Mr. 15.1-20; Lc. 23.1-5,13-25)

28 Aritaki kitaititzi-mataki, imisitowai-tanajiri Jesús iwankoki Caifás, yaitanakiri isaiki Pilato ijiwari wirakochapayi. Ti inkyaaajiita-paaki Judá-iti iwankoki Pilato, tima aririka inkyaa-wankotiri ipiyathatakaro Ikantakaan-taitatsiri ipinkakaantatsiri, airo okantzi yoimoshirinkiro kitaitiri Anankoryaantsi.

29 Irootaki isitowan-tapaakari intakiroki Pilato, ikinkitha-waita-kairi, ikantziri: “¿Paitakama yantakiri yoka atziri?”

30 Ikantajiitzi: “Airo mi ikaaripirotzimi yoka, airotyaa namirimi aka.”

31 Ikantzi Pilato: “Paanajiri awiroka-payi, piyotziro ikantakaan-taitzimiri tsika pinkantiri piwasankitairi.”

Ikantajiitanaki Judá-iti: “Tima ti pisinitina nowiiri noshininka-payi.”

32 Ari omonkaratakari ikantzi-takari Jesús tsika onkantyyaa iwamaitiri.

33 Ikanta ikyya-panaazi Pilato inthompoina iwankoki, ikaimapaakiri Jesús, isampitakiri: “¿Awirokama Iwinkathariti Judá-iti?”

34 Ikantzi Jesús: “¿Piyota-sitaroma pisampitanari? Kimitaka tzimatsi kantakimiri tsika nopaita naaka.”

35 Ikantzi Pilato: “¿Naakama ishininka Judá-iti? Tima iritaki pishininka-payi amakimiri itsipatakari ijiwari Ompirasorintsitaari. ¿Paitama pantakiri?”

36 Ikantzi Jesús: “Ti nompinkathari-wintanti naaka aka osaawiki. Ari onkantyyaami, aritaki piñaakimi oshiki nowayiriti inkisako-wintyaana, airo yaakaanana Judá-iti. Iro kantacha ti nompinkathari-wintanti naka aka.”

37 Yapiitakiri Pilato isampitziri: “¿Ari, awirokama Pinkathari?” Ikantzi Jesús: “Awirokatakiki kantain-tsiri. Irootaki notziman-takari, irootaki nopokan-takari aka kipatsiki noñaawintajiro iroopirori. Tima inkarati oisokirotarori iroopirori, ikimisanta-waantitana.”

38 Ikantzi Pilato: “Irojatzimachiini, iroopirori.” Ikan-tanakiri, sitowanaki ipiyojiitaka Judá-iti, ikantapajiri: “Ti noñiiri inkinakaa-sityaari yoka atziri.

39 Poimosirinka-piintziro Anankoryaantsi, pamijiitaro nomisitowi aparoni yaakaan-taitziri. ¿Nomisitowa-kaantajirima ipaitai-tziri ‘Piwinkathariti?’ ”

40 Ari ikaimajiitanaki maaroni, ikantajiitzi: “¡Airo pimisitowiri yoka! ¡Iritaki pimisitowi Barrabás!” Tima yoka Barrabás, kosintzi inatzii.

19

1 Ikanta Pilato ipasata-kaanta-nakiri Jesús.

2 Iriima iwayiriti-payi wirakocha yampitataki kitoochii ikimita-kaantakiro amathairintsi, irootaki yamathaitan-takariri Jesús. Ipoña ikithaatan-takari kityonka-mankita-tsiri kithaarintsi. *

3 Ipiyotzi-winta-paakari, isirona-minta-waitari ikantajiitzi: “¡Yoka Iwinkathariti Judá-iti!” Ipasa-poro-tzimaitari.

4 Ari yapiitakiro isitowapaji Pilato, ikantapajiri Judá-iti: “Paminiri, yoka nomisitowakiri, ti noñaajiro inkinakaa-sityaari yoka.”

* 19:2 Amathairintsi, kityonka-mankita-tsiri

⁵ Ari isitowa-kaapaakiro Jesús yamathaita-kayi-takari ki-toochii, ikithaatai-takiri kityonkamankita-tsiri kithaarintsi. Ikantzi Pilato: “¡Yoka atziri!”

⁶ Ikanta iñaawakiri ijiwari Impira-tasorintsitaari, aajatzi aamaako-wintarori tasorintsi-panko, ikaimajiitanaki, ikantzi: “¡Pimpaika-kota-kaantiri! Pimpaika-kota-kaantiri!” Ikantzi Pilato: “Yoka, paanakiri awirokaiti Pimpaikaa-kotiri, tima naaka ti noñii ompaita inkinakaa-sityaari yoka.

⁷ Ikantajiitzi Judá-iti: “Tzimatsi ikantakaan-taitakiri pairani ikantaitzi, ontzimatyii iwamaitiri yoka, tima inkimita-kaanta-siwai-tyaa Itomi Pawa.’ ”

⁸ Ikimawaki okaratzi ikantaitatakiri, Pilato antaro itharowanaki.

⁹ Aajatzi ikyaanaji iwinkathari-pankotiki, ikaimakaan-takiri Jesús, isampitakiri, ikantziri: “¿Tsikama pipoñaapirotaka awiroka?” Iro kantacha Jesús ti yakiri.

¹⁰ Ikantzi Pilato: “¿Airoma pakana? ¿Tima piyoti pinkathari-pirori nonatzii naaka, aritaki onkantaki nopaikaa-kota-kaantimi, ari onkantaki aajatzi nomishitowa-kaantajimi?”

¹¹ Akanaki Jesús, ikantzi: “Airo ikowa-kayi-miromi Jinoki-satzi, airotyaa pipinkathari-piro-wintanami. Irootaki imapirotan-takari ikaaripirotaki yoka amakinari aka, tima anaanakiro okaratzi pikaaripirotsi awiroka.”

¹² Aripaiti yamina-mina-witanaka Pilato imisitowa-kaanta-jirimi Jesús, iro kantacha aikiro ikaimajiitatzii Judá-iti ikantajiitzi: “¡Aririka papakaajiri yoka, tira paapatyii-yaari pinkathari-pirori César! ¡Tima inkarati kimitakaan-tawaita-chari pinkathari inatzii, ikisaniintatziiri César!”

¹³ Ikanta ikimaki Pilato, yamakaan-tairi Jesús intakiroki, imisaikai-takiri yaminakoita-piintziri yakowintaari, ipaitai-tziro “Mapipankaa,” iñaaniki Heber-iiti ipaitai-tziro “Gabata.”

¹⁴ Irootaki kitaitiri iwitsika-wintai-tantarori Anankoryaantsi yoimoshirinkaitiro, aritaki tampatzikataki ooryaatsiri. Ikantziri Pilato yokaiti Judá-iti: “¡Yoka Piwinkathariti!”

¹⁵ Iro kantacha kaimajiitanaki Judá-iti, ikantzi: “¡Piwamairi! ¡Piwamairi! ¡Pimpaikaa-kota-kaantiri!” Ari ikantzi Pilato: “¿Kantatsima nopaikaa-kota-kaantiri piwinkathariti?” Ikantzi ijiwari Ompira-tasorintsitaari: “¡Apatziro César nowinkathari-titari, tikatsi pasini!”

¹⁶ Ikanta Pilato, yoipyajiri Jesús yaanajiri Judá-iti impaikaa-kotiri. Ari yaanajiri.

Impaikaakoi-takiri Jesús irojatzi ikamantakari
(Mt. 27.32-50; Mr. 15.21-37; Lc. 23.26-49)

¹⁷ Iriitaki anatana-kirori Jesús incha-kota impaikaakotanyaari, jataki ipaitai-tziro "Atzirii-toni," irojatzi ipaitai-tziriri iñaaniki Heber-iiti "Gólgota."

¹⁸ Ari impaikaakoi-takiri Jesús anta, itsipatai-takiri apiti pasini atziriri, aparoni iwatzika-koitaki irako-piroki, pasini iwatzika-koitakiri yampatiki.

¹⁹ intzirika-kaantaki Pilato impaikaakoi-takirira Jesús aparoni sankinarintsi, kantatsiri: "JESÚS KASIYAKAA-WINI-SATZI, IWINKATHARITI JUDÁ-ITI."

²⁰ Oshiki Judá-iti ñaanata-kirori iroka sankinarintsi, tima ti intaina-piroti nampitsi tsika impaikaakoi-takiri Jesús. Tima isankinai-takiro iroka iñaaniki Heber-iiti, iñaaniki griego, aajatzi iñaaniki wirakocha.

²¹ Irootaki ipokantakari ijiwari Impira-tasorintsitaari ikantakiri Pilato: "Airo pisaninatziro: 'Iwinkathariti Judá-iti.' Onkanta-tyiimi: 'Kimitakaan-tawaita-chari iwinkathariti Judá-iti.' "

²² Ari ikantzi Pilato: "Okaratzi nosankinatakiri, asi owatyiro osankinataka."

²³ Ikanta imatakiro iwayiriti-payi wirakocha impaikaakotakiri Jesús, yayitanakiri iwiwiryaaakoro, isaraakiro okaratzi 4 okota, ipawakai-yitakaro aparoni-payi. Ipoña yayitakiri iithaari, ti owawikota-tyaa iroori, aparoni okanta intyii-tziro irojatzi opatzi-kaaki.

²⁴ Ikanta-wakaa-jiita owayiri-payi: "Airo amankaryaa-waitziro iithaari, apatziro añaariwintyaaro, ari añaari ipaita ayironi." Ari omonkaratari Sankinarintsi-pirori, kantatsiri:

Ipawakaakaro nomanthaki.

Iñaariwintakaro noithaari.

Irootaki yantajiitakiri owayiri-payi.

²⁵ Tima ari osaikitakari iriniro Jesús tsika ipaikaakoi-takiri otsipatakaro iririnto, María iina Cleofas, aajatzi María Pankothanthaari-sato.

²⁶ Ikanta iñaakiro iriniro Jesús okatziyaka anta otsipatakari iyomitaani itako-pirotari, ikantziro: "Kooyá, iri-itaki pintomin-tajyaari yoka."

²⁷ Ikantanakiri iyomitaani: "Irootaki piniron-tajyaari iroka." Ari itanakaro María osaika-pankotziri yoka iyomitaani.

²⁸ Tima iyotaki Jesús imonkaratakiro okaratzi ikantakiriri Pawa, ikantanaki: "¡Nomiriwí!" Ari omonkaratari ikinkithata-koita-kiriri Sankinarintsi-piroriki.

29 Ari osaika-kotakiri kipishaari anta kowitziki. Yaitaki incha-tiwa, yankowiitaitaki atsimiyaatironi kipishaari, iwaanka-koita-kiniri ipaantiki Jesús. †

30 Yatsimiya-witawakaro Jesús kipishaari, ikantanaki: “Mataka maaroni.” Ari yoiyotanaka, jatasirin-katanaki.

Isataa-mirikitai-takiri Jesús

31 Tima irootaki kitaitiri iwitsika-wintaitaro kitaitiri imakoryaan-taitari. Ti inintajiiti ijiwari Judá-iti inkatziya-koti impaikakoi-tziri kitaitiriki imakoryaan-taitari, tima iroka kitaitiri irootaki ipinkatha-pirotziri iriroriiti. Irootaki ikantan-takariri Pilato inkaraa-porita-kaantiri paika-kotaari inkaman-tyaari sintziini, iwatzikaryaa-kota-jiriita.

32 Ikanta ijajiitanaki owayiri-payi, ikaraa-porita-paakiri aparoni ikaratakiri Jesús ipaikakoi-tziri, ipoñaa imatakiri pasini.

33 Ari inintzi imatirimi Jesús, Iñaatzii aritaki kamaki. Irootaki kaari ikaraa-poritan-taitari irirori.

34 Iro kantacha aparoni owayiri isataa-mirikitantakari isataa-minto yoka Jesús, ari oyowanakiri iriraani okonowakaro nijaa.

35 Yoka kinkithatzirori iroka, iriitaki ñaajaanta-kirori. Omapirotatyaa ikamantzimiri irootaki pinkimisantantyaari awirokaiti.

36 Irootaki omatanta-yitakari iroka-payi omonkarantan-tyaari Sankinarintsi-pirori, ikantaitaki: Airo ikaraawaitai-tziniri aparoni itonki irirori.

37 Ikantzi-taitaka aajatzi Sankinarintsi-pirori: Ari yaminakoi-takiri isataa-mirikitaitiri.

Ikitaitakiri Jesús

(Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56)

38 Ikanta José, Tonkaironiitoni-satzi, ikampitajiri Pilato, ikantziri: “Pisinitinari naanajiri Jesús.” Yoka José irijatzi kimisanta-kiriri Jesús, imananikiini ikimisantzi tima itharowan-tatyaari Judá-iti. Ari isinita-kiniri Pilato. Jataki José, yaanajiri.

39 Ari ipokapaakiri aajatzi Nicodemo jatasita-kiriri pairani Jesús tsitiniri, yamakota-paaki kipishaari ikonowai-tziro kasankaari, oshiki otinanka iroka. ‡

40 Ikanta yoka José aajatzi Nicodemo yaanajiro iwatha Jesús, iponatan-takari manthakintsi yashitan-takaro kasankaari. Tima irootaki yamijiitari Judá-iti ikitata-piintziri kaminkari-payi.

† 19:29 incha-tiwa = isopo ‡ 19:39 Iroka kasankaari, ikonowai-takirori kipishaari, owaaki inchashi ipaitai-tziri áloe. Oshiki otinatzi okaratzi 100 libra, ikantai-tziri iroñaaka 30 kilo.

41 Tima anta tsika ipaikaakoi-takiri Jesús, ari otzimiri pankirintsi-masi, ari otzimiri owakirari omorona tsika inkitaitiri kaminkari, tikira inkitatan-tyaaro kamatsiri.

42 Ari iwaitakiriri Jesús, tima okaakiini osaiki iroka omorona. Irootaintsi ariityaa kitaitiri imakoryaanta-piintatari Judá-iti.

20

Yañaantaari Jesús

(Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12)

1 Okanta awisanaki kitaitiri imakoryaan-taitari, ananinkanaka María Pankothanthaari-sato ojati omoronaki tsika iwakoitakiri Jesús. Oñaapaa-tziiro osirinkaaka mapi yasitan-tawitai-takarori omorona.

2 Piyanaka oñiiri Simón Pedro aajatzi pasini oyomitaari itako-pirotani Jesús, osiya-pirota-nakityaa, okantapaakiri: “¡Yaitakiri Awinkathariti, ti ayoti tsika-rika iwaitajiri!”

3 Ikanta Simón Pedro aajatzi pasini oyomitaari, jaitiji-itanaiki kitataariki.

4 Isiya-piro-witana-kityaa ijajiitanaki. Iro kantacha isiya-pirota-nakityaa pasini oyomitaari, iriitaki itapaakaro yari-itaka kitataariki.

5 Yaminapi-witapaaka omoronaki, iñaapaa-tziiro onaryaa-maitaka iponawita-jitan-takariri, iro kantacha ti inkyapaaki inthomponta.

6 Irojatzii yariitan-tapaakari irirori Simón Pedro, ikyapaaki inthomponta, iñaapaa-kitziiro irirori onaryaa-maitaka iponawita-jitan-takariri.

7 Iñiitapaakaro aajatzi manthakintsi yankowitan-tawitai-takariri iitoki, onasita iwaitanajiro ti ontsipatyaaro iponawitai-tanta-kariri, kamiitha itzipyai-tanajiro.

8 Ari ityaapaaki pasini oyomitaari itapaakarori yariitaka kitataariki. Iñaapaakiro irirori okaratzi kantain-chari, ari ikimisanta-pirota-nakiri.

9 Tima tikira ikimatha-wityaro okantziri Sankinarintsi-pirori, aritaki yañaaji Jesús.

10 Ipoña ipiyayitaja iwankoki yoka apiti oyomitaari.

Iñaakaaro Jesús María Pankothanthaari-sato

(Mr. 16.9-11)

11 Ari osaiki María ikyaa-piintai-tzira kitataari iraawaita. Okanta iraawaitaka, amini inthomponta omoronaki,

12 oñaatzii apiti maninkari kitamaaro-ki iithaari, isaikajitaki tsika inaryaa-witai-takari Jesús. Aparoni isaikaki iitowitai-takari, pasini isaikaki tsika iitziwitai-takari.

13 Isampita-nakiro maninkari-payi, ikantziro: “kooyá, ¿paitama piraantari?” Okantzi iroori: “Niraa-kota-tyaari Nowinkathariti, tzimatsi aakiriri, ti noyoti tsika iwakiri.”

14 Iro okantaki-tzii, ari opithokanaka, oñaatziiri Jesús, iro kantacha ti oyotawajiri iriitaki.

15 Ari isampitziro ikantziro: “¿Paitama piraantari kooyá? ¿Paitama pamina-minatziri?” Osiyakaantzi iroori iriitaki ñaanatziroori aamaako-wintarori pankirintsi-masi, okantanakiri: “Jiwarí, awiroka-rika aakiri, pinkamantina tsika piwakiri, nonintzi nojati naminajiri.”

16 Ikantziro Jesús: “¡María!” Ari aminanakiri iroori, okantzi: “¡Raboní!” (iro ikantai-tziri iñaaniki Heber-iiti “Yomitaaniri.”)

17 Ikantzi Jesús: “Airo pairikana, tima tikira nojata-jiita nontsipata-pajyaari Asitanari. Iro kantacha pijati pinkamantiri iyikiiti, irootaatsi nojatai nontsipata-pajyaari Asitanari, irijatzi Asi-tamiri awirokaiti. Iri Nowawanitari naaka, irijatzi Piwawanitzitari awirokaiti.” *

18 Okanta ojatanaiki María Pankothanthaari-sato, okamanta-paakiri maaroni oyomitaari oñaajiri Awinkathariti, okamanta-paakiri aajatzi okaratzi ikantakirori.

Iñaakaari Jesús iyomita-nipayi

(Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49)

19 Okanta otsitinitanaki awisanaki kitaitiri imakoryaan-taitari, apatojiitaka yomitaari-payi. Okantakaaro itharowan-tajiitari ijiwariti Judá-iti, asitako-jiitaka sintsiini. Kyaapaaki irirori Jesús, katziya-paaka ipiyojiitaka, iwithata-paari ikantapajiri: “¡Pisaika-yitaji kamiitha!”

20 Ikanta iwithata-pajari, iñaakapaakiri irako, aajatzi imiriki. Ikimo-siri-yijiitanaki yokaiti iñaawajiri Awinkathariti.

21 Ari yapiita-nakiro Jesús iwithatari, ikantziri: “¡Pisaika-yitaji kamiitha! Ikimitaakina Asitanari naaka ityaantakina aka, ari nonkimi-tzityaamiri awiroka-payi nontyaanka-yitimi.”

22 Ipoña itasonkakiri yomitaari-payi, ikantziri: “Isaika-siritan-tajyaami Tasorinkantsi.

23 Tzimatsi-rika pimpyaako-yitajiri awiroka aka, aritaki impyaakoi-tairi anta. Iriima kaari pipyaakotzi awiroka aka, airo ipyaakoi-tajiri aajatzi anta.”

Ikiso-siritzi Tomás

* 20:17 iyikiiti = noyomitaani-payi

24 Ikanta Tomás ikarata-piintziri 12 oyomitaari, ipaitai-tziri aajatzi “Tsipari,” ti isaiki irirori yariitan-tapaari Jesús.
†

25 Ikanta yariitaaro irirori Tomás, ikamanta-wajiri pasini-payi oyomitaari, ikantziri: “Noñaajiri Awinkathariti.” Iro kantacha ikantzi Tomás: “Airorika noñiiri naaka tsika isataa-wakotai-takiri, airorika nokyaanta-wakotari, airorika nokyaanta-mirikitari aajatzi, airo nokimisantzi.”

26 Okanta apaata awisanaki 8 kitaitiri, yapiitajiro yomitaari-payi yapatojiita. Ari isaikitakari irirori Tomás. Yasijiitakiro sintsiini asitako-rontsi, iro kantacha kyaapaaki Jesús, katziya-paaka ipiyojiitaka, iwithata-paari ikantapajiri: “¡Pisaika-yitaji kamiitha!”

27 Ipoñaa ikantziri Tomás: “Iroka nako, pinkyaanta-wakotyaaana, pinkyaanta-mirikityaaana aajatzi. Kaari ikiso-siritaitzi, ¡Pinkimisantzi!”

28 Ari ikaimanaki Tomás, ikantanaki: “¡Nowinkathariti, Nowawaní!”

29 Ikantzi Jesús: “Iro pikimisantanta-matsita-nakari piñaawaana. ¡Kimosiri inkantajyaa inkarati kimisantaatsini kaari ñaajatinani!”

Paitama isankinatai-tantarori iroka

30 Tima oshiki iñaapiintakiro yomitaari-payi yapii-yapiitakiro Jesús itasonka-wintantaki, tizimaita osankinata-koyityaa aka.

31 Iro kantacha isankinai-takiro iroka-payi pinkimisantantajyaari, tima yoka Jesús iriitaki Saipatzii-totaari, Itomi Pawa. Aririka pawintaa-piinta-jyaari irirori pinkimisantantajiri, aritaki yañaanita-kaayitajimi. ‡

21

Iñaakari Jesús 7 Iyomitaani

1 Okanta okarata-paaki iroka-payi, yapiitakiro Jesús iñaakari iyomitaani, inkaari-thapyaaki ipaitai-tziri Tiberias. Iroka okantaka. *

2 Ari ikarajiiitzi isaiki oyomitaari Simón Pedro, Tomás, ipaitai-tziri aajatzi “Tsipari,” Natanael, poñaachari Mawosiwini anta Tapowiniki, itomi-payi Zebedeo, aajatzi apiti pasini oyomitaari. †

3 Ikantzi Simón Pedro: “Nojatatyii nosimaatyaa.” Ikantajiiitzi pasini oyomitaari: “Ari ankaratanaki.” Jaitijiitanaki, otijiita-paaka pitotsiki. Iro kantacha, tikatsi-machii yayi isimaa-wijiitaka tsitiniriki.

† 20:24 Tsipari = Dídimo

‡ 20:31 Wairontsi

*

21:1 Tiberias = Tapowini

† 21:2 Tsipari = Dídimo

⁴ Okanta okitaititzi-mataki, katziya-paaka Jesús oparaitiki inkaari. Iro kantacha ti iyotawajiri iyomitaani-payi iriitaki.

⁵ Ikaima-kota-pajiri, ikantziri: “¡Mainari-payí! ¿Paaji-itaki?” ikantajiitzi irirori: “¡Tiraawí!”

⁶ Ikantzi Jesús: “Pwiinkiro pakopiroriki piithari-minto, aritaki paaki.” Iwiinkakiro ikantai-takiriri. Tima yaaki oshiki sima, ti yaawyaajiri inosika-kotairi iithari-mintoki.

⁷ Ikanta oyomitaari itako-pirotani Jesús, ikantanakiri Pedro: “¡Iriitaki Awinkathariti jirinta!” Ikanta ikimawaki Simón Pedro, ikithaatanaka, mitaanaka inkaariki.

⁸ Iriima pasini yomitaari-payi pitotsiki ikinako-yitanaji inosikaata-kotajiri isimani, irojatzi yaata-kotan-tapaari oparaitiki. Tima isaika-kota-kitzii niyankyaa-kiini. ‡

⁹ Ikanta yayijiiitapaji, iñaapaatzii yoisaitaki paamari, ari itasitakari sima, yatantaitari.

¹⁰ Ikantzi Jesús: “Pamaki sima owakira paakiri.”

¹¹ Ititapaja Simón Pedro pitotsiki, yoosiryaa-kotakiri isimani, inosika-kotakiri irojatzi oparaitiki. Antari-payi ikantayitaka sima, ikaratzi 153. Titzimaita ontzimpishi iithari-minto.

¹² Ari ikantzi Jesús: “Thami ayaa.” Tima tikatsi aparoni oyomitaari sampitirini tsika-rika ipaita, tima iyopirota-wajiri iriitaki Iwinkathariti.

¹³ Ari ipokapaaki irirori Jesús, yaakiro yatantaitari, ipayitakiri aparoni-payi, ari ikimitaakiri sima.

¹⁴ Irootaki mawatatsiri iñaakari Jesús iyomitaani-payi yañaajira irirori.

Paamaako-winta-jyaanari nopira

¹⁵ Ikanta ikaratakiro iwajiita-manaja, isampita-nakiri Jesús yoka Simón Pedro, ikantziri: “Simón, itomi Jonás, ¿Pitako-pirotanama awiroka?” Ikantzi Pedro: “Piyotzi awiroka Pinkathari, nonintakimi.” Ikantzi Jesús: “Aririka okanta paamaako-wintyaanari nokimita-kaantaari nopira.”

§

¹⁶ Yapiitakiri isampitziri: “Simón, itomi Jonás, ¿notakotami?” Ikantzi Pedro: “Piyotzi awiroka pitakotama.” Ikantzi Jesús: “Aririka okanta paamaako-winta-jyaanari nokimita-kaantaari nopira.”

¹⁷ Iro mawatatsiri isampitziri, ikantziri: “Simón, itomi Jonás, ¿pitakopirota-nama?” Ari iwasiritanaka Pedro, tima mawa yapiitakiri isampitziri, ikantzi: “Pinkatharí,

‡ 21:8 niyankyaa-kiini = okaratzi osanthatzi 200 akonaki = 100 metro. § 21:15 nopira = cordero, oveja

awirokataki yotzirori maaroni, piyotzi awiroka nonintzimirika.” Ikantzi Jesús: “Aririka okanta paamaako-wintajyaanari nokimita-kaantaari nopira.

¹⁸ Tima ainiro pawankari-pirowita, pikithaata-piinta, pijayitzi tsika pininta-kaaro. Iro kantacha aririka pantarikonata-paaki, apatziro piwaanka-wakotajyaa, pasini kithaata-jimini, yaayitajimi tsika ti pinintziro pijatimi. Omapiro.”

¹⁹ Ikantan-takarori Jesús iroka, inintatzii inkimathayitiro tsika inkantyyaa inkamaji apaata Pedro impinkathatairira Pawa. Ari ikantziri Jesús yoka Pedro: “¡Piyaatina!”

Oyomitaari itako-pirotani

²⁰ Ikanta ipithokanaka Pedro, iñaatziiri iyaatakiri oyomitaari itako-pirotani Jesús, otsitoka-kariri Jesús iwiraanta-naaro iwajiita, osampita-kiririranki, ikantziri: “¿Pinkatharí, itzimikama pithoka-sityaamini?”

²¹ Ikanta iñaawakiri Pedro yoka ampoita-paintsiri, isampita-nakiri Jesús: “Pinkatharí, ¿paitama awishimotirini yoka?”

²² Ikantzi Jesús: “Arimi nonintimi ari onkantaki yañaimi yoka, irojatzi nompian-tajyaari apaata, ¿titzi-maita onkowa-jaantyyaa piyotiro iroka? Piyaatina awiroka.”

²³ Okanta apaata ithonka oiwaraa-kotanaka iroka ikan-takiri Jesús, ikimayitakiro maaroni iyikiiti, isiyakaantzi airo ikamitaja yoka oyomitaari. Iro kantacha ti inkanti: “Ari nonintzi.” ikantatzii: “Arimi nonintimi, aritaki onkantaki yañaimi yoka, irojatzi nompian-tajyaari apaata, ¿titzi-maita oninta-jaantyyaa piyotiro iroka?”

²⁴ Naakataki ñaawinta-kotain-chari nokantaki “yoka oyomitaari,” tima naaka osankinata-kirori iroka sankinarintsi. Irootaki ayopirotan-taari omapirotatyaa iroka.

²⁵ Ti nonkinkithata-kotiro maaroni yantayitakiri Jesús, tima oshiki okaratzi. Arimi osankinata-koyityaami maaroni, kimitaka arimi anaanakiro maaroni kipatsi ompiyotyaa sankinarintsi-payi. Ari onkantyyaari.

YANTAYI-TAKIRI TYAANTAA-RIITI

Ikasiya-kayi-tairi Tasorinkantsi

¹ Teófilo, pairani notyaanka-kimiro nitakari nosankinari, ari nokinkithata-kayimiro okaratzi yantayi-takiri Jesús, nokaman-takimiro okaratzi yitanakari iyomitaan-tziri,

² irojatzi iwajinokan-taari inkitiki. Tima tikira iwajinoka-jyaata, iyosiitaki Tyaantaariiti, ikantakaakaro Tasorinkantsi, iyotakaakiri yantayitiri.

³ Ikanta ikamawitaka Jesús, iñiitawajiri koñaaroini, ari iyojiitzi iyomitaani añaaaji. Okaratzi 40 kitaitiri iñaaka-panaataari iyomitaani-payi, iyomitaa-panaa-tziri tsika ikanta ipinkathari-wintantaji Pawa.

⁴ Pairani ainiro itsipayitari Tyaantaariiti, ikamantzi-takari irojatzi isaikayi-tawaki Aapatyaawiniki, ikantakiri: “Ari piyaawinta-wakyaari ikasiya-kaakimiri Asitanari, nokinkitha-takotzi-takamiri.

⁵ Tima omapiro Juan ikiwaa-tantaro nijaa, iro kantacha airo osamanitzi piñaayi-tantyaariri Tasorinkantsi isaika-siri-tantyaami osiyawai-tyaaromi inkiwaa-tantai-tyaamiromi.”

Iwajinokan-taari Jesús

⁶ Ikanta pairani yapatojiita ikaratzi tsipata-kariri Jesús, isampitakiri, ikantziri: “Pinkathari, ¿Irootaintsima pookakoo-wintairi noshininka-payi Israel-iiti?”

⁷ Ari yakanakiri Jesús, ikantziri: “Ti oninta-jaantyya piyotiro awiroka-payi tsika-paiti, apaniro iyotzi Asitanari tsika-paiti-rika, iriitaki otzimimotziri isintsinka imatantyaarori.

⁸ Iro kantacha aririka impokaki Tasorinkantsi isaika-siri-yitan-tyaami awirokaiti, iriitaki aawyaa-sirita-kayimini, aritaki pinkinkitha-takotajina Aapatyaawiniki, maaroni iipatsitiki Judá-iti aajatzi Ositikii-toniki, pijayitaki intaina tsika owiraayita kipatsi.”

⁹ Ikanta ithonka-kiro Jesús iyomitaa-najiri iyomitaani, iñaatziiri iwajinokai-tairi, irojatzi ipyaanta-paakari minkoriki. Tira iñaanairi.

¹⁰ Yamina-minthaitzi iyomitaani tsika ikanta Jesús iwa-jinoka inkitikinta, apiti atziri katziyi-motapaakari okitamaarokitaki iithaari.

¹¹ Ikantapaakiri: “Tapowini-satzi, ¿Paitama paminaw-inthajiitsiri inkitiki? Piñaakiri tsika ikanta Jesús iwa-jinokaja ijatai, ari inkanta-jaanta-pajyaa apaata aririka impiyai.”

Yaminaitaki pasini impoyii-tajyaarini Judas

12 Ikanta ipiyayitaja oyomitaari Aapatyaawiniki ipoñaajaro Yiinkakii-toniki, ti intaina-piroti, osinitaan-tsitzi yaniitaiti kitaitiri imakoryaan-taitari.

13 Ikanta yariijiitaja nampitsiki, atijii-tapaji jinokinta pankotsi tsika imaapiinta-jiitzi. Yoka ikarajiiitzi: Pedro, Jacobo, Juan, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Jacobo itomi Alfeo, Simón ipaitai-tziri “Kisakotaniri,” aajatzi Judas iririntzi Jacobo.

14 Maaroni yokaiti ari ikanta-piintatyaa yapatojiita yamanamana-jiitzi itsipayi-takari iririntzi Jesús, itsipataro María iriniro, aajatzi pasini-payi kooya.

15 Ikanta yapatojiita kimisantzin-kariiti, ikarajiiitzi 120 atziri. Ari ikatziyanaka Pedro, ikinkitha-waitanaki ikan-tanaki: *

16 “Iyikiiti, monkarataka okaratzi isankina-takaa-kiriri Tasorinkantsi pairani pinkatharini David, ikinkitha-takotziri Judas jiwatapain-tsiri yaakaan-tziri Jesús.

17 Yoka Judas iriitaki atsipata-piintakari, ari akarawitari antawairiki.

18 Tima yaakiri kiriiki ipinatai-takiriiri iyaari-pironka, yamanantantaka kipatsi. Iro kantacha iparyaaki iipatsitiki Judas, ipatzii-totanaka, ithonka itankawai-tapaaki, ookaporintha-waita-paaka ishiito.

19 Ikanta ikimajiiitaki Aapatyaawini-satzi, ipaitakiro irona kipatsi ‘Iraantsi-patha,’ irojatzi ikantai-tziri iñaaniki iriroriti ‘Acéldama.’

20 Ari omonkaratari isankina-taitakiri Panthaantsi, ikan-taitaki:

Kaanki-thaanti onkanta-wityaa iwanko,

Tikatsi nampitan-tajyaaroni.

Ikantaitaki aajatzi:

Intzimi pasini impoyii-tajyaarini yanta-wairiki.

21 Tzimatsi pasini atziri-payi tsipata-piinta-kairi pairani ainiro itsipawitajai Awinkathariti Jesús,

22 ikaratzi atsipawi-takari ikiwaa-tantakari pairani Juan yoka Jesús, irojatzi iwajinokan-taari inkitiki. Tima oninta-piro-tatyaa aminaji aparoni ankaratajiri iriitaki kinkitha-takota-jirini Jesús yañaajira.”

23 Ari yookoitakiri apiti: José, ipaitai-tziri Barsabás, ipaitaitzitari Justo, aajatzi Matias.

24 Ari yamanako-wintakiri, ikantzi: “Pinkatharí, awiroka oyosiri-tziriri maaroni, yoka apiti nookotakiri, piñaakainari aparoni tsika itzimi pinintakiri awiroka,

* 1:15 kimisantzin-kariiti = iyikiiti

25 iriitaki nontsipa-tajyaari Nontyaantaariti, impoyii-tajyaari Judas opyaakaa-sitakari iyaari-pironka. Tima Judas jataki irirori tsika ijati.”

26 Ikimita-kaantakaro yokaiti iñaarita-jiita. Iñaatzii iriitaki Matías. Iriitaki tsipata-nakariri yokaiti 11 Tyaantaariiti.

2

Ipokantakari Tasorinkantsi

1 Okanta omonkarataja yoimosirinkai-tziro kitaitiri “Awi-taantsi.” Ari yapatojiitaja ikaratzi tsipata-piinta-kariri Jesús.

2 Ari omapoka-sitaka antaroiti poimata-paintsiri osiya-paakaro antaro tampyaa, okinapaakiro jinoki inkitiki, ookanta-paakaro pankotsi tsika yapatojiitaka.

3 Iñaasita-taika paama-sitha-kiiriki-tapain-tsiri, okaanta-paakari ikaratzi apatotain-chari.

4 Ari ithonka isaika-siri-tanta-paakari Tasorinkantsi. Iñaawai-tanakiro pasiniyi-tatsiri ñaantsi, iriitaki Tasorinkantsi oyotakaa-nakiriri iñaawai-tanta-nakarori.

5 Okanta anta Aapatyaawiniki ari isaikayitzitakari Juda-iti poñaitaintyari intaina pasiniki nampitsi. Iriitaki pinkatha-tasorintsi-taniri-payi.

6 Ikanta ikimaitakiro poimata-paintsiri, ipokajii-tapaaki oshiki atziri, ti iyotawakiro opaita kantachari, tima ikimatha-takiro aparoni-payi ñaantsi okaratzi iñaawai-yitziri, irootaki iñaani.

7 Tima okiryantzi ikantayi-tanaka, ikanta-wakaa-jiita: “¿Tima Tapowini-satzi inatzii ikaratzi ñaawaita-kirori pasinita-tsiri ñaantsi?”

8 ¿Tsikama okantaka akimantariri iñaawai-tziro añaani-payi aroka?

9 Tima akarayi-takiri aka Parto-satzi, Niyanki-wini-satzi, Elam-satzi, Osampanaaki-satzi, Judá-iti, Capadocia-satzi, Ponto-satzi, Asia-satzi,

10 Frigia-satzi, Panfilia-satzi, Apitantoni-satzi, aajatzi Africa-satzi ananakirori osaiki Cirene. Tima akaratakiri ajatzi wirakochapayii, Judá-iti-tatsi-ri aajatzi kaari Judá-itiwitachani pairani.

11 Atsipatakari Creta-satzi, aajatzi Arabia-satzi. Ari akarayi-takiri akimiri iñaawai-yitziro añaani-payi, ikinkitha-takotziri Pawa itasonka-wintantzi.”

12 Okiryantzi ikanta atziri-payi, ti iyoti opaita iñiiri. Ikanta-wakaa-jiita: “¿Paitama iroka?”

13 Iro kantacha tzimatsi pasini thainka-waitakiriri Tyaantaariiti, ikantajitzi irirori: “¡Isinkijii-tatyaa yokaiti!”

Itanakarori ikinkitha-tanaki Pedro

¹⁴ Iro kantacha ikatziyanaka Pedro itsipatakari 11 Tyaantaariiti, sintzini iñaawai-tanaki, ikantzi: “¡Ashininká! ¡Aapatyaawini-satzi! Pinkimisantina nonkantimi piyotantyaari.

¹⁵ Pisiyakaantzi awiroka-payi isinkitatyaa yokapayi. Ti ari onkantyaa, owakira ijinokiityaapaji ooryaatsiri. *

¹⁶ Omonkara-tatyaa okaratzi isankina-takiri pairani Kamantan-tzinkarini Joel, ikantaki:

¹⁷ Ikantzi Pawa:

Tzimatsi awisatsini owiraantyaaroni kitaitiri.

Ari nontyaankiniri atziri-payi Notasorinka okimiwai-takaro isako-piro-tatyii-nirimi.

Ari inkinkitha-takoyi-tajina itomi-payi aajatzi irisinto-payi.

Ari iñaawya-yitajyaa awankari-payi,

Ari imisiyitaki antari-kona-yitain-tsiri.

¹⁸ Ari nonkimitaakiriri nompirataanipayi: awankari-payi aajatzi awankaro-payi.

Nontyaanta-jiniri apaata Notasorinka, ari inkinkitha-yitaji.

¹⁹ Aritaki iñiitaki inkitiki kaari iñaapiintaiti.

Iñiitiro kipatsiki iraantsi, paamari, antaro oyachaaryiinka.

²⁰ Iñiitiri intsiwakimati ooryaatsiri,

Iñiitiri kasiri inkimityaaro iraantsi,

Irootaki awisayi-tatsini irootaa-tsira omonkara-tajyaa kitaitiri impokan-tajyaari Pinkathari.

Tima antaaro iwaniinkaro onkantajyaa.

²¹ Inkarati awintaa-jyaarini Pinkathari, iriyyitaki awisako-siri-taatsini. †

²² ¡Noshininká! ¡Israel-iiti! Pinkima-jiiti nonkantimi. Piñaakiri awiroka-payi pairani Jesús, Kasiyakaa-wini-satzi, iriitaki ityaanka-kimiri Pawa. Oshiki itasonka-wintakimi, iñaakayi-takimiro kaari piñaawi-jiitari pairani.

²³ Ikanta yamaita-kimiri yoka Jesús, paakaan-takiri, ipaikako-takiri kaari-piro-siririiti. Ari omonkara-takari okaratzi awishimo-takiriri, tima irootaki ikinkithasiritzitakari pairani Pawa.

²⁴ Ikanta iwiriintajiri Pawa ikamawitaka, ti isinita-najiri inkimaatsi-waitajyaa. Tima ti aawyaajiri kaamani-taantsi.

²⁵ Tima iriitaki isankina-takotakiri pairani pinkatharini David, ikantaki:

Noñaapiintziri Nowinkathariti itsipatana.

Isaiki nakopiroki, tikatsi matajirini itsinampairi.

²⁶ Irootaki nokimo-siri-tantari,

Kamini-waanti nokanta notharowintari.

* **2:15** ijinokiityaapaji ooryaatsiri = ooryaatsiri 3; Irootaki yamitari Judá-iti, ti isinkinityaa owakira onkitaityaa-manaji. † **2:21** wairontzi

Iriitaki noyaako-piro-tajiri, nawintaa-jyaari.

²⁷ Tima airo pookinaro nosiri sarinka-winiki nonkama-witakyaa-rika.

Airo pisinitziro nowatha ompathai, pitasorin-tsiti nonatzii.

²⁸ Piyotaa-kinaro nañaa-siri-tanta-jyaari.

Oshiki poimosirinkajina aririka nontsipa-tajyaami.

²⁹ Iyikiiti, ayojiitzi kaari awaisatzitini David kinkitha-takota-chani, kamawaitaki pairani irirori, ayojiitzi iroñaaka tsika anta ikitaitakiri.

³⁰ Iro kantacha Kamantan-tzinkari inaki irirori, iyotzi-taka ikasiya-kaakariri Pawa impinkathari-takairi aparoni incharinin-tyaari. ‡

³¹ Tima osiyawai-takaro iñaakityiromi pinkatharini David, ikinkitha-takotakiro yañaaji Saipatzii-totaari, ikinkitha-takotakiri airo isaiki sarinka-winiki, airo opathai aajatzi iwatha.

³² Tima maaroni naaka-payi noñaakiri Pawa iwañaajiri Jesús. Omapiro-tatyaa.

³³ Aritaki owajinokaja, isaikimo-tapajiri irako-piroriki Pawa ipinkathari-wintan-tapaji. Ari omonkaratari okaratzi ikasiya-kaakiriri pairani Asitariri, intyaankiniri Tasorinkantsi osiyawai-tyaaro isako-piroi-tatyii-nirimi. Irootaki piñiiri awirokaiti iroñaaka.

³⁴ Tima kaari pinkatharini David owajinokaa-chani inkitiki, iriitaki ñaawaita-kirori pairani iroka ñaantsi, ikantaki: Iñaawaitanaki Pawa, ikantawajiri Nowinkathariti: Pisaikapaji nakopiroki ampinkathari-wintanti.

³⁵ Irojatzii noitsinampaan-tajjaariri kisaniiintzimiri, Aripaiti intyiirowa-sita-jyaami, pimakoryaa-kitzitan-tajyaari. §

³⁶ ¡Ashininká! ¡Israel-iiti! Irootaki ninta-piro-tachari ayojiiti maaroni. Yoka Jesús pipaika-kotakaan-takiri awirokaiti, iriitaki Ipinkathari-takaakiri Pawa, iriitaki Saipatzii-totaari.”

³⁷ Ikanta ikimajiitaki ikaratzi apatotain-chari, antaro oimiraa-siri-tanakiri, isampita-nakiri Pedro, aajatzi pasini-payi Tyaantaariiti, ikantanakiri: “Iyikiiti, ¿tsika nonkanta-jyaaka naaka?”

³⁸ Ikantzi Pedro: “Pimpiya-siri-yitai, pinkiwaa-winta-jyaari Jesús Saipatzii-totaari. Irootaki iyotantai-tyaari ipyaako-tajimiro Pawa pikaaripiro-taki, inampi-siri-tanta-jyaami Tasorinkantsi. *

‡ 2:30 Tzimatsi sankinarintsii ñaawinta-kotziriri Saipatzii-totaari isaikimo-tajiri Pawa tsika ipinkathari-wintantzi irirori. § 2:35 pimakoryaa-tzi-minto * 2:38 Wairontsi

39 Irootaki ikasiya-kaita-kimiri awiroka, irojatzi ikasiya-kayi-takariri pitomi-payi, aajatzi ikaratzi nampiyi-tarori intaina. Tima maaroni ikaima-siri-taitakiri iriitaki ikasiya-kaitzi-takariri irirori.”

40 Oshiki okaratzi ikinkitha-takiri Pedro, isintsi-thatakiri, ikantziri: “¡Piwawisaako-siri-tajyaa! ¡Pintainaryai-tyaari atziri-payi kinasiwai-tainchari!”

41 Irootaki ikimisantan-tanakari oshiki atziri, ikiwaayi-takiri Tyaantaariiti. Ikaratzi 3,000 atziri kimisanta-naintsiri.

42 Oisokiro iwanakiro okaratzi iyomitaa-yitakiriri Tyaantaariiti, kamiitha yaapatyaa-wakaana. Ari ipitoryaa-piinta-jiitziro yatantaitari, yaakowinta-nakaro yamana-jiitzi. †

Yañaa-ntari itayita-nakarori ikimisantzín-karítzi

43 Okiryantzi ikantanaka iñaayitakiro itasonkawintantaki Tyaantaariiti, imatakiro kaari iñiita-piintzi.

44 Oshiki yaapatyaa-wakaanaka ikaratzi kimisanta-naatsiri, yantitaa-wakaanaro okaratzi tzimimo-yitziriri.

45 Ikaratzi yayiri kiriiki ipimanta-yitziro tzimimo-tziriri. Itsiparyaa-yitziniri asinonkaa-chari kimisanta-naatsiri.

46 Yasi iwiro kitaitiriki yaapatyaa-wakaana, yapatojiita tasorintsi-pankoki. Ti iwashaanta-nakiro yakyoota-wakaa-jiita iwankoki, ari ipitoryiirori yatantaitari. Kimosiri ikanta intzipatasirita-wakaa-jiita, tsinampa-siri ikantajiita.

47 Ikimosiriwinta-piinta-nakiri Pawa. Irootaki onimotziriri atziri-payi iñiuro tsika ikantayi-tanaja. Yasi iwiro kitaitiriki ishikyaa-najiri Awinkathariti kimisanta-naatsiri inkarati awisako-siri-taatsini.

3

Yisitako-takai-tziri kisoporokiri

1 Okanta pasini kitaitiri, aritaki shiityaanaki yamana-piintai-tantari. Ari itonkaa-nakiri Pedro aajatzi Juan, ijatiro tasorintsi-pankoki. *

2 Ari imonthaakari yamaitziri aparoni atziri kisoporokitatsiri. Ari ikantzi-tatyaa owakira itzimapaaki. Maaroni kitaitiri yamaita-piintziri ikyaa-piintai-tzira tasorintsi-panko ipaitai-tziro “Waniinkaanto.” Ari isaika-piintziri kisoporokiri impasitai-tyaari kiriiki ikampiyi-tziri ikaratzi kyaayita-tsiri.

3 Ikanta iñaawakiri Pedro aajatzi Juan inkyaapaakimi tasorintsi-pankoki, ikampita-wakiri impasita-nakyaari kiriiki.

4 Ari yamina-nakiri. Ikantziri: “¡Paminina!”

† 2:42 Pimpitoryiuro yatantaitari. * 3:1 shiityaanaki = ooryaatsiri 9

5 Ikimisantatzii kisoporokiri, isiyakaantzi impatyiiiri opaita-rika.

6 Iro kantacha ikantanaki Pedro: “¡Noshininká! Tikatsi noiriikiti aajatzi ooro, iro kantacha tzimatsi nantiri. Pawintyaari Jesús Saipatzii-totaari Kasiyakaa-wini-satzi, iriitaki matironi. ¡Pinkatziyi! ¡Paniitaí!” †

7 Yakatha-takiri, ikatziyakiri. Ari omapoka-sitanaka isintsi-tanaji iitziki aajatzi ishoonkitziki.

8 Tima miyaanaka ikatziyanaja, aniitanaji. Ari ikarata-nakiri Pedro ikyaapaaki tasorintsi-pankoki, aniinii-waitanaji kamiitha, imiyaa-miyaa-waitanaja ipanthawintanakiri Pawa.

9 Maaroni atziri iñaakiri yaniitanaji, ikimakiri ipanthawintanakiri Pawa.

10 Okiryantzi ikantanaka iñaakiri, ti inkompi-taityaari yoka kisoporoki-witachari, iriitaki kampitanta-piinta-tsiri impasitai-tyaari ikyaa-piintai-tzira tasorintsi-panko “Waninkaanto.”

Ikinkitha-takaantzi Pedro ikyaa-piintai-tzira tasorintsi-panko

11 Tima ti yookani iwanakiri kisoporoki-witachari itsipatari Pedro aajatzi Juan. Okiryaantsi ikantayi-tanaka maaroni ishininka, ipiyotzi-winta-paakari awisa-tapi-sitzi tasorintsi-pankoki ipaitai-tziro “Salomón-tapi-si.”

12 Ikanta iñaawakiri Pedro, ikantawakiri: “¡Ashininká! ¡Israel-iiti! ¿Paitama pokirya-wintan-tanari? Airo pikinkithasiri-waitasita naaka asitaro notasorinka, ti non-tasorintsiti naaka naniita-kaajiri yoka ashininka.

13 Iriitaki matakirori Iwawani awaisatzitini Abraham, Isaac, Jacob, irijatzi iwawanitari ikaratzi icharini-yitaari irirori, irootaki impinka-thaitan-tyaariri Jesús, paakaan-takiri awirokaiti jiwari-tiiki. Inintawitaka Pilato imisitowa-kaanta-jirimi, titzimaita pininta-jiiti awirokaiti.

14 iriiwitaka pimisitowa-kaanta-jirimi Tasorintsi-tatsiri, tampatzika-siriri. Pimisitowa-kaanta-sitakari owantzinkari.

15 Ari piwamaa-kaantziri awirokaiti owañaasiri-tanta-tsiri. Iro kantacha, iwañaajiri Pawa. Noñaayi-tajiri naakaiti yañaaji.

16 Irootaki yisitako-tantaari yoka kisoporoki-witachari yawintaa-naari Jesús. Tima piñaakiro omapiro yisitakotaji.

17 ¡Iyikiiti! Noyotzi naaka, ti piyoti opaita pantayi-takiri, ari ikimitakari aajatzi pijiwari-payi.

18 Ari ikina-kayirori Pawa imonkara-tajiro okaratzi ikinkitha-takoyi-takiri pairani maaroni Kamantan-tzinkari,

† 3:6 pawintyaari = nompairyiiiri iwairo Jesús

ikantaki: ‘Aritaki inkimaatsi-takai-takyaari Saipatzii-totaari.’

¹⁹ Iro pimpiya-sitan-tajyaariri awirokaiti Pawa, piwashaanta-yitairo pantayi-tziro kaari-pirori, osiyawai-tajyaaro ishitaïromi irirori pikaaripiro-witaka. Ari piñaayitairo intsipa-siri-tajyaami Awinkathariti, iwatsinaryaa-koyitaimi.

²⁰ Aritaki ityaanka-jimiri Pawa yoka Jesús Saipatzii-totaari ikasiya-kaakimiri pairani.

²¹ Onkowa-piro-tatyaa isaiki Jesús Saipatzii-totaari inki-tiki irojatzi ininta-paiti-tanta-jyaari Pawa iwakira-tairo maaroni okimiwita pairani. Tima irootaki ikinkitha-takaa-yitakiriri Tasorintsi-siriri Kamantan-tzinkariiti.

²² Irojatzi ikamantan-takiri pairani awaisatzitini Moisés, ikantaki:

Ari intyaankaki apaata Pawa pasini Kamantan-tzinkari, ari isiyako-tapaa-kyaana naaka ityaankakina. Ashininka inatyii. Ontzimatyii pinkimisan-tajiri.

²³ Inkarati piyatha-takyaarini yoka Kamantan-tzinkari, ari-taki yapiroï-takiri airo iñaajiri ishininka-payi.

²⁴ Ari ikima-takari jiwarini Samuel, ikinkitha-takotakiro okaratzi añaayitakiri iroñaaka, irojatzi ikamantan-takiri pasini-payi Kamantan-tzinkari.

²⁵ Awirokaiti ñiironi okaratzi ikasiya-kaantakiri Pawa ikinkitha-takotakiri Kamantan-tzinkari-payi. Awirokaiti ñiironi okaratzi ikasiyakaa-wakaari pairani Pawa itsipatari awaisatzitini. Tima ikantakiri pairani Pawa awaisatzitini Abraham:

Iriitaki kantakaa-jyaaroni picharini-payi intasonka-wintantai-tyaariri maaroni nasiyitacha-niri ishininka-tawakaiyaa kipatsiki.

²⁶ Iwañaajiri Pawa itomi, awirokaiti yitaka ityaanka-jimiri, ari intasonka-wintimiri, irootaki piwashaantan-tajyaarori pantayi-tziro kaari-pirori.”

4

Pedro aajatzi Juan yaitanakiri jiwariki

¹ Ainiro ikinkithata-kayiri atziri-payi yoka Pedro itsipatari Juan, ariijii-tapaaka Impira-tasorintsi-taari, ijiwari aamaako-winta-rori tasorintsi-panko, aajatzi Tampatzikariiti.

² Ikisajiita-tyaa, tima iyomitaa-tziiri atziri-payi yoka Pedro itsipatari Juan, ikantziri: “Omapiro yañaayitaji kamawitachari, ari okanta iñaakanta-paintziro Jesús.”

³ Yairika-paakiri, tima aritaki tsitiniityaanaki, yasitakotakaan-takiri irojatzi onkitaitita-manaji.

⁴ Iro kantacha oshiki ikaratzi kimawakirori kinkithar-
intsi, ikimisanta-jiitanaki. Ikaratzi 5000 atziri kimisanta-
naintsiri.

⁵ Okanta okitaitita-manaji, yapatojiitaka Aapatyaawiniki
maaroni ijiwariti Judá-iti, antari-konaiti, aajatzi Yomitaan-
tatsiri-payi.

⁶ Ari isaikakiri Anás Impira-tasorintsi-pirori, Caifás, Juan,
Alejandro, aajatzi ishininkaiti-payi Impira-tasorintsi-pirori.

⁷ Ikaimakaan-takiri yamaitiri Pedro aajatzi Juan.
Isatikai-tawakiri niyaankiniki yapatojiitaka, isampitakiri:
“¿Paitama sintsita-kayimiri pimatán-tarori piñaakan-
takiri? ¿Paitama sinitaki-mirori piyomitairi atziri-payi?”
*

⁸ Ari yakanaki Pedro, ikan-takaa-nakari Tasorinkantsi,
ikantanaki: “Pinkathariiti, Antari-konaiti.

⁹ ¿Irooma pimaimani-tantanari nisitako-takaa-jirira
mantsiyari? ¿Pininta-tziima piyo-jiiti tsika ikanta yisitako-
tantaari?

¹⁰ Ari nonkaman-takimiro iyotantyaari maaroni
ashininka Israel-iiti. Yoka atziri atsipatakari aka, iriitaki
isitako-takaa-jiriri Jesús Saipatzii-totaari, Kasiyakaa-wini-
satzii. Iriitaki nawintaani naaka, irijatzi pipaika-kotakaan-
takiri. Iro kantacha iwañaajiri Pawa.

¹¹ Yoka Jesús iriitaki osiyakarori mapi pimanintakiri
awirokaiti, pikimitakari witsikirori pankotsi. Iro kantacha
irojatzi yaitairi iroka otzinkami-pirori. †

¹² Tikatsi pasini kimityaarini Jesús iwawisaa-kotantzi.
Tikatsi awintaajyaa aka osaawiki kipatsi, apatziro ikan-
takaaro Jesús.”

¹³ Ipampoyii-tanakiri Pedro, aajatzi Juan, ikantajii-tanaki
piyotzi-winta-kariri: “Piñiiri yoka, ti iyomitaa-piinta-piro-
wityaari, iro kantacha pinkatha-ñaani iwaitziri. ¿Iriima
oyomitaa-kiriri Jesús itsipatakari pairani?”

¹⁴ Tima oisokiro iwanakiri yisitako-tajairi yoka Pedro
aajatzi Juan. Ti ontzimi inkanta-kotana-kiriri.

¹⁵ Ari imisitowa-kaantairi yapatojiita, irojatzi isaikajii-
tanaki ikinkita-waitaiyini.

¹⁶ Ikanta-wakaa-jiita: “¿Tsikama ankanti-rika yoka-
payi atziri? Tima iyojiitaki maaroni Aapatyaawini-satzii
itasonka-wintantaki. Airo okantzi amanako-tairi.

¹⁷ Thami asaryii-matasi-tyaari airo ijatakaantaro
inkinkitha-takotiri yawintaityaari Jesús.” ‡

* 4:7 Wairontsi † 4:11 Paminiro Mt. 21.42; Ef. 2.20; 1 P. 2.6-8. ‡ 4:17
Wairontsi

18 Yapiitakiro ikaimajiri, ikantakiri: “Airo pikamantan-tziro okaratzi awisain-tsiri. Aritapaaki piyomitaantzi tsika okantakota isintsinka Jesús.”

19 Iro kantacha Pedro aajatzi Juan, ikantanakiri irirori: “Intsityaa pinkantina awirokaiti ¿Awirokama nompinkathati nompiyatha-tantyaariri Pawa?”

20 Tima airo nowashaantziro nonkinkitha-takoyitiro okaratzi noña-a-jaantakiri, ajatsi nokima-jaantakiri.”

21 Ikanta yasaryii-mawai-witakari, yapakaajiri, tira ontz-imatyii ompaityaa iwasankitaa-wintiriri. Maaroni atziri ipanthawinta-nakiri Pawa iñaakiro okaratzi awisain-tsiri.

22 Tima yoka atziri yisitako-takaajiri, anaanakiro okaratzi 40 isarintsiti.

Yamanajitzi kimisantzin-kariiti yawintaa-siri-piro-tantyaari airo itharowan-tajiita

23 Ikanta yapakayii-tajiri Pedro aajatzi Juan, jatanaki yapatojiita ikarajitzi, ikamanta-paakiri okaratzi ikantakiriri ijiwari Ompira-tasorintsi-taari itsipatakari antari-kona-payi.

24 Ikanta ikimajii-takiri ikamantakiri, yamanajii-tanakiri maaroni Pawa, ikantziri: “Pinkathari-pirori, awirokataka owitsikakiro inkiti, kipatsi, inkaari, aajatzi ikaratzi tzimanta-yitarori.

25 Awirokataka kinkitha-takaa-kiriri pairani impira-tanini David, ikantaki:

¿Paitama iña-a-winta-jiitzi atziri-payi?

¿Paitama ikinkithasiri-waita-sitantari?

26 Apatojiitaka pinkathari-wintan-tatsiri aka kipatsiki, Ipiyoyitaka jiwari-payi,

Imaimani-tantyaariri Pinkathari, aajatzi iyosiitani Saipatzii-totaari.

27 Tima omapiro yaapatyaa-wakaa-jiitaka Herodes aajatzi Poncio Pilato yapatojiitaka aka nampitsiki, aajatzi Israel-iiti ipiyojiitaka itsipatakari pasini-satzi atziri, imaimani-takiri Jesús, pitasorintsiti Pitomi, piyosiitani.

28 yantatziro yokaiti okaratzi pikinkithasiri-tzitakari pairani pantiri.

29 ¡Pinkathari! Piñiiri iroñaaka yasaryii-matana. Pinkantakaiyaaro airo notharowan-tantari nonkinkitha-tajiro piñaani.

30 Pinkanta-kaiyaaro nisitako-takaa-yitan-tyaariri mantsiya-yitatsiri. Noñaakan-tantyaarori kaari iñaita-piintzi. Irootaki iñaantyaarori atziri-payi Itasorinka Pitomi, Jesús.”

31 Ikanta ikaratakiro yamanajitzi, oninakanaka tsika yapatojiitaka. Iriitaki Tasorinkantsi kantakaa-nakariri, tikatsi intharowan-tanakyaa ikamantan-tanakiro iñaani Pawa.

Okaratzi tzimimo-tziriri ari ikaratzi yasijiitaro

³² Ikaratzi kimisanta-najiriri Jesús, aparoni okantanaja ikinkithasiri-tanaari. Ti imasithata-wakaa-jiityaa, ipawakaitaro okaratzi kowityii-motariri.

³³ Aikiro ijatakaa-nakitziro Tyaantaariiti ikinkitha-takotziro tsika ikanta yañaantaari Awinkathariti Jesús. Antaro ikawinthaakiri Pawa maaroni yokaiti.

³⁴ Ti intzima-waiti aparoni kowityaa-waita-tsini. Ikaratzi tzimatsiri iipatsiti, iwanko, ipimanta-yitziro. Yaakiri kiriiki,

³⁵ impakiri Tyaantaariiti, iriitaki antitariri maaroni, yaantyaari aparoni-payi inintziri.

³⁶ Irootaki imatakiri aparoni ishininka Leví-iti ipaitai-tziri José, Chipre-satzi. Tima iriitaki Tyaantaariiti owaitakaantakiriri "Otomi Oimosirinkaantsi". (Tima iroka wairontsi, irootaki ikantziri iñaaniki iriroriiti "Bernabé".)

³⁷ Yoka Bernabé tzimatsi iipatsiti, ipimantakiro. Yaanakiri owinaro iipatsiti, ipakiri Tyaantariiti.

5*Ananías aajatzi Safira*

¹ Iro kantacha tzimatsi awishi-mota-kiriri pasini atziri ipaita Ananías itsipatakaro iina opaita Safira, ipimantakiro irirori iipatsiti.

² Yoka atziri yaapatyaakaro iina, imanaki kiriiki owinaro iipatsiti. Yamakiri tzimaraan-tanain-tsiri, ipapaakiri Tyaantaariiti.

³ Ikantawakiri Pedro: "Ananías, ¿paitama pisinitantakariri Mishatantaniri inthaiya-kaiyaami? Pimanaki owinaro pipatsiti, pisiya-kaantzi aritaki pamatawitakiri Tasorinkantsi.

⁴ ¿Kaarima awiroka asiwityaaroni kipatsika? ¿Kaarima awiroka asityaarini owinaro? ¿Paitama pantanta-karori kantachari? Ti naaka-payi pamatawiti, Pawa pamatawivitaka."

⁵ Ikanta ikimawaki Ananías ikantai-takiri, tyaanaki, kamanaki. Antaroiti itharowa-jiitanaki ikaratzi kimakotakiriri.

⁶ Ikanta aparoni-payi mainari, iponatakiro iwatha Ananías, yaanakiri, ikitatakiri.

⁷ Tikira osamaniti, opokapaaki iina Ananías, ti oyoti iroori opaita awisain-tsiri. *

⁸ Isampita-wakiro Pedro, ikantziro: "Pinkantina, ¿Arima ikaratzi owinaro pipatsiti?" Akanaki iroori: "Jii, ari ikaratzi."

* 5:7 tikira osamaniti = 3 hora

⁹ Ikantziro Pedro: “¿Paitama paapatyaa-wakaan-takari pinintzi pamatawitiri Itasorinka Awinkathariti? Yoka ipiyayitaja aanakiriri piimi ikitatziri, iroñaaka yayitana-kyaami awirori.”

¹⁰ Apatha-kiro otyaanaki Safira ikatziyaka Pedro, kamanaki. Ikanta ikyaajitapaji mainari-payi, iñaapaa-tziiro kamaki. Yaanakiro, itsipata-kajiro oimi tsika ikitataka irirori.

¹¹ Tima antaaro itharowa-jiitanaki kimisantzin-kariiti, ari ikimitakari ikaratzi kimakoyita-kirori awisain-tsiri.

Oshiki itasonka-wintan-taitaki

¹² Aikiro ijatakaa-nakitziro Tyaantaariiti yapatojiita awisa-tapi-sitzi tesorintsi-panko ipaitai-tziro “Salomón-tapi-si.” Aikiro itasonka-winta-nakitziiri ishininka-payi.

¹³ Iriima pasini ishininka-payi, iwinkani iwanakiri ti ininti intsipatyaari. Iro kantacha, tzimatsi oshiki pasini ishininka-payi mapirota-nakirori itakota-nakari.

¹⁴ Aikiro ishikita-nakitzi kimisanta-najiriri Pinkathari. Tima ipokayitzi sirampari aajatzi kooya-payi.

¹⁵ Tzimatsi amayita-kiriri imantsiyariti, inaryaa-koyitakiri isitasiki tsika inkinapaaki Pedro. Ikantayitzi: “Aririka inkinapaaki Pedro aka, aririka intsimankan-tanakyaari kapichiini yaampari, aritaki yisita-kotaji.”

¹⁶ Ari ikimiyitakari poñaayitain-chari nampitsiki saika-nampitziro Aapatyaawini, yamayitaki oshiki mantsiyari aajatzi oshiki yaayitzi piyari. Ithonkiri yisita-kota-kaayitzi.

Ikisaniintai-tanakiri Pedro aajatzi Juan

¹⁷ Ikanta Impira-tasorintsi-pirori itsipatakari Ipaita-tampatzika-riniti, ikisaniinta-nakiri Tyaantaariiti.

¹⁸ Yaakaan-takiri, yasita-kota-kaantakiri.

¹⁹ Okanta tsitini-paiti, pokaki Imaninkariti Awinkathariti, yasita-ryaapaakiro asitako-rontsi, imisitowa-yitairi, ikantawajiri:

²⁰ “Pijati tasorintsi-pankoki, pinkinkithata-kairi pishininka-payi tsika okanta-kota awisakotaantsi.”

²¹ Okanta okitaitita-manaji, arijiita-paaka kapichikitaiti tasorintsi-pankoki, kinkithata-paaki.

Titzimaita iyojiiti Impira-tasorintsi-pirori, apatojiitain-chari itsipayitakari yaapatyaani, aajatzi maaroni yantari-konati Israel-iiti. Ari ityaankaki yamaitiri Tyaantaariiti yasita-kowitakari.

²² Ikanta ijatasi-witakari yasita-kotani, ti iñaapajiri. Ari ipiyapaaka,

23 ikantapaji: “Ti ñaajiri. Irojatzi okanta noñaawita-paakaro asita kamiithaini, irojatzi ikatziyayita aamaakowintariri. Nasita-ryaako-witapaakari, ti noñaapajiri.”

24 Ikanta ikimawaki Impira-tasorintsi-pirori, aajatzi ijiwari aamaakowintarori tasorintsi-panko, isampita-wakaa-jiitanaka opaita-rika awisatsini.

25 Irojatzi yariitan-tapaakari kamanta-paakiriri, ikantziri: “Noñaakiri pasita-kota-kaantani isaikajiitzi tasorintsi-pankoki ikinkithata-kairi ashininka-payi.”

26 Irootaki ijatanta-nakari ijiwari aamaakowintan-tatsiri, yaanaki oshiki iratziriri, yamajiri. Titzimaitya iwatsinaawaitiri, tima inthawowan-tyaari ishininka-payi ishimyaan-tyaari mapi.

27 Ikanta yariita-kaapaajari, iwawisaa-paakiri yapatojitaka jiwari-payi. Ikanta Impira-tasorintsi-pirori isampitawakiri,

28 ikantziri: “¿Tima pinkimi nokantzi chapinki: ‘Ar-itapaaki pikinkithata-kotziri Jesús?’ Aikiro piyomitaa-tziiri ashininka-payi Aapatyaawini-satzi. Pikanta-kotakina naaka-payi, pikantzi: ‘Iriitaki jiwari-payi owamaakaan-takiriri Jesús.’ ” †

29 Ari yakanaki Pedro aajatzi pasini-payi Tyaantaariiti, ikantanaki: “Iriitaki nonkimisanta-piroti naaka Pawa, airo nokimisanta-waitziri atziri.

30 Tima omapiro piwamaa-kaantakiri awirokaiti Jesús, pipaikaa-kota-kaantakiri. Iro kantacha, iwañaajiri Pawa ikimisantakiri pairani awaisatzitini.

31 Iwajinokairi Pawa, imisaikajiri irako-piroriki, itsipataari ipinkathari-wintantzi. Iriitaki owawisaa-kotaini aroka-payi. Inintzi ampiya-sirita-sitajiri maaroni arokaiti Israel-iiti, impyaakotan-tairori antayitakiro kaari-pirori.

32 Tima naakaiti ñaakiro okaratzi yantayitakiri Jesús, ontzimatyii nonkinkithata-kotiro. Iriitaki Tasorinkantsi matakayi-naroni, tima iriitaki ityaanka-kinariri Pawa isaika-siritan-tajyaana nawintaajari.”

33 Antaro ikisajiitanaka ikimakiri ikantaki, ari inintawitanaka iwiiri.

34 Ari ikatziyanaka aparoni Nasitantaniri, paitachari Gamaliel. Irijatzi Yomitaan-tatsiri. Ipinkathatziri maaroni ishininka. Ikantanaki: “Ashininká, thami amisitowa-wakiri kapichiini yokapayi.”

35 Ikantzi: “¡Ashininká! ¡Israel-iiti! Ontzimatyii pinkinkithasirita-wakyaa tsika-rika pinkantiri yoka ashininka.

³⁶ Pinkinkithasirita-kotiri paitachari Teudas, ishamiwait-aki pairani irirori. Yapatotaki ikaratzi 400 iratziriti. Ikanta iwai-takiri Teudas, ithonka yoiwaranaka ikaratzi tsipawitakariri, ari ipyaakari ti inkimakoi-tairi.

³⁷ Aajatzi okimitaka pairani isankinata-kotantakari maaroni ashininka, tzimatsi paitachari Judas, poñaachari Tapowiniki. Yapatotaki ashininka. Ikanta iwai-takiri irirori, ithonka yoiwaranaka ikaratzi tsipayi-witakariri, ari ipyaari aajatzi irirori.

³⁸ Pinkimi nonkantimi naaka: Airo pimaimantziri, piñaasi-minthatyaari. Iriirika antasi-waitaro ininta-sitari, aritaki impyaa-sitajyaa.

³⁹ Iriirika Pawa matakairiri okaratzi yantayitziri, airo pimatziri piitsinampairi awirokaiti. Paamawintyaa pimaimantziri = kari Pawa.”

⁴⁰ Onimota-nakiri ikaratzi yapatojiita. Ikaimajiri Tyaantaariiti, ipasata-kaantakiri, ikantziri: “Aritapaaki pikinkithata-kotziri Jesús.” Yapakaajiri.

⁴¹ Ikanta isitowa-jiitanaji Tyaantaariiti yapatowintaitakari. Kimosiri ikantajiita, ikantajiitzi: “Piñaakiro, ikimita-kaantai-takai iriipirori iwasankitaa-wintai-takairo awintaa-naari Jesús.” ‡

⁴² Ari ikanta-piinta-nakityaa iyomitaantzi maaroni kitaitiri, ikinkithata-kaantzi tasorintsi-pankoki, ikantzi: “Saipatzii-totaari inatzii Jesús.” Imatakiro ikinkithata-kaantanaki maaroni pankotsiki okaratzi tzimatsiri anta.

6

Iyoyiitaki 7 amitakotan-taniri

¹ Ikanta ishiki-pirotanaki kimisantzinkari, ñaawaiyitanaki wirakocha-ñaaniri, ikantzi: “Paminiri Heber-iiti nampitarori anta tsika ikanta ipapiintzirowaritintsi kinankaro, tima ti imariwintiro pasini-satopayi.”

² Ikanta 12 Tyaantaariiti, yapatotakiri maaroni kimisantzinkari, ikantakiri: “Ti onkamiithati nowashaantiro nokinkithata-kota-najiri Pawa, nompantayityaamiri piyaari.

³ Iyikiiti, pamini aka akarajitzi inkarati 7 atziri, iriitaki jiwatironi impaitimi owaritintsi. Piyoshiiti kamiitha-siriri, yotanita-chari, isaika-siri-tantari Tasorinkantsi.

⁴ Ari naakowintyaarori naaka-payi namananati, nonkinkithata-kaanti, noyomitaan-tayiti.”

⁵ Onimota-nakiri ikaratzi apatotain-chari ikantai-takiri. Ari iyosiitai-takiri Esteban, awintaariri kamiitha Pawa, isaika-siri-tantari Tasorinkantsi. Iyosiitai-takiri aajatzi Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas, aajatzi Nicolás Antioquía-satzi, kimita-kotaariri Judá-iti, kaari ishininkawita Judá-iti.

⁶ Ipoñaayaitanaki ikaratzi iyosiitai-takiri isaikaki Tyaantaariiti, yamana-kota-wakiri, iwasi-patzii-toyitakiri itasonka-wintziri.

⁷ Aikiro ojatanakitzi iñaani Pawa. Aikiro ishiki-pirota-nakitzi kimisantzinkari anta Aapatyaawiniki. Imatzitakaro ikimisanta-yitanaki oshiki Impira-tasorintsitaari.

Yaakaan-taitakiri Esteban

⁸ Itasonka-wintaki Esteban oshiki ishininka-payi, iriitaki nisironkata-kariri Pawa, ipakiri itasorinka.

⁹ Iro kantacha, tzimatsi Judá-iti apatota-piinta-chari ipaitai-tziri "Itzikawitaitari." Ipoñaayitaro Cirene, Alejandría, Cilicia, Asia. Iriitaki katziya-nainchari iñaana-winthata-nakiri Esteban.

¹⁰ Iro kantacha ti yiitsinampaitiri Esteban, tima omapiro iyota-nita-kaakari Tasorinkantsi.

¹¹ Ikanta ikaratzi ñaana-winthata-kiriri Esteban, imananikiini ipinatakiri ishininka, ikantakiri: "Nonintzi pinthaiya-kotyaari Esteban. Pinkanti: 'Nokimakiri Esteban ithainka-waitziri awaisatzitini Moisés, ari ikimitaa-kiriri aajatzi Pawa.' "

¹² Irootaki owatsimaa-pirota-nakiriri ishininka-payi ikisaniinta-nakiri Esteban, imatanakiro antari-kona-payi, aajatzi Yomitaan-taniriiti. Yaakaan-taitakiri Esteban, yaitanaki yapatojiita jiwariti-payi.

¹³ Ari yamaitakiri thaiya-kota-kariri Esteban, ikanta-paaki: "Yoka ashininka oshiki ithainka-kiro tasorintsi-panko, ithainka-kiro Ikantakaan-taitsiri.

¹⁴ Nokimakiri ikantaki: 'Ari imporokakiro tasorintsi-panko Jesús Kasiyakaa-wini-satzi. Aritaki iwasiñaayitajiro okaratzi amitari iyomitaa-yitajairi awaisatzitini Moisés.' "

¹⁵ Ari yamina-nakiri jiwari-payi yoka Esteban, iñaatziiri iporoki ikimita-nakari Maninkari.

7

Yoipyaa-nakiniri ñaantsi Esteban irojatzi ishimyaan-takariri

¹ Ikanta Impira-tasorintsi-pirori isampitakiri Esteban, ikantziri: "¿Omapiroma ikantakoi-tzimiri?"

² Ikantzi Esteban: “¡Iyikiiti! ¡Jiwari-payi! Pinkimi nonkantimi. Pairani isaikan-tawitari awaisatzitini Abraham anta Osampanaaki, iñaakakari iwaniinkaro, Pawa, tikira ijatanaki inampityaaro Awotziniki.

³ Ikantakiri: ‘¡Abram! Tzimatsi pasini kipatsi noñaakaimiri, pijati anta, pookanajiro pinampi awiroka, aajatzi pishininka-payi.’

⁴ Ikanta Abraham yookanajiro inampitsiti Kiyamori-winsatzi, jataki inampita-jyaaro Awotziniki. Okanta apaata ikaimajiri iriri, ityaantajiri Pawa aka tsika anampitaro iroñaaka aroka-payi.

⁵ Okantawitaka inampiwitakaro Abraham aka, ti yasi-pirota-kaiyaari Pawa. Iro kantacha ikasiya-kaakiri apaata aririka inkamaki, iriitaki asitajyaaroni inkarati incharinintajyaari. Irootaki ikasiya-kaita-kiriri awaisatzitini Abraham tikira-mintha intzimi itomi. *

⁶ Yapiitajiro Pawa ikantairi Abraham: ‘Ari inampitakyaaro apaata pincharini-tajyaari pasiniki kipatsi, onkarati 400 osarintsi isaiki anta. Ari impira-waitaityaari, oshiki isintsiwin-taitiri yantawai-takai-tiri.

⁷ Iro kantacha ari nowasankitaa-kiri naaka ompirawaityaarini. Aririka onkaratapaaki, aritaki isitowaji. Impinkatha-yitajina maaroni yokaiti aka.’

⁸ Aritaki tzimaki ikasiya-kaakiriri, ikantajiri Pawa yoka Abraham: ‘Ontzimatyii pinto-misitaa-nityaa, tima tzimatsi akasiyakaa-wakaari.’ Imatakiro pairani awaisatzitini Abraham. Imatakiri itomi irirori owakira imaakota-paaki 8 kitaitiri, itomisitaa-nitakiri. Ari ikimitaakiri Isaac itzimaki Jacob. Ari ikimitaa-kiriri aajatzi Jacob 12 itomi-payi, awaisatzi-titaari arokaiti.

⁹ Ikanta yokaiti awaisatzi-titaari arokaiti, ipimantakiri José, iririntzi, okantakaan-tziro ikisaniintziri. Ari okanta yariitan-takari inampiki Apitantoni-satzi. Iro kantacha, itsipata-piintakari Pawa,

¹⁰ inisironkatakari okaratzi ikimaatsi-waitakari. Iyotanita-kaakari, irootaki yaakamiithatan-takariri Faraón, iwinkathariti Apitantoni-satzi. Ipinkathari-wintakiri irirori maaroni Apitantoni-satzi, aajatzi maaroni ishininka-payi Faraón.

¹¹ Okanta apaata, ariitaka antaro tajyitsi anta. Oshiki ikowityaa-niinta-jiitaki Apitantoni-satzi. Ari okimitakari aajatzi anta inampiki Owintini-satzi. Ti iñiuro pairani awaisatzitini iyaari.

¹² Iro kantacha ikima-kotakiro Jacob tzimatsi owaritintsi

* 7:5 ti yasi-pirota-kaiyaari = ti ontzimi kapichiini anta tsika yaatziki

anta Apitantoniki. Ityaantakiri itomi-payi yamananta-kiti. Irootaki itakanarori ijajiitaki itomi-payi Jacob. †

¹³ Ikanta yapiitajiro ijajiitzi, ari iyotakaajari José iririntzi-payi. Ari okanta iyotantakari Faraón ipaita ishininka-yitari José.

¹⁴ Ikanta apaata José ikaimakaan-tajiri iriri, Jacob aajatzi maaroni ishininka-payi impokai Apitantoniki. Ikaratzi 75 atziri-payi pokaintsiri.

¹⁵ Ari okantakari yariitan-takari Jacob Apitantoniki. Ari ikamajiri irirori anta. Ari ikimitakari aajatzi ikaratzi icharinin-tayitaari.

¹⁶ Iriitaki yaatonkitai-tanajiri anta Sikochaariniki, ari ikitaita-kiriri maaroni anta yamananta-kiniriri pairani awaisatzitini Abraham itomi-payi Hamor.

¹⁷ Okantaka apaata, monkaratzi-mataka okaratzi ikasiyakaakiriri pairani Pawa awaisatzitini Abraham. Oshiki-pirotanaki irintsiti ashininka-payi anta Apitantoniki,

¹⁸ irojatzi itziman-takari pasini pinkathari anta Apitantoniki, kaari yotakotirini José.

¹⁹ Yoka pinkathari oshiki yamatawitakiri ashininka-payi, iwasinonkaa-waitakiri. Isintsi-waitakiri yookaitiri iriinchaanikiti, inkaman-tyaari airo ishikitanta.

²⁰ Aripaiti itzimakiri Moisés. Iriitaki ookimota-kariri Pawa. Ikaratzi mawa kasiri imanawitakari iwankoki iriri.

²¹ Okanta omonkarata-paaka yookantaitariri Moisés inkamimi, oñaakiri irisinto Faraón, aakiri, okimotatakajiiri okimita-kaantakari iriirikami iintsiti iroori.

²² Irootaki iyotanta-karori Moisés okaratzi iyota-nitari Apitantoni-satzi. Iriipirori inatzii, iroopiro okantayitaka okaratzi yantayitakiri.

²³ Ikanta otzimaki 40 isarintsiti Moisés, jataki yariityaari ishininka-payi Israel-iiti.

²⁴ Ari iñaakiri Apitantoni-satzi iwasankitairi ishininka. Ikisako-winta-paakari ishininka, iwakiri Apitantoni-satzi.

²⁵ Isiyakaantzi Moisés ari iyotaki ishininka-payi iriitaki ityaankaki Pawa yookakaa-wintairi impira-waitaitari. Iro kantacha ti iyojiiiti ishininka-payi.

²⁶ Okanta okitaitita-manaji, iñaatzii Moisés yanta-wakaa-jiita ishininka. Ari inintawitaka yooka-kayirimi, ikantawitapaakari: 'Pishininka piwiri yoka. ¿Paitama pantantariri?'

²⁷ Ikanta yoka antziriri ishininka, ipithoka-sita-nakari Moisés, itatsinkakiri. Ikantziri: '¿Paitama pinintziri awiroka? ¿Paitama kantakimiri awiroka nojiwariti kisakowintan-tyaanari?'

† 7:12 owaritintsi = trigo

28 ¿Pininta-tziima piwina naaka pikimitaakiri Apitantoniatzi piwanta-kariri?’

29 Ikanta ikimawaki Moisés ikantakiriri ishininka, isiyaka. Jataki iipatsitiki Maimani-wini-satzi. Ari isaikakiri nampitsi-nintsiki, irojatziz itziman-takari apiti itomi.

30 Okanta awisaki okaratzi 40 osarintsi. Jataki otzisi-masiki okaakitapaji Kitoochiintoni, ari iñaakakariri Imaninkariti Pawa, ipaamata-kayiro kitoochii-masi.

31 Ikiryaaawinta-nakiro Moisés iñaakiri. Ikowa-jaantzi yaminiro okaakiini, ari ikimakiri iñaanatziri Pawa, ikantziri:

32 ‘Naakataki Iwawani picharini-payi, Iwawani Abraham, Isaac, aajatzi Jacob.’ Ari itharowaka-nakiri Moisés, piy-onkawaitanaka, ti ininti yaminanajiro paamatain-tsiri.

33 Iro kantacha aikiro ikantatziiri Pawa: ‘¿Moisés! Paakonta-tasityaa, tima pikatziyan-tatyaaro tasorintsi-patha-tatsiri.

34 Noñaakiri yasinonkaa-waitaka pishininka-payi anta Apitantoniki. Nokimakiri ikamintha-waijiita. Irootaki nopokan-takari nookakaa-wintajimi. Awirokataki nontyaanti anta pantayitiro nonintakiri.’

35 Pairani imaninta-witai-takari Moisés, ikantai-tziri: ‘¿Paitama kantakimiri awiroka nowinkathariti?’ Iro kantacha iriitaki Pawa ontyaantakiri ijiwatairi ishininka-payi, iriitaki ookakaa-wintairini. Imaninkariti Pawa matakakiriri iñaakiri ipaamata-kayiro kitoochii-masi.

36 Iriitaki Moisés omisitowa-jiriri pairani ashininka-payi Apitantoniki, oshiki itasonka-wintantzi anta. Ari ikimitaa-kirori aajatzi Inkaariki Kiraankaaro. Imatakiro isaikawaitan-takari okaratzi 40 osarintsi otzisi-masiki.

37 Tima irijatzi Moisés kantakiriri pairani ashininka-payi: ‘Ari intyaankaki apaata Pawa pasini Kamantan-tzinkari, ari isiya-kota-paakyaanaro naaka ityaankakina. Ashininka inatyii.’

38 Irijatziz Moisés apatota-kiriri pairani ashininka-payi anta otzisi-masiki, ikinkitha-waita-kaakiri Maninkari Kitoochiintoni itsipayitakari ashininka-payi. Iriitaki aikiro añaakaan-tatsiri ñaantsi, irojatziz iwawisaan-takairori aroka-payi.

39 Iro kantacha ti ininti awaisatzitini inkimisantiri Moisés, oshiki ipiyathatakari. Iro inintajiitaki impiyajimi Apitantoniki.

40 Irootaki ikantan-takariri Aarón: ‘Piwitsikina siyakaarontsi nowawani-tajyaari, iriitaki jiwatajinani. Tima ti ayojiiti ipaita-rika antakiriri Moisés, amayitajairi asaikawita Apitantoniki.’

41 Ari iwitsikai-takiniri isiyakaaro kiripiri vaca. Iriitaki ipinkatha-waitakiri. Iwamaakiniri ipira-payi yoimoshirinkiri iwawa-niroti iwitsikai-takiniriri.

42 Irootaki yookanta-nakariri Pawa yokaiti, isinita-nakiri impinkatha-waitiri oorinta-yitachari inkitiki, tima iriitaki isankinata-kotakiri pairani Kamantan-tzinkari-payi, ikan-taki:

¡Israel-iiti! ¿Naakama pipinkathatantaka pipira-payi pipomita-piintziri?

Iro panta-piintakiri okaratzi 40 osarintsi anta otzisi-masiki.

43 pipinkathata-sitakari pawaniro ipaitai-tziri “Pinkathari Itaawintai-tziri Iincha-niki”, pikina-kinatakaa-piintakiri iyarapapankotiki.

Ari pikimita-piinta-kiriri pawaniro impokiro ipaitai-tziri Ampithataari,

Pipinkathata-siwaitakari piwitsika-yitani awirokaiti.

Irootaki nosinitan-tyaamiri yaitimi intaina panaanakiro Kompijaari.

44 Pairani isaikawaitan-takari awaisatzitini otzisi-masiki, tzimatsi tasorintsi-thaanti. Ari iwirori isankinari Moisés. Iroka tasorintsi-thaanti, iriita-jaantaki Moisés owitsika-kaanta-kirori tsika okanta iyomitaakiri Pawa.

45 Irootaki ikina-kinatakaa-piintakiri awaisatzitini iro-jatzi yariitzi-matan-takari kipatsiki yasita-jyaari. Iro-jatzi yamajiri irirori Josué ijiwatan-taariri ashininka-payi, yiitsinampaan-takariri asiwitarori iipatsiti, ikantakaari Pawa. Yasi iwiro yoisokirotakaro tasorintsi-thaanti, irojatzitiziman-takari pairani David.

46 Ikanta pinkatharini David, oshiki yaakamiithatakiri Pawa, irootaki ikantan-takari irirori: ‘¡Pawá! Pisinitina naaka nowitsikimi pankotsi tsika impinkathatimi Israel-iiti.’

‡

47 Iro kantacha iriitaki Salomón owitsika-kiniriri Pawa tasorintsi-panko.

48 yoka Pawa, Jinoki-satzi ti isaikan-tyaaro pankotsi iwitsikani atziri. Irootaki ikinkithata-kotakiri pairani Kamantan-tzinkari, ikantaki:

49 Iroka ikantzi Pawa:

Irootaki inkiti nosaikantari nopinkathari-wintantzi.

Irooma kipatsi irootaki nomakoryiaki-tanta-piintari.

¿Tsikama onkaratika pankotsi iwitsikai-tinari?

Airo nantitaro nomakoryaan-tyaaro.

50 ¿Kaarima naaka owitsika-yitakirori maaroni iroka-payi?

51 Aikiro ikanta-nakitzi Esteban: ‘Iro kantacha awirokaiti, ari pikanta-piintatya pikiso-siritzi, ti pinkimisanta-niti,

piyiya-kotakari kaari-piro-siriri-payi. Pasi piwiro pipiy-athatari Tasorinkantsi pisiya-kotaari piwaisatzitini.' §

⁵² ¿Tzimatsima pairani Kamantan-tzinkari kaari ikimaatsita-kaawaita piwaisatzitini? Tima oshiki iwamaitaki ikaratzi kinkithatain-tsiri, ikantaki: 'Awotsikitaki matzirori itampatzika-siritzi.' Aritaki pokaki itampatzika-siritzi, iriitaki pipithoka-sitakari awirokaiti, piwamaa-wakiri.

⁵³ Tima awiroka-payi oyotako-witarori Ikantakaan-taitsiri iyomitaa-witakairi Maninkari, tizimaita pinthokiro pimonkaratiro."

⁵⁴ Ikanta ikimajiitaki ikaratzi apatotain-chari, antaro ikisanakiri Esteban, yatsikai-kita-sita-nakari.

⁵⁵ Iro kantacha isaika-siri-pirotan-tanakari Tasorinkantsi yoka Esteban, yaminanaki inkitiki, iñaakiro iwaniinkaro Pawa, iñaakiri aajatzi Jesús ikatziyaka irako-piroki Pawa.

⁵⁶ Irootaki ikantan-tanakari: "¡Pamini! Noñaakiro asitaryaa inkiti, noñaakiri Itomi Atziri ikatziyaka irako-piroki Pawa."

⁵⁷ Ishipi-kimpita-jiitanaka jiwari-payi. Ikaimajiitanaki sintsiini, isiya-sita-paakari Esteban. Yairika-paakiri.

⁵⁸ Yaitanakiri othapitapaka nampitsi, ishinyaan-takari mapi. Tima isaporya-yitanakiro irithaari owiriri Esteban, yookakiniri mainari paitachari Saulo, yaamaako-winta-wakyaaniri."

⁵⁹ Ikanta yooka-sitziri mapipayi Esteban, amananaki irirori, ikantzi: "¡Pawá! ¡Nowinkathariti Jesús! Jatasirin-katakina noñaapajimi."

⁶⁰ Ari ityirowanaka Esteban, ikaimanaki sintsiini, ikan-tanaki: "Nowinkathariti, airo poipyiiniri kaari-pirori okaratzi yantakiri." Ikanta ithonka-nakiro iñaawaitakiro iroka ñaantsi, kamaanaki.

8

Imaimantziri Saulo kimisantzin-kariiti

¹ Ikanta Saulo yamina-kotakiri Esteban iwai-tziri, ikan-tanaki irirori: "Ariwí, kamaki Esteban." Aripaiti yitaitanako imaimani-minthai-tziri kimisantzin-kariiti anta Aapatyaawiniki. Irootaki isiyan-tayitakari ikinayitanaki maa-roni inampitsitiki Judá-iti, ikinayitaki aajatzi inampitsitiki Ositikii-tonisatzi. Apatziro isaikanaki Tyaantaariiti anta Aapatyaawiniki.

² Ikanta pinkatha-tasorintsitaniri-payi ikitatakiri Esteban, oshiki yiraako-waijiitakari.

§ 7:51 pisiya-kotakari kaari-piro-siriri-payi = pisiya-kotakari kaari totamisi-taa-nita-chari pisiriki aajatzi piyimpitaki

³ Iriima Saulo inintawitanaka irirori yapirotiri kimisanta-naatsiri. Ijata-piintaki iwankoki, inosika-yitziri sirampari, kooya, maaroni. Iminkyaa-kaanta-yitakiri.

Ikinkithai-tziro Kamiithari Ñaantsi nampitsiki Oshitikii-tonki

⁴ Iro kantacha ikaratzi siyayita-nainchari, jatayitaki pasiniki nampitsi. Ari ikinkithata-kotakiro Kamiithari Ñaantsi.

⁵ Ikanta aparoni siyanain-chari paitachari Felipe, ariitaka Ositikii-toniki. Ikinkithata-kota-paakiri Saipatzii-totaari.

⁶ Tima oshiki atziri apatotain-chari, iwakimpiyitakaro ikinkithatziri Felipe, iñaayitakiro itasonka-wintan-tapaaki.

⁷ Yisita-kota-kaayitakiri yaawitari piyari. Antaro ikaimay-itzi piyari isiyayita. Imatakiro yisita-kota-kaayitziri kiso-porokiri, aajatzi tzipi-kitzita-tsiri, maaroni.

⁸ Irootaki ikimo-siritan-tanakari ikaratzi nampitarori anta.

⁹ Iro kantacha tzimatsi anta paitachari Simón, antyawiyari inawita pairani. Yamatawitaki oshiki atziri anta Oshitikii-toniki. Oshiki ishamiwaitaki.

¹⁰ Ipinkatha-witakari oshiki atziri, oshiki jiwari, maaroni, ikantajiitzi: "Thami ankimisantiri Simón, imatakiro iñaawyatari Pawa."

¹¹ Okaratzi ikantayitziri Simón yantyawiyarin-kakiini, ikimisantziri atziri-payi ikaratzi yamatawi-yitakiri.

¹² Iro kantacha ariitapaaka Felipe, ikamantan-tapaakiro Kamiithari Ñaantsi kinkithata-kotziriri Jesús Saipatzii-totaari, ikinkithata-kotziriri aajatzi Pawa tsika ikantaja ipinkathari-wintantaji. Ikiwaa-yitanaka sirampari-payi, aajatzi kooya-payi. *

¹³ Ari imatzitakaro Simón, ikimisanta-witanaja, kiwaawitaka irirori. Oisokiro iwanakiri Felipe iñaakiri itasonka-wintan-tayitaki. Okiryantzi iwanakiri.

¹⁴ Ikanta Tyaantaariiti saikatsiri Aapatyaawiniki, ikimakotakiri Oshitikii-toni-satzi ikimisanta-yitairo iñaani Pawa. Irootaki ityaankan-takariri Pedro aajatzi Juan.

¹⁵ Ikanta yariijiitaka Oshitikii-toniki, yamana-kota-paakiri kimisantzin-kariiti, isaika-siritan-tyaari Tasorinkantsi.

¹⁶ Tima apatziro ikiwaatai-takiri yawintaa-naari Awinkathariti Jesús. Tikira isaika-siritan-tyaari Tasorinkantsi.

¹⁷ Ikanta Pedro aajatzi Juan, iwasi-patzii-totan-takari irako aparoni-payi. Aripaiti isaika-siri-yitan-tanakari Tasorinkantsi irirori-payi.

* 8:12 Wairontsi

18 Iñaakiri Simón yantakiri Tyaantaariiti, ikaratzi iwasi-patzii-totan-takari irako, isaika-siritan-tanakari Tasorinkantsi, ipinawita-nakari irirori Tyaantaariiti,

19 ikantziri: “Yoka kiriiki, pimpina naaka pisintsinka, nonkimitan-tyaamiri awiroka, nosaika-sirita-kaantyaariri Tasorinkantsi noshininka, nowasi-patzii-totan-tyaari nako.”

20 Ikantzi Pedro: “¡Ari pinkaratairi piiriikiti pimpyaa-sitajyaa! ¿Pisiya-kaantzi ari pamanantan-takyaaro piiriikiti ipasantari Pawa?”

21 Airo pimatziro pinkimita-kotyaanaro naaka, tima ti pintampatzika-siriti iñaakimi Pawa.

22 Piwashaantairo pikaaripirotaki, pinkowa-kotairi Pawa, añaamatsiti aririka impyaakota-jimiro okaratzi pikinkithasiri-witakari.

23 Noyotakimi naaka, oshiki pikisa-siri-waitaka. Ari pikanta-piintatyaa pikaaripiro-siri-waitzi.”

24 Ari yakanaki Simón, ikantzi: “Pinkanta-kowintaina Pawaki airo awishi-motantana okaratzi pikanta-kinari.”

25 Ikanta Pedro aajatzi Juan, ikaratakiro ikinkithata-kotakiri Pawa. Awisanaki pasini nampitsi okaratzi saikat-siri Oshitikii-toniki, ikamantan-takiro Kamiithari Ñaantsi. Ipiyajiitaja Aapatyaawiniki.

Felipe aajatzi Kisaapororini-satzi

26 Ikanta Imaninkariti Pawa, iñaanatakiri Felipe, ikantziri: “Pijati pinkinaki kiriinka, pimpampi-thatiro awotsi poñaachari Aapatyaawiniki irojatzii nampitsiki Sintsi-winiki.” Tima iroka awotsi irootaki kinachari otzisi-masiki.

27 Ari ijatanaki Felipe. Okanta niyaanki awotsi, imon-thaakari Kisaapororini-satzi. Iriipirori inatzii. Iriitaki kimpoyiiri kiriiki inampiki opinkathari-wintantzi kooya paitachari Candace. Ipoñaaja-tyaaro irirori Aapatyaawiniki ipinkathatziri Pawa. †

28 Ipiyaatyaa irirori inampiki, isaikan-takaro isiyako-minto, iñaanatziro isankinari Kamantan-tzinkarini Isaías.

29 Ari iñaana-sirita-nakiri Tasorinkantsi Felipe, ikantziri: “Pijati, pimontaiyaari siya-kotain-chari.”

30 Ikanta ijatanaki Felipe, ikimatziiri Kisaapororini-satzi iñaanatziro isankinarini Isaías. Ari isampitziri, ikantziri: “¿Pikimathatziroma piñaanatziri?”

† 8:27 Iriipirori inatzii = Tota-nikiri inatzii. Tima irootaki yamijiitari pairani ikaratzi saika-pankotziriri pinkathari, itotaani-kitai-tziri, airo itsimaakaan-tanta iwankoki pinkathari.

31 Ikantzi Kisaapororini-satzi: “¿Tsikama onkini nonkima-thatiro tikatsi yomitai-naroni? Pimpoki, pintsipatyaana.”

32 Iroka Sankinarintsi iñaanatziri: Ikimita-kaitakari yaitziri ipiraitari iwamaitiri.

Mairi ikantaka, ti inkaima-waiti, Isiyakari ipiraitari yamiitai-tziro iwitzi. ‡

33 Tsinampasiri inkantakaitakari, ti iroopiroti okaratzi ikantakowitaitakariri.

Iriima ishininkapayi, ¿kantatsima iyotaitiri tsika ikantawaitaiyani?

Tima yasi-ryiitakari isaikawita-painta aka kipatsiki.

34 Ikanta iriipirori Kisaapororini-satzi, isampita-nakiri Felipe, ikantziri: “Pinkantina. ¿Paitama ikinkithata-kotziri Kamantan-tzinkari? ¿Iriitakima kinkithata-kotacha? ¿Pasinima ikinkithata-kotzi?”

35 Ari yitanakaro Felipe ikinkithata-kaanakiri isankinari Isaías, ikinkithata-kaanakiri Kamiithari Ñaantsi tsika ikanta-kota Jesús.

36 Ikini-mota-paakiro nijaa, ikantzi Kisaapororini-satzi: “Iroka nijaa. ¿Airoma okantzi nokiwaatyaa naaka?”

37 Ikantzi Felipe: “Omapiro-rika pikimisantanaaji, aritaki onkantaki.” Ikantzi Kisaapororini-satzi: “Nokimisantzi, iriitaki Jesús Saipatzii-totaari, Itomi Pawa.”

38 Ari ikatziya-kaanta-paakiro isiyako-minto Kisaapororini-satzi. Ayiitanaki apitiroiti, jatanaki nijaaki. Ari iki-waatakari.

39 Ikanta itonkaanaji nijaaki, yaanajiri Felipe Tasorinkantsi. Ti iñaanajiri iriipirori Kisaapororini-satzi tsika ikinanaki Felipe. Iro kantacha yoka atziri oshiki ikimo-siritanaki, jataji.

40 Iriima Felipe, iñaasitaaro isaikapaji Azoto-ki. Ikanta yawisaki pasiniki nampitsi ikamantan-tayitakiro Kamiithari Ñaantsi, irojatzi yariitan-taari Cesarea-ki.

9

Pasini-siritai Saulo (Hch. 22.6-16; 26.12-18)

1 Ikanta Saulo, ti iwashaantiro yasaryii-matari iwi-iri kimisanta-najiriri Awinkathariti. Irootaki ijata-sitan-takariri Impira-tasorintsi-pirori,

2 ikantakiri: “Pisankinatini Impira-tasorintsitaari saikatsiri Ontyaamairiniki, pinkantiri: ‘Pisinitiri Saulo yaayitiri tzipatananariri ipaitai-tziri “Awotsi.” Inkyaayiti

‡ 8:32 ipiraitari = oisha

yapatota-piintaita, yoosoyitiri sirampari aajatzi kooya, yamakiri aka Aapatyaawiniki.' "

³ Ikanta yariitzi-mataka Saulo Ontyaamairiniki, ari imapokakiri morikanain-tsiri inkitiki, yoorintakiri tsika ikatziyaka.

⁴ Tyaanaki Saulo. Ikimatzii ñaawaita-naintsiri inkitiki, ikantaitzi: "¡Saulo! ¡Saulo! ¿Paitama pimaimanitan-tanari?"

⁵ Yakanaki Saulo, ikantzi: "¡Pinkatharí! ¿Tsikama pipaitaka awiroka?" Ari ikantai-tziri: "Naakataki Jesús pimaimanitzi. Awiroka wasankitaa-waitacha, osiyawaitakaro pimpaikatziyaaaromi thoyimpi-thowari."

⁶ Tima piyonkawaitanaka Saulo tharowawai-tanakaki, ikantanaki: "¡Pinkatharí! Paitama pinintziri nantajiri naaka." Ikantzi Awinkathariti: "Pinkatziyui, pijati nampitsiki. Ari inkaman-taitimiro opaita-rika pantiri."

⁷ Oshiki itharowanaki ikaratzi oyaatakiriri Saulo, tima ikimakiro ñaantsi, ti ñaamai-tyaari ñaawaita-tsiri.

⁸ Ari ikatziya-witanaja Saulo. Inintzi yokiryaa-najimi, ti onkanti yaminanaji. Irootaki yakathatan-tanakariri itsipay-itakari, yaanakiri Ontyaamairiniki.

⁹ Ari isaikakiri anta okaratzi mawa kitaitiri, ti onkanti yaminaji, ti iwajyaa, ti yiraji nijaa.

¹⁰ Ari isaikiri Ontyaamairiniki aparoni kimisantzinkari ipaita Ananías. Iriitaki ñaanatakiri Awinkathariti imisiriki, ikantziri: "¡Ananías!" Ikantzi irirori: "¡Paita Pinkatharí! Aka nosaiki."

¹¹ Ikantziri: "Pijati awotsiki ipaitai-tziri 'Tampatzikari.' Ari osaiki iwanko paitachari Judas, ari pisampita-kowintiri paitachari Saulo, iriitaki poñaachari nampitsiki Tarso. Ari isaikiri irirori anta yamani.

¹² Nomisita-kaakiri irirori. Iñaakimi pikyaa-sita-paakiri, piwasi-patzii-totan-takari pako, irojatzzi yokiryaaan-tanaari kantanaji yaminanaji."

¹³ Ikanta ikimaki Ananías, ikantanaki irirori: "¡Pinkatharí! Oshiki nokima-kotziri yoka atziri, oshiki okowiinkataki okaratzi yantayitakiri Aapatyaawiniki, iwaskanitaa-yitakiri kimisanta-najimiri. *

¹⁴ Irootaki ipokantari aka, ityaanta-tziiri Ompirasorintsi-pirori yaayitiri ikaratzi awintaa-naamiri." †

¹⁵ Ikantzi Pinkathari: "¡Pijati Ananías! Tima yoka atziri iriitaki noyoshiitakiri naaka inkinkithata-kotajina maa-roni nampitsiki. Inkinkithata-kairi Israel-iiti ishininkatari

* 9:13 kimisanta-najimiri = pitasorin-tsita-kaani † 9:14 Wairontsi

irirori, inkinkithata-kaajiri aajatzi pasini-satzi atziri kaari ishininkatya, aajatzi inkimitaakiri iwinkathariti-payi.

16 Aritaki nonkanta-kaakyaaro naaka inkimaatsi-wintajyaana irirori.”

17 Ikanta ijatanaki Ananías, kyaapaaki pankotsiki tsika isaikaki Saulo. Ari iwasi-patzii-totan-takari irako. Ikantziri: “¡Iyiki Saulo! Ityaankakina Awinkathariti Jesús, oñaakakamiri awotsiki tsika pikinapaaki. Nopoki nokiryaa-kaajimi, isaika-siritan-tanjyami Tasorinkantsi.”

18 Ari oparyaanaki irokiki osiyawitariri simapin-taki, aminanaji kamiitha Saulo. Katziyanaka, jataki ikiwaataitiri.

19 Ikanta iwawaitanaja, irojatzii isintsitan-taari kamiitha. Tima osamani kapichiini isaiki-mota-paintziri kimisantzinkari-payi Ontyaamairiniki.

Ikinkithatzi Saulo Ontyaamairiniki

20 Ari yitanakaro Saulo ikinkithatanaki yapatota-piinta Judá-iti, ikantzii: “Iriitaki Itomi Pawa paitachari Jesús.” †

21 Tima okiryantzi ikantajiita ikaratzi kimiriri, ikanta-wakaa-jiita: “¿Kaarima yoka kisaniintziri Aapatyaawiniki ikaratzi awintaa-nariri Jesús? ¿Tima iriitaki pokaintsiri aka yayiri kimisantzinkari anta Ompira-tasorintsi-piroriki?”

22 Aikiro isintsitatzi Saulo ikinkithatanaki irirori tikatsi intharowantanakya. Tikatsi inkanti Judá-iti nampitarori Ontyaamairiniki ikimiri Saulo ikantzii: “Yokaranki Jesús Saipatzii-totaari inatzii.”

Isiyan-takari Saulo

23 Okanta imaakotanaki oshiki kitaitiri, ikanta-wakaa-jiitaka Judá-iti: “Thami awiiri Saulo.”

24 Ari iyotzimaitaka Saulo ikowaitatzii iwaitiri. Tima kitaitiriki aajatzi tsitiniriki iyaawintaitziri Saulo okyaa-piintzi awotsi iwaitiri.

25 Ikanta kimisantzin-kariiti, ititakiri antaroki kantziri, iwayiita-kotakiri tsitini-paiti intaakiroki itantotai-tziro nampitsi. Ari isiyajari Saulo.

Ariitaja Saulo Aapatyaawiniki

26 Ikanta yariitaja Saulo Aapatyaawiniki, inintawitaka intsipata-pajyaarimi iyomitaani Awinkathariti. Iro kantacha maaroni kimisantzinkari itharowan-takari, isiyakaantzi ti inkimisanta-pirotai irirori.

27 Ikanta Bernabé, yaapatyaa-nakari Saulo, jataki iñaakan-tajiri ipiyota Tyaantaariiti. Ikantapaakiri: “Yoka Saulo iñaajiri Awinkathariti awotsiki jatachari Ontyaamairiniki, ikinkitha-waita-kaakiri. Tima anta

nampitsiki Ontyaamairiniki yitanakaro Saulo ikinkithata-kota-najiri Jesús. Tikatsi intharowan-tanakyaa.”

²⁸ Irootaki isaikan-tapaari Saulo Aapatyaawiniki, onimowaitziri yaniwaitapaji nampitsiki itsipayita-paari Tyaantaariiti.

²⁹ Ikinkithata-kota-pajiri Jesús Awinkathariti, tikatsi intharowantyyaa. Tima inkinkithata-kaayitajiri Judá-iti ñaawaitzirori iñaani wirakocha. Iro kantacha inintajiitaki irirori iwiiri. §

³⁰ Ikanta iyojiitaki kimisantzin-kariiti, yaanakiri Saulo nampitsiki Cesarea. Ityaantairi inampiki Tarso.

³¹ Ikanta kimisantzin-kariiti, nampiyitarori iipatsitiki Judá-iti, Tapowiniki aajatzi Ositikii-toniki, kamiitha isaikayitanaji, aikiro iwitsika-siri-pirota-nakityaa, pinkatha iwana-jiri Awinkathariti. Aikiro ijatana-kitzii ishiki-pirotanaki, ikantakaakaro Tasorinkantsi.

Yisita-kota-kayi-tairi Eneas

³² Ikanta ijayitaki Pedro yariitan-tayita nampitsiki-payi, ariitaka Tzimaani-winiki tsika inampiyitaro kimisantzinkari. *

³³ Ari iñaapaa-kiriri paitachari Eneas, kisoporokiri inatzii, tzima-kotaki 8 osarintsi inaryaa-waitaka.

³⁴ Iñaanata-paakiri, ikantziri: “¡Eneas, yisita-kota-kaajimi Jesús Saipatzii-totaari. Pinkatziyi, paanajiro pinaryaa-minto!” Ari ikatziya-nakari Eneas.

³⁵ Ikaratzi nampitarori Tzimaani-winiki aajatzi Owaapatha-riniki, iñaayitajirira ikatziya-waitaja Eneas, irootaki ikimisantán-tanakariri Awinkathariti.

Añaantaari Dorcas

³⁶ Okanta nampitsiki Owaniinkaariniki, tzimatsi aparóni kimisantzinkaro opaita Tabita, iñaaniki wirakocha ikantaitziro “Dorcas.” Iroka kooya okaminthaanta-piintaki, onisironkatanta-piintaki aajatzi.

³⁷ Okanta aparóni kitaitiri, omantsiyataki Dorcas, kamaki. Yaitanakiro, ikaataikiro, inaryiita-paintziro jinoki owankoki.

³⁸ Okanta anta Owaniinkaariniki ti intaina-piroti osaiki nampitsi Tzimaani-winiki tsika yariitaka Pedro. Ikanta ikimajiitaki kimisantzinkari ari isaikiri Pedro anta, ityaankaki apiti atziri inkaimakitiri, inkantiri: “Pimpokanaki siintziini Owaniinkaariniki.”

§ 9:29 iñaani wirakocha = griego

* 9:32 kimisantzinkari =

³⁹ Jatanaki Pedro. Ikanta yariita-paaka anta, yaitanakiri jinoki tsika inaryii-takiro. Otapota-paakiri maaroni kinankaro, irajjiita-paaka, oñaakayita-paakiri kithaarintsi ositzika-piintani Dorcas.

⁴⁰ Imisitowakiro Pedro maaroni kooya-payi, ityirowanaka, amananaki. Ipithoka-sitaro kaminkaro, ikantzi: “¡Tabita, pintzinaí!” Okiryaaanaji iroori, aminanakiri Pedro, thointanaka.

⁴¹ Yakatha-wakotakiro irirori, ikatziyakiro. Ikaimayi-jitakiro kinankaro-payi aajatzi ikaratzi kimisantanatziri, iñaayitajjiro añaaji.

⁴² Ikanta ikimakoi-takiro nampitsiki Owaniinkaariniki, oshiki kimisanta-nakiriri Pinkathari.

⁴³ Oshiki kitaitiri isaikawaitanaki Pedro Owaniinkaariniki, isaiki-motziri paitachari Simón, misinantsi-pakori.

10

Pedro aajatzi Cornelio

¹ Tzimatsi Cesarea-ki aparoni atziri paitachari Cornelio, iriitaki ijiwariti iwayiriti wirakocha ipaitai-tziri “Italia-satzi.”

² Yoka atziri ipinkathatziri Pawa aajatzi ikimita ishininkapayi. Ipapiintziri asinonkainkari oshiki iiriikiti okantawitaka ti ishininkatyaari. Oshiki yamana-piintakiri Pawa.

³ Okanta aparoni kitaitiri, aritaki shiityaanaki, ari imapoka-kiriri Imaninkariti Pawa ikyaa-sita-paakiri tsika isaikaki, iñaawakiri koñaaroini, ikantapaakiri: “¡Cornelio!” *

⁴ Okiryantzi ikantanaka Cornelio, itharon-kakiini isampitakiri, ikantziri: “¡Pinkatharí! ¿Paitama pikowakotanari?” Ikantzi Maninkari: “Ikimakimiro Pawa pamanani, iñaakimi pinisironkatanta-piintaka.

⁵ Pintyaanti pinpiratani nampitsiki Owaniinkaariniki yamantyaariri Simón, ipaitai-tziri aajatzi Pedro.

⁶ Iriitaki mayimotziriri pasini Simón, misinantsi-pakori, saika-thapyaatzirori inkaari. Iriitaki kamantimini opaita pantiri.” †

⁷ Ikanta ipiyanaja Maninkari, ikaimaki Cornelio apiti impiratani. Ikaimaki aparoni owayiri yawiintani inatzii yoka, ipinkathatziri irirori Pawa.

⁸ Ikamantakiri okaratzi ikantakiriri Maninkari. Ityaankakiri Owaniinkaariniki.

* 10:3 Ooryaatsiri † 10:6 Onasiyita ñaantsi-payi

⁹ Okanta okitaitita-manaji, ari tampatzikataki ooryaatsiri, ariitzi-majiitaka Owaniinkaariniki. Ari yatiitanaki Pedro yamani jinoki okanta-pankaata iwanko.

¹⁰ Ikima-winthatakiro itashi, inintaki iyaa, owakira ikotsitaitzi iyaari, ari iñaawya-waitakari.

¹¹ Iñaakiro asitaryanaana inkiti, iwayiitai-takiro osiyawitarori antaro manthakintsi-masi, othatoyitaka onampinakupayi.

¹² Tzimatsi oshiki nasiyita-chari antami-wiri manthakintsi-masiki. Tzimitacha aajatzi ikaratzi konthaa-yitatsiri kipatsiki, aajatzi tsimiri-payi.

¹³ Ikimatzi ñaanata-nakiriri, ikantziri: “Pedro, piwamairi yokapayi, piyaari.”

¹⁴ Ari ikantzi Pedro: “Airo Pinkathari. Ti nowapiintyaari naaka yokapayi ipinkai-tziri.”

¹⁵ Yapiitai-tanakiri Pedro ikantai-tziri: “Ikaratzi nokititakajiri naaka, airo pipaita-siwaitari awiroka ‘Ipinkaitani.’”

¹⁶ Mawa apiitaka iñaakai-takiri. Ari iipiyai-tanajiro inkitiki manthakintsi-masi.

¹⁷ Antaro okantzimo-sirita-nakari Pedro, ikinkithasiri-waita opaita siyaka-winta-chari okaratzi iñaakiri. Ari yariijiita-paaka ityaankani Cornelio, isampiko-winta-paakiro iwanko Simón.

¹⁸ Ikantajiita-paaki: “¿Ari imayiri aka Simón, ipaitai-tziri Pedro?”

¹⁹ Ikinkitha-siritako-minthaitziro Pedro okaratzi iñaakiri, ari iñaana-sirita-nakiri Tasorinkantsi, ikantziri: “Ariita-paaka mawa atziri amina-minatzimiri.

²⁰ Payiiti, pintsipatyaari. Airo pikiso-siri-waitzi, tima naakataki otyaantziri.”

²¹ Ari yayiita-paaki Pedro, ikantapaakiri atziri-payi: “Naakataki pamina-minatzi. ¿Paitama pamina-minatanari?”

²² Ikantajiitzi irirori: “Ari nopoki ityaantana Cornelio, ijiwari owayiri-payi. Tampatzika-siriri inatzi irirori, ipinkathatzi Pawa. Yaakamiihatani inatzi pishininkapayi Judá-iti. Iriitaki iñaakaka Imaninkariti Pawa, ikantakiri: ‘Pinkaima-kaantiri Pedro impoki piwankoki, ari pinkimiri onkarati inkaman-timiri.’”

²³ Ikantzi Pedro: “Pinkyii pankotsiki, pimaawaiti.” Okanta okitaitita-manaji, jatanaki Pedro iyaatanakiri ikaratzi pokasita-kiriri. Iyaatanakiri aajatzi kimisantzinkari poñaachari Owaniinkaariniki.

²⁴ Ari maakotaki aparoni kitaitiri ariijiitaka Cesarea-ki. Oyaawintaka irirori Cornelio itsipayitakari ishininkapayi,

aajatzi yaapatyaani-payi ikaratzi ikaimayitakiri.

²⁵ Ikanta yariita-paaka Pedro pankotsiki, isitowa-sitanakiri Cornelio, ityirowa-sita-wakari, impinkathata-wakirimi.

²⁶ Iro kantacha ikantzi Pedro: “Pinkatziyi Cornelio, atziri nonatzii naaka, ari nosiyami awiroka.”

²⁷ Ari ikinkitha-waita-kaapaakiri, irojatzzi ikyaakaan-tanakariri iwankoki, iñaapaa-kitzii Pedro oshiki atziri apatotain-chari iyaawintziri.

²⁸ Ikantzi Pedro: “Piyojiitzi awiroka naaka Judá-iti, ti isinitaitina nontzipatyaami awirokaiti kaari noshininkata, ti onkamiithati nonkyaa-pankotimi. Iro kantacha owakira iyomitaakina Pawa, ti onkamiithati nonkanta-yitimi: ‘Nowinkani pinatzii.’

²⁹ Irootaki kaari nosamanitan-tanaka nopokanaki pikaima-kaantakina. Iroñaaka nonintzi noyoti opaita pikaima-kaantan-tanari.”

³⁰ Ikantzi Cornelio: “Chapinki, maakotaki okaratzi 4 kitaitiri, aritaki shiityaanaki ikimitakari iroñaaka. Nosaiki naaka nowankoki notzi-wintaro namani. Ari noñaaki aparoni atziri, shiparyaa okantapaaka iithaari. †

³¹ Ikantapaakina: ‘Cornelio, ikimakimi Pawa pamaniri, iyotziro okaratzi pinisironkatantaka awiroka.

³² Pintyaanti jatatsini Owaniinkaariniki yaminaitiri Simón, ipaitai-tziri aajatzi Pedro. Iriitaki mayimotziriri pasini Simón, misinantsi-pakori nampitarori inkaarithapyaaki.’

³³ Sintzi-paiti nontyaankaki jatatsini iñiimi, pimatakiro awiroka pipokanaki sintziini. Yoka iroñaaka nokaratzi ipiyota-kaakana Pawa. Intsityaa pinkantinaro okaratzi ikantakimiri Awinkathariti.”

³⁴ Ari yitanakaro Pedro ikantanakiri: “Ari noyotziri iroñaaka omapirotatyaa Pawa ti imanintanitiri atziri-payi.

³⁵ Yaakamiithatziri ikaratzi pinkathata-najiriri, tampatzika-sirita-tsiri, onkanta-wityaa tsika-rika inampiyityaaro, kaari noshininkawita.

³⁶ Tima irootaki ñaantsi iyomitaa-kiriri Pawa noshininkapayi Israel-iiti ityaankakiri Jesús Saipatzii-totaari, iriitaki Pawa kantakaarori nokinkithata-kotan-taariri Jesús. Iriitaki pinkathari-wintairini maaroni, iriitaki saikakaa-yitaini kamiitha.

³⁷ Piyojiitzi awiroka okaratzi awisain-tsiri iipatsitiki noshininka-payi Judá-iti. Itanakaro Tapowiniki ikiwaatan-takariri pairani Juan

† 10:30 aritaki shiityaanaki = ooryaatsiri 9

³⁸ yoka Jesús, Kasiyakaa-wini-satzi. Iriitaki Pawa opakiriri Itasorinka. Tima itsipatani iwiri Pawa yoka Jesús, irootaki ijatanta-nakari irirori inisironkatan-tayita, yisita-kota-kaayitaki oshiki ikyaantasiritari piyari.

³⁹ Naaka-payi ñaayita-kiriri okaratzi yantayitakiri Jesús anta Aapatyaawiniki aajatzi maaroni iipatsitiki Judá-iti. Noñaakiri aajatzi iwamaitan-takariri, ipaikakoi-takiri incha-kotakiki.

⁴⁰ Okanta mawatapain-tsiri kitaitiri iwañaajiri Pawa, ikantakaakaro irirori noñaawajiri naaka-payi.

⁴¹ Ti iñaaka-panaatyaari maaroni atziri, apatziro naaka-payi ikaratzi iyosiitakiri pairani Pawa kinkithata-kotairini. Tima añaaji Jesús, notsipata-waari nowaajiita nirawai-jiitzi aajatzi.

⁴² Iriitaki ontyaanka-kinari nonkaman-tayitajiri maaroni atziri, nonkantiri: 'Iriitaki Jesús iwakiri Pawa mishakowintairini maaroni añaayita-tsiri, aajatzi ikaratzi kamayitain-tsiri.'

⁴³ Iriitaki yoka Jesús ikinkithata-kotzi-takari pairani Kamantan-tzinkari-payi, ikantaki: 'Inkarati awintaa-jyaarini, aritaki impyaakota-jiniri yantayi-witakaro kaari-pirori.' " §

⁴⁴ Ikinkitha-minthaitzi Pedro, omapoka-sitaka isaikasiritan-tapaakari Tasorinkantsi ikaratzi kimisanta-kiriri ikinkithatzi.

⁴⁵ Okiryantzi ikantajüitanaka ikaratzi itsipatakari Pedro iñaakiro isaika-siritan-tapaakari Tasorinkantsi kaari ishininkatyaa, okimiwaitakaro isako-pirotai-tatyii-nirimi, *

⁴⁶ ikimatha-yitakiri iñaawai-yitanakiro pasinita-tsiri ñaantsi, ikimosiriwinta-nakiri Pawa.

⁴⁷ Ikantanakiri Pedro ikarajüitzi: "¿Kantatsima anthañaapithatyaari ikiwaatyaa yokaiti atziri isiyanjai arokaiti isaika-siritan-tatai Tasorinkantsi?"

⁴⁸ Ari ityaankakiri ikiwaataitiri yokapayi okantakaaro yasiyitaari Jesús Saipatzii-totaari. Oshiki ikanta-kanta-witakari ikaratzi ikinkithata-kairi Pedro, ikantzi: "Airo pijatzita, pisaiki-mowaita-nakina."

11

Ikamanta-pajiriri Pedro kimisantzinkari-payi Aapatyaawiniki

¹ Tima kimaki pasini Tyaantaariiti aajatzi pasini iyikiiti nampitarori iipatsitiki Judá-iti, ikantaitzi: "Ikimisantajiro Iñaani Pawa kaari ashininkayita."

² Ikanta yariiwitaja Pedro Aapatyaawiniki, oshiki iñaanawinthata-wajiri Judá-iti ikaratzi kimisanta-tsiri.
*

³ Ikantawajiri: “¿Paitama pariitan-tariri kaari ashininkata, pakyoo-yitakiri?” †

⁴ Ari yitanakaro Pedro ikamantziri tsika okanta opoñaantari. Ikantanakiri:

⁵ “Okanta aponi kitaitiri anta nampitsiki Owaniinkaarinini nosaiki namani, ari noñaawyatakari. Noñaaki kimiwitarori antaroiti manthakintsi-masi, ithatotai-takiro onanpinakipayi, okinapaakiro inkitiki iwayiitai-takiro irojatzi tsika nosaikaki naaka.

⁶ Ari namina-pirota-nakiro, noñaaki oshiki nasiyita-chari ipiraitari, antami-wiri-payi, ikaratzi konthaa-yitatsiri kipatsiki, aajatzi siwankiri-payi.

⁷ Nokimatzi iñaanata-kinari, ikantana: ‘Pedro, piwamairi yokapayi, piyaari.’

⁸ Nokantzi naka: ‘Airo Pinkathari, tima ti onkanti kapi-chini namonkoitiri naaka yokapayi ipinkaitsiri inayitzi.’

⁹ Ari yapiitai-tanakina, ikantaitana: ‘Ikaratzi noitintajiri naaka, airo pipaita-siwaitari awiroka ‘Ipinkaitani.’

¹⁰ Mawa apiitaka noñaakiri. Ari iwajinokai-tairo inkitiki okaratzi noñaakiri.

¹¹ Irojatzi yariitan-tapaakari mawa atziri aminaminatanari, ipoñaakaro Cesarea-ki.

¹² Ari iñaana-sirita-nakina Tasorinkantsi, ikantana: ‘Piyaata-nakiri yokaiti, airo pikiso-siri-waitanaki.’ Irootaki nomatakiri. Yoka 6 iyikiiti notsipata-nakari. Iri-itaki nokaratakiri nokyaa-wankotakiri aponi atziri kaari ashininkata.

¹³ Ikamanta-wakina, ikantana: ‘Chapinki, noñaaki Maninkari ikatziya-paaka nowankoki, ikantakina: “Pintyaanti jatatsini nampitsiki Owaniinkaarinini iriitaki amirini Simón, ipaitai-tziri aajatzi Pedro.

¹⁴ Iriitaki kamanti-mironi tsika pinkantyyaa pawisakotantajaari, pintsipata-jyaari ikaratzi pishininka-payi awiroka.” ’

¹⁵ Ikanta nokinkitha-waita-kaapaakiri, ari omapokasitakari isaika-siritan-tapaakari Tasorinkantsi irirori-payi, iroowaitaki isaika-siritan-takairi pairani aroka-payi.

¹⁶ Ari nokinkithasirita-nakiro ikantakiri pairani Awinkathariti: ‘Omapiro Juan ikiwaatantaro nijaa, iro kantacha ari piñaayitakiro awirokaiti isaika-siritan-tyaami Tasorinkantsi kimiwaitakami ikiwaatan-taityaa-mirimi.’

* 11:2 Judá-iti = Totamisitaaniri † 11:3 kaari ashininkata = kaari totamisitaaniri

17 Tima iriitaki Pawa nisironkata-kariri aajatzi irirori-payi ikimitaakai aroka-payi akimisantajiri Pinkathari Jesús Saipatzii-totaari. ¿Paitama nonintan-tyaari naaka no-maimanitiri Pawa?”

18 Ikanta ikimajiitaki iyikiiti nampitarori Aapatyaawiniki, tikatsi inkanta-jiitanaki. Ipanthawinta-nakiri Pawa, ikan-tajjiitzi: “¡Ariwi! ¡Inisironkatairi Pawa kaari ashininkata! ¡Kantatsi iwashaantairo irirori yantayitziro kaari-pirori, yañaa-siri-yitajita irirori!”

Kimisantaa-tsiri Antioquía-ki

19 Tima iwamaitakiri Esteban, ari yitaita-nakaro imaimanitari-tziri kimisantzin-kariiti. Irootaki isiyantanakari aparoni-payi kimisantzinkari anta Fenicia-ki, Chipre-ki aajatzi Antioquía-ki. Apatziro ikinkithata-kairi ikaratzi ishininkata-wakaa Judá-iti tsika okanta-kota Kamiithari Ñaantsi. Ti ininti inkinkithata-kairi kaari ishininkatyaa.

20 Iro kantacha ari yariijiitaka Antioquía-ki kimisantzinkari-payi poñaachari Chipre-ki aajatzi Cirene-ki. Ikinkithata-kaapaakiri kaari ishininkatyaa, ikamantakiri Kamiithari Ñaantsi tsika ikanta-kota Jesús, Awinkathariti.

21 Okantakaakari isintsinka Awinkathariti yokapayi, iwashaanta-kaakiri pasini-satzi atziri yamitasi-yitakariri. Oshiki kimisanta-nakiriri Awinkathariti.

22 Kimajiitaki kimisantzin-kariiti Aapatyaawiniki okaratzi awisatsiri Antioquía-ki, ityaankakiri Bernabé iñaakitiri.

23 Ikanta yariitaka Bernabé, iñaapaakiri ikaratzi inisironkatairi Pawa, antaroiti ikiimo-sirita-paaki. Iyomitaa-paakiri maaroni yoisokiro-siritan-tyaariri Awinkathariti.

24 Tima nisironkatan-tatsiiri inatzii Bernabé, yawintaa-siritari Awinkathariti, isaika-siritantari Tasorinkantsi. Irootaki ishiki-pirotan-tanakari kimisanta-najiriri Awinkathariti.

25 Ikanta yawisanaki Bernabé, jataki Tarso-ki iñiiri Saulo.

26 Iñaapajiri Saulo anta, yamajiri Antioquía-ki. Ari isaikimo-waitakiri ikimisanta-kaani-payi aparoni osarintsi, iyomitaa-yitaki oshiki atziri. Ari itanakaro Antioquía-ki ipaitai-tziri kimisantzinkari-payi “Saipatziito-wiri.”

27 Okanta aparoni kitaitiri, ariijiitaka Antioquía-ki Kamantan-tzinkari-payi ipoñaakaro Aapatyaawiniki.

28 Ikanta aparoni Kamantan-tzinkari paitachari Agabo, ikatziyanaka yapatojiita, ikantanaki: “Ari iñiitaki antaroiti tashitsi maaroni nampitsiki.” Tasorinkantsi ñaana-sirita-kiriri iyotanta-karori. Irootaki iñiitakiri ipinkathari-wintantari Claudio.

²⁹ Irootaki ikinkithasiritan-tanakari Antioquía-satzi inisironkatyaari iyikiiti saikatsiri iipatsitiki Judá-iti intyaantiniri okaratzi inintakairiri aparoni-payi.

³⁰ Irootaki yantajiitakiri, yaminai-takiri Bernabé aajatzi Saulo iriitaki aminakaan-tironi. Ityaanka-kiniri antari-kona-payi anta inampiitiki Judá-iti.

12

Iwamaitakiri Jacobo, yasita-koitakiri Pedro

¹ Ikanta pinkathari Herodes ipatzima-winthatakiri kimisantzinkari-payi.

² Ikantakaantaki iwisaitiri Jacobo, iririntzi Juan.

³ Ikanta iñaakiro Herodes kamiitha onimotakiri Judá-iti, yaakaan-takiri Pedro. Ari awisayitakiri iroka-payi yoimosirinkai-tziro iwanta-piintajii-tantarori yatantaitari kaari ikonowaitzi siñakaironi.

⁴ Ikanta yasita-kota-kaantakiri Pedro, iwaki ikaratzi 16 owayiri aamaako-wintyaarini. Ikinkithasiri-witaka Herodes iñaakairimi atziri-payi onthonkakyaa-rika yoimoshirinkaitaro kitaitiri Anankoryaantsi. *

⁵ Isaika-minthaitzi Pedro tsika yasita-koitakiri, ikamaitakaro kimisantzinkari-payi yamana-kotziri Pedro inisironkatairi Pawa.

Imisitowai-tajiri Pedro

⁶ Okanta omonkaratzi-mata-paaka yaantyaariri Herodes yoka Pedro iñaakiri atziri-payi. Ikanta imayira Pedro tsitiniri isatikakiri apiti owayiri, yoosotai-tantakari apiti asirotha. Saikajiiitatsi pasini owayiri ikyaa-piintaitzi yaamaako-wintari.

⁷ Ari imapokaka ipokaki Imaninkariti Awinkathariti, kitaiti-saanti ikantakaa-paakaro. Itzinka-mirikita-paakiri Pedro, iwasaakiryaaakiri, ikantziri: “¡Pintzinai!” Tima omparyaa-siwai-tanaka asirotha yoosotai-tanta-kariri irakoki.

⁸ Yapiitakiri Maninkari, ikantziri: “Piwatha-kityaa, pinkyaan-tyaari piwiri piitziki.” Imatakiro ikantai-takiriri Pedro. Aikiro ikantatzii Maninkari: “Piiwiryaa-kotyaa, thami ajatai.”

⁹ Sitowanaki Pedro iyaatanakiri Maninkari, ti iyoti iriipiro-rika okaratzi iñiiri, osiyawaitakaro iñaawyatyiiyaami.

* 12:4 16 owayiriiti = ikaratzi 4 owayiri inasiyitakari ipiyotakiri

¹⁰ Ikanta yawisanakiri aponi aamaako-wintariri, yawisanakiri pasini. Yariita-paakaro asirota-tsiri asitakorntsi, asitaryaa-siwaitanaka. Sitowa-jiitanaki. Ikanta yaniijiitanaki, irootaintsi ishonka-nakyaami, ari yookanajiri Maninkari, apaniro yaniitanaji.

¹¹ Ari ikinkithasirita-nakari Pedro, ikantanaki: “Ari noyotziri omapirota-tziiri Pawa ityaankakiri Imaninkariti yookakaa-wintajina imaimanitinami Herodes, aajatzi Judá-iti.”

¹² Jatanaki Pedro owankoki María, iriniro Juan, ipaitaitziri aajatzi Marcos, ari yapatojiita kimisantzinkari-payi yamanajiitzi.

¹³ Ariitapaaka Pedro ikyaa-piintaitzi, kaimapaaki. Okanta aponi mainaro paitachari Rode, jatanaki aminiri ipaitarika kaimatsiri.

¹⁴ Ari oyowaantita-wajiri Pedro inatzii, antaro okimosiritanaki, ti asitaryaa-nakiniri inkyaan-tapaa-kyaari, apatziro opiyanaka inthomponta okamanta-paaki, okantzi: “Pedro inatzii kaimatsiri.”

¹⁵ Ikantai-tziro mainaro: “¡Ti pisinki-wintyaa!” Iro kantacha aikiro osintsitatzii mainaro, okantzi: “Omapirotatyaa.” Ikantajiitzi irirori: “Aamasityaa Maninkari inatzii, kaari Pedro.”

¹⁶ Aikiro isintsitatzii Pedro ikaimi. Ikanta yasitaryaaitakiniri, iñaatziiri Pedro inatzii, tima okiryantzi ikantawinta-waari.

¹⁷ Ari iwaanka-nakiro irako Pedro imairitan-taityaari. Ikinkithata-kota-nakiro tsika ikanta Pawa imisitowan-taariri. Aikiro ikantana-kitzii Pedro: “Pinkamantiri Jacobo aajatzi pasini iyikiiti.” Ari isitowanaji, jatanaki pasiniki nampitsi.

¹⁸ Okanta okitaitita-manaki, oshiki okantzi-mojiitakari aamaako-winta-witariri, tima ti iyojiiti tsika ikinaki Pedro.

¹⁹ Ikantakaantaki Herodes yamina-minaitiri, iro kantacha ti iñiitajiri. Irootaki yokoitan-tanakariri aamaako-winta-witariri, ityaankaki owiirini. Ikanta apaata, sitowaji Herodes inampiitiki Judá-iti, jataki inampita-paintyaaro Cesarea-ki.

Ikamantakari Herodes

²⁰ Ari ikantana-kityaa Herodes imaimanitziri nampitarori Mapiniki aajatzi Simaaki. Irootaki ijajiitan-takari iñiiri Blasto, inampiri Herodes, inintzi yaapatyii-yaari, tima ari iyomparita-piinta-jiita. Ikanta yoka Blasto iwinthata-kaakari Herodes yaakamiithata-wakiri.

²¹ Monkarata-paaka kitaitiri ikaimakaan-takiri Herodes inkinkitha-waita-kairi. Ipasika-nakaro owaniinkaro iithaari

ikinkitha-waitanta-piintari, thointa-paaka isaika-mintoki yapatojiitaka, ikinkitha-waitanaki.

²² Ari ikaima-kotziri atziri-payi, ikantzi: “Jiirinta ñaawaitain-tsiri, Pawa inatzii, kaari atziri!”

²³ Ti onkantzi-mowaityaari Herodes ikimita-kaantaitakari Pawa, ikimosiriwin-taitakiri. Irootaki omapokasitan-tanakari imantsiyaakiri Imaninkariti Pawa, kiniwaitanaki, kamaki.

²⁴ Iro kantacha, aikiro ojata-kota-nakitzi ñaani Pawa, aikiro ishiki-pirota-nakitzi kimisantzin-kariiti.

²⁵ Ikanta Bernabé aajatzi Saulo imonkaratakiro ityaankan-taita-kariri Aapatyaawiniki, piyajiitaja Antioquía-ki, ari itsipatajari Juan ipaitai-tziri aajatzi Marcos.

13

Yitanakaro ikinkithata-kaantzi Bernabé aajatzi Saulo

¹ Tzimatsi kamantan-tzinkari-payi anta Antioquía-ki tsika yapatota-piinta-jiita kimisantzinkari-payi, tzimatsi aajatzi yomitaantsinkarii-payi. Yoka ikarajiitzi: Bernabé, Simón ipaitai-tziri aajatzi Kisaakiri, Lucio Cirene-satzi, Manaén itsipa-minthatani pairani Herodes imainarita-paaki, aajatzi Saulo. *

² Okanta yapato-winta-jiitari Awinkathariti, itziwinta-jiitari, ñaana-siritakiri Tasorinkantsi, ikantakiri: “Piyosiitinari Bernabé aajatzi Saulo, iriitaki naminakiri nantawaita-kayiri.”

³ Ikanta ithonkakiro yamanajiitzi aajatzi itziwinta-jiita, iwasi-patzii-toyitan-takari irako yokapayi, ityaanka-jiitakiri.

Ikinkitha-jiitzi Tyaankaariiti Chipre-ki

⁴ Ikanta ityaantani Tasorinkantsi, jaitijiitanaki Seleucia-ki, ari itijiitanaka ijatiro Chipre-ki.

⁵ Aatako-jiita-paaki Salamina-ki. Yitapaakaro ikinkithata-paakiro ñaani Pawa tsika yapatota-piinta-jiita Judá-iti. Arira ijatzita-nakari aajatzi Juan yamitako-waitiri.

⁶ Ikanta yaathaki-ryaanakiro ojinta-thakitzi othampisi, arijiitaka nampitsiki Pafos. Ari ñaapaakiri paitachari Barjesús, iriitaki antyawiyari Judá-iti, amatawiri kamantan-tzinkari inatzii.

⁷ Yoka antyawiyari yaapatyaani inatzii pinkathari Sergio Paulo. Yotaniri inatzii yoka pinkathari. Ikaimakaan-takiri Bernabé aajatzi Saulo, tima ininta-pirotatzii inkimiro ñaani Pawa.

* 13:1 Herodes = pinkatha-ritatsiri pairani Tapowiniki

⁸ Iro kantacha yoka antyawiyari Barjesús paitachari aajatzi iñaaniki wirakocha Elimas, oshiki itzika-tzikatakiri pinkathari airo ikimisantantaro iñaani Pawa.

⁹ Ikanta Saulo, ipaitai-tziri aajatzi Pablo, ikantakaa-nakari Tasorinkantsi, yamina-nakiri antyawiyari,

¹⁰ ikantanakiri: “¡Thaiwaari! ¡Kaari-pirorí! Itomi kamaari pinatzii. Pimanintakiro kamiithari. ¿Airoma piwashaantairo pitzika-tzika-yitziro okaratzi tampatzikatzi-motziriri Nowinkathariti?”

¹¹ Iroñaaka iwasankitaimi Pawa, kamaraaki pinkantajyaa, airo paminawaitaji.” Apatha-kiro ikantanaka, ti yokichaatanaji. Yamina-mina-waitzi akathatairini.

¹² Ikanta iñaakiro pinkathari awishi-mota-kiriri antyawiyari, okiryantzi ikanta irirori ikimiro ikamantan-taitziro tsika ikanta-kota Awinkathariti Jesús, ikimisanta-pirotanaki irirori.

Ariitaka Pablo aajatzi Bernabé Antioquía-ki saikatsiri anta Pisidia-ki

¹³ Ikanta yawisanaji Pablo nampitsiki Pafos itsipayitakari ikarajiiiti, ititanaka ijatiro Perge-ki saikatsiri anta Panfilia-ki. Iriima Juan, ti iyaatanajiri, piyanaka irirori Aapatyaawiniki.

¹⁴ Ikanta Pablo aajatzi pasini-payi aikiro yanijiiitatzii irojatzii yariitan-tajiiitakari Antioquía-ki anta Pisidia-ki. Okanta kitaitiri imakoryaan-taitari, ikyaajiiitaki yapatota-piinta Judá-iti, saikajiiita-paaki.

¹⁵ Ikanta ithonkai-takiro iñaanai-tziro isankinari Kamantan-tzinkari-payi aajatzi Ikantakaan-taitani, ikantaki jiwatakaan-tatsiri yapatota-piinta-jiita: “¡Iyikiiti! ¿Tzimatsima pinkantiri awiroka-payi intharowintan-tyaari ashininka-payi?”

¹⁶ Ari ikatziyanaka Pablo, itzinaa-wakotanaka imairitan-taityaari, ikantanaki: “¡Pinkimi noshininká! ¡Israel-iiti! ¡Ikaratzi pinkathatairiri Pawa!

¹⁷ Iriitakira Pawa oyoshiita-kiriri pairani awaisatzitini, Israel-iiti. Ishikyaakiri isaikan-tawitakari Apitantoniki. Oshiki impira-waitai-takari anta, iro kantacha Pawa iñaakan-takiro itasorinka, yookakaa-wintajiri.

¹⁸ Osamani ikina-kina-waitaki otzisi-masiki okaratzi 40 osarintsi. Iro kantacha inisironkata-piintakari Pawa anta.

¹⁹ Okanta apaata, yapirotakiri Pawa ikaratzi 7 shininkata-wakaa-chari anta Owintiniki. Irootaki yasita-kaajariri awaisatzitini iroka kipatsi.

²⁰ Tima okaratzi nokinkithata-kimiri awisaki okaratzi 450 osarintsi osamanitaki. Ari ityaankakiri Pawa jiwaiytairini awaisatzitini. Aikiro ijatakaa-tziro Pawa ityaankaki

jiwari-payi irojatz'i iwiraanta-paakarori Kamantan-tzinkari Samuel.

²¹ Iro kantacha ikowa-kota-jiitakiri Pawa intzimi iwinkathariti-piro-tityaari. Irootaki yaminan-takariri Pawa ashininkani Saúl, itomi Cis, ishininka Benjamín-iiti. Iriitaki pinkathari-winta-kiriri okaratzi 40 osarintsi.

²² Ikanta apaata Pawa ti ipinkathatakajiiri Saúl, impoyiitaari ipinkatha-ritakaajiri David. Tima iriitaki David ikinkithata-kotakiri pairani Pawa, ikantzi:

Noñaakiri David itomi Isaí, inimotakina, Iriitaki matironi yantiro nonintziri naaka.

²³ Tzimatsi ikasiya-kaakairi pairani Pawa intyaantajairi incharinityaari pinkatharini David, iriitaki wawisaa-koyitaini arokaiti Israel-iiti. Tima yoka incharinityaari David iriitaki Jesús.

²⁴ Tikira impokiita Jesús, ikinkithata-kotzi-takari Kamantan-tzinkari Juan, ikantaki: '¡Israel-iiti! Ontzimatyii pimpiyasi-siri-yitaji, pikiwaa-winta-jyaari Pawa.'

²⁵ Tima kapichita-paaki iwamaitan-tyaariri pairani Juan, ikantanaki: 'Ti naaka yoka Saipatzii-totaari ikasiya-kaakimiri pairani Pawa. Awotsikitaki impoki, nopinkathapirotzitari naaka, ti onkantaajanti inkimita-kaantyaana impiratani naantyaaniriri ikyaantyariri iitziki.'

²⁶ ¡Iyikiiti! ¡Ishininkaiti Abraham! ¡Maaroni awirokaiti pasini-satzi pinkathata-jiriri Pawa! Maaroni aroka-payi ityaantakairo iroka Ñaantsi awisakotan-tajyaari.

²⁷ Ikaratzi nampitarori Aapatyaawiniki aajatzi jiwari-payi, ti iyojiita-wakiri Jesús. Maaroni kitaitiri imakoryaan-taitari iñaanawita-piintakaro tsika isankinata-kotakiri pairani Kamantan-tzinkari, iro kantacha ti iyota-kotiro sankinarintsi iriitakaita ikinkithata-koitziri Jesús. Iriitaki amishakowinta-kiriri iwamaitiri Jesús, ti iyotzimaityaa, imonkarata-kaatyaaro okaratzi ikamantan-takiri pairani Kamantan-tzinkari-payi.

²⁸ Ipoña ikowa-kotakiri Pilato iwamaakaantiri Jesús, okantawitaka tikatsi inkinakaa-sita-paintyaa irirori.

²⁹ Ikanta imonkarata-kaayitakaro isankinata-koita-kiriri pairani, iwatzikaryaa-kotairi Jesús tsika ipaikakoi-takiri, yaitanakiri ikitaitziri.

³⁰ Iro kantacha Pawa iwañaajiri.

³¹ Ari yitanakaro Jesús iñaaka-panaatari ikaratzi tsipatariri pairani ipoñaan-takari Tapowiniki irojatz'i Aapatyaawiniki. Oshiki okaratzi kitaitiri iñaaka-panaatari. Iriitaki kinkithata-koyitairiri iroñaaka tsika-rika-payi tsika isaikayitzi atziri.

32 Irijatzi nokinkithata-kotzimiri iroñaaka awiroka-payi, nokinkithata-tziimiro Kamiithari Ñaantsi tsika okanta-kota ikasiya-kaakiriri pairani Pawa awaisatzitini.

33 Tima imonkaratakiro Pawa okaratzi ikasiya-kaantziri, tima iwañaajiri Jesús. Mataka okaratzi isankinata-koita-kiriri Panthaaan-tsiki apitita-tsiri, ikantaitzi:

Notomi nowimi awiroka.

Naaka pirintanaja iroñaaka.

34 Aritaki ikamantzi-tantaka Pawa iwañaajiri Jesús, ti ininti ositziti iwatha tsika ikitaitakiri. Iroka ikantaki:

Tima awiroka ñiironi okaratzi nokasiya-kaakiriri David.

35 Tzimatsi pasini Panthaaantsi ikantaitaki:

Airo pisintziri ositziti iwatha Pitasorintsiti.

36 Omapiro, kaari David inkinkithata-koiti aka, tima yañaakaa-paintziri Pawa, ipoña imakoryaaki, itsipataari iwaisatzitini ikitayitaja, ari ositzi-tajiri iwatha.

37 Iriima kanta-kota-chari aka, iwañaajiri Pawa, ti ositziti iwatha irirori.

38 Iyikiiti, ontzimatyii piyojiitaji awiroka-payi, nokinkithata-kota-tziiri Jesús, iriitaki matairori ipyaakota-jimiro pantayiwitakaro kaari-pirori.

39 Ikaratzi kaari awamiitha-siriti Ikantakaantani awaisatzitini Moisés, aritaki impyaakotakajiri Jesús aririka inkimisanta-najiri irirori.

40 Paamawintajyaa awiroka-payi, patsipitaro = kari owasankitaantsi isankinata-kotakiri pairani Kamantan-tzinkari-payi, ikantaki:

41 Pithain-kawaitakiri awiroka-payi Pawa, okiryantzi pinkanta-paintyaa iroñaaka, irojatzi pimpyaan-takyaari.

Tima omapiro onkowiinkati apaata ompaityaa nantzi-motajimiri,

Airotzimaita pikimisantziro, intzima-witakyaa kamantimironi.”

42 Ikanta isitowanaji yapatota-piintaita yoka Pablo itsipatakari ikarajitzi, oshiki atziri kantawa-jiriri: “Pimpiyaji pasiniki kitaitiri imakoryaan-taitari, papiitiro pinkinkithata-kayinaro iroka ñaantsi.”

43 Iyaaajiita-nakiri oshiki Judá-iti aajatzi kaari ishininkatyaa kimisanta-witarori iyomitaan-tziri Judá-iti, ikimisanta-jiitanaki irirori. Iriitaki iyomitaitziri Pablo aajatzi Bernabé, ikantziri: “Poisokirotiro ikaminthaa-yitajimi Pawa.”

44 Okanta pasini kitaitiri imakoryaan-taitari, ipiyojiitaka oshiki atziri inkimisantiro iñaani Pawa inkamantantiri Pablo aajatzi Bernabé.

⁴⁵ Iro kantacha iñaakiri Judá-iti ipiyojiita-paaka atziri-payi, ikisa-siri-jiitanaka. Ari yitanakaro imaimani-waitanaki Pablo, ithainki-mawaita-nakiri.

⁴⁶ Tikatsi intharowan-tanakyaa Pablo aajatzi Bernabé, ikantanakiri: “Iroowitaka kamiithatatsiri nitawakyaami awiroka-payi nonkaman-timiro iñaani Pawa, tima Judá-iti pinayi-tziita. Irooma pimaninta-jiitakiro, airo piñiuro yaña-sirita-kaitaimi. Irootaki nonkinkithata-kaantyaariri iroñaaka kaari ashininkata.

⁴⁷ Tima irootaki ininta-kayinari Pawa, ikantakina: Awiroka nowaki pinkitainkata-koyitairi kaari pishininkata, Pinkinkithata-kaajiri tsika okanta-kota awisakotaantsi. Pinthotyaajiro maaroni kipatsiki.”

⁴⁸ Ikanta ikimajiitawaki kaari ishininkayita, antaro ikimo-siri-jiitanaki, ikantanaki: “Oshiki okamiitha-tataitzi iñaani Pawa.” Tima inthonkaka ikimisanta-jiitaki ikaratzi iyosiitaitakiri yaña-siri-yitaji.

⁴⁹ Tima ithonkaka ikinkithata-kota-nakiro iñaani Pawa maaroni nampitsi okaratzi tzimatsiri anta.

⁵⁰ Iro kantacha tzimatsi Judá-iti yomitaa-naakirori pinkathataaro kooya-payi tsipata-piintariri Judá-iti yapatojiita, ari ikimitaakiri iriipirori-payi jiwatakaan-tatsiri nampitsiki, iwinthata-kaakari imaimanitiri Pablo aajatzi Bernabé, yoimisitowiri isaikapaaki inampiki.

⁵¹ Irootaki itikanta-naarori iipatsi-tiki Pablo aajatzi Bernabé iyotantai-tyaari ti inkimisantaitiri Pawa. Awisanaki anta Iconio-ki.

⁵² Tima antaaro ikimo-siri-jiitaki kimisantzín-kariiti saikanain-tsiri, tima omapiro isaika-siri-yitan-tanakari irirori Tasorinkantsi.

14

Pablo aajatzi Bernabé ijataki Iconio-ki

¹ Ikanta yariitaka Pablo aajatzi Bernabé anta Iconio-ki, ikyaajiitaki yapatota-piinta-jiita Judá-iti. Ikinkithata-kaapaakiri atziri-payi tsika ikanta-kota Jesús. Tima oshiki Judá-iti aajatzi pasini-satzi atziri kimisanta-naintsiri.

² Iro kantacha tzimatsi Judá-iti kaari kimisanta-tsini, iyomitaa-naakiri kaari ishininkatyaa inkatsimatan-tyaari. Iriitaki maimanita-kiriri kimisantzínkari-payi.

³ Irootaki isaikan-tanakari osamani yoka Pablo aajatzi Bernabé anta Iconio-ki. Tima omapiro yawintaa-nakari Pawa. Ikinkithata-kaanakiri atziri-payi tsika okanta-kota itakotanta Pawa. Iriitaki Awinkathariti matakairiri itasonka-wintantari, irootaki iyotantyaari atziri-payi omapirotoyaa okaratzi ikinkithata-kotziri.

4 Iro kantacha imaimanita-wakaanaka ikaratzi nampitarori anta. Tzimatsi aapatyaa-nakariri Judá-iti, pasini yaapatyaa-nakari Tyaankaariiti.

5 Ikanta Judá-iti itsipayitakari kaari ishininkatyaa, ikinkitha-waita-kaakiri jiwari-payi iwasankitairi Pablo aajatzi Bernabé irojatzi ishimyaan-takyaariri.

6 Iro kantacha yotaki irirori-payi, siyaka ikinajiitaki Litra-ki irojatzi Derbe-ki, irootaki nampitsi saikayita-tsiri Licaonia-ki. Tima ithonka yaniitakiro okaratzi tzimatsiri nampitsi anta.

7 Ari ikamantan-takirori Kamiithari Ñaantsi anta.

Ishimia-waitai-takiri Pablo Litra-ki

8 Okanta anta Litra-ki tzimatsi aparoni atziri ti yaniitaniti. Yasi iwiro ikiso-porokitzi owakira itzimapaaki. Ari isaikaki yoka atziri,

9 ikimisantziri Pablo. Ikanta yaminapaakiri Pablo, iyotanaki yawintaa-sirita-taari yoka atziri aritaki yisita-kotakaajiri.

10 Ari iñawaitanaki, ikantziri: “¡Pinkatziyi, paniitaji!” Apatha-kiro imitaanaka yoka atziri, katziyanaka, aniitanaji.

11 Ikanta iñaayitakiro Licaonia-satzi yantakiri Pablo, ikaimajiitanaki iñaaniki, ikantajiitzi: “¡Yayitzi-motakai pawa isiyakari atziriwí!”

12 Ikimita-kaanakari Bernabé iriitakimi iwawa-niroti ipaitai-tziri “Júpiter,” iriima Pablo ikimita-kaanakari iriitakimi iwawa-niroti ipaitai-tziri “Mercurio,” tima iriitaki Pablo ñaawaitatsi ikinkithatzira.

13 Ikanta yantyawiyariti Júpiter, saikatsiri iyarapapankoti okyaa-piintzi awotsi nampitsiki, yamaki ipira-payi aajatzi incha-tyaaki-payi. Itsipatakari pasini-payi atziri inintajiitzi iwamairi ipira-payi, impomitiniri impinkathatiri Tyaankaariiti. *

14 Ikanta iyotaki Bernabé aajatzi Pablo okaratzi ikinkithasiritari, imankaryaa-nakiro iithaari iyotantyaari atziri-payi okowiinkatzi inintziri yantiri. Ari isatikananakari atziri-payi, ñawaitanaki,

15 ikantzi: “¿Paitama pantantyaarori iroka? Atziri nonatzii naaka, ari nosiyami awiroka-payi. Airo pantasiwaitaro pinintziri, pinkimisantairi Pawa Añaanita-tsiri. Tima iriitaki owitsika-kirori inkiti, kipatsi, inkaari, aajatzi okaratzi tzimanta-yitarori.

16 Irijatzi sinita-kiriri pairani piwaisatzitini yantayitiro iniwita-siyitari irirori-payi.

* 14:13 ipira-payi = toros

17 Iro kantacha ti imanapithatyaari tsika ikantawaita irirori. Tima iriitaki Pawa nisironkata-piinta-kairi aroka, iwaryiuro inkani onkithotan-tyaari awankiri-payi, iri-itaki opayitairori maaroni awayitari, ari okanta akimo-siritantari.”

18 Okantawitaka ikantayi-witakari atziri-payi iroka, oshiki opomirintsitaka iwashaanta-kaantyaariri iwamainiri ipirapayi impomitiniri.

19 Ari yariijiita-paaka Judá-iti ipoñaayitaka Antioquía-ki aajatzi Iconio-ki. Iyomitaa-yita-paakiri atziri imaimanitiri Pablo. Irootaki ishimyaan-takariri. Inosika-nakiri yookakiri othapiki nampitsi, isiyakaantzi iwamaakiri.

20 Ikanta yapatowinta-paakari iyomitaani-payi Pablo, ari ipiriinta-naari aajatzi ipiyanaja nampitsiki. Ikanta okitaitita-manaki jataki Derbe-ki itsipata-naari Bernabé.

21 Ari ikamantan-tapajiro Kamiithari Ñaantsi anta Derbe-ki, ikimisanta-kaaki oshiki atziri. Ipoña ipiyaaro Listra-ki, Iconio-ki irojatzi Antioquía-ki.

22 Ari yariita-naariri ikaratzi ikimisanta-kaakiri, iyomitaa-naajiri kisokiro iwajiri Jesús, yawintyaari. Ikantanajiri aajatzi: “Ontzimatyii añiuro oshiki ankimaatsi-waityaari ankyaan-tajyaari tsika ipinkathari-wintantaji Pawa.”

23 Tima yaminaki inkarati jwayita-tsini tsika yapatoyita-piinta, iriitaki jwayitairini ikaratzi kimisanta-najiriri Jesús. Ikanta yamanako-yitanajiri yokapayi jwari-payi, itziwinta-yitakari, ikowa-kotakiri Pawa, ikantzi: “Nowinkatharítí, paamaako-winta-jyaari yokaiti ikaratzi awinta-yitanaamiri.”

Piyaja Antioquía-ki saikatsiri Tonkaironiki

24 Tima aikiro yaniitatzii Pablo aajatzi Bernabé, yawisanakiro Pisidia-ki irojatzi yariitan-takari Panfilia-ki.

25 Ari ikamantan-tanakiro Kamiithari Ñaantsi anta, yitanakari nampiyitarori Perge-ki, ipoñaapaaka Atalia-ki.

26 Ari ititanaja irojatzi Antioquía-ki. Tima ari iyosiitaitakiri pairani ijatantyaari inkamantantiro tsika okanta-kota ikaminthaantaji Pawa. Irootaki imonkaratakiri iroñaaka yantayitakiro.

27 Ikanta yariitaja Antioquía-ki, yapatota-pajiri kimisantzinkari-payi, ikamanta-pajiri okaratzi yantakaa-yitakiriri Pawa, tsika ikanta yawintaa-kaayitaari kaari ishininkatya.

28 Ari isaikapajiri Pablo aajatzi Bernabé itsipayita-paari ikaratzi kimisanta-naatsiri.

15

Yapatota-jiita Aapatyaawiniki

¹ Ari yariiijitaka atziri-payi anta Antioquía-ki ipoñaayitakaro iipatsitiki Judá-iti, iyomitaa-paakiri kimisantzinkari-payi, ikantapaakiri: “Iyikiiti, airorika pimonkaratziro Ikantakaantani Moisés pinto-misitaa-nityaa, airo pawisako-siri-yitaji.”

² Ti onimotiri Pablo aajatzi Bernabé okaratzi iyomitaantziri ariitapain-chari, oshiki iñaana-minthatakiri yokapayi. Irootaki inintan-tanakari kimisantzinkari-payi Antioquíasatzi ijataji Pablo aajatzi Bernabé Aapatyaawiniki. Apatziro iwitsikajiro irirori-payi kantain-chari intsipatyaari Tyaankaariiti aajatzi jiwatziriri kimisantzinkari inampiki.

³ Ikanta ijajiitaji Pablo aajatzi Bernabé ikinanajiro Fenicia-ki irojatzzi Ositikii-toniki. Ari ikamanta-yitanajiri Judá-iti ikaratzi kimisanta-tsiri, ikantziri: “Ikimisanta-yitaji pasini-satzi kaari ishininkatya.” Tima oshiki ikimosiri-jiitanaki iyikiiti Judá-iti.

⁴ Ariiijitaja anta Aapatyaawiniki. Yaakamiithatawajiri kimisantzin-kariiti, Tyaankaariiti aajatzi jiwatziriri kimisantzinkari. Ikamanta-pajiri irirori okaratzi yantakaayitakariri Pawa.

⁵ Iro kantacha tzimatsi Nasitantaniri-payi kimisanta-tsiri, ikantanaki: “Ikaratzi kimisanta-tsiri kaari ashininkata, okowaa-pirotatyaa imonkaratairo Ikantakaantani Moisés, intomitaa-nitajyaa.”

⁶ Ari yapatojiitanaka Tyaankaariiti aajatzi jiwari-payi ikinkitha-waita-kojiitziro tsika okanta-kota iroka.

⁷ Ikanta osamanitaki ikinkitha-waijiitaki, ari ikatziyanaka Pedro, ikantanaki: “Iyikiiti, piyojiitzi awiroka, naaka ityaankaki pairani Pawa nokinkithata-kaayitajiri Kamiithari Ñaantsi kaari ashininkata, irootaki inkimisantan-tajyaari irirori-payi.

⁸ Tima Pawa iyotzitairo okaratzi akinkithasiri-yitari, iñaakan-takiro inintziri aajatzi isaika-siritan-tajyaari Tasorinkantsi pasini-satzi kaari ashininkata ikimitaakai arokaiti.

⁹ Tima yaakamiithatajiri Pawa yokaiti ikimita-kaira aajatzi arokaiti, tikatsi imaaninti Pawa. Yoitinta-siri-yitajiri ikaratzi awintaa-siritaariri Jesús.

¹⁰ ¿Kamiithata-tsuma pinthainkiro yantakiri Pawa? ¿Opaitama pinintantari pisintsitiri kimisanta-naatsiri imonkaratiro ikantakaan-taitani kaari aawyaa-jatzi arokaiti, kaari yaawyaa-jatzi aajatzi awaisatzitini?

11 Tima irootaki inisironkatani Awinkathariti Jesús owawisaako-siri-yitajiri arokaiti. Ari ikantzi-yitaari aajatzi iriroriiti.”

12 Mairi ikantajiitanaka maaroni. Ikimaitziiri aajatzi Bernabé, Pablo ikinkithata-kotziro okaratzi yantakaa-yitakiriri Pawa inampiki-payi pasini-satzi atziri kaari ishininkatya.

13 Ikanta ithonka-kiro ikamantakiri, ikantanaki Jacobo: “Iyikiiti, pinkimisanta-wakina:

14 Ikamanta-kairo Simón tsika ikanta Pawa yitanta-nakarori iyoyaayitakiri pasini-satzi atziri inkimisantantajyaariri irirori-payi. *

15 Tima irootaki ikinkithata-kaakiriri Pawa pairani Kamantan-tzinkari-payi, ikantaki:

16 Aririka awisayitaki iroka-payi, aritaki nompiyaji. Nowiriintajiro iwanko David.

Nompinkatharita-kayiri incharinityaari ari inkimita-jyaari tsika ikanta irirori nopinkatha-ritakaakiri.

17 Aririka omatakyaa iroka, ari yamina-minatajina pasini-satzi atziri, inkanta-yitaina: ‘Nowinkathariti,’

Ari onkantyaa nasiyitan-tajyaariri kaari pishininkata.

18 Ari ikantzi iñaawaitzi Awinkathariti Pawa. Tima iriitaki kasiya-kaayita-kayirori iroka-payi pairani owakira itantana-karori.

19 Irootaki nonkantan-tyaari naaka, ti onkamiithati añaakai-yaari pasini-satzi kaari ashininkata ikaratzi kimisanta-yitairiri Pawa.

20 Apatziro antyaankiniri sankinarintsi airo iwantari wathatsi yasita-kaitariri pawaniro-payi, airo imayimpi-waitzi, airo iwakoyitaro iriraani posiniri-payi.

21 Tima irooyitaki iroka isankinari Moisés ikinkithata-kota-piintai-tziri tsika-rika-payi yapatota-piinta Judá-iti kitaitiriki imakoryaan-taitari. Irootaki yitanakari pairani. Irootaki iwashaantan-tyaarori iroka-payi airo okantzimosirita-kaantari ashininka-payi.”

22 Ikanta Tyaankaariiti aajatzi jiwari-payi, itsipayitakari kimisantzinkari-payi, ikoyaaki intyaankiri Antioquía-ki intsipata-nakyaari Pablo aajatzi Bernabé. Yoka ikaratzi ikoyaakiri: Judas ipaitai-tziri Barsabás, aajatzi Silas. Iriitaki jiwatakaa-yitakiriri kimisantzinkari-payi anta.

23 Iriiyitaki anakironi sankinarintsi. Iroka okantzi osankinata: “Iyikiiti, naakaiti Tyaankaariiti aajatzi jiwari-payi. Nowitha-jiitami awiroka kaari noshininkayita nampiyitarori Antioquía-ki, Tonkaironiki, aajatzi Cilicia-ki.

* 15:14 Wairontsi

24 Noyojiitaki tzimatsi poñaayita-nainchari aka, iriitaki oñaasirinka-kimiri anta, inintzi pimonkara-yitairo Ikantakaan-taitsiri, pinto-misitaa-nitajyaa. Kaarira notyaantani naaka-payi.

25 Irootaki nokinkitha-waitan-takari aka, ari nokoy-akiri akarajiitziri aka, iriitaki jatatsini iñaajimi intsipatanakyaari itakokitani Pablo aajatzi Bernabé.

26 Iriijitaki atsipiwinta-kariri yawintaa-naari Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

27 Nontyaanka-kimiri Judas aajatzi Silas. Iriitaki kamanta-paakimini maaroni anta.

28 Tima ti onkamiithati noñaakaa-waityaami awirokaiti, tima ti onimotiri Tasorinkantsi aajatzi naaka-payi. Apatziro pantayita-najiro okaratzi nintachari. Iroka nokantzi:

29 Airo piwayitari wathatsi yasita-kayi-tariri pawaniro-payi. Airo piwakoyitaro iriraani posiniri. Airo pimayimpi-waitzi. Aririka pimonkara-yitanakiro iroka, kamiithataki. Ari okaratzi.”

30 Ikanta ijajiitanaki ikaratzi iyoyaakiri, ariijiitaka Antioquía-ki. Yapatota-paakiri kimisantzinkari-payi, ipapaakiri sankinarintsii.

31 Ikanta iñaanata-wakiro, ikimo-siri-jiitanaki.

32 Tima Kamantan-tzinkari inatzi Judas aajatzi Silas, itharowinta-kaapaakari iyikiiti yoisokirotyaari Pawa, onimoyita-najiri.

33 Okanta osamanitaki isaikimo-waitakiri kamiitha, ityaankajiri tsika ipoñaakaro pairani.

34 Iro kantacha inintaki Silas isaikanaki irirori Antioquía-ki. †

35 Ari ikimitakari Pablo aajatzi Bernabé irojatzi isaikanaki irirori Antioquía-ki, itsipatakari pasini-payi kimisantzinkari, aikiro ikamantan-tanaki-tziiro iñaani Awinkathariti.

Pablo itsiparyaari Bernabé, yapiiitakiro ijatzi ikinkithatzi

36 Okanta apaata, ikantairi Pablo yoka Bernabé: “Thami apiitajiro ariityaari inampiki iyikiiti tsika akamantan-takiro iñaani Awinkathariti. Aminajiri tsika ikantayita.”

37 Ari inintawitaka Bernabé yaanakirimi Juan, ipaitai-tziri aajatzi Marcos.

38 Iro kantacha Pablo ti onimotiri yaanajiri, tima yooka-kiitziiri pairani Marcos anta Panfilia-ki, ti ithotyiiro Marcos intsipatyaari tsika ikinkithata-kaanta-yitzi.

39 Ari iñaana-minthata-wakaa-jiitaka. Ari itsiparyaa-wakaa-nakari. Yaanaki Bernabé yoka Marcos, ititanaka ikinanaki Chipre-ki.

† 15:34 Onasiyita ñaantsi-payi

⁴⁰ Iriima Pablo, yaminakiri Silas iriitaki intsipatyaari irirori. Ikanta yamana-kota-wajiri iyikiiti, ikantzi: “Nowinkathariti, nawintaami awiroka, pinkawinthayiri yoka.” Ari ijajiitanaki.

⁴¹ Ikanta ikinanaki Tonkaironiki irojatzki Cilicia-ki, ipintha-sirita-kaayitakari yawintyaari Jesús ikaratzi kimisanta-yitaa-tsiri.

16

Timoteo itsipatari Pablo aajatzi Silas

¹ Aikiro ijatatzii yariitanta Pablo, ithonka yariitantaka Derbe-ki aajatzi Listra-ki. Ari isaikiri aparoni mainari ipaita Timoteo, kimisantzinkari inatzii. Otomi Judá-iti, kimisantzinkaro onatzii aajatzi, wirakocha inatzii iriri. *

² Ikanta kimisantzinkari-payi nampitarori Listra-ki aajatzi Iconio-ki, kamiitha ikinkithata-kotakiri yoka Timoteo.

³ Irootaki inintan-tanakari Pablo intsipatyaari Timoteo tsika yariitan-tayita. Iro kantacha iyojiitzi maaroni Judá-iti wirakocha inatzii iriri. Irootaki yaantana-kariri Pablo intomisitaa-nitiri yoka Timoteo.

⁴ Ikanta ikinayita-nakira nampitsi-payi, ikamanta-yitanakiri kimisantzin-kariiti yantayitajiro okaratzi isankinatakiri Tyaankaariiti itsipatakari jiwari-payi anta Aapatyaawiniki.

⁵ Irootaki yawintaa-pirotan-tanakariri Jesús ikaratzi kimisanta-naatsiri anta. Tima aikiro ishiki-pirota-nakitzi ikaratzi kimisanta-naatsiri maaroni kitaitiri.

Imisimpyaakiri Pablo aparoni Macedonia-satzi

⁶ Ikanta Pablo isinampita-nakiro Frigia aajatzi Galacia, tima ti isinitairi Tasorinkantsi inkinkithata-kaanti anta Asia-ki.

⁷ Irojatzki yariitan-takari anta Misia-ki. Ari ikinkithasiri-witaka inkinana-kiromi Bitinia-ki, iro kantacha ti isinitiri Itasorinka Jesús ijatiro anta.

⁸ Awisanaki nampitsiki Misia, oirinka-jiita-paaka anta nampitsiki Troas.

⁹ Okanta otsitinitanaki, ari imisiwaitakiri Pablo, iñaaki aparoni Macedonia-satzi, ikantziri: “Pariityaana non-ampiki, pinisinonka-yitajyaana.”

¹⁰ Ikanta imisimpyii-takiri Pablo, ari nowitsika-jiitanaka nojajiiti Macedonia-ki. Tima noyojiitzi iriitaki Pawa nintatsiri nojati anta, nonkaman-tajiri Kamiithari Ñaantsi ikaratzi nampitarori anta.

* 16:1 wirakocha = griego

Yasita-koitakiri Filipos-ki

¹¹ Ari notijiitanaja anta nampitsiki Troas, apatziro nowanakiro nojatziro Samotracia-ki. Okanta okitaititamanaji irojatzki naata-kotan-tapaakari Owakira-winiki.

¹² Ikanta nawisanaki irojatzki nampitsiki Filipos. Tima iroka nampitsi irootaki otzinkami nampitsi Macedonia. Ari inampiyitarori wirakocha poñaayita-chari Roma-ki. Ari nosaika-waita-paakiri anta.

¹³ Okanta aparoni kitaitiri imakoryaanta-piintari Judá-iti, nojatakiki nijaa-thapyaaki. Nosiya-kaantziki ari yapa-tojiita Judá-iti yamanajiiti. Ikanta nariita-paaka anta, saikajiita-paakina, nokinkitha-waita-kaapaakiro kooya-payi apatojiita-chari anta.

¹⁴ Tzimatsi aparoni kooya kimisanta-kinari nokinkitha-waitzi opaita Lidia. Irootaki poñaachari nampitsiki Tiatira. Ari opoki iroori opimantawaitzi manthakintsi jonkiromasita-tsiri. Opinkathata-piintakiri iroori Pawa. Tima ikantakaakaro Awinkathariti opintha-sirityaa onkimisantiri Pablo okaratziki ikantziri.

¹⁵ Okanta ikiwaatai-takiro iroori aajatzi ikaratziki saikawankotzirori, okantajiita-nakina: "Thami ajati nowankoki, pimayi-motina." Ari nomajiitakiri, tima oshiki apiapiitakina iroori okantana.

¹⁶ Okanta apaata, nojajiitakiki namani notsipatariki Pablo, ari nomonthaakaro awotsiki aparoni mainaro impirataitani. Tima iroka mainaro yaaka-sirita-tziiro piyari, irootaki iyotakaan-tarori opaita-rika awishi-motziririki atziriki. Ari ipinaitziririki oshiki kiriiki ompiratarori iroka mainaro.

¹⁷ Tima oyaataa-nakina iroka mainaro, okaima-tzimaita okaima-kotziriki atziriki-payi, okantziki: "¡Yoka atziriki-payi impiratani inatziki Pawa Jinoki-satziki, iriitakiki kamanta-jimini pawisakotan-tajyaari!"

¹⁸ Ari okantatyaa okaimaa-waitzi maaroni kitaitiri iroka mainaro, irojatziki owatsimaan-takaririki Pablo, iñaanatakiriki piyari aakasirita-kirori, ikantziki: "Piyaapi-thatairo iroka mainaro, tima nawintaari Jesús Saipatziki-totaari, iriitakiki matakayi-mironi." Apatha-kiro ikantanaka piyari ijapithata-najiro.

¹⁹ Iro kantacha yoka ompiratarori mainaro, iyotanakiki airo yaantaaro oshiki kiriiki, yaanakiriki Pablo aajatzi Silas isaikajiitzi jiwari-payi, tsika ipiyojiita atziriki.

²⁰ Ikantapaakiriki jiwatatsiriki: "Yokaiti Judá-iti iñaasirin-kakiriki ashininka-payi aka anampiki.

²¹ Iyomitaa-sitakari okaratziki yamijiitari irirori, ti anintajjiitiro arokaiti yantaitiro, tima aroka-payi isankinata-kotani pinkatha-ritatsiriki Roma-ki.

²² Imatzita-nakaro atziri-payi asitarori inampi imaiman-itakiri Pablo aajatzi Silas. Ikantzi jiwari: "Pisapoka-yitiri, pimpassa-waitiri."

²³ Ikanta itonkakiro ipasawaitziri, yaanakiri iwayiriti wirakocha yasita-kotakiri. Ikantanakiri aamaako-wintariri asita-kotaari-payi: "Paamaako-winta-pirotiyaari yokapayi isiyakari."

²⁴ Ikanta ikimaki aamaako-wintan-taniri ikantai-tanakiri, iminkyaa-pirotakiri inthomponta, yawikitzitan-takari tinari-payi incha-kota.

²⁵ Okanta niyaankiiti tsitiniri, amanajiitatsi, panthaa-jiitatsi Pablo itsipatakari Silas, kimajiitatsi pasini asita-kotaari-payi.

²⁶ Ari omapoka-sitaka onikanaka, oshiwata-paakiro yasita-koitakiri. Apatha-kiro asitaryaanaka asitako-rontsi, osiryaa-siwaitanaka asirotha yoosotan-taitariri asita-kotaari.

²⁷ Ikanta isaakitanaki aamaako-wintariri asita-kotaari, iñaatziiro asitaryaanaka asitako-rontsi, inosika-nakiro iwisa-minto inintzi isataiyaa, isiyakaantzi siyayitaka asita-kotaari-payi.

²⁸ Iro kantacha ikaima-kota-nakiri Pablo, ikantziri: "¡Airo piwasinonkaa-waita, ainiro nosaika-jiitzi maaroni aka!"

²⁹ Ari ikaima-kaantaki ootamintotsi, isiya-pirotatya ikyaa-paaki aamaako-wintariri asita-kotaari. Ikanta iñaapaakiri Pablo aajatzi Silas, antaro itharowan-tanakari, piyonkawai-tanaka, ityiirowa-sita-nakari

³⁰ Imisitowakiri Pablo aajatzi Silas, isampitakiri, ikantziri: "Pinkathari, ¿paitama nantiri naaka nawisakotan-tajyaari?"

³¹ Ikantajiitzi irirori: "Pinkimisantajiri Awinkathariti Jesús, aritaki pawisako-siritai awiroka, aajatzi ikaratzi saikatsiri piwankoki."

³² Ari ikinkithata-kaanakiri tsika ikanta-kota Awinkathariti. Tima ikimajiitaki ikaratzi saikatsiri iwankoki.

³³ Tima ainiro oniyaankii-titzi tsitiniri, yaanakiri Pablo aajatzi Silas pasiniki pankotsi. Ari ikiwainiri yaawyaaaitakiri ipasawaitai-tziri. Ikanta ikiwaatai-takiri irirori imatzitakari ikaratzi ishininka-yitari.

³⁴ Ari yaanakiri iwankoki, ipapaakiri iwariti. Tima kimosiri ikantajiitanaka ikimisantairi Pawa itsipayitakari ishininka-payi.

³⁵ Okanta okitaitita-manaji, ityaantaki jiwari aamaako-wintariri asita-kotaari, ikantziri: "Pimisitowajiri Pablo aajatzi Silas."

³⁶ Ikanta aamakotan-taniri, ikantakiri Pablo: “¡Noshininká! Ikantakina nojiwariti nomisitowajjiitaimi kantacha pijataji kamitha’

³⁷ Iro kantacha Pablo, ikantanaki irirori: “Naaka isankinata-kotani iwinkathariti Roma-satzi. nomisitowayitajimi. Kantatsi pijayitaji kamiitha.” Tima ipasata-kaantakina pijiariti tsika ipiyojiita atziri-payi, yasita-kota-kaantakina. Ti yaminawakiro tzimatsi-rika nokinakaasitani. ¿Ipaitama inintantari imisitowa-yitajina imanani-ini? ¡Ti noninti! Pinkantiri impokanaki irirori, iriitaki misitowa-jinani.”

³⁸ Ikanta ipiyanaka aamaako-wintan-taniri, ikamanta-paakiri jiwari-payi. Ikanta ikimawaki isankinata-kotani inatzii iwinkathariti Roma-satzi, antaroiti itharowajjiitanaki.

³⁹ Jatanaki jiwari-payi, ikantapaakiri Pablo aajatzi Silas: “Pimpyaakotajina nowasankitaa-kaantakimi.” Imisitowa-kaantajiri, ikantawajiri: “Pijayitaji, ti noninti pisaiki non-ampiki.”

⁴⁰ Ikanta isitowanaji yasita-kowaitai-takiri, jataki owankoki Lidia. Ari ipokajiiitzi kimisanta-naatsiri, ipintha-sirita-kaayitakari yawintaa-pirotyaari Jesús. Ikanta ithonkakiro, jaitijiitaji.

17

Imaimanita-taintaki Tesalónica-ki

¹ Aikiro ijatatzii Pablo aajatzi Silas yariitanta. Ikinay-itaki nampitsiki-payi Anfípolis aajatzi Apolonia-ki irojatzii yariitan-takari Tesalónica-ki tsika yapatota-piinta-jiita Judá-iti.

² Irootaki yamita-piintakari Pablo, ikyaa-piintzi tsika yapatota-piinta Judá-iti. Tima mawa imakoryaan-taitari kitaitiri ijata-piintaki anta. Oshiki ikinkithata-kaakiri Judá-iti.

³ Yookoyitziniri Sankinarintsi-pirori tsika ikinkithata-koitziri Saipatzii-totaari inkami-motanti, aritaki yañaaji aajatzi. Ikantziri: “Yoka Jesús nokinkithata-kotzimiri, iriitaki Saipatzii-totaari.”

⁴ Tzimatsi Judá-iti kimisanta-nakirori ikamantan-tziri Pablo, irootaki yawintaan-tanaariri Jesús, itsipayita-nakari Pablo aajatzi Silas. Ikimisanta-jiitanaki aajatzi oshiki kaari Judá-iti pinkatha-witariri Pawa. Ari okimitakari aajatzi iroopirori-payi kooya-payi. *

⁵ Iro kantacha tzimatsi pasini-payi Judá-iti kaari kimisanta-tsini, ti onimota-nakiri irirori. Yaminaki

* 17:4 kaari Judá-iti = griego

kaari-piro-siriri-payi atziri. Ityaankakiri iyomitairi atziri-payi nampitsiki imaimanitan-tyaariri Pablo aajatzi Silas. Yokapayi kaari-piro-siriri ikyaaki iwankoki Jasón inosikiri Pablo aajatzi Silas, imaimanitan-tyaariri nampitarori anta.

⁶ Tira iñiiri yamina-mina-witakari pankotsiki, inosikanakiri Jasón itsipataa-nakiri pasini-payi kimisantzinkari, yaanakiri isaiki jiwatatsiri nampitsiki, ikantapaakiri: “¡Aritaka iroñaaka aka anampiki ñaasirin-katan-taintsiri nampitsiki-payi.

⁷ Iriitaki Jasón omisaika-wakiriri iwankoki! Ithainkayitziro inintakaantani awinkathariti Roma-ki, ikantajjiitzi: ‘Tzimatsi pasini pinkathari, ipaita Jesús.’ ”

⁸ Ikanta ikimaki maaroni atziri-payi aajatzi jiwari-payi, ti onimota-nakiri.

⁹ Iro kantacha ikowa-kotakiri Jasón impinawintyaa aajatzi pasini-payi kimisantzinkari, irootaki yapakaan-taariri.

Jataki Pablo aajatzi Silas Berea-ki

¹⁰ Okanta otsitinitanaki yokapayi kimisantzin-kariiti, ityaankajiri Pablo aajatzi Silas anta Berea-ki. Ikanta yariijiitaka anta, ikyaapaji yapatota-piinta-jiita Judá-iti.

¹¹ Tima yokaiti Judá-iti nampitarori Berea-ki, nisironkantaniri inajjiitzi ti inkimityaari Tesalónica-satzi. Kimosiri ikanta ikimisantziro Kamiithari Ñaantsi tsika ikanta-kota Jesús. yaakowinta-nakiro maaroni kitaitiri iñaanatanakiro Sankinarintsi-pirori iñaantyaarori omapiro-rika ikamantai-tziriri.

¹² Tima tzimatsi oshiki Judá-iti kimisanta-najiriri Jesús. Ari ikimitzi-takari aajatzi kaari Judá-iti, sirampari-payi aajatzi kooya-payi. Tima iriipirori inayitatzii yokaiti inampiki.

¹³ Iro kantacha ikima-kotakiri Judá-iti nampitarori Tesalónica-ki, ikamantan-tziro Pablo Kamiithari Ñaantsi anta Berea-ki, pokajiitanaki, iyomitaapaakiri atziri-payi imaimanitan-tyaariri Pablo.

¹⁴ Ikanta kimisantzinkari-payi anta, sintsiini ityaankajiri Pablo inkaari-thapyaaki. Iriima Silas aajatzi Timoteo irojatzi isaikanaki irirori Berea-ki.

¹⁵ Ikanta yokapayi aanajiriri Pablo itsipata-nakari irojatzi yariitan-takari nampitsiki Atenas. Iro kantacha Pablo ikan-takiri kimisantzinkari-payi oyaatakiriri: “Aririka pimpiyaji Berea-ki, pikanta-pajiri Silas aajatzi Timoteo: ‘Ikantakaan-tzimi Pablo, sintsiini pijati.’ ”

Isaiki Pablo Nampitsiki Atenas

¹⁶ Ikanta isaiki Pablo nampitsiki Atenas iyaawitari Silas aajatzi Timoteo, antaro iwasiritanaka iñaayitzi nampitarori Atenas ipinkatha-waitziri pawaniro-payi.

17 Irootaki ikinkitha-waita-kaanta-kariri Judá-iti tsika yapatota-piinta-jiita, aajatzi pasini-satzi atziri kaari ishininkatyaa pinkathatairiri Pawa. Maaroni kitaitiri ijatzi tsika iyomparitaita, ari ikinkitha-waita-kaayitakiri atziri-payi ikaratzi iñaayitziri anta.

18 Tima iñaana-minthatakiri yotaniri-payi ikantai-tziri Kimosiri-wiri-payi, pasini ikantai-tziri Ñaako-wiri-payi. Irootaki isampita-wakaantari yokapayi, ikantzi: “¿paitama iyomitaan-tziri yoka kiñaaniri?” Ikantajiitzi pasini: “Kimitaka ikinkithata-kota-tziiri iwawa-niroti pasini-satzi atziri.” Iro ikantan-tayitari tima inkamantan-tatziiro Pablo Kamiithari Ñaantsi tsika ikanta-kota Jesús, yañaantaari. †

19 Ari yaanakiri anta tsika yapatota-piinta-jiita yotaniri-payi, ipaitai-tziro “Areópago”. Isampitakiri, ikantziri: “Intsityaa pinkaman-tinero tsika okanta-kota owakirari pikinkithata-kotziri.

20 Tima pikamantan-takiro nonampiki kaari nokima-piinta-jiitzi. Nonintzi noyojiiti opaita-rika kanta-kota-chari.”

21 (Tima yokaiti nampitarori Atenas aajatzi ariitzinkari-payi anta, oshiki iniwitakaro inkimisantiro owakirata-tsiri ñaantsi, imatzimaityaaro irirori inkamantantiro.)

22 Ari ikatziyanaka Pablo ipiyotzi-wintai-takari, ikan-tanaki: “Ayomparí, noñaakimi naaka tzimatsi oshiki piwawanitari pipinkathata-piintakiri.

23 Naniitakiro maaroni pinampi, noñaakiro pipomipirini-minto-payi. Tzimatsi aponi pisankinatakiri, pikantzi: ‘PAWA KAARI IYOTAITZI.’ Irijatzi nokinkithata-kotzimiri naaka yoka Pawa pipinkathatziiri awiroka-payi, kaari piyojiitzi aajatzi.

24 Iriitaki yoka Pawa owitsika-kirori kipatsi aajatzi ikaratzi tzimanta-yitarori. Iriitaki asitarori inkiti aajatzi kipatsi. Ti isaikan-tyaaro tasorintsi-panko iwitsikani atziri-payi.

25 Ti inkowityaa-waiti irirori iwitsikai-tantyyaa-niriri ompaityyaa-rika. Iriitaki añaakairiri maaroni atziri, iriitaki owiniinkata-kaariri, ipantziro maaroni ikowityaa-niintai-tziri.

26 Iriitaki owitsika-kiriri itanakarori atziri, iriitaki ishikyaa-kiriri, ithonka inampita-nakaro maaroni kipatsiki. Ikamantzi-takari Pawa tsika onkarati yañaayiti, tsika-rikapayi inampiyityaaro.

† 17:18 Kimosiri-wiri-payi = epicúreos = iyomitaan-tziro kowapirota-chari ankimo-siri-waiti; Ñaako-wiri-payi = estoicos = iyomitaantzi ontzimatyii añaako-pirota-nityaa.

²⁷ Iro yantanta-yitakarori iroka, yamina-minai-tanta-jyaariri. Kimiwaitakami impapipampi-waita-tyiimi yamina-mina-waitziri. Aritaki iñaayitajiri. Tima ti intaina isaiki Pawa ari itsipayitai maaroni aroka-payi.

²⁸ Iriitaki añaakaa-yitairi iroñaaka, ishiwata-kaayitaji, irijatzi tzimakaa-yitairi. Irootaki ikantzi-takari pairani kinkithata-kaanta-tsiri pishininka, ikantaki: 'Omapiro, ito-miyaayi Pawa anatzii.'

²⁹ Tima omaapiro yasiyitaji Pawa, ti onkamiithati isiyaari yoka osiyakaaronsi iwitsikani atziri-payi, iwitsika-yitziri ooro, kiriiki, mapi, aajatzi okaratzi ikinkithasiritari iwitsika-yitiri.

³⁰ Tima pairanitaki ipyaako-yitairi Pawa ikaratzi antasi-waita-karori iroka-payi, okantakaan-tziro ti iyojiiti okaratzi yantziri. Iro kantacha ikantairi iroñaaka Pawa maaroni nampitarori kipatsiki, ikantziri: 'Piwashaantairo kaari-pirori pamisi-yitari.'

³¹ Tima iyosiitaki Pawa aparoni atziri, iriitaki intyaankairi yaminako-yitairo okaratzi antayitakiri. Aritaki iyotaki irirori Pawa tsika-paiti imatairo. Aritaki iñaakakairi Pawa yoka atziri iwañaajiri ikamawitaka."

³² Ikanta ikimaki ikinkithata-kotakiri kaminkari yañaaji, tzimayitatsi thainkana-kiriri. Iriima pasini-payi, ikantanakiri: "Ari apiitiro apaata pinkinkithata-kotinaro iroka."

³³ Ari isitowa-pithata-nakiri Pablo yokapayi.

³⁴ Iro kantacha tzimatsi kimisanta-najiri Jesús. Iriitaki oyaatana-kiriri Pablo. Tzimatsi aparoni kooya tsipata-kariri ikaratzi kimisanta-naatsiri, opaíta Dámaris. Ikimisantzi-tanaka Dionisio, irijatzi aparoni itsipawitari yapatota-piinta Areópago.

18

Ariitaka Pablo Corinto-ki

¹ Ikanta yawisaki Pablo isaikawita-paaka nampitsiki Atenas, jataki Corinto-ki.

² Ari iñaapaakiri aparoni ishininka Judá-iti paitachari Aquila, Ponto-satzi inatzi. Owakira yariiwaita Aquila itsipataro Priscila, iina, ipoñaakaro Italia-ki. Tima ikanta-kaanta-kitzi iwinkathariti Roma-satzi, paitachari Claudio, isitowi maaroni Judá-iti inampiki. Ari ijataki Pablo yariityaari Aquila aajatzi Priscila.

³ Iñaapaakiri ikamaitaro isitsika-yitziro tonta-masita-tsiri manthakintsi, iwankoitari. Irootaki isaikan-tapaakari Pablo intsipatyaari yantawaiti. Tima irootaki yantawaititari pairani Pablo.

4 Ari ikanta-piintatya Pablo ijatzi yapatota-piintaita ki-taitiri imakoryaan-taitari, ikinkithatakaa-piintakiri Judá-iti aajatzi kaari Judá-iti, nintatsiri inkimisantairi Jesús. *

5 Ari ipokakiri Silas itsipatakari Timoteo irojatzí Macedonia-ki. Ikanta yariijitapakani, ikinkithata-kaakiri Pablo yokapayi Judá-iti Kamiithari Ñaantsi, ikantziri: “Yoka Jesús, iriitaki Saipatzii-totaari.”

6 Iro kantacha tzimatsi Judá-iti kaari onimotiri ikisaniinta-nakiri Pablo, ikawiya-waita-nakiri. Ari itikanairo iithaari Pablo iyotantyaari iwashaantanaki-tziiri, ikantanairi: “Ariri7ka iwasankitaakimi Pawa, awiroka kanta-sityaaroni, tira naaka. Iroñaaka nomatiri kaari ashininkata nonkinkithata-kaayitairi.”

7 Awisanaki Pablo iwankoki aparoni atziri paitachari Justo, ipinkathata-piintakiri Pawa irirori. Yoka Justo isaikannampitziro yapatota-piinta-jiita Judá-iti.

8 Ikanta Crispo jiwatatsiri yapatota-piinta Judá-iti, ikimisanta-nakiri Awinkathariti Jesús, imatanakiro aajatzi ikaratzi saikatsiri iwankoki. Ari ikimitakiro oshiki Corinto-satzi, tima ikimakiro okaratzi ikantayitakiri Pablo, ikimisantanaki, ikiwaatai-takiri.

9 Okanta aparoni tsitiniri iñaanatakiri Pablo Awinkathariti, imisimpyaakiri, ikantziri: “Tikatsi pintharowantya pinkaman-tairi atziri-payi iroka ñaantsi, airo pimairitzi.

10 Tima naaka tsipatyaamini, tikatsi kimaatsita-kaawaityaamini aka. Aka nampitsiki tzimatsi oshiki nasiyitari naaka.”

11 Irootaki isaikan-tanakari Pablo anta Corinto-ki iyomitaan-tziro iñaani Pawa, tima awisaniintanaki aparoni osarintsi. †

12 Tima iriitaki Galión jiwatatsiri anta antaroki kipatsi ipaitai-tziri Acaya, aripaiti yitanakaro Judá-iti imaimanitziri Pablo. Yaanakiri pinkathariki.

13 Ikantapaakiri: “Yoka atziri ikinakaa-sitakaro iyomitaitziri atziri-payi impinkathatairi Pawa, ipiyathatakarokantakaan-taitziri.”

14 Inintzi iñaawaita-nakimi Pablo, ikantanakiri Galión yoka Judá-iti: “Iroorika pikinkithata-kotzi iwantaki yoka atziri, aritaki nonkimisantakimi pinkantinari.

15 Iro kantacha iroorika pikanta-wakaa-wintari okaratzi piñaawai-yitziri, pipairyaa-waitziro wairontsi, iroorika pikanta-wakaa-wintari pipaita-siwaitari: ‘Ikantakaan-taitani.’ Apatziro piyojütziro awiroka tsika pinkantiro, ti nomiraawinta-waitiro naaka.”

* 18:4 kaari Judá-iti = griego † 18:11 awisaniinta-nakiro aparoni osarintsi = aparoni osarintsi aajatzi 6 kasiri.

¹⁶ Imisitowa-kaantairi jiwari Galión maaroni.

¹⁷ Ikanta ñaawaita-tsiri jiwari yairika-nakiri Sóstenes, iriitaki jiwatakaan-tatsiri yapatota-piinta Judá-iti. Ipasawaita-nakiri. Iro kantacha Galión, ti imiraawintiro kantachari.

¹⁸ Oshiki kitaitiri isaikawaitanaji Pablo anta Corinto-ki. Ikanta iwithata-naari kimisantzinkari-payi, jataji Tonkaironiki. Iyaatanakiri Aquila aajatzi Priscila. Ikanta yariitaka Cencrea-ki, irootaki awochaati nampitsi Corinto. Ari yamiita-nakiro iisi Pablo, tima tzimatsi ikasiyakaariri Pawa. Otijiitanaka amaatako-minto-tsiki, jataji Tonkaironiki.

¹⁹ Ikanta yariita-paaka awochaatiki Efeso, ti intsipata-paiyaari Pablo yoka Aquila aajatzi Priscila. Jataki apaniirini yapatota-piinta Judá-iti. Ari ikamanta-paakiri Judá-iti tsika ikanta-kota Jesús.

²⁰ Ikowako-witakari Judá-iti osamani isaikanaki, iro kantacha Pablo ti ininti.

²¹ Iwithata-naari ikarajitzi, ikantanairi: “Iriirika Pawa nintatsini, ari nompuyaji noñaajatimi. Tima onkowi-pirotatyya nariitaiya Aapatyaawiniki yoimosirinkaita.” Ari ititanaari anta Efeso-ki, jataji.

Piyaja Pablo Antioquía-ki ijatatzi ikinkithatzi

²² Ikanta yariitaka Cesarea-ki, awisapaaki iwihatari kimisantzinkari-payi. Ipoñaawawisanaki irojatzi nampitsiki Antioquía-ki.

²³ Ti osamanitaki isaikapai Pablo Antioquía-ki. Jataki yariitanta Galacia-ki aajatzi Frigia-ki, ipintha-sirita-kaapaari kimisantzinkari-payi yoisokirotyaari Jesús.

Ikinkithatzi Apolos Efeso-ki

²⁴ Okanta anta Efeso-ki, ari yariitaka aparani Judá-iti paitachari Apolos, ipoñaakaro Alejandría-ki. Iyotziro ikinkitha-waitzi kamiitha, iwinthata-kaayitari atziri. Tima iyota-kotziro kamiitha Sankinarintsi-pirori.

²⁵ Iyotako-pirotziri Apolos tsika ikanta-kota Jesús. Tharowinta ikamanta-yitziri atziri, iyomitairi kamiitha okaratzi ikima-kota-kiriri Jesús. Ari owiraari iyota-kotziri. Iro kantacha, ti iyotako-pirotiro tsika okanta-kota kiwaataantsi, apatziro iyotziro okaratzi iyomitaan-takiri Juan.

²⁶ Okanta aparani kitaitiri, yawintaakaro okaratzi iyota-kota-nairi, yitanakaro ikinkithata-kaantzi Apolos yapatota-piinta Judá-iti. Iro kantacha okimakiri Priscila aajatzi Aquila, yaanakiri Apolos, iyomitaakiri tsika ikanta-kota ipaitziri irirori-payi “Yawotsiti Pawa”.

²⁷ Tima inintatzi Apolos yariitanyta maaroni anta Acaya, ikantakiri kimisantzinkari-payi Efeso-satzi impawakiri aparoni sankinarintsi yaakamiithatan-tyaariri nampitarori kipatsiki Acaya. Ikanta yariitaka Apolos anta, oshiki itharowinta-kaapaakari kimisantzinkari-payi ikaratzi ikoyayitairi Pawa ikimisantant-taariri Jesús.

²⁸ Tima oshiki imaimanitakiri Apolos yokapayi Judá-iti kaari kimisanta-tsini, yiitsinampaakiri, tima iñaakakiri Sankinarintsi-pirori tsika ikinkithata-koitziri Saipatzii-totaari. Irootaki iyotaan-taariri yoka Jesús, iriitaki Saipatzii-totaari.

19

Ariitaja Pablo Efeso-ki

¹ Ikanta isaiki Apolos anta Corinto-ki, anankorianaki Pablo otzisi-masi, ariitaka Efeso-ki. Ari iñaapaaki kimisanta-witaa-chari.

² Isampita-paakiri: “¿Isaika-siritan-takami Tasorinkantsi owakira ikimisanta-kaitakimi?” Ikantajiitzi irirori: “Ti. ¿paitama kanta-kota-chari? ¿paitama ikantai-tziri Tasorinkantsi?”

³ Ari ikantzi Pablo: “¿paitama pikiwaa-wintakari pikimisantaira?” Ikantajiitzi irirori: “Iro nokiwaa-winta okaratzi iyomitaan-takiri Juan.”

⁴ Ikantzi Pablo: “Pairani ikiwaatakiri Juan atziri-payi ikaratzi owashaanta-nairori kaari-pirori. Iro kantacha ikantaki aajatzi Juan: ‘Pinkimisantairi pokatsini impoyiita-paakyaana.’ ” Iriitakira Jesús ikinkithata-kotakiri.

⁵ Ikanta ikimajiitaki yokapayi, ikiwaa-winta-nakari Awinkathariti Jesús, yawintaa-nakari. *

⁶ Ipoña Pablo iwasi-patzii-toyitakiri, isaika-siritan-tanakari irirori-payi Tasorinkantsi. Iñaawaita-nakiro pasini-yitatsiri ñaantsi. Ikamantan-tanakiro ñaantsi iyotakaa-nairiri Pawa.

⁷ Tima inkarajiiti 12 atziri iwasi-patzii-toitakiri.

⁸ Ari ikanta-piintatya Pablo ikyaayitzi yapatota-piinta-jiita Judá-iti kitaitiri imakoryaan-taitari, ikaratzi mawa kasiri ikinkithata-kaantaki. Tikatsi intharowantya, iyomitaantayitaki tsika ikanta Pawa ipinkathari-wintantai.

⁹ Iro kantacha tzimatsi Judá-iti kisosiri-waita-tsiri, ti ininti inkimisanta-jiiti. Iriitaki yomitaa-naakiriri atziri-payi inkisima-waitiri kimisanta-nairiri “Awotsi.” Ikanta iyotaki Pablo, ti intsipata-naiyaari yapatota-piinta-jiita

* 19:5 Wairontsi

yokapayi. Apatziro itsipayita-naari ikaratzi ikimisanta-kaayitairi. Ari yitanakaro yapatojiita iyarapapankotiki ipaitai-tziri “Tiranno.” Ari iyomitaa-piintakiri maaroni kitaitiri.

¹⁰ Ari ikanta-piinta-tziiro iyomitaa-yitakiri, awisaki okaratzi apiti osarintsi. Tima oshiki ikaratzi kimakotairiri Awinkathariti Jesús nampitsikipayi tzimatsiri anta Asia-ki, Judá-iti aajatzi kaari Judá-iti, maaroni.

¹¹ Ikantakaakari Pawa yoka Pablo, oshiki itasonka-wintantaki Efeso-ki.

¹² Tzimatsi atziri aanakirori manthakintsi yairika-piintziri Pablo, itziritan-takari mantsiyari-payi, isitakaa-yitairi imantsiyari. Omatzitakari isita-kota-kaayitairi isaikasiritantakari piyari.

¹³ Iro kantacha tzimatsi Judá-iti jatanain-tsiri nampitsiki Efeso, inintawita yisita-kota-kaayitairimi isaikasiritantakari piyari. Iroka ikantziri iñaanatziri piyari: “¡Tima tzimatsi itasorinka Jesús yawintaari Pablo, nonintzi piyaapi-thatairi pisaikasiritantakari!”

¹⁴ Irootaki imawitakari ikaratzi 7 Judá-iti, itomi paitachari Esceva, jiwawitariri ompira-tasorintsitaari.

¹⁵ Iro kantacha yakanakiri piyari-payi, ikantziri: “Noyota-kotziri Jesús, noyota-kotziri Pablo. Irooma awiroka-payi, ti noyotimi.”

¹⁶ Ari yakotanaki isaikasiritantantakari piyari, yairikanakiri nintawita-chari yisita-kotairi, iposawaitakiri. Imapirotakiri iposawaitakiri, ontzimatyii isiyi, kaankimiriki yariijiitaja iwankoki, antaro iwatsinaa-waitakiri iwathaki.

¹⁷ Ithonka ikimajiitaki nampitarori Efeso-ki, Judá-iti aajatzi kaari ishininkatyaa. Oshiki itharowan-tanakari. Irootaki ikimisantan-tanakariri Awinkathariti Jesús maaroni anta. †

¹⁸ Ari ipokanaki ikaratzi kimisanta-nairiri Jesús, ikamanta-koyita-paakiro iyaari-pironka.

¹⁹ Iriima ikaratzi antyawiyari-witachari, yamayita-paakiro tsika iñaanata-kota-piintziro, iñaakiri maaroni atziri itaayita-paakiro. Ikanta yaminai-takiro tsika-rika okaratzi opinatari itaayitakiri, ariitaka ikaratzi: 50,000 ikithoki kiriiki.

²⁰ Aikiro ikimako-piroi-tanaki-tziiri Awinkathariti.

²¹ Okanta iñiitakiro iroka-payi, ari iwinthata-naari Pablo yariitantya Macedonia-ki aajatzi anta Acaya-ki. Ipoña yawisanaki irojatzi Aapatyaawiniki. Ikanta-siritzi: “Aririka nojataki Aapatyaawiniki impoña nawisanaki Roma-ki.”

† 19:17 kaari ishininkatyaa = griego

22 Irootaki ityaankan-tanakariri Timoteo aajatzi Erasto ijati Macedonia-ki, iriitaki yoka apiti amitakota-piinta-kiriri. Irojatzisa isaanaki irirori Asia-ki.

Imaimanitan-taitzi Efeso-ki

23 Okanta Efeso-ki imaimanitai-takiri ikaratzi awintaa-naariri ipaitai-tziri “Awotsi.”

24 Ipoñaakaanaro paitachari Demetrio, asiropakori inatzi. Tzimatsi oshiki iratziriri, iriitaki owitsikiriri osiyakaaro yanini oyarapapankoti pawaniro “Diana.” Iri-itaki yaantari oshiki kiriiki.

25 Yapatotakiri Demetrio maaroni iratziriri Asiropakori-payi aajatzi pasini-payi osiyariri irirori iwitsika-waiyitzi. Ikantaki Demetrio: “¡Atziri-payi! Piyojiitzi awiroka irootaki añaantari arokaiti iroka antawairi.

26 Iro kantacha akima-kotakiri ipaitai-tziri Pablo, iñaasirin-kaki oshiki atziri aka Efeso-ki aajatzi maaroni nampitsi okaratzi tzimatsiri Asia-ki, ikantayitzi: ‘Pawaniro inayitzi iwitsikani atziri, ti iriipiroti.’ Tima oshiki atziri kimisanta-kiriri.

27 Ti apatziro iñaasirin-kayitai aroka airo yamananta-piroi-tairi awitsikani, irootaki ñaasirinka-pirotairi ompyaakotaiya iroopirori awawani Diana, ikimakoi-tziro maaroni nampitsiki okaratzi tzimatsiri aka Asia-ki. Aama aritaki iwashaantai-tanakiro ipokaitzi oyarapapankotiki.”

28 Ikanta ikimajiitaki iratziriri, antaro ikisajiitanaka, ikaimajiitanaki ikantzi: “¡Antarointi onatzi Diana, awawani aroka-payi Efeso-satzi!”

29 Ari yakiwai-nkajiitanaka atziri ikaimajiitanaki. Yairika-paakiri itsipata-piintari Pablo paitachari Gayo aajatzi Aristarco, Macedonia-satzi. Yaanakiri tsika yapatota-piinta-jiita atziri.

30 Inintawitaka inkyaapaakimi Pablo, titzimaita isinitiri ikimisanta-kaani-payi inkyi.

31 Tzimatsi jiwari-payi yaapatyaani Pablo, ikantakiri: “Airo pimatzitaro pinkyi awiroka anta.”

32 Okanta anta tsika ipiyojiitaka, oshiki ikaima-jiitaki, titzimaita iyojiiti opaita yapato-winta-jiitari. Ikaima-kaima-waita-sijiita.

33 Tzimatsi Judá-iti ñaakiriri Alejandro isatikaka ipiyojiitaka, isintsitakiri iñaawaiti. Ari yakotanaki Alejandro imairitan-tawakyaari atziri-payi, ikinkitha-waita-kaawitakari.

34 Iro kantacha iyojiitaki atziri-payi ishininka Judá-iti inatzi Alejandro, aikiro ijatakaa-nakitziro ikaimajiitzi,

osamani ikantaka ikaimi, ikantajiitzi: “¡Antaroiitiwí onatzi Diana, awawani arokaiti Efeso-satzi!” ‡

³⁵ Ari ikatziyanaka isankina-ryaan-tziti nampitarori anta, imairintakiri, ikantziri: “Efeso-satzi, naaka-payi kimpoyaa-kowintzirori oyarapapankoti awawani Diana, aajatzi osiyakaaro poñainchari inkitiki.

³⁶ Maaroni ayojiitzi, airo pikaima-kaimata-siwaita. Pimairitawaki, pinkinkithasiri-jiitya kamiitha.

³⁷ Tima yokapayi atziri pamayitakiri aka, ti iyaaripirotiro oyarapapankoti awawani, aajatzi ti inkisima-waitiro.

³⁸ Inintzi-rika iwasankitaa-kaantiri Demetrio aajatzi iratziriti, yaanakiri inkinkitha-waita-kairi jiwari, iriitaki amina-kotirini okaratzi ñaasirin-kakiriri.

³⁹ Tzimatsi-rika pasini kowachari ayota-kotiro aroka-payi, kimitaka kantatsi apatotiri maaroni jiwari-payi, yamina-kotan-tyaarori.

⁴⁰ Ti onkamiithati yakiwai-nkawaitya atziri-payi iroñaaka. Aritaki iwasankitaa-winta-kairo amaimanitantaki. Airo otzimi ankantiri ankisako-wintan-tyaari.”

⁴¹ Ikanta ithonka-nakiro iñaawai-yitakiro iroka, ityaankairi maaroni atziri.

20

Jataki Pablo Macedonia-ki aajatzi Grecia-ki

¹ Okanta okarata-paaki yakiwai-nkajiita atziri, yapatotakiri Pablo ikaratzi kimisanta-naintsiri, iyomitaa-yita-nairi. Ari iwithata-naari maaroni, jataki Macedonia-ki.

² Tima ithonka yariitakari inampiki-payi ikaratzi kimisanta-naatsiri anta, iyomitaa-yita-nairi. Irojatziki inanta-nakari Grecia-ki.

³ Ari isaika-paakiri anta ikaratzi mawa kasiri. Ikanta ititzi-matanaja ijabatantai-yaari Tonkaironiki, ari ikimaki, ikantaitzi “Yasaryaa-tyaami Judá-iti iwimi aririka paritakya anta.” Irootaki ipiyanta-naari Macedonia-ki.

⁴ Tzimatsi tsipata-naakariri: Sópater, itomi Pirro poñaachari Berea-ki; Aristarco, aajatzi Segundo poñaachari Tesalónica-ki; Gayo, poñaachari Derbe-ki; Timoteo, Tíquico, aajatzi Trófimo poñaachari Asia-ki.

⁵ Ari ijiwajiitanaki yokapayi anta nampitsiki Troas, iyaawinta-paakiri Pablo itsipatakana naaka.

⁶ Okanta okarata-paaki yoimosirinkai-tziro kitaitiri iwapiintaitan-tarori yatantaitani kaari ikonowaitzi siñakairori. Ari notitanaari notsipatari Pablo aajatzi

‡ 19:34 osamani ikantaka ikaimi = apiti hora okaratzi osamanitaki

pasini-payi nopoña-naaro nampitsiki Filipos. Iro awisaki 5 kitaitiri, noñaapairi itakarori ijiwajiitaki nampitsiki Troas, ari nosaika-jiita-paaki okaratz 7 kitaitiri.

Yariitan-takari Pablo nampitsiki Troas

⁷ Okanta omonkarataja kitaitiri yapatotanta-piintaitari, ari napatojiitaka ojinokitzi pankotsi, nokinkithasiritaa-tziro owiraantarori iwakaanaari Jesús iyomitaani-payi. Tima yawisatz Pablo onkitaitita-manai, irootaki yaakowintan-tarori ikinkithata-kotziri Jesús. Niyaankiitita-kotakina tsitiniri. *†

⁸ Tzimatsi oshiki ootamintotsi oisainchari jinoki pankotsiki tsika napatojiita.

⁹ Ikinkitha-minthaitzi Pablo, tzimatsi aparoni mainari ipaita Eutico, iriitaki saikain-tsiri ikyaa-piintai-tzira pankotsi. Tima osamanitaki ikinkithataki Pablo, ayimatakiri iwochokini mainari, paryaanaki osaawiki, kamapaaki. Tima mawa owiwirya iwitsikai-tziro pankotsi, ojinoki-pirotatz, ari ipoñaakari iparyaanaki irojatzi osaawiki.

¹⁰ Iro kantacha ayiitanaki Pablo, yoiyoota-sita-paakari mainari, ithomaa-paakiri. Ikantzi: "Airo pitharowa-jiitzi."

¹¹ Ipoña ipiyapaja Pablo jinoki, ithonkakiro ikinkithasiritaaro iwiraanta-naaro Jesús iwakaanari iyomitaani-payi. Aikiro ikinkithata-nakitzi, kitaititanaki. Irojatzi notsipatakari nawisan-tanakari.

¹² Iriima mainari, yaitanairi yañaajira. Irootaki ikimosiri-pirotan-taita-nakari.

Nawisanaki Nampitsiki Troas irojatzi Mileto-ki

¹³ Ari nojiwajiitanaki naaka, notijiitanaka irojatzi nampitsiki Asón. Ari nokinkithasiritakari naanairi Pablo, tima inintakitzi irirori inkinanaki kipatsiki.

¹⁴ Ikanta noñaapairi Pablo nampitsiki, ari ititanaari irirori amaatako-minto-tsiki, jaitijiitaki Mitilene-ki.

¹⁵ Ikanta nawisajiitaki anta, nokitaitita-kota-paaki Quóki, okanta namaata-kotanaji aparoni kitaitiri awochaatiki nampitsi Samos, ari naata-kota-paintzi anta Trogilio-ki. Okanta nawisanaki pasini kitaitiri, arijiitaka Mileto-ki.

¹⁶ Tima ti ininti Pablo naata-kota-painti Efeso-ki, airo isamanitan-tanaka nampitsiki-payi tzimatsiri Asia-ki. Inintatzi yariitaiya sintsiini Aapatyaawiniki, tikira yoimosirinkai-tanaki-roota kitaitiri Awiitaantsi.

Inkinkithata-kairi Pablo ijiwariti-payi Efeso-satz

* 20:7 kitaitiri yapatotanta-piintaitari = itapiintarori kitaitiri = Domingo

† 20:7 owiraantarori iwakaanaari = pitoryiirori yatantaitani.

¹⁷ Ikanta nariitaka Mileto-ki, ikaimakaan-tapaakiri Pablo ijiwariti kimisantzinkari Efeso-satzi.

¹⁸ Ikanta ipokajiitaki, ikantawakiri: “Piyojiitzi awiroka tsika nokanta nosaiki-mojiitakimi owakira nariitan-takari nampitsiki-payi tzimatsiri aka Asia-ki.

¹⁹ Ari nokanta-piintatya nantawaitziniri Awinkathariti, tsinampa-siri nokanta, oshiki niraawaitaka noñaayitziro imaimani-waitakina Judá-iti.

²⁰ Iro kantacha ti nowashaantiro nokinkithata-kayimiro panintaa-waityaari, noyomitaa-naayita-piintakimi piwankoitiki, aajatzi tsika-rika ipiyota-piinta-jiita atziri-payi.

²¹ Nokinkithata-kaayitakiri noshininka-payi Judá-iti aajatzi kaari Judá-iti, nokanta-yitziri: “Pimpiya-siyitairi Pawa, pawintaa-yaari Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

²² Ontzimatyira nojati Aapatyaawiniki, tima iriitaki Tasorinkantsi pintha-sirita-kaanari. Ti noyotzi-maitya ompaitaa-rika awishimotinari anta.

²³ Tsika-rika nojayitaki, iyosirita-kaana Tasorinkantsi, ikantana: ‘Oshiki inkimaatsita-kaityaami anta, ari yasitakoi-timiri.’

²⁴ Iro kantacha ti onkantzimo-siritina nonkami. Tima irootaki kowapirotacha nonkimo-siri-winta-pirotairo, irootaintsi nomatakiro nanaanti nariitya tsika owiraiya nosiyi. Tima irootaintsi nonthotyiro ikantakinari Awinkathariti Jesús nonkamantan-tairo Kamiithari Ñaantsi tsika okanta-kota inisironkatantai Pawa.

²⁵ Nokinkithata-kaayitakimi aajatzi awiroka-payi tsika okanta-kota ipinkathari-wintantai Pawa. Noyotzi naaka airo papiitairo piñaayitaana.

²⁶ Irootaki nonkantan-tyaamiri, ti naaka kantakaa-sityaaroni intziman-tyaari pyaasitaa-chani,

²⁷ tima nokaman-takimiro maaroni ikinkithasiritzi-takari Pawa yantiri, tikatsi aparoni nomani-motimi.

²⁸ Paamaako-wintaiya awiroka, ari pinkimitairiri ikaratzi kimisanta-yitaa-tsiri. Pinkinkithasiritaiya awiroka iwayitaki Tasorinkantsi pijwayitairi kimisantairiri Pawa. Paamaako-wintai-yaari ikaratzi iwawisaa-koyitairi Pawa xxxikapathain-kawintairixxxxxx Awinkathariti ipina-winta-yitairi.

²⁹ Tima noyoti naaka aririka nomakoryaaki, aritaki impokapaaki pasini inkimita-paakyaari katsimari owantaniri yapirotiri ipiraitari, tima inintapaaki yoka pokatsini yapirotiri kimisantzinkari. ‡

³⁰ Aamasitya aritaki yamatawitanaki pikarajitaki awiroka pikimisantzín-karítzi, iwashaanta-kaanakiri ikimisanta-wítari.

³¹ Irootaki pinkinkithasiritan-tyaari awiroka-payi. Tima mawa osarintsi nosaiki-mowaita-paintzimi, ti nowashaanta-paintiro noyomitaa-yitzimi maaroni, niraako-yitakami.

³² ¡Iyikiiti! Nokowa-kotziri naaka Pawa iriitaki aamaakowintyaamini iroñaaka, iriitaki kaminthayimiri, tima irootaki ikantayita-kairi. Aritaki iwitsika-siritaimi, aritaki imataimiro okaratzi ikasiya-kaakariri ikaratzi yasitai-yaari.

§

³³ Ti piñiina noniwityaaro naaka pithaari, piiriikiti, pasita-rika ooro.

³⁴ Piyojiitzi awiroka-payi, naakataki antawai-wintainchari naantari kowityii-moyitanari, ari nokimi-tajaari ikaratzi amitako-yitakinari.

³⁵ Ari nokina-kayirori noyomitaan-takamirori tsika ankantya antawai-piro-yitai, anisironka-yitan-tyaariri kowityaa-waita-tsiri. Nosirita-kaamiro ikinkithata-kotapaintziri Awinkathariti Jesús, ikantaki: 'Kimosiri-piro-wintaari inatzi ikaratzi opasitan-tachari, ti ari inkantaitiri ipasitaitari.' "

³⁶ Ikanta ithonka-nakiro Pablo ikamantan-takiro irokapayi, ityirowanaka yamanakaa-naari ikaratzi piyotainchari.

³⁷ Maaroni iraajiitaka, yawithanota-wakai-yitaka, ari iwithata-waari Pablo ijataira.

³⁸ Owasiri ikantajiitanaka, tima inkanta-kitzi Pablo airo yapiitajiro iñaajiri. Tima maaroni iyaataa-jiita-nakiri Pablo irojatzi ititanta-naari amaatako-minto-tsiki.

21

Ijatantaari Pablo Aapatyaawiniki

¹ Ikanta nookanajiri, otijiita-naana, tampatzika nowanakiro nojataka nampitsiki Cos. Okanta okitaititamanaki ariitakana pasiniki nampitsi Rodas, ikanta nawisanaki irojatzi Pátara-ki.

² Ari noñaapaakiri anta antaro amaatako-mintotsi jatatsiri Fenicia-ki, ari notijiitanaka.

³ Ikanta namaata-kojiitzi, namina-kota-nakiro othampisi Chipre, nokina-kotanaki naakaiti nakopiroki irojatzi Tonkaironiki. Tima tzimatsi owaararontsi yookaita-nakiri Mapiniki, ari naatako-jiita-paaki.

4 Ari noñaapaaki kimisantzinkari-payi, ari nosaiki-mowaita-nakiri okaratzi 7 kitaitiri. Ikantawakiri Pablo: “Airo pijatzi Aapatyaawiniki.” Iro ikantan-tariri, tima Tasorinkantsi oyosirita-kairiri.

5 Okanta nomaapaaki 7 tsitiniri, iro nawisan-tanakyaarimi. Iyaataa-jiitakina maaroni iyikiiti, itsipayitakaro iinaiti, aajatzi irintsiti. Irojatzti tsika owiraa-thapita nampitsi, ari notyiroowa-jiita-paaka impanikiiti, amanaiyapakina.

6 Ipoña nowitha-yitanaari maaroni, otijiita-naana amaatako-minto-tsiki. Piyajiitanaja irirori-payi iwankoitiki.

7 Ikanta namaata-kojiitzi nopoñaanaro Mapiniki irojatzti Tolemaida-ki. Ari nowitha-yitapaakari iyikiiti, tima aparoni kitaitiri nosaiki-mowaita-nakiri irirori-payi anta.

8 Okanta okitaitita-manaki, nokinajiitaki awotsiki irojatzti Cesarea-ki. Nosaiki-mota-paakiri iwankoki Felipe, kamantan-tanjirori Kamiithari Ñaantsi, iriitaki aparoni ikaratziri 7 ikoyita-kiri pairani yamitako-yitiri Tyaankaariti.

9 Tzimatsi Felipe okaratzi 4 mainaro irisinto, kamantan-tzinkaro onayitatzii.

10 Tima awisaki oshiki kitaitiri nosaika-paaki Cesarea-ki, ari yariitakari aparoni Kamantan-tzinkari, ipaita Agabo, ipoñaakaro iipatsitiki Judá-iti.

11 Ipokapaaki nosaika-jiitaki naakaiti. Yaapaakiri iwathakiro Pablo, yoosotakari irakoki aajatzi iitziki. Ikantzi: “Ari inkantiri Judá-iti yoosotiri asitariri yoka iwathakiro anta Aapatyaawiniki, yaanakiri iwinkatharitiki wirakochapayi. Irootaki iyotakaa-kinari naaka Tasorinkantsi.”

12 Tima nokimajiitaki nokaratzi notsipatakari Pablo, nokanta-kanta-witanakari: “Airo pijatzi Aapatyaawiniki.” Ikantzi-tawitakari aajatzi kimisantzinkari-payi nampitarori anta.

13 Iro kantacha ikantanakai: “¡Airo piraawai-jiita, oshiki piwasirita-kaana! Tima pinthatakana naaka. Aririka onkantyya yoosotaitina irojatzti nonkama-wintan-tyaariri Awinkathariti Jesús anta Aapatyaawiniki, omawaityaata.”

14 Tira nomatayri noitsinampairi nokanta-yiwitakari, apatziro nokanta-nakiri: “Omatyaata inintziri Awinkathariti.”

15 Okanta pasini kitaitiri, owitsika-jiita-naana, jaitijiitakina Aapatyaawiniki.

16 Tzimatsi kimisantzinkari-payi Cesarea-satzi oyaatakinari. Iriitaki aanakinari iwankoki atziri paitachari Mnasón, Chipre-satzi inatzii irirori. Tima pairani ikimisantajiri Jesús irirori. Iriitaki nomayimo-jiitakiri.

Yairikai-takiri Pablo tasorintsi-pankoki

17 Ikanta nariijiita-paaka Aapatyaawiniki, kimosiri ikan-tajiita iyikiiti iñaawakina.

18 Okanta okitaitita-manaki, yaayitanakina Pablo nari-ityaari Jacobo, iririntzi Jesús. Ari noñaapaakiri aajatzi jiwayitziriri iyikiiti.

19 Iriitaki iwithayita-paakari Pablo, ikamanta-paakiri okaratzi yantakaa-yitakiriri Pawa inampiki-payi pasini-satzi atziri.

20 Ikanta ikimajitaki, itharowinta-nakari Pawa. Irootaki ikantan-tanakariri Pablo: "Iyikí, tzimatsi oshiki ashininka Judá-iti kimisanta-najiriri Jesús. Iro kantacha ainiro isintsi-yitziri kimisantzinkari-payi imonkaratiro Ikantakaan-tani Moisés.

21 Ikimako-wintakimi awiroka piyomitaa-yitakiri ashininka Judá-iti saikatsiri pasiniki nampitsi, pinkanta-yitirimi: 'Ti onkowa-jaantyyaa pimonkaratairo Ikantakaan-tani Moisés, ti onkowa-jaantyyaa pinto-misitaa-nitairi pitomi-payi, ti onkowa-jaantyyaa antayitairo okaratzi amiyitari pairani.'

22 ¿Tsikama ankantyyaaka iroñaaka aririka iyotaki ashininka-payi ariitaami aka?

23 Noyotzi paita pantiri. Tima tzimatsi akarajitzi aka ikaratzi 4 atziri, iriitaki nintatsiri imonkaratiro ikasiya-kaariri Pawa.

24 Pintsipata-nakyaari yokapayi, ari pinkarati pantiro kitiwa-thata-kaajimini. Awiroka pinakowintirini inkarati impomiyitiri, yamiitai-tiniri iisi. Irootaki iyotantai-tyaari thaiyaantsi okaratzi ikantakoi-takimiri awiroka. Pimatzi-takaro awiroka pimonkara-yitziro Ikantakaan-taytziri

25 Iriima pasini-satzi kaari ashininkata, ikaratzi kimisanta-najiriri Jesús, notyaanka-kiniri pairani sankinarintsi. Nokantakiri: 'Airo piwayitari tzimaraantatsiri posiniri ipomitai-tziniriri pawaniro. Airo piwakoyitaro iriraani posiniri. Airo pimayimpi-waitzi, tima iwinkaitani yantaitirorika.'

26 Ikanta Pablo yaanakiri yoka 4 atziri. Imaw-itakaro okitaitita-manaji itsipayitakari inkiti-watha-yitan-tajyaari. Ipoñaaa ikyaaki tasorintsi-pankoki inkamantanti tsika onkarati kitaitiri onthonkan-tyaari ikasiya-kaantziri irirori, inkantan-tyaari tsika-paiti yamayitiri yasitakai-yaariri Pawa.

27 Ikanta omonkaratzi-mata-paaka 7 kitaitiri, tzimatsi Judá-iti poñaayita-chari ikipatsitiki Asia-satzi, iñaakiri Pablo tasorintsi-pankoki. Sintsii-piroini iyomitaa-naakiri atziri-payi imaimanitiri Pablo,

28 ikaimajiitanaki, ikantzi: “¡Ashininká, Israel-iiti! ¡Pamitakotina! Iriitaki yoka atziri ayitain-tsiri tsikarika-payi iyomitaa-yitziri atziri imaimanitiri ashininkapayi, ithainka-waitziro Ikantakaantani Moisés, ithainka-waitakiro aajatzi iroka tasorintsi-wanko. Iro watsi-pirotacha ikyaakaakiri tasorintsi-pankoki pasini-satzi atziri kaari ashininkata, ithainka-tasorintsi-waitakiro.”

29 Iro ikantantari, tima iñaakitziiri Pablo anta Aapatyaawiniki itsipatari Trófimo poñaachari Efeso-ki, isiyakaan-tajiitzi ikyaakaa-kitziiri tasorintsi-pankoki.

30 Tima sintsiini ipiyojiita-paaka oshiki atziri. Yairika-paakari Pablo, inosika-nakiri intakiroki tasorintsi-pankoki, yasitai-tanakiro.

31 Iroowitaincha iwaitirimi, ari ikamantai-takiri jiwatziiriri iwayiriti wirakocha, ikantai-tziri: “Imaimanita-wakaatyaa atziri.”

32 Ari yapatota-nakiri aajatzi iwayiriti inampina-payi irirori jiwari, isiyana-kityaa ipiyojiitaka atziri. Ikanta iñaawakiri ipokaki, iwashaanta-nakiri ipasawaitaitziri Pablo.

33 Yairika-paakiri Pablo, ikantanakiri iwayiriti: “Poosotan-tyaari apiti asirotha.” Isampita-nakiri atziri-payi: “¿paitaka yoka? ¿paitama yantakiri?”

34 Iro kantacha tzimatsi kaimaa-siwaita-nainchari, iro kantacha tzimatsi pasini-payi kaari akakotirini ikantaw-itakari. Ti inkimathatiro ijiwariti owayiri paita awisatsiri. Ityaankakiri iwayiriti yaanakiri Pablo tsika inaapiinta-jiiitzi owayiri-payi.

35 Ikanta yoirinka-kaawitari Pablo ijatakairi imaapiintzi owayiri-payi, aikiro isintsitatzii atziri-payi inintzi impasawaitiri, irootaki yanatan-tanakariri owayiri-payi inkini intzikaa-wintiri.

36 Tima aikiro iyaatako-winta-tziiri atziri-payi, ikaimajiitzi, ikantzi: “¡Piwamairiwí!”

Ikinkithata-kota Pablo

37 Iroowitaincha inkyaakaitiri Pablo imaapiintzi owayiri-payi, isampita-nakiri Pablo ijiwariti owayiri-payi, ikantziri: “Kantatsima nonkinkitha-waita-kayimi kapichiini.” Ari ikantanaki jiwari: “¡Tsikama piyotziroka noñaani!

38 ¿Tima awiroka Apitantoni-satzi, awiroka poñaakaan-takarori chapinki maimanitaantsi, kinapain-tsiri otzisi-masiki, pamaki 4000 piwayiriti?”

39 Ikantzi Pablo: “Naaka ishininka Judá-iti, nopoñaaro Tarso-ki saikatsiri anta Cilicia-ki. Otzinkami onatzii non-ampi, nonintzi nokinkitha-waita-kayiri noshininka-payi.”

40 Isinitai-takiri Pablo. Katziyanaka pawitsiki, itzinaa-wakotanaka imairitan-tawakyaari ishininka-payi. Okiryaantzii ikantajiitanaka imairijiitanaki. Ari yitanakaro iñaawaitan-tanakiro iñaani, kamiitha ikinkitha-waita-kaanakiri maaroni ishininka-payi Heber-iiti, ikantanakiri:

22

1 “¡Iyikiiti Israel-iitii! ¡Jiwari-payi! Pinkimi nonkantawaki naaka.”

2 Tima Okiryaantzii ikantajiitanaka imairijiitanaki. Ari yitanakaro Pablo iñaawaitan-tanakiro iñaani, kamiitha ikinkitha-waita-kaanakiri ishininka-payi, ikantanakiri:

3 “Pishininka nonatzii naaka. Notzimaki nampitsiki Tarso saikatsiri Cilicia-ki, iro kantacha nokimotataki naaka aka Aapatyaawiniki, iyomitaani nonatzii Gamaliel. Iyomitaa-kinaro noyotako-pirotiro ikantakaan-tani awaisatzitini. Nokowa-piinta-witaka nosiri-pirotyaari Pawa, pikimijita awirokaiti iroñaaka.

4 Pairani namina-minatziri awintaa-naariri ipaitai-tziri ‘Awotsi’, nonintzi nowirimi. Tima oshiki nonosika-yitaki sirampari aajatzi kooya, nasita-kota-kaanta-yitakiri.

5 Iñaayitakina maaroni Impira-tasorintsi-pirori aajatzi Antari-kona-payi. Iriitaki opayitakinari sankinarintsi ipakaan-tziri ashininka Judá-iti anta Ontyaamairiniki. Ipoña nojatanaki namina-mina-yitziri kimisantzinkari-payi, namayitziri aka Aapatyaawiniki, iwasankitaitiri.”

Ikinkithata-kota Pablo ikimisantan-taari
(Hch. 9.1-19; 26.12-18)

6 “Okanta naniijiitzi awotsiki, iroowitaka nariityaa Ontyaamairiniki, tampatzikataki ooryaatsiri, ari imapokinari morikanain-tsiri inkitiki, yoorinta-kota-paakina tsika nokatziyaka.

7 Ari notyaanaki kipatsiki. Nokimatzii ñaanatanari, ikantana: ‘¡Saulo! ¡Saulo! ¿Paitama pimaimanitananari?’

8 Ari nosampita-nakiri, nokantziri: “¡Pinkatharí! ¿Tsikama pipaitaka awiroka?” Ari yakaita-nakina, ikantaitana: ‘Naakataki Jesús Kasiyaka-wini-satzi pimaimanitziri.’

9 Tima iñaakiri oorinta-painchari ikaratzi notsipayitakari, itharowa-jiitanaki. Iro kantacha ti inkimajitiro irirori iñaanataitana naaka.

10 Ari nosampita-nakiri, nokantziri: ‘Pinkatharí. ¿paitama pinintziri nantajiri naaka?’ Ari ikantanakina Pinkathari: ‘Pintzinai, pijati nampitsiki Ontyaamairiniki. Ari inkaman-taitimiro paitaa pantiri.’

¹¹ Yakathata-naana ikaratzi notsipatakari irojatzi Ontyaa-mairiniki, tima mawityaaki ikantakaa-nakana oorinta-paakinari.

¹² Ari isaikiri anta aponi atziri ipaita Ananías, ipinkathatziri irirori Pawa, imonkaratziro Ikantakaantani Moisés. Pinkatha iwiri maaroni Judá-iti nampitayitarori Ontyaamairiniki.

¹³ Pokanaki Ananías iñiina. Ikanta yariita-paaka, ikanta-paakina: 'Iyiki Saulo, pikiryaaaji.' Apatha-kiro nokantanaka nokiryaanaji, aminawaita-naana.

¹⁴ Aikiro ikantana-kitziina Ananías: 'Awiroka ikoyajimi Iwawani awaisatzitini. Ikoyitakimi piyomitaan-tairo inintakayimiri irirori, tima piñaajiri Saipatzii-totaari tampatzikasirita-tsiri, pikimakiri iñaanatakimi.

¹⁵ Awiroka kinkithata-kajiirini maaroni atziriki. Pinkamantan-tayitairo okaratzi piñaakiri, okaratzi pikimakiri.

¹⁶ Tikatsi pasini piyaawintyaari iroñaaka. Pintzinai, pi-jati pinkiwaatyaa, pawintaa-jyaari Awinkathariti pinkowakotairi impyaakotan-tajyaa-mirori pantayi-witakaro kaari-pirori.' " *

Ikinkithata-kotziro Pablo ityaankai-tziri inkinkithata-kairi pasini-satzi atziri

¹⁷ "Ikanta nopiyaaro Aapatyaawiniki, nojatakhi tasorintsi-pankoki namanapaji, ari noñaawyatakari anta.

¹⁸ Noñaakiri Awinkathariti, ikantakina: 'Airo pisaman-itzi, pisitowi Aapatyaawiniki, tima airo ikimisantai-tzimi pinkinkithata-kowityaana aka.'

¹⁹ Nokanta-nakiri naaka: 'Pinkatharí, iyojiitzi maaroni nojata-piintaki tsika yapatota-piinta-jiita, nominkyaa-kaanta-yitakiri ikaratzi awintaa-naamiri awiroka, oshiki nopasata-kaanta-waitakiri.

²⁰ Ikanta iwamaitakiri pairani kinkithata-kotzimiri, Esteban, ari nokaratzi-takari naaka anta, naapatyaakari owa-maakiriri, naamaako-winta-kaniri iithaari-payi.'

²¹ Iro kantacha ikantanakina Pawa: 'Pijati, tima naaka tyaankimini intaina tsika inampiyitaro pasini-satzi kaari pishininkata.' "

Isaiki-motakiri Pablo ijiwariti owayiriiti

²² Ikanta ikimawaki atziri-payi, yapiita-nakiro ikaimajiitzi ikantzi: "¡Yoka atziri ti onkamiithati yañai! ¡Pasiryii-yaari!"

* 22:16 Wairontsi

²³ Aikiro isintsitatzii ikaimajiitzi, itika-kota-jiita iithaariki, yooka-wanitziro kipatsi tsika ipiyojiitaka, tima inkisajiita-tyaa.

²⁴ Ikanta ijiwari iwayiriti wirakocha, ikantanakiri aparoni iwayiriti: “Paanakiri inthomponta yoka, ampasata-wakiri inkamantan-tajirori opaita iñaawaitakiri iwatsimaan-takariri ishininka-payi.”

²⁵ Iro yoosowitai-takari impasatan-taityaariri, isampitanakiri Pablo pasini ijiwari owayiri, ikantziri: “Isankinata-kotani iwinkathariti Roma-satzi nonatzii naaka. ¿Sinitaantsita-tsuma impasataitina, tikira yaminakoi-tawakinaro paita-rika nokinakaa-sitakari?”

²⁶ Ikanta ikimaki ijiwari owayiri, ipiya-sita-nakari ijiwari-piroti irirori, ikantapaakiri: “Nowinkathariti, ¿Piyotakima paita antakiri? Isankinata-kotani inatzii Awinkathari-piroti arokaiti Roma-satziiti.”

²⁷ Ikanta ikimawaki ijiwari-piroti owayiri, ipoka-sitapaakiri Pablo, isampitapaakiri: “¿Omapiroma awiroka isankinata-kotani nowinkathariti?” Ikantzi Pablo: “Jii.”

²⁸ Ikantzi ijiwari owayiri: “Oshiki nopinako-wintakari naaka nosankinata-kotan-tyaari.” Ikantzi Pablo: “Ti nompina-wintyaa naaka. Isankinata-koitzi-takana owakira notzima-paaki.”

²⁹ Ikanta ikimajiitaki oosotawi-kariri Pablo impasawaitiri, yoosiryaa-kota-nakiri, ijapithata-nakiri. Tima antaro itharowanaki ijiwari owayiri oosotakaan-takiriri isankinata-kotani iwinkathariti Roma-satzi.

Yaitanajiri Pablo yapatota-jita-piinta ijiwari Judá-iti

³⁰ Okanta okitaitita-manaki, inintzi iyota-jaanti ijiwari owayiri opaita imaimanitan-tariri Judá-iti yoka Pablo. Yapatota-kaantakiri ijiwari-payi Impira-tasorintsitaari, aajatzii maaroni Antari-konaiti Judá-iti. Yamaitakiri Pablo yasitako-witai-takari, saikapaaki tsika yapatojiita jiwari-payi.

23

¹ Yaminapaakiri Pablo jiwari-payi apatotain-chari, ikantapaakiri: “¡Noshininká! Naamaako-winta-piintaka naaka airo otzimanta nantzi-motantiri, tima nonkimisanta-piintziri Pawa okaratzii ikantanari.”

² Ikanta Impira-tasorintsi-pirori paitachari Ananías, ipasa-waantita-kaantakiri Pablo.

³ Iro kantacha Pablo, ikantanakiri: “¡Taiyawarí! Pikimitakaro okitamaarowita iwantai-tariri kaminkari. Pawa pasatimini awiroka. Saikawitakami aka

pamina-kotan-tyaanaro Ikantakaan-taitani, ¿Tima pimpiyathatyaaro awiroka pipasata-kaantakina?”

⁴ Ikanta ikaratzí apatotain-chari, ikantanakiri Pablo: “¿Arima pinkantiri pikawiiri Impira-tasorintsi-piroti Pawa?”

⁵ Ikantzi Pablo: “Iyikiiti, ti noyowityaa naaka Impira-tasorintsi-pirori inatzii, tima onkantzi Sankinarintsi-pirori: ‘Airo pikawiiri jiwatakaan-tatsiri.’ ”

⁶ Iñaatzii Pablo tzimatsi Judá-iti ikaratakiri apatotain-chari Tampatzika-wiri inayitatzii, iriima pasini-payi Nasitantaniri inatzii, ikantanakiri: “¡Noshininká! Nasitantaniri nonatzii naaka, aajatzí noshininka-payi. Irootaki imishakowintan-taitanari iroñaaka, tima nonkimisantaji naaka aritaki yañaayitaji kamayita-tsiri.”

⁷ Ikanta ikimajiiitawaki ikantaki Pablo, iñaana-minthata-wakaanaka Nasitantaniri aajatzí Tampatzika-wiri.

⁸ Tima iriitaki Tampatzika-wiri-payi, kanta-piinta-tsiri: “Airo yañaayitaji kamayita-tsiri, ti intzimi Maninkariiti, ti intzimi siritsi.” Iriima Nasitantaniri, ikantajiiitzi irirori ti ari onkantakotya iroka-payi.

⁹ Ari ikaima-jiitanaki maaroni. Tzimatsi Yomitaan-taniri Nasitantaniri katziya-yitanain-chari, ikantanaki: “Yoka atziri ti ontzimi ikinakaa-sitani. Aamaa-sityaa iñaana-sirita-tziiri Maninkari, tirika iñaana-sirita-tziiri siritsi.”

¹⁰ Aikiro isintsitatzii ikaima-jiitzi. Irootaki itharowan-tanakari ijiwari owayiri-payi iwamaitiri Pablo. Ikaimakaan-tairi iwayiriti yaanajiri inthompoina tsika imaapiinta-jiitzi.

¹¹ Okanta otsitinitanaji, iñaakaari Awinkathariti yoka Pablo, ikantairi: “Airo pitharowantari, aritaki pinkinkithata-kotakyaa Roma-ki pikimitaakiro aka Aapatyaawiniki.”

Ikinkitha-sirita-jiita iwaitiri Pablo

¹² Okanta okitaitita-manaki, ikinkitha-waijiitaki pasini Judá-iti, ikantajiiitzi: “Thami amashika-winta-jiitiri Pablo irojatzi awamaan-takyaariri.” *

¹³ Yanaanakiro ikarajiiitzi 40 atziri kamanta-wakain-chari.

¹⁴ Iriitaki jatasita-kiriri ijiwari-payi Impira-tasorintsitaari, aajatzí Antari-kona-payi, ikantapaakiri: “Noninta-jiitaki nomashika-wintiri Pablo irojatzi nowamaan-takyaariri.

¹⁵ Irootaki nokinkithasiritakari naaka-payi, nonintzi paapatyaa-wakaiyaa awiroka pikaratzí papatota-piinta-jiita, pinkinkitha-waita-kairi ijiwari owayiriiti, pinkantiri: ‘Pamajinari Pablo onkitaitita-manaki naminako-pirotiri

* 23:12 amashika-winta-jiitiri = airo awajiita, airo irajiiitzi amiri irojatzi asiryaan-takyaariri.

ikinakaa-sitakari.’ Tima aamawintaa nonkanta-jiityaa naaka, irojatzu nowan-tawakyaariri tikira yariita-paakyaa aka.”

¹⁶ Iro kantacha ikimaki itziniri Pablo ikamanta-wakaa-jiita, jatanaki tsika imaajiitzi owayiri-payi, ikamanta-paakiri Pablo.

¹⁷ Ipoñaa ikaimaki Pablo aparoni ijiwari owayiri, ikan-takiri: “Paanakiri yoka awankari anta pijiwa-piroritiki, tzimatsi opaita inkaman-tiriri.”

¹⁸ Ikanta ijiwari owayiri yaanakiri itziniri Pablo ijiwa-piroritiki owayiri, ikantapaakiri: “Jiwari, ikowa-kotakina Pablo namakimiri yoka mainari, tzimatsi inintziri inkaman-timiri.”

¹⁹ Ikanta jiwari-pirori, yaanakiri mainari intyaatsikaini, isampitakiri: “¿paita pinkaman-tinari?”

²⁰ Ikantanaki mainari: “Ikinkitha-siri-jiitaka Judá-iti inkowa-kotimi onkitaitita-manaji paanajiri Pablo tsika yapatota-piinta-jiita Antari-konaiti, ari yaminako-piro tiro ikinakaa-sitani.

²¹ Airo pikimisantziri, tima omanajiitaka 40 atziri-payi. Ikantajiitaki: ‘Thami amashika-winta-jiitiri Pablo irojatzu awamaan-takyaariri.’ Aritaki owitsika-jiitaka iroñaaka, iyaawinta-jiitatya tsika pinkanti awiroka.”

²² Ikanta ityaantajiri yoka mainari, ikantawajiri: “Airo pikamantan-tziro iroka-payi.”

Iwawisai-takiri Pablo pinkathariki Félix

²³ Ikanta ijiwari owayiri ikaimaki apiti inampina, ikan-takiri: “Papatoti 200 piwayiriti, aajatzu 70 owayiri-payi kyaakota-chani, pasini 200 aayitatsini iwisa-minto. Iriitaki jatatsini tsitini-paiti anta Cesarea-ki.

²⁴ Imoña paminaki pasini inkyaa-kota-nakyaari Pablo, paamaako-wintyaari kamiitha. Paanakiri pinkathariki Félix.”

²⁵ Ari ityaanta-kiniri isankinari pinkathari, iroka ikantziri:

²⁶ “Isankinari Claudio Lisias ityaantziniri pinkathari Félix: Oshiki nowithatami.

²⁷ Yoka atziri notyaanta-kimiri, yairika-kaanta-witakari Judá-iti aka, iroowitain-chami iwirimi. Ikanta noyotaki isankinata-kotani inatzii awinkathariti Roma-ki, naanaki nowayiriti, nookakaa-wintakiri.

²⁸ Nokowaki noyoti paita ikinakaa-sitakari, paita imaimanitan-taitariri, naanakiri yapatota-piinta-jiita irantari-konati-payi.

²⁹ Noñaatzii imaimani-winta-sitari ikantakaan-taitani irasi iriroriiti. Ti onkamiithati iwamaitiri, ti onkamiithati aajatzu yasitako-waitaitiri.

30 Nokimaki aajatzi inintajiiatzi Judá-iti iwamairi, irootaki notyaankan-tamiriri awiroka. Nokantzi-takari ikaratzi maimani-waitziriri inkaman-timiro paita itzimawintan-tariri yoka.”

31 Imatakiro owayiri-payi. Yaanakiri tsitini-paiti Pablo nampitsiki ipaitai-tziro Antípatris.

32 Okanta okitaitita-manaki, piyajiitaja owayiri-payi aniita-sita-nainchari. Iriima ikaratzi kyaakota-nainchari aikiro iyaata-kota-nakitziiri Pablo.

33 Ikanta yariita-kaakari Cesarea-ki, ipapaakiri sankinar-ntsi pinkatharika, ikantapaakiri: “Pinkatharí, yoka Pablo.”

34 Ikanta ithonka-kiro pinkathari iñaanata-wakiro sankinarintsi, isampita-nakiri Pablo, ikantziri: “¿Tsika pipoñaaka?” Ikantzi Pablo: “Nopoñaaro Cilicia-ki.”

35 Ikantzi Claudio: “Ari nonkimakimi apaata aririka yariita-paakyaa ikaratzi maimanitziimiri.” Ikantakaantaki yaitanakiri iwinkathari-pankotiki Herodes, ari yaamaako-wintyaariri anta.

24

Ikinkithata-kotakari Pablo anta Félix

1 Okanta awisanaki 5 kitaitiri, ariitapaaka Cesarea-ki Impira-tasorintsi-pirori Ananías itsipayitakari Antari-konaiti aajatzi ookaako-wintan-taniri ipaita Tértulo. Yawisa-sita-paakiri pinkathari imaimanitiri Pablo.

2 Ikanta yamaita-paakiri Pablo, ñaawaitanaki Tértulo, ikantanakiri Félix: “Paasonki pinkatharí, tima kami-itha noñaayitakiro nosaiki, oshiki piyota-nita, pantakiniri kamiithata-tsiri noshininka-payi.

3 Nowinkatha-pirorití Félix, oshiki ipaasonkita-piintakimi maaroni noshininka.

4 Iro kantacha airo osamanitanta, nonintzi pinkimisanta-wakina kapichiini nonkantimiri.

5 Noñaakiri naaka yoka atziri, owaari-pirotaniri inatzii. Ithonka ikina-kina-yitaki nampitsiki, ti apatziro imaimanitakiri noshininka Judá-iti, irijatzi jiwatakaa-najiriri ikaratzi paitasi-waita-chari ‘Isirita-naariri Kasiyakaa-wini-satzi.’

6 Inintaki aajatzi iyaaripirotiromi notasorintsi-pankoti, irootaki nairika-kaanta-kariri, noninta-jiiwitaka namina-kotan-tyaarimi Ikantakaan-taitanari naakaiti.

7 Iro kantacha ipokapaaki jiwari Lisias, sintsiini ikantapaaka, yaapithata-kinari.

8 Ikantanakina: ‘Ontzimatyii pijati pinkathariki iwit-sikimiro kantain-chari.’ Intsiyaa pisampi-pirotiri awiroka ayotantyaarori omapiro-rika nomaimanitan-takariri.”

⁹ Irojatzzi ikantzi-tajjiitakari Judá-iti ikaratzi pokaintsiri.

¹⁰ Ari itzinaa-wakotanaka pinkathari iñaawaitan-tyaari Pablo. Ikantanaki Pablo: “Oshiki nokimo-siri-wintakimi, tima awirokataka kiminani nonkinkithata-kotyaari, tima noyotzi awirokataka owitsika-piinta-kiniriri noshininkapayi imaimanita-wakaa.

¹¹ Kantatsi pisampita-kowintina awiroka, tima owakira nariitaja Aapatyaawiniki, okaratzi 12 kitaitiri nariitan-taari, nonintawita nopinkathata-pajirimi Pawa.

¹² Tikatsi ñiinani noñaana-minthati, ti nomaimanitiri atziri-payi tasorintsi-pankoki, ari nokantakari pasiniki nampitsi, tikatsi nomaimaniti yapatota-piinta-jiita.

¹³ Yokaiti kamanta-kota-kinari iroñaaka aka, tima airo iñiitziro omapirotatya ikanta-kotanari.

¹⁴ Ari okantari, nawintaajari naaka ipaitai-tziri ‘Awotsi.’ Irootaki ikantayitziri amishakowintanari noyimisanta-siwaitani onatzii. Nawintaa-jatyari naaka Pawa ipinkathatziri pairani nowaisatzitini. Nokimisantziro ikantakaantani, aajatzi isankinari-payi Kamantan-tzinkariiti.

¹⁵ Ari nosiyari irirori-payi iyaawintari Pawa iwañaayitajiri kamayitain-tsiri, ti apatziro yañaayitaji kamiithasiriri imatzita-jyaaro maaroni kaari-pirori-payi.

¹⁶ Irootaki nokowanta-piintakari airo otzimawaitzi kaari-pirori nantzi-motiriri Pawa, aajatzi atziri-payi.

¹⁷ Tima awisaki oshiki osarintsi nokina-kina-waitaki, nopiyaja nonampiki namaji nompasita-pajyaariri noshininka kowityaa-waita-tsiri, nokowawitapaja aajatzi nompomita-pajinirimi Pawa.

¹⁸ Irootaki nantziri tasorintsi-pankoki, ari namiitakiro noisi nonki-tiwa-thatan-tajyaari, ti oshiki nonkara-jiiti, tikatsi nomaimaniti anta. Aripaitira iñaapaakina Judá-iti poñaayita-chari Asia-ki.

¹⁹ Iriitaki pokatsinimi aka inkinkithata-kotina opaita-rika iñaakota-kinari.

²⁰ Ti impokatyii irirori, yokayitaki pokaintsiri iriitaki Antari-konaiti apatowinta-kanari chapinki, intsityaa inkantimi tzimatsi-rika iñaakota-kinari anta nokinakaasi-takari.

²¹ Aamaaka iro ikanta-kotanari nokanta-kiriri chapinki yapatowintan-tanari, nokantakiri: ‘Irootaki imishakowintai-tanari nokimisantajiro yañaayitaji kamayita-tsiri.’ ”

²² Tima iyotako-pirotzzi-tari pinkathari Félix ipaitai-tziri “Awotsi-wiri,” irootaki iwashaantan-tanakariri, ikan-tanakiri: “Aririka impokaki jiwari Lisias, ari inkamanta-pirota-paakinaro.”

²³ Ikantanakiri Félix ijiwari owayiri-payi: “Irojatzira paamawinta-wakyaari Pablo, iro kantacha pisinitiri yariityaari irapatyaani-payi impantyaariri kowityii-motariri.”

²⁴ Okanta pasini kitaitiri, ipokaji pinkathari Félix itsipatakaro iina Drusila, oshininka Judá-iti onatzii iroori. Ikaimakaan-tapajiri Pablo inkimiri inkinkithatiniri tsika okanta-kota yawintaajari Jesús, Saipatzii-totaari.

²⁵ Iro kantacha yitanakaro Pablo ikinkithata-kiniri tampatzika-siritaantsi, ñaako-siritaantsi, iwasankitaan-taiti apaata. Itharowan-tanakaro Félix, ikantanakiri: “¡Aritapaaki, pijatai! Ari napiitajiro nonkaima-kaantajimi apaata nosaika-siwaityaa-rika.”

²⁶ Tima iyaawinta-witatyaaari Félix impinako-wintyaami Pablo, yookakaa-wintan-tajyaariri. Irootaki yapii-yapiitan-tawitarori ikaimakaan-tziri inkinkitha-waita-kairi.

²⁷ Awisaki okaratzi apiti osarintsi. Ari okarata-paaki ipinkatha-ritzi Félix. Inintzi yaapatyaa-piintyaari Judá-iti, yasita-kota-kaanta-nakiri Pablo. Yimpoyiitaari pasini pinkathari paitachari Porcio Festo.

25

Inintaki Pablo iriitaki César mishakowintirini

¹ Aritaki pinkathari-wintantaji Festo. Ari maakotanaki mawa tsitiniri, jataki Aapatyaawiniki ipoñaanakaro Cesarea-ki.

² Ikanta ijiwari-payi Impira-tasorintsitaari aajatzi iriipirori-payi Judá-iti, ikamanta-kota-wakiri Pablo.

³ Ikowa-kotakiri Festo intyaantajiri Pablo Aapatyaawiniki. Ikinkithasiri-jiitaka iwamaakaan-tiri niyaanki-thakiniki awotsi.

⁴ Iro kantacha ikantanaki Festo: “Yasitakoi-takiri Pablo anta Cesarea-ki, irootzi-mataki nojataji anta.

⁵ Intsityaa iyaatanakina pijiwariti, tzimatsi-rika ikinakaa-sitani yoka atziri, aritaki pimishakowintiriri anta.”

⁶ Ti osamani-piroti isaikawaita-painti Festo Aapatyaawiniki, piyaja Cesarea-ki. Okanta okitaitita-manaki, isaikaki iwinkathari-mintoki, ikaimakaan-takiri Pablo. *

⁷ Ikanta ikyaapaaki Pablo, ari ipokajiita-paaki Judá-iti poñainchari Aapatyaawiniki, oshiki kaari-pirori ikantakowaita-paakiriri. Iro kantacha ti iñiuro omapiro-rika okaratzi ikantakoi-tziriri.

⁸ Ari ikisako-winta-nakari Pablo, ikantanaki: “Tikatsi kaari-pirori nantaki naaka, ti nompiyathatyaaro

* 25:6 ti osamani-piroti = 8 okaratzi kitaitiri, tirika onkarati 10 kitaitiri isaikawaita-paintzi

Ikantakaan-taitani, ti noyaaripirotiro tasorintsi-panko, ti nonkawiya-waitiri César ijiwari-piroti Roma-satzi.”

⁹ Tima inkowatziri pinkathari Festo yaapatyaa-piintyaari Judá-iti, isampita-nakiri Pablo: “¿Pinintzi pijati Aapatyaaawiniki, namina-kotan-tyaamiri anta?”

¹⁰ Ikantanaki Pablo: “Ari okamiithatzi paminako-tinano aka, tima awiroka iwaki César, pijiwari-piroti. Aritaki piyojiitaki tikatsi kaari-pirori nantzi-motiriri noshininkapayi Judá-iti.

¹¹ Ari ontzimimi nokinakaa-sitani, kantatsi iwasankitaitantyaanaro kaamanitaantsi. Iro kantacha tikatsi nonkinakaa-sityaari, ti onkamiithati pintyaankina anta. Nokowatzii iriitaki pinkathari César amina-kotinani.”

¹² Ari ikinkitha-waita-kaanakiri Festo inampina-payi. Ikantakiri: “Pikowatzii yamina-kotimi César, aritaki pijataki.”

Yaitanakiri Pablo pinkathariki Agripa

¹³ Ikanta pinkathari Agripa aajatzi iina Berenice pokajitaki Cesarea-ki, iwihatyaari Festo. †

¹⁴ Ikanta isaikawaita-paintzi Cesarea-ki, ikinkitha-waita-kaakiri Festo tsika ikanta-kota Pablo, ikantakiri: “Tzimatsi aka aparoni atziri yookanajiri pinkathari Félix yasitakoi-tziri.

¹⁵ Tima nojata-kitzi chapinki Aapatyaaawiniki, oshiki ikantako-waita-wakiri ijiwari-payi Impira-tasorintsitaari aajatzi Antari-konaiti, inintaki naaka tsitoka-kaantirini.

¹⁶ Nokanta-nakiri naaka: ‘Iroka namijiitari inampiitiki Roma-satzi: Ontzimatyii yapatojiityaa ikaratzi maimanita-wakaa-chari, inkisako-wintan-tyaari omishakowintaari. Omapiro-rika otzimi ikinakaa-sitani, aritaki onkantaki iwaitiri.’

¹⁷ Irootaki nomatakiri ipokajiitaki mishakowintan-taniri, ti noshintanaki, jatakina nosaika-mintoki, nokaima-kaantakiri yoka atziri.

¹⁸ Iro kantacha ti onkanta-pirotayaa ikantako-witapaa-kariri imishakowintziri, ti noñiuro onkaaripiroti okaratzi nokinkithasirita-kowita-kariri.

¹⁹ Apatziro ikinkithatakiro ikimisanta-siwaitari, ikinkithata-kotakiri aajatzi Jesús iwamaitakiri, iriitaki ikantziri Pablo añaaaji.

²⁰ Ti noyoti naaka tsika nonkantiro kantachari, nosampitakiri Pablo inintzi-rika ijati Aapatyaaawiniki yaminakoi-tantyaariri anta.

† 25:13 Agripa = Herodes

²¹ Iro kantacha ininta-pirotatzii Pablo iriita-jaantaki amina-kotirini awinkathari-piroti, César Augusto. Irootaki nokantan-takari yasitakoi-tawakiri irojatzii nontyaankan-takyaariri anta.”

²² Ikanta Agripa ikantanakiri Festo: “Nonintzi nonkimiri naaka yoka atziri.” Ikantzi Festo: “Aritaki pinkimakiri onkitaitita-manaki.”

²³ Okanta okitaitita-manaki, ikyaaki Agripa itsipatakaro Berenice, iina, owaniinka ikantayitaka. Itsipatakari iji-wari owayiri-payi, aajatzi iriipirori-payi atziri saikayita-tsiri anta. Ikantaki Festo yamaitiri Pablo.

²⁴ Ari iñaawaitanaki Festo, ikantzi: “Pinkathari Agripa, iriipiroriiti ikaratzi apatotain-chari aka, yokataki yoka atziri. Oshiki imishakowinta-waitakiri Judá-iti Aapatyaawiniki aajatzi aka Cesarea-ki. Ikaima-piinta-jiitzi inintzi iwamaakaan-tiri.

²⁵ Iro kantacha ti noñii naaka ikaaripirotakari iwamaantaityaariri. Iriitaki ninta-sitain-chari yamina-kotiri Augusto, irootaki okowa-pirotantari nontyaankiri anta.

²⁶ Ti noñii naaka ompaityaa nosankinati-niriri pinkathari-pirori tsika okanta-kota, irootaki namakaan-takariri piñaayitiri awirokaiiti, awirokata-jaantakira pinkathari Agripa namakiniri, aririka pithonkakiro pisampi-winthatiri, tzimataiki nosankinatiri.

²⁷ Tima ti onkamiithatzi-motina naaka nontyaanki apanoni asita-kotaari, airorika otzimi tsika osankinata-kotyaa okaratzi ikinakaa-sitakari.”

26

Ikisako-winta Pablo anta Agripa-ki

¹ Ikanta Agripa ikantanakiri Pablo: “Kantatsi piñaawaiti awiroka.” Ari itzinaa-wakotanaka Pablo, ñaawaitanaki, ikantzi:

² “Pinkathari Agripa, oshiki nokimo-siritaki nonkinkithawaita-kayimi iroñaaka, nonintzi nonkinkithata-kotiro okaratzi ikantako-waita-kinari Judá-iti.

³ Tima piyopirotziro awiroka okaratzi yamitari ashininkapayi Judá-iti añaawinta-kotiri iroñaaka. Irootaki nokowan-tari pinkimisanta-wakina nonkantimiri.”

Yañaantari Pablo tikira inkimisanta-jiita

⁴ “Iyojiitzi Judá-iti tsika nokanta pairani nomainarita-paaki, ainiro nosaikawita nonampiki, aajatzi nosaikimoyitan-takariri Aapatyaawini-satzi.

⁵ Tima naakata-piintaki Nasitantaniri sintsitantani, nomonkara-yitziro Ikantakaan-taitani. Ininti-rikami

noshininka-payi, kantatsi inkinkithata-kotina, tima iyotina tsika nokanta-waita.

⁶ Irooma iroñaaka ikantakoi-tataanaro nokinkithata-kota-najiro iyaakoniintaitani ikasiya-kaakiriri Pawa pairani awaisatzi.

⁷ Pinkathari Agripa, irojatzi noyaako-niintzi-takari naaka, irootaki ikantako-yitanari ashininka-payi iroñaaka. Irojatzi iyaakotzi-taari ashininka-payi karatatsiri 12 icharinini Israel, inintzi imonkaratairo Pawa ikasiya-kaantakiri. Irootaki iñaasintsitanti ikamaiwintaari Pawa maaroni kitaitiri.

⁸ ¿paitama kaari pikimisantanta awiroka-payi kantatsi iwañaajiri Pawa kamawita-chari?"

Imaimani-witakari Pablo kimisantzin-kariiti

⁹ "Nomatzi-tawitakaro naaka pairani noña-sintsi-waita, nosiyakaantzi irootaki nantawairi nomaimanitari ikaratzi awintaa-naariri Jesús Kasiyaka-wini-satzi. *

¹⁰ Irootaki nantakiri Aapatyaawiniki. Iriitaki sinitakinarori ijiwari-payi Impira-tasorintsitaari, tima oshiki kimisantzin-kariiti nasita-kota-kaantakiri. Ikanta noñaayiziri iwamaitziri onimotakina naaka. †

¹¹ Oshiki nowasankitaa-piintakiri tsika yapatota-piintajiita iwashaantan-tyarori ikimisantziri. Omapiro nokisaniintakiri irootaki nomaimanitan-tariri, nomatzi-takari saikayita-tsiri pasiniki nampitsi."

Yapiitziro Pablo ikinkithata-kota ikimisantant-tajari

(Hch. 9.1-19; 22.6-16)

¹² "Irojatzi nojatan-takari Ontyaamairiniki, iriitaki otyaanka-kinari ijiwari-payi Impira-tasorintsitaari.

¹³ Iro kantacha tzimatsi awisain-tsiri niyaanki-thaki awotsi, iwiraaka tampatzika ooryaatsiri, ari noñaaki oorinta-nainchari inkitiki, yanaanakiri isiparyaani ooryaatsiri, yoorinta-kota-paakina nokatziyaka naaka aajatzi ikaratzi tsipata-kanari.

¹⁴ Notyaajiitanaki maaroni kipatsiki. Nokimatzi iñaanatai-tanakina iñaaniki noshininka Heber-iiti, ikantana: '¡Saulo! ¡Saulo! ¿paitama pimaimanitan-tanari? Awiroka wasankitaa-waita-chari apaniroini, okimiwaitakaro pimpaikatziyaaromi thoyimpi-thowari.'

¹⁵ Ari nakanakiri naaka, nokantziri: '¡Pinkathari! ¿Tsikama pipaitaka awiroka?' Ikantzi Awinkathariti: 'Naakataki Jesús pimaimantziri.

¹⁶ ¡Pinkatziyi! Tzimatsi opaita noñaakan-timiri iroñaaka, tima nonintatzii nompira-tyaami. Ontzimatyii

* 26:9 Wairontsi † 26:10 Itasorintsita-kayitani

pinkinkithatajiro okaratzi piñiiri iroñaaka, aajatzi onkarati nanta-kayimiri apaata.

¹⁷ Aritaki piñaakiro nookakaa-wintajimi imaimanitimi pishininka-payi Judá-iti, aritaki nookakaa-wintajimi aajatzi nontyaankimira inampiki pasini-satzi atziri kaari pishininkata.

¹⁸ Osiyawaita-jyaaro pikiryaa-kaayita-jirimi. Arita-paaki ikinasi-waitaka otsitini-kitzi, tima yaniiyitaji tsika okitainkatzi. Aritapaaki ipinkatha-waitakiri Mishatan-taniri, Pawa pinkathari-winta-jirini. Aritaki nompyaakota-jiri yantayi-witakaro kaari-pirori, nasiyita-jyaari awintaa-jyaanari. Tima irootaki nokasiya-kaakiriri.' ”

Ti impiyathata-nakya Pablo iñaakiro iñaakai-takiriri

¹⁹ “Pinkatharí Agripa, ti nopiyathanaka noñaakiro iñaakai-takinari Inkiti-satzi.

²⁰ Nitanakaro nokinkithata-kaanakiri Ontyaamairini-satzi, Aapatyaawini-satzi, nomatanakiri ikaratzi nampiyatarori iipatsitiki Judá-iti, aajatzi nokimitaanakiri pasini-satzi ikaratzi kaari ashininkata, nokantayitzi: ‘Pimpiya-sitajiri Pawa, pantayitairo ñaakantaironi piwashaantajiro pantawitakaro kaari-pirori.’

²¹ Irootaki kantakaan-tzirori yairika-kaantan-takanari noshininka-payi tasorintsi-pankoki, inintawi-jiitaka iwinami.

²² Iro kantacha inisironkatakana Pawa aikiro nojatakaa-tziro nokinkithata-kotziri iroñaaka. Nokinkithata-kayiri maaroni, iriipirori-payi aajatzi kaari iriipiro-yitatsini. Tima ti nontika-paintiro okaratzi isankina-yitakiri pairani Moisés aajatzi Kamantan-tzinkari-payi tsika nokinkithata-piintaki. Tima isankinata-koyitakiro onkarati awisayita-tsini, ikan-tayitaki:

²³ Ontzimatyii inkami Saipatzii-totaari, iro kantacha aririka inkamawitakyaa iriitaki itakaan-tajyaaroni yañaaji. Irootaki inkinkithata-koitan-tyaaniriri awisakotaantsi ashininka-payi, inkinkithai-tainiri aajatzi pasini-satzi kaari ashininkata.”

Inintzi Pablo inkimisanta-kairi Agripa

²⁴ Ikanta ithonka-kiro Pablo ikamanta-yitakiri, ari ikaimanaki Festo, ikantzi: “¡Pablo, pisinki-wintatya! Okantakaami pikamaitaro piñaanatziro osankinaritsi-payi.”

²⁵ Ikantzi Pablo: “Pinkatharí. Ti nosinki-wintyaa, tima omapirota-tyaa okaratzi nokanta-yitakiri.

²⁶ Iyota-kotziro pinkathari Agripa okaratzi nokaman-takimiri. Noyotzi naaka iyota-kotziro maaroni, tima ti omanako-yityaa.

²⁷ Pinkathari Agripa, ¿tima pinkimisantiro okaratzi isankina-yitakiri Kamantan-tzinkari-payi? Noyotzi naaka pikimisantziro.”

²⁸ Ikantzi Agripa: “¿Pisiyakaan-tzima pikantakina kapichiini aritaki pinkimisanta-kaakina, nonkimitan-tajyaariri ‘Saipatzii-totaari-wiri?’ ”

²⁹ Ikantzi Pablo: “Okantawitaka kapichiini-rika nokanta-kimiri, oshiki-rika, onkamintha iriitaki Pawa kantakai-yaaroni pinkimita-kota-jyaanaro nokantaka naaka, ti ap-atziro awiroka pinkathari, maaroni pikaratzi pikimayitakina iroñaaka, onkanta-wityaa airo yoosotan-taitamiro awiroka asirotha.”

³⁰ Ari ikatziyanaka pinkathari Agripa aajatzi Berenice. Imatzita-nakaro pinkathari Festo, aajatzi maaroni ikaratzi itsipatakari.

³¹ Jaitijiitanaki intyaatsikaini, ikinkitha-waita-kotziro ikantakiriri Pablo. Ikantanta-wakaa-jiita: “Airo yasitakoi-tzirimi yoka atziri, tima tikatsi inkinakaa-sityaa iwamaitan-tyaariri.”

³² Ikantanakiri Agripa pinkathari Festo: “Aritaki apakaa-jirimi yoka atziri, airo inintakimi irirori yamina-kotiri awinkathari-piroti.” ‡

27

Ityaankai-takiri Pablo otzinkamiki inampi wirakocha-payi

¹ Ikanta inintajiitaki intyaankiri Pablo anta Italia-ki, itsipatai-takiri pasini-payi asita-kotaari, ari nojatzi-tyaari aajatzi naaka. Iri anakirini jiwatziriri iwayiriiti pinkathari-pirori Augusto, ipaita Julio.

² Ikanta notita-kota-nakari Adramitio-satzi jatakina Asia-ki. Ari nokarata-nakiri Aristarco poñaachari Tesalónica-ki, nampitsi saikatsiri Macedonia-ki.

³ Okanta okitaitita-manaki ariitakana Simaaki. Ari yaripirota-paakari Julio yoka Pablo, isinitakiri yariitapaintyaari yaapatyaani-payi impanta-wakyaariri kowityii-motariri.

⁴ Ikanta nawisanakiro Simaa, ari nomonthaakaro antaro tampyaa, ti onkanti namaata-kotanaji, irootaki nokina-kotan-tanakari othampisiki, ipaita-tziri Chipre.

⁵ Noothaki-ryaanakiro inkaari nokinanakiro Cilicia-ki aajatzi Panfilia-ki. Irojatzi nariitan-takari Mira-ki, nampitsi saikatsiri anta Licia-ki.

⁶ Ari iñaapaaki ijiwari owayiriiti pasini notitan-tanajyaari opoñaakaro Alejandria-ki ojatiro Italia-ki, ari itijiitanaja.

⁷ Oshiki kitaitiri namatsinka-kota namaata-kotzi. Oshiki opomirintsitaka nariitan-takari Gnido-ki. Aikiro omonthaa-kotatyaana tampyaa, irootaki nomontyaa-kotanta-nakari Salmón-ki, nosinampita-nakiro othampisi Creta.

⁸ Oshiki opomirintsitaka namaata-kotzi, irojatzu nariitan-takari nampitsiki ikantai-tziro “Kamiithawochaaki” tsika okaakitapaji nampitsi Lasea.

⁹ Tima awisaki oshiki kitaitiri namaata-kotaki, kyaaron-tsitzu-matapaji, ari okowiinka-pirotanaki namaata-kotzi. Irootaki iyomitaanta-witakariri Pablo yoka jiwari, *

¹⁰ ikantzi: “Pinkimisanta-wakina, kimitaka akowiinkata-kotatzii amaata-kotzira, aritaki ampyaakiro amaatako-mintotsi, aajatzi waararontsi-payi, aritaki ankamakaan-tayitaki aajatzi.”

¹¹ Iro kantacha ti inkimisanti ijiwari owayiri-payi, apatziro ikimisantakiri asitarori amaatako-mintotsi aajatzi antakotzirori.

¹² Tira onkamiithatatyii inkyaarontsita-koti tsika yaatako-witaka, inintajiitaki ijaniintimi Fenice-ki saikatsiri Cretaki, airo oñaasirin-kantari tampyaa kinayita-tsiri kirinka aajatzi katonko. Ari inintajiitaki iwawisayiro kyaarontsi.

Itampyaata-kotzi inkaariki

¹³ Isiyakaantzi ari onkantaki yamaata-koti, tima owakira itapaakaro otampyaatzi kapichiini. Ari namaata-kojiitanaki othapyaaki Creta.

¹⁴ Tikira osamanitaki antarota-paaki tampyaa poñaanain-chari kirinkanta, ookanta-paakaro amaatako-mintotsi. †

¹⁵ Onosika-kota-nakina. Tikatsi inkanta-najiro iyamaatako-minto, onosika-kota-nakina tampyaa.

¹⁶ Oshiki nopomirintsitakaro pitotsi thatayitain-chari amaatako-minto-tsiki. Nokina-kotanaki othampisi ipaitaitziri Clauda, ti ontampyaa-piroti anta.

¹⁷ Notiyitakiro amaatako-minto-tsiki okaratzi tzimatsiri pitotsi. Tima tharowa nokanta-jiitaka nayiinta-kotyaaro impaniki tsika ojintatzi inkaari, tima yoosoitakiro onampinaki amaatako-mintotsi airo okotaanta. Isinita-nakiro onosika-kotina tampyaa. ‡

¹⁸ Okanta okitaitita-manaki, aikiro otampyaatatzi sintsiini, yitanakaro iwiinka-kaantanaki iwaararo.

* 27:9 kyaaron-tsitzu-matapaji = ithonka-piintai-tziro itziwai-jiita † 27:14 tampyaa poñaanain-chari kirinkanta = Euroclidón ‡ 27:17 impaniki tsika ojintatzi inkaari = Sirte

19 Okanta pasini kitaitiri, iwiinka-yitanakiro okaratzi yasitakai-tarori amaatako-mintotsi.

20 Oshiki kitaitiri awisain-tsiri ti noñaayitajiri ooryaatsiri aajatzi impokiro. Antaroiti nontampyaata-koti ti noyojiiti aririka nawisako-yitaji.

21 Tima awisaki oshiki kitaitiri ti nowajyaa, ikan-tanaji Pablo: “Pinkimisanta-wakina, ari okamiithawita pinkimisanta-kinami chapinki irojatzi asaikakimi Creta-ki. Airo añaayitziromi okaratzi awishimota-yitakairi.

22 Iro kantacha airo okantzi-moniintami iroñaaka, tima airo pikamakaan-tawaitzi aparoni, onkanta-witakyaa ompyiyaa iroka amaatako-mintotsi.

23 Tima iñaakakana tsitiniri aparoni maninkari, ityaankani Asitanari Pawa, ompiratanari.

24 Ikantakina: ‘Pablo, airo pitharowantaro piñaakiri, ontzimatyii pariityaa iñiimi iwinkathari-piroti Roma-satzi. Aritaki inisironkatakimi Pawa, aritaki piwawisaa-koyitakiri pikaratakiri aka amaatako-minto-tsiki.’ §

25 Ari ikantakinari. Pintharowinta-jiityaa, tima nawintaa-sirityaari naaka Pawa, noyotzi aritaki omatakyaa okaratzi ikamanta-kinari Maninkari.

26 Iro kantacha ontzimatyii omposa-kotyaa othampisi.”

27 Aritaki awisanaki 14 kitaitiri, ariitakana inkaariki omontitakari Adria onosika-kota-kinara tampyaa. Niyaankii-titaki tsitiniri, ari ikaimajiitanaki antakotzirori amaatako-mintotsi isiyakaantzi iro yariitajyaa kipatsiki.

28 Imonkara-jiitakiro tsika owira osaankanaatzi, iñaatziiro ti osaankanaa-piroti, ikanta yapiita-nakiro, iñaatzi ojiintaata-paaki inkaari. *

29 Antaro notharowa-jiitanaki nomposa-kotyaa, iwiinkaki 4 ayiintironi amaatako-mintotsi othowaki, amanajiitanaki onkitaititan-tyaari sintziini.

30 Iro kantacha ikaratzi antakotzirori ikinkithasiri-jiitaka isiyi, intitan-tanakyaaromi pitotsi thatayitain-chari, yamaminata-nakaro iwiinka-jiitiro ayiintironi othowaki amaatako-mintotsi.

31 Iro kantacha ikamantakiri Pablo yoka jiwari aajatzi iwayiriti, ikantziri: “Aririka isiyayitaki yokaiti, airo paw-isakotai awiroka-payi.”

32 Ari itota-kota-nakiro owayiri-payi pitotsi, iwamaatakiro.

33 Tima irootaintsi onkitaititzi-mati, ikantantaki Pablo: “Aritaki awisaki 14 kitaitiri ayaawinta opaita awisatsini, ti piwayitajyaa.

§ 27:24 iwinkathari-piroti Roma-satzi = César * 27:28 ti osaankanaa-piroti = 20 ashimpa-wako = 36 metro; ojintaata-paaki = 15 ashimpa-wako = 27 metro

34 Okowa-pirotatya iroñaaka piwayityaa pañaanta-yityaari, tima tikatsi aparoni kamakaan-tatsini.” †

35 Ikanta ithonka-kiro ikantaki Pablo, yaanakiro iratantaitani, ipaasoonkitakiri Pawa. Ipitoryaakiro, owanaka.

36 Ari ipintha-jiitanaka maaroni, owajiitanaka aajatzi.

37 Iroka nokarajiitzi notijiita 276 atziri.

38 Okanta ithonka-kiro iwajiitaka, iwiinka-koyitakiro owaritinsi othomaka-niintan-tyaari tinari.

Otsitsiyaki Amaatako-mintotsi

39 Okanta okitaitita-manaki okompitzi-mota-paakari kipatsi antakotzirori amaatako-mintotsi, iñaapaakiro oparaiti. Ari inintanaki yaatako-jiiti anta.

40 Itotako-yitanakiro oosatantari ayiintzirori amaatako-mintotsi, yookanakiro, itzinaa-koyita-najiro antaro manthakintsi, yaayita-najiro iyomaro ikoman-tyaari inkini yaata-koti oparaitiki. ‡

41 Iro kantacha ayiinta-paaka othowaki amaatako-mintotsi ojintaatzi inkaari, ti onkanti noshiwata-kotanaji. Tankataitanaki opataki ookanta-pirota-paakaro otamakaani inkaari.

42 Ari inintawitanaka owayiri-payi iwanakirimi asita-kotaari-payi, airo isiyanta yamaayitanaki.

43 Iro kantacha ijiwari owayiri-payi, inintaki irirori iwawisaa-kotiri Pablo, ti isinitiri iwamaitiri, apatziro ikan-tanakiri: “Ikaratzi yotzirori yamaatzi, yamaati ijati kipat-siki.

44 Iriima kaari yotironi yamaati, inpataka-yityaa incha-kotaki yamaayiti.” Ari okanta naatantakari maaroni kipat-siki, tikatsi awishimotinani, awisako-yitaana maaroni.

28

Isaikaki Pablo othampisiki ipaitai-tziri Malta

1 Okanta nawisako-yitaji maaroni, ari noyojiitzi iroka othampisi opaita Malta.

2 Yaakamiithata-wakina maaroni nampitarori anta. Tima omparyaatzi inkani, katsinkaiti okantaka, iwaamataki paa-mari, ikaimajiitakina.

3 Ari ijatanaki Pablo yayi tsitsi, iro ipiyawita-paaka iwapajiro itsima, imitaa-sitakari maranki, yatsikakiri irakoki.

4 Ikanta iñaakiri nampitarori anta iwikan-tapaakari maranki, ikanta-wakaa-jiitanaka: “Yoka atziri owantzinkari

† 27:34 tikatsi aparoni kamakaan-tatsini = airo opyaakaan-tawaita aparoni kisitsi ‡ 27:40 itzinaa-koyita-najiro antaroiti manthakintsi = irootaki ookantari tampyaa isiya-kotan-tyaari otitantarori amaatako-mintotsi

inatzi, okantawitaka yawisako-witaka impiinkimi, titzi-maita isinitiri yañai pawa wasankitaan-taniri.”

⁵ Iro kantacha itikanakiri Pablo paamariki yoka maranki. Tikatsi awishi-motirini.

⁶ Ari iyaawinta-jiita ijaaniya-kairi irojatzi inkaman-tanakyaari. Ikanta osamanitaki iñaatziiri tikatsi awishi-motirini, ikantajiitzi: “Yoka atziri, pawa inatzi irirori.”

⁷ Tzimatsi jiwari nampitarori othampisiki ipaita Publio. Otzimi-motziri okaakiini iwani. Yaakamiitha-yitakina maaroni, yaanakina inampiki. Mawa kitaitiri nosaiki-mowaitakiri.

⁸ Ari nokima-kotakiri iriri Publio ikatsinkaaki-waitatzi, isiwaitatya. Ikyaa-sita-nakiri Pablo. Ikanta yamana-kotapaakiri, yantantakari kapichiini irako, apatha-kiro yisita-kotanaji.

⁹ Ikanta yisita-kota-kaakiri iriri Publio, pokayita-paaki maaroni mantsiyari ikaratzi nampitarori anta othampisiki, yisita-kota-kaayitakiri.

¹⁰ Ari ipasita-nakairi oshiki opaiyita-rika. Ikanta notitanaja nojatan-tajyaari, ipayita-waana naayita-najiri.

Ariitaka Pablo inampi-piroki wirakocha

¹¹ Okanta nosaikaki mawa kasiri anta othampisiki, ari notitanaari pasiniki amaatako-minto-tsiki irotaki owawisaa-kirori anta kyaarontsi. Opoñaaro iroka amaatako-mintotsi Alejandria-ki. Iwitsikai-takiro othowaki isiyakaaro pawaniro “Tsipantsi”. *

¹² Ari nariijitaka Siracusa-ki, mawa kitaitiri nosaikanaki anta.

¹³ Ipoñaawisa nawanaki irojatzi nariitan-takari Regio-ki. Okanta okitaitita-manaki, okamintha otasonka-kotakina tampyaa kinatsiri katonko, irojatzi nariitan-takari Puteoliki pasiniki kitaitiri.

¹⁴ Tzimatsi kimisantzinkari-payi anta, iriitaki kantawakinari nosaika-waitanaki. Irootaki nosaiki-mowaitan-tanakariri okaratzi 7 kitaitiri. Ari nopoñaawisa-naari irojatzi nariitan-takari otzinkamiki nampitsi Roma. †

¹⁵ Ikanta ikima-kota-jiitakina kimisantzinkari-payi nampitarori anta, imonthaa-wakana awotsiki ipaitatziro “Apio” tsika iyompari-jiita-piinta. Okanta anta Mawapankoniki, ari iyaawinta-kinari pasini kimisantzinkari-payi. Ikanta iñaayita-paakiri Pablo, ipaasoonkita-nakiri Pawa, tharowinta-siri ikantanaka.

¹⁶ Ari nariita-paaka Roma-ki. Ikanta ijiwari owayiri-payi iwawisaa-paakiniri asita-kotaari-payi pasini jiwari. Iriima

* 28:11 Tsipantsi = Cástor aajatzi Pólux † 28:14 kimisantzinkari-payi = iyikiiti

Pablo inintaki isaikawaita-paaki tsika-rika inintziro irirori, aparoni owayiri aamakowintariri.

Ikinkithata-kaantzi Pablo inampiki wirakocha

¹⁷ Okanta awisanaki mawa kitaitiri nariita-paaka, yapatota-paakiri Pablo iriipirori-payi Judá-iti nampitarori Roma-ki. Ikantakiri: “¡Ashininká! Pairanitaki yaakaan-tawaitakina ashininka-payi Aapatyaawiniki, ipoñaaw iwawisaakina ijiwariki wirakocha. Irootaki yantakiri, okantawitaka tikatsi nantzimo-wityaariri, ti nonthain-kawityaaro okaratzi yamiyitari pairani awaisatzitini.

¹⁸ Oshiki isampiwitakari ijiwariti wirakocha anta, ti inii nonkinakaa-sityaari iwamaitan-tyaanari, inintawitaka yapakaa-kaanta-jinami.

¹⁹ Iro kantacha ti inintajiiti ashininka-payi Judá-iti, irootaki nonintan-takari iriita-jaantaki amina-kotinani iwinkathari-piroti wirakocha, okantawitaka tikatsi ashininka nomishakowinti naaka. †

²⁰ Irootaki napatotatamiri nonkamantimi awirokaiti, piñaakina yoosotan-taitanaro asirotha okantakaan-tziro ayaakoniintani maaroni arokaiti Israel-iiti.”

²¹ Ari ikantajiitanaki irirori: “Ti noñii isankinata-kotimi poñaayita-chari inampiitiki ashininka Judá-iti. Ti nonkima-kotimi aajatzi yariiyita ashininka-payi aka.

²² Apatziro nokima-kotziri kimisanta-waita-sita-chari. Nonintzi nonkimimi tsika pikanta-jiitzi awiroka.”

²³ Ari ikinkithasiri-jiitaka yapatotyaa pasini kitaitiri. Tima oshiki atziri apato-winta-jiitakari Pablo tsika imaapi-intzi. Ikinkithata-kiniri tsika ikanta Pawa ipinkathari-wintantaji, inaaakayitakiri tsika isankinata-koitzi-takari Jesús, yitanakaro isankinariki Moisés irojatzi okaratzi isankina-yitakiri Kamantan-tzinkari-payi. Yaakowintakaro okitaityaa-manaki irojatzi tsitinii-tiini.

²⁴ Tzimatsi kimisanta-nakiriri Pablo, iriima pasini-payi ti inkimisanti.

²⁵ Ti yaapatyaa-wakai-yityaa, irojatzi ipiyayitan-tanakari. Iro kantacha iwiraanta-waari Pablo ikantawajiri: “Omapirotatya ikantai-takiriri pairani awaisatzitini. Tima Tasorinkantsi ñaawaita-kaakiriri Kamantan-tzinkari Isaías, ikantaki:

²⁶ Pijati, pinkamantiri atziri-payi, pinkantiri:

Pinkima-jiiwitakyaa, airotzimaita pikimatha-jiita-wakiro.

Paminajii-wityaa, airotzimaita piñaajitziro.

²⁷ Tima kisosiri ikantajiitaka yokaiti.

Atsikimpitya inajitaki.

† 28:19 iwinkathari-piroti wirakocha = iwinkathari-piroti Roma-satzi = César

Mawityaaki inajitaki aajatzi.
Irootaki airo yokichaa-tanta,
Airo ikimi,

Airo ikimatha-tantaro,

Tima airo ikimisantai, airo nowawisaa-kotajiri.

²⁸ Piyojiitaki awirokaiti, aritaki iwawisaa-koyitairi Pawa kaari ashininkata. Aritaki inkimisanta-yitaji iriroriiti.”

²⁹ Ikanta ithonka-kiro Pablo iroka ñaantsi, jaitijiitanaki Judá-iti, oshiki iñaana-winthata-wakaanaka.

³⁰ Ari isaikapajiri Pablo okaratzi apiti osarintsi anta pankotsiki ipinatziri. Tima ari yaakamiithata-piintakiri ikaratzi ariiyitariri.

³¹ Ari ikinkithatakaa-piintakiri tsika ikanta ipinkathari-wintantaji Pawa, ikinkithata-kota-kiniri aajatzi Awinkathar-iti Jesús, Saipatzii-totaari. Tikatsi tzika-tzika-waitirini ikinkithata-kaantzi.

ISANKINARI PABLO ITYAANTZINIRI ROMA-SATZI

Withataantsi

¹ Naaka Pablo osankinatzi-mirori iroka, impiratani nonatzii Jesús Saipatzii-totaari, iriitaki kaima-sirita-kinari nontyaankaa-riti, ikoyakina nonkamantan-tajiro Kamiithari Ñaantsi tsika ikanta-kota Pawa.

² Iroka Kamiithari Ñaantsi irootaki ikasiya-kaantakiri pairani Pawa, irootaki ikinkithata-kaakiriri Kamantan-tzinkari-payi Sankinarintsi-pirori.

³ Tima iroka Kamiithari Ñaantsi, ari ikinkithata-kotari Itomi Pawa, Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, kimita-paakariri iincha-niki itzimaki icharinitakari pinkatharini David.

⁴ Ikanta yañaaji pairani, aripaiti iñaakan-takari Itomi Pawa inatzii, otzimi-motziri Itasorinka.

⁵ Ikaminthaa Saipatzii-totaari ikaminthaan-taanari Pawa. Iriitaki koya-kinari nontyaankaa-ritaji, nonkaman-tayitajiri pasini-satzi atziri kaari ashininkata, inkimisanta-yitaji iriroriiti. *

⁶ Aajatzi awirokaiti, aritaki akaratzii ikaima-siritaji Jesús Saipatzii-totaari.

⁷ Awirokaiti nosankinatziini pikaratzi pinampitaro Roma-ki. Itakotani Pawa pinayi-tzii, ikaima-siri-yitaimi yasiyitajyaami. Onkamintha inisironkataimi Asitairi Pawa, aajatzi inkimitajimi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, irootaki pisaikan-tajyaari kamiitha. †

Inintzi Pablo yariityaari wirakocha-payi

⁸ Iroka nitawakyaari nonkanti: Nopaasoonkitziri Pawa, okantakaaro yantayitajiri Jesús Saipatzii-totaari. Tima ithonka ikimakoi-takimi tsika-rika-payi tsika pikantanaja pikimisanta-yitanaji.

⁹ Ari nokanta-piinta-naatya namana-kotzimi. Iriitaki Pawa yotatsi noña-sintsi-wintari nantawaita-jiniri nokinkithata-najiro Kamiithari Ñaantsi kamanta-kotziriri Itomi.

¹⁰ Aririka namaniri, nokowa-kotziri inkanta-kaiyaaro nojati pisaika-jiitzi awiroka, iroorika ininta-kayinari naaka.

¹¹ Tima ayimatakina noñaayitajimi. Nonintzi nonkaminthaa-yitajimi paawyaa-siri-waitan-tyaari.

* 1:5 Wairontsi † 1:7 Itasorintsita-kaitani

12 Irootaki nontharowinta-kaantyaamiri pikarajitzi awiroka, piñaawajina-rika tsika nokanta nawintaa-siritari Pawa. Irootaki pintharowinta-ntyaanari naaka, noñaakimiri-rika awirokaiti tsika pikanta pawintaa-sirita-naa.

13 Iyikiiti, nonintzi piyojiiti oshiki nosirita-piintakaro nojati tsika pisaika-jiitzi awiroka, nonintzi noñiimi piwapyaa-yitajyaa, nokimitaakiri pasini-satzi atziri. Iro kantacha oshiki tzika-tzikata-piinta-kinari.

14 Iro kantacha ontzimatyii nojata-sitajiri yowaita-niriiti, aajatzi kaari yowaiyita-tsini, iriipiroriiti, aajatzi kaari iri-
ipirori. ‡

15 Irootaki, nonintantari nonkamantan-tajiro Kamiithari Ñaantsi anta pinampi-yitaro awirokaiti Roma-satzi.

Itasorinka Pawa wawisaa-kotan-tatsini

16 Tima ti nompasiki-wintiro naaka nonkamantan-tajiro Kamiithari Ñaantsi. Tima irootaki itasorinka Pawa, kantatsi awawisaako-siri-yitajiri inkarati kimisantaa-tsini. Yitanakyaaro Judá-iti inkimisantaji, ari yampoiyita-paaki kaari Judá-iti. §

17 Tima iroka Kamiithari Ñaantsi okamanta-kotziri Pawa tsika ikanta itampatzika-sirita-kairi ikaratzi awintaa-sirita-naariri Jesús. Tima irootaki isankinata-koitakiri, kantatsiri: Tampatzika-siri inatyii awintaa-siritanariri, irasi iwiro yañaayitaji.

Kaari-piro-siriri inatzii atziri-payi

18 Iro kantacha tzi mayitatsi atziri kaari tampatzika-sirita-tsini, thainka-waitaniri, oshiki itzika-tzika-yitziro iroopirori airo iyotakoi-tantari Pawa. Iriitaki owatsimaa-piro-taikiriri Pawa saikatsiri inkitiki.

19 Tima iyotako-witari iriroriiti Pawa. Iriitaki Pawa kantakaarori iyotako-witan-tariri.

20 Tima owakira iwitsikan-takarori Pawa kipatsi, ari iyotimi atziri-payi tzi matsi Pawa iñaawitakaro iwitsikani-payi. Ari inkinkithasirityaami tzi matsi Pawa itasorinka, yasi iwiro yañaanitzi irirori. Tikatsi tikañaanita-chani iroñaaka, inkantayiti: "Ti noyota-kotiri."

21 iyotako-wijiitari Pawa, tizimaita impinkathata-piintiri, ti impaasoonkita-piintairi. Apatziro ikinkithasirita-koyitaro kaari pirota-tsiri, irootaki kaari ikinkisiryaaanta kamiitha.

22 Ikanta-wijiita: "Yotaniri nonatzii," tikatsi iyomata-jiiti.

‡ 1:14 yowaitaniri = griego § 1:16 kaari Judá-iti = griego

23 Irootaki iwashaantan-tanakarori ipinkatha-witari Ñaapirori Pawa, añaanita-tsiri. Ari yitanakaro ipinkathawaitziro iwitsikani atziri, siyakaarontsi, tsimiri, ipiraitari, aajatzi ikaratzi kontha-yitatsiri kipatsiki.

24 Irootaki iñaasi-minthatan-tariri Pawa ayimawaitiri yantayitiro kaari-pirori. Irootaki yantanta-piintan-tarori okaratzi impasiki-wintirimi.

25 Iwashaanta-siwaita-nakaro ikimisanta-waantiziri Pawa iroopirota-tsiri, apatziro ikimisanta-yitanakiro thaiyaantsi. Ipinkatha-waita-nakiro iwitsikaitani. Titzimaita impinkathata-najiri Pawa owitsika-yitakirori maaroni tzimayita-tsiri, apinkathata-piintziri arokaiti. ¡Omapirowi!

26 Irootaki iñaasi-minthatan-tariri Pawa ayimatiri iniwita-siwaitari. Tima yantayita-nakiro okaratzi impasiki-wintirimi. Tzimanaki kooya-payi pithoka-wakaasi-waita-chari.

27 Ari ikimiyita-nakari sirampari-payi, tzimatsi pithokasithawaka-chari, irootaki ayimawaitziriri ipithoka-kaasitawaityaa isiramparin-kakiini, yanta-sitakaro impasiki-wintirimi. Apaniroini iwasankitaa-waita okantakaan-tziro ikinakaa-siwaitakari.

28 Irootaki iñaasi-minthatan-tariri Pawa ikaratzi ayimawaitziri yantayitiro kaari-pirori, yantanta-yitakiro kaari kamiithata-tsini. Ti inkinkithasirita-piintairi Pawa.

29 Irootaki yanta-piinta-nakiri kaari tampatzikasirita-tsini, imayimpi-waitzi, ipithoka-wakaa-wasita, iniwi-piro-waitari kiriiki, yantayitziro karipiro-yitatsiri, iniwitan-takowaita, iwan-tayitzi, imaimanita-wakaa-waita, yamatawitan-tawaitzi, ikawiyantawaitzi,

30 ikisi-matan-tawaitzi, ithaiya-kota-wakaa-waita, ikisaniinta-waitziri Pawa, ikawiya-porotan-tawaitzi, ishamiwinta-waita, ikantakaa-piro-waita, iyotasi-waiyitaro kaaripirota-tsiri, ipiyatha-waitari asitariri,

31 imasontzi-siri-waitzi, ti imonkara-wainiti, ti ithakotanantinya, ti yaripirotan-tayiti, ti inisironkatan-tayityaa.

32 Iyowijiitaro okaratzi ikantakaan-takiri Pawa, ikantaki: "Ikaratzi antayitironi kaari-pirori, aritaki inkamayitaji." Iro kantacha, aikiro ijatakaa-tziro yanta-pirota-nakiro, yoiminthata-kaayitari pasini-payi imayitiro.

2

Tampatzika inatzii Pawa aririka yaminakotanti

1 Kimitaka pikanta-siri-jiitzi: "Ontzimatyii iwasankitaitiri antayitziro kaari-pirori." Airo pikanta-siri-waitzi. Tima aririka paminakowintiri pasini atziri, apaniroini

pikamanta-kowaitaka awiroka. ¿Tima panta-piintziro awiroka kaari-pirori?

² Tima ayojiitzi tampatzika-siriri inatzii Pawa aririka yaminakowintanti irirori. Iriitaki owasankitaa-yitziriri ikaratzi antayitzirori kaari-pirori.

³ Pikanta-piinta-jiitzi awirokaiti, “Ontzimatyii iwasankitaitiri ikaratzi antzirori kaari-pirori.” ¿Pisiyakaantzi airo iwasankitaajimi awiroka Pawa?

⁴ ¿Tima pimiraawintiri Pawa nisironka-pirotamiri, oyaakotzimiri, amatsin-kawintamiri? ¿Tima piyoti irootaki yamatsinka-wintan-tamiri iwashaanta-kaantyya-mirori pantayitziro kaari-pirori?

⁵ Iro kantacha aikiro-rika pimpiyathata-tyiiaari, airorika pinintzi piwashaantajiro pantayitziro kaari-pirori, aritaki patsipita-jyaaro iyatsimanka Pawa. Tima apaata aririka iñiitajiro iyatsimanka Pawa, yaminako-yitajiro-rika maaroni, tampatzika inkantyya iwasankotaan-tayitaji.

⁶ Tima osiyawaita-jyaaro impinayitairimi Pawa okaratzi yantayitakiri.

⁷ Iriitaki Pawa añaakaa-yitajirini ikaratzi kamayitakakirori yantayitziro kamiithari, irootaki inisampyan-takarori iwaniinkaro, inisampyaakaro impinka-thaitairi, inisampyaakaro irasi iwiro yañaayitaji.

⁸ Iro kantacha katsimaki inkantajyaa Pawa iwasankitaa-jiri ikaratzi kamaita-piinta-karori iniwita-siwaitari, ikaratzi piyatha-waita-kariri, kaari miraawintaironi iroopirori.

⁹ Inkimaatsi-waitajyaa, iwasiri-tajyaa maaroni kamayitakakirori antayitziro kaari-pirori. Iriitaki itanakyaaroni iñiuro noshininka-payi Judá-iti, impoña yampoita-paaki kaari Judá-iti. *

¹⁰ Iriima kamayita-kakirori yantayitziro kamiithari, iwaniinka-yitajyaa irirori, impinka-thaitairi, kamiitha isaikayitaji. Iriitaki itanakyaaroni iñiuro noshininka-payi Judá-iti, impoña yampoyita-paaki kaari Judá-iti.

¹¹ Tima tikatsi atziri imaniti Pawa.

¹² Maaroni kaari kimakotironi Ikantakaan-taitani, aritaki ompyaakaa-sita-jyaari iyaari-pironka, tima airo yaminakoi-tairi imonkaratakiro-rika Ikantakaan-taitani. Iriima ikaratzi kimakowita-karori, aritaki yaminakoi-tairi imonkaratakiro-rika.

¹³ Tima kaari tampatzika-siritzi-motirini Pawa ikaratzi kimakowita-karori Ikantakaan-taitani, iriitaki tampatzika-siritzi-mota-kiriri ikaratzi monkara-yitakirori.

¹⁴ Tima yokapayi kaari noshininkata, kaari kimakowityaaroni Ikantakaan-taitani, kaari ñaawityaaroni tsika

* 2:9 kaari Judá-iti = griego

osankinata, iro kantacha imonkara-mintha-waita-sitakaro. Okimiwaitakaro ontzima-tyiimi pasini ikantakaan-taitani yasityaarimi irirori-payi.

15 Okimiwaitakaro iroka Ikantakaan-taytziri osankina-siritan-takyaarimi, tima iyotzi paita yantiri. Aririka imonkaratairo, kimosiri inkantyyaa. Airorika imonkaratziro, okimiwaitakaro apaniroini ikamantako-waityaa, tima iyotzi yantakiro kaari-pirori.

16 Irootaki yantaitiri apaata aririka inkantajiri Pawa yoka Jesús Saipatzii-totaari: “Pamina-kotainiri okaratzi yantakiri imananiikiini atziri-payi.” Irootaki nokinkithata-kota-piintakiri nokamantan-tziro Kamiithari Ñaantsi.

Judá-iti aajatzi Ikantakaan-taitani

17 Pinkimi nonkantimi noshininka Judá-iti. Kimitaka pikanta-jiitaki awiroka: “Noyota-kotziro Ikantakaan-taitani. Noyotziri Pawa.

18 Noyotziro okaratzi inintziri. Noyotziro tampatzikata-tsiri, tima iyomitaai-takinaro Ikantakaan-taitani.

19 Aritaki nomatakiro noyomitairi kaari yotironi, osiyakariri imawityaakita-tyiimi, nonkimita-kaantiro nonkitainkata-kota-tyiirimi saikayita-tsiri otsitini-kitzi.

20 Aritaki noyomitaa-yitajiri masontzi-siriri. Kantatsi noyomitairi kaari yowaita-tsini, kimiwaitariri iinchaan-niki. Tima ontzimi-motina naaka Ikantakaan-taitani. Irootaki yotani-pirota-kaanta-tsiri.”

21 Aririkami pimatiro piyomitaa-yitairi pasini-satzi, ¿Piyomatsitakima awiroka? Tima pinkanta-piintzi awiroka: “Airo pikositzi.” ¿Tima pinkosiniti awiroka?

22 Pikanta-piintaki: “Airo pimayimpitzi.” ¿Tima pimayimpiti awiroka? Pikanta-piintzi: “Airo pipinkathatziri siyakaarontsi.” ¿Tima pinkosita-piintziri awiroka yasitakai-tariri pawaniro?

23 Pishami-waitaka awiroka piyota-kotziro Ikantakaan-taitani. ¿Tima pimpiyathatyaaro awiroka? Pithainkakiri Pawa.

24 Iroka isankinatai-takiri, kantatsiri: Awiroka-payi kantakaan-takirori ithainka-tasorintsitan-takari pasini-satzi atziri ikisima-waita-sitakari Pawa.

†

25 Ikaratzi monkaratzirori Ikantakaan-taitani, kamiithawitacha itomisitaa-nitaka, tima irootaki osiyakaar-wintzirori yasiyitari Pawa. Iro kantacha tirika imonkara-yitiro maaroni Ikantakaan-taitani, aminaasi-waitaka itomisitaa-nita.

²⁶ Iriima pasini-satzi kaari ashininkata, kaari totamisitaa-nita-chani, aririka imonkarata-sita-kyaaro Ikantakaan-taitani, iriitaki osiya-pirota-jyaariri totamisitaaniri, tima yasipirota-tyaari Pawa.

²⁷ Yokapayi kaari totamisitaa-nita-chani monkara-winthata-sita-karori Ikantakaan-taitani, iriitaki amina-kota-jimini apaata iroopiro-rika pimonkaratziro okaratzi piyota-kotziri, pipiyathatakaro-rika, iriitaki wasankitaa-kaanta-jimini, onkanta-witakyaa totamisitaaniri pinawita awiroka-payi.

²⁸ Tsika akantayita koñaaroini awathaki, ti iro impaitan-taitairi “Judá-iti.” Ari okimitari atomintha-waita-sita-piintaka awathaki, ti iro apaitan-tayitari “totamisitaari.”

²⁹ Tima ompoñaan-taari ikantaitaji Judá-iti tsika akanta-siri-yitanaara. Ari okimi-tzitari atomisitaa-niyitaka, irootaki kantakaan-tzirori asiritakari. Ti iro amonkara-winthatan-tyaarori sankinata-chari, intharowintan-tairi ashininkapayi, irootaki kowa-pirota-chari intharowinta-wintai irirori Pawa.

3

¹ Kimitaka pikantaki awiroka-payi: “¿Tikatsima apan-taini arokaiti Judá-iti? ¿paitama atomisitaa-nitantari?”

² Nokantzi naaka: Oshiki apantairi arokaiti. Iroka itanakarori, iriitaki awaisatzitini yitakari iñaanatakiri Pawa.

³ Tima tzimatsi awaisatzitini ti yoisokiro-yityaari Pawa, ¿Irooma iwashaantan-tyaarori Pawa yoisokiro-yitanta?

⁴ Ti ari onkantyyaa. Okantawitaka ithaiya-witaka maaroni atziri, ti inthaiya-nityaa Pawa irirori. Ari okantzi isankinaitakiri, ikantaitisiri:

Ari pikantatya awiroka, tampatzika-ñaaniri pinatzii,

Awirokami yaminakoi-tajimi, ari panaa-kotan-takimi.

⁵ Tima antapiinta-yitziro kaari-piro-taantsi, oñaakan-tzirori tampatzika-siri inatzii Pawa. Kimiwaitaka aritaki ankantakimi: “Irootaki noyaaripiro-sirinka oñaakan-tzirori oshiki ikamiitha-pirotaki Pawa, ¿paitama iwasankitaa-wintan-tyaanarori okaratzi oñaakan-tzirori ikamiitha-pirotzi irirori? Kaari tampatzika-siriri.” (Ari okanta akinkithasiri-waitari arokaiti atzirin-kakiini.)

⁶ Ti ari onkanta-tzimaityaa. Kaarimi tampatzika-siriri Pawa, airotyaa yamina-kotairimi osaawi-satziiti, iwasankitaa-yitajiri.

⁷ Kimitaka ankantimi aajatzi: “¿paitama iwasankitaan-tyaanari Pawa nothaiyaka, tima nonthaiya-piinta-kityaa

irootaki ipinkathaitan-tariri Pawa ti inthaiya-nityaa irirori?"

⁸ Kimitaka ankantimi aajatzi: "¡Thami ankaaripirotil! tima irootaki ñaakantironi kamiithari." (Irojatzí imishakowintai-takinari naaka nokinkithatakiro kimitakarori iroka, omapirotatya.) Iro kantacha irootaki kamiithatatsi iwasankitaitiri ikaratzi ñaawaitzirori iroka.

Tikatsi tampatzika-siriri

⁹ ¿Irooma kanta-kotacha aka, Judá-iti anayitzi arokaiti ti ampanta-pirotai, airo okantzi anaakoyitiri pasini-satzi? Aritaki okantari, tima nokantzi-takari maaroni akarajitaki, kimiwaitaka ompyaakaa-siwaita-kaimi ayaaripironka, okantawitaka Judá-iti anayitzi aajatzi pasini-satzi atziri anayitzi.

¹⁰ Aritaki osankina-kotaka, kantatsiri: Tikatsi tampatzika-siriri, ti intzimaajati aparoni.

¹¹ Ti intzimi kimatha-waitaniri.

Tikatsi amina-minatairini iyotajiri Pawa.

¹² Ithonka ipiya-siri-jiitaka, tikatsi apantyaarini.

Ti intzimi impaityaa mataironi kamiitha-siriri.

Ti intzimaajati aparoni.

¹³ Kaaripiro-ñaani-waitaki, okimiwaitakaro ithano iroomi omorona tsika ikitatai-tziri kaminkari.

Amininitaka ithaiya,

Kipiya-waanti-waitaki isiyakari ikanta maranki.

¹⁴ Tima ikisima-waitanta-piintaki, ikawiyantayitzi.

¹⁵ Amikii-tzitaka ijayitzi iwakanti, inintzi inkapathai-nkata-kaanti.

¹⁶ Ipampitha-wokita-piintakiro ikinaitzi yapirotan-taitzi, inintzi inkimaatsita-kaanta-waityaa.

¹⁷ Ti impampitha-wokita-piintairo jatachari isaikaitzi kamiitha.

¹⁸ Ti impinkathaakitajiri Pawa.

¹⁹ Ayotzi ari yaminakotairi Pawa ikaratzi sintsiwintawaita-karori Ikantakaan-taitani. Airo okantaji intikañaanitajyaa inkanti: "Ti namaawaitiro." Imairiyitaji maaroni osaawi-satzi-payi.

²⁰ Tima tikatsi matironi imonkaratiro Ikantakaan-taytziri, irootaki inkantan-tyaariri Pawa: "Tampatzika-siri nonatzii." Aririka ayotako-pirota-najiro Ikantakaan-taitani, ari ayopirotiri oshiki akaaripiro-kitaki.

Pawa ontampatzika-siritairi, aririka awintaa-siritanajyaari

²¹ Iro kantacha owakira iñaakairo iroñaaka Pawa antampatzika-siritan-tajyaari. Ti osiyaaro pairani,

asintsiwinta-siwaitakaro Ikantakaan-taytziri antampatzika-siritan-tajyaari. Irootaki isankinata-kotakiri Kamantan-tzinkari-payi, irojatzii isankinata-koitakiri Ikantakaan-taitaniki.

²² Iriitaki Pawa otampatzika-siritaini, aririka awintaa-sirita-najyaari Jesús Saipatzii-totaari, ankimisanta-najiri irirori. Ti anasiyityaa, aajatzii asiyari pasini-payi.

²³ Tima maaroni akaaripiro-siritaki. Irootaki airo okantanta añaayitairo iwaniinkaro Pawa.

²⁴ Iro kantacha itampatzika-siri-yitai Pawa, inisironka-pirotaji irirori ityaankairi Saipatzii-totaari Jesús ipinawinta-yitai arokaiti.

²⁵ Irootaki ityaankan-takariri Pawa inkapathain-kawintai Saipatzii-totaari iwamaitakiri, itsimaryaan-tajyaari Pawa aririka awintaa-sirita-jyaari Saipatzii-totaari. Iro imatantakarori Pawa iñaantai-tyaariri yasi iwiro itampatzika-siritzi irirori. Tima pairani oshiki ikisasi-witakaro Pawa iyaaripironka atziri-payi, amawiki ikanta-piintakiro.

²⁶ Irooma iroñaaka, iñaakayitai iriitaki kamiitha-siriri. Tima tampatzika-siri ikanta irirori, itampatzika-sirita-kairi ikaratzi awintaa-sirita-naariri Jesús.

²⁷ ¿Tzimatsima iroñaaka ashamiwintajiri? Tikatsi. ¿paitakama? ¿Irooma kantakaan-tziro ti intzimi ipaita monkarata-ironi Ikantakaan-taitani? Tityaa, iro kantakaan-tzirori awintaa-siritani.

²⁸ Airo okantzi ishamiwaityaa tampatzika-siriri, tima ti imatiro yitsinampairi yakowintawitakaro Ikantakaan-taytziri. Apatziro imataitziro yawintaa-siritaitari Saipatzii-totaari.

²⁹ ¿Apatziroma arokaiti Judá-iti yantzimo-yitairo Pawa? Ti. Ari akaratajiri kaari ashininkayita, yantzimo-yitairo maaroni.

³⁰ Tima aparoni ikanta Pawa. Tsika ikantakaa-yitaji arokaiti itampatzika-siri-yitai, ari inkimitaa-yitairi aajatzii kaari totamisitaa-nita-chani.

³¹ ¿Tima nomiraawintiro naaka Ikantakaan-taitani nokinkithata-kotakiro awintaa-sirin-kantsi? ¿Ti ari onkantyyaa! Nokantatzii: "Iroopiro onatzii Ikantakaan-taitani."

4

Isiyakaa-wintantzi Abraham

¹ Thami ankinkithasirita-kotiri awaisatzitini Abraham. ¿Tsikama ikantai-takiriri irirori itampatzika-siritan-taari?

² Iroomi yakowintyaaromi Abraham tampaatika-sirita-kairinimi, aritaki ishami-winta-waita-kyaami irirori. Airo ishamiwinta-jirimi Pawa.

³ Iroka ikantai-tziri Osankinaritsi-piroriki:

Tima yawintaakari Abraham yoka Pawa, irootaki ikimita-kaantaariri itampaatika-siritani.

⁴ Thami asiyakaa-winta-wakiro: Aririka yantawaiti aparoni atziri, ipinaitziri. Ti inisironkata-sitai-tyaari, ipinaita-tziiri yantawaitaki.

⁵ Iriima kaari antawaita-tsini, aririka iñiuro impinata-sitai-tyaari, inisironkai-tatziiri yoka. Ari ikantari atziri-payi ikaratzi thainka-tasorintsi-waita-tsiri pairani, yawintaa-siritaari Pawa, aritaki iñaajiro intampaatika-siritairi. Ar-itaki inisironkatairi yawintaa-sirita-naari, ti yakowintawa-sityaaro.

⁶ Irojatzi ikinkithata-kotakiri pinkatharini David inkimo-sirita-kaayitairi Pawa itampaatika-sirita-kaani, kaari ñaasintsi-waiwintyaaroni, ikantaki:

⁷ Kimosiri inkantajyaa atziri ipyaakoi-tajiri yantawitakaro kaari-pirori,

Okimiwaitaaro imanakoi-tatyii-nirimi iyaari-pironka.

⁸ Kimosiri inkantajyaa atziri, kaari yaminakotanti Pawa iyaari-pironka.

⁹ Iriitaki inkarati kimosiritaa-tsini, ¿Apatziroma arokaiti akaratzii ipaitaitajai “totamisitaari?” Kimitaka ti, ari isiyay-itajai aajatzi kaari totamisita-chani. Pinkinkithasiritiro akantakiri:

Yawintaanaka Abraham, irootaki ikimita-kaantai-taariri itampaatika-sirita-kaani.

¹⁰ ¿Tsika-paitima ikimita-kaantaari Pawa awaisatziitini Abraham itampaatika-siritani? ¿Aripaitima imatakiro itomisitaa-nitaka? ¡Tira! Iro yampoawaitaji itomisitaa-nitaja.

¹¹ Tima aririka ompiro-tanaji itomisitaa-nitaka irootaki iyotaitantari yawintaa-naari Pawa. Iriima Abraham yitzi-takaro yawintaakari irirori Pawa, itampaatika-siritzi-takari tikira-wintha intomisitaa-nityaa. Ari ikantakari Abraham yitanta-karori itampaatika-sirita-kaitziri. Irootaki ikimita-kaantai-takariri iriitakimi charinin-tajyaaririmi maaroni tampaatika-siriri-payi, ti onkowa-jaantajyaa intomisitaa-nitaityaa.

¹² Omapiro-witatya ipaitaitajai aroka-payi “totamisitaaniri” arokataki icharini-pirotani Abraham, tima ari akaratziri atomisitaa-nita. Iro kantacha ti iro asiyanta-jyaariri ikanta irirori itomisitaa-nita, iro asiyantaariri awintaa-sirita-naari

Pawa, ikimitaakiro irirori Abraham, yitakaro yawintaa-siritari tikira-wintha itomisitaa-nita.

Awintaa-sirinka añaanta-jyaarori ikasiya-kaita-kairi

¹³ Tima ikasiya-kaitzi-takari pairani Pawa awaisatzitini Abraham aajatzi inkarati incharinin-tajyaari yasitajyaaro maaroni kipatsi, ikasiya-kaitzi-takari tikira-wintha osank-inatyaa Ikantakaan-taitani. Apatziro yawintaa-siritanaka Abraham.

¹⁴ Tima inkarati ñaayita-jironi ikasiya-kaani Pawa, kaari yokaiti sintsiwinta-siwaitarori Ikantakaan-taitani. Arimi onkanyaaami, ampinaasi-waityaami awintaa-siritari Pawa, tikatsi apantyaaroni ikasiya-kaakairi.

¹⁵ Ikaratzi sintsiwinta-waitarori Ikantakaan-taitani, apatziro iñiuro iwatsimairi Pawa ti imatatyiiro yitsinampairi. Tima airo otzimakimi Ikantakaan-taitani, airo otzimimi ikinakaa-sitaitani.

¹⁶ Iriitaki ñaayita-jironi ikasiya-kaani Pawa ikaratzi awintaa-naariri inisironka-pirotanta Pawa. Ari iñaayitajiro inkarati incharinin-tajyaari, tira apatziro añaayitajiro arokaiti Judá-iti, ipajiinkai-takiri Ikantakaan-taitani, maaroni inkarati awintaa-sirita-jyaarini Pawa, osiya-kotaariri Abraham. Osiyawaitaaro incharini-yitaimi Abraham maaroni arokaiti.

¹⁷ Irootaki isankinatan-taita-karori, ikantaitaki: Aritaki noshikyaa-jimiri pincharinin-tajyaari, iinasiyitajyaaro impiyotajyaa inkarati ishininkata-wakaa-jiitaja.

Irootaki ikasiya-kaani Pawa. Irootaki yawintaa-siritan-takariri Abraham. Omapirotatya imonkaratairo Pawa, kantatsi irirori yañaakaa-yitairi kamayita-tsiri, tima iriitaki owitsika-yitakirori kaari tzimayi-witachani pairani.

¹⁸ Iroka ikantakiriri awaisatzitini Abraham: “Inasiyitajyaaro pincharinin-tajyaari, impiyotajyaa inkarati ishininkata-wakaa-jiitaja.” Ikantzi-takari aajatzi: “Tima ari inkantajyaa ishikitaji irirori.” Irootaki ikimisantan-tanakari Abraham, okantawitaka oshiki opomirintsitzi-motakari inkimisantan-tyaariri.

¹⁹ Yaakowinta-piintakaro yawintaa-sirita. Yasi iwiro ikinkithasirita-kotaro, ikantzi: “¿Tsikama onkanyaaaka? Tzimataiki naaka 100 nosarintsiti, irootantsi nonkami. Ti owaiyanta-niti noina Sara.”

²⁰ Ari okantawitaka ikinkithasiri-waita, ti inkiso-siri-wintiro ikasiya-kaakiriri Pawa, ti onkantzi-moniintyaari yawintaa-siritari. Aikiro imapirota-nakitziro yawintaa-siritari, ari ikanta-piinta-nakitziro itharowinta.

²¹ Iyopirotzi Abraham ari imatakiro Pawa okaratzi ikasiyakaakiriri.

²² Irootaki ikimita-kaantaariri itampatzika-siritani.

²³ Irootaki isankinata-kaantan-takarori Pawa tsika okantakota. Ti isankinata-kaanta-sityaaro ampinkathatan-tyaariri Abraham.

²⁴ Iro isankinata-kaantan-takarori ayotanta-jyaari ikimita-kaantai itampatzika-siritani aroka-payi, aririka awintaa-sirita-najyaari owañaajiriri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari ikamawitaka.

²⁵ Tima iriitaki kamaminta-yitairi arokaiti, okantakaan-tziro akaaripiro-waitaki. Irijatzi añaajatsi itampatzika-sirita-kaantairi.

5

Opoñaantari itampatzika-sirita-kaitai

¹ Iroka okantaka. Irootaki awintaa-siritari tampatzika-sirita-kaayitairi. Irootaki aripirotan-taariri Pawa. Iriitaki Jesús Saipatzii-totaari matakaa-yitairori iroka.

² Tima awintaa-siritaari Jesús Saipatzii-totaari, iyotakaa-yitairo inisironkatani Pawa anayitaji. Kimosiri ankantyyaa añaayitajiro apaata iwaniinkaro Pawa.

³ Ti apatziro ankimo-siri-wintajiro añaayitairi apaata, ankimo-siri-wintzi-tyaaro awishimo-yitajainiri iroñaaka. Tima ayojiitzi aririka añaayitiro ankimaatsi-waityaa, irootaki akowintanin-tyaari.

⁴ Aririka akowintapiintiro, aritaki aawyaa-sirita-nitai. Aririka aawyaa-sirita-nitaji, aritaki awintaa-pirota-najyaari ayaakoniintani.

⁵ Airo yaminaakaa-siwaitai ayaakoniintani. Tima añaataikiro itako-pirotakai Pawa, ityaanka-kairi Itasorinka okimiwaitakaro isako-pirotai-tatyii-nirimi.

⁶ Okanta ininta-paititaki Pawa, aripaiti ikama-wintayitai Saipatzii-totaari, okantawitaka athainka-tasorintsi-waiwitaka, ti aawyaawaita-niti.

⁷ Tikatsi matapiintironi inkamawintiri pasini atziri. Tima tzima-witacha kamawintirini atziri kamiitha-siriri.

⁸ Iro kantacha okantawitaka akaaripiro-siri-witaka arokaiti, ikamawintakai Saipatzii-totaari. Oshiki itako-pirotakai Pawa, ityaankakiri Saipatzii-totaari inkamawintai.

⁹ Ityaankakiri Saipatzii-totaari inkapathain-kawintajai intampatzika-sirita-kaantairi. Ari imatakirori ainiro akaaripiro-siri-wijiita, ¿Kantatsima iroñaaka antharowan-tyaari yapirotai itampatzika-siri-yitajaira?

¹⁰ Tima pairani ainiro akisa-niinta-witari Pawa, ityaanka-kairi Itomi inkama-winta-yitajai, ari okanta aripirotan-taariri. Ari okanta ayopirotan-taari aritaki awisako-siri-yitai, tima yañaawintajai Saipatzii-totaari.

¹¹ Ari okantakari, ikimo-siritakaa-piro-yitajai Pawa, tima iriitaki Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari aripirota-kaajiriri.

Adán aajatzi Saipatzii-totaari

¹² Pairani aponi ikanta atziri itakaan-tanakarori ikaaripiro-taki. Iro wasankitaantsi iñaakiri, ikaamani-yitai. Irojatzii antitanain-chari maaroni icharinita-naari, ikaaripiro-yitanaki maaroni osaawi-satziiti, ikaamani-yitanaki.

¹³ Irootaki awisain-tsiri tikira-mintha isankinaitiro Ikantakaan-taitsiri. Tima yokaiti añaayitain-tsiri pairani tikira-mintha isankinataitiro Ikantakaan-taitsiri, onasitajyaa imishakowintai-tairi. Iriima yokaiti ampoiyyita-tsiri itzimayitaji ikaratzi piyathata-karori Ikantakaan-taitsiri onasiyitajyaa aajatzi yaminakowin-tairi.

¹⁴ Ikanta ikamaji pairani Adán, ikamitaka aajatzi ikaratzi icharini-yitanaari irirori okantawitaka onasiyitaka iyaari-pironka. Irootaki jatakota-naintsiri irojatzii itziman-takari pairani Moisés. Iriitaki Adán osiyakaa-winta-kariri pasini atziri pokaintsiri.

¹⁵ Iriitaki Jesús Saipatzii-totaari yoka. Iroka okanta isiyakaa-wintai-takiri: Tima atziri inawiita Adán, ikaaripiro-waitaki, iriitaki kantakaan-takirori ikamayitan-takari oshiki atziri. Ari ikimi-tzitakari Jesús Saipatzii-totaari, atziri inaki irirori, ikamawintantaki, irootaki yaña-siritan-taari oshiki pasini atziri, ikantakaakaro Pawa inisironkatantzi.

¹⁶ Iro kantacha inasitakaro Pawa inisironkatantaki irirori, ti isiya-kotyaari itakaan-tanakarori ikaaripiro-taki. Tima iyaari-pironka aponi atziri, irootaki kantakaan-takirori iwasankitaan-taitaari oshiki atziri. Irooma inisironka Pawa irootaki kantakaan-takirori itampatzika-siritan-taariri oshiki kaaripiro-waiwita-chari.

¹⁷ Ikanta ikaaripiro-taki pairani aponi atziri, yoka Adán, okimiwaita-nakaro “Kaamanitaantsi” atzirita-nakityiimi, irootaki opirawaita-kyaarini atziri-payi. Irooma iroñaaka aririka yañaaji atziri-payi, okimiwaitaaro yiitsinampaajiro kaamanitaantsi. Tima aponi atziri, yoka Jesús Saipatzii-totaari, inisironka-pirotairi atziri-payi, itampatzikatakiri, tikatsira yanti imatantaarori tsika ikantaja iroñaaka.

¹⁸ Iroka nosiyakaa-wintziri: Aponi atziri kaaripiro-taintsiri, iriitaki kantakaan-takirori iwasankitaan-taitakari

oshiki atziri. Iriima pasini kamiitha-siriri atziri inatzii, iri-itaki kantakaa-karori yawisako-siritan-tajyaari oshiki atziri-payi, yañaa-siri-yitaji.

¹⁹ Aparoni piyathari atziri, iriitaki kantakaa-karori ikaaripiro-siritan-tanakari oshiki atziri. Iriima pasini kaari piyathata-chani atziri, iriitaki kantakaa-karori itampatzika-siritan-taari oshiki atziri.

²⁰ Irootaki opoñaantari isankinatai-tziro pairani Ikantakaan-taitsiri, iyotanta-jyaari atziri-payi kaari-pirori inayitzi. Okantawitaka oshiki ipiyatha-waiwitaka, antaro inisironkatairi Pawa.

²¹ Pairani kimiwaitaka atzirita-tyiimi “Kaari-piron-tantsi,” irootaki opirawaityaarimi atziri-payi, irojatzi owamaan-tayita-kariri. Iro kantacha iroñaaka kimiwaitaka atzirita-tyiimi “Nisironkataantsi,” irootaki pinkathari-wintan-taatsinimi. Aritaki inisironka-yitai Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, itampatzika-sirita-kaayitajai asi owantajyaarori añaayitaji.

6

Ikama-pithai-takiro kaari-piron-kantsi

¹ ¿Kamiithama ankanti: Thami ankaaripiro-waiti inisironka-pirotan-tairi Pawa?

² ¡Ti ari onkantyyaa! Osiyawaita-naaro ankama-pithata-kityiromi ayaaripironka. ¿Kantatsima aparoni kaminkari ijatakairo inkaaripiroti iyaamanin-kakiini?

³ Aamaa-sityaa pipyaakotakaro awirokaiti akiwaawintaari Saipatzii-totaari Jesús, akimita-kowaitaari tsika ikanta iwamaitakiri irirori.

⁴ Irootaki siyaka-wintacha ankamakaa-jiromi tsika akantawita pairani. Ikitaitakai. Opoña iwañaaitakai aajatzi, akimita-kotaari Saipatzii-totaari. Tima itasorinka Pawa owiriintairiri Saipatzii-totaari, ikimita-kaayitai arokaiti owakirarimi atziri añaayitaa-tsini.

⁵ Tima asiya-kota-jyaari irirori, kimiwaitaka ankamayitakityiimi, tima iwañaaitajai ikimitaakiro irirori.

⁶ Tima kimiwaitaka tsika akantayitara pairani atziriin-kakiini, ari intsipatai-takairimi Saipatzii-totaari ipaikakoi-takaimi. Ari akama-pithatajiro akaaripiro-waiwitaka. Irootaki kaari asiyayitan-taari iroñaaka impiratani “Kaari-pirotaantsi.”

⁷ Tima aparoni kaminkari tikatsi yantayitai iyaamanin-kakiini, ti inkaaripirotajai.

⁸ Tima antsipa-yitaari Saipatzii-totaari iwamaitakiri, awintaa-siri ankantyyaa antsipa-yitajyaari ikaratzi yañaa-sirita-kaayitairi.

⁹ Tima ayojiitzi airo yapiitajiro Saipatzii-totaari inkamaw-intantaji. Aparoni okaratzi ikamaki, añaaji. Ti opirawaita-jyaari irirori “Kaamanitaantsi.”

¹⁰ Aparoni okaratzi ikamawintakiri irirori antayitzirori kaari-pirori. Tima yañai-motajiri iroñaaka Pawa.

¹¹ Ari pinkimita-jyaari awirokai, pinkimita-kaantajyaa pinkama-pitha-yitairomi piyaari-pironka, iriitaki Saipatzii-totaari Jesús kantakaan-tairori iroñaaka pañii-motan-taariri Pawa.

¹² Irootaki airo pinintanta ompyaakaa-sita-jyaami piyaari-pironka. Ontzimatyii piitsinampajiro piniwitari.

¹³ Tima pimatakiro pikimita-kaantaro pinkama-kityiimi, añaajimi, pisiyakaantiro aritakimi jatakimi Pawaki, pikanta-pajiri: “Iroka nowatha, nantanta-piintyaarori kamiithata-tsiri.” Aritapaaki pikimita-kaantaro piwatha irootaki pikaaripiro-waitanta-piintaa.

¹⁴ Aritapaaki pikimita-kaantakiro “Kaari-piron-kantsi” atziri onatyiimi, irootaki ompirawaityaamini. Tima ti pañai-motajiro awiroka Ikantakaan-taitsiri, apatziro pañaaimo-yitajiro nisironkataantsi.

Ompirayitaari tampatzika-siritaantsi

¹⁵ ¿Kamiithama ankanti iroñaaka: “Thami ankaaripiro-siriti, airo añaaimotantaro Ikantakaan-taitsiri, apatziro añaaimotajiro nisironkataantsi?” ¡Ti ari onkantayaa!

¹⁶ ¿Tima piyotzi aririka impiratai-tyaami, ontzimatyii pinkimisanta-piintiri ompiratamiri? Pikimita-kaantakiro atziritimi piyaari-pironka, irootaki ompirawaityaamini, aritaki pinka-masi-ritaji. Irooma pinkimita-kaanta-najiro iriitaki Pawa pinkimisanta-piintaji, aritaki pintampatzika-siritaji.

¹⁷ Tima pairani, pikimita-kaantakiro iroomi “Piyaari-pironka” ompiratyamini. Irooma iroñaaka pakowintaaro pikimisanta-najiro okaratzi iyomitaa-yitzi-taita-kamiri.

¹⁸ Iroñaaka ti ompiratyami “Piyaari-pironka,” apatziro opirataami “Tampatzika-sirin-kantsi”.

¹⁹ Nosiyakaa-winta-tziimiro ayota-kota-piintziro arokaiti aririka impiraitajai, irootaki ankimathatan-tyaarori okaratzi kompitzi-mowaitairi aroka-payi. Tima pairani pisiyakaan-tawaitakiro atziriti-tyiimi “Karipiro-yitatsiri” irootaki opirawaityaamini, aritaki okimiwita-kamiri “Piyathataantsi,” tima oshiki pipiyathata-piintaka. Iro kantacha iroñaaka opirataami “Tampatzika-siritaantsi,” aritaki piñaayitairo pintasorintsi-siri-yitaji.

20 Pairani ainiro opirawaitami “Karipirota-tsiri,” ari pisaika-mintha-waita-sitari, tikatsi sintsiwintimini pintampatzika-siriti.

21 Iro kantacha piyotai iroñaaka tikatsi apantyaaroni iroka. Iro kamiithatatsi pimpasiki-wintairo iroñaaka tsika pikantawita pairani. Piyomitaajiri ikaratzi antayitzirori iroka-payi aritaki inkama-siri-yitaji.

22 Iro kantacha ti onkimita-kaantaimi ‘Piyaari-pironka’ awirokami opiratani. Iriitaki Pawa opirataamiri. Iriitaki kamiitha-pirota-kaajimiri. Aritaki yasitajyaami, tima pasi piwairo pañaan-nitaji.

23 Iroka “Kaamanitaantsi” okimiwaitakaro iroomi impinai-tairirimi antawaita-piinta-kiirori kaari-pirotaantsi, kimiwaitaka iriimi opiratani. Irooma “Añaanitantsi” okimiwaitakaro iroomi inisironka Pawa ipasiyitaariri ikaratzi tsipa-siri-yitaariri Jesús Saipatzii-totaari, Awinkathariti.

7

Isiyakaa-wintai-tziro aawakaantsi

1 Iyikiiti, awiroka-payi noñaanatzi pikaratzi piyotakoyitziro Ikantakaan-taitani. ¿Tima piyojiiti aririka inkami atziri ikama-pithatakiro Ikantakaan-taitani?

2 Ikimiwaitakaro kooya tzimatsiri oimi. Ainiro yañaimotziro oimi, ontzimatyii ontsipata-piintyaari. Irooma aririka inkama-pithatakiro, aripaiti osaikasi-waitajyaa

3 Irooma oñaaji-rika pasini sirampari ainiro yañaimotziro oimi, omayimpitaki. Irooma inkamaki-rika, ari osaikasi-waita-jyaari, kantatsi oimintajyaa pasini, airo ikimita-kaantaitaro mayimpiro.

4 Iyikiiti, siyakaa-winta-chari aka kimiwaitaka atzirityiimi “Ikantakaan-taitsiri,” irootaki piiminta-kyaarimi pairani. Iro kantacha pikama-pithatakiro awiroka-payi Ikantakaan-taitsiri, tima pikaratakiri Saipatzii-totaari iwamaitakiri pairani. Okimiwaita-naaro iroñaaka pisaika-sitajyaami piimintaari pasini, iriitakira iwañaaitairi. Irootaki okamiithatantari pantawaitainiri awiroka-payi iroñaaka Pawa.

5 Tima tikira añiuro siyakaa-wintain-chari “Kaamani-taantsi,” oshiki apiyathata-piintakaro Ikantakaan-taitsiri, antapiintakiro karipi-rota-tsiri. Irootaki owamaa-siritakairi.

6 Okimiwaitakaro iroñaaka ankama-pithata-jiromi, asaikasi-waitaja. Añaayitajiri owakirari, iriitaki Tasorinkantsi kantakaan-taarori impiratan-tairi Pawa.

Ti onkimita-jyaaro pairani, asintsiwinta-waitaro paisatori isankinai-takiri.

Kaari-pirotantsi saika-siritan-tanari

⁷ ¿Kamiithama ankanti: “Tikatsi apantyaaroni Ikantakaan-taitsiri?” ¡Tira! Irootaki oyota-kayinari nokaaripirotapiintzi. Tima iroka ikantaitaki Ikantakaan-taitaniki:

Airo ayimawaitzimi piniwitantyyaa.

Iro kantacha, airo noyota-kota-jiromi kanta-kota-chari, airo noyotaa-jatzimi tzimatsi nokinakaa-sitakari noniwi-siri-waita-piintaka.

⁸ Irooma noyota-kotajiro Ikantakaan-taitsiri, ti nonkisa-siwai-nitaiyaa, oshiki noniwiwaita-piintaka. Airo noyota-kota-jiromi ikantakaan-taitsiri, airotyaa okaaripirotzimi nantayitziri.

⁹ Pairani ti noyowityaa kaari-pirori onatzii noniwisiryaaari nokinkithasiritaniki. Nosaika-siwaita-piinta, tikatsi sintsitinani. Irooma noyota-kotajiro Ikantakaan-taitsiri, aripaiti noyotanaki nokaaripiro-waitatzii, aritaki nonkama-siritaji aajatzi.

¹⁰ Irootaki owamaa-siritaanari iroka Ikantakaan-taitsiri. Iro opoñaanta-jaanta-witari isankinai-tziro iroka Ikantakaan-taitisiri, irootaki kantakaan-tironimi yañaanitan-taityaarimi.

¹¹ Nokimita-kaantajiro naaka atzirita-tyiimi “noyaaripironka,” irootaki oñasirinkinami nitanakaro noyota-kota-nakiro Ikantakaan-taitsiri. Amatawi-waitakina, irojatzi owamaan-takanari.

¹² Iro kantacha iroka Ikantakaan-taitsiri tasorintsi onatzii, tampatzikari onatzii, kamiithari.

¹³ ¿Irooma owamiithanka, kantakaarori nonkaman-tajyaari? ¡Tira! Kaari Ikantakaan-taitsiri wamainani, irootaki noyaaripironka wamainani. Tima apatziro oyotakaa-matsitaanaro noyaaripironka iroka Ikantakaan-taitsiri.

¹⁴ Ayojiitzi irootaki asiri okinkithata-kotziri Ikantakaan-taitsiri. Iro kantacha osiyawaitakaro impimantai-tatyiromi awatha impiraa-waitai-tyaaro, irootaki “Kaari-pirotantsi” opirawaitaini.

¹⁵ Irootaki kaari noyotanta opaita nokaaripiro-siritantari. Tima ti naaka ninta-winthawaita-sitachani. Otsimaa-siri-waitakina.

¹⁶ Ti onimotaa-jaitina okaratzi nanta-piintakiri, ari noyotziri kamiithari onatzii Ikantakaan-taitsiri.

17 Okimiwaitakaro ti naaka antasityaaroni, “Kaari-pirotaantsi” atzirin-takanari, irootaki sintsitani nomatan-tarori.

18 Okantawita nonintzi nantiromi kamiithari, ti nomatiro. Okimiwaitakaro irootakimi nowatha kaari kamiithata-tsini.

19 Ti nomatiro noitsinampairi nomatiro kamiithari noninta-witari. Apatziro nomata-piintziro kaari-pirori kaari noniwitari.

20 Irootaki osiyanta-karori atzirita-kityiimi “Kaari-pirotaantsi” atzirin-takana, irootaki antakaa-piinta-kinarori kaari-pirori.

21 Irootaki sintsiwinta-piinta-kinari nonkaaripiro-waiti, okantawitaka nonintzi naaka nantiromi kamiithari.

22 nosiriki nokanta-siritzi: “Iroopirori onatzii Ikan-takaantsiri Pawa.”

23 Irooma nowathaki koñaaroini, okimiwaitakaro oñaasintsityaaroni nosiri. Okimiwaitakaro aajatzi iroomi nowatha asita-kota-kaantiromi nosiri, ari osintsi-waitiromi onkaaripiro-siriti.

24 ¡Ikanta-machiitana! ¿Paitama misitowa-kaantaironi nosiri ominkyaa-kaantakiro nowatha, irojatzii owamaa-siritan-tyaanarimi?

25 Iriitakira Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari matajironi. Nopaasoonkitajiri Pawa otyaanka-kiriri imatantaarori. Arira okanta, iro nosiri nomatan-tajyaarori nonkimisantajiro Ikantakaantsiri Pawa. Irooma nowatha koñaaroini irootaki nantanta-piintari okantakaantsiri “Kaari-pirotaantsi.”

8

Ikinkithasirita-piintai-tziri Tasorinkantsi

1 Tima antsipa-sirita-jyaari Saipatzii-totaari Jesús, airo iwasankitaa-yitai.

2 Tima ti añiimotajiro Ikantakaan-taitsiri kamanta-kotzirori kaari-pirotaantsi, wamaa-siritan-taitsiri. Apatziro añiimotajiro iroñaaka pasini ikantakaan-taitsiri kamanta-kotzirori añasiri-yitai atsipa-siritaari Saipatzii-totaari Jesús.

3 Tikatsi matironi itsinampairi intampatzika-siriti yaakowinta-witaro Ikantakaan-taitsiri, tima maaroni arokaiti otzimi-motai awatha kaari aawyaawaita-tsini. Iriima Pawa iriitaki matairori itampatzika-sirita-kaayitairi atziri-payi, irootaki ityaantan-takariri Itomipirori yatziritzi-motanti, otzimimo-witakari iwatha osiyaro awatha aroka. Iriitaki atsipita-karori iwasankitaa-wintakiri Pawa iyaari-pironka maaroni atziri.

4 Irootaki aawyaan-tayitaarori atampatzika-siri-piro-yitaji iroñaaka, tima iroopiro onatzii ikantakaan-taitakiri. Irootaki amata-piintaji okaratzi imatakaa-yitairi Tasorinkantsi. Airo antapiinta-sitaaro okaratzi aniwita-siwaitari aroka-payi.

5 Ikaratzi osiriwaitarori yantayitiro iniwita-sitari, okimi-waitakaro atzirita-tyiimi "Niwitaantsi," irootaki opirawait-yaarinimi. Iriima ikaratzi osirita-piintarori inkimisantairi Tasorinkantsi, iriitaki ijiwaritaari.

6 Ikaratzi osiriwaitarori yantiro iniwita-siwaitari, airo ishinta inkama-siriti. Iriima osirita-piinta-nakariri Tasorinkantsi, kamiitha yañaayitaji.

7 Ikaratzi osiriwaita-sitarori yantayitiro iniwita-siwaitari, airo ishinta iñaantyaarori inkisaniintiri Pawa, airo ikimisantairo okaratzi ikantakaan-tziri Pawa, airo imatajiro yitsinampairi inkimisantairi.

8 Tima inkarati matakirori iroka-payi, kimiwaitaka tikatsi yantajiri irirori-payi onimotan-tajyaariri Pawa.

9 Iro kantacha tira pimatiro awiroka-payi iroka, apatziro pisirita-piinta-naaro okaratzi ininta-kayimiri Tasorinkantsi, tima iriitaki saika-siritan-tamiri. Ikaratzi kaari yotairini Itasorinka Saipatzii-totaari, ti yasitajyaari Saipatzii-totaari.

10 Tima kaamani pikanta-witaka okantakaaro piyaari-pironka. Iro kanta-tzimaitacha iroñaaka isaika-siritan-taami Saipatzii-totaari, añaasiritaimi, itampatzika-siritaimi.

11 Tima isaika-siritan-taami Tasorinkantsi, iriitaki añaanita-kaajimini, ikimitaajiri Saipatzii-totaari Jesús, yaña-wathata-kaajiri.

12 Ari okantari iyikiiti, ti onkamiithati antayitairo okaratzi aniwita-siwaitari.

13 Iroorika panta-piinta-najiri, aritaki pinka-masi-ritai. Irooma pisirita-piinta-najyaaro-rika okaratzi ininta-kayimiri Tasorinkantsi, onkimiwaityaaro atziritimi "Piniwinka," irootaki piwamaa-kirimi, aritaki paña-siritai.

14 Ikaratzi antanajirori inintziri Tasorinkantsi, aritaki intomin-tajyaari Pawa.

15 Tima yoka Tasorinkantsi ityaankakiri Pawa, airo yookaimi, papiitajiro = kari pinkimita-kota-jyaari opirataari itharowan-tawaitzi. Tasorinkantsi kantakai-yaaroni intomin-tantyaamiri Pawa. Irootaki omatantari ankimita-kaantajiri apaa yoka Pawa.

16 Iriitaki Tasorinkantsi yotakaajaini aroka itomi Pawa.

17 Tima itomi Pawa anayitai, aritaki atsipataari Saipatzii-totaari asiyitaaro okaratzi yasitakaa-kariri Pawa. Tima

antsipataari Saipatzii-totaari akimaatsi-waitaka, aritaki antsipata-jyaari tsika otzimapaji iwaniinkaro.

¹⁸ Nokinkithasirita kapichiini akimaatsi-waita iroñaaka, tikatsi ompaita-matsitajyaa aririka añaajiro apaata iwaniinkaro.

¹⁹ Maaroni iwitsikani Pawa iyaakoniintairi yapato-tairi itomi-payi.

²⁰ Yaminaa-siwaitaka iwitsikani, ti yaawyyiuro inintawitari, tima Pawa kantakaarori okantanta-paintari. Iro kantacha oyaawintaka yokaiti,

²¹ iñaayitajiro iwaniinkaro, aririka isaikasi-waitajyaa itomitaari Pawa. Ari okarata-paaki atziritimi "Sitzitaantsi," irootaki opiratan-tachanimi.

²² Kimitaka inkaminthaa-jiitatyiini ikaratzi iwitsikai-takiri ikimiwaitakaro ontzimaa-niti kooya.

²³ Aajatzi aroka-payi, okantawitaka añaawitakari Tasorinkantsi itsipa-siri-yitai, kimiwaitaka ainiro atikawai-jiitzi anintzi awisakoti airo akimaatsi-waitanta, aminamina-yitziro tsika-paiti intomi-piro-yitai Pawa.

²⁴ Irootaki ayaakoniintani kantakaan-tzirori awisako-siritan-tajyaari, okantawitaka tikira añaayitiro iroka. Aririkami añaayita-kiromi, ¿Aikiroma ayaakoniinta-tyiuro?

²⁵ Aritaki okanta ayaakoniintari, ontzimatyii amatsinkasiritajyaa, ayaakotiro okaratzi kaari añaari.

²⁶ Tima ti aawyaa-sirita-niti aroka, Tasorinkantsi nisironka-yitaini. Tima ti ayoyiti tsika ankantyyaa amanayiti. Iro kantacha iriitaki Tasorinkantsi amanako-wintaini, okimiwaitakaro inkawinthaa-winta-tyiimi.

²⁷ Ikimathatziri Pawa yoka Tasorinkantsi aririka yamanakotai. Tima iriitaki yotako-pirotziriri Pawa opaita-rika inintakairiri ikaratzi yasiyitaari irirori. *

Aritaki imatakiro itsinampairi maaroni

²⁸ Tima iroka ayotziri: tsika-rika ompaityaa awishimotainiri, aritaki inkanta-kaakyaaro Pawa onkamiithatzi-moyitai. Irootaki ikaima-siritan-tairi antayitainiri inintakairi.

²⁹ Ikaratzi iyotzitakari Pawa aritaki inkimisantajiri, iriitaki inkimita-kaantajiri itomi-pirori. Ikanta Ijiwariti Itomi, ari ikantziri pasini ampoita-tsiri, iyikiiti inatyii.

³⁰ Yoka ikaratzi itomitaari Pawa, iriitaki ikaima-siritajiri, itampatzika-siri-yitairi, irootaki iñaantaarori iwaniinkaro.

³¹ ¿Tsikama ikantai-tziroka iroka? Inithaa-piro-waitakai Pawa, ¿arima intzimaji ipaita matajirini itsinampairi?

* 8:27 yasiyitaari irirori = kitisiriri

³² Tima ti inthañii-yaari Pawa Itomi-pirori, isinitakiri iwamaitiri ikamawintan-takairi arokaiti. Aritaki yantzi-motakairo Pawa kantachari, ¿airoma yantzimo-yitaji opaita-rika kowityii-motaini?

³³ Tima añakiro itampatzika-siritai, ¿arima intzimaji aminakowintainiri? Tima iriitaki Pawa oyosiiyita-kairi.

³⁴ Iriitaki Jesús Saipatzii-totaari kamawintairi, añaaaji aajatzi, saikapaji irako-piroriki Pawa itsipataari ipinkathari-wintantzi. Iriitaki kantako-wintajairi arokaiti. Aritaki okanta, ¿arima intzimaji owasankitairini?

³⁵ ¿Tzimatsima matironi okakairini Saipatzii-totaari, iwashaantan-tyaarori itakoyitai? Okantawitaka añaaayitziro opomirintsitzi-mowaitai, aikiro ijatatzii itakoyitai. Ari inkimitairori aririka ontzimi owasononkaa-waitaini, ininti imaimanitaiti, antasha-niinta-waiti, anthonka-kowaityaa akithaataro, ankowiinkata-kowaiti, yapatha-kiro-ryiitai.

³⁶ Ari okanta osankinata-kotaka, ikantaitaki:
Asi owiro iwamaakaan-taitina nawintaajami awiroka.
Ikimita-kaanta-kinari iwamaitziri ipiraitari. †

³⁷ Okantawitaka añaaayitiro iroka-payi, aritaki amatayitakiro aitsinampairi, tima itakotai Pawa, aritaki imatakaakairo aitsinampairi.

³⁸ Iroka nawintaakari naaka: Onkanta-witakyaa añaaawityaaro iroka-payi: kaamanitaantsi, añaaantarintsi, Maninkari-payi, pinkathari-payi, awishi-motairi iroñaaka, awishi-motainiri apaata, tzimatsiri isintsinka,

³⁹ jinoki-sato, osaawi-sato, opaita-rika iwitsikai-tziri. Iro kan-tzimaitacha, tikatsira aparoni iroka-payi kantakai-yaarini Pawa iwashaantan-tairi intakoyitai, okantakaan-tziro yantzimo-yitakairi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

9

Iyosiitai-takiri Israel-iiti

¹ Iyotziro Saipatzii-totaari iroopirori onatzii nonkantimiri. Tima iriitaki Tasorinkantsi pinkathari-winta-siritanari, iriitaki oyota-kayinari, ti nonthaiyaa nonkantimiro iroka:

² Oshiki nowasirita-kotakari noshininka-payi Judá-iti kaari kimisanta-tsini, oshiki okatsitzimo-siritakina.

³ Oshiki noninta-witaka yawisako-siritai noshininka-payi, noninta-witaka nosiniwinta-jyaari yawisakotan-tajyaari. Aritaki onkantakimi iwashanta-jinami Saipatzii-totaari, aririka noyotimi irootaki yawisako-siritan-tajyaari noshininka-payi,

† 8:36 ipiraitari = oveja

⁴ Ikaratzi icharinitakari Israel. Tima iriitaki itomiwitakari Pawa yokaiti, iñaakayi-witakari iwaniinkaro. Tzimatsi ikanta-wakaari yaripirotanta-wakai-yaari, isankina-witakaniri Ikantakaantsiri, yanintaa-waiwitaka ipinkathatziri, tzimawitaka ikasiya-kaakiriri.

⁵ Irimirinka ishininka-payi awaisatzitini. Irijatzi ishininka-mirinka Saipatzii-totaari, Pawatatsiri anairiri maaroni, irasi iwaitiro intharowintai-tyaari. ¡Omapirowí!

⁶ Okantawitaka ti inkimisantaitiri, ¿kamiithama ankanti airo omonkarata ikasiya-kaantziri Pawa? ¡Tira! Tima inkarati ipaitai-tziri iroñaaka “Israel-iiti,” pasini-satzi inatyii, kaari icharini-piro Israel.

⁷ Ari okanta awishi-mota-kiriri Abraham. Tima tzimaki apiti itomi, iro kantacha aparoni ikimita-kaantaka kaarimi ishininka. Iriitaki ikinkithata-koitziri aka, ikantaitaki: Iriitaki Isaac iwaiyani-pirori.

⁸ Arira ikimi-tzitakari Pawa ti inkimita-kaantairi iriimi itomi-pirori ikaratzi iwaiyan-takaan-takiri awaisatzitini Abraham, apatziro itomita-kaitaari ikaratzi ikasiya-kaita-kiriri incharini-yitajyaari.

⁹ Iroka okaratzi ikasiya-kaakiriri, ikantakiri: Pasiniki osarintsi onkimita-jyaaro iroñaaka, aririka nom-piyaki, noñaapajiro Sara tzimaki otomi.

¹⁰ Ari okanta awishi-mota-kirori Rebeca, itsipaa-nita-kaantakarori awaisatzitini Isaac.

¹¹ Tikira intzimanaki otomi-payi, tikira yantayitiro kami-ithari aajatzi kaari-pirori, aritaki tzimaki inintakiri Pawa yantiri. Ari omonkaratari onkarati yantiri. Tira iri nintasi-waita-chani yantiro, tima Pawa kantakaarori yantayitan-tarori opaita-rika, ikaima-siri-yitajiri.

¹² Iroka ikantzi-taita-karori Rebeca: Iriitaki ompiratan-tachaniri iyaapitsi, impiratyaaari itarori itzimi.

¹³ Iroka pasini isankinai-takiri, ikantzi Pawa: Noyosiitakiri Jacob, iriima Esau nomanintakiri irirori.

¹⁴ ¿Irooma ankantan-tyaari: “Akimakiro ikantakiri Pawa, ti intampatzika-siriti irirori?” Airo piñaawaitziro iroka, pinkamanta-kotirimi.

¹⁵ Tima pairani iñaawaitaki Pawa, ikantziri Moisés: Itzimi-rika nonintziri nonisironkatyaari, aritaki nonisironkata-kyaari.

Itzimi-rika nonintziri nonkawinthayiri, aritaki nonkaw-inthaakiri.

¹⁶ Ñaakiro, kaari atziri-payi ninta-sityaaroni yantayitiro opaita-rika, iriitaki Pawa kantakaarori yantantarori opaiyita-rika ikaratzi ikaminthaa-yitairi irirori.

17 Ari ikantai-takiriri aajatzi Faraón, iroka isankinata-koitakiri, ikantaitzi:

Irootaki nopinkatha-ritakaan-takamiri iyotantai-tyaanari otzimi-motana naaka nosintsinka, ari onkantyya inkinkithata-koitan-tajyaanari naaka maaroni kipatsiki.

18 Ari ikantari Pawa, ikawintha-yitziri ikaratzi inintziri irirori. Irijatzi kantakaarori ikiso-siri-yitantari ikaratzi inintziri irirori.

19 Kimitaka ari pinkantajina: ¿Paitama iwasankitaan-tariri Pawa ikaaripirota-kaayitziri, airoma okantzi iwasiñaajiro inintakiri Pawa yantiri?

20 Iro kantacha nonkantimi naaka: Tikatsi piyomatsiti patziritzika awiroka pinkantan-tyaari. Ti pimpinkathatiri Pawa. Thami ankinkithasirita-kotiri owitsika-yitzirori kowitzi. ¿Kantatsima oñaanatiri iyowitziti, onkantiri kowitzipakori: “Ti apantyaana piwitsikakina”?

21 ¿Airoma okamiithatzi iwitsiki waniinkata-chari, ipoñaawitsikaki pasini kaari apantyaaroni? Kamiithatatsi, iriitaki asitarori iyowitziti.

22 Ari ikantakari irirori Pawa, iwitsika-yitakiri ikaratzi osiyakarori kowitzi. Tima tzimayitatsi atsipita-jyaaroni iyatsimanka, yatsipita-jyaaro isintsinka yapirotan-tajyaari. Iro kantacha Pawa, amawi ikantawinta-paintari yokapayi.

23 Ari ikinakaakiro iyotakaan-tairori oshiki itakopirotakai, imata-jaantakiro tsika okanta ikinkithasiritzitaro pairani, iyosiitai antsipata-jyaari irirori añaayitajiro iwaniinkaro.

24 Arokayitaki iyosiiyitairi ikaima-siri-yitai. Ti apatziri aroka-payi Judá-iti, akarayitajiri pasini-satzi kaari ashininkata.

25 Irootaki ikinkithata-kaakiriri Pawa pairani Kamantan-tzinkari Oseas, ikantaki:

Ikaratzi kaari noshininkawita, nonkimita-kaantajiri, “Noshininka.”

Ikaratzi kaari notakoyiwita pairani, nonkimita-kaantajiri, “Notakotani.”

26 Irooma anta tsika ikanta-witaka, “Ti pishininkatyaana awiroka-payi,”

Aritaki inkantaitaji, “Itomi-payi pinatzii Pawa, Añaanitatsiri.”

27 Iroka ikantzi-takari Kamantan-tzinkari Isaías, ikinkithata-kotakiri inkarati incharini-yitajyaari Israel, ikantzi:

Onkanta-witakyaa oshiki inkarati incharinityaari, inkimi-waityaaro oshikitzi impaniki nijaa-thapyaaki,

Kapichiini awisakotaa-tsini.

28 Tima imapokajiri Pinkathari maaroni kipatsi-satzi, tampatzika inkantyaaw iwasankitaa-kaantajiri.

29 Ikantaki aajatzi Isaías:

Ikamintha Pawa Sintsi-pirori iwawisaa-kotaji kapichiini ashininka.

Airo iwawisaa-kotzimi, aritaki añaa-yitairomi okaratzi ifñaakiri pairani Paamaarini-satzi, aajatzi Katsimaarini-satzi

Itampatzika-siritairi yawintaajari

30 Irooma ankantan-tyaari: “Ti yamina-mina-wityaaro pasini-satzi intampatzika-siritai, iro kantacha itampatzika-siritairi Pawa yawintaa-matsitaari irirori-payi.

31 Iro kantacha naaka-payi Israel-iiti, ti imatiro noitsinampairo noñaa-yitiro yaakamiithatakina Pawa, okantawitaka nosintsiwinta-witakaro Ikantakaantsiri.”

32 ¿Paitama kaari imatantaro yitsinampairi? Iro kaari imatantaro yitsinampairi isirita-kotaro yakowintawaitakari irirori. Ti isirita-kotyaaro inintakairiri Pawa yawintaa-siritari. Osiyawaitakaro yantziwa-waityaaromi mapi.

33 Irootaki isankinata-koitakiri pairani, ikantaitzi:

Nowakiro ikowa-piroitani mapi Kisakowintoniki.

Owaryaantzi iroka mapi aririka yantziwai-tyaaro.

Inkarati awintaa-sirita-jyaarini kimitakarori mapi, airo yaminaa-siwaitaja apaata.

10

1 Iyikiiti, nonintziri naaka yawisako-siri-yitai noshininkapayi Israel-iiti. Irootaki namanantariri Pawa.

2 Noyotzi naaka itharowinta-siwaitari Pawa yokapayi, yantasi-waitaro ti inkimatha-piro-tzimaityaaro.

3 Ti iyojiiti inintatziira Pawa intampatzika-sirita-kairi, ti inkimisanti, apatziro ininta-sita intampatzika-siritan-tyaaro yakowinta-waita-sitari apaniroini.

4 Tima ithotyaakiro Saipatzii-totaari okanta-kota Ikantakaan-taitsiri, iriitaki tampatzika-sirita-kaajiriri ikaratzi awintaa-sirita-naariri.

5 Iroka isankinari Moisés okanta-kota Ikantakaan-taitsiri intampatzika-siritan-taityaarimi, ikantaki:

Inkarati monkarataironi, iriitaki añaa-siritaa-tsini.

6 Iro kantacha onasita, ti osiyaaro iroka akantakiri aririka awintaa-jyaari Pawa aritaki itampatzika-siritajai. ¿Kantatsima akowinta-waita-sita-chari ijati inkitiki isintsiwintiri Saipatzii-totaari iwawisaako-siritantai?

7 ¿Kantatsima ijati aajatzi sarinka-winiki iwiriintairi Saipatzii-totaari ikamawita-painta?

⁸ Iroka ikantaitaki:

Aritaki pinkimairo ñaantsi, aritaki pinkima-thatajiro aa-jatzi.

Kanta-kota-chari aka “ñaantsi,” irootaki nokinkithata-piinta-kiriri awintaa-siritantsi. Iroka okanta:

⁹ Aririka piñaawaitaji pinkanti, “Nowinkathariti inatzii Jesús,” aririka pawintaa-sirita-jyaari Pawa iriitaki owiriintajiri ikamawitaka, aritaki pawisako-siritai.

¹⁰ Tima pawintaa-siritaari irirori, irootaki itampatzika-siritan-taamiri. Ari okantzita, aririka piñaawai-yitairo, irootaki iwawisaako-siri-yitan-taamiri.

¹¹ Ari ikantaitaki Sankinaritsi-piroriki:

Inkarati awintaa-sirita-jyaarini irirori, airo yaminaa-siwaitaja.

¹² Onkanta-wityaa aroka-rika Judá-iti, kaari ishininkaiti, iriira Saipatzii-totaari Awinkathariti maaroni. Tzimatsi-rika amanairini, aritaki inisironka-pirotakiri. *

¹³ Tima iroka ikantaitaki:

Intzimi-rika amanairini Pinkathari yawintaa-jyaari, aritaki yawisakotaji. †

¹⁴ ¿Kantatsima yamanaitiri Pawa tirika yawintaa-siritai-tyaari? ¿Kantatsima yawintaa-siritai-tyaari Pawa, tirika inkima-kotaitiri? ¿Kantatsima inkima-kotaitiri, tirika intzimi kinkithata-kaanta-tsini?

¹⁵ ¿Kantatsima inkinkithata-kotaitiri, tirika intzimi tyaankaari-payi? Irootaki isankinai-tanta-karori, kantatsiri: ¡Oshiki inkamiitha-kitziti amakironi Kamiithari Ñaantsi isaikan-taitari kamiitha!

¹⁶ Iro kantacha, tira maaroni inkimisantaitiro Kamiithari Ñaantsi. Irootaki ikantan-takari Kamantan-tzinkarini Isaías:

Pinkathari, ¿Itzimima kimisantironi añaani?

¹⁷ Okowa-pirotatya yitaita-wakyaaro inkimai-tawakiro iñaani Pawa yawintaa-siritan-taityaari.

¹⁸ Nokantzi naaka, “¿Aritakima ikimaitakiro?” Aritaki, tima iroka isankinai-takiri ikantaitzi: Ikinkithai-takiro nampitsiki-payi,

Ikimaitakiro tsika-rika-payi isaikaitzi aka kipatsiki.

¹⁹ Napiitiro nonkanti, “Ikaratzi icharini-yitaari Israel, ¿Ikimatha-pirota-kiroma?” Iriitaki Moisés oiñaarontakirori isankinari, ikantaki:

Ari nonkanta-kaakyaaro pisamawaityaari pasini-satzi atziri kaari shininkata-wakaa-chani.

Oshiki pinkisa-siri-waitiri ikaratzi pipaiyitziri “masontzi-siriri.”

²⁰ Iroka pasini ikantakiri Kamantan-tzinkarini Isaías:

* 10:12 kaari-rika ishininkaiti = griego † 10:13 Wairontsi

Iñaayitaana kaari othotyaakota-jinani.

Noñaaka-yitaari kaari amina-minatinani.

²¹ Iro kantacha iroka ikinkithata-kotakiri Isaías ikanta-kota Israel-iiti, ikantaki:

Nowaanka-wakota-siwita-piintakari, titzimaita
inkimisanta-jiitina, piyathari inajiiitaki.

11

Tzimatsi Israel-iiti matakirori itsinampairi

¹ ¿Nokanta-tziima imanintziri Pawa yoka Israel-iiti yasiy-itari? ¡Tira ari nonkanti! Tima naakatzitaka ikaratziri Israel-iiti, icharini Abraham nonatzii, icharini nonatzii aajatzi Benjamín-iiti.

² Ti imanintina Pawa, iriitaki oyosiita-kinari. Pinkinkithasiritiro Sankinarintsi-pirori, tsika ikinkithata-koitziri Elías yamanako-wintziri ishininka-payi, ikantaki:

³ Pinkathari, iwamaitakiri Kamantan-tzinkari-payi, Iporokai-takiro pomipirini-mintotsi.

Aparoni nokanta-kaaro nañai, inintai-tatzii iwamaitina aajatzi naaka.

⁴ Ari yakanakiri Pawa ikantziri:

Tira aparoni awiroka yotapain-chani. Naamaako-winta-taikari pasini ikaratzi 7000 atziri kaari tyiirowa-chani impinkathatiri pawaniro Inkaniwiri.

⁵ Ari okantari, tzimatsi kapichiini noshininka iyosiitakiri Pawa inisironkata-jyaari.

⁶ Ti iro kantakaan-tironi isintsiwinta-waitani inisironkatan-taariri Pawa, inisironkata-sitaari Pawa. Ari okanta-kotari nisironkataantsi.

⁷ Ari okantari, ti imatiro yitsinampairi maaroni Israel-iiti okaratzi inintawi-jiitari. Iro kantacha tzimatsi Israel-iiti matakirori itsinampairi, ari ikantakari iyosiitakiri Pawa. Iriima pasini-payi ikiso-siritaki.

⁸ Irootaki isankinai-tantakari, ikantaitzi:

Pawa kantakaaro ijimpa-siritan-taitari.

Tzimawitacha irooki titzimaita iñaanti.

Tzimawitacha iyimpita titzimaita inkimi.

Irojatzii ikanta-tzimaitaro iroñaaka.

⁹ Iroka isankinata-kotakiri aajatzi pinkatharini David, ikantaki:

¡Onkamintha yaitiri tsika oritai-takiri!

¡Onkamintha yantziwatyaa!

¡Onkamintha iwasankitaitiri!

¹⁰ ¡Onkamintha imawityaakita-taiti!

¡Onkamintha intsika-mitziyiti!

Yawisako-siri-yitaji pasini-satzi atziri

11 Tima ikantaitaki “Onkamintha yantziwatyaa” noshininka-payi, ¿irooma siyakaa-winta-chari yapirotaitiri? ¡Kaari! Irootaki siyakaa-winta-chari ikinakaa-siyita-paintari, iwawisaako-winthatairi Pawa pasini-satzi atziri, irootaki imatanta-taita-karori Pawa iñaantyaariri noshininka-payi, irootaki inkowanta-pirota-jyaari yawisako-yitaji irirori.

12 Tima inkinasi-waiyi-taka irirori, irootaki inisironkai-tantaariri pasini-satzi atziri nampitarori maaroni kipatsi. Irootaki kamiitha-piro-taita-tsini aririka yapiitaitiro inisironkai-tairi noshininka-payi apaata.

13 Iroñaaka nonkantimi awirokaiti kaari noshininkata. Naakataki iyosiitaitaki nontyaantaa-riti nonkinkithata-kaayitajimi pikaratzi ti noshininkatyaami. Siritha nokanta-winta-piinta-nakaro nantawairi.

14 Irootaki namina-mina-taitziri isama-niintaaina noshininka-payi, ari yawisako-siritairi irirori-payi.

15 Tima ti imiraawintairi irirori Pawa, irootaki yaripirotan-taariri Pawa maaroni osaawi-satzi. Irooma apaata aririka yaripiro-siritairi Pawa noshininka-payi, onkimita-jyaaro impiriintaa-tyiimi ikamayi-witaka.

16 Tzimatsi-rika amakiniriri Pawa tasirintsi yantan-taitani, yasitanaaro Pawa maaroni opatha iwitsikai-takiri yatantaitari. Tzimatsi-rika amakiniriri Pawa oparitha-payi inchato, arira okaratzi yasitaro maaroni osipayi aajatzi.

17 Iroka osiyakaa-wintari incha-paritha, iriyyitaki nowaisatziti-payi itayita-karori pairani. Siyakaa-winta-chari otiwa, iriyyitaki noshininka-payi Judá-iti tzimayitaa-tsiri iroñaaka. Kimiwaitaka inchikai-takiromi otiwa, oshooka-tiwatan-tajyaari pasini intsirikai-takiri, kamiitha onkantayaa oshooki okantakaaro oparitha. Ikaratzi osiyakaa-wintziri otiwa itzirikai-takiri, iriyyitaki atziri-payi kaari noshininkata. *

18 Irootaki airo okantanta pinkantakapirowasitanta. Pinkinkithasirityaa, tima awiroka-matsitaki otiwa inchato, awirokataki añaakaa-yitzi oparitha.

19 Kimitaka aritaki pakakimi awiroka-payi, pinkanta-jiiti: “Ichikai-takiro otiwa noshooka-tiwatan-taari naaka.”

20 Ari okantawitari, iro kantachari pinkinkithasiritiro kimiwaitaka noshininka-payi Judá-iti inchika-tiwai-tajirimi okantakaaro ti inkimisanti. Irooma awirokaiti kaari noshininkata, awiroka impoyiitariri okantakaan-tziro pawintaa-siritaja. Ti onkamiithati pinkantakapiro-waityaa, pimpinkathatiri Pawa.

* 11:17 Okinkithata-kotziri pankirintsi asitarori oparitha, asitarori otiwa, irootaki ikantai-tzitari “Kiikiroi-toni.”

²¹ Iriitaki Pawa chikakirori itayitarori otiwa, paamaw-intyaa imatajimi = kari aajatzi awirokaiti.

²² Ari piñiirori oshiki ikatsimatzi Pawa, iro kantacha nisironkataniri inatzii aajatzi. Ikaratzi antziwa-siritain-chari iñaakiro ikatsimatzi Pawa. Irooma awirokaiti, asi owiro piñaa-piintiro inisironka-yityaami aikiro poisokirota-tyiiri Pawa. Irooma airorika poisokiro-tari, aritaki inkimita-kaantaimi otiwa ichikai-takiri.

²³ Ikaratzi ichika-tiwai-takiri pairani, aritaki intsirikai-tairi, aririka iwashaantajiro ithainka-waitziri Pawa. Tima Pawa kantatsi imatiro.

²⁴ Awiroka kimitakarori otiwa pankirintsi-niro intzirikai-takiri pankirintsi-piroriki. Oshiki okamiitha-pirotaki iroorika intsirikaitaji otiwa-pirori oponkitzi-piroki.

Impiya-sirita-kaitairi Israel-iiti

²⁵ Iyikiiti, nonintzi piyotiro kaari ikimathataitzi pairani onkarati yantiri Pawa. Airo pikinkithasiri-waita-sita aritaki piyotakiro maaroni. Añaayitakiro iroñaaka yokaiti noshininka Israel-iiti, tzimatsi kisosirita-kaayitakiriri. Iro kantacha, onapaintatzii irojatzii imonkaratan-takyaari inkarati awisako-sirita-tsini kaari noshininkata.

²⁶ Ari omatajyaa apaata, yawisako-siri-yitaji aajatzi Israel-iiti. Irootaki isankinata-koitakiri pairani, ikantaitzi:

Ari impoñii-yaari Kisakowintoniki ookakaa-wintaniri, Iriitaki kantakantironi iwashaantan-tyaarori icharini-payi Jacob ithainka-tasorintsi-waitzi.

²⁷ Tima irootaki nokasiya-kaakiriri,

Naakataki apirotaironi iyaari-pironka.

²⁸ Tima yokaiti noshininka Judá-iti kaari miraawintironi Kamiithari Ñaantsi, ikimita-kaantari Pawa iisaniintani, ari okanta inisironkatan-taamiri Pawa awirokaiti. Iro kantacha Pawa iyosiitzi-takari noshininka-payi, aikiro ijatatzii intakoi-tyaari, irootaki iñaantyaarori ikasiya-kaakiriri itayita-nakarori nowaisatzitini.

²⁹ Aririka inkaima-siritanti Pawa, inisironka-yitantzi. Airo iwashaantajiro.

³⁰ Pipiyathatzi-takari pairani awiroka-payi Pawa. Ipoña ipiyathanaka noshininka-payi, irootaki opoñaan-takari inisironka-yitaimi awirokaiti.

³¹ Tima yokaiti ikaratzi piyatha-waiwita-chari iroñaaka, aritaki iñaayitairo apaata inisironkai-tairi ikimitai-tzimi awiroka-payi iroñaaka.

³² Ari okanta, ikantakaakaro Pawa maaroni apiyathawaiytaka, ari iñaakan-takirori oshiki inisironka-yitai maaroni aroka-payi.

33 Tima okiryaantzi nokanta-wintaari Pawa iyotani-pirotaka, ikimathatziro maaroni. Tikatsi yotironi yantayitiri, tsika-rika inkantairo.

34 Iroka isankinata-koitakiri, ikantaitaki:

¿Tzimatsima yotzirori ikinkithasiritari Pinkathari?

¿Tzimatsima impaityaa matironi iyomitaa-iri?

35 ¿Tzimatsima mapokakirini impanakiri irirori, iriitaiki itakarori ipayitan-tataiki?

36 Iriitaki Pawa kantakaa-karori otzimayitantari opaiyitarika, iriitaki poñaakaan-tayitarori, iriitaki asitarori. Irasi iwiro impinka-thaitajiri. ¡Omapirowi!

12

Onkarati yantayitiri kimisantzin-kariiti

1 Iyikiiti, tima inisironkataami Pawa, nonintzi pinkimita-kaantairo piwatha iroomi patsipita-kaani pasitakai-yaariri Pawa, kitisiri pinkantyyaa pañaayitaji awirokai, irootaki onimotziriri Pawa. Ari okantataita inintziri Pawa apinkathatajiri.

2 Airo pisiyako-waita-sitari osaawi-satziiti. Pisinitajiri Pawa iwakira-sirita-kaimi. Irootaki piyotan-tajyaarori inintakayimiri, kamiithatzi-motziriri, onimotziriri, tikatsi kowitzii-motyaarini.

3 Iriitaki Pawa nisironkataanari naaka, irootaki noyomitaa-yitan-taamiri, nokanta-yitajimi: Airo pikimita-kaanta-siwaita iriipirori. Pinkinkithasirita-kotyaa kamiitha. Irootaki pimatan-tyaarori ininta-kayimiri Pawa aikiro pijatana-kitzii pawintaa-nakyaari.

4 Pinkinkithasirita-kotiro tsika akantayita awathaki. Tima tsika akanta-wathayita arokaiti, irootaki antakaa-yitairori opaiyita-rika. *

5 Arokayitaki isiyakaa-wintaitzi awintaa-siritaari Saipatzii-totaari. Akimiwaitaja arokami iwatha Saipatzii-totaari. Okantawitaka anasiyita aparoni-payi, iro kantacha aparoni akantaja, kimiwaitaka awichaa-wakaa-tyiyyaami.

6 Maaroni arokaiti itasonka-winta-yitakai amonkaratantyaarori antayitairi. Tzimatsi-rika aparoni kamantantzinkari, yantayitiro inintakairiri Pawa, aikiro yawintaa-nakityii-yaari.

7 Tzimatsi-rika amitakotan-tatsiri, imonkaratiro irirori. Tzimatsi-rika yomitaan-tatsiri, imonkaratiro irirori.

* 12:4 Kanta-kota-chari aka "tsika akantayita awathaki", irootaki siyakaa-winta-chari tsika akantayita: tima oki irootaki yaminan-taitari, irooma kimpitantsi irootaki ikimantaitari, irooma paantintsi irootaki iwantaitari, irooma akotsi irootaki yairikan-taitari, irooma itzintsi irootaki yaniitan-taitari.

⁸ Tzimatsi-rika pinthata-kaanta-chari, imonkaratiro irirori. Tzimatsi-rika opasitan-tachari, ipanta-pirotai oshiki. Tzimatsi-rika jiwatakaan-tatsiri, isiritha-wintyaaro yantawairi. Tzimatsi-rika nisironkataniri, kimosiri inkantyyaa imonkara-yitairo.

⁹ Ontzimatyii pitakotan-tajyaa kamiitha, airo pamamina-waita. Pikisanintiro piwairo kaari-pirori, irooma kamiithari oisokiro piwanajiro.

¹⁰ Pakowintyaaro pintako-yitantyaa, pinkimita-kaantiro pintakotyaarimi pirintzi okaakiini. Pimpinkathatiri pasini-payi.

¹¹ Siritha pinkanta-yityaa, airo pipirawaita pantawait-ainiri Awinkathariti.

¹² Kimosiri pinkantyyaa piyaa-kotairi Saipatzii-totaari. Amawi pinkanta-yityaa aririka piñaayitiro pomirintsitzi-motyaa mini. Pamana-piintaji.

¹³ Pimpasita-jyaaari kimisantzin-kariiti ikaratzi kowityii-mowaitariri. Pimaanta-piinta-yitaji piwankoki. †

¹⁴ Pamana-kotajiri ikaratzi owatsinaa-waitzimiri, irootaki inisironkai-tantyaariri irirori. Airo pimishakowinta-waitziri.

¹⁵ Pintsipatyaari pinkimo-siriti ikaratzi kimosiri-waitatsiri. Pintsipatyaari piraawaityyaa ikaratzi iraawaita-chari.

¹⁶ Aapatyyaa pinkanta-wakai-yitajyaa. Airo pimanintan-tawaitzi, pintsipa-yityaari kowityaa-waita-tsiri. Airo pikimita-kaanta-siwaita yotaniri pinatzii.

¹⁷ Tzimatsi-rika owaaripirowaitimini, airo pipiyatari. Piñaakantiro tampatzika pikantzi-motari awiroka atziripayi.

¹⁸ Piriipiro-wintairo pisaikan-tajyaari kamiithaini maaroni.

¹⁹ Notakotani, airo pikisako-winta-waita awiroka, apatziro iyotziro Pawa, iriitaki kisakowintyaamini. Tima iroka isankinai-takiri pairani, ikantaitaki:

Ikantzi Awinkathariti:

Naakataki wasankitaan-tatsini,

Naakataki kisakowintan-tachani.

²⁰ Aririka intasha-niinti pikisaniintani, pimpiri iyaari. Aririka imiriwaiti, pimpiri yiriri. Aririka pimayita-najiro, oshiki impasiki-waiti yoka iñaakiro-rika pantakiri. ‡

²¹ Paamawintajyaa otsinampaimi = kari kaari-piron-tantsi. Iro kamiithatatsi panta-piintairo kamiithari pi-matantyaarori pitsinampairi kaari-pirori.

† 12:13 kimisantzin-kariiti = kitisiriri ‡ 12:20 oshiki impasiki-waiti = piwaa-matiniri iitoki oshiki paamari

13

¹ Ontzimatyii pinkimisantajiri awirokaiti pinkathari-wintzimiri pinampiki. Ti ipinkathari-waita-sityaa irirori, Pawa kantakaarori ipinkatha-ritantari.

² Tzimatsi-rika nintatsini imaimanitiri pinkatha-yitatsiri, okimiwaitakaro iriimi Pawa imaimanitaki, irootaki iwasankitaan-taityaariri.

³ Ikaratzi antayitzirori kamiithari, airo itharowan-tawaitari pinkatharintsi. Iriima antayitzirori kaari-pirori, itharowantari irirori. Ari okanta, pantziro-rika awiroka kamiithari, airo pitharowan-tawaitari pinkatharintsi, iri-itaki tharowinta-jyaamini.

⁴ Tima iriitaki Pawa pinkatha-ritakairiri yokapayi yaamaako-wintan-tyaamiri. Aririka pantiro kaari-pirori, pintharowan-tyaari pinkathari, tima ti ontzimi-mota-sityaari irirori iwisa-minto. Tima iriitaki Pawa pinkathar-itakairiri yokaiti, irijatzi Pawa owasankitaa-kaantziriri ikaratzi antzirori kaari-pirori.

⁵ Ontzimatyii pimpinkathatairi pinkathari-payi. Ti apatziro pintharowan-tyaari imasirinka. Irootaki tampatzikata-tsiri pimayitairo.

⁶ Tima irootaki pimpinatan-tajyaariri sintziwintzimiri jiwawintzimiri pinampiki, irootaki yañaantaari irirori, tima imonkarata-tyiuro inintziri Pawa.

⁷ Pimpina-yitairi maaroni pinkathari-pirori, aajatzi ikaratzi aamaako-wintan-tachari nampitsi. Ontzimatyii pinkimisantiri, pinkatha piwiri.

⁸ Airo piriwi-waitantzi, pintakota-wakai-yitajyaa. Pinkimita-kaantajiro iroka itakonkantsi okaratzi piñaasintsitari, irootaki piñaasintsitami pimpina-wintyaa piriwitaki. Tima inkarati itakotan-tachari, imonkarata-tziuro Ikantakaan-taitani.

⁹ Iroka isankinai-takiri Ikantakaan-taitani, ikantaitzi:

Airo pimayimpitzi.

Airo piwamaantzi.

Airo pikositzi.

Airo pithaiya-kotanta.

Airo ayimawaitzimi piniwitantyaa.

Tzimatsi oshiki pasini ikantakaan-taitani. Iro kantacha iroka iroopirotajaanta-tsiri ikantakaan-taitani, ikantaitzi:

Pintakota-yaari pishininka pinkimita-kaantiri pitakota awiroka.

¹⁰ Opoñaantari iroopirotajaantzi iroka Ikantakaan-taitani, irootaki apatotzirori maaroni ikantakaan-taitakiri. Tima inkarati itakota-naariri ishininka, ti iyaaripiro-waitiri.

¹¹ Ontzimatyii anta-piintairo iroka, irootaintsi awisako-siri-yitai. Tima okimiwaitakaro iroñaaka amaatyii, iro kantacha ontzimatyii asaakiyitaji.

¹² Irootaintsi onthonkajyaa tsitinikiri, irootaintsi onkitainkataji. Irootaki awashaantan-tyaarori antayitziro kaari-pirori, okaratzi yanta-piintai-tziri tsitiniriki. Irootaki kamiithata-tsiri ankimita-kaantajiro ankithaata-tyiiyaaromi ankisako-wintan-tyaari,

¹³ antanta-jyaarori kamiithari okaratzi yanta-piintai-tziri okitainkatzi. Ari onkantyya airo aniyawai-nitanta, airo asinkiwaitanta, airo amayimpi-waitanta, airo antanta-yitaro karipiro-yitatsiri, airo amaimani-waita-wakaanta, airo asama-wakaan-tawaita.

¹⁴ pisiya-kota-jyaari Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, pinkimita-kaantiro iriimi pinkithaata-kotajyaa. Airo pantasi-waitaro okaratzi piniwita-siwaitari awiroka.

14

Sipita-siriri

¹ Paakamiitha-yitairi sipita-siriri. Airo pamamina-waitaro isipita-siritzi piñaana-winthatan-tyaariri.

² Thami asiyaka-wintiro iroka: tzimatsi kimisantzinkari kinkithasirita-chari kamiithatatsi iwaityaaro opaiyita-rikapayi. Iro kantacha tzimatsi pasini sipita-siriri, apatziro iwayitaro pankirintsi.

³ Yoka kimisantzinkari owayitarori opaiyita-rika, airo imaninta-waitziri pasini kaari owayityaaroni. Ari inkimitzityaari kaari owayityaaroni airo imanintziri pasini owayitarori, tima Pawa ti imanintiri irirori.

⁴ ¿Kantatsima inkisathataitiri opirata-nintsi? Airo, tima iriitaki kisathatirini opiratariri, irijatzi kimosiriwintirini. Ari okantari, tima Pawa iriitaki onampiyitariri maaroni owayitarori opaiyita-rika, irijatzi kimosiriwintirini.

⁵ Iroka pasini osiyakaa-wintirori: Tzimatsi kimisantzinkari omairintan-tarori kitaitiri. Tzimatsi pasini kaari ompasinitzi-motiri kitaitiri. Ontzimatyii inkinkithasirita-koyitajyaa maaroni, ti onkamiithati intzikatzika-yitiri pasini opaita-rika ikinkithasiritari.

⁶ Ikaratzi pinkathatziirori kitaitiri, iriita-jaantaki Awinkathariti ipinkathatzi. Ari okimitzitari aajatzi, ikaratzi owayitarori maaroni opaiyita-rika, iriitaki Awinkathariti ipinkathatzi iwayitan-tarori, tima impaasoonkita-piintatziiri. Ari ikantari ikaratzi pinkayitziirori owaritintsi, iriitaki Awinkathariti ipinkathatzi ipaasoonkita-piintziri.

7 Ti añaawinthata-siwaityaa arokaiti, ti ankama-winthata-siwaityaa aajatzi.

8 Ainiro añaayitzi, iriitaki Awinkathariti añaimoyitairi. Aririka ankamaki, iriitaki Awinkathariti akami-motzi. Ari okantari, iriitaki Awinkathariti asiyitairi ainiro añaayitzi, ari okimi-tzitari aririka ankamayitaki.

9 Tima ikamaki Saipatzii-totaari, aajatzi yañaaji irojatzii yasitan-tairi ainiro añaayi-tzii, aajatzi aririka ankamayitaki.

10 ¿paitama pikisi-matan-tariri pishininka? ¿paitama pimanintan-tariri? Iriitaki Saipatzii-totaari amina-kotan-taironi apaata okaratzi yantaitakiri.

11 Irootaki isankinata-koitakiri pairani, ikantaitzi:

Iroka ikantakiri Awinkathariti: “Maaroni intyiiro-waitaji impinka-thaitajina. Omapiro.”

Aritaki inkimosiriwinta-jiiri maaroni Pawa.

12 Aripaiti ankinkithata-kota-jyaari maaroni anta Pawaki.

13 Irootaki awashaantan-tyaarori akisi-mata-wakaiyita. Ontzimatyii ankanta-siriyiti: “Airo nokantzi-moniinta-kaari pasini kimisantzinkari, notzika-siritziri = kari.” *

14 Noyotzi naaka ti inthaña-pithatan-tyaaro Pawa awayityaaro opaita-rika. Iro kantacha tzimatsi-rika kinkithasiri-waita-chani kamiithatatsi impinka-waitaiti, imatiro impinka-waiti irirori.

15 Aririka piñaakyaari pasini kimisantzinkari piwayityaaro ipinkiri irirori, ti pintako-sirityaari. ¿Kamiithama pinkantzi-moniinta-kaiyaari pasini piwamatsitakaro owaritintsi? ¿Pininta-tziima pikaaripiro-siritairi? Irijatzi kimisantsiri, ikamawintairi Saipatzii-totaari.

16 Ari okanta, ti onkamiithati piñaakantiri piwayitari pikinkithasiritari awiroka kamiithari inatzii, ari inkantaitimi: “Pantakiro awiroka kaari-pirori.”

17 Aroka-payi akaratzi ipinkathari-wintajai Pawa, ti onkowa-pirota-jaantyaa okaratzi owayitari, okaratzi irait-siri. Iro kowapirota-chari antampatzika-siri-yitaji, asaikayitaji kamiitha, ankimo-siri-yitaji, tima iriitaki kantakaarori Tasorinkantsi.

18 Iroorika amayita-nairi aririka antawaitainiri Saipatzii-totaari, aritaki animota-kaajiri Pawa, ari inkantzi-tajyaari atziri-payi, yaakamiithatajai.

19 Ari okanta, ontzimatyii panta-piintairo isaikan-taitari kamiitha, piwitsika-sirita-wakaan-tyaari.

* 14:13 kimisantzinkari = iyikiiti

²⁰ Aririka pamina-minati piwayityaaro opaita-rika, paa-mawintyaa paparatziro = kari imatakaa-kiriri Pawa pasini-payi kimisantzinkari. Ti onthaña-ntsityaa awayitari. Iro kantacha tzimatsi-rika owayitarori opaita-rika iro inkantzi-moniinta-kaantyaariri pasini, yantakiro kaari-pirori yoka.

²¹ Ti onkamiithati pinkantzi-moniinta-kaiyaari pasini pikimita-kaantajiri iyiki, okantakaaro piwayitari wathatsi, pirayitsiro kachori, pantayitziro opaiyita-rika.

²² Tima okaratzi piyotako-siri-tairo awiroka, apatziro Pawa yotakota-jimironi. Tzimatsi-rika kaari sipita-siri-wintaironi, aritaki imatajiro inkimo-siri-yitai.

²³ Iro kantacha tzimatsi-rika sipita-siri-waita-tsini, aririka iwakyaaro opaiyita-rika, ari onkimitzi-mota-jyaari yantakiro kaari-pirori. Tima ti yantajiro okaratzi iyotako-siri-witari, kaari-piro onatzii iroka.

15

¹ Arokaiti kimisantzinkari aawyyaa-siriri, ontzimatyii antsinampa-siritzi-motajiri sipita-siriri, ti apatziro antayitiro onimoyitairi aroka-payi.

² Ontzimatyii antayitajiro onimotairini ashininka, onkarati wintha-sirita-kaiyaarini yantayitajiro irirori kamiithari.

³ Tima irootaki yantakiri Saipatzii-totaari, ti yamina-minatiro onimotairi irirori. Tima isankinaitaki pairani, ikantaitzi:

Ikaratzi kawiyawaitzimiri awiroka, naaka ikawiyaki.

⁴ Tima okaratzi sankinata-kotain-chari pairani kimitakarori iroka, isankinai-takiro iyomitaai-tantairori, isankinai-takiro ompoñaan-tyaari akowintyaaro. Tima iro Sankinarintsi-pirori oñaakajairori tzimatsira ayaakoniintani, irootaki akantapiro-siritan-taari.

⁵ Iriita-jaantaki Pawa kantakaarori añaantarori atsinampa-siritzi, irijatzi kantaka-sirita-kaini. Oshiki nokowa-kota-piintakiri inkanta-kaiyaaro paakamiithata-wakaan-tyaari, pinkimita-kota-jyaari Saipatzii-totaari Jesús.

⁶ Onkimiwaita-jyaaro pintsipata-wakai-yaami maaroni awirokaiti pimpanthaa-wintairi Pawa, asitariri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

Ikinkithai-tainiri Kamiithari Ñaantsi pasini-satzi atziri-payi

⁷ Tima oshiki yaakamiithatai Saipatzii-totaari, ari pinkimita-jyaari awirokaiti, paakamiitha-yitajiri pasini atziri, tima irootaki impinka-thaitan-tyaariri Pawa.

⁸ Irootaki nokanta-piintakiri: Ityaankai-takiri Saipatzii-totaari yantawai-wintiri noshininka-payi Judá-iti. Irootaki imatanta-karori iñaantai-tyaaro omapiroatya okaratzi ikasiya-kaakiriri Pawa pairani awaisatzitini. *

⁹ Irojatzii yantzi-mota-kiriri ikaratzi kaari noshininkata, irootaki ipinkathatan-taariri irirori-payi, inisironkatairi Pawa. Iroka isankinai-takiri pairani, ikantaitzi: Nokantakapirowintaami isaikayitzi pasini-satzi atziri. Nopantha-wintajimi nawintaajami. †

¹⁰ Iroka ikantzi-taitakari aajatzi:

¡Pasini-satziiti! Pinkantakapirotajyaana awiroka pintsipata-jyaari yasiyitaari Pawa.

¹¹ Ikantaitaki aajatzi:

¡Pasini-satziiti! Pinkantapirowinta-jyaari Awinkathariti.

¡Maaroni atziri-payi pinkantakapirowinta-jyaari!

¹² Opoña ikantaki aajatzi Kamantan-tzinkarini Isaías:

Ari intzimaki incharinin-tajyaari Isaí.

Iriitaki pinkathari-wintairini pasini-satzi atziri-payi.

Iriitaki iyaakoniintajiri kaari ashininkata.

¹³ ¡Iriitaki kimosiriwinta-kaimini Pawa, iriitaki saikakaa-yitimini kamiitha pikimisantajiri! Tima iriitaki kantakai-yaaroni ayaakoniintan-tyaariri. ¡Iriitaki Tasorinkantsi kantakai-yaamironi piyaako-pirotan-tajyaariri!

¹⁴ Iyikiiti. Noyotzi naaka omapiro pinisironkayita-wakaa awirokaiti, oyotani-pirori pinayi-tziita, pimatajiro piyomitaa-wakai-yitaja.

¹⁵ Iro kantacha nosintsi-thatzimiro nosankinatzimiro iroka airo pipyaakotantaro. Tima inkaminthaa-pirotajina Pawa,

¹⁶ ityaankakina nonkinkithata-kota-jiniri Jesús Saipatzii-totaari ikaratzi kaari noshininkayita. Nokaman-tayitajiri Kamiithari Ñaantsi kinkithata-kotziriri Pawa, okimiwaitaaro naakami Ompira-tasorintsitaari. Iriima yoka kaari noshininkata, ikimiwaitakari nasitakaariri Pawa, namayitajiniri Pawa iriitaki ookimotaariri. Iriitaki Tasorinkantsi tampatzika-siri-yitairini.

¹⁷ Okaratzi yantakaa-janari Saipatzii-totaari Jesús, kantawita-chari nontharowintyaaromi naaka, nonkinkithata-kotiro nantawaita-jiniri Pawa.

¹⁸ Iro kantacha nokinkithata-kotajiro okaratzi imatakaa-janari Saipatzii-totaari. Tima noñaayitakiri kaari noshininkata ikimisanta-yitairo okaratzi nokinkithata-kaakiriri, okaratzi nantzi-mota-kiriri.

* 15:8 Judá-iti = totamisitaari † 15:9 Wairontsi

19 Iriitaki Tasorinkantsi matakaa-kinarori notasonka-wintan-takari, irootaki nomayitan-takarori kaari iñaapiintaitzi pairani. Irootaki nomatan-tarori nokinkithatajiro Kamiithari Ñaantsi kamanta-kotziriri Saipatzii-totaari nitanakaro Aapatyaawiniki nokinayitanaki tsika-rika-payi irojatzí Ilíríco-ki.

20 Ari okanta nonintan-takari nonkinkithatiro Kamiithari Ñaantsi tsika ti inkimakoitiri Saipatzii-totaari. Ti apatziro nojatiro tsika ti inkinkithata-kaantaitaki pairani.

21 Tima iroka isankinai-takiri, ikantaitzi:
Ari iñaajiro kaari ikinkitha-tako-witaita pairani,
Inkimatha-tairo kaari ikimako-witaita pairani.

Inintaki Pablo ijati otzinkamiki inampi wirakochaiti

22 Irootaki kaari okantanta nojati pisaika-jiitzi awiroka, okantawitaka oshiki noninta-piinta-witaka.

23 Iro kantacha aritaki nomatakiro iroñaaka, tima tikatsi nantanajiri aka nampitsiki. Aritaki oshikitaki osarintsi nokowa-piintawita nariityaamimi.

24 Aririka nojaminthataki nampitsiki ipaitaitziri España-ki, ari nokinkithasiritaka nariita-nakyaami pinampiki. Aririka nosaiki-mowaita-nakimi, nonintzi pamitakotina pintyaankina pasiniki nampitziki.

25 Iro kantacha notapaintyaaro nojati Aapatyaawiniki namitako-yitiri kimisantzin-kariiti. †

26 Tima yokaiti Macedonia-satzi, aajatzi Acaya-satzi, ityaankakina kiriiki iriroriiti nompayitiriri asinonkainkari kimisantzin-kariiti nampiyitarori Aapatyaawiniki.

27 Iriiyitaki ninta-sitain-chari impasitan-tayityaa, tikatsi sintsitirini. Osiyawaitakaro ampinata-jirimi, okantakaaro ikimisanta-kaakiri yoka kaari ishininkatyaa isiriki kaari iñaitzi.

28 Aririka nomonkaratakiro nompayitakiri Aapatyaawini-satzi ikaratzi ityaantai-takiniriri, ari nariita-nakyaami pinampi-yitaro awirokaiti nojatira España-ki.

29 Noyotzi iriitaki Saipatzii-totaari tasonka-wintapirotinari aririka nariita-kyaami anta.

30 Iyikiiti, nokowa-kotzimi pamana-kota-piintajina awirokaiti, pinkimityaana tsika nokanta-piintziro naaka. Irootaki nokowa-kotzimiri, noyotzi pipinkathatziri awirokaiti Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, iriitaki Tasorinkantsi kantakaa-mirori pitakotan-takanari.

31 Pamana-kotajina airo yaakaan-tantana thainkasiriri nampiyitarori iipatsitiki Judá-iti. Pamanako-yitajina yaawakotan-tyaanariri kamiitha ipakaan-taitziriri

† 15:25 kimisantzin-kariiti = kitisiriri

kimisantzin-kariiti Aapatyaawiniki, irootaki onimoyitan-tyaariri irirori-payi. §

³² Ari onkantyaa nonkimo-siritan-tyaari nojati pisaikajii-tzi awiroka, iroorika inintakaa-kinari Pawa. Ari nonintzi nomakoryaa-waitanaki pinampiki awirokaiti.

³³ ¡Onkamintha iriitaki Pawa tsipa-sirityaamini, iriitaki saikakaa-yitimini kamiitha! ¡Omapirowí!

16

Iwithaitari atziri-payi

¹ Irootaki Febe aanakironi iroka sankinaritsi. Irootaki nokimita-kaantaja iroomi notsiro. Oshiki antawaitaki iroori tsika yapatota-piinta-jiita Cencrea-ki, irootaki amitakotziriri ijiwariti kimisantzinkari.

² Paakamiithata-wakiro iroori, irootaki yasitaari aajatzi Awinkathariti, kamiithatatsi paakamiithatiro pikimita-piintziri paakamiithatziri pasini kimisantzin-kariiti. Pami-takotiro opaita-rika onkowityaayiti. Tima oshiki amitakotantaki iroori. Ari okimitaa-kinari naaka oshiki amitako-yitakina.*

³ Piwithatyaanaro Priscila aajatzi Aquila. Irootaki tsipayita-kanari impiratana Saipatzii-totaari Jesús,

⁴ irootaki siniwinta-kanari owawisaa-kotakina. Oshiki nopaasoonkitakiro irokaiti, ari nokimita-kaari nopaasoonki-yitakiri pasini-payi kimisantzinkari kaari noshininkata.

⁵ Piwithatyaanari aajatzi ikaratzi apatota-piinta-chari owankoki. Piwithatyaanari notakotani Epeneto, iriitaki itanakarori nokimisanta-kayiri Saipatzii-totaari anta Acaya-ki.

⁶ Piwithatyaanaro María, irootaki antawai-winta-kimiri oshiki awirokaiti.

⁷ Piwithatyaanari Andrónico, aajatzi Junias noshininkapayi inatzii, iriitaki notsipatakarari yasitakoitana. Iri-itaki itakarori ikimisantaji tikira-mintha naaka, irijatzi ipinkathatakiri tyaantaariiti.

⁸ Piwithatyaanari notakotani Amplias, iriitaki yasitaari Awinkathariti.

⁹ Piwithatyaanari Urbano, iriitaki notsipata-piintakarari nantawaitziniri Saipatzii-totaari Jesús. Piwithatyaanari notakotani Estaquis.

¹⁰ Piwithatyaanari Apeles, yaakamiithatairi Saipatzii-totaari. Piwithatyaanari ikaratzi saika-pankotziriri Aristóbulo.

11 Piwithatyaanari noshininka Herodión. Piwithatyaanari saikatsiri iwankoki Narciso, ikaratzi antawaitziriri Awinkathariti.

12 Piwithatyaanaro Trifena, aajatzi Trifosa. Irojatz antawaitzi-niriri Awinkathariti. Piwithatyaanaro notakotani Pérsida. Irojatz antawaitzi-niriri Awinkathariti.

13 Piwithatyaanari Rufo, iriitaki iyosiitairi Awinkathariti. Piwithatyaanaro aajatzi iriniro, irootaki nokimita-kaantari iroomi noniro.

14 Piwithatyaanari Asíncrito, Flegonte, Hermas, Patrobas, Hermes, aajatzi itsipata-piinta-yitari iriroriiti, apaiyitziri “iyikiiti.”

15 Piwithatyaanari Filólogo, Julia, Nereo aajatzi iritsiro, Olimpas, aajatzi ikaratzi tsipayitariri apaitajiri kitisiriri.

16 Itakora pinkantyya piwithatawakaanaiya. Iwithayitami awirokaiti ikaratzi apatowinta-piinta-kariri Saipatzii-totaari. †

17 Iyikiiti, iroka nokowa-kotzimiri: Paamawintyaari ñaana-minthata-wakaa-chari iriitaki otzika-tzikatawakaarori iyomitai-takimiri pairani. Airo pitzipa-yitari awirokaiti.

18 Tima kaari Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari opirayita-najjaarini. Yanta-piintziro ininta-sitari irirori. Iriiyitaki nintathatziriri sipita-siririiti yamatawi-waitzirira.

19 Nokimaki naaka-payi kamiitha pikanta-jiita awirokaiti, ti pimpiyatha-waityya, irootaki oimosirinka-kinari. Nonintzi naaka pinkamiitha-siri-piroti, onkimiwaityaaro ti piyoyitiromi tsika okanta-kota kaari-pirori.

20 Iriitaki Pawa saikakaa-yitajimini kamiitha, irootaintsi inkanta-kaiyaaro piitsinampaan-tyaariri Mishatantaniri, onkimiwaita-jyaaro piwichoryaa-tyiirimi paatzikakiri. ¡Onkamintha inisironkataimi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari!

21 Iwithatami Timoteo, tsipatanari yantawaitzi, aajatzi noshininka-payi Lucio, Jasón, aajatzi Sosípater.

22 Naakataki Tercio osankinatzi-niriri Pablo. Naakataki aajatzi owithatamiri, naaka yasiyitaja aajatzi Awinkathariti.

23 Iwithatami Gayo. Iriitaki nosaiki-motziri iroñaaka iwankoki. Iwithayitami aajatzi ikaratzi nampiyitarori aka. Iwithatami Erasto, owiriri kiriiki asitari nampitsi. Iwithatami aajatzi Cuarto, akantajiri iyiki.

24 ¡Onkamintha inisironka-yitaimi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari! ¡Omapirowí!

owiraantarori kimosiriwintaantsi

† 16:16 piwithatawakaanaiya = thoporotaantsi

²⁵ Thami awisiryaawinta-jyaari Pawa. Iriitaki matzirori yaawyaa-sirita-kayimi piriipiro-wintan-tyaarori Kamiithari Ñaantsi ikinkithata-koitziri Jesús Saipatzii-totaari, kaari ikimatha-witaita pairani.

²⁶ Iro kantacha iñaakayitantaja iroñaaka, iyomitaan-tayitaki maaroni nampitsiki inkimisantai-tantyaari anta. Irootaki isankinata-kaakiriri Kamantan-tzinkari-payi yoka Pawa, Añaanita-tsiri.

²⁷ Thami antharowinta-jyaari aponita-tsiri Pawa, Yotaniri. Tima iriitaki Jesús Saipatzii-totaari kankakai-yaaroni asi owantajyaarori antharowinta-jyaari. ¡Omapirowí!

YITAKARI ISANKINATZINIRI PABLO CORINTO-SATZI

Withataantsi

¹ Naaka Pablo otyaantzi-mirori iroka sankinarintsi. Intyaantaa-riti Jesús Saipatzii-totaari nonatzii, tima iriitaki Pawa nintakaa-kinarori, ikaima-siritakina. Ari notsipatakari Sóstenes nosankinatzimiro. Iriitaki nokimita-kaantajiri iyiki.

² Awiroka nosankina-yitzini pikaratzi papatowintaari Pawa anta Corinto-ki, pikaratzi yasitaami Saipatzii-totaari Jesús. Iriitaki kaima-siri-yitaimi ikiti-siritan-tyaamiri. Pikimitaari pasini-satzi nampiyitarori tsika-rika-payi, awintaariri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, tima irijatzi Pinkathari-wintairi irirori. *

³ Onkamintha inisironka-yitaimi Asitairi Pawa, kamiitha isaikakaa-yitaimi. Aritaki inkimitzi-tyaamiri aajatzi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

Ipaasoonkita-kaitziri Pablo intasonka-wintanti

⁴ Nopaasoonkita-piintziri naaka Pawa, tima antaaro inisironka-yitaimi, itsipa-sirita-kaajamiri Saipatzii-totaari.

⁵ Iriitaki kantakaarori piyotako-pirotan-taariri, ari okanta pikinkithata-kotan-taariri.

⁶ Irootaki poisokirotan-tarori okaratzi nitakari nokinkithata-kotzimiri Saipatzii-totaari.

⁷ Pikanta piyaawintari impiyi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, tikatsi kowitzii-motyaa mini itasonka-winta-siritzimi pantawaitan-tyaaniriri.

⁸ Iriitaki kankakai-yaaroni piriipiro-wintan-tyaariri irojatzi impiyan-tajyaari, airo otzimawaitzi ompaityaa imishakowinta-paajimiri.

⁹ Oisokiro iwimi Pawa, iriitaki kaima-sirita-jimiri paapatyaan-taariri Itomi, yoka Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

¿Ishiki-tziima pairani Saipatzii-totaari?

¹⁰ Iyikiiti, tzimatsi pasini nonintziri nosintsi-thatimiri, tima naaka intyaantaa-riti Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. Nokowa-kotzimi paapatyaa-wakai-yitajyaa, onkimi-waityaaro aparoni onkantyaami pikinkithasiritari, airo pikanta-wakaa-winta-waitaro opaiyita-rika.

* 1:2 awintaariri = wairontsi

11 Tima nokimakiri ishininkaiti Cloé ikamanta-paakina ti paapatyaa-wakaityaa kamiitha.

12 Tzimatsi pitsipa-yitari anta kantatsiri: “Nokimisantziri naaka Pablo.” Pasini kantatsi: “Nokimisantziri naaka Apolos.” Pasini kantatsi: “Nokimisantziri naaka Pedro.” Tzimatsi pasini kantanain-tsiri: “Nokimisantziri naaka Saipatzii-totaari.”

13 ¿Ishiki-tziima pairani Saipatzii-totaari? ¿Naakama paikako-winta-kamiri? Tima pinkiwaa-yitaka pairani awirokaiti, ¿Naakama ipairyaaitati, inkantaiti: “Pinkiwaa-mintyaari Pablo?”

14 Irootaki nopaasoonkitan-tariri Pawa okamintha ti naaka kiwaayitimini. Apatziro nokiwaa-matsitakiri pairani Crispo, aajatzi Gayo.

15 Irootaki airo itzimanta anta kantawaita-tsini: “Nokiwaa-wintakari Pablo.”

16 ¡Jaa! Irijatzi nokiwaatzi-takari pairani Estéfanos aajatzi ishininka-payi irirori. Ti nonkinkithasiritajiro tzimatsi-rika pasini nokiwaatakiri anta.

17 Ti intyaankina Saipatzii-totaari nonkiwaatanti, apatziro ityaankakina nonkamantan-tajiro Kamiithari Ñaantsi. Ti nosiya-kota-paakyaari yotaniri nokinkithata-koyitziro. Tima ti noninti aminaasi-waityaa iroopirotatzi-tsiri ipaikakoi-takiri Saipatzii-totaari.

Iriitaki Saipatzii-totaari, isintsinka Pawa, iyotani

18 Aririka ankinkithata-kaawityaari pyaasita-chani ankantiri: “Ipaikakoi-takiri Saipatzii-totaari,” ikimita-kaantajai masontzi-siriri anayitimi. Irooma arokaiti awisako-siriri anayitaji, ayoyitaji omapirotatya iñaakan-takiro itasorinka.

19 Tima isankinaitaki pairani, ikantaitzi:
Naapithatiri iyotani ikaratzi yotaniwita-chari.

Nomaisanta-kayiri ikinkithasiritani kinkithasiri-witachari.

20 ¿Tsikama inkantajyaa-rika yotaniri? ¿Tsikama inkantajyaa-rika yotzinkari ikaratzi yomitaan-tasiwaitarori iroopirotzi-motziriri irirori-payi? Pawa omasontyaa-yitajiriri osaawi-satziiti, ikaratzi yotaniwita-chari pairani.

21 Tima inkarati yotaniwaita-sita-chari, ti imatiro iyotajiri Pawa. Iriima Pawa matzirori iyota-nita, onimotakiri irirori iwawisaako-siri-yitairi ikaratzi kimisantairori iñaani, okantawitaka itzimayitzi okimitzi-mowitakari masontzi-sirin-kantsi onatzii iñaani Pawa.

22 Aririka iñiuro noshininka-payi Judá-iti intasonka-wintan-taiti, irootaki inkimisantan-tyaari iriroriiti. Iriima

pishininka-payi awiroka, aririka inkimiri ikimita-kaantari iriroriiti yotaniri inatzii, iriitaki ikimisantziri. †

²³ Irooma naaka, nokinkithata-kota-najiri Saipatzii-totaari ipaikako-wintantaka. Oshiki okompitzi-motakari noshininka-payi. Iriima pishininka-payi awiroka ikimita-kaantakina nomasontzi-waita-tyiimi.

²⁴ Iro kantacha ayojiitzi arokaiti, iñaakan-tajiro Saipatzii-totaari itasorinka Pawa, aajatzi iyotani. Irootaki iyoyitajiri ikaratzi ikaima-siri-yitairi Pawa, onkanta-wityaa Judá-iti inatzii, kaari Judá-iti, maaroni.

²⁵ Tima Pawa yanairi iyotani-waita-sitari atziri-payi, okantawitaka yoka atziri-payi okimitzi-mowitakari masontzin-kantsi onatzii ikantayitakiri Pawa. Tima Pawa yanairi atziri-payi otzimi-motziri isintsinka, okantawitaka yoka atziri-payi okimitzi-motakari ti aawyaan-taniti okaratzi ikantawitakari Pawa.

²⁶ Iyikiiti, ontzimatyii pikinkithasirita-kota-wakiro tsikarika pikanta-jiita pairani tikira inkaima-siritaitimi. Ti intzima-piroti yotaniri pikarajiitzi, ti intzima-piroti pijiwariti, ti intzima-piroti iriipiroriiti.

²⁷ Iro kantacha iyosiitajiri Pawa ikaratzi ikimita-kaanta-witai-takari masontzi inatzii, irootaki impasiki-wintairi apaata iyotani-waita-sitari. Iyosiitajiri ikaratzi ikimita-kaanta-witai-takari kaari aawyaawaitaniri, irootaki impasikitan-tajyaari apaata iriipiroriiti.

²⁸ Ari ikinakairori Pawa iyosiitan-taariri kaari imiraawintzi atziri-payi, kaari iriipirotsi-motirini. Ari okanta opoñaan-taari iniwitaitaro okaratzi imaninta-witai-takari.

²⁹ Ari ikinakairori Pawa airo itzimanta tharowintzi-motyaarini.

³⁰ Iriitaki Pawa tsipa-sirita-kaaja-miriri Saipatzii-totaari Jesús, ityaankajiri irirori iyotakaa-yitajimi, iwamiitha-siri-yitaimi, yoiti-siri-yitajimi. Iriitaki piinako-wintaimi pisaikasiwaitan-taari.

³¹ Irootaki isankinatzi-taitan-takarori pairani, ikantaitzi: Ti onkamiithati intharowinta-waitaityaa apaniroini.

Iro kamiitha-pirota-tsiri antharowinta-jyaaro yantayitajiri Awinkathariti.

2

Ikinckithata-koitairi Saipatzii-totaari ipaikakoi-takiri

¹ Iyikiiti, nojataki pairani nariitami nonkinkithata-kotimiri Pawa, tima ti nonkimita-kota-paakyaari yotaniwaita-sitaniri, ti noninta-thawaita-sita-paakyaami.

† 1:22 pishininka-payi = griego = kaari Judá-iti

² Apatziro nokowa-pirota-nakiro nokinkithata-kota-piinta-jimiri Jesús Saipatzii-totaari, ipaikakoi-takiri.

³ Ti noñiuro onimo-tina kamiitha nosaiki-moyitakimi, tharowa-siri nokantaka.

⁴ Irootaki kaari napirotantami itsinampairi okaratzi noñaawai-yitakiri, ti osiyaaro iñaani yotaniwaita-sitaniri. Iro kantacha okaratzi noñaawai-yitakiri, imatakiro iñaakan-takiro Tasorinkantsi, oñaakan-takirori isintsinka.

⁵ Ari okantari, irootaki isintsinka Pawa ikimisanta-kaantaamiri, kaari iyotani atziri-payi matakamironi.

Itasorinka Pawa oñaakan-tayitzirori

⁶ Iro kantacha, aririka ankinkithata-kayiri antaiki-siritaniri, ari okamiithatziri ankinkithata-kotiniri yotanitaantsi. Iro kantacha iroka yotanitaantsi, ti osiyaaro iyotaniwaita-sitari osaawi-satzi, iyotaniwaita-sitari pinkathari-witachari iroñaaka. Tira irasi iwiro yokaiti.

⁷ Iroka yotanitaantsi nokinkithata-kotziri naaka, ti iyotako-piroitiro pairani. Okimiwaitakaro imanaiti-tyiromi. Irootaki inintzi-tataikari Pawa, ari onkantayaa añaanta-jyaarori apaata iwaniinkaro.

⁸ Yokaiti pinkathari-witachari iroñaaka, tikatsi aparoni yotako-pirotironi iroka yotanitaantsi. Ari iyotakiromi, airomi ipaika-kota-kaantzirimi Awinkathariti, otzimimopiro-taitziri iwaniinkaro.

⁹ Iro kantacha irootaki isankinata-koitzi-takari pairani, ikantaitaki:

Okaratzi ikasiya-kaariri Pawa otakotaariri irirori, Anaapirotairo ikita-piintaitari, ikima-piintai-tziri, Anaapirotziro okaratzi aniisampyaakari.

¹⁰ Irooma arokaiti, ityaanka-kairi Itasorinka Pawa iyotakaan-tairi. Tima iriitaki Tasorinkantsi oyotziriri Pawa okaratzi ikinkithasiritari irirori, kaari iyotako-witaita.

¹¹ Tima tikatsi oyotinirini ikinkithasiritani pasini atziri, apatziro iyotziro isiriki irirori. Ari ikimitari aajatzi Pawa, tikatsi oyotinirini ikinkithasiritani, apaniro iyotziro isiriki. Yoka Tasorinkantsi, isiri Pawa inatzii.

¹² Irootaki isaika-siritan-tairi asiriki Itasorinka Pawa, irootaki ayopirotan-tajyaarori okaratzi ikasiya-kaita-kairi arokaiti akimisanta-yitajiri. Irootaki kaari kantaa-jata-tsini iyotajiro osaawi-satzi,

¹³ ikaratzi oyomitaan-takirori iyotasi-wintha-waitari irirori. Okaratzi akinkithata-kotakiri arokaiti irootaki iyotakaa-yitairi Tasorinkantsi. Irootaki akinkithata-kaayita-jiriri antaiki-siritaniri tsika okantako-pirota asiri.

¹⁴ Iriima kaari antaiki-sirita-tsini, ti inkimisantiro iyotakaan-tawitari Tasorinkantsi, okimitzi-mowaitakari

masontzi-siritaantsi. Ti onkantaajati iyota-kotajiro irirori, tima ti isaika-siritan-tyaari Tasorinkantsi iyotakaan-tayityaariri.

¹⁵ Irooma arokaiti antaiki-siritaniri, aritaki amayitairo ampampitha-siritako-pirotajiro maaroni tsika-rika opaiyita. Ari okantari, okantawitaka ti inkimatha-piro-yitai osaawisatzi tsika akantayitanaja arokaiti.

¹⁶ Irootaki isankinata-koitzi-takari pairani aka, ikantaitzi: ¿Tzimatsima yotako-pirotairini ikinkisiryaari Awinkathariti?

¿Tzimatsima matirini iyomitairi?

Irooma arokaiti, iyotakaa-yitairo okanta-kota ikinkithasiritani Saipatzii-totaari.

3

Antawaita-najiniriri Pawa

¹ Iyikiiti, tityaa nomatiro nonkinkithata-kayimi nokimaitairi nokinkithata-kayiri antaiki-siritaniri. Okimiwaitakaro owakirami pitanakyaaro pawintaa-jyaari Saipatzii-totaari. Okimiwaitakaro ainiro piinchaanikitimi,

² ainiro ithotaai-tzimi, tikira impaitimiro kiso-yitatsiri owaritintsi. Tima tikiraata pinkimatha-yitairo okaratzi noyomitaa-witakamiri, irojatzi pikantayita iroñaaka.

³ Tikiraata pantaiki-siriti. Ainiro pikisa-wakaa-wintaro opaiyita-rika, panta-wakaa-waita. ¿Kaarima iroka yantayita-piintakiri osaawi-satziiti?

⁴ Tima tzimatsi anta, kantatsiri: “Nokimisantziri naaka Pablo.” Pasini kantatsi: “Nokimisantziri naaka Apolos.” ¿Kaarima iroka osiyarori iñaana-minthata-wakaa osaawisatziiti?

⁵ ¿Tsikama nopaitaka naaka? ¿Tsikama ipaitaka Apolos? Naakataki apiti impiratani Pawa, ityaankakina nonkinkithata-kaayitajimi pinkimisantantajyaari awirokaiti. Tima intyaantayita-kayi Awinkathariti maaroni arokaiti onasiyitaka onkarati antayitajiri.

⁶ Tima naaka osiyariri pankita-tsiri. Iriima Apolos osiyawaitakaro iriitaki oyaatapaa-kinari ithamaita-kotziro nopankitakiri. Iriima Pawa iriitaki matzirori yantai-kita-kaayitziro pankirintsi.

⁷ Ti yiriipiro-waiti pankita-kirori, ari ikimitari thamaita-kota-kirori. Iriitakira iriipirota-tsiri Pawa, yantaiki-sirita-kaayitaimi.

⁸ Osiyawaitakaro intzimimi yantawaita-kaani. Intyaantakiri impanki-waiti, intyaantakiri pasini inthamaita-kotiro. Apatziro impinai-takiri okaratzi yantawai-matsitaki,

intyaantairi inampiki, tima ti inkowa-pirota-jaantyyaa irirori.

⁹ Ari nokantakari naaka, osiyawaitakaro naaka antawaitzi-niriri Pawa. Irooma awirokaiti pisiyakaro awirokami pankirintsi-masi. Pisiyawaitakaro aajatzi awirokami pankotsi.

¹⁰ Naaka kimitakariri yotzirori iwitsikiro. Naaka itanakarori nowitsikiro pankotsi, iriitaki Pawa nisironkatakanari nitanta-nakarori nowitsikiro. Ipoñaa impokayiti pasini thonkatironi iwitsikiro. Iro kantacha ontzimatyii initsikiro-wintyaaro inthonkan-tyaarori kamiitha.

¹¹ Iriitaki Jesús Saipatzii-totaari osiyarori itapiintarori yaitziri iwitsikan-taitarori pankotsi. Airo itzimawaitzi pasini impoyiityaarini.

¹² Aririka iwaitakiro itapiintarori iwitsikan-taitaro pankotsi, aritaki inthonkai-takiro iwitsikaitiro pankotsi. Kantatsi iwitsikai-tantyaaro ooro, kiriiki, mapipayi poriryaa-tsiri. Ari onkantaki aajatzi iwitsikan-taityaaro incha-panki, inchasi-pana, saworosi.

¹³ Iro kantacha aririka ontayaa pankotsi, ari iñiitiro opaita-rika iwitsikan-taita-karori iroka pankotsi.

¹⁴ Iroorika iwitsikan-taityaa mapipayi airo apirota ontayaa, omapiro okisotzi okaratzi iwitsikan-taitakari. Oshiki impina-piroitiri owitsika-kirori iroka pankotsi. Ari inkantajyaari isiyakaa-wintai-takiri owitsikirori pankotsi, impina-piroi-tairi aajatzi.

¹⁵ Iriima owitsikan-takarori pankotsi kaari shintatsini ontaayityaa, kapichiini ipinaitairi. Ari inkimitaaitairiri isiyakaa-wintai-takiri witsikirori iroka pankotsi, kapichiini onkantajyaa yawisako-siritan-tajyaari, isiyako-waita-jyaari awisakota-tsiri intaawityaami.

¹⁶ ¿Tima piyojiiti awiroka osiyakaa-winta pankotsi? Tima kimiwaitaka awirokami itasorintsi-pankoti Pawa, awiroka isaika-siritantari Tasorinkantsi.

¹⁷ Tzimatsi-rika owaaripirotakironi osiyakaa-wintari itasorintsi-pankoti Pawa, aritaki iyaaripirotairi Pawa irirori, tima tasorintsi onatzii iwanko. Ari okanta isiyakaa-wintai-tzimi aajatzi awiroka-payi.

¹⁸ Paamaiyaa yamatawital-tzimi = kari. Kimitaka tzimatsi anta kantayita-tsiri: "Yotaniri nonatzii." Irootaki kamiitha-witachari inkinkithasirita-kotiromi yokaiti okaratzi osiyimotariri osaawi-satzi masontzi-sirin-kantsi onatzii. Tima iroka, irootaki kantakai-yaaroni iyota-nitan-tajyaari.

¹⁹ Tima ti apantzi-motyaari Pawa okaratzi ikimita-kaanta-waitari osaawi-satzi yotanitaantsi onatzii. Irootaki isankinata-koitakiri pairani, ikantaitaki:

Iriitaki Pawa airikakiriri yotaniwai-witachari, iyotanin-kakiini.

²⁰ Isankinataitaki aajatzi pairani ikantaitaki:

Iyotzitakaro Pawa okaratzi ikinkithasiri-waitari yotaniwai-witachari.

²¹ Irootaki airo piyosiitanta awirokaiti aparoni intzimi yomitaa-jimini. Airo pikimosiriwinta-waitsiri pinkanti: "Iriipirori inatzii yoka." Tima inkarati tzimain-tsiri, pinkimita-kaantairi awiroka asitari, ikimiyityaa yokapayi:

²² Pablo, Apolos, Cefas, osaawi-sato-payi, añaantarintsi, kaamanitaantsi, awisayita-tsiri iroñaaka, awisayita-tsini apaata. Maaroni iroka, kimiwaitaka awiroka asityaa-ronimi maaroni, *

²³ tima awiroka-payi yasiyitaari Saipatzii-totaari, iriima Saipatzii-totaari yasitari irirori Pawa.

4

Yantawairi tyaantaariiti

¹ Ari okantari, ontzimatyii inkimita-kaantaitina impi-ratani Saipatzii-totaari, naaka-payi iwaki noyomitaan-tajiro kaari iyotako-witaita pairani.

² Iro kantacha tzimatsi-rika iyosiitaitaki yantayitairo opaiyita-rika, okowa-pirotatya imayitajiro yantiri omatantyaari yawintai-tyaari.

³ Noyotzi naaka pimonkaratan-tanari nokarajiiitzi. Tikatsi ompaitzi-motyaana pinintzi-rika paminako-tinano nantakirorika kamiithaini. Tikatsi ompaitzi-motyaana ininti-rika imishakowintina jipayita-tsiri nampitsiki. Tima ti nosiritakowaityaaro naaka nomonkaratyaari nokarajiiitzi.

⁴ Aririka namina-kotyaami naaka, kimiwaitaka ti ontzimitina nokinakaa-siritani. Iro kantacha ti naaka aminakowaita-chani, iriitakira Awinkathariti amina-kota-jinani.

⁵ Irootaki airo pimatantaro awiroka-payi pimonkaratyaari impaiyyaa-rika. Iriitaki Awinkathariti aminako-yitairini maaroni aririka impiyapaakiri. Iriitaki ñaakanta-pajironi okaratzi antayitakiri omanani-kiini. Ari iñaakan-tapajiro okaratzi asiriwaitari antayitirimi. Ari inkanta-jyaari Awinkathariti kimosiri-wintaini apaata.

⁶ Okaratzi nokinkithata-kota-kimiri aka, naaka siyakaawintacha notsipatari Apolos. Irootaki nokantan-tamirori poisokirotan-tyaarori Sankinaritsi-pirori, tima irootaki ikantaita-piintakiri: "Airo piwanaa-pirotziro sankinatainchari." Aritaima piwashaantairo pimonkarata-wakaapiinta, pikimosiriwinta-piintana pikanta-jiiitzi, "Iriitaki yoka anairiri pasini."

* 3:22 Cefas = Pedro

7 Okaratzi pikanta-yitakira, ¿Piñaa-jaantakima panaako-yitairi awiroka pasini-payi? ¿Piyota-sita-karoma apanirowni kaari iyomitaai-tzimiri? ¿Paitakama pitharowintantari pinkimita-kaanta-waijiita apanirowni piyota-nita-sita?

8 Okaratzi pikimosiriwinta-waitaka awiroka-payi, pikimitakari pinkathari-payi, ashaarantaniri-payi, aasiryaa-niinta-waitziri iwariti. Kimiwaitakami ti noyomitaajimi naaka-payi. Onkamintha pimpinkathari-wintan-tayiti, aritaki ankarajiiti tsika-rika pimpinkathari-wintanti.

9 Tima Tyaantaariiti nonayitzi naaka-payi, tira niriipiro-jiiti. Ari ikantakaakana Pawa. Nosiyako-waitaari yasita-koitani ikowaitziri iwamaitiri. Oshiki ikowaitaki maaroni atziri-payi iñaakowintina, imatzitaikaro aajatzi Maninkari-payi inintaki iñaakowintina.

10 Ikinkithasirita-koitana naaka tikatsi apantyaanani nokinkithata-kotajiri Saipatzii-totaari. Irooma awiroka-payi pikinkithasirita-kota yotaniri pinayi-tzii pikinkithata-koyitairi Saipatzii-totaari. Irooma naaka-payi ikinkithasirita-koitana ti naawyaa-siri-piro-wainiti. Irooma awirokaiti ikinkithasirita-koitzimi aawyaa-siri-waitaniri pinatzii. Oshiki ipinkathai-takimi awiroka-payi, irooma naaka-payi, timachiini.

11 Aikiro nojatatzii nokimaatsi-waitaro, irojatzi nokantziro iroñaaka, notashi-niinta-waitzi, nomiri-niinta-waitzi, thonkako-waitakana, iwatsinaa-waitai-takina, ti ontzimi-motina nowanko,

12 oshiki nantawaitaki, naakataki antawai-wintacha. Tzimatsi-rika kisaniiintanari, nonisironkatari naaka. Aririka iwatsinaa-waitaitina, namawitziro.

13 Aririka inkawiya-waitaitina, notsima-ryaakaa-yitari. Ikimita-kaantai-takina tikatsi apantyaanani, kaarasi nonay-itakimi. Irojatzi ikantaitana iroñaaka.

14 Ti iro nosankinatan-tyaarori iroka nonintzi nowaañaaimi awiroka-payi, nonintatzii noyomitaayitimi, nokimita-kotari iirintaitari iyomitaajiri itakotani itomi.

15 Kimitaka tzimawitacha oshiki nintatsini iyomitaaimimi, iro kantacha ti noyoti tzimatsi-rika nintatsini yaakamithatimi isiya-kotyaari yirintaitari. Irootaki nosiyakaa-wintziri naaka iriimi Jesús Saipatzii-totaari matakakinaroni nosiya-kotyaari asitamiri, nokinkithata-kaapaa-kimiro pairani Kamiithari Ñaantsi. *

16 Irootaki nosankinatan-tamirori iroka: Pinkimita-kotajyaanaro naaka.

* 4:15 oshiki = ikaratzi 10,000.

17 Irootaki notyaantan-takamiriri iroñaaka Timoteo, nokimita-kaantziri iriimi notakotani notomi, iriitaki iriipiro-winta-kiriri Awinkathariti. Iriitaki siritakai-yaamironi tsika ikantakaakana Saipatzii-totaari, tsika nokanta noyomitaa-yitajiri kimisantzin-kariiti tsika-rikapayi isaikayitzi.

18 Tzimayitatsi pikarajüitziri anta kosiriwinta-waita-chari, inintajüitzi pinkimisantiri irirori. Isiyakaantzi airo napi-itziro nariita-jyaami.

19 Iro kantacha sintsinira nomp iyaki, iriirika Pawa nintain-tsini. Ari noñiirori omapiro-rika yaawyaa-siri-waita-nitzi ikaratzi kimosiriwinta-waitain-chari anta. Kimitaka iñaawai-winthawaita-sitaka.

20 Tima inkarati ipinkathari-piro-wintairi Pawa, iriitaki ñaakantironi yaawyaa-siri-waita-nitzi. Ti iñaawai-winthawaita-sityaa.

21 ¿Arima onimotakimi nariita-jyaami nowasankitawaita-paakimi? Iro pininta-taiki nonisironka-yitapaakimi, airo nosintsi-waita-paakimi.

5

Imishakowintai-tziri antayitzirori kowiinkari

1 Tima nokimaki tzimatsi aparoni pikaratziri anta imayimpi-waitaki. Yantakiro kowiinka-pirota-tsiri kaari ikimakoitzi yantiro kaari kimisanta-tsini. Tima inantawaitakaro iriniro-thori, iinantari iriri.

2 ¿Paitama pikimosiriwinta-waitantari itzimatai-tzira pikaratziri anta antakirori iroka? Ti piwasirita-kowaityaari piñaakiri yantakiro. Tima iro kamiitha-witacha pimisitowakaantirimi yoka atziri.

3 Okantawitaka ti nosaiki-motimi pinampiki, iro kantacha aririka nosirita-piintyaami kimiwaitaka arimi ankarati asaiki anta. Irootaki pinkimita-kaantan-tyaarori iroñaaka arimi ankarati anta, nomishakowintakiri yoka atziri.

4 Ontzimatyii papatotyaa, pawintyaari Awinkathariti Jesús, pinkimita-kaantiro arimi nonkaatimi anta. Pimatiro iroñaaka okaratzi inintziri Awinkathariti,

5 pimisitowiri atziri, iwasankitairiita Mishatantaniri. Aamaa-sityaa aritaki onkantaji yawisako-siritai apaata impiyaji-rika Awinkathariti Jesús.

6 Ti ampantyaaro pinkimosiriwinta-waityaa. ¿Tima piyotiro okaratzi ikantai-takiri pairani: “Kapichiini onawitaka siñakayirori yatantaitari, iro kantacha osiña-kayiro maa-roni opatha yatantaitari?”

7 Pinkimita-kaantajiro awiroka pisokaa-tyiromi siñapathata-kairori yatantaitari, pishiyitairo kamiitha.

Irootaki pantayitiri, pimisitowiri antapiinta-kirori karipirota-tsiri, yantitaan-taro = kari. Pinkimita-jyaaro yatantaitari kaari siñatsini, iwapiintaitari yoimosirinkai-tziro kitaitiri Anankoryaantsi. Tima inkamawintaji Saipatzii-totaari isiyakaa-wintari ipiraitari iwamaitakiri yoimosirinkai-tziro Anankoryaantsi.

⁸ Irootaki antantyaarori okaratzi isiyakaa-wintaitakiri. Ontzimatyii awashaantajiro karipi-rota-tsiri, kaari-kamithata-tsiri, osiyakaa-wintzirori siñakayirori yatantaitayi. Ontzimatyii ankamiitha-siritaji, añaawaitajiro iroopirota-tsiri, osiyakaa-wintakari yatantaitari kaari siñatsini.

⁹ Tima nosankinatzi-takami pairani, nokantakimi: "Airo paapatyaa-winthatari ikaratzi antapiinta-kirori karipi-rota-tsiri."

¹⁰ Okaratzi nokanta-yitakimiri, ti iri nonkanta-koti kaari awintaa-jyaarini Jesús, antayitzirori karipi-rota-tsiri, kisakowaitaniri, amatawitaniri, pinkatha-waitziriri pawaniro. Iriimi nonkanta-kotimi, airo pisaika-yitaimi kipatsikika.

¹¹ Iriitaki nokanta-kotzi awintaa-naariri Jesús, paitasi-waita-chari "Iyiki." Airora paapatyaari yoka yantapiintzirora karipi-rota-tsiri, kisakowaitaniri, pinkatha-waita-sitari osiyakaarontsi, ikawiyantawaitaki, isinkiwaitapiinta, yamatawitanta-piintaki. Ti onkamiithati pintsipatajyaari yoka.

¹² Tira iyoyiitajai aroka-payi amishakowintajiri ikaratzi kaari awintaariri Jesús. Iriima kimsanta-tsiri akarata-piintziri kamiithatatsi amishakowinta-yitajiri yantayitiro-rika kaaripirota-tsiri.

¹³ Irootaki pookantyaariri yoka atziri antapiinta-kirori iroka kaari-pirori. Iriitaki Pawa aminako-yitairini ikaratzi kaari awintaa-yitariri Jesús.

6

Ti onkamiithati yamina-kotairo amaimanita-wakaani kaari kimsanta-tsini

¹ Aririka pimaimanita-wakaiyaa pikaratzi pikimisanta-jiitzi, ti onkamiithati pijati yamina-kotimiro jwayita-tsiri nampitsiki, kaari kimsantzin-karita-tsini. Iro kamiithatatsi pijata-sitiri pikaratzi pikimisanta-jiitzi. *

² ¿Tima piyojiiti awiroka aminako-yitairini apaata maaroni osaawi-satziiti? ¿Airoma pimatziro piwitsika-yitairo okaratzi pomirintsitzi-moyitamiri kapichiini awiroka-payi?

* 6:1 kimsantzin-karita-tsini, awiroka = kitisiriri

³ Tima arokaiti aminako-yitairini aajatzi Maninkariiti. ¿Airoma okantzi amina-kotiro ikaratzi maimanita-wakaa-chari iroñaaka?

⁴ ¿paitama pinintantari yaminako-yitaimi atziri-payi kaari pikarata-piintziri papatowintyaari Pawa?

⁵ Tima ontzimatyii pimpasiki-wintiromi iroka-payi. ¿Tikatsima yotaniri pikarajützi witsiki-mironi?

⁶ Iroka pikanta-piintaka, pisiya-sitari jiwari kaari kimisanta-tsini, pikowa-kotakiri iwitsika-yitajimiro pimaimanita-wakaa-jiita, pikaratzi pikanta-wakaawita "iyikiiti."

⁷ Irootaki oñaakan-tzirori ainiro pikinasi-waiyita, pimishakowinta-waitakiri pikarajützi anta. ¿Paitama kaari pamawitantaro kapichiini inkawiya-waitaitimi, aajatzi yamatawi-waitaitimi?

⁸ Irootaki pimayitirimi. Awiroka-payi kantzimo-niinta-wakaacha, pamatawita-wakaa-jiitaka pikaratzi pikanta-wakaawita "iyikiiti."

⁹ ¿Tima piyojüiti, airo iñaayitairo apaata impinkathari-wintairi Pawa ikaratzi kaaripirota-tsiri? Paamawintajyaa, otzimi-kari pikinakaa-sitani. Ari ikantari ikaratzi antapiintzirori karipiro-yitatsiri, pinkatha-yitziriri isiyakaaro pawaniro, mayimpiri-payi, ñathatha-wakaa-waita-chari isiramparin-kakiini,

¹⁰ kosintzi-payi, kisakowaitaniri, sinki-ryaantzi, kawiyantaniri, amatawitaniri. Airo iñaayitairo impinkathari-wintairi Pawa yokapayi.

¹¹ Pairani, ari pikanta-yiwitakari awirokaiti. Irooma iroñaaka okimiwaitakaro tzimatsi kiwajimini, ikiti-siritakayi-taimi, itampatzika-siritajimi, tima pawintaa-piintajyaari Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. Iriitaki Tasorinkantsi kantakaa-yitaamiri. †

Pimpinkathatan-tajyaari Pawa, tsika-rika opaiyita pantayitairi

¹² Tzimatsi kantayita-tsiri: "Isinitai-tanaro nantayitiro opaiyita-rika." Iro kantacha tira ampantyaaro yantaitiro maaroni. Aritaki okantawita, isinitai-takairo antayitiro ompaiyitaa-rika. Iro kantacha tira anintataitiro atzirintanta-yitai opaita-rika-payi isinitaitairi.

¹³ Tzimatsi kantayita-tsiri aajatzi: "Irootaki otzimantari owaritinsi onimoniintan-tairi amotyaa. Irootaki otzimantari amotyaa, ankimaniintan-tyaarori owaritinsi." Ari okantawitari, iro kantacha ari yapitiro-ryaajairo Pawa yapirotairo. Irootaki airo pikanta-waitanta awiroka:

† 6:11 pawintaa-piintaari = wairontsi

“Irootaki otzimantari awatha añaatha-waitan-tyaari.” Tira ari onkantyyaa. Iro otzimantari awatha ampinkathatan-tajyaari Awinkathariti. Irootaki itzimantari Awinkathariti onimota-kaanta-jyaari awathaka.

¹⁴ Tima airo yapirota-jaantairo Pawa awatha, ari iwiriinta-yitaji, iñaakan-tayitairo isintsinka, ankimita-jyaari tsika ikantaja ipiriintaaro pairani irirori Awinkathariti.

¹⁵ ¿Tima piyojiiti iriitaki Saipatzii-totaari asitaaro pi-watha? ¿Kantatsima aapithatajiri awatha yasitaari irirori ompoña asiniwaitajiro amayimpi-waitan-tyaaro? ¡Tira ari onkantyyaa!

¹⁶ ¿Tima piyojiiti ikaratzi mayimpi-waita-tsiri, kimiwaitanaka iwichaa-najyaaromi, aparoni ikantanaja iwathaki? Irootaki isankinai-takiri pairani, ikantaitaki:

tima aparoni inkanta-najyaa iwathaki osiyawaityaaro iwichaa-wakaa-jyaami.

¹⁷ Iriima ikaratzi tsipata-naariri Awinkathariti, iwichaa-sirita-naari irirori, kimiwaitaka aparoni ikantakaa-naarimi.

¹⁸ Ontzimatyii pinkoki-pithatairo ñaathawaisita-wakaantsi. Tima okaratzi nasiyita-chari kaari-pirori yantaitziri, ti iri wasinonkaa-chani antakirori, pasini iwasinonkaaki. Iroorika imataki ñaathataawakantsi, iriitaki wasinonkaa-waitainchaapanirowni iwathaki.

¹⁹ ¿Tima piyojiiti irootaki piwatha osiyarori pankotsi isaikantari Tasorinkantsi? Iriitaki Pawa otyaanta-kimiriri, iriitaki ompirayitamiri. Ti awiroka añaasiwaita-chaniapanirowni,

²⁰ iriitaki Pawa pinako-winta-pirota-jimiri yasitan-taamiri irirori. Irootaki pimpinkathatan-tajyaariri Pawa, ari pinkimitaa-jirori pantayitiro opaiyita-rika, aajatzi okaratzi pikinkithasiritari.

7

Imaimanita-wakaiyaa aawakaa-chari

¹ Iroñaaka nakimiro okaratzi pisampitanari pisankinariki: Irootaki kamiitha-witacha airo yayimi iina atziri.

² Iro kantacha, ontzimatyii yaayiiti iina imayimpi-waitzikari. Ari onkimiyita-jyaari aajatzi kooya-payi, ontzimatyii aayiiti oimi.

³ Ari okamiithatzi piñaawakaa-piintajyaa paawakaitaka.

⁴ Okaratzi iinaitari, tiapanirowni asitaaro owatha, irijatzi asitaaro oimitari. Ari okimitari aajatzi, ikaratzi

iimitaitari, ti apanirowni yasitaaro iwatha, irojatzi asitaaro iinatakari.

⁵ Irootaki, airo okamiithatanta papakapaintiro piñaawakaa-piintajyaa paawakai-yitaka. Iro kantacha, kantatsi pinkinkitha-waita-wakaiyaa pintziwintan-tyaarori opaita-rika pamana-koyitziri. Ompoña pitanaajyaa piñaawakaanaiya, ari onkanyaa airo yathataantami Kamaari, ti piñaakota-nityaa awiroka-payi. *

⁶ Irootaki iroka nosinitan-tziri naaka, titzimaita nosintsi-thatiri maaroni yantayitajiro iroka-payi.

⁷ Noninta-taawita naaka inkimita-kota-jyaanaromi maaroni sirampari tsika nokanta naaka. Iro kantacha airo omata iroka. Tima inasiyitakaro Pawa itasonka-wintayitakai aparoni-payi arokaiti. Itasonka-wintaki Pawa ikaratzi kaari tzimayita-tsini iina, iriima pasini-payi tzimayitaki iina.

⁸ Nokantzi noñaanatziri kaari aawakaa-chani, nokantziri: Iro kamiithatatsi pisaika-siwaityaa airo otzimi pitsipatari, pisiyaana naaka. Irojatzi nokantzi-tariri ikaratzi kamayita-tsiri itsipatari.

⁹ Irooma tirika piñaako-nityaa, ontzimatyii pintsipatyaa. Tima irootaki kamiithatatsi ontzimi pitsipatari airo ayimawaitantami.

¹⁰ Noñaanatziro kooya tzimain-tsiri oimi, nokantziro: Ti onkamiithati pooka-wakai-yitajyaa. Ti naaka asityaaroni noñaani iroka, iriitaki Awinkathariti asitarori.

¹¹ Aririka pooka-wakaiyaa, irootaki kamiithatatsi pisaika-siwaitajyaa apanirowni airo paaji pasini piimi. Irooma airorika, kantatsi pimpiya-sitairi piimi. Noñaanatzimi awirokaiti iimitaitari, nokantzimi: ti onkamiithati pookiro piina.

¹² Noñaanatziri pasini-payi, nokantziri: Iyikiiti, aririka piinantyaaro kaari kimisanta-tsini, ontzimatyii poisokirotyaaro, aapatyaakami-rika iroori airo ookaimi. Ari nokantziri naaka, iro kantacha kaari Awinkathariti sintsithati-mironi iroka.

¹³ Ari okimitzitari aajatzi kooya oimintariri kaari kimisanta-tsini, ontzimatyii oisokirotyaari irirori, yaapatyaakaro-rika kamiitha.

¹⁴ Okantawitaka ti inkimisantzin-kariti oimi, yasitaari Pawa irirori okantakaan-takiro iina. Ari ikantzitari aajatzi iinantarori kaari kimisanta-tsini. Irooma aririka yooka-wakaiyaa, kimitaka airo yawisako-siritai iwaiyani-payi. Irooma aririka yaawakaiyaa, yasiyitaari Pawa aajatzi iwaiyani-payi.

* 7:5 Kamaari = Mishatantaniri = Satanás

15 Iro kantacha ininti-rika yooka-wakaiyaa, kaari kimisanta-tsini, kantatsi imatiro. Tikatsi-maita sintsithatirini airo yooka-wakaa akantayitajiri "Iyikiiti," aajatzi akantayitajiri "Chookiiti," aayitziriri kaari kimisanta-tsini. Irooma aririka yaapatyaa-wakaaajyaa kamiithaini, irootaki inintziri Pawa.

16 Nokantzimi awiroka iinantaitari, ti piyoti aamaa awiroka kantakaan-taironi yawisako-siritan-tajyaari piimi. Nokantzimi aajatzi awiroka iimintaitari, ti piyoti aamaa awirokataka kantakaan-tironi awisako-siritan-tajyaari pina.

17 Ari okantari. Tsika akanta asaikayitzi, airo athataaro awasiñairo tsika akanta-piinta. Irootaki inintakairi Awinkathariti, tima ari akantzitari owakira ikaima-siri-yitai Pawa. Irootaki nokanta-piintakiri naaka yantaitiro nariiyitarira kimisantzinkari-payi tsika-rika yapatojiita.

18 Thami asiyakaa-winta-wakiri aparoni atziri totamisitain-chari, irasi iwiro tsika ikantaka. Tirika intomisitaa-nityaa yitanta-nakarori ikimisantai, tikatsi ompaityaa intomisitaa-nitan-tyaari iroñaaka.

19 Tikatsi ompaityaa aroka-rika totamisitaaniri, tirika antomisitaa-nityaa. Irootaki kowapirotacha antayitajiro inintakaajairi Pawa amayitairo.

20 Ari ankanta-yitajyaari maaroni, airo athataaro awasiñaa-yitiro tsika-rika akantayita owakira ikaima-siritan-tairi Pawa.

21 Ari okantari aajatzi. Awiroka-rika ompirataari ikaima-siritan-taamiri Pawa, airo okantzimo-siri-waitami. Irooma yathatajiro-rika ompiratamiri ininti pisitowaji, pimatiro.

22 Tzimatsi-rika ompirataari ikaima-siritajiri Awinkathariti, ontzimatyii inkinkithasirityaa saikasi-waitaja. Iriima kaari ompirataari ikaima-siritajiri Awinkathariti okimiwaitaaro impiratanimi inatzi Saipatzii-totaari.

23 Tima Pawa pinako-winta-pirota-jimiri yasiyitaami, irootaki kamiithatatsi airo pikimita-kotaari ompirataari isintsi-waitai-tziri imonkaratiro inintasi-waitari pasini atziri.

24 Iyikiiti, airo athataa-waitaro tsika akantayita maaroni owakira ikaima-siritan-tairi Pawa atsipa-siri-yitan-taariri.

25 Iroñaaka nakayitiri ikaratzi sampita-kowintzirori mainaro-payi. Ti ontzimi ikantakaan-tairi Awinkathariti ayota-kotan-tyaarori iroka, iro kantacha naaka kantimini okaratzi nokinkithasirita-kotarori. Tima iriitaki Awinkathariti nisironkataanari pawintaa-jyaana naaka.

26 Iroka okaratzi nokinkithasiritari: Tima asaikayitatyii iroñaaka tsika yasinonkaita, iro kamiithatatsi pasi piwajiro

tsika pikanta pisaika-yitziri iroñaaka.

²⁷ Thami asiyakaa-winta-wakiro: tzimatsi-rika awiroka piina, ti onkamiithati pookajiro. Tirika ontzimi piina, airo pamina-minatzi payi.

²⁸ Irooma aririka paaki piina, tira pinkaaripiroti. Ari okimitzitari aajatzi mainaro ikampitan-taitakiri aantyaariri sirampari, tira onkaaripiroti. Iro kantacha ikaratzi aayitat-siri iina, aritaki iñaakiro onkarati pomirintsitzi-motyaarini. Apatziro nokanta-sitami naaka airo pipomirintsi-waitanta awiroka-payi.

²⁹ Iyikiiti, kimitaka irootaintsi omonkara-paitityaa. Itanakyaaro iroñaaka, ikaratzi tzimayita-tsiri iinapayi, ontzimatyii inkimita-kaantairo tirikami ontzimayiti.

³⁰ Ikaratzi irawaita-chari, ontzimatyii inkimita-kaantairo tikatsi ompaityaa yiraawaitan-tyaari. Ikaratzi kimosiri-waita-tsiri, ontzimatyii inkimita-kaantairo tikatsi ompaityaa inkimo-siri-waitan-tyaari. Ikaratzi amananta-yitatsiri opaiyita-rika, ontzimatyii inkimita-kaantairo ti irimi asiyityaaroni.

³¹ Itzimi-rika otzimimo-yitziri osaawi-sato-payi, inkimita-kaantairo ti ampanta-pirotyaaro. Tima irootzi-mataki ompyaasi-waitajyaa osaawi-sato-payi.

³² Irootaki nokowa-kota-jimiri awiroka-payi airo okantzimo-siri-waitami iroka-payi. Mainari-payi, kaari tzimatsini iinapayi, yakowin-tyaaro yantanajiro inintziri Awinkathariti inimota-kaantyaariri.

³³ Iriima ikaratzi aintsiri iina, ontzimatyii inimota-kaayitajiro iina, isirita-piinta-jyaaro osaawi-sato-payi.

³⁴ Ñaakiro, apiti onkantyyaa isirita-kota-piinta-jyaari. Ari okimitzitari kooya-payi saikasi-waita-chari, mainaro aajatzi tzimawita-chari oimi. Kantatsi akowintyaaro inintziri Awinkathariti, tsika-rika opaiyitari antayitziri aajatzi okaratzi okinkithasiri-yitari. Irooma okaratzi aintsiri oimi, ontzimatyii onimota-kayiri oimi, osirita-jyaaro osaawi-sato-payi.

³⁵ Ti nosintsi-thatimiro nokaman-tzimiro iroka. Irootaki kamiithatatsi nonkaman-timiro nowinthata-kaantyaamiri pantayitajiro kamiithatzi-motimini, ari onkantyyaa pakowintan-tyaariri Awinkathariti.

³⁶ Tzimatsi-rika asityaaroni imainaroti antarokitain-tsiri, iñaakiro-rika aritaki nintaki ontzimi oimi, kantatsi omatiro, ti onkaaripiroti aawakaiyaa.

³⁷ Iriima asitarori mainaro, kaari nintatsini ayi oimi, kamiithataki aajatzi okaratzi yantakiri, tima irootaki inintakiri yantiri irirori.

³⁸ Ari okantari. Aririka aawakaakyaa imainaroti, kamiithataki. Irooma airorika yaitziro, irootaki kamiitha-pirotatsiri.

³⁹ Iroka antajiri iinantaitari: okowa-pirotatya ontsipata-piintyaari oimi ainiro aawakaa. Irooma aririka inkami-motakiro, osaikasi-waitaja iroori, kantatsi aaji pasini oimi. Iro kantacha ontzimatyii inkimisantzinkariti irirori.

⁴⁰ Iro kantacha tzimatsi nokinkithasiritari naaka, aritaki onkimo-siri-pirotiri osaikasi-waitajyaa, airorika aaji pasini. Kimitaka Itasorinka Pawa ñaawaita-kayi-narori iroka.

8

Owaritintsi yasitakai-tariri osiyakaa-rontsi

¹ Iroñaaka nakiri ikaratzi sampita-kowintzirori owaritintsi yasita-kayi-tariri osiyakaa-rontsi. Tzimatsi ayotakoyitziro aroka, kantawitacha ontharowintyaaro. Airotz-imaite amatziro iroka, irootaki kamiithatatsi antakoyitajyaari yokapayi, amina-minatajiro antharowinta-siritakaiyaari.

² Ari okanta itzimantari tharowinta-waita-chari, kantatsiri: “Naaka oyopirotaniri.” Tikira iyota-nityaa ikaratzi kantayita-tsiri.

³ Iriima Pawa iyotziri irirori ikaratzi itakotaariri.

⁴ Nakawakiri ikaratzi sampita-kowintzirori owaritintsi yasitakai-tariri osiyakaa-rontsi. Tima ayojiiti aroka ikantatziro osiyakaa-rontsi, ti ontzimi-motiri yañaantari. Ti intzimi pasini pawatatsini, apatziro ikanta Pawapirori.

⁵ Noyotzi tzimatsi aka kipatsiki osiyakaa-rontsi iwawaniro-titari, aajatzi ikaratzi tzimatsiri inkitiki iwawaniro-titaitari. Iriitaki ipaita-sita-piintakari, ikantziri: “pawa,” ikantajiiitzi pasini “nowinkathariti.”

⁶ Irooma arokaiti, aponi ikanta apaitziri “Pawa.” Iriitaki asitairi, owitsika-kirori maaroni. Iriitaki kantakaarori atzimayitantari aroka-payi. Ari okimitari aajatzi, aponi apaitziri “Nowinkathariti.” Iriitakira Jesús Saipatzii-totaari, iwitsika-kaitakiri pairani maaroni. Iriitaki kantakaarori añaanta-yitaari.

⁷ Iro kantacha tzimatsi oshiki kaari yotakotironi iroka. Irootaki itzimantari amita-piinta-karori yasitakaari owaritintsi osiyakaa-rontsi, iwatzimaitaro owaritintsi. Yokaiti atziri ikaratzi matapiinta-kirori, kimisantzinkari inawitaka, sipita-siri ikantajiiitaka. Aririka iwayityaaro owaritintsi onkimitzi-motyaaari yantakiro kaari-pirori.

⁸ Iro kantacha kaari owaritintsi kantakai-yaaroni yaakamiithatan-tairi Pawa. Aririka ontzimi owaritintsi

apinka-piintziri, tira antakayiro kaari-pirori. Aririka antziwai-wityaaromi aajatzi, ti awamiitha-siritaji.

⁹ Iro kantacha ontzimatyii paamaako-wintajyaa, pitzika-siri-waitziri = kari sipita-siriri-payi, pinkanti: "Saikasi-waitaana naaka, kantatsi nowayityaari ipaiyita-rika."

¹⁰ Pinkinkithasirita-kotiro opaita awisatsini yaminimika sipita-siriri. Okimiwaitakaro iñimimi piyaaro owaritintsi yasita-kayi-tariri osiyakaa-rontsi. Okantawitaka pikanta-piinta-jiitzi awiroka: "Noyotzi naaka, ti ontzimi yañaantari osiyakaa-rontsi," kimitaka kantatsi imatanakiro iyaari irirori.

¹¹ Irootaki yantantyaarori irirori sipita-siriri kaaripirotzimotziriri. Awiroka kantakaa-sityaaroni. ¿Tima pinkanta-piinta-witaari "Iyiki?" ¿Tima inkama-winta-yitajiri irirori Saipatzii-totaari?

¹² Arira pikina-kayirori pikaaripirota-kaanta-kariri yokapayi. Piwatsi-pirotakiri irirori, pikaaripirotzimotakiri aajatzi awiroka Saipatzii-totaari.

¹³ Irootaki airo nowantaarimi naaka wathatsi, airo noitzinampa-siritantari ikaratzi nokantajiri "Iyikiiti."

9

Imonkaratan-taitamiri Tyaankaariiti

¹ ¿Airoma okantzi nosaika-siwaityaa naaka? ¿Kaarima naaka Tyaankaari ñaapirota-kiriri Jesús, Awinkathariti? ¿Kaarima naaka kimisantakaa-pirota-jimiriri Awinkathariti?

² Kimitaka tzimatsi kaari yotinani naaka Tyaankaari. Irooma awirokaiti piyojiitzi, tima awiroka-yitaki ikimisanta-kaayitai Awinkathariti nokinkithata-koyitajimiri, irootaki oñaakan-tzirori naaka-pirotaki Tyaankaari.

³ Iroka nonkantiriri ikaratzi ñaawinta-kowaitanari:

⁴ ¿Tima onkamiithati impaitina naaka ipaita-rika-payi iriitaki nowantyaari, nirantyaari aajatzi nomiri?

⁵ ¿Airoma okantzi ontzimi noina naaka kimisantzinkaro? Aririka ontzimimi, ¿airoma okamiithatzi naanakiro anta pisaika-jiitzi awiroka-payi? Irootaki imata-piintakiri pasini Tyaankari-payi, irojatzi imata-piintakiri ikaratzi yirintzitari Awinkathariti, aajatzi Cefas. *

⁶ Piyojiitzi awiroka, aikiro nantawaitatzii naaka nañaantyaari, irojatzi yantziri Bernabé. ¿Apatziroma nokanta-kaaro naaka-payi ti isinitai-tinano nowashaantiro nantawairi nonkinkithatan-tyaari?

* 9:5 Cefas = Pedro

⁷ Pisirita-kotyaari tsika ikanta owayiri tzimatsiri ijiwari. ¿Kamiithama impinatiri ijiwari impantyaariri iwariti? Ari ikimi-tzitari pankiwaita-tsiri, ¿airoma okantzi iwajyaaro iwankiri? Aajatzi ikimi-tzitari pirawaita-chari, ¿airoma okantzi yanintai-yaari ipira? †

⁸ ¿Pikinkithasiritama awiroka-payi okaratzi nokanta-yitakimiri irootaki yamitasi-jiitari atziri-payi? Irojatzi iyomitaan-taitakiri Ikantakaan-taitaniki.

⁹ Tima isankinata-kotakiro pairani Moisés kantatsiri: Aririka pantawaita-kairi pipira, tima ti pintashi-niinta-kaawaitiri.

¿Pikinkithasiritama apatziro pipira isirita-kotari Pawa ikantan-takari?

¹⁰ ¡Tira! Arokaiti isiyakaa-wintai-takiri. Irojatzi isiyakaa-wintzi-taitakari ikantaitaki:

Tzimatsi-rika pankiwai-rintzi, tzimatsi tikakiwaitaniri. Irootaki omatantari iroka ontziman-tyaari iwayityaari.

¹¹ Ari okantari aajatzi, naaka-payi kimisanta-kaayita-jimiri, ¿airoma okantzi pimpayitajina nañaantyaari? Osiyawaitakaro tzimatsi ampankita-kirimi pisiriki. ¿Airoma okantzi awiikitajiro pasitari nasitakai-yaarori nowatha?

¹² Irootaki panta-piinta-kiniriri pasini-payi anta. Naakawitaka kowapirotatsi pimpayita-jinami. Iro kantacha, tira nosintsita-piintimi nonkantimi. Amawi nokanta-jiita. Tima ti noninti nomanonkimi pitanakaro pikimisantairo Kamiithari Ñaantsi nokinkithata-kota-kimiri Saipatzii-totaari.

¹³ ¿Tima piyojiiti iwapiintaro Impira-tasorintsitaari tzimaraan-tatsiri yasitakai-tarori tasorintsi-panko? ¿Tima piyojiiti isinitaa-ntsitzi ipiraitari yasita-kayi-tariri Pawa pomitai-rontsiki iwayityaari Impira-tasorintsitaari?

¹⁴ Ari okantari aajatzi okaratzi ikantakinari Awinkathariti nokinkitha-yitajiro Kamiithari Ñaantsi, ontzimatyii impinai-tajina nantantyaarori.

¹⁵ Tira nosintsiwintimi pairani nosaiki-motan-takamiri pimatinaro. Ti nosintsiwintimi aajatzi iroñaaka nosankinatan-tamirori iroka. Apatziro noninta-taiki nonkamimi naaka, tikira intzima-nakiita kantatsini: “Kaari iriipirori okaratzi ikimosiriwinta-waitari Pablo.”

¹⁶ Tira nonkimosiriwinta-waityaaro nokinkithata-kaayita-jimiro Kamiithari Ñaantsi. Osiyawaitaaro iriimi Pawa sintsiwintanari nantajiro, okantawitaka ti naaka pinthata-sityaaroni. Airorika nomatajiro, jikanta-machiitana naaka!

† 9:7 ipira = cabra

17 Naakami ninta-sita-kyaaroni nantiro, ari nosintsitan-takimi impinataitina. Pawa owataikinari nantayitajiro iroka.

18 Ari okanta, tikatsi ompaityaa noyaawintan-tyaari pimpina-yitajina awiroka-payi. Tima nonkimita-kaantajiro iroomi impinai-tinarimi noñaayitajiro-rika nokimo-siritaji. Irootaki nokimo-siriantari iroñaaka tira nonintiro pimpinatajina nokinkithata-kaayita-jimiro Kamiithari Ñaantsi.

19 Ari nokina-kayirori nosaika-siwaitan-taari, tikatsi sintsitha-waitinani ipinatana. Iro kantacha naaka kimitakaan-tawaitacha ompirataari. Irootaki nawisako-sirita-kaanta-jyaari oshiki atziri.

20 Ari nokantzitaro aririka nontsipatyaari noshininkapayi Judá-iti, nantzitaro okaratzi yamijiitari irirori, ari onkantyyaa yawisako-siritan-tajyaari irirori. Irojatzi nomatzitari nontzipatyaari sintsiwintarori Ikantakaan-taitani, nomonkaratziro naaka aajatzi, okantawitaka noyowitaka tikatsi sintsitinani nosintsiwintyaaro, ari onkantyyaa yawisako-siritan-tajyaari irirori.

21 Ari okantzitari, aririka nontzipatyaari kaari kimakotaa-jatironi Ikantakaan-taitsiri, nokimita-kotari irirori-payi, ari onkantyyaa yawisako-siritan-tajyaari irirori. Iro kantacha ti nompuyathata-jaantyyaari Pawa, tima ontzimatyii nomonkaratiro ikantanari Saipatzii-totaari nantayitiro.

22 Ari okimi-tzitari, aririka nontzipatyaari sipita-siri-waitaniri, nokimita-kotari yantayitziri irirori, ari onkantyyaa yawisako-siri-yitan-tajyaari irirori. Ari nokimita-jiriri maaroni nasiyita-chari atziri-payi, ari onkantyyaa yawisako-siritan-tajyaari irirori-payi.

23 Irootaki nantanta-yitarori iroka-payi nomatantyyarori nonkinkithata-kaanta-yitajiro Kamiithari Ñaantsi, nontzipatan-tajyaariri yokapayi nokaratzira itasonkawintai-taana naaka.

24 ¿Tima pisirita-kotaari tsika ikanta monkarata-wakaa-chari isiyajiita ifiitan-tyaariri ityaaroni yariityaa? Aparoni ityaaroni yariityaa, iriitaki impinataitiri. Ari pinkimita-najyaari awiroka-payi.

25 Tima inkarati ñaanta-piintarori imonkarata-wakaan-tyaari, ontzimatyii inkimpoyaa-najyaa, yatsipitaro itziyitaro okaratzi iniwiytari. Irootaki yantantarori iroka impinaintantyyariri apaata, yamathaita-kaitairi siwitha-tapo. Iro kantacha sampiya-nitatsi iroka. Irooma okaratzi siyakaawinta-chari impinai-tairi aroka-payi, airo othonka-nitaja.

26 Irootaki nokimita-kaanta-piintan-tarori naaka nosiyatyii, ti nontimpaa-waiti. Nokimita-kaantaro nosintsi-

waita-tyiimi nonkaposanti, tira nonkaposasiwaitaaro tampyainka.

²⁷ Tima okaratzi natsipi-waitakaro notzi-winta-waitaka, nosiyakaa-waitakiro nompirata-tyiiaaromi nowatha. Irootaki nantantarori airo ikimita-kaantai-tantanari yanakoi-tziri, airo ampinaasi-waitanta nokinkithata-kaanta-piintaki.

10

Iyomitaa-wintan-taitziro ipinkathata-sitaitari

¹ Iyikiiti, airo apyaa-kotaro okaratzi iñaakiri awaisatzitini. Ipampithatakiro minkori otzisi-masiki. Imontyaa-nakaro iwiryaaaita-paintziro.

² Ari iñaakan-takiro yawintaa-siritakari Moisés, ipampithatakiro minkori, imontyaaakaro inkaari, okimiwaitakaro ari inkiwaatai-takirimi irirori-payi anta.

³ Iwajiitakaro awaisatzitini okaratzi itasonka-wintai-takiri.

⁴ Irajjiitakiro nijaa itasonka-wintai-takiri ositowaatzi-motakiri sirantaaki. Tima iriitaki Saipatzii-totaari tsipasirita-kariri, iriitaki oñaakakiriri nijaa sirantaaki. Tima iriitaki Saipatzii-totaari kimitakarori siranta.

⁵ Iro kantacha tzimatsi oshiki kaari onimotirini Pawa, irootaki ikamaraan-tantakari otzisi-masiki.

⁶ Tzimatsi osiyakaa-winta-kairi okaratzi awisain-tsiri, aamaiyaa airo akimitantari yokapayi, aniwiyityaaro antiro kaari-pirori.

⁷ Irootaki kaari okantanta antzipatyaari pasini-satzi itharowinta-waita ipinkathata-siwaitari siyakaa-rontsi. Tima irootaki imayitakiri awaisatzitini pairani, iroka ikinkithata-koita-kiriri:

Ari iwawaijiita atziri, yirawai-jiitzi, ikimosiriwinta-jiitaka.

⁸ Ari okimitari aajatzi, ti onkamiithati antayitiro kaaripirota-tsiri. Irojatzii yantakiri awaisatzitini, irootaki iñaantayitakarori ikamakaantaki aparoni kitaitiri ikaratzi 23,000 atziri.

⁹ Ari okimitzi-takari aajatzi ti onkantyyaa añaanta-waityaari Pawa. Irojatzii imayitakiri pairani yokapayi, irootaki yatsikan-takariri maranki.

¹⁰ Ari okantari aajatzi ti onkamiithati ankiñaanita-kotanti. Irojatzii imatzitakari pairani yapirotan-takariri ipaitai-tziri "Apirotan-tsiri." *

¹¹ Okaratzi awisain-tsiri irootaki isiyakaa-wintai-takairi, isankinata-koitakiro iyomitaai-tairo iroñaaka aroka-payi, tima asaikatyyii othonkima-paititaja kipatsi.

* 10:10 Coré

¹² Paamawinta-yitajyaa awiroka-payi. Airo pikanta-waitzi “Airo nomatziro naaka iroka kaaripirola-tsiri,” omapokasita = kari pimatanaikiro awiroka.

¹³ Iro kantacha aririka piñiuro piniwi-siri-waityaaro, pinkinkithasirityaa ti apaniuroini pikanta awiroka, imatakiro yitsinampakiro pasini atziri-payi. Tima iinataniri inatzii Pawa, airo isinitzimi irirori ayimatimi piniwi-siri-waityaaro kaari piitsinampai awiroka. Aririka piñiuro piniwi-siri-waityaa, iriitaki Pawa ñaakaimironi pimatantyaarori piitsinampairo, onkimiwaita-nakyaaro pisiya-pithata-tyiuro.

¹⁴ Notakotani-payi, pinkimita-kaantiro pisiya-pithata-tyiurimi piñaayitiri-rika pasini-payi ipinkatha-waitziri siyakaarontsi.

¹⁵ Tzimatsi nonkantimiri iroñaaka, nonkimita-kaantimi yotaniri pinatyimi nonkantimiro. Pisirita-koyityaaro.

¹⁶ Aririka apatotapiinta-jiita irawaijiitzi, asirita-kotaro yamana-kota-najiri pairani Saipatzii-totaari, irajiita-kairi iyomitaani-payi, ¿kaarima wichaa-wakaantsi, apatotaja asiritaari Saipatzii-totaari ikapathain-kamintakai? Aririka ampitoryiuro yatantaitari, ¿Kaarima iroka wichaa-wakaantsi, osirita-kotaro iwatha Saipatzii-totaari, osirita-kotaro ikama-winta-yitai?

¹⁷ Aririka awayita-kyaauro, intzima-yiwitakyaa oshiki ankarati apatojiita, maaroni awaajiitakaro yatantaitari iwitsikai-takiri apapatha-roini. Ari akantayita-naari aroka-payi, akimita-naaro apathata-tsiri.

¹⁸ Ari ikimitakari aajatzi noshininka-payi Israel-iiti, iwichaa-wakaiyita aajatzi irirori-payi, itaayitairo yasitakaariri Pawa pomitai-rontsiki.

¹⁹ Irootaki osiyakarori okaratzi yanta-piinta-yitakiri pasini-satzi-payi atziri ipomitziniri iwawa-niroti. ¿Pisiyakaantzi nokantatzii añaanitatsi iwawa-niroti?

²⁰ ¡Tira! Iro kantacha tzimatsi piyari amamina-waita-chari, iriitaki ikimita-kaantakiri iwawa-niroti, iriitaki yasitakaa-piintari iwariti. Tima kaari Pawa yasitakaa-yityaa iwariti. Irootaki kaari noninta-kayimiri awiroka-payi pintzipatyaari piwayityaaro okaratzi yasitakaa-waitariri piyari-payi, piwichaajari = kari irirori.

²¹ Ti onkamiithati piriuro irapiintsiri asirita-kotari Awinkathariti, pirakiro-rika okaratzi yasita-kayi-tariri piyari. Ari okimi-tzitari, ti onkamiithati piyaaro owapiintari asirita-kotari Awinkathariti, piwakaro-rika okaratzi yasita-kayi-tariri piyari.

²² ¿Anintatziima awatsimairi Awinkathariti? ¿Anairima irirori?

¿Notzika-siritantima impinkathataitiri Pawa?

²³ Iroka ikantaitzi: “Isinitai-tanaro nantayitiro opaiyita-rika.” Iro kantacha tira ampantyaaro yantaitiro maaroni. Ari okantawitaka, isinitai-tantziro antayitiro opaiyita-rika. Iro kantacha tzimatsi opaita antayitziiri kaari winthata-kaiyaarini pasini-payi yantayitajiro kamiithari.

²⁴ Tira apatziro asirita-kowaityaaro anintayitziiri aroka-payi, irootaki kamiithata-tsiri añaasintsi-winta-jyaaro onkarati onimotairini pasini-payi.

²⁵ Aririka pijati pamananti wathatsi, airo pisampita-kowintziri, pinkanti: “¿Ipoñaatyaama wathatsi ipomitai-tziniri siyakaarontsi?” Pamanantiri, piyaari.

²⁶ Tima iriitaki Awinkathariti asitari ikaratzi tzimayita-tsiri kipatsiki.

²⁷ Ari okimi-tzitari, aririka inkaimimi pakyootiri kaari kimisanta-tsini, pakyootiri pinintzi-rika. Airo pisampitziiri pinkantiri: “¿Ipoñaatyaama wathatsi ipomitai-tziniri osiyakaarontsi?” Piyaari.

²⁸ Irooma tzimatsi-rika kamantimini, inkantimi: “Yoka wathatsi ipoñaatyaama ipomitai-tziniri siyakaarontsi,” airo piwari. Irootaki pantantarori pisirita-kota-nakari kantakimiri, pikinkithasiritanaka kantatsi iyaaripiro-siritanti.

²⁹ Nokantakimi “kantatsi iyaaripiro-siritanti,” ti iro nonkanta-koti iyaaripiro-siritimi awiroka, iriitaki nokanta-kotzi kamanta-kimiri, kantatsi iyaaripiro-siritiri irirori. Aamaa aritaki pisampita-nakina, pinkantina: “¿Paitama nontzitan-tawaityaariri apatziro-machiini isirita-kotana pasini atziri?”

³⁰ Tima nompasoonkitiri Pawa noñaayitziro nowari, ¿paitama nosiritan-tyaarori onkarati inkisimai-tinari?”

³¹ Iroka nakimiro: Aririka piwawaityaa, pinkinkithasiri-waiti, pinkanti: “Tzimatsi-rika ñiinani nowawaityaa, ¿arima nontzika-siri-waitakiri impinkathatairi Pawa?” Ari pinkimi-tzityaarori pirawaitirika, aririka pantayitajiro opaita-rika.

³² Ontzimatyii paamawintajyaa airo poitzinapa-siritantari Judá-iti, aajatzi kaari Judá-iti, ikaratzi pikarata-piintziri papatowintari Pawa, maaroni.

³³ Irootaki nantziri naaka, natsipi-wintaro nonimota-kaantyaariri maaroni atziri-payi okaratzi nantayitziiri. Ti apatziro nantiro onimotanari naaka, nantziro onkarati kamiithatzi-motirini pasini-payi, ari onkantyaa yawisakotan-tajyaari irirori.

11

1 Pinkimita-kota-jyaanaro naaka. Irootaki nomatziri naaka nokimita-kotari Saipatzii-totaari.

Owasikainaro kooya-payi

2 ¡Iykiiti! Oshiki nokimosiriwintiimi iroñaaka, tima pakowintakaro okaratzi namitakaa-kamiri, okaratzi noyomitaa-kimiri.

3 Iro kantacha, iroka nonintziri piyotiro: Iriitaki Saipatzii-totaari ijiwaritari sirampari-payi. Iriima sirampari-payi iriitaki ojiwaritari kooya-payi. Iriima Saipatzii-totaari iriitaki ijiwaritari Pawa.*

4 Okaratzi amita-piintari asiramparitzii, ti ampasikai-natyaa aririka amani, aririka ankinkithata-kaanti. Aririkami ampasikai-natyaami, awinkatha-ryaakiro ikimita-kaantai-takiri aito.

5 Irooma kooya-payi kaari pasikai-nata-chani amanayitzi, okinkithata-kaanta-yitzi, owinkatha-ryaantaki. Okimita-kowaitakaro kooya-payi amiitzirori oisi.

6 Tzimatsi-rika kooya kaari nintatsini ompasikai-natyaa, yamii-piroi-tiniro oisi. Tima maaroni iyotaitzi oshiki ompasiki-winta-waityaa, irootaki ompasikai-natan-tyaari.

7 Iriima sirampari-payi airo ipasikai-nawaita irirori, tima inkimita-kotaari Pawa, iriitaki Pawa owaniinkata-kaariri. Irooma kooya, iriitaki sirampari owaniinkata-kaarori.

8 Tima pairani owakira iwitsikan-takarori Pawa itanakarori kooya, irootaki yaaki iwatha sirampari iwitsikan-takarori. Irooma owakira iwitsikan-takarori Pawa itanakarori sirampari, ti iro yayi owatha kooya.

9 Ari okantzi-takari, owakira iwitsikan-tarori Pawa kooya iriitaki sirampari iwitsika-kiniri, tima tikatsi intsipatyaa. Iriima sirampari, ti iwitsikai-tiniro kooya.

10 Irootaki ompasikai-natan-tyaari kooya añaakan-tantyaarori tzimatsi opinkathatani iroori, irootaki onimota-kaantyaariri Maninkariiti.

11 Tira ontzi-masityaa kooya, ti intzi-masityaa sirampari, apiti-payi yasitari Awinkathariti, ikowityaa-wakaa apitiro.

12 Tima itanakarori kooya iwatha sirampari iwitsikaitaki. Iro kantacha ikaratzi siramparita-tsiri iroñaaka, irootaki kooya tsimayitajairi. Tima iriitaki Pawa kantakaarori itzimantari apiti-payi.

13 ¿Paitama pikinkithasirita-kotarori iroñaaka okaratzi nokanta-kimiri? ¿Kamiithama kooya-payi amaniri Pawa airo opasikai-nata?

* 11:3 ijiwaritari = iitoitari

14 Aroka-payi asiramparitzika iroñaaka, ti amityaaro asanthatiro aisi, oshiki ampasiki-wintiro.

15 Irooma kooya-payi, irootaki oisi owaniinkata-kaarori. Kimiwaitaka iroomi oisi opasikaainaro.

16 Tzimatsi-rika anta nintatsiri inkisako-waityaaro, okaratzi nokantakiri: Irootaki namita-piintakari naaka noyomitaan-tziro. Irojatzzi ikanta-piintziri apatowintariri Pawa tsika-rika-payi anta.

Aminaasi-waita isirita-kowitaaro yakyootani Awinkathariti

17 Iro kantacha tzimatsi pasini nonkantimiri, airo noki-mosiriwintsimiro. Tima ti onkamiithatzi-motina panta-piintakiri papatojiita. Onkarati kamiithatzi-motimini, irootaki iwasankitaa-wintai-timiri.

18 Tima nokimaki ikamantai-takina pinasiyita-wakaaka anta papatota-piinta-jiita. Iroowitaincha nonkimisantirimi,

19 tima irootaki awisa-piinta-tsini iroka. Kimitaka tzimatsi kowasiwaita-chani inkanta-koitiri "Iriitaki iriipirori yoka."

20 Ari okimita-piintari papatojiita awiroka-payi pakyoota-wakaa-jiita, aminaasi-waita poimosirinkiro apaitziri "Yakyootani Awinkathariti."

21 Tima piwapiintakaro sintzini pasitari. Tashaniinta ikantayita pasini-payi. Tzimatsi pasini sinkiwaita-chari.

22 ¿Arima onkantyaari? ¿Tikatsima piwanko-payi tsika piwapiinta-yityaaro pasitari, tsika pirawaita-piinti? ¿Pimaninta-tziirima ikaratzi apatota-piinta-chari ipinkathatziri Pawa? ¿Pithainka-tziirima kowityaa-waita-tsiri? ¿Pisiyakaan-tzima ari noshami-winta-kimiro? Airo.

Opoñaantari yakyootani Awinkathariti

(Mt. 26.26-29; Mr. 14.22-25; Lc. 22.14-20)

23 Okaratzi noyomitaa-kimiri pairani okanta-kota itantanakari "Yakyootani Awinkathariti," iriitaki Awinkathariti oyomitaa-kinarori. Iroka okanta-kota: Okanta pairani tsitini-paiti tikira ipithoka-sitaitari Awinkathariti Jesús, yaakiro yatantaitari,

24 ipaasoonki-wintakiro, ipitoryaakiro, ikantzi: "Piyaaro, nowatha onatzii, tima iro kamawintimini. Irootaki pisirita-kota-piintan-tyaanari."

25 Ari ikimitaakiro aajatzi ikaratakiro iwajiita, yaakotakiro iraitsiri, ikantzi: "Niraani onatzii, irootaki sitowaa-tsini yawisako-siritan-tajyaari oshiki atziri. Irootaki panta-piintajiri aririka piriiro, aririka pisirita-piinta-jyaana."

26 Aririka piwapiinta-jyaaro, pirapintajiuro awiroka, piyomitaa-piintajiri atziri-payi ikama-winta-yitai

Awinkathariti. Irootaki pimata-piinta-yitairi irojatzi impiyan-tajyaari Awinkathariti.

Owamintha-waita-sita-karori yakyootani Awinkathariti

²⁷ Tzimatsi-rika owaminthata-sityaaroni, iraminthata-sityaaro, kimiwaitaka iriita-jaantaki Awinkathariti ithainka-wathataki, ithainka-kiro aajatzi iriraani.

²⁸ iro kamiithatatsi, tikira ayaaro, tikira iriro, ontzima-tyiira ankinkithasirita-wakya kamaitha-siritakai-rika.

²⁹ Tzimatsi-rika owasiwaita-kyaaroni, irasiwaita-kyaaroni kaari osirita-kotyaaroni siyaka-witachari "iwatha," aritaki iwasankitai-takiri.

³⁰ Irootaki itziman-tayitari sipita-waita-tsiri, mantsiya-waita-tsiri, tzimayitatsi makoryaa-yitain-tsiri.

³¹ Irooma asiri-pirota-nakya-rika tikira awanakyaaro, airo añaajaantziro iwasankitaa-waitai Pawa.

³² Iro kantacha aririka iwasankitaa-waitakai, iñaanta-kaawaita-tiro inkimita-kaanta-waityaa arokatakimi itomi-pirori. Ari onkantyyaa airo iwasankitaa-pirotantai apaata, ikimita-kaanta-yitairi tsika inkanta-yitairi osaawi-satzi-payi.

³³ Iyikiiti, irootaki onintantari piyaa-kota-wakai-yitajyaa awiroka-payi, airo pisatika-waita aririka papatojiitakyaa pakyoota-wakaiyaa.

³⁴ Pitashaatzii-rika, piwanakyyaa piwankoki tikira pijatana-kiita, onkantyyaama airo iñaakaan-taitami papatotakyaa. Aririka nariitakyaa nariitan-tyaamiri, aritaki nothotyakiro noyomitaa-yitimiro iroka-payi.

12

Tasonka-winta-siritaantsi

¹ Iroñaaka nonkaman-timiro tsika okanta-kota tasonka-winta-siritaantsi. Iyikiiti, ti noninti onkompitzi-motyaami.

² Piyojiitzi awiroka, pairani tikira pinkimisantanaki, tzima-piintatsi pikinaka-sitari, wintha-siri pikanta-piinta pijata-sitziri siyakaarontsi kaari ñaawaitaatsini.

³ Irootaki nokamantantyaamiri iroñaaka: Tzimatsi-rika anta kinkithata-kaanta-tsini, inkanta-paaki "¡Kamaari inatzii Jesús!" kaarira Itasorinka Pawa ñaawaita-kayirini yoka. Irooma aririka inkanti, "¡Awinkathariti inatzii Jesús!" iriitaki Tasorinkantsi ñaawaita-kayiriri.

⁴ Tima aparoni inatzii Tasorinkantsi, iro kantacha tzimatsi oshiki tsika ikinakairo itasonka-winta-yitakai antanta-yitarori opaiyita-rika.

⁵ Aparoni inatzii Awinkathariti, iro kantacha tzimatsi oshiki tsika ankina-kayiro antawaita-jiniri irirori.

⁶ Aparoni ikanta Pawa, iro kantacha tzimatsi oshiki tsika okanta opoñaan-takari yantakaa-yitairo opaiyita-rika.

⁷ Maaroni aroka-payi, tzimatsi opaiyita yantakaa-yitairi Tasorinkantsi iñaakantari, irootaki awinthata-kaantyaariri pasini kimisantzinkari-payi yantayitajiro irirori kamiithari.

⁸ Thami asiyakaa-winta-wakiro. Tzimatsi atziri ikantakaakari Tasorinkantsi ontzimi-motiri iyotani inkinkithatan-tyaari. Tzimatsi pasini ikantakaakari Tasorinkantsi ikinkithata-kotajiro okaratzi iyotakai-takiriri.

⁹ Tzimatsi pasini ikantakaakari Tasorinkantsi yawintaa-siri-pirotyaari. Tzimatsi pasini ikantakaakari Tasorinkantsi yisita-kota-kaantantari.

¹⁰ Tzimatsi pasini ikantakaakari tasonkawintantaniri inatzi, pasini ikantakaakari inkamantantzinkariti, pasini ikantakaakari yapiitajiro okaratzi ikamantantakiri Kamantan-tzinkari, irootaki iñaantyaarori iriirika Tasorinkantsi kantakaariri ikamantantiro. Tzimatsi pasini ikantakaakari iñaawai-yitiro pasiniyita-tsiri ñaantsi, tzimatsi pasini ikantakaakari iwawisayihiro iñaaniki irirori okaratzi ikinkithatai-takiri.

¹¹ Maaroni iroka-payi iriitaki Tasorinkantsi kantakaa-karori yantantai-takarori tsika-rika opaiyita-rika. Aparoni ikanta Tasorinkantsi. Iriitaki matzirori itasonka-winta-yitakai aroka-payi, imatakaa-yitairo okaratzi inintziri irirori.

¹² Ari okanta awichaa-wakaan-taari, ikimita-kaanta-yitai arokami iwatha Saipatzii-totaari. Tima tsika akantawaiyita awathaki-payi, irootaki antakaa-yitairori opaiyita-rika. Ari akimitzi-yitaari aajatzi aroka-payi, onasiyita antayitajiro opaiyita-rika.

¹³ Tima aparoni ikanta Tasorinkantsi kiwaayitajiri, irootaki awichaa-wakaan-taari, tikatsi ompaitajyaa aroka-rika Judá-iti, kaari Judá-iti, ompirataari, saikasi-waitatyaari, maaroni. Okimiwaitaaro maaroni antsipata-wakaajyaa aroka-payi irapiintairo isiyakaa-wintai-takari Tasorinkantsi.

¹⁴ Pisirita-kotyaaro tsika okanta awatha. Aparoni akanta awathaki, iro kantacha tzimatsi oshiki onasiyita okaratzi antayitiri.

¹⁵ ¿Kantatsima oñaawaitima aitzhi, oñaanatiro ako, onkantiro: “Ti niriipiroti naaka, ti nonkimityaami awiroka pimatziro pairika-yitziro opaiyita-rika?” ¿Tima iroopiroti aitzika?

¹⁶ ¿Kantatsima oñaawaiti ayimpita, oñaanatiro oki, onkantiro: “Ti niriipiroti naaka, ti nonkimityaami awiroka piñaayitziro opaiyita-rika?” ¿Tima iroopiroti ayimpita?

17 Iroomi yosiita-chanimi oki awathaki, ¿arima onkantaki ankimi? Iroomi yosiita-chanimi ayimpita, ¿arima onkantakimi ankimainkawaiti?

18 Ari okantari awatha. Tima iriitaki Pawa owitsika-kirori tsika okanta-jaanta inintaki iwitsikiro, irootaki onasiyitan-tari opaita-rika antayitziri.

19 Arimi osiya-wakai-yaami maaroni tsika okantayita awatha, airotyaa awathataromi.

20 Tima aparoni onatzii awatha, iro kantacha tzimatsi oshiki onasiyita okaratzi antakaa-yitzirori awatha.

21 ¿Kantatsima oñaawaiti oki, oñaanatiro ako, onkantiro: “Naaka kowapirota-jaantacha, irooma awiroka, ti inkowaitimi”? ¿Kantatsima oñaawaiti aito, oñaanatiro aitzii, onkantiro: “Ti inintaitimi awiroka”?

22 ¿Airo omatziro! Tima okaratzi tzimatsiri awathaki kaari amiraawinta-pirotzi aroka, irootaki kowapirota-jaanta-chari.

23 Irootaki akithaatanta-piintari, omaniro awatha-payi, akimita-kaantaro pinkatharintsi onatyimi. Okaratzi omanako-yitziri awathaki, akimita-kaantaro iroopiromi on-ayitzi.

24 Irooma okaratzi kaari amanayita-piintziri awathaki iñiita-piintziri, tira amiraawintiro ipaita-rika antayitini-rori. Ari ikantzitari Pawa iwitsikakiro awatha, ontzi-matyii anintajiro kimitzi-mowitairi ti imiraawintaitiro.

25 Tima airo okantzi ampitha-ryiuro okaratzi awathatari. Apatziro anintzi anithaa-yitajiro maaroni awatha.

26 Aririka awatsinaa-waityaa kapichiini awathaki, kimiwaitaka owatsinaa-kyaami maaroniki awatha. Aririka awaniinka-waityaa kapichiini awathaki, kimosiri ankantyyaa maaroni awathaki.

27 Ari akantayitari aroka-payi akaratzi awintaa-siritaari Saipatzii-totaari, kimiwaitaka aparoni iwatha anayitaimi Saipatzii-totaari.

28 Iroka tsika ikantakaa-yitaari Pawa ikaratzi kimisan-tairiri: Itanakaro, tzimatsi Tyaantaari-payi. Apitita-naintsiri, tzimatsi Kamantan-tzinkari-payi. Mawatanaintsiri, tzimatsi yomitaan-tataniri-payi. Ipoña itzimayitanaki tasonka-wintan-tsiri, isita-kota-kaantaniri, amitakotaniri, jiwatakaan-taniri, ñaawaitzirori pasiniyita-tsiri ñaantsi.

29 ¿Maaronima Tyaantaari-payi anayitzi? ¿Maaronima akamantantzinkaritzi? ¿Maaronima ayomitaan-taniritzi? ¿Maaronima atasonka-wintan-taniritzi?

30 ¿Maaronima isita-kota-kaanta-niritzi? ¿Maaronima añaawai-yitziro pasinita-tsiri ñaantsi? ¿Maaronima awawisayiro pasinita-tsiri ñaantsi añaaniki aroka?

³¹ irootaki pinkowa-piroti inkanta-kaiyaaro Tasorinkantsi pantanta-jyaarori kowapirota-jaanta-chari. Iro kantacha, tzimatsi anairori iroka-payi. Aritaki nonkaman-takimiro iroka.

13

Irootaki kowapirota-chari antakotantyaa

¹ Thami ankanta-sita-wakyaa, kantatsi noñaawaitiro naaka pasiniyita-tsiri ñaantsi iñaawai-yitziri pasini atziri, nomatzi-takyaaromi okaratzi iñaawaitziri Maninkari-payi. ¿Tima kamiitha-waiwitaka iroka? Iro kantacha tirika nontakotantyaa nomatan-tawita-karori iroka-payi, nopoima-wintha-waita-sitakara.

² Ari okimitari aajatzi, naakami kamantan-tzinkari, noyota-kotziro okaratzi kaari iyotako-witaita pairani, naw-intari Pawa, ari onkantakimi isirinkinaro otzisi ikatziyiro tsika-rika nonintziro naaka. ¿Tima kamiitha-waiwitaka iroka? Iro kantacha tirika nontakotantyaa nomatan-tawita-karori iroka-payi, tikatsi-machiini nomonkarati.

³ Ari okimitari aajatzi, arimi nompasitan-tyaaro maaroni tziimi-motanari irootaki ontziman-tyaari iyaari kowityaa-waita-tsiri. Aririkami natsipita-kowintyaari pasini, notaa-winta-waitakari. ¿Tima kamiitha-waiwitaka iroka? Iro kantacha tirika nontakotantyaa nomatan-tawita-karori iroka-payi, tikatsira nanintaajyaa.

⁴ Tzimatsi-rika itakotan-tachari, tsinampa ikanta, kaminthaan-taniri, ti inkisako-waita-nityaa, ti intharowinta-wainityaa, ti inkantakaa-piro-waityaa.

⁵ Tzimatsi-rika itakotan-tachari ti inkaaripiro-waantiniti, ti inthañaa-wainityaa, ti inkisawai-nityaa, ti yamawitziitiro inkisaniintanti.

⁶ Tzimatsi-rika itakotan-tachari ti intharowinta-waityaaro yantiro-rika kaari-pirori, apatziro ikimo-siri-wintziro iyotakoi-tajiro iroopirori.

⁷ Tzimatsi-rika itakotan-tachari iyotziro ikisasi-waita-nita, ikimisanta-piinta-nitzi, tzimatsi iyaakota-piintani, oisokirota-piintan-taniri inatzi.

⁸ Tira onthonka-nityaa antakotantyaa. Irooma iroka-payi othonka-nita, kamantan-tzinkari-taantsi, iñaawaitan-taitaro pasiniyita-tsiri ñaantsi, iyotaitziro opaiyita-rika.

⁹ Tikiraata iyotaitziro maaroni, tikiraata ikamantantaitziro okantakoyita maaroni tziimayita-tsiri.

¹⁰ Irooma aririka onkarata-paaki monkara-yitachani apaata, airo anintanajiro iroka-payi onkarati pyaayitaa-chani.

¹¹ Iroowaitaki akimiyita atziritzika. Ainiro-rika iinchaanitzzi, akimitari iinchaaniki, tsika ikanta iñaawaitzi, tsika ikanta ikinkithasirita, tsika okanta ipampitha-siryaari. Irooma aririka antarita-paaki, airo akimita-kota-naari tsika ikantayitara iintzi.

¹² Kantatsi asiyakaantiro aajatzi tsika akanta ami-naatyaarorika asiro-taki. Airo akoñaatzi kamiitha-ini, airo ayota-jaantzi tsika akantawaita. Irooma apaata aririka ayotako-pirotajiri tsika ikanta-kota Pawa, aritaki ankimitaiyaari irirori iyoyitai aroka-payi.

¹³ Iroka karatatsiri mawa tsika otzimi asi owaironi osaiiki, airo othonka-nitaja: awintaa-siritani, ayaakoniintani, otakotantani. Irootaki kowapirota-chari iroka otakotantani.

14

Iñaawaitan-taityaaro pasiniyita-tsiri ñaantsi

¹ Piriipiroti pimatantyaarori pitakotantyaa. Pinkowakopirotajiri Tasorinkantsi intasonka-wintimi inkantakaiyaami pantawaitan-tyaaniriri Pawa. Irootakira pimatajaantajiri pinkamantan-tzinkaritari.

² Aririka apatojiityaa ankaratiri kimisantzinkari-payi, tzimatsi-rika inkanta-kaakyaa Tasorinkantsi iñaawaitantanakyaaro pasinita-tsiri ñaantsi kaari ikima-jita-piintziri, airo akimathatziri, airo ayotziro opaita ikantziri. Tira iro iñaawaitantari ankimathatiri aroka-payi, Pawa kimathatirini.

³ Irooma intzimi-rika inkanta-kaakyaa Tasorinkantsi inkinkithata-kaanti, iriitaki kinkithata-kajaini maaroni aroka-payi, iwitsika-sirita-kaantairi, intharowinta-kaantairi, yoimosirinka-siritan-tairi.

⁴ Ikaratzi ñaawaitzirori pasinita-tsiri ñaantsi, apaniro itharowinta-siri-waita. Iriima kamantan-tzinkari-tatsiri, iriitaki owitsika-sirita-kaayitariri maaroni kimisantzinkari-payi ikaratzi apatoyita-chari.

⁵ Oshiki onimo-tinami aririka piñaawaitan-tyaaro pasiniyita-tsiri ñaantsi maaroni awiroka-payi. Irootaki onimo-pirota-jinanimi aririka pinkaman-taniritaji maaroni awiroka-payi. Tima irootaki kowapirota-chari anairori piñaawaitan-tyaaroni pasiniyita-tsiri ñaantsi. Iro kantacha tzimatsi-rika oowaa-koñaanitaniri, iriitaki witsika-sirita-kaayityaarini kimisantzinkari-payi ikaratzi apatota-chari.

⁶ Iyikiiti, pinkimi nosiyakaa-wintimiro. Aririka nariityaami pinampiki, apatziro noñaawaitan-tapaakaro pasinita-tsiri ñaantsi, ¿nomatakiroma nokimo-sirita-kaami? Irooma aririka nokinkithata-kota-kimiro

ikimathata-kaajanari Pawa, nonkinkithasirita-kaajimi, nokaman-tayita-imiroy, noyomitaa-yitaimiro aajatzi. Irootaki piñaantaarori pitharowinta-siritanaja.

⁷ Intsityaa nosiyakaa-wintimiro aajatzi, okimitakaro aririka ashowiriwaiti, aririka ampiyompi-waiti. Airorika anasitaro oyamininka, iroatzi apiiyapiiti, tikatsira yotironi opaita-rika anintziri ashowiritiri.

⁸ Ari okimitari aajatzi aririka antyooti. Airorika oyaminii-nkatzi kamiitha, tikatsira yotatsini akaimatziiri awayir-ityaa.

⁹ Ari pikantari aajatzi awiroka-payi. Airorika piñaawaitantaro inkimathaitiri, piñaawai-winthawaita-sitaka.

¹⁰ Tima aka kipatsiki tzimatsi oshiki nasiyita-chari ñaantsi iñaawaitai-tziri. Tzimatsi oshiki opaiyita-rika ikantai-tziri iñaawaitaitzi.

¹¹ Tzimatsi-rika ñaanatanari iñaaniki irirori kaari nokimathatzi naaka, nokimita-kaantari pasini-satzi inatzii, ari ikimitzi-tanari aajatzi irirori. Ti noshininkatyaari kamiitha.

¹² Noyotzi naaka, pininta-pirotatzii awirokaiti intasonkawintaitimi anta. Iro kantacha ontzimatyii pamina-minapirotairo piwitsika-sirita-kaayita-jyaari maaroni apatotapiinta-chari anta.

¹³ Tzimatsi-rika ñaawaitzirori pasinita-tsiri ñaantsi, ontzimatyii inkowa-kotajiri Pawa imatakaan-tajjaariri iwaakoñaanitairo iñaawaitziri.

¹⁴ Aririka namanantyaaro pasinita-tsiri ñaantsi kaari nokimathatziiri noñaawaitziro, kimitaka nokimosiriwintasitakaro, okantawitaka ti nokimathatiro okaratzi namaniri.

¹⁵ Iro kamiithatatsi namanantyaaro ñaantsi noyotziri, kimosiriwinta-kaiyaanari. Ari nonkantirori aajatzi nompanthaa-wintajiri Pawa.

¹⁶ Thami ankantawaki, tzimatsi piyotain-chari yapatojiita, ari pipaasoonkitziri awiroka Pawa, apaniroini pikimosiriwintawaita, iriima pikarajuitzi ti inkimathatimi piñaawaitakiri. ¿Arima ikimosiriwintakyaari irirori pinkanta-yitakiri? Airo, tima ti iyojiiti irirori-payi kamiitharika inkantantyaari “¡Omapirowí!”

¹⁷ Kamiitha-witaka pipaasoonkitaki awiroka. Iriima pasini-payi ti piwitsika-sirita-kaayityaari.

¹⁸ Oshiki nopaasoonkita-piintakiri naaka Pawa namanantaro pasinita-tsiri ñaantsi, kimiwaitaka nanaakimimi pamana-piintzi awiroka-payi.

¹⁹ Irooma aririka nontsipatyaari noyomitairi yapatotaa pasini-payi kimisantzinkari, ti nomatiro. Irootyaami noninta-piro-taitimi naaka noñaawaitimi kapichiini

onkanyaa inkimathatan-tyaanari, tityaami nonintaa-jatiro noñaawai-piro-taiti kaari inkimathatai-tinari. *

²⁰ Iyikiiti, airo pisiyari ipampitha-sirita iintsi, apatziro okamiithatzi pisiyaari ipampitha-sirita antari. Kamiitha-witaka pinkimita-kotyaari iintsi airo pantanta-yitaro kaari-pirori.

²¹ Pinkinkithasirita-kotiro Ikantakaan-taitani isankinatai-takiri, ikantaitzi:

Iroka ikantakiri Awinkathariti:

Tzimatsi nonintziri nonkantiriri yoka atziri-payi,

Inkarati nontyaankiri, pasini-satzi inatyii, ñaawaitzirori pasinita-tsiri ñaantsi, iriitaki kamanta-yitaini.

Iro kantacha airo ikimisantai-tawakiri.

²² Iroka siyakaa-winta-chari. Aritaki okantaki itasonka-wintai-tajai añaawaitan-tyaaro pasinita-tsiri ñaantsi, irootaki iñaakai-tziriri kaari kimisanta-tsini. Irootaki itasonka-wintan-takairi ankamantantantyaari, irojatzii iñaakai-tairi arokaiti akimisanta-yitajira.

²³ Thami ankantawaki, papatojiityaa maaroni awiroka-payi, maaroni pamananta-jiitaro pasinita-tsiri ñaantsi. Ari ikyaapaaki kaari kimisanta-tsini, kaari iyomitaaitzi. ¿Airoma ikantapaaki: “¡Isinkiwintatyaa yoka!?”

²⁴ Aajatzi ankantawaki, papatojiita awirokaiti anta pika-mantantzi. Ari ikyaapaaki kaari iyomitaaitzi, kaari kimisanta-tsini. Inkimiuro maaroni pikanta-jiitziri yokaiti, irootaki inkinkithasiritan-tanajyaari,

²⁵ iro opoñaantyari ikamanta-kota-najiro okaratzi ikinkithasiri-waita-sitari imananiki, ari intyiurowanaki impinkathata-najiri Pawa, inkanti: “Omapiroatyaa itsipasiritami Pawa awiroka-payi aka.”

²⁶ Iyikiiti, iroka pantayitairi aririka papatota-piintajyaa. Kantatsi impanthai-tajyaaro panthaantsi, pasini yomitaantatsiri, pasini kinkithataironi okaratzi ikimathata-kaajiriri Pawa, pasini iñaawai-yitairo pasiniyita-tsiri ñaantsi, intzima-yitaji owaako-ñaanitaniri. Tima okaratzi pantayitairi irootaki piwitsika-sirita-kaanta-jyaari pasini-payi.

²⁷ Tzimatsi-rika ñaawaitan-tarori pasinita-tsiri ñaantsi, airo ishiki-pirodzi, apatziro inkanti apiti, tirika inkarati mawa. Airo yakiwaa-jiita yokapayi inkinkithati, iyaawintyaa imatantyaarori pasini. Ontzimatyii intzimi owaako-ñaanitirini.

²⁸ Tikatsi-rika owaako-ñaanitirini, ontzimatyii imairiti tsika papatojiita. Apatziro iñaañaa-siritiri Pawa, ari onkarati.

* **14:19** kapichiini = 5 ñaantsitaa-niki; noñaawai-piro-taiti = noñaawaiti 10,000 ñaantsi

29 Iriima kamantan-tzinkari-payi, osinitaan-tsitzi inkinkithata-kaanti apiti, tirika mawa. Iriima pasini-payi ontzimatyii inkinkisiryakotiro kamiitha-rika okaratzi ikamantantziri.

30 Irooma intzimi-rika ikimathata-kaanajiri Pawa, ainiro-rika ikamantantzi pasini, kamiithatatsi imairitawaki inkinkithata-kaantawakita pasini.

31 Tima ti onkamiithati iñaawai-jiiti apitiro, yitawakyaaro aparoni impoña pasini. Ari onkantyya iyotanta-jyaari maaroni, witsika-siri inkanta-yitajyaa.

32 Tzimatsi-rika matanakirori inkamantan-tzinkariti, iritaki matironi iñaakota-nityaa inkinkithata-kaanti.

33 Aririka yakiwaa-masityaa, kaari Pawa kantakaan-tironi. Iriitaki Pawa santzikoityaa-kaanta-tsiri.

Iroñaaka nonkaman-timiro pasini okaratzi yamita-piintaari ikaratzi ikimisanta-kaitajiri aririka yapatojiityaa tsika-rika-payi:

34 Mairi okanta-piinta-jiita kooya-payi, ti osinitaantsiti añaawaiti. Apatziro onkimisantayiti, tima irootaki ikantaitakiri Ikantakaan-taitaniki.

35 Tzimatsi-rika onintziri oyotiro, osampitiri oimi anta owankoki. Ti onkamiithati oñaawaiti kooya aririka yapatotaityaa.

36 ¿Pikinkithasiri-jiitama awiroka-payi omapoka-kaanta-kirori pikinkithata-kaantziro iñaani Pawa? ¿Pikinkisiryaaama awirokaiti apatziro pikarajiitzi pikimisantzin-karitzi?

37 Tzimatsi-rika anta kantatsiri “Naaka kamantan-tzinkari, antaiki-siri nokanta naaka,” ontzimatyii iyotimi yoka iriitaki Awinkathariti kantakaarori nosankinatan-tamirori iroka.

38 Tirika inkimisantayiti yokapayi, airo pikimisantziri aajatzi irirori.

39 Iyikiiti, ontzimatyii pamina-mina-pirotairo imata-kayitajimiro pikamantanta-yitaji. Airozimaita pimapirotziro pintzika-tzika-yitairi ñaawaiyitzirori pasinita-tsiri ñaantsi.

40 Irooma aririka pantayitairo iroka-payi, ñaakotaniri pinkanta-wintyaaro, santzikoi-tiini pinkantyya.

15

Yañaanta-jyaari kamayita-tsiri

1 Iyikiiti, nonintzi nonkinkithasirita-kayimiro tsika okanta-kota Kamiithari Ñaantsi okaratzi nokinkithatakimiri, oisokiro piwanajiro pikimisantanaaji.

2 Irootaki wawisaako-sirita-jimini, aikiro-rika poisokirota-nakityii-yaaro okaratzi nokinkithata-kaakimiri. ¿Ampinaasi-waitakama pikimisanta-yitanaji?

3 Iroka kowapirota-chari ikamantai-takinari naaka, irootaki nokaman-takimiri awiroka-payi, nokantzimi: Ikamawintakai Saipatzii-totaari okantakaaro akaaripiro-waitaki, imatajiro imonkarata-kaajaro okaratzi ikinkithata-koitakiri Sankinarintsi-piroriki.

4 Ipoñaa ikitaitakiri, okanta mawatatsiri kitaitiri, ipiriintai-tairi. Irojatzii ikinkithata-koitzi-takari Sankinarintsi-piroriki.

5 Ipoñaa iñaakajari Cefas, iñaakaari maaroni 12 iyomi-taani. *

6 Iñaakaari aajatzi oshiki apaitziri iroñaaka "Iyikiiti," 500 ikarajii. Ainiro yañaayitzi oshiki iyiki-payi, ari makoryaa-yitaki pasini-payi.

7 Ipoñaa iñaakaari Jacobo, iñaakaari aajatzi maaroni Tyaantaariiti. †

8 Naaka owiraanta-paakarori iñaakaana, osiyawaitakaro naaka ampoita-tsinimi nontzimi.

9 Naakataki aajatzi aparoni karatana-jiriri Tyaantaariiti, yanaayitana maaroni pasini. Tityaa apantaa-jatyaaromi impaitaitina "Tyaankaari," tima nowasankitaa-waitakiri kimisanta-najiriri Pawa, apatowinta-naariri tsika-rika-payi.

10 Iro kantacha ti aminaasi-waityaa inisironka-pirotana Pawa, tima iriitaki kantakaa-karori Notyaankaa-ritantaari. Naakataki antawai-pirotaa-tsiri, nanairi pasini-payi okantakaan-tziro nantasi-waitakari pairani. Ti naaka matasityaaroni apaniroini, Pawa nisironkataanari nomatan-taarori.

11 Irootaki nosankinatan-tamirori okaratzi nokinkithata-piintakiri, irojatzii ikinkithata-piintakiri aajatzi pasini Tyaankariiti. Irootaki pikimisanta-yitairi awiroka.

12 Tima nonkinkitha-yitajimiro ipiriintai-tajiri Saipatzii-totaari iwamaawitai-takari, ¿paitama pikantantari: "Airo añaayitaji ankamaki-rika?"

13 ¿Pisiyakaa-tziima ti ipiriintai-tajiri Saipatzii-totaari?

14 Ari onkantyaami, apinaa-siwaitaka naaka nokinkithataki, apinaa-siwaitaka awiroka-payi pikimisanta-jiiitaki.

15 Kimiwaitaka nothaiyakami nokinkithata-kota-piintakiri Pawa, nonkantanta-piintaki: "Pawa opiriintairi Saipatzii-totaari, ari inkimitaaitajairi aroka-payi."

* 15:5 Cefas = Pedro. † 15:7 Jacobo = Santiago, iririntzi Jesús.

¹⁶ Ari onkantyaami airo ipiriinta-yitaami kamayitain-tsiri, tira impiriintzi-taa aajatzi Saipatzii-totaari.

¹⁷ Tirikami ipiriintai-tajiri Saipatzii-totaari, pampinaa-siwaitaka awiroka-payi pikimisanta-yitai. Aikiro pinkaaripiro-yitatyimi tikatsi pyaakota-jiminimi.

¹⁸ Aritakimi pyaapiro-waitakami ikaratzi makoryaa-yitain-tsiri, anpinaasi-waitakami yawintaa-naari Saipatzii-totaari.

¹⁹ Inkanta-machiitajaimi arokaiti! Anpinaasi-waitakami awintaa-naari Saipatzii-totaari, anpinaasi-waitakami okaratzi ayaakoniintajiri, añaamintha-waita-sitaka kapichiini iroñaaka. Omapiro-waita-kayimi.

²⁰ Iro kantacha ti ari onkantyyaa. Tima ipiriintai-tajiri Saipatzii-totaari ikamawitaka. Iriitaki matakirori yitakaantaro yañaaji, ari inkanta-yitajyaari apaata ikaratzi makoryaa-yitain-tsiri.

²¹ Iroka okanta-kota iroka: Pairani, tzimatsi yantakiri aparoni atziri poñaakaan-takarori akaamani-yitzi maaroni. Iro kantacha iriitaki aajatzi aparoni atziri poñaakaan-taarori ampiriinta-yitaji maaroni akamayi-witaka.

²² Irootaki akaamani-yitan-taari maaroni okantakaan-tziro ashininkai-titari Adán. Iro kantacha aritaki añaayitaji maaroni okantakaan-tziro ashininka-siritaari Saipatzii-totaari.

²³ Iroka tsika okanta-kota iroka: Iriitakira Saipatzii-totaari itaarori ipiriintaja. Aririka impiyaji apaata, aritaki iwiriinta-pajiri ikaratzi yasiyitaari irirori.

²⁴ Ompoña onthonkajyaa maaroni, yapirotajiri Saipatzii-totaari ikaratzi pinkathari-waita-sita-chari, ikaratzi otzimimo-waita-sitari isintsinka. Iriitaki Saipatzii-totaari matakaa-jaironi aroka-payi yasitan-tairi Pawa, matzirori Ipinkathari-pirotzi.

²⁵ Tima yitairon-katakaro iroñaaka Saipatzii-totaari ipinkathari-wintantzi, irojatzi apaata omonkaratan-tapaa-kyaari yiitsinampaajiri ikiisaniintani-payi. †

²⁶ Owiraantyaaroni ikiisaniintani yiitsinampaajiri irootakira “Kaamanitaantsi,” inkimita-kaantajiro atzirimi onatyii yapirotairo.

²⁷ Tima ikinkithata-koitzi-takari Saipatzii-totaari, ikan-taitaki:

Tzimatsi matakirori yiitsinampaajiri maaroni.

Iro kantacha ikaratzi ikantakoi-tziri aka “maaroni,” tira inkantai-tatyii iriitaki Pawa yiitsinampayii-tairi, iriitaki Pawa kantakaa-jyaaroni imatantai-tyaarori maaroni.

† 15:25 yiitsinampaajiri = makoryaakitzi-taantsi

²⁸ Aririka impinkathari-wintajiro Itomi maaroni, irijatzi Pawa pinkathari-wintaironi, tima ari ikina-kayirori Pawa impinkathari-wintan-tajyaarori maaroni tzimayita-tsiri.

²⁹ Airomi yañaayitajimi ikaratzi kamayitain-tsiri, ¿paitama ikiwaawintan-taitariri kamaintsiri?

³⁰ Aajatzi okimi-tzitari, airomi ipiriintai-taami, ¿paitama añaanta-piinta-karori aroka-payi ipatzima-winthawaitaitai?

³¹ Iyikiiti, ¿Pithainkanama? ¿Kaarima naaka kimosiriwinta-wintsimiri nokimisanta-kaayita-jimiri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari? Tima omapirota-tyiiyaa iroka, asi owairo maaroni kitaitiri inintaitzi iwamaitina.

³² Ari okimi-tzitakari aka nosaiki Efeso-ki, imaimani-waitakina katsima-waita-tsiri. Airomi apiriinta-yitaami, antsipayitajyaarimi irirori-payi, nonkanta-waita-sitakyaami:

Thami anintaa-waita-wakya, awawaityaa, irawaiti, oimosirinka-waityaa. Aamaa-sityaa iro ankami.

³³ Irootaki paamawintan-tyaari awiroka otzimi-kari pikinaka-sitani. “Airo pitsipa-winthatari kaari-pirori, pimatziro-kari.”

³⁴ Pinkinkithasiritajyaa kamiitha. Airo pikinasi-waita. Kimitaka tzimatsi pikarajitzi awiroka-payi ti piyota-kotaa-jatiri Pawa. ¿Pasikiwintaan-tsiwaitaki!

³⁵ Kimitaka tzimatsi anta kanta-siri-waita-tsiri: “¿Tsikama inkinika impiriintaji tonkitsi-poroki? ¿Tsikama onkinika iñiitairo iwatha?”

³⁶ ¡Masontzi! Kantatsi asiyakaantiro tsika okanta okithoki pankirintsi. Tima aparoni okithoki kaari sampiikita-tsini aririka impankitaantiro, asi owiro onkaramatsiti aparoni okithoki. Airo iñitajiro onkithoki-pirotai.

³⁷ Iroka okithoki pipankita-piintziri apakithokiro okantawita, iro kantacha aririka oshookanaki pasini onkanta-waita-najyaa. Tima ti pimpankita-piintiro oshookimataki pankirintsi. §

³⁸ Tima iriitaki Pawa shoookakaa-yitzirori otzimayitantari owatha okaratzi inintziri irirori. Iriitaki nasitakaa-yitarori ishooka-kaayitziro, okaratzi tzimayita-tsiri pasiniyita-tsiri pankirintsi.

³⁹ Akaratzi otzimayitzi awatha, ti osiya-wakaaiyaa. Thami asiyakaan-tawakiro aroka-payi atziritzi, tima anasiyita awathaki, onasiyita iwatha antami-wiri, tsimiri-payi, aajatzi simapayi.

40 Aajatzi ikimiyita inkiti-wiri ti isiyayitajai akantayita aroka-payi osaawi-wiri. Otzimi-motziri inkiti-wiri iwaniinkaro, ti onkimityaaro awaniinkaro aroka-payi.

41 Tima onasitaa iwaniinkaro ooryaatsiri, iwaniinkaro kasiri, aajatzi irasi impokiro-payi. Tzimayitatsi impokiro kaari kimiyityaarini pasini.

42 Ari ankantajyaa aroka-payi ampiriintaji-rika. Tima inkitata-piintaitziro awatha, ari ositzitziri, iro kantacha aririka ipiriintai-tajiro apaata, pasini onkanta-najyaa airo ositzitaji.

43 Aririka inkitaitiro awatha, manintaaro onatzii, iro kantacha aritaki ipiriintai-tajiro awaniinkatan-tajyaari. Ti aawyaawaita-niti iroñaaka awatha, iro kantacha aritaki iwiriintai-tajiro apaata ontziman-tajyaari osintsinka.

44 Okaratzi ikitaitziri awatha tzimawita-chara osiri. Iro kantacha aririka ipiriintai-tajiro awatha, aritaki ontzima-yitaji atesorinka. Ari inkanta-jyaari maaroni añaayitziri otzimi isiri, irootaki ayotanta-yitari tzimatsi pasini awatha tzimaatsini atesorinka.

45 Ari okanta isankinata-koitakiri itanakarori atziri, yoka Adán, ikantaitzi:

Iro itanakarori yañaanaki, ipoña otzimanaki isiri.

Iriima yaatapaa-kirini siyapaa-kyaarini, otzimi-motziri irirori itasorinka, iriitaki añaasirita-kaanta-tsini.

46 Ari akantayitari. Ti otzimimo-witai atesorinka owakiraini. Tima iro itanakarori otzimanaki asiri, impoña ontzima-yitaji atesorinka.

47 Tima yoka itanakarori pairani atziri, kipatsi yaitaki, iwitsika-pithai-takiri. Iriima apitita-tsiri atziri, inkitiki ipoñaakaro irirori.

48 Tima tsika ikantaka iwitsikai-takiri kipatsi-pitha yoka itakarori atziri, iriitaki osiyakari aroka-payi. Iriima inkiti-wiri-payi, iriitaki osiyakariri poñainchari inkitiki.

49 Ari ankanta-yitajyaari aajatzi aroka-payi. Tima asiyaw-itakari atzimayitaki yoka iwitsika-pithai-takiri kipatsi, iro kantacha aritaki asiyayita-jyaari poñainchari inkitiki.

50 Iyikiiti, iroka okanta-kota okaratzi nokantakiri: Airo okantzi isaikayitaji ipinkathari-wintantzi Pawa ikaratzi tzimayita-tsiri iwatha, iriraani, sitzita-tsini iwatha. Iriitaki saikaatsini anta inkarati kaari sitziyitaa-tsini iwatha.

51 Pinkimi nonkaman-timiro kaari iyotakoitzi pairani. Iroka: Ari impasinita-kaayitai maaroni aroka-payi. Iro kantacha airo añaayitziro maaroni aroka-payi amakoryaayiti.

52 Apaata owiraanta-paakyaaroni kitaitiri, omapokasitajyaa intyootai-tapaji. Apatha-kiro onkanta-paintyaa iroowaitaki amachooka-paintimi. Ari ipiriintai-tajiri

kamayitain-tsiri, yañaanta-yitajyaaro wathatsi kaari sitzita-nita-tsini. Irooma maaroni aroka-payi añaayitaa-tsiri impasinita-kaayitai.

⁵³ Okaratzi awathatari iroñaaka sitzinita-tsiri, impasinita-kayi-tairo airo ositziwaitantaja. Akaratzi akaamani-waitanitzi iroñaaka aritaki impasinita-kaayitai, añaanita-tsiri ankanta-yitajyaa.

⁵⁴ Aririka omonkaratasyaa apaata iroka, ari omonkaratasyaari okaratzi isiyakaa-wintai-takiro “Kaamanitaantsi,” osiyaarimi atziri, ikantaitaki:

Yoka ipaitai-takiri “Oitsinapantaaniri,” yapirotajiro ipaitaitziri “Kaamanitaantsi.”

⁵⁵ ¡Kaamanitaantsí! ¿Kantatsima piitsinampaantaji iroñaaka?

¡Kaamanitaantsí! ¿Tzimatsima iroñaaka pithoyini?

⁵⁶ Okaratzi siyakaa-winta-chari aka othoyini, irootaki kaari-pirotaantsi. Irootaki Ikantakaan-taitsiri oyotakairi tzimat-sira akinakaa-sitani.

⁵⁷ Iro kantacha nopaasoonkitziri Pawa, tima iriitaki matakayirori aroka-payi aitsinampaan-taarori, ityaantakainiri Jesús Saipatzii-totaari yiitsinampaan-taarori “Kaamanitaantsi.”

⁵⁸ Iyikiiti, ontzimatyii piriipirota-piinta-yitaji, pantawaitapiintainiri Awinkathariti. Tima piyoyitaji awiroka ti paminaa-siwaityaa, iriitaki Awinkathariti matakayi-mirori.

16

Kiriiki ityaantai-tziniriri ikaratzi ikimisanta-kayi-tairi

¹ Iroñaaka nonkinkithata-kotiri apiyotziri kiriiki antyaanki-niriri kimisantzin-kariiti. Nonkaman-timiro awirokaiti okaratzi nokanta-yitakiriri Galacia-satzi. *

² Aririka papatota-piinta-jiityaa, ontzimatyii pookayiti kapichiini tzimi-motzimiri. Airo nopomirintziwintan-tapaakaro naaka, aririka nariita-kyaami pinampiki. †

³ Aririka nariita-kyaami kantatsi piyosiiti aanakirini kiriiki anta Aapatyaawiniki yaanakiro aajatzi nosankinari-payi.

⁴ Awiroka-rika nintatsini noyaata-nakiri naaka, aritaki nontsipata-nakyaari.

Ikinkithasiritari yantiri Pablo

⁵ Airo nariitzitami, nitapaintyaaro nojati Macedonia-ki, impoña nowiraanta-paakyaaro pinampiki.

* **16:1** kimisantzin-kariiti = kitisiriri † **16:2** papatota-piinta-jiityaa = itapiin-taarori kitaitiri = domingo

⁶ Aririka nariita-kyaami, aamaa-sityaa osamani nosaiki-mota-nakimi, kimitaka ari nonkyaarontsita-kotiri anta. Im-poña pinyaankajina tsika-rika nonintziro nojataji.

⁷ Tira noninti naaka nariita-paintyaami kapichiini. Nonintatzii osamani nosaiki-mowaita-paintimi, iriirika Awinkathariti sinitinaroni.

⁸ Irojatzira nosaikaki naka aka Efeso-ki, irojatzii ariitan-takyaari kitaitiri yoimosirinkai-tziro Awiitaantsi.

⁹ Iro nokantantari tima ainirotsi aka oshiki nantana-jiniriri Awinkathariti, kamiitha okanta noñaakiro. Tima tzimatsi aajatzi oshiki maimani-winthata-kinari.

¹⁰ Aririka yariita-kyaami Timoteo, paakamiithata-wakiri, tima irijatzi antawaita-jiniriri Awinkathariti, ari isiyana naaka.

¹¹ Ti onkamiithati intzimayiti pinampiki maninta-waitirini. Iro kamiithatatsi paapatyaa-wakyaari, irojatzii impiyan-tajyaari nosaiki naaka. Tima oyaawintyaa nowakiri impiyi intsipata-kyaari pasini-payi iyikiiti.

¹² Iriima iyiki Apolos, nokantakiri intsipata-nakyaari ikaratzi nontyaanka-jimiri awiroka-payi. Iro kantacha ti ininti ijati irirori. Añaawakiro aririka imatakiro apaata.

owiraantarori withataantsi

¹³ Paamawintyaa awiroka-payi, poisokirotyaaro pikimisanta-nakiri, sirampari pinkanta-nakya, pisintsi-siriyiti.

¹⁴ Aririka pantzi-mota-wakai-yaaro ompaityaa-rika, pitakotani pinkanta-wakaa-najyaa,

¹⁵ Iyikiiti, piyojiitziri awiroka-payi saika-pankotziriri Estéfnas, iriitaki itanakarori ikimisanta-yitanaki pinampiki Acaya-ki. Ikamaita-naaro iriroriiti yantawai-winta-najiri kimisantzin-kariiti.

¹⁶ Nosintsi-thatimi awiroka-payi pinkimisantairi irirori-payi, pinkimita-kotyaari ikaratzi yantawai-jiitzi, akowinta-naarori.

¹⁷ Oshiki nokitzimo-siritaki noñaakiro yariitakana Estéfnas, itsipata-paakari Fortunato aajatzi Acaico. Iriitaki owakowinta-paakimiri awiroka-payi ti onkantatyii pariijiityaa aka,

¹⁸ pitapi-siritan-tyaanari. Iriitaki otapi-sirita-paakamiri aajatzi awiroka-payi anta. Pimpinkatha-yitawakiri.

¹⁹ Iwithayitami apatowinta-piinta-kariri Pawa maaroni nampitsi aka Asia-ki. Iwithatizitami Aquila aajatzi Priscila. Ari ikimi-tzita-kamiri ikaratzi apatowinta-piinta-kariri Pawa iwankoki.

²⁰ Iwithatitami pasini iyiki. Itako pinkantyyaa piwithata-wakai-yitajyaa. ‡

²¹ Iroka nosankinata-jaantani nakoki naaka, nowithatami. Naakataki Pablo.

²² Iwasankitaaitairi kaari itakota-jyaarini Awinkathariti. Impiyi-tzitaiyaa sintsiini Awinkathariti.

²³ ¡Onkamintha inisironka-yitaimi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari!

²⁴ Notakotami maaroni awirokaiti, iriitaki Saipatzii-totaari Jesús matakayi-naroni. ¡Omapirowí!

‡ **16:20** piwithata-wakai-yitajyaa = thoporotaantsi

APITITA-TSIRI ISANKINATZINIRI PABLO CORINTO-SATZI

Withataantsi

¹ Naaka Pablo osankinatzi-mirori iroka, Intyaankaa-riti Jesús Saipatzii-totaari nonatzii, irootaki inintakaa-kinari Pawa. Ari nokaratziri iyiki Timoteo nosankinatzi-miro. Awiroka-yitakira nosankinatziniri pikaratzii papatowintaari Pawa anta nampitsiki Corinto, irijatzira nosankina-yitziniri kimisantzin-kariiti saikatsiri nampitsiki-payi anta Acaya-ki.

*

² Onkamintha inisironka-yitaimi Asitairi Pawa, kamiitha isaikakaa-yitaimi, ari inkimitzi-tyaamiri aajatzi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

Ikimaatsi-yitakari Pablo

³ Thami awisiryaa-winta-jyaari Pawa, iririntari Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. Iriitakira Asitairi, nisironkataniri. Iriitaki Pawa, oimosirinkan-taniri inatzii.

⁴ Aririka ontzimi pomirintsitzi-mowaitaini, iriira Pawa oimosirinkaini, amatantyaarori aroka aimosirinka-yityaari pasini-payi opomirintsitzi-moyitari. Irojatzira amatajiri arokaiti okaratzii yantzi-mota-kayiri Pawa.

⁵ Irojatzira matachani, aririka añaa-yitiro ankimaatsi-piro-waityaa ikimita-paintziro Saipatzii-totaari, aritaki añiitakyaaro aajatzi yoimosirinka-piro-yitai.

⁶ Aritaki okantakari, irootakira nokimaatsi-waitan-takari naaka, iro noyotan-tyaarori tsika nonkantyyaa noimosirinka-yityaami awirokaiti, pawisako-siri-yitan-tajyaari. Irootakira yoimosirinkan-taita-kanari aajatzi naaka, noyotan-tyaarori tsika nonkantiro noimosirinka-yitajyaami awirokaiti aririka piñaayitajiro okaratzii nokimaatsi-waitakari naaka.

⁷ Irootaki noyota-jaantan-takari aritaki yoimosirinkai-tajyaami awirokaiti ikimitai-takinara naaka, aririka pi-matanajiro pinkimaatsi-waityaa nokimitaa-kirora naaka.

⁸ Iyikiiti, nonintzi piyoyitajiro okaratzii pomirintsitzi-moyita-kanari naaka nosaikanta-paintari nampitsiki-payi anta Asia-ki. Oshiki iwatsinaa-waitai-takina noña-jaantaki ari nonkamakimi.

⁹ Nokinkithasirita-kotaro iroñaaka tzimatsira opaita isinitan-takanarori Pawa noñaakiro nokamima-witaka, ari onkantyyaa noyopirotan-tyaari nawintaa-sirita-jyaari irirori, ti onkamiithati nawintaa-siwaityaa naaka.

*

1:1 kimisantzin-kariiti = kitisiriri

10 Iro kantacha imatakiro iwawisaa-kotaana nonkamimi, aikiro ijatakaa-tyiuro. Awintaa-siri nowakiri aikirora inkimpoyaa-winta-tyiina apaata.

11 Ari pinkanta-yitana-jyaari aajatzi awirokaiti pinkaarataina naaka, pamanairi Pawa inkimpoyaa-wintan-tyaanari. Iro impaasonkitan-tajyaariri Pawa inkarati kimakoyita-jinani imatakiro Pawa ikimpoyaa-wintaana.

Yariitatari Pablo Corinto-satzi

12 Noyotzi naaka notampatzikatzi-motantaki tsika-rika nosaiki-moyitantaki. Iriira Pawa yotatsi tikatsi namataw-iti, tikatsi nompasiki-winta-waityaari. Tsika nokanta noyomitaa-yitakimi awirokaiti, ti noñaawinta-paintiro ikimita-kaanta-witari osaawi-satzi yotanitaantsi onatzii, ap-atziro noñaawinta-piintakiro tsika ikanta Pawa ikaw-inthaantzi.

13 Tima onkaratzi nosankina-yitakimiri tikatsi nomanapithatimi, tikatsi pomirintsi-waita-chani inkimathaitiro. Onkamintha pikimathata-piintairo okaratzi nosankina-yitzimiri.

14 Kimitaka pikimatha-yitakina kapichiini, aritaki pintharowinta-jyaana apaata impiyaji-rika Awinkathariti Jesús. Ari nonkimitzi-tyaari aajatzi naaka, tharowinta nonkanta-winta-jyaami awirokaiti apaata.

15 Irootaki noiwinthatan-takarori napiitajiro nariityaami anta, iro pinkimo-siri-tziitan-tyaari nariita-jyaamira.

16 Ari nokowawitakari nariita-nakyaamimi nojatan-tyaarimi Macedonia-ki, ipoña napiita-najiromi aririka nompiyaji-rikami. Ari onkantyaami pamitakotan-tawajyaa-narimi pintyaankajina iipatsitiki Judá-iti.

17 Iro kantacha noipithokakiro nokinkithasiri-witakari nantirimi. ¿Piñaajaa-jaantakima awirokaiti oshiki namatawita-piintakimi? ¿Pikinkithasiritama noñaawaita-siwaitaka noninta-kaani-kiini, nokanta-piintaki “¡Ari! Nariita-kyaami?” ¿Piñaajaa-jaantzima noyowitakaro airo nomatziro nariityaami?

18 Tima ti inthaiya-nityaa Pawa, iyotzi irirori ti nonthaiya-waityaa naaka nokantzira “¡Ari!”

19 Ari ikantakari aajatzi Itomi, Jesús Saipatzii-totaari, ni-tapaakari noñaawinta-kota-paakimiri notsipatan-takariri Silvano ipoña Timoteo. Tima ti inkanta-niti irirori Jesús Saipatzii-totaari “¡Ari!” iyotaki-rika airo yantziro ompaityaa-rika. Tima onkaratzi yanta-piintakiri Jesús Saipatzii-totaari okimiwaitakaro iriimi Pawa kanta-piinta-tsini “¡Ari!”

²⁰ Iriitakira Jesús Saipatzii-totaari oyotakaa-jaanta-yitairi ari omonkaratajyaa okaratzi ikasiya-kaantakiri Pawa. Irootaki ankantan-tayita-jyaari arokaiti awintaa-siri-yitaari “¡Ariwí!” Irootaki awisiryaa-wintan-tajyaariri Pawa.

²¹ Okimiwaitakaro iri Pawa owichaa-kaayita-kairiri Saipatzii-totaari, iriitaki oyosiyyitairi okimiwaitakaro isaipatzii-toyitaimi,

²² okimiwaitakaro impotho-yitatyiimi yasiyitaira. Tima añiirora ityaanka-kairi Tasorinkantsi inampi-siritantai, ari ayotziri omapiro Pawa ithotyiro okaratzi ikasiyakaa-kayiri.

²³ Omapiroatyaa, iyotzi Pawa ti namatawitimi nokantz-imira iroñaaka: Iro kantakaan-tzirori kaari nariitantami Corinto-ki, ari onkantyyaa airo nokisawai-tanta-paakami.

²⁴ Tira nonkantatyii naaka ompiratamiri pinkimisantan-tyaanari. Tima oisokiro pikanta-winta-nakaro okaratzi pikimisanta-najiri. Iro kantacha kantatsira antsipata-wakaa-jiityaa antawai-jiiti pintharowintan-tajyaari.

2

¹ Iroka nokinkithasiritakari: Airora napiitajiro nariita-jyaami, iroorika owasirita-kaawaityaamini nariityaami.

² Aririkami nowasirita-kaawaityaami anta, ¿Ninkama kimosiriwinta-sirita-kaiyaanani naaka?

³ Irootaki notyaantan-takamiri pairani nosankinari, ti noninti nojata-sitimi piwasirita-kaanta-waityaanari. Awiroka-wijiitaka tharowinta-sirita-kainani. Irootaki nokanta-siri-witan-takari: “Airora nojatzita, nonkima-kota-wajiriita tzimatsi-rika tharowinta-sirita-kaiyaanani. Ari onkantyyaa nonkimo-sirita-kaanta-tyiiaariri aajatzi iriroriiti.”

⁴ Notyaanka-kimirora pairani nosankinari, nowasiri-waita-tyaara nosankinata-kimiro. Tira iro notyaankan-takamirori nonkantzi-moniinta-kaantyaamiri. Noninta-witatyaa piyoti oshiki notako-piro-taikami.

Ipyaakotziri Pablo kantzimo-niinta-kaaniri

⁵ Nonintzi iroñaaka nonkinkithata-kotiri atziri owasirita-kaawaita-kanari. Tira naaka inkantzi-moniinta-kaawaityaa, kimitaka maaroni awirokaiti ikantzi-moniinta-kaayitakami. (Nokantan-tarori “kimitaka,” tima ti noninti nowanaa-piro-waitiro.)

⁶ Tima tzimatsi oshiki pikarajiitaki awirokaiti, pimatakiri pimisitowajiri. Iro kantacha aritapaaki piwashaantiri.

⁷ Pimpyaakotairi iroñaaka, poimosirinka-jyaari, ayimawaitziri = kari iwagirinka.

⁸ Nokowako-jiitzimi pinkantairi yoka atziri: “Notako-taami.”

⁹ Pairani, nitakari nosankinatakimi nokantakimi: “Piwasankitairi.” Noñaanta-tyaamira noñaantyaamiri omapiro-rika pikimisantana.

¹⁰ Iro kantacha inintzi Saipatzii-totaari pimpyaakotairi yoka atziri. Irootakira nantajiri naaka tima irootaki kamiithatzi-mota-jimini maaroni awiroka. Itzimi-rika pimpyaakotajiri awirokaiti, aritaki nompyaakotantaji aajatzi naaka.

¹¹ Irootakira antayitairi airo yiitsinampaantajai Mishatan-taniri. Tima ayojiitzironi okaratzi inintziri yantiri Mishatantaniri.

Kantzimo-siritariri Pablo nampitsiki Troas

¹² Chapinki, ariitakana naaka nampitsiki Troas nojatan-takari nokinkithata-kaantziro Kamiithari Ñaantsi tsika ikanta-kota Saipatzii-totaari. Arira noñaataikiro nokimisanta-kaanta-taiki ikantakaakaro Awinkathariti.

¹³ Iro kantacha okantzi-motakana anta ti noñaapaakiri iyiki Tito. Irootaki nawisan-tanakari Macedonia-ki.

Iriitaki Saipatzii-totaari oitsinampaa-kaantan-taniri

¹⁴ Iro kantacha onkanta-wityaa tsika-rika ankinayiti, kantatsi ampaasoonkitajiri Pawa. Tima okimiwaitakaro oyaampoiritaa-tyiirimi Saipatzii-totaari, ipiyaaro irirori nampitsiki yiitsinampaantaki iwayirita. Asiyako-yitayaaro aajatzi oiwarain-kata kasankari maaroni nampitsiki. Arira ankanta-yityaari aroka ajayiti tsika-rika-payi ankaman-tayitajiri atziri tsika ikanta-kota Saipatzii-totaari.

¹⁵ Akimiwaitakaro kasankari itaajiri Saipatzii-totaari inimota-kaantyaariri Pawa. Iroka kasankainkari kantatsi inkimai-nkayitairo inkarati awisako-siri-yitaa-tsini, aajatzi inkarati pyaasiwaitaa-chani.

¹⁶ Tima tzimayitatsi, okimitzi-motari iroka kasankainkari owamaantaniro onatzii. Iriima pasini-payi okimitzi-motakari kasankainkari iro owañaas-siritairini. ¿Tzimatsima kamiitha-sirita-tsiri isiyakaa-wintai-tziri iroka kasankainkari?

¹⁷ Kaarira yokaiti kinkithata-siwaitarori iñaani Pawa inintzi yaantasi-waityaaro kiriiki. Iriitaikira yokaiti mapirota-najirori ikinkitha-ryaantzitzi. Irootaki nomatanajiri naaka. Iri Pawa otyaanka-kinari nonkinkithata-kaanti, nantawaitajiniri Saipatzii-totaari tsika itzimi nowichaajari, iriitaki Pawa ñaanari nantayitajiro.

3

Antawai-wintzirori owakirari ikasiyakaa-wakaitari

1 ¿Pikinkithasiritama nokimosiriwinta-waitatyaa naaka? ¿Nosiya-kota-tyaarima amayitzi-mirori isankinari, ikantzi: “Paakamiithata-wakina?” ¿Nosiya-kota-tyaarima nintzirori pisankinatirori sankinarintsi, yaayi-tzimaityaaro tsika ikinayitzi?

2 awirokaiti kimiwaita-jaanta-karori sankinarintsi yaakamiithatan-taitari, irootaki isankina-siritan-taitakanari naaka. Tima aririka iñaayitajimi atziri-payi tsika pikanta-yitanaja, arira iyoyitairori okaratzi nantzimoyitakimiri, okimiwaita-nakaro iñaanata-tyiromi okaratzi isankinata-koita-kinari.

3 Ari añiirori awirokatakiki osiyawaita-karori sankinarintsi isankinata-jaantakiri Saipatzii-totaari. Iro kantacha tira nonkinkithata-kota-tziro sankinarintsi koñaata-tsiri, kimitarori aririka isankinaitiro mapikota, nokinkithata-tziro ipasini-sirita-kaayita-jimira Itasorinka Pawa Añaanita-tsiri.

4 Nokinkithatan-tarori iroka, tima iriitaki Saipatzii-totaari kantakaarori awintaan-taarori Pawa onkantyyaa ayotantyyaari iroopirori onatzii iroka.

5 Tira aroka aawyaa-sityaaroni apaniroini, iriitaki Pawa matakaa-yitairori.

6 Iriitakira Pawa matakaa-kinarori nonkinkithata-kotajiro owakirari ikasiya-kaantaitani. Iroka owakirari ikasiya-kaantaitani kaari-machiini sankinarintsi kimityaaroni paisatori ikantakaan-taitsiri kaamanita-kaanta-tsiri. Iriitaki kanta-kota-chari Tasorinkantsi añaasirita-kaanta-tsiri.

7 Pairani isankinatan-taita-karori Ikantakaan-taitani mapikotaki, okoñaata-paintzi iwaniinkaro Pawa, ipoña opyaanaka. Ikanta iñaakiro nowaisatzitini Moisés, siparyaa-poro ikantanaka, ti onkantaa-jati yamina-porotajiri Israel-iiti. Iro kantachari iroka sankinarintsi oshiki okaamanita-kaantaki, otzimimowitakaro owaniinkaro.

8 Irooma okaratzi yantayitajiri Tasorinkantsi iroñaaka, irootaki waniinka-pirota-taita-chari.

9 Tima owaniinka okantawitaka okaratzi owasankitaa-kaantain-tsiri, iroora mapirotaaitirori owaniinkatyaa tampatzika-sirita-kaanta-tsiri.

10 Iroka waniinka-pirota-chari iroñaaka anaapiro-taitziro tzimawita-chari pairani owaniinkaro.

11 Tima ari okarata-paaki waniinka-witapain-chari. Irooma waniinka-pirotaa-chani irootaki asi owajironi iroñaaka.

12 Tima tzimataiki iroñaaka wintha-sirita-kaajyaanari, tonta-siri nonkanta-najyaa nonkinkithata-kaantaji.

13 Ti nonkimi-wityaari nowaisatzitini Moisés ipasika-porotaka airo iñaantari Israel-iiti, tima pyaaja isiparyaa-poro-witaka.

14 Tima kisosiri ikantajiitaka pairani Israel-iiti, irojatzii ikantayitari ikaratzi icharini-yitaari. Tima aririka inkimiro iñaanaitiro paisatori ikasiya-kaantaitani, airo ikimath-atziro kimiwaitaka impasikai-tatyii-nirimi ikinkithasiritani, apatziro inkanta-kaajyaaro Saipatzii-totaari ikimathata-kaayitajiri osiyawaita-jyaaromi impasikaryaa-kotaa-tyiiniri ikinkithasiritani.

15 Tzimayitatsi iroñaaka, aririka inkimiro iñaanaitiro isankinari nowaisatzitini Moisés, pasika-siri ikantayitaka.

16 Irooma intzimi-rika piyasirita-sitairini Awinkathariti, aritaki impasika-ryaako-siritajyaa.

17 Ikantakoi-tziri aka “Awinkathariti” iriitakira Tasorinkantsi, saikasi-waitakan-taachari.

18 Irooma arokaiti awintaa-siritaarira Saipatzii-totaari, asiyayita-naari Awinkathariti. Tima onkimiwaita-jyaaro aminaatyirimi Awinkathariti yoorinta-matsitaka asiro-taki. Tima amina-porota-kotajiri asiro-takiki, tira ankimityaari kamantan-tzinkarini Moisés ipasika-poro-waitaka pairani irirori. Irooma apaata aririka añaapirotairo iwaniinkaro, aripaitira ankimita-jyaari irirori. Iriitakira matakayironi Awinkathariti, Tasorinkantsi.

4

1 Iriitaki Pawa nisironkataanari nantawaitan-taanariri irirori. Irootaki kaari okantzimo-waitantana.

2 Nowashaantajiro pasikita-kaawaiti-nanimiti, tima ti nomanakaawaityaaro noyomitaanti namatawitan-tantyaari, tima ti nonthaiya-kowaityaaro iñaani Pawa. Okaratzi noñaawinta-najiri iriipirori onatzii, irootaki iñaantarori Pawa kamiitha okantzi-moyitari atziri okaratzi nokinkithata-kaanta-yitajiri.

3 Tzimatsi-rika kaari kimathatironi tsika okanta-kota Kamiithari Ñaantsi nokinkithata-kotziri, tira naaka omana-pitha-waitirini, tzimatsi kantakaarori kaari ikimathatantaro okimiwaitakaro impasika-pithatai-tatyirimi ikinkithasiritani, iriitakira pyaawaita-sitaa-chani.

4 Osiyawaitakaro imawityaakita-tyiimi yokaiti kisosiriri. Iriitaki Kamaari ipaitai-tziri “iwawani osaawi-satzi,” mawityaakita-kaakiriri, irootaki kaari ikimathatantaro Kamiithari Ñaantsi. Kimiwaitaka ti iñaayita-jiromi kitainkari siyakaa-winta-chari iwaniinkaro Saipatzii-totaari, osiya-jaanta-kariri Pawa.

⁵ Iriitakira Jesús Saipatzii-totaari nokinkithata-kotajiri, nokantzira: “Awinkathariti inatzii.” Tira naaka ñaawinta-waita-chani. Apatziro-machiini iwakina naaka Jesús pimpira-waityaana awirokaiti.

⁶ Ikantaki Pawa: “Onkitainkatai tsitinikiri.” Irootaki siyaaa-wintacha ikitainka-siritaana naaka, irootaki nonkitaitita-kotan-tajyaariri aajatzi pasini-payi noyotakaa-yitajirira Pawa, onkimitzi-motan-tajyaariri iriroriiti iñaajatyiromi iwaniinkaro Pawa osiparyaaki iporoki Saipatzii-totaari.

Awintaa-siri ankanta-yitajyaa

⁷ Okimiwaitakaro iwapithaan-taityaaromi pinapirota-chari kowitzi. Iriira siyaaa-winta-chari Pawa ipasankyaa-yitairo itasorinka awathaki, iro awatha osiyakaa-wintakari kowitzi. Irootaki yantantarori iñaantyaarori iriitaki otzimimo-pirotziri itasorinka, tima ti ontzimi-motai arokaiti.

⁸ Timá oshiki nokimaatsi-waiwitaka, titzimaita nowasiri-niinta-waita. Notharo-kyaawaiwita, titzimaita ayimawaitina.

⁹ Imaimani-waitai-takina, titzimaita yookaitina. Iwatsinaa-waitai-takina, titzimaita impyaakaa-sitai-tyaana.

¹⁰ Oshiki iwamai-matai-takina ikimita-kaita-kanari pairani Jesús, aritaki iñiitairori yañaantari Jesús.

¹¹ Iroka kanta-kota-chari, oshiki noña-piinta-witakaro nonkama-wintiromi nokinkithata-kotakiri Jesús, arika iñaayita-jinari atziri, iyoyitaji tsika ikanta Jesús yañaakaantzi irirori.

¹² Irootaki nokami-matan-takari naaka, paña-siritan-tajyaari awirokaiti.

¹³ Irootaki nomatajiri naaka okaratzi isankinata-kotaitakiri pairani, ikantaitzi:

Nokimisantanaaji naaka, irootaki noñaawaitantari.

Irootakira nomatanajiri naaka, nokimisantanaaji, irootaki noñaawaitantari.

¹⁴ Timá noyotzi naaka iwañaajiri Pawa yoka Awinkathariti Jesús, aritaki iwañaajina aajatzi naaka, intsipata-kaajyaanari Jesús, ari pintsipa-yitajyaana aajatzi awirokaiti.

¹⁵ Nomatan-tarori nokinkitha-yitaji naaka irootaki panintaa-waitan-tajyaari awirokaiti. Timá aikiro-rika pishiki-pirota-nakitzi awirokaiti inisironka-yitaari Pawa, ari ishiki-pirotai paasoonkita-piintairini, wisiryaa-wintan-tajyaarini aajatzi.

¹⁶ Irootaki kaari okantzimo-niinta-waitantana naaka, okantawitaka iwamaima-waitai-takina. kimosiri nokanta-piintanaja.

17 Okaratzi nokimaatsi-waitaka iroñaaka kapichiini onatzii, airo okanta-jita-tyaani. Irootaki noñaanta-jyaarori apaata antaroiti waniinkata-chari kaari thonka-nita-chani. Iro anaajironi okaratzi nokimaatsi-waiwitakari, airo okantaa-jatai nomonkaratan-tajyaaro ompaityaa-rika.

18 Tima noñasampyaatyaa naaka kaari iñiitzi iroñaaka, airozimaita othonka-nitaja iroka. Ti onkowa-pirota-jaantajyaa okaratzi koñaayita-tsiri kaari kisonita-tsini.

5

1 Onkanta-wityaa yapirotaitiro awanko aka kipatsiki, iro kantacha ayotzi tzimatsi pasini awanko kaari thonka-nita-chani anta inkitiki, tima iriitaki Pawa owitsika-kirori, kaarira atziri witsikironi.

2 Ari okimitzitari aajatzi awatha iroñaaka, oshiki okimaatsita-kaawaitakai. Anintataiki ontzimi-motai pasini awatha añaanta-jyaari inkitiki.

3 Aritaki onkanta-jyaari apaata, iroka asiri iroñaaka aritaki ontzimaji owakirari awatha.

4 Ainirora añaanta-yitaro awathaka iroñaaka, akawintha-waita akimaatsi-waita. Iro kantacha ti anintaa-jati ampyaasi-waitajyaa. Anintataita-tziira ontzimi-moyitai pasini awatha, anintajiro asi owairo añaaniyitaji. Irootaki impoyiita-jyaaroni iroka añaantari kaari kisota-nita-tsini.

5 Iriitaki Pawa matakaa-yitaironi tsika ankanta-yitajyaa. Tima añaakiro ityaanta-kairi Tasorinkantsi inampi-siri-yitantai, ari ayotziri omapiro imonkaratajiro Pawa okaratzi ikasiya-kaayita-kairi.

6 Irootakira sintsi-sirita-kairi. Tima ayojiiti ainiro añaayitzi awathaki, tikiraata antsipata-jaanta-jyaariita Awinkathariti.

7 Awintaa-siri awiri ainiro añaika, okantawitaka ti añaawityaari.

8 Tima nokantaki sintsi-siri akantaka, anintayitaki ooka-yitiro awatha, antsipatan-tajyaariri Awinkathariti.

9 Aninta-piintakiro antayitiro okaratzi onimotairiri irirori, itanakyaa iroñaaka, ari onkimi-tzita-jyaari apaata arika antsipata-jaanta-jyaari.

10 Tima maaroni arokaiti, aritaki ankatziyi-motajiri apaata tsika isaikaji irirori yaminako-yitairi maaroni, ikaratzi antayita-kirori kaari-pirori ainiro yañaawita, iriitakira iwasankitaa-yitajiri. Yaminako-yitairi aajatzi ikaratzi antayita-kirori kamiithari, iriitakira inkimita-kaanta-yitajiri impinayitaa-tyiirimi.

Amatakaa-yitairi pasini yaripirota-jyaari Pawa

¹¹ Nokinkithata-kaanta-piintzira naaka, ari nokinakairori iñaantai-tyaarori omapiro nopinkathatajiri Pawa. Iyotziro irirori, onkawintha piyojiitiro aajatzi awirokaiti.

¹² ¿Pikinkithasiritama notharowinta-waitatyaa napii-piitan-tarori? Tira ari onkantyyaa. Nonintatzii piyoti tsika nokantajari naaka, ari onkantyyaa piyotantyyaarori awiroka tsika pinkantiri pakayitiri kamiitha ikaratzi kimosiriwinta-waita-chari anta, kantawaita-sitachari: “Kamiithari nonatzii naaka,” titzimaita inintaa-jati inkamiitha-siri-jiiti.

¹³ ¿Nokimitzi-mota-tyaamirima sinki-winta-waita-chari nokantan-tayitamiri? Tikatsira ompaityyaa, tima nako-pirowinta-naatyaari Pawa. Irooma nokimitzi-motami-rika atziri tikatsita-tsiri kamiitha, noninta-tziira nanintaa-sirita-kaayityaami nokanta-yitan-tamiri.

¹⁴ Irootakira nantanta-yitarori iroka-payi itakotaanara Saipatzii-totaari. Tima ikamawintaira maaroni arokaiti, okimiwaitakaro maaroni ankamayitakimi arokaiti aajatzi.

¹⁵ Iroka opoñaantari ikamawintan-tairi maaroni arokaiti, añaaji aajatzi, inintatziira antapiinta-yitajiniri okaratzi inintziri irirori, airo antasiwaitaro okaratzi aniwita-siwaitari arokaiti.

¹⁶ Irootaki airo okantzi-mowaitantari atziri tsika ikanta iñiitziro iwathaki. Tima omapirota-tyiiyaa otzimi-motakiri iwatha Saipatzii-totaari isaiki-motanta-paintairi. Iro kantacha ti añaatzimaita-jyaaro iroñaaka.

¹⁷ Irootaki nokantan-tamiri, ikaratzi owichaa-sirita-naariri Saipatzii-totaari, owakira-siri ikantanaja, ti inkimita-najyaa tsika ikantawitara pairani, tima othonka owakiratzi-mota-najiri maaroni.

¹⁸ Iriitakira Pawa matakaan-tzirori maaroni iroka-payi. Irijatzi kantakaa-karori aripirotan-taariri irirori okantakaan-tziro yantzimo-yitajiri Saipatzii-totaari. Ikan-tayitaji iroñaaka arokaiti irojatzira antayitairi, amatakaa-yitajiri aajatzi pasini-payi yaripiro-yitajyaari Pawa.

¹⁹ Iroota-jaantakira ityaankan-takariri Pawa aka kipatsiki yoka Saipatzii-totaari, ari ikina-kayiro yaripirotan-taariri osaawi-satziiti, airo iwasankitaa-wintan-taari iyaaripironka. Irootaki ityaankan-tayita-kairi aajatzi arokaiti ankinkithata-kaayitajiri atziri-payi yaripiro-yitajyaari Pawa.

²⁰ Irootaki nomatanajiri naaka, ityaankai-takina nonkinkithata-kotajiri Saipatzii-totaari. Osiyawaitakaro iriita-jaantakimi Pawa apiiyapiitakaa-piinta-kinarori, nokantzi: “Paripirota-jyaari Pawa. Irootaki inintajiri Saipatzii-totaari.”

²¹ Tira yanta-nitiro Saipatzii-totaari kaari-pirori. Iro kantacha ikimaatsita-kaawaitakari Pawa okimiwaitakaro yantaki-tyiromi kaari-pirori. Arira ikinakaa-kirori Saipatzii-totaari, itampatzika-siri-yitan-tairi, ikimita-kaayitaira tzika ikanta irirori.

6

¹ Arira akaratzi antawaita-jiniri Pawa, nosintsi-thatzimi airo pimaninta-waitziro ikawintha-jimira Pawa, aminaasi-waita-kari.

² Iroka ikantakiri irirori:
Noyotakira kamiitha onkantyyaa, aripaiti nokimakimiro pikowa-kotanari.

Omonkara-paitita-paakara “Kitaitiri Awisakotaantsi,” nonisironkata-jyaami.

Irootaki apiipaititaa-chari iroñaaka, iroka “Kitaitiri Awisakotaantsi.”

³ Tira nonintiro intzimi impaityyaa nontzika-tzika-waitiri yawisako-siritai, airo ithainka-mawaitan-taitanaro nantawaitani.

⁴ nonintatzii noñaakan-tajiro kamiitha inspiratani Pawa nonatzii, tima oisokiro nonkantyyaa aririka awishimotina ompaiyityaa-rika: inkimaatsita-kaawitai-tyaana, impomirintsita-kaawitai-tyaana, iwasankitaa-witai-tina,

⁵ impasawitai-tina, yasitako-waiwitai-tina, iwatsinaa-waiwitai-tina, nantawai-piro-witakyaa, ayimawai-witakyaana nowochokini, ayimawai-witakyaana notashi.

⁶ Tima kitisiri nonkantajyaa, oyotani nonkantajyaa, aakamiitha nonkantantaji, nisironkantani nonkantantaji, nampi-siri iwajina Tasorinkantsi, otako-pirotani nonkantantaji.

⁷ Noñaawaita-piintajiro iriipirori, intasonka-winta-kaantajina Pawa. Nanta-piintajiro tampatzika-siritakainani, nonkimita-kaanta-nakiro nowayirita-jyaami, notzikka-winta, nokisako-winta aajatzi.

⁸ Tzimayitatsi atziri thainka-waitanari, iro kantacha tzimayitatsi pasini pinkathatanari. Tzimayitatsi atziri kawayawaitanari, iro kantacha tzimayitatsi pasini kimosiriwinta-waitanari. Okantawita noñaawaita-piintawitaro iroopirori, ipaita-piintaitana “thaiyawaari”.

⁹ Omawitakyaa airo itzimawita kaari ñaayitinani naaka, tzima-tzimaitacha pasini oyopiro-yitanari. Nonkamimawitakyaa, ainiro-tzimaita nañai. Iwasankitaa-witakyaana, tikira-tzimaita iwamaitana.

¹⁰ Owasiri nonkanta-witakyaa, aikiro nonkimosiriwintayiyaa. Nonkowityaa-niinta-waiwitakyaa naaka, iro

kantacha nanintaa-kaayita-jyaari pasini-payi. Tikatsi tzimimo-wityaanani naaka, iro kantacha nanintaa-yitaaro kowapirota-jaanta-chari.

¹¹ Corinto-satziiti, nokanta-pirota-tziimiro iroka-payi, tikatsi nomanitzi-motimiri.

¹² Tikira-rika awintaa-wakaiyata, awirokara kanta-sitarori, tira naaka.

¹³ Intsityaa paakamiithatajina naaka nonkimitaimira awiroka, tikatsi nomanitzi-motimi. (Nokantzimiro iroka, kimiwaitakara iriimi iintsi noñaanati.)

Osiyayitaaro iroomi itasorintsi-pankoti Pawa Añaanita-tsiri

¹⁴ Airo piwichaa-jaanta-naari kaari kimisanta-tsini. ¿Kantatsima kamiitha-siriri yaapatyii-yaari yantawaiti kaari-piro-siriri? ¿Kantatsima aajatzi ontsitiniti tsika okitainkatzi?

¹⁵ ¿Kantatsima Saipatzii-totaari yaka-kotiniri inintziri Kamaari? ¿Kantatsima kimisantzinkari intsipatyaari kaari kimisanta-tsini yasityaaro tsika-rika ompaityaa? *

¹⁶ ¿Kantatsima ankimita-kaantiro itasorintsi-pankoti Pawa tsika ipinkathatai-tziri osiyakaa-rontsi? Tima ankarati akimisantzin-kariyitaji arokaiti akimiyitaa-tyaaro arokami tasorintsi-panko tsika inampitaro Pawa Añaanita-tsiri. Tima iroka ikantaki Pawa:

Ari nonampi-siritan-tajyaari, nontsipata-jyaari naniiyitaji. Naakataki inkimita-kaantaji Iwawani, Iriitaki nasiyita-jyaari Naaka.

¹⁷ Irootaki ikantantari aajatzi Awinkathariti:

Pintainariyaari pasini-satzi atziri, airo pitsipa-minthatari yokaiti.

Airo panta-piintairo nopinka-kayimiri.

Tima naapatyaa-yitajyaami,

¹⁸ Pinkimita-kaantajina naakami opiri,

Nonkimita-kaantajimi naaka awirokami notomi, awirokami nosinto.

Arira ikantziri Awinkathariti, Sintsi-pirori.

7

¹ Notakotani, tima tzimatsi ikasiya-kaakairi Pawa, ontzimatyii awashaantajiro maaroni kaari-pirori okaratzi antayitziri, okaratzi apampitha-siri-yitari aajatzi. Ontzimatyii añaakan-tajiro apinkathatziri Pawa, ankiti-siritaji.

Ikimo-siritaki Pablo iwashaantairo Corinto-satzi kaari-pirori

* 6:15 Kamaari = Belial

² Paakamiithataina naaka. Tima ti nonkantzi-moniinta-kaawaityaami awirokaiti, ti nokaaripirota-kaanta-waitimi, ti notainkasiritimi aajatzi.

³ Ti iro nokantan-tamirori iroka nokamantakotatziimi. Thami napiita-wajimiro nokantzi-takamiri: "Notako-pirotaimi." Irootakira nonkanta-piintimiri ainiro añaayitzika iroñaaka, ari nonkimitzi-tajyaarori aajatzi ankamayitairika.

⁴ Oshiki nawintaakami awirokaiti. Notharowintakami. Aririka nonkinkithasirita-koyityaami, pitharowinta-sirita-kaana, kimosiri nokanta, okantawitaka oshiki imaimani-witai-takana aka.

⁵ Tima nariitakara Macedonia-ki, ti onkanti nomakoryaa-paaki, tima oshiki pomirintsitzi-mota-kanari. Tzimatsi oshiki ñaana-mintha-waita-sita-kanari, irootaki kantzimosiri-waita-kanari.

⁶ Iro kantacha yoimosirinka-piintari Pawa ikaratzi okantzimo-niinta-waitari, ari ikimi-tzita-kanari naaka, tima yariita-kaakari Tito aka tzika nosaiki.

⁷ Oshiki notharowinta-siritanaka noñaawakiri. Iro notharowinta-pirotan-tanakari ikamanta-paakina tsika pikanta-jiita awirokaiti. Ikantapaakina: "Yaakamiithatawakina Corinto-satziiti, inintajuitaki iñiimi, oshiki okatsitzimo-siritakiri okaratzi yantzi-mota-kimiri, antaroiti itakoyitaami." Arira ikantapaanari, irootakira oimosirinka-pirota-kinari.

⁸ Pairani, nitanta-karori notyaantzimi nosankinari, noyowitaka owasirita-kaawaityaami okaratzi nokantayitakimiri. Okanta nokanta-siri-witanaka: "Airo notyaankaa-jatzi-nirimi." Iro kantacha noyotzi iroñaaka kapichiini piwasiri-waiwita-painta awirokaiti.

⁹ Irootaki nokimo-siri-wintan-tarori iroñaaka notyaankakimirora. Tira nonkantatyii iro nokimo-siri-wintziri nowasirita-kaawaitakami. Iro nokimo-siri-wintziri piwashaanta-yitajirora kaari-pirori. Ari pikanta pinimotakaantaariri awirokaiti Pawa, piitsinampaa-yitakiro piwasiritani, tira nowaaripiro-waitimi naaka.

¹⁰ Tima aririka iwasirita-kaantyya Pawa, inintatziira iwashaanta-kaantairo kaari-pirori, iro yawisako-siritantaityaari. Irootaki airo okantzimo-siri-waitantai iwasiritakai-rika Pawa. Irooma aririka iwasirita-kaanta-waityya osaawi-satziiti, aritaki iñiitakiro inkama-siritaiti.

¹¹ Omatantari iwasirita-kaayitakami Pawa, ari pipampithasiryaa-naari kamiitha, pimatakiro pikisako-wintaana. Katsima-siri pikantanaka aajatzi, tharowa-siri pikanta piñihiro opaita-rika awisatsinimi, pitako-pirotaana, pimatakiro pimisitowakiri kantakaan-tzirori. Ari piñaakan-

tzirori kitisiri pikanta-yitanaja.

¹² Tira apatziro nosankinairo nonkantimi: “Pimisitowiri atziri kaaripirotain-tsiri,” ti iro nosankinatan-tyaamirori pinkisa-kowintan-tyaaro notainkasiritakiri. Iro nosankinatan-tamirori pairani onkantyya iyotakaan-tyaamiri Pawa tsika pinkantyya piñaa-sintsi-winta-jyaana naaka.

¹³ Irootaki notharowinta-siritan-tanakari. Oshiki onkitzimo-sirita-kaakina aajatzi nokimawakira paakamiithata-wakiri Tito, piwawisaa-kiniri okantzimo-siri-waitakari irirori.

¹⁴ Tima nokaman-tzitakari naaka Tito tsika pikanta-jiita awirokaiti, nokantakiri: “Kamiitha inajiiatzi Corinto-satziiti.” Tira piwaañaan-tyaanaro okaratzi pantayitakiri, tima omapirota-tyaa okaratzi nokantzi-takariri Tito. Ari okantzi-takari okaratzi nokanta-yitakimiri awiroka.

¹⁵ Itako-piro-yitaamira Tito iroñaaka, aririka isirita-koyityaami tsika pikanta-jiitaka paakamiithata-wakiri, pikimisanta-wakiri, pimpinkathata-wakiri.

¹⁶ Antaroiti nokimo-siritzitaka naaka kantatsira nawintaa-piro-yitajyaami iroñaaka.

8

Kiriiki impasitai-tyaariri kimisantzin-kariiti

¹ Iyikiiti, nonintzi piyotako-jiitiri ikaratzi apatowintaariri Pawa aka Macedonia-ki, ikawintha-yitairi.

² Okantawita iñaayiwitakaro oshiki pomirintsitzi-mowaitakariri, kimosiri ikantajiita. Okantawitaka ikowityaa-waitzi, oshiki kiriiki ipasitan-takari.

³ Inintakaa-nikiini ipasantakari irirori, ipantayitaki okaratzi yaawyaa-yitziri, yanaantaki ipasitan-tayita.

⁴ Ikantakina naaka: “Thami ampasiyityaari kiriiki pasini kimisantzin-kariiti, ikaratzi kowityaa-waita-tsiri.” *

⁵ Imapirota-tziiro okaratzi yantakiri anaanakiro nokinkithasirita-kowita-kariri. Iriitakira yakowinta-naari Awinkathariti, ari ikimitaa-kinari aajatzi naakaiti. Tima irootaki inintakaa-kiriri Pawa.

⁶ Irootaki nosintsi-thatan-takariri Tito impiyanaji anta ipintha-sirita-kaantyaamiri pimayitairo awirokaiti. Iri-itakira tsipata-paakamiri anta pitanta-nakarori pipasitan-tayitaka.

* 8:4 kimisantzin-kariiti = kitisiriri

⁷ Awirokaiti anaanta-yitanaa-tsiri pantayita-nakiro oshiki opaiyita-rika. Kamiitha pikimisanta-yitanaji, kamiitha pikinkithata-kaanta-yitanaji, kamiitha piyoyitanaji, kimosiriwintha pikantayita, antaroiti pitakotakana. Nonintzi iroñaaka panaayitanti pimpasitan-tayitajyaa.

⁸ Airo nosintsiwintzimi pimayitan-tyaarori. Apatziro nonkinkithata-koyitimiri tsika ikantayitaka aka ipintha-yitaja inisironkatantyaa. Ari okantzimaitari oshiki onkamiitha-waitimi piñaakan-tiromi pitako-pirotan-tayita.

⁹ Kamiitha-waitaki pimayitairomi yanta-paintziri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, inisironka-pirotantapainta irirori. Otzimimo-witari pairani maaroni, ikimiwaitakari ashaaranta-pirotaniri, iro kantacha ikimitakota-paintari kowityaa-waitaniri. Iroora ikowityaa-waitanta-paintari panintaa-waitan-tajyaari awiroka onkimiwaita-jyaaromi pashaaranta-jyaami inkitiki.

¹⁰ Iroka okaratzi nokinkithasiritari naaka: Irootaki kamiithatatsi pinthotyiro okaratzi pitanakari. Awirokaiti itanakarori awisanain-tsiri osarintsi pikinkithasiritaka pimpasitan-tayityaa. Pimatakiro pitanakaro.

¹¹ Intsityaa pithotyiro. Pinkimita-kaantairo owakira pitharowinta-jiita-nakaranki pitanta-nakarori. Intsityaa pinthotyaan-tyaaro okaratzi tzimi-motzimiri.

¹² Tira ininta-jaantai Pawa anaakairo ampasitan-tyaaro okaratzi tzimi-mota-kairi. Apatziro ampasitan-tajyaaro okaratzi aawyiri. Aritaki onimotakiri Pawa.

¹³ Tira nonkowa-kota-tyiimi pimpasitantyaa yanintaa-waitan-tyaari pipasitakari, iro ompoñaan-tyaari pinkowityaa-waitanaki awirokaiti okantakaan-tziro pipasitantaka.

¹⁴ Iro kamiithatatsi, pimpasityaari okowityii-mowaitari iroñaaka otzimimo-yitzimira awiroka, ompoña impasitaityaami awiroka apaata aririka onkowityii-mowaityaami. Ari onkantyyaa pimonkarata-wakaan-tyaari.

¹⁵ Okimiwaitakaro okaratzi isankinata-kotzi-taitakari pairani, ikantaitzi:

Ti yaparawaitiro aintsiri oshiki,
ti onkowityii-motyaaari aintsiri kapichiini.

¹⁶ Nopaasoonkitziri Pawa, tima iriitaki kantakaa-karori itakotan-tamiri Tito, ari isiyakana naaka notakotamira.

¹⁷ Tima nokantakiri: "Tito, pimpiyanaji Corinto-ki." Tima pinthatzi-tawaitaka. Iro ijati iroñaaka.

¹⁸ Iriira intsipata-nakyaa Tito pasini iyiki. Kamiitha kinkitha-ryaantzi inatzii. Ipinkathaitziri pasini kimisantzin-

kariiti tsika-rika-payi, ikimayita-kirira ikinkithata-kotairo Kamiithari Ñaantsi.

¹⁹ Irijatzira oyosiita-kiriri aka kimisantzin-kariiti, iwakiri intsipata-nakyaana apaata naanakiniri kiriiki pasini kimisantzin-kariiti kowityaa-waita-tsiri. Irootakira ñaakantironi omapirotatyaa atakoyitakari, iro ompoñaan-tyaari iwisiryaawintari Pawa.

²⁰ Ari onkantyyaa airo iñaawinta-kowaitai-tantana aririka nontsiparyaa-yitakiri kiriiki ipasi-pirotan-taitari.

²¹ Tima nonintatzii onkamiithatzi-motiri atziri okaratzi nantayitiri, ari onkimitzi-motyaariri aajatzi Pawa.

²² Nontyaankimiri aajatzi pasini iyiki intsipa-yitana-kyaari. Iriitaki namina-piintakiri, ipintha-pirotakaro yamitakotanti. Nokaman-takiri tsika pikanta-juutaka awirokaiti, irootaki ipintha-pirotan-tanakari yamitako-yitimi, tima yawintaa-pirotani iwayita-nakimi.

²³ Yoka Tito, notsipa-minthari inatzii, iriitaki notsipata-piintaka nantawai-wintakimi. Iriima pasini apitika iyiki intsipata-nakyaari, ityaankani inatzii kimisantzin-kariiti saikayita-tsiri aka, iwisiryaawintari Saipatzii-totaari.

²⁴ Ontzima-tyiira paakamiithata-wakiri aririka yariitakyaa anta. Iro iyotantyaari iyikiiti kimisanta-tsiri anta omapirotatyaa okaratzi nokinkithata-kota-kimiri awirokaiti.

9

¹ Noyotzi naaka ti onkowa-jaantyyaa nosankinata-kotimiri piiriikiti inkarati pintyaanki-niriri kimisantzin-kariiti. *

² Tima noyotaki ayimata-piintakimi awirokaiti pantiro. Aritaki nokaman-takiri iyiki-payi nampitarori aka Macedonia-ki, nokantakiri: "Ikowitzi-taikara iyikiiti nampiyitarori anta Acaya-ki impasitan-tayityaa chapinki awisanain-tsiri osarintsi." Nokinkithata-kota-kimira awirokaiti nopinhata-kaayita-nakari aajatzi iriroriiti. †

³ Iro kantacha nontyaanki-tyaamiri iyikiiti onkantyyaa inkamantzi-tantyaamiri, iriitaki itapaakyaaroni ikoyaayitiri kiriiki. Tima ti noninti aminaasi-waityyaa okaratzi noñaawinta-kimiri awirokaiti aka.

⁴ Tima nonintatzii sintsiinira nariita-nakyaami aririka nawisanaki anta pisaika-juutzira. Kimitaka ari iyaakanakina aparoni-payi Macedonia-satzi. Aririka noñaapaakiro tikira-wintha pikoyaayiti kiriiki, oshikira nompasiki-winta-waityyaa, tima aritaki nokamanta-kotzi-takami aka. Ari

* 9:1 kimisantzin-kariiti = kitisiriri † 9:2 Acaya = kipatsi tsika anta osaiki nampitsi Corinto.

pinkimitzi-takyaari aajatzi awirokaiti pimpasiki-winta-waityaa.

⁵ Irootakira nontyaanki-tantyyaa-miriri yoka iyikiiti, iritaki itapaakyaaroni yariityaami anta tikira-wintha nojatiita naaka. Iriijitaki ikoyaa-kota-paaki-mirini kiriiki ikaratzi pikasiya-kaantakiri awirokaiti. Owitsika pinkantakiri maaroni kiriiki aririka nariita-paakyyaa. Ari onkantyyaa airo nosintsi-winta-tapaakami pantayitiro.

⁶ Apatzirora pinkinkithasiritiro iroka: Ikaratzi pankita-tsiri kapichiini, kapichiini yawiiti. Iriima ikaratzi panki-pirotain-tsiri, oshiki yawiitiri.

⁷ Maaroni awirokaiti ontzimatyii pimpasitan-tayitajyaa okaratzi pinintziri. Airo pisintsiwintan-tawaitzi impasitan-taityyaa oshiki tirika inintaiti, ari onkantyyaa airo okatsitzimo-siri-waitantari ipasitan-takara. Tima inkarati kimosiri-winta-pirotzirori okaratzi ipasantari, iriijitakira itakotari Pawa.

⁸ Iriitaki Pawa shikyaa-pirola-jimironi okaratzi kowityii-mowaitamiri. Aritaki otzimaraantaki onkarati pimpasitan-tawaityaa kamiitha-piroini awiroka.

⁹ Okimiwaitakaro okaratzi kinkithata-kota-chari Osankinaritsi-piroriki, ikantaitzi: Okaratzi tzimi-motziriri Pawa, irootaki yantitaa-niriri ikaratzi kowityaa-niinta-waita-tsiri.

Tima tampatzika-siri inatzi irirori, irasi iwiro.

¹⁰ Iriitaki Pawa kithokita-kairori okaratzi pankiyita-chari, irijatzi shookakairori, ari okanta yawiitan-taitarori okaratzi iwayitaitari. Arira inkanta-yitajimiri aajatzi awirokaiti impayita-jimiro kowityii-motamiri, ari onkantyyaa ontzimi-motan-tajyaamiri pimpassi-yitajyaariri pasini-payi, tampatzika-siri pinkantyyaa.

¹¹ Irootaki impapirotan-tyaamiri Pawa pimpasitanta-piintan-tyaari awiroka. Ari onkantyyaa impaasonkitan-tyaariri Pawa ikaratzi aayitzirori apasitan-tayitari.

¹² Ari okantari, okaratzi pipasitan-tayitari tira apatziro pinisironkatakiri kimisantzin-kariiti ikaratzi kowityaa-waita-tsiri, iro ompoñaan-taari impaasonki-pirotairi iriroriiti Pawa.

¹³ Aririka iñiitakiro okaratzi pipasiyita-kariri aajatzi pikimitzi-yitakari pasini-payi, oshikira iwisiryaawintanakiri Pawa. Tima iñaayitiro tira apatziro piñaawaitasiyita, pikantzi: “Nokimisantajiri Saipatzii-totaari nokimakota-jirora Kamiithari Ñaantsi.” Tima iñaayitiro aajatzi pantayitairo oñaakan-tzirori omapiro pikimisanta-yitanaji.

¹⁴ Irootaki intako-piro-waitan-tajyaamiri, oshiki yamanakowintaimi, okantakaaro ikaminthaa-pirotaimira Pawa.

15 Ari ankimitzi-tanajyaari aajatzi arokaiti ampaasoonkitanajiri Pawa, tima inisironkatzi-taikai aroka, iro mapirota-pirotaitzirori okamiithatzi, airo okantzi athotyaaairo ankinkithata-kotajiro.

10

Ikinkithata-kotziro Pablo okaratzi yantayitziri

1 Naaka Pablo, tzimatsi nokowa-kotzimiri. Tsinampasiri nonkantyyaa airo nokatzimawaitzi, nonkimita-kotyyaari Saipatzii-totaari. Tima noyotzi tzimatsi ikantakoi-takina, ikantaitzi: “Yoka Pablo tsinampa-siri inatzii isaiki-mota-piintai, irooma isaikira intaina katsima ikanta.”

2 Nokowa-kotzimi, airo pijatakairo piwatsimaa-waitina. Ari onkantyyaa airo nomishakowinta-waitan-tapaakami aririka nariita-paakyaami. Tima noyotaiki ari nonkanta-yitapaakiri ikaratzi saikimo-yitakimiri anta kantayitaintsiri: “Yantayita-sitaro Pablo okaratzi inintziri yanintaa-waityaari irirori, ari ikimita-kotari tsika ikanta pasini atziripayi.”

3 Omapiro-witatyaa ari nokimitari pasini atziri, iro kantacha yoka itzimi nomaimanitziri, tira onkimityaaro nomaimanitziri atziri.

4 Tima aririka nomaimanitanti naaka, tira nairikiro manamintotsi okaratzi imanantanta-piinta-yitari atziri-payi, itasorinka Pawa nomaimanitanta naaka. Ari okanta noitsinampaa-yitan-tariri ikaratzi iripirotakairiri noisaniintani.

5 Ari okanta noitsinampaan-tariri naaka maimani-waitaniri, noitsinampaa-yitajiri kimosiriwinta-waitaniri tzika-tzikatan-tatsiri kaari iyotakoi-tantari Pawa. Nokimita-kaantaaro nairikaa-tyiromi nokinkithasirita-siwai-yitari, nosintsitaa-tyiiaami nonkimisantajiri Saipatzii-totaari.

6 Aririka nonkima-kowintajimi awirokaiti pipiya-sitaari pikimisantairi Saipatzii-totaari, aripaitira nowitsikyaa nowasankitairi inkarati piyatha-yitachani.

7 Paamaiyaa iwapyii-mowaitami = kari. Tima tziyayitatsi pikarajitzi anta kantayita-tsiri: “Yasitana naaka Saipatzii-totaari.” ¿Isiyakaan-tzima ti yasitzi-tyaana aajatzi naaka? Iroorika ikinkithasiri-yitakari, ikinakaa-sitakaro, tima naaka yasipirota-taika Saipatzii-totaari.

8 Aamaa-sityaa ari pinkanta-yitanaki awirokaiti: “Yitanakaro iroñaaka Pablo ikimosiriwinta-waitaro okaratzi ikinkithata-koyitziri.” Tira nompasiki-wintiro okaratzi inkantaitiri, tima iriitaki Awinkathariti oyosiita-kinari nowitsika-sirita-kaantan-tyaari, ti iyosiitina nokaaripirosiri-waitanti.

⁹ Irootaki kaari nonintanta onkimitzi-motyaami okaratzi nosankinata-kimiri, noninta-tziira nomintharowa-waitimi.

¹⁰ Aamaa-sityaa tzimatsi kantatsini: “Tima intyaanka-piintajiro Pablo isankinari, oshiki isintsi-thata-piintakai, ikinkithata-piintayita-kayiro pomirintsitzi-motairi antayitiro. Iro kantacha aririka isaikimo-yitai aka, kimiwaitaka ti isintsita-niti. Tima inkantara ikinkitha-yitaki manintaari inatsi.”

¹¹ Iroka nakayitiri ikaratzi kantayita-tsiri, nokantziri: “Tsika nokanta nosankina-yitakimi, ari nokantzitari aajatzi nosaiki-moyitakimi.”

¹² Tira naapatyii-yaari naaka pitsipatari pisaika-jiitzi anta kimosiri-waita-chari. Ti iyotaa-jiiti irirori. Tzimayitatsi monkarata-wakaa-piinta-chari, isiyakaantzi yanaa-wakaan-tayitaro okaratzi kamiithatzi-mowaita-siyitariri iriroriiti.

¹³ Irooma naaka tira nokimosiriwinta-siwaityaaro nomonkaratajira kamiithatzi-mowaita-sitanari naaka, apatziroa nokinkithata-kotajiro nomonkaratakiro ikantakinari Pawa nantiniri. Iroka inintakiri nantiniri, ontzimatyii nowirairo nantawaitiniri anta tsika pisaika-jiitzi awirokaiti.

¹⁴ Irootaki noñaasintsita-kowintan-tamiri iroñaaka awirokaiti, ti nanaa-kayiro okaratzi ikantakinari Pawa. Tima naakataki itakarori noñaawinta-kimiro Kamiithari Ñaantsi tsika ikanta-kota Saipatzii-totaari.

¹⁵ Irootaki kaari nokimitantari ikaratzi kimosiriwinta-siwaitarori imonkaratani, tzima-witacha pasini itzimi itaita-nakarori imonkaratakiro. Iro kantacha aikiro-rika pantaiki-sirita-nakitzi, airo nosintsiwinta-waita-naami awirokaiti,

¹⁶ kantatsi nojayiti pasiniki nampitsi nonkinkithata-kaantajiro Kamiithari Ñaantsi. Irootaki nomatiri, airo nokinanaki tsika-rika yitayitakaro ikinkithata-kaantzi pasini atziri, nokimosiriwinta-waitaro = kari imonkaratani pasini.

¹⁷ Ti onkamiithati inkimosiriwinta-siwaitaityaa apaniironi. Iro kamiithatatsiri ankimosiriwinta-jyaaro yantayitzi Awinkathariti.

¹⁸ Tima tikatsi ompaita-matsityaa ankimosiriwinta-waityaa apaniironi ankimosiriwinta-waityaa. Iro kowapirota-chari inkimosiriwinta-piro-yitai Awinkathariti.

11

¹ Nonintzi pinkisa-sita-wakyaaro okaratzi nosankinatzi-imiri aka, onkanta-witakyaa onkimitzi-motyaami yantziri apanoni masontzi. Nonintzi aikiro pijatatyii piñaana-yitiro.

² Oshiki naamaa-kotakami awirokaiti, iriira Pawa kantakaa-kanarori. Tima naakataki itakaro nokinkithata-kaakimi okanta yasiyitan-taamiri Saipatzii-totaari. Nokimita-kaanta-waitaami awirokami nosinto, tzimatsi nokasiya-kaakamiri pintsipatyaari, aamakoki nowapiintanajimi airo pikaaripiro-waitanta irojatzii paawakaanta-pirota-kyaari. Iriitakira siyakaa-winta-chari Saipatzii-totaari, tsika itzimi kimitakariri iriimi paayitairimi apaata.

³ Tima nontharowa-kaatyaami intzimi amatawitimini, inkimita-kota-kyaari maranki amatawita-kirori pairani Eva. Aritaki yoitzinampaakimi, iwashaanta-kayimiro pawintaa-jari Saipatzii-totaari, pikinata-naari.

⁴ Kimitaka awirokaiti ti pishinta-sityaaro pakayitiri pasini kinkithata-koti-mirini Jesús, ari pakakiri onkanta-wityaa inasita-paakyaaro okaratzi nokinkithata-kota-kimiri naaka Jesús, okaratzi nokinkithata-kota-kimiro Kamiithari Ñaantsi aajatzi Tasorinkantsi.

⁵ ¿Pisiyakaan-tzima yanaako-yitana naaka ityaankaari-pirotzii yokaiti?

⁶ Aamaa-sityaa ti nonkinkithati kamiithaini naaka, iro kantacha oyotani nokanta. Irootaki piñaakoyita-piintakinari.

⁷ ¿Nokinakaa-sita-karoma pairani ti nonkowa-kotimi kiriiki owakira nokaman-tapaa-kimiro Kamiithari Ñaantsi tsika ikanta-kota Pawa? Tsinampa-siri nokanta nantawai-wintakimi noyomitaan-tayita-kamirori, ti nonkowa-kowaitimi. Ari okanta ikimita-kaantai-taamiri iroñaaka iriipirori pinayitzi.

⁸ Okanta nokinkithata-kaapaakimi pairani, iriira pasinatsatzi kimisantzin-kariiti opayita-kinari kiriiki nañaantari. Okimiwaitakaro nonkosita-tyiirimi iriroriiti okanta nantawai-wintan-takamiri awirokaiti.

⁹ Pairani ainiro nosaiki-moyitzimi, oshiki nokowityaaniinta-waitaki. Titzimaita noñaaji pimpina ompaityaa nañaantyaari. kamintha yariijiitaka iyikiiti poñaayitachari Macedonia-ki, iriira opayita-paakinari. Ari okanta kaari noñaantaro pimpayitina kiriiki awirokaiti. Ari nonkanta-piinta-tyiuro airo nokamitzimi.

¹⁰ Antaroiti nokimo-siri-wintakiro tira nonkowa-koyitimi, ari nonkanta-piinta-tyiuro maaroni nampitsi okaratzi saikat-siri Acaya-ki. Iyotziro Saipatzii-totaari iroopiro nokantaki.

¹¹ ¿Piñaajantzima awirokaiti iro nokantan-tarori ti nontakotyaaami? Iyotzi Pawa oshiki nintakotakami.

¹² Aikiro nojatakaa-tyiuro ari onkantyaa yokaiti kinkithata-kaamiri pikomosiriwinta-waitakari awirokaiti, airo ikantanta: "Ari nosiyari Pablo."

13 Yokapayi kinkithata-kaasi-waita-kamiri kaari Tyaankaariiti, amatawitsinkari inayitatzii, apaniroini ikimita-kaanta-waitaka iriirikami ityaankani Saipatzii-totaari.

14 Tikatsira ompaityaa yathawaan-tairi yoka. Tima imatzityaaro Mishatantaniri isiya-kotari isiparyii Maninkari onkantyaa yamatawitan-tyaari.

15 Irootakira airo imapokan-tawaitai ikaratzi antawaitzi-niriri Mishatantaniri, irojatzira imatzitari irirori. Inkimita-kaanta-waityaa yantawaitatzii onkantyaa inkamiitha-sirita-kaanta-jyaariri atziri-payi. Iro kantacha aritaki iwasankitaa-wintai-tajiri okaratzi yantayitziri.

Ikimaatsi-waitaka Pablo Ityaankaa-ritzira

16 Intsityaa napiita-wakiro nonkantimi, onkamintha airo nokimitzi-motamiri masontzi. Aririka nokantakari piñaakina, pisinita-wakina nokimosiriwinta-wakyaa kapichiini.

17 Okaratzi noñaawaitziri iroñaaka, tira onkimita-jaantyaaro tsika onkantyaami iñaawaitiri Awinkathariti. Nokimita-kota-tyaari aparoni masontzi ikimosiriwinta-siwaita.

18 Arira ikanta-piintaka pasini atziri-payi, ari nonkantyaari naaka aajatzi.

19 Pikimita-kaanta-waitaka awirokaiti yotaniri pinayitatzii, ¿paitama pinintan-tajjitaro pinkimisanta-yitairi masontzi?

20 Iroota-jaantaki pantayitakiri awirokaiti, pikimisanta-piintakiri ikaratzi kimitakaan-tawaita-kamiri inspiratani, aapitha-waiyitzi-mirori tzimi-motzimiri, yakathawinta-waita-kimiri, kimosiriwinta-waita-chari, pasaporo-waitzimiri.

21 ¿Piñaajantzima ti naawyaa-siri-waita-niti naaka nomatan-tyaarori osiyakarori iroka? ¿Kantatsima nompasiki-wintiro tira nomataitiro? Airo. Iro kantacha aritaki nomataikiro naaka osiyaaroni okaratzi yantawijjitaro iriroriiti, nokimosiriwinta-waityaa, onkanta-witakyaa nonkimi-witakyaari masontzi.

22 Iroorika ikimosiriwinta-waitaka iñaawaitziro iñaani Heber-iiti, aajatziro naaka. Iroorika ikimosiriwinta-waitaka ishininkai-titari awaisatzitini Israel, aajatziro naaka. Iroorika inkimosiriwinta-waitaka icharini-titari awaisatzitini Abraham, aajatziro naaka.

23 Iroorika inkimosiriwinta-waitaka yantawai-yitainiri Saipatzii-totaari, aajatziro naaka. (Omapirotatyya nokimitakari naaka iñaawaitzi masontzi.) Iro kantacha nonkimosiriwintakaro nanaajiri yokaiti nantawaitzi,

nanaajiri aajatzi yasitako-waitai-takina, ipasawaitai-takina, iwamaima-waitai-takina.

²⁴ Tima noñaakiro okaratzi 5 yapiitana ipasawaitana noshininka-payi anta yapatota-piintaita. *

²⁵ Mawa okaratzi iposawaitai-takina. Aparoni okaratzi ishimyaaaitakina. Mawa okaratzi nopitamonka-kotaka. Aparoni tsitiniri nosaika-kotaki niyankyaaki inkaari, ari nokitaitita-kotakiri.

²⁶ Oshiki nariitan-tayitaka. Nokinayitaki okowiinkatzi nijaa. Nokini-motakiri ipiyota kosintziiti. Inintayitaki noshininka-payi iyaaripiro-waitinami, aajatzi ikimitakari kaari noshininkata. Nokowiinkata-kowaitaki nampitsiitiki aajatzi otzisi-masiki. Nokowiinkata-kotaki inkaariki. Oshiki nopomirintsi-waitakari paitasi-waita-chari "iyiki," kaari-tzimaita.

²⁷ Oshiki nantawaitaki, ayimawai-witakina nomakori. Ayimawitakina nowochoki, notashi, nomiri, noyatsinkari. Tashiniinta nokanta-piintaka. Nosapoka-miriki-waitaka.

²⁸ Tzimatsi oshiki awishimo-yitakinari. Iro kantzimo-pirota-kanari isaikayitaji kamiitha ikaratzi kimisanta-yitaa-tsiri tsika-rika-payi.

²⁹ Tzimatsi-rika mantsiyatain-tsini, nokimita-kaantaro naakami mantsiyatain-tsini. Tzimatsi-rika inkaaripirota-kayi-takiri, oshiki nonkisako-winta-waityaari.

³⁰ Ari okanta nokimosiriwinta-waita naaka, nokinkithata-kotakiro tsika nokantaka kaari naawyaa-siri-waitanta.

³¹ Tzimatsi yotatsiri ti namatawitantu, iriitakira Pawa, Asitariri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. ¡Akimosiri-winta inkanta-piintaitiri!

³² Tima pairani nosaikanta-paintari Ontyaamairiniki, yaamaako-winta-kaantakiro ijiwata-kaani Aretas maaroni nampitsi, airo nositowanta, ari onkantyyaa yaakaan-tantyya-narimi.

³³ Iro kantacha ititakina kantziriki nokarajiiitzi, iwayiita-kotakina intakironta nampitsi, ari okanta nosiyan-taari.

* **11:24** Okinkithata-kota isankinariki pairani Moisés, kantatsi iwasankitaiti aparoni atziri aririka iyaaripirotakiri pasini. Ontzimatyii yaitiri tsika yapatota-piintaita, impasawaitan-taityaariri. Airorika okaaripirotzii ikinakaa-sitakari, airo ipasa-piroi-tziri. Irooma omapiro-rika okaaripirotakiri ikinakaa-sitakari, ontzimatyii iwasankitaa-piroitiri. Iro kantacha tira osinitaa-ntsiti yanaa-kayitiro onkarati 40 impasawaitaitiri. Irootaki yamitaitari pairani impasatan-taiti onkarati 39 yapiitiri itzimi-rika kaaripirotain-tsiri, ari onkantyyaa airo ipiyathatantaro Ikantakaan-taitani, aririka yanaakaakiro onkaratimi 40. Irootaki ipaitajiri yokaiti "Oyotapaaka aparoni omonkaratan-tyaari 40." Okaratzi kinkithata-kotain-chari aka, ari ikantai-takiri Pablo, ipasawaitai-takiri irirori.

12

Kimiwaita-karori ochiikantzimi kitoochii

¹ Tira onkamiithati nonkimosiriwinta-waityaa. Iro kantacha aikiro noñaawinta-tyiuro noñaawyatakari, okaratzi iñaakakinari Awinkathariti.

² Noyota-kotziri yoka atziri yasitaari Saipatzii-totaari. Tzima-kotaki 14 osarinsi yoka atziri yaitairi inkitiki, ijapirotatzii ojinokita-jaantzi inkiti. Kimitaka ijasirinkatatzii, ti noyopirotzii-maityiyaa. Tirika, ijatatzii-rika koñaaroini iwathaki, ti noyopirotiro. *

³ Iri Pawa yotatsiri ijasirinkatatzii-rika, ijatatzii-rika koñaaroini iwathaki. Intsityaa nitapanaatyaaaro nonkinkithata-kotiri yoka atziri.

⁴ Yaitairi anta inkimo-siritapaji. Ari ikimayitairori tsikarika opaiyitari kaari kantaa-jata-tsini inkinkithata-koitiro.

⁵ Ariwitaka inkimosiriwintyaaromi yoka atziri okaratzi iñaakiri. Iro kantacha airo nonkimosiriwinta-waita, Apatziro nonkinkithata-kotakiro tsika nokantaka kaari naawyaa-waitanta.

⁶ Arimi nonkimosiriwinta-kyaaromi okaratzi noñaayitakiro, airomi nomasontzi-siri-waitzimi. Aritaki noñaawai-yitakiromi iroopirori. Iro kantacha ti noninti inkimosiriwinta-siwaita-piintai-tyaana. Apatziro impinkatha-wintai-tinaro okaratzi nantayitakiri, okaratzi ikimakoi-takinari.

⁷ Okaratzi noñaawyatakari owaniinka okantaka, iyotzi Pawa aritaki nonkimosiriwinta-waita-kyaami. Irootaki isinitan-takanari nonkimaatsi-waityaa onkantyyaa airo nonkimosiriwintan-tawaita. Okaratzi nokimaatsi-waitapiintaka osiyawaitakaro ochikawaita-tyiinami kitoochii. Iriitaki Mishatantaniri kimaatsita-kaawai-witakanari.

⁸ Mawa okaratzi nokowako-witakari Awinkathariti yookakaa-wintina ikimaatsitakaa-piintaitana.

⁹ Ikantakina irirori: "Tima nokawinthaakimi, tiktasira kowityii-mowaityaamini. Kantataitatsi noñaakantapirotajiro nosintsinka atziriki kaari aawyaawaita-tsini." Ikanta nokimawakiro, kimosiri nokantanaka, nowinthatanakaro nokamantanta-yitajiro ti naawyaa-waita-niti, tima ari onkantyyaa aawyaakaan-tajinari isintsinka Saipatzii-totaari.

¹⁰ Irootaki nokimo-siritan-takari naaka okantawitaka ti naawyaa-waita-niwityaa, ikawiya-waitaitana, nokimaatsi-waitaka, iwatsinaa-waitaitana, opomirintsitzi-mowaitana,

* **12:2** ojinokita-jaantzi inkiti = mawatanain-tsiri inkiti. Ari ikanta-piintziri Judá-iti ikinkithata-kotziro. Ikantajiitzi: "Itanakarori inkiti, ari osaikayitziri minkori. Apitita-tsiri inkiti, ari isaikayitziri kasiri, ooryaatsiri, impokiro-payi, maaroni. Irooma mawatatsiri ojinokita-jaantzira inkiti, ari inampitarori Pawa."

oshiki noñaayitakiri nantawaitziniri Saipatzii-totaari. Noyopaititajiro ti naawyaa-waita-niti apaniroini, ari noñaataitzirori imatakaa-tyaanaro naawyaa-siri-waita-nitaji.

11 Kimitaka masontzi nonaki noñiirora nonkimosiriwinta-waitaka. Iro kantacha awiroka kantakaa-karori nomatan-takarori. Iro kamiitha-witacha pinkinkithata-koyita-jinami kamiitha. Okantawitaka ti niriipiroti naaka, ti yanaako-tzimaityaana yokaiti paitasi-waita-chari "Iriipirori Tyaankaariiti."

12 Tima nosaiki-motakimi pairani awirokaiti, noñaakakimiro omapiro naaka Notyaankaa-ritzi. Oshiki namatsinkawintakami. Oshiki notasonka-wintantaki, piñaayitajiro kaari piñaa-piinta-jiitzi, okiryaaantzi pikanta-winta-jiitakaro.

13 ¿paitama pikinkithasiri-waitantari iroñaaka nomaninta-waita-tziimi? ¿Tima naakamiithatimi nokimitajiri pasini-payi kimisantzin-kariiti? ¿Irooma kantakaan-tarori ti noñaajiro ompaityaa pimpasityaanari? Tzimatsi-rika nokinakaa-sitakari, pimpyaakotinaro.

Ikinkithata-kotziro Pablo mawatatsini yariitanyaa

14 Nokinkithasiritaka iroñaaka napiitajiro nojati noñiimi, irootaki mawatatsini nariityaami. Airo nayiri inkarati pimpinatinari. Kaari piiriikiti noninti nasityaari, awirokawayi noninta-pirotaki nasityaami. ¿Kantatsima aparoni iinchaaniki impinako-wintiro inintziri asitariri? Tira, iriitaki asitaariri pinakowintziriri iirintsiti.

15 Irootaki nantiri naaka, onkimiwaita-jyaaro naakami asitamiri. Aritaki nomatakiro nosinita-kowintatyaaami. Oshiki notakotakami. ¿paitama kaari pitakotantana naaka?

16 Kimitaka tzimayitatsi awirokaiti kantatsiri: "Aama ti inintako-yitai Pablo arokaiti, oshiki iyotzi, ari ikina-kayiro yamatawi-waitan-takairi."

17 ¿Pisiyakaan-tzima yamatawi-waitakimi aajatzi ikaratzi nontyaanka-kimiri?

18 Nontyaanka-kimiri Tito, aajatzi pasini iyiki. ¿Yamatawita-kimima Tito? ¿Tima nosiya-wakaa-jiityaa maaroni naaka, naakamiitha-yitajimira awirokaiti?

19 ¿Pisiyakaan-tzima awirokaiti iro nokantantari nonintatzii notzikaa-wintatyaa? Tira ari onkantyyaa notakotani. Iri Saipatzii-totaari ñaawaita-kayinari, onkantyyaa nowitsika-sirita-kaantyaamiri. Iriira Pawa yotatsi.

20 Okantzi-mowaita-tyaanara naaka añiirora ankanta-niinta-wakaa-waityaa aririka nariita-paakyaami. Okantzi-mowaita-tyaanara aajatzi noñaapaakimi pintzima-wintawakaa-waityaa, pinkisa-wakaa-waityaa, pinkisa-niinta-

wakaa-waityaa, airo paapatyaa-wakaa-waita, pinkisi-mata-wakaa-waityaa, pinkantakaa-piro-waityaa, pimaimanita-wakaa-waityaa.

²¹ Okantzi-mowaita-tyaanara nompasiki-wintakowaityaami Pawaki. Aamaaka aritaki nonkanta-niintakowaita-paakyaami pantayita-kirorika kaari-pirori, ti piwashaantiro pantayitziro karipiro-yitatsiri, pimayimpi-waitzi, piñaathata-siwaitanta-piintaka aajatzi.

13

¹ Irootaki mawatatsini nariityaami. Aritaki namina-kotan-tapaa-kyaamiro, ikantai-takiri pairani:

Intzimi-rika aparoni omishakowintaari, ontzimatyii intzimi mawa atziri, tirika intzimi apiti ñaakotirini ikinakaa-sitakari, aritaki iwasankitai-takiri.

² Arira nonkanta-paakiri naaka nowasinonkairi ikaratzi antzita-karori kaari-pirori anta pisaikinta, ari nonkimitzi-tapaa-kyaari aajatzi pasini-payi antayita-najirori iroñaaka. Tima aritaki nokaman-tzita-kamiro pairani napiitan-takarori nariitakami. Irojatzzi nosankinatzimiri iroñaaka.

³ Aamaa-sityaa pikanta-jiitatzii awirokai: "Kaari Saipatzii-totaari tyaankirini Pablo inkinkithata-kaanti, aama kaari iriipirori." Paamawintyaa, yoka Saipatzii-totaari, kaari-machiini atziri saiki-motanta-painta-tsini, otzimimo-piro-taitziri isintsinka irirori, awirokata-jaantaki ñaayitirini.

⁴ Ari okantawitaka, kimiwai-witaka ti yaawyaa-waita-niti yoka ipaikakoi-tanta-kariri. Iro kantacha añaakaajiri isintsinka Pawa. Ari nokantzi-takari aajatzi naaka, ti naawyaa-waita-niti, iro kantacha irijatzira Pawa sintsitakaajanari, awirokata-jaantaki ñaayitirini.

⁵ pinkinkithasirita-kota-wakya. ¿Iriipiroma pikantaka awiroka pikimisantaji? ¿Tima piyojiiti isaika-siritantami Saipatzii-totaari? Aritaki okantari, tirika, aamaa-sityaa ti piriipiroti awiroka.

⁶ Noyotaki naaka, aririka piñaawakina anta, airo pikimita-kaanta-wakina ti niriipiroti naaka.

⁷ Nokowa-kotziri naaka Pawa, ari onkantyyaa airo noñaakotan-tapaa-kamiro pikinakaa-sitani. Tira iro nokantan-tamiri iroka noninta-siwaita-paakyya nonkimita-kotyyaari iriipirori. Iro nokowa-piro-taitatzii pantayitajiro okaratzi tampatzikata-tsiri. Irootaki nonintakiri, onkantawityaa intzimi otzika-wakinanimi, airo noñaakan-tamiro nosintsinka nowasinonkaa-paakimi, irootaki noyotakaanta-pirotyaamiri naakataki iriipirori.

⁸ Apatziro nonintzi noñaakan-tayitajiro iyotakoi-tantyaarori iroopirori. Tima ti noninti notzika-tzika-waitiro.

⁹ Ari nonkimosiriwintakyaa aririka noñaakimi paawyaa-siri-waitanaji, onkanta-witakyaa aikiro inkimita-kaantaitatiina naaka kaari aawyaawaitaniri. Irootaki namana-kota-piintakiri, onkantyyaa piñaantyaarori awirokaiti pinthotyiro paawyaa-siri-piro-wainitaji.

¹⁰ Irootaki notyaankan-tamirori iroka sankinaritsi, tira nosaiki-moyita-tyiimi awirokaiti anta, ari onkantyyaa airo nookisawaitanta-paakami apaata. Tima iriitaki Awinkathariti koya-kinari nowitsika-sirita-kaantan-tyaari, ti ikoyitina nokaaripiro-siri-waitanti.

owiraantarori withataantsi

¹¹ Iyikiiti, iroka owiraantarori nonkantimi: Pinkimosiri-jiiti. Pinthotyaa-yitairo paawyaa-siri-waiyitaji. Pinkimosiriwinta-siri-yitai. Paapatyyaa-wakai-yitajyaa. Kamiitha pisaika-yitaji. ¡Iriira Pawa nampi-siritantyaamini, otakotan-taniri inatzi, iriitaki kamiithata-tsiri isaikakaantzi!

¹² Itako pinkantyyaa piwithata-wakaa-najyaa anta. *

¹³ Iwithatziitami aajatzi kimisantzin-kariiti nampitarori aka. †

¹⁴ ¡Okawintha inisironka-waitaimi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari! ¡Okawintha intakowaita-jyaami Pawa! ¡Okawintha inkanta-kaiyaaro Tasorinkantsi paapatyyaa-wakaan-tajyaari! Omapirowí.

* **13:12** piwithata-wakaa-najyaa = thotaporotaantsi † **13:13** kimisantzinkari = kitisiriri

ISANKINARI PABLO ITYAANTZINIRI GALACIA-SATZI

Withataantsi

¹ Naaka Pablo otyaanki-mirori iroka sankinarintsi. Tyaankaari nonatzi naaka. Kaarira atziri-payi tyaankinani, Jesús Saipatzii-totaari otyaanka-kinari itsipatakari Asitairi Pawa owañaajiriri pairani ikamawitaka.

² Arira nokaratziri maaroni iyikiiti kimisanta-naatsiri aka nosankinatzi iroka. Awirokaiti notyaankini pikaratzii pikimisantai anta Galacia-ki.

³ Okawintha inkaminthaa-yitaimi Asitairi Pawa, kamiitha isaikakaa-yitajimi, ari inkimitzi-tyaamiri aajatzi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

⁴ Tima iro inintakiri Asitairi Pawa isinita-kowintai Saipatzii-totaari, ikama-wintayitai akaaripiro-siri-yiwitaka, ari onkantayaa airo akimita-kotan-taari ikaratzii kaaripiro-waita-tsiri iroñaaka, osiyawaitakaro intsiparyaa-kowintaa-tyiimi.

⁵ Okawintha iwisiriyaa-winta-piintai-tyaari Pawa. Ari onkantaita-tyiiaani.

Tikatsi pasini Kamiithari Ñaantsi owawisaako-siritan-tatsini

⁶ Pimapokakina pikatzimatata piwashaanta-nakiro pikimisanta-witanakari Pawa. Tima iriitaki koyawitaamiri, antaroiti ikawinthaa-witaami, irootaki ityaankan-takamiriri Saipatzii-totaari. ¿paitama pikimisanta-siwaitan-tarori pasini kaari kimityaaroni Kamiithari Ñaantsi?

⁷ Tima iroopirora nonkanti naaka, tikatsi pasini ñaantsi wawisaako-siritan-tatsini. Kimitaka tzimatsi owashaanta-kaaki-mirori, inintatzii itzinpinana-siritimi, irootaki iwasiñaan-tayita-karori tsika okanta ikinkithata-koitziri Saipatzii-totaari.

⁸ Aririkami nowasiñaan-yitaji-miromi naaka okaratzii nokaman-takimiri pairani, imishatai-tinawí. Ari okimitari aajatzi, aririkami impokaa-jatimi Maninkari poñaachani inkitikiki, iñaawinta-paakiro pasini ñaantsi kaari kimityaaroni nokaman-takimiri pairani, imishayii-tiriwí irirori.

⁹ Aritaki nokantakimi pairani, irootaki napiitimiri iroñaaka nonkanti: Tzimatsi-rika owasiñaan-kironi tsika okanta nokinkithata-kota-paakiri pairani Saipatzii-totaari, imishai-tiriwí.

10 ¿Irooma namina-minatzi iroñaaka ookimo-siri-waityaarini atziri-payi? Tira, namina-minata-tziiro naaka ookimotyaarini Pawa. Iroorikami namina-minatimi ookimo-siri-waityaarini atziri-payi, tira inspiratani nonatyii Jesús Saipatzii-totaari.

Yantawairi Pablo

11 Pinkimi iyikiiti, okaratzi nokaman-takimiri Kamiithari Ñaantsi, kaarira atziri oyota-kayi-narori.

12 iri Jesús Saipatzii-totaari iyomitaa-kinarori maaroni, iñaakakinaro. Tima kaari atziri asityaaroni.

13 Pikima-kota-jiitakina tsika nokantawita pairani ainiro nomonkara-witaro yamitari noshininka-payi Judá-iti. Pikima-kota-jiitakina aajatzi oshiki nokisa-niinta-witakari kimisanta-najiriri Pawa, nowasankitaa-kaanta-witaka oshiki, nonintawita nowashaanta-kayirimi ikimisanta-yitanaji.

14 Tima nomapiro-witana-kityii-yaaro naaka nomonkara-witakaro yamiyitari pairani noshininka-payi, tikatsira aparoni nokarawitakari anaakotinani tsika nokanta-witaka.

15 Iro kantacha pairani tikira-wintha nontzimiita naaka, ikoyiitzi-takana Pawa. Tima antaroiti ikawinthaakina irootaki ikaima-siritan-taanari.

16 Iñaakaanari Itomi, inintaki nonkinkithata-kaajiri kaari noshininkata. Tikatsira nosampitanaki nonkantiri: ¿paitama nantiri?

17 Ti nosiya-sita-paintiri noña-paintiri itayita-karori ityaantaa-ritzi anta Aapatyaawiniki. Apatziro nowanakiro nojatanaki Mamiriniki, ipoña nopyiapaaka irojatzii Ontyaamairiniki.

18 Okanta awisaki-ranki mawa osarintsi, ari nojata-sitakiri Pedro noñiiri isaiki irirori Aapatyaawiniki, apatziro nosaikimota-paintziri okaratzi 15 kitaitiri. *

19 Iro kantacha tira noñaapaaki pasini Tyaankaari, intaini noñaapaakiri Jacobo iririntzi Awinkathariti. †

20 Omapirotatyaa okaratzi nosankinatzimiri, ti namataw-itiimi, iyotzi irirori Pawa.

21 Ipoña nojatakii Tonkaironiki aajatzi anta Cilicia-ki.

22 Tima tikira iñaayiti-naata iipatsitiki Judá-iti ikaratzii kimisanta-yitana-jiriri Saipatzii-totaari,

23 intaini ikima-kota-sitakana ikantaitzi: “Yoka maiman-itairi pairani ikisaniintai, kowawita-chari yapirotajai, ikinkithata-kotajiro irirori tsika ikantajiita ikimisantaitzi.”

24 Irootaki iwisiriyaa-wintan-tanakariri iroñaaka Pawa ikimako-yitakina.

* 1:18 Pedro = Cefas † 1:19 Jacobo = Santiago

2

¹ Okanta awisaki pairani 14 osarintsi, ari nojatajiri aajatzi Aapatyaawiniki notsipata-nakari Bernabé aajatzi Tito.

² Iro nojatan-takari tima Pawa oiwintha-siryaa-kaakanari. Okanta nariitaka pairani anta, noyosiita-paakiri napatota-paakiri jiwayitziriri kimisantzinkari, nokaman-tapaakiri tsika nokanta nokinkithata-kaayitajiri kaari noshininkata Kamiithari Ñaantsi. Iro napatotan-tapaa-kariri onkantyyaa airo aminaasi-waitanta okaratzi nantayitakiri.

³ Ti noñiuro isintsiwintai-tawakiri notsipatakari Tito imatairo intomisitaa-nityaa, okantawita kaari noshininka.

*

⁴ Tima ari isatika-siwaitakari ikaratzi kashaawaita-tsiri inkimisantimi, iriyyitaki nintawita-chari intomisitaa-nita-kaantyyaa. Ti onimoyitiri yokaiti isaikasi-waitajyaa kimisanta-yitatsiri, onkimiwaita-jyaaromi intsiparyaa-kowinta-yitairi Jesús Saipatzii-totaari. Iro ikowa-piro-jiiitzi inkimita-kotai-tyaari tsika ikanta ompirataari.

⁵ Iro kantacha ti nosinita-kaantiro inkimita-kotyaari, iro noninta-pirotaki iyota-kotairo iroopirori Kamiithari Ñaantsi awisako-siritan-tajyaari.

⁶ Ikanta nokinkitha-waita-kaapaakiri jiwari ipinkathatairi kimisanta-naatsiri, onimota-nakiri, tikatsi pasini ñaantsi inkanta-nakiri. (Kimitaka nokinasi-niintaka nokantaki “jiwari ipinkathatairi,” tikatsi atziri siyakotyaarini Pawa yiriipirotzi.)

⁷ Irootaki kaari otzimanta opaita inkanta-wakinari, tima iyotanaki omapirotatyaa ityaankakina Pawa noñaawinta-jiniri Kamiithari Ñaantsi kaari totamisitaa-nita-chani. Ikim-itaakiri irirori Pedro ityaankakiri ikinkithata-kaayitairi nokaratzi notomisitaa-niyita.

⁸ Tima iriitaki Pawa ontyaanka-kiriri Pedro inkinkithata-kaayitairi noshininka. Irijatzi ontyaanka-kinari naaka nonkinkithata-kaayitajiri kaari noshininkata. †

⁹ Ikanta Jacobo, Pedro aajatzi Juan, ikimita-kaantakiri itzinkami kimisantzin-kariiti, iyotanaki iriitaki Pawa kaminthaa-kinari. Aripaitira yaakamiithata-nakina, ari ikimitaa-wakiri aajatzi Bernabé, ari onkanta nojatakaan-tanakarori nonkinkithata-kaayitajiri kaari noshininkata. Ari ikimita-nakari irirori ikinkithata-kaayitairi noshininkapayi. ‡

¹⁰ Ipoñaaw itantanakina: “Aririka pijayitaki tsika-rikapayi, ontzimatyii pintakota-jyaari asinonkain-kariiti.” Tima

* 2:3 kaari noshininka = griego † 2:8 noshininka = totamisitaari ‡ 2:9 Pedro = Cefas

nomatzi-tataikaro notakoyitakari, irootaki nanta-piinta-yitakiri.

Ikisathai-tziri Pedro Antioquía-ki

¹¹ Ikanta ijatakira pairani Pedro Antioquía-ki, tzimatsi ikinakaa-sitakari irirori, ari nokisathata-kiriri.

¹² Tima owakira ijataki Antioquía-ki, imawita-paakaro kamiithari, yakyoota-paakiri kaari ishininkatyaa. Iro kantacha yariijiitaka anta ityaantani Jacobo, ari otzimanakiri ikina-sitani Pedro, iwashaanta-nakiro yakyoo-witari kaari ishininkatyaa. Oshiki itharowan-takari ikaratzi ariitapainchari amitarori itomisitaa-nita.

¹³ Imatzita-nakaro pasini Judá-iti kimisanta-witain-chari, ari ikimitzi-tanakari aajatzi Bernabé irirori, imata-kotanakiri yokaiti owapyimotan-taniri.

¹⁴ Ikanta noñaakiri Pedro ti imonkaratiro iroopirori Kamiithari Ñaantsi, ari napatotakiri ikaratzi kimisanta-tsiri, iñaajiitakina maaroni nokantakiri Pedro: "Ishininka Judá-iti pinatzi awiroka, tima piwashaantiro amiwitari pairani, pikimita-kotari kaari ashininkata. ¿Paitama pisintsitan-tariri atziri-payi kaari Judá-iti isiya-kotairo akimiyita aroka?"

¹⁵ Omapiro-witatyaa, Judá-iti anatzii arokaiti, ti ankimita-kowityaari kaari ashininkata ikantaita-piinta-witari 'kaari-piro-siriri.'

¹⁶ Iro kantacha, ayotzi iroñaaka tikatsira matironi intampatzika-siriti imonkara-wityaaromi Ikantakaan-taitani, apatziro imatziro Jesús Saipatzii-totaari itampatzika-siritakai awintaa-siritaari. Irootaki awintaantaariri aroka, antampatzika-sirita-jiita. Tima ti amatiro antampatzika-siritanti Ikantakaan-taitsiri."

¹⁷ Aamaiyaa tzimatsi kantaini: "Pamina-minata-nakiro itampatzika-siritaimi Saipatzii-totaari, iro kantacha aikiro pantatziiro kaari-pirori. Iriira Saipatzii-totaari kaaripiro-sirita-kayimiri." Nokantzi naaka: ¡Ti ari onkantyyaa!

¹⁸ irootaki aminaasi-waita-chari asintsita-wakaiyaa, ankanti: "Thami amonkara-yitajiro maaroni Ikantakaan-taitsiri." Tima okimiwaitakaro napirotiromi nomporokiro tsika-rika opaita kaari witsika-chani kamiitha, ipoñaa napiita-jiromi nowitsikairo tsika okanta-jaanta pairani.

¹⁹ Tima onkimiwaita-jyaaro nonkama-pithata-kityiromi naaka Ikantakaan-taitsiri, ari okarata-paaki nosintsiwintaro nomonkara-yitajiro. Apatziro noñiuro nañaaji nantayitajiniri okaratzi ininta-kayinari Pawa.

²⁰ Nokimita-kaanta-nakiro nontsipata-jyaarimi Saipatzii-totaari ikimaatsita-kaitakari pairani ipaika-kotai-takiri.

Tima nonkimita-kota-najyaari tsika ikanta kaminkari, tikatsi yantanaji. Tima okaratzi nantayita-najiri tira naaka nintakaa-sityaaroni, Saipatzii-totaari antakayi-narori. Nawintaa-naari Itomi Pawa, tima antaroiti itakotaana, ikamawintaana.

²¹ Ti noninti napatiro ikaminthaajana Pawa. Irootaki kaari nokantanta: Ontzimatyii amonkara-yitajiro Ikantakaan-taitsiri añaantyaarori awawisaako-siri-yitaji. Tima aririkami nonkantimi, aminaasityaami ikama-wintayitakai Saipatzii-totaari.

3

Inampi-siritantai Tasorinkantsi awintaa-sirityaari Saipatzii-totaari

¹ ¡Yikiiti, Galacia-satzi! ¿Tsikama okinakika piyotani? Okimiwaitakaro inkisa-winthai-timimi. Tima pairani noiñaaronta-kimiro tsika ikantai-takiri Jesús Saipatzii-totaari ipaika-kotai-takiri.

² Intaini nonintzi nosampitimi tsika okanta inampisiritan-takamiri pairani Tasorinkantsi. ¿Irooma inampisiritan-takamiri pimonkara-yitziro Ikantakaan-taitani? Tira. Iro kantakaan-tziro pawintaa-siri-yitanaari Saipatzii-totaari.

³ ¿Masontzi-sirima pinatzii? ¿Pimaisanta-kiroma antampatzika-siritakimi pairani Tasorinkantsi? ¿Pikinkisiryaaama piñaasintsi-waityaa apaniroidi piwathaki irootaki thotyimini otampatzika-siritimi?

⁴ ¿Aminaasityaama okaratzi pikimaatsi-wintakari pairani? Kimitaka ti aminaasi-waityaa.

⁵ Tima Pawa otyaanta-kimiriri Tasorinkantsi, itasonkawinta-yitakimi, piñaayitakiro kaari piñaapiinta-yiwita. ¿Irooma piñaanta-yitakarori okantakaan-tziro pimonkara-yitziro Ikantakaan-taitsiri? Tira. Iro piñaanta-yitakarori pawintaa-naari Jesús Saipatzii-totaari.

Yantzi-mota-wakaari Pawa itsipatari Abraham

⁶ Tima pairani nowaisatzitini Abraham yawintaa-nakari Pawa, irootaki ikimita-kaantaariri itampatzika-siritani.

⁷ Iro piyojiitajiri awirokaiti, inkarati awintaa-siri-waitaachani, iriitaki matakirori ikimita-kotaari Abraham.

⁸ Iroka Osankinaritsi-pirori iñaawaitakiri Pawa pairani iñaanatziri nowaisatzini Abraham, tima iyotzitaika aritaki intampatzika-siri-yitairi pasini-satzi atziri-payi kaari Judaiti aririka yawintaa-siri-yitajyaari. Ikantaki-ranki:

Awiroka kantakai-yaaroni nontasonka-wintan-tajjaariri maaroni nasiyitacha-niri ishininka-tawakaiyaa kipatsiki.

⁹ Ari ikanta-tzimaitari Pawa tasonka-winta iwayitairi awintaa-siritzinkari, ikimitaa-kaantaari tsika ikantakiri pairani nowaisatzitini Abraham yawintaa-siritaari irirori.

¹⁰ Tima inkarati awintaarori imonkaratairomi Ikantakaan-taitani, mishataari inatzii. Tima isankinaitaki pairani ikantaitzi:

Mishataari inatyii kaari thotyironi imonkaratairo isankinai-takiri Ikantakaan-taitsiri.

¹¹ Ari okanta-tzimaita, tima tikatsi matironi intampatzika-siritzi-motiri Pawa imonkara-yitairomi Ikantakaan-taitsiri. Irootaki ikantan-taitari sankinarin-tsiki:

Tampatzika-siri inatzii awintaa-siriri, aritaki iñiuro yañaanta-jyaaro.

¹² Irooma Ikantakaan-taitsiri ti ari onkanyaa, tima isankinaitaki pairani ikantaitzi:

Tzimatsi-rika monkarataironi, iriitaki ñiironi yañaayitaji.

¹³ Iro kantacha okawintha itsiparyaa-kowintai Saipatzii-totaari imishakowintai-tantairomi Ikantakaan-taitsiri, iriitaki yasita-kayitaka apaniironi imishatai-takiri. Iriitaki ikinkithata-koitakiri pairani osankinari-tsiki, ikantaitzi:

Omishataari inatzii ithatai-takiri incha-kotaki.

¹⁴ Irootaki imatanta-karori Jesús Saipatzii-totaari, tima irootaki ikasiya-kayi-takiriri pairani nowaisatzitini Abraham. Ari okanta iñaanta-yitaarori kaari Judá-iti itasonka-wintai-tairi, itsipa-siritai maaroni Tasorinkantsi awintaa-siri-yitaarira.

¹⁵ Iyikiiti, thami nosiyakaa-wintimiro okaratzi amiyitari aroka. Aririka ontzimi ankasiyakaa-wakai-yaari, asankinata-kotziro iyotantai-tyaari tzimatsi akasiya-kayiriri ashininka. Aririka asankinata-kotakiro, tikatsi matironi iwasiñaajiro okaratzi sankinatain-chari.

¹⁶ Ari ikimitaa-kirori pairani Pawa, tzimatsi ikasiya-kaakiriri nowaisatzitini Abraham impiriri aajatzi incharinityaari. Piñaakiro iyikiiti, tira iñaawinta-koitiri aka inkarati incharinita-nakyaari nowaisatzitini Abraham, apatziro iñaawinta-kota aparoni incharinityaari, iriitakira Saipatzii-totaari.

¹⁷ Ñaakiro, iriitaki yitaka Pawa pairani Abraham ikasiya-kaakiri, ikantakiri: "Abraham, tzimatsi ankasiyakaa-wakai-yaari." Okanta awisaki pairani okaratzi 430 osarintsi, ari yampoiwaitairi Moisés isankina-yitairo Ikantakaan-tziri Pawa. Iro kantacha okaratzi isankinatakiri Moisés, tira

owasiñairo okaratzi ikasiya-kaitzi-takariri Pawa pairani Abraham.

¹⁸ Tima iroorikami ninta-pirota-chani amonkara-yitajiromi Ikantakaan-taitsiri añaatyaarori impayitairi Pawa, aminaa-sityaami okaratzi ikasiya-kaitzi-takariri pairani Abraham. Tima pairani ti ontzimi-wityaa Ikantakaan-taitsiri imonkaratirimi Abraham, apatziro yawintaa-siritakari Pawa, irootaki otziman-takari ikasiya-kaakiriri.

Paitama otzimantari ikantakaan-taitziri

¹⁹ ¿Paitama otziman-takari Ikantakaan-taitsiri? Iro otziman-takari añaaakantiro ipiyathanka atziri-payi, irojatzi yariitan-takyaari incharinityaari Abraham ikasiya-kaitakiriri pairani. Tima ityaantaki Pawa Maninkari isankinata-kayiri Moisés Ikantakaan-taitsiri. Iriitakira Moisés kantakowinta-kiriri pairani atziri-payi anta.

²⁰ Tima oshiki tzimawitain-chari pairani kantakowintaniriri. Iriima Pawa aparoni ikanta irirori.

²¹ ¿Awasiñaa-kiroma Ikantakaan-taitsiri okaratzi ikasiya-kaakiriri Pawa pairani Abraham? Ti awasiñairo. Iroorikami wawisaako-siritan-tatsinimi Ikantakaan-taitsiri, aritaki amatakiromi antsiparyaako-winta-yitaimi antampatzika-siri-yitajimi amonkara-yitana-jirora.

²² Iro kantacha, oiñaaronta-kayiro Osankinaritsi omapiro akaaripiro-siri-witaka. Ontzimatyii awintaa-sirita-jyaari Jesús Saipatzii-totaari, añanta-jyaarori ikasiyakaa-kayiri pairani Pawa.

²³ Tima pairani tikira awintaa-siri-waita-naariita, kimi-waitaka asita-kota-tyiimi Ikantakaan-taitsiri, ayaawinta akanta omonkara-paititan-tyaari awintaa-siritan-tyaari, ti añaaawityaaro asaikasi-waityaa antayitajiro okaratzi anintayitzi aroka.

²⁴ Pairani oyomitaani owayitai Ikantakaan-taitsiri, okimita-kaantakai iyomitai-tziri iintsi iyotantyaarori ompaityaa yantiri. Irojatzi oyotakaa-jirori awintaa-siritan-taariri Saipatzii-totaari, ari okanta atampatzika-siri-yitantairi awintaa-siritani.

²⁵ Tima ayotajiro awintaa-siri-yitaari, ti onkowanajyaa oyomitaa-yitai Ikantakaan-taitsiri opaita antayitairi.

²⁶ Tima awintaa-siri piwayita-najiri Saipatzii-totaari, itomi iwayita-naimi Pawa.

²⁷ Pikaratzira pikiwaa-wintaari Saipatzii-totaari, osiyawaita-naatyaaro iriimi pinkithaata-kotyaari.

²⁸ Tima pinkarati pawintaa-sirita-naari Jesús Saipatzii-totaari, tikatsi imanintanaki irirori, okantawita: aroka-rika Judá-iti, kaarika Judá-iti, aroka-rika ompirataari, iriirika

ompirataniri, aroka-rika sirampari, iroorika kooya, tikatsi ompaiytajyaa iroka, owichaa ikantakaa-yitai maaroni. *

²⁹ Tima awintaa-siri piwayita-najiri Saipatzii-totaari, kimiwaitanakami awirokami incharinita-najyaami Abraham, awirokataki ñiironi okaratzi ikasiya-kaita-kiriri pairani irirori.

4

¹ Pinkimi nonkanti aajatzi. Ikimita-koitakari aparoni iinchaaniki yasitakaari iriri iwaararo inkasiya-kaiyaari apaata yantaritakirika. Okantawitaka iriiwitaka asitakaro iwaararo ainiro yintsitzi, ikimita-kotari tsika ikanta ompirataari,

² tima tzimatsi kimpoyii-niriri iwaararo yasitakaariri iriri. Apaata aririka yantaritaki, omonkarataakyaa ikantakiri asitariri, aripaiti impaitajiri yasitakai-tariri pairani.

³ Ari akantayi-witakari arokaiti pairani, akimita-kotakari ikantaranki aparoni iintsi, akimiwitakari aajatzi aparoni ompirataari, amonkarata-siwaitakaro yamitaita-piintari aka osaawiki.

⁴ Iro kantacha ininta-paitita-paakira Pawa, ityaantakiri Itomi, itziman-tapaakaro aparoni kooya, ontzimatyii imonkarata-paintiro irirori Ikantakaan-taitsiri.

⁵ Iro ityaankan-taita-kariri onkantyyaa isaikasi-waitantajyaari monkara-waiwitarori Ikantakaan-taitsiri. Iro añaantaarori itominta-yitai Pawa.

⁶ Tima itomi Pawa pinayitaji, ityaanka-kimiri Tasorinkantsi inampi-siritan-tyaami. Iriitaki ñaawaita-kaayitairi aririka amanayiti, akantzi: “¡Apaá, Asitanarí!”

⁷ Ñaakiro, tira awiroka onampitaari, itomi iwayitaimi Pawa. Tima intomin-taami, inintaki piñaayitairo okaratzi ikasiya-kaakimiri.

Añasintyaaro-rika Ikantakaan-taitsiri akimita-naatyaari pimantaari

⁸ Tima pairani ti piyowityaari Pawa, piwawanita-siyitakaro iwitsikani-payi atziri, irootaki ompirawaitakamiri. Titzimaita ompawawityaa iroka.

⁹ Irooma iroñaaka piyotajiri awiroka Pawapirota-tsiri. Thami ankantawaki, iriitaki Pawa oyotzimiri awiroka, yaakamiithataimi. ¿Paitama pinintantari papiitairo tsika pikantawita pairani? Tira apantyaaro. ¿Pininta-tziima pinkimita-kota-jyaari ompirataari?

¹⁰ Tima pimairinta-piintan-takaro kitaitiri-payi, kasiripayi, aajatzi osarintsi-payi.

* 3:28 kaari Judá-iti = griego

¹¹ Kimitaka ampinaasi-yitaka okaratzi noyomitaa-yiwita-kamiri.

¹² Iyikiiti, pinkimi nonkantimiri: Ontzimatyii pinkimita-yaana naaka, tima nowashaantajiro nokantawita pairani, nokimita-kotaamiro pikanta-jiita awirokaiti pairani. Ti pimaninta-sirita-wakina

¹³ nomantsiya-waiwitatyaa, nosaiki-motakimi, ari okanta nitanta-paakarori nokinkithata-kotzimiro Kamiithari Ñaantsi.

¹⁴ ti pimaninta-sirita-wakina piñaawa-kinara nomantsiya-waitaki, pinkimita-kaantakina naakami Imaninkariti Pawa, paakamiitha-jiitakina. Pikimita-kaantakina aajatzi iriirikami paakamiithatakimi Jesús Saipatzii-totaari.

¹⁵ Pairani owakira piñaawakina antaroiti pikimo-siri-winta-wakina. Kimiwaitakami aritaki pantaki-naromi aririkami nonkantimimi: "Iyikiiti, pinkitho-ryiinaro poki pimpinaro." Iro pantantyaarori tima antaroiti pitakotakana. ¿Tsikama opaita kaari pikimo-siri-wintan-taana iroñaaka?

¹⁶ ¿Pisiyakaan-tzima nokisaniinta-tziimi nokinkithata-kaakimiro iroopirori?

¹⁷ Iyikiiti, ikaratzi nintatsiri intzipina-sirita-kaimi, inintatziira irirori pinkinkisiryaa-kotiri kamiitha-siri inayitzi. Tira inkamiitha-siriyiti, inintayitatzii pinthainka-siritajina naaka, iro paakamiithatan-tyaariri irirori.

¹⁸ Kamiitha asi owiro paakamiithata-piintajina, ti onkowa-jaantyyaa nosaiki-motimi pinampiki.

¹⁹ Notomiiti, antaroiti okatsitzi-motana nokinkisiryaa-koyitami, osiyawaitakaro okatsita-kotzi kooya. Aikiro onkatsitzi-mota-tyiina irojatzii pimonkaratan-takyaarori inintakaa-kimiri Saipatzii-totaari.

²⁰ Tsika nonkantyyaaka nosaiki-motan-tyaamiri iroñaaka anta onkantyyaa nonkinkitha-waita-kaantyyaamiri kamiitha. Tima ti noyoti opaita awishi-mota-kimiri.

Osiyaka-wintantzi Sara aajatzi Agar

²¹ Nonintzi yakina ikaratzi nintatsiri imonkara-yitairo Ikantakaan-taitsiri. ¿Tima inkima-kotiro tsika okanta-kota?

²² Iroka okanta-kota: Pairani itzimaki apiti itomi nowaisatzitini Abraham. Itakarori itomi, iro tsimakiri impiratani, iriima pasini itomi, iro tzimakiri iinapirori, kaari ompiratani.

²³ Tima inintakaa-nikiini Abraham iwaiyan-takaakiro impiratani, irootakira tasonkacha owaiyanta-piintai-tziri intsi-payi. Iriima owaiyan-takiri iinapirori, inasitaka irirori, tima iriitaki ikasiya-kaakiriri Pawa.

²⁴ Tzimatsi opaita osiyakaa-wintakiri iroka apiti kooya, tima apiti okaratzi antzi-mota-wakaantsi. Kooya paitachari Agar ompirataaro onatzii, irootaki osiyakariri ikaratzi ñasintsiwinta-yitarori imonkaratiromi Ikantakaan-taitsiri isankinata-kaantakiri pairani Pawa Kitoochiintoniki.

²⁵ Iroka otzisi Kitoochiintoni saikatsiri Mamiriniki, ari ipaitai-tzirori aajatzi Agar. Ikaratzi otomiyitari Agar, ikimita-kotaro tsika okanta impirataitaro iroori. Iriitaki osiyakaa-wintari Aapatyaawini-satzi sintsiwinta-siwaitarori Ikantakaan-taitsiri.

²⁶ Irooma pasini kooya iinapiroritari nowaisatzitini Abraham kaari impirataitari, irootaki kimitakarori iroomi aniro-tari. Irootaki asiyakaa-winta-kirori inkarati anintaa-jachani pasiniki nampitsi paitachari aajatzi Aapatyaawini saikatsiri inkitiki.

²⁷ Irootaki isankinata-koitakiri pairani ikantaitaki:

Okantawitaka ti piwaiyanti, maaniri pinawitaka, iro kantacha antaroitii pinkimo-siritai.

Ti piñaawityaaro pinkimaatsityaa piwaiyanti, pinkimosiriwin-tajyaa.

Tima oshiki tzimaatsini piwaiyanti okantawitaka imanintawitai-takami, ari panaa-kotajiro tzimawita-chari oimi.

²⁸ Iyikiiti, ari akimitaari Isaac otomi iinapirori nowaisatzitini Abraham, tima tzimatsi ikasiyakai-takairi aajatzi arokaiti.

²⁹ Tima pairani yoka otomi kooya ompirataaro tzimain-tsiri inintakaa-nikiini Abraham, antaro ikisaniintakiri otomi iinapirori tzimain-tsiri inintakaa-nikiini Tasorinkantsi. Irootaki tasonka-chari aajatzi iroñaaka.

³⁰ Iro kantacha ¿Paitama ikantai-takiriri Abraham Sankinari-tsiki? Iroka ikantai-takiri:

Ontzimatyii pimisitowiro pimpiratani, ojatai, aanajiri otomi. Tima iriitaki otomi piina-pirori asitajyaaroni okaratzi tzimi-motzimiri.

³¹ Ari okanta-tzimaita iyikiiti, tira ontomin-tayitaji ompirataaro, akimitaari otomi kaari ompirataaro.

5

1 Tima iriitaki Saipatzii-totaari tsiparyaa-kowintairi, irootaki ñaanta-yitaarori asaikawaiyita-sitaja. Ontzi-matyii ariihiro-wintajiro, tima ti onkamiithati apiitajiro ankimita-koyita-jyaari tsika ikanta ompirataari.

2 Pinkimi nonkanti. Naaka Pablo kamantzi-mirori iroka ñaantsi. Aririka pininti pimonkaratairo intomisitaa-niitimi, ampinaasi-waitaka pikimisanta-najiri Saipatzii-totaari.

3 Nonintzi napiitiro nonkantiri ikaratzi nintatsiri intomisitaa-niityaa, ontzimatyii ithotyiiromi maaroni Ikantakaan-taitani.

4 Tima inkarati nintanaa-tsiri imonkaratiromi Ikantakaan-taitani onkantyyaa intampatzika-siritan-tajyaarimi, itsiparyaa-naatyaari Saipatzii-totaari, ti iñiuro inkaminthaajiri.

5 Irooma arokaiti, ikantakaakaro Tasorinkantsi akimisan-tajiri Saipatzii-totaari, ayaakowinta awajiri itampatzika-siritai.

6 Tzimayitatsi totamisitaa-nita-chari, iriima pasini ti imatiro irirori. Ti onkowa-jaantajyaa iroka yasiyitajaira Saipatzii-totaari. Iro ninta-pirotacha ankimisanta-pirotanajiri, ari onkantyyaa antakoyita-wakaan-tanajyaari.

7 Pairani kamiitha pikanta pikimisanta-yitanaki. ¿Paitama owashaanta-kaaki-mirori iroopirori?

8 Tira iri washaanta-kayi-mironi itakamiri iyosiitakami.

9 Tima ikantaitaki pairani: “Kapichiini onawita siñakayirori opatha, aritaki omatakiro osiña-kayiro maaroni opatha.”

10 Nawintaakari naaka Awinkathariti, iriitaki kinkisiryaa-kaimini airo pisiritantaro pasiniyita-tsiri. Iro kantacha ontzimatyii iwasankitaitiri nintatsiri intzipina-sirita-kaimi, onkanta-witakyaa tsika-rika intzimi.

11 Iyikiiti, ti nosintsiwintimi pinto-misitaa-niityyaa. Arimi nonkantyyaa, ¿Arima inkisa-niinta-wintai-takinaro nokinkithata-kotziro ipaika-kotai-takiri Saipatzii-totaari?

12 Iro kantacha, ikaratzi nintayita-tsiri intzipina-sirita-kayimi, noninta-taiki naaka iriitaki pithoka-sitaita-CHANIMI intotaa-nityaa irirori.

13 Pinkimi nonkanti iyikiiti. Iyosiitai-takimi okanta piñaantaarori pisaika-siwaitaja. Iro kantacha, ti onkamiithati pantayitairo okaratzi pinintakaa-sitari awiroka. Iro kamiithatatsi pintakota-wakai-yitajyaa.

14 Oshiki onawita ñaantsi isankinatai-takiri pairani Ikantakaan-taitaniki, iro kantacha aparoni okanta kowapirota-chari ayotajiri, ikantaitzi:

Pintakota-jyaari pishininka, pinkimita-kaantiri pitakota awiroka.

15 Irooma aririka piwatsimaa-wakaiyaa ipoñaa pinkisa-wakaiyaa, aritaki piñaakiro pimpyaa-sirita-wakaiyaa.

Iniwita-sitaitari, aajatzi ikowakaan-tziri Tasorinkantsi

16 Pinkimi nonkanti: Aririka panta-piinta-najiro ininta-kayimiri Tasorinkantsi, aritaki piñaajiro piwashaantairo ayimatzi piniwita-siwaitari.

17 Tima tzimatsi piniwita-siyitari awiroka, tzimatsi aajatzi ininta-kayimiri Tasorinkantsi. Tira osiya-wakaiyaa iroka, onasiyita. Ari okanta kaari panta-piintantaro piniwita-siyitari.

18 Iriirika Tasorinkantsi antakaa-najimironi inintakaa-yitzimiri, tira pañai-motajiro Ikantakaan-taitsiri.

19 Ti omaantyya antapiintzirori iniwita-siyitari, iroka ikantayita: Ti iinatyaaro itsipatari imayimpi-waitzi, iñathata-wakaa-waita, ñaathata-siwaitan-taniri,

20 yamanawaitziri iwitsikaitani, iwisiryya-waijiita, ikisaniinta-wakaa-waita, iñaana-winthata-wakaa-waita, ti yawintaa-wakaa-waityaa, iyatsimata-wakaa-waita, imaimanita-wakaa-waita, ti yaripirota-wakaa-waityaa, ti yaapatyaa-wakaa-waityaa,

21 isama-kota-wakaa-waitaro yasiyitari, iwawakaa-waita, isinkiwaita, iniwikitakaro yoimosirinka-waityaa yantantyaarori kaari-pirori, yantayitziro tsika-rika opaiyitari. Tima irootaki nosintsi-thata-kimiri pairani airo pantanta-yitaro iroka. Tima aririka pantayitakiro, airo piñiuro impinkathari-wintaimi Pawa.

22 Irooma okaratzi yantakaan-tziri Tasorinkantsi, añiuro antakotantyya, tharowinta ankantyya, kamiitha asaikanaji, amatsinka-wintaniri, kawintha okantanti, pimanta-waitaniri, oisokirotaniri,

23 tsinampa-siriri, ñaako-siritaniri. Ti othañaapithatairo Ikantakaan-taitziri amayitajiro iroka-payi.

24 Iro kantacha, ikaratzi owashaanta-jirori kaari-pirori yasiyitaari Saipatzii-totaari, kimiwaitaka ipaika-kotaa-tyiromi okaratzi iniwita-piinta-sitari yantasi-tyaarimi irirori.

25 Tima inampi-siritan-taira Tasorinkantsi, ontzimatyii amata-piintairo okaratzi inintakaa-yitairi.

26 Ti onkamiithati ankimosiriwinta-waityaa, ti onkamiithati ankantzi-moniinta-kaawaityaari ashininka, ti onkamiithati asamako-niinta-waityaari yasiyitari pasini.

6

1 Iyikiiti, aririka piñiuri tzimatsini ikinakaa-sitani, tima antaiki-siri pikantaka awiroka, piyomitaa-najiri. Paamaw-

intyaa tsinampasiri pinkantyyaa, otzimi = kari pikinakaasitani awiroka.

² Pamitakota-wakai-yitanajyaa, pinkimita-kaantiro piwatsinaryaa-kota-wakaa-tyiyyaami yanatai-tziro tinari. Tima ari onkantyyaa pimonkaratan-tyaarori pantayitanajiro ikantakaantsiri Saipatzii-totaari.

³ Tzimatsi-rika kinkisiryaa-waita-chari, inkanti: "Iriipiro nonatzi naaka." Apaniro yamatawi-waitaka, tima tikatsi impaita-matsityaa irirori.

⁴ ontzimatyii ankinkisiryaa-kotyaa maaroni, inkini ankimo-siri-winta-wakaiyaa. Airo akanta-siri-waitzi: "Nanaakiri yonta."

⁵ Tima maaroni otzimayitzi ikowaitakiri antayitiri.

⁶ Ikaratzi ikinkithatakaa-piintai-tziri iñaani Pawa, okamithatzi impinatiri yomitairiri, tima tzimatsi kowityii-motariri irirori.

⁷ Tikatsira matironi yamatawitiri Pawa. Ikaratzi nintawita-chari yamatawitirimi, apaniro yamatawi-waitaka. Okimiwaitakaro tsikapaita-rika impankitai-tirimi, aririka onkithotanaki airo opasinitzi okithoki irojatzii inkoyaaiti tsika okanta impankitai-takiri.

⁸ Ari ikimitari ikaratzi antapiinta-kirori iniwita-siyitari, kimiwaitaka yawiitaa-tyiromi owasankitaantsi. Iriima ikaratzi antayita-najirori inintakaan-tziri Tasorinkantsi, kimitawai-jiita iri awiitaji-ronimi añaanitantsi.

⁹ Ontzima-tyiira amawintyyaa airo apirawintantaro antayitairo kamiitha-yitatsiri. Aikiro ajatakaa-nakityiira, airo okantzimo-niinta-waitajai. Ari onkantyyaa añaanta-jyaarori kimiwita-karori yawiitai-takiri.

¹⁰ Irootaki aninta-pirotantari anisironka-yitajyaari maaroni, aroka iri anisironkata-wakaiyaa akaratzi akimisanta-yitajira.

Itharowintaro Pablo ipaika-kotzi-wintakari Saipatzii-totaari

¹¹ Iyikiiti, naakataki sankinatzi-mirori nakoki iroka, antaro-payi nokanta-yitakimiro.

¹² Tima inkaratzi sintsiwinta-kimiri pinto-misitaa-niyityaa, inintakaa-siwaitaro irirori, inimota-kaantyaariri ikarajitzi. Ari onkantyyaa airo imaimanitan-taitari inkinkithata-kotairi Saipatzii-totaari ipaikakoi-takiri.

¹³ Tima inkaratzi totamisitaa-nitain-chari, ti imonkarataa-jatiro Ikantakaan-taitsiri. Iro kantacha isintsiwintawaitakimi awiroka pinto-misitaa-nitajyaa, ari onkantyyaa intharowintan-tyaari aririka imatakaa-kimiro isintsiwintimi.

¹⁴ Irooma naaka ti noninti nontharowinta-waityaa, iro noninta-taiki nontharowinta-jyaaro ipaika-kotai-takiri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. Tima ipaikakowintakana naaka Saipatzii-totaari, okimiwaita-naaro onkama-pithata-tyiinami osaawi-sato, ari nokimitzimotakaro naaka nokama-pithatakiro osaawi-sato.

¹⁵ Tikatsira ompaitzi-mota-najyaari Saipatzii-totaari aroka-rika totamisitaa-nitaari, tirika antomisitaa-nityaa. Iro kowapirota-naachari ikimita-kaantajai owakirami iwitsikaitajai.

¹⁶ Inkarati kimisantaironi nokanta-yitakiri, ari isaikayitaji kamiitha, nisironka inkantaitiri. Ari inkanta-yitajyaari ikaratzi yasapirotaari Pawa iroñaaka, ikimitaa-witakari pairani Israel-iiti.

¹⁷ Ari okarata-paaki iyikiiti, ti noninti imaimani-waitaitina. Tima oshiki iwironta-wintai-takinari naaka Awinkathariti Jesús.

Owiraantarori withataantsi

¹⁸ Iyikiiti, nonintzi inkawinthaa-siritaimi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. Omapirowí.

ISANKINARI PABLO ITYAANTZINIRI EFESO-SATZI

Withataantsi

¹ Naaka Pablo, Ityaantani Jesús Saipatzii-totaari nonatzi, irootaki inintakaa-kinari Pawa. Awirokaiti nosankina-yitzini pikaratzi yasiyitaami Pawa, pikimisanta-nairi Jesús Saipatzii-totaari anta Efeso-ki. *

² Onkawintha inisironkata-jyaami Asitairi Pawa, kamiitha isaikakaa-yitaimi, ari inkimitzi-tyaamiri aajatzi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

Itasonka-winta-siritantzi Saipatzii-totaari

³ Thami antharowinta-jyaari Pawa, iriritari Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, iriitaki tasonka-winta-siritairi ityaanka-kairi Saipatzii-totaari ipoñaakaro inkitikinta.

⁴ Iriitaki oyosiyita-kayiri pairani tikira-mintha iwitsiki-roota kipatsi, iyotzitaka ari yasiyitai Itomi, kitisiri ankantzi-mota-jyaari, tikatsi inkanta-koitai.

⁵ Oshiki itakoyitakai. Ari okanta ityaantan-takairiri Jesús Saipatzii-totaari, iro opoñaantari itominta-yitai, tima ikowitaika irirori pairani inisironka-yitajai.

⁶ Irootaki awisiryaa-wintanta-piinta-jyaariri Pawa, tima antaroiti ikawintha-yitai, yaapatyaa-yitajai, iro opoñaantari ityaanta-kairi Itako-pirotani.

⁷ Tima oshiki ikawintha-yitai, ipinako-winta-yitajai ikapathain-kamintakai pairani Itomi. Ari okanta ipyaakotan-tairori antayiwitakaro kaari-pirori.

⁸ Ari ikinakairori Pawa, tima yotaniri inatzi, iroopirori onatzii ikinkisiryaaantari irirori.

⁹ Iyotakaa-yiitairo okaratzi ikinkithasiritzi-takari pairani irirori, tikatsi yowityaaroni onkarati yantajiri.

¹⁰ Tima okaratzi ikinkithasiritzi-takari, aritaki onthotyaaqyaa omonkara-yitajyaa. Aririka impiyaji Saipatzii-totaari, ari inkarati impinkathari-wintairi maaroni tzimayita-tsiri inkitiki, aajatzi kipatsiki.

¹¹ Ikinkithasiritzi-takaro okaratzi iyotakaa-yitairi iroñaaka. Irootaki iyosiyitan-tajairi, tima inkasiya-kaitzita-kayiri intyaantajairi Itomi. Tima okaratzi yantayitakiri, irootaki ikinkithasiritzi-takari pairani irirori.

¹² Irootaki imatanta-yitakarori iroka Pawa, onkantyyaa nonkimosiriwintan-tyaariri nokarajitzi nitayitakaro nawintaa-nakari Saipatzii-totaari.

* 1:1 yasiyitaami Pawa = kitisiriri

¹³ Ari pikimiyitakari aajatzi awirokaiti omapoka pikimkota-wakiri Saipatzii-totaari owakira ikinkithata-koitapaakiro Kamiithari Ñaantsi, pikimisantanaiki. Tima ikasiyaka-kamiri pairani intyaankimiri Tasorinkantsi, iriitaki yotakayi-mironi yasiyitaa-tyaami, ari inkantaitaa-tyiironi inampi-siritan-tyaami.

¹⁴ Tima añaakiro ti yookajai Tasorinkantsi, ari ayotziri omapiro Pawa ithotyiro okaratzira ikasiya-kaajairi. Asi owatyiro irojatzi itsiparyaakowintan-tajyaariri ikaratzi ipinako-wintairi irirori yasiyitajai. Irootaki iwisiryaa-wintan-taityaariri otzimi-motziri iwaniinkaro.

Oyosirita-kaantzirori, oiñaarontzirori aajatzi

¹⁵ Tima nokima-kotakimi tsika pikanta pikimisanta-najiri Awinkathariti Jesús, tsika pikanta pitakoyita-naari ikaratzi yasiyitaari, †

¹⁶ ti nowashaantiro nopaasoonkita-kowintzimi, namana-kota-piintzimira.

¹⁷ Namaniri Iwawani Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, asitarori waniinka-rontsi. Irootaki nokowa-kotan-tariri iyosirita-kayimi, yoiñaaronta-pirota-jimiro tsika ikanta-kota irirori,

¹⁸ inkinkithasirita-kayimi onkantyya piyota-kotantyaarori iyaakoniintari ikaratzi ikaima-siritairi, piyotakotan-tyaarori aajatzi owaniinkata-taika iñaakayita-jiriri Pawa yasiyitaari,

¹⁹ piyota-kotan-tyaarori aajatzi antaroiti isintsinka tikatsi kimityaarini. Oshiki onkanta-kaayitajai isintsinka akaratzi akimisantajiri. Tima irojatzi isintsinka

²⁰ ipiriintan-taariri pairani Saipatzii-totaari ikamawitaka, yaanajiri inkitiki, imisaika-wajiri irako-piroriki.

²¹ Ari ikaratajiri Pawa ipinkathari-wintajiri maaroni pinkathari-witachari, jiwawita-chari, tzimawita-chari isintsinka, ompiratan-taniri, maaroni tsika-rika ipaiyitari. Tira apatziro impinkathari-wintairi ikaratzi tzimayita-tsiri iroñaaka, ari inkarati impinkathari-wintajiri tzimayitaa-tsini apaata. Omapiro yanaa-kotantaki, tima pinkathari-pirori inatzi.

²² Tima irijatzi Saipatzii-totaari imatakairi Pawa iji-watairo maaroni, ikimita-kowaitakari makoryaa-kitzitan-tariri iisaniintani. Irijatzi Saipatzii-totaari ikimita-kaanta Pawa iriimi iitoyita-tyaami ikaratzi kimisantaa-tsiri. ‡

† 1:15 yasiyitaari = kitisiriri ‡ 1:22 makoryaa-kitzitaantsi

23 Iriima ikaratzi kimisanta-yitaa-tsiri, ikimiwaitaka iwathami inatyimi Saipatzii-totaari, inampi-siri-yitan-taari. Ithotyiro isaikaki tsika-rika-payi.

2

Itakotai Pawa iro awisako-siri-yitan-taari

¹ Iriitakira Pawa owañaayitajimi awirokaiti, tima pairani kimiwaitaka owamaayita-tyiimimi piyaari-piro-siritani.

² Iro pantayita-piintakiri tsika ikanta piñaayitziri osaawisatziiiti, pantasi-yitakaro ikantakaan-tziri sintzitakairori tampyainka, iriitakira winthata-kaayitariri atziri-payi impiyathatyaari Pawa.

³ Ari akantawitakari pairani maaroni arokaiti, antapiintakiro anintakaa-siwaitari, aniwita-siwaitari aajatzi, irootaki akinkisiryaa-piintakari. Ari akimita-koyiwitakari inkarati iwasankitaitairi.

⁴ Iro kantacha Pawa nisironkatan-taniri, oshiki itakoyitai,

⁵ yañaakaa-yitai owamaima-witakai kaari-pirori iwañaajiriranki Saipatzii-totaari. (Tima oshiki ikaminthaajimi Pawa, irootaki iwawisaako-siritan-taamiri aajatzi awiroka.)

⁶ Tima iwañaajirira Saipatzii-totaari, ari ikimitaa-yitajiri aajatzi arokaiti. Iriitaki kantakaarori atsipa-siritan-taariri Saipatzii-totaari Jesús inkitiki.

⁷ Irootaki yantanta-karori maaroni iroka-payi iyotantaitajaari apaata oshiki ikaminthaantaki, ityaanta-kairi Saipatzii-totaari Jesús iwawisaako-siri-yitai.

⁸ Irootaki piñaantaarori pawisako-siri-yitai pawintaa-yitaari. Iriitaki Pawa kimitakaan-taarori impasita-jyaamiro awisako-siritaantsi,

⁹ tira awiroka matironi piwawisaako-sirityaa apaniroini. Ari onkantyyaa airo pinkimosiriwinta-siwaitanta.

¹⁰ Tima iro iwitsika-yitan-takairi ankimisantajiri Jesús Saipatzii-totaari, antayita-piintainiri kamiitha-yitatsiri, irootaki inintakaayita-kayiri pairani antayitiniri.

Aripirotairi Saipatzii-totaari ipaikakoi-takiri

¹¹ Tima maaroni awirokaiti kaari Judá-iti, ipaiyitzimi noshininka-payi “Kaari totamisitaari.” Iriima iriroriiti ipaita-wakaiyita “Totamisitaari.” Tikatsi ompai-tzimaityaa, tima yantasi-yitakaro koñaanita-tsiri awathaki.

¹² Pinkinkisiryaa-kotyaa, pairani tikira pinkimisantiriita Saipatzii-totaari, ti pintzipa-wityaari Israel-iiti, pinasijitaka. Ti piyotako-wityaaro ikantakaan-taitsiri, ti piyotako-wityaaro aajatzi ikasiya-kaitairi. Okantawitaka pisaiki kipatsiki, ti piyota-kotiri Pawa, ti piyowityaa aririka pawisakotajimi.

¹³ Irooma iroñaaka pikimisantajiri Saipatzii-totaari Jesús, paapatyii-yaari Pawa. Okantawitaka intaina piwawitakari pairani, iro kantacha ikapathain-kawintakimi pairani Saipatzii-totaari, aripaiti paapatyii-yaari Pawa.

¹⁴ Ari okanta ikantakaakaro Saipatzii-totaari asaikan-taari kamiitha. Iriitaki kantakaa-karori Judá-iti ishininkantaariri kaari Judá-iti, yaakamiithata-wakaa. Tima pairani oshiki ikisaniinta-wakai-yitaka. Irooma iroñaaka kimiwaitaka itanto-ryaatyiiromi tantotsi onasiyi-witakariri.

¹⁵ Tima pairani noshininka-payi ikisaniintakiri maaroni kaari noshininkata, kaari yotakotironi Ikantakaan-taitsiri. Iro kantacha ikimaatsi-waitakaro pairani iwatha Saipatzii-totaari, ipyaa-pithatairi kantakaan-tzirori ikisaniinta-wakaa, ari opoñaanaja yaakamiithata-wakai-yitanaja, okimiwaita-nakaro aparonimi atziri ikantanaja iroñaaka.

¹⁶ Tima inkamawinta-kayi pairani Saipatzii-totaari ipaika-kotai-takiri, ari okarata-paaki akisaniinta-wakaa-piintaka, akimita-kaantajiro awamaaki-tyiiromi. Tima aparoni akan-tanaja awathaki aripiro-yitaari Pawa.

¹⁷ Iro ikantai-tantari pairani:

Ipokaki, ikamanta-yitajimiro kamiithari ñaantsi onkantayaa pisaikan-tajyaari kamiitha, tima intaina pisaikayitaki. Ari ikimitaa-yitakiriri aajatzi saikayita-tsiri okaakiini.

¹⁸ Tima iriitaki Saipatzii-totaari kantakaa-karori añaanta-yitaarori akaratajiri awintaari Pawa, tima apintzi inatzii Tasorinkantsi matakayirori.

¹⁹ Ti piyotako-wityaari pairani Pawa, ti pishininkawityaari aajatzi. Iro kantacha pikimiyitaari iroñaaka ikaratzi kimsanta-yitziriri, ti pimpasinitzi-motajiri, tima pishininkataari Pawa.

²⁰ Pikimiwaita-naaro awirokami pankotsi iwitsikai-takimi. Iriima Kamantan-tzinkariiti aajatzi Tyaantaariiti iriitaki kimitakyaa-ronimi kisopatha kiraawiro tsika iwitsikai-takiro pankotsi. Iriima Saipatzii-totaari iriitaki otzinkami.

*

²¹ Tima okaratzi iwitsikan-taita-karori pankotsi, kamiitha oosoyitaka, iro iwitsikan-taitarori itasorintsi-pankoti Awinkathariti.

²² Ari pikimiyita-naari awirokaiti pikimiwaitakaro tsika okanta oosoyita kamiitha pankotsi, ari inampi-siritan-tajyaami Pawa.

* **2:20** otzinkami = mapithanthaa, tima irootaki mapitatsiri iwitsikai-tzirori pankotsi kanta-kota-chari.

3

Itakotai Pawa iro awisako-siri-yitan-taari

Inkinkithata-kairi Pablo kaari Judá-iti

¹ Irootaki opoñaantari, naaka Pablo, tima yasita-kotai-takina nokinkithata-kota-jimiri Jesús Saipatzii-totaari awirokai kaari noshininkata,

² piyojiitzi iriitaki Pawa owakinari nonkinkithata-kaayitajimi, tima antaroiti ikawinthaakimi.

³ Tima nosankinata-kimiro kapichiini tsika okanta iñaakai-takinaro kaari iyotako-witaita pairani.

⁴ Aririka piñaanatakiro, aritaki piyotajiro okaratzi noyota-kota-jiriri naaka Saipatzii-totaari kaari iyotako-witaitari pairani.

⁵ Tima pairani tikatsi atziri yotakowityaaroni yantiri Pawa. Iro kantacha iyota-kayina Tasorinkantsi nokaratzi Notyaankaa-ritzi aajatzi Kamantan-tzinkariiti.

⁶ Iroka kaari iyotako-witaita: Yawisako-siritzi-tajyaa kaari noshininkawita aririka inkaman-taitajiri Kamiithari Ñaantsi tsika ikanta-kota Jesús Saipatzii-totaari. Ari iñaakai-tajiri ikasiya-kaita-kiriri Judá-iti, tima ishininkata-wakaiyaa.

⁷ Irootaki nomatan-taarori iroñaaka nokinkitha-yitajiro, tima iriitaki Pawa tasonka-winta-siritanari nantantarori okaratzi aawyaa-sirita-kainari isintsinka, tima oshiki ikaminthaajana.

⁸ Tima naaka yanaa-kotani maaroni yasiyitaari Pawa. Iro kantacha ikaminthaajana naaka, isinitakina nonkinkithata-jiniri Kamiithari Ñaantsi kaari Judá-iti, iro iyotanta-jyaari oshiki itasonka-winta-yitairi Saipatzii-totaari. *

⁹ Isinita-kinaro noiñaaronta-jiniri okaratzi amanako-witaka pairani yantiri Pawa. Tima iriitaki owitsika-yitakirori maaroni añaayitairi iroñaaka.

¹⁰ Irootaki yantanta-karori maaroni iroka, onkantyyaa iyotantyaari inkiti-wiriiti pinkathari-yitatsiri yotaniri ikanta Pawa, aririka iñaayitai akaratzi akimisantajiri.

¹¹ Tima yasi iwiro ikinkithasiritzi-takaro pairani yantiro, irootaki ityaankan-takariri Awinkathariti Saipatzii-totaari Jesús.

¹² Tima awintaari iroñaaka Saipatzii-totaari, aritaki yaakamiithatai Pawa, airo atharowanta-siri-waitari.

¹³ Irootaki nokantan-tamiri: Paamaiyaa okantzi-moniintami = kari okaratzi nokimaatsita-kowintakami. Tima irootaki tharowinta-yitajyaamini awirokai.

* 3:8 yasiyitaari = kitisiriri

Antaro itakotaantsi kaari inthotyüiti iyotakoitiro

¹⁴ Irootaki opoñaantari notyüirowa-sitari Asitariri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari,

¹⁵ tima iriitaki Pawa asiyyitaariri maaroni, ikimita-kaanta-yitai arokayitaji ishininka. Okantawita aroka-rika inkiti-wiri, aroka-rika osaawi-satzi.

¹⁶ Nokowa-kota-piintakiri Asitairi, otzimi-motziri owaniinkatan-tyaari, antaro intasonka-winta-yitimi, yaawyaa-sirita-kaayitaimi Itasorinka.

¹⁷ Nokowa-kota-piintakiri aajatzi Saipatzii-totaari inampisiritan-tyaami, tima pawintaa-yitana-jyaari awirokaiti. Pinkimita-kotyaaro pankirintsi parithata-tsiri kamiitha, irootaki paapaikan-tanakyaa itakonka.

¹⁸ Irootakira ikimatha-pirotan-tajyaarori ikaratzi yasiyitaari Saipatzii-totaari, okimiwaitakaro antaro onatyüimi itakonka, santha onkaratimi, jinoki onkantyaami, inthompoi onatyüimi.

¹⁹ Irootaki namana-kotanta-piintamiri pinkimatha-pirotairo antaro itakotai Saipatzii-totaari, anaïro maaroni iyotako-witaitari, irootaki piñaanta-jyaarori ithotyüimi Pawa isaika-siri-pirotan-taami.

²⁰ Thami antharowinta-jyaari Pawa, tzimatsiri isintsinka, iriitaki ñaakaayitaironi oshiki anaanakiro okaratzi akamiyitziriri. Airo athotyüiro ankinkisiryaa-kotajiro isintsinka aririka añaayitairo okaratzi yantzimo-siri-yitairi.

²¹ Thami ankimosiriwinta-jyaaro okaratzi yantakaa-kiriri Jesús Saipatzii-totaari, aajatzi okaratzi yantzi-motairiri awintaa-yitaariri. Ari inkimita-jyaari inkarati ancharini-yitajyaari, irasi iwiro aajatzi intharowinta-jyaari irirori. ¡Omapirowí!

4*Owichaa ikantakaa-yitajai Tasorinkantsi*

¹ Aritakira okantayitakari, tima yasita-kotai-takina nokinkitha-kotajiri Awinkathariti. Irootaki nonkantantyaamiri: Panta-piinta-jiniri ikowakaa-yitajimiri, tima ikaima-siritani pinayitatzii.

² Tsinampa pinkantajyaa, amatsinka pinkantajyaa, kisasiwaini pinkantajyaa pintakota-wakai-yitajyaa.

³ Piñaasintsi-yitajyaaro pijata-kayiro pisaiki kamiitha, tima iriitaki Tasorinkantsi owichaa-wakai-yitaamiri.

⁴ Okimiwaitakaro aparoni akantanaja awathaki, tima aparoni ikanta Tasorinkantsi. Ari okimitari aajatzi aparoni okanta ikasiya-kaayita-jimiri Pawa piyaako-niintajiri.

⁵ Aparoni ikanta Awinkathariti, aparoni ikanta akimisan-tajiri, aparoni ikanta akiwaawintaari.

⁶ Aparoni ikanta Pawa, iriitaki Asiyitairi maaroni. Iri-itaki pinkathari-winta-yitajiri maaroni, ithotyiiro inampisiri-yitanta maaroni.

⁷ Iro kantacha, onasiyitaka imatakaa-yitairi Saipatzii-totaari itasonka-winta-yitakaira. Okimiwaitakaro ompaityaami impasiyita-kairimi.

⁸ Irootaki isankinata-koitakiri pairani ikantaitzi: Owajinokaja, ijiwayitairi yiitsinampaakiri owayiri-witakariri.

Tima okaratzi yaapithatan-takiri, ipasiyitaari iwayiriti.

⁹ ¿Paitama ikantan-taitari: “Owajinokaja?” Irootakira ikantan-taitari, tima yitapaintaro ipoka-paintzi aka os-aawiki kipatsiki.

¹⁰ Tima ikaratzi oshaawiinkain-chari kipatsiki, irijatzi owajinokaa-chari yanaa-pirotajiro ojinokitzi inkiti, irootaki ithotyaaan-tarori isaikan-taaro maaroni tsika-rika-payi.

¹¹ Iriitakira tasonka-wintan-tayitaa-tsiri okanta Atyaankaa-ritan-taari aroka-payi. Tzimatsi Kamantan-tzinkaritatsiri. Tzimatsi pasini kinkithata-kaanta-najirori ñaantsi yawisako-siritan-taitari. Tzimayitatsi pasini jwayitanajiriri kimisantzinkari, tzimayitatsi aajatzi yomitaantaniriiti.

¹² Ari ikantayitaari maaroni yokaiti, iriyyitakira yotakaa-yitajirini inkarati yasiyitaari Saipatzii-totaari tsika inkantyyaa yantawaitainiri, inkini iwitsika-sirita-kaayitajyaari, inkimitan-tajjaarori iwathami Saipatzii-totaari inatzii.

¹³ Irojatzi añaanta-jjaarori ayotako-pirotajiri Itomi Pawa, onkimita-jjaaromi awichaa-wakai-yitajyaami akimisantayitajira. Irootaki amatantyaarori ajata-kayiro asiya-kotajyaari Saipatzii-totaari, antaiki-siri ankantajyaa.

¹⁴ Aritapaaki akimitakari ikantaranki iintsi, oshiki ipasiniyitzi aikiro ijatatyii inkimotati. Tima ari ikantayitari kaari sintatsini yamatawaititiri, iyotaiti-rika kaari tampatzikata-tsini. Iriyyitaki kimitakarori arapana-yitakairi tampyaa, okinayitzi tsika-rika-payi.

¹⁵ Irootaki añaawinta-yitajai iroopiro-pirotatsiri onkanta-kaakai atakoyitantaja. Ontzimatyii antaiki-siri-yitaji, ankimita-jyaari tsika ikanta Saipatzii-totaari. Tima iriitaki Saipatzii-totaari kimitana-jyaaronimi aito.

¹⁶ Irooma maaroni arokaiti akimitaro iroorikami iwatha. Tima aparoni atziri kimotatatziiri iwathaki kamiitha owichaa-wakaiyita tsika iwawitonkiyita, tima kamiitha ikanta itikatsitzi iwathaki. Ari ankanta-yitajyaari arokaiti

iwathayitaira Saipatzii-totaari, antawaita-jiniri kamiitha, amitakota-wakaai-yitanajyaa, antakota-wakaa-najyaa aajatzii.

Owakirari añaatari ikantakaa-yitaaro Saipatzii-totaari

17 Pinkimi nonkantimiro okaratzi iyotakaa-kinari Awinkathariti: Aritapaaki pikimita-koyitakari osaawisatziiiti, tima aminaasi-yitaka yantayitziro irirori okaratzi ikinkishiryaayitari,

18 osiyawaitakaro ikinkisiryaaani tsika okanta tsitinikiri. Kisosiri ikantayitaka, ti inintajiiti iyota-kotairi Pawa, ti iñiuro yanintai-yaaro inintakaa-witakariri.

19 Ti impasiki-wintajyaa, iro ayimatakiri imayimpinka, iyaari-piro-sirinka yamita-piintakari.

20 Irooma awirokaiti, piyota-kotajiri Saipatzii-totaari, ti onkamiithati pantayitairo iroka-payi.

21 Tima omapiro-rika pikimisantairi, piyotanajiro iroopirori onatzii okaratzi iyomitaanta-paintziri irirori.

22 Tsika-rika pikanta-witaka pikaaripirodzi pairani, ontzimatyii piwashaanta-yitairo, tima amatawitakimi okaratzi piniwiwai-yitari awiroka.

23 ontzimatyii pinkimita-kaantairo owakirataa-tyiimi pikinkisiryaaani.

24 Ontzimatyii piwakira-siri-yitai, irootaki iwitsikan-takamiri pairani Pawa pinkimita-jyaari irirori, tampatzika-siri-piro pinatyii, kitisiriri pinkantajyaa.

25 Tira onkamiithati pamatawita-najiri pishininka-payi, iro kamiithatatsi piñaa-nita-jyaaro iroopiota-tsiri. Tima onkimita-naatyii-yaaro owichaa-wakai-yityaami.

26 Ari okantari aajatzii, aririka pinkisyaa, piriipiroti pikaaripiro-siritzi-kari. Ontzimatyii piñaa-sintsityaaro piwawisaan-tyaarori sintziini pimasirinka, airo pimaa-kotziro irojatzii pasini kitaitiri,

27 pisinitajiri = kari Kamaari yanta-kayimiro kaari-pirori.

28 Kosintzi-rika pinatzii, piwashaantairo, ontzimatyii pantawaitaji. Pinkimaatsi-winta-jyaaro pantawai-wintiro pininta-yitziri, onkantyyaa piñaantyaarori ontzimi-moyitaimi, ari onkantyyaa pimpassi-yitan-tyaariri asinonkaa-yitachari.

29 Ari okimitari aajatzii, tira onkamiithati piñaawaita-sityaaro kaari-pirori ñaantsi. Iro piñaawaita-piinti kamiithari ñaantsi, ari onkantyyaa piwitsika-sirita-kaanta-jyaariri kimayitimini.

30 Airorika pantayita-najiro kamiithata-tsiri, aritaki iwasirita-kota-kyaaami Tasorinkantsi poñaachari Pawaki.

Tima iriitaki aamaako-winta-piinta-kamiri irojatzii apaata pawisako-siritan-tajyaari.

³¹ Piwashaantiro iroñaaka pikisa-siritaka, aritapaaki pikisa-piintaka, piña-katsimatantzi, piñaana-minthatan-tayitzi, pikisi-matantzi. Ontzimatyii piwashaantiro pan-tayitakiro kaaripiro-yitatsiri.

³² ontzimatyii pinkamiitha-siritai, pinisironkata-wakai-yitajyaa. Ontzimatyii pimpyaako-yitairi ikaratzi owaaripiro-sirita-kimiri, ikimitaa-jimira Pawa ipyaakotaimi irirori ikami-motaimira Saipatzii-totaari.

5

Tsika inkantajyaa yasitaari kitainkari

¹ Tima itakotani pinatzii Pawa itomiyitaamira, ontzimatyii pinkimita-kota-jyaari ikimitara irirori.

² Itako-siri pinkantanti, pinkimita-kotyaari Saipatzii-totaari itakoyitakai, yatsipi-wintakai ipaikakoitakiri. Irootakira kimitakarori okasankai-nkatzi ipomitai-tziniriri Pawa, oshiki ookimotakari.

³ Tima yasitajyaami Pawa awirokaiti, tira onkamiithati pimayimpi-waiti, omapiro okowiinkatzi. Ti onkamiithataa-jati pinkinkitha-waita-koyitairo. Ari okimitari pasini kaaripiro-yitatsiri, aajatzi okimita aririka piniwiyityaaro awaararontsi. *

⁴ Ti onkamiithati piñaawai-yitairo kaari-pirori, pintsinampaan-tayiti, tikatsi apantyaaroni iroka-payi. Iro kamiithatatsi pimpaasoonkitairi Pawa.

⁵ Tima piyojiiti awiroka airora yaitajiri ikaratzi mayimpi-waiyita-tsiri tsika ipinkathari-wintantaji Saipatzii-totaari itsipataari Pawa. Ari inkimityaari aajatzi ikaratzi kaaripiro-siri-waita-tsiri, ikaratzi niwiyitarori owaararontsi ikimita-kaantaro iwawanimi onatyii.

⁶ Paamawintyaa yamatawitai-tzimi = kari. Tima tzi-matsi yomitaa-yitimini ininti yamatawitimi, ari onkantyyaa yoitzipinaa-siritan-tyaamiri. Aritakira iwasankitaa-yitairi Pawa inkarati piyathata-chani.

⁷ Ti onkamiithati aajatzi pintsipa-winthatyaari yokaiti.

⁸ Tima pairani tikira pinkimisantiriita Awinkathariti, kimiwaitaka pisaika-tyiimi otsitini-kitzi, pantayita-piintakiro kaari-pirori. Iro kantacha yasiyitaami Pawa, kimiwaitaka pisaikaa-tyiimi okitainkatzi. Irootaki pisaikantajyaari kamiitha pinkimita-kaanta-nakiro isaikaitzi okitainkatzi.

* 5:3 yasitaami = kitisiriri

9 Tima inampi-siritan-tajyaami Tasorinkantsi, aritaki piñaayitairo pinkaminthaantaji, pintampatzika-siritai, piñaawaita-piintajiro iroopirori.

10 Ontzimatyii panta-piinta-yitanajiro ookimotyaarini Awinkathariti.

11 Airo pitsipa-winthatari kimitakariri saikayita-tsiri otsitini-kitzi. Piyomithathatiri, tima ti onkamiithati yantay-itziri, aminaawaitantsi onatzi.

12 Tima oshiki owaañaantzi aririka ankinkithata-kotiro okaratzi yantaitziri amanani-kiini.

13 Iro kantacha aririka piyomithathatakiri, kimiwait-aka piitatyii-nirimi iyaari-pironka. Aritaki inkinkisiryaa-yitanaiyaa, inintanajiro irirori inkamiitha-siri-yitai, tima onkimita-jyaaro isaikanaa-tyiimi okitainkatzi.

14 Irootaki ikantai-tantakari:
Aritaki pimaaki, pisaakiti,
Pintzinaaji pintsipa-yitakari kaminkari,
Iriitaki ootajimini Saipatzii-totaari.

15 Aamawinta pinkanta-winta-jyaaro onkarati pantayitiri, airo pisiyako-yitari masontzi-siriri, pinkimita-kotyaari ikan-tayita yotaniri.

16 Airo pisaika-waita-sita, tima tzimatsi oshiki kaari-piro-siririiti iroñaaka.

17 Airo pimasontzi-siri-waitzi, pamina-minatiro pinkimathatairo ininta-kayimiri Awinkathariti.

18 Airo pisinki-waita, tima oshiki okowiinkatzi. Okowa-pirotatyaa isaika-siritan-tajyaami Tasorinkantsi.

19 Pinkinkitha-waita-najiro awirokaiti Panthaantsi, pimpanthaa-yitiro onkarati iyosirita-kayimiri Tasorinkantsi, owisiryaa-winta pinkanta-winta-jyaari Awinkathariti.

20 Paasonki piwapiintajiri Asitairi Pawa piñaayitziro maaroni tsika-rika opaiyita, tima pinkatha piwayitairi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. †

Pimpinkathata-wakai-yitajyaa

21 Ontzimatyii pimpinkathata-wakai-yitajyaa, tima pinkatha piwayitairi Pawa.

22 Iinantaitari, pimpinkathatairi piimi-payi, pinkimita-kaantiri pipinkathatziri Awinkathariti.

23 Tima inkarati iimintaitari ijiwatziro iina, ikimitakari Saipatzii-totaari ijiwatziri kimisantzin-kariiti. Tima yoka Saipatzii-totaari ikimita-kaantari kimisantzin-kariiti iriimi iwatha, iriimi Saipatzii-totaari iitotana-jyaami kimisantzin-kariiti. Iriitaki wawisaako-siri-yitairini.

† 5:20 pinkatha piwayitairi = wairontsi

24 Tima maaroni kimisantzin-kariiti pinkatha iwairi Saipatzii-totaari, ari onkimityaari kooya-payi ompinkathata-piintairi oimiiti.

25 Iimintaitari, pintako-yityaaro piinaiti, pinkimita-kotyaari Saipatzii-totaari itakoyitakari kimisantzin-kariiti, iriita-jaantaki atsi-piwintakari inkama-winta-yitairi.

26 Irootaki yantanta-karori iroka onkantyyaa inkiti-sirita-kaantairi. Arira omatanaari aririka inkiwaan-taiti, ikanta-piintaitzi: "Nokimisantajiro Iñaani."

27 Tima inintatzii Saipatzii-totaari kitisiri inkanta-yitajyaa ikaratzi kimisantairiri, kimita-jaantakami ti inkaaripiro-siritimi kapichiini. Tima isiya-kotaari Saipatzii-totaari ikanta aatsini iina, ti ininti iñiuro iinanta-yari ampithatyyaa, opitsi-poroki-waiti, owaniinka onkantyyaa.

28 Irootaki yantayitairi iimintaitari, intakotyyaaro iinaiti. Inkimita-kaantiro itakotaro iwatha irirori, ari inkimita-najirori aajatzi iinaiti intakotyyaaro.

29 Tima ti iñiiti atziri kimaatsita-kaawaityaaroni iwatha, otakotziita ikanta. Aritakira ikimitaa-jiriri aajatzi Saipatzii-totaari ikaratzi kimisanta-yitairiri.

30 Ikimita-kaanta-yitaari iriirikami imisina, iriirikami itonki, iriirikami maaroni iwathaki.

31 Tima inkantaitzi:

Irootaki airo isaikantaja mainari-payi asitaririki aririka yaawakaa-najyaa, tima aparoni inkanta-najyaa iwathaki osiyawaityaaro iwichaa-wakaa-jyaami.

32 Oshiki okompiwitaka pairani inkimathataitiro iroka. Irii-witaka Saipatzii-totaari siyakaa-wintacha aajatzi kimisanta-yitairiri.

33 Ari okantari, ontzimatyii pintako-yitajyaa piinaiti, pikimitaara pitakota awiroka. Ari onkanta-yitana-jyaari aajatzi iinantaitari, ontzimatyii pimpinkatha-yitairi piimi.

6

1 Iintsiiti, pinkimisantairi asitamiri, tima irootaki kamiithata-tsiri ikowakaimiri Awinkathariti.

2 Tima oshiki ikantakaan-takiri pairani Pawa. Iro kantacha ari osatikakari aparoni Ikantakaantsiri otzimi itanakarori oñaakan-tziro ikasiya-kaakairi Pawa, ikan-taitaki:

Pimpinkathatairi piri aajatzi piniro.

3 Aritaki pisaikaji kamiitha, osamani pinkantyyaa pami-nawaiti kipatsiki.

4 Irooma awirokaiti asitaaniri, ti onkamiithati pinkisa-kaawaita-sityaari piwaiyani, iro kamiithatatsi

pintampatzika-yitiri, piyomitaa-najiri tsika okanta inintziro Awinkathariti.

⁵ Ompirataari, pinkimisantiri awirokaiti onkarati impi-ratyaamiri ompiratamiri. Airo pamatawi-waitziri. Pinkatha piwiri, pinkimita-kaantiri pipinkathatziri Saipatzii-totaari.

⁶ Airo piwakowinta-siwaita pantawaitiniri aririka yaminimi, iro pinimota-kaantyaariri. Pasi piwiro pantawaita-piintiniri, tima impi-ratani iwanajimi Saipatzii-totaari, pantiro inintziri Pawa.

⁷ Siritha pinkanta-wintyaaro impira-yitamiri, pinkimita-kaantiro iriitakimi Awinkathariti pantawaitini, kaarira atziri.

⁸ Tima ayojiitaki, iriitaki Awinkathariti pinayitaini okaratzi antayitakiro kamiithari, onkanta-witakyaa aroka-rika ompirataari, tirika impi-rataitajai.

⁹ Ari pinkimityaari ompiratananiriiti, ontzimatyii paakamiitha-yitiri pimpi-ratani, airo pasaryii-mawaitari. Tima impi-rataari Inkiti-satzi pimpi-ratani, ari ikimitzi-tamiri aajatzi awiroka, impi-ratami. Tikatsi atziri siyakotyaarini Pawa iriipirori inatzi.

Ipiya-winta-siritantari kimisanta-naatsiri

¹⁰ Iyikiiti, tonta-siri pinkantyyaa, tima iriitaki Awinkathariti otapi-siritan-tyaamironi isintsinka.

¹¹ Pinkimita-kaantiro pinkithaata-kota-tyiiyaaromi ya-sitari Pawa ikisako-wintan-taitari. Irootaki piñaantyaarori pimpiyatyaari Kamaari.

¹² Tima kaari atziri maimani-yitajaini, iriitakira maimani-winthatairi kaari koñaayitatsini. Iriiyitaki pinkathari-wintan-taintsiri, tzimawita-chari isintsinka, tsitini-wiri in-ayitzi, iriitaki ompira-winthatariri osaawi-satzi, irijatzi antzita-karori kaari-pirori inkitiki.

¹³ Tima yawintaaro aparoni owayiri iithaari asiro-tatsiri, ari pinkimita-najyaari awiroka pawintaa-yitana-jyaari Pawa aritaki piñaakiro pinkisako-wintyyaa. Tima aririka piñaasintsi-pirota-nakyaa, tikatsira shiwa-siritimini.

¹⁴ Piriipiro-yitaji, pinkimita-kotyaari tsika ikanta iwitsikaanta owayiriiti. Tima irootaki yitapiinta yoosothaki-tziro iithaari airo yapakoorowaitanta. Ari pinkimita-piinta-najyaari awirokaiti, pinkinkisiryaa-koyita-najiro iroopirori, ari onkantyyaa airo papakooro-siri-waitanta. Tima inkithaata-piintaaro owayiriiti asiro-taki iniiki, inkini ontzikaa-wintiri. Ari pinkimita-najyaari awirokaiti tampatzika-siri pinkanta-yitanajyaa, tima irootaki tzikaa-winta-siri-yitimini.

15 Ikyaanta-piintari owayiriiti iwiri iitziki, inkini ijayiti tsika-rika-payi. Ari pinkimi-yitana-jyaari awirokaiti aamawinta pinkanta-piintajyaa inkini pijayiti tsika-rika-payi pinkinkithata-kotairo Kamiithari Ñaantsi isaikan-taitari kamiitha.

16 Yawintaa-piintaro owayiriiti itzikaa-winta-minto yairika-yitziri airo okintantari paamakiiyitain-tsiri chakopi. Ari pinkimi-yitana-jyaari awirokaiti pawintaa-pirota-najyaari Pawa inkini pintzikaa-winta-sirita-najyaa pimpiyatan-tyaariri Kamaari.

17 Yawintaa-piintaro owayiriiti asiro-naki yamathaitari. Ari pinkimi-yitana-jyaari awirokaiti pawintaa-yitanajyaa iwawisaako-siritaimi Pawa. Ikisako-wintanta-piintaro ithatzinka-minto owayiriiti. Ari pinkimi-yitana-jyaari awirokaiti pinkisako-wintan-tyaaro Iñaani Pawa inkinkithasirita-kayimiri Tasorinkantsi.

18 Pamana-piinta-yitaji, tima Itasorinka Pawa kinkisiriyyaa-kaiyaitaimini opaitarika pinkowa-kotiriri. Iriipiro pinkanta-yitanajyaa inkini pamanakoyita-piinta-najiri maaroni yasiyitaari Pawa. *

19 Impoña pamana-koyitakina naaka, iñaapirota-kaantyaanari Pawa noyotan-tyaari nonkinkithata-najiro Kamiithari Ñaantsi kaari iyotako-witaita pairani.

20 Tima iro kamiithatatsi noña-piro-wintyaaro nonkinkithata-kaanti. Irootaki iminkyaa-wintai-takinari. Iro kantacha aikiro nojatakaa-tyiuro nonkinkithata-kaanti irojatzi nomatan-takyaarori nantayitajiro okaratzi ityaantan-taita-kanari.

owiraantarori withataantsi

21 Aririka yariita-paakyaa Tíquico anta pisaika-jiitzi, iritakira kamanta-paakimini tsika-rika nokantaka, tsika-rika opaita nantayitakiri aka. Tima yoka Tíquico iyiki inatzi, notako-pirotakari. Iriitaki iriipirotaintsi yamitakotakina nokinkithata-kaantaki.

22 Iro nontyaantan-tyaariri, onkantyyaa piyotan-tyaari tsika nokanta nosaika-jiitzi aka. Ari onkantyyaa pintharowinta-siritan-tyaari awirokaiti.

23 Ari okanta-tzimaita iyikiiti. Onkamintha isaikakaa-yitajimi kamiitha Asitairi Pawa, ari inkimitaimiri aajatzi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. Ari onkantyyaa pintakota-wakaan-tanajyaari, awintaa-siri piwanajiri.

24 ¡Onkamintha inisironkataimi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, pikarajiitzi pitako-piro-yitaari! ¡Omapirowí!

* 6:18 yasiyitaari = kitisiriri

ISANKINARI PABLO ITYAANTZINIRI FILIPOS-SATZI

Withataantsi

¹ Naaka Pablo otyaantzi-mirori iroka osankinaritsi, iri notsipatakari Timoteo nosankinatzimiro. Tima impiratani Jesús Saipatzii-totaari nonayitzi. Awiroka nosankinayitzimi pikarajitzi anta nampitsiki Filipos, pikaratzi yasiyitaami Saipatzii-totaari Jesús. Irijatzi nosankinatzeni ikaratzi jwayitzimiri pinkimisanta-yitaji aajatzi ikaratzi amitakoyitziriri.

² Okawintha inisironkataimi Asitairi Pawa, kamiitha isaikakaa-yitaimi. Ari inkimitaimiri aajatzi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

Yamanakoyitziri Pablo kimisanta-niriiti

³ Aririka nosirita-kota-piintyaami, oshiki nopaa-soonkitziri Pawa.

⁴ Kimosiri nokanta-piintaka aririka namanako-yitimi,

⁵ tima ari akarajitaki akinkithata-kotziro Kamiithari Ñaantsi. Pasi piwanakiro pairani owakira pikimawakina nokaman-tapaa-kimiro ñaantsi, ti piwashaanta-nakiro irojatzi iroñaaka.

⁶ Noyota-kotzimi naaka oshiki okamiitha-taiki yitanakaro Pawa yantzi-mota-jimiro kamiithari, tima iriitaki thotyaa-kaimironi apaata impiyapaaki-rika Jesús Saipatzii-totaari.

⁷ Tima kamiitha okanta nosirita-kota-piinta-jyaami, notakoyitani pinatzi. Okantawitaka iminkyii-takina naaka, ari akaratzii ikawintha-yitajai Pawa. Ari okantari aajatzi yaitanakina pinkatharin-tsiki, tima nokinkithatakiro anta Kamiithari Ñaantsi.

⁸ Iriitaki yotatsi Pawa oshiki nokowityaa-taikimi noñaayitimi. Iroora itakonka Jesús Saipatzii-totaari kantakaarori.

⁹ Namana-kota-piintakimi pintako-pirotan-tantyaariri, oyotani pinkantya, pinkima-thatairo maaroni,

¹⁰ omatantyaari panta-piinta-yitairo kamiithari. Ari onkantya pinkiti-siritan-tyaari, airo otzimanta inkantakotai-timiri apaata impiyaki-rika Saipatzii-totaari.

¹¹ Ikamintha itampatzika-siritaimi Jesús Saipatzii-totaari okanta pantayitan-taarori kamiithari. Irootakira iwisiryaawintan-tyaariri Pawa, inkimosiriwinta-piintan-taityaariri.

Nañaantaari Saipatzii-totaari

12 Iyikiiti, nonintzi piyota-kotiro okaratzi awishi-motakinari. Tira athataa-siwaityaa awishi-motina iroka-payi, irootaki oiwaraan-tyaari Kamiithari Ñaantsi yawisakotajitantaari.

13 Aritaki matzimaitaka, tima inkarati saika-wankotziriri pinkathari, owayiriiti kimpoyaa-wintanari, iyojiitaki maaroni iminkyaa-winta-sitai-tanari Saipatzii-totaari.

14 Ikanta iñaayitakina iyikiiti iminkyiitana, ti intharowajiitanaki, aikiro ikinkitha-yitana-kitzii, yawintaa-piroyitanakari Awinkathariti.

15 Tzimayita-tsira aka kashaawaita-tsiri ikinkithata-kotziriri Saipatzii-totaari, oshiki inintaki yanaina impinkathataitiri onkantyyaa inkisaniintan-taityaanari naaka. Iro kantacha tzimayitatsi pasini otako-pirotanari, kamiitha ikinkitha-yitanaki irirori.

16 Yokaiti ikaratzi kisaniiinta-kinari, ti isinitiri atziripayi inkimisantina, apaniro inintzi inkimisantaitiri onkantyyaa yanaantyaanari naaka, irootaki ikashawaitantari ikinkithata-kotziriri Saipatzii-totaari. Inintatzii yokaiti inkimaatsitakaa-pirotai-tyaana iminkyaaaitakina. *

17 Iriima ikaratzi itakota-jaanta-kanari, iyojiitzi irirori Pawa kantakaarori iminkyii-tanta-kanari onkantyyaa nonkinkithatan-tyaarori Kamiithari Ñaantsi.

18 Tikatsi ompai-tzimaityaa itzimawitaa kisaniiintanari, iro kowapirotacha irijatzi Saipatzii-totaari ikinkithatakotaitzi. Irootaki oimosirinka-kinari. Ari omapirotyyaa nonkimo-siriti,

19 tima noyotzi irootzi-mataki imisitowai-tajina. Okantakaan-tziro pamana-koyita-piintakina, inisironkata-piintakina Itasorinka Jesús Saipatzii-totaari.

20 Iro noninta-pirotziri iroñaaka nonkinkithata-kotajiri Jesús Saipatzii-totaari, tikatsi nontharowan-tajyaa. Ti noninti iwaañaaitaina apaata. Aririka iwamaitakina, irooma airorika, nasi nowiro nantayitiro kamiithari, irootaki impinkathata-piintan-taityaariri Saipatzii-totaari.

21 Tima iriitaki Saipatzii-totaari nañaantaari naaka. Irooma aririka iwamaitakina, irijatzi nonkama-wintiri.

22 Irojatzi-rika nañai aikiro nojatakaa-tyiuro nantiniri Awinkathariti inintakaa-yitanari. Ti noyotzi-maityaa iroñaaka ontzimi nonintiri.

23 Tima apitiro nonintziro. Kamiitha-waitaki iwamaitina nojatajiita nontsipata-pajyaari Saipatzii-totaari, irootakira kamiitha-pirotzi-mota-kinari.

* 1:16 onasiyita ñaantsi-payi

24 Iro kantacha oninta-pirotayaa aajatzi nañai, ari onkantayaa nosaiki-motan-tyaamiri awirokaiti.

25 Noyotaki airo nokamita, osamani nosaiki-moyita-najimi awirokaiti, ari onkantayaa nonkimosiriwinta-kaantyaamiri pawintaa-najyaari Saipatzii-totaari.

26 Tima aririka nariita-kyaami awirokaiti, oshiki pinkimosiriwinta-wajyaari Jesús Saipatzii-totaari, ari ankarati antharowintyaa.

27 Iroka pinkanta-yitana-jyaari: Panta-piinta-najiro kamiithari ookimotariri Saipatzii-totaari. Irootaki panta-piinta-najiri, tima aririka nojataki nariityaami, kamiitha noñaapaakimi pisaika-jiiti. Irooma airorika nomatziro nariityaami, nonintzi nonkima-kotimi kamiitha paapatyaa-wakaiyitya, piñaa-sintsi-winta-najyaaro Kamiithari Ñaantsi akimisanta-najiri.

28 Airo pinkimosiriwin-tawaita-sitari kisaniiintzimiri. Tima Pawa kinkisiryaa-kaajirini yokaiti yapirotai-tatyiri. Irooma awirokaiti pikimisantairi, iyotakaa-yitajimi omapiro pawisako-siri-yitaji.

29 Tima ti apatziro isinita-kimiro pinkimisantairi, ontzimatyi patsipi-winta-jyaari Saipatzii-totaari, piñaayitzirora pantziri kaari iñaayitzi pasini-payi.

30 Ari akarajitaki iroñaaka atsipiko-wintakari. Tima piñaajitakina pairani oshiki nokimaatsi-wintakari anta. Iroatzi nokantziro iroñaaka pikimako-wintana oshiki nokimaatsi-wintakari aka.

2

Itsinampa-sirinka aajatzi iririipironka Saipatzii-totaari

1 Tima yoimosirinkaana Saipatzii-totaari, itakotakami, isaika-siritan-takami Itasorinka, tima piyotajiro pinisironkata-wakaa-jiita,

2 ontzimatyii paapatyaa-wakai-yitajyaa, pintakota-wakai-yitajyaa, onkimiwaityaaro aparonimi onkantajyaa pikinkithasiritani. Irootaki oimosirinkanari.

3 Aririka ontzimi ompaityaa pantayitiri, airo pikisa-wakaa-wintaro, tsinampa-siri pinkantayaa, airo pinkimosiriwinta-waitaro. Ti ampantyaaro pinkantanti: "Naaka kamiitha-pirotatsi, ti apantyaarii yonta." Irootaki kamiithatatsi pinkanti: "Iri kamiitha-pirotatsi yonta, yanaako-waitana naaka."

4 Ti apatziro okamiithatzi pinkaminthaa-tziityaa awiroka, ontzimatyii pinkaminthaa-yitairi aajatzi pasini-payi.

5 Pisiya-kotyaari tsika ikanta-painta Jesús Saipatzii-totaari.

⁶ Pawapirori inaki irirori,
titzimaíta isintsi-sintsiti itarowintyaaro ikimitari Pawa.

⁷ iwashaanta-nakiro ipinkatha-ritzi,
isiya-kota-nakari ompirataari,
itzimaki, ikimita-kota-paakari ikantayita atziri-payi.

⁸ Ikanta ikimita-paakarira atziri-payi, ti impinkatha-ritanaji
ikantawitara owakiraini.

Siritha ikanta-painta irojatzí ikamantakari ipaikakoi-takiri.

⁹ Irootaki opoñaantari yiriipiro-tziita-kayiri Pawa yoka
Saipatzii-totaari,

ipinkathari-winta-pirotzi, yanaanakiri ikaratzi iwitsikai-
takiri.

¹⁰ Inintzi Pawa intyíirowa-sitai-tyaari Jesús, im-
pinkathataitiri,

Onkanta-wityaa tsika-rika-payi inampitai-tyaaro, inkitiki,
kipatsiki, aajatzi otapinaki kipatsi. *

¹¹ Maaroni inkanta-yitai:

Pinkathari-pirori inatzi Jesús Saipatzii-totaari.

Aripaitira intharowintai-tajyaari Pawa Asitairi.

Ikimitari ootamintotsi kimisantzin-kariiti

¹² Ari onkan-tzimaityaari notakotani iyikiiti. Tima
pairani nosaiki-motan-takamiri anta, oshiki pikimisanta-
piintakina. Ari pinkimita-najirori aajatzi nosaikira intaina,
panta-piintairo okaratzi nonkantimiri. Pakowinta-najyaari
Pawa iwawisaako-siri-yitaimi, pinkatha pantiniri okaratzi
inintakaa-yitakimiri.

¹³ Tima Pawa iriitaki ninta-sirita-kaanta-tsiri, okanta
panta-piintan-tarori kamiithari. Irijatzira Pawa antakaa-
yitimironi.

¹⁴ Pantainiri Pawa maaroni kamiithari, airo pikisa-wakaa-
wintaro,

¹⁵ ari onkantyyaa airo itzimanta impaityaa mishakow-
intimini. Tima itomi Pawa pinayitatzi, piwashaantiro
kaari-pirori, kamiitha pisaiki-moyitairi kinasiwaitain-chari.
Pinkimita-kotyaari kitainkata-kairori tsitiniri.

¹⁶ poisokiro piwiro pikima-kotakiro ñaantsi, iro paña-
siritan-tajyaari. Aririka piriipiro-wintakiro, antaro nonki-
mosiriwintyaami impiyaki-rika Saipatzii-totaari, tima ti
natsipita-siwaityaaro nokinkithata-kimiro iñaani Pawa.

¹⁷ Onkanta-wityaa iwamaawintai-tinaro nokimisanta-
kaayitakimi, oshiki nonkimo-siriti, ari pinkimi-yitana-
kyaari awirokaiti, pinkimo-siri-winta-jiitina naaka. Aririka
iwamaitakina, osiyakaro nañaantari yaparatai-tziro irayi-
itziri isaitai-tziri yatsipita-kayi-taniriri Pawa.

* **2:10** intyíirowa-sitai-tyaari Jesús = wairontsi

18 Irootaki pinkimo-siri-wintan-tyaanari aajatzi awirokaiti iroñaaka.

Timoteo aajatzi Epafrodito

19 Iriirika nintain-tsini Awinkathariti Jesús, ari piñaakiro sintsiini nontyaankimiri Timoteo. Tima aririka impiyaki, inkaman-tapajina tsika pikanta pisaika-jiitzi anta, ari onkantyyaa nonkimo-siritan-tyaari.

20 Tima ti intzimi siyaanani naaka ikimitakara Timoteo, oshiki inintaki inisironka-jiityaami.

21 Tzimawitacha pasini, apatziro isiriyitaro irirori opaiyita-rika inintziri, ti isirita-kotyaaro inintakaan-tziri Saipatzii-totaari Jesús.

22 Iro kantacha piyojiitzi awiroka kamiitha ikanta isaiki-motakina Timoteo, iriitaki iriipirotaintsi itsipatakana nokinkithata-kotziro Kamiithari Ñaantsi. Oshiki yamita-kotakina, kimiwaitaka iriimi notomi.

23 Iriitakira nonintakiri nontyaantimiri anta, aririka noyotaki tsika inkantaitina.

24 Aama sintsiinira Awinkathariti inkanta-kaiyaaro, naaka jatasita-jaantimini anta.

25 Iriitakira nitawakyaa notyaanta-jimiri iyiki Epafrodito, tsika itzimi pintyaanka-kinari pairani. Oshiki inisironkata-paakina. Isiyakari irirori owayiri, iriitaki tsipata-piintakanari nokinkithata-kaantzi.

26 Yoka Epafrodito, oshiki isirita-kotakami, antaroiti inintaki iñaapajimi, tima iyotaki pikima-kota-jiitakiri imantsiya-waitaki.

27 Ari ikantawitaka imantsiyatzi, iroowitaincha inkamimi. Iro kantacha inisironkatakari Pawa, yisita-kota-kaajiri. Tira apaniro inisironkatakari irirori, imatzitaikana naaka, ti ininta-kayinaro nomapirotyaa nowasirita-kotyaari aririka inkami-motakina.

28 Irootaki notyaankan-taamiriri sintsiini anta, ari onkantyyaa pinkimo-siri-pirotan-tyaari aririka piñaawajiri, ari onkantyyaa airo nowasiri-tziitanta naaka aajatzi.

29 Kimosirira pinkanta-winta-wajyaari, tima pirintzita-wakaa-naakityiyaa pikimisantainari Awinkathariti. Piñaapinkathata-piinta-yitairi ikaratzi osiyariri irirori.

30 Tima ikamawi-taka irirori yakowintanakaro yantziro inintakairiri Saipatzii-totaari. Isinita-kowinta-nakaro yamitakotakina, ti intakoiwaityyaa irirori, okimiwaitakaro awirokami amitakotinami aka.

3

Kowapirota-jaanta-chari

¹ Ari okan-tzimaitari iyikiiti, kimosiriwinta pinkanta-winta-jyaari Awinkathariti. Tima airo nosamaro naaka napii-napiitimiro okaratzi nosankinata-kimiri pairani. Irootaki kamiithatatsi piyopirotan-tyaari.

² Ontzimatyii paamaiyaari maninta-niriiti kimitakariri otsitzi, kaari-piro-siririiti, nintatsiri intomisitaa-nitakaiyaami.

³ Tima totamisitaani-pirori onkanthaa-yitai arokaiti, inampi-siri-yitan-tajaira Tasorinkantsi, iyotakaa-yitajairo tsika ankantyyaa apinkatha-yitajiri Pawa. Airo awintaa-siri-waita-sitaro añaayitziri awathaki, iro ankimosiriwintyaari yasiyitaira Saipatzii-totaari Jesús.

⁴ Ari onkantyyaami owawisaako-siritajai añaayitziri awathaki, nomawaita-kiromi naaka nanaa-kotantimi.

⁵ Tima pairani owakira notzima-paaki, okaratzi 8 kitaitiri nomaa-kota-paaki, ari itomisitaa-nitai-takinari. Naakataki Israel-iiti, icharinita-nakari nowaisatzitini Benjamín, noñaawaitziro kamiitha iñaani noshininkaiti Heber-iiti, nomonkaratziro Ikantakaan-taitsiri, tima Nasitantaniri nonawita.

⁶ Noñaajaantzi nokimisanta-pirota-tziiri Pawa, irootaki nokisaniintan-takariri kimisanta-najiriri Jesús Saipatzii-totaari. Tima nohotyyaa-witatyii-yaaro nomonkaratziro Ikantakaan-taitsiri, ti yokawintanaki aparoni.

⁷ Iro kantacha maaroni iroka, okaratzi notharowintawaitakari pairani, tikatsi apantyyaaroni noyota-kota-jirira iroñaaka Saipatzii-totaari.

⁸ Omapiro, tima noyopirotajiri Saipatzii-totaari, ti apantaa-jyaaro nokantawita pairani. Nowashaanta-najiro maaroni, nokimita-kaanta-nakiro yooka-piintatziro kaarasi. Iro nokowa-jaanta-najiri noyopirotairi Awinkathariti Saipatzii-totaari Jesús tima irootaki kamiitha-pirota-tsiri.

⁹ Iriitakira tsipa-siritaanari iroñaaka. Ti nosintsiwintanajyaaro nomonkara-yitajiro Ikantakaan-taitsiri, tima ti ontampatzika-siritina. Irooma nawintaa-naarira iroñaaka Saipatzii-totaari, iriita-jaantakira Pawa otampatzika-siritaanari.

¹⁰ Irootaki noninta-pirota-najiri noyopirotajiri Saipatzii-totaari, tima iriitaki asitarori isintsinka yañaajira ikamawitaka irirori. Ari onkantyyaa nonkimita-kotan-tyaariri tsika ikanta yatsipita-kowintantaka, tsika ikanta aajatzi ikami-motantaki,

¹¹ irootaki yañaakaan-tajyaanari naaka aririka nonkama-witakyyaa.

¹² Tikiraatara nothotyaa-taitiro nokanta-yitakimiri, tikira-wintha noñiuro nonkamiitha-siri-piroti. Iro kantacha aikiro nojatatyii namina-minatiro irojatzi nonthotyaa-pirotan-takyaarori, tima noyotzi iriitaki itapaintarori Saipatzii-totaari Jesús iwawisaako-siritaana.

¹³ Iyikiiti, tira nonkantatyii naaka: “Nomatataikiro nothotyaaikiro nonkamiitha-siri-piroti.” Iroka nokantanaja: “Maisanta nowanairo nantayitakiri pairani ti nosirita-kota-jyaaro, apatziro nokinkisiryaa-kotaro onkarati noñaayitajiri apaata,

¹⁴ ari onkantyya nanakotan-tyaari, irojatzi noñaanta-jyaarori apaata impinata-jinari Pawa ikaima-siri-yitaira intsipa-siritai Saipatzii-totaari Jesús.” *

¹⁵ Iroka-payi nokanta-yitakimiri, ontzimatyii asirita-kotyaaro akaratzii antaiki-siri-yitaira. Tirika pisirita-kotyaaro, Pawa ñaakaimironi pinkimita-kotan-tajyaanari.

¹⁶ Iro kantacha, ontzimatyii aripiro-wintajiro antayitan-tyaarori okaratzii ayota-kota-nairi. †

¹⁷ Iyikiiti, ontzimatyii pinkimita-jyaana naaka. Ontzimatyii paminayitairi pasini aririka isiya-kotaanaro naaka tsika nokanta piñaayitakina.

¹⁸ Tima napii-napiita-kimiro nokinkithatzimiro pairani, irojatzi napiitimiri iroñaaka nirayiman-kakiini nonkantimi: Tzimatsi oshiki saiki-mota-kimiri anta itzimi kisaniintziriri ikaratzii kinkithata-kotzirori tsika okanta ipaikakoi-takiri Saipatzii-totaari.

¹⁹ Irootaintsi iñaayitiro yapiro-tairi. Ikimosiriwintasiwaitakaro okaratzii iwayitari ikimita-kaantakiro iroomi iwawanityaami. Oshiki ikantakaa-piro-wintakaro okaratzii yantayitakiri, ti impasiki-wintiro. Iro ikinkithasirita-kota-piintaka osaawi-sato.

²⁰ Irooma arokaiti, akowa-pirota-najiro anampita-jyaaro inkitiki. Oyaaniinta akanta impiyaa Owawisaa-kotan-taniri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

²¹ Iriitaki pasinita-kaapajaini awathaki akaamani-waitzi, ari ankimita-kota-jyaari tsika ikanta irirori otzimi iwaniinkaro. Aritaki imatapajiro, otzimi-motziri isintsinka ipinkathari-wintan-tarori maaroni opaiyita-rika.

4

Pinkimo-siri-winta-piintairi Awinkathariti

* **3:14** Kanta-kota-chari aka “nanakotan-tyaari,” ikantaranki aparoni atziri anakotan-tatsiri isiya tsika ipiyota amina-minthatziriri, ipaitziri owinaro yanakotantaki. † **3:16** onasiyita ñaantsi-payi

1 Iyikiiti, noninta-taiki naaka poisokirota-najyaari awirokaiti Awinkathariti. Tima notakotani pinayitatzii, oshiki nonintaki noñaapajimi. Awirokataka oimosirinkanari, awirokataka kantakaan-tironi impinatan-taityaanari apaata, onkimiwaita-jyaaro namathairi pinatyiimi.

2 Nonkantimiro Evodia aajatzi Síntiqui: Ontzimatyii paripirota-wakaajyaa pawintaa-siritaarira Awinkathariti.

3 Nonkantimi aajatzi awiroka notsipa-winthari, piyomitaa-najiro iroka apiti kooya aripirota-wakaan-tajyaari. Tima ari nokarataki pairani natsipi-wintaro Kamiithari Ñaantsi nokinkithata-kotziro, ari otsipatakari Clemente ipoña pasini-payi ikaratzi tsipayita-kanari pairani. Tima maaroni yokaiti, osankinata-koyitaka yañaasiri-yitaji apaata.

4 Kimosirira pinkanta-winta-piinta-jyaari Awinkathariti. Napiita-wakimiro: ¡Pinkimo-sirita-piinta-jiiti!

5 Ontzimatyii iyotajimi maaroni tsinampa-siri piinayitaji. Tima aritaki piyimataka Awinkathariti.

6 Airo okantzimo-siri-waitami, pamana-piintajiri Pawa pinkowa-koyitairi kowityii-motamiri. Pimpaasoonkita-piintajiri aajatzi.

7 Ari onkantyyaa piñaantyaarori isaikakaa-yitajimi kamiitha Pawa, oshikira okamiithataki, anairo okaratzi akinkithasiri-yitari arokaiti. Tima iroka isaikan-taitari kamiitha, irootaki onimo-sirita-kayimini, airo okantzimo-siri-waitami tima intsipa-sirita-tyiiaami Saipatzii-totaari Jesús.

Pisirita-piinta-jyaaro kamiithari

8 Iroka nonkantimiri iyikiiti. Pisirita-piinta-jyaaro iroopirori, pinkathan-tantsi, tampatzika-sirin-tantsi, kitisirin-tantsi, onimotantantsi, ookimotan-tantsi, kamiitha-sirin-tantsi, owisiryaa-wintantsi.

9 Pantanajiro okaratzi piyoyitakiri, okaratzi nokaman-takimiri. Piñaanta-yityaaro okaratzi noyomitaa-yitakimiri, okaratzi kamiithari piñaakota-kinari naaka nantayitakiri. Aririka pantayita-najiro iroka, aritaki onimowaitajimi isaikakaimi Pawa.

Ipasitantari Nampitarori Filipos irasi Pablo

10 Antaroiti ikimo-sirita-kaakina Awinkathariti, noñaakiro papiitajiro pinisironkataana. Noyotzi naaka ti pimaisantina, iro kantakaan-tzirori ti ontzimi tsika pinkina-kayiro pinisironkatan-tyaanari.

¹¹ Ti iro nonkantan-tyaari noñaatziiro nokowityaa-niinta-waitzi. Namitakaro nokimo-siri-waitzi onkanta-witakyaa tikatsi tzimi-motinani.

¹² Noyotakiro tsika okantawaita aririka ankowityaa-niinta-waiti, aririka ontzimi-moyitajai oshiki. Nothotyakiro namitakaro maaroni, aririka nowatziityaa, aririka nontashaa-niinta-waiti. Namitakaro aririka ontzimi-motina oshiki, namitaro aajatzi noñaasi-waitaro tikatsirika tzimi-motinani.

¹³ Ari onkantaki nomatiro noitsinampairi maaroni opaiyitaka-rika, tima iri Saipatzii-totaari aawyaa-sirita-kayinarori iroñaaka.

¹⁴ Iro kantacha, oshiki okamiithataki okaratzi pipasitanari, tima piyojiitaki tzimatsi oshiki pomirintsitzi-motakanari.

¹⁵ Pairani nositowan-tanjaara Macedonia-ki, nitanta-nakarori noñaawintziro Kamiithari Ñaantsi, tikatsira nisironkatyaanani, apatziro awirokaiti nampitarori Filipos, pipakaan-takinari pipasitanari.

¹⁶ Ari pikimitaakiro aajatzi nosaikan-takari Tesalónica-ki, papii-papiitakiro pipakaan-takina pipasitanari, iriitaki naantakari okaratzi kowityii-mota-piintanari.

¹⁷ Ti apatziro nosirityaaro naaka pimpasita-piintyaanaro kowityii-motanari, noninta-tziira pantayita-najiro awirokaiti kamiithari, inkini impasii-tajyaami apaata awiroka.

¹⁸ Tima naakiro maaroni pipakaan-takinari, ipapaakinaro Epafrodito, oshikitzi-mota-paakina, tikatsi kowityii-motinani. Okaratzi pantakiri oshiki ookimotakiri Pawa, okimitzi-mowaitakari kasankainkari, okimiwaitakaro ookimotari yatsipita-kaitanari.

¹⁹ Iriitaki Pawa opayitimini onkarati kowityii-moyityaamini awiroka, tima ontzimi-mopirotziri iwaniinkaro Saipatzii-totaari Jesús.

²⁰ ¡Ari ankanta-jityaani awisiryaa-wintairi Asitairi Pawa! ¡Omapirowí!

Owiraantarori withataantsi

²¹ Iwithayitami iyikiiti ikaratzi tsipata-kanari naaka aka. Piwithatyaanari anta yasiyitaari Saipatzii-totaari Jesús. *

²² Iwithayitami aajatzi yasiyitaari aka, iriitaki owithatajaantamiri ikaratzi saika-pankotziriri Pinkathari César.

²³ Onkawintha inisironka-piro-tajyaami Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. ¡Omapirowí!

* 4:21 yasiyitaari = kitisiriri

ISANKINARI PABLO ITYAANTZINIRI COLOSAS-SATZI

Withataantsi

¹ Naaka Pablo otyaantzi-mirori iroka sankinarintsi. Tima Intyaantaa-riti Jesús Saipatzii-totaari nonatzi, irootaki inintakiri Pawa. Iri notsipatari iyiki Timoteo nosankinatzi-miro.

² Awiroka nosankina-yitzini pikaratzi yasitaami Saipatzii-totaari nampitarori anta Colosas, tima awirokaiti iyiki-iti pikimisanta-najiri. Okawintha inisironkataimi Asitairi Pawa, kamiitha isaikakaajimi, ari inkimitzi-tyaamiri aajatzi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. *

Yamani Pablo onkantyyaa iyota-nitan-tyaari kimisantzin-kariiti

³ Ari nokanta-piintatyaa namana-kotzimi nokowatzi-iri Pawa Asitariri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, nopaasoonkita-piintziri.

⁴ Tima nokimako-wintakimi tsika pikanta pawintaa-siritanaari Jesús Saipatzii-totaari, otakotani pikanta-najiri yasiyitaari,

⁵ okantakaakami pikimisanta-najiro iroopirori Kamiithari Ñaantsi, piyotanajiro tzimatsi piyaako-niintari inkitikinta.

⁶ Okaratzi pikimakiri awirokaiti, jatakotaki maaroni nampitsiki-payi. Ikimisanta-yitanaji aajatzi pasini-satzi atziri-payi. Ikimitakami awirokaiti owakira pikimawakiro ñaantsi, pikimathata-nakiro omapiro ikawintha-yitaimi Pawa.

⁷ Tima iriitaki iyiki Epafra yomitaa-kimirori pairani anta. Notakotani inatzi Epafra, iri oisokirota-kariri Saipatzii-totaari yantawaitziniri.

⁸ Irijatzi kamanta-paakinari oshiki pitakoyitantaka ikan-takaakami Tasorinkantsi.

⁹ Tima owakira nokimako-winta-wakimi tsika pikantanaja, ari nokanta-piinta-nakityaa namanako-yitzimi onkantyyaa pinkima-thatan-tyaarori inintziri Pawa. Yotani-siri pinkanta-yitajyaa.

¹⁰ Namana-kotzimi aajatzi panta-piintan-tyaarori ookimotariri Awinkathariti, tima irootaki inintziri pantainiri kamiithata-tsiri, iro pijatakaan-tyaarori piyopirola-najiri Pawa.

* 1:2 yasiyitaari = kitisiriri

11 Namana-kotzimi onkantyyaa aawyaa-siritan-tyaamiri isintsinka. Irootaki iriipirota-kayimini iwaniinkaro, inkisasi-wainita-kaajyaami aajatzi.

12 Ari onkantyyaa pinkimosiriwintan-tyaari pimpaasoonki-yitairi Asitairi. Tima iriitaki kantakaarori okanta añaantaarori yasiyitai, anintaa-piinta-jyaaro okaratzi ikasiya-kaayita-kairi ikitainkata-kotairi yasiyitari.

13 Tima pairani kimiwaitaka asaikatyiimi otsitini-kitzi. Iro kantacha iwawisaako-siritajai Pawa, ipinkathari-wintayitajai iroñaaka itakotani Itomi,

14 kapathain-kawinta-kayiri. Okimiwaitakaro impinako-winta-tyaimi itsiparyaakowinta-yitajai, ari okanta ipyaakotan-tairori ayaaripironka.

Ikamawintaira Saipatzii-totaari ari yaripiro-yitairi Pawa

15 Tira inkoñaaniti Pawa, iro kantacha iñaakanta-painta itanakorori Itomi, tzimitain-chari tikira-wintha iwitsikaitiro tzimayita-tsiri iroñaaka.

16 Iriitaki Itomi owitsika-jaanta-kirori tzimayita-tsiri inkitiki aajatzi kipatsiki. Iwitsikaki okaratzi okiyitari, aajatzi kaari koñaayita-tsini. Iwitsika-yitakiri maaroni pinkathari-witachari, jiwawita-chari, tzimawita-chari isintsinka, ompiratan-tachari, maaroni tsika-rika ipaiyitari. Iriitakira Saipatzii-totaari iwitsika-kaitaki maaroni onkantyyaa yasitan-tyaarori irirori.

17 Iriitaki itajaanta-nakarori Saipatzii-totaari pairani. Iriitaki kantakaarori iroñaaka ijatakaan-tarori otzimayitzi okaratzi iwitsika-yitakiri.

18 Irijatzi Saipatzii-totaari akimita-kaanta iriimi aitotyaaami akimisantzin-karitajira. Irooma arokaiti iwatha anayitaimi. Iriitaki itakaan-taarori yañaaji ikamawitaka. Irootaki yitapiintan-taityaarori impinka-thaitairi iroñaaka.

19 Tima iriitaki Asitairi ikowakaakiri Itomi isaika-siri-pirotan-tajyaari ipawatzira irirori.

20 Iriitaki kamawinta-yitajairi, kapathainka ikanta-painta ipaika-kotai-takiri. Aripaitira yaripiro-yitai, onkanta-wityaa tsika-rika-payi asaiki kipatsiki, aajatzi inkitiki.

21 Pairani kisaniinta piwiri Pawa, ti pisirita-kotyaaro inintakaa-witamiri, iro panta-piinta-sitaka kaari-pirori. Iro kantacha yaripiro-yitaimi Pawa.

22 Tima atziri-pirori inapaintzi Saipatzii-totaari, irootaki omatantakari ikama-winta-yitakai maaroni. Iriitaki aayitajaini apaata Pawakinta, inkanta-pajiri: "Yokataki, nokitisiritani, tikatsi kantako-waita-jirini."

23 Ari onkanta-jyaari aririka poisokirota-nakyaari pawintaa-sirityaari. Tima pairani owakira pikimawakiro

Kamiithari Ñaantsi, piyotanaki tzimatsi piyaako-niintari. Ithonka ikima-kotai-tanakiri maaroni nampitsiki-payi. Irijatzi naaka Pablo, ikinkithata-kaitakiri aajatzi.

Iyomitaa-yitziri Pablo pasini-satzi atziri

²⁴ Oshiki nokimo-sirtzi iroñaaka noñiiro nokimaatsita-kowintami. Tima nomonkarata-tyiiro ikimaatsita-kaitakari Saipatzii-totaari. Iriitaki nokimaatsita-kowinta kimisantzin-kariiti, kimitanaarori iroorikami iwatha Saipatzii-totaari.

²⁵ Iro nantawairi naaka nomonkara-yitajiro, tima iriitaki Pawa kantakinari: “Pinkinkithata-kaajiri atziri-payi noñaani, ontzimatyii pinthotyiiro maaroni.”

²⁶ Tikatsi yotaa-jata-tsini pairani opaita yantiri Pawa, irojatzi okanta-tzimaita iroñaaka. Iro kantacha arokaiti yasiyitaari, iyotakaa-yitairo.

²⁷ Tima irootaki inintakiri Pawa ayoyitajiro. Iroka iyotakairi: Inisironka-yitaimi awirokaiti ti noshininkawityaami, itsipa-siritaami Saipatzii-totaari. Iro piyaako-niintan-tarori piñiiro iwaniinkaro.

²⁸ Irootaki nokinkithata-kotan-taariri naaka Saipatzii-totaari. Nokanta-yitziri atziri-payi: “Aritapaaki pikaaripiro-siri-waitaki.” Noyomitaa-yitajiri kamiitha-piro, okimi-waitakaro naayitaa-tyiirimi Pawakinta, nonkantajiri Pawa: “Yoka kimisanta-jiriri Saipatzii-totaari, iriyyitaki antaiki-siritain-tsiri.”

²⁹ Irootaki noña-sintsi-wintan-tamiri iroñaaka. Tima isintsinka Saipatzii-totaari aawyaa-sirita-kaaki-narori nantayitan-takarori maaroni.

2

¹ Tima nonkowatzii piyoyitaji oshiki noña-sintsi-wintakami, aajatzi Laodicea-satzi ikaratzi kimisanta-jiriri Saipatzii-totaari, noña-sintsi-wintakari. Ari nokimitaakiri maaroni kaari ñaaporotaa-jantinani.

² Irootaki noña-sintsi-wintan-tamiri onkantyya pinkimosiriwinta-siritan-tyaari, pintakota-wakaan-tyaari, piyotani-pirotan-tyaari, pinkima-thatantyaarori yantayitairi Asitairi Pawa, tima ti iyotako-witai-tyaari pairani Saipatzii-totaari.

³ Tima iriitaki Saipatzii-totaari kantakaarori inkimathata-kaantajiro kaari iyotako-witaitari, okimiwaitakaro aparoni awaararontsi imanawitai-takari.

⁴ Nitzita-tyaaro nokaman-tzitamiro iroñaaka, airo piñaantaro yamatawitaimiti.

⁵ Okantawita ti nosaiki-motimi pinampiki, iro kantacha aririka nonkinkisiryaa-kota-piintimi kimiwaitaka ari

ankaratimi asaiki anta pinampiki. Irootaki nokimo-siri-pirotan-takari nokima-kotakimi aripiro pikanta-wakaanaja, oisokiro piwanajiri Saipatzii-totaari pawintaa-naari.

6 Tima tsika pikanta pikimisanta-nakiri pairani Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, aikiro pijatatyii pintsipa-sirytaari.

7 Oisokiro piwanakiri pitanakari pikimisantziri, pinkimita-kotyaaari parithata-tsiri kamiithaini, pinkimita-kotyaaaro iwitsikai-tziro pankotsi, tima irootaki iyotakai-takimiri. Pimpaasoonkita-piintajiri Pawa.

Isaika-piro-siritan-taami Saipatzii-totaari

8 Paamawintyaa, tzimatsira nintatsiri yamatawitimi. Imonkaratakaa-sitamiro = kari okaratzi iyoyitziri, iyomitaa-yitziriri pairani iwaisatzitini, irootaki yamitaita-piintari aka osaawiki. Tima kaari irasi Saipatzii-totaari.

9 Tima Pawa iriitaki othotyaa-pirotzirori inampiwathatantari Jesús Saipatzii-totaari.

10 Irijatzi othotyaa-pirotzirori inampi-siritan-takami awirokaiti, tima pawintaa-sirita-najyaari Pawa. Pinkathari-pirori inatzi irirori, yanairi ikaratzi pinkathari-yiwita-chari.

11 Tima pawintaa-sirita-najyaari Pawa, kimiwaitanaja pinto-misitaa-nita-tyiiaami. Tira koñaaro pinto-misitaa-nityaa, irootaki siyaka-wintacha iwashaanta-kaayita-jimiro Jesús Saipatzii-totaari piyaari-piro-sirinka, yañaakaa-siri-yitaimi aajatzi.

12 Tima pinkiwaa-yitaka pairani, pikimita-naatyaari Saipatzii-totaari tsika ikanta ikamawita-painta irirori. Iroowaitanaki arimi pinkaratakiri pinkitata-kyaami ik-itawitakari irirori. Ipoña pañaaji, yañaajira irirori. Tima pawintaa-najyaari iroñaaka Pawa asitaro isintsinka owañaajimiri.

13 Pairani kimiwaitaka pinkama-yitatyiimi awirokaiti okantakaan-tziro piyaari-pironka. Ti yasiyita-jyaami Pawa ti inisironkata-jyaami, tima ti pinto-misitaa-niyityaa. Iro kan-tzimaitacha iwañaajiri Saipatzii-totaari, ari ikimiyita-jimiri awiroka iwaña-siritajimi ipyaako-yitajimiro piyaari-pironka.

14 Tima pairani oshiki inintawita noshininka-payi imonkara-yitiro mi Ikantakaan-taitsiri, titzimaita imonkara-yitiro. Irootaki iwasankitaan-tawityaaririmi Pawa. Tima kimiwaitaka isankinata-kota-tyiromi Pawa ayaaripironka. Ikanta ipaikakoitakirira Jesús Saipatzii-totaari, ari asiryaakari isankinata-kowitakai Pawa, kimiwaitaka ari intsipata-kyaaromi ipaikakoi-takirira Saipatzii-totaari.

15 Aripaiti yiitsinampaa-yitakiri pinkathari-winta-siwita-chari, tira ontzimi-mota-najiri isintsinka irirori. Ti yantiro imananiini iroka-payi, iñaakanta-pirotakiro onkantyaa iyotakoi-tantyaarori.

16 Ti onkamiithati pinkanta-kota-wakai-yaaro owaritintsi, aajatzi iraitsiri. Ti onkamiithati aajatzi pinkanta-kota-wakai-yaaro yoimosirinka-yitari noshininka, okimitatyaa osarintsi, owakira-chiiri kasiri, kitaitiri imakoryaan-taitari.

17 Tima okaratzi imonkara-yitziri pairani noshininka-payi, iroowaitaki aamparintsi. Iriitakira Saipatzii-totaari siyakaa-winta-chari. *

18 Paamawintyaari nintayita-tsini inkisathatimi, inintatzii pisiyako-yitajyaari tsika ikantayita iriroriiti. Irootaki ikantan-tayitamiri: “Thami antsinampa-siri-yitaji, ari onkantyaa ampinkatha-yitan-tyaariri Maninkariiti.” Iro kantacha ti iñaaporotiri Maninkariiti, intaini yaakowintaro ikinkisiryaa-kowaitaro iniwita-siyitari irirori, kantakaa-piro ikanta-winta-yitaro.

19 Ti iwichaaajatyaaari yokaiti itzimi aitotanaari arokaiti. Yoka aitotaari iriitaki kimosiriwinta-kaarori okimota-yitzi awatha, irojatzi owichaa-wakaan-tayitari. Tima Pawa kantakaa-karori. †

20 Aparoni kaminkari tikatsi yanti, airo okantzi imonkara-yitiro itzitaitari. Ari pikimiyita-naari awirokaiti pitsipasirita-naari Saipatzii-totaari, kimita-jaantaka pinkamatyimi. Ti onkowa-jaantyya pimonkara-yitairo okaratzi itzitaitari. ¿Opaitama paminaa-siwaitantari pantayitziro ikantayitziri atziri-payi?

21 Ikantzimi: “Airo piwayitaro iroka, airo pantayitziro iroka, airo pairika-yitziro iroka.”

22 iyomitaa-siwaitai-takamiro Ikantakaan-taitani. Tima aririka ayaaro tsika-rika ompaityaa, airora añiuro tsika onkantai, ari othonkari.

23 Tima aririka antzi-winta-waityaa, añaaajaantzi asinonkaa-winta-tyaari Pawa akimisanta-najiri. Tira ari

* **2:17** Aparoni aamparintsi ti onkoñaa-waita-sityaa. Aririka añiuro aamparintsi ayotzi tzimatsi asitarori yaampari. Ari okimitari aajatzi okaratzi imonkaratai-takiri pairani, aamparira onayitaki okaratzi yantzimo-yitairi Saipatzii-totaari. † **2:19** Iroka siyakaa-winta-chari aka: Ti iyotaa-jati iriitaki Saipatzii-totaari jwayitairi aroka, ikimiwaitakaro iriimi aito. Irooma arokaiti akimitakaro iroorikami iwatha. Tima aririka antharowintyya ankimotati awathaki, maaroni awatha otharowinta okimota-yitzi, kamiitha okanta owichaa-wakaiyita, irojatzi antari-watha-yitan-takyaari. Irootaki aito jiwatakaan-tatsiri okanta okimosiriwintantari okimota-yitzi kamiitha awatha. Ari ikimitzitari aajatzi Saipatzii-totaari, iriitaki jwayita-najiriri kimisantz-in-kariiti, irojatzi yantari-siri-pirotan-takyaari kamiithaini.

onkantyaa, aminaasi-waita iroka, tima ti awashaanta-kaantiro aniwita-siwaita-piintari.

3

¹ Aritaki añaaaji Saipatzii-totaari, isaiki-mota-pajiri Pawa irako-piroriki, ari ikaratapairi ipinkathari-wintantzi. Ari pikanta-yitanaari awirokaiti pitsipa-siritaari Saipatzii-totaari, awisako-siri-yitajimi. Pinkowa-piintairo yasitari irirori.

² Airo pikinkisiryaa-koyitaaro osaawi-sato, iro pinkinkisiryaa-koyiti inkiti-sato.

³ Kimiwaitaka iroñaaka pinkama-yitatyimi, tima pisaikimo-siritajiri Pawa pitsipa-siritaari Saipatzii-totaari, okantawitaka iroka kaari koñaaroini.

⁴ Iro kantacha, aririka impiyaki Saipatzii-totaari, ari-paiti iwaña-a-yitajai maaroni, owaniinkaki ankantajyaa antsipata-pajyaari.

Ti apantyaaro apiiyitairo antawitakari pairani

⁵ Ti apantyaaro papiiyitajiro pantawitakari pairani. Pinkimita-jyaari kaminkari, ti yantayitajiro kaari-pirori. Ti onkamiithati pimayimpitanaji, pinkaaripiro-siriyiti, pinkamaari-siriyiti, piniwi-siri-waityaa, ayimatimi pishikyiro pirawaararo. Tima aririka piniwiwaitakyyaa, aritaki piwawanita-nakyaari.

⁶ Irootaki yanta-piinta-yitakiri atziri-payi, irootaki iwasankitaa-wintairiri apaata Pawa.

⁷ Ari pikanta-yiwitakari aajatzi pairani awirokaiti, pamipirowitakaro.

⁸ Iro kantacha, ontzimatyii piwashaanta-yitairo aajatzi iroka-payi: Pikisa-wakaa-waita, piña-a-katsimata-wakaa-waita, pikimaatsita-wakaa-waita, pikantzi-mata-wakaa-waita, pikawiya-wakaa-waita,

⁹ pamatawi-waitantzi aajatzi. Tima piwashaanta-yitajiro tsika pikanta-yiwita pairani.

¹⁰ Kamiitha-siri pikanta-yitaja iroñaaka, tima iriitaki Pawa owamiitha-sirita-jimiri, pinkimita-jyaari ikanta irirori, tima iriitaki owitsika-kimiri pairani. Irootaki piyopirotan-tajjaariri iroñaaka.

¹¹ Ithonka inampi-siritantai Saipatzii-totaari maaroni, ti yokawintanaki Judá-iti, kaari Judá-iti, totamisitaari, kaaririka totamisitaari, kaari yowaitaniri, pasini-satzi, ompirataari, ompirataniri, maaroni. *

¹² Inisironkatani Pawa pinayitzi, irootaki iyosiitan-tayitaamiri omatantyaari yasipirota-jyaami. Inintzi

* 3:11 kaari Judá-iti = griego

iroñaaka pinisironka-yitanyaa, pinithaan-taniti, tsinampasiri pinkantyyaa, amatsinka pinkantyyaa, kisasiwaini pinkantyyaa.

¹³ Amawi pinkanta-wakaa-najyaa, pimpyaakotiri oyaaripiro-siri-waitzimiri. Tima aritaki ipyaakota-jimiro awiroka Saipatzii-totaari piyaari-pironka. Irootaki pimatanaajiri aajatzi awiroka.

¹⁴ Irootaki kowajaanta-chari iroñaaka pintakota-wakai-yitanajyaa, omatantyaari paripirota-wakaa-najyaa.

¹⁵ Tima aparoni akantanaja akimiyitaaro arokami iwatha Saipatzii-totaari, iro añaantyaarori kamiitha asaikayitanaji, aripirota-wakaa-najyaa. Ontzimatyii ampaasoonki-yitajiri Pawa.

¹⁶ Pisirita-piinta-najyaaro pikimako-yitakiriri Saipatzii-totaari. Iroka piyota-nitan-tyaari onkantyyaa piyomitaa-wakaanta-pirotyaari: Ontzimatyii pimpanthaa-wintanajyaaro onkarati iyotakaa-yitimiri Tasorinkantsi, pimpanthaa-yitajiro Panthaantsi, pimpaasoonkitairi Pawa. Ari onkantyyaa pinkimosiriwinta-sirita-wakaan-tyaari.

¹⁷ Ari pinkantyaari ontzimi-rika pantayitiri, ompaityaa piñaawaitiri, pinkimita-kaantiro irootaki ityaankantakamiri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, pantainiri inintziri irirori. Pimpaasoonkitairi aajatzi Asitairi Pawa okaratzi yantzimo-yitakimiri.

Antayitairi akimisanta-yitaji

¹⁸ Iinantaitari, pimpinkathatairi piimiiti, irootaki pantayita-najiri pikimisantairi Awinkathariti.

¹⁹ Iimintaitari, pintako-yitajyaaro piinaiti, airo piñaakatsima-waitaro.

²⁰ Itomiitari, pinkimisantairi asitamiri, tima irootaki ookimotariri Awinkathariti.

²¹ Asitaaniri, ti onkamiithati pinkisa-kaawaita-sityaari piitomi, ari onkantyyaa airo okantzimo-niinta-waitantari.

²² Ompirataari, pinkimisantiri okaratzi inkantimiri ompiratamiri osaawi-satzi. Airo piwakowinta-siwaita pantawaiti aririka yaminimi onkantyyaa pinimotakaantyaariri, kamiitha pantawaita-piintainiri, tima pimpinkathataa-tyiiri awiroka Pawa.

²³ Ari pinkimitairori maaroni pantayita-najiri kamiitha pisiritha-wintyaaro. Pinkimita-kaanta-nakiro iriimi ompiratyaamini Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, kaarira atziri ompiratyaamini.

²⁴ Aritaki piyojiitaki awirokaiti, Awinkathariti pinayitajimini apaata. Tima iriitaki Saipatzii-totaari ompirata-piinta-yitaamiri iroñaaka.

25 Iriima ikaratzi antapiinta-najirori kaari-pirori, iwasankitaaitairi irirori. Tima Pawa ti inkimita-kaanta-siwaityaa iriipirori inatzi, airo okantzi iwasankitaitiri irirori.

4

1 Ompiratan-taniriiti, paakamiithatiri pimpiratani-payi, tampatzika-siri pinkanta-wintyaari. Pinkinkithasiritiro, tzi-matsira inkitiki Ompiratomiri awiroka.

2 Pamana-piintayiti, aamawinta-siri pinkantyyaa pamani pimpaasoonkitiri.

3 Pamana-kotzi-tyaana naaka, onkantyyaa isinitan-tyaanarori Pawa noñaawinta-kota-najiro kaari iyotakowitaitari Saipatzii-totaari pairani. Tima irootaki iminkyaa-wintai-takinari.

4 Pamana-kotina onkantyyaa nomatan-tyaarori noñaawintiro kamiitha-ini, irootaki inkimathatan-taityaarori.

5 Ontzimatyii pisaika-yitaji kamiitha pisaiki-moyitzirira kaari kimisanta-tsini. Airo pintzipa-waita-sitari.

6 Kamiitha ookimotyaari onkarati pinkantiriri, posini onkantzi-motyaari. Ontzimatyii piyotayiti tsika pinkanti pakayitiri aririka isampiyitimi.

Owiraantarori withataantsi

7 Aririka yariitakyaa iyiki Tíquico pinampiki, iriitaki kamanta-paakimini tsika nokanta nosaika-jiitzi aka. Tima yoka iyiki notakotani, iriitaki amitako-pirota-kinari aka nantawaitziniri Awinkathariti.

8 Irootaki nontyaankan-tyaariri iñiimi tsika pikanta-jiita awirokaiti anta, ari inkaman-timiro tsika nokanta-jiita aka. Ari onkantyyaa piñaantyaarori pinkimosiriwinta-siri-jiityaa.

9 Ari nontyaankimiri aajatzi iyiki Onésimo intsipatanakyaari Tíquico. Tima yoka Onésimo iriitaki poñainchari pairani pinampiki. Iriipiro yawintaa-nakari irirori Awinkathariti, notakotani inatzii. Apiti inkarati kamanta-paakimini okaratzi nantayitakiri aka.

10 Arira itsipatakana Aristarco yasita-kotaitana aka. Iwithatzitami aajatzi irirori. Iwithatami aajatzi Marcos itomin-thori Bernabé. Tima yoka Marcos, iriitaki noñaawinta-kimiri pairani nokantakimi: Aririka yariitakyaa pinampiki, paakamiithata-wakiri.

11 Iwithatzitami Jesús, ipaitai-tziri aajatzi Justo. Iri-ijiitaki tsipata-kanari nokinkithata-kotziro tsika okanta ipinkathari-wintantai Pawa. Oshiki yoimosirinkana yokaiti,

tima tikatsi pasini noshininka kimityaarini itsipatakana yokaiti. *

¹² Iwithatami aajatzi Epafras, iriitaki pasini poñainchari pairani pinampiki. Irijatzi impiratani Saipatzii-totaari. Oshiki yamana-kota-piintakimi, ari onkantyya piriipiro-siri-yitan-tyaari, piyota-kotan-tyaarori pantanajiro iroopirori inintziri Awinkathariti.

¹³ Naaka-tajaantaki ñaakiri Epafras oshiki ikinkisiryaa-kotakami. Ari ikimitzi-takariri nampitarori Laodicea aajatzi Hierápolis.

¹⁴ Iwithatami aajatzi Lucas aawintan-taniri. Irijatzi itakotani. Iwithatitami aajatzi Demas.

¹⁵ Nonintzi naaka piwithatyaanari maaroni iyikiiti anta Laodicea-ki. Piwithatyaanaro Ninfas, aajatzi pinkimitaakiri maaroni kimisantzin-kariiti ikaratzi apatoyita-piinta-chari owankoki.

¹⁶ Piñaanatiniri nosankinari kimisantzin-kariiti anta pisaikinta. Impoña pintyaankiniri Laodicea-satzi iñaanatiniri kimisanta-yitatsiri anta. Ari pinkimityaari aajatzi awirokaiti, piñaanatiro nosankinata-kiniriri iriroriiti.

¹⁷ Irokara ñaantsi pinkantiriri Arquipo: Pantawaitainiri Awinkathariti tsika okanta-jaanta ikantakimiri, pimonkaratiniri.

¹⁸ Naaka Pablo, iroka nosankinata-jaantzimiri nakoki nowithatami. Airo pipyaakotana iminkyii-takina, pamana-kota-piintajina. Onkamintha inisironka-yitajyaami Pawa. Omapirowí.

* 4:11 noshininka = totamisitaari = Judá-iti.

YITAKARI ISANKINATZINIRI PABLO TESALÓNICA-SATZI

Withataantsi

1 Naaka Pablo osankinatzi-mirori iroka notsipatari Silvano aajatzi Timoteo. Notyaankimiro anta Tesalónica-ki pasiiti pikarajitzi yasiyitaami Pawa aajatzi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. Onkawintha inisironkataimi, isaikakaa-yitaimi kamiitha aajatzi.

Ikimita-koitari Tesalónica-satzi

2 Aririka namanako-yitimi, antaroiti nopaasoonkitziri Pawa.

3 Oshiki nokinkithasirita-kota-piintakiro okaratzi pantayita-najiri pawintaa-naarira Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, paako-winta-naaro piyaawintaari, iñiitziimi pitakoyitan-tanaja.

4 Iyikiiti, noyojiitzi naaka itakoyitaami Pawa iriitaki oyosiyyita-jimiri.

5 Piyojiitzi awirokaiti tira nonkinkithata-kowaita-sityaamiro Kamiithari Ñaantsi nosaiki-motan-takamiri, Tasorinkantsi sintsita-kainari, noyotantari iroopirori onatzi okaratzi nokaman-tayitzimiri. Piñaajitakina aajatzi tsika nokanta nosaiki-moyitakimi, oshiki noninta-piintaki nonkaminthaa-yitimi.

6 Okantawita oshiki pikimaatsi-waitaka, iro kantacha pikimisanta-yitanaji, tima Tasorinkantsi oimosirinkakimiri. Irojatzii pimatana-tanaarori okaratzi nantakiri naaka aajatzi okaratzi yantakiri Awinkathariti.

7 Ari okanta ikimitan-tanaamiri ikaratzi kimisanta-yitanaa-tsiri nampiyitarori maaroni nampitsiki anta Macedonia-ki aajatzi anta Acaya-ki.

8 Tira iri aparoni kimakowinta-jimini tsika pikantana pikimisantairi Pawa, ithonka ikimakoi-takimi aajatzi tsikarika-payi. Tima noninta-witaka nonkaman-tirimi tsika pikanta pikimisanta-yitaji awiroka,

9 iriitaki itataikaro ikamanta-wakina naaka tsika pikantayitaka paakamiithatakina, tsika pikanta piwashaantayitanajiri piwawani-witari, iro pininta-pirotanaki pantayita-najiro inintziri Añaanita-tsiri Pawa, Iroopirori.

10 Ikamanta-kinaro aajatzi tsika pikanta awirokaiti piyaawintari Jesús impiyi inkinapajiro inkitiki, tima iriitaki Pawa asitari iwañaajiri ikamawitaka. Iriitaki matironi

¹³ Irootaki nojataan-tarori nopaasoonkita-najiri Pawa. Tima pairani owakira pikimawakina nokaman-tapaa-kimiro ñaantsi, piyotanaki kaari iñaani atziri, irootaki iroopirori iñaani Pawa. Pikimisanta-nakiro, antakaa-yitaimiro okaratzi ikowa-kayimiri pantayitainiri.

¹⁴ Ari pisiyanaari awirokaiti ikaratzi kimisanta-najiriri Jesús Saipatzii-totaari anta iipatsitiki Judá-iti, tima antaroiti iwasankitaakiri Judá-iti ishininka-payi. Ari ikimi-tzita-kamiri pishininka awiroka iwasankitaa-yitakimi.

¹⁵ Tima iriitaki Judá-iti owamaakiriri pairani Awinkathariti Jesús, irijatzi owamaayita-kiriri pairani Kamantan-tzinkari. Irijatzi omisitowa-yitakinari naaka-payi. Antaroiti ikisaniintakiri atziri-payi. Irootaki kaari onimotziriri Pawa.

¹⁶ Tima ti inintajiiti nonkinkithata-jiniri ñaantsi kaari Judá-iti onkantayaa yawisako-siri-yitan-tajyaari iriroriiti. Ari okantari ishikita-tziiro iyaari-pironka yokaiti Judá-iti, ari iñaamai-tajyaaro iwasankitajiri Pawa apaata.

Isaikan-takari Pablo intaina

¹⁷ Iyikiiti, osamani okantawitaka asaiki-mota-wakaa intaina, oshiki nokinkisiryaa-kota-piinta-jiitakimi. Iro kantacha oshiki noninta-witaka apiitairo añaawakai-yitajyaa.

¹⁸ Ari noninta-witaka nariityaami, iro kantacha oshiki itzika-tzikatakina Kamaari. *

¹⁹ Iro kantacha apaata aririka impiyi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, awirokatakiki kantakai-yaaroni noñaanta-jyaarori noyaako-niintani, nonkimo-siritaji. Tima awirokaiti kantakai-yaaroni impinatai-tantyaanari osiyaromi yamathaitaatyinami.

²⁰ Awiroka-jiitaki kantakai-yaaroni noñaantyaarori nontharowintajyaa apaata nonkimo-siritaji.

3

¹ Irootaki nopampi-thasiryaakari pairani nosaiki naaka nampitsiki Atenas,

² iri nontyaantimiri Timoteo pisaika-jiitzira awiroka. Tima yoka Timoteo iyiki inatzi, oshiki yantayita-kiniriri Pawa. Ari notsipatakari noñaasintsitakaro nokinkithatziro Kamiithari Ñaantsi tsika ikantakota Saipatzii-totaari. Tima aririka yariitakyaa pisaika-jiitzi awiroka, iriitakira aawyaa-sirita-paakimini, inkimosiriwinta-pajyaami pijataan-tyaarori pinkimisanti.

* 2:18 Kamaari = Mishatantainiri

3 Tira noninti onkantzi-moniintyaami aririka inkimaantsita-kaayitimi, tima ari onkantyaari irootaki awishimo-yitainiri.

4 Irootaki nokanta-yitzi-takamiri pairani nosaiki-motan-tamiri anta, irojatzí piñaayitakiri okaratzi awishimo-yitakimiri.

5 Iro kantacha ti onkanti namawita-pajiro naaka, nonintzi noyoti aikiro-rika pikimisanta-jiitzi. Aamaa-sityaa inintha-sirita-kaimi Kamaari piwashaantiro pikimisantzi, arira aminaasi-waityaami okaratzi nokaman-tawita-kamiri pairani. *

6 Iro kantacha ijata-kitzi Timoteo yariitami, piyaja nosaiki naaka. Ari ikamanta-paana aikiro pijatatzii pikimisanta-jiitzi, otakotani pikanta-wakaa-jiitaka. Ikamantakina aajatzí oshiki pikinkisiryaa-piinta-jiitana, pinintzi piñiina, ari nokimi-tzitakari naaka nonintzi noñiimi awirokaiti.

7 Iyikiiti, okantawitaka oshiki noñiiro aka ikimaatsitakawaitai-takaana, iro kantacha kimosiriwinta-siri nokanta, tima noyotzi aikiro pijatakaa-tziro pikimisanta-jiitatzii awiroka.

8 Tima noyotaki aikiro pijatatzii piriipiro-winta-najiri Awinkathariti, irootaki onimotan-tanari nosaiki.

9 Antaroiti nopaasoonkitakiri Pawa, tima awiroka-jiitaki matakirori pikimo-siri-pirota-kaana.

10 Aikiro nakowinta-tyiiaaro namani kitaitiri aajatzí tsitiniri, onkantyaa nomatan-tyaarori napiitiro nariityaami, arira nontampatzikati-mirori tzimatsi-rika pikinakaasitakari pikimisananaji.

11 Iriira nokowa-kotzi Asitairi Pawa aajatzí Awinkathariti Jesús, tampatzika nowanakiro nojati pisaika-jiitzi awiroka.

12 Nokowa-kotziri aajatzí iriitaki kantakai-yaaroni piñaantyaarori pintakota-wakaiyaa, ari pinkimita-najiriri pasini-satzi atziri. Iro nonintziri pisiya-kota-jyaanaro naaka tsika nokanta notakotaami awiroka.

13 Onkawintha yaawyaa-sirita-kayimi Asitairi Pawa, kitisiri pikanta-yitanaja, airo itzimi impaityaa kantakowaitimini apaata aririka impiyi Awinkathariti Jesús, intsipata-jyaari ikaratzí yasiyitaari. †

4

Okaratzi onimotziriri Pawa

1 Ari okantari iyikiiti. Iriitaki kantakai-yaaroni Awinkathariti Jesús nonkantimiro iroka ñaantsi, sintsitha nonkantimi. Pairani noyomitaa-kimiro pantayitairo

* 3:5 Kamaari = Mishatantaniri † 3:13 yasiyitaari = kitisiriri

okaratzi onimotziriri Pawa. Ari pimatzimaitakaro. Iro kantacha nonintzi aikiro pijatakaa-tyiuro irojatz pinthotyaanta-pirota-kyaarori.

² Aritaki piyojiitaki awiroka, iriitaki Awinkathariti Jesús matakaa-kinarori naaka okaratzi noyomitaa-yitakimiri.

³ Iroka okaratzi inintziri Pawa iwamiitha-siritan-tyaamiri: airo pimayimpi-waitzi.

⁴ Ontzima-tyiira piinata-jyaaro pitsipatari, irootaki impinkathatai-tantyaamiri pinkiti-siritanaji-rika.

⁵ Airo ayimawaitzimi pimayimpi-waiti. Irootaki imata-piintziri kaari kimisantairini Pawa.

⁶ Paamawintyaa piwari-siritziri = kari iyiki kimisanta-naatsiri. Tima nokaman-takimiro aritaki iwasankitaakiri Pawa antakironi iroka.

⁷ Ti ininti Pawa ankimita-kotyaari mayimpiri, apatziro inintzi ankiti-siri-yitaji.

⁸ Tirika pinkimisanti ti naaka pithainkaki, Pawa pithainkaki. Tima iriitaki Pawa otyaanka-kimiriri Tasorinkantsi.

⁹ Thami nonkinkithata-kayimiro iroñaaka tsika okantakota itakotaantsi. Okantawitaka ti onintawityaa napiitajimiro awirokaiti. Tima pimatikiro pitakota-wakaiyita.

¹⁰ Aritaki pimatankiri pitakoyitakari iyikiiti ikaratzi nampiyitarori maaroni pipatsitiki Macedonia. Iro kantacha ontzima-tyiira pijata-kayiro irojatz pinthotyaanta-pirotantakyaarori.

¹¹ Ontzima-tyiira pamina-minatiro pisaikan-taiyari kamiitha. Ti onkamiithati pimaimanitanti, apatziro pantiro okaratzi pantawairi-yitari awiroka. Tima irootaki noyomitaa-yitakimiri pairani.

¹² Irootaki iñaantyaamiri kaari kimisanta-yitatsini, tampatzika-siri pikantayita, tikatsi kowityii-motyaamini.

Impiyaji-rika Awinkathariti

¹³ Iyikiiti, nonintzi nonkinkithata-kotimiri tsika inkantajyaa apaata kamayitain-tsiri kimisantankari, irootaki piyotan-tyaari awiroka. Airo pisiya-kotantari kaari kimisanta-tsini, kaari yotatsini aririka yawisakotaimi, antaroiti yiraaniinta iwasiri-waita.

¹⁴ Tima ayojiitzi aroka ikamawitaka Jesús, iro kantacha añaaji aajatz. Ari inkimitaa-jiriri apaata Pawa ikaratzi kimisantain-tsiri, aritaki iwañaayitairi aririka impiyaki Jesús.

¹⁵ Iroka iyota-kayiri Awinkathariti: Apaata aririka impiyi, iriitaki itawajyaaroni iñaawajiri ikaratzi kamayitain-tsiri.

Irooma arokaiti akaratzi añaaayitzira iroñaaka, arokaiti ampoiwaita-tsini.

¹⁶ Ari inkimai-tawajiro inkaima-paaki ijiwari Maninkariiti, intyoota-kaantapaji Pawa. Inkantyyaa ikaratzi kamayiwitain-chari, iriitaki itanakyaaaroni intzinaanaki.

¹⁷ Impoña arokaiti ikaratzi kaari kamayita-tsini, aritaki antsipata-najyaari awajinoka-sita-wajyaari Awinkathariti, amonthaa-wajyaari minkoriki. Asira owairo antsipatajyaari Awinkathariti.

¹⁸ Irootaki iroka ñaantsi poimosirinkanta-wakaan-tajyaari.

5

¹ Iro kantacha iyikiiti, ti onkowa-jaantyyaa nonkaman-timiro tsika-paiti awisayiti iroka-payi.

² Aritaki piyojiitaki awiroka, ti iyotaitiro tsika-paiti, omapoka-sitajyaa, osiyawaityaaro aririka imapokaiti inkositaiti tsitiniriki.

³ Ari intzima-wityaa kantatsini: “Asaiki kamiitha, tikatsi maimanitaini.” Iro kantacha ari imapokai-tairi yapiroitajiri maaroni. Isiya-kota-jyaaro okimaatsi-waita kooya aririka ontzimaa-niti, tikatsi inkina-kayitiro awisa-sitan-tajyaari onkarati pokayita-tsini.

⁴ Irooma awiroka iyikiiti airo okompitzi-mowaitami iroka, imapokai-tzimi = kari apaata ikimitaantzi aparoni kosintzi.

⁵ Tima piyota-kotairo awiroka, ti pisiyaari aniiwaita-sita-chari tsitiniri airo iñiitantari. Iriitakira pisiyaari aniitatsiri kitaitiri, okoñaatzi-moyitairi.

⁶ Aritaki okimitari aajatzi, ti onkamiithati asiyaari maapirota-tsiri, amawinta ankanta-yityaa, asiyaari sakiwintanta-tsiri.

⁷ Tima tsitiniri imaapiintaitzi, ari isinkitaitari aajatzi.

⁸ Irooma arokaiti yotanari ankanta-jiityaa, osiyaari ikaratzi aniita-piinta-tsiri kitaitiri. Owitsikaanta ankanta-yitajyaa, ankimisanta-yitaji, antakotan-tajyaa. Osiyaari iwitsikaanta owayiri, ikithaataro asirota-tsiri iithaari. Yaw-intaaro asiro-nakita-tsiri yamathaitari. Irootaki amatairi aroka awintaa-najyaaro awisako-siri-yitaji.

⁹ Tima ti ininti Pawa iwasankitaa-yitajai, apatziro inintzi awisako-yitai akimisantajiri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

¹⁰ Iriitaki kamawinta-kairi arokaiti. Tikatsi ompaityaa ankamawityaa, tikatsi ompaitzi-tajyaa añaaayitaji, aritaki antsipata-jyaari apaata aririka impiyaji. *

* 5:10 ankamawityaa = amaawityaa; añaaayitaji = asaakiti

11 Ontzima-tyiira pinkimosiriwinta-sirita-wakaan-tajyaaro iroka, tima irootaki pimajiitakiri.

Isintsi-thatziri Pablo maaroni iyikiiti

12 ¡Iyikiiti! Pimpinkatha-yitairi ikaratzi oyomitaa-yitajimiri, ari pinkimitairiri ikaratzi jwayitzimiri pikimisantairi Awinkathariti. Tima oshiki iñaasintsitakowinta-yitakami.

13 Pintako-yitajyaari piñiuro okaratzi yantzimo-yitakimiri. Ontzima-tyiira pisaika-kaayita-wakaa-najyaa kamiitha.

14 Pisintsi-thayitairi awiroka pirantziiti. Ari pinkimitairiri aajatzi ikaratzi parisiri-yitain-tsiri, poimosirinka-itairi, pitzi-siri-yitairi kaari aawyyaa-siri-waita-tsini ikimisantaira. Airo pisamawaitari yokapayi.

15 Ti onkamiithati pimpiyatantyyaa, pinkowa-piinti awiroka paakamiithata-wakaiyaa, pimatzi-tyaari ikaratzi kaari pishininkata.

16 Kimosiri pinkanta-piinta-jiityaa.

17 Pasi piwairo pamana-piinta-yitaji.

18 Tzimatsi-rika awishimo-yitimini, pimpaasoonkitiri Pawa. Tima irootaki inintziri irirori antayitairi akimisanta-jirira Jesús Saipatzii-totaari.

19 Airo pimanonka-waitziro yanta-kayimiri Tasorinkantsi.

20 Ti onkamiithati pimaninta-waitiro okaratzi ikamantantai-tziri.

21 Iro kantacha ontzima-tyiira paminawakiro kamiithaini okaratzi ikamantantai-tziri. Impoña piriipiro-winta-najiro onkarati kamiithasirita-kayimini.

22 Piwashaantiro awirokaiti maaroni kaaripiro-yitatsiri.

23 Tima nonkowa-kotiri Pawa aikiro ijatakaa-tyiuro yoiti-siritajimi, iriitaki kantakaarori asaikan-tayityaari kamiitha. Nokowa-kotziri yaamaako-wintyaami maaroni, piwathaki aajatzi pisiriki. Irootaki airo otzimanta inkanta-koita-jimiri apaata aririka impiyi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

24 Tima iriipiro-siri-pirori inatzi irirori, aritaki imatakaa-jairo.

Owiraantarori withataantsi

25 ¡Iyikiiti! Pamana-kota-piintajina naakaiti.

26 Piwithatyaanari ikaratzi kimisanta-naatsiri anta. †

27 Nonintzi piñaanatiniri aajatzi iroka nosankinari, tima irootaki inintziri Awinkathariti.

28 Onkamintha inisironka-yitajyaami Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. Omapirowi.

† 5:26 piwithatyaanari = thoporotaantsi; kimisanta-naatsiri = iyiki

APITI ISANKINATZINIRI PABLO TESALÓNICA-SATZI

Withataantsi

¹ Naaka Pablo sankinatzi-mirori iroka notsipatari Silvano aajatzi Timoteo. Notyaankimiro anta Tesalónica-ki pasiiti pikarajitzi yasiyitaami Pawa Asitairi, aajatzi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

² Onkawintha inisironkataimi Asitairi Pawa, isaikakaa-yitaami kamiitha. Ari inkimita-jimiri aajatzi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

Yamina-kotairi apaata Pawa kaari-piro-siriri impiyaji-rika Saipatzii-totaari

³ Iyikiiti, okowa-pirotatyaa nompaasoonkita-kota-piintajimi Asitairiki Pawa, tima aikiro pijatakaa-nakitziro pikimisanta-yitanaki. Aikiro pijatakaa-nakitziro aajatzi pitakoyita-wakaanaka.

⁴ Irootaki nosirita-piintan-tamiri aririka napatojiityaa notsipa-yitari pasini iyikiiti, nokanta-jiitzi: "Aikiro ijatakaa-tziro ikimisanta-jiitzi Tesalónica-satzi, okantawitaka antaroiti ikimaatsita-kaitakari."

⁵ Ari okoña-pirotziri tampatzika inatzii Pawa yamina-kotantzi. Osiyawaitakaro iwitsika-rontyaami Pawa inkini impinkathari-wintimi. Irootaki pikimaatsi-wintan-tayitakarori iroñaaka.

⁶ Iro tampatzikata-tsiri aajatzi inkimaatsi-yitakai-yaari Pawa ikaratzi kimaatsi-yitakaa-waitamiri awiroka.

⁷ Irooma maaroni arokaiti, akaratzi akimaatsi-waiyitaka, otampatzikatzi iwatsinaryaa-kotaitajai aririka impiyi Awinkathariti Jesús, inkinapaji inkitiki intsipa-yitajyaari Maninkariiti tzimatsiri isintsinka,

⁸ inkinan-tapajyaari ipaama-porinthataki paamari. Ari iwasankitaa-jiriri kaari yotajirini Pawa, kaari kimisantaironi Kamiithari Ñaantsi ikinkithata-koitziri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

⁹ Iriitaki atsipita-jyaaroni yapiroi-tairi, irasi iwiro impyaa-sitajyaa, airo iñaajiro iwaniinkaro Awinkathariti tzimotziriri isintsinka.

¹⁰ Tima apaata aririka impiyi Awinkathariti, impinkathata-wairi yasiyitaari, okiryaantzi inkanta-wintawajyaari. Ari pinkanta-yitajyaari aajatzi awirokaiti, tima pinkimisantajiro okaratzi nokaman-takimiri. *

* 1:10 yasiyitaari = kitisiriri

¹¹ Irootaki namanakoyita-piintan-tamiri awirokaiti. Nokowa-kotziri Pawa pinkimitan-tajjaariri tsika ikantayitaja ikaratzi ikaima-siritakiri. Nokowa-kotziri yaawyaa-sirita-kaayitajimi pantanta-yityaarori kamiitha-yitatsiri piwiro pantiro pikimisantaira.

¹² Ari onkantyyaa pimpinkathatan-tyaariri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, impoña impinkathata-kaanta-najimi irirori. Iriitakira Pawa nisironka-yitaini aroka aajatzi inkimitajai Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. †

2

Iñaayitairi owaaripro-siritan-tsiriri

¹ Iyikiiti, nonkinkithatimiro tsika okanta-kota antsipata-yyaari Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari aririka impiyi apaata.

² Ti noninti pinkinkisiryaa-siwaityyaa aritakira piyaja Awinkathariti. Kimitaka tharowa-siri pikanta piki-makiri anta iñaakakari Tasorinkantsi, ikantzi: “Piyaka Awinkathariti.” Aamaa-sityaa ari inkantai-takimi: “Irojatzi iroka ikantakinari Pablo. Tima ari okanta isankinata-kinari.” *

³ ti ari onkantyyaa, paamaiyaa yamatawitai-tzimi = kari. Tima aririka impiyi-matai apaata Awinkathariti, itanakyaaaro imaimanitaitiri Pawa, impoña iñiiti owaaripro-siritan-tatsiri. Iriitaki ipaitai-tziri “Otomi pyaasiwaitaantsi,” tima impyaasi-waitajyaa irirori.

⁴ Kisaniintan-taniri inatyii, inintzi yanaanta-paaki inkimita-kaityaari ipinkathai-tziri Pawa tasorintsi-pankoki. Inkanti: “Pawa nonatzii naaka.”

⁵ Tima nokaman-tayita-kimiro iroka nosaiki-motantapaintamiri pairani.

⁶ Piyojiitzi awiroka ipaita otzikakiriri kaari ikoñaatzi-tanta owaaripro-siritan-taniri, apatziro inkoñaati apaata aririka omonkara-paitita-paakyaa-rika.

⁷ Tima antawaitaki imananiikiini owaaripro-siritan-tatsiri. Iro kantacha tzimatsira otzika-piinta-kiriri, irojatzi apaata iñaakan-tanta-kyaariri,

⁸ aripaiti iñiitiri owaaripro-siritan-tatsiri. Tima aririka impiyi Awinkathariti, isintsinka yapirotan-tajjaariri iwa-maapajiri, apatziro intasonkakiri.

⁹ Yoka koñaata-tsini apaata, isintsitakani Kamaari inatzii. Ari ontzimaki isintsinka, oshiki yamatawitanti aririka intasonka-wintan-tayita-paaki. †

† 1:12 pimpinkathatan-tyaariri = wairontsi * 2:2 Ipiyaka Awinkathariti = Iitaitiriti Pinkathari † 2:9 Kamaari = Mishatan-taniri

10 Tzimatsi maninta-yitakirori inkimisantairomi iroopirori ñaantsi, iroowitaka yawisako-siritan-tajjaarimi. Iriiyitakira pyaasitaa-chani yamatawitakiri-rika owaaripiro-siritan-taniri.

11 Iriitaki kankakai-yaaroni apaata Pawa inkimisantantaiyaariri owaaripiro-siritan-taniri.

12 Irootaki iwasankitai-tantyaariri inkarati thainka-waitatsini, tima oshiki inkimosiriwintakaro yantaitziro kaaripirori.

Iyosiitai-takiri awisako-siritaa-tsini

13 Iyikiiti itakotani Awinkathariti, aikiro nakowintayiiyaaro naaka namanako-wintajimi nopaasoonkitziri Pawa. Tima pairani tikira iwitsiki-miita iyosiitzi-takamira pawisako-siritai, irootaki pikimisantantaa-riroo iroopirori, irootaki yasitan-taamiri Tasorinkantsi.

14 Iriitaki otyaanta-kinari naaka nokinkithatan-tamirori Kamiithari Ñaantsi, ari onkantyya piñaantajjaarori apaata impinka-thaitaimi inkimitai-tirira irirori Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, otzimi-motziri iwaniinkaro.

15 Ari okanta iyikiiti, ontzimatyii piriipiro-wintairo okaratzi noyomitaa-kimiri nosaiki-motantapaintamiri pairani. Ari pinkimitairori aajatzi okaratzi nosankinatzimiri.

16 Tima itakoyitai Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, aajatzi Asitairi Pawa. Iriitaki owatsinaryaa-koyita-piintairi, irijatzi kaminthaa-yitajairi ikasiya-kaayitairo okaratzi oyaaakoniintajiri.

17 Onkawintha inkimosiriwinta-siritakaa-piintyaami, iriitaki aawyaa-sirita-kayimini aajatzi, ari onkantyya pijatakaan-tyaarori pinkinkitha-yitanajiro kamiithari, irojatzi pantayita-najiri awiroka.

3

Iñaapinkathaitiro iñaani Pawa

1 Iyikiiti, pamana-kota-piintajina naaka nojatakantyaarori nonkinkithata-kotajiri Awinkathariti, ari onkantyya impinkathatan-tajjaariri pasini-satzi atziri-payi, inkimita-jyaami awirokaiti.

2 Pamana-kota-piintaina inintatzi inkimaatsitakaawaityaana kaari-piro-siriri, tima ti maaroni inkimiyitajai aroka akimisanta-yitzi.

3 Iro kantacha iriipirori inatzii Awinkathariti, aritaki yaawyaa-sirita-kaayitaimi, iriitaki aamaako-wintyaamini ikaaripirota-kaitzimi = kari.

4 Iriitaki Awinkathariti yotakaa-kinari aikiro pijatakaa-tyiuro pantayita-najiro okaratzi noyomitaa-yitakimiri, tima pininta-jiitaki pantiro.

5 Nokowa-kotziri Awinkathariti inkinkisiryaa-pirota-kayimiro tsika okanta itakotami Pawa. Yiriipiro-sirita-kaimi pisiya-kotan-tyaariri Saipatzii-totaari.

Ontzimatyii antawai-yitaji

6 Iyikiiti, tzimatsi inintziri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari nonkantimiri: Ti onkamiithati paapatyii-yaari kimisantzinkari pirawaita-piinta-chari, ikaratziri kaari antironi noyomitaa-kimiri pairani. *

7 ontzimatyii pisiya-kota-jyaanaro naaka, tima ti nompirawaityaa nosaiki-motanta-paintamiri.

8 Tikatsi nonkampitimiri pimpasityaana noyaari, nopinatzimiro okaratzi pipayitanari. Sintsiini nantawaitaki kitaitiri aajatzi tsitiniri. Ari nokinakairo kaari piñaantaro awirokaiti pimpina noyaari.

9 kamiitha-witaka pimpayitinami nowariti, apatziro nantawaitaki sintsiini onkantyyaa paminayitan-tyaanari, iro pisiya-kotan-tyaanarori tsika nokantaka naaka.

10 Irootaki nokanta-piinta-kimiri nosaiki-motanta-paintamiri pairani pinampiki, nokantzimi: “Kaari antawaita-tsini, airo iwaa.”

11 Tima nokimaki ikantaitzi tzimatsi pikarajitzi anta pirawaita-chari, ti ininti yantawaiti, apatziro imaimanitan-tayitzi.

12 Tzimatsi inintziri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari nonkanta-yitiriri yokaiti: “Airo pimaimanitantzi, santzikoiitiini pantawintiro piwayityaari.”

13 Iyikiiti, airo pisamajiitaaro panta-piinta-najiro awirokaiti kamiitha-yitatsiri.

14 Tzimatsi-rika kaari kimisantironi iroka nosankinata-kimiri, airo paapatyaa-naari, irootaki iñaantyaarori impasiki-winta-yityaa.

15 Iro kantacha airo pikisaniintziri, piyomitayitairi pinkimita-kaantyaari iriimi pirintzi.

Owiraantarori tasonka-wintaantsi

16 Tima iriitaki Pawa kantakaarori asaikan-tayityaari kamiitha, nokowa-kotziri iriitaki onimota-kayi-mironi pisaika-jiiti okantawitaka piñaayitiro onkarati awishimo-yitimiri. Nokowa-kotziri intsipatyaaami.

* 3:6 inintziri = wairontsi

¹⁷ Iroka nosankinata-jaantzimiri naaka nakoki. Tima naaka Pablo owithatamiri. Irootaki namita-piintari aririka nontyaanki nosankinari.

¹⁸ Onkamintha inisironka-yitaimi maaroni Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. Omapirowí.

YITAKARI PABLO ISANKINATZINIRI TIMOTEO

Withataantsi

¹ Naakatakira Pablo osankinatzi-mirori iroka, Intyaankaa-riti Jesús Saipatzii-totaari nonatzi, tima irootaki ikantakaan-tziri owawisaa-kotairi Pawa aajatzi Jesús Saipatzii-totaari ayaakoniintani.

² Awiroka nosankinatzi Timoteo, nokimita-kaantaami notomi nowimi akimisanta-naira. Onkamintha inisironkataimi Asitairi Pawa aajatzi Awinkathariti Saipatzii-totaari Jesús, onkawintha intakotyaami, piñiuro pisaiki kamiitha.

Ikinakaa-sitaitari iyomitaan-taitzi

³ Pairani nojatan-takari Macedonia-ki, nosintsi-thata-nakimi pisaiki Efeso-ki, ari onkantyyaa piyomitaantyyariri saikayita-tsiri pinampiki, iwashaantajiro ikinakaa-siyitakaro iyomitaantzi.

⁴ Ikinkithata-siyitaro kinkitharintsi, iñaawinta-siyitaro tsika ipaiyita iwaisatzitini. Ti oiñaarontiro iroka-payi okaratzi yantakiri Pawa onkantyyaa ankimisantan-tajyyariri, iro kantakaan-tzirori iñaana-winthata-wakaantari atziripayi.

⁵ Aryaajaini aroka aririka ayomitaanti, akamantantziro tsika ikantaita itakota-wakaita. Tima aririka ankisiritanaji, aririka ankinkisiryaa-najiro tampatzikata-tsiri, aririka ankimisanta-pirotanaji, ari amatzirori atakoyitanta.

⁶ Ari itzipina-yitakari yokapayi, aminaasi-waitaka okaratzi iñaawinta-yitziri.

⁷ Inintasi-waitaka iyomitaantiro Ikantakaan-taitani. Okantawitaka isintsi-thatantzi iyomitaan-tayitzi, iro kantacha tira inkimathatzi-tyaaro irirori okaratzi ikamantanta-witari.

⁸ Irooma arokaiti ayotzi omapiro okamiithataki Ikantakaan-taitsiri, iro kantacha ontzimatyii ankimathatiro opaita otzimantari ikantakaan-taitsiri.

⁹ Tira kari isankinai-tiniri ikaratzi kamiitha-siritaintsiri, iro iwasankitai-tantyyariri maimanitzin-kariiti, piyathariiti, kaari-piro-siririiti, tsimai-nkata-niriiti, thainkan-taniriiti, maninta-siritan-taniriiti, owamaayitziriri asitariri, owantzin-kariiti,

¹⁰ mayimpiriiti, antaminthata-wakaa-chari isiramparin-kakiini, nosikan-taniriiti, thayawariiti, kamatawiriiti, ikaratzi tzika-tzika-yitzirori ayomitaan-tziro kamiithari.

11 Tima onasityaa iroka Kamiithari Ñaantsi iwisiryyaa-wintai-takari, irootaki ikantakinari Pawa Tasorin-tsita-tsiri nokamantantajiro.

Yantawairi Pablo

12 Iriitakira Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari sintsitakainari. Irootaki nopaasoonkitan-tariri, tima iyotzi aawyaa-siri-waitaana, ityaantakina nantawaitiniri.

13 Okantawitaka pairani oshiki nothain-kasiwaitakari, noisaniintani nowiri, nowasankitaa-piintakiri yasiyitaari, iro kantacha itakotaana irirori. Tima ti noyowityaaro okaratzi nantakiri tikira nonkimisanta-nakiita.

14 Iro kantacha yoka Awinkathariti antaroiti itakopirotakana, ari nitanakari nokimisanta-najiri Jesús Saipatzii-totaari, oshiki notakota-naari, iriitaki kantakaanarori.

15 Iroka nonkaman-timiri iroopirori onatzii, ontzimatyii inkimisantaitiro: Ipokaki Jesús Saipatzii-totaari aka kipatsiki iwawisaa-koyitairi kaari-piro-siririiti. Tima naaka anaayiwita-kariri maaroni nokaaripiro-siri-witaka.

16 Iro opoñaantari inisironkataana Jesús Saipatzii-totaari, ti isamaniintyaana okantawitaka naaka mapirowita-karori nokaaripirodzi. Tima tsika ikantaana naaka, ari inkantayitajaari pasini inkarati kimisanta-yitairini, irasi iwiro yañaayitaji.

17 Onkamintha irasi iwiro impinkatha-piroi-tairi Aparonitatsiri Pawa, Yotaniri, Añaanita-tsiri, Tasorintsi. Omapirowí.

18 Notomí, Timoteo, tzimatsi nonintziri nonkaman-timiri. Onkimityaaro okaratzi ikinkithata-koita-kimiri pairani. Irootaki nokamantanta-mirori pintharowintasiritan-tyaari pijatakairo piña-sintsi-pirotyaa kamiitha,

19 aikiro pakowinta-nakityii-yaaro pinkimisantanaki, aikiro pisirita-nakityii-yaaro tampatzikata-tsiri. Tima tzimayitatsi owashaanta-kirori. Okantawita ikimisanta-yiwita, kimiwaitaka impitamonka-kota-kityii-yaami.

20 Ari ikantakari Himeneo aajatzi Alejandro. Iriitaki nosinitakiri iwasinonkaa-yitairi Kamaari, ari onkantyyaa iyotantyyaari airo ithainka-tasorintsi-waitziri Pawa. *

2

Iñaawinta-koitziro amanaantsi

1 Iroka nitawakyyaari nosintsi-thatimiri: Ontzimatyii pamanaji, pinkowa-kowintanti, pinkanta-kowintanti, pimpaasoonki-wintairi maaroni.

* 1:20 Kamaari = Mishatantaniri

² Pamana-kotairi pinkathariiti. Pamana-kotairi aajatzi jiwari-payi, ari onkantyaa pisaika-yitan-tyaari kamiitha, pinkatha-tasorintsi pinkantyaa, tampatzika-siri pinkantyaa aajatzi.

³ Irootaki kamiithata-tsiri maaroni iroka. Irootaki onimotziriri Pawa owawisaako-siritairi.

⁴ Tima inintatzii Pawa maaroni yawisako-siritaiti, inintzi aajatzi maaroni iyotakoi-tajiro iroopirori ñaantsi.

⁵ Iroka iroopirori ñaantsi: Aparoni ikanta Pawa. Aparoni ikanta kantako-wintziriri atziri-payi anta Pawaki. Iriitakira yoka Saipatzii-totaari Jesús atziriwitain-chari irirori.

⁶ Iriitaki pinakowinta-kayiri maaroni ikamawintaira, yookakaako-winta-yitajai ininta-paitita-paakira Pawa.

⁷ Irootaki iyosiitan-takanari naaka Nontyaankaa-riti, iriitaki otyaanka-kinari nonkinkithata-kaayitajiri atziri kaari ashininkayita, noyomitaa-yitajiri inkimisanta-yitairo iroopirori ñaantsi. Tima omapiro onatzii iroori.

⁸ Tsika-rika yapatota-jita-piintyaa, nonintzi yamana-piinta-yitaji atziri, tzinaa-wako inkantyaa ikimita-piintara. Iro kantacha kitisiri inkanta-yityaa, airo ikisa-wakaa-waita, airo iñaana-winthata-wakaa-waita.

⁹ Ari onkimita-najyaari kooya-payi, airo onintasi-waita onkithaatyaro waniinkata-chari, aparaawaitiri kiriiki amananta-yitiri othatani poriryaa-yitatsiri, onintasi-waityaaro owaniinkatiro oisi. *

¹⁰ ontzimatyii irokaiti amitajyaaro okaratzi kamiithata-tsiri. Ari okantari kooya-payi otakotariri Pawa, pinkathatziriri aajatzi.

¹¹ Aririka iyomitaan-taiti, awakimpitya onkanta-yityaa kooya onkimisanti.

¹² Ti nosinita-kaantiro oyomitaanti kooya, ti nosinita-kaantiro ojiwatiri sirampari-payi aajatzi. Apatziro owakimpita-yityaa onkimisanti.

¹³ Tima iriitaki Adán yitaitaka pairani iwitsikai-takiri, iro ampoita-paintsiri Eva.

¹⁴ Kaari Adán yamatawitaitaki pairani, irootaki kooya yamatawita-jaantaitaki irojatzi antanta-karori kaari-pirori.

¹⁵ Iro kantacha iroka kooya-payi tsimanta-yitatsiri, aritaki onkantaki awisako-siri-yitai aikiro-rika ajatakaa-nakityiuro onkimisanta-yitai, itakotan-tayitajyaa, onkiti-siri-yitaji, airo ookaasintyakiyitziro oithaari oniwitakantantyaari.

3

Tsika inkanta-yityaa jiwari-payi

* 2:9 poriryaa-yitatsiri = ooro, perla

¹ Iroopirora nonkantimiri: Tzimatsi-rika nintatsini iji-watiri kimisantzin-kariiti, ari okamiithatzi okaratzi inintziri yantiri.

² Ikaratzi jiwayita-tsiri ontzimatyii inkamiitha-siriti, airo itzimayitzi impaityaa ñaawinta-waitirini, iinapiroyityaaro iina, yotzinkari inkantyyaa, yanta-piintiro kamiithari, impinkathata-kaantyyaa, yoimaayitan-taniti iwankoki, yomitaan-taniri inkanta-yityaa.

³ Airo isinkita-piinta, airo ikisa-piinta, itakotaniri inkantyyaa, tsinampa-siri inatyii, airo ayimawaitziri ishikyiiro iwaararo.

⁴ Iyoti ijiwayitairi ikaratzi saika-pankotziriri, pinkatha inkantanti iwaiyani, airo ipiyatha-waita.

⁵ Tima aparoni atziri kaari yotironi ijiwata-kaanti iwankoki, ¿kantatsima ijiwawintiri ikaratzi kimisanta-najiriri Pawa?

⁶ Ari ikantari aajatzi owakirata-tsiri ikimisantzi, airo okantzi ijiwata-kaanti. Tima aririka imatiro ijiwati, ari inkantakaa-piro-waita-nakyyaa, ari inkimita-kota-kyaari okaratzi awishi-mota-kiriri pairani Kamaari.

⁷ Aririka piyosiiti jiwatziriri kimisantzinkari, pamini ipinkathatzi atziri-payi kaari kimisanta-tsini. Iriirika piwaki ikantako-waitai-tziri, iriitakira kaari kisasityaaroni yamatawitiri Kamaari.

Tsika inkanta-yityaa amitakotziriri jiwari-payi

⁸ Ikaratzi amitakotziriri jiwatziriri kimisantzin-kariiti, ontzimatyii impinkathata-kaantyyaa, awiintaari inatyii, airo isinkita-piintayita, airo ayimawaitziri ishikyiiro iwaararo.

⁹ Okowa-pirotatyaa iyotako-yitairo okaratzi akimisanta-jiri kaari iyotako-witaita pairani, kinkisiryaa iwapiintairo tampsatikata-tsiri.

¹⁰ Omatantyyaari yamitakotiri jiwari-payi, ontzimatyii iñaantai-tawakyyaari kantatsi-rika imatiro.

¹¹ Ari onkimiyityaari aajatzi kooya ontzimatyii oñaapinkathata-kaantyyaa, airo oñaawinta-kotantasiwaita, kimpoyaa-waini onkantyyaa, oripirowintayitanairo maaroni.

¹² Inkarati amitakotairini jiwari-payi iinayityaaro iina, ijiwatairi kamiitha iitomi aajatzi saika-pankotziriri.

¹³ Aririka imatanajiro, pinkatha iwaitiri, ari iyotanajiro yawintaa-sirityaa ikamantantairo tsika okanta ikimisanta-taariri Saipatzii-totaari Jesús.

Omapiro okamiithataki akimisantziri

¹⁴ Nokowataiki nojatimi sintziini noñiimi. Iro kantacha nitawakyyaaro nosankinatimiro iroka,

¹⁵ aamaa-sityaa airorika nojatizita, nonkaman-tzityaamiro tsika ikantajiita isaikaitzi yasiyitaira Pawa. Tima ankarati yasiyitai Añaanita-tsiri Pawa, akimita-naaro okanta tzinkamitsi-pirori, arokaiti otzinkamitanaja ikinkithai-tziro iroopirori ñaantsi.

¹⁶ Omapiro aripirootzi okaratzi akimisantajiri, tira iyotako-witai-tyaaro pairani tsika ikantajiita ipinkathatasorintsitaitzi. Iroka akimisantziri:

Yatziritzi-motantaki Pawa,

Iriitaki oñaakan-takiriri Tasorinkantsi iriipirori inatzii.

Iriitaki Maninkariiti okiyita-kariri,

Iriitaki ikinkithata-koitakiri pasini-satziki atziri.

Iriitaki ikimisantai-tziri maaroni kipatsiki,

Iriitaki owajinokaa-chari iwaniinkaroki.

4

Iñaawintai-tziri oowashantzirori ikimisantawita

¹ Iro kantacha iroka ikantajiri Tasorinkantsi. Apaata, ari ñiitaki oowashantironi ikimisanta-witari, iro inintanaki inkimisanta-yitiro iñaani kamaari-payi, yamatawitan-tzira.

² Iyomitaa-waita-sitan-tyaaro amatawiri kaari iroopirotatsiri, airo ikimajiro iwasiri-niinta-kotyaaro yantakayitziri, jimpa-siri ikantaka. Isiyawaitakaro opirota-kaantzi itayiita, tima ojimpa-wathata-kaanti airo akimajiro katsiri.

³ Airo isinita-kaantziro yaawakaityaa, intzita-kaantiro okaratzi iwaitari. Tira onkamiithati iroka. Tima arokaiti akaratzii akimisanta-yitajiri Pawa, ayotajiro omaapiro iwitsikayita-kayiro owaritintsi. Isinita-kairo awayita-jyaaro iroka-payi, ampaasoonki-yitajiri.

⁴ Tima okaratzi iwitsika-yitakiri Pawa, kamiitha onayitatzii. Tikatsi ompaityaa aparawaitan-tyaarori, ontzimatyii ampaasoonki-yitajiri añaayitziro okaratzi ipayita-kairi.

⁵ Tima aririka amatakiro okantziri iñaani Pawa amanakoyitairo okaratzi ipayitairi, aritaki intasonka-wintakiro.

Antawaitai-niriri kamiitha Jesús Saipatzii-totaari

⁶ Iroorika piyomitaan-takiri iroka, pimatanaa-tziro pantawaitainiri kamiitha Jesús Saipatzii-totaari. Pimonkarata-naatziro okaratzi pikimisanta-najiri, pimatanaa-tziro kamiithari okaratzi iyomitaa-takimiri.

⁷ Piwashaanta-yitairo kinkitharintsi-payi kaari iroopirotatsini, irootaki amita-piinta-sitakari masonto okinkithayitziro iroka. Ontzimatyii piñaasintsi-sirita-najyaa pimatana-tyaarori pimpinkatha-tasorintsitai. *

* 4:7 masonto = antaro-konaiti

8 Tima okamiithatzi-mowitzai añaayitziro añaasintsi-waita koñaaroini awathaki, iro kamiitha-piro-taita-tsiri añaasintsi-sirita-najyaa añaantyaarori ampinkathatorintsitai. Tira iroo antanta-yitarori onkantyya anintaa-waitan-tyaari iroñaaka ainiro añaayitzi, añaajiro apaata anintaa-waitajyaa aririka añaaji.

9 Iroopirori onatzi iroka ñaantsi, ontzimatyii ankimisan-taji maaroni.

10 Irootaki añaanta-yitarori añaasintsiyita, sintsiini antawai-yitzi, tima oyaakoniintani owairi Pawa tsika itzimi añaanita-tsiri. Kantatsi iwawisaako-siritairi maaroni atziri-payi, iriitakira iwawisaako-siri-yitaji inkarati kimisantairini.

11 Irootaki piyomitaan-tayitairi iroka, pisintsi-thataitairo.

12 Ti noninti inthainkima-waitaitimi pimainaritzira. Ontzimatyii piñaakantiro tsika pikantanaja pikimisantaji, ari onkantyya inkimita-kotan-taityaamiri. Ontzimatyii paamaako-wintyaaro okaratzi piñaawai-yitzi, aajatzi okaratzi pantayitiri. Otakotani pinkantanti, iriipro-siri pinatyii, kitisiri pinkanta-najyaa.

13 Sintsitha pinkanta-piintainiri piñaana-yitainiri atziri-payi sankinarintsi-pirori, pinkinkithata-piintairo, piyomitaanta-piintairo, irojatzii piñaanta-kyaarori nariityaami anta.

14 Pinkinkisiryaa-kotiro iñaawinta-kimiri pairani jiwari-payi, ari okanta itasonka-wintan-takamiri iwasi-patzii-toyitan-tamiro irako. Paamaiya paparatziro = kari itasonka-wintaimi Pawa pimatan-taarori iroka.

15 Ñaasintsi pinkanta-winta-najyaaro, onkantyya iñaantai-tyaamiri aikiro pijatakaa-nakitziro pimatanakiro.

16 Paamawintajyaa awiroka tsika pikantanaja, pinkinkisiryaa-kotyaa kamiitha onkarati piyomitaan-tayitairi, onkarati pantayitiri aajatzi. Aririka pimatakiro piriipro-wintairo, aritaki piñajjiro pawisako-siritaji, aajatzi inkimiyita-jyaari ikaratzi piyomita-piintakiri.

5

Antainiriri pasini-payi

1 Ti onkamiithati pinkisa-thayitiri antari-kona, kamiitha piñaana-yitiri. Iro kamithatatsi paakamiitha-yitiri pinkimita-kaantiri iriirikami piri. Ari pinkimitairi mainariti, paakamiithatiri pinkimita-kaantiri iriirikami pirintzi.

² Ontzimatyii paakamiitha-yitiro antaro-kona-yitatsiri, pinkimita-kaantiro iroorikami piniro awiroka. Ari pinkimitairori mainaro-payi, paakamiitha-yitiro, airo pisiritaro pimaimani-waitiro pinkimita-kaantiro iroorikami pitsiro.

³ Paakamiitha-yitiro kinankaro tsika otzimi mapirotzirori okowityaa-waitzi.

⁴ Irooma aponi kinankaro tzimayita-tsiri otomi-payi, osari-payi, iriitaki itanakyaroni yaminiro yamitakoyitiro, ontzimatyii impiyata-jyaaro yaamaako-winta-jyaaro okimitaa-kirira pairani iroori yantaritan-takari irirori. Irootakira onimotziriri Pawa.

⁵ Irooma aponi kinankaro matzirori osaikawaitzi apaniroini, awintyaari iroori Pawa, asi owiro aakowintyaaro amani onkowa-kotairi kitaitiri aajatzi tsitiniri.

⁶ Irooma onkimosiriwinta-waityaa onintakaa-nikiini kinankaropayi, tira osaiki kamiitha, kimiwaitaka onkamakityiimi.

⁷ Pisintsi-thatiro omatanta-jyaarori nokantakiri, ari onkantyyaa airo otzimanta iñaawinta-kotai-tirori.

⁸ Tzimayitatsi kaari aminironi ishininkaiti. Aririka onkinankaroti irira owatsi-pirotacha kaari aminaironi iriniro. Okimiwaitakaro iwashaanta-kityiromi ikimisantzi. Iriitaki mapirota-jaanta-kirori yanaanakiri ikanta kaari kimisantsini.

⁹ Iroka kowachari isankinata-kotai-tantyaarori kinankaro-payi antawaitainiri Saipatzii-totaari: Antaro-kona onayitatyii, oimitapintawitariri pairani oimi, *

¹⁰ kamiitha-siri okanta ikima-kotai-tziro, aamaako-winta okantziri intsitipaye, oimaantzi owankoki, aakamiithatapiintakiri kimisantzinkari, kaminthaani owapiintziri asinonkainkari, omata-piintairo okaratzi kamiitha-yitatsiri. †

¹¹ Irooma kinankaro kaari antaro-konata-tsini, airo isankinata-koitziro. Airo okanta-pirota antawaitainiri Saipatzii-totaari, tima ainiro onintzi ayi oimi.

¹² Tima aririka aaji pasini oimi, aritaki inkanta-kowaitakiro, tima airo omonkaratziro okaratzi okantawitakari antirimi.

¹³ Aritakimi ompirata-nakyaaro, onkinayiti pankotsipayi, onkinkitha-waita-kotan-tayiti, akakawaita-sitani onkantyyaa.

¹⁴ Irootaki nokowantari aayitaji otsipatari aponi kinankaro kaari antaro-konata-tsini, ontsimani-yiiti, osaikiita owankoki antawaiti. Ari onkantyyaa airo itzimanta impaityyaa kisimawaitironi.

* 5:9 Antaro-kona = onkarati 60 osarintsiti † 5:10 aakamiithata-piintakiri = okiwa-kitzita-piintakiri; kimisantzinkari = kitisiriri

15 Tima tzimayitatsi matakirori, antawaita-sitakaro in-
intziri Kamaari. ‡

16 Kinankaro tzimatsiri oshininkaiiti, iriitaki amitako-
yitironi. Irooma kinankaro kaari tzimatsi oshininka-
iiti, saikatsiri apaniroini tikatsi amita-kotironi, kowityaa-
waitaniri onatzii-rika. Irootaki kowajaanta-chari yami-
takotiro pasini kimisantzinkari-payi.

17 Ontzima-tyiira impinai-tairi jiwatakaan-tatsiri
ipinkathai-tziri. Iriitaki impapirotaiti kinkithata-kaanta-
piinta-tsiri, aajatzi ikaratzi yomitaanta-piinta-tsiri. §

18 Tima irootaki ikantakoi-tziri sankinaritsi-piroriki:
Aririka pantawaita-kairi pipira, tima ti pintashi-niinta-
kaawaitiri.
Iroka ikantaitzi aajatzi:

Ontzimatyii impinaitiri antawaita-tsiri.

19 Ikaratzi-rika aparoni atziri kanta-kotziriri aparoni jiwari,
airo pikimisantziri. Irooma inkarati-rika apiti, airorika
inkarati mawa ñaakota-kirini yantakiro kaari-pirori, ari
okamiithatzi inkimisantaitiri.

20 Aikiro-rika ijataitatyii yantaitiro kaari-pirori, payiri
tsika ipiyota-jiita pinkisa-thatiri, ari onkantyya intharowan-
taityaari, airo imatantaro yantiro pasini-payi.

21 Nosintsi-thatzimi pantiro iroka. Tima aririka pimatana-
jiro, airo piñiuro yokawintanaki. Airo pikanta-waitzi “Airo
nokisathatzi, tima iriipirori inatzi.” Iyotzi Pawa nokantan-
tamirori. Iyotzitaro aajatzi Jesús Saipatzii-totaari, iyotzitaka
aajatzi Maninkariiti ikaratzi iyosiitakiri.

22 Ti onkamiithati pathawai-yaaro piwasi-patzii-totan-
tyaaro pako ijiwatan-taityaari. Tima aririka iyomitai-takiri
yantakiro kaari-pirori, kimiwaitakara awirokami kantakaa-
sityaaroni. Ontzimatyii pinkiti-siritai awiroka.

23 Tira apatziro pirapiintiro nijaa, iro kamiithatatsi piro
kapichiini kachori, ari piñaakiro pisita-koti pimantsiya-
waiwita.

24 Tzimatsira atziri, tikira iñiuro imishakowintaitiri yan-
takiro kaari-pirori, ikima-kotai-takiri maaroni. Tzimatsi
pasini aajatzi kaari iyotakoitzi yantatziro kaari-pirori, ap-
atziro inkimakoitiri apaata.

25 Ari okimitari aajatzi, tira imanakota-piintiro atziri
yantayitiro kamiithari. Irooma aririka yantiro kaari-pirori,
ari inkowa-piinta-wityaa imanakotyaa, iro kantacha aritaki
inkimakoi-takiri.

‡ 5:15 Kamaari = Mishatantaniri

§ 5:17 impapirotaiti = osiyarori apiti

yapiitaitiro impinaitiro

6

¹ Maaroni ompirataari, ontzimatyii impinkathatairi ompiratariri. Iro nokantantari, ari onkantyya airo itzimanta pairyaa-siwaityaarini Pawa, airo itzimanta kantakowaitaini ayomitaan-tayitzirira.

² Ompirataari kimisanta-tsiri, aririka impiratyaaami pasini kimisantzinkari, ti onkamiithati pinkanta-waiti: "Airo pisiya-kayinari pimpiratani, tima iyiki nowimi." Okowapirotatyaa yantawaitiniri iroopirori yoka ompirataari, itakotani iwiri, tima kimisantzinkari inatzii. Ontzimatyii piyomitaan-tairo iroka, pisintsi-thatan-tairo.

Kitisirita-kaanta-tsiri ipoñaa onimotaantsi

³ Aririka impoki nasityaaroni inkinkithata-kaanti, kaari kimityaaroni okaratzi iñaaniyitakari Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, inasita-paakyaaro aajatzi iñaawintiro pinkatha-tasorintsitan-tatsiri.

⁴ Kantakaa-piro-wainiri inatziira, tikatsira iyoti. Apatziro inintzi irirori añaanaminta-wakaa-waityaaro ñaantsi. Iro ompoñaan-tyaari asama-wakaa-waityaa, amaimanita-wakaa-waityaa, ankawiya-wakaa-waityaa, ankanta-kota-wakaa-waityaa,

⁵ ankisaniinta-wakaapirotyaa. Irootaki imata-piintakiri kaari-piro-siriri kaari yotakotaa-jatironi iroopirori ñaantsi. Ikinkisiryaayita yaantyaaro kiriiki yamaminataro aririka impinkatha-tasorintsitanaki. Ti onkamiithati paapatyaari awiroka.*

⁶ Aritaki okanta-tzimaita, kimota impinai-tairo apaata apinkatha-tasorintsitzi. Iro kantacha añaantyaarori impinaitai, ontzimatyii onimoyitajai añairi okaratzi tzimimoyitairi.

⁷ Tima pairani owakira atzimapaaki ti amapaaki tzimimotairi. Ari okantari aajatzi aririka ankamaji, onkarati tzimimotairi airo aanajiro.

⁸ Tima ontzima-piintzirika ayaari, otzima-piintzi-rika akithaatari, ari onkarati tikatsi anintiri.

⁹ Iriima inkarati kowayitironi yashaarantyya, okaimasiritziri inkaaripiro-siriti. Ikimita-kowaitakari sitsikachari ikintsiki, aririka yantayita-nakiro inintakaa-siyitari owaaripirotantatsiri, irootaki pyaakaa-sita-jyaarini.

¹⁰ Aririka iniwitaita-piintyya yashaarantaityaa, okimiwaitakaro iroomi oparithatari kaaripiro-yitatsiri. Tzimatsi matakirori iniwiitaro yashaarantyya, iwashaanta-nakiro ikimisantzi, okimiwaitakaro iriimi kimaatsita-kaawaitachanimi apaniirini.

* 6:5 Ti onkamiithati paapatyaari awiroka. = onasiyita ñaantsi-payi

Pinkimita-kaantiro piwayiri-winta-jyaaromi pikimisan-tanaji

¹¹ Irooma awiroka, yasitaami Pawa, airo panta-nitziro iroka-payi, pinkimita-kaantiro pisiya-pithatairomi. Iro pamina-minata-piintanaji pintampatzika-siriti, pinkathatasorintsi pinkantyyaa, pinkimisantairi Pawa, pintakotyaa pinkantyyaa, kisasiwaini pinkantyyaa, amatsinka pinkantyyaa aajatzi.

¹² Aikiro pinkimisanta-naatyii, pinkimita-kaantiro piwayiri-winta-najyaaromi kamiitha-yitatsiri. Pinkimita-kaantiro aajatzi piñaa-sintsi-winta-jyaaromi irojatzi paantakyaarori kanta-jitaa-chani añaakaajimi. Irootaki ikaima-siritai-tantamiri, ari okanta ikimantaamiri atziri-payi, pikantzi: "Nokimisantaji."

¹³ Tzimatsi nosintsi-thatimiri. Tima yoka Pawa añaakaa-yitzirori okaratzi tzimayita-tsiri, iyotzi nokantzimiri. Iyotzita aajatzi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, ñaawaita-piinta-kirori iroopirotatsiri, irojatzi iñaawaitapaakiri yaitanakiri isaikira Poncio Pilato. Iroka onkarati nosintsi-thatimiri:

¹⁴ Airo pipiyathataro nokanta-kaanta-kimiri. Kitisiri pinkantyyaa itzimi-kari ñaawinta-kowaita-sityaamini. Pijata-kayiro awiroka irojatzi impiyan-tajyaari Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

¹⁵ Tima impokai irirori aririka imonkara-paitita-kaiyaaro Pawa, ankimosiriwintantai. Tima apaniro Pawa ijiwata-kaantairo maaroni tzimayita-tsiri, apaniro ipinkathariwintziri ikaratzi pinkathari-winta-witachari, ari ijiwatziri ikaratzi jiwawita-chari iroñaaka.

¹⁶ Iriitaki asitarori kantaitaa-chari añaantarintsi, yasi iwiro isaiki tsika osiparyaa-pirotzi, irootaki kaari yariitan-taitari. Tikatsi atziri matakironi iñiiri, airo imataitajiro aajatzi. Omapiro ipinkathai-tziri. Irasi iwiro impinkathariwintantai. Omapirowí.

¹⁷ Ontzimatyii piyomitaa-yitajiri ikaratzi ashaaranta-chari iroñaaka, airo ishamiwaitanta. Airo yawintaa-siwaitaro iwaararo, tima airo asi owiro onkisotzi-motiri. Ontzimatyii yawintaa-yitajyaari Pawa, iriitaki matzirori inkimosiriwinta-pirotka-kaantanta.

¹⁸ Piyomitaan-tairo yantaitajiro kamiithari. Ikimita aponi ashaarantaniri otzimimo-pirotziri iwaararo, ari inkimita-najyaari yokaiti otzimimo-pirotziri yantari, iro inkimita-kaanta-najimi iroorika iwaararo. Piyomitaan-tairo inisironkai-tantyyaa, ayimatiri impasitan-tayitajyaa.

¹⁹ Iroorika imatanajiri, osiyawaitakaro iwapithaan-tyaaromi iwaararo inkasiya-kaiyaari apaata. Irasi iwiro

iñiuro isaikaji kamiitha.

Owiraanta-paakarori ikantziriri Pablo yoka Timoteo

²⁰ Timoteo, piriipiro-wintairo piyomitaan-tairo okaratzi inisironkai-takami. Airo pimatztaro awiroka tsika iñaawinta-sitaitaro kaari-pirori. Airo pimatztaro awiroka tsika iñaawintasitaitaro karipirori ikimita-kaanta-witari iroopirori onatzi iyota-nitari.

²¹ Tima tzimatsi matayitakirori, ikinasi-waiyitaka, kimi-waitaka intzipina-winta-tyiromi onkarati inkimisantiri. Onkamintha inisironkai-tyaami. Omapirowí.

YAPIITAJIRO PABLO ISANKINATZINIRI TIMOTEO

Withataantsi

¹ Naaka Pablo osankinatzi miro iroka. Intyaankaa-riti Jesús Saipatzii-totaari nonatzi, tima iriitaki Pawa nintakaa-kinarori noñaawintajiro ikasiya-kaakairi yañaakaa-yitajai Saipatzii-totaari Jesús.

² Awiroka nosankinatzi Timoteo, awiroka nokimita-kaanta notakotani notomi. Onkamintha inisironkataimi Asitairi Pawa aajatzi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, onkawintha intakotyaa, piñiira pisaikaji kamiitha.

Piñaawintairi Saipatzii-totaari

³ Ari nokanta-piintatyaa tsitiniri aajatzi kitaitiri namanako-yitzimi, nopaasoonkitziri Pawa, nantawaitajiniri. Nomata-kotairi ikimiyitaka nowaisatziitini tampatzika-siriri-payi.

⁴ Aririka nosirityaaro piraawaitaka pairani, oshiki noninta-taiki napiitajiro noñiimi, ari onkantyyaa nonkimosiritan-tyaari.

⁵ Oshiki nokinkisiryaa-kotakimi tsika okanta pikimisanta-pirotan-tanakari. Tima irootaki itanakaro pisaro Loida, ipoña piniro Eunice. Noyotzi aajatzi ari pikimita-nakari awiroka.

⁶ Irootaki napiitan-tamiri nonkantimi: Piwakiratairo itasonka-wintakimi Pawa nowasi-patzii-totan-takamiro pairani nako, pinkimita-kaantairo yoisaitziro paamari intsiwaki-mati.

⁷ Tima ti intharowa-sirita-kaanti Pawa. Apatziro yaawyaa-sirita-kaantzi, itako-sirita-kaanta, iñaako-sirita-kaanta.

⁸ Irootaki airo pipasiki-winta-kaantaro piñaawintiri Awinkathariti, ari pinkimitainari naaka, airo pipasiki-wintana yasitako-wintai-tanari Pawa. Iriitaki aawyaa-sirita-kayimini, pinkimita-kotan-tyaanari naaka, nokimaatsita-kowintaro Kamiithari Ñaantsi.

⁹ Irijatzi owawisaako-siri-yitairi Pawa, iriitaki kaima-siri-yitairi akiti-siritan-taari. Tira aroka matasityaaroni, iriitaki nintaintsi yantiro. Yasi iwiro pairani Pawa ininta-piintaki inkaminthaa-yitai Saipatzii-totaari Jesús.

¹⁰ Irootaki imatakiri iroñaaka, ikoñaataki pairani Owawisaa-kotan-taniri, Saipatzii-totaari Jesús. Iriitaki matakirori yiitsinampairo kaamanitaantsi, yamayita-kairo

Kamiithari Ñaantsi, iro ayotantaari yasi owairo yañaakaa-yitajai.

¹¹ Irootaki iyosiitan-takanari naaka Tyaantaariiti, iriitaki otyaantakina nonkinkithata-kaantajiro Kamiithari Ñaantsi, ipoña noyomitaa-yitajiri aajatzi kaari noshininkata.

¹² Irootaki noñaasi-waitan-tarori iroñaaka, iro kantacha titzimaita nompasiki-wintyaa. Tima noyotzi naaka ipaita nawintaari, noyopirotzi otzimi-motziri isintsinka, ari onkantyyaa airo iwashaanta-kaantanaro inintakaa-kinari nantajiniri irojatzi aririka omonkaratajyaa kitaitiri impiyan-tajyaari.

¹³ Ari pinkimita-najyaari awiroka, pimatako-tinano tsika okanta pikimakina noyomitaantaki, pijatakaairo pawintyaari Saipatzii-totaari Jesús, otakoyitairi, asiyitairi aajatzi.

¹⁴ Ari inampi-siritan-takami Tasorinkantsi, iriitaki iriipiro-sirita-kayimini airo piwashaantantaro iroopirori otzimi inintakaa-kimiri piyomitaan-tairo.

¹⁵ Pikima-kotakina awiroka yookawaitaikina nampiyitarori Asia-ki. Yokataki Figelo ipoña Hermógenes.

¹⁶ Iro kantacha yoka Onesíforo, oshiki yoimosirinkapiintakana irirori, ti impasiki-winta-kotyaana yoosowitaitakana. Oshiki noninta-taiki inkaminthaajiri Pawa ikaratzi saika-pankotziriri.

¹⁷ Tima iriitaki amina-minata-paakinari yariitaka Roma-ki, irojatzi iñaanta-paakanari.

¹⁸ Iriira Awinkathariti nisironkata-jyaarini apaata owiraantyaaroni kitaitiri impiyaji-rika. Tima piyoti awiroka, oshiki yamitakotakina Onesiforo nosaikan-takari Efeso-ki.

2

Pinkimita-kaantyyaa awirokami iwayiriti Jesús Saipatzii-totaari

¹ Notomí, tima iriitaki kawintha-jamiri Saipatzii-totaari Jesús, onkawintha yaawyaa-sirita-kayimi.

² Tima pikimakina tsika okanta noyomitaantaki atziripayiki. Ontzimatyii piyosiyiti iroñaaka awiintaari iriitaki matanajironi iyomitaa-najiri aajatzi pasini-payi.

³ Aamawinta pinkantyyaa piña-sintsita-kowintanajyaari Jesús Saipatzii-totaari. Pinkimita-kaantyyaa awirokami iwayiriti.

⁴ Tima aparoni owayirita-chari ti iñiitiri yantanajiro antawairintsi yantayita-piintai-tziriri. Ontzimatyii yitapaintyaaro ikantakiriri ijiwariti.

5 Kantatsi aajatzi pinkimita-kotyaari ipinatai-tziri anaakotantain-tsiri isiyajiita. Tima antaroiti iñaasintsitakaro. Iro kantacha imatantyaarori yanaakotanti ontzimatyii yitanakyaaro iñaanta-piintyaaro. Irooma yamataa-siwaityaa-rika ininti yanaakotantimi, airora ipinatai-tziri.

6 Kantatsi aajatzi pinkimita-kotyaari ikanta aparoni pankiwai-rintzi. Tima iriitaki itapiintaro iwayitaro okitho iwankiri.

7 Ontzimatyii pimpampitha-sirita-kotiro nokanta-yitakimiri. Tima iriitaki Awinkathariti kimathatakaa-piroti-mironi maaroni.

8 Pinkinkisiryaa-kotiri Jesús Saipatzii-totaari icharini-takari pinkatharini David. Añaaji irirori ikamawitaka. Irootakira iroka Kamiithari Ñaantsi nokinkithata-kotajiri.

9 Irootaki natsipita-kowintari noñaantarori iroñaaka yoosowaitaitana, yasitako-waitaitana, ikimita-kaantaitakina naakami owantzinkari. Irooma iñaani Pawa airo imataitziro yoosotaitiro iroori.

10 Iro nokisa-sitan-tarori iroñaaka maaroni nokimaatsi-waitakari, okantakaan-tziro notakotari ikaratzi iyosiitairi Saipatzii-totaari Jesús iwawisaako-siri-yitairi. Ari onkantyyaa irasi iwantajyaarori yañaayitaji.

11 Iroka omapiro ikantai-tziri:
Aririka ankama-kotajiri Saipatzii-totaari, aritaki antsipata-jyaari yañaakaa-yitajai.

12 Aririka ankisasi-wainitaki, ari antsipata-jyaari ampinkathari-wintantaji.

Irooma aririka ankanti: "Ti noñiiri." Aritaki imatai aajatzi aroka.

13 Okantawitaka ti añaawityaaro ako-wintyaari, iriima irirori yako-winta-yitai.

Tima yasi iwatziiro irirori, ti inthañaa-pithatan-tyaaro okaratzi ikasiya-kaantziri.

Pinkimityaari antawai-ryaantzi yaakamiithai-tziri

14 Piyomitaan-tairo iroka. Pisintsi-thatantiro inintakaanta-pirotziri Pawa: Airo iñaanata-wakaa-wintasitaitaro ñaantsi-payi kaari iroopirota-tsini. Kantatsi owari-siritiri inkarati kimironi.

15 Ontzimatyii piñaasintsitajyaa pitampatzikatairo ñaantsi iroopirori, ari onkantyyaa yaakamiitha-wintantajyaa-mirori Pawa. Pinkimita-kotyaari antawai-ryaantzi kaari tzimatsini ompaityaa impasiki-winta-kotyaari.

16 Airo pikimisanta-waitziro awiroka iñaawaitai-tziro ñaantsi kaaripiro-yitatsiri. Arira opoñaari ithainka-tasorintsitan-taitzi.

17 Osiyawaitakaro owawathatanta apathaa-waitirika. Irootaki awishi-mota-kiriri Himeneo aajatzi Fileto.

18 Ikinakaa-siwaitakaro irirori iyomitaan-tziro iroopirori, ikantaki: "Tira iroopiro añaayitaji aririka ankamayitaki, añaayitairo isiyakaa-wintai-takiri 'añaantsi.' " Iroka okaratzi iyomitaan-tawitakari iwari-siritan-takari ikarajiitzi ikimisanta-witanaja.

19 Iro kantacha, osiyawaitakaro iwatzika-tyiimi Pawa iroopirori itzinkami, ari iwitsikakimi iwanko. Ipoña intzirika-kotaki apiti sankinarintsi ikantaitzi: "Iyotziri Awinkathariti ikaratzi yasitari." Impoña: "Inkarati awintaa-jyaarini Saipatzii-totaari, ontzimatyii iwashaantairo kaaripirota-tsiri." *

20 Thami asiyakaan-tawakiro okaratzi tzimatsiri iwankoki aparoni ashaarantzinkari. Tima tzimatsi waniinkayitachari kowitzi-payi, siparyaa okantayita, omapiro ikaminthayiro. Iro kantacha tzimayitatsi incha-naki aajatzi kowitzi, ti inkaminthaa-piro-yitiro iroka-payi.

21 Aririka ankiti-siri-yitanaji, ari ankimiyyita-jyaaro kowitzi ikawinthayiro asitarori, ikowa-piintzi iwantayityaaro. Kitisiri inkanta-kaanajai Asitairi, aamawinta ankantyyaa antayitainiri kamiitha-yitatsiri.

22 Intaina piwayitairo iniwita-siwaitari mainariiti, pinkimita-kaantiro pisiya-pithata-tyiromi. Iro piniwita-piinta-nakyyaa pinkamiitha-siri-yitai, iriipiro-winta pinkantyyaa, otakotani piwanti, kamiitha pisaika-kaantayiti, pintsipa-yitajyaari kitisiriri ikaratzi awintaa-yitaariri Awinkathariti.

23 Airo piñaawai-yitziro ñaantsi kaari apantyaaroni, tima irootaki opoñaantari ikisa-wakaan-taitari.

24 Irooma arokaiti impira-yitaira Pawa, ti onkamiithati añaana-minthata-wakaiyaa arokaiti. Ontzimatyii anisironkata-wakaajyaa, yotaniri ankantyya ayomitaantaji, tsinampa-siri ankantyyaa,

25 amatsinka ankantyyaa ayomitaa-yitiri kisaniintairi, aama aritaki impiya-sirita-kayiri Pawa, aritaki iyota-kotairo iroopirori.

26 Ari onkantyyaa iyotanta-jyaari isitsika-kityaa iriwiriki Kamaari, tima iriitaki ompirawaita-piinta-kariri, isintsi-wintziri yantayitiniri inintasi-yitari irirori Kamari.

3

Tsika inkantaityaa isaikaitai apaata owiraanta-paakyaaroni kitaitiri

* 2:19 awintaa-jyaarini = wairontsi

¹ Ontzimatyii piyoti, apaata owiraanta-paakyaaroni ki-taitiri antaroiti ompomirintsitzi-moyitai.

² Iroka inkanta-yityaa atziri-payi: Apaniro inkaminthaa-piro-waityaa, ayimawaitairi ishikiyiro iwaararo, intharowinta-waityaa, airo ipinkathatantzi, inthainkatasorintsi-waiti, impiyatha-waityaari asitariri, airo iyotairo impaasoonkitanti, inkawiyantawaiti,

³ airo itakotantaja, airo ininta-piintaji impyaakotanti, inthaiya-kotan-tawaityaa, airo imaanta-kaaro iniwita-siwaitari, oshiki iwatsinaan-tawaitai, kisaniinta iwiro kamiitha-yitatsiri,

⁴ pithoka-sitan-taniri iinayiti, airo iñaakonita, oshiki inkantakaa-piro-waityaa, oshiki iniwiwaityaaro inintasi-yitari anaanakiro inintakaa-witariri Pawa,

⁵ ari isiyako-waita-kyaarimi pinkatha-tasorintsi-waitaniri, iro kantacha oshiki ithainki otzimi-motziri Pawa isintsinka. Airora pitsipa-yitari awiroka.

⁶ Tima imatakiro yokaiti isaika-pankotantaki, yamatawi-yitakiro kooya-payi sipita-siriri, antaro ikinkisiryaa-kaayitaro okaaripiro-siriti, ontzimatyii awintyaari yokaiti, irojatzi ompoñaan-tyaari ayimawaita-nakiro oniwi-siri-waitari iroori.

⁷ Irootaki amina-minata-piintan-tyaariri oyopirotiro, iro kantacha ti ayopirotako-tzimaityaaro okaratzi iroopirotatsiri.

⁸ Irootaki imatakiri pairani antyawiyari Janes aajatzi Jambres, imaimanitakiri Moisés, ari ikimitaari yoka atziri-payi amatawitan-taniri, ti ookimo-sirityaari okaratzi iroopirotatsiri. Kaari-piro-siriri inayitzi, yaminaa-siwaitaka okaratzi ikimisanta-yiwitakari. *

⁹ Airotzimaite imatziro, aritaki iyoitanakiri ampinaasi-waita okaratzi yantziri, aritaki inkimita-kota-jyaari antyawiyari akinkithata-kotakiri.

¹⁰ Irooma awiroka, pinkimityaana naaka, okaratzi noyomitaan-tziri, tsika nokina-kayiro, opaita nonintziri, niriipiro-wintanta, namatsinka-wintanta, otakotani nowantzi, kisasiwaini nokanta,

¹¹ owatsinaari ikantai-takina, ikimaatsita-kaawaitaitakana, okimita okaratzi awishi-mota-kinari Antioquia-ki, Iconio-ki, aajatzi Listra-ki. Tima oshiki yatsipitakaita-kanari. Iro kantacha yookakaa-winta-piintakina Awinkathariti.

* **3:8** Ikinkithasirita-koitziri Janes aajatzi Jambres antyawiyari inajitzi, Apitantoni-satzi inatzi. Tima pairani yookakaa-wintan-taariri Moisés ishininkaiti Israel-iiti, yoka shiripiyari-payi ikimita-kowitakari Moisés, yiraa-ntsita-kawitakaro nijaa, ikoñaata-kaayitaki aajatzi oshiki mashiro.

¹² Ari onkantyaari, aritaki iwatsinaa-ryaakoi-tajiri ikaratzi yasiyitaari Saipatzii-totaari Jesús nintanaa-tsiri impinkatha-tasorintsita-niti.

¹³ Iriima kaari-pirori atziri-payi, amatawitan-taniri aikiro imapirota-tyiiyaa, yasiwinthatyaaro yamatawitanta-piinti, imataitzi-tyaari irirori yamatawitaitiri.

¹⁴ Irooma awiroka, oisokiro piwiro okaratzi piyotakiri, okaratzi pawintaa-naari. Tima piyotzi ipaita oyomitaa-kimirori.

¹⁵ Ari pitanakaro ainiro pintsitanaki piyota-kotairo Tasorin-tsita-tsiri Sankinarintsi. Ari opoñaari piyotai aritaki pawisako-siritai aririka pawintaa-jyaari Saipatzii-totaari Jesús.

¹⁶ Tima maaroni Osankinaritsi-pirori, iriitakira Pawa tasonka-siryaan-takirori isankinai-tanta-karori. Iro iyomitaan-taitari, iro isintsi-thaitantari iyomitaa-ntaiti, iro itampatzikai-tantari, iro iñaantai-tantari onkantyyaa inkamiitha-siritan-taityaari.

¹⁷ Ari iñiirori ikaratzi yasitaari Pawa iyopiro-siritairo yantayitajiro okaratzi kamiithata-tsiri.

4

Pinkinkithatairo ñaantsi

¹ Iroka okaratzi nosintsi-thatimiri pantiro. Iyotzi Pawa nokantzimiri, iyotzitaro aajatzi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, intzimi amina-kotairini yantayitakiri maaroni añaayita-tsiri, aajatzi ikaratzi kamayitain-tsiri. Tima irootzi-mataki inkoñaataji impinkatha-ritapaji.

² Pinkimi nonkantimi: Okowa-pirotatyaa piwitsikyaa onkini pinkinkithatairo iñaani, tira apatziro pinkinkithatairo aririka onkamiithatzi-motimi, ontzimatyii pimatiro aajatzi aririka pinkowiinkata-koti. Aririka piyomitaanti, ontzimatyii pintampatzikatanti, sintsiñaani piyomitaanti, piñaasintsi-thatanti, iro kantacha paamaiyaa pitharo-kyaawinta-piintziro = kari aririka pimayita-najiro.

³ Tima apaata, airo inintaitaji inkimisantaitiro tampatzikari piyomitaan-tayitziri iroñaaka, impiyota-paakyaa pasini inkarati yotairini, ari yaminaa-siwaityaari iyomitaantiro iniwita-siyitari irirori.

⁴ Irootaki ompoñaan-tyaari impiya-sitai-tyaaro inkimisantaitiro ikinkithata-sitaitari, iwashaantai-tanakiro ikimisantai-tziro iroopirota-tsiri.

⁵ Irooma awiroka, yotzinkari pinkantyyaa, pinkisa-siyita-jyaaro awishi-motimini poiwaraa-yitziro Kamiithari

Ñaantsi, ontzima-tyiira pimonkarayiro onkarati pantainiriri Awinkathariti.

⁶ Tima naaka kimitaka irootaintsi nompyaakotyaa, nosiya-kotyaaaro isakoita-piintziro iraitsiri yatsipita-kaitaniki Pawa, aritaki sakotzi-matakara iraitsiri.

⁷ Iriihiro-siri nokanta-piintaka, kimiwaitaka nomatakiro antaroiti noña-sintsita-piintakyaa. Okimiwaitakaro aajatzi aritaki nomatakiro nanaakotantzi ariitakana tsika owiraa nosiyi.

⁸ Okimiwaita-karori iriitakimi Awinkathariti owayitakironi amathairintsi impaita-jiriri tampatzika-siririiti. Tima Tampatzika-siri inatzii irirori Awinkathariti, iriitaki yotanta-paatsini omapiro-rika ikamiitha-siritaitzi, aripaitira impapajinaro nasitari naaka. Tira apaniro naaka, ari inkimitaa-yitairi inkarati kaari samaniinta-chani iyaakoniintari impiyi.

Apaniro ikantai-tziri Timoteo

⁹ Nokowa-piro-taiki pamina-minatiro tsika pinkantyyaa pimpokan-tyaari sintziini nosaikira naaka.

¹⁰ Tima yooka-nakina Demas, okaima-siritairi irirori osaawi-sato. Jataji Tesalónica-ki. Iriima Crescente ikinanaki irirori Galacia-ki. Ari ikimitakari Tito ikinanaki irirori Dalmacia-ki.

¹¹ Apatziro ikantakaaro Lucas iriitaki saikanaintsi apaniroini itsipatana aka. Irootaki nonintantari pimpoki awiroka pintsipata-kyaari Marcos, aritaki imatakiro irirori yamitakotina.

¹² Tima nontyaantajiri Tíquico anta Efeso-ki.

¹³ Aririka pimpokanaki awiroka, pamainaro nowiwiryakoro nookanakiri pairani nampitsiki Troas osaiki iwankoki Carpo. Nonintzi pamainaro nosankina-yitani saikatsiri anta. Iriira noninta-pirotzi piyosiitiri pamajinari nomisina-tsiti nosankina-yitziri.

¹⁴ Iriima Alejandro, asiro-pakori itzimi oñaasirinka-piinta-kinari, iwasankitaa-jatyirira Awinkathariti.

¹⁵ Irijatzira paamawintyyaari awiroka, tima imapirotakiro itzika-tzikatakiro okaratzi noña-winta-yitakiri, osihi ikisawinta-kinaro.

¹⁶ Tima owakira yaitakina pairani naaka isaiki pinkatharintsi nonkamanta-kotiro okaratzi ikantakoi-takinari, tikatsira aparoni tsipata-nakyaanani, ithonka isiya-pithatanakana. Iro kantacha, ti nonintiro naaka iwasankitaa-wintaitiri iroka.

¹⁷ itsipa-siritakana Nowinkathariti, iriitaki ñaapirosirita-kaakinari. Irootaki nomatan-takarori nokinkithatakayiri maaroni, ari okanta ikimathatan-takanari

kaari ashininkata. Irootakira iwawisaa-kotan-tanari Nowinkathariti yasiryii-yaanami, osiyawaityaaro yookaitziri aparoni atziri kashikari-moroki iyaari kashikari-payi.

¹⁸ Iriitaki Awinkathariti kimpoyaa-winta-kinari kaari iwasinonkai-tantana, aikiro ijatakaa-tyiuro irojatzi nariitan-tajyaari ipinkathari-wintantzi Inkiti-satzi. Irasi iwatyiiro irirori inkimosiriwintai-tajyaari. Omapirowí.

Owiraanta-paakarori itasonka-wintan-taitzi aajatzi with-ataantsi

¹⁹ Nonintzi piwithatyaanari Prisca aajatzi Aquila, ari pinkimitaakiri Onesíforo, aajatzi ikaratzi saika-pankotziriri.

²⁰ Iriima Erasto, ari isaikapaaki irirori Corinto-ki. Iriima Trófimo, naaka ookanakiriri Mileto-ki, imantsiya-waita-paakitzi.

²¹ Ontzima-tyiira pisintziti pariitan-tyaari nosaiki naaka tikira okyaarontsita-najiita. Tima inkarati akantayitairi aka “iyikiiti,” iwithajitami. Yoka ikaratzi owithatamiri: Eubulo, Pudente, Lino aajatzi Claudia.

²² Onkawintha inampi-siritan-tyaami Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, kawinthaaw wayitaimi. Omapirowí.

ISANKINARI PABLO ITYAANTZINIRI TITO

Withataantsi

¹ Naaka Pablo otyaankimiro iroka, inspiratani Pawa nonatzii. Naaka Intyaankaa-riti Jesús Saipatzii-totaari, ari onkantyyaa inkimisantan-tajyaari ikaratzi iyosiyyitairi Pawa, iyotajiro iroopirota-tsiri impinkatha-tasorintsitairo.

² Iyaakotairi iriroriiti irasi iwiro yañaayitaji. Irootaki ikasiya-kaantakiri pairani Pawa tikira-winth a iwitsikiro kipatsi. Tira yamatawitantanti Pawa.

³ Okanta ininta-paititakira, iñaakantaka Pawa Owawisaa-kotan-taniri. Iriitakira kantakaan-takirori inkinkithatan-taityaarori iñaani. Imatakina naaka ityaankakina nonkinkithata-kaanti.

⁴ Awiroka Tito notyaantzini iroka nosankinari. Nokimita-kaantakami omapiromi notomin-taami, ari atsipata-wakaa akimisantaji. Onkawintha inisironkataimi Asitairi Pawa aajatzi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, Owawisaa-kotaniri, onkawintha intakotyyaami, piñaajiro pisaiki kami-itha.

Yantayitiri antari-konaiti aajatzi jiwari-payi

⁵ Irootaki nookanta-nakamiri Creta-ki pintampatzika-siri-yitanti, piyosiiti antari-kona-payi jiwatirini kimisantzin-kariiti, irootaki noninta-kaakimiri.

⁶ Inkarati jipayita-tsini ontzimatyii inkamiitha-siriti, airo itzimawaitzi ñaawinta-kowaita-sityaarini, iinatani iwiro iina, kimisantzinkari inkantyyaa iwaiyani-payi itzimi-kari kantako-waitirini piyathari inatzii, ñaathatan-tasiwaitaniri.

⁷ Tima iriitaki Pawa yantawaitainiri jiwatziriri kimisantzin-kariiti, ontzimatyii yamawintyyaa itzimi-kari kantako-waitirini inkanti, kimosiriwintasi-waitaniri inatzii, kishinkari inatzii, sinki-ryaantzi inatzii, antantzinkari inatzii, ayimawaitziri ishikyiiro iwaararo.

⁸ ontzimatyii yoimaan-taniti iwankoki, yanta-piintairo kamiithari, yootzinkari inkantyyaa, tampatzika-siri inkantyyaa, kitisiriri, iñaakota-nityaa,

⁹ iriipiro-siri inkantyyaa isirityaaro ñaantsi iyomitaai-takiriri, ari onkantyyaa imatanajiro irirori iyomitaantiro iroopiro-pirori, ari onkantyyaa aajatzi imonkaratan-tyaariri kaari yotakotironi tampatzikari.

¹⁰ Tima oshiki nintatsini iñaanawinta-sita-wakai-tyaaro, iñaawaita-siwaityaa, yamatawitantzi. Iriitaki antayitakirori yoka paitasi-waita-chari “Totamisitaari.”

¹¹ Ontzima-tyiira pishikairi awiroka iyomitaan-tayitzi, tima oshiki ikompita-kaaka atziri-payi ikaratzi isaikapanko-jiitziri. Iyomitaanta-sitaro yokaiti kaari iroopirotsiri, apatziro inintasi-jiita yaantyaaro kiriiki.

¹² Tima tzimatsi pairani aparoni Creta-satzi kamantan-zinkari-tatsiri, ikantaki: “Maaroni Creta-satzi, thayinkari nonayitzi, kaari-pirori, pirantzi nonajiitzi, niyawai-rintzi nokanta.”

¹³ Omapiro iroka ikantakiri. Irootaki pinkisa-thatan-tyaariri awiroka, ari onkantyya inkimisantaitan-tyaarori tampatzikari,

¹⁴ ari onkantyya iwashaantan-tyaarori ikimisanta-piintziro ikinkithata-siyitari Judá-iti, tima isintsi-thatantaki iwashaantaitiro iroopirori.

¹⁵ Irootaki akanta-piintziri aroka-payi: Aparoni kitisiritain-tsiri, tikatsira impaityaa owaaripirosiritirini onkanta-witakyaa airorika ipinkawaitzi. Iriima aparoni thainka-siriri, kaaripiro-sirita-tsiri, tikatsira impaityaa kitisirita-kairini onkanta-witakyaa impinka-waiwityaa. Tima owaari-piro-siri-waitaka.

¹⁶ Isiyakaantzi iyota-kotairi Pawa. Titzimaita, tima okaratzi yantayitzi ari iñaakan-tzirori ti iyota-kotairi, Pawa oshiki ipinkima-taikiri yoka. Tima ipiyathata-piintakari yoka, tikachaa-jaini aparoni kamiithari yantiniri.

2

Iyomitaan-taitziro Kamiithari Ñaantsi

¹ Irooma awiroka, okowatyaa piyomitaan-tairo okaratzi tampatzikata-tsiri, iroka okanta-kota:

² Yotzinkari inkantajyaa antari-kona-payi, ñaakoni inkantajyaa, impampitha-sirita-kotiro kamiithaini yantayitiri, ithotyiro inkimisantaji, intakotan-tajyaa, inkisasi-wainitajyaa.

³ Ari onkimiyityaari aajatzi kooya antaro-kona-payi, ompinkatha-tasorintsitantai, airo oñaawinta-kotan-tasiwaita, airo osinkita-piintayita. Ontzimatyii oyomitaan-tayitairo okaratzi kamiitha-yitatsiri,

⁴ ari onkantyya owintha-sirita-kaantyaarori pasini kooya-payi aakamiitha-yitiri oimi, aajatzi onkimitairi iintsiti-payi.

⁵ Ompampitha-sirita-kotyaaro kamiithaini antayitiri, kisisiri onkantyya, antawai-ryaanto, pinkatha owiri oimiiti.

Aririka omayita-najiro iroka, airo ithainka-waitai-tzirora iñaani Pawa.

⁶ Ari inkimiyita-najyaari aajatzi mainariiti, ontzimatyii inkinkisiryaa-koyitairo kamiithaini yantayitiri.

⁷ Irooma awiroka, pinkinkithasirityaa piyomitaantairo tampatzikari, kitisiri pinkantyya, ari onkantyya impinkatha-wintan-taityya-mirori pantayitakiri, aritaki imatakoi-tanajimiro.

⁸ Ari onkantyya airo itzimanta kisimaminti-mironi pikanta-yitziri, pasikiwinta inkantyya ikaratzi kinkisiryaa-witachari inkanta-kowaita-sityaamimi.

⁹ Ontzimatyii pisintsi-thayitairi ompirataari airo ipiyathawaitari ompiratariri, yamina-minati yaakamiitha-pirotairi, airo iñaana-minthatziri aririka impiratyyaari,

¹⁰ airo ikosiwaitziri kapichiini, ontzimatyii iñaakantiro kamiithatatsi yawiintai-tyaari. Irootaki iñiitan-tyaarori oshiki okamiitha-piro-taitzi iyomitaan-taitziro iñaani Owawisaa-kotairi Pawa.

¹¹ Tima Pawa iñaakayitairo oshiki ikaminthaa-yitai, iritaki matironi iwawisaako-siri-yitairi maaroni atziri-payi.

¹² Iriitaki oyotakaa-yitairori awashaantan-taarori athainka-tasorintsitantzi, aajatzi okaratzi aniwita-siyitari. Yotzinkari ankantyya iroñaaka, tampatzika-siri anaatyii, ampinkatha-tasorintsitantaji,

¹³ amina-wootsiki awairi oyaakoniintani. Tima irootaaiintsi inkoñaatai Jesús Saipatzii-totaari, iriitaki amajironi iwaniinkaro Owawisaa-kotajairi, Pawa.

¹⁴ Iriitakira Jesús Saipatzii-totaari sinita-sitain-chari apaniro iwamaitiri. Tima inintatzii impinawintairo okaratzi akaaripiro-siri-yitaki. Iro ikowa-jaantairi inkisiritika-kaayitai, omatantyyaari yasiyitajai irirori, ayimaniinta ankantyya antayitairo kamiithari.

¹⁵ Irootaki piyomitaan-tayitairi awiroka. Pisintsi-thatantiro. Irootakira pinkisa-thatan-tyaari. Awirokatakai iwaitaki pimonkarata-kaantiro iroka, ontzimatyii yantataitajiro, tima ari pinkina-kayiro airo imaninta-siritai-tantami awiroka.

3

Inisironkatani owamiitha-siritairi

¹ Ontzimatyii pinkinkithasiritakaa-piintairi kimisantzin-kariiti impinkatha-yitairi pinkathari-wintan-tatsiri pinampiki, aajatzi inkimitaitiri jiwari-payi. Airo ipiyathawaitanta. Ayimaniinta inkanta-yityaa yantayita-najiro kamiithari.

² Airo ikisi-matairi pasini, airo iñaana-winthatan-tasiwaita. Otakotantani inkantyyaa, tsinampa-siri inatyii.

³ Pairani tzimatsi akantayiwita arokaiti, amasontzi-siri-waitzi, apiyatha-waiyita, tzipina-siri akantawitaka, antayitziro aniwita-piinta-sitari, aajatzi okaratzi anintakaa-siyitari, awaaripirota-piintakiri pasini ashininka, asama-kota-wakaa-waitaro opaiyita-rika, amaninta-siritantzi, akisaniinta-wakaiyita.

⁴ Iro kantacha omata-paititakara inisironka-yitai Owawisaa-kotairi Pawa, itakoyitaari maaroni atziri-payi,

⁵ arira iwawisaako-siri-yitairi. Iro kantacha tzimatsira opaita yantanta-karori, tira aroka antasita-jyaaroni apaniironi akamiitha-siri-yitaji. Inisironka-matsitai Pawa. Ikimita-kaantakiro iriitaki kiwayitainimi, kimiwaitaka owakira intzima-kaayitaimi Tasorinkantsi.

⁶ Tima okaratzi yantzimo-yitairi Iwawisaa-kotairi Jesús Saipatzii-totaari, iriitakira Pawa kantakaarori, ityaanta-kayiri Tasorinkantsi intsipa-siri-yitai okimiwaitakaro isako-piro-tziita-kairimi.

⁷ Irootaki yantanta-karori iroka onkini añaayitiro ikasiya-kaayita-kayiri, iro ayaakoyitajiri iroñaaka asi awairo añaayitaji. Aritaki okanta, irootaki ikimita-kaantairi iroñaaka kamiitha-siri anayitzi, tima kawinthaan-taniri inatzi irirori.

⁸ Omapiro iroka okaratzi nokanta-kimiri. Irootaki nokowantari piyomitaa-yitairi ikaratzi awintaa-naariri Pawa, inkini yanta-piinta-najiro kamiitha-yitatsiri. Omapiro okamiithataki iroka, oshiki yanintaa-yitajyaaro.

⁹ Irooma aririka iñaana-winthata-wakaa-sityaaro tsika ikanta-kota itziman-tayitakari pairani itakaan-tarori, airo pimatzitaro awiroka piasatika-waityaa, tikatsi ompaityaa, aminaantsi onatzi. Ari pinkimityaari aajatzi aririka iñaanawinta-wakai-tyaaro tsika okanta-kota Ikantakaan-taitsiri.

¹⁰ Intzimi-rika ñaanaminta-wakaarori, piyomithaathatiri. Aikiro-rika ijatakaa-tyiuro, papiitiri piyomitaa-najiri. Aikiro-rika ijatakaa-tyiuro, pimisitowiri pikarawitarira.

¹¹ Tima piyotakiri yoka ipari-siritaatyaa, ikaaripiro-siri-waitaatzii. Apaniro imishakowinta-waita.

Apaniro ikantai-tziri Tito

¹² Nontyaanka-tyiimiri Artemas. Airorika notyaankimiri irirori, aamaaka iri nontyaankimi Tíquico. Aririka yariitakyaa pisaiki awiroka, nonintzira pimpoki awiroka pimonthai-yaana nampitsiki Nicópolis. Ari nonintziri naaka nonkyaarontsita-kotiri anta.

¹³ Iriima Zenas yotako-pirotzirori ikantakaan-taitsiri, aajatzi Apolos, aririka impoki-matanaki irirori, pimpawakiri paawyiiri awiroka, inkasiya-kaiyaari impokanaki-rika.

¹⁴ Tima maaroni arokaiti, airo asaikasi-waitanta ontzi-matyii aakamiitha-yitairi kowityaa-waiyita-tsiri.

Owiraantarori withataantsi aajatzi tasonka-wintaantsi

¹⁵ Maaroni iwithatami tsipayita-kanari aka. Nonintzi aajatzi naaka piwithatyaanari kimisantzin-kariiti anta ikaratzi itakotanari. ¡Onkawintha inisironka-yitajyaami Pawa maaroni awirokaiti! Omapirowí.

ISANKINARI PABLO ITYAANTZINIRI FILEMÓN

Withataantsi

¹ Naaka Pablo sankinatzi-miro iroka. Tima yasitako-wintai-takinari naaka Jesús Saipatzii-totaari aka. Iriitaki notsipatakari iyiki Timoteo nosankinatzi-miro iroka. Awiroka notyaankimi, Filemón, notakotani nowimi awiroka amitakota-piintanari.

² Irojatzí nosankinatzi-ni Apia nokimita-kaantari “chooki,” nosankinatzi-niri aajatzi Arquipo tsipayita-kairi añasintsiyita. Irijatzí nosankinatzi-niri kimisantzi-kariiti ikaratzi apatota-piinta-chari piwankoki.

³ Onkawintha inisironka-yitaimi Asitairi Pawa, aajatzi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, kamiitha isaikakaa-yitaimi.

Itakonka aajatzi isirinka Filemón

⁴ Aririka namanako-yitimi, antaroiti nopaasoonkitziri Pawa.

⁵ Tima nokima-kotakimi itakotani pikantantzi, iinatani piwiri Awinkathariti Jesús, ari pikimitajiri aajatzi ikaratzi yasiyitaari irirori. *

⁶ Irootaki namana-kotan-tamiri awirokaiti pikaratzi paapatyaa-wakai-yitanaja pikimisanta-yitai, tima nonkowatzii pinkimatha-pirota-najiro kamiitha okaratzi yantakaa-sirita-kayimiri Saipatzii-totaari Jesús.

⁷ Iyiki, itakora piwapiintairi awiroka kimisantzi-kariiti, irootaki iñaanta-karori iriroriiti itharowinta-siri-pirotanai. Irojatzira oimosirinkanari naaka, tharowinta nokanta. †

Pablo ikantako-wintziri Onésimo

⁸ Noyotzi iroñaaka, naaka iyosiitaki Saipatzii-totaari nomonkarata-kayi-miromi onkarati pantajiri. ‡

⁹ Iro kantacha, apatziro nonkowa-kota-sityaami kapichini, tima noyotaki tsika pikanta pitakotanta. Pablo nonatzii naaka, antari-konatakina, yasitako-wintai-takinari Jesús Saipatzii-totaari.

¹⁰ Yoka Onésimo owaitakaantziri “Apantari”, nonintzi paakamiithatairi. Iriitaki nokimita-kaantakiri naaka iriimi notomi yasitako-wintzirira Saipatzii-totaari.

* 1:5 yasiyitaari = kitisiriri † 1:7 yasiyitaari = kitisiriri ‡ 1:8 iyosiitaki = wairontsi

¹¹ Tima pairani pimpiratan-takariri awiroka, ti yapantzi-mowityaami yoka. Irooma iroñaaka ari yapantzi-motajyaami awiroka, ari inkimitzi-motyaanari naaka aajatzi.

¹² Nontyaanka-jimiri Onésimo, notako-pirotari.

¹³ Oshikira nokowawitaka intsipatyaanami naaka. Ari onkantakimi impoyiityaami awiroka yamitako-yitina aka yasita-kotai-takina okantakaan-tziro nokinkithata-kotziro Kamiithari Ñaantsi.

¹⁴ Tima iro kamiithatatsi, tikira nonkimi pinkantina awiroka opaita pinintziri, ti noninti naaka nosintsiwintimi pantiro iroka, iro nonintaki awirokataka kantatsini opaita pinintziri pantiri.

¹⁵ Aamaa-sityaa iroota-jaantaki omatantakari isinitaitziri yoka Onésimo isiya-pithatan-takamiri pairani, ari onkantayaa inkimisantan-tyaariri Saipatzii-totaari, irojatzii impiyan-tajyaari anta intsipatan-tapajyaamiri.

¹⁶ Iro kantacha, tira apatziro pinkimita-kaantairi pimpiratan pikimiwitarira pairani, pinkimita-kaantairi iriimi pirintzi pitako-pirotani. Ari nokimita-kaanta-kariri aajatzi naaka. Awirokara mapirotaitironi pintako-pirotajyaari pimpirataro koñaaroini, irijatzii impirataari aajatzi Awinkathariti.

¹⁷ Tima pinkimita-kaantina awiroka naaka pitsipatani, ari pinkimitairiri aajatzi irirori paakamiithatiri, pinkimita-kaantiri naakami paakamiithatzi.

¹⁸ Tzimatsi-rika opaita kaari inimota-kayimi, tzimatsi-rika opaita iriowitzimiri, pinkimita-kaantiro naakami iriiwitimi.

¹⁹ Naaka, Pablo sankinata-jaantzirori iroka. Omapiro, aritaki nompinata-jimiro iriowitzimiri. Osiyakaantaki awiroka-witaka iriwi-pirotana naaka nowawisaako-sirita-jimirira

²⁰ Ari okanta, iyiki. Noninta-taiki papatyimota-jyaana awiroka, inkanta-kaana-jyaami Awinkathariti paakamiithatairi Onésimo, tima irootaki otsika-siritaanari.

²¹ Irootaki nosankinatan-tamirori iroka noyotzi aritaki pimatakinaro, tima pimatakiro panaakaa-nakiro okaratzi nokowa-kota-kimiri.

²² Nonintzi aajatzi, paamawintyaa nojata-sitimi pisaiki awiroka, ari nomayimo-waita-paakimi. Iroorika pinkowakotan-takiri pamana-kotina, ari isinitakiro Pawa omatyaa.

Owiraan-tarori iwihatantaitzi aajatzi itasonka-wintantaitzi

²³ Iwihatami Epafra, notsipatakari aka yasitako-wintantanari Saipatzii-totaari Jesús.

²⁴ Iwithatami Marcos, Aristarco, Demas aajatzi Lucas, notsipata-piintakari aka.

²⁵ ¡Onkawintha inisironkataimi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari! Omapirowí.

ISANKINATZINIRI HEBER-IITI

Pawa ityaantakiri Itomi inkinkithata-kotairi

¹ Pairani, ininti-rika Pawa iyota-kayiri awaisatzitini ompaityaa-rika, iriitaki Kamantan-tzinkari amironi ñaantsi. Oshiki yapii-yapiitakiro Pawa, tzimatsi imatakaa-yitakiriri Kamantan-tzinkari-payi.

² Iro kantacha owakira ityaanta-kayiri Itomi irirori inkinkithata-kotairi. Tima iriitaki Itomi iwitsika-kaaki pairani iroka kipatsi, iriitaki yasitakaaka okaratzi iwitsika-yitakiri.

³ Iriitaki Itomi ikimita-kaantakari iriimi iwaniinkatani, siparyaa ikanta. Ari ikimiwaitari tsika ikanta Asitariri. Tima sintsin-kantsi onatzi iñaanitari, irootaki asi owantarori tsika okanta-jaanta owakira iwitsika-itakiro. Tima imonkarata-paintziro pairani omatantakari ikiti-sirita-kaantai, ijatai inkitiki, saikapaji irako-piroriki Asitariri itsipata-paari ipinkathari-wintantzi.

⁴ Ari opoñaanakari yanaako-yitziri Imaninkariti Pawa, antaroiti yiriipirota-kaitairi.

Iriitaki Itomi anaakoyitairiri Maninkariiti

⁵ Tima Pawa kantawairi:
Notomi nowimi awiroka.
Naakataki pirintana iroñaaka.
Ikantawajiri aajatzi:
Naaka tomitajyaarini,
iriritajyaana irirori.

Tima tikatsira aparoni Maninkari inkantiri Pawa kimityaaroni iroka ñaantsi.

⁶ Apaata aririka yapiitajiro intyaantajiri aka kipatsiki itarori itomi, inkantaiti:

Intharowinta-jyaari maaroni Imaninkariti Pawa.

⁷ Tzimatsi aajatzi ikinkithata-koitziri Maninkariiti, iroka ikantaitzi:

Iriitaki matakairi Imaninkariti inkimita-kotyaaro
tampyainka.

Iriitaki matakairi ityaankani-payi inkimita-kotyaarimi paa-
mari.

⁸ Irooma aririka inkinkithata-kotiri Itomi irirori, iroka ikantzi:

Pawa, pasi piwairo awiroka pimpinkathari-wintantai.

Ari pinkimita-kota-jyaari pinkathari-payi otzimi-motziri iyariwati imatantari ipinkathari-wintantzi.

Iro kantacha awiroka mataironi pintampatzika-siritai aririka pimpinkathari-wintantai.

⁹ Awiroka kowirori kamiithari, irooma kaari-pirori oshiki owatsimaimi.

Irootaki isaipatzii-totan-taamiri Pawa, pimpinkatha-ritan-tajyaari. Iriitaki piwawani matakimirori.

Isaitan-taamiro yuinkantsi ari okanta pikimo-siritan-taari, panaa-kotairi pitsipata-piinta-witari.

¹⁰ Iroka pasini ikinkithata-kotai-tziri Itomi, ikantaitaki: Pinkathari, owakira itantanakari pairani awirokataki owit-sikakiro kipatsi.

Awirokataki owitsika-jaantakiro inkiti.

¹¹ Iroka okaratzi piwitsikakiri, aritaki apirotajyaa apaata, irooma awiroka pasi piwairo.

Ari onkimita-jyaaro okaratzi piwitsikani aparoni paisato-masiri kithaarinti.

¹² Tima aririka ompai-sato-masitaki piithaari, pankowii-maitziro, paminaji pasini owakirari pinkithaata-jyaari.

Ari pinkimitaa-jirori apaata piwitsikani kipatsi aajatzi inkiti.

Irooma awiroka pasi piwairo airo pipasini-waitaji.

Airo papirotaatsi.

¹³ Ikinkithata-koitairi aajatzi, ikantaitzi:

Pisaikapaji nakopiroki, ampinkathari-wintanti,

Irojatzi noitsinampaan-tajyaariri kisaniintzimiri,

Aripaiti intyiirowa-sita-jyaami, pimakoryaa-kitzitan-tajyaari.

Tima tikatsi Maninkari inkimita-kaantiri Pawa inkamantiri iroka.*

¹⁴ Tima maaroni Maninkariiti, apatziro ityaantai-tziri yamitako-yitairi atziri-payi awisako-siri-yitaa-tsiri.

2

Antaro wawisaako-siritaantsi

¹ Ontzimatyii ankimisantiro okaratzi iyomitaaita-kairi, onkantyyaa airo awashaantantaro.

² Tikatsi matironi iwasiñaajiro ikamantantakiri pairani Maninkariiti, ityaantan-taita-kariri. Tima maaroni kaari owakimpitayaaaroni inkimisantairo, iwasankitaaitakiri ipiyathataro.

³ Aroka imapiroiti iwasankitaaitai airorika owakimpitayaaaroni ikinkithata-koitziro antaro awisako-siritaantsi,

* 1:13 makoryaa-kitzitaantsi

okaratzi yitapaintari Awinkathariti Jesús ikinkithata-paintziro. Tima irootaki ikamantayita-kayiri arokaiti akaratzi akima-jaanta-yitakiro.

⁴ Iriita-jaantaki Pawa oyotakaayita-kayirori omapirotatyaa okaratzi ikamantai-takairi, tima imatakaan-takiro itasonka-wintan-taitzi, iñaakakaan-takiro kaari iñiitapiintzi, Tasorinkantsi antakaan-takiro iroka, ari omatajaantakari inintziri Pawa.

Ikaratzi matakirori iwawisaako-siritantzi

⁵ Okaratzira nokinkithata-kota-kimiri, kaarira Maninkariti imatakairi Pawa impinkathari-wintairo tsika asaikayitaji apaata.

⁶ atziri-payi inatyii mataironi impinkathari-wintantai. Tima iroka ikantaitaki pairani:

¿Iriipiroma inatzii atziri-payi pikinkisiryaa-kotan-tariri?

¿Paitama pinintantari pinisironka-yitairi yokaiti?

⁷ kapichini iñiuro iroñaaka atziri-payi ti yanaa-kotanti, iriitaki Maninkariiti anaakoniinta-kiriri.

Iro kantacha, irootaintsi pamathaitairi impinkathari-tsintayyaari, ontzimi-motairi iwaniinkaro.

Iriitaki anaayita-jirini maaroni piwitsikani.

⁸ Pinkimita-kaajyaari ikantaranki makoryaa-kitzitan-tariri iisaniintani, impira-yitajyaari maaroni.

Arira inkanta-kaayita-jyaari Pawa atziri-payi, tima airo itzimaji aparani kaari anaakotan-taatsini. Iro kantacha, tiki-raata iñiurota iroñaaka atziri-payi impinkathari-wintanti.

⁹ Iro kantacha tzimatsi aparani atziri ityaankai-takiri, irijatzi ñaapaintzirori kapichiini ti yanaa-kotanti, imatzitaikaro Maninkariiti yanaakiri irirori. Iriitakira nokantakotziri Jesús. Tima iriitaki ñaakirori ikimaatsitaka irojatzi ikamantakari, ipoñaamathaitai-tairi ari okanta ipinkathari-wintan-taari, otzimi-motairi iwaniinkaro. Irootakira ikamawintan-takairi maaroni, tima antaroiti ikawinthaa-yitaji Pawa.

¹⁰ Oshiki otampatzika-taiki tsika ikinakaakiro Pawa isinitakiri Jesús yatsipita-kowintai, ari ithotyaa-kirori Jesús onkarati yantiri. Tima Yoka, asiyitariri maaroni, kantakaan-tzirori itzimayitan-takari maaroni, iriijatzi-jaantaki atsipita-kowintaari, iwawisaako-siri-yitairi, ari onkantyyaa intsipatan-tajyaariri, maaroni itomiitari anta iwaniinkaroki.

¹¹ Iroka okanta-kota-jaanta, ikimita-kaantai Jesús iririntzi, tima ari akaratziri arintari Pawa. Iririntari irirori ikiti-sirita-kaantzi, aririntari aajatzi arokaiti ikiti-sirita-kaayitaira Jesús.

¹² Irootaki ikantan-takari pairani:

Nonkinkithata-kotaimi awiroka isaikayitzi nirintzi-yitaari, Tsika-rika yapatota-piintayita, ari nowisiryyaa-winta-jyaamiri nompanthaa-wiintaimi.

¹³ Ikantaki aajatzi:

Nawintaani nowajiri Pawa.

Ipoñaa ikantzi aajatzi:

Yoka Naaka, notsipa-yitaari itomiiti Pawa ikaratzi aamaakowinta-kaanari.

¹⁴ Akanta-jaanta-yitaka arokaiti atziritzi, otzimi awatha, otzimi iraani, ari ikanta-paintari aajatzi Jesús, irootaki omatantakariki ikami. Aripaiti yiitsinampaa-kiriri Kamaari. Tima ontzimi-mowitaari irirori Kamaari isintsinka imaimanitan-tayitaririki ikaratzi kamayita-tsiri.

¹⁵ Ari ikinakaa-kirori Saipatzii-totaari yookakaa-wintantairi atharowan-tayitaro kaamanitaantsi, kimiwaita-nakami atzirita-nakityiimi kaamanitaantsi irootakimi ompirayitanakaimi.

¹⁶ Omapiro, kaarira Maninkariiti impoka-sitaki Saipatzii-totaari inisironka-yitairi. Arokara ipoka-sitaki, icharini-yitaira awaisatzitini Abraham.

¹⁷ Irootaki yatzirita-jaantan-takariki ikimita-paakai aroka yirintzi-yitaira, ari okanta ithotyaa-taarori irirori inintapiinta-witakariki ithotyiiromi Ompira-tasorintsi-pirori. Tima yasitakaakari Pawa yatsipita-kaani ipyaakotan-taaroriki ikaaripiro-siri-witaka atziri-payi. Oshiki inisironkatan-tataiki irirori, yiriipiro-takariki imatantaaroriki ithotyaa-jairo irirori.

¹⁸ Tima yatzirita-paintzi irirori Jesús ikimaatsitakaitakariki, iniwisiryyaa-kaawitai-takariki. Irootaki imatantaroriki iroñaaka inisironka-yitai akaratzi iniwi-siritakaawitai-tairo kaari-pirori-payi.

3

Iriitaki Jesús anaakotziririki Moisés

¹ Iyikiiti oitisiritaari, nonkanta-jiitimi pikaratzi ikaimasiritaimi Inkiti-satzi: Pinkinkisiryyaa-kotairiki Saipatzii-totaari Jesús, apaitziri "Awintaani". Iriitaki kimitakaririki aparoriki Tyaankaari, irijatzi kimitakaririki aparoriki Ompira-tasorintsi-pirori.

² Ikantaranki aparoriki Tyaankaari yiriipiro-wintziro okaratzi ikantziririki otyaantziririki. Ari ikantakariki aajatzi Jesús. Ikimita-kotakariki awaisatzitini Moisés, yiriipiro-winta-kiniriki ishininka-payi yasiyitariki Pawa, ipaitai-takiriki "Inampi-panko Pawa."

³ Iro kantacha iriitakira Jesús matziroriki yiriipiro-tzi, yanaa-kotziriki awaisatzitini Moisés, tima iriitakiki

owitsika-kiriri pairani. Osiyawaitaro ikantaita-piintzi: “Piñaapinkathatiro nowanko.” Tima kaari pankotsi impinka-thaitiri, iri impinka-thaiti asitarori iwanko. Tima tsika itzimi owitsika-kirori pankotsi, iriitaki iriipirota-tsiri.

⁴ Iriitaki asitaro pankotsi tsika itzimi owitsika-kirori, ari ikimitaakiro pairani Pawa iwitsikan-tayita-karori maaroni.

⁵ Ikantaitzi:

Moisés iriipiro-winta-kiriri ishininka-payi ipaitai-tziri
“Inampi-panko Pawa.”

Iro kantacha apatziro ikimi-matsitakari irirori aparoni ompirataari, inkinkitha-yitairo onkarati awisatsini.

⁶ Iriiima Saipatzii-totaari, iriita-jaantaki tomintariri asitarori pankotsi, iriitaki jiwatairi ikaratzi ikimita-kaantai-taari pankotsi. Aritakira ankaaratairi arokaiti yokaiti ipaitai-takiri “Inampi-panko Pawa” aririka ariipiro-wintajiri, aminawotsiki ankantajiri ayaakoniintani irojatzi owiraanta-paakyaaroni kitaitiri.

Makoryaa-mintotsi yasitari Pawa

⁷ Iroka ikantakiri Tasorinkantsi:

Pinkimairi iroñaaka Pawa iñaawaitzi, ikantzi:

⁸ Airo pikiso-siri-waitzi.

Pikimitari = kari pithoka-sita-kanari pairani iñaanta-siri-waitakana otzisi-masiki

⁹ Arira inintakaa-witakana piwaisatzitini nowasankitaa-yitirimi, iñaanta-siri-waitakana,

Iñaawijiitakaro nonisironkatakari okaratzi 40 osarintsi.

¹⁰ Irootaki nokisan-tanakari,

Nokantaki: Irasi iwiro intzipina-siri-waiti,

Ti yanta-piintajiro nokowakairiri.

¹¹ Noyatsima-nikiini nokantanaki:

Airora nariita-kaayitaari nomakoryaa-mintoki.

¹² Iyikiiti, paamaiyaa piwashaantziri = kari Pawa, Añaanitatsiri. Airo pikaaripiro-siri-waitzi, airo pithainka-siri-waitzi.

¹³ Iro kamiithatatsi piwintha-sirita-wakaa-piintajyaa pisiriy-itaiyaa. Pitaa-nakyaa-roota iroñaaka ari onkantyyaa airo yamatawitai-tantami pantayitairo kaari-pirori, iro kisosirita-kaawaitimini.

¹⁴ Irooma aririka oisokiro-pirota-najyaari Saipatzii-totaari, irojatzi owiraanta-paakyaaroni kitaitiri, aritaki añaajiro intsipa-wintha-yitai.

¹⁵ Irootaki ikantan-taitari:

Pinkimairi iñaawaitzi Pawa, ikantzi:

Airo pikiso-siri-waitzi.

Pikimitari = kari pithoka-sita-kanari pairani.

16 ¿Itzimikama pithoka-sita-kariri ikimataa-witakaro iñaani Pawa? ¿Kaarima yokaiti ijiwatakiri pairani Moisés ipoñaakaakari Apitantoniki?

17 ¿Itzimikama ikisa-piintakiri Pawa okaratzi 40 osarintsi? ¿Kaarima antapiinta-kirori kaari-pirori, apirotain-chari otzisi-masiki?

18 ¿Itzimikama ikinkithata-koitaki inkantaitaki:

Airora nariita-kaayitaari nomakoryaa-mintoki?

¿Kaarima ipaitai-takiri piyathariiti?

19 Ari añiirori opaita kantakaan-tzirori kaari yariita-kaantai-taari, tima iro kantakaan-takirori ti inkimisanta-jiiti.

4

1 Ainirora otzimi ikasiya-kaakairi arokaiti okimiwait-akaro yariita-kaayitaimi imakoryaa-mintoki. Irootaki pimpinkathatan-tajyaariri, otzimi-kari otzikawa-kimini airo pariitantaja. *

2 Tima ankimayitajiro arokaiti Kamiithari Ñaantsi, ari akimiyitaari ikanta awaisatzitini pairani. Iro kantacha ti yanintaa-tzimaityaaro yokaiti ikimako-yiwita-wakari, tima ti yawintaa-sirita-nakyaaro ikimayi-witakari.

3 Irooma arokaiti awintaa-yitakari, aritaki yariita-kaayitai imakoryaa-mintoki. Iroka ikinkithata-kotakiro imakoryaa-minto, ikantaki:

Noyatsima-nikiini nokantanaki:

Airora nariita-kaayitaari nomakoryaa-mintoki.

Iro ikanta-kotziri Pawa ithonka-kirora pairani yantawaitani owakira iwitsikan-takarori kipatsi.

4 Tima tzimatsi tsika oñaawinta-kota 7-tatsiri kitaitiri, ikantaitzi:

Iroka 7-tatsiri kitaitiri ari ikarata-paakiro yantawairi Pawa, imakoryaaki.

5 Iroka makoryaantsi irojatzira ikantakoi-tziri, ikantai-tziri: Airora nariita-kaayitaari nomakoryaa-mintoki.

* **4:1** Iroka imakoryaa-minto, tzimatsi siyakaa-winta-chari aka. Pairani imakoryaan-takari Pawa iwitsikakiro kipatsi, ikimita-kaantakiro "imakoryaa-minto" iroka 7-tatsiri kitaitiri imakoryaan-takari. Okanta osamanitaki pairani, isitowaji Judá-iti anta Apitantoniki, 40 osarintsi ikina-kina-waiyitaki, irojatziri yariitan-takari kipatsiki ikasiya-kaakiriri Pawa. Irojatzira iroka kipatsi ipaitai-takiri "imakoryaa-minto." Iroka siyakaa-winta-chari "Imakoryaa-minto" iriitaki kimisantzin-kariiti, tima tzimatsi kantatsiri: "Iro inkiti imakoryaa-minto kimisantzin-kariiti." Tzimatsi pasini kantatsiri: "Iro 'imakoryaa-minto' iroka awintaa-siritani iwawisaako-siritanti Pawa, tima ti onkowa-jaantayaa iñaasintsi-waitaitayaa yawisako-siritan-tajyaari."

⁶ Ari okantari. Irootaki intziman-tayita-jyaari makoryaa-siri-yitaa-tsini. Iriima pasini-payi itayiwita-karori, ti yari-yitajyaa, tima ti inkimisanti ikinkitha-witai-takaniri Kamiithari Ñaantsi.

⁷ Okanta awisaki pairani oshiki osarintsi, yapiitajiro Pawa ikinkithata-kotairo pasini imakoryaa-minto, ipaitajiro “iroñaaka.” Irootakira isankinata-kotairi awaisatzitini David, ikantaki:

Pinkimairi “iroñaaka” Pawa iñaawaitzi, ikantzi:

Airo pikiso-siri-waitzi.

⁸ Ari imatakiromi pairani Josué imakoryaa-pirota-kaayitairimi awaisatzitini, airotayaa yapiitairimi Pawa iñaawintairimi pasini imakoryaa-minto.

⁹ Arira ayotziri tzimatsi siyakaa-winta-chari imakoryaa-minto-pirota-jyaari yasiyitaari Pawa.

¹⁰ Irootaki isiyakaa-wintakiri pairani Pawa imakoryaa-wintakiro yantawairi ithonka-kirora. Ari inkanta-jyaari inkarati makoryaa-siri-yitaa-tsini aririka onthonka-jyaari yantawairi.

¹¹ Ontzima-tyiira añaasiko-winta-jyaaro ariitan-tajyaari tsika amakoryaa-siri-yitai, asiayitaari = kari piyatha-yitain-chari pairani.

¹² Tima owañaantani okatantzi iñaani Pawa, sintsiñaani okanta. Okimitaro osataa-minto-tsi thoimpi-pirota-tsiri apiminitiki, ti oshintakantatyaa ontoshino-tonki-yitanti irojatzitinthompoi iipathan-tsiki. Iro mapirotzirori iñaani Pawa kimiwaitaka ontosirita-tyiimi, ari okanta oyotakaantantarori ipampitha-siritaitari, ikowa-siritai-tziri aajatzi.

¹³ Tima inkarati iwitsika-yitakiri Pawa, tikatsira matironi imanapithatyaari airo iñaantari. Pawa iyota-kotairo maaroni antayitakiri, iriitaki aminako-yitaironi aajatzi.

Iriitaki Jesús anaakotziri Ompira-tasorintsi-pirori

¹⁴ Yoka Jesús Itomi Pawa, iriitaki anaapirota-kirori inkiti. Iriitaki ankimita-kaantayaa Impira-tasorintsi-pirori. Irootaki oisokirotan-tyaariri awintaa-siri awayitairi, ikimaitakai akantaki: “Nokimisantajiri Jesús.”

¹⁵ Tima yoka Jesús ikimitari Impira-tasorintsi-pirori, irootaki inisironka-yitan-tairi ontzimi-rika pomirintsitzi-moyitaini. Tima pairani tziawitaka irirori ikowa-siri-witakari, ari ikimita-kotajai arokaiti añaayitzirora awishimo-yitairi. Iro kantacha tira inkaaripirotaa-jatapainti kapichiini irirori.

¹⁶ Irootaki awintaan-tyaariri amamana-tairi Jesús, asiyaakaan-tajiro ajatasitaa-tyiirimi tsika impinkatha-ritaji.

Aritaki inisironka-yitai, ari inkawintha-yitai ankwityaa-siri-waiti-rika.

5

¹ Tima Pawa owakiriri pairani Impira-tasorintsi-pirori. Iriitaki kantako-winta-yitairini atziri-payi kaaripiro-siri-yitatsiri. Iriitaki pomiyitaironi yatsipita-kaani yasitakaitariri Pawa.

² Tima atziri inaki yoka Impira-tasorintsitaari, otzimi-motziri irirori pomirintsitzi-moyitariri. Irootaki iyotantarori yamatsinka-wintari tzipina-siri-waiyita-tsiri atziri-payi ikaratzi pokasitziriri, ikaratzi masontzi-siri-yitatsiri aajatzi.

³ Imatzitaro irirori ipomiwinta yatsipita-kaani inkini impyaakoi-tiniri ikaaripiro-siri-waitzi, yantziro irirori ikimita-piintziniri atziri-payi.

⁴ Tikatsi-tzimaita Impira-tasorintsitaari owasiwaita-chani apaniroini impira-tasorintsiti, Pawa owayitziriri, ikimitaakiri iwakiri pairani awaisatzitini Aarón.

⁵ Ari ikantakari aajatzi Saipatzii-totaari, ti iriira owasiwaita-chani apaniroini ikimita-kotaari Impira-tasorintsitaari inkimosiriwinta-waitan-tyaari. Iriitaki Asitariri Pawa matakirori, ikantziri:

Notomi pinatzi awiroka,

Naakataki pirintanaja iroñaaka.

⁶ Ipoñaaka ikantaki aajatzi:

Awiroka asi owaironi pimpira-tasorintsitai,

Ari pinkimityaari ikanta pairani Melquisedec.

⁷ Tima pairani yatzirita-paintzi Saipatzii-totaari, iraani-intaka yamana-mana-tziiri Pawa, ikaaimatzi sintsiini yamaniri. Tzimataa-witacha Pawa isintsinka, ari onkantakimi yookakaa-wintiri airo iwamaan-taitari. Tima pinkatha-tasorintsitaniri inaki Saipatzii-totaari, ikimakiri Pawa ikowa-kota-kiriri.

⁸ Okantawitaka yoka Saipatzii-totaari iriiwitaka Itomi Pawa, ikimaatsita-painta. Arira iñirori tsika okanta ikimisantaitzi.

⁹ Ikanta ithotyaa-kaitakiri yantiri, arira omatakari iwawisaako-siri-yitairi inkarati kimisantairini, irasi iwiro yawisakotai.

¹⁰ Ari okantakari, Pawa impira-tasorintsita-kaariri Saipatzii-totaari, ari okimitakaro tsika okanta impira-tasorintsita-kaakari pairani Melquisedec.

Ikinkithata-koitziro aririka awashaantiro awintaa-siritari

¹¹ Tzimatsi oshiki nokowawitari noyomitaimiri tsika ikanta-kota yoka. Iro kantacha oshiki opomirintsitaka no-matimiro, tima kisosiri pikanta-yitaka, osamani onkantyaa pinkima-thatan-tyaarori.

¹² Tima aritaki osamanitakira, nosiyakaantaki awirokatakai yomitaan-tayita-naatsinimi. Iro kantacha ainiro pinintziro impaityaa yomitaa-yitimini awirokaiti, irojatzi yapiitaitimi itayitarori iyomitaan-taitziro iñaani Pawa. Okimiwaitakaro tsika ikantai-tziri aparoni ithotaaitziri, tikira onkanti impaitiri kisoori owaritintsi.

¹³ Ari pikantakari awirokaiti, iriiwai-yitaki iinchaa-niki ithotaitziri, tima tikira piñaanta-piinta-yityaaro piyotantyaarori kamiitha-sirita-kaanta-tsiri.

¹⁴ Iriima kimitakariri owayita-karori kisoori owaritintsi, iriiyitakira ikaratzi ñaanta-piinta-karori, ti ompomirintsitzi-motyaari iyotajiro kamiithata-tsiri aajatzi kaaripirota-tsiri.

6

¹ Ontzimatyii nojata-kairo noyomitaa-pirotimiro pasini tsika ikanta-kota Saipatzii-totaari. Tira onkamiithati napii-napiitimiro okaratzi piyotzi-yitakari awirokaiti. Tima iyomitaai-takimiro iwashaantaitziri kaari-pirori kaamani-sirita-kaanta-tsiri. Iyomitaai-takimiro aajatzi yawintaa-siritaitanaari Pawa.

² Iyomitaai-takimiro aajatzi kiwaataantsi, aajatzi wasipatzii-totaantsi, aajatzi yañaakai-tairi kamayita-tsiri, impoña iwasankitaaitairi kaari-piro-siriri.

³ Irootakira ajatakaan-tyaarori pasiniyita-tsiri noyomitaimiri, inkamintha iriitaki Pawa sinitajaironi.

⁴ Onkamintha airo aminaasi-waita pikimatha-yiwitawakari, itasonka-winta-witaitakami, inampi-siri-witantakami Tasorinkantsi,

⁵ piñaayi-witakaro okamiithatzi-motzimi iñaani Pawa, piñaayi-witakaro aajatzi isintsinka yoiñaaronta-yitairi apaata.

⁶ Tima inkarati ñaayiwita-karori isintsinka, ipoña iwashaantairo ikimisanta-witakari, airora imataajatajiro impiya-siritai iwashaantan-tajyaarori iyaari-pironka. Okimiwaitakaro ijatakimi apiitaironi ipaika-kotakaantairimi Itomi Pawa, okimiwaitakaro iriimi apiitaironi ithainkima-waitairimi tsika ipiyojiitaka atziri-payi.

⁷ Pisiyako-waitakaro okantaranki aparoni owaantsi otsinka-pathatziri inkani, aririka impankitan-taityaaro, iroorika shookayitain-tsini pankirintsi pinaron-tsita-chari, iriira Pawa tasonka-winta-kiriri pankita-kirori.

8 Irooma iroorika yosiita-chani oshookaki kitoochii, ipoñaa towarisi, tikatsira apantyaaroni, katsima-siri inkantyyaa pankita-kirori, intaayii-tairo apaata.

9 Irooma awirokaiti, notakoyitani, noyota-jaantzi airo pikimita-kotaro okaratzi nosiyakaa-wintakiri, tima noyo-jiitzi naaka pantanajiro kamiithari owakira iwawisaako-siritai-takimi.

10 Tima tampatzika-siri Pawa inatzi, airo yokawintaimiro pantayitakiri awirokaiti, pitakoyita-naari ikaratzi yasiyi-taari Irirori, aikiro pijatakaa-tziiro pitakoyitari. *

11 Irootakira nokowako-yitajimiri, ari pinkanta-piinta-tyiiyaa piñaakan-tairo piriipiro-siri-yitai, irojatzi omonkara-yitan-tajyaari okaratzi piyaako-winta-jiitari.

12 Irootaki airo pipira-siritan-tawaita awirokaiti, irootaki kamiithatatsi pinkimita-koyityaari ikaratzi oisokirotarori ikimisantanaaji, ikaratzi akowinta-naarori. Tima iriitaki aayitaironi ikasiya-kaita-kiriri.

13 Tima pairani owakira Pawa ikasiya-kaanta-kariri awaisatzitini Abraham, tikatsira aparoni matironi impairyaa-jiniri iwairo Pawa iyotantyaari omapirotatyaa imonkara-wainiti. Apaniro ipairyaaaka iwairo Pawa,

14 ikantakiri Abraham:
Omapiro nontasonka-wintimi Naaka.
Naaka shikyaa-jirini pincharinita-jyaari.

15 Tira itharokyaawaitzi awaisatzitini Abraham, amatsinka iyaawintaka, ari okanta iñaanta-karori ikasiya-kaita-kiriri.

16 Tima aririka ininta-piinti atziri-payi iyoti omapiro-rika omatyaa ikasiya-kaantziri, ipairyiiro iwairo itzimi-rika ana-jiriri irirori, ari iyotaiti omapiro imonkara-wainitzi.

17 Ari okimiwai-witakaro okaratzi yantakiri Pawa, ipairyaaaka Irirori iyotantai-tyaari omapiro omatyaa ikasiya-kaantakiri. Tikatsi kantironi impasinita-kairo okaratzi ikinkithasiritakari yantiri.

18 Ari okanta otziman-tanakari apiti kaari ikantaitzi impasinita-kaitajiro. Iro omatantari ayotaji ti inthaiya-nityaa Pawa, irootaki oimosirinka-siri-pirotairi arokaiti awintaa-siri-yitaari Irirori, ayotzi ari omonkaratajyaa ayaakoniintari. †

19 Iro ayaako-niintanka isiyakaa-wintai-tziri aka okimitaro aparoni tinari ayiintaatzirori antaroiti pitotsi airo amaantata. Ari okimitari ayaako-niintanka, ayiinta-siri-piro

* 6:10 yasiyitaari = kitisiriri † 6:18 Tima tzimatsi apiti kanta-kota-chari aka kaari ikantaitzi impasinita-kaitairo. Iroka itarori: "Pawa ti inthaiya-nityaa, aritaki omatakyaa okaratzi ikasiya-kaantakiri." Iroka apitita-tsiri: "Tikatsi pasininta-kaajironi ipairyaaaka apanirowni iwairo Pawa, tima tikatsi anaakotirini irirori."

owayitai. Irootaki kantakaarori ankimita-kotan-tyaariri kyaatsiri itantotai-tantaro tonta-masita-tsiri.

²⁰ Ari añaamampyaa-yitarori arokaiti kantatsi ankyaayitaji anta okimitakaro tonta-masita-tsiri, aririka ayaampoiritanajiri Jesús isiyakaa-wintai-takiri kyaintsiri anta okimitakaro tonta-masita-tsiri. Tima iriitaki Jesús isiyakaa-wintakari pairani Melquisedec. Iriitaki Jesús Impira-tasorintsi-pirori iroñaaka, yasi iwairo irirori.

7

Impira-tasorintsinka Melquisedec

¹ Tima yoka Melquisedec, iriitaki pinkathari-wintantantsi pairani Aapatyaawiniki, impira-tasorintsiti inatzi Jinoki-satzi Pawa. Iriitaki omonthaa-waariri pairani awaisatzitini Abraham ipiyantaari yapirotakiri iwayiritari pasini pinkathariiti, iyomitaa-wajiri intasonka-wintantantyaariri.

² Irijatzi ipaki pairani awaisatzitini Abraham owaararontsi okaratzi yaapithatan-takiri iwayirita. Tima yoka Melquisedec, tzimatsi siyakaa-winta-chari iwairo. Iroka itarori osiyakaa-wintari: "Pinkathari kamiitha-siriri." Iroka apitita-tsiri osiyakaa-wintari iwairo ipinkathari-wintan-tzira Aapatyaawiniki: "Pinkathari saikakaan-tatsiri kamiitha." *

³ Ti iyotaitiro iwairo asitariri, ti iyotaiti aajatzi itzimi iwaisatzi-titanakari. Kimiwaitaka ti ontzimimi tsika ipoñaanaka tsika ithonkaka, ikimita-kotakari Itomi Pawa, yasi iwiro irirori Impira-tasorintsitaa-ritzi.

⁴ Ari añaarori iriipirori inatzi Melquisedec. Tima yoka Abraham awaisatzitini arokaiti, iriitaki ipaki pairani okaratzi yaapithatziriri pinkathariiti iwayiri-yitakari.

⁵ Irootaki kimitakarori okaratzi yanta-piinta-yitakiri pairani ashininkani Leví-iti. Ipaiziri aparoni ikaratzi tzimi-motziriri ashininka ontzimi-rika onkarati 10, tima irootaki iyota-kotziri Ikantakaan-taitaniki onkarati yantayitiri Impira-tasorintsitaari. Irootaki yamijiitari tima irim-irinkaiti icharinita-nakari aajatzi Abraham.

⁶ Iriima Melquisedec kaari ishininka Leví-iti, ti ayotaa-jati ipaita charinitariri. Iro kantacha yoka awaisatzitini Abraham, ikasiyakaa-piroi-takiri pairani, iriita-jaantaki

* 7:2 Iroka okanta-kota ipakiriri pairani awaisatzitini Abraham yoka pinkathari Melquisedec. Aririka yaapithatiri iwayiritani Abraham onkarati 10, aparoni yasitakai-yaari Melquisedec. Ari ikantakirori maaroni yaapithatan-takiri, ontzimi-rika 10, aparoni yasitakai-yaari Melquisedec.

opakiriri Melquisedec aparoni karatatsiri 10 yaapithatan-takiri iwayirita. Ipoñaa yoka Melquisedec iyomitaa-naakiri intasonka-wintai-tantyaariri awaisatzitini Abraham.

⁷ Omapiro ikanta-piintaitzi: “Itzimi-rika tasonka-wintan-tatsiri, yanairira itasonka-wintziri.”

⁸ Itzimi-rika ipaitziri aparoni karatatsiri 10 aka kipatsiki, atziri inayitzi, kaamaniri. Iriima Melquisedec, kimiwaitaka añaanita-tsiri inakimi irirori.

⁹ Iroatzi yantakiri Leví-iti, ipasita-piintaitari. Tima kimiwaitaka iriitakimi pinakowintan-tatsinimi, irootaki yantakiri awaisatzitini Abraham,

¹⁰ yitanakaro ipinako-wintantaki pairani ipasitakari Melquisedec imonthaan-tawaariri ipiyaaro iwayirita. Tikira-mintha intzimaa-jati ashininkani Leví, aritaki ipinako-wintan-tzitaka awaisatzitini Abraham.

¹¹ Pairani ikaratzi Impira-tasorintsitaa-rita-tsiri, icharini-payi ashininkani Aarón inatzii, iriitaki ipaitziri “Leví-iti.” Ari okanta Ikantakaan-taitakiri. Iro kantacha yokaiti Impira-tasorintsitaari, ti imatiro iwamiitha-siritanti. Ari imatakiromi, airotayaa isankinata-koitaimi pasini Impira-tasorintsitaari kimitaariri yoka Melquisedec, kaari icharinitari Aarón.

¹² Omapiro itzimaji pasini Impira-tasorintsitaari kaari icharinitari ashininkani Aarón. Irootaki ompasinitantajyaari Ikantakaan-taitsiri, omatantyaari intzimaji pasini Impira-tasorintsitaari.

¹³ Tima yoka iñaawintai-takiri kimitaariri Melquisedec, kaarira icharini-payi ashininkani Leví, pasini-mirinkaiti inatzii, ti intzimaa-jati aparoni ishininka impira-tasorintsitai-tyaari. †

¹⁴ Yoka kimitakariri Melquisedec, iriitaki Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, icharinitakari ashininkani Judá. Tima isankinariki pairani ashininkani Moisés, ti osinitaantsiti impira-tasorintsitaa-riti icharini-yitari Judá.

¹⁵ Ari ayotako-pirotziro ontzimatyii impoki pasini Impira-tasorintsitaari kimityaarini Melquisedec.

¹⁶ Yoka pasini pokatsini, iinasityaa, ontzimi-motiri isintsinka, airo ikaamanitaji. Iriitaki anajiriri pasini-payi Impira-tasorintsitaari ikinkithata-koitakiri pairani Inintakaan-taitaniki, icharini-yitari Leví.

¹⁷ Tima iriitaki ikinkithata-kotai-tziri, ikantaitzi:

Awiroka asi owaironi pimpira-tasorintsitai,
Ari pinkimityaari ikanta pairani Melquisedec.

† 7:13 impira-tasorintsitai-tyaari = ikaratzi antawaita-tsiri anta pomitai-rontsiki

¹⁸ Ari okantari, tima okaratzi Ikantakaan-tawitai-takari, otzimi iwashaantaitiri, ti amatiro awamiitha-siritanti, tzimatsi kowityaa-chari.

¹⁹ Tima tikatsi aparoni owamiitha-siriti Ikantakaan-taitani. Iro kantacha otzimaira pasini impoyiitaarori, irootaki matakaa-yitaironi okaaki-sirita-jyaari Pawa, tima irootaki ayaakoniintiri.

²⁰ Irootaki ikasiya-kaita-kairi Pawa, iriitaki pairyaincha iwairo iyotantai-tyaari omapiro omonkaratyaa.

²¹ Iriima pasini Impira-tasorintsitain-tsiri, tira impairyaa-wintyaari Pawa iwantai-takariri yokaiti. Pasini pairyaa-wintakiri, ikantakiri:

Iriitaki Pawa pairyii-wintzimiri, ti yoipithoka-nitiro iñaani.

Awiroka asi owaironi pimpira-tasorintsitai,

Ari pinkimityaari ikanta pairani Melquisedec.

²² Ari okanta, iriitaki Jesús oyotakaa-yitairori iroñaaka omapiro omonkaratajyaa okaratzi ikasiyakaan-taitari, irootaki anaakirori pasini itawita-nakarori pairani ikasiyakaan-taitziri.

²³ Tima oshiki ikarawitaka pairani Ompira-tasorintsitaari. Tima ikama-piinta-yitaki yokaiti, ti onkanti ijatakauro yan-tayitirimi, ontzimatyii intzimi pasini impoyiita-jyaarini.

²⁴ Iriima Jesús, añaanita-tsiri inatzi irirori, irasi iwiro Impira-tasorintsiti.

²⁵ Ari okanta, iriitakira Jesús wawisaako-siritairini inkarati okaaki-sirita-jyaarini Pawa, inkanta-kowinta-piintairi.

²⁶ Iriitakira Impira-tasorintsitaari akowityaa-witakari. Iroka ikanta irirori: Itasorintsi-siritzi, ikamiitha-siritzi, ikiti-siritzi, ti isaikimo-yitajiri kaari-piro-siriri, yanaa-pirotairo inkiti.

²⁷ Yoka Jesús ti inkimityaari Impira-tasorintsi-piro-witain-chari pairani. Tima aririka impomitiniri atziripayi yatsipita-kaani, yitapiintaro irirori ikowa-kotziri Pawa impyaakota-wakiri ikaaripiro-siritzi. Iriima Jesús ithotyaaikiro maaroni, imonkaratakiro isinitaka pairani irirori inkimita-kotyaari yatsipita-kaitani.

²⁸ Ikaratzi Impira-tasorintsita-kaayitziri Ikantakaan-taitani, atziri inayitzi, sipita-siriri, ikaamani-yitzi. Iriima Itomi-pirori Pawa pokaintsiri awisakira pairani oshiki osarintsi, iriitakira Impira-tasorintsita-kaani Pawa ipairyaa-wintakari pairani iwairo irirori. Iriitaki monkarata-jaanta-kirori kamiithaini, asi awajitaa-tyiuro.

8

Iriitaki Jesús kantako-wintan-taatsi owakiratan-taari antzi-motaantsi

¹ Iroka otzinkami-pirota-jaantari nokantakiri: Iriita-jaantakira Saipatzii-totaari impira-tasorintsi-wintairi, iri-itaki saikaatsiri irako-piroriki Pinkathari-pirori, itsipataari ipinkathari-wintantai inkitiki.

² Okimiwaitaaro ari yantawaitimi tasorintsi-thaantiki, iro kantacha tira yantawaiti tasorintsi-thaantiki iwitsikakiri pairani atziri-payi, inkitiki yantawaitzi osaikira iwitsika-kaantajiri Pawa.

³ Tima inkarati Impira-tasorintsitain-tsiri pairani, tzi-matsi yasitakaariri Pawa, ipomitziniri yatsipita-kaani. Ari ikimitakari aajatzi Jesús Saipatzii-totaari, tzimatsi opaita yasitakaariri Pawa.

⁴ Iro kantacha, ti onkanta-wityaa Impira-tasorintsitimi Jesús Saipatzii-totaari, isaikan-tawita-paintari kipatsiki, ti osinita-kaantiro Ikantakaan-taitani, tima ti ishininkaitityaari irirori Leví.

⁵ Tima okaratzi yantziri yokaiti Impira-tasorintsitaari osiyakaa-rontsi onayitaki, tzimatsi iñaakasiritaitakiri tsika onkantajyaa iroopirori anta inkitiki. Irootaki ikantaitakiriri pairani Moisés, tsika inkantyyaa iwitsikiro tasorintsi-thaanti, ikantaitakiri:

Pinkimita-kaantiro piwitsikiro, tsika okanta iñaakasiritakaita-kimiro otzisiki.

⁶ Ari ikantaari Jesús Impira-tasorintsitaari inatzi, yanaakotairi Impira-tasorintsitaitari atziri. Tima Pawa iwakirataaji pasini ikasiya-kaantaitani, iriitaki kasiyakaajaini Saipatzii-totaari inkantako-winta-yitai, irootaki anaatakirori okaratzi ikasiya-kaanta-witaitakari pairani, irootaki anaajirori itakarori ikasiya-kaantaitakiri.

⁷ Tima tzimatsi kowityain-chari itakarori ikasiya-kaantziri kaari imonkarataitzi, irootaki okowantakari ontzimi pasini owakirari, impoyiita-jyaaroni.

⁸ Iroka kowityain-chari, tima ikantaitaki:

Ikantzi Awinkathariti:

Paminiro onkarati awisatsini apaata,

Tzimatsi owakira nonkasiya-kaajiriri Judá-iti,

aritaki nomatajiro nasitakaa-jyaari maaroni Israel-iiti.

⁹ Airo okimitaaro nokasiya-kaakiri iwaisatzitini.

Tima pairani nokimita-kaantaari nakathata-tyiirimi,

Naaka jiwatairiri nomisitowan-taariri Apitantoniki.

Ti imonkara-tzimaityaaro nokasiya-kaariri,

Irootaki nowashaantan-tarori naamaako-wintari.

Ari ikantaki iñaawaitaki Pinkathari.

¹⁰ Yapiitakiro iñaawaitaki, ikantzi:

Iroka owakirari nokasiya-kaakiriri apaata incharinita-
jyaari Israel:

Ari noyosirita-kaayitajiri kamiithari onkarati yantayitairi.
Onkimiwaityaaro nosankina-siritaa-tyiinirimi Nokanta-
kaantani,

Naaka inkimita-kaantai Iwawani,
Iriiyitaki nasitajyaari Naaka.

¹¹ Ti onkowa-jaantajyaa iyomitaa-wakaa-waitajyaa,
Apatziro ikantayitairi ishininka: Piyosiri-pirotairi
Awinkathariti.

Tima maaroni iyotaitajina.

Ari iyoyitajina iriipiroriiti aajatzi asinonkain-kariiti, maa-
roni.

¹² Oshiki naripirotajiri ikaaripiro-siri-yiwitaka,
Ari nompyaakota-jiniri.

¹³ Tima ipaitai-takiro “Owakirari Ikasiya-kaantaitani,”
ari iyotakoi-tzirori iroka itawita-karori, kimiwaitaka
paisatorimi onatzi. Tima okaratzi paisatotain-tsiri,
irootaintsi ompiyaa.

9

¹ Okanta iroka itakarori ikasiya-kaantaitani, irootaki
ikantakaan-takiri Pawa iyomitai-tantyaari tsika inkan-
taityaa impinka-thaitairi. Ari oñaawintari Tasorintsi-
taantzi tsika ipinkathai-tairi.

² Iroka Tasorintsi-thaanti, apinati okanta itantotai-takiro.
Anta antaro-nakitzi tsika ikyaa-piintaitzi, ari iwaitakiri
ootamintotsi, minkonchaa-niki, aajatzi tasorin-tsita-tsiri
owaritintsi. Ari ipaitai-tzirori “Tasorintsi-naki.”

³ Irooma inthomponta, tsika ithata-sitai-takiro tonta-
masiri, kiripi-naki okanta. Ari ipaitai-tzirori “Tasorintsi-
naki-pirori”

⁴ Ari osaikiri itaanta-piintai-tarori kasankainkari, ari
osaikiri aajatzi Tasorintsi-moko. Iriira ooro yaitzi iwitsikai-
tziro iroka. Ari owakotari inthomponta kapichiini ikantai-
tziri “Ipaitama” iwitsika-nakita-sitai-takiro ooro. Ari iwait-
akirori ikotzikiiri Aarón shookain-tsiri pairani, ari osaikitari
aajatzi mapikota tsika osankinataka ikasiya-kaantaitani. *

⁵ Okanta jiñokiini otataroki Tasorintsi-moko, ari iwait-
akiri iwitsikai-tziri isiyakaaro Maninkari, iri otsimankan-
takaro isiwanki otatari Tasorintsi-moko. Irootaki ipaitai-
tziri “Nisironka-mintotsi.” Iro kantacha airora nojata-
kayiro noñaawintimiro tsika okantayita aparo-payi.

* 9:4 Ipaitama = maná

6 Aritaki iwitsikai-takiro maaroni iroka-payi. Oshiki yanta-piintakiri Impira-tasorintsitaari anta Tasorintsi-naki, ari yantayitzirori ipinkatha-tasorintsitantari.

7 Irooma inthomponta Tasorintsi-naki-piroriki, apatziro isinitai-tziri inkyii Impira-tasorintsi-pirori. Aparo-satzira ikyaa-piintzi osarintsiki. Aririka inkyaaki anta, yaanaki irirani ipiraitari intsikiryaan-tyaaro Nisironka-mintotsi. Ari onkantyya inisironkatan-tyaariri Pawa, airo iwasankitaa-wintantari iyaari-pironka. Ari ikimitaa-yitziriri aajatzi atziri-payi kaaripiro-siri-yitatsiri okantaaro ti iyowaimatsitayii irirori.

8 Ari okanta, tzimatsi iyotakaa-yitairi Tasorinkantsi, iroka okanta: Pairani otziman-tawitari Tasorintsi-taantzi, ti onkanti inkyaayiti atziri-payi anta Tasorintsi-naki-piroriki.

9 Iroka okanta-kota: Aparoni atziri amamatsiziriri yatsipita-kaani yasitakai-yaariri Pawa, tira iro kantakai-yaarini impinkatha-siri-pirotan-tyaariri Pawa.

10 Apatziro intziyita-jyaaro owaritintsi, iraitsiri, inkiwaayita-piintajyaa. Iro imonkarataiti ikantakaan-taitakiri koñaayita-tsiri, irootaki imonkarataiti irojatzii iwakirata-kaanta-jyaarori Pawa ikasiya-kaantaitani.

11 Ikanta ipokaki Saipatzii-totaari, iriitaki osiyawitariri Impira-tasorintsitaari. Titzimaita inkyii Tasorintsi-pironakiki, iwitsikani atziri-payi. Apatziro ikyiiri irirori inkitiki, tsika anintaajyaa apaata. Irootaki osiyakaa-pajiri Tasorintsi-naki-pirori, kaarira atziri witsikironi.

12 Tima yoka Saipatzii-totaari ti inkimityaari Impira-tasorintsitaari atziritatsiri kyaamatsita-piinta-tsiri Tasorintsi-naki-piroriki yaanaki iriraani piratsi. Iriitajaantaki sinitaincha iwamaitiri isakota-paintiro iriraani, inkini iñiitajiro maaroni irasi iwiro yawisako-siri-yitai. †

13 Osiyakaa-wintziro aririka ookimotyaari Pawa iriraani piratsi, aajatzi isamampoti, kimiwaitaka iro kitiwathata-kairini atziri antakirori ipinkai-tziri.

14 Irooma iriraani Saipatzii-totaari, irootaki othotyaa-kirori pikiti-siritan-tayitaari. Tima inkimitara irirori tikatsi ompaityaa inkinakaa-sityaari, irijatzii sinitain-iwaitiri, inkantakaakari Tasorinkantsi. Iriitaki ashipithata-jimirori pipampitha-siritani kaari-pirori, tichari ma pantayitakiro kaamanita-kaanta-tsiri. Ontzimatyii pantayitairo okaratzi ininta-kayimiri Pawa, Añaanita-tsiri.

15 Iriitakira Saipatzii-totaari ityaankakiri Pawa inkantakowintairi atziri-payi, ari okanta iwakirata-kaantaarori

† 9:12 piratsi = cabra, vaca

ikasiya-kaantaitani. Iroka okanta-kota owakirari ikasiya-kaantaitani, ontzimatyii inkami aparoni, ari onkantyya yawisakotan-tajyaari piyathata-karori itarori ikasiya-kaantaitani. Aritaki iñiitairo ikasiya-kaakairo pairani añaanitaji. Iroka ikasiya-kaantaitani, iroowaitaki aparoni sankinarintsi tsika oñaawintayita okaratzi yasitaitari, oñaawinta-yitziri aajatzi asiyita-jyaaroni aririka inkaminthataki asitaaniri.

¹⁶ Iro kaari iyopirotai-tanta intzimi aayitironi okaratzi yasitakai-tantakari, intaini iyotaitzi aririka inkamaki asitaaniri.

¹⁷ Ainiro yañai asitaaniri, airo ipitaitziri ikasiya-kayitziniriri yasitajyaaro. Intani impaitairi aririka inkamaki.

¹⁸ Ari okantari, yitantai-tanakarori itarori ikasiya-kaantaitani, tzimatsi ipaita kamaintsiri, iriraani yitantai-tanakari.

¹⁹ Pairani ithonka-kiro Moisés iñaanata-kiniri atziripayi Ikantakaantani, yaaki iriraani piratsi, intitaakiro nijaa, yaaki inchasin-poki, yankowiitaki kityonka-masitsiri, itsikiryaan-takaro sankinatain-chari, ari ikimitaa-kiriri aajatzi atziripayi. ‡

²⁰ Ikantakiri:

Iroka iraantsi irootaki ñaakanta-pirotironi ikasiya-kaantakiri Pawa, irootaki ikantakaan-takiri.

²¹ Itsikiryaan-takaro aajatzi iraantsi anta Tasorintsi-thaantiki, ari ikimitaa-kirori okaratzi saikatsiri inthompointa.

²² Ari okanta, tima kimiwaitaka aririkami intsikiryaan-taityaaro iriraani piratsi, imonkarata-najiro Ikantakaantaitziri, kimiwaitaka iroomi oitiwathatan-tatsini. Tima aioririka otzimi iraantsi, airo ipyaakotan-tairo Pawa kaari-pirori.

Iriitaki Saipatzii-totaari matakirori iwawisaako-siritantzi

²³ Irootaki yatsipi-wintantari ipiraitari ipomitai-tziniri Pawa kimiwaitaka inkitiwa-thata-kaanta-tyaimi. Irootaki kimitakarori okaratzi awisain-tsiri inkitiki, ityaantakiri Pawa yatsipi-wintan-tyaa Saipatzii-totaari, inkiti-sirita-kaanta-yitairi. Irootaki anaakota-kirori yatsipi-wintan-tawitaka ipiraitari.

²⁴ Tima ti inkyii Saipatzii-totaari Tasorintsi-naki-piroriki iwitsika-matsitani atziripayi. Irootaiki siyakaa-wintacha inkitiki tsika ikinaji Saipatzii-totaari, inkantako-winta-yitai isaikira Pawa.

²⁵ Tima ti yapii-yapiita-paintiro Saipatzii-totaari ikami-motantzi. Ari opasinitziri yantziri Impira-tasorintsitaari

‡ 9:19 inchasin-poki = isopo

kyaawita-piinta-chari aparo-satzi osarintsiki Tasorintsinaki-piroriki. Ti iri asitaa-jaityaaroni irirani isakotaitziri.

²⁶ Arimi isiya-matsityaarimi Saipatzii-totaari ikaratzi Impira-tasorintsitaari, oshiki yapii-yapiitromi inkamawintanti. Arimi yitanakyaaro inkimaatsi-wintantyaami owakira owitsikan-takari kipatsi. Aparo-satzi ikamawintanta-paintzi yatsipi-wintantyyaa. Yasi iwanajiro yiitsinampaajiro kaari-pirori.

²⁷ Iroowaitaki ikantai-tziri: Maaroni atziri aparo-satzi okanta ikami, impoña yamina-kotairi Pawa.

²⁸ Irootaki yantakiri Saipatzii-totaari, aparo-satzi ikamaki ikimaatsi-winta-kari oshiki kaari-piro-siriri. Iro kantacha aajatzi inkoñaatapaji apaata irirori, airo ikimaatsita-kayitawaari, iwawisaa-kotairi ikaratzi oyaakoniinta-kiriri.

10

¹ Irootaki Ikantakaan-taitani osiyakarori aamparintsi. Tima okanta aparoni aamparintsi ti ontzima-niti iwatha, intaini iyotaitzi tzimatsira ipaita asitaro yaampari. Ari okantari aajatzi Ikantakaan-taitani, oyomitaakai tzimatsi apaata kamiithataa-tsini. Tima ikantakaan-tani onatzii Pawa impomita-piintai-tiniri yatsipita-kaitani maaroni osarintsiki, iro kantacha tira owamiitha-piro-siritiri atziri-payi antayita-kirori.

² Arimi omapirotyaa owamiitha-siri-pirotanti, ikaratzi matayitakirori arimi iwashaanta-kiromi ikaaripirowaitzi, tima aritaki oitisirita-kirimi, airo ajata-kayitromi okatsitzimo-siri-waitari yantayitakiro kaari-pirori.

³ Tira ari onkantyyaa, iroora yanta-piinta-witakari awisayitzira osarintsi-payi, ipomita-piinta-yitziniri Pawa yatsipitakaani, ipampitha-sirita-kotaro iyaari-piro-sirinka.

⁴ Tima iwamaawita-piintari ipira-payi ikapathain-katakairi, ti anthotyaaajiro ampyaako-pirotiro iyaari-pironka atziri.*

⁵ Irooma ipokaki-ranki Saipatzii-totaari aka kipatsiki, ikantakiri Pawa:

Ti pinintairo awiroka yamai-matsitaimi yatsipita-kaitani aajatzi yasitakai-tamiri.

Iro pikowa-pirotairi nonkimisantajimi, pikanta-kakaaro ontzimi-motajina nowatha.

⁶ Tira apatziro onimotimi ipomitai-tzimiri ipiraitani, yasitakai-tamiri okantakaan-tziro iyaari-piro-sirinka yokaiti.

⁷ Nonkanti Naaka:

* 10:4 ipira-payi = toros, cabríos

Pawá, nopokaki naaka nantairo okaratzi pininta-kaakinari awiroka,

Tima isankinata-koitakina pairani.

⁸ Pinkinkithasiritiro ikantaitaki aka:

Ti pininta-matsitairo yamaitajimi yatsipita-kaitani aajatzi yasitakai-tamiri.

Ti onimotimi ipomitai-tzimiri ipiraitani, yasitakai-tamiri okantakaan-tziro iyaari-piro-sirinka.

Iro kantacha, ¿kaarima ikantakaan-taitziri iroka?

⁹ Intsityaa pinkinkithasiritiro pasini ikantai-takiri:

Nopokaki naaka nantajiro okaratzi pininta-kaakinari awiroka,

Iroka apiitain-chari ikantai-takiri, impoyiitaro itanakarori pairani.

¹⁰ Tima inintaki Pawa yoiti-siri-yitai arokaiti. Ari-taki imatakiro ityaankan-takariri Saipatzii-totaari Jesús isinitakiro iwatha yatsipita-kowintan-tajyaa, inkamawintapaintiri maaroni atziri-payi.

¹¹ Pairani, maaroni Impira-tasorintsitaari yaminiri Pawa yasitakaariri, yapii-yapiütziro kitaitiriki ipomitziniri yatsipita-kaani. Titzimaita imatiro iwashaanta-pirota-kaantiro kaari-pirori.

¹² Irooma Saipatzii-totaari, aparo-satzi isinitaka yatsipityaaro iyaari-pironka atziri-payi, ipoñaa isaikai irakopiroriki Pawa itsipataari ipinkathari-wintantzi,

¹³ ari isaiki iyaawinta irojatzii yiitsinampaan-tajyaariri iroopirori iikisaniintani ikimita-kaantari imakoryaa-kitziminto. †

¹⁴ Irootakira yantanta-karori aparo-satzi ikamawintantakiro iyaari-pironka atziri-payi, yasi iwairo yoiti-siri-piro-yitairi.

¹⁵ Ari ikantakari Tasorinkantsi iyotakaakai omapirotyyaa. Tima iriitaki itakaro isankinata-kaantaki:

¹⁶ Tima iñaawaitaki Pinkathari, ikantzi:

Iroka owakirari nokasiya-kaakiriri apaata:

Ari noyosirita-kaayitajiri kamiithari onkarati yantayitairi Onkimiwaityaaro nosankina-siritaa-tyiinirimi Nokanta-kaantani.

Nokinkithasirita-kaakiri.

¹⁷ Aikiro ikantatzii:

Ari nompyaakota-jiniri ipiyathataka, yantayitakiro kaari-pirori.

¹⁸ Tima impyaakotan-tajiro Pawa ikaaripiro-siritaitzi, ti onkowa-jaantajyaa yasita-kayi-tyaari Pawa ikaaripiroitaki.

† 10:13 makoryaa-kitzitaantsi

19 Irootaki iyikiiti, tima kapathainka ikantaka Jesús Saipatzii-totaari iwamaan-taita-kariri, awintaa-siri antsipa-sirita-jyaari Pawa, onkimiwaityaaro ankyaatyimi Tasorintsi-naki-piroriki.

20 Tima yatziritakira Saipatzii-totaari, irootaki okantaari ankyaayitaji inkitiki, siyakaa-winta-chari ankyaatyimi ithatai-takiro tonta-masita-tsiri Tasorintsi-naki-piroriki. Aroka omapoka-yitaarori iroka kaari imataitzi pairani, irootaki añaanita-kaantaa-tsiri.

21 Ikimitaari iroñaaka Saipatzii-totaari iriimi Impirasorintsi-piro-wintainiri akaratzii yasiyitaira Pawa.

22 Ari okanta. Iriipirori ankantajyaa antsipa-sirita-jyaari Pawa, omapiro ankantyyaa awintyaari. Kitisiri ikantakaa-yitai, airo akinkisiryaa-koyitaaro kaari-pirori. Ankimita-kaantyyaa inkiwan-tatyairomi nijaa kitijaari.

23 Kiso iwanakiro awintaa-siritaari, ikimaitakai akantaki: "Noyaako-niintani inatzi Saipatzii-totaari." Tima yoka kasiyakaa-kairori, kiso iwakai irirori.

24 Ontzimatyii ankinkisiryaa-kotajiro tsika onkantyyaa awintha-sirita-kaantyaariri pasini intakotantyyaa, yantayitairo kamiithari.

25 Airo awashaantziro apatota-piintyyaa, tima tzimayitatsi owashaanta-yitakirori. Ontzimatyii awintha-sirita-kaiyaari akarajitzi. Aikiro ajatatyii antanajiro ayotajira aritaki impiyi Saipatzii-totaari. ‡

Ikamantai-tziriri antzirori inintakaa-nikiini kaari-pirori

26 Aritaki ayotajiro iroopirota-tsiri, aririka akantakanakyaaro awashaanta-nakiro, imoña ajata-kayiro antayitiro kaari-pirori, tikatsi pasini atsipita-kowinta-jaini akaaripiro-yitaki.

27 ikamantai-tatyai antharowa-siriti iwasankitaitajai, tima yapirotaari Pawa intaayitairi ikaratzi kisaniinta-kiriri.

28 Pairani, intzimi-rika piyathata-kyaaroni Ikantakaantani Moisés, ti inisironkai-tyaari, iwamaitziri ikaratzi-rika mawa kanta-kotirini. Ari iwamaitakiri aajatzi inkarati-rika apiti kanta-kotirini.

29 ¿Tima omapirota-tyiiyaa iwasankitaitiri maninta-kirori yantzi-mota-kairi Itomi Pawa? Tima okimiwaitakaro yaatzika-siwaitaitaro kaari apantaro, imaninta-siwaitakaro ikapathai-nkataki ikamawintantaki. Ari ithainka-sirita-kirori yantzi-motan-tziri Pawa ikasiya-kaawitari yoitisiritairi. Ikawiya-waitakiri Tasorinkantsi kaminthaniri.

30 Irooma arokaiti ayotziri kantain-tsiri:
Naakataki wasankitaan-tatsini,

‡ 10:25 impiyi = Iitaitiriti Pinkathari

Naaka kisakowintan-tachari.

Irootaki ikantakiri Pawa. Ikantaitzi aajatzi:

Iwasankitaa-yitziri Pawa ikaratzi yasitaari irirori.

³¹ ¶Kimitaka oshikimi intharowa-siritai-takimi iyomitaitajai iriita-jaantaki owasankitaan-taatsini Añaanita-tsiri Pawa!

³² Pinkinkisiryaa-kotyaa. Tima awiroka-yitaki pairani kimisanta-naintsiri, kimiwaitaka pinkitainkata-kotaa-tyiimi. Piñaawitakaro ikimaatsita-kaitakami, iro kantacha tikatsi shiwatimini.

³³ Piñaayitakiro aajatzi ikisaitzimi, iwatsinaai-tzimi tsika ipiyota-jiita. Poimosirinka-yitakari awishimo-yitziri okaratzi piñaakiri awiroka.

³⁴ Poimosirinka-yitakari ikaratzi yasitako-yiitakiri, piñaayitakiro aajatzi yaapithai-takimiro tzimimo-yitzimiri. Iro kantacha aikiro pijatatzii piwintha-siritanaka, tima piyojiiti onkarati piñiiri apaata, oshiki okamiitha-pirotzi, asi owairo.

³⁵ Irootaki airo piwashaantantaro okaratzi pawintaa-naari, tima antaroiti impinai-taimi apaata.

³⁶ Amawi pinkantyyaa pantayita-najiro inintakaa-yitzimiri Pawa, ari onkantyyaa piñaanta-jyaarori ikasiya-kaakimiri.

³⁷ Ikantzi Pawa:

Airo osamanitzi yariitan-tyaari okaakitzi-matain-tsiri,

Airo osamani inkantyyaa.

³⁸ Tampatzika-siri inatzii awintaa-siritaari, aritaki iñaajiro yañaanta-jyaaro.

Irooma aririka impiya-siritai, airo inimota-kaanaro.

³⁹ Irooma arokaiti, ti ankimityaari ikaratzi piyasirita-chari, iriitaki yapirotajiri. Awintyaari arokaiti, aritaki añaakiro añaasiri-yitai.

11

Awintaa-sirin-kantsi

¹ Iroka okanta-kota awintaa-sirin-kantsi. Okimitatyaa aririka inkanta-siritaiti: “Aritaki omatakyaa noyaako-niintani.” Iyosiryaaiki aritaki omatakyaa inintziri, onkanta-witakyaa tikira iñiiri.

² Iro yawintaa-sirinka awaisatzitini onimota-kaajiriri Pawa.

³ Iro yawintaa-sirinka kantakaarori amatantarori akimathatajiro tsika okantaka iwitsikan-takarori Pawa kipatsi. Tima apatziro iñaawaitaki, matanaka owitsika. Ari opoñaanakari owitsikanaka iñiitajiri iroñaaka kaari koñaata-tsini pairani.

4 Iro yawintaa-sirinka Abel kantakaari yasitakaakari Pawa yatsipita-kaani, anaanakiro irasi Cain yasitakaawitakariri Pawa. Iro ookimotakari yasitakaariri Abel. Ari ikantanaki Pawa: “Kamiitha-siri inatzi Abel.” Okantawitaka ikamaki Abel, ainiro akima-kota-piintziri kimiwaitajaantaka irojatzzi yañaimi irirori, irootaki kantakaarori ikimisantaki.

5 Iro yawintaa-sirinka Enoc kantakaari yaantai-taariri, ti iñajiro inkami. Ti iñitairi, tima inkitiki yaajiri Pawa. Pairani ainiro isaiki kipatsiki, ikantakiri Pawa: “Awirokara onimotakaa-pirota-kinari.”

6 Tima kaari tzimatsini yawintaa-sirinka, tira onimotiri Pawa. Aririka inintaiti iyopiroi-tairi Pawa, ontzimatyii inkimisantai, inkanti: “Omapirotyaa itzimi Pawa.” Inkanti aajatzi: “Ari imatakaa-yitajiri Pawa kowapirota-tsini iyotajiri.”

7 Iro yawintaa-sirinka Noé kantakaari iwitsikan-takarori antaroiti amaatako-mintotsi iwawisaa-kotantaariri ishininkaiti irirori. Iriipiro impinkatha-tasorintsitaniti irirori. Tima Pawa kamantakiri onkarati awisatsini kaari iñiitzi pairani. Iro kowapirota-chari iwasankitaaitairi osaawi-satziiti. Tima yawintaa-nakari Noé yoka Pawa, irootaki ikantan-takariri Pawa: “Tampatzika-siriri ikanta Noé.”

8 Iro yawintaa-sirinka Abraham kantakaarori ikimisantan-takariri Pawa ikantakiri pairani isitowi inampiki ijatiro pasini nampitsi ikasiya-kaakiriri. Irootaki imatakiri Abraham, jataki, okantawitaka ti iñiuro tsika ijatinta.

9 Iro yawintaa-sirinka Abraham kantakaarori imatantakarori inampitaro kipatsiki ti intzimapaji ishininka anta. Ari isaikakiri iwanko-shitataro misinantsi. Ari ikimitaakari Isaac, Jacob, tima irijatzi ikasiya-kaita-kiriri.

10 Iro imatanta-karori Abraham inampitaro, tima iyotzi ari yañaanitaji inkitiki. Kimiwaitaka iriitaki ñaasiritakirori nampitsi ikinkithasiritakari Pawa, irootaki iwitsikairi-ranki.

11 omatzita-taikaro iroori Sara, otzimanitaji okantakaaro awintaa-sirinka. Aritaki antaro-kona-witaka, karawitapaaka otzimanin-tantyaari. Iro kantacha, omatajiro otzimanitaji, tima awintaa-sirita-nakari Pawa aritaki imatakiniro ikasiya-kaakirori.

12 Ari ikantakari oimi Sara, ayimawitakari yantari-konataki, itzima-kaajiro iina, ari okanta ishikitan-taari icharini-yitari, ikimitaari ishikitzi impokiro, ikimitaaro impaniki oshikitzi nijaa-thapyaaki. Omapiro ishiki-pirotai, tikatsi matironi iyotajiri ikaratzi ishikitzi.

13 Maaroni yokaiti akinkithata-kotziri, ikamako-yitakiro yawintaa-sirinka, ti iñiuro okaratzi ikasiya-kaita-kiriri. Intaini iñaasiri-yitanakiro. Intaina okantaka inkiti ikowa-siritakiri inampita-jyaaro. Irootaki ikantai-tantari: “Asaika-winthata-sita kipatsiki, kaari anampi, akimita-kowaitakari kaari tzimatsini ishininkaiti.”

14 Tima ikinkitha-waita-kotakiro awisain-tsiri, ari ayopirotziri omapiro yamina-minaitzi pasini nampitsi tsika inampi-pirota-jyaaro kamiitha.

15 Iroomi inkinkithata-koti impiyayitaimi inampiitiki tsika ipoñaayitakaro pairani, aritaki imatakiro impiyayitaimi.

16 Tima tzimatsi pasini ininta-pirotakiri, anaapirotzirori iroka, anta inkitiki inintziro. Irootaki iwitsika-kiniriri Pawa yasiiti yokaiti, tima ti impasiki-takowintiri ikanta-piintakiri “Nowawaní.”

17 Iro yawintaa-sirinka Abraham kantakaarori yasitakaan-tyaariri Pawa yapintziti itomi, yoka Isaac. Tima iñaanta-tyaaro Pawa yawintaa-sirinka Abraham. Iroowitain-chami yapintzi-ryiirimi itomi,

18 okantawitaka ikantakiri Pawa:

Yoka Isaac iriitaki piñaanta-jyaari intzimaji oshiki pincharinityaari.

19 Tima yawintaa-siritakari Abraham yoka Pawa, iyotzi aritaki iwañaajiri kamatsiri. Irootaki yoipyaaan-taariri Pawa itomi Isaac, tima iriitaki osiyakaa-wintakiro yañaaitai.

20 Iro yawintaa-sirinka Isaac kantakaarori iyomitaantakariri intasonka-wintanti Jacob aajatzi Esaú, iro siyakaa-wintacha onkarati awisayita-tsini apaata.

21 Iro yawintaa-sirinka Jacob kantakaarori iyomitaantakariri intasonka-wintaitiri apitiranki itomi José, tima iwisiryyaa-winta-jyaari irirori Pawa ikotzi-poro-kitan-takari ikami-mataki.

22 Iro yawintaa-sirinka José kantakaari ikantan-tanakari ikami-mataki, ikantzi: “Aririka isitowa-yitaji Apitantoniki ashininka-payi Israel-iiti, yaminaji tsika inampita-jyaaro.” Ikantaki aajatzi: “Ontzimatyii yaitanajiro apaata notonki-poroki.”

23 Iro yawintaa-sirinka asitariri Moisés kantakaari imananta-kariri yiinchaan-niti owakira itzimapaaki, irojatzi itzima-kotan-takari mawa kasiri. Tima kamiithaa-niki ikantaka iinchaan-niki. Ti intharowan-tyaari impiyathatyaaro okaratzi ikantakaan-takiri pinkathari.

24 Iro yawintaa-sirinka Moisés kantakaari kaari inintanta incharinityaari pinkathari Faraón, okantawitaka iro irisinto pinkathari oimotan-takiri.

25 iro inintaki intsipatyaari atziri-payi yasitari Pawa, ari itsipatakari ishininka-payi iwasankitaa-waitai-tziri, ti inintaa-jatiro yanintaa-waityaaro kapichiini iniwita-siyitari irirori.

26 Tima iyotaki Moisés iro kowapirotacha inkimaatsi-waityaa irirori inkimita-jyaara apaata Saipatzii-totaari, iro anairori oshikitzi-motziri iwaararo Apitantoni-satzi. Iro iñaasiritakiri impinai-tairiri apaata.

27 Iro yawintaa-sirinka Moisés kantakaari isiyantakari Apitantoniki. Tira iro isiyantakari itharowan-tatyaari pinkathari iwasankitairi, yiriipiro-winta-tziiro onkarati yantakairiri Pawa, okimiwaitakaro iñaaporota-tyiirimi Pawa kaari koñaanita-tsini.

28 Iro yawintaa-sirinka Moisés kantakaarori imonkaratziro ikantakaan-taitakiro Anankoryaantsi, itsikiryaan-takaro iraantsi airo iwamaantari Maninkari apirotaniri itarori ishininka-payi Israel-iiti.

29 Iro awintaa-sirin-kantsi kantakaarori imontyii-tantakarori Inkaari Kityonkaari, yanijiiitaki opiryaa-pathatanaki. Irooma imawita-paakaro Apitantoni-satzi, piinkajiiitaki.

30 Iro awintaa-sirin-kantsi kantakaarori imatanta-karori iishonkashokanwintaro Kasiryaari okaratzi 7 kitaitiri, iro-jatzi iñaantai-takarori oporoka-thapitaki nampitsi.

31 Iro awintaa-sirinka Rahab kantakaarori aakamiithatan-takariri owayiriiti amina-ronta-chari, ari okanta ti onsipatan-tyaari piyathariiti yapiroi-takiri. Okantawitaka iroka Rahab mayimpiro onawitaka.

32 ¿Nonkinkithata-kotirima pasini-payi? Airo nothotyaa-kotziri. Yoka ikarajiiitzi: Gedeón, Barac, Sansón, Jefe, David, Samuel, aajatzi Kamantan-tzinkariiti.

33 Iro yawintaa-sirinka yokaiti kantakaa-yitaari okanta: Itzimantari iitsinampaa-yitairiri pinkathariiti, pasini tampatzikatan-tatsiri, pasini ñaayitairori ikasiya-kaitakiriri, pasini yookawitai-takari imoroki kashikari, ti yatsikiri,

34 pasini yookawitaitaka paamariki ti intaaiyaa, pasini yamathaataitaka iwathai-tirimi, pasini isintsita-kayitai, pasini ñaapirotaacha iwayirita, pasini imisiya-yitaki owayiriiti poñaachari pasini nampitsi.

35 Tzimatsi kooya ñaayitairiri oshininkaiti yañaayitaji ikamawita. Iro kantacha tzimatsi pasini kamimayitain-tsiri iposawaitai-takiri, ti iwashaanta-nakiro yawintaa-sirinka yapakaan-taityaarimi. Oyaaniinta ikanta yaña-piro-yitaji apaata, airo okimitaaro añaawitara iroñaaka.

36 Tzimatsi itzimi ithainka-waitai-tziri ipoña ipasawaitai-takiri, pasini yoosotai-takiri ipoña yasita-kotai-takiri.

37 Tzimatsi ipichii-takiri, pasini itankai-takiri, pasini isataitakiri. Tzimatsi pasini aniinii-waita-tsiri apatziro ikithaa-matsitakari misinantsi-masi, pasini kowityaa-piro-waini ikantaka, pasini oshiki yamina-minai-takiri, pasini ikimaatsita-kaitakari. *

38 Pasini ikinawai-yitaki otzisi-masiki, otsisiki, pasini inampiyitakaro omoro-naki. Tima iriyyitaki apanta-pirotariri yokaiti yanaanakiri pasini-payi osaawi-satziiti, airo okantaa-jatzi amonkaratan-tyaari yokaiti.

39 Iro yawintaa-sirinka yokaiti kantakaarori okanta Pawa iwisiryyaa-wintan-taariri, okantawita tikira iñaayitairo ikasiya-kaayita-kiriri.

40 Tima iñaasiritakiro Pawa anairori: Inintakairo arokaiti antsipa-yitajyaari yokaiti, inkawiitha-sirita-kaayitai maaroni.

12

Kimtoyaa awanajiri Jesús

1 Irootakira añaasintsi-yitan-tyaari arokaiti, onkimi-waityaaro anakotan-tatyimi, ankimita-kaantiro aajatzi yaminako-yitaimi tsika ipiyojiita matakirori yawintaa-siritaka amatako-yitairi arokaiti. Tima amatantyaarori asiyi sintsiini, ookanajiro aithaari amatsinka-kairi asiyi. Iro siyakaa-winta-chari ookiro aithaari aririka ooka-najiro akaaripiro-siri-waitzi. Ari añaairori aakowintyaaro asiya-piintaji.

2 Ikimita siyachari ikamaitaro yaminiro tsika yari-ityaa, ari ankimita-najyaari arokaiti, kamaini awanairi Jesús awintaa-siritakaa-kayiri. Tima iriitaki thotyaa-kaironi awintaa-siritani. Iriitaki ankimita-kotajyaa, tima iñaasiritakiro pairani irirori yanintaajyaa. Irootaki yamawitakiri ipaikako-witai-takari, ti onkantzi-motyaari impasiki-wintyaa ikamawita-painta. Tima saikaji iroñaaka irako-piroriki Pawa ipinkathari-wintantai.

3 Aririka ankinkithasirita-kotiri Jesús tsika ikanta ikisa-sitan-takarori irirori ikisa-niinta-waitakiri kaari-piro-siriri, irootaki kimosiriwinta-sirita-kaini arokaiti ankisa-sitan-tyaarori, airo okantzi-moniinta-siwaitai.

4 Piñaasintsi-piintakaro awirokaiti kaari-pirori pi-washaantairomi, iro kantacha tikira piñiuro intsitokaitimi.

5 Aamaa pipyaakotakiro isintsi-thatantami Pawa sank-inarintsi, ikimita-kaantami awirokami itomiiti, ikantzimi: ¡Notomí! Airo pimanintziro aririka iwasankitaimi Pi-winkathariti.

* 11:37 misinantsi-masi = imisina oisha aajatzi cabra.

Airo okantzimo-niinta-waitami aririka isintsi-thatimi.

⁶ Tima iriitaki itakotani Pinkathari iñaanta-piintakari, Maaroni ikimita-kaantaari itomi, iwasankitairi.

⁷ Onkarati awishimo-yitimiri iroñaaka pinkimita-kaantiro Awinkathariti ñaanta-siritamiri. Tima inkimita-kaanta-jyaami Pawa awiroka itomi. ¿Tima iwasankitaa-piintziri itomi asitaa-nita-chari?

⁸ Ontzimatyii iwasankitai maaroni Pawa. Tirika piñaajiro awiroka, kimitaka tikira itomi-pirotami Pawa, otomi may-impuro pinatzii.

⁹ Okimitara itzimi koñaaroini asitairi, iwasankitai, apinkathatziri irirori. ¿Airoma apinkatha-pirotajiri Asitairi kaari koñaatatsi omatantyaari añaasiri-yitai?

¹⁰ Tima inkarati asitairi koñaaroini kapichiini iwasankitaa-yiyitai tsika okantzi-motari irirori. Iriima Pawa iwasankitaa-yitaji irirori ari onkantyyaa inkamiitha-sirita-kaantairi, inkiti-siritakai aajatzi ikimitara irirori.

¹¹ Tima ti onimo-siri-yitai iwasankitaa-minthaitai-rika, oshiki onkantzimo-niinta-siri-waitai. Iro kantacha apaata, ikaratzi kaari manintironi iwasankitaa-itzi, aririka inkamiitha-siri-yitai, aritaki iñaajiro isaikaji kamiitha.

Aparaata-kirori inisironka Pawa

¹² Irootakira piñaasintsitantyaari pinkimityaari ñaanta-piinta-karori isiya, iñaasintsita okantawitaka isipita-shimpa-witaka, ari ikimitairori aajatzi isipita-yirito-witaka, iñaasintsita.

¹³ Pinkimi-yitajyaari awirokaiti siyapiinta-chari okamiithawokitzi kaari ñiironi inkithoki isipita-kitzitaki. Ontzimatyii intikatsi-kitziti.

¹⁴ Tima aakamiitha pinkanta-wakaa-najyaa, piñaasintsityaa pinkiti-siriti. Tima airorika pimayitairo, airora piñiiri Awinkathariti.

¹⁵ Paamawintyaari inkarati aparata-kirori ikaminthaa-witaari Pawa. Paamawintyaari oitzinampa-siritan-taniri, yoitzipinairi = kari ikaratzi kimisanta-yitatsiri, inkimita-kota-kyaaro kipisita-tsiri inchasi piyanta-tsiri.

¹⁶ Paamawintyaari ñaathawaita-sitaniri. Paamawintyaari thanka-tasorintsitaniri kimityaarini pairani Esaú. Tima antaro ayimatakiri itashi, ininta-pirotaki iyaa, ari iyomparitakaro iwariti iririntzi, ipakiri ikasiya-kaawitaitakariri irirori itawitakarora itzimi.

¹⁷ Tima piyotzi awirokaiti yantakiro Esaú kantachari, oshiki inintawitaja iñiromi intasonka-wintaitiri, antaroiti iraa-kotakaro. Iro kantacha ti iñaatzimaita-jyaaro tsika inkinakaajiro iwasiñaan-tajjaarori ikinakaa-sitakari.

18 Tima ti pinkimityaari awirokaiti aakirori pairani Ikantakaan-taitani. Ijajiitaki irirori otzisiki otzimi koñaata-tsiri. Tima oshiki otaantzi, tsitiniki okantaka, ooriinkataki, antaroiti otampyaataki.

19 Ikimakiro ityootaitzi. Ikimaki aajatzi antaroiti iñaawaitaitzi, ari itharowa-jiitanaki, oshiki yamanajii-witaka airo ikimantari ñaawaitain-tsiri.

20 Tima oshiki itharowan-takaro okaratzi ikantakaan-taitakiri, ikantaitzi:

Airo pikinawaitzi aka otzisiki. Airo onkanta-jatzi pinkina-kaayitiri kapichiini pipirayitari anta. Aririka inkinaitaki kapichiini anta, ontzima-tyiira ishimiyyi-tantakyaari mapi, ontzima-tyiira inkintaitiri.

21 Omapiro okowiinkatzi ikantzi Moisés:

Antaroiti notharowan-takaro, piyonkawaitakana.

22 Tira pinkimityaari awirokaiti ikaratzi ñaakirori, awirokaiti osiyakariri ikaratzi jataintsi otzisiki Kisakowintoniki, saikatsiri Aapatyaawiniki. Iro siyakaawinta-chari pijayitaji inkitiki tsika isaiki Pawa Añaanitatsiri. Tima aritaki pintsipata-jyaari awirokaiti ipiyotapaja Maninkariiti.

23 Pinkaratairi ikaratzi piyotain-chari anta itsipataari itarori Itomi Pawa, tima iriyyitaki sankinata-kotain-chari isaikayitai inkitiki. Pintsipata-jyaari Pawa aminako-yitairini yantayitakiri maaroni atziri-payi. Pintsipata-jyaari isiripayi kimsantzin-kariiti ithotyaa-kaitakiri ikamiitha-siritakaitziri.

24 Pintsipata-jyaari awirokaiti Jesús, kantako-wintairi otzimajira owakirari kasiyakaantsi, kapathain-kawitairi ikamawinta-yitakai. Tima iroka iriraani Jesús kimiwaitakami oñaawaita-tyiimi, anaanakiro oñaawaitaki pairani iriraani Abel. *

25 Paamaiyaa paparatziri = kari Pawa aririka iñaanasiritimi. Tima pairani ikaratzi kimawita-kariri Pawa iñaawaitzi aka kipatsiki, iwasankitaakiri imanintakiro okaratzi ikantziriri. Aroka imapirotaiti iwasankitaitai, aririka ampiya-siritaki akimayi-witakari iñaana-siritakai inkiti-satzi.

26 Pairani aririka iñaawaiti Pawa, intziñaakaaro kipatsi. Irooma iroñaaka, tzimatsi okaratzi ikasiya-kaakairi, ikantzi:

* **12:24** Pairani iwan-takariri Caín iririntzi, Abel, ikantaki Pawa: “Kimiwaitaka onkaima-tyiimi iriraani Abel yamina-minatzi inkisawintai-tyaari Abel.” Ari opoñaari ikantaitzi kimiwaitaka oñaawaita-tyiimi iraantsi. Irooma oñaawaitzi iraani irirori Saipatzii-totaari, tira ininti inkisawintai-tyaari, inintzi ompyaakotan-tajiro kaari-pirori.

Ari napiitajiro nonikakaajiro, tira apatziro kipatsi, omatzi-tajyaa inkiti aajatzi.

²⁷ Tzimatsi opaita siyaka-winta-chari ikantziri: “Ari napiitajiro.” Iroora siyaka-wintacha aririka intikairo okaratzi iwitsika-yitakiri, yapirotairo iwitsikani kaari initatsi, apatziro osaikayitai initatsiri.

²⁸ Irooma arokaiti, impinkathari-winta-yitai tsika initapai. Irootaki ampaasoonkitan-tyaariri Pawa, pinkatha awairi, antawaitainiri.

²⁹ Tima yoka Pawa iriitaki kimitakariri paamari thonkantatsiri ipomitantzi.

13

Yantanajiri kimisanta-tsiri

¹ Ontzimatyii pintakota-piinta-wakaiyaa.

² Airo piwashaantziro poimaanti piwankoki. Tima tzimatsi antakirori, tikatsi kamantirini iriira Maninkariiti yoimaaki iwankoki.

³ Airo pipyaakotziro pinisironkatyaari pikaratzi pikimisanta-yitai yasitakoi-tziri. Pinkimita-kaantiro aririkami pinkaratiri yasita-kotaitimi. Ari pinkimitairiri ikaratzi iwatsinaa-waitaitzi, paamaako-winta-jyaari, pinkinkithasirityaa tsika pinkantyyaa awirokami yasitakoitimi.

⁴ Pinkinata-jyaari pitsipatari, airo pimanakaa-waitasitanta. Tima iwasankitairi Pawa mayimpita-tsiri.

⁵ Airo ayimawaitzimi pishikyiiro piwaararo. Onimotimi piñiiro tzimi-motzimiri. Tima iriitaki Pawa opayitimironi kowityii-motamiri, iroka ikantaki:

Airo nookimi.

Airo nowapintaimi.

⁶ Irootaki awintaa-siritan-tyaariri arokaiti, ankanta-yitaji:

Iriitaki Pawa kaminthainani.

Tikatsi nontharowantyyaa.

¿Tzikama inkantajina atziri?

⁷ Pinkinkithasirita-kotiri jiwata-kayimiri pikimisanta-yitai, kamanta-paaki-mirori iñaani Pawa. Pinkinkithasirita-kotiri tsika ikantayita isaiki, opaita imonkara-yitakiri iriroriiti. Pinkimita-kota-jyaari tsika ikantakiro yawintaa-siritaari Pawa.

⁸ Irojatzii ikanta iroñaaka Jesús Saipatzii-totaari tsika ikanta-painta, ari ikanta-itatyaani irirori.

⁹ Airo pisinitairi yamatawi-yitimi oyomitaan-tzirori kaari tampatzikata-tsini, kaari ikima-piintaitzi. Tima iriitaki Pawa tampatzika-sirita-kaayitairi, ikaminthaa-yitaira.

Aririka ampinka-waiwityaaro iwaitari, airo otampatzika-sirita-kaayitai. Tzimatsi matayiwita-karori iroka, titzimaita owamiitha-siritiri.

¹⁰ Okimiwaitakaro ontzimi-moyitaimi owakirari pomitairontsi, iriira nokanta-kotzi Yoka atsipiwinta-kairi arokaiti. Iriima ikaratzi jatakairori ipomiyitairi yatsipita-kaani ipomitairontsitiki isiya-kota-jyaari matakirori pairani anta Tasorintsi-thaantiki, airora okantaji inkarayitaji arokaiti. *

¹¹ Tima tsika ikanta yayiro pairani Ompira-tasorintsi-pirori iriraani ipiraitari inthompoi Tasorintsi-thaantiki onkantyyaa impyaa-kotai-tantyaariri iyaari-pironka, yaayitziro iwatha ipiraitani othapitapaja nampitsi ari impomiyitirori.

¹² Ari okimitakari aajatzi, iwamaitakiri Jesús othapiki nampitsi, ari ikimaatsita-kowintan-takari, ikapathainkataki iwamiitha-siri-yitan-tairi.

¹³ Ontzimatyii ankimita-kaantiro arokaiti asitowa-tyiimi nampitsiki ajatatyii tsika isaiki Jesús, manintaari inkantaitai ikimitai-takiri pairani Jesús.

¹⁴ Tima aka tsika asaikayitzi iroñaaka airo okanta-jityaani. Irootaki añaasiritan-tarori tsika anampita-jyaaro apaata.

¹⁵ Irootaki nokantan-tamirori: Ontzimatyii awisiryawinta-piinta-jyaari Pawa, tima irootaki osiyarori atsipita-kaani, okantakaan-tziro yantzi-mota-kairi Saipatzii-totaari. Ankaaima-piroti, ankanti: "Iriitaki Nowinkathariti." †

¹⁶ Ari okimitari aajatzi, airo piwashaantziro kamiithata-tsiri, pimpa-wakaiyaa tzimi-motzimiri. Irootaki kimitakarori ookimota-kariri pairani Pawa yasitakai-taniri yatsipita-kaitani.

¹⁷ Pimonkaratiro ikantzimiri jwayitziriri kimisanta-naatsiri, iriitaki aamaako-wintamiri. Iriitaki kamantairini apaata Pawa opaita awishimo-yitimiri yaamaako-wintayitakami. Pamina-minatiro airo itzimanta pimaimanitiri, irootaki onimotan-tantyaari yantawairi okaratzi yantayitziro irirori, awiroka amitako-yitana-jirini.

¹⁸ Pamana-kota-piintajina ari onkantyyaa iñaantaityaanari tampatzika-siri nonatzii. Kimitaka irootaki nomatakiri.

¹⁹ Pamana-kota-piintajina aajatzi nojata-sitan-tyaamiri sintzini awirokaiti.

Owiraantarori withataantsi aajatzi tasonka-wintaantsi

* **13:10** airora okantaji inkarayitaji arokaiti = ti isinitaantsiti iwayyaari

† **13:15** Iriitaki Nowinkathariti = wairontsi

²⁰ Namana-manatziri naaka Pawa, tima iriitaki kamiitha saikakaa-yitimini, iriitaki owañaajiriri pairani Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari ikamawitaka. Iriitaki Pawa kimitakaan-takari iriipirori aamaako-wintariri ipira. Oshiki ikapathai-nkataki imonkaratan-taarori owakirari ikasiyakaantaitani kantaitaa-chani iroñaaka. ‡

²¹ Namanako-wintakimi iwitsika-siritan-tyaamiri pimayitairo kamiithari ininta-kayimiri. Pamaniri aajatzi awiroka pimatan-tyaarori okaratzi onimotziriri, tima ayotzi iriitajaantaki Jesús Saipatzii-totaari matakaironi. Irasi iwiro impinka-thaitairi irirori. Omapirowí.

²² Iyikiiti, airo pisamaro piñaanatiro okaratzi nosankinata-kimiri, tima ti oshiki-piroti.

²³ Nonintzi piyoti aajatzi imisitowai-tairi yasitako-witaitakari iyiki Timoteo. Aririka yariita-pajyaa aka, iriitaki nontsipata-nakyaari nojata-sitimi noñiimi.

²⁴ Piwithatyaanari ikaratzi jiwatzimiri anta, aajatzi pasini kimisantzin-kariiti. Ari ikimitari Italia-satzi-iti iwithayitami. §

²⁵ ¡Onkamintha inisironkai-taimi maaroni awirokaiti anta! Omapirowí.

ISANKINARI SANTIAGO

Withataantsi

¹ Naaka Santiago osankinatzirori iroka, inspiratani iwana Pawa aajatzi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. Nowithatari ikaratzi yasiyitaari Pawa oiwaraa-yitain-chari pasiniki nampitsi. *

Pawaki opoñaari yotanitaantsi

² Iyikiiti, kimosiri pinkantyyaa aririka piñaayitiro awishimo-yitimini.

³ Ontzimatyii piyoyiti iñaantai-tatyaami iroopiro-rika pikimisantzi. Irootakira piñaantyyaarori pamawiwaitanaji.

⁴ Pijatakaairo pamawita-najiro opaiyita-rika, aritaki piñaayitakiro pantaiki-siriyiti irojatzi pinthotyaan-takyyaarori, tikatsi kowityii-motyaaamini.

⁵ Tikatsi-rika piyotani pamawiwaitan-tyaari, pinkowa-kotiri Pawa, iriitaki yotakayi-mironi tsika pinkantyyaa. Tima ti inkisatha-nitiri ikaratzi kamiyitziriri. Ari iyotakaa-piyotakiri, ti iyoti irirori inthañaawainityaa.

⁶ Aririka pinkamitiri Pawa, airo pikanta-siri-waita-sita: "¿Ari inkimaa-jatakina Pawa okaratzi nokamitziriri?" Tima inkarati kisosiri-waita-tsiri ikimitaro okantaranki inkaari kaari mairyaata-tsini aririka ontasonkaatiro tampyaa.

⁷ Paamawintyyaa pikimita-kotari = kari kisosiriri, tima ti iñaayitiro irirori ikamiwitariri Awinkathariti.

⁸ Tima tzimatsi ikinkisiryaa-witari yantirimi, impoña onkitaitita-manai tzimatsi pasini inintziri yantiri, ti aparoni onkantyyaa ikinkisiryaaari.

⁹ Ontzimatyii inkimo-siri-yitai asinonkain-kariiti kimisanta-naatsiri, kimosiriwinta inkantajyaa Pawa iriipirotajairi.

¹⁰ Ari inkimityaari aajatzi ashaarantzin-kariiti, ontzimatyii inkimo-siriyiti onthonkajyaa okaratzi tzimimowitariri. Tima inkimita-kota-jyaaoro incha-tyaaki oparyaa-tyaakitzi.

¹¹ Aririka yooryii sintsiini ooryaatsiri okama-tyaakitzi incha-tyaaki, airo iñiitairo owaniinka-tyaata. Ari inkimita-jyaaari aajatzi ashaarantzin-kariiti, airo iñaakoi-tairi iwaniinkatan-tajyaaoro oshikitakira yantawairi-payi.

kimosiri-winta-siri ankantyyaa iñaanta-siritai-rika

* 1:1 yasiyitaari Pawa = kimiyitariri 12 nasiyita-chari icharini-payi Israel.

12 Aririka añaawityaaro onkarati awishimo-yitainiri, aikiro-rika ajatakaa-nakityiuro ariiapiro-siritanaki, ankimo-siriti, tima tzimatsi yantzi-motairi Pawa amawita-kirora, ikantaki-ranki: “Maaroni otakotaanari naaka, irasi iwiro nañaakaa-yitajiri apaata, inkimita-kaantairo namathaitaatyiirimi.” †

13 Aririka ompoki-motajai aninta-siritiro kaari-pirori, kaarira Pawa kantakai-yaaroni. Tima Pawa, ti iniwityaaro irirori. ¿Kantatsima yantakajairo aroka? Tima airo.

14 arokataki niwita-piintarori kaari-pirori, irootaki akinkisiryaa-kotanta-piintarori.

15 Tima ompoki-motaira aninta-siritziro antiro, aakowinta-nakaro ankinkisiryaa-kotiro, irojatzii añaantakyaarori amatiro kaari-pirori. Irootakira ankimaatsitanta-jiyaari apaata ankamaji-rika.

16 Iyikiiti notakotani, paamaiyaa otzimi-kari pikinakaasitani.

17 Tima okaratzii yantzimo-yitairi Pawa kamiitha okanta, irootaki yanta-piinta-tyiiri. Tima ti impasininiti irirori, ti inkimityaari iwitsikani siparyaa-yitatsiri, añaari isitowamanai imoña añaari inkyaanaji tsitinii-tiini.

18 Tima inintaki irirori iyotakaa-yitairo iroopiro-pirotatsiri iñaani, irootaki itantyaarori aroka ankimisantiri, ari inkimita-najyaari pasini inkarati kimisantairini apaata.

Tsika inkanta-najyaa kimisanta-najirini Pawa

19 Irootaki nokantantari iyikiiti: Owakimpita pinkantayityaa, pamina-piro-waantityaa, airo ayimawaita-sitami pimasirinka.

20 Aririka ayimawaitai amasirinka, airo amatziniri ikowakaa-yitairi Pawa.

21 Okowa-pirotatyaa ookayitairo okaratzii awaaripirosirita-kayiri, tsinampa-siri ankantyyaa ankimisanta-najiro ñaantsi, irootaki mataironi owawisaako-siri-yitai.

22 Iro kantacha ontzimatyii amonkara-yitajiro iñaani Pawa, airorika amonkaratziro ankimisantiro, apaniro amatawi-waitaka.

23 Itzimi-rika kimawitarori iro kantacha ti imatiro inkimisantiro okaratzii ikimawitakari, ikimitakari aminaporota-chari aminaaron-tsiki.

24 Intaini iñaaporota-painta, iro osamaniitaki ipyaa-kotanaaro tsika ikanta iñaawitaka ipitsitaki iporoki.

25 Tzimatsi pasini amina-porota-chari, kaari pyaakotyaroni iworro tsika okanta iñaakiro. Ari ankimita-najyaari aroka, pampitha-siri awanairo ñaantsi, airo apyaa-kotaro.

† 1:12 amathairintsi

Tima irootaki ookakaa-wintaini. Kimosiri ankanta-winta-jyaaro onkarati antayitairi.

²⁶ Tzimatsi ñaawitarori imatakiro ikimisantanaaji. Iro kantacha ti yamina-piro-waantityaa, yaminaa-siwaitakara ikimisantzi, apaniro yamatawi-waita.

²⁷ Iroka iroopirori ookimotariri Asitairi Pawa aririka ankimisantanaaji: Antakoyita-jyaari miritziiti, ari ankimitaa-najirori kinankaroiti. Ontzimatyii ankiti-siri-yitaji, airo akimita-kotari ikantayitara saikasi-waita-chari aka os-aawiki.

2

Ikinkithata-kotai-tziro manintaantsi

¹ Iyikiiti, tima pinkimisantajiri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari ipinkatha-piroi-tziri, airo pimaninta-sirita-wakaa-waita.

² Thami asiyakaan-tawakiro: Aririka piñii papatota-piinta waniinkata-chari ikithaata, mariryaa ikanta iway-itziro irakoki, impoña piñii inkyaapaaki pasini owapatanka-poroki ikantaka.

³ Iri paakamiithataki waniinkatain-chari pisatikakiri niyaanki papatojiita, iriima owapatanka-porokita-chari, pinkantakiri: "Ari pinkatziyawaki awiroka, tikatsi pisaiki, pinintzi-rika pisaiki osaawiki."

⁴ Tima aparoni paakamiithataki, pimanintakiri pasini. Pikimita-kotakari yanta-piintziri piwinkathariti kaari tampatzika-siriri yamina-kotiro opaita-rika yantaitziri.

⁵ Pinkimi nonkanti iyikiiti. Iyosiyitairira Pawa asinonkain-kariiti, ikimisantakaa-piro-yitairi. Tima yoka itakota-kariri, iriitaki kasiyakaa-kariri intsipata-jyaari tsika impinkathariti irirori.

⁶ Iro kantacha awirokaiiti, pimaninta-siri-waitakiri asinonkainkari. Pipyaakotakari ikisaniinta-piintzimiri ashaaranta-yitachari inintzi iwasankitaa-kaanta-waitimi.

⁷ Iri iriipirotta-piintatsi ithainka-siritziri Awinkathariti, ipairyaa-siwaitari.

⁸ Omapirota-tyaarika pikimisanta-najiro Otzinkami Inintakaan-taitani, pantakiro kamiithari. Iroka ikantaitziri otzinkami:

Pintakota-jyaari pishininka pinkimita-kaantiri pitakota awiroka.

⁹ Irooma, ainiro-rika pimaninta-siritawaka, tzimakira pikinakaa-sitani, ari iwasankitaa-wintai-takimiro Ikantakaan-taitani.

¹⁰ Intzimi-rika kantatsini: “Nokimisantziro naaka maaroni ikantakaan-taitziri.” Iro kantacha tzimatsi-rika kowityaa-painchani aparoni kaari inkimisantaki, tzimakira ikinakaa-sitani.

¹¹ Tima inkantaitzi pairani:

Airo pimayimpitzi.

Airo piwamaantzi.

Ti imayimpi-witaityaa, iro kantacha ainiro-rika iwamaantaitzi, tzimatsi ikinakaa-sitai-takari.

¹² iro kamiithatatsi antayitairo Otzinkami Inintakaan-taitani, antayitairo añaawai-yitziri aajatzi okaratzi antayitziri. Ari onkantayaa airo iwasankitai-tanta apaata, tima iroka Otzinkami Inintakaan-taitani, irootaki saikakaa-siwaitaini.

¹³ Tima airorika intakoyitanta, aritaki iwasankitaa-piroitai. Irootaki kowapirotacha intakoyitanyaa airo iwasankitai-tantai.

Airorika antziro kamiitha-yitatsiri, ampinaasi-waita awintaa-witanaari Pawa

¹⁴ Iyikiiti, airorika amatanajiro kamiitha-yitatsiri, ampinaasi-waita akantzi: “Nawintaari Pawa.” Iroka awintaa-siwaitaantsi, ti owawisaako-siritanti.

¹⁵ Thami asiyakaa-winta-wakiro: Tzimatsi iyiki okowityii-motari iithaari, tashaaniinta ikantaka,

¹⁶ ompoña pinkantiri: “Pawisanaki anta iyiki, aamaastyaa ari impaitakimi pinkithaatyaa, piwapaakyaa kamiitha.” Tima ti pipawakiri kowityii-motariri, ¿Pitakotakarima? Ti.

¹⁷ Ari okimitari aajatzi awintaa-witaari Pawa. Tirika antayitiro kamiithari, ampinaasi-waitaka.

¹⁸ Arira okimita intzimi-rika kantatsini: “Nawintaari Pawa.” Pasini, ikantzi: “Nantziro kamiitha-yitatsiri.” Airorika pantanajiro awiroka kamiithari, ¿kantatsima piñaakantiro pawintaa-naari? Naaka-rika, ari noñaakakimiro nawintaa-naari, nantanajiro kamiitha-yitatsiri.

¹⁹ Pikantawita-piinta awiroka: “Noyotziri naaka Pawa apaniro ikanta.” Omapiro-witatyaa. Iro kantacha imayitziro piyariiti iyotziro iroka, itharowakari Pawa, ipiyonkawaita.

²⁰ Kaari imasontzitaiziti, ontzimatyii ayoyitaji aroka: tirika antayitajiro kamiitha-yitatsiri, aminaasi-waita awintaa-witaari Pawa.

²¹ Ankinkisiryyaa-kotiri pairani Abraham. Isinitakiri itomi Isaac yasitakai-yaari Pawa ipomi-pirini-mintoki. Irootaki yantakiri Abraham ikimita-kaanta-jitan-takariri tampatzika-siri.

²² Ari añiirori, tira aponi ikantaki: “Nawintaari Pawa.” Tima yantakiniri okaratzi ikantziriri. Ari okanta yoiñaarontan-takarori omapiro yawintaa-pirotakari Pawa.

²³ Ari omonkarataka isankinai-takiri pairani, okantzi: Yawintaa-nakari Pawa yoka Abraham, irootaki ikimita-kaantaariri itampatzika-siritani.

Irootaki ikantan-taita-kariri aajatzi pairani Abraham: Yaapatyaani inatzi Pawa yoka.

²⁴ Ñaakiro. Tira apaniro otampatzika-sirita-kaantzi akantzi: “Nawintaa-naari Pawa.” Ontzimatyii antiniri ikantairi aajatzi.

²⁵ Ari okimitakari aajatzi pairani Rahab, mayimpi-witachari. Ikimita-kaantaro Pawa tampatzika-siriri, omanakiri owankoki owayiri, opoña ontyaan-kajiri inkinan-tanajyaaro pasini awotsi airo iwamaan-taita-wakari. Tima irootaki ikimita-kaantaarori Pawa tampatzika-siri iroori, tima tzimatsi antakiri.

²⁶ Aiorika otzimanaji asiri, pyaakota-nakai. Ari okimitzitari aajatzi, aiorika antayitziro kamiitha-yitatsiri, aminaasi-waita awintaa-witanaari Pawa.

3

Aminapirowaantitaniri

¹ Iyikiiti, airo akowasi-waita ayomitaan-tayiti. Tima apaata aritaki yaminakoi-tairi yantayitai-takiri, iriijitaki yomitaan-taniri imapirotaiti iwasankitaitiri aiorika imonkaratanta.

² Otzimi-motai maaroni akinakaa-siyitari. Irooma tzimatsi-rika amina-piro-waantitaniri kaari kantzimoniinta-kaiyaarini ishininka, iriitaki kamiitha-siritain-tsiri, ari onkantaki yaamaako-winta-najyaa airo yantanta-naaro kaari-pirori.

³ Yooso-ponthotai-tziri ikyaakoitani, ari itzimpata-koitziriri, irootaki inkinan-tayityaari tsika inintakaitziri. Yanini onawitaka itzimpata-koitan-tariri, iro kantacha omatziri okimakairi, okantawitaka antari inatzi ikyaakoitani. *

⁴ Pimpampitha-sirita-kotiro antaro pitotsi. Aririka ontampyaata-koti niyankyaaki inkaari, ayiro tampyaa tsikarika onintakaaro. Tzima-maitacha oyomaro matzirori oitsinampairo okinakairo tsika-rika inintziro komatzirori, okantawitaka ti antaroti komarontsi.

⁵ Ari okimitakari aajatzi paantintsi, ti antarowityaa, iro añaawaitan-tayita-piintari. Okimitakari paamari,

* 3:3 ikyaakoitani = mora

yanini inawita owakira imorikanaki, iro kantacha aritaki ompaamata-kairo antaroiti antami. †

⁶ Ari okantari aajatzi paantintsi okimita-kotari paamari. Aririka añaawaitaki kapichiini, antaro awaaripiro-siri-waitaka, kantatsi aajatzi añaairo asi owiro awaaripiro-siritanti. Tima sarinkawiniri oyomitairori añaawai-yitan-tyaarori okaaripirosiritantatsiri.

⁷ Pinkimi nosiyakaantiro. Kantatsi impirai-tyaari antami-wiri-yitatsiri, tsimiri-yitatsiri, maranki-payi, nijaa-wiri-payi, maaroni. Amiyitacha yokapayi impirai-takyaari-rika.

⁸ Iro kantacha tikatsi atziri kantironi yamina-pirowaantityaa, inkimita-kaantiro ipiraitari. Okimitaro ipaanti ompiyan-tatyiiimi, owamaantaniro onatzi.

⁹ Irootaki apaanti akantanta-piintariri Pawa: “Asitanari, kamiitha pinatzi.” Irojatzii apaanti amishatantari ashininka, ikaratzi kimisiri-yitairiri Pawa.

¹⁰ Aparoni onawita apaanti, iro kantacha ari añaawaitantaro kamiithari aajatzi kaari-pirori. Iyikiiti ti onkamiithati ankonowa-yitiro añaaniyitari.

¹¹ Pinkimi nosiyakaa-wintimiro. Tsika-rika ositowaatzii nijaa, kitijaarika okanta, airo añaairo onkipachaati.

¹² Iyikiiti, ¿Kantatsima pankirintsi pochata-tsiri okithokitzi añaairo onkitho-kitiro kipisita-tsiri? ¿Kantatsima añaapiintziri pankirintsi onkitho-kitan-tyaaro siwithamaisi? Ari okantzitari nijaa aririka onkipachaati, airo añaairo onkitijaati. ‡

Inkitiki opoñaaro yotanitaantsi

¹³ Ayota-nita-naakyrika, akinkithasirita-naakyrika, antakotantyyaa, tsinampa-siri ankantyyaa onkanta-kaakai ayota-nita-naaji.

¹⁴ Irooma añaairo-rika ankisa-niinta-siri-waitanti, asama-wakaa-waityyaa, ti onkamiithati ashamiwaityyaa. Athaiya akantzi: “Yotaniri nonatzi.”

¹⁵ Aririka amayitakiro iroka, tira iri Pawa yotakaironi. Irootaki ikinkithasirita-piintziri osaawi-satzi, ikinkisiryaa-kaapintziri Kamaari.

¹⁶ Ari okanta aririka ankisa-niinta-siri-waitanti, asama-wakaa-waityyaa-rika, añaairo aajatzi ampomirintsita-wakaiyaa, kaari-piro-siri ankanta-piinta-yityaa.

¹⁷ Iro kantacha iriirika Pawa nintakaironi ayotanajyyaa, aritaki añaajiro ankiti-siritanaji, amina-minatiro asaikan-tyaari kamiitha, otakotan-taniri anatyii, airo akisa-siri-waitanaja, nisironka ankantanti, awamiithatiro antawai-

† 3:5 paantintsi = ninintsi ‡ 3:12 pochata-tsiri = higo; kipisita-tsiri = aceituna; pankirintsi = higo; siwitha-maisi = uva

yitiri, iriipiro ankanta-wintan-tanajyaa, airo owapyii-motan-tanaja aajatzi.

¹⁸ Aririka ankanta-piinta-nakyaa aapatyaa-wakaa-najyaa, aritaki añaakiro apaata iwamiitha-siri-piroitai. Onkimityaaro ipankiwaitaitzi, ari añaairo apaata awiikiyitajiro okithoki.

4

Aapatyaarori osaawi-sato

¹ ¿paitama opoñaantari pimaimanita-wakaantari awirokaiti? ¿paitama pikisaniinta-wakaantari? ¿Kaarima kantakaan-tzirori iniwi-siritaitaro ikowityaa-waitai-tziriri?

² Piniwikitakaro tsika-rika opaiyita, tizimaita ontzimi-motimi. Pisamako-niintakari yasitari pasini, ti ontzimi-motimi awiroka. Pimaimanitantzi, piwanta-yiwitaka. Ti piñaa-tzimaityaaro ontzimi-motimi pininta-yiwitari, tira pinkamita-tyiiri Pawa.

³ Iroorika pikamitziriri Pawa pikowayitziri, ti impi-maityaami. Pikamita-kowinta-sita pantayitan-tyaarori ookimoyitamiri awiroka.

⁴ Pikimita-sitakaro kaari oimityaarini oimi, oñaaki pasini, iro okisaniintan-tanakariri oimi. Ari ikimitakari maa-roni nintayitzirori yaapatyii-yaaro osaawi-sato, ikisaniinta-natziirira Pawa.

⁵ ¿Ampinaa-sitama isankinai-takiri pairani, kantatsiri: "Ityaankakiri Pawa Tasorinkantsi nisironka-yitaini, iriitaki aamaako-wintaini airo antanta-yitaro kaari-pirori?"

⁶ Ikawinthaajai Pawa, iro ikantan-taitari sankinarin-tsiki: Ti yapatyiiyaari Pawa ñaapiro-waitachari, Iriima tsinampa-siriri oshiki inkaminthaa-jiiri irirori.

⁷ Irootaki nokantantari naaka: Patsipita-kowinta-jyaaro ininta-kayimiri Pawa. Pimpiyatyaari Kamaari, aritaki piñaakiro iwashaantimi.

⁸ Kinkisiryaa piwanajiri awiroka Pawa, airo yookani iwanakimi Irirori. Kaari-piro-siriri pinawita, piwashaanta-yitairo. Tirika piriipiro-wintairi, pinkiti-siri-wintairi.

⁹ Pinkinkisiryaa-kotairo pantayi-witakari, pikimo-siri-winta-sitakaro kaari-pirori. Ontzimatyii piwasirita-kotajyaaro okaratzi pikimo-siri-winta-sitakari pairani.

¹⁰ Tsinampa-siri pinkanta-winta-najyaari Awinkathariti, tima iriitaki pinkathata-kaanta-jimini apaata.

Kanta-kota-wakaantsi

¹¹ Iyikiiti, ti onkamiithati ankanta-kota-wakaa-waityaa. Aririka pinkanta-kotiri pasini, pithainkatziirora Ikantakaan-taitani. Iroka pantajiri, ontzimatyii

pinkimisantairo Ikantakaan-taitsiri, airo piñaa-wintawaitairo.

¹² Apaniro ikanta osankinata-kaanta-kirori pairani Ikantakaan-tani, apaniro ikanta aajatzi iriitaki matzirori yamina-kotiri yantaitziri apaata. Iriitaki matzirori iwawisaako-siritantzi, iriitaki matzirori aajatzi iwasankitaantzi. Tikatsi ampaityaa aroka okantantyaari ankanta-koyitiri pasini.

Ti inkantakaa-piro-wintai-tyaaro antairi apaata

¹³ Tzimayitatsi kantasi-waita-chari: "Aritaki nojataki onkitaitita-manai nampitsiki, aparoni osarintsi nosaikawaiti anta, niyomparitya, nayi oshiki kiriiki."

¹⁴ Iro kantacha ti piyomai-tyaa ompaitaa awishi-motimini onkitaitita-manai. Okimitaro añaantari minkoryainka. Ti oshintaniti, kapichi onkanta-paintyaa, ompoña ompyaanajyaa, airo añaawajiro.

¹⁵ Iroka pinkanta-yitimi: "Iriirika Pawa opinaroni nañaantari, ari nantakiro isinitaanari irirori."

¹⁶ Iro kantacha pawintaa-siwaitakaro piñaa-piro-waitaka apaniroini. Aminaantsi onatzi, ti onkamiithati.

¹⁷ Aririka ayowityaaro owamiitha-siritan-tatsiri, iro kantacha ti amatiro, tzimanaki akinakaa-sitani, kaaripiro-siritakai.

5

Ikinkithata-koitziri ashaarantaniri owasinonkaan-tatsiri

¹ Pinkimi ashaaranta-niriiti. Piraako-niintajyaa awirokai, tima irootaintsi piñiuro pasinonkaa-waitajyaa.

² Ari opathaa-yitaji maaroni piwaararo. Opiriki-masi-yitai pithaari-payi.

³ Inthonkyaa impowayitai piiriikiti, mariryaa-wiyitachari, maaroni. Ari iyotaitimiri pipiyota-sitakari, iriitaki taakaajyaamini apaata. ¿Irootakima pipiyotan-takariri?

⁴ Ti pimpina-yitiri patziriti, pipiyota-sitakaro piwaararo. Ikisi-mata-kimira pipanki-waita-kaani-payi aajatzi pawiiikita-kaani-payi, tima ikimakiri Pawa Sintsi-pirori.

⁵ Apaniro panintaa-waitaka, ti pinkinkisiryaa-kotiri pasini, apatziro pikimo-siri-wintakiro piwaararo. Pikimitakari ipiraitari wathatan-tziri, aririka iwathataki kamiitha, ikantaki asitariri: "Thami awamairi nopira, wathataki kamiitha." Ari inkimitaa-jimiri Pawa.

⁶ Piwasinonkaa-yitakiri kamiitha-siriri, irojatzi ikamantayitakari, ti piñawityaari inkisako-wintyaa.

Amawiwaini pinkantyya, pamana-yitaji

⁷ Iyikiiti, kisasiwaini pinkantyyaa piyaawintyyaari impiyi Awinkathariti. Pinkimityaari pankiwai-rintzi, kisasiwaini ikanta iyaawintaro inkani omparyaa-koti iwankiri iñaantyyaarori onkithoti.

⁸ Ari pinkimityaari awiroka, amawiwaini pinkantyyaa piyaawintyyaa. Oisokiro piwanakiri, tima airo osamani onkantyyaa impokan-tajyaari Awinkathariti.

⁹ Iyikiiti, irootaki airo pikanta-kowaitantari pasini-payi. Tima pokimataji amina-kota-jimini pantakiri awiroka.

¹⁰ Pinkinkisiryaa-kotiri Kamantan-tzinkari pairani. Pawa otyaanka-kiriri inkinkithata-koyitairi. Iro kantacha os-hiki iñaasiwai-yitakaro irirori kisasiwaini ikantaka. Ari pinkimi-yitajyaari aajatzi awiroka. *

¹¹ Tima ampaiytajiri “kimosiriri” yokaiti atsipita-karori ikimaatsi-waita. Piyota-kotziri awaisatzitini Job, kisasiwaini ikantaka. Piyotzi-tajiita tsika ikantairi itakotaari Pawa. Tima Pawa, iriitaki nisironkatan-taniri, kawinthaan-taniri.

¹² Iyikiiti, iroka kowapirota-chari: Ontzimi-rika pinkinkithata-kotiri, airo pipairyaa-siwaitari Inkiti-satzi aajatzi osaawi-sato. Omapiro-rika pantiro pikantziri, pinkanti: “¡Ari!” Irooma airorika pantziro, pinkanti: “¡Airo!” Pamaiya iwasankitai-tzimi = kari.

¹³ Piña-rika onkantzimo-siri-waityaami, pamaniri Pawa. Irooma pinkimo-siri-waiti-rika, pimpanthaa-wintiri Pawa.

¹⁴ Pimantsiya-waitzi-rika, pinkaima-kaantiri ijiwariti-payi kimisantzinkari impoki yamana-kotimi, impoña intziritan-tyaamiri yiinkantsi inkowa-kotiri Pawa. †

¹⁵ Tima aririka yamana-kotantaki awintaa-pirotariri Pawa, aritaki yisita-kota-kaajimi. Iroorika kantakaan-tzirori pikaaripiro-siri-waitzi pimantsiyatan-takari, ari impyaakoi-taimi aajatzi.

¹⁶ Piwari-siritziri-rika pishininka, pinkantairi: “Pimpyaakotajina.” Pamanairi Pawa, pinkantiri: “Asitanari, pisita-kota-kaayitajiri mantsiya-yitatsiri.” Tima aririka yamana-kotanti kamiithasiriri, yantayitziniri ikowako-yitziriri.

¹⁷ Tima atziri inatzi pairani Elías, ikimiyitai akantayita aroka awathaki. Iro kantacha ikimisantakiri kamiitha Pawa. Ikowa-kotakiri airo oparyaanta inkani. Mataka, awisaniintanaki mawa osarintsi ti omparyaaji.

¹⁸ Opoña yapiitajiro ikowa-kotairi, irojatzi oparyaantaari inkani. Shookayitanaji pankirintsi.

¹⁹ Iyikiiti, aririka pinkimisanta-kaajiri ikaratzi owashaanta-witarori iroopirota-tsiri,

* 5:10 otyaanta-kiriri = wairontsi † 5:14 inkowa-kotiri = wairontsi

²⁰ piwawisaa-kotajiri ikaaripiro-siri-witaka. Jatawitaja sarinka-winiki aririka inkamaimi. Omapiro ikaaripiro-siri-witaka, iro kantacha ikimisantaji, impyaakotainiri Pawa maaroni, airo ikinkisiryaa-kotaaro.

YITAKARI ISANKINARI PEDRO

Withataantsi

¹ Naaka Pedro osankinatzi-mirori iroka. Intyaankaa-riti Jesús Saipatzii-totaari nonatzii. Awirokaiti nosankinatzi pikaatzi pisaiki-moyitziriri osaawi-satziiti kaari yasitaari Pawa, tima oiwaraiyaa pikanta-yitaka pinampi-yitaro maaroni nampitsiki-payi anta Ponto-ki, Galacia-ki, Capadocia-ki, Asia-ki aajatzi Bitinia-ki.

² Iyotzitaka pairani Pawa Asitairi ari iyosiiyitaimi yoiti-siritan-tajyaamiri Tasorinkantsi. Ari okanta pikimisantantaariri Jesús Saipatzii-totaari itzimi kapathai-nkaintsiri ikamamintakimi. ¡Onkawintha inisironka-pirotaimi, isaikakaajimi kamiitha!

Añaasirita-kaantzi oyaakoniintairi

³ Thami antharowinta-jyaari Pawa, iriitaki iririntari Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, tima inisironka-piro-yitai okimiwaitaaro owakirami antzima-yitaimi. Añaasirita-kaayitai oyaakoniintari, tima añaaji Jesús Saipatzii-totaari ikamawitaka.

⁴ Iro akowajiri ikasiya-kayi-takairi, asi owiro añaairo, ti amasinityaa, airo othonkaaro. Irojatzii ikasiya-kaita-kimiri awirokaiti inkitiki.

⁵ Iro isintsinka Pawa yaamaako-wintan-taamiri awirokaiti. Iriitaki kantakaarori pinkimisantantajyaariri ari onkantayaa iwawisaako-siritan-tajyaamiri apaata owiraanta-paakyaaroni kitaitiri.

⁶ Irootaki pikimo-siritan-takari, okantawitaka piñaawitakaro pikimaatsiwita-painta, iñaanta-siritaitami.

⁷ Ikimita-kaantai-takimiri tsika ikantai-tziri ooro, itayitzi iñaantai-tyaariri kamiitha-rika ikanta. Okantawitaka yoka ooro ti irasi iwiro iñaaitiri, aritaki inthonkajyaa. Iro kantacha aririka impiyapaaki Jesús Saipatzii-totaari, ari iñaaitajimiri iriipiro-rika pikimisantakiri. Arira iwisiryaawintai-tyaamiri awirokaiti, pinkatha iwaitajimi, oshiki inkinkithata-koitaimi.

⁸ Pitako-pirotani piwairi Saipatzii-totaari okantawitaka ti piñaajiri. Pikimisantajiri, oshiki pikimo-siri-winta-pirotairi, okantawita ti piñaawityaari iroñaaka.

⁹ Timi pinkimisanta-yitairira awirokaiti, aritaki piñaayitajiro iwawisaako-siritaimi.

¹⁰ Ikamanta-koyitakiro pairani Kamantan-tzinkariiti tsika okanta-kota inkawinthaantai apaata Pawa. Irootaki

kaminthaantsi piñaakiri awirokaiti. Iro kantacha yokaiti Kamantan-tzinkari, ti ikimatha-pirotiro, yamatsinka-wintakaro, oshiki isampita-kowintakiro tsika onkanyaa iwawisaa-koitan-tyaari.

¹¹ Inintaki iyoti ipaita wawisaa-kotan-tatsini, tsika-paiti inkoñaati. Tima iriitaki Itasorinka Saipatzii-totaari thaiyawaita-kaayita-kiriri, oshikira inkimaatsita-kaawaityaari Saipatzii-totaari impoña iñaajiro iwaniinkaro.

¹² Tzimatsi oyotakaa-kiriri Kamantan-tzinkariiti, tira iri osiyakaantironi, awirokaiti. Tima pinkimayitajiro iroñaaka Kamiithari Ñaantsi. Ityaankai-takiri Tasorinkantsi ipoñaakaro inkitiki ikinkithata-kaantakamirori. Irojatzira iroka inintajii-witakari Maninkariiti iñiuro.

Tasorintsi-siri ankanta-winta-jyaari Pawa

¹³ Aamawinta onkanyaa pikinkisiryaaani, pinkimityaari owatha-kitzirori iithaari. Yotzinkari pinkanyaa. Oyaawinta pinkanyaa inkawinthaanta-pajyaami Jesús Saipatzii-totaari aririka impiyapaaki.

¹⁴ Pinkimityaari sirithari iintsi. Airo pantasi-waitaro piniwita-siyitari pairani, okantakaami ti piyowaiti.

¹⁵ Iri pinkimita-kotajyaa kaima-sirita-kimiri. Iriitaki kitisiriri. Pinkimita-kota-jyaari, pinkiti-siriti otzimayitzira pantziri.

¹⁶ Tima osankina-taka ikantaitzi: Kitisiri pinkantajyaa awiroka-payi, tima kitisiri nokanta naaka.

¹⁷ Tima pinkanta-piintziri “Apaá” aminako-yitaironi tampatzikaini okaratzi yantayitakiri atziri-payi, ontzima-tyiira pinkimisanta-piintiri ainiro pisaiki aka kipatsiki.

¹⁸ Tima piyotzi kaari kiriiki, kaarira ooro ipinako-wintan-taita-kamiri, pawisako-siritan-taari pitzimaityaa-siwitaka pikimita-kotari piwaisatzitini. Tima tikatsi apantapirotyaarini ooro aajatzi kiriiki, aritaki inthonkajyaa.

¹⁹ Irootaki iriraani Saipatzii-totaari ipinako-wintan-taita-kamiri, tima inkama-paintzi irirori, ikimita-kotakari ipiraitari, ti yamasiwaityaa, tikatsi inkanta-waityaa iwathaki.

²⁰ Tima pairani tikira iwitsikiro Pawa kipatsi iyotzitaka opaita yantiri Saipatzii-totaari. Iro kantacha owakira piñiuro iroñaaka, ipokaki, iwawisaako-siritaime.

²¹ Okaratzi yantzi-mota-kimiri Saipatzii-totaari, irootaki opoñaantari pawintaa-siritaari Pawa. Tima iriitaki Pawa owañaajiriri, iñaakan-tairo iwaniinkaro. Oyaakoniinta piwairi iroñaaka Pawa pawintaa-siritaarira.

22 Tima siritha pikanta-wintaaro iroopirori, kitisiri pikantayita. Pakowintyaaro pintako-yitanyaa, pinkimita-kaantiro pintakotyaarimi pirintzi okaakiini.

23 Tima okimiwaitakaro papiitaa-tyiromi pintzima-yitajimi. Iro kantacha tzimatsi pirintaari, kaari atziri kaamaniri, añaanita-tsiri inatzi irirori. Okanta apiitan-taari itzimakaa-yitaimi, iro iñaani añaanitaka-jimiri aajatzi.

24 Tima:

Ikimitaro atziri-payi towarisi.

Tzimawitacha owaniinkaro, ikimiwaitaro towari otzimi otyaaki.

Okama-sitzi towari ipoña oparyaa-tyaakitzi.

25 Irooma iñaani Pawa, asi owairo.

Irootaki iroka Kamiithari Ñaantsi ikamantai-takimiri awiroka.

2

1 Irootakira piwashaantan-tyaarori pikaaripirodzi, airo pithaiya, airo pikamatawi-ritzi, airo pisama-wakaa-waita, airo pikisi-mata-kaawaita.

2 Pinkimityaari iintsi owakira tzimatsiri inintzi inthoti. Ari pinkanta-yitana-jyaari awirokaiti, pinintajiro tasorintsita-tsiri antaripiro-sirita-kayimini, ari onkantyyaa pawisako-siritan-tajyaari,

3 tima piñaakiro ikaminthaa-yitaimi Awinkathariti.

Mapitatsiri añaanita-tsiri

4 Pinkimisantiri awirokaiti kimitakarori kipayi, iro kantacha añaanita-tsiri onatzi irirori. Oshiki atziri-payi maninta-kirori kipayi, iro kantacha Pawa ikimita-kaantaro ikowa-piroitani kipayi, oshiki owinaro. *

5 Ari pikantzi-taari aajatzi awirokaiti pikimitaaro kipayi, tsika otzimi yaitakiri iwitsikan-taityaarori pankotsi, okantawitaka ti pinkimi-wityaaro kipayi, tima awiroka. Pinkimita-jyaari aajatzi Impira-tasorintsitaari asitakaariri Pawa yatsipita-kaani. Iriima pasitakaariri awiroka Pawa, ti inkoña-niwityaa, iriitaki ookimota-kariri, okantakaaro okaratzi yantayitairi Jesús Saipatzii-totaari.

6 Tima iro okantziri sankinaritsi-pirori:

Pamini, nowatzika-tziro otzinkami ikowa-piroitani

Kisakowintoniki.

Irootaki otzitironi pankotsi-nampi.

Oshiki owinaro iroka.

Inkarati awintaa-sirita-jyaarini otzinkamitakari, airora yaminaa-siwaita apaata. †

* 2:4 kipayi = mapi † 2:6 otzinkami = mapi

⁷ Awirokaiti pikaratzi pikimisantai, panintaa-yitaaro otzinkami tzimatsiri oshiki owinaro. Iriima kaari kimisanta-tsini, ti iñiuro iriroriiti, iriitaki ikinkithata-koitakiri sankinaritsi-pirori, ikantaitzi:

Imaninta-witakaro kipayi owitsikirori pankotsi,
Iro kantacha irojatzzi yaitairi iroka otzinkami-pirori.

⁸ Ikantaitaki aajatzi:

Kisotatsiri yantziwataitari,

shoompikintsi onatzi owaryaan-tatsiri.

Tima inkimiwaityaaro imparyaan-tatyii-yaaromi ikaratzi piyatha-yitakarori ñaantsi. Iriijitakira iyosiiyitakiri Pawa iwasankitaa-yitairi. †

Ishininka-yitaari Pawa

⁹ Irooma awirokaiti, iroka pikanta-yitaari:

Iyosiiitaki Pawa pishininkaiti,

Impira-tasorintsitaami Pinkathari,

Yoiti-sirita-tziimi inasiyitaari pasini-satziiti.

Pikaratairi atziri-payi yasiyitaari Pawa.

Ari pikanta-yitaari omatantyaari piñaawintairo kamiitha tsika okanta ikaima-siri-yitaimi pisaika-witaka otsitini-kitzi, kimiwaitaja iroñaaka pisaikaa-tyiimi ikitainkata-kairo irirori.

¹⁰ Pairani awirokaiti ti pishininkata-wakaa-wityaa, irooma iroñaaka pimatajiro tima ishininkata-jaami Pawa. Pairani awirokaiti ti pintsipa-wityaari inisironkatani Pawa, irooma iroñaaka piñaajiro inisironka-yitaimi awiroka.

Impiratani inayitajai Pawa

¹¹ Notakotayitani, pinkimita-kaantiro awirokaiti airomi pishininkata-naari osaawi-satzi. Irootaki nosintsi-thatantyaamiri airo piniwitantaro osaawi-sato. Tima iro kimi-takarori iroka-payi iroomi maimani-siri-kaymini.

¹² Onkarati pantayitiri, kamiitha onimoyitairi atziri-payi. Aamastyaa tzimatsi kisimawai-witamiri iroñaaka, iro kantacha aririka iñaanajiro pantanajiro kamiithari, ari inkinkisiryaa-najyaa, impinkathata-najiri Pawa aririka yaminakoi-tairi maaroni yantayitakiri. §

¹³ Inintzi Pawa airo pipiyatha-yitari atziri-payi ikaratzi pinkathari-wintzimiri pinampiki. Pimatzi-tyaari itzinkamitari pinkathari-wintan-tatsiri pinampiitiki.

¹⁴ Airo pipiyathatari aajatzi ityaankani owasankitaa-yitirini kaari-pirori, tima iriitaki iwisiryaawintyaari atziri-payi antayitziirori kamiithari.

† 2:8 kisotatsiri, shoompikintsi: mapi § 2:12 aririka yaminakoi-tairi yantayitakiri = Iitaitiriti Pinkathari

15 Irootaki ikowakaimiri Pawa. Aririka pantanajiro iroka tampatzikata-tsiri, aritaki yoimairintakiri masontzi-siriri inkowimi inkanta-kotimi.

16 Saikasi-waiyitaami iroñaaka awirokaiti. Iro kantacha airo pantanajiro kaari-pirori, pinkimita-kotyaari impiratani Pawa.

17 Pimpinkathatiri maaroni. Pintakotyaari iyikiiti. Ñaapinkatha piwiri Pawa. Piñaapinkathatairi pinkathari-wintzimiri pinampiki.

18 Awirokaiti ompirataari, siritha pinkantyyaa impiratai-tyaami. Ti apatziro pimpinkathatiri aakamiithatzimiri, pimatzi-tyaari aajatzi kisaka-waitamiri.

19 Tzimatsi-rika antakirori inintziri Pawa, ipoña inkisa-sita-kyaaro imaninta-waitai-takiri, iriitaki inkimosiriwintyaari atziri-payi iñaakiri imatakiro kamiithari.

20 Tzimatsi-rika kisasita-kyaaroni iwasankitaa-wintatzi-ri yantakiro kaari-pirori, tikatsira kimosiriwintyaarini. Irooma awirokaiti, aririka pinkisa-sita-kyaaro pinkimaatsita-kowintyaaro tampatzikari, irootakira onimotziriri Pawa.

21 Irootaki ikaima-siritai-tanta-kamiri, tima iriitaki Saipatzii-totaari kimaatsita-kowintaami awiroka. Ari okanta iñaakanta-painta-mirori onkarati pantajiri awiroka.

22 Tikatsi kaari-pirori yanta-painti irirori,

Tikatsi aparoni yamatawita-painti.

23 Ikawiya-waitai-takiri pairani irirori, ti impiyatantyyaa. Ikanta iwasankitaa-waitai-takiri ti yasaryii-matantyyaa impiyatantyyaa, iriitaki yawintaa-piro-taika oyotzirori yamina-kotanti tampatzika-piroini.

24 Ari okanta ipaikakoi-tanta-kariri, okantakaaro ayaaripironka. Irootaki añaanta-jyaarori awashaanta-yitajiro kaari-pirori, kamiithasiri ankanta-yitajyaa, ankimita-kaanta-najiromi ankamayita-tyiimi impoña añaayitaimi. Tima inkantaitzi:

Oshiki iwatsinaa-waitai-takiri, irootaki añaantaarori aroka-payi atikatsitaji.

25 Pairani awirokaiti pikimitakari ipiraitari timpaawaita-sita-chari.

Iro kantacha kimiwaitaka pimpiyaa-tyiimi isaikira aamaako-wintariri ipiraitari, iriitaki aamaako-winta-siri-yitaamiri awirokaiti. *

* 2:25 ipiraitari = oisha

3

Yantayitairi tsipata-chari

¹ Iroka pinkanta-yityaari awirokaiti iinantaitari, siritha pinkantzi-motyaari piimiiti. Onkanta-wityaa tzimayitatsirika inkarati kaari kimisantironi iñaani Pawa. Aamaasityaa ari onkantaki pinkimisanta-kairi aririka iñaakimi tsika pikantanaja,

² kitisiriri pinanaatzi, pinkatha pikantantzi.

³ Airo apinaasi-waita iñiitimi owaniinka pikanta, pampita-yitiro piisi, pimporiryaa-tziyiti, owaniinka pinkithaa-yityaa.

⁴ Iro kamiithatatsi pimatanaajiro kaari koñaanita-tsini, pikamiithasiritai. Tima aririka antsinampa-siri-waiti airo atharo-wako-waita, asi owiro iroori ti onthonka-nityaa, irootaki ininta-pirotziri Pawa.

⁵ Arira okantayitakari pairani kitisiriri kooya awintaa-sirita-kariri Pawa, pinkatha owayitziri oimiiti.

⁶ Okimitara pairani Sara siritha okantzi-motari Abraham, opaiziri oimi: "Nowinka-thatani." Awirokaitira kimitaarori osaroyitaami aririka pimatanaajiro tampatzikari. Ari onkanyaa airo otzimanta ompaityaa pintharowan-tawaityaari inkisawintai-timiri.

⁷ Ari pikimitari aajatzi awirokaiti iimintaitari, piñaanta-piintyaaro paripirotyaaro piinaiti. Pinkawintheyiro, kooya onatzi iroori. Pinkimita-kaantiro ikaminthaitziro sataa-nita-tsiri owamintotsi. Ñaapinkatha piwiro tima inisironkai-tajyaaro iroori añaasiri-yitai ikimitaitakimira awiroka, ti ompasiniti okaratzi ikasiya-kaitakimiri. Irootaki pantanaajiri ari onkanyaa airo omanonkantawaita pamana-manatani.

Sintsiwintarori yantayita-najiro kamiithari

⁸ Ari okantari, aapatyaa pinkanta-wakaiyaa, kaminthaa pinkantanti, pintakota-wakaiyaa tima onkimita-naatyiiyaaro pirintzita-wakai-yaami. Nisironka piwanajiri pitsipayitari. Tsinampa-siri pinkantyaa.

⁹ Airo pikimaatsita-kaari kimaatsita-kaamiri awiroka, airo pikawiyiri kawiyimiri awiroka. Paakamiithatiri pintasonka-winta-kaayitiri. Tima irootaki ikaima-siritantakamiri Pawa intasonka-winta-yitaimi awiroka.

¹⁰ Tima ikantaitaki:

Ikaratzi niwitarori yanintaa-waityaa kamiitha yañai, Iwashaantairo ikawiya-waitantzi, ikamatawiri-waantitzi aajatzi.

¹¹ Ontzimatyii iwashaantairo kaari-pirori. Yantajiro kamiithari.

Iro yamina-minata-piintairi isaikayitaji kamiitha.

¹² Tima iyotziri Awinkathariti ikaratzi kamiitha-siriri.

Owakimpitya iwiri ikaratzi amana-mana-tairiri.

Iriima kaari-piro-siririiti, katsimara yaminiri Awinkathariti.

¹³ Amatsinka pantayita-najiro kamiithari, ¿tzimatsima kimaatsita-kaiyaamini?

¹⁴ Tzimatsi-rika wasankitaa-kimini pantziro kamiithari, ari intasonka-wintakimi Pawa. Tima ikantaitaki:

Airo pitharowan-tasiwaitari, airo okantzimo-siri-waita-sitami aajatzi.

¹⁵ iro kamiithatatsi pisirita-jyaari Saipatzii-totaari, tima iriitaki pimpinkatha-pirotairi. Owitsika pinkanta-piintyaa pikamantantiro tsika okanta-kota piyaako-niintairi, aririka intzimi sampitimini. Iro kantacha amatsinkara pinkantanti pikamantantiro, pinkatha pinkantanti aajatzi.

¹⁶ Aikiro pijatatyii pinkinkithasiritiro tampatzikata-tsiri, pantayitairo kamiithari pawintaa-najyaarira Saipatzii-totaari. Aamaa-sityaa ari impasiki-wintajyaa inkarati thaiyako-wityaamini.

¹⁷ Iroorika inintziri Pawa, iro kamiithatatsi piñaa-sita-kowintyaaro pantayitziro kamiithari. Iroora mapirotzirori okaaripirotzii piñiuro iwasankitaa-wintai-timiro pantakiro kaari-pirori.

¹⁸ Ari ikantzitaka aajatzi Saipatzii-totaari, tampatzika-siri inatzi irirori, ikamamintakiri karipiroripayi. tzipina-siri-waita-chari. Irootaki yantantakaro onkantyyaa yaanta-jyaariri intsipata-jyaari Pawa. Oshiki iwatsina-watha-witaitakari iwamaan-taita-kariri, iro kantacha iwañaa-siritaitairi.

¹⁹ Iriitaki jatasirin-katain-tsiri ikinkithata-kaayitairi isiri itayita-karori pairani yasitako-siritaitakiri.

²⁰ Tima oshiki ipiyatha-yitaka iriroriiti iwitsikan-takarori pairani Noé antaroiti amaako-mintotsi, oyaawinta-witacha Pawa ti isintzi-waiti. Iro kantacha kapichiini atziri awisakotaatsi impiinkimi, ikara-matsitzi 8.

²¹ Iriitaki pikimita-kotaari awirokaiti tsika pikanta pawisako-siri-yitai pikiwaa-yitaja. Iroka kiwaataantsi tira onkimityaaro ikiwaitziro ikipatsi-wathaitzi. Amanaantsi onatzi ikowakoi-tziri Pawa inkinkisiryaa-kaantiro tampatzika-sirita-tsiri. Tima pawisakotaji okantakaan-tziro yañaaajira Jesús Saipatzii-totaari.

²² Isaikaji inkitiki iroñaaka irako-piroki Pawa ipinkathari-wintairi Maninkariiti, ipinkathari-wintairi inkiti-wiri pinkatha-ritatsiri anta, ipinkathari-wintairi tzimayita-tsiri isintsinka.

4

Antawaitainiri kamiitha Pawa tima tzimatsi imatakaa-yitairi

¹ Ari okanta, ikimaatsita-kowintai Saipatzii-totaari isaikanta-paintari-ranki aka osaawiki. Irootaki pisirita-kota-piinta-jyaari awirokaiti. Tima inkarati ñiirori ikimaatsita-kayitari, tira inintairo yantajiro kaari-pirori.

² Ari pinkimityaari awirokaiti ainiro pisaika-yitzi iroñaaka aka osaawiki, iro panta-piintaji inintziri Pawa. Airo pantasi-yitaro piniwiyitari, tima irootaki yanta-piintakiri osaawi-satziiti.

³ Irootaki panta-piinta-witakari pairani, pikimitakari pasini atziri-payi niwiwaita-sita-chari. Tima yamita-piintakaro imayimpiryiitzi, iñatha-tawakaita, isinkiwaita, iniwitaro yoimosirinka-waita yantantyaarori kaari-pirori, niyawaitainiri inayitaki, yamana-manata-piintakiri pawaniro.

⁴ Oshiki okompitzi-motari osaawi-satzi pitsipa-witari pairani, ti onimotiri piwashaanta-nakiro pintzipatari yantayitziro kaari-pirori. Iro opoñaantari ikisima-waita-nakimi.

⁵ Iro kantacha aritaki yaminakoi-tairi yokaiti apaata okaratzi yantayitziro. Tima Pawa, iriitaki yotzirori maaroni yantayitakiri ikaratzi añaayita-tsiri iroñaaka, okaratzi yantayitakiri ikaratzi kamayitain-tsiri.

⁶ Irootakira ikamantantai-tarori Kamiithari Ñaantsi, imataitakiri aajatzi ikaratzi kamayitain-tsiri. Ari iwasankitaa-wathatai-takiri ikamayitakira, irootaki omatantaari iwañaasiri-yitairi Pawa.

⁷ Irootaintsi onthonkajyaa okaratzi añaari kipatsiki. Yotasiri pinkantyyaa, aakowinta pinkantyyaa pamana-manatai.

⁸ Iro kowapirotacha pijatakaa-najiro pintakota-wakaa-najyaa. Tima inkantaiti: Tzimatsi-rika antakoyita-jyaari, airo amiraawinta-waitziro iwaaripirotai.

⁹ Piimaa-nitanta-piinti piwankoki, airo pikiñaani-wintziro.

¹⁰ Tima inkawinthaajimi Pawa, itasonka-wintakimi onkantyyaa pantanta-yityaarori imatakaa-yitajimiri. Okaratzi imatakaa-yitajimiri awiroka, pamitakotairi pasini, pantajiro kamiithari.

¹¹ Ikaratzi imataakai-takiri inkinkithati, iyotzi Pawa ikinkithata-kotzi. Iriima ikaratzi imataakai-takiri inkaminthaan-tayiti, yantawaitan-tyaaro tsika okanta yaawyaa-kaakiriri Pawa. Ari onkantyyaa impinkathatai-tantyaariri Pawa, inkanta-kaakyaaro Jesús Saipatzii-totaari

otzimi-motairi iwaniinkaro, irasi iwiro impinkathari-wintantai. Omapirowí.

Kimisantzinkari anatzi oshiki ankimaatsityaari

¹² Notakotaní, pamaiya omapokimi = kari aririka piñaanakiro pomirintsitzi-motyaamini. Tira awishimo-waita-sityaami iroka, iñaantai-tatyaami.

¹³ Irootaki ikimaatsita-paintari pairani Saipatzii-totaari. Aririka piñiuro awiroka inkimaatsitakaa-pirotai-tyaami ikimitai-takiri irirori, kantatsi pinkimo-siri-wintiro. Tima ari pinkimosiriwinta-pirota-jyaari impiyaji-rika irirori yamajiro iwaniinkaro.

¹⁴ Aririka inkisimaitimi awiroka okantakaan-tziro pawintaari Saipatzii-totaari, tasonka-wintaari pinatzii. Tima irootaki oiñaarontzirori isaikan-takami Itasorinka Pawa otzimimo-pirotziri iwaniinkaro. *

¹⁵ Tira onkamiithati piwamaanti, pinkositanti, pantiro kaari-pirori, pimaimanitanti, ari piñaakiro iwasankitaa-wintai-timiro awiroka.

¹⁶ Iro kantacha iroorika iwasankitaa-wintai-timiri yasitaamira Saipatzii-totaari, airo pipasiki-winta-waita. Iro kamiithatatsi pinkimosiriwinta-jyaari Pawa ipaitai-tajimira "Saipatzii-totaari-wiri."

¹⁷ Tima monkarata-paaka yamina-kotan-tajjaarori Pawa okaratzi yantaitakiri. Arokaiti akaratzí yasiyitaira, itayitakai ikimaatsita-kaayitai. Iriira mapirotaironi inkimaatsitajyaa ikaratzí thainka-kirori Kamiithari Ñaantsi ityaantakairi Pawa.

¹⁸ Tima inkantaiti:
Otzimimo-yitziri pomirintsitzi-motariri kamiithasiririiti
onkantayaa yawisako-siritan-tajyaari,
¿Tsikama opaita awishi-motairini kaari-piro-siriri thainka-tasorintsita-tsiri?

¹⁹ Tima inkarati kimaatsi-waita-chari iroñaaka, iriira Pawa sinitajiriri inkimaatsi-waityaa. Ontzimatyii yawintaa-siritajyaari owitsika-kiriri, yantayitajiro okaratzi tampatzikayitatsiri.

5

Iyomitaatziri kimisantzin-kariiti

¹ ¡Jiwarí! Iroka nonkaman-timiri pikaratzi pijiwayitairi kimisantzin-kariiti. Aajatzi naaka nojiwatziri kimisantzin-kariiti, ari akarajiitzi. Naaka ñajantakiri Saipatzii-totaari tsika ikanta ikimaatsita-kaitakari, ari nokaratzi-takari naaka inkarati ñaayitaironi owaniinkataka.

* 4:14 pawintaari = wairontsi

2 Iroka noyomitaa-najimiri: Paamaako-wintajyaari kamiitha kimisantzin-kariiti pinkimita-kaantiri paamaako-wintari pipira. Airo pantasi-waitaro aririka isintsiwintaitimi pantiro, pantanajiro awirokara kowasitanainchari. Airo pantziro pininta-sityaa paantyaaro kiriiki, pantiro awiroka-rika ninta-sita-nakarori.

3 Airo pininta-siwaita pimpiratantyyaa, ontzimatyii piñaakiri ikaratzi paamaako-wintaari pantanajiri awiroka inkini imatanajiro iriroriiti.

4 Onkini apaata aririka inkoñaatapaji Jiwari-pirori paamaako-winta-kaniri ipira, ari impinata-pajimirori waniinkata-chari, osiyawaityaaromi yamathaitantajyaamiro kanta-itaachani osiparyaani. *

5 Awirokaiti mainariiti pimpinkathatiri jiwari-payi. Ontzimatyii pimpinkathata-wakai-yitajyaa maaroni, tsinampasiri pinkantyyaa. Tima inkantaiti:

Ti yaripirotyaari Pawa ñaapiro-waitachari, Iriima tsinampa-siriri oshiki inkawinthaajyaari irirori.

6 Tsinampa pinkanta-wintyaaro okaratzi imatakaayitajimiri Pawa. Irojatzi apaata aririka ininta-paitita-paaki, iriitaki kantakai-yaaroni onkantyyaa impinkathataitantaamiri.

7 Aririka piñaayitiro onkantzimo-siri-waiyityaami, pawintyaari Pawa. Tima iriitaki nisironkatyaamini.†

8 Yotasiri pinkantyyaa, aamawinta-siri pinkantyyaa. Tima yoka Kamaari kisaniintairi, ikimitakari kashikari kinakinawaita-tsiri, yasootzi yamina-minatzi impaityaa yatsikiri.

9 Iro kantacha ontzimatyii pimpiyatyaari, piriipiro-wintanajiri pawintaa-siritaari Pawa. Tima piyotzi ari pikimitakari maaroni iyikiiti pikimaatsi-jiita tsika-rika isaikayitzi aka kipatsiki.

10 Iro kantacha aririka onkarata-paaki pikimaatsi-waitaka kapichiini, aritaki iwawisaa-kotaimi Pawa, yoisokirotaimi, yaawyaa-sirita-kaajimi, iriipiro-winta inkanta-kaiyaami. Tima kawinthaan-taniri inatzi, iriitaki kaima-sirita-jimiri piñaanta-jyaarori kanta-jitaa-chani iwaniinkaro Saipatzii-totaari.

11 Thami awisiryawinta-jyaari Pawa. Irasi iwiro impinkathari-wintantai. Omapirowí.

owiraantarori withataantsi

12 Iriira Silvano nosankinata-kaakiri iroka. Awiintaari iyiki inatzi. Irootaki nosankinatan-tamirori kapichiini noyomitaa-najimi, nokaman-tzimiro tsika ikanta Pawa ikaminthaantai. Ontzima-tyiira piriipiro-winta-yitairi.

* 5:4 amathairintsi † 5:7 kipayi = mapi

¹³ Iwithayitami kimisantzin-kariiti apatota-piinta-chari Kompijaariki ikaratzi kimiyitaamiri awirokaiti iyosiitaitaimi. Iwithatami aajatzi Marcos nokimita-kaantari iriimi notomi. ‡

¹⁴ Itakora pinkantyya piwithata-wakaa-najyaa. ¡Onkamintha pisaika-yitai kamiitha pikaratzi yasiyitaami Jesús Saipatzii-totaari! Omapirowí. §

‡ **5:13** Ikanta-kotziri Pedro aka "Kompijaari" irootakira ikanta-kotziri nampitsi Roma. Tima yamaminatai-tatyii-yaaro Roma ikinkithata-koitziro, irootaki iñaawinta-piintan-tarori Kompijaari. Ari onkantyya airo iyotantai-tantari tsika isaiki Pedro, airo iwasankitai-tantari. § **5:14** piwithata-wakaa-najyaa = thoporotaantsi

APITTA-NAINTSIRI ISANKINARI PEDRO

Withataantsi

¹ Naaka Simón Pedro osankinatzi-mirori iroka. Naaka impiratani Jesús Saipatzii-totaari, Intyaankaa-riti nonatzi. Awirokaiti nosankinatziini pikaratzi pikimisantanaji, pikimiyitaana naakaiti, iro kantakaan-takirori itampatzika-sirinka Pawa, ari ikimitaari aajatzi Jesús Saipatzii-totaari owawisaako-siritairi.

² ¡Onkamintha inisironka-pirotaimi, isaikakaa-pirotaimi kamiitha! Aikiro piyotanaa-tyiiri Pawa aajatzi Awinkathariti Jesús.

Tsika onkanyaa pintasorintsi-siritan-tajyaari awirokaiti

³ Tima antaroiti itasorinka Pawa, iriitaki kantakaarori otzimi-motan-tairi maaroni kowityiimo-siritairi ampinkatha-tasorintsitan-tyaariri. Ari okanta, omapiro ayopirotajiri. Tima owaniinka ikantataika irirori, oshiki ikamiitha-piro-taiki, iro omatantaari ikaima-siri-yitai.

⁴ Iro ikasiya-kaantairori pinarontsi-pirota-chari, kamiitha-pirota-jaanta-tsiri, ari onkanyaa pinkimita-kotan-tajyaariri awirokaiti Pawa. Piwashaanta-najiro pikaaripiro-siritaki, pikimiyitari osaawi-satzi antapiinta-kirori inintasiri-yitziri.

⁵ Irootaki piñaa-sintsitan-tyaari pintampatzika-siri-yitai onkanyaa poisokirotan-tyaarori okaratzi pawintaari Pawa. Aririka pimata-piinta-nakiro iroka, aritaki piñaayitakiro piyota-nityaa.

⁶ Aririka pimata-piinta-nakiro iroka, aritaki piñaako-nitajyaa. Aririka pimata-piinta-nakiro iroka, aritaki pinkamaita-piinta-nitajyaa. Aririka pimata-piinta-nakiro iroka, aritaki pimpinkatha-tasorintsi-waitai.

⁷ Aririka pimata-piinta-nakiro iroka, aritaki pinkawintha-piintan-tayitaji. Aririka pimata-piinta-nakiro iroka, aritaki pintakota-piintan-tajyaa.

⁸ Iroorika pimata-piintanaki awiroka, ari iñiitakimi omapiro piyotajiri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, airo pipirawai-nitaja, airo piñiiri paminasi-waityaa.

⁹ Irooma intzimi-rika kaari matanajironi ñaawintain-chari, ikimitakari mawityaakiri kaari okichaata-tsini. Imaisanta-kitziiro yantayitakiri Saipatzii-totaari ikiti-siri-yitakaan-taariri, tima kaari-piro-siriri inawitaka pairani.

10 Ari okantari iyikiiti, ontzimatyii pinkinkithasirita-piintajyaa, airo piñaantaro pinkiso-siri-winta-waitiro iyosiitai-taimi, kaima-siritaari pinatzi. Tima iroorika pimata-piintanaki inintakai-takimiri tsika pinkanta-najyaa, airo piñiuro pitzinpina-siri-waiyitai. *

11 Ari onkantyyaa piñaanta-jyaarori oshiki okamiitha-piro-taiki inkyaakai-taimi ipinkathari-wintan-tapaji owawisaako-siritairi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

12 Irootaki airo nowashaantantaro nonkinkisiryaaakaa-piintimiro okaratzi añaawintakiri, okantawitaka aritaki piyoyiwitakaro, poisokiro taro iroopirori iyomitaai-takimiri.

13 Iro kamiithata-tsiri nokinkithasiritakaa-piinta-jimiro ainiro nañai naaka,

14 tima kapichita-paaki noñaantyaarori nonkami. Ari okanta iyotakaakina Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

15 Noninta-taiki naaka iro pinka-masityaa pinkinkithasirita-piintairo awirokaiti iroka-payi aririka nookajimi nonkamaki.

Ñajaantakirori iwaniinkaro Saipatzii-totaari

16 Tima pairani, owakira noñaawinta-paakimiri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, nokanta-paakimi: "Otzimi-motziri isintsinka, aritaki yapiitajiro impiyaji." Tira noyota-sityaaro naakaiti, ti namatawi-waitan-tapaa-kamiro. Naaka-jaantaki okitaikari Saipatzii-totaari, oshiki ipinkathari-piro-taiki irirori.

17 Iriitaki Asitairi Pawa kantakaarori impinka-thaitajiri, iñaakan-takiro iwaniinkaro, iroka ikantaki iñaawaitaki pairani:

Notomi inatzii yoka nitakokitari, oshiki nokimo-siri-wintakiri.

18 Naakayitakira kimajaanta-kirori iñaawaitaki inkitiki notsipatan-tariri Jesús anta Tasorintsitoki.

19 Irootakira oyotakaa-pirotainiri omapiro onatzii ikantakiri pairani Kamantan-tzinkariiti. Ontzimatyii pinkimisanta-yitairo, tima onkimita-kowaita-kyaaari ootamintotsi ikoñiinkatzi otsitini-kitzi. Iro pantayita-najiri awiroka irojatzi impiyan-tajyaari Jesús Saipatzii-totaari inkimosiriwinta-sirita-kaapa-jyaami, inkimita-paakyaari impokiro parya.

20 Ontzimatyii ankimathatiro iroka: Tikatsira aparoni okaratzi sankinatain-chari Sankinaritsi-pirori ikamantawaita-sitan-takyaari Kamantan-tzinkariiti.

21 Tira iri iyotasiwaityaaroni atziri-payi, Tasorinkantsi Iyosirita-kaantakiro okaratzi inintakiri Pawa.

* 1:10 tzinpina-siri = antziwa-siri

2

Kamantanta-nirori aajatzi yomitaan-tanirori
(Jud. 3-13)

¹ Iro kantacha, tzimatsira pairani kamantanta-nirori. Irojatzu okantari iroñaaka pisaika-yitzira awirokai. Ari piñaaki kantimini, "Naaka yomitaan-taniri." Imananikiini inintzi iwaaripirotan-tyaamiro iyomitaa-yitimiri. Imaninta-tziirira Awinkathariti, pinako-winta-witaariri iwawisaako-siri-yitairimi. Irootakira airo oshintanta iñaayitiro yokaiti yapirotajyaa.

² Iro kantacha tikira yapirotyaata, tzimatsira oshiki kimita-kotyaarini okaratzi iñaakan-takiri, imayimpi-waitzi. Iriitaki kisimawaita-kaantirini aniitan-tanaariri "Awotsi-pirori."

³ Tima ayimawaitiri ishikiyiro iwaararo, ininta-piintaki pimpinatini okaratzi iyomitaa-siwaitamiri. Iro kantacha Pawa airo ishinta yaminako-yitainiri yantayitakiri, ari yapirotairi.

⁴ Tima pairani ikaaripirotan-takari Maninkariiti, imatakiro Pawa iwasankitakiri, yookakiri sarinka-winiki, tsitiniki ikanta-kotaka iyaawinta iwasankitaa-piroi-tairi.

⁵ Ari ikimitakiri Pawa kaari-piro-siririiti atziri itayitana-karori pairani inampitaro kipatsiki, apirotaka ipiinkaki oonkaro-paitiki. Iro kantacha Pawa iwawisaa-kotakiri Noé, kinkithata-kota-kirori pairani tsika inkantyya kami-ithasiriri. Tima iriitaki Pawa owawisaa-kotakiri pairani ishininkaiti Noé ikarajitzi 7.

⁶ Ari ikimitakiri aajatzi nampiyitarori Paamaariniki aajatzi Katsimaariniki, yapirotakiri ipomitakiri. Arira iñiitziro ompaityaa awishimo-yitairini thinka-tasorintsitaniri.

⁷ Iro kantacha Pawa iwawisaa-kotairi Lot, tima kamiithasiriri inatzi. Yoka Lot antaroiti oñaasirin-kakiri kaari-pirori okaratzi yantayitziri piyathariiti.

⁸ Tima inkanta-itani maaroni kitaitiri yoka tampatzikasiriri Lot tsipata-kariri kaari-piro-siriri, iñiiri, ikimiri yantayitziro kaari-pirori. Antaroiti okantzimo-siritakari.

⁹ Arira okantari, iyotzi Awinkathariti iwawisaa-kotiri pinkatha-tasorintsitaniri ñaapiinta-kirori ñaantasi-ritaantsi. Tima yitzitakaro iwasankitaa-yitziri kaari-piro-siriri, irojatzu apaata yamina-kotan-tajyaariri yantayitziri maaroni.

¹⁰ Imapirotairi Pawa iwasankitairi antayitzirori karipirota-tsiri iniwita-sitari, ipiyathataro ikantawitairiri. Ti iñaakonityaa, kantakaa-pirori ikantayita. Ti

intharowan-tyaari ikisima-waitziri Maninkariiti otzimi-motziri isintsinka.

¹¹ Iriima Maninkariiti okantawitaka otzimimo-pirotziri isintsinka, ti inkisi-matiri kaari-piro-siririiti ijata-sita-piintzirira Pawa inkamanta-kotziri.

¹² Yokaiti kaari-piro-siriri ikimiwaitakari antami-wiri, ti iyoti inkinkisiryiyaa. Itzimaityaa-siwaitaka impoña iñaajiro inkimaatsita-kaityaari irojatzu yapiroi-tanta-jyaariri. Ari inkanta-jyaari yapirotajyaa kisimayita-kiriri Maninkariiti kaari iyota-kotzi tsika ikantayita iriroriiti.

¹³ Iro inkimaatsi-waitan-tyaari okantakaan-tziro ikimaatsita-kaantaka irirori, iro kimityaaroni impinataa-tyiromi iyaari-pironka. Tima yokaiti kaari-piro-siririiti, ti impasikita-niti yantayitziro karipiro-yitatsiri kitaipaiti. Okimiwaitakaro iriitakimi oipatsi-yitakimini yakyoo-yitakimi inintayitzira yamatawitimi.

¹⁴ Iro yaakowinta imayimpi-ryiwaitaki, iwathakitakaro kaari-pirori. Ikaima-siritziri sipita-siriri inkaaripirota-kairi. Ayima-pirotziri ontzimi-motiri iwaararo. Iro iwasankitaantaityaariri.

¹⁵ Ikinasi-waiyitaka, imanintakiro tampatzikari. Yantakiro okaratzu yantakiri Balaam, itomi Beor, yamininataki impinaitiri yantantyaarori kaari-pirori.

¹⁶ Iro kantacha yoka Balaam, yantakiro kantachari, iriira kisathata-kiriri ipiraitari ikyaakoitari. Okantawita ti iyoti iñaawaita-niti ikyaakoitari, ikimita-nakari atziri iñaawaitanaki, ari iwashaanta-kaakiri ikinkisiryaa-witakari isinki-wintanikiini inintzi inkoshika-waiyaami Balaam.*

¹⁷ Yokaiti kaari-piro-siriri irasi iwiro iwasankitaaitairi otsitiniki-pirotziri. Tima ikimitakaro okantaka-ranki opiryaa-tzi omotyaa nijaa, ikimitakaro aajatzu okantaranki okisaani-kitzi minkori aainkatziro tampyaa, impoña añaairo airo oparyii inkani.

¹⁸ Ari okanta isiyakaa-wintai-tziri kaari-piro-siriri, tima iwapyaa-sityaa tsika ikanta iñaawitaitari. Tima kantakaa-piro ikanta iñaawai-yitzi, aritaki yamatawitakiri owakira kimisanta-tsiri, siyapitha-witarori kaari-pirori, inkantiri: "Kamiitharini apiitairo antiro aniwita-siyitari, kamiitha amayimpiti."

¹⁹ Yamatawitanta-sita yokaiti iyomitaantzi, ikantayitzi: "Osinitaantsitzi pantayitiro piniwita-siyitari." Iro kantacha yokaiti yomitaan-tanirori, ti isaikasi-waitajyaa irirori, ikimita-kotari ompirataari, irootaki kaari-pirori kimitarori ompirawaityaarini.

* 2:16 ikyaakoitari = burro

20 Pairani yokaiti kaari-pirori owakira ikimisanta-witaari Awinkathariti, Owawisaa-kotan-taniri, iwashaanta-witanakaro yantayitziro karipi-rotatsiri. Okanta osamanitanaki ikisakotaaro yantayita-najiro, irojatzi imapirotan-takari iroñaaka tira inkimityaa ikantawita pairani.

21 Ari okamiithawita airomi iñiiri "Awotsi-pirori" tampatzika-sirita-kaanta-tsiri. Tima mapirotaka okowiinkatzi okaratzi yantayita-najiri, ikimisanta-witanaaro ikantakaan-tawitari tasorin-tsita-tsiri, ipoña iwashaanta-nakiro osamaniitaki.

22 Ikimiwaitakaro ikanta-piintai-tziri:

Aparoni otsitzi, aririka inkamarankaki, ipiya-sitaro iwajyaaro.

Ipoña ikantaitzi aajatzi:

Aparoni chancho, aririkami inkiwaitiri yoipatsitaka, ipiyanaja aajatzi yoipatsi-waityaa.

3

Impiyan-tajyaari Awinkathariti

1 Notakotani, iro apitita-tsiri iroka sankinarintsi notyaanzimiri, nopintha-sirita-kaatyaami,

2 pinkinkisiryaa-kotan-tyaarori ikantayitakiri Kamantan-tzinkariiti tasorintsi-siriri, ikantakiri aajatzi Awinkathariti Owawisaa-kotan-taniri, otyaanta-yitakinari nonkaman-tajimiro awirokaiti.

3 Ontzimatyii ankimathatiro iroka: Tikira impiya-winthataita Saipatzii-totaari, intzimi oshiki thainkawaitaniri. Iriiyitaki antasiwaityaaroni okaratzi iniwitasiyitari.

4 Oshiki inthain-kawaiti inkanti: "¿Tsika-paitima iñiitiro ikantaitzi ari impiyi Saipatzii-totaari? Airo ipiyaja. Kaari añihiro ompasiniti kipatsi, irojatzi okantataita owakira iwitsikai-takiro. Ari kamayitaki asiya-nakairi, ti añajiro ompasiniti."

5 Ikinasi-waitakara ikaratzi kantatsiri. Ti iyoti iri Pawa owitsikakiro inkiti, iro iñaani iwitsikantaka. Iwitsikakiro aajatzi kipatsi, yapatotakiro nijaa-payi okoñaatan-tanakari opiryaa-pathatzi.

6 Irojatzi nijaa yapirotan-takari Pawa pairani, oonkantakari kipatsi.

7 Iro kantacha, onapainta-tziira ti impasinita-kayiro Pawa inkiti aajatzi kipatsi. Iro iñaani aajatzi ikantan-takari airo

opasini-waitzi iwitsikani irojatzi apaata aririka yaminakoyitairo okaratzi yantaitziri maaroni, impoña yapirotairi kaari-pirori thainka-tasorintsitaniri aririka intaajiro kipatsi.

⁸ Notakotani, iroka piyotiri: Tima inkimita-kaantaaro Awinkathariti aponi kitaitiri iroowaitakimi oshiki osarintsi. Aririka onkaratimi oshiki osarintsi, iroowaitakimi aponi kitaitiri. *

⁹ Tira yosamanin-kasityaaro Awinkathariti imonkaratairo okaratzi ikasiya-kaantakiri, tima tzimatsi kinkisiryya-chari yosamanin-kasiwaitaro. Amatsinka ikanta Awinkathariti, inintzi impiya-siritaitimi maaroni, tikatsi aponi pyaasiwaitaa-chanimi.

¹⁰ Irooma apaata impiyaki-rika, inkimita-paakyaari imapokantzi kosintzi. Ari inkimai-tajiro antaroiti poimataatsini, aripaiti apirota-jyaari inkiti. Ari onkimitaa-jyaari aajatzi kipatsi apirotajyaa. Inthonkyaa ontaajyaa siparyaa-yitatsiri inkitiki. Ari onkimitaa-jyaari maaroni iwitsikani atziri-payi, ontaajyaa maaroni. †

¹¹ Ari onkantyya yapiroi-tairo maaroni, ¿Tsikama pinkanta-jyaaka pisaikaji awirokaiti airo otzimanta pikinakaa-sitani? ¿Tima ontzimatyii pinkiti-siritai? ¿Tima ontzimatyii pimpinkatha-tasorintsita-nitai?

¹² Aamawintara pinkanta-yitajyaa, piñaa-sintsi-yitajyaa, tima irootaintsi impiyi Awinkathariti, aripaiti intaayitairo Pawa inkiti, imporoka-yitairi siparyaa-yitatsiri inkitiki.

¹³ Irooma arokaiti, aritaki añaasiritakiro owakirari inkiti, aajatzi owakirari kipatsi, tsika inampita-jyaaro kamiithasiriri. Tima irootaki ikasiya-kaakairi Pawa.

¹⁴ Ari okantari notakotani. Aritaki piyaako-wintakaro awirokaiti maaroni iroka, pintha-siri pinkantyya, inkini iñaapajimi Pawa kitisiri pinkantyya, airo ikantako-waitaitzimi pantakiro kaari-pirori.

¹⁵ Pinkinkisiryya-kotiro, amatsinka ikanta Awinkathariti, isamaninka-tziiro impiyan-tajyaari ari onkantyya yawisako-siritan-tajyaari atziri-payi. Tira ompasiniti iroka, ari osiyaro isankinata-kimiri itakotani iyiki Pablo. Tima iriitaki Pawa oyotakaakiri Pablo maaroni iroka,

¹⁶ ari okimitakari aajatzi pasini isankina-yitakiri. Kompitaa onawitaka inkimathai-tantyaarori okaratzi isankina-yitakiri Pablo. Irootaki itziman-tayitari atziri kaari yotakopirotoni, tima ti yaawyaa-sirita-niti, ikinakaa-siwaitakaro iyotanta-witanaaro isankinari Pablo. Ari ikimitaa-yitakiro aajatzi maaroni Sankinaritsi-pirori. Aritzimaitaka yapirotairi ikaratzi kinakaa-siwaita-karori.

* 3:8 oshiki = 1,000 † 3:10 impiyaki-rika = Iitaitiriti Pinkathari

17 Irooma awirokaiti notakotaní, aritaki nokaman-tzita-kamiro, aamawinta pinkanta-yityaa airo ikinakaa-siwaitantami yokaiti piyathariiti. Paamawintyaa iwashaanta-kayimiro = kari pikamainita.

18 iro kamiithatatsi pijatakairo awirokaiti pantaiki-siri-yitaji, pijatakaa-najiro piyopirota-koyita-najiri Awinkathar-iti, Owawisaa-kotan-taniri Jesús Saipatzii-totaari, tsika ikan-takiro irirori ikawinthaan-taamiri. Irasi iwatyiiro irirori impinka-thaitairi. Omapirowí.

YITAKARI ISANKINARI JUAN

Ñaantsi okanta-kota Añaantarintsi

¹ Yoka kanta-kota-chari aka nosankinatzimiri: Iriira ipaitai-tziri “Ñaantsi Añaakaan-taniri.” Itzimitaika pairani owakira itantana-karori iwitsikan-taitzi. Naaka kimataikiri, naaka ñaataikiri, nantantaari nako.

² Iñaakantaka irirori, inampita-paintaro kipatsiki, naakayitaki ñaakiri. Irootaki nokinkithata-kotan-takamiriri asi owaironi añaantarintsi, tima yañaitzitataaika pairani irirori itsipatakari Asitariri. Iriitaki ñaakaanari naakaiti.

³ Irootaki nokinkithata-kotan-tamiriri nokitakari, noki-makiri aajatzi, thami aapatyaa-wakai-yitajyaa arokaiti. Iriita-jaantakira Asitairi aapatyaari, ari ankanta-najiriri aajatzi Itomi.

⁴ Iro opoñaantari nosankinatzi miro awirokaiti, ari onkantyyaa panintaa-pirowaitan-tyaari.

Ipaitai-tziri Pawa Kitainkari

⁵ Iroka ñaantsi iyota-kayinari, irootaki nowawisayimiri awirokaiti: Ipaitai-tziri Pawa “Kitainkari.” ¡Tikachaa-jaini inkimitzi-motyaaari tsitinikiri!

⁶ Aririka ankanti “Naapatyaari Pawa,” aikiro-rika antapiinta-tyi-ro kaari-pirori, athaiyaka. Okimiwaitakaro aniitatyiimi otsitini-kitzi, apiyathatakaro iroopirori.

⁷ Irooma aririka aniiti okitainkatzi, akimita-kotaari Pawa isaiki irirori okitainkatzi, aritaki amatakiro aapatyaa-wakaa-najyaa. Ari onkantyyaa impyaakotan-tairori antawitakaro kaari-pirori, irootaki ikapathai-nkatan-takari pairani Jesús Saipatzii-totaari, Itomi, ikamawinta-kaira.

⁸ Aririka ankanti “Ti nanta-nitiro kaari-pirori,” apaniro amatawi-waitaka, ti ayota-kotiro iroopirori.

⁹ Irooma aririka ankaman-tajiri Pawa antakiro kaari-pirori, aritaki imatakiro impyaakotairo. Tima iriipiro-winta-yitaji irirori, tampatzika-siriri inatzii, iriitaki kitisiri-pirota-kairi.

¹⁰ Aririka ankanta-waiti “Ti nonkaaripiroti,” okimiwaitakaro ankanta-tyiimi “Thayinkari inatzi Pawa.” Tira ayota-kotajiro iñaani.

2

Iri Saipatzii-totaari ookakaa-winta-yitairi

¹ Notomiiti, opoñaantari nosankinatzi iroka ari onkantyaa airo pantantaro kaari-pirori. Irooma aririka antakiro kaari-pirori, tzimatsira ookaako-wintaini Asitairiki. Iriitaki Jesús Saipatzii-totaari, kamiithasiriri.

² Iriitaki atsiipiwinta-kairi akaaripiro-witaka. Ti apatziro yatsipi-winta-kai arokaiti, maaroni atziri ikaratzi nampitarori kipatsiki.

³ Iroka ayotantyaari iriipiro-rika ayotajiri Saipatzii-totaari: Aririka amonkarata-piinta-najiro ikantakaan-tairi.

⁴ Tzimatsi-rika kantawita-chani, "Noyotziri naaka," iro kantacha ainiro ipiyathataro ikantakaan-tani, ithaiyakara yoka. Ti iyota-kotiri iriipirori.

⁵ Tzimatsi-rika monkarata-najirori ikantakaan-tani, iri-itakira ninta-pirota-najiriri Pawa. Irootaki iyotantyaari iroopirora yaapatyaa-naari.

⁶ Tzimatsi-rika kantatsini, "Naapatyii-yaari naaka," ontzima-tyiira isiya-kota-jyaari tsika ikanta-painta irirori Saipatzii-totaari.

Owakirari ikantakaan-taitziri

⁷ Iyikiiti, tira nomapokimi nokaman-tzimi iroka nosankinata-kimiri. Iro piyotzi-taikari pairani. Irootaki ñaantsi pikimayitakiri pairani awirokaiti.

⁸ Irootaki kimitakarori owakirari ikantakaan-taitani, okantakaaro yanta-paintziri Saipatzii-totaari. Okantakaaro pantayita-najiri awirokaiti. Kimiwaitaka awisai-nkatanaki tsitiniinkari, kitainkata-paaki iriipirori kitainkari.

⁹ Tzimatsi-rika kantatsini, "Yasitaana kitainkari," titzi-maita iwashaantiro ikisaniinta-wakaa ikaratzi ikimisantzinkaritzi, tikiraata imatiro, okimiwaitakaro irojatzi isaikakimi otsitini-kitzi.

¹⁰ Iriima ikaratzi itakota-naariri kimisantzin-kariiti, iri-itakira kimitanaariri aniitanaa-tsiri okitainkatzi, ti intzipinatyaa. *

¹¹ Ikaratzi kisaniinta-wakaa-chari ikimisantzinkaritzi, ikimitakari aniitan-tarori tsitinikiri. Ti iyoti tsika ikini, ti yokichaati otsitini-kitakira.

¹² Notomiiti, awiroka nosankinatzi iroka pawintaarira Saipatzii-totaari,

Irootaki ipyaakotan-taamirori piyaari-piro-sirinka. †

¹³ Asitaaniri, awiroka nosankinatzi, tima piyotajiri Saipatzii-totaari itakarori yañaaki pairani itantana-karori iwitsikan-taitzi.

Mainariiti, awiroka nosankinatzi, tima piitsinampajiri Kamaari.

* 2:10 tzipina = antziwa † 2:12 pawintaari = wairontsi

Notomiiti, awiroka nosankinatziini
tima piyotajiri Asitaamiri.

¹⁴ Asitaaniri, awirokaiti nosankinatziini
tima piyotajiri itakarori yañaaki pairani itantana-karori
iwitsikan-taitzi.

Mainariiti, awiroka nosankinatziini
tima aawyaasiri pikanta-yitaja, piyotajiro iñaani Pawa,
piitsinampaajiri Kamaari.

¹⁵ Airo pitakosiwaitaro osaawi-sato. Tzimatsi-rika
itasiwaita-kyaaroni osaawi-sato, tira ininta-pirotajiri
Asitairi Pawa.

¹⁶ Tima maaroni osaawi-sato tira iri Pawa poñaakaan-
tyaaroni, osaawi-sato onatzi. Iroka okanta osaawi-sato,
aniwita-siwaitaro karipirota-tsiri, ayimatai otzimi-motajai
awaararo, anintawaiti ashami-winta-waityaa.

¹⁷ Maaroni osaawi-sato iniwiyitari atziri-payi, ari apiro-
tajyaa. Iriima antanajironi inintziri Pawa, iriitaki asi
owaironi yañaaji.

Kisaniintziriri Saipatzii-totaari

¹⁸ Notomiiti, irootaintsi onthonki-matajyaa kipatsi. Piki-
mayitaki awiroka ari inkoñaataki kisaniintirini Saipatzii-
totaari aririka onthonki-matajyaa. Tzimataiki iroñaaka aka
kisaniinta-yitakiriri Saipatzii-totaari. Irootaki ayotantari
irootzi-mataki onthonki-matajyaa kipatsi.

¹⁹ Yokaiti kisaniinta-kiriri Saipatzii-totaari, iriyyitaki
akarawita-piintakari akimisantzi, yookawaitanakai.
Omapirotyaami intsipatajaimi, airo yookaa-winta-yitaimi.
Ari ayoyitzi tira omapirota-jaantyyaa inkara-siri-yitaji
arokaiti.

²⁰ Iro kantacha awirokaiti ityaankai-takiri Tasorinkantsi
inampi-siritan-tyaamiri, kimiwaitaka isaipatzii-toitan-
takamiri. Tima piyoyitajiro awirokaiti iroka.

²¹ Irootaki nosankinatan-tamirori, tima piyotajiro
awiroka iroopirori. Piyoyitajiro pinasitaaro iroorika
thaiyaantsi.

²² ¿Tzimatsima thaiyachari? Tima tzimatsira, iriitakira
kantatsiri “Yoka Jesús kaari Saipatzii-totaari.” Iriitaki
apaitziri “Ikisaniintani Saipatzii-totaari.” Irijatzi maninta-
kiriri Pawa aajatzi Itomi.

²³ Itzimi-rika maninta-waita-kirini Itomi Pawa, iriitaki
imaninta-jaantaki Pawa. Iriima kantanaa-tsiri: “Nawintaa-
jari naaka Itomi Pawa,” omapiro yasitaari Asitariri.

²⁴ Irooma awirokaiti, oisokiro pinkanta-nakiro pitakari
pikimakiro pairani. Iroorika pimatankiri, ari poisokirota-
kyaari Itomi, ari pinkimitaa-nakiriri aajatzi Asitariri.

²⁵ Iroka ikasiya-kaakairi irirori: Asi owairo añaasiri-yitai.

²⁶ Irootaki nosankinatzimiri tsika ikanta-kota nintayita-tsiri yamatawi-yitimi.

²⁷ Iro kantacha oisokiro pikanta-wintakaro awirokaiti isaipatzii-toitakimi. Irootaki airo okowityaanta pasini yomitaa-jimini. Yoka Tasorinkantsi ikimita-kaantai-takari isaipatzii-toitan-takyaarimi, iriitaki oyomitaa-jimiri kamiitha. Iyomitaimiro iroopirori, kaari thaiyaantsi iyomitaimiri. Ontzimatyii pantayitajiro tsika okanta iyomitaimi irirori, paapatyii-yaari.

²⁸ Ari okanta notomiiti, ontzimatyii aapatyii-yaari Saipatzii-totaari, ari onkantyya airo apasiki-winta-waitanta aririka impiyaki, awintaa-siri akantyya amonthaa-wajyaari.

²⁹ Tima piyoyitajiri kamiithasiriri inatzi Saipatzii-totaari, piyotajiri aajatzi ikaratzi asiminthata-naarori yantanajiro kamiithari itominta-naarira Pawa.

3

Itomiiti Pawa

¹ Pinkinkithasiritiro iroka: Antaro itakotai Pawa, itomiyitai. Omapiro. Tira ikimathatiro osaawi-satzi tsika ipaita Saipatzii-totaa-rita-tsiri, ari ikimiyitairi aajatzi arokaiti ti ikimatha-yitai.

² Ari okanta notakoyitanii. Itomi Pawa anayitaji. Tikira ayota-jaantiro tsika ankanta-yitajyaa apaata. Apatziro ayotzi ari ankimita-jyaari ikantara Saipatzii-totaari aririka impiyapaaki, tima ari onkantaki añairi tsika ikantara irirori.

³ Maaroni atziri oyaakoniintariri, yanta-piintairo onkarati kitisirita-kairini. Tima Saipatzii-totaari kitisiri ikanta irirori.

⁴ Iriima kaari washaantironi yantayitziro kaari-pirori, ipiyathata-tyaaro ikantakaan-tziri Pawa. Tima piyathataantsi onatzii kaari-pirori.

⁵ Piyojiitzi awiroka opaita ipokantakari Saipatzii-totaari kipatsiki, tima iro ipokantakari yapirotajiro kaari-pirori. Tira yanta-paintiro irirori kaari-pirori.

⁶ Ikaratzi oisokirota-naariri Saipatzii-totaari, ti onkamiithati yantanajiro kaari-pirori. Tima inkarati oisokirotarori kaari-pirori, tira iyotajiri Saipatzii-totaari.

⁷ Notomiiti, airo pamatawitaa-ritzi. Inkarati antapiintanajironi kamiithari, iriitakira kamiithasiriri, ikimita-kotanaari Saipatzii-totaari ikamiithasiritzi Irirori.

⁸ Iro kantacha itzimi-rika antapiinta-kirori kaari-pirori, irasi Kamaari yoka. Tima iri Kamaari itakaan-takarori yantakiro kaari-pirori. Irootaki ipokantakari Itomi Pawa kipatsiki, yapirotajiro kaari-pirori yanta-piintziri Kamaari.

⁹ Iriima ikaratzi iwamiitha-siritairi Pawa kimitanaa-chari owakirami intzima-yitaimi, tira yanta-piinta-najiro kaari-pirori. Tima Pawa tominta-naari.

¹⁰ Irootaki kaari okompitanta ayotiri itzimi yasiyitari Pawa, itzimi yasiyitari Kamaari. Maaroni kaari antapiintaironi kamiithari, tira intsipatyaari Pawa. Ari ikimitari aajatzi kaari itakota-wakaa-chani ikimisantzín-karitzi, ti intzipatajyari Pawa.

¹¹ Iroka ñaantsi pikimayita-wakiri pairani owakira pikimisantan-tanakari, ikantaitzi: Ontzimatyii antakota-wakai-yitajyaa.

¹² Airo asiya-kotari ikanta Caín, yasitari Kaari-piro-siriri, iwakiri iririntzi. ¿Paitama iwan-takariri? Iro iwan-takariri okantakaari ikaaripiro-siritzi Caín, iriima iririntzi kamiithasiri inatzii irirori.

¹³ Iyikiiti, airo okompitzi-motami ikisa-niinta-waitzimi osaawi-satzi.

¹⁴ Ayojiitzi aroka, kimiwaitaka kamasiri akantayi-witaka pairani. Iro kantacha iroñaaka, kimiwaitaka añaasiri-yitai. Iro ayotantari, tima antakoyita-wakaa-piintyaa akimisanta-yitajira. Itzimi kaari itakotan-tachani, ikimitakari kamasiriri.

¹⁵ Itzimi-rika kisaniintan-tatsiri, ikimitakari owantsinkari. Ayotako-jiitzi aparoni owan-tsinkari airo iñaajiro yañaasiri-yitai.

¹⁶ Yoka oñaakanta-pirotzirori tsika ikantaita itakotan-taita: Ikamawintakai Saipatzii-totaari arokaiti. Iro amanajiri arokaiti, wintha ankantyyaa ankamawintan-tayiti.

¹⁷ Tzimatsi-rika otzimi-motziri owaararontsi, impoña iñaaji aparoni iyiki kowityaa-waita-tsiri, iriitaki imasitha-waitaki yoka iyiki, tikira imapirotziro intakota-jyaari Pawa.

¹⁸ Notomiiti, ti onkamiithati ankanta-sita-piintyaa, "Notakotanta." Ontzimatyii amatairo oiñaarontzirori itakotanta.

¹⁹ Irootaki ayotantari omapiro yasiyitai Iriipirori Pawa. Tima ayotaji yasiyitai Pawa, irootaki awintaa-siritan-tariri amana-mana-tairi,

²⁰ onkanta-witakyaa ontzima-yitimi ompaityaa katsitzimo-siritaini. Tima Pawa iyotziro maaroni, iyotzitaro akinkitha-siritani okaratzi katsitzimo-sirita-kairi akaariprotaki.

²¹ Notakotani, aririka awashaanta-najiro ayaaripironka okaratzi owari-siryaa-yitairi, airora atharowan-tanaari Pawa amana-manatairi.

²² Iro ayotantyaarori aritaki imatakairo onkarati ankowako-yitiriri. Tima amonkara-yitajiro ikantakaantsiri, antapiintainiri inintziri irirori.

²³ Iroka ikantakaantatsiri: Ontzimatyii awintyaari Jesús Saipatzii-totaari, Itomi Pawa. Ontzimatyii antakota-wakai-yitajyaa aajatzi. Irootaki ikantakaantatsiri amatairi.

²⁴ Inkarati monkarataironi ikantakaantatsiri, iriitakira oisokirotaariri Pawa. Irijatzi Saipatzii-totaari yoisokirotzitari irirori. Iriitaki Tasorinkantsi ityaanka-kairi oyotakaa-yitajiri omapiro yoisokiroitari.

4

Itasorinka Pawa ipoñaa iisaniinta-siritani Saipatzii-totaari

¹ Notakoyitaní, tzimatsira oshiki kantawita-chari: “Naaka Kamantan-tzinkari.” Iro kantacha kamaari ñaawaita-kairiri. Irootaki airo pikimisantantari okaratzi inkantayitiri, ontzimatyii piñaantyaari iriita-jaantaki-rika Pawa ñaawaita-kairiri yoka Kamantan-tzinkari.

² Iroka ayotantyaari iriirika Itasorinka Pawa ñaawaita-kairiri, aririka inkanti: “Yatziritzi-motajai Jesús Saipatzii-totaari.”

³ Iriima thainka-ñaanitzirori ikantai-takiri, kaarira yasitari Pawa, iriira iñaawaita-kairi Iisaniintani Saipatzii-totaari. Pikimako-jitakiri awirokaiti, ari intzimaki aka kipatsiki ñaawaitironi iroka. Aritakira tzimaki.

⁴ Iro kantacha awirokaiti, notomiiti, yasitami Pawa, awiroka anaakoyitairiri. Tima antaroiti isintsinka Saipatzii-totaari, itzimi aapatyaamiri awirokaiti. Yanaa-kotajiri aapatyaa-yitariri osaawi-satzi.

⁵ Yokaiti kamantanta-nirori osaawi-satzi inatzi. Irootaki ikimisanta-wakaantari ikaratzi isaawi-satzitayini.

⁶ Irooma arokaiti yasiyitai Pawa. Irootaki pikimisantantari pikaratzi yasipirotaami Pawa. Titzimaita inkimisanta-yitina kaari yotajirini Pawa. Ari okanta, ti onkompitaa ayoyitajiri iñaawaita-kaayitairi Tasorinkantsi, ari okanta imatantaarori iyomitaan-tairo iroopirori. Ari ayotziriri yasitari Kamaari itzimi oyomitaan-tzirori kinasiwaitaantsi.

Pawa iriitaki ipaitaitziri “Itakotantsi”

⁷ Notakoyitaní, ontzimatyii pintakota-wakai-yitajyaa. Tima iriitaki Pawa kantakaaro opoñaantari itakotantsi. Itzimi-rika matanajirori iroka, itominta-naatyaari Pawa. Iriiyitaki oyoyitairiri.

⁸ Itzimi-rika kaari itakotan-tachani, ti iyotajiri Pawa. Tima iriitaki Pawa ipaitaitzi “Itakotantsi.”

⁹ Iroka ikanta Pawa iñaakajairo omapiro itakotai: Ityaanta-kairi yapintziti Itomi aka kipatsiki, ari okanta yañaa-sirita-kaantairi arokaiti.

10 Iroka okanta-kota iroopirori itakonkantsi: Tira arokaiti poñaakaan-tyaaroni anintajiri Pawa, iriitaki Pawa poñaakaan-taarori itakoyitai. Tima antaroiti itakoyitai, ityaanta-kairi Itomi. Iriitakira yatsipita-kaitari ari okanta yaripirotan-taitairi akaaripiro-wijiitaka arokaiti.

11 Notakoyitaní, oshiki itakotaira Pawa, ari ankimiyitajyaari arokaiti antakota-wakai-yitajyaa.

12 Tikatsira aparoni atziri matironi iñiiri Pawa. Iro kantacha arokaiti kantatsi aapatyii-yaari aririka antakota-wakai-yitajyaa. Iriitakira Pawa matakaironi ajatakaan-tyaarori antakotanta-piintajyaa.

13 Tima Pawa ityaanka-kairi Tasorinkantsi inampisiritantai, irootaki ayotantaari omapiro aapatyaari.

14 Tima naakayita-jaantaki ñaakiriri Itomi Pawa, itzimi ityaankakiri iwawisaa-kotairi osaawi-satziiti. Iriitakira nokinkithata-koyitajiri.

15 Itzimi-rika kantatsiri, “Jesús Itomi inatzi Pawa,” iri-itakira mapirotzirori yaapatyaari Pawa.

16 Ayotajira arokaiti tsika ikanta itakoyitakai Pawa, akimisanta-yitajiri. Tima iriitaki Pawa ipaitaitzi “Itakonkantsi.” Inkarati itakotanta-piintaa-chani, yaapatyaa-piintaari Pawa.

17 Tima iroopiro-rika antakota-wakaiyaa, akimita-kotanaari tsika ikanta-painta isaika-paintzi aka kipatsiki yoka Saipatzii-totaari, tikatsi ompaityaa antharowan-tantyaariri aririka impiyaki yaminako-yitairi ikaratzi nampitarori aka kipatsiki.*

18 Aririka antakotantyyaa tikatsi antharowantyyaa. Tima iroka itakonkantsi okimitari owayiri imisitowiri iisaniintani iroka tharowan-kantsi. Aririka antharowan-tyaari Pawa iwasankitaaji, tikiraatara ayotiro antakotantyyaa.

19 Irootaki anintan-taariri arokaiti Pawa, apiyata-tyaari yitakarora itakoyitakai arokaiti.

20 Intzimi-rika kantatsini, “Nonintani inatzii Pawa,” iro kantacha ikisasiritziri iyiki, ithaiyaka yoka. Tima kaari itakotyaarini ishininka, yokitari irirori, ¿Tsikama inkini inintiri Pawa, kaari koñaanita-tsini?

21 Iroka ikantan-taitari pairani: Ikaratzi nintairiri Pawa, ontzimatyii intakota-wakai-yitajyaa.

5

Awintaa-sirinka aiitsinampaan-tyaari osaawi-sato

1 Maaroni awintaa-siritaniri kantatsiri, “Yoka Jesús, Saipatzii-totaari inatzii,” Pawa tominta-naari. Ikaratzi

* 4:17 aririka impiyaki: Iitaitiriti Pinkathari

itakotaariri Asitairi, itakotaarira aajatzi ikaratzi itomitaari irirori.

² Aririka anintajiri Pawa, aririka amonkarata-jiniri ikan-takaantani, irootaki ayotantaari omapiro itakoyitari ikaratzi itomitaari irirori.

³ Aririka aninta-pirota-najiri Pawa, osiyawaitakaro amonkarata-jinirimi ikantakaantani. Airo opomirintsita amonkara-yitajiro ikantakaantsiri.

⁴ Ikaratzi itomintaari Pawa, ari yiitsinampaa-yitairo osaawi-sato. Tima awintaa-sirinka iitsinampaan-tayityaa.

⁵ ¿Tzimatsima matironi yiitsinampairo osaawi-sato? Iri-itakira mataironi awintaa-siritaniri, kantatsiri: "Itomira Pawa inatzii yoka Jesús."

Ikinkithata-kaantziri Tasorinkantsi

⁶ Tima ipokaki Saipatzii-totaari aka kipatsiki. Iro kantacha, tira apatziro ipokaki inkiwaatan-tyaaro nijaa, ontzimatyii onkathai-nkati aajatzi iriraani, iwamaitiri. Iriitaki Tasorinkantsi kinkithata-kaanta-kirori tsika okanta-kota iroka. Okaratzi ikinkithata-kaantziri irirori, iroopirori onatzi.

⁷ Tima mawa yapiitai-takiro ikantaitzi Itomi Pawa inatzii.

*

⁸ Itanakarori iriitaki Tasorinkantsi kinkithata-kaanta-tsiri. Apitita-tsiri, iriitaki Pawa ñaawaitaintsi ikiwaa-paitita-karanki Jesús. Mawatatsiri, iriitaki Pawa ñaawaitaintsi ikinkithata-kotzi-roranki Jesús tsika inkantyyaa iwamaitiri. Ti ompasiniti ikantai-tziri, siyaka-wintantsi onatzii. †

⁹ Tima ankimisantiri atziri-payi okaratzi ikantayitziri, iri oowatsipiro ankimisantajiri ikantairi Pawa. Iroka ikantaki ikinkithata-kotziri Jesús Saipatzii-totaari, ikantzi: "Iriitaki Notomi yoka."

¹⁰ Itzimi-rika kimisantairiri Itomi Pawa, iriitaki kimath-atairori omapiro okaratzi ikantakiri Pawa. Iriima kaari

* **5:7** Tzimatsi sankinarintsi ikantaitzi: Mawa ikaratzi ñaawaita-tsiri inki-tiki: Asitairi, Ñaantsi, Tasorinkantsi. Yoka karatatsiri mawa, aparonira ikanta. Paminiro: onasiyita ñaantsi-payi † **5:8** Okaratzi kanta-kota-chari aka, iriira ikinkithata-koitzi: "Tasorinkantsi, Nijaa, Iraantsi. Ikaratakira mawa, ti ompasiniti siyaka-winta-chari." Inintatzii aka Juan, iyotako-piroitiri Jesús omapiro Itomitari Pawa. Tima mawa okaratzi yapiitai-takiro ikinkithata-koitzi, ikantaitaki: "Itomi Pawa inatzii yoka Jesús." Itanakarori, iriita-jaantaki Tasorinkantsi oyotakaa-yitairiri Intyaantaa-riti Saipatzii-totaari iyomitaan-tayiti. Apitita-tsiri, irootakira "Nijaa" siyaka-winta-chari iki-waata-karanki Jesús. Irootaki ikinkithata-jaantakiri Pawa, sankinatain-chari Mt. 3.16-17. Mawatatsiri, irootaki "Iraantsi" siyaka-wintacha ikapathai-nkatakaitakirira Jesús iwamaitan-takariri. Irootaki ikinkithata-jaantakiri Pawa isaikan-takari-ranki Jesús otzisiki ikinkitha-waita-kairi Moisés aajatzi Elías tsika onkantyyaa iwamaitiri. Iro sankinatain-chari Lc. 9.31-35; Jn. 12.27-33.

kimisanta-tsini ipaitakiri taiyawari Pawa, tima ithainkañaanitakiri ikantaki “Notomi inatzii Jesús.”

¹¹ Iroka ikantai-takiri: Iriitaki Pawa kantakai-yaaroni añaasiritan-tajyaari, tima awintaari Itomi.

¹² Ikaratzi aapatyiyaaarini Itomi aritaki yañaa-siritai. Iriima kaari aapatyiyaaarini Itomi Pawa, airo yañaa-siritai.

Ayoyitaji asi owairo añaasiri-yitai

¹³ Tima pawintaari awirokaiti Itomi Pawa, pikimisan-tairi. Irootaki nosankinatan-tamirori iroka ari onkantayaa piyopirotan-tyaari pasi piwairo pañaayitaji apaata. ‡

¹⁴ Awintaa-sirira ankantajiri Pawa, tima ayoyitzi ikimayitai aririka amana-manata-kotairo tsika okanta inintakaa-jairi irirori.

¹⁵ Ayoyitajira ikimai Pawa aririka amaniri, ayotzita aajatzi ari imatakairo okaratzi akowa-kota-kiriri.

¹⁶ Aririka piñiiri awiroka aparoni iyiki tzimatsiri ikinakaa-sitani, pamana-kotairi, aritaki yañaa-sirita-kaajiri Pawa. Iriitaki nokanta-kotzi aka tzimatsiri ikinakaa-sitani kaari mapirota-chani onkaaripiroti. Tima tzimatsi kaari-pirori kowiinkata-tsiri. Tira iro noñaawinti. Tima ti onkamiithati amana-kotairi antakirori mapirotzirori okaaripirotsi.

¹⁷ Noñaawintakiro “kaari-pirori kaari mapirota-chani,” tira nonkantatyii kamiithatatsi iroka. Maaroni kaari kamiithatatsi, ti onkamiithati antayitiro. Iro kantacha tzimatsi kaari-pirori kaari kowiinkata-tsiri.

¹⁸ Ayojiitzi ti yanta-piintajiro kaari-pirori ikaratzi itomintaari Pawa. Iriitaki Saipatzii-totaari aamaako-wintaari, airo ikimaatsita-kaantaari Kamaari.

¹⁹ Tima ayoyitaji aroka yasiyitai Pawa. Iriima osaawisatzi, iriira asitaari Kamaari, ipinkathari-wintziri maaroni.

²⁰ Tima ayoyitaji ipokaki Itomi Pawa, iriitaki kimathata-kaayitairori iroopirori. Irootaki amatantaarori ayotajiri ipaitai-tziri “Iriipirori.” Aapatyii-yaari Iriipirori, tima aapatyaakari Itomi, iriitaki Jesús Saipatzii-totaari. Iriitaki Pawa ipaitaitzi “Iriipirori,” ipaitai-tziri aajatzi “Añaanita-tsiri.”

²¹ Notomiiti, paamaiyaari pipinkathatziri = kari pawaniro-payi. Omapirowí.

APITITA-TSIRI ISANKINARI JUAN

Withataantsi

¹ Ijwariti kimisantzin-kariiti nonatzii naaka osankinatzi-mirori iroka. Awiroka nosankinatziini owaitakaantziri "Oyosiitaaro kooya aajatzi otomiiti." Notako-pirotani pinayitatzii, tima ari akaratzii akimisantajiro iroopirori. Tira apaniro naaka notakotami, itakotzi-taami aajatzi maaroni yojiitaironi iroopirori. *

² Ari okantari, oisokiro ankantajiro iroopirori, asi owairo.

³ Onkawintha inisironka-yitaimi Asitairi Pawa, inkawintha-yitaimi, kamiitha pisaika-yitai. Ari inkimitajimiri aajatzi Itomi Jesús Saipatzii-totaari, piyotako-yitairo iroopirori pintakota-wakaan-tayita-jyaari.

Oisokiro piwiro iyomitaimiri Saipatzii-totaari

⁴ Oshiki nokimo-siritanaki noñaayitakiri pitomiiti imatapiinta-nakiro iroopirori, imatanakiro ikantakaan-takiri Asitairi.

⁵ Kooya, (tima ari nowaitakaantzimi awirokaiti pikimisantzin-karitzii anta), tira nomapokimi nokamantzimiro iroka nosankinata-kimiri. Iro nonkinkithasiritakayimi okaratzi nokaman-tayita-kimiri owakira pikimisantan-tanakari. Iroka okanta: Ontzimatyii antakota-wakaiyaa.

⁶ Aririka antapiinta-najiro ikantakaantsiri Asitairi, aritaki amatanajiro antakota-wakaa-piintajyaa. Irootaki nokantakaanta-kimiri panta-piinta-yitairo okaratzi pantayita-nakiri owakira pikimisantan-tanakari.

⁷ Tima tzimayitatsi iroñaaka oshiki amatawitaniri. Ikantayitzi: "Ti yatzirita-painti Jesús Saipatzii-totaari." Thayinkari inatzii ñaawaitzirori iroka, ikisaniintani inatzii Saipatzii-totaari.

⁸ Paamawintyaa, piwashaantziro = kari okaratzi noyomitaa-yitakimiri. Ti noninti paminaa-siwaitajyaa, airo piñaajiro panintaa-jyaaro apaata impinai-tajimiri.

* **1:1** "Oyosiitaaro kooya aajatzi otomiiti," iriira siyakaa-winta-chari kimisantzin-kariiti ikaratzi apatota-chari nampitsiki. Ti isankinaitiro koñaaroini iwairo, omanaan-tsikiini okanta-kotaka, airo iñaantaitaro iroka sankinarintsi, tima aritaki ijatitanaki tsika anta isaikajitzi iwasankitaaitiri kimisantzin-kariiti ikaratzi nampitarori anta.

⁹ Inkarati tzipinata-chani, kaari oisokirotyaaroni iyomitaanta-paintziri Saipatzii-totaari, tira yaapatyiyaaari Pawa. Iriima ikaratzi oisokirota-karori iyomitaanta-paintziri Saipatzii-totaari, iriitaki matakirori yaapatyaaari Asitairi, ari ikimitzi-takari aajatzi Itomi.

¹⁰ Intzimi-rika ariityaamini anta, ipoñaa ininti iyomitaimitiro kinasiwaita-chari kinkitharintsi, airo pisinitziri isaika-wankotimi. Airo okantaa-jatzi piwithatyaari aajatzi.

¹¹ Tima aririka piwithatyaari, kimiwaitaka pakakotatyirimi iyaari-pironka okaratzi yantziri irirori.

¹² Tzimatsi oshiki nosankinatimiri, iro kantacha tira apatziro noninti nosankinatimiro, nonintatzii nojata-sitimi noñiimi, nonkinkitha-waita-kayimi, ankimo-siritan-tyaari.

¹³ Iwithajitami owaitakaantani “otomiiti pitsiro oyositaro.” Omapirowí. †

† **1:13** “Otomiiiti pitsiro oyositaro,” iriityitaki siyakaa-winta-chari kimisantzin-kariiti ikaratzi apatoyita-chari anta tsika inampitaro Juan osankinatzirori iroka.

MAWATATSIRI ISANKINARI JUAN

Withataantsi

¹ Ijwariti kimisantzin-kariiti nonatzii naaka osankinatzi-mirori iroka. Awiroka nosankinatzi Gayo, notako-pirotani pinatzi.

² Notakotani, namana-kotzimi piñaantyaarori ontzimi-motimi kowityii-motamiri koñaaroini. Namana-kotzimi aajatzi piñaantyaarori pintikatsiti kamiitha. Tima noyotzi kamiitha pikanta pisiritanaa.

³ Ari nokimo-siri-pirotaki noñaakiri yariiyitaka iyikiiti ikamanta-paakina irojatzi pikanta-jiita awiroka poisokiro-taro iroopirori.

⁴ Tikatsira pasini anaironi nokimo-siritanaki, noki-makira oisokiro iwanakiro iroopirori ikaratzi nokimisanta-kaayitajiri naaka.

Ikimo-siri-wintairi Gayo yoimaanta-piintaki iwankoki

⁵ Notakotani, pimatakiro awiroka tampatzikata-tsiri pamitako-yitakiri iyikiiti ikaratzi awisayita-tsiri anta pisaikinta, okantawitaka ti piñaayitiri pairani.

⁶ Ikinkithata-koyitakimi iriroriiti aka yapatojiita iyikiiti tsika okanta pitakoyitakari. Tima yantawaita-kaani inayitatzii Pawa yokaiti, ari otampatzikatzi pimpayitiri kowityii-motariri aririka piñaayitiri.

⁷ Tima ijayitatzii yokaiti ikinkithata-kotairi Saipatzii-totaari, ti yaawakotiri ipasiyi-witakariri kaari kimisanta-yitatsini.

⁸ Irootaki ampayitan-tyaariri arokaiti okaratzi kowityii-motariri. Ari onkantayaa antzipatan-tyaariri oiwarairo iroopirori, inkimakoi-tantyaarori.

Ithainka-ñaanitan-tziri Diótrefes

⁹ Nosankina-witakaniri pairani apatoyita-chari pinampiki. Iro kantacha Diótrefes ithainka-kiro nosankinari. Ikimita-kaanta-siwaitaka irirori iriipirorimi inatyii.

¹⁰ Irootaki nonkamantan-tapaakiri anta okaratzi yantakiri yoka. Ikantako-waita-sitakana. Tira apatziro iroka, oshiki imaninta-siri-waitakiri iyikiiti, ti isinitanti yaakamiithata-wakai-yityaa. Imisitowa-yitakiri aajatzi yapatota-piinta kimisantzin-kariiti.

Kamiitha ikinkithata-koitakiri Demetrio

¹¹ Notakotaní, airo pimatziro awiroka kimitarori iroka kaari-pirori. Iro pimata-piintaji kamiithata-tsiri. Ikaratzi antajironi kamiithari, iriitaki yasitaari Pawa. Ikaratzi antzirori kaari-pirori tira iyotajiri Pawa.

¹² Iriima yoka Demetrio, maaroni iñaawintai-tziriri kamiitha. Tima okaratzi yanta-piintziriri, iñaakanta iroopirori onatzii ikanta-kotai-tziriri. Ari nomatzi-takaro aajatzi naaka, notharowintari. Piyojiitzi awirokaiti okaratzi nokantziri iroopirori onatzii.

Owiraan-tarori withataantsi

¹³ Tzimawitacha oshiki nosankinatimiri, iro kantacha tira apatziro noninti nosankinatimiro,

¹⁴ nonintatzii nojati noñiimi, onkini ankinkitha-waijiiti. Onkawintha pisaikayiti kamiitha. Iwithajitami aka akarayitziri. Piwitha-yityaanari aajatzi ikaratzi saikatsiri anta.

ISANKINARI JUDAS

Withataantsi

¹ Naaka Judas osankinatzi-mirori iroka. Impiratani Jesús Saipatzii-totaari nonatzi. Naaka iririntzi Jacobo. Awirokaiti nosankina-yitzini yasiyitaari Asitairi Pawa, pikaratzi ikaima-siri-yitaimi. Awiroka-yitaki ikimpoyaa-wintairi Jesús Saipatzii-totaari. *

² ¡Onkawintha inisironka-piroi-tajyaami, isaikakaa-piroitaimi kamiitha, intako-pirota-jyaami!

Yomitaan-tasiwaita-chari

(2 P. 2.1-17)

³ Notakoyitaní, noninta-witaka nosankinata-kotimiro tsika okanta awisako-siri-yitan-taari arokaiti. Iro kantacha oninta-pirotatyaa iroñaaka nosankinata-kotimiro tsika okanta-kota pisintsi-thatan-tyaariri kimisantzin-kariiti, ari onkantyyaa yoisokirotan-tyaarori okaratzi iyomitaai-tajiriri. Irasi iwairo inkimisantairo ikaratzi yasitaari Pawa. †

⁴ Tima tzimayitatsi atziri imananikiini isatikan-tayitaka. Thainka-tasorintsitaniri inayitaki, ikinkithata-kaanta-siwaitaka, ikantayitzi: "Iyawinthaani anayitzi Pawa, kantatsi antayitiro anintayitzi, kantatsi aajatzi amayimpi-waiti." Yokaiti ñaawaita-kirori iroka ñaantsi, imanintakiri Pawa, apanirota-tsiri impiratanta. Ari ikimitaakiri aajatzi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. Irootaki ikinkisiryaan-takari pairani Pawa iwasankitairi yokaiti.

⁵ Nonintzi nosirita-kaiyaamiro okaratzi piyopiro-jiitzi. Itasonka-winta-pirowitakari Pawa ikaratzi yasitari irirori, yokaiti yoimisitowajiri Apitantoniki, iro kantacha yapathakiro-ryaakiri ikaratzi thainka-tasorintsitain-tsiri.

⁶ Ari ikimitakari Maninkariiti maninta-kirori inampi, kaari jatakaironi impinkathari-wintanti kamiitha. Kimiwaitaka yoosota-kota-tyiirimi Pawa tsika otsitini-kitzi, ari iyaawintari iwasankitaaitairi apaata omonkarata-paakyaa-rika kitaitiri kowiinkata-tsiri. ‡

⁷ Ari ikimitakari pairani Paamaarini-satzi, Katsimaarini-satzi aajatzi ikaratzi saika-nampitziriri. Kaaripiro-siri-yitatsiri, mayimpi-waita-tsiri, ñaathata-wakaa-waita-chari. Iwasankitaan-taitakari paamari. Arira iñiitziirori ompaityaa awishimo-yitairini kimityaarini yokaiti iwasankitai-tanta-jyaari paamari kaari tsiwaka-nita-tsini.

* 1:1 Jacobo = Santiago † 1:3 kimisantzin-kariiti = kitisiriri ‡ 1:6 kitaitiriki kowiinkata-tsiri = iitaitiriri Pinkathari

⁸ Ari ikimiyitari yokaiti kinkithata-kaanta-siwaitaniri, kinkithasirita-kaanta-siwaita-chari, niwitasi-waita-karori karipiro-yitatsiri, thainka-waitaniri. Ti intharowan-tajyaari ikisi-matziri Maninkariiti otzimi-motziri isintsinka.

⁹ Iro kaari imataa-jati Miguel, ijiwariti Maninkariiti, ti imishatiri irirori iñaana-winthatziri Kamaari ikinkitha-waita-kotziri Moisés ikamanta-paintari. Apatziro ikantaki Miguel: “Iriitaki Nowinkathariti kishimini.”

¹⁰ Iriima yokaiti atziri imishatakiro kaari iyotaa-jatzi. Tima okaratzi iyotasi-witari iriroriiti okimitaro iyota-nitari ipiraitari. Iriitaki apirowaitatsi apaniroini.

¹¹ ¡Ikanta-machiitziri! Tima yantakiro osiyarori yantakiri pairani Caín. Ikinasi-waitaka ikimitakari Balaam, apatziro ininta-sitaka yaantyaaro kiriiki. Ikimita-kotakari ikaratzi kamayitain-tsiri imaimanitan-takari pairani Coré.

¹² Okimiwaitakaro iriimi pitsita-yitakimini yakyoo-yitakimi. Tima intsipayita-sityaami inthainka-tasorintsi-waitanti, intaini inintzi yantayitiro onimotziriri irirori. Ikimitakaro okisaani-kitzi minkori otasonkai-nkatziri tampyaa, ipoña añaajiro airo oparyii inkani. Ikimitakaro pankirintsi ti onkithoti omonkara-paitiwita onkithotantyaari, kamapirotaki, tima iponkitziriyii-takiro.

¹³ Ikimitakaro okanta otamakaani inkaari osimoryaata-kaasi-waitaro nijaa, irootaki imayitakiri yokaiti iñaakan-tasiwaitakaro iyaari-pironka. Ikimita-kotakari parinari ikimakaanta yapirotanti, ari inkimiyita-jyaari iriroriiti yapirotajyaa otsitini-kitzi.

¹⁴ Iriiyitakira ikinkithata-kotzi-takari pairani Enoc 7-tatsiri icharinita-nakari Adán, ikantaki-ranki: Pamini, ipokaki Pinkathari itsipatari oshiki-pirori Imaninkariti. §

¹⁵ Ipokaki yamina-kotairo okaratzi yantayitakiri maaroni. Ipokaki iwasankitairi thainka-tasorintsitaniri okantakaantziro maaroni okaratzi yantakiri.

Ipokaki iwasankitairi kaari-piro-siriri ikaratzi ikisi-matakiri.

¹⁶ Yokaiti kinkithata-kaanta-siwaitaniri, kisimatan-taniri inayitatzii. Oshiki ithaiya-kowaitantaka. Yantayitziro iniwitasiyitari irirori. Kantakaa-piro-waitaniri inayitzi. Inintakaakimiro iyomitaan-tziri inintzi yaantasi-waityaaro kiriiki.

Iyomitaaitziriri kimisantzinkari

§ 1:14 oshiki-pirori = 10,000; Imaninkariti = kitisiriri. Iroka okaratzi iñaanitakari Enoc, ti ompoñii-yaaro Sankinaritsi-piroriki, pasiniki sankinarintsi opoñaakaro, ipaitai-tziro “Isankinari Enoc.”

¹⁷ Irooma awirokaiti, notakoyitaní, pisirityaaro iyomitaa-yitakimiri pairani Intyaantaa-riti Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

¹⁸ Tima ikantayitaki irirori: “Apaata owiraanta-paakyaaroni intzimayiti thainkan-taniriiti, iriitaki antasiwaityaaroni iniwita-siyitari.”

¹⁹ Iriiyitakira kantakaarori inkisa-wakaan-taityaari, ap-atziro ikinkisiryaa-kotaro osaawi-sato. Ti inampi-siritanyaari Tasorinkantsi.

²⁰ Irooma awirokaiti, notakotaní, piwitsika-sirita-wakaitajyaa poisokirotan-tyaarori pinkimisanta-piinta-najiro Ñaantsi. Pamana-manati tsika okanta iyota-kayimiri Tasorinkantsi.

²¹ Oisokiro piwiro itakonka, oyaako piwiro inisironka Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari asi owairo yañaakaa-yitai.

²² Nisironka piyotajiri inkarati kisosiri-niinta-tsini.

²³ Pasini, pinkimita-kaantiro kapichi okantaka piwawisaa-kotan-taariri intaajyaami. Pasini, ontzimatyii pinisironka-yitajiri. Irooma iyaari-pironka, kisaniiinta piwiro. Ari pinkantairori ikithaatari ikaaripiro-siritan-takari, pinkimita-kaantiro pinkisa-niinta-tyiromi. Piwinkani piwiro iroka pimatziro = kari awiroka.

Owisiryaa-wintaantsi

²⁴ Awisiryaa-winta-jyaari yoka matzirori yaamaako-wintayitai airo atzipina-siri-waitanta, tima inkimita-kaantai ti amasiwaityaa, irootaki omatantari ankimosiriwintawaitajyaa atsipataari tzimatsiri iwaniinkaro. *

²⁵ Ankimosiriwinta-jyaari Pawa apanirota-tsiri, yotaniri, owawisaa-kotairi. Iriitaki yoka Pawa tzimatsiri iwaniinkaro, itkimosiriwintaitsiri, omapiro otzimi isintsinka, pinkathari-pirori inatzi, iriitaki itakaro itzimaki tikiramintha ontzimayiti maaroni, irojatzii ikanta iroñaaka, irasi iwajita-tyiironi. Omapirowí.

* 1:24 tzipina = antziwa

IÑAAKAI-TAKIRIRI JUAN

Iñaakan-takiri Jesús Saipatzii-totaari

¹ Iroka okaratzi iñaakan-takiri Pawa tsika ikanta-kota Jesús Saipatzii-totaari, iriira Pawa kantakaarori iyotantyaarori impiratani-payi tsika onkanta-kotyaa okaakitzi-matain-tsiri iñiitajiro. Irootaki ityaantan-takariri Pawa Imaninkariti inkamantiri Juan, impiratani Pawa.

² Iriitaki Juan kinkithata-kirori okaratzi iñaakiri. Iroka okaratzi ikinkithatakiri iñaani Pawa, irootaki inintakaan-takiri Jesús Saipatzii-totaari inkamantantiro.

³ Kimosirira inkantajyaa inkarati ñaanataironi iroka kamantaantsi, ari inkimiyityaari aajatzi inkarati kimisantironi. Kimosirira inkantajyaa inkarati monkarayitaironi okaratzi sankinatain-chari. Tima okaakitzi-mataki iñaantai-tyaarori.

Iwithaitari kimisantzin-kariiti karatatsiri 7 yapatoyitaka

⁴ Naaka Juan osankinatziro iroka. Awiroka nosankinatzi kimisantzin-kariiti karatatsiri 7 yapatoyitaka anta nasiyita-chari nampitsi saikatsiri Asia-ki. Tima añaatzi Pawa iroñaaka, iri itakaro pairani itzimaki, irootzi-mataki impiyi. Kaminthaa inkanta-yitaimi irirori, kamiitha isaikakaa-yitaimi anta. Ari inkimitaimiri aajatzi ipaitai-tziri "7 tasorintsi" itsipatakari inkitiki iwinkathari-mintoki.

⁵ Ari inkimita-jimiri aajatzi Jesús Saipatzii-totaari, tima iroopirori onatzi okaratzi iñaawaitziri. Iriitakira itanaarori yañaaji ikamawitaka, iriira pinkathari-wintairiri maaroni ikaratzi pinkathari-witachari aka kipatsiki. Iriitaki itakoyitairi arokaiti, ipyaako-yitairo ayaaripironka ikapathainkata-kiranki ikamawinta-yitai.

⁶ Iriitaki pinkatha-ritakaa-yitakairi. Iriitaki impirasorintsita-kaayitairi antawaitan-taaniriri Pawa Asitariri. Iriitaki otzimi-motairi iwaniinkaro, iriitaki pinkathari-pirota-tsiri. Irasi iwiro irirori. Omapirowí.

⁷ ¡Pamini! Yoka Saipatzii-totaari, inkinapaji minkoriki, maaroni iñiitawajiri.

Imatzityaaro iñiiri pathanka-mirikita-kiriri.

Yiraakoi-tajyaari maaroni aka kipatsiki, imatzityaaro kaari shininkata-wakaa-chani.

Ari onkantyaari. Omapirowí.

⁸ Iroka ikantzi Awinkathariti Pawa:

Naakataki osiyarori itarori sankinarintsi, Naaka osiyarori aajatzi owiraantarori.

Irirori, yitakaro pairani itzimaki, iriitaki piyaatsini apaata. Iriitaki Sintsi-pirori.

Iñaakantaka Itomi Atziri

⁹ Naaka Juan, pirintzi piwayitana pikimisantzin-karitaji, ari akarajuitaki amawitakiro akimaatsi-waitaka, ari atsipata-wakaa ipinkathari-winta-yitai Pawa. Ainiro nosaiki-ranki othampisiki ipaitai-tziri Patmos nokinkithatziro iñaani Pawa, nokamantantziro ikantakinari Jesús.

¹⁰ Okanta aparoni kitaitiri yapatowinta-piintaitari Awinkathariti, tzimatsi iñaakakinari Tasorinkantsi. Nokimakiri notaapiiki ipaita kantanari, ikimitakaro tyootaantsi iñaawaitzi,

¹¹ ikantakina: “Pisankinatiro onkarati noñaakakimiri. Iro pintyaan-tiniriri kimisantzin-kariiti karatatsiri 7 yapatoyitaka anta onasiyita-karori nampitsi saikatsiri Asia-ki. Tima iroka 7 nampitsi: Efeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, Laodicea.”

¹² Ari nopithokanaka notaapiiki naminiri ipaita ñaanatanari. Noñaatziri ootamintotsi-payi iwitsikai-tziri ooro. Ikaratzi 7.

¹³ Iro kantacha anta niyaankiniki ari isatikaka aparoni kimitakariri Itomi Atziri. Anaakiri iitziki iithaari. Ithaanotakari ichampyaari iwitsika-masii-tziri ooro.

¹⁴ Kitamaaro-powainka ikantaka iitoki, kimiwaitaka iroomi iwitzi ipiraitari, kitamaraa-niki okantaka iroowaitaki sharaka. Irooma irooki okimiyitakari paamari.

¹⁵ Poriryaa ikantayitaka iitzi, iriwaitaki iporiryaatzi kiriiki itayiitzi. Okimiwaitakaro iñaani opoimaatzi nijaa.

¹⁶ Yairikaki impokiro-payi irako-piroki, ikaratzi 7. Yoimisitowa-tzimaitaro ipaantiki kimitakarori sataamintotsi, apiminiti othoyimpitaki. Ikimitakari iporoki ikantaranki ooryaatsiri isiparyaa-pirotzi tampatzika-paiti.

¹⁷ Ikanta noñaakiri, tyaanakina nokamanaki. Iro kantacha yantanta-kanaro irako-pirori, ikantana: “Airo pitharowakaana, Naaka itarori, Naaka owiraantyaaroni.

¹⁸ Naakataki añaanita-tsiri. Nokamawitaka iro kantacha nasi nowajiro nañaaji. Naaka matzirori otzimi-motana nosintsinka nasitaryaan-tyarori ikyaa-piintai-tziro sarinka-winiki, aritaki onkantaki aajatzi nasitanajiro.

¹⁹ Pisankinatiro okaratzi piñaakiri, iro pitanyakyya okaratzi piñaakiri awisatsiri iroñaaka, ipoña onkarati piñiri awisatsini apaata.

²⁰ Ikaratzi ootamintotsi piñaakiri karatatsiri 7, iriira osiyakaa-wintariri kimisantzin-kariiti karatatsiri 7 yapatoyitaka anta onasiyita-karori nampitsi. Ikaratzi piñaakiri

impokiro nairikakiri nakopiroki, karatatsiri 7, iri osiyakaa-wintariri Maninkariiti tsipayitaariri kimisantzin-kariiti karatatsiri 7 yapatoyitaka.” *

2

Kamantaantsi ityaantai-takiniriri 7 yapatoyitaja kimisantzin-kariiti: Kamantaantsi ityaankai-takiri Efeso-ki

¹ “Iroka pisanakinati-niriri Imaninkariti kimisantzin-kariiti apatota-chari Efeso-ki. Iriira ñaanatziri airikakiriri 7 impokiro irako-piroriki, satikain-chari niyaanki ipaa-matakira 7 ootamintotsi. Ikantziri:

² ‘Noyotziro okaratzi pantayitziri, tsika pikanta pantawaitaki, okaratzi pamawitakiri. Pizamayitakari kaari-piro-siririiti. Piñaanta-yitaari paitasi-waita-chari, “Tyaanta-piroriiti” yomitaan-tasiwaita-chari. Piyotajiri awiroka thayinkari inayitatzii.

³ inatan-taniri pinatzi, amawiwaini pikantaka, oshiki pikimaatsi-waitaka iwasankitaa-wintai-tzimiro pawintaana naaka. Titzimaita pizamawaityaa. *

⁴ Iro kantacha, tzimatsi yotapain-chari, iro kaari kamiithata-tsini. Iroka okanta: Piwashaanta-nakiro awirokaiti pitakotanta, ti pantajiro pikimiwita-nakaro pairani.

⁵ Pinkinkithasiritiro tsika pikanta pairani owakira pikimisananaki. Piwashaantiro tsika pikanta iroñaaka, pimpyakotairo pantajiro tsika pikantanaka owakiraini pikimisananaki. Tima airorika piwashaantairo, ari nojata-sitakimi, naapithata-jimiri ootamintotsi saiki-mota-kimiri anta.

⁶ Iro kamiithatatsi pikisaniintakiro awirokaiti yantay-itakiri ikaratzi kimisanta-najiriri iyomitaan-tziri pairani Nicolás. Nomatzi-taikari naaka.

⁷ Kowirori inkimathatiro, inkimisantiri Tasorinkantsi iñaanatziri kimisantzin-kariiti. Tzimatsi-rika matakironi oitsinampaironi, ari nosinitairi iyaaro chochoki owañaantatsiri pankitain-chari itasorintsipathatiki Pawa.’ ”

Kamantaantsi ityaankai-takiri Esmirna-ki

⁸ “Iroka pisanakinati-niriri Imaninkariti kimisantzin-kariiti apatota-chari Esmirna-ki. Iriira ñaanatziriri itakarori, owiraantyaaroni aajatzi. Iriira ñaanatziri kamawitaincha iro kantacha añaaaji aajatzi. Ikantziri:

* **1:20** Tzimatsi kantatsiri yokaiti “Maninkariiti” ikinkithata-koitziri aka, iri-itaki atziri-payi ikaratzi jiwayitairiri kimisantzin-kariiti. Tzimayitatsi pasini kantatsiri, iriitaki iriipirori Maninkariiti. * **2:3** pawintaana = wairontsi

9 'Noyotziro okaratzi pantayitakiri, aajatzi pikimaatsi-waijiitari, noyotzitaro pikowityaa-waijiitzi, okantawitaka awiroka ashaaranta-siriri. Noyotzi aajatzi tzimatsi Judá-iti anta thaiyako-waita-kamiri. Ipaitasi-waitaka Judá-iti, Kamaari asiyita-kariri.

10 Airo pitharowanta-sitaro onkarati pinkimaatsityaari. Tima irootaintsi piñiuro tzimayitatsiri anta tsika inkarati yasita-kota-kaantiri Kamaari. Ari pisaikiri onkarati 10 kitaitiri pinkimaatsi-waityaa, iñaanta-sirita-tyaamira Kamaari. Iro kantacha ontzimatyii piriipiro-siriti awirokaiti pijatakairo onkanta-witakyaa iwaitimi, tima apaata aritaki nañaakaajimi, onkimiwaita-jyaaro namathai-yitaa-tyiimimi. †

11 Kowirori inkimathatiro, inkimisantiri Tasorinkantsi iñaanatziri kimisantzin-kariiti. Tzimatsi-rika matakironi itsinampairi iroka, airora iñaajiro inkimaatsi-waitajyaa yapiitajiro inkamaji.' "

Kamantaantsi ityaankai-takiri Pérgamo-ki

12 "Iroka pisankinati-niriri Imaninkariti kimisantzin-kariiti apatota-chari Pérgamo-ki. Iriira ñaanatziriri otzimimotziri isataa-minto apiminitatsiri othoyimpitzi. Ikantziri:

13 'Noyotziro pantayitzi, noyotzi pisaiki-motakiri ikaratzi ipinkathari-wintziri Kamaari. Iro kantacha noyotzimi aajatzi oisokiro piwakina pawintaana, ti piwashaantiro. Ti piwashaanta-nakiro awirokaiti okantawitaka iwamaawitai-takari Antipas noyimisantakaa-pirotani kinkithata-kota-kinari anta tsika isaiki Kamaari. ‡

14 Iro kantacha, tzimatsi yotapain-chari, iro kaari kamiithata-tsini. Iroka okanta: Tzimayitatsi pikarajiitzi kimitakariri Balaam iyomitaantzi. Tima pairani Balaam, iyomitaa-piintakiri Balac onkantyyaa inkaima-siryaa-ntyaariri Israel-iiti iwakaiyaari yatsipita-kayitani yasita-kayitariri pawaniro. Imayimpi-waita-kaakiri aajatzi.

15 Ari okimitakari tzimayitatsi aajatzi kimisanta-yitakirori iyomitaan-tziri pairani Nicolás.

16 ¡Piwashaantajiro! Airorika piwashaantziro, ari nojata-sitakimi nowayiritiri, iro nowayiritan-tyaariri sataa-mintotsi sitowatsiri nopaantiki.

17 Kowirori inkimathatiro, inkimisantiri Tasorinkantsi iñaanatziri kimisantzin-kariiti. Tzimatsi-rika matakironi itsinampairi iroka, ari nonpakiri iyaaro omanaa-ntsitatsiri ipaitai-tziri pairani "paitama". Ari nonpakiri aajatzi aparoni kitamaarori mapi tsika osankinataka owakirari

† 2:10 amathairintsi ‡ 2:13 Kamaari = Mishatantaniri

wairontsi kaari iyotaitzi, apatziro iyotajiro aakironi iroka mapi.' " §

Kamantaantsi ityaankai-takiri Tiatira-ki

18 "Iroka pisankinati-niriri Imaninkariti kimisantzin-kariiti apatota-chari Tiatira-ki: Iriira ñaanatziri Itomi Pawa, kimitakariri irooki paamari, poriryaatain-tsiri iitziki. Ikantziri:

19 'Noyotziro pantayitziri, pitakoyitantaka, pinkimisan-taki, pantawaitaki, kamaitaniri pinaki. Aikiro pakowintatyaaro iroñaaka panaakaa-nakiro pikantawita pairani.

20 Iro kantacha, tzimatsi yotapain-chari, iro kaari kamiithata-tsini. Iroka okanta: Paapatyaakaro awirokaiti kooya paitachari Jezabel. Okantzi iroori kamantan-taniro onatzii, iro kantacha okaratzi oyomitaan-takiri iroori, oshiki oitzinampa-siritakiri nompiratani. Iro opoñaantari owakaayitakari yatsipita-kaitani yasita-kayitariri pawaniro. Omayimpita-kaawai-yitakiri aajatzi.

21 Osamani noyaako-witakaro owashaantairo mi antay-itakiri, iiro kantacha ti oninti owashaantiro omayimpi-waitzi.

22 Airorika owashaanta-sitaaro, ari nomantsiyaa-kiro tsika omayimpitanta-piintaki, ari onkimaatsi-waityaari. Ari nonkimitaa-kiriri inkarati mayimpita-kironi.

23 Ari napiroyitajiri ikaratzi oyomitaa-yitakiri. Iro ompoñaan-tyaari iyotaji maaroni kimisantzin-kariiti naakataki oyosiritziri maaroni, noyotzi opaita ikinkisiryayitari, noyotzi opaita ikima-siri-yitziri. Ari onkantyaa noipyaan-tyaamirori okaratzi pantayitakiri awirokaiti.

24 Irooma awirokaiti, yotapain-chari anta Tiatira-ki kaari kimisanta-kironi okaratzi oyomitaan-tasiwitakari, airo nokisathatzimi. Tima ti pisintsiwinta-waityaaro okaratzi oyomitaan-tasiwitakari ipaitai-tziri "imanakaapirotani Kamari."

25 Iro kantacha awirokaiti ontzima-tyiira poisokirotyaana irojatzi nompian-takyaari.

26 Tzimatsi-rika matakironi itsinampairi imonkaratiro noñaani irojatzi owiraanta-paakyaaroni, aritaki nomatakaakiri impinkathari-wintairi apaata atziri-payi.

27 Ari osiyakyaaro ikimitaakina Asitanari naaka, imatakaa-kinaro ipinkatha-ritakaakina, ari inkimitaa-jyaari aajatzi iriroriiti impinkatha-ritakai-tairi.

Ari ijiwatan-tajyaari irasiro-kotziti.

Irijatzi apirotairini ikisaniintani, inkimita-kaantajiri iporokai-tziro kowitzi.

²⁸ Aritaki nopajiri naaka osiyakariri impokiro parya koñaata-paintsiri.

²⁹ Kowirori inkimathatiro, inkimisantiri Tasorinkantsi iñaanatziri kimisantzin-kariiti.' "

3

Kamantaantsi ityaankai-takiri nampitsiki Sardis

¹ "Iroka pisankinati-niriri Imaninkariti kimisantzin-kariiti apatota-chari nampitsiki Sardis. Iriira ñaanatziri ipaitai-tziri '7 tasorintsi,' itzimi airikiriri 7 impokiro. Ikantziri: 'Noyotzimiro pantayitakiri, iwaitaita-kaantai-tziri "añaasiriri," tima ti ari pinkantyyaa, kamasiriri pinayitzi.

² Pisakii-siritai. Piñaa-sintsityaa airo pikama-siritanta. Tima Pawa iñiuro okaratzi pantziri ti pimonkaratiro inintakayimiri.

³ Pinkinkithasiritiro ikamantai-takimiri pairani, pimonkaratiro. Piwashaantiro panta-piintakiri. Airorika pisakisiriitai, ari nomapoka-pajimi nompiyaji-rika, nonkimityaari imapokantzi aparoni kosintzi.

⁴ Iro kantacha tzimatsi kapichiini anta pinampiki Sardis matakirori ikiti-siritzi. Iriiyitaki kimitakariri kaari oipatsitironi iithaari, irootaki ikamitan-taariri yokaiti onkantyyaa intsipatan-tajyaanari nokithaataro kitamaarori.

⁵ Intzimi-rika matakironi itsinampairo, aritaki nonkithaatajiri kitamaarori. Airo noshitziro iwairo itsipataari isankinata-kotaka inkarati añaaniyitaa-tsini. Ari nonkantajiri Asitanari, aajatzi Maninkariiti: "Ikimisantaana yoka."

⁶ Kowirori inkimathatiro, inkimisantiri Tasorinkantsi ikantziriri kimisantzin-kariiti.' "

Kamantaantsi ityaantai-takiri Filadelfia-ki

⁷ "Iroka pisankinati-niriri Imaninkariti kimisantzin-kariiti apatota-chari Filadelfia-ki:

Iriira ñaanatziri Tasorin-tsita-tsiri, Iroopirori.

Iri iñaanatziri iwaitakiri iminkyaa-yitairi atziri-payi, irijatzi tzikayitairini kaari isinitaiti inkyyaayiti.

Ari inkimita-jyaari piwaisatzitini David.

Tikatsira sintsithatirini minkyaan-taatsiri, tzikayitan-taatsiri aajatzi.

Iroka ikantziri:

⁸ ‘Noyotziro pantayitziri. Pamini. Nosinitakimi pinkyii, tikatsi tzikawa-kimini. Iro nomatakimiri tira paawyaa-siri-waijiiti, iro kantacha pimonkarata-kinaro noñaani, ti inkimaitimi pinkanti: “Ti yasityana Pawa.”

⁹ Iriima yokaiti kantasi-waita-chari: “Naaka Judá-iti.” Kaari-tzimaita Judá-iti, tima iriitaki yasiyitari Kamaari. Irootaki nontyirowa-kaanta-jyaariri apaata impinkathayitaimi. Ari iyotajiri omatatyaa notakotakami. *

¹⁰ Pimonkaratakiro nokaman-takimiri, nokantaki: “Pinkisa-siwai-nityaa.” Irootaki naamaako-wintan-tyaamiri airo iñaanta-siritan-taitami. Tima kapichita-paaki iñaantai-tantyaariri ikaratzi nampiyitarori kipatsiki.

¹¹ Irootzi-mataki nompiyaki. Oisokiro piwirowa pikimisan-takiri, airo pampinaa-siwaitanta panintaa-jyaaro impinaitajimiri, onkimiwaaityaaro yamathaitaa-tyiimimi. †

¹² Intzimi-rika matakironi itsinampairo iroka, ari nonkimita-kaantajiri tzinkamitsi otzinampitzirori itasorintsi-wankoti Pawa. Irasi iwiro isaikaji. Ari nonkinta-kota-jiniri iwathaki iwairo Pawa, ari iyoitajiri Pawa asitaari. Ari nonkinta-kota-jiniri iwathaki owairo owakirari Aapatyaawini, ari iyoitajiri isaikaji yoka inampiki Pawa, otzimi ariitaa-chani osaawiki ompoñaajyaaro inkitiki. Ari nonkinta-kota-jiniri aajatzi iwathaki owakirari nowairo.

¹³ Kowirori inkimathatiro, inkimisantiri Tasorinkantsi ikantziriri kimisantzin-kariiti. ’ ”

Kamantaantsi ityaankai-takiri Laodicea-ki

¹⁴ “Iroka pisankinati-niriri Imaninkariti kimisantzin-kariiti apatota-chari Laodicea-ki. Iri ñaanatziri ipaitaitziri ‘Omapirowí,’ iriitaki yawintaa-sirita-piintaitari iñaawaitzirora iroopirori. Iriira ñaanatziriri iwitsikakaitakiri pairani iroka kipatsi. Iroka ikantziri:

¹⁵ ‘Noyotziro pantayitziri. Pikimitakaro kaari saawaata-tsini, kaari katsinkaata-tsini. Nonintziri naaka saawaari. Airorika osaawatzi, katsinkaari nonintzi.

¹⁶ Irooma pikimitaro iimpaari nijaa, ari nookamaran-kakami.

¹⁷ Pikanta-piinta-jiitzi awirokaiti: “Ashaarantakana, tikatsi nonkowityaaji.” Iro kantacha tira ari pinkantyyaa, owasiri-waitaniri pinatzii, manintaari, asinonkainkari, mawityaakiri, sapoka-mirikiri.

¹⁸ ontzimatyii pinkimita-kaantairo pamanantaa-tyiirimi nooroti itzimi itayiitakiri imporiryaa-pirotan-tyaari. Aritaki pimatajiro pashaarantyyaa. Pinkimita-kaantairo

* 3:9 Kamaari = Mishatantaniri † 3:11 amathairintsi

pamanantaa-tyiromi kitamaarori noithaari, airo pisapokamiriki-waitanta, pipasiki-winta-waitakari. Pinkimita-kaantiro pamanantaa-tyiromi naawintaro pisita-kotan-tajyaari pimawityaaki-waitaki.

¹⁹ Iro namitari naaka nokisathatziri notakotani, nowasankitairi. Ontzima-tyiira piriipirotai awirokaiti, pimpiya-siri-yitai.

²⁰ Pamini, kimiwaitaka nonkatziya-tyiimi intakiroki nokaimi nonkyaan-tyaari. Tzimatsi-rika kimakinari inthomponta, isinitana-rika nonkyii, aritaki antsipata-wakai-yaari akyoota-wakaiyaa.

²¹ Intzimi-rika matakironi itsinampairo iroka, aritaki intsipata-jyaana nompinkathari-wintanti. Tima nomatakiro naaka nomatakiro noitsinampairo, notsipataari isaikamintoki Asitanari nopinkathari-wintantaji.

²² Kowirori inkimathatiro, inkimisantiri Tasorinkantsi ikantziriri kimisantzin-kariiti.' "

4

Kimosiriwintaantsi inkitiki

¹ Okanta okarata-paaki iroka, noñaatzii asitaryaanaka inkiti. Irijatzi apiitapajiro iñaanata-paana noñaakiri inkaaranki poimata-paintsiri ikimitari tyoorintsi. Ikantana: "Thami jinoki ari noñaakai-mirori onkarati awisatsini apaata."

² Ikanta nojasirin-katanaki jinoki, noñaakiro saikamintotsi, osiyawaitakaro isaikanta-piintari pinkathari-pirori, owaniinka okantaka. Tzimatsi aparoni saikantakarori.

³ Tima yoka saikain-tsiri siparyaa ikantaka, isiyakaro potsitakiri mapi karinikita-tsiri. Itapotakari oyi isaikamintoki, ikimiwaitakaro oyi natsiryaakiri mapi karinikita-tsiri. *

⁴ Tzimatsi aajatzi okaratzi 24 saika-mintotsi anta, irootaki osatika-kiriri niyaankiniki saikain-tsiri. Ari isaikayitakiri antari-konaiti, kitamaaro okantayitaka iithaari, ooro inayitaki yamathairi.

⁵ Nokimakiro ookatha-rontsi otzimi morikanain-tsiri opoñaanakaro saika-minto-tsiki. Tima tzimatsi anta 7 ootamintotsi waamatain-chari, iriitaki omontitakari saikamintotsi. Iriitaki osiyakaa-wintariri Itasorintsiti Pawa, karatatsiri 7.

⁶ Tzimatsi inkaari omontitakari saika-mintotsi, kitijaa-niki okantaka. Tzimatsi 4 inkiti-wiri katziyain-chari, iriitaki

* 4:3 potsitakiri karinikita-tsiri = jaspe, cornalina; natsiryaakiri karinikita-tsiri = esmeralda

tapotakirori iroka saika-mintotsi. Iro kantacha yoka inkiti-wiri otzimi oshiki irooki, irootaki yaminantari tsika-rikapayi, yaminantaro aajatzi itaapiiki. †

⁷ Aparoni inkiti-wiri isiyakari kashikari. Pasini isiyakari antari ipiraitari. Pasini atziri-poro inatzi. Iriima pasini isiyakari itzironka-waita pakitha. ‡

⁸ Ipoña-sitaka otzimayitanaki isiwanki yoka inkiti-wiri, 6 isiwanki tzimayita-naintsiri. Otzimi oshiki irooki iwathaki, otzimitanaka irooki inthomponta iwathaki. Iri-itaki aakowinta-nakarori ipanthes-piintaki, kitaitiri aajatzi tsitiniri, ikantzi:

Tasorintsi, Tasorintsi, Tasorintsi inatzii Pawa, Sintsi-pirori. Iriitaki añatzi iroñaaka, iri itakaro pairani itzimaki, irootzi-mataki impiyi.

⁹ Ari ikanta-piintatyaa yokapayi inkiti-wiri iwisiryaaawintari saikain-tsiri, añaanita-tsiri, ikantajiitzi: “otzimi-motzimi awiroka piwaniinkaro.” Ikanta iñaakan-takiro yokaiti ipinkathata-piintakiri, ipaasonkita-piintakiri,

¹⁰ imatanakiro aajatzi 24 antari-konaiti ityirowa-sitanakari saikain-tsiri, añaanita-tsiri. Iwisiryaaawinta-nakari, yamathairyii-mota-nakari ipanakiri yamathairi pinkathari isaikakira. Ari iñiitziroori omapiro ipinkatha-ritzi yoka saikain-tsiri, tima imatawitaro antari-konaiti ipinkathari-wintantzi irirori. Ikantajiita-nakiri:

¹¹ ¡Nowinkathariti! ¡Pawá!

Irootaki kamiithatatsi otzimi-motzimi awiroka piwaniinkaro, pinkatha iwaitzimi, otzimi-motzimi pisintsinka.

Awiroka owitsika-yitakiro maaroni, tima awiroka nintasitain-chari ontzimayiti piwitsikani.

5

Sankinarintsi aajatzi Ipiraitari

¹ Noñaatziiri yoka saikaintziri saika-minto-tsiki, yairikaki irako-piroki aparoni sankinarintsi. Kamiitha apinaitaka, 7 okaratzi yapiitai-takiro intsirikai-takiro airo yapinai-ryaan-taitaro.

² Noñaatzii aparoni Maninkari tzimatsiri isintsinka, sinchiinka ikanta iñaawaitzi, ikantzi isampitantzi: “¿Paitama isinitai-takiri intsirika-ryiuro iroka sankinarintsi, impoña impinai-ryiuro?”

³ Tikatsi yaminaitiri isinitaitiri impinai-ryiuro iñaanatiro. Ti intzimi inkitiki, tikatsi aajatzi kipatsiki, ari okimitakari sarinka-winiki, ti intzimi ampinai-ryiironi iñaanatiro.

† 4:6 kitijaa-niki = cristal ‡ 4:7 antari ipiraitari = becerro, toro, sirampari vaca

⁴ Antaroiti niraanaka, tima tikatsi matironi impinai-ryiuro iñaanatiro.

⁵ Ari ikantana aparoni antari-kona: “Aritaki piraaka. Pamini. Tzimatsi matzirori otzimi-motziri itasorinka, iriitaki matironi intsirika-ryiuro, impinai-ryiuro. Iriitaki aparoni charinita-kariri Judá, ipaitai-tziri ‘Kashikari.’ Irijatzi charinita-kariri David. Iriitaki isinitaitaki imatiro.”

⁶ Opoñaasitaka noñaaki aparoni ipiraitari. Ikatziyaka niyaankiniki osaikaki saika-mintotsi, isatikakari inkiti-wiriiti, aajatzi antari-konaiti. Kimiwaitaka yoka Ipiraitari aritaki iwamaawitai-takari pairani. Tzimatsi okaratzi 7 ichii. Tzimatsi aajatzi 7 irooki. Iriira siyakaa-winta-chari 7 Tasorintsi, ikaratzi iñiitairi maaroni kipatsiki. *

⁷ Ikanta Ipiraitari ijata-sita-nakiri saikain-tsiri iwinkathari-mintoki, yaapaakiro sankinarintsi yairikakiro irako-piroki.

⁸ Tima maaroni yoka 4 inkiti-wiri aajatzi antari-konaiti, ityirowa-sita-nakari Ipiraitari, ipinkathata-nakiri. Tzimayitatsi iwiyompi-minto-payi. Tzimayitatsi ikasankainkariti itaayitakiri iwitsika-nakita-sitakiro ooro, iwayitakiro anta. Tima iroka kasankainkari irootaki siyakaa-winta-chari yamana-manatani ikaratzi yasiyitaari Pawa. †

⁹ Ari ipanthai-tanakiro owakirari panthaantsi, ipanthaakotziri ipiraitari, ikantzi:

Awiroka iriipirori, isinitai-tzimi pairikiro sankinarintsi,
awiroka ontsirika-ryaironi,

Awiroka kapathai-nkataintsi yatsipita-kaitakami, pipinako-wintajiri atziri-payi yasitan-taariri Pawa.

Aripaiti yasiyitaari Pawa ikaratzi shininkata-wakai-yitachari tsika-rika-payi, ikaratzi kimathata-wakaarori iñaani tsika-rika-payi, ikaratzi nampiyitarori tsika-rika anta, ikaratzi ipinkathari-wintai-tziri tsika-rika-payi.

¹⁰ Awiroka kantakaarori ikimitan-taariri Ompiratorintsitaari, ipinkathari-wintziri Pawa.

Iriiyitakira pinkathari-wintairini osaawi-satziiti.

¹¹ Opoñaasitaka noñaaki oshiki Maninkariiti piyotzi-Winta-paakarori saika-mintotsi, tsika isaikaki inkiti-wiriiti aajatzi antari-konaiti. Ari ipiyo-piro-jiita-paaka oshiki, oshikini Maninkariiti.

¹² Ikantajiitzi:

Yoka ipira yatsipita-kaawitai-takari, iriira iriipirota-tsini ontzimi-motan-tyaariri itasorinka, iwaararo,

* 5:6 Ipiraitari = cordero † 5:8 yasiyitaari Pawa = kitisiriri

iyotani, isintsinka, ipinkathanka, iwaniinkaro, aajatzi
iwisiryaaawintanka. ‡

¹³ Nokimatzi ipanthaa-jiitanaki maaroni saikantarori inkiti,
kipatsi, inkaari, sarinka-wini. Ikantajiiiti:

Yoka saikaintsiri saika-minto-tsiki, itsipatakari ipiraitari,
wisiryaaawintaari inatzi, pinkathataari inatzi, otzimi-motziri
iwaniinkaro,

ipinkathari-wintantzi, irasi iwiro.

¹⁴ Iriira inkiti-wiriiti apiiyapiitzirori ikantzi, “Omapirowí.”
Iriima antari-konaiti otyirowa ikantajiiitaka ipinkatha-
jiitari yoka kanta-jitaa-chani.

6

Intsirika-yiitakiro

¹ Opoñaá noñaakiri Ipiraitari intsirika-ryaanakiro
itanakarori intsirikai-takiro. Ari isinchiin-katanaki
iñaawaitanaki aponi inkiti-wiri karatatsiri ⁴,
okimiwaitakaro ookatha-rontsi, ikantzi: “¡Pimpoki!” *

² Naminaki, noñaatziiri isiyapaaka aponi kitamaarori
ikyaakoitari, tzimatsi kyaakota-kariri yairikakiro
iwyaamini. Yamathaitai-tawakiri, jataki iwayerityaa,
yapirotanti. †

³ Ipoñaá Ipiraitari intsirika-ryaanakiro pasini, apitita-
tsiri. Ari iñaawaitanaki pasini inkiti-wiri karatatsiri ⁴,
ikantzi: “¡Pimpoki!”

⁴ Ari isiyapaaka pasini ikyaakoitari kityonkari,
ipaitawakiri antaroiti wisa-mintotsi kyaakota-kariri. Iri
iwaitaki iwashaanta-kairi atziri-payi isaiki kamiitha
kipatsiki. Irojatzii opoñaan-tanakari iwamaa-wakaiyita.

⁵ Ipoñaá Ipiraitari intsirika-ryaakiro pasini, mawatatsiri.
Ari iñaawaitanaki pasini inkiti-wiri, ikantzi: “¡Pimpoki!”
Naminaki, noñaatziiri isiyapaaka pasini ikyaakoitari potsi-
tari, yairikaki imonkara-minto kyaakota-kariri.

⁶ Nokimatzi iñaawaita-naintsiri ikatziya-jiitaka inkiti-
wiri, ikantaitzi: “Pimpimantayiti kapichiini piwankiri,
pimpinatakaa-pirotyaaro, tima ti ontzima-piroti. Ari-
taki paaki oshiki kiriiki aponi kitaitiri, irojatzii iñiitan-
takyaaarori antaroiti tashitsi. Iro kantacha airo pi-
waaripirotzitaro pankirintsi tsika yaayitai-tziro iraitsiri,
tsika yaayitai-tziro aajatzi yiinkantsi.” ‡

‡ 5:12 ipira = Cordero * 6:1 Ipiraitari = Cordero † 6:2 ikyaakoitari =
caballo, mora ‡ 6:6 Iro ikantai-takiri aka: “Pimpimanti apapona-roini opani
trigo onkarati ompinatyya aponi kiriiki denario. Pimpimanti mawapona-roini
opani cebada onkarati ompinatyya aponi kiriiki denario.”

⁷ Ipoña a Ipiraitari intsirika-ryaakiro pasini. Ari iñaawaitanaki pasini inkiti-wiri, ikantzi: “¡Pimpoki!”

⁸ Naminaki, noñaatziiri isiyatai-paaka pasini ikyaakoitari kitiriri, ipaitai-tziri “Kaamanitaantsi” kyaakota-kariri. Ari itsipatakari ipaitai-tziri “Sarinka-wini.” Yoka ipaitai-tziri “Kaamanitaantsi” isinitai-takiri iwamaayiti oshiki osaawisatziiti. Tzimayitatsi iwamaakaan-takiri iwisantantaityaari sataa-mintotsi, tzimayitatsi aayitiri itashi, pasini aayitakiri mantsiyarintsi, pasini yatsika-yitiri katsimari piratsi. §

⁹ Ipoña a Ipiraitari intsirika-ryaakiro pasini. Noñaatzii oponkitziki taamintotsi isiri-payi ikaratzi iwamaawintaitakiri yiriipirotsi ikinkithata-kotairo iñaani Pawa.

¹⁰ Iriitaki kaimayita-naintsi sintsiini, ikantajjiitzi: “Nowinkathari-piroti, Tasorintsi, Iriipiroti. ¿Tsika-paitima onkarati piyaawintyaa onkantyyaa pinkisako-wintantyaanari, piwasankitaa-yitajiri osaawisatziiti?”

¹¹ Ipoña a ipaitakiri kitamaarori kithaarintsi inkithaatyaa, ikantziri: “Pijatakairo pimakoryaawaki irojatzi yariitantakyaari pirintziiti pikaratziri pantawaitaki. Tima ontzi-matyii iwamaitiri iriroriiti inkimita-kotyaaamiro awirokaiti.”

¹² Noñaatziiri Ipiraitari intsirika-ryaakiro pasini, oyota-paaka aparoni inthonkan-tyaarori. Ari omapoka-nakari antaroiti onikaro. Tsiwaki-matanaki ooryaatsiri, tsitiniki okantanaka. Kityonka ikantanaka kasiri ikimita-nakaro iraaantsi. *

¹³ Ari ithopiryaa-yitanaki impokiro, ikimiwaita-nakaro oparyiikitzi irakakiri chochoki otika-kitziro antaroiti tampyaa. †

¹⁴ Ti onkoñaatanaji inkiti, okimiwaita-nakaro apinaitaranki antaroiti tsipana. Ti iñiitajiro otzisi-payi ithonka otaranka-yitanaki aajatzi othampisi-payi.

¹⁵ Omanajiitanaka atziri-payi impirita-moroki. Ari ikaratzi imanajiitanaka maaroni, pinkathariiti, iriipiroriiti, ijiwari-payi owayiriiti, ashaaranta-niriiti, sintsiiriiti, ompirataariiti, saikasi-waita-niriiti, maaroni.

¹⁶ Yokaiti manayita-nainchari ikaima-kaimata-nakiro otzisi, mapipayi, ikantzi: “Patsinaka-jjitina. Pimanina airo noñaantari saikain-tsiri iwinkathari-mintoki. Pimanina airo noñaantaro iyatsimanka Ipiraitari.

¹⁷ Tima monkara-paitita-paakaa iyatsimanka. ¿Tzimatsima amawitaironi?”

§ 6:8 tzimayitatsi = 1/4 * 6:12 tsitiniki okantanaka = okimitaka mirimasita-tsiri kithaarintsi † 6:13 chochoki = higuera, higo

7

144,000 ikaratzi ikintako-tamakoi-takiri

¹ Okanta okarata-paaki iroka, noñaaki ikatziyayita 4 Maninkariiti tsika-rika owachintitapaja kipatsi. Iriitaki otamakatakairori antaroiti tampyaa. Iro kaari iñaitantaro otamakata-kairo inkaari, ti iñiitiro aajatzi owaraa-pana-yitiro osi inchato.

² Ipoña noñaaki aajatzi pasini Maninkari itonkaa-paaki isitowa-kirotziro ooryaatsiri. Iriitaki amakirori ikintako-minto Pawa, Añaanita-tsiri. Sinchiinka iñaanata-pakiri 4 Maninkariiti. Tima yokaiti 4 Maninkariiti, otzimimotziri isintsinka, isinitai-takiri iyaaripirotziro kipatsi aajatzi inkaari.

³ Ikantapaakiri: “Apaata pikaaripirotziro kipatsi, inkaari, inchato-payi, nopothota-wakiriita nonkintako-tamakotantyaariri impira-yitaari Pawa.”

⁴ Nokimatzi aparani kinkitha-waita-kota-nakiriri ikaratzi ikintako-tamakoi-takiri. Ikarajitzi 144,000. Iriiyitaki karatatsiri 12 inasiyitaja icharini-yitari Israel.

⁵ Ikintako-tamakoitaki 12,000 icharini-payi Judá, 12,000 icharini-payi Rubén, 12,000 icharini-payi Gad,

⁶ 12,000 icharini-payi Aser, 12,000 icharini-payi Neftalí, 12,000 icharini-payi Manasés,

⁷ 12,000 icharini-payi Simeón, 12,000 icharini-payi Leví, 12,000 icharini-payi Isacar,

⁸ 12,000 icharini-payi Zabulón, 12,000 icharini-payi José, 12,000 icharini-payi Benjamín.

Kitamaaro-yitain-tsiri ikithaa-yitaka

⁹ Okanta okarata-paaki iroka, noñaatzii ipiyojuitaka atziri-payi. Tima oshiki-piro ikantaka, tikachaa-jaini matironi iyotiri tsika-rika ikarajitzi. Iriiyitakira poñaayitain-chari tsika ipinkathari-wintzi-taikari tsika-rika-payi, shininkata-wakaa-chari tsika-rika-payi, nampitzi-yiwitarori tsika-rika-payi, kimathata-wakaarori iñaani tsika-rika-payi. Yoka atziri-payi, iriitaki katziyi-mota-kariri saikain-tsiri iwinkathari-mintoki aajatzi Ipiraitari, kitamaaro ikantayitaka ikithaa-yitaka. Yairika-yitaki kompirosi-pina.

*

¹⁰ Tharowinta ikantajuitaka, ikaimajitzi ikantzi: Iriira Pawa wawisaa-kotan-tatsiri, iriitakira saikain-tsiri iwinkathari-mintoki, itsipatakarri Ipiraitari.

¹¹ Ipoña ityiirowa-jiitanaka tapothaita-kirori pinkathari-mintotsi. Yoka ikarajitaki: Maninkariiti, antari-konaiti

aajatzi inkiti-wiri-payi karatatsiri 4. Iwisiryaawinta-nakari Pawa,

¹² ikantajijitzi:

“¡Omapirowí! Tharowintaari inatzi irirori, otzimi-motziri iwaniinkaro, yotaniri inatzi, paasonkitaari inatzi, pinkathataari inatzi, tzimatsi itasorinka aajatzi isintsinka. Asi owairo awisiryaawinta-jyaari Pawa. Omapirowí.”

¹³ Ipoñaa iñaanata-nakina aparoni antari-kona, ikantzi isampitana: “¿Paitama yokaiti kitamaaro-thaitain-tsiri ikithaataka? ¿Tsikama ikinapaakika?”

¹⁴ Ari nokanta-nakiri naaka: “Taanitya, piyotziro awiroka nowinkathariti.” Ipoñaa ikantanakina irirori: “Iriiyitakira ñaayita-kirori ‘Antaroiiti Kimaatsi-waitaantsi.’ Okimiwaitakaro inkiwayitan-takyaaromi iithaari iriraani Ipiraitari, irootaki kitamaaro-piro-masita-kairori.

¹⁵ Irootaki imatantaarori yoitsinampairi yokaiti ikatziyi-motaari Pawa isaika-mintoki. Irasi iwiro kitaitiri aajatzi tsitiniri yantawaitainiri itasorintsi-pankotiki. Yoka saikain-tsiri iwinkathari-mintoki, ikimitaaro iriimi katziyathaantitain-chani, yaimpiyaari yokaiti.

¹⁶ Airo itasha-niinta-waitaji, airo imiri-niinta-waitaji, airo ikimaatsi-waitaari ooryaatsiri, airo yatsipi-waitaaro amasawirintsi.

¹⁷ tima yoka Ipiraitari, tsipata-kariri saikain-tsiri iwinkathari-mintoki, iriitakira aamaako-winta-jyaarini, inkimita-kaantairi yaamaako-wintaitari ipiraitari, iriitaki aayitairini yirakajiri nijaa añaakaan-tatsiri. Tima Pawa oshiprotairini, yiraawai-yitaka.”

8

Karatapain-tsiri 7 intsirikai-takiro

¹ Ikanta Ipiraitari, intsirika-ryaakiro pasini karatapain-tsiri 7 intsirikai-takiro. Osamani kapichiini imairitaitapaintzi inkitiki, tikachaa-jaini aparoni ñaawaita-tsini. *

² Ipoñaa noñaakiri 7 Maninkari itsipata-piintakari Pawa. Ipaitakiri tyoomintotsi.

³ Ipoñaa ipokapaaki pasini Maninkari, ikatziyi-motaapaakaro taamintotsi, yairika-nakitakiro iwitsikai-tziri ooro. Yoka Maninkari, ipaitawakiri oshiki kasankainkari intaantyaaro yairika-nakitakiri. Ari okonowakaro yamanani atziri-payi yasiyitaari Pawa, kimiwaitaka ompiyota-kyaami taaminto-tsiki. †

* 8:1 Ipiraitari = Cordero; osamani kapichiini = 1/2 hora. † 8:3 yasiyitaari Pawa = kitisiririiti

⁴ Okanta otaanaka kasankainkari anta yairika-nakitakiri Maninkari, katziyai-nkatanaka oyachaari okonowai-nkatanakaro yamanani yasiyitaari Pawa, oshiki onimotakiri.

⁵ Ipoñaa yoka Maninkari airika-nakitakiro itaaminto, yaaki owaamari-minkiti taamintotsi, ititakiri yairika-nakitakiri. Yookakiri kipatsiki. Ari omapoka-nakari kampinii-nkata-naintsiri, antaroiti ookathatanaka, antaroiti onikanaka aajatzi.

Tyoomintotsi-payi

⁶ Owitsika-jiitanaka ⁷ Maninkari intyoojiiti.

⁷ Ari yitanakaro aparoni Maninkari ityootanaki, omapoka-sita-paaka ookathatanaka, oparyaa-paaki kipatsiki sharaka okonowa-nakaro iraantsi. Otaapaakiro kipatsi. Iro apirotyaami kashitani kipatsi ontayaa inchatopayi, aajatzi inchasi-payi. †§

⁸ Ipoñaa ityootanaki pasini Maninkari, omapoka-sitanaka otonkanaki kimitakarori antaroiti otzisi, sitowanaki paamari ookapaaka inkaariki. Iro apirotyaami kashitani kipatsi tsika otzimayitzi nijaa aajatzi inkaari-payi okimitanakaro iraantsi.

⁹ Iro yapirotyaami inkamayitimi kashitani ikaratzi saikayitan-tarori inkaari, iro apirotyaami kashitani antaroiti amaatako-mintotsi-payi.

¹⁰ Ipoñaa ityootanaki pasini Maninkari, omapoka-sitanaka ithopiryaanaki impokiro, paama ikantanaka irojatzsi tsika otzimayitzi nijaa, iro apirotyaami kashitani antaraani, aajatzi tsika ikaapiintaitzi nijaa.

¹¹ Yoka impokiro paryaanain-tsiri kipatsiki ipaitai-tziri "Kipisiri." Tima kipishaa ikantapaakaro maaroni nijaa tsika oparyaa-yitaki ipomiki. Iro apirotyaami kashitani kipatsi inkamayitimi atziri opiyakiri irakirora nijaa.

¹² Ipoñaa ityootanaki pasini Maninkari, omapoka-sitanaka itsitini-kitanaki ooryaatsiri, iro apirotyaami kashitani ti ooryaaji kitaitiri. Ari ikimita-nakari kasiri aajatzi impokiro, ti yoorintajyaa tsitiniriki.

¹³ Nokimatzii poimata-paintsiri yarapaaki inkitiki, noñaatziiri pakitha inatzi, ikantapaaki ikawinthaatzi: "¡Ñaamisa, ñaamisa, ñaamisa, inkanta-machiitiri inkarati nampita-jyaaroni kipatsiki, iriitaki atsipityaaroni yotapainchari intyootawaji mawa Maninkari-payi!"

† § 8:7 ookathatanaka = oparyaa-paaki paamari § 8:7 iro apirotyaami kashitani = 1/3

9

1 Ipoñaa ityootanaki pasini Maninkari. Noñaatzii ithatyaanaki osiyakariri impokiro irojatzii kipatsiki. Iriira isinitaitaki yasitaryairo omorona inthopointa-pirota-tsiri.

2 Ikanta yasitaryaakiro, ari ositowain-katanaki kachaari, iroowaitaki okantaranki antaroiti ootaantsi. Anaanakiri ooryaatsiri aajatzi tampyainka.

3 Ari isitowa-nakiri kachaariki oshiki tsinaro-niro, ikimita-paakari ikintantzi kitoniro.

4 Ti isinitaitiri iwaaripirotiro pankirintsi, inchasi-payi, inchato-payi. Apatziro ikintayita-paakiri atziri-payi kaari ikintako-tamako-yitzi Pawa.

5 Yokapayi tsinaro-niro, ti isinitaitiri iwamairi atziri-payi ikintayitakiri. Intaini ikimaatsita-kaayita-sitakari ikaratzi 5 kasiri. Antaroiti ikatsitzi-motakiri, iroowaitaki iyatsinka kitoniro.

6 Oshikira inkimaatsi-waityaa atziri-payi, inintawityaa inkama-pithatiri, airo okanta-tzimaita.

7 Yokapayi tsinaro-niro ikimita-kotakari ikyaakoitari iñaanta-kaitari iwayirityaa, yamathai-yitakari ooro. Atziri-poro-waitaki ikantayitaka. *

8 Santha-pitaisi okanta iisi, iroowaitaki oisi kooya. Antaro-payi iraike iroowaitaki iraike kashikari.

9 Kimiwaitaka ikithaata-karomi asiro-taki iniiki. Antaroiti impoimatanaki yarajiitanaki, iroowaitaki opoimatzi isiya-kotan-taitari inosika-yitziri ikyaakoitari aririka ijataiti iwayirita-wakaityaa.

10 Ikimitakari kitoniro-payi otzimayitzi ithoyini ipatzisi-thaki. Ikaratzi 5 kasiri osamanitzi awisantyaari iyatsinka.

11 Yoka ijiwaritakari tsinaro-niro, Maninkari inawitaka, iriitakira pinkathari-wintan-tatsiri anta inthopointa-pirotzi omorona. Ipaitai-tziri "Apirotan-taniri." Iñaaniki Heber-iiti, ipaitai-tziri "Abadón." Iñaaniki wirakocha, ipaitai-tziri "Apolión." †

12 Arira owiraari itanakarori ikaminthaataitzi "¡ñaamisa!" Iro kantacha ainirora oyota omonkaratyaa apiti inkantaiti "¡ñaamisa!".

13 Ipoñaa ityootanaki pasini Maninkari, ainiro oyotapaaka intyootawaji aparoni Maninkari irojatzii imonkaratan-tyaari 7 Maninkariiti. Nokimatzi iñaawaita-naintsiri osorinachii-nampiki taamintotsi montita-kariri Pawa.

14 Iñaanata-paakiri Maninkari tyootanain-tsiri, ikantziri: "Poosoryaa-kotiri 4 Maninkari kimitakarori oosotatyirimi nijaa Antaraani."

* 9:7 ikyaakoitari = caballo † 9:11 iñaani wirakocha = griego

¹⁵ Yoosoryaa-koitakiri Maninkari ayimatakiri iwanti. Iro yapirotirimi iwamairi atziri nampiyitarori kashitani kipatsi. Irootaki yoosoryaa-koitan-takariri yapirotanti. ‡

¹⁶ Tzimatsi oshiki owayiriiti kyaakota-kariri ipiraitari. Ikantai-takina, ikarajiiiti 200,000,000 owayiriiti.

¹⁷ Ipoñaa noñaakiri ikoñaa-pirotanaki yoka owayiriiti noñaawyatakari, ikithaa-yitakaro asiro-taki iniiki. Tzimatsi poriryaa-thaitain-tsiri ikimitakari paamari, pasini kityonkai-ronka-thaitain-tsiri, pasini kitirithaitain-tsiri. Yokapayi ikyaakoitari, iriiwaitaki iito kashikari. Ositowanaki ipaantiki paamari, kachaari, kitiri-moito okantanaka kachaari, oshiki ositzinka.

¹⁸ Iroka okaratzi sitowanain-tsiri ipaantiki, iro apirotirimi owamairi atziri nampiyitarori kashitani kipatsi.

¹⁹ Tima ipaantiki ikyaakoitari otzimayitzi isintsinka. Kantatsi yatsikan-tantyaaro aajatzi ipatzisitha, ikimiwaitakari maranki.

²⁰ Iro kantacha, tira iwashaantiro ikaaripiro-yitzi atziri-payi kaari iwamaiti. Aikiro ijatakaa-tziiro ipinkathayitanakiri piyari-payi, ipinkathatziri osiyakaarontsi iwitsikai-tziri ooro, kiriiki, asiro, mapi, incha-kota, iriiyitaki iwawa-niroti, tizimaita iñaanta-niti, ti inkima-niti, ti yaniita-niti. §

²¹ Tira iwashaantiro iwan-tayitzi, ikisa-minthatantzi, imayimpitzi, ikosiyitzi.

10

Maninkari airika-kirori yanini sankinarintsi

¹ Ipoñaa noñaaki isaawii-nkata-paaki pasini Maninkari, ikinanta-paakaro minkori, kimiwaitaka yoka iro inkithaatakyaaami minkori. Kimiwaitaka iriimi oyi yamathaitakyaa iitoki. Siparyaa ikantaka iporoki, iriiwaitaki ooryaatsiri. Kimitaka omorika-tyiimi ipori-payi.

² Yairikaki yanini sankinarintsi panaryain-chari. Ikanta yayiiiti-mata-paakira, yaatzikan-tapaakaro iitzi-pirori inkaariki, irooma yampati yaatzikan-tapaakaro kipatsiki.

³ Ikaimapaaki sintsiini, iriiwaitaki ikaimi kashikari. Omapoka-sitanaka ookathatanaka, 7 okaratzi apiitanakiro ookathata.

‡ 9:15 Iro yapirotirini iwamairi atziri nampiyitarori kashitani kipatsi = 1/3 atziri-payi tzimatsiri kipatsi § 9:20 asiro = bronze

4 Okanta okarata-paaki 7 ookathataka, ari nonintawita nosankinatiromi nokimakiri iñaawaitakiri ookatharontsiki. Nokimatzi iñaanata-nakina aparoni inkitsatzi, ikantana: “Airo pisankinatziro pikimakiri ookatharontsiki.”

5 Ipoña iñaawaitanaki noñaakiri Maninkari yaatzika-paakiro inkaari aajatzi kipatsi. Itzinaa-wakota-nakiro irakopirori,

6 iro iyoitan-tyaari ti inthaiyaa. Ikantanaki: “Iriitaki Pawa oyotzirori omapiro nonkamantimi, iriitaki Añaanitatsiri, witsika-kirori inkiti, kipatsi, inkaari, maaroni ikaratzi tzimantarori. Tira osamanitapaji,

7 irootaintsi intyooti owiraantarori Maninkari, arira omonkara-paitityaari okaratzi ikantakiriri Pawa Kamantan-zinkariiti ikamantantiro kaari iyotako-witaita pairani.”

8 Nokimatzi yapiita-nakiro iñaanatana inkitsatzi, ikantana: “Pijata-sitiri Maninkari katziyain-chari inkaariki aajatzi kipatsiki, payiro awiroka sankinarintsi panaryain-chari yairikakiri.”

9 Ari nokantakiro. Nojata-sita-nakiri Maninkari, nokampita-paakiri, nokantziri: “Pimpinaro sankinarintsi.” Ipoña ikantanakina irirori: “Iroka, piyaaro. Oshiki owochanka, iriwaitaki pitsi aririka piwakaaro, irooma aririka piniyakiro, oshiki okipisikimi pimotyaaki.”

10 Ari nokantakiro, naakiro, nowakaro. Ari okantaka, pochakitaki iriwaitaki pitsi, iro kantacha oshiki okipisikana-nakina nomotyaaki.

11 Ipoña ikantanakina Maninkari: “Pikamantantajiro onkarati awishimo-yitirini ikaratzi nampiyitarori tsika-rikapayi anta, ikaratzi ipinkathari-wintai-tziri tsika-rikapayi, kimathata-wakaarori iñaani tsika-rikapayi. Pinkamantayitairi aajatzi pinkathariiti.”

11

Apiti kinkithata-kowintan-taniri

1 Ipoña ipaitakina kotzikiri, nomonkara-minto onatyii. Ikantaitana: “Pijati pimonkaratiro tasorintsi-panko, aajatzi taamintotsi. Piyotiri aajatzi tsika ikaratzi piyotain-chari anta ipinkathatantzi.

2 Airo pimonkaratziro intakiroki tasorintsi-panko. Iro isinitai-takiniriri pasini-satzi atziri-payi, arira impiyojiityaa maimanitan-taniri anta tasorintsi nampitsi. Ari yawishiri inkarati 42 kasiri osamaniti. *

* 11:2 42 kasiri = 1260 kitaitiri = awisaniintanaki mawa osarintsi osamaniti

³ Aripaitira, nontyaanti apiti kinkithata-kotinari, iriitakira kinkithata-paakironi awisayita-tsini, onkarati 1260 kitaitiri inkinkithata-kotina. Inkimita-kotyaari ikanta ikithaayita owasirita-kotariri kaminkari.” †

⁴ Yoka apiti kinkithata-kowintan-taniri, iriitaki isiyakaa-wintai-takiri pairani apiti inchato, irijatzi isiyakaa-wintai-takiri apiti yoota-minto Pawa pinkathari-wintziriri kipatsi-satziiti. ‡

⁵ Intzimi-rika nintatsini imaimanitiri yoka apiti kinkithata-kowintaniri, ari isitowanaki ipaantiki paamari, yapirotakiri kisaniiintziriri. Ari inkantyaari maaroni nintawita-chani imaimanitiri, ari inkamaki.

⁶ Yoka kinkithata-kowintaniri ontzimi-motiri isintsinka. Ari inkanta-kaakyaaro irirori airo oparyaaji inkani irojatzii monkaratan-takyaarori ikinkithata-kaantzi. Ari onkantaki impiiro iraantsi nijaa-payi. Ari onkantaki ontzimi ompaityaa pomirintsitzi-mowaityaarini osaawi-satzi. Ari yapii-yapiitiro okaratzi inintziri irirori.

⁷ Aririka onkarata-paaki ikinkithataki, ari isitowanakiri kowiinkari owantaniri impoñaa-kyaaro omoroki inthopointa-pirota-tsiri, imaimanita-paakiri apiti kinkithata-kowintaniri, irojatzii iwamaan-takyaariri.

⁸ Yookanakiri iwamaani awotsiki antaroitiki nampitsi, tsika ipaika-kotai-takiri pairani Iwinkathariti. Iro siyakaa-winta-chari “Paamaa-rini” aajatzi “Apitantoni.”

⁹ Airo isinitai-tziri inkitaitiri iwamaani, aririka awisaniintanaki mawa kitaitiri onkarati osamaniti yamina-minthaitiri. Ithonka iñiiri nampiyitarori tsika-rika-payi, shininkata-wakaa-chari tsika-rika-payi, kimathata-wakaarori iñaani tsika-rika-payi, ikaratzi ipinkathari-wintai-tziri tsika-rika-payi.

¹⁰ Antaroiti yoimosirinkyaa kipatsi-satziiti, impasita-wakai-yityaa opaiyita-rika. Kimosiri inkanta-yityaa iwamaita-kirira apitiroiti kinkithata-kotaniri kimaatsita-kaayita-kariri kipatsi-satziiti.

¹¹ Iro kantacha, awisaniintanaki pasini mawa kitaitiri, itasonkairi Pawa yokaiti, añaayitaji. Ipoñaa ipiriintaja. Oshiki itharowai-tanaki iñiitakiri ipiriintaja.

¹² Ikimaitaki sintsiri ñaantsi inkitiki, ikantaitaki: “Patiiti aka jinoki.” Imapoka-sitanaka iwajinokan-tanaaro minkori. Tima iñaawajiri maaroni kisaniiinta-waita-kiriri.

¹³ Ari onikanakari antaroiti kipatsi, iro apirotiromi nampitsi, ikamayitaki ikaratzi 7000 atziri. Iriima kaari kamatsini, ikantayitanaki: “Omapiro otzimi isintsinka Pawa

† 11:3 ikithaayita owasirita-kotariri kaminkari = mirimasita-tsiri kithaarintsi

‡ 11:4 inchato = olivo

saikatsiri inkitiki.” §

¹⁴ Ari awisawitaka apiti ikantaitaki “;ñāamisa!” Iro kantacha, irootaintsira iñiitiro mawatatsini.

Owiraantarori tyootaantsi

¹⁵ Ipoñaa ityootanaki owiraantarori Maninkari, ari ikaimai-tanaki sintsiini inkitiki, ikantaitzi:

Iroñaaka impinkathari-wintantai Awinkathariti kipatsi-kinta.

Ari impinkathari-wintantai Saipatzii-totaari, ityaantakiri Pawa,

irasi iwiro impinkathari-wintantaji.

¹⁶ Ari ityiirowa-jiitanaka 24 antari-konaiti, iwisiryaawintanakai Pawa,

¹⁷ ikantajiitzi:

¡Pawá! ¡Pinkatharí! ¡Sintsi-pirorí!

Awirokatakiki iroñaaka, pitzimita pairani, irootzi-matakiki pimpiyi.

Oshiki nompaasoonkitimi, tima pimatakiro piñaakan-tziro pisintsinka, pipinkathari-wintantzi.

¹⁸ Pairani oshiki ikisaniintakimi atziri-payi,

irooma iroñaaka, monkarata-paaka piñaakan-tajjaariri piyatsimanka,

piwasankitaajiri kamayitain-tsiri,

papirotairi wamaanta-yitain-tsiri.

Aripaiti pimpina-yitairi Kamantan-tzinkariiti pimpiratani awiroka,

ari pinkimitaajiri maaroni kitisiriri pasiyitari, ikaratzi pinkatha-yitajimiri.

Maaroni pimpina-yitairi, pitanakyaari antari-payi aajatzi yanini-payi, maaroni.” *

¹⁹ Ipoñaa asitaryaanaka itasorintsi-pankoti Pawa anta inkitiki, koñaawaitanaki tasorintsi-moko tsika ititakoi-tziro sankinata-kota-chari ikasiya-kaitani. Antaro ookathatanaka, onikanaka kipatsi, paryaapaaki antaroiti jiriniki.

12

Kooya aajatzi kyaatsi

¹ Opoñaa okoñaatanaki inkitiki aamparintsi. Noñaatzii aparoni kooya, iriwaitaki ooryaatsiri okithaatakari, iriira kasiri okatziyantaka. Amathaita-kotakari ikaratzi 12 impokiro.

§ 11:13 iro apirotiromi nampitsi = tsika-rika otzimi 10 pankotsi, oporokanaki aparoni, ari okantakari maaroni nampitsi. * 11:18 pinkatha-yitajimiri: wairontsi

² Tima omotyaatatzi iroka kooya. Oshiki okaima-kaima-waitaki okimaatsita ontzima-niti.

³ Ari okoñaatanaki inkitiki pasini aamparinsi. Noñaatzii aparoni kyaatsi, kityonka ikantaka. Tzimatsi 7 iito, aajatzi 10 ichii. Yamathai-yitakiro iito.

⁴ Oshiki impokiro itatsikan-takari ipatsisita, iro imatirimi kashitani itzimayitzi impokiro, itziryaakiri kipatsiki. Ikanta ipokaki kyaatsi osaiki kooya, inintaki iwityaaro iinchaanikiti aririka intzima-paaki.*

⁵ Okanta otzima-nitaki kooya, siramparyaa-niki inatzi. Iriitaki jiwatan-tajyaarini atziri-payi irasiro-kotziti. Omapoka-sitaka yaitanakiri isaikaki Pawa iwinkathari-mintoki.

⁶ Irooma kooya, siyanaka iroori otzisi-masiki. Ari iwitsika-kiniro Pawa tsika onampityaaro, onkarati 1260 kitaitiri inpaitiro owariti anta.

⁷ Aripaiti otzimaki owayiritaantsi inkitiki. Iriitaki Miguel maimanitan-taintsiri itsipatakari Imaninkariti. Iriitaki imaimanitaki Kyaatsi itsipayitakari irirori Imaninkariti.

⁸ Titzimaita ontzima-piroti isintsinka yoka Kyaatzi aajatzi Imaninkariti. Ti isinitaitiri isaikawaiti inkitiki.

⁹ Ari itziryai-takiri Kyaatzi itsipatai-takiri Imaninkariti. Yoka Kyaatsi itziryai-takiri, iriitaki ipaitai-tziri “Kamaari,” ipaita aajatzi “Mishatantaniri.” Iriitaki nintatsiri yamataw-iti maaroni atziri ikaratzi nampitarori kipatsiki.

¹⁰ Nokimataitatzii ñaawaita-naintsiri sintsiini inkitiki, ikantzi:

Yitaita-nakaro ipinkathari-wintantzi Pawa,
yitaita-nakaro iñaakan-tziro isintsinka, iwawisaa-kotantai.
Yitaita-nakaro aajatzi Saipatzii-totaari ityaankakiri.

Tima itziryaakiri kamanta-kota-piinta-kiriri apaitziri “iyiki-iti.”

Kitaitiri aajatzi tsitiniri kamanta-kota-piintziri Awawani.

¹¹ Tima yokaiti ipaitai-tziri “iyiki” yoitsinampaajiri irirori Kamaari,

tima ikamawintajiri Ipiraitari, kapathainka ikantaka ikamaki.

Irootaki imatantaarori aajatzi irirori ikinkithatairo ñaantsi, iwinthataaro irirori inkamawintari Saipatzii-totaari.

¹² Irootaki pintharowintan-tyaari awirokaiti inkiti-satzi. Inkanta-machiitimi awirokaiti kipatsi-satzi, aajatzi nijaa-wiri,

Tima katsima ikantanaka Kamaari itziryai-takiri tsika pi-saiki,

Iro ikatsimatan-takari, tima iyotzi oyotapaaka kapichiini.”

* 12:4 iro imatirimi kashitani = 1/3

¹³ Ikanta iñaakiro Kyaatsi itziriyii-takiri kipatsiki, yitanakaro ikimaatsita-kaawaitakaro kooya owaiyan-takiriri siramparyaa-niki.

¹⁴ Iro kantacha, tzimanaki apiti osiwanki, iroowaitaki isiwanki pakitha. Iro arantanakari ojatiro otzisi-masiki, osaika-pithatiri intaina maranki. Ari awisaniintanaki mawa osarintsi osaikawaiti anta. †

¹⁵ Ikanta iririiti maranki yoimisitowanaki nijaa ipaantiki, iroowaitanaki antaraani nijaa. Inintawita iwiinkiro aririka oonka-kota-nakyaa.

¹⁶ Iro kantacha, tankanaki kipatsi, oniyaita-wakiro nijaa, ari okanta awisakotan-takari kooyara.

¹⁷ Ari opoñaa ikatsima-pirotanaki kyaatsi. Jataki iwayirityaari pasini otomiiti iroka kooya. Iriiyitaki isiyakaa-wintaitzi kimisanta-kirori ikantakaantani Pawa, akowintanaarori ñaantsi ikinkithata-koitziri Jesús Saipatzii-totaari.

13

Apiti kowiinkari owantaniri antami-wiri

¹ Ikanta nokatziya-paaka inkaari-thapyaaki. Noñaatzii isitowanaki nijaaki aparoni kowiinkari owantaniri antami-wiri. Tzimatsi okaratzi 10 ichii, aajatzi 7 iito. Yamathai-yitakiro ichii-payi. Tzimatsi isankinai-takiri iitoki, ithainka-tasorintsi-waitaitzi.

² Yoka owantaniri iriwaitaki ikaninatzi kashikari. Irooma iitzi-payi iriwaitaki maini. Iroowaitaki ipaanti kashikari. Iriitaki opakiriri isintsika kyaatsi, iriipiro ipinkathari-wintan-tanaki yoka owantaniri.

³ Okanta aparoni iito yoka owantaniri kimiwaitaka iwamaita-kiromi, iro kantacha aajatzi añaaaji. Oshiki ipampoyaa-winthata-nakiri osaawi-satziiti, ikimisanta-nakiri.

⁴ Oshiki impinkathata-nakiri, iriitaki itharowinta-nakari, ikantajiitzi: “¿Tzimatsima monkaratyaarini yoka owantaniri? ¿Tzimatsima oitsinampairini?” Ari ikimitai-takiriri aajatzi kyaatsi, itharowintai-tanakari, tima iriitaki opakiriri isintsika yoka owantaniri.

⁵ Isinitai-takiri iñaawaita-piinti yoka owantaniri, ithainka-tasorintsi-waitanaki. Iriitaki yaminaitaki impinkathariti, ikaratzi 42 kasiri ipinkathari-wintantaki.

⁶ Oshiki ithainka-tasorintsi-waitaki ipairyaa-waita-sitakari Pawa, ipairyaa-waita-sitakaro tasorintsi-thaanti, ipairyaa-waita-sitakari inkiti-satzi.

† 12:14 Ari awisaniintanaki mawa osarintsi = aparoni osarintsi, osarintsi-payi ipoñaa kashitani osarintsi

⁷ Iriitaki owayirityaarini yasiyitari Pawa, inintzi yoitsi-nampairi. Iriitaki yaminaitaki impinkathari-wintairi ikaratzi shininkata-wakaa-chari tsika-rika-payi, nampiyitarori tsika-rika-payi, kimathata-wakaarori iñaani tsika-rika-payi, ikaratzi ipinkathari-wintai-tziri tsika-rika-payi. *

⁸ Oshiki ipinkathata-nakiri osaawiki-satziiti kaari sankinata-kota-chani tsika isankinata-koyitaka iyosiitaitakiri pairani iwitsikan-taita-karori kipatsi, inkarati yañaakai-tairi, ikaratzi ikamawintairi Ipiraitari. †

⁹ Kowirori inkimathatiro iroka, inkimisanti:

¹⁰ Inkarati iminkyaa-waitaiti, ¡Matiroota!

Inkarati wamaantyaaroni sataa-mintotsi, ari inkimitai-tairi apaata irirori iwamaan-taityaari sataa-mintotsi.

Irootaki yoisokirotan-tyaarori inkimisantairi yasiyitari Pawa.

¹¹ Ipoña noñaaki pasini kowiinkari antami-wiri isitowanaki kipatsiki. Tzimatsi apiti ichii, iroowaitaki otapotirimpita ichii ipiraitari. Iriitaki ñaawaita-paintsiri, isiya-paakari kyaatzi.

¹² Yoka antami-wiri otzimi-motziri isintsinka. Ipasankyaa-wakari itakarori owantaniri iwamaiwitaitakari iito, aajatzi añaaji. Isintsitakiri atziri-payi impinkathatairi itakarori owantaniri.

¹³ Tima iñaakan-tapaaki kaari iñaapiintaitzi. Ithonka iñaayitakiri maaroni atziri iwayiitaki ookatha-rontsi. ‡

¹⁴ Oshiki osaawi-satziiti yamatawitan-takari isintsinka ipasankyaa-kirira itakarori owantaniri iwamaiwitaitakari iitoki. Isintsita-nakiri atziri-payi iwitsiki isiyakaaro itakarori owantaniri.

¹⁵ Ikanta yoka antami-wiri, itasonkakiri osiyakaarontsi, añaanaki. Ari iñaawaitanaki. Yapirotakiri iwamaakiri kaari pinkathatirini.

¹⁶ Ikintako-tamakota-kaantakiri atziri-payi, imatakiri pasini-payi irako-piroki. Ithonka ikinta-kota-kaantakiri atziri-payi, antari-payi, iinchii-riki-payi, asinonkainkari-payi, ashaarantaniri-payi, ompirataniri-payi, otzikataari-payi, maaroni.

¹⁷ Iriima kaari ikintako-tamakoitzi, ti isinitaitiri yamananta-waiti, aajatzi impimanta-waiti. Irootaki onkowa-pirotan-tyaari inkinta-koitiniri iwairo owantaniri maaroni atziri-payi. Intzimayiti pasini inkinta-koita-kiniri osiyawitarori iwairo.

* 13:7 yasiyitari Pawa = kitisiriri † 13:8 Ipiraitari = cordero ‡ 13:13 iwayiitaki ookatha-rontsi = paamari iwayiitakiri inkitiki

¹⁸ Aparoni yotaniri, ari onkantaki inkimathatiro iroka osiyakarori iwairo owantaniri. Tima iroka osiyakarori iwairo, irootaki isankinai-tziri “666.”

14

Iwanthaani karatatsiri 144,000

¹ Ipoñaa napiitakiro naminanaji, noñaatziiri Ipiraitari ikatziya otzisiki Kisakowintoniki. Ari itsipayitakari karatatsiri 144,000 kintako-tamako-yitakarori iwairo irirori, aajatzi irasi Asitariri. *

² Nokimatzi poimata-naintsiri inkitiki iroowaitaki owaryiinkaati nijaa, iroowaitaki sintsiri ookatha-rontsi, iroowaitaki ipiyompi-waitaitzi.

³ Irootakira owakirari panthaantsi nokimakiri. Iriira panthaa-jiitatsi karatain-tsiri 144,000 ipinako-wintairi Ipiraitari. Itapothai-takari ipanthaa-wintziri saikaintsiri saikaminto-tsiki, ari ikatziyi-kari aajatzi 4 inkiti-wiri, ipoñaa antari-kona-payi. Iriira yosiitacha ipanthaa-jiitaki yokaiti, tikatsira pasini matironi impanthairo.

⁴ Yokaiti karatain-tsiri 144,000, kitisiriri inayitatzii, ti yantayitiro karipiro-yitatsiri imayimpi-yitiro kooya. Iriiyitaki oyaata-piinta-kiriri Ipiraitari tsika-rika ikinayitzi. Iriiyitakira yitakari yasitaari Pawa, irijatzi yasiyitakari Ipiraitari.

⁵ Ti inthayi-waantiniti, ti ontzima-waiti iyaari-piro-sirinka ompaityaa inthaiya-koitiriri isaikira Pawa.

Ikamantantakiri mawa Maninkari

⁶ Ipoñaa noñaaki yarapaaki inkitiki pasini Maninkari, ikinkithata-kaapaakiri osaawi-satzi ikaratzi ipinkathari-wintai-tziri tsika-rika-payi, shininkata-wakaa-chari tsika-rika-payi, kimathata-wakaarori iñaani tsika-rika-payi, nampiyitarori tsika-rika-payi. Ikinkithata-kota-paakiniri kanta-ita-chani Kamiithari Ñaantsi.

⁷ Ikaimaa-pirotatzii, ikantzi: “Pimpinkathatiri Pawa. Pintharowinta-jyaari. Tima irootzi-mataki yaminakoi-tairo okaratzi yantaitakiri. Irootaki piwisiryaawintan-tyaariri owitsika-kirori inkiti, kipatsi, inkaari, aajatzi nijaa-payi.”

⁸ Ipoñaa ipokapaaki pasini Maninkari, sintsiini ikaimapaaki, ikantzi: “Yapatha-kiro-ryiitakiro antaroiti nampitsi Kompijaari. Yapiroi-takiri atziri-payi nampitan-tarori, aakowintarori imayimpi-waitaki. Tima ikaimasiritakiri pasini-satzi atziri-payi imatakotiri okaratzi yantayitakiri irirori. Okimiwaitakaro isinkita-tyiirimi okanta imayimpita-kaanta-kariri.”

* 14:1 Ipiraitari = Cordero

⁹ Ipoñaa ipokapaaki pasini Maninkari, mawatatsiri, ikaimapaaki sintsiini ikantzi: “Itzimi-rika pinkathata-kiriri owantaniri, pinkathata-kirori aajatzi isiyakaaro, itzimi-rika kintako-tamako-yitakarori iwairo, irakoki,

¹⁰ iriijatzitakira inkisa-niinta-yitiri Pawa. Onkimiwaita-jyaaro yoitaatyirimi piyanta-tsiri. Antaroiti inkimaatsita-kaayita-jyaari intaajiri, yatsipita-jyaaro kachaari, kitiri-moito onkantajyaa, oshiki ositzinka. Ari iñaayitajiri maaroni Maninkariiti tasoritsitain-tsiri, ari iñiiri aajatzi Ipiraitari.

¹¹ Irasi iwiro inkimaatsita-jyaaro kachaari, kitaitiri aajatzi tsitiniri, airo otsiwaka-paintzi kapichiini. Ari inkimitaa-jyaari ikaratzi pinkathata-kiriri owantaniri, pinkathata-kirori isiyakaaro, kinta-kota-karori aajatzi iwairo.”

¹² Irootaki inkamai-tantyaarori yamawiwainiti yasiyitari Pawa, imonkarata-piintairo ikantakaan-taitziri ikimisan-tairira Jesús. †

¹³ Ipoñaa nokimatzi iñaawaitanaki aparoni inkiti-satzi, ikantzi: “Pisankinatiro iroka: Aririka inkamayiti ikaratzi yasitaari Awinkathariti, kimosirira inkantajyaa.” Irojatziki ikantanakiri Tasorinkantsi, ikantzi: “Omatyaata, tima ti onkowa-jaantyyaa iroñaaka iñaasintsi-siri-waitajyaa, kamiitha imakoryaa-waitzi, yanintaa-waita-paaro okaratzi yantawintakiri.”

Yawiikitai-tajiri kipatsiki

¹⁴ Ipoñaa okoñaata-paaki kitamaarori minkori, noñaatziri isaikaki kimitakariri Itomi Atziri. Yamathaitakari ooro, yairikaki thoyimpiyaa-nikiri kotsiro.

¹⁵ Ipoñaa isitowanaki tasorintsi-pankoki pasini Maninkari, ikaima-kota-paakiri sintsiini thointain-chari minkoriki, ikantziri: “Sampai-nkatakira pankirintsi, pawiikitan-tyaaro piyotsiroti.”

¹⁶ Ikanta yoka saikaintsiri minkoriki, itotantakaro iyotsiroti, yawiikitantaki kipatsiki.

¹⁷ Ikanta pasini Maninkari saikantarori tasorintsi-panko anta inkitiki, sitowanaki irirori, irojatziki yairikaki thoyimpiyaa-nikiri kotsiro.

¹⁸ Ari isitowanaki pasini Maninkari ipoñaanakaro taaminto-tsiki. Ijata-sita-nakiri isinitai-takiri inkimpoyiuro paamari. Ikaima-kota-nakiri sintsiini pasini airika-kirori kotsiro, ikantziri: “Pinchika-yitiro kithoyitain-tsiri kipatsiki, tima irakayitaki.” ‡

¹⁹ Tima imatakiro Maninkari, ichikakiro kithotain-tsiri kipatsiki, ipiyotakiro inchato-naaki, inkawirinkaitiro. Iro

† 14:12 yasiyitari Pawa = kitisiriri ‡ 14:18 kithoyitain-tsiri = uva

siyakaa-wintacha iroka tsika inkantyyaa Pawa iwasankitaa-jiri kaari-piro-siririiti.

²⁰ Imaitaikiro maaroni chochoki ikawirinkai-takiri oth-apiki nampitsi, sitowanaki iraantsi anta inchato-naki. kimi-waitaka ari anaanakiro nampitsi. Owiraakari ipaantiki ikyaaakitari osaankanaatanaki iraantsi. Jataki intaina oonkaatyaa. §

15

Maninkari-payi amironi apaata 7 owasankitaantsi

¹ Ipoña noñaaki pasini aamparintsi inkitiki. Iroopiro okantaka, okiryaantzi ikantawintai-tanakaro. Tzimatsi ikaratzi 7 Maninkari. Iriiyitaki onasiyita-karori iwasankitaan-tayitaki. Tima okaratzi yantayitakiri Maninkari, ari omonkaratari iñiitziro iyatsimanka Pawa.

² Ari noñaaki aajatzi aparoni inkaari, okimiwaitakari aminaarontsi. Iro kantacha morikathaitaki iroka inkaari. Ari ikatziya-yitakari oitsinampaa-kiriri kowiinkari owantaniri aajatzi isiyakaaro. Yairika-yitakiro iwiyompi-minto ipawajiriri Pawa. Iriiyitaki kaari kintako-yityaaroni iwairo kowinkari.

³ Irootaki ipanthesa-jiitziro yokaiti ipanthesakiri pairani iwaisatzitini Moisés. Ipaite-tziro "Iwanthesaani Ipiraitari," okantzi:

Nowinkathariti Pawá, Sintsi-pirori,

Iroopiro okanta pantakiri, okiryaantzi ikantawintai-tanakaro.

Panta-piintakiro awiroka tampatzikari aajatzi iroopirori.

Awiroka pinkathari-wintairiri atziri-payi.

⁴ ¿Tzimatsima kaari pinkathata-jimini, kaari tharow-intyaamini?

Apaniro awiroka pitasorintsitzi.

Ari impokasi-yitimi maaroni pasini-satzi, tima awiroka impinkathatairi.

Tima piñaakan-takiro oshiki okamiithataki pantayitakiri. *

⁵ Ipoña noñaaki inkitiki tasorintsi-panko, asitaryaana tasorintsi-naki-pirori.

⁶ Ari isitowa-nakiri 7 Maninkari-payi owasankitaantsini. Kitamaaro okantayitaka iithaari, siparyaa-piro-waitaki owaniinkataka. Ithaanakari ityaampyaari iwitsikamasi-tziri ooro

⁷ Ikanta aparoni inkiti-wiri karatatsiri 4, ipayita-wakiri Maninkari-payi aparoni pajo. Kimiwaitaka anta pajoki, ari ojaikita-kyami iyatsimanka Pawa, asi owirori yañaanitaji.

§ 14:20 intaina = 1600 estadio, 300 kilómetro, iro kimitakarori aririka aniiti onkarati 7 kitaitiri * 15:4 tharowintyaamini: wairontsi

⁸ Kachaaryainka onkanta-nakyaa tasorintsi-panko, okan-takaakaro iwaniinkaro Pawa aajatzi itasorinka. Tikatsi kantironi inkyii tasorintsi-pankoki irojatzí onkaran-tapaa-kyaaari iwasankitaantaki Maninkariiti.

16

Pajonaki-payi ojaikitaka katsiman-kantsi

¹ Nokimatzi tasorintsi-pankoki, ñaanata-nakiriri 7 Maninkari-payi, ikantziri: “Pijati pisakotiro kipatsiki okaratzi jaikitain-chari 7 pajonakiki kimitakarori iyatsimanka Pawa.”

² Arira yitanakaro aparoni Maninkari isakotakiro kipatsiki jaikitain-chari iwajoniki. Ari omapoka-sitanakari antaro ipathaa-waitanaki ikaratzi kinta-kota-karori iwairo kowiinkari owantaniri, ikaratzi pinkathata-kirori isiyakaaro.

³ Ikanta pasini Maninkari isakotakiro inkaari-masiki jaikitain-chari iwajoniki. Okimita-nakaro iraantsi inkaari, yapiro taka ikamaki saikantarori.

⁴ Ikanta pasini Maninkari isakotakiro nijaa-masiki, oyaapiiki nijaatinka-masi jaikitain-chari iwajoniki. Opyaanakaro iraantsi nijaa-payi.

⁵ Nokimatzi iñaawaitanaki Maninkari iwaitakiri yaamaako-wintyaari nijaa-wiri, ikantanaki:

Tasorintsi, añaanita-tsiri, yañaitaka pairani, tampatzika-siriri pinatzi awiroka, tima awiroka amina-kotaironi kamiitha iroka-payi.

⁶ Tima inkaratzi owamaayita-kiriri pasiyitari, ikaratzi kapathai-nkata-kaakiriri Kamantan-tzinkari-payi iwamaayitakiri,

iriyitaki iroñaaka iirironi iroka iraantsi.

Tima irootaki inintatziiri.

⁷ Ipoña nokimaki iñaawaitanaki yokaiti saikatsiri taaminto-tsiki, ikantajiitanaki:

¡Ariwí! Nowinkathariti Pawá, okaratzi pinintakiri pantiro tampatzika okantayitaka. Iroopirori onatzi.

⁸ Ikanta pasini Maninkari, isakotakiro ooryaatsiriki jaikitain-chari iwajoniki. Imapoka-sitanaka ooryaatsiri itsiyanakiri atziri-payi.

⁹ Tima antaro itsiyakiri atziri-payi ooryaatsiri, iro opoñaan-tanakari ithainka-tasorintsi-waitanaki, ipairyaa-siwaita-nakari Pawa, asitarori isintsinka, owasankitaantatsiri. Ti onkantzi-mowaityaari impiya-siri-yitai impinkathatairi Pawa.

¹⁰ Ikanta pasini Maninkari, isakotakiro tsika ipinkathari-wintantzi owantaniri jaikitain-chari iwajoniki. Antaroiti otsitini-kitanaki. Antaro yasinonkaa-yitaka atziri-payi anta, yatsika-waitakiro inini ikimaatsi-waitaka.

¹¹ Ari ithainka-tasorintsi-waitanaki, ikisima-waita-nakiri Inkiti-satzi Pawa, tima oshiki ikimaatsi-waitaka, oshiki ipathaa-waitaki. Iro kantacha ti iwashaanta-tzimaityaaro iyaari-pironka.

¹² Ikanta pasini Maninkari, isakotakiro Antaraa-niki nijaa jaikitain-chari iwajoniki. Omapoka-sitanaka opiryaatanaki. Kantatsi imontyaa-yitapaaki pinkathari-yitatsiri tsika isitowa-kirodzi ooryaatsiri, iwayerityaa.

¹³ Ipoñaa isitowanaki piyari ipaantiki kyaatsi. Isitowanaki aajatzi piyari ipaantiki owantaniri, ari okimitakari ipaantiki thayinkari kamantan-tzinkari, isitowanaki piyari. Ikaratzi piyari sitowayita-paintsiri, iriwaitaki mashiro,

¹⁴ kantatsi yantayitiro kaari iñiita-piintzi. Ithonka ijatasi-yitakiri ikaratzi pinkathari-yitatsiri kipatsiki. Iñaanta-kaayitakari iwayirita-kaiyaari, impiya-paititaki-rika Pawa Sintsi-pirori.

¹⁵ (Pamini, nonkimita-pajyaari kosintzi aririka nom-piyakiri. Kimosiri inkantyya aamawinta-jyaanani, kim-itakariri owirori okaakiini iithaari inkini inkithaata-nakyaaro, airo isiyantanaka isapoka-mirikiti, iwaañai-tairira.)

¹⁶ Ipoñaa yokaiti piyari, yapatoyitakiri pinkathariiti Owayirii-toniki. Iñaani Heber-iiti, ikantai-tziro "Armagedón."

¹⁷ Ikanta owiraanta-paakarori Maninkari, isakotakiro tampyainkaki jaikitain-chari iwajoniki. Ikimaitatzii kaimanain-tsiri tasorintsi-pankoki, osaikira saika-mintotsi, ikantaitzi: "¡Ari othonka-paaka!"

¹⁸ Ari iñiitakiro omorikanaki ookatha-rontsi, antaro okaminitaki, ikimaitakiro aajatzi antaro onikanaka kipatsi. Ti iñiita-piintiro kimitakarori iroka onikaro, irojatzi pairani owakira itzimayitan-tanakari atziri-payi kipatsiki.

¹⁹ Okanta antaroiti nampitsi Kompijaari, mawakota okantanaka otankanaki. Ari apirotakari aajatzi oporokanaki nampitsiiti tzimayita-tsiri kipatsiki. Iro kantacha ti imaisanta-tzimaityaari Pawa Kompijaari-satzi, imapirowaitakiri iwasankitaan-takari iyatsimanka.

²⁰ Ari apirotakari maaroni othampisi, ti iñiitairo. Ari okimitakari aajatzi otzisi-payi.

²¹ Tima paryaapaaki tinayita-tsiri jiriniki, anawyyaayitapaakiri atziri-payi. Iro kantacha aikiro ijatakaa-

nakitziro ithainka-tasorintsi-waitanaki, ikisima-waitanaki Pawa, tima imapirotakiro ikowiinka-pirotakakiro Pawa. *

17

Iwasankitaitiro kimitakarori antaro mayimpiro

¹ Ipoñaa ipoka-sita-paakina aparoni Maninkari karatatsiri 7 airika-yitakirori iwajoni, ikantapaakina: “Pimpoki, piñihiro tsika inkantaitiri iwasankitaitiri atziri-payi, tima ikimiyitakaro aparoni mayimpiro saika-thapyaatan-takarori oponkityaa-yita nijaa.”

² Iroka osiyakarori mayimpiro, kimiwaitaka iroomi imayimpi-yitakimi ikaratzi pinkathari-wintan-tatsiri nampitsiitiki. Okimiwaitakaro aajatzi, apirota-kirimi osinkiyita-kirimi kipatsi-satziiti.

³ Ipoñaa jatasirin-katanakina otzisi-masiki. Ari noñaakiro aparoni kooya okyaa-kotakari kityonkari owantaniri, okaratzi 7 iito, 10 ichii. Tzimatsi wairontsi-payi sankinatain-chari iwathaki, ithainka-tasorintsi-waitaitzi.

⁴ Okithaataro iroka kooya, okityonka-masitatzii, ipoñaa ojonkiro-masitzi aajatzi. Kamiitha iwaniinkai-tantakaro ooro, aajatzi poriryari mapikii. Airika-nakitaki iwitsikaitziri ooro. Kimiwaitaka ari ojaikita-kyaami oyaaripironka, aajatzi omayimpinka.

⁵ Tzimatsi sankinatain-chari otamakoki, kaari ikimathawitaita pairani, okantzi: “Antaro Kompijaari, Antaroiti Mayimpiro, Kisaniinta-pirotaro Kipatsiki.”

⁶ Namina-pirotanaki iroka kooya, osinkita-tyaaro iriraani yasiyitaari Pawa ikaratzi iwamaitakiri, iriraani aajatzi ikaratzi iwamaitakiri ikinkithata-kotairi Jesús. Ikanta noñaakiro iroka, oshiki nokiryaa-winta-nakiro. *

⁷ Ipoñaa ikantana Maninkari: “¿Paitama pokiryaa-wintan-tarori iroka? Aritaki nonkantakimi opaita siyakaawinta-chari, tira iyotako-witai-tyaaro pairani iroka kooya, aajatzi yoka owantaniri okyaa-kotakari, oshikita-tsiri iito, aajatzi ichii.

⁸ Itzimitaka pairani isiyakaawintaitziri owantaniri, ti iñiitiri iroñaaka, iro kantacha irootaintsi isitowi impoñaa-kyaaro omoro-naki inthopointa-pirotaitziri, aritaki iwamaitajiri. Iriima kipatsi-satziiti, kaari sankinata-kotachani pairani iwitsikan-taita-karori kipatsi, oshiki yokiryaa-winthata-nakiri yoka owantaniri. Tima airo ikimathatziro

* 16:21 tinayita-tsiri = aparoni talento, 40 kilo
kitisiriri

* 17:6 yasiyitaari Pawa =

opaita kanta-kota-chari: 'Itzimitaka pairani, ti iñiitairi iroñaaka, irootaintsi impiyaki.'

⁹ Omatantyaari inkimathaitiro iroka, okowa-pirotatyaa ontzimi yotanitaantsi. Karatain-tsiri 7 iitontsi okyaa-kotakari kooya, iro siyakaa-wintacha 7 otzisi.

¹⁰ Tzimaki pairani ikaratzi 7 pinkathari-winta-kirori anta. Aritaki yiitsinampaitaki ikaratzi 5 pinkathari. Tzimatsi aparoni pinkatha-ritatsiri iroñaaka. Iriima pasini, iriitaki pinkatha-ritatsini apaata, tikira-mintha intzimi. Yoka owiraantyaaroni kapichiini impinkathariwita-paintyaa, airo osamani-pirotzi.

¹¹ Yoka owantaniri tzimita-chari pairani, kaari iñiitzi iroñaaka, pasini inatzi, iriitaki karatapain-tsini 8. Iro kantacha ari isiyawita-paakyaari pasini karatain-tsiri 7 pinkathariiti. Ari yapiro-tzimaitai-takyaari.

¹² Irooma karatain-tsiri 10 chiitsi, osiyakaa-wintari pinkathariiti, karatatsiri 10. Tikiraata impinkathari-wintan-tayiti irirori. Tima aririka impinkathari-wintan-tanaki owantaniri, iriyyitaki intsipa-yityaari impinkathari-wintanti. Airo osamani-piro-tzimaita, apatziro isirinkapaintyaa kapichiini ooryaatsiri.

¹³ Yokaiti pinkathariiti yaapatyaa-kota-wakai-yaaro yan-tiri. Ñaapinkatha inkantiri owantaniri, airo ipiyathawaitari.

¹⁴ Oshiki iwayiri-winthatyaari Ipiraitari. Iro kantacha Yoka ipiraitari, iriitaki oitsinampaan-tatsini. Tima iriitaki ompirayitari ompirayitan-tachari. Iriitaki pinkathari-wintziri pinkathari-wintan-tatsiri. Intsipa-yitajyaari irirori ikaratzi ikaima-siri-yitairi, ikaratzi iyosiitai-takiri, ikaratzi iriipiro-winta-kiriri." †

¹⁵ Ipoñaaka ikantakina aajatzi Maninkari: "Iroka oponkityaa-yitari nijaa osaika-thapyaatan-takari kooya, iriira siyakaa-winta-chari atziri-payi nampiyitarori tsika-rika-payi, piyoyitain-chari tsika-rika-payi, ikaratzi ipinkathari-wintai-tziri tsika-rika-payi, kimathata-wakaarori iñaani tsika-rika-payi.

¹⁶ Yokaiti atziri-payi saikantarori 10 nampitsi, osiyakaa-wintakari 10 chiitsi, ari inkisaniinta-nakiri saikantarori nampitsi osiyakaa-wintakari kooya. Ari inkimitaa-kirori aajatzi owantaniri oshiki inkisaniinta-nakiro. Onkimiwaityaaromi isapoka-tyiromi kooya, iwawatha-waita-kyaaromi, intaawaita-kiromi. Tima yapirotakiro nampitsi osiyakaa-wintakari kooya.

† 17:14 ipiraitari = oisha = cordero

17 Iriitaki Pawa kantakaarori aapatyaa-wakaan-takarori antayitziro iroka-payi. Irijatzi kantakaarori ikimisantan-takariri owantaniri. Irootaki yantaitiri, irojatz iomonkaratan-takyaari ikantakiri Pawa.

18 Ari okantakari, tima iroka kooya irootaki siyakaawintacha antaro nampitsi. Tima inkarati saikantarori iroka nampitsi, ipinkathari-winta-witakari nampiyitarori pasiniki nampitsiiti.”

18

Yapatha-kiro-ryiitakiro Kompijaari

¹ Okanta okarata-paaki iroka-payi, noñaatzii ishaawiinka-paaki pasini Maninkari. Otzimi-motziri irirori oshiki isintsinka, oshiki iwaniinkaro. Yoorinta-paakiro kipatsi.

² Ikaimapaaki, ikantzi:

Yapatha-kiro-ryiita-kirora antaro nampitsi Kompijaari. Apatziro inampitaaro anta nasiyita-chari piyari-payi, isaikayitaji anta maaroni kamaari-yitatsiri.

Ari inampitaarori aajatzi nasiyita-chari tsimiri ipinkai-tziri owapiintariri kaminkari.

³ Tima atziri-payi ikaratzi saikawita-chari nampitsiki osiyakaa-wintakari kooya, ashaaranta-piro-yiwitaka, Iyompari-waita-piinta-witakari atziri-payi saikayita-tsiri pasiniki nampitsi.

Ikaima-siri-yitakiri atziri-payi isiya-kota-jyaari tsika ikantayi-witaka iriroriiti apatziro ininta-piro-yitziro awaararontsi, aajatzi iniwita-siwai-winthatari.

Irootaki kaari iñaantaro inkinatyaari Pawa, ikimita-kotakaro kooya mayimpro.

Osiyawaitakaro isinkita-tyiiaaromi awaararontsi, irootaki yantayitan-takarori kimitakarori mayimpitaantsi.

⁴ Ipoña nokimaki yapiita-nakiro iñaawaitzi inkiti-satzi, ikantzi:

Ashininkaiti, airo pintsipatari saikantarori nampitsi osiyakaa-wintakari kooya,

Airo pitsipataari pinkaaripro-siri-waiti,

Pitsipatari = kari iwasankitaitari.

⁵ Tima inkinkithasiritiro Pawa iyaari-pironka, kimiwaitaka owajinoka-kyaami iyaari-pironka inkitiki, ari opiyotakari.

⁶ Pinkisa-kowinta-jyaari, papii-piitiri piwasankitairi.

Tima iroka kaari-pirori siyakaa-winta-chari omirita-kaakariri kooya sinkitan-tatsiri,

Poipyiniro iroori, tontaaki pinkantakiro.

7 Ampinaasi-waitaka okanta-piintzi iroori: 'Naaka pinkatharo, airo ifiitana nasinonkaa-waityaa nonkimita-kotyaaoro kinankaro.'

Tima oshiki okimosiriwinta-piro-waitakaro owaniinkatani, aakowintakaro omayimpi-pirowaitaki.

Irootakira oñaantyaarori iroñaaka onkimaatsi-piro-waitajyaa.

8 Irootaki omapokan-tajyaari iwasankitaajiro aparoni kitaitiri,

Aritaki omantsiyataki, onkimaatsi-waitajyaa, ayimatajiro otashi,

impoña intayii-tajiro.

Iriitaki mataironi Awinkathariti Pawa iwasankitaajiro.

Tima ontzimi-motziri irirori isintsinka.

9 Aririka ifiitakiro oyachaarinka ontaajyaa nampitsi osiyakaa-wintakari kooya, oshiki iwasirita-kotai-tyaaro, yiraako-waityaaro pinkathariiti, tima iriitaki tsipata-kariri ikaratzi saikanta-karori yantayitziro osiyayitarori mayimpi-taantsi.

10 Intaina inkatziya-yitaki yokaiti intharowan-tajyaaro iwasankitai-takiri, inkanta-jiiti:

¡Ikanta-machiitziro nampitarori Kompijaariki!

Iroopiro-waiwitaka nampitsi.

¿Okatzimatakama iwasankitai-takimi? Tikira isirinka-pirotaa-jaiti ooryaatsiri.

11 Ari inkimita-kyaari ikaratzi iyomparita-piintakari, oshiki iwasirita-kotyaaari, yiraako-waityaari, tima tikatsi iyomparitajyaa.

12 Tima iyompariwita-piintakari yooroti, iiriikiti, poriryaari imapini kisori kitamaarotaa-nikiri pinapirota-chari, nasiwai-yitachari kithaarintsi, kitamaaro-masiri, jonkiro-masiri, kityonka-masi-pirori, karini-masiri. Tzimayi-witacha osiyarori santari. Tzimayi-witacha iwitsikani ipothoyitakiri kamiithaini, chiitsi, incha-kota pinayita-chari, asiroyita-tsiri, mapipayi. *

13 Tzimayi-witacha mitaki, tzimayi-witacha nasiwaita-chari kasankari, tzimayi-witacha iraitsiri, tzimayi-witacha owaaki inchato kimitariri yiinkantsi, tzimayi-witacha opani iwaitari, tzimayi-witacha ipira-payi, ikyaakoitari, isiyakominto, tzimayi-witacha aajatzi impiratani-payi. †

14 Inkanta-jiitzi:

Ari othonka-paakari chochoki-payi piniwita-piintakari.

Ti ontzima-yitaji awaararo pininta-piintakiri, ari okarata-paaki owaniinkata.

* 18:12 kisokiri kitamaarotaa-nikiri pinapirota-chari = perla † 18:13 ipira-payi = ganado, oisha; ikyaakoitari = caballo

¹⁵ Intaina yaminako-yitairo iyomparita-piintari, tharowa inkantyya airo itsipatai-tantari iwasankitai-takiri. Antaroiti yiraa-kotyaaro iwasirita-kota-nakyaaro.

¹⁶ Inkanta-jiitzi:

¡Ikanta-machiitziri nampitarori anta! Iroopiro-waiwitaka nampitsi.

Tzimayi-witacha oshiki iroopirori kitamaaro-masiri iman-thaki, jonkiro-masita-tsiri, aajatzi kityonka-piro-masita-tsiri.

Tzimayi-witacha oshiki yooroti, kisokiri kitamaarotaa-nikiri pinapirota-chari.

¹⁷ Apatziro isirinka-niintanaka kapichiini ooryaatsiri, ari yapirotai-takiro antaro owaararo.

Ari ikimitakari saikayitain-tsiri yamaatako-mintoki, intaina ikatziya-yitaka yamina-kotziri tsika ikanta yapirotai-takiri. Ari ipiyojiitaka ikaratzi antakoyitzirori yamaatako-minto, itsipayitakari ikaratzi otitantarori.

¹⁸ Ikanta iñaakiro oyachaarinka nampitsi otaaka, oshiki yiraa-kotakaro, ikantayitzi:

Tikatsi pasini nampitsi kimitai-yaaroni iroka iroopirowita.

¹⁹ Antaroiti iwasiri-waitaka, ikantajiitaki:

Ikanta-machiitziri ikaratzi nampita-karori anta.

Tima ashaaranta-yiwitakai arokaiti ajaikita-piintakiro owaararonsi amaatako-mintoki.

Tima apatziro isirinka-painta kapichiini ooryaatsiri, ari yapirotai-takirori.

²⁰ Irooma awirokaiti inkiti-satzi, kitisiriri, Tyaantaariiti, Kamantan-tzinkariiti,

Ontzimatyii pinkimo-siriyiti, tima ikamanta-yitzi-takai Pawa iro iwasankitaan-takariri saikantarori antaro nampitsi, ikisako-winta-yitaa-tyaami awirokaiti.

²¹ Ikanta aparoni Maninkari tzimatsiri isintsinka, yaaki antaro mapi tononka-mintotsi, yapishoonkakiro inkaariki, ikantzi:

Nokimitaakiro napishoonkakiro antaro mapi,

Ari nonkimitairori aajatzi antaro nampitsi Kompijaari.

Ari ompyiyaaari, airo iñiitairo.

²² Airo ikimaitairo owanthaani, onkamininkati owiyompiminto, osonkari aajatzi otyoori.

Airo iñiitairo okaratzi owitsika-yitziro tsika-rika opaiyitari.

Airo ikimaitairo ompoimati otononka-minto.

²³ Airo iñiitairo imorikaji ootaminto.

Airo iñiitairo aawakaiyaa.

Ari okarata-paaki maaroni iroka, tima oshiki oitzinampasiri-yitakiri pasini-satzi atziri-payi, kimiwaitaka onkisa-minthata-tyiirimi.

Tima antaroiti isintsi-yiwitaka ikaratzi iyompariwita-piintakari.

24 Irootaki owatsinaa-waita-kiriri pasini-satziiti, okapathai-nkata-kaawaitakiri Kamantan-tzinkariiti. Ari okantakiriri maaroni kitisiririiti.

19

Ikimosiriwintaita inkitiki

1 Okanta okarata-paaki iroka, nokimatzi kaminin-kata-naintsiri ikaimajitzi oshiki inkiti-satzi, ikantzi:

¡Ñaamisa! Iriitaki Pawa owawisaa-koyitairi. Otzimi-motziri iwaniinkaro, aajatzi isintsinka.

2 Okaratzi inintziri yantiri irirori, tampatzika okantayitaka. Iriipirori inatzi.

Tima iwasankitaakiro mayimpro owaaripro-yitakiriri kipatsi-satziiti.

Ikisako-wintaari ikaratzi iwamaitakiri impiratani.

3 Irojatzii yapii-yapii-jiitzi, ikantzi:

¡Ñaamisa! Onkatziyain-kataiti oyachaarinka. Asi owatyii-iro.

4 Ikanta 24 antari-kona-payi, itsipatakari 4 inkiti-wiri-payi, ityiirowa-jiitanaka, tima impinkathata-nakitziiri Pawa isaikaki irirori iwinkathari-mintoki, ikantajitzi:

¡Omapirowi! ¡Ñaamisa!

5 Tzimatsi ñaawaita-naintsiri saika-minto-tsiki, ikantaitzi: Maaroni impira-yitaari Pawa, piwisiryaawinta-jyaari.

Piñaapinkathatairi maaroni, yitanakyaaro yanini-payi aajatzi antari-payi, maaroni.

6 Ipoña nokimaki kamiinkata-paintsiri, iriwaitaki yapato-jiita atziri-payi, iroowaitaki oparyai-nkatzi nijaa, iroowaitaki ookatha-rontsi. Ikantaitzi:

¡Ñaamisa! Aritaki pinkathari-wintantai Pawa, iriitaki Awinkathari-titajyaari Sintsi-pirori.

7 Thami ankimo-siri-wintiri,

Thami antharowinta-jyaari,

Tima irootzi-mataki yoimosirinkiri yaawakaiyaa Ipiraitari. Aritaki owitsikaka iinantaari.

8 Isinitai-takiro onkitamaaroti oithaari, ti onkipatsi-waiti, poriryaa okantaka.

Siyakaa-winta-chari kitamaarori oithaari, irootaki kamiithari yanta-piintziri kimisantzin-kariiti kitisiriri.

Yakyootaitiri yaawakaiyaa kimitakariri ipiraitari

9 Ipoña ikantapaakina inkiti-satzi: "Pisankinatiro iroka: Oshiki inkimo-siritaji ikaratzi ikaimai-takiri yakyootairi

yaawakaiyaa Ipiraitari.” Ipoñaa ikantakina aajatzi: “Iroka, irootaki iñaani-piro Pawa.”

¹⁰ Ari notyirowanaka nopinkathata-nakiri Maninkari, ikantana: “¡Airo pipinkathatana naaka! Ari akarajiitzi impiratai Pawa, ari nosiyami awiroka, ari nosiyakari ikaratzi oisokiro-yitakarori ikinkithata-paintziri Jesús. Iri-itaki pimpinkathati Pawa. Tima okaratzi ikinkithata-paintziri Jesús, irootaki oyosirita-kaayita-kiriri Kamantan-tzinkariiti.”

Kitamaarori ikyaakoitari

¹¹ Ipoñaa noñaaki asitaryaanaka inkiti. Tzimatsi anta aparoni kitamaarori ikyaa-kotari. Iriiima kyaakota-kariri, iriitaki ipaitai-tziri “Oisokirotaniri,” ipaitai-tziri aajatzi “Iri-ipurori.” Aririka iwasankitaanti, tampatzika okanta. Ari okimitari aajatzi aririka iwayiritanti. *

¹² Osiyawaitakari paamari irooki. Amathai-tziitaka. Isankinatakaro wairontsi kaari iyotakoitzi, apatziro iyotziro irirori.

¹³ Iriitaki kithaata-karori kithaarintsi othakakiri iraantsi. Ipaitai-tziri aajatzi “Iñaani Pawa.”

¹⁴ Tzimatsi oshiki iwayiriti inkitiki. Kitamaaro-thaitaki okantaka iithaari, ti onkipatsi-waiti. Iriitaki oyaatakiriri kyaakoyita-kariri kitamaarori ikyaakoitari.

¹⁵ Ari ositowa-nakiri ipaantiki osiyakarori othoyimpiyaa-nikitzi sataa-mintotsi, irootaki imposan-tajyaariri iisaniintani. Iriitaki ompiratan-tajyaarini irasiro-kotziti. Irijatzi kawirinkironi chochoki osiyakarori iraitsiri ipaitai-tziri “Imasirinka Pawa Sintsi-pirori.”

¹⁶ Iriitaki sankinata-karori iroka wairontsi iithaariki, aajatzi iporiki. Iroka wairontsi: “Pinkathari-wintziriri pinkathariiti. Ompiratariri ompiratan-taniriiti.”

¹⁷ Ipoñaa noñaaki pasini Maninkari ikatziyan-takari ooryaatsiri, ikaimapaakiri maaroni tsimiriiti arayita-tsiri, ikantziri: “Pimpoki papatotajityani, pakyootairi awirokaiti Pawa yoimosirinka.

¹⁸ Tima piwayita-jyaari atziri-watha: iwatha pinkathari-iti, iwatha ijiwari owayiriiti, iwatha iriipiroriiti, iwatha ikyaakoitari aajatzi kyaakota-piintariri. Ti apatziro piwayaari yokapayi, piwayita-jyaari aajatzi iwatha maaroni: ompirataari, ompirataniri, antari-konaiti, yanini-payi, maaroni.”

¹⁹ Ipoñaa noñaakiri kowiinkari owantaniri, noñaakiri aajatzi pinkathari kipatsi-satzi itsipayitakari iwayiriti. Ari

* 19:11 ikyaa-koitari = caballo, mora

ipiyojiitaka inintzi iwayiritiri kyaakota-kariri kitamaarori ikyaakoitani itsipayitakari aajatzi iwayiriti.

²⁰ Tzimatsi ipaita airikawa-kiriri owantaniri. Ari ikimitaitakiri thayinkari kamantan-tzinkari itsipata-piintakari itasonka-wintantzi. Irootaki yamatawitan-takariri ikaratzi kintako-yitakarori iwairo owantaniri, aajatzi ikaratzi pinkathata-kirori isiyakaaro. Yoka owantaniri aajatzi thayinkari kamantan-tzinkari, yookaitakiri opaama-porinthataki paamari, okitiri-moitotaki sitziwaro okachaarinka.

²¹ Iwamaitakiri maaroni kimisanta-nakiriri, ithatzinkitantakari sitowapain-tsiri ipaantiki kyaakota-kariri kitamaarori ikyaakoitani. Kimatzii-piro-jiitaka tsimiri-payi.

20

Oshiki osarintsi onkarati 1000

¹ Ipoña noñaaki yayiita-paaki pasini Maninkari. Yairikakiro yasitaryaana-tyaarori omorona inthopointa-pirota-tsiri. Yairikaki aajatzi antaroiti asirotha.

² Yaakiri kyaatsi, maranki tzimitain-chari pairani. Iriitaki Kamaari, Mishatantaniri. Yoosotakiri onkarati 1000 osarintsi isaiki.

³ Ari itziriyaa-kiriri omoroki inthopointa-pirota-tsiri. Ishipita-kotakiri, yowitsiñika-kotakiri airo yamatawitan-taari atziri-payi, irojatzi omonkaratan-takyaari onkarati 1000 osarintsi. Aririka onkarata-paaki iroka, ari yoosoryaa-kota-paintiri kapichiini.

⁴ Ipoña noñaaki oshiki saika-mintotsi tsika isaikayitaji inkarati pinkathari-wintan-tatsini. Ari noñaakiro isiripayi ikaratzi ithatzinkai-takiri ikimisantairo iñaani Pawa, ikinkithata-paintziri pairani Jesús. Tima yokaiti, ti impinkathatiri irirori owantaniri, ti impinkathatiro isiyakaaro aajatzi. Ti inkintako-tamakotyaaaro iwairo owantaniri, aajatzi irakoki. Iriiyitaki añaayitaa-tsiri, ipinkathari-wintantayitai irirori itsipataari Saipatzii-totaari, okaratzi 1000 osarintsi.

⁵ Iriima pasini ikaratzi kamayitain-tsiri, ti yañaayitaji irirori, irojatzi omonkaratan-tapaakari 1000 osarintsi. Irootaki ipaitai-tziri "Itarori Añaantsi."

⁶ Kimosiri inkantajyaa apaata inkarati piriintaa-chani ipaitai-takiri "Itarori Añaantsi." Tima kitisiriri inayitaji. Airo yapiitajiro inkamayitaji. Irasi iwiro yañaayitaji, iritaki kimitajyaarini Impira-tasorintsitaari yantawaitainiri Pawa, yantawaitainiri aajatzi Saipatzii-totaari. Ari itsipataari ipinkathari-wintantai okaratzi 1000 osarintsi.

⁷ Aririka omonkaratasyaa 1000 osarintsi, aritaki imisitowaita-paintiri Kamaari yasitakoi-takiri. *

⁸ Aririka isitowapaji, yitapajyaaro yamatawita-pajiri maaroni atziri tsika-rika inampiyitaro. Iroka nampitsi-payi ipaitai-takiro “Gog,” pasini “Magog.” Yapatotajiri maaroni anta inintzi iwayirita-kaiyaari. Intzima-piroti oshiki atziri, iroowaitaki oshikitzi impaniki nijaa-thapyaaiki.

⁹ Ijajitaki tsika owintini-pathatzi, intapotakiri kitisiririiti tsika ipiyojiitaka iriroriiti. Ari okaratzi intapotakiro aajatzi ipaitai-tziri “Otako-pirotaro Nampitsi.” Ari omapokasitajyaa omparyaa-paaki paamari, yapirotakiri maaroni.

¹⁰ Iriima Kamaari amatawitan-taniri, yookaitakiri opaama-porinthataki paamari, kitiryiinka okantaka ositzinka okachaarinka. Ari yookitai-takariri kowiinkari owantaniri, itsipatai-takiri thayinkari kamantaniri. Irasi iwiro inkimaatsi-waitajyaa anta.

Yaminakoi-tantaji kitamaaroriki saika-mintotsi

¹¹ Ipoñaa noñaaki antaroiti kitamaarori saika-mintotsi. Tzimatsi saikanta-karori, iriitaki apirota-jirori inkiti aajatzi kipatsi.

¹² Ari ikatziya-jiitaka kamayitain-tsiri anta kitamaaroriki saika-mintotsi, itsipayitaari antari-payi aajatzi yanini-payi, maaroni. Ari yampinai-ryaanakiro sankinarintsi, yampinai-ryaanakiro aajatzi pasini tsika isankinata-kotaka añaayitaa-tsini. Ari yaminakoi-tairo tsika isankinata-koitziri atziri-payi okaratzi yantayitakiri.

¹³ Ari ikimi-tzitakari ikaratzi piinkayitain-tsiri nijaaki, ipiyotaka iriroriiti. Ikaratzi kamayitain-tsiri, ari isaikita-jiitaka aajatzi anta osiyawaitakaro atziri onatyiimi “Kaamanitaantsi,” apakaajirimi ompirawai-witakari. Ari ikaratzi yaminakoi-tairi iriroriiti okaratzi yantayitakiri.

¹⁴ Ipoñaa yookaita-kirori “Kaamanitaantsi” opaama-porinthataki paamari ontaajyaa. Iroka paamari paama-porinthatain-tsiri, iro ipaitai-takiri “Apitita-tsiri Kaamanitaantsi.”

¹⁵ Ari ithonka yookaitakiri opaama-porinthatakira paamari ikaratzi kaari sankinata-kota-chani yañaayitaji.

21

Owakirari inkiti aajatzi owakirari kipatsi

¹ Ipoñaa noñaaki owakirari inkiti, aajatzi owakirari kipatsi. Tima apirotaka paisatori inkiti, aajatzi paisatori kipatsi. Ti iñiitairo inkaari.

* 20:7 Kamaari = Mishatantaniri

² Ipoñaa noñaaki okinapaaki inkitiki nampitsi tasorintsita-tsiri, ipaitai-tziro “Owakirari Aapatyaawini.” Iriitaki Pawa owayiita-kaanta-kirori. Owaniinka okantaka, iroowaitaki kooya owaniinkata-sitari oimintyaari.

³ Ari iñaawaitai-tanaki sintsiini saika-minto-tsiki, ikan-taitzi:

¡Pamini! Osaiki-motajiri kipatsi-satziiti tasorintsi-thaanti tsika inampitaro Pawa.

Tima intsipataari Pawa tsika isaikayitzi yasiyitaari.

⁴ Tima iriitaki Pawa shirotairini, yoimosirinka-yitajyaari.

Airo ikaamani-yitaji,

tikatsi katsiwaitaa-tsini, tikatsi irajachani, tikatsi kimaatsi-waitaa-chani.

Tima ari okarata-paaki iroka-payi.

⁵ Ipoñaa iñaawaitanaki saikain-tsiri iwinkathari-mintoki, ikantzi: “Nowakirata-kaajiro maaroni.” Ikantanaki aajatzi: “Pisankinatiro iroka, tima iroopirori ñaantsi onatzi, ari onkanta-jita-tyiiaani.”

⁶ Ari ikantana: “¡Ari owiraapaaka! Naaka osiyarori itarori sankinaritsi, aajatzi owiraantarori. Naakataki itakaan-tanakarori. Naakataki thonkaironi. Tzimatsi-rika miritatsiri, ari nomirita-kaajyaari nijaa owañaan-tatsiri. Impasii-tajyaari, ti ompinatyyaa.

⁷ Irootaki nosinita-kiniriri oitsinampaanta-niriiti. Tima naaka Pawa impinkatha-yitai. Nonkimita-kaantajiri irirori notomiiti.

⁸ Iro kantacha airora notomitaari tharowan-taniri, kisosiriri, kisaniantaniri, owantaniri, mayimpiri, matsi, pinkathata-kiriri siyakaaronsi, thayinkariiti. Iriiyitaki taayitaa-chani opaama-pirothaataki, kitiryai-nkatain-tsiri oyachaarinka. Irootaki apitita-tsini inkamayitaji.”

Owakirari Aapatyaawini

⁹ Okanta okarata-paaki iroka-payi, ipoka-sita-paakina aparoni Maninkari owasankitaan-taniri airika-kirori iwa-joni. Ikantapaakina: “Pimpoki noñaakaimiro osiyakaa-wintari kooyaka iinantaari Ipiraitari.”

¹⁰ Yaasirin-katanakina tonkaariki otzisiki. Iñaakakinaro antaroiti nampitsi tasorin-tsita-tsiri ipaitai-tziri Aapatyaawini, irootaki iwayiitajiri Pawa opoñaajaro inkitiki.

¹¹ Anta nampitsiki, ari iñiitairori iwaniinkaro Pawa, siparyaa-waitaki, iroowaitaki okanta mapiki poriryaata-tsiri, pinapirota-chari. *

* 21:11 poriryaata-tsiri = jaspe

¹² Antaroiti okantaka otanto-nampiro. Okaratzi 12 tsika ikyaa-piintaitzi. Tzimatsi ikaratzi 12 Maninkari aamaakowinta-yitarori tsika ikyaa-piintaitzi. Ari isankinai-takiro iwairo itomi-payi Israel.

¹³ Okaratzi mawa anta ikyaa-piintaitzi montita-kariri isitowa-pintzi ooryaatsiri. Aajatzi tsika ikyaa-pintzi ooryaatsiri okaratzi mawa. Katonko okaratzi mawa. Kiriinka okaratzi mawa.

¹⁴ Tzimatsi okaratzi 12 antaroiti mapi otzitakirori otanto-nampi. Ari osankina-yitakari 12 iwairo-payi Intyaantaariiti Ipiraitari.

¹⁵ Yoka ñaanata-kinari, yairikaki imonkara-minto-sithaki iwitsikai-tziri ooro, irootaki imonkaratan-tyaarori otanto-nampi, aajatzi tsika ikyaa-piintaitzi.

¹⁶ Ari omonkarata-wakaa osanthatzi onampi-naki iroka nampitsi, ti anaawakaiyaa. Ikanta yitanakaro Maninkari imonkaratziro tsika owiraa osanthatzi onampina, ojinokitzi aajatzi otontatzi, okaratzi 12000 siyasiyawai-mintotsi omonkarataka. †

¹⁷ Ipoñaa imonkaratakiro aajatzi otanto-nampi, okaratzi otontatzi 144 ikonaki. Iro imonkaratan-takari Maninkari kimitarori ikonaki atziri imonkaratanta-piintari irirori.

¹⁸ Iroka otanto-nampi, osiyawaitakaro mapi poriryaataki okantaka. Iyosiita ooro iwitsikai-tanta-karori nampitsi, poriryaataki okantaka. ‡

¹⁹ Iroka otzinkamitakari otanto-nampi, iro yaitaki pinapiro-yitachari mapiki nasiyita-chari oporiryaatakiyitzi: nashonkaaniri, natsiryaari, kityaa-nikiri, §

²⁰ kitiriri, kityonkari, kitiryainkari, anasiriki, potsitari aajatzi kitamaaroiniki.

²¹ Okaratakira 12 ikyaa-piintaitzi, iro yaitaki antaropirori mapi, kisokiri kitamaarokiri pinapirota-chari, imokayitakiro iwitsikan-takarori. Maaroni owaankiiri-tsiti nampitsi, iyosiita ooro iwitsikai-tanta-karori, poriryaataki okantaka. *

²² Ti ontzimapaji anta tasorintsi-panko. Tima iriitaki inampitantai-taari Awinkathariti Pawa Sintsi-pirori itsipataari Ipiraitari. Iriitaki impoyiita-jyaaroni tasorintsi-panko anta.

²³ Ti inintai-tapajiri ooryaatsiri, aajatzi kasiri. Tima iwaniinkaro Pawa kitainkata-kaaironi. Iriitaki Ipiraitari kimitajyaarini ootamintotsi.

† **21:16** 12000 siyasiyawai-mintotsi = 2200 kilómetro. ‡ **21:18** poriryaataki = vidrio § **21:19** pinapiro-yitachari mapiki nasiyita-chari oporiryaatakiyitzi = jasepe, zafiro, ágata, esmeralda, ónice, cornalina, crisólito, berilo, topacio, crisoprasso, jacinto, amatista. * **21:21** kisokiri kitamaarokiri pinapirota-chari = perla

24 Iriitaki kitainkata-kotaironi yaniiyitajira atziri-payi anta. Pinkathariiti tzimayi-witachari iwaniinkaro kipatsiki, kamiithaini isaikayitaji anta impinkathatairi Pawa.

25 Airo otsitinitapaji, asi owairo onkitaititapaji. Airo asitanitaja nampitsi anta.

26 Ikaratzi tzimayi-witachari iwaniinkaro kipatsiki ipinkatha-witaitari, kamiitha isaikayitaji anta impinkathatairi Pawa.

27 Airo itzimaji anta kaaripirota-paatsini, airo iñiitairi antayita-jironi ipinkai-tziri, airo itzimapaji aajatzi thaiyapaa-chani. Intaini inampiyita-jyaaro ikaratzi isankinata-kotakiri Ipiraitari yañaayitaji anta.

22

1 Ipoña a iñaakakinaro nijaa añaanita-kaanta-tsiri. Kitijaa-niki okantaka. Iro sitowaata-tsiri isaika-mintoki Pawa itsipatakari Ipiraitari, *

2 irootaki siyaatain-chari niyaankiniki owaankiirintsiki. Omontitha-mashaataka oshooka-thapyaatan-takaro chochoki añaanita-kaanta-tsiri. Okanta-tya maaroni kasiri okithotapaji osarintsiki. Otikatsita-kaantapaji osi.

3 Airo otzimapaji mishataantsi anta. Ari osaikapajiri iwinkathari-minto Pawa, aajatzi irasi Ipiraitari. Irasi iwiro impiratani-payi impinkathatairi anta.

4 Aritaki iñaaporotai-tajiri Pawa. Inkantako-tamakotajyaaro atziri-payi iwairo Pawa.

5 Airo otsitinitapaji anta. Airo itzimapaji ooryaatsiri. Tima iriitaki kitainkataa-tsini Pawa, Awinkathari-titaari. Irasi iwiro impinkathari-wintan-tapaji atziri-payi anta.

Irootaintsi impiyi Saipatzii-totaari

6 Ipoña ikantanakina Maninkari: “Iroopirora iroka ñaantsi, kantatsi ankimisantiro.” Tima pairani iyotakayitakiri Pawa Awinkathariti Kamantan-tzinkari-payi, ari ikimitaakiri iroñaaka impiratani, ityaanta-kiniri Imaninkariti iñaakayitakiri iroka-payi, irootaki iyotantajyaari irootaintsira omayityaa tsika-rika ompaiyityaari.

7 Iroka ikantzi Jesús: “¡Pamini! Irootaintsi nompiyi. Kimosiri inkantajyaa inkarati kimisanta-kironi ikamantantaitakiri aka sankinarin-tsiki.”

8 Naakataki Juan osankinatziroori iroka. Naaka ñaakirori maaroni, naaka kimakirori aajatzi. Ari notyiwowanakanaka nompinkathatiri Maninkari ñaakaki-narori maaroni iroka.

* 22:1 kitijaa-niki = cristal

⁹ Ikantanakina irirori: “¡Airo pipinkathatana naaka! Ari akarajiitzi impiratai Pawa, ari nosiyami awiroka, ari nosiyakari Kamantan-tzinkari-payi pipaiyitziri ‘iyikiiti,’ nosiyari aajatzi inkarati kimisantaironi sankina-yitain-chari aka. Iriira pimpinkathatairi Pawa.”

¹⁰ Ipoñaa ikantanakina aajatzi: “Okaratzi pisankinata-kotakiri awisayita-tsini apaata, airo pimana-kotziro okaratzi ikamantai-takimiri, tima irootzi-mataki iñiitiro awisatsini.

¹¹ inkaaripiro-siri-taiti itzimi-rika kaaripiro-sirita-tsiri iroñaaka. Inkamaari-piro-siri-taiti itzimi-rika kamaari-siritain-tsiri iroñaaka. Yanta-piro-taitiro kamiithari itzimi-rika antakirori iroñaaka. Intasorintsi-piro-siri-taiti itzimi-rika tasorintsi-siritain-tsiri iroñaaka.

¹² ¡Irootaintsira nompivi! Irootaintsira nompina-yitajiri atziri-payi okaratzi yantawintakiri aparoni-payi.

¹³ Naaka osiyarori itarori sankinarintsi, Naaka osiyarori aajatzi owiraantarori. Naakataki itarori, Naakataki owiraantyaaroni. Naakataki itakaan-takarori, Naakataki thonkajironi.”

¹⁴ Kimosirira inkantajyaa inkarati kiwayitaironi iithaari, onkini isinitaitiri iroka chochoki añaakaan-tatsiri, onkini inkyaayitaji ikyaa-piintaitzi nampitsiki.

¹⁵ Airora ikyaayitaji anta kimitako-yitariri otsitzi, matsikan-taniri, antapiintakiro karipiro-yitatsiri, owantsinkari, ikaratzi pinkathata-kiriri pawaniro, ikaratzi amita-piinta-karori ithaiya.

¹⁶ “Naaka Jesús otyaanka-kiriri Maninkari inkaman-timiro iroka-payi, piwawisayiniri awiroka ikaratzi apatowinta-piinta-kariri Pawa tsika-rika-payi. Naaka charinitariri pinkatharini David, ikasiya-kaitani. Naakataki ipaitaitzi ‘Impokiro Parya.’ ”

¹⁷ Ikantzi Tasorinkantsi: “Pimpokiita.” Ari okantziri aajatzi kimitakarori kooya iinantai-tyaari.

Inkarati kimayitaironi aajatzi iroka, inkanta-yitai: “Pimpokiita.”

Impokayiti itzimi-rika miriyita-tsiri. ¡Itzimi-rika nintanain-tsiri iiriro nijaa añaakaan-taniri, irawaiti, ti ompinatyya!

¹⁸ Tzimatsi nonkaman-tiriri inkarati kimaironi tsika osankinata-koyitaka awisayita-tsini apaata: Tzimatsi-rika owanaa-sita-kyaaroni sankinain-chari, aritaki imapirotajiri Pawa iwasankitaan-tajyaari okaratzi kinkithata-koyitain-chari aka sankinarin-tsiki.

19 Tzimatsi-rika thañaa-pithatan-tyaaroni okaratzi sankinatain-chari aka, ari inthañaa-pithata-jyaari apaata Pawa irirori airo isinitainiri chochoki añaaakaan-tatsiri. Airo ikyaaji nampitsiki ikinkithata-koitakiri aka.

20 Iroka ikantzi kinkithatzirori iroka-payi: “Irootaintsi nompiyi.” Ari nokantzi naaka: “Omapirowí, sintsiini pimpiyí.”

21 Onkamintha irasi iwatyiiro inisironka-yitaimi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. Omapirowí.